

ΑΝΩΤΕΡΑΣ ΣΧΟΛΗΣ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΤΑ ΙΝΕΑ

1953-1957

ΤΙΝΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ ΑΡΘΡΩΝ
ΕΙΣ ΤΟ ΤΕΛΟΣ
ΣΣ. 722-727

ΑΘΗΝΑΙ
1957

22

Ἡ ἄνωτέρα Σχολὴ Βιομηχανικῶν Σπουδῶν διὰ τοῦ Γραφείου ἔρευνῶν τῆς ἐξέδωσε προσφάτως τὴν μελέτην τοῦ κ. Κλαυδίου Μπανταλούκα μὲ τίτλον «Ἡ Ὀργανωτικὴ τῆς Οἰκονομίας». Ἡ ἔκδοσις αὕτη ἔρχεται νὰ προστεθῇ εἰς τὰς τόσας ἄλλας τῆς Ἀνωτέρας Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν ἢ ὅποια ἀπὸ ἐτῶν συμβάλλει θετικῶς εἰς τὴν ἀνάπτυξιν καὶ διάδοσιν τῆς Ὀργανωτικῆς εἰς τὴν χώραν μας ἢ ὅποια τόσων ἀνάγκην ἔχει ἀπὸ τὴν ἐπιστημονικὴν ἀντιμετώπισιν τῶν ὀργανωτικῶν προβλημάτων, διὰ τῆς λύσεως τῶν ὁποίων πρόκειται νὰ προκύψῃ πολὺ πλεονεκτήματα. Διὰ τῆς ἀνωτέρω ἐκδόσεως διὰ πρώτην φοράν εἰς τὴν Ἑλλάδα παρουσιάζεται μία συστηματικὴ καὶ ἐν γενικαῖς γραμμαῖς σύγχρονος τοποθέτησις καὶ ἀνάλυσις τοῦ συνόλου τῶν ἐκδηλώσεων τῆς Ὀργανωτικῆς εἰς τὴν Οἰκονομίαν, θέμα ὅπερ ἐνδιαφέρει ἐξ ἴσου τόσον τοὺς ἀσχολουμένους μὲ τὰ Ὀργανωτικὰ καὶ Οἰκονομικὰ ζητήματα ὅσον καὶ ἐκείνους οἱ ὅποιοι θὰ ἤθελαν νὰ λάβουν μίαν ἰδέαν τοῦ τί εἶναι ἡ Ὀργανωτικὴ. Διὰ μίαν ἀκόμην φοράν συγχαίρομεν τὴν Ἀνωτέραν Σχολὴν Βιομηχανικῶν Σπουδῶν διὰ τὰς ἐπιτυχεῖς πρωτοβουλίαις τὰς ὅποιας λαμβάνει αἵτινες εἴμεθα βέβαιοι ὅτι θὰ ἀποδώσουν συντόμως τοὺς καρπούς των.

ΜΙΑ ΕΠΙΤΥΧΗΣ ΕΚΔΟΣΙΣ

Ἀπριλιος 1965

THE ORGANISATION
OF THE GRADUATE SCHOOL
OF INDUSTRIAL STUDIES

ATHENS (GREECE) 1957

THE ORGANIZATION
OF THE GRADUATE SCHOOL
OF INDUSTRIAL STUDIES

THE ORGANISATION
OF THE GRADUATE SCHOOL
OF INDUSTRIAL STUDIES

ATHENS (GREECE) 1957

THE ORGANISATION
OF THE GRADUATE SCHOOL
OF INDUSTRIAL STUDIES

HISTORY AND GENERAL AIMS OF THE SCHOOL

The School was founded in 1938 originally under the name of «School of Industrial Studies» by the «Association of Greek Manufacturers and Handicraftsmen» and the «Association of Joint Stock Companies in Greece». The purpose of the School was to offer a specialised education, particularly to employees actively engaged in industrial enterprises, irrespective of their formal qualifications.

By Royal Decree of 27/9/45 the School took its present-day form of a higher specialised business school. Its present purpose is to offer a theoretical and practical course of studies to administrative personnel of industry and similar Government services. The Royal Decrees of the 8 February 1947 and 15 April 1948 laid the basis of the present-day form of the School and established a 3-years course of studies and defined the lessons to be taught according to the new requirements of our economic life and in the light of experience gained.

1. The Higher School of Industrial Studies is an independent institution of public welfare offering a high standard of entrepreneurial, economic and administrative education. The School has its own management and administration.

2. The School prepares administrative and management personnel, particularly for industry, Government services and public organisations, who would thus benefit the national economy.

3. It is not a preparatory school for other schools, but an independent higher educational institution which bases its operation on confirmed scientific and technical data. It endeavours to exercise the minds of the students in economics, to develop and direct their observation in economic and administrative matters and to give them the correct approach to these matters. It teaches the students how to seek practical and expedient solutions

of economic and administrative problems in general and particularly of the problems of industry and industrial work, in order to enable them to understand the technical, administrative and commercial organisation and operation of the industrial enterprises as well as of the similar public services and organisations.

4. The motto of the School is the increase in the productivity of the economy in the interests of the welfare of the workers.

5. In addition to the School itself the Higher School of Industrial Studies has institutions of its own, such as the Research Bureau, Research Committees and educational or specialised centers, which operate within the same general framework and objectives of the School. These institutions are not schools and they, therefore, do not grant degrees or diplomas, but ordinary certificates to the effect that the student has successfully attended courses of study. These certificates do not constitute official qualifications unless a specific law defines otherwise (such as Statistical Training Center).

6. The organisation of the School is based on the prototypes of similar schools in the United States of America (Business Administration), in France (Section Industrielle de l'École des Hautes Études Commerciales de Paris, the Centre de Préparation dans l'Administration des Affaires (C.P.A.), the Paris Chamber of Commerce, Instituts Supérieurs de Commerce of Belgium and the École d'Ergologie of Brussels, etc.).

THE MANAGEMENT OF THE SCHOOL

The Administrative Council.

The School is under the supervision of the Department of Business Education of the Ministry of Industry and is governed by an Administrative Council consisting of representatives of the Government and of the business organisations concerned in order that the cooperation of science and economic practice may be secured.

In addition to the Administrative Council there is also the Association of the regular Professors of the School which is concerned solely with purely educational matters. This Association appoints the Administrative School Committee, the Chairman of which is the Director of the School who is elected every two years.

The Control of the Administration.

The School is administered by the Administrative Council on the basis of a budget which has been approved by the Ministry of Industry. The administrative term of office commences on the 1st of September and ends on the 31st of August of the following year.

The administration is subject to control by:

- (a) Permanent auditors who are appointed by the Administrative Council and who must be directors of the General State Accountancy Bureau, and
- (b) A committee which is appointed by the Ministry of Industry after the submission of the Results.

The Board of Teachers.

The Board of Teachers is composed of the regular professors who are elected among persons who have distinguished themselves in economic practice. Election takes place in accordance with normal academic procedure and the theoretical and actual qualifications of the candidates are given due consideration. In this manner, the election of such persons offers greater possibilities for a fruitful and successful tuition.

GENERAL LINES OF ORGANISATION AND OPERATION OF THE SCHOOL

Entrance Examinations.

The entrance examinations which are written are held on the first Sunday in October for candidates who are in possession of a High School certificate.

Examination subjects.

The subjects in which the candidates are examined are the following:

- (a) Composition
- (b) Mathematics (Arithmetic and Algebra) and
- (c) Geography.

The candidates are not restricted in their approach to the subjects.

Each paper is marked by two examiners and in case of a difference of at least 2 points in the markings an arbitrator is appointed.

Successful candidates.

Candidates are considered successful if:

- (a) They have received at least 10 marks on each subject (on a marking scale of 1-20).
- (b) They have received a total of 50 marks at least, inclusive of the marks on their High School certificate. Candidates who have completed 2 years' service duly certified with a Government Department or individual enterprise receive 3 additional marks. A special provision is made for candidates who have excellent on their High School certificates as well as for those whose parents are teachers or professors.

Admission into the School.

1. Candidates who have succeeded in the above examination are admitted into the School in the order of their success.

2. In addition to the above, the following are also admitted:

- (a) Candidates whose High School certificate has 18 marks and shows good conduct.
- (b) Those who successfully finished at least the 1st year of study of any other similar High Educational Institution, following a decision of the School Committee.

3. Students of Law, Chemistry and Pharmaceutical Faculties of the University, Faculties of Civil Engineers, Mechanical Engineers, Electrical and Chemical Engineers of the Polytechnic University, of the High School of Commercial and Economic Sciences, of the Pantios School of Political Sciences, as well as of other Greek or foreign Faculties of the same standard who are following their 3rd year of study are admitted into the 2nd year of studies of the School without any entry examinations.

4. No person can be admitted into the School after the 31st of December for any reason whatsoever.

5. No student is admitted without prior medical examination. No student suffering from a contagious disease is admitted.

Obligations in general of the Students.

For first entry into the School the following documents are required :

- (a) An application
- (b) Certificate of studies
- (c) Certificate to the effect that the student is registered with a municipality or town
- (d) A medical card to the effect that the student has been examined by the School doctor, and
- (e) 3 photographs.

For their admission all students should complete an «information form» of a purely pedagogical nature.

The students are obliged to follow regularly lessons, seminary

exercises, lectures, as well as the visits to factories and offices and the operations of the Research Bureau because otherwise they may be disqualified in the whole or in part for their June or even September examinations following a proposal of the professor concerned and the decision of the School Committee or the Administrative Council if the student has been completely disqualified for examinations.

Curriculum.

For the «Diploma of Higher Industrial Studies» three years of studies are required and these are divided into 6 academic semesters, i.e. 3 winter and 3 spring semesters. Each semester includes 13 full weeks of tuition. The curriculum for the winter semesters commences on the 10th of October of each year and ends on the 31st of January of the following calendar year, while that of the spring semesters commences on the 1st of February and ends on the 31st of May.

The curriculum is divided into 5 main subjects:

- (a) Economics, which take up 21 hours, i.e. 22.23% of the total hours of tuition.
- (b) Commercial lessons, taking up 25 hours, i.e. 27.77% of the total hours of tuition.
- (c) Lessons in Law, which take up 14 hours, i.e. 15.56% of the total hours of tuition.
- (d) Lessons on Human Factor which take up 16 hours, i.e. 17.77% of the total hours of tuition.
- (e) Technical lessons, which take up 15 hours, i.e. 16.67% of the total hours of tuition.

The time table on page 12 illustrates the number of hours per week (winter and spring semesters) allocated to the teaching of the respective subjects.

In particular the purpose of each of the above five major subjects is the following:

A. Courses in economics. The main objective of

the School is to offer to the students a comprehensive education in economics in order that they obtain a full knowledge of the theory of economic science which is dealt with in detail. In this manner the students become acquainted with the various problems of economic life. The complete theoretical knowledge of economics is the foundation for the practical investigation of the economic problems of the country, particularly of the problems relating to industry and similar enterprises. In other words, the object is to offer to the graduates of the School, whether they be industrialists, handicraftsmen or senior employees, all the necessary theoretical and practical knowledge in order that they may be able to understand the organisation and function of present-day economic life.

B. Commercial studies. In addition to the theoretical education which is offered by the courses in economics, the School also teaches the students how to solve economic problems in practice. Thus, the technique, or to be more exact, the practice of economics, accountancy and economic mathematics, and the application of theory supplement the knowledge of the students in practice. In other words, the «why» and «how» is investigated and the student becomes familiar with reality so that on his transition from School he may more quickly and easily adapt himself to economic life.

C. Courses in law. The courses in Law which are taught in the School do not aim at turning out barristers or lawyers, or at preparing the students for entry into the Law Faculty. The object of the tuition is to illustrate on general lines the legislation of the Greek State: to offer a basic knowledge of the current legislation governing transactions in Greece and to introduce the graduates to the legal framework within which economic activity is permitted to operate. Particular attention is paid to the Commercial, Industrial, Market Price and Mining Laws. In other words, the purpose of these courses is to enable the graduates to understand as citizens and senior officials of economic life when they should apply to competent lawyers for

the safeguarding of their actions and rights and avoid the consequences and corresponding responsibilities which would arise out of their ignorance of the stipulations which govern economic transactions.

D. Courses in human factor. These courses, which are appropriate to our School, have as object the examination of the human being as a basic factor of production and offer the right solution to the fundamental problem of economic life, i.e. the raising of the standard of living of the working classes simultaneously with the increase in the output of human labour. In other words, the purpose is to discover the conditions of human work and output and to examine the relative problems not only from the psychological (individual and social) standpoint, but also from the health, pedagogy and administration points of view. The object is to avoid unnecessary labour and loss of time in order to achieve under the best possible conditions the greatest output of the human factor whose physical and mental abilities should be exploited in the interests of the individual and of the whole community. The aim is to restore pleasure in work, to satisfy the instinct of creativeness, to free the forces of initiative of each individual, to widen the prospectives and to coordinate efforts. The human being is examined not as the means, but as the purpose. In view of the sizes of enterprises, the breakdown of work and international competition, these courses become increasingly important, particularly for our country which is both technically and organically underdeveloped.

E. Courses in technique. The courses in technique do not aim at creating technicians. This is the task mainly of the Polytechnics and other Faculties of the University and to a lesser extent of the middle and lower technical schools. The purpose of these courses is not to specialise, but to acquaint the student with and orientate him in the technical organisation and operation of the industrial enterprises so that a mutual understanding between the administrative and technical staff may become possible and easier. The School being well aware of the

important role which the ever developing technique plays in the entire social and economic life, aspires to prepare fully the students who graduate from the School so that they may become worthy collaborators in the task of the industrial reorganisation of our country and at the same time be in a position to apprehend technical progress and its influence upon the economic organisation and function of economic life as a whole.

F. Other courses. Foreign languages, French, German, English and Italian, as well as shorthand are also taught in the School. The School attaches particular importance to the teaching of foreign languages, shorthand, commercial correspondence in a foreign language, etc. and, therefore, compels the students to sit for examinations in one of the above foreign languages before the end of their second year of studies. The student who passes in both the foreign languages receives higher marks. Students sitting for their final examinations and successful in one or more foreign languages or in shorthand and typing also get better marks on their diploma.

Seminary exercises.

The students participate regularly in seminary exercises under the supervision of their professors. The seminary exercises take place either in the time table specified or out of hours. These exercises are held for the purpose of putting into practice the subjects taught, thus cementing the knowledge obtained. During these exercises the proficiency of each student is ascertained and the less advanced students are assisted in order that they keep pace with the rest of their colleagues. The participation of the students in these exercises is compulsory and the marks given influence those of the end of year examinations.

WEEKLY HOUR PROGRAMME
Academic Year 1957 - 1958

<i>LESSONS</i> <i>Distributed in 22 courses</i>	<i>A</i>		<i>B</i>		<i>C</i>		<i>Total sum</i>
	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	
Economic Theory	2	2	2	2	1	1	5
Industrial Policy	—	—	—	—	2	3	2½
Agricultural Economics	—	—	—	—	2	—	1
Mineral Economics	—	—	—	—	2	2	2
Business Administration and Monetary Policy	—	—	—	—	2	2	2
Public Finance	—	—	2	2	—	—	—
Public Legislation	—	—	—	2	2	2	5
Economics of Corporation	—	—	2	2	—	—	—
Applied Economics:							
Trade	2	2	—	—	—	—	—
Banking	—	—	—	2	—	—	6
Insurance	—	—	2	—	—	—	—
Transportation	—	—	2	2	—	—	—
Economic Geography	2	2	—	—	—	—	2
Economic Mathematics and Statistics	4	4	—	—	—	—	6½
Accounting and Auditing	—	—	2	3	—	—	—
Industrial and Cost Accounting	4	4	6	4	2	2	11
Public Law	—	—	—	—	3	5	4
Private Law	2	2	—	—	—	—	—
Commercial Law	2	2	2	2	—	—	6
Industrial Law	—	—	3	1	2	3	—
Social Policy and Labour Law	—	—	—	—	1	—	5
Managerial Economics	—	—	—	—	2	—	—
Factory Management	2	2	2	2	2	2	6
Industrial Hygiene	—	—	—	—	3	3	3
Psychotechnics	—	—	—	—	4	—	2
Subjects on Productivity	—	—	—	—	—	4	2
Chemistry and Commodities Study	—	—	2	2	2	2	4
Industrial Technology:	2	2	—	—	—	—	—
Physics	—	—	3	2	2	—	5½
Machinery	2	2	—	—	—	—	—
Electrotechnics	—	—	4	—	—	—	—
Electrotechnics	—	—	—	4	—	—	6
Total number of hours	24	24	34	34	34	34	92

* The hours are noted in academic semiannual semesters. Each hour corresponds to 13 lessons per semester. The column «Total sum» includes the hours corresponding to the total of three years; consequently, for the lesson i.e. Economic Theory, 5 hours a week are arranged for the three years of studies i.e. (5×26) 130 lessons in all.

On the spot courses.

Once or twice a week and usually before noon the 3rd-year students visit Government or private offices, organisations and enterprises (particularly factories) according to a fixed program. During these visits, on the spot lectures are given by the professors of the School and other competent technical and administrative officials of these offices and enterprises.

Prior to the visit the competent professor gives one or more lectures to the students in order to prepare them for this visit. Afterwards the visit is reviewed and criticised. All possible data are placed at the disposal of the students in order that they get a clear picture.

Courses not included in the program.

In the interests of the students and in addition to the regular program the School organises a series of free lectures by specialised persons. Moreover, in its desire to combine the necessarily theoretical education with practice, it organises throughout the year a series of practical lectures by various economic authorities. At the end of each lecture, the students are invited to submit their queries on practical points and the necessary explanations are offered. It is anticipated that the students will benefit greatly from such an organised and systematic contact between the School and the economic circles active in practice.

Student treatises and work.

In addition to the current seminary exercises the students should prepare works and treatises. The purpose of this is to acquaint the students with the serious and systematic investigation of a subject, the successful conducting of economic research and the criticising of a foreign work. Consequently these treatises are intended to attract the greater interest of the students outside the necessarily restricted limits of the School tuition, to organise their thoughts systematically on a subject, to express themselves properly and to come into immediate contact with the real economic factors.

A. Free treatises. These treatises are made on subjects chosen freely by the student who must submit at least one free treatise before he sits for the end of year examination during the last year of his studies. These free treatises exercise an influence on the marking of the end of year examinations.

B. Compulsory treatises. In addition to the reports on visits to factories, special themes are given to the students by the Research Bureau for them to work on. The subject of the themes is taken from the matter taught in the School and is defined by the Research Bureau, together with the professors of the various lessons. The marks on these papers are included in the marks of the diploma.

C. Papers on accountancy. Papers on accountancy are obligatory treatments of accountancy problems more complicated than the usual seminary exercises in accountancy. They include subjects of general accountancy as well as of industrial accountancy. The markings are included in the marking of the diploma.

Lectures.

In its desire to be a real free intellectual center not confined to the restricted limits of an educational institution the School organises lectures fortnightly. These lectures are given at its annex on Academy Street No. 84 or in «Parnassus Hall» (Karitsi Square) by professors or other scientists as well as by economic and political authorities and concern subjects of contemporary life.

The end of the lecture is followed by a discussion during which the various views are put forth freely. The School is proud in that it respects every scientific argument and view.

The School also invites well known foreign scientists who lecture for the students and others who may show an interest. Thus, the Greeks are given the opportunity of becoming familiar with foreign ideas and exchanging their experiences on subjects which naturally fall within the sphere of the interest of

the School. Thus, the School also keeps the foreigners acquainted with our national problems and the progress achieved in Greece.

Summer occupations.

During the summer holidays the School organises:

(1) Seminary and practical exercises for students and graduates particularly on subjects relating to the organisation of enterprises and factories, psychological, accountancy, commercial correspondence, tax legislation, foreign languages and shorthand.

(2) Papers on various subjects given mainly by the Industrial and Commercial Research Bureau. These papers are entirely voluntary and have as purpose among other things the maintenance of close contact between the School and the students and the assistance of the latter, for their better and more practical understanding of the subjects taught during the School term without overtaxing them.

Physical training.

As the School offers education mainly to working persons, it cannot unfortunately apply as extensive a program of physical training and courses in art as it would wish due to the lack of time at the disposal of the students. In its aim, however, to achieve at least what is possible, it has compiled a corresponding time table for physical training, art courses and recreation of the students.

The School organises athletic games among the students and participates in organised games with other higher educational institutions. It awards medals and prizes to the winners.

Music.

A «Department of Musical Training» operates at the School. Its purpose is to organise a students' choir and to cultivate their artistic tendencies. It organises gatherings during which extracts from classical works are read, lectures on the subject of art are given, recitals take place, new books and classical musical compositions are criticised etc.

Recreation.

For the recreation of the students the following activities are organised:

- (a) A formal ball which is held in the last week of the Carnival.
- (b) «Students Party» exclusively amongst the students and their close relatives and the professors of the School.
- (c) «New Year Party» which takes place on the 3rd of January during which the New Year Cake is cut, poems are recited, singing and dancing takes place.
- (d) Cinema shows of a recreational, tourist and educational nature take place.
- (e) Intellectual gatherings and dance matinées are given in May in the School gardens.

Excursions.

The School organises regular excursions in Athens, in Attica and other archeological, touristic or industrial sections of Greece. These excursions together with a longer ones, are for the purpose of familiarising the students of the School with our country. During these excursions archeologists and other qualified persons lecture on the importance of the site being visited.

Medical attention.

The School has placed a doctor in charge of the medical attention of the students. For each student a separate medical card is compiled and maintained. The students have a right to be examined by the School doctor who receives them every day with the exception of Saturday at his dispensary. Medical attention is free and the doctor offers advice on the most suitable measures for the prevention and cure of diseases and instructs them how to live as healthily as possible.

EXAMINATIONS

End of School year examinations.

At the end of the School year, i. e. in June, the students sit for a written examination in all subjects taught throughout the year. A student succeeds in his examinations if he receives a mark of at least 5 in all subjects or an average of 6 if he has failed in one subject. Those who fail can sit for new examinations in September of the same year or in January of the following year.

Examinations for diploma.

Students sitting for their diploma examinations are obliged to comply with the following rules:

- (a) They should submit a certificate to the effect that they have served successfully in a Government Department or in a private enterprise for at least six months.
- (b) They should submit a thesis on one of the subjects taught at the School.
- (c) They should compile a treatise on an investigation detailed by the Research Bureau of the School, and
- (d) Sit for oral and written examinations in Political Economy, Taxation Legislation, Organisation of Enterprises, Organisation of Factories, General Accountancy, Industrial Accountancy, and Industrial Technology. They are also examined for their knowledge of the chemical composition of commodities and the chemical processes to which commodities are subjected. The students are considered as having passed their examinations if they receive a mark of five in each subject or an average of 6. Examinations for diplomas are held in October, February and May.

Thesis.

Before a diploma is awarded to a candidate he must submit a special thesis on a subject of his choice but approved by the Director of the Research Bureau. The subject of the thesis

should be related to subjects taught at the School. In particular it should deal with a systematic investigation of the structure and operation of a given economic unit which should be analysed and criticised. The thesis may also concern a branch or sector or even the entire productive activity of the economy or of a certain region or even of a certain country, particularly Greece. It may also be a comparison between two or more of the above activities. It may also deal with observations of and investigation in economic phenomena and problems. It may criticise foreign systems or theories or books, particularly of an economic and organisational interest.

The purpose of the School in demanding a successful thesis before a diploma can be awarded is to ascertain whether the candidate can produce a successful treatment in writing of a certain economic subject. The thesis is not, therefore, a simple formality which can be treated as side work and impromptu but fulfills an essential purpose.

About 500 theses in the archives of the School illustrate the proficiency of the students who have graduated.

THE THEORETICAL AND REAL VALUE OF THE SCHOOL DIPLOMA

The primary purpose of the founders of the School was to prepare administrative staff for industry, enterprises and large economic units generally. This is also the aspiration of the School and its governing and teaching bodies. The Greek economy is in urgent need of new and ambitious younger staff to operate and direct the productive mechanism of the country in accordance with modern ideas and methods of organisation and operation of economic units.

In the light of the present-day competition it is not sufficient to renew only material equipment but it is also essential to revise simultaneously the methods of operation.

In addition, Government services, as administrative bodies or economic organisations, need to renew their staff with younger people who are familiar with the newer methods of application of Science and Practice, who are aware of the post-war conditions and requirements, who know the systems and methods of organisation and who believe that production should increase in the interest of the entire community. It is imperative that the Government departments be reorganised on scientific basis in order to achieve an increase in productivity.

On the above understanding the School aspires to serve the Government by imparting an adequate theoretical and practical knowledge to its students, by acquainting them with the new problems relating to the human factor, by introducing them to the legal problems which govern economic activity and by bringing them up to date with the technical problems of organisation and operation of enterprises, industry in particular. From this point of view the School holds the opinion that the Government will benefit if it appoints students, who have graduated from the School, to the right positions.

In actual fact as the activity and the prestige of the School

increases the Government through various laws and decisions has placed the graduates of the School on a par with the graduates of other Higher Educational Institutions.

The School prides itself in that the diploma it awards constitutes a real qualification in life. For this reason the School is exerting every effort in order that its diploma may also be considered as fulfilling all formal qualifications required by competent Government departments. In this respect, however, the School refuses to accept any responsibility or be bound in any way because it is obvious that the recognition of the School's diploma as a formal qualification rests entirely with the Government. It is the Government's responsibility, therefore, to realise that it would be to its advantage to employ in Government Departments and Public Organisations our graduates who have had such an extensive education in economics and administration.

The School does not turn out position seekers but ambitious young men who aspire to become leaders in our community. For this reason the School is open only to those who realise and understand that hard work and sacrifice is required before they can be awarded the diploma

INSTITUTIONS OF THE SCHOOL

The Higher School of Industrial Studies is of the opinion that it will not fulfill its mission properly if it confines itself to purely academical tuition. Moreover, it proudly declares that it is a business School and holds the view that in Higher Institutions of a similar character theoretical tuition should be imparted to the extent required by the application of scientific methods for the successful solution of various problems.

It believes that the task of a higher business education should not be restricted to offering the students a theoretical education only, no matter how extensive, but should also extend a practical training in order that the graduates may be prepared to undertake responsibilities in the productive procedure.

It believes, moreover, that in the light of the above the task of the School should not end with the granting of a diploma to its students but should also extend to the scientific facing of problems which influence the country's economy as a whole and that it should offer every possible scientific assistance to its graduates in their professional life as well as to the various organisations of the national economy which are in need of such an assistance.

For this reason the School, in addition to the actual tuition in School and the seminary exercises, has established subsidiary School institutions which have the following three objectives:

- (a) To teach the School students and/or other persons how to handle problems of application and how to solve successfully problems arising from practice.
- (b) To offer a specialised training and modern theoretical education to officials who are serving in underdeveloped sectors of the economy.
- (c) The extensive and detailed study of the vital economic and productive problems of the economy by the efficient staff

of the School and the investigation of specific problems put to the School by enterprises concerned and by industry in particular.

A. RESEARCH BUREAU (INDUSTRIAL AND COMMERCIAL)

The Research Bureau of the Higher School of Industrial studies has the following purposes:

- (a) To offer to the students a practical training in the solution of the various problems of entrepreneurial organisation (financial, technical, accountancy, commercial, human factor, etc.), under conditions resembling reality as closely as possible, b) to accumulate and assimilate material suitable for the teaching of organisation and similar subjects on modern educational lines (particularly in accordance with the circumstantial method), c) to study and investigate specific or more general problems peculiar to enterprises or organisations. This study is undertaken voluntarily or following an application of the enterprises, and d) to offer scientific assistance to the students and graduates of the School for the solution of problems with which they are concerned, particularly of organisation and accountancy.

The directives of the Research Bureau are:

- (a) To continue the theoretical tuition and to supplement it and for this reason it aims at connecting practical solutions with scientific principles and rules, b) to become a scientific laboratory which would function on strictly scientific lines and methods, and c) to become a center where experiences could be exchanged between the School and the industrial and commercial organisations.

B. STATISTICAL TRAINING CENTER

As of 1947 the School held the opinion that the teaching of statistics was essential for the education of higher administra-

tive staff of Government departments as well as of economic enterprises in general.

As of the beginning of the School year 1952)1953 the establishment of the «Statistical Training Center» was achieved.

The purpose of the Statistical Training Center is to educate students who, on termination of their training, may become responsible statisticians in the statistical service of the Government or any other enterprise or organisation:

The Statistical Training Center is administered by a special Administrative Committee consisting of the Director of the Higher School of Industrial Studies as chairman, of a Director of the Ministry of Coordination, the Director of Higher Education of the Ministry of National Education and of the Chairman of the Greek Statistical Society. The regular professor of statistics of the Higher School of Industrial Studies is Director of Studies.

Entry into the Center is achieved following successful entrance examination held for graduates of High Schools. The subjects in which candidates are examined are: 1) Theoretical and Practical Arithmetic, 2) Algebra, 3) Geometry, 4) Composition, and 5) Political and Economic Geography.

A two years course of studies is required at the Center during which the following subjects are taught:

Compulsory Subjects	A	B	Total
General Mathematics	3	—	3
Mathematical Statistics	—	1	1
Calculation	1	—	1
Statistical Analysis	—	2	2
Census Statistics	—	2	2
Statistics of Economic Phenomena	—	2	2
Statistics of Enterprises	—	1	1
Statistical Methodology	2	—	2
Econometrics	—	1	1
Economic Analysis	—	1	1

	A	B	Total
Political Economy	2	—	2
Statistical	2	2	4
Exercises in General Mathematics	3	—	3

Optional Subjects

Public Economy	—	1	1
Private Economy	—	1	1
Administrative Legislation	1	1	2
Organisation	—	1	1
Accountancy	1	—	1
National Accounts	—	1	1
Census Methodology	1	—	1
English or French or German	2	2	4

In addition to the above, 3 hours per week are allocated throughout each school year for seminary exercises.

At the end of the first year the students who have succeeded in their written and oral examinations are awarded a «Certificate of Statistical Studies» while at the end of the second year of studies they are awarded the «Diploma of Higher Statistical Studies».

The School year commences on the 1st of October and ends on the 31st of May of the following year. During the summer holidays and as of the 20th of June until the 10th of September the students may attend seminary exercises and applied statistics if they so wish.

Graduates of other Higher Educational Institutions may be awarded exceptionally the «Diploma of Higher Statistical Studies» within a year of their entrance into the School provided they pass successfully their written and oral examinations in all the obligatory subjects taught during both School-years.

The examinations are held in the last ten days of September. Students who failed in two subjects at the maximum may be re-examined in them during the last ten days of the month of

December. Students failing again in both subjects may sit again for examinations in the last ten days of February.

The student has to sit for examinations in all the obligatory subjects and in one optional subject of his own choice. Civil servants are also examined in Administrative Legislation.

A candidate is considered successful if he receives at least 5 marks in each subject or an average of 6 in the above obligatory subjects including the optional subject. The marks on optional subjects are taken into consideration only for the computation of the final marks on the «Certificate» or «Diploma».

C. CENTER OF TOURISM STUDIES

The School has also established the «Center of Tourism Studies» which has the following purposes:

- (a) To study the problems of tourist economy, legislation and policy and to recommend measures to be introduced.
- (b) To assist the students and graduates of Higher Educational Institutions in the assimilation of subjects concerning tourism and the compilation of relative treatises.
- (c) To impart special knowledge to higher tourism officials.
- (d) To expand tourism principles and develop the country's tourist outlook.

The Tourist Training Center, being under the control of the Center of Tourism Studies, would have as aim the training of the staff of tourist organizations of the country, whether they be Government controlled or privately owned, and offering to intellectuals a specialised tuition in tourist matters.

As of the academic year 1957/58 the Tourist Training Center will accept as regular students undergraduates of Higher Educational Institutions who are in their last year of studies and employees of tourist organisations. The latter must have served for at least 3 years with the organisation and be in possession of a High School certificate and succeed in their entry examinations.

OTHER EDUCATIONAL CENTERS

The School has decided to expand its activity by establishing «Departments of supplementary and specialised education». Graduates of Higher Educational Institutions would attend the courses taught at these departments as regular students while students and undergraduates in their last year of study or civil servants or employees of organizations and enterprises would attend them as onlookers.

The School, following the successful organization and operation of the «Statistical Training Center» plans to establish:

1. Tax Assessment Training Center.
2. Organization Center.
3. Center of Social Studies.
4. Insurance Studies Center.

The Tax Assessment Training Center will be divided into two sections: The Customs Department and the Direct Taxation Department.

The Organization Center will operate in collaboration with the Hellenic Scientific Society of the Organisation of Labour, and thus will offer invaluable services to the national economy.

The aim of the Center of Social Studies will be to offer a specialized theoretical and practical scientific education to people who intend to devote themselves to matters of social insurance and providence, either as freelance scientists or employees of government and subsidiary governmental services. A theoretical education combined with a practical application of theory and investigations into the more important social problems of our country will enable the graduates to handle successfully the various problems of social policy.

The School is of the opinion that the above centers will supplement its educational efforts and will offer an additional specialised training to the administrative staff of Government services or private enterprises. These centers will not constitute

«schools of a multipurpose educational institution» as this is not within the sphere of the aims of the School.

Various committees for the study of contemporary problems also operate at the School. Most important of these is the «Accountancy Plan Committee» which has the purpose to introduce a uniform system in the books and accounts of the Greek enterprises.

SCHOOL PUBLICATIONS

The School of Higher Industrial Studies has shown a noteworthy activity in the field of publications. The School is concerned mainly with the following types of publication: One, in useful business handbooks dealing with detailed investigations in given subjects, which naturally are included in the School's curriculum and two, in scientific and technical treatises of productive problems which are of particular interest to the Greek economy.

Books and treatises. The books and handbooks already issued by the School on various scientific subjects total 30. These books were published under the supervision of the Research Bureau which has appointed a committee for the selection and publication of these books. Most of these books are concerned with organisation. Noteworthy among the School's publications are the treatises on the accountancy systems of Australia and France and the studies on Social Policy, Tourism, Statistics, Organisation, etc.

Program, guides, etc. This line of publication concerns inter-school publications such as, guides on studies, programs of operation, end of year reports etc. These publications are offered to the students at the nominal value of printed material without any other charge whatsoever.

Periodicals. The periodical «STUDIES» which was first issued in the academic year 1950/51 under the full name of «Economic, Social, Technical STUDIES -- periodical issue of the Higher School of Industrial Studies», is the School's offi-

cial publication. During the first two years it was issued quarterly, as of the third year it was issued every two months and to-day it is issued monthly. Each issue contains from 64 to 96 pages of original studies, translations, economic and social reviews, book reviews, Greek and foreign analytical and summary bibliography. The seven volumes which have already been issued cover approximately 5.500 pages.

The other periodical under the name «The News of the Higher School of Industrial Studies» contains information and useful material. As of the academic year 1957/58 the «News» will run into their fifth year of publication. The periodicals already issued run into over 1700 pages.

The subscription of the Students to the periodicals «Studies» and «News of the Higher School of Industrial Studies» is included in the nominal value of printed material paid by them.

*
* *

The School, as already stressed, is a modern, pioneer and exemplary Institution.

- (a) It visualised and put into practice new educational ideals of man-producer. From this point of view it followed the new trends of education in the United States and Europe.
- (b) Its organisation and operation have made it an exemplary Higher Educational Institution.
- (c) Its program meets the requirements of the Greek economy, particularly from the point of view of personnel with modern ideas.
- (d) The School was the first to teach new subjects in Greece (Organisation, Statistics, Social Policy, Hygiene of Labour, etc.) a fact which caused many reactions. It is, however, acknowledged by all to-day that the School has done well to do so.
- (e) It attached the necessary importance to the human factor and the relative lectures, therefore, that were first introduced into Greece, constitute the School's contribution to the intellectual progress of the country.
- (f) It proved that the Higher Educational Institutions are not simply sources of knowledge but also pedagogic Institutions.

3. The Higher School of Industrial Studies has similarities with the Higher School of Economic and Commercial Studies in that both prepare higher administrative staff for the economy. They differ though in the following aspects:

- (a) The Higher School of Industrial Studies has a business character whereas the Higher School of Economic and Commercial Studies holds the view that it is a theoretical Institution.
- (b) The H.S.I.S. offers only a brief knowledge of Law, whereas the graduates of the Higher School of Economic and Com-

mercial Studies may enter the Law Faculty of the University.

- (c) The H.S.I.S. attaches great importance to the human factor, whereas the H.S.E. and C.S. does not teach such subjects.
- (d) The H.S.I.S., through practical courses, familiarises the students with the problems of technical organisation and operation of industries, whereas the H.S.E. and C.S. is interested mainly in commercial enterprises.

4. The H.S.I.S. is proud because its educational activity and its general contribution to the intellectual movement of the country has been acknowledged by all. The H.S.I.S. is also proud in that it is in the front line of education if it does not actually hold the first position.

SUCCESS

THROUGH ORGANIZATION

MONTHLY ORGAN OF THE
HELLENIC COMMITTEE OF
SCIENTIFIC MANAGEMENT

that between its apparent «disadvantages» are: the divulging of technological secrets through standardization, the removal of the psychological factor, robot-like working, intensive effort, increase of production followed by a decrease of the purchasing power. The author disproves those arguments, stressing the independence of S.M. from economic doctrines and the necessity to reach an «equilibrium».

A CRITICAL VIEW ON SCIENTIFIC MANAGEMENT

by Claudius B. Badalucas
Organization Expert on
Public Administration

From its first steps Scientific Management has been the target of criticisms, but has nothing to fear inasmuch as it stands on philosophical rationalism. The opponents of S.M. alleged

GREEK BIBLIOGRAPHY ON RATIONALIZATION

by K. V. Badalucas
(p. 45)

A CRITICAL VIEW ON SCIENTIFIC MANAGEMENT

by Claudius B. Badalucas
Organization Expert on
Public Administration

From its first steps Scientific Management has been the target of criticisms, but has nothing to fear inasmuch as it stands on philosophical rationalism. The opponents of S.M. alleged

that between its apparent «disadvantages» are: the divulging of technological secrets through standardization, the removal of the psychological factor, robot-like working, intensive effort, increase of production followed by a decrease of the purchasing power. The author disproves those arguments, stressing the independence of S.M. from economic doctrines and the necessity to reach an «equilibrium».

CONTENTS

	<i>Page</i>
History and general aims of the School	3
The Management of the School.	5
The Administrative Council	5
The Control of the Administration	5
The Board of Teachers	5
General lines of organisation and operation of the School	6
Entrance Examinations	6
Examination subjects	6
Successful candidates	6
Admission into the School	7
Obligations in general of the Students	7
Curriculum	8
Seminary exercises	11
Weekly hour programme	12
On the spot courses	13
Courses not included in the programme	13
Student treatises and work	13
Lectures	14
Summer occupations	15
Physical training	15
Music	15
Recreation	16
Excursions	16
Medical attention	16
Examinations	17
End of School year examinations	17
Examinations for diploma	17
Thesis	17
The theoretical and real value of the School diploma	19
Institutions of the School	21
A. Research Bureau (Industrial and Commercial)	22
B. Statistical Training Center	22
C. Center of Tourism Studies	25
Other educational centers	26
School publications	27

11. 1953.

✓ 1. Κλαυδίου Β. ΜΠΑΝΤΑΛΟΥΚΑ:
«*Η τύχη της κεφαλαιοκρατίας κατά τους Μάρξ και Σουμπέτερ*», Ἀθήναι 1953, ἐκδ. Ἀ. Παλαζήση (ἀνάτυπον ἐκ τῆς «Ἐπιθεωρήσεως Οἰκον. καὶ Πολιτ. Ἐπιστημῶν» τευχ. 1, 1953) σελ. 34.

Καὶ ἡ νέα αὕτη μελέτη τοῦ κ. Κ. Μπανταλούκα διακρίνεται διὰ τὴν συστηματικὴν ἀρχιτεκτονικὴν διάταξιν τῆς ὕλης, ὡς ἐμφαίνεται εἰς τὴν διάρθρωσιν τῶν κεφαλαίων τῆς :

Α' Εἰσαγωγή

Β' Ἡ ἐξέλιξις καὶ κατάρρευσις τῆς κεφαλαιοκρατίας κατὰ τὸν Μάρξ

1. Αἱ θεωρίαι περὶ ἀξίας—ἐργασίας.
2. Συσσώρευσις κεφαλαίου καὶ συγκέντρωσις ἐπιχειρήσεων.
3. Ἡ θεωρία τῆς ὑποκαταναλώσεως.
4. Ἡ θεωρία τοῦ ἀγῶνος τῶν τάξεων.

Γ' Ἡ ἐξέλιξις καὶ ἡ παρακμὴ τῆς κεφαλαιοκρατίας κατὰ τὸν Σουμπέτερ

1. Ἡ νομοτέλεια τῆς κοινωνικῆς δυναμικῆς.
2. Ὁ ἐπιχειρηματίας καὶ ἡ οἰκονομικὴ πρόοδος.
3. Ἡ θεωρία περὶ ἐπιχειρηματικοῦ κέρδους
4. Ἡ «δημιουργικὴ κατάρρευσις» τῆς κεφαλαιοκρατίας

Δ' Παραλληλισμὸς ἀπόψεων Μάρξ καὶ Σουμπέτερ

Ε' Τελικαὶ παρατηρήσεις

Ὁ συγγραφεὺς προβαίνει εἰς ὑποτύπωσιν τῶν ἀπαισιοδόξων διὰ τὴν τύχην τῆς «κεφαλαιοκρατίας» ἀπόψεων τῶν Μάρξ καὶ Σουμπέτερ διὰ νὰ τὰς ἀντικρούσῃ με τὰ πρακτικὰ ἀποτελέσματα τοῦ κράτους τῆς «γενικῆς εὐημερίας» καὶ με τὰ θεωρητικὰ ἐπιχειρήματα τῆς Σχολῆς τοῦ Κέϋνς, δι' ἧς «κατεδείχθη ἡ δυνατότης τῆς ἐπ' ἀόριστον διατηρήσεως ὁρισμένων βασικῶν στοιχείων τοῦ κεφαλαιοκρατικοῦ συστήματος».

Τυχὸν λεπτομερειακαὶ διαφοραὶ, προερχόμεναι ἀπὸ διαφορὰν ὀπτικῆς γωνίας κατὰ τὴν θεώρησιν τῶν προβλημάτων, πού ὁ κ. Μπανταλούκας με τόσῃν ἀκρίβειαν τοποθετεῖ (λ.χ. διὰ τοὺς «Ὄργανωτικούς» θὰ εἶχαν ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον αἱ ἀπόψεις τοῦ συγγραφέως διὰ τὸν Burnham τῶν «Μακκιαβελικῶν» καὶ τῆς «Ἐπαναστάσεως τῶν Μάντζερς», ὡς ἐπίσης καὶ ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ἰσχυριζομένους ὅτι ἡ θεωρία τοῦ W. Taylor «ἀνασθηλώνει τὸν μαρξισμόν ὑπὸ τὸ ὄνομα τῆς Efficiency»), δὲν μειώνουν, ἀλλὰ τούναντίον ὑπογραμμίζουν τὴν ἀξίαν τῆς πραγματείας πού με τὴν γνωστὴν του ἐπιστημοσύνην ἐξέπότησεν ὁ φίλος συγγραφεὺς, Δ.

Oct. 1955

Η ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ: υπό Κλαυδίου Β. Μπανταλούκα, σελ. 35 Έκδοσις Γραφείου Έρευνών Άνωπέρας Σχολής Βιομηχανικών Σπουδών.

Διά του άνωτέρου βιβλίου ο συγγραφέας, γνωστός διά τó αξιόλογον επιστημονικόν του έργον, παρουσιάζει διά πρώτην φοράν εις την Έλλάδα, έν γενικαίς γραμμαίς και συστηματικώς την σύγχρονον τοποθέτησιν και άνάλυσιν του συνόλου των έκδηλώσεων της Όργανωτικής εις την οικονομίαν.

Η όλη έργασία κατανέμεται εις έξι κεφάλαια. Τó πρώτον έξ αύτων (σελ. 5-6) εξετάζει την έννοιαν και τó αντίκειμενον της Όργανωτικής, τάς σχέσεις αύτης προς την Οικονομικήν Έπιστήμην και την Τεχνικήν. Εις τó δεύτερον κεφάλαιον (σελ. 7-10) αναλύεται ó σκοπός της Όργανωτικής, ήτοι ή επίδιξις της άριστης άποτελεσματικότητος εις την Οικονομίαν. Αί κυριώτεραι όργανικαί άρχαι επίτευξως της προμνηθείσης άποτελεσματικότητος έντίθενται εις τó τρίτον κεφάλαιον (σελ. 11-14). Έν συνεχείς εις τó τέταρτον κεφάλαιον (σελ. 15-20) παρατίθενται τά κυριώτερα έκ των συγχρόνων όργανωτικων συστημάτων τά όποια στηρίζονται επί των ως άνω άρχων, ως είναι τά των Taylor, Gantt, Gilbreth, Emerson, Ford, Bedaux, Fayol, Bat'a και Adamiecki. Τó πέμπτον κεφάλαιον (σελ. 20-30) αναφέρεται εις την από της άρχαιότητος μέχρι του παρόντος αιώνος εξέλιξιν της όργανωτικής σκέψεως και κινήσεως, ένθα διαπιστούται ότι οί πρώτοι διδάξαντες, ύπήρξαν οί Πλάτων Ξενοφών και Άριστοτέλης. Εις τó δεύτερον μέρος του προαναφερθέντος κεφαλαίου ό συγγραφέας έξι

την εξέλιξιν της Όργανωτικής από του πρώτου παγκοσμίου πολέμου μέχρι σήμερα, κατά χώρας, μεταξύ των όποιων και εις την Έλλάδα.

Εις τó έκτον, τέλος, κεφάλαιον (σελ. 30 - 35) έπισκοπεύεται ή άσκηθείσα υπό των έπικριτών και των όπαδων της όργανωτικής κινήσεως κριτική, έν συνεχεία δέ ό συγγραφέας άπαντά εις τάς ως άνω παρατάξεις καταδεικνύων συνάμα πλήρως την σπουδαίαν άποστολήν της Όργανωτικής. Έκαστον των κεφαλαίων συνοδεύεται υπό πλουσίας έλληνικés και ξένες βιβλιογραφίας.

Η άνωτέρω σύντομος αλλά περιεκτική έργασία του κ. Κλ. Μπανταλούκα δύναται νά θεωρηθή ως έξόχως πλουτίζουσα την έλληνικήν οικονομικήν και ιδιαιτέρως την όργανωτικήν βιβλιογραφίαν, και είναι, έξαιρετικώς χρήσιμος τόσο εις τούς θεωρητικούς οικονομολόγους και τεχνικούς, όσον και εις τούς άνθρωπους της οικονομικής δράσεως.

A CRITICAL VIEW ON SCIENTIFIC MANAGEMENT

by Claudius B. Badalucco
Organization Expert on
Public Administration

From its first steps Scientific Management has been the target of criticisms, but has nothing to fear inasmuch as it stands on philosophical rationalism. The opponents of S.M. alleged that between its apparent «disadvantages» are: the divulging of technological secrets through standardization, the removal of the psychological factor, robot-like working, intensive effort, increase of production followed by a decrease of the purchasing power. The author disproves those arguments, stressing the independence of S.M. from economic doctrines and the necessity to reach an «equilibrium».

Τὰ ΝΕΑ τῆς Α.Σ.Β.Σ.

**ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΗ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΤΗΣ ΑΝΩΤΕΡΑΣ ΣΧΟΛΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ**

Ἔτος Α' 1953/1954 — Δραχμαὶ 2 000 — Τεῦχος 1ον

Σε. 11, 22, 24, 25, 35

ΕΠΙ ΤΗ ΕΚΔΟΣΕΙ

Εἰς τὸ περιοδικὸν μας «Σπουδαί» ὑπῆρχεν εἰδικὸν τμήμα ἀφιερωμένον εἰς τὴν «Σχολικὴν Ζωὴν» μὲ ἐνδιαφέροντα νέα διὰ τοὺς σπουδαστάς, τοὺς πτυχιούχους καὶ τοὺς φίλους τῆς Σχολῆς.

Τὸ τμήμα τοῦτο καταργεῖται καὶ ἀντικαθίσταται μὲ τὴν παροῦσαν εἰδικὴν ἔκδοσιν. Οὕτω τὰ νέα τῆς Σχολῆς θὰ παρέχωνται συχνότερον, δεδομένου ὅτι αἱ «Σπουδαί» εἶναι διμήνους ἔκδοσις. Συγχρόνως θὰ παραμείνουν αἱ «Σπουδαί» καθαρῶς ἐπιστημονικὸν ὄργανον τῆς Σχολῆς.

Τὰ «ΝΕΑ τῆς Α.Σ.Β.Σ.» θὰ περιλαμβάνουν τὸ Πρόγραμμα τῶν Ἔργασιων ἐκάστου Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους, διαφόρους ἐνδιαφερούσας ἀνακοινώσεις τῆς Σχολῆς, θέματα τῶν εἰσαγωγικῶν καὶ τῶν ἐπὶ πτυχίῳ ἐξετάσεων, σημαντικὰ γεγονότα τῆς Σχολῆς, περιγραφὴν τῶν ἐπισκέψεων εἰς τόπους ἐργασίας ὡς καὶ τῶν ἐκδρομῶν, κρίσεις ἐπ' αὐτῶν, περίληψιν τῶν διαλέξεων, ἑορτὰς σχολικὰς, περίληψιν καὶ κρίσεις ἐπὶ ἐπιστημονικῶν μελετῶν καὶ ἔργασιων, τὴν κίνησιν τῶν Ὁργανώσεων τῶν σπουδαστῶν τῶν Ἀνωτάτων Σχολῶν τῆς Χώρας μας καὶ τοῦ Ἐξωτερικοῦ, ἀπαντήσεις εἰς ἀπορίας σπουδαστῶν, προτάσεις τῶν ἀναφερομένων εἰς τὴν προαγωγὴν τῶν συμφερόντων των, χρησίμους ὑποδείξεις καὶ συστάσεις, σχολικὰς ἱστορίας καὶ ἀνέκδοτα, τὰ πεπραγμένα τῆς Σχολῆς, σχολικὰς στατιστικὰς κ.τ.λ.

Πᾶς ἐγγραφόμενος εἰς τὴν Σχολὴν σπουδαστὴς εἶναι αὐτοδικαίως συνδρομητὴς τῶν «ΝΕΩΝ τῆς Α.Σ.Β.Σ.», ὅπως ἄλλως τε καὶ τῶν «ΣΠΟΥΔΩΝ», ἄνευ ἄλλης ἐπιβαρύνσεως, διότι ἡ ἀξία τῶν δύο τούτων ὀργάνων τῆς Σχολῆς περιλαμβάνεται εἰς τὸ ποσὸν τὸ καταβαλλόμενον ὑπὸ τῶν σπουδαστῶν δι' ἔντυπα.

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 1953 - 1954

Ὅπως κατ' ἔτος, τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον κατὰ τὸν μῆνα Αὐγουστον ε. ἔ. ἐνέκρινεν, ἐν συνεννοήσει μετὰ τοῦ Λιευθινοῦ τῆς Σχολῆς, τῶν Καθηγητῶν τῆς καὶ τῆς Γραμματείας, τὸ κάτωθι «Πρόγραμμα Ἐργασιῶν» 1953-54. Εἰς μίαν ἐποχὴν ὅπου ὁ προγραμματισμὸς γίνεται βάσει τῆς κοινωνικῆς ζωῆς, ἀποτελεῖ διὰ τὴν Σχολὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἐργάζεται, ὄχι μοιραίως καὶ τυχαίως, ἀλλὰ βάσει προγράμματος καθοριζομένου εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους. Τοῦτο εἶναι πολὺ περισσότερο ἀπαραίτητον δι' ἓν Ἰδρυμα διδάσκον καὶ προπαγαγνδίον τὸν προγραμματισμὸν καὶ τὴν ὁργάνωσιν τῆς ἐργασίας, διὰ τὴν αὔξησιν τῆς ἀποδόσεως. Οὕτω παρέχομεν πολύτιμον παράδειγμα διὰ τῆς προγραμματισμένης προσπάθειάς μας νὰ μορφώσωμεν τοὺς νέους μας, νὰ ἀναπτύξωμεν τὸ πνεῦμά των καὶ νὰ κερδίσωμεν τὴν ψυχὴν των εἰς ἓν ἔργον, τοῦ ὁποίου μοναδικὸς σκοπὸς εἶναι ἡ δημιουργία μιᾶς καλύτερας Ἑλληνικῆς Νεολαίας.

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 1953

- 1—Ἐναρξίς τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους καὶ τῶν ἐγγραφῶν τῶν σπουδαστῶν.
- 2—Ἀνακοίνωσις τοῦ «Προγράμματος τῶν Τμηματικῶν Ἐξετάσεων» τῆς β' περιόδου.
- 3—Ἐναρξίς τῆς προθεσμίας δηλώσεων συμμετοχῆς τῶν σπουδαστῶν εἰς τὰς Τμηματικὰς Ἐξετάσεις τῆς Β' περιόδου.
- 10—Λήξις τῆς προθεσμίας πρὸς ὑποβολὴν μελετῶν τῶν ὑποψηφίων Πτυχιακῶν ἐξετάσεων.
- 12—Λήξις τῆς προθεσμίας πρὸς ὑποβολὴν δηλώσεων [συμμετοχῆς εἰς τὰς Τμηματικὰς ἐξετάσεις τῆς β' περιόδου.
—Ἀνακοίνωσις Προγράμματος Εἰσιτηρίων Ἐξετάσεων.
- 14—Ἀνακοίνωσις τοῦ προγράμματος τῶν ἐπὶ Πτυχίῳ ἐξετάσεων.
- 17—Ἐναρξίς τῶν Τμηματικῶν ἐξετάσεων τῆς β' περιόδου.
- 22—Α' Συνεδρίασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 1953

- 10—Λήξις τῶν Τμηματικῶν ἐξετάσεων τῆς β' περιόδου.
- 12—Ἐναρξίς προθεσμίας πρὸς ὑποβολὴν δηλώσεων [συμμετοχῆς εἰς τὰς ἐπὶ Πτυχίῳ ἐξετάσεις.
- 13—Ἐναρξίς προθεσμίας ὑποβολῆς δηλώσεων [συμμετοχῆς εἰς τὰς Εἰσιτηρίους ἐξετάσεις.
- 17—Πολιτικὸν μνημόσυνον εἰς μνήμην τοῦ τ. Προέδρου τῆς Σχολῆς Π. Κάντζια με ὀμιλητὴν τὸν κ. Φρίξον Γεωργακόπουλον.
—Ἐναρξίς τῶν μαθημάτων τοῦ Β' καὶ Γ' ἔτους.
- 22—Λήξις τῆς προθεσμίας πρὸς ὑποβολὴν δηλώσεων συμμετοχῆς εἰς τὰς Εἰσιτηρίους ἐξετάσεις.

- 22—'Ανακοίνωσις τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν Τμηματικῶν ἐξετάσεων.
 23—Λήξις τῆς προθεσμίας πρὸς ὑποβολὴν δηλώσεων συμμετοχῆς εἰς τὰς ἐπὶ Πτυχίῳ ἐξετάσεις.
 25—'Εναρξίς τῶν Εἰσιτηρίων ἐξετάσεων.
 26—'Εναρξίς τῶν ἐπὶ Πτυχίῳ ἐξετάσεων.
 27—Παρέλασις ὁμάδος σπουδαστῶν μετὰ τῶν λοιπῶν τῆς Ἀνωτάτης ἐκπαιδεύσεως πρὸ τοῦ μνημείου τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου.
 —Πανηγυρική ὁμιλία ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῆς 28 Ὀκτωβρίου μετ' ὁμιλητὴν τὸν καθηγητὴν κ. Ἐλευθ. Συνοδινόν.
 —Φιλικὸν γεῦμα τῶν Καθηγητῶν τῆς Σχολῆς.
 28—'Αργία λόγῳ τῆς Ἐθνικῆς ἑορτῆς.
 31—Πρώτη συνεδρία τῆς ὀλομελείας τῶν Καθηγητῶν τῆς Σχολῆς.
 —Λήξις τῶν Εἰσιτηρίων ἐξετάσεων.

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1953

- 3—'Επιτόπιον μάθημα εἰς Κατάστημα ἐπίπλων καὶ ὀργάνων Γραφείου Π. Σολομοῦ καὶ Σια ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Καθηγητοῦ κ. Ι. Λ. Χρυσοχοῦ.
 —'Ανακοίνωσις τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν Εἰσαγωγικῶν ἐξετάσεων.
 5—'Υποδοχὴ τῶν νεοεισαχθέντων σπουδαστῶν. Ὀρκωμοσία αὐτῶν.
 —'Εναρξίς τῶν μαθημάτων τοῦ Α' ἔτους.
 8—'Εκπαιδευτικὴ καὶ τουριστικὴ ἐκδρομὴ: Μαλακάσα—Ὠρωπὸς—Συκάμινον—Κακοσάλεσι.
 10—'Επιτόπιον μάθημα εἰς Κατάστημα Π. Σολομοῦ καὶ Σια (Ὀργάνωσις Γραφείων) ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν κ. Ι. Λ. Χρυσοχοῦ.
 14—'Επίσκεψις εἰς Ἐμπορικὸν Ἐπιμελητήριον Ἀθηνῶν ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Καθηγητοῦ κ. Στρ. Παπαϊωάννου. Ὁμιλίαι τοῦ Προέδρου κ. Κωνσταντίνου καὶ τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ κ. Α. Βαρβαγιάννη.
 15—'Εκδρομὴ: Ἱερά Ἐλαία Πλάτωνος - Μονὴ Δαφνίου - Αἰγάλεω - Σκαραμαγκᾶ - Λίμνη Κουμουνδούρου - Ἐλευσίς. Ὁμιλητὴς ὁ κ. Γιάννης Θρεψιάδης, ἔφορος Ἀρχαιοτήτων.
 16—Λήξις τῶν ἐπὶ Πτυχίῳ ἐξετάσεων.
 17—'Επιτόπιον μάθημα εἰς Κατάστημα Π. Σολομοῦ καὶ Σια (Ὀργάνωσις Γραφείων) ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν κ. Ι. Λ. Χρυσοχοῦ.
 19—'Επίσκεψις εἰς Ἐμπορικὸν Ἐπιμελητήριον Πειραιῶς ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ καθηγητοῦ κ. Στρ. Παπαϊωάννου. Ὁμιλία τοῦ ἀντιπροέδρου κ. Λώζου.
 20—'Επίσκεψις εἰς Βιοτεχνικὸν Ἐπιμελητήριον Ἀθηνῶν ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ καθηγητοῦ κ. Στρ. Παπαϊωάννου. Ὁμιλία τοῦ Προέδρου κ. Τερμεντζῆ.
 22—Πεζοπορικὴ ἐκδρομὴ: Βαρυμπόμπη - Κιθάρα - Τατόϊ.
 24—'Επιτόπιον μάθημα εἰς Κατάστημα Π. Σολομοῦ καὶ Σια (Ὀργάνωσις Γραφείων) ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Καθηγητοῦ κ. Ι. Λ. Χρυσοχοῦ.
 25—Α' Διάλεξις τοῦ κ. Β. Δαμαλά, μετ' θέμα: Ἡ ἐξέλιξις τῆς διεθνοῦς οἰκονομίας καὶ ἡ ἐμπορικὴ μας πολιτικὴ.
 —'Ανακοίνωσις τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν ἐπὶ Πτυχίῳ ἐξετάσεων.

- 26—'Επίσκεψις εἰς τὸ Χρηματιστήριον Ἀξιῶν Ἀθηνῶν ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ καθηγητοῦ κ. Στρ. Παπαϊωάννου.
- 27—'Επίσκεψις εἰς Χρηματιστήριον Ἐμπορευμάτων Πειραιῶς ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ καθηγητοῦ κ. Στρ. Παπαϊωάννου. Ὁμιλία τοῦ Διευθυντοῦ κ. Ι. Μπράβου.
- 30—Λήξις προθεσμίας ἐγγραφῆς νεοεισαχθέντων σπουδαστῶν.

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1953

- 1—'Επίσκεψις εἰς Ἡλεκτρικὴν Ἐταιρείαν Ἀθηνῶν—Πειραιῶς πρὸς μελέτην τῆς μηχανολογιστικῆς ὀργανώσεώς της, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Καθηγητοῦ κ. Ι. Λ. Χρυσοχοῦ.
- 2—Β' Διάλεξις τοῦ κ. Ἀγγ. Ἀγγελοπούλου μὲ θέμα : Αἱ νέαι κατευθύνσεις τῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς.
- 3—'Επιτόπιον μάθημα εἰς τὰς Γενικὰς Ἀποθήκας Πειραιῶς ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Καθηγητοῦ κ. Στρ. Κ. Παπαϊωάννου.
- 6—'Εκκλησιασμός εἰς Ἅγιον Διονύσιον Ἀρεοπαγίτην.
—'Επίσκεψις εἰς Βυζαντινὸν Μουσεῖον. Ὁμιλητῆς ὁ Ἀκαδημαϊκὸς κ. Σωτηρίου, Διευθυντῆς τοῦ Μουσείου.
- 8—'Επίσκεψις εἰς Ἐταιρείαν Τιμέντων «Τιτάν» (μηχανολογιστικὴ ὀργανώσις) ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Καθηγητοῦ κ. Ι. Χρυσοχοῦ.
- 9—Γ' Διάλεξις μὲ ὁμιλητὴν τὸν κ. Στ. Κωστόπουλον καὶ μὲ θέμα «Τὰ πιστωτικὰ Ἰδρύματα καὶ ἡ οἰκονομικὴ ζωὴ».
- 10—'Επιτόπιον μάθημα εἰς «Ἀνώνυμον Καπνοβιομηχανικὴν Ἐταιρείαν Παπαστράτος» ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῶν καθηγητῶν κ.κ. Ι. Λ. Χρυσοχοῦ καὶ Ἐλευθ. Συνοδινοῦ.
- 13—Α' Συνεδρίασις τῶν συνεργατῶν τοῦ Γραφείου Ἐρευνῶν ὑπὸ τὴν ἐπίτιμον Προεδρείαν τοῦ Προέδρου τῆς Ἐταιρείας Ἐπιστημονικῆς Ὀργανώσεως.
—Τουριστικὴ καὶ ἐκπαιδευτικὴ ἐκδρομὴ εἰς Μπογιάτι—Λίμνην Μαρθῶνος—Δροσιάν—Ἐκάλην.
- 15—'Επίσκεψις εἰς Μηχανογραφικὴν Ὑπηρεσίαν Ι. Κ. Α. (Στατιστικαὶ μηχαναὶ) ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῶν Καθηγητῶν κ. κ. Ε. Μαργαρίτη καὶ Ι. Λ. Χρυσοχοῦ.
- 16—Δ' Διάλεξις : Ὁμιλία τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Σχολῆς κ. Στρ. Παπαϊωάννου ἐπὶ τῇ συμπληρώσει 5ετίας ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἐν ἰσχύει ὀργανισμοῦ τῆς Σχολῆς μὲ θέμα : Ἡ ἐκπαίδευσις καὶ αἱ ἀπαιτήσεις τῆς ἐθνικῆς μας οἰκονομίας.
—Φιλικὸν γεῦμα τῶν Καθηγητῶν καὶ τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.
- 17—'Επιτόπιον μάθημα εἰς ἀποθήκας Σιδηροδρόμων Ἑλληνικοῦ Κράτους ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Καθηγητοῦ κ. Σ. Σταυροπούλου.
- 19—Ἀνακοίνωσις προγράμματος συμπληρωματικῶν Τμηματικῶν ἐξετάσεων.
- 20—Ἐναρξις προθεσμίας πρὸς ὑποβολὴν αἰτήσεως πρὸς συμμετοχὴν εἰς τὰς συμπληρωματικὰς Τμηματικὰς ἐξετάσεις.

- 7—1Η' Διάλεξις με ὀμιλητὴν τὸν κ. Ἰω. Ζίγδην καὶ με θέμα: Ἐνασσυγκρότησις καὶ ἐκβιομηχανίσις.
—Ἐκπαιδευτικὸς περίπατος σπουδαστῶν Α* ἔτους εἰς Ἄμαρούσιον-Κηφισιάν.
- 8—Ἐπιτόπιον μάθημα εἰς Α.Ε. «Χαλυβδοφύλλων» ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τῶν Καθηγητῶν κ.κ. Σ. Σταυροπούλου καὶ Ι. Λ. Χρυσόχοῦ.
- 11—Ε' Συνεδρίασις Συνεργατῶν τοῦ Γραφείου Ἐρευνῶν.
—Περίπατος εἰς Πειραιᾶ—Μακρὰ τείχη -Μουσεῖον—Πασαλιμάνι—Βάσεις Ναυτικοῦ Ὁμίλου Πειραιῶς—Ν. Φάληρον. Ὁμιλητὴς ὁ κ. Ι. Θρεψιάδης, Ἐφορος ἀρχαιοτήτων.
- 13—Ἐπιτόπιον μάθημα εἰς Α.Ε. «Πειραϊκὴ—Πατραϊκὴ» ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τῶν Καθηγητῶν κ. κ. Φ. Λέτσα, Ἐλευθ. Συνοδινοῦ καὶ Στ. Σταυροπούλου.
- 14—1Θ' Διάλεξις με ὀμιλητὴν τὸν κ. Κλ. Μπανταλούκαν καὶ με θέμα «Μόνιμα χαρακτηριστικὰ τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας».
- 15—Ἐπίσκεψις καὶ μάθημα εἰς τὸ Τελωνεῖον Πειραιῶς ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ Καθηγητοῦ κ. Ι. Φράγκου.
- 16—Λήξις προθεσμίας ὑποβολῆς μελετῶν ὑποψηφίων ἐπὶ πτυχίῳ.
- 17—Διακοπὴ μαθημάτων λόγῳ τῶν ἑορτῶν τοῦ Πάσχα.
- 27—Πενθήμερος ἐκπαιδευτικὴ καὶ τουριστικὴ ἐκδρομὴ εἰς: Βόλον—Χωριὰ Πηλίου—Αἰδηψὸν—Λίμνην—Χαλκίδα. (Διάπλους Εὐβοϊκοῦ).
- 30—Καλλιτεχνικὴ βραδυὰ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Ι. Συνοδινοῦ.

ΜΑ·Ι·ΟΣ 1954

- 2—Περίπατος εἰς Ἄναρρωτήριον Βούλας—Καβούρι—Ναὸν Ἀπόλλωνος—Λουτρά Βουλιαγμένης: Κολύμβησις.
- 3—Ἐπανάληψις μαθημάτων.
- 5—Κ' Διάλεξις με ὀμιλητὴν τὸν κ. Θ. Δεσύλλαν καὶ με θέμα: Οἰκονομικὰ διδάγματα διὰ τὸ παρὸν καὶ διὰ τὸ μέλλον.
- 6—Ἐπιτόπιον μάθημα εἰς ἑταιρείαν ἠλεκτρικῶν σκευῶν «ΙΖΟΛΑ» ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ κ. Σταυροπούλου.
—Ἄνακοίνωσις προγράμματος Πτυχιακῶν ἐξετάσεων (Γ' περιόδου).
- 7—Δ' Συνεδρίασις τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τῆς Σχολῆς.
—Ἐκπαιδευτικὸς περίπατος τῶν σπουδαστῶν τοῦ Α' ἔτους εἰς Ἄμαρούσιον καὶ Κηφισιάν.
- 7—Ἐναρξίς προθεσμίας ὑποβολῆς αἰτήσεων πρὸς συμμετοχὴν εἰς τὰς Πτυχιακὰς ἐξετάσεις τῆς (Γ' περιόδου).
- 9—Περίπατος εἰς Καλαμάκι—Ἅγιον Κοσμάν—Φοιτητικὸν Κολυμβητήριον. Κολύμβησις.
- 12—ΚΑ' Διάλεξις με ὀμιλητὴν τὸν κ. Γ. Βάλληνδαν καὶ με θέμα: Ἡ ὀργάνωσις εἰς τὴν ἀξιοποίησιν τοῦ ἔθνικοῦ δυναμικοῦ.
- 13—Ἐπιτόπιον μάθημα εἰς μηχανουργεῖον «Τέχνικα» ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν κ. Λέτσα.
—Ἐναρξίς προθεσμίας δηλώσεων διὰ συμμετοχὴν εἰς Πτυχιακὰς ἐξετάσεις.

- 15—«Σπουδαστικό γλέντι» εἰς τὸν κήπον τῆς Σχολῆς.
 16—ΣΤ' Συνεδρίασις Συνεργατῶν Γραφείου Ἐρευνῶν.
 —Ἐκπαιδευτικὴ καὶ τῦριστικὴ ἐκδρομὴ εἰς Ραφίαν. Ὁμιλητὴς ὁ κ. Παπαδημητρίου, Ἐφορὸς Ἀρχαιοτήτων.
 17—Λήξις προθεσμίας ὑποβολῆς δηλώσεων συμμετοχῆ εἰς Πτυχιακὰς ἐξετάσεις (Γ' περιόδου).
 18—Ἐπιτόπιον μάθημα εἰς μηχανουργεῖον «Θερμὶς» ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ κ. Φ. Λέτσα.
 19—ΚΒ' Διάλεξις μὲ ὁμιλητὴν τὸν κ. Θ. Χρηστίδην καὶ μὲ θέμα : Οἱ διεθνεῖς οἰκονομικοὶ ὀργανισμοὶ καὶ ἡ συμβολὴ τῶν εἰς τὴν προαγωγὴν τῆς εὐρωπαϊκῆς οἰκονομίας.
 20—Ἀνακοίνωσις προγράμματος Τμηματικῶν ἐξετάσεων (Α' νέας περιόδου).
 20—Διήμερος τουριστικὴ καὶ ψυχολογικὴ ἐκδρομὴ εἰς : Αἴγιαν—Πόρον—Υδραν—Σπέτσας.
 21—Ἐναρξις προθεσμίας πρὸς ὑποβολὴν δηλώσεων συμμετοχῆς εἰς τὰς Τμηματικὰς ἐξετάσεις (Α' νέας περιόδου).
 22—Ἐναρξις Πτυχιακῶν ἐξετάσεων (Γ' περιόδου).
 27—Ἐπιτόπιον μάθημα εἰς Ὑπηρεσίαν Διαχειρίσεως Βαρῆς Ἐξοπλισμοῦ Ἀνασυγκροτήσεως Ὑπουργείου Γεωργίας ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν κ. Φ. Λέτσα.
 29—Ἐπίσκεψις καὶ μάθημα εἰς Ὄργανισμὸν Λιμένος Πειραιῶς ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ Καθηγητοῦ κ. Ι. Φράγκου.
 31—Λήξις τῶν μαθημάτων.

ΙΟΥΝΙΟΣ 1954

- 2—Λήξις τῆς προθεσμίας πρὸς ὑποβολὴν δηλώσεων συμμετοχῆς εἰς τὰς Τμηματικὰς ἐξετάσεις.
 8—Λήξις τῶν Πτυχιακῶν ἐξετάσεων.
 9—Ἐναρξις τῶν Τμηματικῶν Ἐξετάσεων (Α' νέας περιόδου).
 16—Ἀνακοίνωσις τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν Πτυχιακῶν ἐξετάσεων.
 30—Λήξις τῶν Τμηματικῶν ἐξετάσεων (Α' νέας περιόδου).

ΙΟΥΛΙΟΣ 1954

- 2—Δ' Συνεδρία Ὀλομελείας τῶν Καθηγητῶν τῆς Σχολῆς.
 3—Ε' Συνεδρίασις Διοικητικοῦ Συμβουλίου.
 —Φιλικὸν γεῦμα τῶν μελῶν τοῦ Διοικ. Συμβουλίου, τῶν διδασκόντων καὶ τῶν ὑπαλλήλων τῆς Σχολῆς.
 20—Ἀνακοίνωσις ἀποτελεσμάτων τῶν Τμηματικῶν ἐξετάσεων.
 31—Λήξις τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 1953—1954.

Μάθημα σπουδαστών του Γ' έτους
εις τὸ ἐργοστάσιον «Κεραμεικός»

ΣΥΝΟΨΙΣ ΩΡΟΛΟΓΙΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 1953 - 54

Αύξ. Αρ.	Μαθήματα	Ώραι			Έν όλω	
		Α	Β	Γ	ὠρ.	%
	Α' ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ					
1	Πολιτική Οικονομία και Οικονομική Ίστορία	5	6	2	13	6,85
2	Οικονομική Πολιτική	—	—	13	13	6,85
3	Ίδιωτική Οικονομική	—	8	—	8	4,21
4	Δημοσία Οικονομία και Δημοσιονο- μική Νομοθεσία και Πολιτική	—	6	5	11	5,80
5	Οικονομική Γεωγραφία	4	—	—	4	2,10
6	Στατιστική	—	4	2	6	3,16
	Β' ΕΜΠΟΡΙΚΑ					
7	Τεχνική του Οικονομικού βίου	4	8	—	12	6,31
8	Λογιστική	10	8	14	32	16,84
9	Μαθηματικά (Οικονομικά και Γενικά)	6	—	—	6	3,16
	Γ' ΝΟΜΙΚΑ					
10	Δημόσιον και Ίδιωτικόν Δίκαιον	10	4	—	14	7,37
11	Έμπορικόν, Βιομηχανικόν και Μεταλ- λευτικόν Δίκαιον	—	5	6	11	5,79
	Δ' ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΠΑΡΑΓΟΝΤΟΣ					
12	Όργανώσεις (των Έπιχειρήσεων και των Έργοστασίων)	4	4	10	18	9,47
13	Κοινωνική Πολιτική και Έργατικόν Δίκαιον	—	—	6	6	3,16
14	Ψυχοτεχνική και Φυσιολογία της Έργασίας	—	—	4	4	2,10
15	Βιομηχανική Ύγιεινή	—	—	4	4	2,10
	Ε' ΤΕΧΝΙΚΑ					
16	Γενικά Τεχνικά (Φυσική και Χη- μεία)	10	—	—	10	5,27
17	Ειδικά (Έμπορευματολογία, Μηχανο- γνώσια Ήλεκτροτεχνία)	—	16	2	18	9,46
	Τὸ ὅλον	53	69	68	190	100

Τὰ μαθήματα κατανέμονται εἰς τὰ τρία ἔτη σπουδῶν Α, Β, Γ συμφώνως πρὸς τὸ ἀνωτέρω συνοπτικὸν ὠρολόγιον πρόγραμμα. Εἰς τὸ πρόγραμμα τοῦτο, ἀναγράφονται αἱ ὥραι διδασκαλίας τοῦ ἀθροίσματος μιᾶς ἐβδομάδος χειμερινοῦ καὶ μιᾶς ἐαρινοῦ ἐξαμήνου, ὡς καὶ ἡ ἑκατοστιαία ἀναλογία ἐκάστου μαθήματος ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν ὠρῶν διδασκαλίας.

Έκτὸς τῶν ἀνωτέρω ὁ σπουδαστὴς ὑποχρεωτικῶς παρακολουθεῖ, ἐντὸς τοῦ κανονικοῦ Ὁρολογίου Προγράμματος, μίαν ξένην γλῶσσαν (Γαλλικὰ ἢ Ἀγγλικὰ), λογιζομένην ὡς κύριον μάθημα, καὶ ὑποχρεωτικῶς ἐξετάζεται εἰς αὐτήν. Ἡ ἑτέρα γλῶσσα εἶναι προαιρετική.

Εβδομαδιαίον πρόγραμμα Α' εξαμήνου τρίτου έτους

ΩΡΑΙ	ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΗ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	ΣΑΒΒΑΤΟΝ
Α'	Βιομηχανική Οικονομία Γεωργακόπουλος	Έμπορευματολογία Ε. Σουνοδινός	Μεταλλευτικών Δίκαιον Γ. Ξυνοπούλος	Έμπορευματολογία Ε. Σουνοδινός	Ψυχοτεχνική Σ. Γεδεών	Στατιστική Α. Σαουνάτσος
Β	Στατιστική Χ. Σαουνάτσος	Βιομηχανική Λογιστική Μ. Τσιμάρας	Βιομηχανική Πολιτική Π. Κουβέλης	Βιομηχανική Ύγεινή Γ. Παπακώστας	Τελωνειακά Ι. Φράγκος	Λογιστικά Άσκήσεις Δ. Καμβυσίδης
Γ'	Βιομηχανική Ύγεινή Γ. Παπακώστας	Τελωνειακά Ι. Φράγκος	Κοινωνική Πολιτική Χ. Αγαλλόπουλος	Έργατικόν Δίκαιον Χ. Αγαλλόπουλος	Βιομηχανική Πολιτική Π. Κουβέλης	Ψυχοτεχνική Σ. Γεδεών
Δ'	Βιομηχανική Ύγεινή Γ. Παπακώστας	Όργάνωσις Ι. Χρυσοχοῦ	Έργατικόν Δίκαιον Χ. Αγαλλόπουλος	Έμπορικόν Δίκαιον Π. Πέρδικας	Βιομηχανική Πολιτική Π. Κουβέλης	Φορολογικά Άσκήσεις Σ. Καζάκος
Ε'	Όργάνωσις Έργοστασίων Φ. Λέτσας	Έμπορική Πολιτική Α. Κυρκιλίτσης	Διαλέξεις	Έμπορικόν Δίκαιον Π. Πέρδικας	Λογιστικά Άσκήσεις Δ. Καμβυσίδης	Όργάνωσις Ι. Χρυσοχοῦ
Σ'	Όργάνωσις Έργοστασίων Φ. Λέτσας	Έμπορική Πολιτική Α. Κυρκιλίτσης		Πολιτική Οικονομία Γ. Χαλκιάπουλος	Όργάνωσις Έργοστασίων Φ. Λέτσας	Βιομηχανική Λογιστική Μ. Τσιμάρας

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΩΝ

Ὡς καὶ κατὰ τὸ παρελθόν, καθωρίσθησαν αἱ κάτωθι ὥραι συνεντεύξεως μετὰ τῶν σπουδαστῶν, τελειοφοίτων καὶ πτυχιούχων τῆς Σχολῆς. Συνιστάται θερμῶς εἰς τοὺς σπουδαστὰς νὰ ἐπωφεληθῶσι τῶν τοιούτων συνεντεύξεων, διὰ νὰ ἐπικοινωνήσουν μετὰ τῶν κ. κ. Καθηγητῶν, καὶ νὰ ἀναπτύξουν τὰ ἐπιστημονικὰ τῶν ἐνδιαφέροντα καὶ νὰ ἐπιλύσουν διαφόρους ἀπορίας τῶν.

Χ. Ἀγολλόπουλος	Τετάρτη	4—5	Ε. Μαργαρίτης	Τετάρτη	8—9
Σ. Ἀγαπητίδης	Δευτέρα	5—6	Ε. Μελετιῆς	Δευτέρα	7—8
Γ. Ἀλεξανδρόπουλος	Τρίτη	8—9	Κ. Μπανταλούκας	Τρίτη	5—7
Γ. Γιαννόπουλος	Σάββατον	5—6	Γ. Ξυνόπουλος	Τετάρτη	5—6
Δ. Δημητρακάκης	Σάββατον	6—7	Σ. Παπαϊωάννου	Δευτέρα	8—9
Ν. Δελούκας	Δευτέρα	6—7	Δ. Παπαδημητρίου	Σάββατον	6—7
Π. Δερτιλῆς	Σάββατον	6—7	Γ. Παπακώστας	Πέμπτη	5—6
Ν. Θεοδώρου	Τρίτη	8—9	Γ. Παυλίδης	Τετάρτη	7—8
Α. Καλλιοβᾶς	Πέμπτη	6—7	Π. Πέρδικας	Πέμπτη	8—9
Σ. Καλογερόπουλος	Σάββατον	6—7	Α. Σκουναῆτος	Σάββατον	4—5
Δ. Καμβυσίδης	Πέμπτη	5—6	Κ. Σημαντήρας	Παρασκ.	8—9
Χ. Καραβᾶς	Τρίτη	4—5	Σ. Σταυρόπουλος	Παρασκ.	6—7
Δ. Κόλλιας	Τρίτη	7—8	Ε. Συνοδινός	Πέμπτη	3—4
Ι. Κουτσογιάννης	Παρασκ.	4—5	Μ. Τσιμάρας	Τρίτη	5—6
Α. Κυρκιλίτσης	Τρίτη	6—7	Ι. Φράγκος	Τρίτη	6—7
Π. Κουβέλης	Τετάρτη	5—6	Ι. Χαλκιοπούλος	Πέμπτη	7—8
Κ. Λεοντίδης	Τετάρτη	5—6	Ι. Χρυσοχοῦ	Τρίτη	5—6
Φ. Λέτσας	Δευτέρα	6—7			

Οἱ κ. κ. Καθηγηταὶ δέχονται ὡσαύτως εἰς ἰδιαιτέρας ὥρας ὀριζομένης ὑπ' αὐτῶν, τοὺς ὑποψηφίους ἐπὶ πτυχίῳ διὰ τὴν περίπτωσιν τῆς συζητήσεως, ἐπεξεργασίας καὶ κριτικῆς τῶν κατὰ τὸν Ὄργανισμὸν ὑποχρεωτικῶν μελετῶν καὶ ἐργασιῶν

ΑΝΑΠΛΗΡΩΣΙΣ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ

Κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπουσίας τοῦ κ. **Σπ. Καλογεροπούλου** θ' ἀναπληρώσῃ αὐτὸν εἰς τὴν διδασκαλίαν ὁ Καθηγητῆς κ. **Γεώργιος Παπαχατζῆς**, Σύμβουλος τῆς Ἐπικρατίας.

Κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπουσίας τοῦ κ. **Μαρ. Τσιμάρα** θ' ἀναπληρώσῃ αὐτὸν εἰς τὴν διδασκαλίαν ὁ κ. **Μάριος Γεωργιάδης**, Διδάκτωρ τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Ρώμης (Οἰκονομικὴ τῶν Ἐκμεταλλεύσεων — Κόστος καὶ Κοστολόγησις) καὶ ὁ Καθηγητῆς κ. **Δ. Παπαδημητρίου** (Βιομηχανικὴ Λογιστικὴ).

ΕΙΔΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

I. ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ

Κατά τὸ Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1953 - 1954 ἡ Σχολὴ θὰ δώσῃ σειρὰν ἐλευθέρων μαθημάτων διὰ τὴν ἀρτιωτέραν κατάρτισιν τῶν σπουδαστῶν εἰς εἰδικὰ ἐνδιαφέροντα θέματα, ἐπὶ τῶν ὁποίων θὰ γίνουσι ἐν καιρῷ φροντιστηριακαὶ ἀσκήσεις.

Τὰ ἐν λόγῳ μαθήματα θὰ δώσουσι οἱ κάτωθι εἰδικοί ἐπιστήμονες:

1. Γιάννης ΜΗΛΙΑΔΗΣ, Ἐφορος Ἀρχαιοτήτων.
Ὁ Ἀρχαῖος Ἑλληνικὸς Πολιτισμὸς
2. Διονύσιος ΖΑΚΥΝΘΗΝΟΣ, Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου
Ὁ Μεσαιωνικὸς Ἑλληνικὸς Πολιτισμὸς.
3. Νικόλαος ΒΛΑΧΟΣ, Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου
Ὁ Νεώτερος Ἑλληνικὸς Πολιτισμὸς.
4. Γιάννης ΘΕΟΔΩΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ, Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου
Φιλοσοφία τῆς Τεχνικῆς
5. Γεώργιος ΠΑΠΑΧΑΤΖΗΣ, Σύμβουλος Ἐπικρατείας καὶ Καθηγητὴς τῆς Παντείου Ἀνωτάτης Σχολῆς Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν
Ὁ Ὄργανισμὸς τῶν Διοικητικῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Κράτους. Ὁ Ὑπαλληλικὸς Κῶδιξ.
6. Νικόλαος ΠΟΛΥΖΟΣ, Διευθυντὴς Ὑπουργείου Συντονισμοῦ
Θεωρία καὶ πράξις τῶν Συνεταιρισμῶν.
7. Στρατῆς ΣΩΜΕΡΙΤΗΣ, Δικηγόρος
Νομοθεσία τῶν ἐν Ἑλλάδι Συνεταιρισμῶν.
8. Κώστας ΤΡΑΝΑΚΙΔΗΣ, Λογιστικὸς καὶ Ὄργανωτικὸς Σύμβουλος
Μηχανοργάνωσις καὶ Μηχανολογιστικὴ.
9. Βασίλειος ΚΑΡΥΔΗΣ, Λογιστικὸς καὶ Ὄργανωτικὸς Σύμβουλος
Ὄργανωτικὰ ἐφηρμοσμένα προβλήματα.

II. ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Ἡ Σχολὴ ἀποβλέπουσα εἰς τὴν πρακτικὴν μόρφωσιν τῶν σπουδαστῶν παραλλήλως πρὸς τὴν Ἀκαδημαϊκὴν κατάρτισιν — παρεκάλεσε τοὺς κάτωθι παράγοντας τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς νὰ δώσουσι σειρὰν ἐλευθέρων μαθημάτων σχετιζομένων πρὸς τὴν πρακτικὴν τοῦ ἐμπορίου διαφόρων εἰσαγομένων εἰς τὴν ἑλληνικὴν ἀγορὰν προϊόντων ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἢ ἐξαγομένων ἢ ἐγχωρίων προϊόντων εἰς τὸ ἐξωτερικόν. Τὰ μαθήματα ταῦτα θέλουσι δοθῆναι κατὰ μῆνα Μάιον καὶ εἰς τὰς ὥρας τοῦ μαθήματος τῆς Τεχνικῆς τοῦ Οἰκονομικοῦ Βίου.

1. Ἀθανάσιος ΑΔΑΜΙΔΗΣ, (Δέρματα)—2. Ἀνδρέας ΒΛΑΧΟΥΤΣΙΚΟΣ, (Βακαλάος)—3. Τάκης ΒΟΥΡΒΟΥΛΗΣ, (Σιτηρὰ)—4. Κωνσταντῖνος ΚΑΛΔΗΣ, (Ζάχαρις)—5. Ἰωάννης ΚΑΤΑΚΟΥΖΗΝΟΣ, (Ξυλεία)—6. Ἀπόστολος ΚΟΤΤΑΡΙΝΗΣ, (Μπαχαρικά)—7. Ἐμμανουὴλ ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ, (Ὄσπρια)—8. Παναγιώτης ΛΩΖΟΣ, (Ὄρουζα)—9. Τάκης ΜΠΑΡΜΠΑΡΕΣΟΣ, (Ποτὰ)—10. Ἀπόστολος ΤΖΑΝΝΙΔΗΣ, (Σιδηρικά)—11. Δώρης ΧΑΛΚΙΟΠΟΥΛΟΣ, (Ἐλαιόλαδα).

- 15-12-53 Εἰς τὴν Μηχανογραφικὴν Ὑπηρεσίαν Ι.Κ.Α. (Στατιστικαὶ μηχαναὶ) ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τῶν Καθηγητῶν κ. κ. **Ε. Μαρ-γαρίτη** καὶ **Ι. Λ. Χρυσοχοῦ**.
- 17-12-53 Εἰς τὰς ἀποθήκας Σιδηροδρόμων Ἑλληνικοῦ Κράτους ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ καθηγητοῦ κ. **Σ. Σταυροπούλου**.
- 23-12-53 Εἰς τὴν «Ἀθηναϊκὴν Χαρτοποιίαν» ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τῶν καθηγητῶν κ. κ. **Ἐλ. Συνοδινοῦ** καὶ **Σ. Σταυροπούλου**.

Μὴν Ἰανουάριος

- 21- 1-54 Εἰς τὴν Ἑταιρείαν «ΑΣΠΡΟ» εἰς Ἀσπρόπυργον ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ καθηγητοῦ κ. **Ἐλ. Συνοδινοῦ**.
- 23- 1-54 Εἰς τὴν Πανελληνίον Συνομοσπονδίαν Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ καθηγ. κ. **Κ. Λεοντίδη**.
- 28- 1-54 Εἰς τὴν Ἑταιρείαν «Χαρίλαος καὶ Κανελλόπουλος» εἰς Ἐλευσίνα, ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τῶν καθηγητῶν κ. κ. **Ἐλ. Συνοδινοῦ** καὶ **Δ. Παπαδημητρίου**.

Μὴν Φεβρουάριος

- 4- 2-54 Εἰς Ἑταιρείαν «Ἀλέξανδρος Δεσύλλας» ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ καθηγητοῦ κ. **Ἐλ. Συνοδινοῦ**.
- 11- 2-54 Εἰς τὴν «Ἑταιρείαν Λιπασμάτων» ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τῶν καθηγητῶν κ. κ. **Ἐλ. Συνοδινοῦ** καὶ **Στ. Σταυροπούλου**.
- 18- 2-54 Εἰς τὴν ἑταιρείαν «Κεραμεικός» ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ καθηγητοῦ κ. **Δ. Παπαδημητρίου**.

Μὴν Μάρτιος

- 6- 3-54 Εἰς τὴν ΚΥΔΕΠ ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ καθηγητοῦ κ. **Κ. Λεοντίδη**.
- 11- 3-54 Εἰς τὴν Α.Σ.Ο ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ καθηγητοῦ κ. **Κ.Λεοντίδη**.
- 16- 3-54 Εἰς τὸν Ὄργανισμόν Καπνοῦ ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ καθηγητοῦ κ. **Κ. Λεοντίδη**.
- 19- 3-54 Εἰς τὸν ΚΣΟΣ ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ καθηγητοῦ κ. **Κ.Λεοντίδη**.
- 26- 3-54 Εἰς τὴν Α. Ε. «ΕΛΑ·Ι·Σ» ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ καθηγητοῦ κ. **Ἐλ. Συνοδινοῦ**.

Μὴν Ἀπρίλιος

- 1- 4-54 Εἰς τὴν ἑταιρείαν Τεχνητῆς Μετάξης «Ε.Τ.Μ.Α.» ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τῶν καθηγητῶν κ.κ. **Ε. Συνοδινοῦ** καὶ **Ι.Λ. Χρυσοχοῦ**.
- 4- 4-54 Εἰς τὸ Θερμοηλεκτρικὸν Ἐργοστάσιον Ἀλιβερίου ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τῶν καθηγητῶν κ.κ. **Ν. Θεοδώρου**, **Φ. Λέτσα** καὶ **Σ. Σταυροπούλου**.
- 8- 4-54 Εἰς τὴν Α. Ε. «Χαλυβδοφύλλων» ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τῶν

- καθηγητών κ. κ. **Σ. Σταυροπούλου** και **Ι. Λ. Χρυσόχοῦ**.
 13- 4-54 Εἰς τὴν Α. Ε. «Πειραϊκὴ-Πατραϊκὴ» ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τῶν
 καθηγητῶν κ. κ. **Φ. Λέτσα**, **Ἐλ. Συνοδινοῦ**.
 15- 4-54 Εἰς τὸ Τελωνεῖον Πειραιῶς ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ καθηγη-
 τοῦ κ. **Ι. Φράγκου**.

Μὴν Μάιος

- 6- 5-54 Εἰς τὴν ἐταιρείαν ἠλεκτρικῶν σκευῶν «ΙΖΟΛΑ» ὑπὸ τὴν
 ἐποπτεῖαν τοῦ καθ. κ. **Σ. Σταυροπούλου**.
 13- 5-54 Εἰς τὸ μηχανουργεῖον «Τέχνικα» ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ κ. **Φ.**
Λέτσα.
 18- 5-54 Εἰς μηχανουργεῖον «Θερμῖς» ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ κ. **Φ.**
Λέτσα.
 27- 5-54 Εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν Διαχειρίσεως Βαρέος ἐξοπλισμοῦ Ἐνα-
 συγκροτήσεως Ὑπουργεῖου Γεωργίας ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν
 τοῦ κ. **Φ. Λέτσα**.
 29-5 55 Εἰς τὸν Ὅργανισμὸν Λιμένος Πειραιῶς ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν
 τοῦ καθηγητοῦ κ. **Ι. Φράγκου**.

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ

Ὡς καὶ κατὰ τὸ παρελθόν, οἱ σπουδασταὶ ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν
 σύνταξιν μελετῶν, μὲ τὸν σκοπὸν ν' ἀναπτυχθῇ τὸ ἐνδιαφέρον των καὶ
 ἐκτὸς τῶν ἀναγκαστικῶν περιορισμένων πλαισίων τῆς σχολικῆς διδα-
 σκαλίας καὶ νὰ ἐθισθοῦν εἰς τὴν καλὴν καὶ συστηματικὴν ἔκθεσιν τῶν
 ἰδεῶν των :

εἴτε μὲ τὴν περιγραφὴν (οἰκονομικὴν, κοινωνικὴν, πολιτιστικὴν)
 μιᾶς Κοινότητος, εἴτε μὲ τὸ εἰσαγωγικὸν ἢ ἐξαγωγικὸν ἐμπόριον ἑνὸς
 σημαντικοῦ προϊόντος, εἴτε μὲ τὴν ἀνάλυσιν τοῦ Γενικοῦ Ἰσολογισμοῦ
 καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων μιᾶς ἐπιχειρήσεως, (ἰδίᾳ βιομηχανικῆς), εἴτε
 μὲ τὴν περιγραφὴν ἑνὸς βιομηχανικοῦ κέντρου, εἴτε μὲ τὴν περιγραφὴν
 τῆς ὀργανώσεως καὶ λειτουργίας (τεχνικῆς καὶ οἰκονομικῆς) μιᾶς ἐπιχει-
 ρήσεως, εἴτε μὲ τὴν περιγραφὴν ἑνὸς αὐτοδιοικουμένου ὀργανισμοῦ
 σχετιζομένου διὰ τῆς δράσεώς του μὲ τὰ ἐν τῇ Σχολῇ διδασκόμενα θέ-
 ματα.

Αἱ μελέται αὗται παραδίδονται διὰ τοῦ «Γραφείου Βιομηχανικῶν
 καὶ Ἐμπορικῶν Ἐρευνῶν» εἰς τὸν οἰκεῖον Καθηγητὴν, βαθμολο-
 γοῦνται καὶ ἐπηρεάζουν τὴν γενικωτέραν ἐκτίμησιν τῆς Σχολῆς περὶ τοῦ
 σπουδαστοῦ.

Ἡ Σχολὴ ἔχει ὀρίσει βραβεῖον μέχρι δρχ. 500 000 διὰ τὴν καλυ-
 τέραν μελέτην ἐξ ἐκάστης τῶν ἄνω ἐπτὰ κατηγοριῶν θεμάτων.

Ἐπίσης ὁ Διευθυντὴς τῆς Σχολῆς κ. Στρ. Παπαϊωάννου ἔχει δια-
 θέσει δρχ. 500 000 διὰ τὴν καλυτέραν μελέτην σχετικῶς μὲ τὴν περιγρα-
 φὴν μιᾶς Κοινότητος. Ὡσαύτως ὁ Καθηγητὴς κ. Ἄρ. Καλλιβαῆς ἔχει
 διαθέσει δρχ. 300 000 διὰ βραβεῖον ὑπὲρ τῆς καλυτέρας περιγραφῆς ἑνὸς
 βιομηχανικοῦ κέντρου.

ΠΕΡΙΠΑΤΟΙ ΚΑΙ ΕΚΔΡΟΜΑΙ

Ἡ ἀρμοδία Ἐπιτροπὴ Σωματικῆς Ἀγωγῆς καὶ Ψυχαγωγίας τῶν Σπουδαστῶν, ἀποτελουμένη ἀπὸ τὸν κ. Μ. Ρινόπουλον, Πρόεδρον, κατήρτισε τὸ κάτωθι πρόγραμμα, ὅπερ ἔτυχε τῆς ἐγκρίσεως τοῦ Διοικ. Συμβουλίου.

Εἰς τὰς ἐκδρομὰς μετέχουν σπουδασταὶ ὄλων τῶν ἐτῶν, τελειόφοιτοι καὶ πτυχιούχοι τῆς Σχολῆς, εἰς δὲ τοὺς περιπάτους καὶ τὰς ἐπισκέψεις εἰς τὰ Μουσεῖα μόνον σπουδασταὶ τοῦ Α' ἔτους.

Ἡ Σχολὴ προεκήρυξε τὰ κάτωθι σχετικῶς βραβεῖα :

α) μέχρι δραχ. 300.000 εἰς τὸν σπουδαστὴν ὁ ὁποῖος θὰ παρουσιάσῃ τὸ καλῦτερον ἡμερολόγιον ἐκδρομῶν τῶν ἐτῶν 1951)2, 1952)3 καὶ 1953)54.

β) μέχρι δραχ. 300.000 εἰς τὸν σπουδαστὴν ὁ ὁποῖος θὰ παρουσιάσῃ τὸ καλῦτερον λεύκωμα φωτογραφιῶν τῶν ἄνω τριῶν ἐτῶν.

γ) μέχρι δραχ. 100.000 εἰς τὸν σπουδαστὴν ὁ ὁποῖος θὰ παρουσιάσῃ τὸ καλῦτερον ἡμερολόγιον ἐκδρομῶν τοῦ ἔτους 1953)4.

δ) μέχρι δραχ. 100.000 εἰς τὸν σπουδαστὴν ὁ ὁποῖος θὰ παρουσιάσῃ τὸ καλῦτερον λεύκωμα φωτογραφιῶν τῶν ἐκδρομῶν τοῦ ἔτους 1953)4 καὶ

ε) μέχρι δραχ. 200.000 εἰς τὸν σπουδαστὴν ὁ ὁποῖος θὰ συντάξῃ τὴν καλυτέραν ἔκθεσιν ἀπὸ ἀπόψεως ὕφους καὶ περιεχομένου σχετικῶς μὲ οἰανδήποτε ἐκδρομὴν τοῦ ἔτους 1953)4.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΠΑΤῶΝ ΚΑΙ ΕΚΔΡΟΜῶΝ

Μὴν Νοέμβριος 1953

- 8-11-53 Ἐκπαιδευτικὴ καὶ Τουριστικὴ ἐκδρομὴ : Μαλακάσα - Ὠρωπὸς-Συκάμινον-Κακοσάλεσι.
- 15-11-53 Ἐκδρομὴ : Ἱερὰ Ἐλαία Πλάτωνος - Μονὴ Δαφνίου - Αἰγάλεω - Σκαραμαγκᾶ - Λίμνη Κουμουνδούρου, Ἐλευσίς, Ὀμιλητῆς ὁ κ. Γιάννης Θρεψιάδης.
- 22-11-53 Πεζοπορικὴ ἐκδρομὴ : Βαρυμπόμπη - Κιθάρρα - Τατόϊ.

Μὴν Δεκέμβριος

- 6-12-53 Ἐκκλησιασμός εἰς Ἅγιον Διονύσιον Ἀρεοπαγίτην. Ἐπίσκεψις εἰς Βυζαντινὸν Μουσεῖον : Ὀμιλητῆς ὁ Ἀκαδημαϊκὸς κ. Σωτηρίου, Διευθυντῆς τοῦ Μουσείου.
- 13-12-53 Τουριστικὴ καὶ ἐκπαιδευτικὴ ἐκδρομὴ εἰς Μπογιατί - Λίμνην Μαραθῶνος - Δροσιάν - Ἐκάλην.
- 16-12-53 Ἐκπαιδευτικὸς περίπατος τῶν σπουδαστῶν τοῦ Α' ἔτους- Α' ἐπίσκεψις εἰς Ἀρχαιολογικὸν Μουσεῖον : Ὀμιλητῆς ὁ Διευθυντῆς κ. Χ. Καροῦζος.
- 21-12-53 Τουριστικὴ ἐκδρομὴ εἰς Πάρνηθα.
- 24-12-53 Τριήμερος ἐκπαιδευτικὴ καὶ τουριστικὴ ἐκδρομὴ εἰς Θήβας : (Μουσεῖον) Λεβάδειαν - Μονὴν Ὁσίου Λουκᾶ (διανυκτέ-

-57-

ΟΜΙΛΙΑΙ ΚΑΙ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

I ΟΜΙΛΙΑΙ

'Οκτώβριος — Νοέμβριος 1953

1. 17-10-53 Τοῦ κ. Φρίξου ΓΕΩΡΓ'ΑΚΟΠΟΥΛΟΥ, Καθηγητοῦ τῆς Σχο-
λῆς — Πολιτικὸν μνημόσουνον εἰς μνήμην τοῦ ἀποβιώσαν-
τος Προέδρου τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Σχολῆς
Παναγιώτη Κάντζια τ' Ὑπουργοῦ, Προέδρου τοῦ Ἐμπο-
ρικοῦ Ἐπιμελητηρίου Πειραιῶς κ.τ.λ.
2. 27-10-53 Τοῦ κ. Ἐλευθερίου ΣΥΝΟΔΙΝΟΥ, Καθηγητοῦ τῆς Σχολῆς—
Πανηγυρικὴ ὁμιλία ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῆς 28ης Ὀκτωβρίου
καὶ μὲ θέμα : Ἡ ἀντίστασις καὶ ἡ νίκη συνέπεια τοῦ ἑλ-
ληνικοῦ πνεύματος καὶ τῆς ἑλληνικῆς ψυχῆς.
3. 5-11-53 Τοῦ κ. Στράτου Κ. ΠΑΠΑΓ'ΩΑΝΝΟΥ, Διευθυντοῦ τῆς Σχο-
λῆς — Ἐναρκτήριος ὁμιλία κατὰ τὴν ὑποδοχὴν τῶν σπου-
δαστῶν τοῦ Α' ἔτους μὲ θέμα : Σκοποὶ καὶ φιλοδοξίαι τῆς
Σχολῆς.

II ΑΙ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΤΗΣ ΤΕΤΑΡΤΗΣ

Ὅπως καὶ κατὰ τὸ παρελθόν, ἡ Σχολὴ θὰ ὀργανώσῃ κατὰ τὸ Ἀκα-
δημαϊκὸν ἔτος 1953/1954 σειρὰν διαλέξεων κατὰ Τετάρτην καὶ ὥραν
7.30 μ.μ. εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἀκαδημίας ἀριθ. 84 (Γωνία
Μπενάκη) Παραρτήματός τῆς. Ἡ εἴσοδος εἰς τὰς διαλέξεις αὐτὰς εἰς τὸ
κοινὸν εἶναι ἐλευθέρη, ἡ δὲ παρακολούθησις των εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ
τοὺς σπουδαστὰς τοῦ Γ' ἔτους.

Αἱ κάτωθι διαλέξεις εἶναι αἱ ὑπ' ἀριθ. 101-122 ἀπὸ τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ
ἔτους 1948—1949, ὁπότε ἐτέθη ἐν ἐφαρμογῇ ὁ ἐν ἰσχύει Ὁργανισμὸς τῆς
Σχολῆς.

Νοέμβριος 1953

- A' 25-11-53 Τοῦ κ. Βασιλείου ΔΑΜΑΛΑ, τ. Γενικοῦ Γραμματέως τοῦ
Ἑπουργείου Συντονισμοῦ
«Ἡ ἐξέλιξις τῆς διεθνοῦς οἰκονομίας καὶ ἡ ἐμπορικὴ μας
πολιτικὴ».

Δεκέμβριος 1953

- B' 2-12-53 Τοῦ κ. Ἀγγέλου ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ, τ. Καθηγητοῦ τοῦ
Πανεπιστημίου καὶ Ὑπουργοῦ
«Αἱ νέαι κατευθύνσεις τῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς».
- Γ' 9-12-54 Τοῦ κ. Περικλῆ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ, τ. Ὑπουργοῦ
«Ἡ κρίσις τῆς Εὐρώπης».
- Δ 16-12-53 Τοῦ κ. Λέοντος ΜΑΚΚΑ, Βουλευτοῦ, τ. Ὑπουργοῦ
«Ἡ ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος εὐρωπαϊκὴ οἰκονομικὴ Διάσκεψις
τῶν Βρυξελλῶν».

Ἰανουάριος 1954

- Ε' 13- 1-54 Τοῦ κ. Σταύρου ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ, τ. Ὑπουργοῦ καὶ Διοικητοῦ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς
«Τὰ πιστωτικὰ ἰδρύματα καὶ ἡ οἰκονομικὴ ζωή».
- Ζ' 20- 1-54 Τοῦ κ. Χρυσοῦ ΕΥΕΛΠΙΔΗ Καθηγητοῦ τῆς Ἀνωτάτης Γεωπονικῆς Σχολῆς καὶ τ. Ὑπουργοῦ
«Γεωργία καὶ Βιομηχανία».
- Ζ' 27- 1-54 Τοῦ κ. Στράτου Κ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ, Διευθυντοῦ τῆς Σχολῆς, ἐπὶ τῇ συμπληρώσει πενταετίας ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἐν ἰσχύϊ Ὁργανισμοῦ τῆς Σχολῆς
«Ἡ ἐκπαίδευσις καὶ αἱ ἀπαιτήσεις τῆς ἐθνικῆς μας οἰκονομίας».
- Η' 30- 1-54 Τοῦ κ. Γιάννη ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ, Καθηγητοῦ τῆς Σχολῆς
«Καὶ ἐγένετο φῶς...».

Φεβρουάριος 1954

- Θ' 3- 2-54 Τοῦ κ. Σωτηρίου ΑΓΑΠΗΤΙΔΗ, Καθηγητοῦ τῆς Σχολῆς
«Ἡ ἀνάπτυξις τῶν οἰκονομικῶς καθυστερημένων χωρῶν».
- Ι' 5- 2-54 Τοῦ κ. Σπύρου ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΥ—ΣΤΡΑΤΗ, Καθηγητοῦ τῆς Σχολῆς
«Νέα διεθνῆ προβλήματα».
- ΙΑ' 10- 2-54 Τοῦ κ. Φώτη ΜΑΚΡΗ, Γενικοῦ Γραμματέως τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας τῶν Ἑργατῶν τῆς Ἑλλάδος
«Ὁ Συνδικαλισμὸς συντελεστής τῆς παραγωγῆς».
- ΙΒ' 17- 2-54 Τοῦ κ. Ἡλίας ΛΑΓΑΚΟΥ, Δικηγόρου τ. Ὑπουργοῦ
«Ἡ ἀπεργία».

Φεβρουάριος 1954

- ΙΓ' 24 2-54 Τοῦ κ. Γεωργίου ΜΥΛΩΝΑ Δικηγόρου τ. Γενικοῦ Γραμματέως τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ
«Ἡ διαμόρφωσις τῶν τιμῶν τῶν ἀγαθῶν εἰς τὴν ἑλληνικὴν οἰκονομίαν».

Μάρτιος 1954

- ΙΔ' 3- 3-54 Τοῦ κ. Ἀλεξάνδρου ΚΡΙΚΟΥ, Ἰατροῦ
«Ἐπισκόπησις τῶν μεταναστευτικῶν κινήσεων τῶν Ἑλλήνων πρὸς τὰς Η.Π.Α.».
- ΙΕ' 10- 3-54 Τοῦ κ. Ἀθανασίου ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΥ, Καθηγητοῦ τοῦ Πολυτεχνείου καὶ Προέδρου τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου
«Αἱ δυνατότητες τῆς ἀναπτύξεως τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας».

- ΙΖ' 15- 3-54 Τοῦ κ. Παναγιώτη ΤΖΑΝΝΕΤΑΚΗ, Βουλευτοῦ
«Ἡ ἑλληνικὴ οἰκονομία, τί δέον γενέσθαι».
- ΙΖ' 17- 3-54 Τοῦ κ. Πολυβίου ΣΑΡΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ
«Τὸ τεχνολογικὸν στοιχεῖον εἰς τὴν νεωτέραν οἰκονομίαν».
- ΙΗ' 24- 3-54 Τοῦ κ. Σταύρου ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ, Καθηγητοῦ τῆς Σχολῆς, πανηγυρικὴ ὁμιλία ἐπὶ τῇ ἐπετειῶ τῆς ἑλληνικῆς ἐπανάστασεως
«Ἐπαναστατικαὶ μορφαί : Θεόφιλος Καΐρης. Ἐκατὸ χρόνια ἀπὸ τὸν θάνατό του».
- ΙΘ' 31- 3-54 Τοῦ κ. Πάνου ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ, Πρυτάνεως τῆς Ἀνωτάτης Γεωπονικῆς Σχολῆς
«Τὸ ἐλαιοκομικὸν πρόβλημα τῆς Ἑλλάδος».

Ἀπρίλιος 1954

- Κ' 7- 4-54 Τοῦ κ. Ἰωάννου ΖΙΓΔΗ, Βουλευτοῦ, τ. Ὑπουργοῦ
«Ἀνασυγκρότησις καὶ ἐκβιομηχάνισις».
- ΚΑ' 14- 4-54 Τοῦ κ. Κλαυδίου ΜΠΑΝΤΑΛΟΥΚΑ, Διευθυντοῦ τοῦ Γραφείου Ἐρευνῶν τῆς Σχολῆς
«Μόνιμα χαρακτηριστικὰ τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας».

Μάϊος 1954

- ΚΒ' 5- 5-54 Τοῦ κ. Θεοδώρου ΔΕΣΥΛΛΑ, Βιομηχάνου, τ. Ὑπουργοῦ
«Οἰκονομικὰ διδάγματα διὰ τὸ παρὸν καὶ διὰ τὸ μέλλον».
- ΚΓ' 12- 5-54 Τοῦ κ. Γεωργίου ΒΑΛΛΗΝΔΑ
«Ἡ ὀργάνωσις εἰς τὴν ἀξιοποίησιν τοῦ ἐθνικοῦ δυναμικοῦ».
- ΚΔ' 19- 5-54 Τοῦ κ. Θεοδώρου ΧΡΗΣΤΙΔΗ, Μέλους τῆς παρὰ τῷ ΟΕΣΕ Ἑλληνικῆς Ἀντιπροσωπείας
«Οἱ διεθνεῖς οἰκονομικοὶ ὀργανισμοὶ καὶ ἡ συμβολὴ των εἰς τὴν προαγωγὴν τῆς εὐρωπαϊκῆς οἰκονομίας».

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ

Οἱ σπουδασταὶ ὑποχρεοῦνται νὰ καταβάλωσι κατὰ τὸ Ἀκαδημαϊκὸν Ἔτος 1953 — 54 τὰ κάτωθι :

α) Δικαίωμα ἐγγραφῆς	Δρχ.	150 000
β) Ἀξίαν ἐντύπων	»	150 000
γ) Α' δόσιν διδάκτρων	»	300 000
δ) Β' »	»	300 000
ε) Γ' »	»	300 000
Ϛ) Τέλη ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδεύσεως	»	10 000
ζ) Ἐξέταστρα Ἰατροῦ	»	25 000

→ 260 - 'Απαλλαγαι

'Απαλλάσσονται υπό του Διοικ. Συμβουλίου έξ ολοκλήρου των διδάκτρων οι τυχόντες βαθμοί άριστα κατά τας Εισαγωγικές και Τμηματικές εξετάσεις.

'Απαλλάσσονται του ήμισους των διδάκτρων :

α) οι τυχόντες βαθμού τουλάχιστον όκτώ κατά τας τμηματικές εξετάσεις.

β) οι έχοντες τουλάχιστον βαθμόν δέκα όκτώ έν τῷ άπολυτηρίῳ τῆς Μέσης 'Εκπαιδεύσεως (διά τό Α' Έτος).

γ) οι τυχόντες βαθμού τουλάχιστον 6 1/2 και μέχρις 20 % των έγγεγραμμένων. Προτιμῶνται :

1) τὰ τέκνα των έν πολέμῳ πεσόντων αξιωματικών, ύπαξιωματικών και στρατιωτών.

2) τὰ τέκνα των υπό των κατακτητών έκτελεσθέντων κατά τήν κατοχήν, υπό των στασιαστών κατά τὰ Δεκεμβριανά και κατά τόν συμμοριτοπόλεμον.

3) οι έν ενεργείᾳ δημόσιοι υπάλληλοι, οι συνταξιούχοι και τὰ τέκνα αὐτών.

Λήξις τῆς προθεσμίας τῆς καταβολῆς των διδάκτρων κ.τ.λ.

1. Δικαιωμάτων έγγραφῆς, αξίας παρεχομένων έντύπων και Α' δόσεως διδάκτρων νέων σπουδαστών	μέχρι	30-11-53
2. Όμοίως παλαιῶν σπουδαστών έπιτυχόντων κατά τας Τμηματικές εξετάσεις Α' και Β' περιόδου	»	30-12-53
3. Όμοίως παλαιῶν σπουδαστών έπιτυχόντων μετά τας συμπληρωματικές εξετάσεις	»	31- 1-54
4. Δευτέρας δόσεως διδάκτρων	»	28- 2-54
5. Α' και Β' δόσεως παλαιῶν σπουδαστών έπιτυχόντων μετά τας εξετάσεις εις έν μάθημα	»	22- 3-54
6. Τρίτης δόσεως διδάκτρων	»	31- 3-54
7. Υποβολῆς αίτήσεως άπαλλαγῆς από των διδάκτρων έν ὄλῳ ἢ έν μέρει	»	24- 3-54
8. Α', Β' και Γ' δόσεως άποτυχόντων παλαιῶν σπουδαστών	»	31- 3-54

"Έτεροι Υποχρεώσεις

'Εξέταστρα δι' έκαστον 'Εξεταστήν :

κατά τας Τμηματικές εξετάσεις	Σεπτεμβρίου	1953	Δρχ.	12 000
» » »	»	'Ιανουαρίου	»	25 000
» » »	»	'Ιουνίου	»	15 000

'Εξέταστρα δι' έκαστον μέλος τῆς 'Επιτροπῆς

των επί Πτυχίῳ εξετάσεων	'Οκτωβρίου	Δρχ.	25 000
» » »	Μαρτίου	»	25 000
» » »	'Ιουνίου	»	25 000

'Εκ των εξετάστρων του 'Ιανουαρίου τό ήμισυ περιέρχεται εις τήν Σχολήν, ανάλογον δέ ποσόν έκ των λοιπών εξετάστρων.

καὶ ὅσοι σπουδασταὶ τοῦ Β' ἢ Γ' ἔτους 5 τὸ πολὺ μαθήματα, ὑποχρεοῦνται νὰ ἐξετασθῶσιν εἰς ταῦτα κατὰ Ἰανουάριον 1954.

Ἐπίσης ὅσοι σπουδασταὶ τοῦ Α' ἔτους ἀπέτυχαν εἰς 4 τὸ πολὺ μαθήματα καὶ τοῦ Β' καὶ Γ' ἔτους εἰς 5 τὸ πολὺ μαθήματα ὑποχρεοῦνται νὰ ὑποστῶσι νέαν ἐξέτασιν κατὰ Ἰανουάριον 1954.

Πάντως τὸ σύνολον τῶν μαθημάτων, εἰς ἃ εἶτε ἀπέτυχον οἱ σπουδασταὶ εἶτε καὶ ἀπλῶς δὲν ἐδηλώθησαν κατὰ τὰς τμηματικὰς ἐξετάσεις τοῦ Σεπτεμβρίου—Ὀκτωβρίου 1953 κατὰ τὰ ἀνωτέρω, δὲν δύνανται νὰ ὑπερβῆ διὰ μὲν τὸ Α' ἔτος τὰ τέσσαρα, διὰ δὲ τὸ Β' καὶ Γ' τὰ πέντε.

Ἡ συμπληρωματικὴ αὐτὴ ἐξέτασις θὰ γίνῃ ἀπὸ 8ης Ἰανουαρίου 1954 μέχρι καὶ τῆς 16ης συμπεριλαμβανομένης, συμφώνως πρὸς πρόγραμμα δημοσιευθεσόμενον τὴν 20ὴν Δεκεμβρίου 1953. Αἱ αἰτήσεις συμμετοχῆς δέον νὰ ὑποβληθῶσι μέχρι καὶ τῆς 5ης Ἰανουαρίου 1954.

Τὰ ἐξέταστρα τοῦ Ἰανουαρίου εἶναι 25 000 δι' ἕκαστον ἐξεταστήν, ἐξ ὧν 15 000 ὑπὲρ τῆς Σχολῆς.

Ὅσοι ἀποτύχουν τελικῶς εἰς ἓν μάθημα δύνανται νὰ ζητήσουν νὰ ἐπανεξετασθῶν ἐνώπιον Ἐπιτροπῆς, καταβάλλοντες ὡς ἐξέταστρα ὑπὲρ τῆς Σχολῆς δρχ. 50 000.

IV

Ἀνακοινοῦται ὅτι συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 4 § 2 τοῦ Ν. Δ. ὑπ' ἀριθ. 2585 τῆς 15.9.53 (Φ.Ε.Κ. ὑπ' ἀριθ. 252) οἱ πτυχιούχοι τῆς Σχολῆς μας δύνανται νὰ διορισθῶσιν Λογισταὶ εἰς τοὺς Ὄργανισμοὺς τοὺς ὑπαγομένους ὑπὸ τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας. Ἡ Σχολὴ ἐξέφρασε τὰς εὐχαριστίας της εἰς τὸν Καθηγητὴν τῆς Σχολῆς κ. Κ. Λεοντίδην διὰ τὰς σχετικὰς ἐνεργείας του.

Ἐκδρομὴ σπουδαστῶν εἰς Ρόδον

Μας ερωτούν και άδαντώμεν

1. Ο ΟΡΟΣ «ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑΙ ΣΠΟΥΔΑΙ», ό όποίος ύπάρχει εις τόν τίτλον τής Σχολής μήπως δημιουργεί τήν παρεξήγησιν ότι ή Σχολή είναι τεχνική ;

Ό όρος «Βιομηχανία» είναι οικονομικός και όχι στενωδς τεχνικός. Σημαίνει γενικώδς «έξευρίσκω μέσα διά τόν βιοπορισμόν», δηλαδή βιομηχανία είναι τό σύνολον τών παραγωγικών έργων, τών τρόπων δηλαδή τούδς όποίους έπενόησεν ό άνθρωπος διά τόν βιοπορισμόν του. Αύτή είναι ή πραγματική έννοια του όρου «βιομηχανία» και ούτω πως χρησιμοποιείται και εις τήν άγγλικήν, γαλλικήν και γερμανικήν γλώσσαν ό όρος Industrie. 'Υπ' αύτήν τήν έννοιαν π. χ., ό θεμελιωτής τής νεωτέρας κλασικής Σχολής Alfred Marshall όμιλεί περι Industrial Organisation (Principles of Economics σ. 240 — 322). Παλαιότερον, παρ' ήμιν ό Σούτσος και βραδύτερον ό Βουρνάζος ύπ' αύτήν τήν εύρειαν έννοιαν έχρησιμοποίησαν τόν έν λόγω όρον. 'Επίσης και παρ' ήμιν έχρησιμοποιήθη διά τόν τουρισμόν ό όρος «Βιομηχανία τών ξένων».

Η έπικράτησις τών μηχανών συνετέλεσεν ώστε ό όρος νά προσλάβη στενωτέραν έννοιαν και νά θεωρηθί ότι καθορίζει τό παραγωγικόν έργον τής «μεταποιήσεως τών πρώτων ύλών εις νέα προϊόντα και ύπηρεσίας» διά τών μηχανών, έργαλείων και τών ανθρωπίνων πνευματικών και σωματικών δυνάμεων. 'Αλλά και ύπό τήν στενωτέραν αύτήν έννοιαν ό όρος δέν είναι τεχνικός, άλλ' οικονομικός. 'Υπ' αύτήν άποκλειστικώδς τήν έννοιαν χρησιμοποιείται και σήμερα εις τήν οικονομικήν βιβλιογραφίαν (π.χ. Robinson : the Structure of Competitive Industry). Χαρακτηριστικόν δέ τουδς οικονομικού περιεχομένου τουδς όρου «βιομηχανία», ύπό τήν στενήν του έννοιαν, είναι τό ότι ως διακριτικόν γνώρισμα τουδς νεωτέρου βιομηχανικού έργοστασίου δέν λαμβάνεται μόνον ή χρησιμοποίησις μηχανών, αλλά και ή *δργάνωσις* τουδς έργοστασίου, ως άποτέλεσμα συλλογικής ανθρωπίνης προσπαθείας και έλέγχου,

'Αλλά δέν είναι μόνον ό όρος «βιομηχανία», που έχει δύο πλευράς, μίαν τεχνικήν και μίαν οικονομικήν. Τό αύτό Ισχύει και διά κάθε οικονομικήν ένέργειαν τουδς ανθρώπου, διά τήν όποίαν ή τεχνική, ύπό τήν εύρυτέραν έννοιαν τουδς όρου, ύποδεικνύει τά μέσα, που διαθέτει κατ' άρχήν ό άνθρωπος πρδς έπίτευξιν ταύτης. 'Η τεχνική είναι, ύπό τήν έννοιαν αύτήν ή γενική τέχνη τής χρησιμοποιήσεως τών μέσων. 'Η οικονομία διαγράφει τούδς σκοπούς και συγκρίνει τά μέσα πρδς τούδς σκοπούς, κατά τήν ώφελιμότητα και τας δαπάνας τούτων. 'Ετσι ένω ή τεχνική ένεργεί σύμφωνα με τήν άρχήν τής δυνατότητος, ή οικονομία ένεργεί σύμφωνα με τήν άρχήν τής ώφελιμότητος. 'Η τοιαύτη τοποθέτησις τών σχέσεων μεταξύ Τεχνικής και Οικονομίας άποκλείει κάθε αντίθεσιν μεταξύ τών δύο τούτων έννοιών, άφοϋ άποκαλύπτει πόσον άπαραίτητος είναι ή μία διά τήν άλλην, είναι δέ πλέον γενικώδς παραδεκτή εις τήν Οικονομικήν 'Επιστήμην (von Mises, Human Action, E. Wagemann, Wirtschaftspolitische Strategie, B. Nogaro, Principes

de Théorie Economique, V. Gottl - Ottlilienfeld: Wirtschaft und Technik, W. Waffenschmidt: Technik und Wirtschaft).

Ἡ οἰκονομία τῆς χώρας ἔχει ἀνάγκη στελεχῶν διὰ τὴν ὀργάνωσιν καὶ διοίκησιν τῆς. Τὰ στελέχη αὐτὰ εἶναι ἢ οἰκονομικῆς καὶ διοικητικῆς ἢ τεχνικῆς φύσεως (ἐργοδηγοί, μηχανικοί, μηχανολόγοι, ἠλεκτρολόγοι, χημικοί κτλ.). Ἐκάστη κατηγορία στελεχῶν εἶναι ἀπαραίτητος διὰ τὴν εὐρυθμον λειτουργίαν τοῦ παραγωγικοῦ μηχανισμοῦ τῆς χώρας. Δι' ἐκάστην κατηγορίαν ἐπομένως εἶναι ἀπαραίτητος ἡ εἰδικὴ μόρφωσις. Δι' αὐτὸ ὑπάρχουν εἰδικαὶ Σχολαὶ μηχανολόγων, ἠλεκτρολόγων, χημικῶν, ὅπως ἐπίσης ὑπάρχουν καὶ πρέπει νὰ ὑπάρχουν εἰδικοὶ σχολαὶ διὰ τὰ οἰκονομικὰ καὶ διοικητικὰ στελέχη τῆς παραγωγικῆς ζωῆς.

Ἡ Σχολὴ ὀρθῶς ἐπομένως χρησιμοποιεῖ τὸν ὄρον «Βιομηχανικαὶ Σπουδαὶ» καὶ ἐν τῇ εὐρείᾳ καὶ ἐν τῇ στενῇ του σημασίᾳ, διότι ἀποβλέπει νὰ καταρτίσῃ διοικητικὰ (οἰκονομικὰ καὶ διαχειριστικὰ) στελέχη γενικῶς διὰ τὰς οἰκονομικὰς μονάδας καὶ εἰδικώτερον διὰ τὰς ἐπιχειρήσεις τὰς ἀποσκοπούσας τὴν μεταποίησιν τῶν πρώτων ὑλῶν.

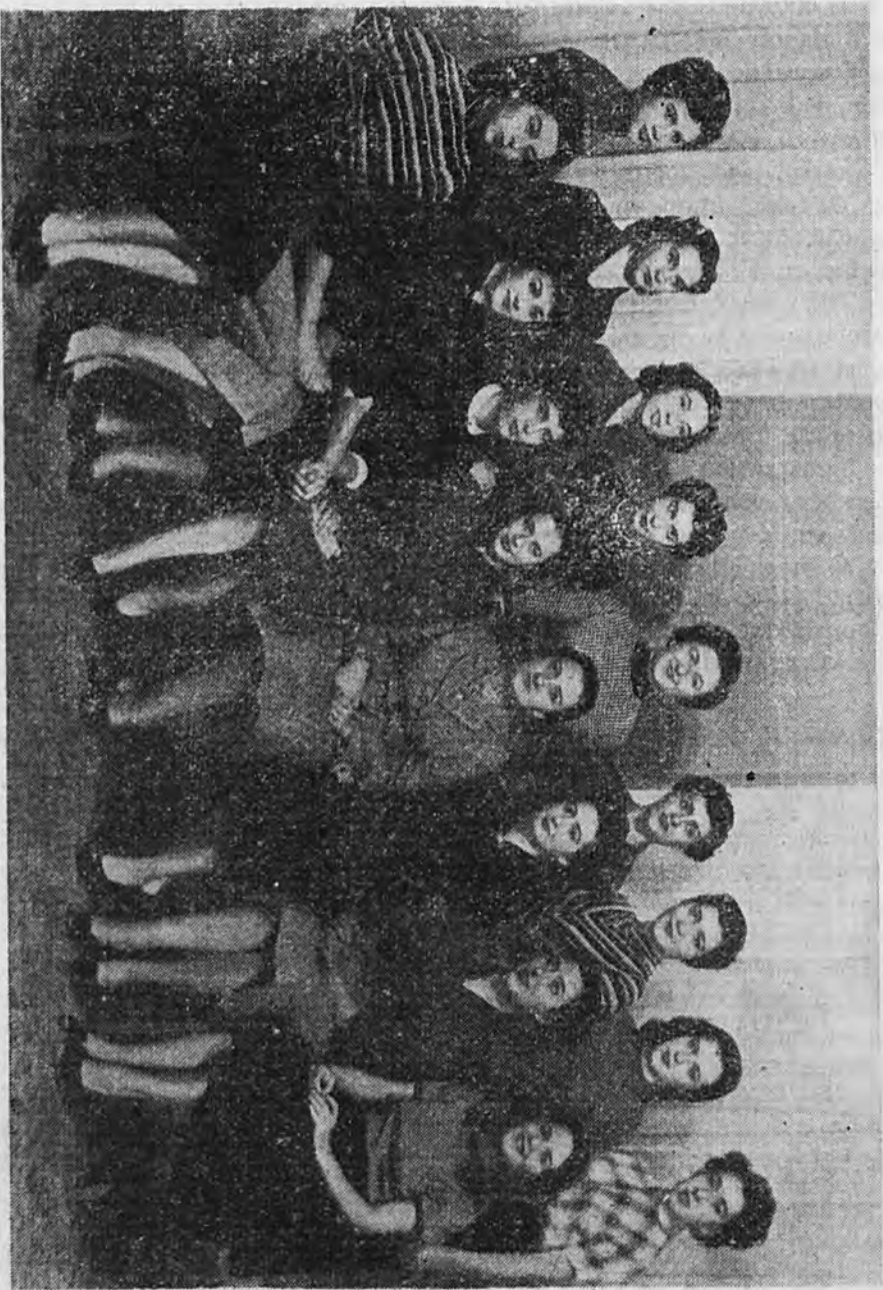
Σημειωτέον ὅτι ἐν Γαλλίᾳ ὑπὸ τὸν ὄρον «Ecoles Pratiques Industrielles» δὲν ἐννοοῦν Τεχνικὰς σχολὰς, ἀλλ' ἐμπορικὰς μὲ μεγαλυτέραν προσοχὴν εἰς τὰ τεχνολογικὰ μαθήματα καὶ ἰδίᾳ τὴν Ἐμπορευματολογίαν.

Ὁ ὄρος «Βιομηχανία» χρησιμοποιεῖται καὶ εἰς τὴν Νομικὴν Ἐπιστήμην. Οὕτω τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον ἐν Γαλλίᾳ καὶ ἀλλαχοῦ καλεῖται «Βιομηχανικὸν Δίκαιον». Ἀντιθέτως δὲν ὑπάρχει ἐν τῇ Ἐπιστήμῃ ὁ ὄρος «Βιομηχανία» ὡς καθαρῶς τεχνικοῦ μαθήματος.

Ὅμας σπουδαστῶν πρὸ τῆς Ἁγίας Σοφίας Κωνσταντινουπόλεως

Ὅμας σπουδαστριῶν τῆς Σχολῆς

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ
ΚΑΤΑ ΕΞΑΜΗΝΑ ΚΑΙ ΕΤΗ ΣΠΟΥΔΩΝ
Κατά τὸ Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1953—1954

ΜΑΘΗΜΑΤΑ—ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ	Ἐξάμηνα		Τὸ ὅλον
	A	B	
Α΄. ΕΤΟΣ			
1. Πολιτικὴ Οἰκονομία Διδάσκει: Σωτ. Γ. Ἀγαπητίδης	3	2	5
2. Οἰκονομικὴ Γεωγραφία Διδάσκει: Ἀριστ. Γ. Καλλιαβᾶς	2	2	4
3. Τεχνικὴ τοῦ Οἰκονομικοῦ Βίου Διδάσκει: Στρ. Κ. Παπαϊωάννου	2	2	4
4. Γενικὴ Λογιστικὴ Γενικαὶ Ἀρχαὶ Διδάσκει: Στρ. Κ. Παπαϊωάννου	3	3	6
Ἐφαρμογαὶ Λογιστικῆς Διδάσκει: Δημ. Γ. Καμβουσίδης	2	2	4
5. Οἰκονομικὰ Μαθηματικὰ Διδάσκει: Εὐστ. Δ. Μαργαρίτης	4	2	6
6. Γενικὸν Δίκαιον Δημόσιον Δίκαιον Διδάσκει: Σπ. Κ. Καλογερόπουλος	2	2	4
Ἰδιωτικὸν Δίκαιον Διδάσκει: Δ. Κ. Δημητρακάκης	3	3	6
7. Ὁργάνωσις Ἐπιχειρήσεων Διδάσκει: Ἰωάν. Α. Χρυσόχοῦ	2	2	4
8. Γενικὰ Τεχνικὰ: Φυσικὴ Διδάσκει: Νικ. Παν. Θεοδώρου	3	3	6
Χημεία Διδάσκει: Ἐλευθ. Ε. Συνοδινός	2	2	4
9. Ξέναι Γλῶσσαι: Γαλλικὰ Διδάσκει: Χρῆστος Ν. Καραβᾶς	3	3	6
Ἀγγλικὰ Διδάσκει: Γεώρ. Ἰακ. Πανλίδης	3	3	6
10. Στενογραφία Διδάσκει: Ἐμμ. Νικ. Μελετήης	2	2	4

ΜΑΘΗΜΑΤΑ - ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ	Έξάμηνα		Τὸ ὄλον
	Α	Β	
Β' ΕΤΟΣ			
1. Πολιτική Οικονομία Διδάσκει: <i>Γεώρ. Χαλκιοπούλος</i>	2	2	4
Οικονομική Ίστορία Διδάσκει: <i>Γεώρ. Χαλκιοπούλος</i>	—	2	2
2. Ίδιωτική Οικονομική Γενική Ίδιωτική Οικονομία Διδάσκει: <i>Δημήτρ. Ταξ. Κόλλιας</i>	2	2	4
Οικονομική τῶν Έκμεταλλεύσεων Διδάσκει: <i>Μάριος Νικ. Τσιμάρης</i>	2	2	4
3. Δημ. Οικονομία, Νομοθεσία καὶ Πολιτική Γενικά Ἄρχαί καὶ Φορολ. Νομοθεσία Διδάσκει: <i>Παν. Βασ. Δερτιλῆς</i>	2	2	4
Φορολογικά Ἀσκήσεις Διδάσκει: <i>Σπυρ. Νικ. Καζάκος</i>	—	2	2
4. Στατιστική Μαθηματική Διδάσκει: <i>Εὐστ. Δ. Μαργαρίτης</i>	2	2	4
5. Τεχνική τοῦ Οικονομικοῦ βίου: Τραπεζικά Διδάσκει: <i>Δημήτριος Γαλάνης</i>	—	2	2
Ἀσφαλιστικά Διδάσκει: <i>Ι. Α. Κουτσογιάννης</i>	2	—	2
Μεταφορὰ Χερσαία Διδάσκει: <i>Χ. Ι. Κανελλόπουλος</i>	2	—	2
Θαλάσσιαι Μεταφορὰ Διδάσκει: <i>Χ...</i>	—	2	2
6. Λογιστική Γενικά Ἄρχαί Διδάσκει: <i>Στρ. Κ. Παπαϊωάννου</i>	2	2	4
Ἐφαρμογὰ Λογιστικῆς Διδάσκει: <i>Δημ. Ι. Καμβυσίδης</i>	2	2	4
7. Ίδιωτικὸν Δίκαιον Διδάσκει: <i>Κων. Ι. Σημαντήρας</i>	2	2	4
8. Εἰδικὸν Δίκαιον Ἐμπορικὸν Δίκαιον Διδάσκει: <i>Νικ. Ἀλ. Δελούκας</i>	2	2	4
Βιομηχανικὸν Δίκαιον Διδάσκει: <i>Νικ. Ἀλ. Δελούκας</i>	—	1	1
9. Ὀργάνωσις Ἐπιχειρήσεων Διδάσκει: <i>Ἰωάν. Δ. Χρυσοχοῦ</i>	2	2	4
10. Εἰδικὰ Τεχνικά Μηχανογνώσις Διδάσκει: <i>Σ. Ν. Σταυρόπουλος</i>	3	3	6
Ἡλεκτροτεχνία Διδάσκει: <i>Γ. Ι. Γιαννόπουλος</i>	2	2	4
Ἐμπορευματολογία Διδάσκει: <i>Ἐλευθ. Ἐ. Συνοδινός</i>	3	3	6
11. Ξέναι Γλῶσσαι: Γαλλικά Διδάσκει: <i>Χρῆστος Ν. Καραβᾶς</i>	2	2	4
Ἀγγλικά Διδάσκει: <i>Γεώρ. Ἰακ. Παυλίδης</i>	2	2	4

Τὰ ΝΕΑ τῆς Α.Σ.Β.Σ.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΗ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΤΗΣ ΑΝΩΤΕΡΑΣ ΣΧΟΛΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Ἔτος Α' 1953/1954 — Δραχμαὶ 1 000 — Τεῦχος 3ον

Σ. 4

“ΕΝ ΑΝΘΡΩΠΟΙΣ ΕΥΔΟΚΙΑ,,

Ἀγαπητέ μου Φίλε,

Ἡ Σχολή μας σοῦ ἀπευθύνει, καθὼς καὶ στοὺς γονεῖς σου, τὶς πιὸ ἐγκάρδιες εὐχές γιὰ τὸ νέο χρόνο.

Βρίσκεσαι τώρα καὶ πάλιν ἀνάμεσά τους, στὴν ἰδιαίτερη πατρίδα σου. Ἐλειψες ἀπὸ κοντά τους καὶ αὐτὴ ἡ ἀπουσία θὰ σέ ἔκαμε — τὸ πιστεύουμε — νὰ τοὺς ἀγαπήσης ἀκόμη περισσότερο, νὰ τοὺς ἐκτιμήσης ἀκόμη βαθύτερα καὶ νὰ κατανοήσης πιὸ πολὺ τὶς δυσίες τους γιὰ σέ.

Τίποτε δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρχη στὸν κόσμο πιὸ στέρεο, πιὸ σίγουρο, πιὸ βαθὺ μέσα μας ἀπὸ τὰ αἰσθήματα γιὰ τοὺς γονεῖς μας. Φίλοι, φίλες, γνωστοί, διασκεδάσεις, ὅλα εἶναι τόσο ρευστά, τόσο περαστικά, τόσο σχετικά, κάποιες φορές τόσο ἀηδιαστικά. ἀκόμη τόσο κακοποιά.

Τὸ χαμόγελο τῆς Μάνας ἀνοίγει τὰ οὐράνια καὶ ἡ στοργικὴ καὶ ἡ θερμὴ ἀγκαλιά της εἶνε ἀληθινὸς ἐπίγειος παράδεισος. Τίποτε στὴ ζωὴ δὲν ἀξίζει ὅσο τὸ χαμόγελό της, ἡ στοργὴ της, τὸ χάδι της. Εὐτυχισμένοι ὅσοι νοιώθουν αὐτὸ ὡς τὰ βάρη τῆς ψυχῆς τους. Καὶ ἡ ἀγάπη κι ὁ μόχθος τοῦ πατέρα εὐλογία Θεοῦ.

Τώρα πού εἶσαι κοντά τους ἀνοιξε τὴν καρδιά σου σ' αὐτούς, γιὰ νὰ δεχθῆς στὶς μεγάλες αὐτὲς μέρες τὴν εὐλογία τους. Γιατὶ πραγματικὰ «εὐλογίαι γονέων στηρίζουσι τέκνα».

Ἀκόμα τώρα πού βρίσκεσαι στὸ χωριό σου κοίταξέ το μὲ πόνο, μὲ στοργή, μὲ ἀγάπη, μ' ἐνδιαφέρον. Βέβαια ἡ Ἀθήνα εἶνε ἡ με-

γάλη πόλη, ή πρωτεύουσα, ή πνευματική έστία, τὸ βιομηχανικό καί ἐμπορικό κέντρο. Ἄλλά ή Ἀθήνα δέν εἶνε ὄλη ή Ἑλλάδα. Καί τὰ χωριά μας εἶνε ἐπίσης Ἑλλάδα, Ἑλλάδα παραγωγική, Ἑλλάδα πού ἀξίζει ὄλη τή στοργή μας καί τήν ἀγάπη μας, ὄλο τὸ ἐνδιαφέρον μας.

Μή παρασυρθῆς ἀπὸ τὸν «πρωτευουσιανισμό» — σοῦ τὸ λέει ἕνας γέννημα θρέμμα τῆς Ἀθήνας— καί μή περιφρονήσης τὸ χωριό σου γιατί εἶνε μικρό, γιατί εἶνε ἐγκαταλελειμμένο. Ἀντίθετα, τώρα πρέπει νὰ νοιώσης καλύτερα πόσο εἶναι ἐγκαταλελειμμένο καί πόσο πρέπει νὰ ἐργασθῆς, σάν μορφωμένος νέος, νὰ τὸ βελτιώσης, νὰ τὸ ἐξυψώσης. Γιατί ἀξίζει τή στοργή μας καί ὄχι τήν περιφρόνηση, ἀξίζει τὸ ἐνδιαφέρον μας καί ὄχι τήν ἀδιαφορία μας. Ἔχεις ὑποχρεώσεις στὸν τόπο πού γεννήθηκες σὺ καί οἱ πρόγονοί σου. Ὅταν νοιώσης πόσους δεσμούς ἔχεις μὲ τὸ χωριό σου, δὰ καταλάβῃς ἀκόμη περισσότερο τήν ὁμορφιά του, μὰ καί τίς ὑποχρεώσεις σου σ' αὐτό.

Τώρα πού εἶσαι μαζί μὲ τοὺς δικούς σου τίς μεγάλες αὐτές μέρες κάνε μιὰν εὐχή νὰ δουλέψουμε, νὰ ἀνασυγκροτηθοῦμε, νὰ παρασκευάσουμε ἕνα μέλλον καλύτερο γιὰ σὰς τοὺς νέους. Δὲ δὰ γιῆν βέβαια ὁ τόπος πλοῦσιος, ἀλλά δέν πρέπει νὰ μείνῃ φτωχός, κακομοιριασμένος, ζώντας ἀπὸ ξένες εἰσφορές, ὅσον καί ἐὰν αὐτές εἶνε μιὰ μικρὴ, πολὺ μικρὴ, ἀνταπόδοση γιὰ τίς θυσίες μας στὸν ἀγῶνα γιὰ τήν Ἑλευθερία τοῦ κόσμου. Ἡ ἀγάπη καί ή εἰρήνη, ή ἐμόνοια καί ή συνεργασία ἄς βασιλέψουν στήν καρδιά ὄλων μας. Δέν μπορεῖ τὸ μαχαίρι καί τὸ αἷμα νὰ εἶνε σύμβολα τῶν Ἑλλήνων. Δέν μπορεῖ νὰ οἰκοδομήσουμε πάνω σ' αὐτά. Τίποτα δέν μπορεῖ νὰ οἰκοδομηθῇ πάνω στὸ μῖσος.

Ὅ καθένας μας στὸ μικρὸ ἢ μεγάλο κύκλο τῆς δράσεώς του μπορεῖ πολλὰ νὰ κάνῃ γιὰ νὰ ζήσουμε εὐτυχισμένοι σ' ἕνα τόπο τόσο ὁμορφο, τόσο εὐλογημένο ἀπὸ τή φύση. Σκέψου πόσο εἴμαστε ὄλοι φυσικά ἐνωμένοι, συνταυτισμένοι, σὺ, ἐμεῖς, τὸ χωριό, ή πρωτεύουσα, οἱ γονεῖς σου, οἱ δασκάλοι σου, ὄλοι ὄσοι γεννηθήκαμε καί ζοῦμε στὸν ἐξαισιον αὐτὸ τόπο, τὸν λουσμένο μέσα στὸ φῶς καί στήν ἀρμονία τῶν γραμμῶν. Πῶς μπορεῖ νὰ φωλιάζῃ μέσα μας τὸ μῖσος καί ή ἐχθρότητα καί ὄχι ή ἀγάπη καί ή ἐμόνοια;

Ἡ Σχολὴ στέλνει σὲ ὄλους σας τίς πιὸ ἐγκάρδιες εὐχές, πιστεῦ-

οντας, πώς μαζὺ μὲ τίς εὐχές της —γιὰ νὰ προκόψετε— κατεργάζεται τὸ ἦθος σας, γιὰ νὰ σᾶς κάνη ὄχι μονάχα μορφωμένα διοικητικά στελέχη τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς, ἀλλὰ καὶ πρὸ παντός καλοὺς Ἕλληνας, χρήσιμους γενικὰ ἀνθρώπους.

Ἡ εὐχή της εἶνε νὰ κατανοήσετε τὸ μεγάλο σκοπὸ της καὶ ὁ νέος χρόνος νὰ εἶνε δημιουργικὸς καὶ γόνιμος στὴν κοινὴ προσπάθεια ὄλων μας γιὰ τὸ καλὸ τοῦ τόπου μας. Θὰ τὸ ἐπιτύχουμε αὐτὸ ἂν πάνω ἀπὸ τὸν «ἑαυτοῦλη μας» βάλουμε τὸ γενικὸ καλὸ, ἂν ἀφίσουμε τὰ πάθη καὶ τὰ μίση, τίς διαφορὲς καὶ τίς μικρότητες γιὰ νὰ ὑπηρετήσουμε τὸ γενικὸν συμφέρον, τὴν Πατρίδα μας.

Καὶ στηρίζει ἡ Σχολὴ μεγάλες ἐλπίδες σὲ σᾶς τοὺς νέους, πού μεγαλώσατε μέσα στὴ δόξα τοῦ ἀγῶνα γιὰ τὴν Ἐλευθερία. Πρέπει σεῖς πού θὰ εἶσθε ἡ πρώτη νέα γενεὰ τοῦ δευτέρου τμήματος τοῦ αἰῶνά μας νὰ δώσετε συνέχεια στὶς μεγάλες στιγμὲς τοῦ Ἔθνους μας.

Τὸ 1953 φεύγει γιὰ νὰ δώσῃ τόπο στὴν ἀρχὴ μιᾶς νέας ἐποχῆς. Γενῆτε ἐργάτες προόδου καὶ εὐημερίας, πνευματικῆς καὶ ψυχικῆς ἀνατάσεως καὶ ὄχι ὄργανα καταπτώσεως, ὀπισθοδρομῆσεως καὶ ὑποδουλώσεως.

Στὸ ἀμείλικτο ἐρώτημα πού ὀρθώνεται, μόλις ἀνοίγει ἡ αὐλαία τοῦ 1954, ἀμείλικτο σὲ ὄλους μας, ἐὰν ὁ κόσμος ὑποκύπτοντας στὴ βία θὰ ζήσῃ στὸ σκοτάδι τῆς τυφλῆς πίστεως, δώστε σεῖς οἱ μορφωμένοι νέοι τὴν ἐλπιδοφόρα ἀπάντηση ὅτι χωρὶς Ἐλευθερία δὲν ὑπάρχει Δικαιοσύνη, ἀλλὰ καὶ χωρὶς Δικαιοσύνη εἶναι ἀνύπαρκτη ἡ Ἐλευθερία. Ἡ Ἑλλάδα καὶ ὅλη ἡ Ἀνθρωπότητα ἀπὸ σᾶς τοὺς νέους ἀναμένει τὸ καλὸ αὐτὸ μήνυμα. Γενῆτε οἰκοδόμοι, δημιουργοὶ καὶ ὄχι καταλυτὲς καὶ ἀρνητὲς. Γενῆτε ὡραῖοι Ἕλληνας, χρήσιμοι Ἀνδρωποὶ.

Μὲ πολλὴν ἀγάπην
ὁ Διευθυντὴς τῆς Σχολῆς

Στρ. Κ. Παπαϊωάννου

Αγαπώ Κ. Παλαιώρου

- I -

Ένός άντρου τ' όραμα ύψιστοι στί γυνή σου.
Έό θρεψες με τή αίσθη σου, τώ ρού και τή καρδιά.
σα Μαννης εδάρεις, μαλώσαμ μαζί σου
μι ό σωπος ριφοβόησε και στερησε βαθιά!

- II -

Κι όταν μια μερα φτάσους στό αχρημα τού χρόνου
- η Ίδια ύρ' αδαντη και πάντου νυντρα -
θα ώς με νωρηγάρια και δίχως νόμο σόνου:
Νά σοιά ύραι τού δέντρο μου η καρποφορα φέρρα!

Αθήνα 13 Δεκεμβρίου 1953

Κό Γραφίον Έπινυών
Κ. Β. Καραγιάννη
Μελωίνης
Ε. Μαννης

Τατιά Μάση
Αγγελ
Βασίλειος
N Ρούλα

Η ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ Κ. Γ. ΣΗΜΙΤΗ

Ὁ ὁμιλητὴς ἐν ἀρχῇ ἐξιστόρησε τὴν ἐμφάνισιν τοῦ θεσμοῦ τῶν Ἐμπορικῶν καὶ Βιομηχανικῶν Ἐπιμελητηρίων εἰς τὰς διαφόρους χώρας τῆς Εὐρώπης καὶ τῶν Ἑνωμένων Πολιτειῶν, μεθ' ὃ ἡσχολήθη περὶ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ θεσμοῦ ἐν Ἑλλάδι καὶ ἰδιαίτερος περὶ τοῦ Ἐπιμελητηρίου Πειραιῶς, τὸ ὁποῖον ὑπῆρξε τὸ πρῶτον ἐπιμελητήριον τῆς Ἑλλάδος μετὰ τὴν κατάργησιν τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου 1836 δημιουργηθέντων ἐπιμελητηρίων. Ἀνέπτυξε, ὅτι ὑπάρχουσι δύο συστήματα λειτουργίας τῶν Ἐπιμελητηρίων, τὸ διοικητικὸν καὶ τὸ συλλογικόν. Τὸ πρῶτον ἀκολουθεῖται παρὰ τῶν Ἀγγλοσαξωνικῶν χωρῶν, τὸ δεύτερον παρὰ τῶν πλείστων κρατῶν τῆς ἡπειρωτικῆς Εὐρώπης. Πρὸς τὰ δύο ταῦτα συστήματα ἀνταποκρίνονται διάφοροι νομικοὶ τύποι. Εἰς τὸ πρῶτον ὁ νομικὸς τύπος εἶναι τὸ σωματεῖον, εἰς τὸ δεύτερον τὸ νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου. Ὑπὸ τοῦ νόμου 184, κατὰ τὸν ὁμιλητὴν, ἠκολουθήθη μικτὸν σύστημα, ἐν ᾧ τὰ ἐπιμελητήρια ἰδρύνονται διὰ Β. Δ. καὶ εἶναι νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου, ἢ διοικήσεις αὐτῶν ἐκλέγεται κατὰ τρόπον δημοκρατικόν. Ἀνέπτυξε μετὰ ταῦτα τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 184, ἐν σχέσει πρὸς τὴν διοίκησιν καὶ ἐπέκρινε τὴν δημιουργίαν πληθώρας ἐπιμελητηρίων. Ἠρεύνησε τὰ τοῦ σκοποῦ τῶν Ἐπιμελητηρίων, διακρίνας τὰ ἔργα, εἰς ἔργα καθαρῶς διοικητικά, εἰς ἔργα μὴ δημιουργοῦντα ὑποχρεώσεις διὰ τοὺς τρίτους καὶ εἰς ἔργα γνωμοδοτικά καὶ ἐθεώρησε τὸ τελευταῖον καθῆκον τῶν Ἐπιμελητηρίων ὡς τὸ σπουδαιότερον, ἐκφράσας τὴν εὐχὴν τῆς θεσπίσεως δεσυευτικῆς ὑποχρεώσεως περὶ τῆς λήψεως τῆς γνώμης αὐτῶν ἐπὶ ζητημάτων ἐμπορίου καὶ βιομηχανίας *.

Εἰς τὸ τέλος ἐκ μέρους τοῦ Ἐπιμελητηρίου προσεφέρθησαν ἀναψυκτικὰ εἰς τοὺς σπουδαστὰς καὶ οὗτοι ἐπωφελοῦμενοι τῆς λαμπρᾶς ἡμέρας ἀπεθαύμασαν τὸν Πειραιᾶ ἀπὸ τῆν θαυμασίαν ταρατσαν τοῦ Ἐπιμελητηρίου.

*) Ὁλόκληρος ἡ ὁμιλία τοῦ κ. Γ. Σημίτη θὰ δημοσιευθῇ εἰς τὸ περιοδικὸν τῆς Σχολῆς «ΣΠΟΥΔΑΙ».

Η ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ ΤΟΥ κ. ΧΑΜΕΡΦΕΛΝΤ

Τὴν Σχολὴν μας ἐπεσκέφθη ὁ Δανὸς δημοσιογράφος κ. Χάμερφελντ, ὁ ὁποῖος ἀπεστάλη εἰδικῶς διὰ τὰ μελετήσῃ τὴν κατάστασιν τῶν σεισμοπαθῶν καὶ τὰ ἐνεργήσῃ μετὰ ταῦτα προπαγάνδαν ὑπὲρ τῆς ἐνισχύσεώς των μεταξύ τοῦ πληθυσμοῦ τῆς φίλης Δανίας. Ὁ κ. Χάμερφελντ ἐθεωρήθη ὡς ἐπίσημος φιλοξενούμενος τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐπανειλημμένως τοῦ ἐδόθη ἡ εὐκαιρία τὰ ὁμιλήσῃ καὶ πρὸς τοὺς Ἑλληνας καὶ πρὸς τοὺς Δανοὺς ἀπὸ τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ.

Ὁ κ. Χάμερφελντ ἐπ' εὐκαιρίας τῆς ἐδῶ παραμονῆς του ἠθέλησε τὰ ἐπικοινωνήσῃ μετὰ τὴν ἀκαδημαϊκὴν νεολαίαν καὶ πρὸς τοῦτο ἐπεσκέφθη μετὰ τῆς δημοσιογράφου καὶ διερμηνέως του δ. Λέλας Τάσσου τὴν Φιλοσοφικὴν Σχολὴν καὶ τὴν Σχολὴν μας. Ὁ κ. Χάμερφελντ ἐπεκονιῶνῃ μετὰ σπουδαστὰς καὶ σπουδαστρίδας καὶ τῶν τριῶν ἐτῶν, ὡς καὶ μετὰ πτυχιούχους τῆς Σχολῆς, καὶ τὰς πρώτας του ἐνθουσιώδεις ἐντυπώσεις ἀνεκοίνωσε διὰ τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ. Εἰς εἰδικὸν ἐρώτημα διὰ τὴν Σχολὴν μας ἀπήντησεν ὅτι ἀπετέλεσεν ἰδιαιτέραν χαρὰν δι' αὐτὸν ἢ ἐπίσκεψίς του εἰς τὴν Σχολὴν καὶ ὅτι τοῦ ἐπροξένησεν ἰδιαιτέρως ἐντύπωσιν τὸ ἄρτιον πρόγραμμα τῆς Σχολῆς καὶ ἡ ἐκτελουμένη εἰς αὐτὴν ἐργασία.

Ὁ κ. Χάμερφελντ μετέσχεν εἰς φιλικὸν γεῦμα τῶν Καθηγητῶν καὶ εὔρε τὴν εὐκαιρίαν τὰ τονίσει εἰς προσφώνησίν του τὴν βαθεῖαν συγκίνησίν του, διότι εὐρίσκεται εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ τὸν θαυμασμόν του ὄχι μόνον διὰ τὴν ἀρχαίαν Ἑλλάδα, ἀλλὰ καὶ διὰ τοὺς νεωτέρους Ἑλληνας. Ὁ κ. Χάμερφελντ παρεκάλεσε τὸν κ. Διευθυντὴν τὰ μεταφέρει ἕνα μῆνυμά του πρὸς τοὺς σπουδαστὰς τῆς Σχολῆς: Νὰ εἶναι ὑπερήφανοι ὄχι μόνον διὰ τὸ παρελθόν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ παρὸν τῆς χώρας των. Νὰ εἶναι αἰσιόδοξοι διὰ τὸ μέλλον των.

Εἰς τὰ ἐνθουσιώδη αὐτὰ λόγια τοῦ κ. Χάμερφελντ ἀπήντησε μετὰ τὰ παρακάτω ὁ Διευθυντὴς μας.

Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ κ. ΣΤΡ. ΠΑΠΑΓΩΑΝΝΟΥ

Ἡ Σχολὴ μας εἶναι πολὺ εὐτυχής, διότι ὑποδέχεται ἕνα διακεκριμένον δημοσιογράφον καὶ ἕνα τιμημένον ἥρωα τῆς Δανίας, μετὰ τῆς ὁποίας παλαιοὶ δεσμοὶ συνδέουν τὴν Χώραν μας.

Ἐξ ὀνόματος τῆς Σχολῆς μας, ἡ ὁποία φιλοδοξεῖ τὰ μορφώσῃ ἀνώτερα διοικητικὰ στελέχη τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς καὶ ἰδιαιτέρως τῆς Ἑλληνικῆς Βιομηχανίας, Σὰς εὐχαριστῶ δι' ὅσα ὑπὲρ τῆς πολυαγαπητῆς μας Πατρίδος εἶπατε.

Πράγματι, συνήθως οί ξένοι γνωρίζουν καλώς τήν ἀρχαίαν Ἑλληνικήν ἱστορίαν καί δυστυχῶς ἀγνοοῦν παντάπασι τήν ἱστορίαν τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος, τήν ὁποίαν καθηγίασαν ἀγῶνες καί θυσίαι, αἷμα Μαρτύρων καί Ἡρώων.

Γνωρίζουν οί φίλοι μας ξένοι τόν Μαραθῶνα καί τήν Σαλαμίνα, ἀλλά λησμονοῦν ὅτι ὁ Ἴδιος Λαός ἐπανελάβε τήν ἱστορίαν του καί τὸ ἔπος του μέ τόν ἀγῶνα του κατά τῶν βαρβάρων, κατά τοῦ φασισμοῦ καί τοῦ ναζισμοῦ, κατά τοῦ ὀλοκληρωτισμοῦ κάθε μορφῆς.

Θαυμάζουν οί ξένοι μας τὰ ἀρχαία ἔργα Τέχνης, τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦν τὸ κορύφωμα τῆς ἀνωτάτης τοῦ ἀνθρώπου ἐκδηλώσεως, ἀλλ' ἀγνοοῦν τήν θαυμαστήν καλλιτεχνικήν ἐργασίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ κατὰ τούς νέους χρόνους, λαμπροῦ συνεχιστοῦ τῆς ἀρχαίας καλλιτεχνικῆς παραδόσεως.

Ἀπαγγέλλουν οί ξένοι μας στίχους τῶν ἀρχαίων ποιητῶν καί δὲν γνωρίζουν κἀν τήν ὑπαρξιν ἑνός Σολωμοῦ, ἑνός Παλαμᾶ, ἑνός Σικελιανοῦ. Γνωρίζουν τοὺς Πέρσας τοῦ Αἰσχύλου, ἀλλ' ἀγνοοῦν ὅτι τόν νέον ἐπικόν ἀγῶνα τοῦ Ἐθνους διὰ τήν ἀπελευθερώσιν του ὑμνησε ὁ μέγας Σολωμός μας.

Ὁ μικρὸς αὐτὸς εἰς ἀριθμὸν Λαός, ἀλλὰ καί τόσον μέγας, διετήρησε τὸν ἔθνισμόν του, τήν γλῶσσάν του, τὰ πανανθρώπινα ἰδανικά του, τὰς ἀρετὰς καί δυστυχῶς καί τὰ ἐλαττώματά του, παρά τῶσους αἰῶνας δουλείας κάτω ἀπὸ βαρβάρους καί παρά τὰ πλήγματα τῶν βαρβαρικῶν ἐπιδρομῶν. Ὁλη του ἡ ἱστορία ἀπὸ τῆς ρωμαϊκῆς κατακτιήσεως εἶναι ἱστορία ἀντιστάσεως, θυσιῶν, καταστροφῶν, αἵματος.

Δι' αὐτὸ ὁ Ἑλληνικὸς Λαός εἶναι ὑπερήφανος ὄχι μόνον διὰ τὸ παρελθόν του, ὄχι μόνον διὰ τήν ἀρχαίαν του δόξαν, ἀλλὰ καί διὰ τὸ παρόν του καί διὰ τήν σύγχρονον συμβολήν του εἰς τὸν πολιτισμόν. Δὲν θὰ Σᾶς ὀμιλήσω ὁμως σήμερα διὰ τοὺς ἀγῶνάς μας, τοὺς ἥρωάς μας, τοὺς μάρτυράς μας, διότι μοῖρα τῶν Ἑλλήνων εἶναι, ὅπως λέγει ὁ Ποιητής, νὰ φυλάγουν τίς Θερμοπόλες.

Θέλω ὁμως μέ τήν εὐκαιρίαν τῆς ἐδῶ παρουσίας Σας πρὸς ἐκτέλεσιν μιᾶς τόσοσιν συγκινητικῆς ἀνθρωπιστικῆς ἀποστολῆς ὑπὲρ τῶν σεισμοπλήκτων νὰ μεταδώσω εἰς τὸν ἀγαπητὸν Δανικὸν Λαὸν τρία χαρακτηριστικὰ παραδείγματα τῆς «ἀνθρωπιᾶς» τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, ἀνθρωπιᾶς ποῦ εἶναι τὸ κύριον χαρακτηριστικόν τῆς Ἑλληνικῆς ψυχῆς.

Μετὰ τήν φασιστικὴν ἐπιθεσιν ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἐκάλεσε τοὺς Καθηγητάς νὰ ἐξασφαλίσουν τήν στρατιωτικὴν λογοκρισίαν. Ἡμῖν καί ἐγὼ μεταξὺ αὐτῶν ἐπὶ τινὰ χρόνον. Μεταξὺ τῶν πρώτων ἐπιστολῶν ἦτο καί μιᾶς ἀγραμμάτου χωρικῆς ἀπὸ ἑν μικρὸν χωρίον τῆς Ρουμέλης, ἡ ὁποῖα ἔγραφε εἰς τὸν ἀναχωρήσαντα διὰ τὸ Μέτωπον υἱὸν τῆς «Πονῶ πολὺ καί φοβοῦμαι, ἀλλὰ παρηγοροῦμαι διότι γνωρίζω ὅτι ἀγωνίζεσαι διὰ τήν Ἐλευθερίαν ὄχι μόνον τῆς Ἑλλάδος, ἀλλ' ὀλοκλήρου τοῦ κόσμου».

Ἡ ἀρχαία Σπαρτιάτις ἦταν βέβαια δεῖγμα ἡρωϊσμοῦ, ἀλλ' ἡ νεώτερη Ἑλληνίδα εἶναι γιομάτη ἀνθρωπιᾶ καί ἐγὼ, ἐκτιμῶ καί θαυμάζω περισσότερο τήν δεύτηρη.

Πέρσι άντεπροσώπευα τήν Κυβέρνηση στήν "Εκθεση Αυτόκινήτου του Τουρίνου. 'Ο Διευθυντής που με συνώδευε μου έδειξε γιομάτος θαυμασμό μιá μηχανή «άλφα—ρομέο». Είναι ένα θαύμα του τεχνικού μας πολιτισμού, ειπεν ό Διευθυντής της 'Εκθέσεως «Ναί, του άπήντησα. άλλ' ό ήθικός πολιτισμός, που βρίσκεται στον καιρό μας ;»

Τό απόγευμα, μου άπήντησε, που θα ξαναλθήτε θα σάς άποδείξω πώς ύπάρχει. Τό απόγευμα στο γραφείο του μου έδειξε με μιá βαθυτάτη συγκίνηση μιá φωτογραφία. Σ' ένα καμιόνι Ιταλοί άντιφασίστες οδηγούμενοι μετά την ήττα της 'Ιταλίας στην έξορία. "Ελληνες γύρω, γέροι, νέοι, παιδιά τους έδιναν τσιγάρα, κονσέρβες, νερό και οί γερμανοί χτυπούσαν Έλληνες και Ιταλούς με τά όπλα τους, άφριζαν από τό θυμό τους. "Ενας αξιωματικός γερμανός κοίταζε έκπληκτος τή σκηνή, μη μπορώντας φυσικά νά καταλάβη τήν 'Αλήθεια, τήν 'Ανθρωπιá τών 'Ελλήνων.

Νά, μου ειπεν, ό ήθικός πολιτισμός. Βρίσκεται μέσα στην άφθαστη άνωτερότητα της έλληνικής ψυχής, της ψυχής του Λαού, που άυθόρμητα φανερώθηκε Λαός άνωτέρων ανθρώπων. Γιατί ν' άμφιβάλλουμε για τίς ήθικές αξίες, για τόν ήθικό πολιτισμό, άφοϋ είδαμε στον πόλεμο και στην κατοχή τήν έλληνικήν ψυχή ; Ποιός άραγε θα τραγουδήση μιá μέρα όχι μόνο τους ήρωϊσμούς και της θυσίες, όχι τους μάρτυρες και τους άγίους, άλλά προπαντός ποιός θα τραγουδήση αύτήν τήν άνώτερη έκδήλωση πονεμένων ανθρώπων, που νικούν τόν πόνο τους, ύπερπηδούν τήν έκδίκησή τους, τήν δίκαιη κατά τών είσβολέων και στέκονται δίπλα τους με κατανόηση και στοργή, δίπλα τους σαν άπλοϊ "Ανθρωποι, που βλέπουν νά κακομεταχειρίζεται ή Βία όχι έχθρους, άλλ' άλλους ανθρώπους ;

Μιá μέρα έπηγαίναμε μ' ένα φίλο Έλληνα και τήν όλλανδέζα γυναίκα του στο Σούνιο. Τό τοπέιο μäs θυμίζει ό,τι έγραφεν ό Περικλής Γιαννόπουλος για τήν άττική γή. Σταματήσαμε από μιá βλάβη του αυτοκινήτου δίπλα σ' ένα άμπέλι. "Ενα πρόσχαρο κοριτσάκι δώδεκα χρονών έτρεξε κοντά μας. Μäs χαιρέτησε και έπειτα έφερε στην Κυρία λουλούδια του άγρου και σε λίγο σταφύλια από τό κτήμα. "Εβγαλε ή ξένη Κυρία από τήν τσάντα της μερικά χρήματα και τά έδωσε στή μικρή. Κατάπληκτο και λυπημένο τό κοριτσάκι εύγενικά άρνήθηκε τά χρήματα. "Επειδή ή Κυρία επέμεινε, τό κοριτσάκι άρχισε νά κλαίη. Τότε ή Κυρία ένωσε πώς τό μικρό αυτό κοριτσάκι εξέφραζε τήν 'Ανθρωπιá τών 'Ελλήνων —άποτέλεσμα χιλιάδων χρόνων που πέρασαν από τή Γή μας— τή φιλοξενία τους. Τότε ένωσε γιατί ό Ζεύς λεγόταν «ξένιος».

"Ηρθατε, αγαπητέ φίλε, από μιá μακρυνή μικρή αγαπητή Χώρα. "Όταν θα γυρίσετε με τό καλό σ' αύτήν νά πήτε στους συμπατριώτες σας πώς βρήκατε σ' αύτόν τόν μικρόν και τόσο ωραϊόν τόπο, τόν τόσο φωτεινό, όχι μόνον τά μνημεία νά Ιστόροϋν τήν άρχαία δόξα, άλλά τήν ζωσα, τήν άθάνατη έλληνική ψυχή με χαρακτηριστικά της τήν παλληκαριά της, τό φιλότιμό της, τήν ανθρωπιá της.

Τὰ ΝΕΑ τῆς Α.Σ.Β.Σ.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΗ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΤΗΣ ΑΝΩΤΕΡΑΣ ΣΧΟΛΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Ἔτος Α' 1953/4	Δραχμαὶ 2	Τεῦχος 6ον
----------------	-----------	------------

Σ. 65

Η ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ

Ἡ Σχολὴ ἀφιέρωσε πέρυσι ἓν τεῦχος εἰς τὴν «Στατιστικὴν» ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς λειτουργίας τοῦ «Κέντρου Στατιστικῆς Ἐκπαιδεύσεως», ὅπως ἓν τεῦχος θὰ διατεθῆ ἐφέτος διὰ τὸ «Δεκαήμερον τῶν Σπουδῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς». Τὸ παρὸν τεῦχος εἶναι ἀφιερωμένον ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν «Ὁργάνωσιν». Ἡ Σχολὴ ἀπὸ τῆς ιδρύσεώς της κατενόησε τὴν ἀξίαν τοῦ μαθήματος τούτου διὰ τὴν κατάρτισιν διοικητικῶν στελεχῶν καὶ ἀπέδωσε εἰς αὐτὸ τὴν ἐμπρέπουσαν πρωτεύουσαν θέσιν εἰς τὸ Πρόγραμμά της. Τοῦτο ἀποτελεῖ μίαν ἐκ τῶν ἰδιορρυθμιῶν της καὶ ἓν ἐκ τῶν χαρακτηριστικῶν της. Ἡ ἐκτελουμένη σχετικὴ ἐργασία ἀποτελεῖ πολύτιμον συμβολὴν εἰς τὴν πρόοδον τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας καὶ τῆς Κρατικῆς Διοικήσεως.

Εὐνόητον ὅτι τὰ ἀποτελέσματα δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εἶναι ἄμεσα. Χρειάζεται νὰ καταρτισθῆ ἕπαρκὴς ἀριθμὸς πτυχιούχων φιλοδοξούντων νὰ ἀσκήσουν τὸ ἔργον τοῦ Ὁργανωτοῦ καὶ ἀπαιτεῖται ἀκόμη νὰ δημιουργηθῆ τὸ κατάλληλον κλίμα εἰς τὸν τόπον μας διὰ τὴν παραδοχὴν καὶ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ὀργανωτικῶν ἀρχῶν. Τὸ δεύτερον εἶναι ἴσως δυσκολώτερον τοῦ πρώτου.

Τὸ παρὸν τεῦχος φιλοδοξίαν ἔχει νὰ κινήσῃ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν σπουδαστῶν μας, καὶ τῶν παραγόντων τῆς οἰκονομίας μας, ἢ ὅποια διὰ νὰ σταθῆ εἰς τὸν διεθνή στίβον ἔχει πλέον ἐπείγουσαν καὶ ἐπιτακτικὴν ἀνάγκην τῆς ἐπιστημονικῆς ὀργανώσεως τῆς ἐργασίας.

Η ΣΥΝΤΑΞΙΣ

Μέγεθος οργανισμῶν καὶ στάθμη ὀργανώσεως

Α. ΠΑΠΠΑ

“Όσο πιό μεγάλη εἶναι μιὰ ἐπιχειρήσις ἢ γενικὰ ἕνας κρατικὸς ἢ ἰδιωτικὸς ὀργανισμὸς τόσο ἡ ὀργάνωσις του εἶναι κατὰ πολὺ δυσκολότερη, διότι κάθε λάθος ὀργανώσεως ἔχει πολὺ μεγαλύτερο ἀντίκτυπο ἀπὸ ὅτι θὰ ἔχει τὸ ἴδιο λάθος ἂν γινόταν σὲ δύο μικρότερους ὀργανισμοὺς ποὺ θὰ εἶχαν τὴν ἴδια παραγωγὴ ἢ γενικὰ θὰ ἔκαναν τὸ ἴδιο ἔργο μὲ ἕνα μεγάλο.

Εἰδικότερα σὲ ἕνα μεγάλο ὀργανισμό :

— Ἡ πρόβλεψις πρέπει νὰ γίνῃ γιὰ πολὺ μεγαλύτερα χρονικὰ διαστήματα καὶ νὰ εἶναι πολὺ πληρέστερη. Ἡ ἔλλειψις ἑνὸς καὶ μόνο ἀνταλλακτικοῦ μιᾶς μηχανῆς παραγωγῆς σὲ ἕνα μεγάλο ἐργοστάσιο, μπορεῖ νὰ προκαλέσῃ τὸ στάματιμα ὅλης τῆς παραγωγῆς του ἐν σειρᾷ, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ἐπέλθουν κολοσιαῖες ζημιὲς ἀπὸ τὴν ἀργία τῶν ἐργασιῶν, τὴν ἀργία τῶν μηχανῶν καὶ τὴν μὴ ἔγκαιρο ἐκπλήρωσι τῶν ὑποχρεώσεων παραδόσεως προϊόντων.

— Ὁ προγραμματισμὸς πρέπει νὰ γίνῃ δυσανάλογα πληρέστερος καὶ ἀρτιότερος, διότι κάθε ἀλλαγὴ στὸ πρόγραμμα ἔχει ἀσύγκριτα εὐρύτερες συνέπειες καὶ εἶναι πολὺ πιὸ δύσκολο νὰ ἐπιτευχθεῖ σὲ ἕνα μεγάλο παρά σὲ ἕνα μικρὸ ὀργανισμό.

— Ὁ καταμερισμὸς τῆς ἐργασίας εἶναι πολὺ μεγαλύτερος. Ἐπειδὴ, δὲ ἡ εἰδίκευσις μοιραίως ἔχει ὡς συνεπακόλουθο τὴν μονόπλευρη ἀντιμετώπισι τῶν ζητημάτων, ὁ συντονισμὸς εἶναι πολὺ πιὸ δύσκολος ὄχι μόνον διότι ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑπηρεσιῶν ποὺ πρέπει νὰ συντονισθοῦν εἶναι μεγαλύτερος, ἀλλὰ καὶ διότι ἡ εἰδίκευσις τους εἶναι πιὸ μεγάλη.

— Ἡ παρακολούθησις τῆς ἐργασίας, ὁ ἔλεγχος καὶ γενικὰ ἡ διοικήσις παρουσιάζουν προβλήματα τόσο κατὰ πολὺ δυσκολότερα, ὅσο ἕνας ὀργανισμὸς εἶναι μεγαλύτερος. Μέσα

δὲ στὰ προβλήματα διοικήσεως τὰ σημαντικώτερα σὲ ἓνα μεγάλο ὄργανισμό εἶναι ὅσα ἀφοροῦν τὸν ἀνθρώπινο παράγοντα.

Ἡ ἐκλογή τῶν καταλλήλων προσώπων γιὰ κάθε ἐργασία, ὁ ὀρθὸς καθορισμὸς τῶν βασικῶν ἀποδοχῶν, ἡ δίκαιη ἀμοιβὴ καθενὸς σύμφωνα μὲ τὴν συμβολὴ του στὴν γενικὴ προσπάθεια, ἡ δικαιοσύνη στὴν προαγωγή καὶ στὴν παροχὴ ἠθικῶν ἀμοιβῶν, ἡ δημιουργία ἐνιαίου πνεύματος καὶ οἱ καλὲς σχέσεις μεταξὺ ὄλων τῶν ἐργαζομένων, ἐνῶ μποροῦν νὰ ἐπιτευχθοῦν εὐκολα σὲ ἓνα μικρὸ ὄργανισμό ἀπὸ ἓνα καλὸ διευθυντὴ, σὲ ἓνα μεγάλο ὄργανισμό πρέπει νὰ ὑπάρχει μεγίστου βαθμοῦ ὀργάνωσις γιὰ νὰ δημιουργηθεῖ τὸ πνεῦμα τῆς συλλογικῆς προσπάθειας καὶ νὰ μὴ γίνουν σφάλματα διοικήσεως ψυχολογικά. Ἐνα δὲ καὶ μόνο σφάλμα τέτοιο, π. χ. μιὰ ἀδικία ποὺ θὰ γίνει ἀπὸ ἓνα διευθυντὴ τμήματος, ἐνῶ ἴσως δὲν θὰ τὴν μάθει κἂν ὁ γενικὸς διευθυντής, μπορεῖ νὰ ἔχει ὀλέθριο ἀντίκτυπο σὲ ὅλες τὶς ἑκατοντάδες ἢ καὶ χιλιάδες τῶν ἐργαζομένων στὸν ὄργανισμό αὐτό.

Ἔτσι προκύπτει ὅτι τὸ μέγεθος μιᾶς ἐπιχειρήσεως ἢ ἐνὸς ὄργανισμοῦ δὲν πρέπει νὰ καθορίζεται μόνο ἀπὸ τὶς δυνατότητες (χρηματικὲς καὶ ἄλλες) ἰδρύσεώς του καὶ τὶς ἀνάγκες ποὺ πρέπει νὰ ἱκανοποιήσει, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὸν ἐπιτευκτὸ βαθμὸ ὀργάνωσεως σὲ κάθε τόπο καὶ χρόνο.

Αὐτὸ δὲν τὸ ἔχομε λάβει ὑπ' ὄψει στὴν Ἑλλάδα καὶ τὸ σφάλμα αὐτὸ τὸ ἔχομε πληρώσει, τὸ πληρώνομε καὶ θὰ τὸ πληρώνομε ἀκριβὰ, διότι ἐξακολουθοῦμε καὶ σήμερα νὰ ἰδρύομε ὑπηρεσίες, ἐπιχειρήσεις, νοσοκομεῖα καὶ γενικὰ ὄργανισμοὺς πολὺ μεγαλύτερους ἀπὸ ἐκείνους ποὺ θὰ μπορούσαν νὰ λειτουργήσουν καλὰ μὲ τὴν στάθμη ὀργάνωσεως στὴν ὁποία βρισκόμαστε.

Ἡ κρατικὴ μας μηχανὴ καὶ ἡ Ἑλλάς ὀλόκληρη πληρώνει τὸ συγκεντρωτικὸ σύστημα ποὺ εἰσήγαγαν οἱ Βαυαροὶ ποὺ ἐκτὸς τῶν ἄλλων δὲν ταιριάζει καθόλου στὴν ψυχοσύνθεσί μας. Γιαυτὸ εἶναι καὶ διπλᾶ ὀργανωτικὰ λανθασμένο ἀφοῦ βασικὴ ἀρχὴ καλῆς ὀργάνωσεως εἶναι ἡ προσαρμογὴ τῆς ὀργάνωσεως στὶς ψυχολογικὲς συνθῆκες κάθε λαοῦ.

Κανένας πιστεύω δὲν θὰ ἀμφισβητεῖ ὅτι, ἂν ἡ ἐκπαί-

δευσις εἶχε ἀφεθεῖ στίς κοινότητες καί στούς δήμους, θά εἶχαμε σήμερα, κατὰ μέσον τουλάχιστον ὄρον, ἀσυγκρίτως καλύτερα σχολεῖα ἀπό τὰ σημερινά.

Τά σφάλματα ἄμως τοῦ παρελθόντος δέν μᾶς ἐδίδαξαν, ἐξακολουθοῦμε δέ καί τώρα νά φτιάνομε ὀργανισμούς ὄλο καί μεγαλύτερους πού οὔτε λειτουργοῦν οὔτε εἶναι δυνατὸν νά λειτουργήσουν καλά μέ τήν στάθμη ὀργανώσεως πού ἔχομε σήμερα καί πού δέν εἶναι τόσο εὐκόλο νά βελτιωθεῖ σέ μικρὸ χρονικὸ διάστημα.

ΑΛ. Ι. ΠΑΠΠΑΣ

Τακτικὸς Καθηγητὴς Ε. Μ. Π.
Πρόεδρος τῆς ΕΠΟΡ.

Ἐπάρχουν εἰς τὸν κόσμον τοῦτον δύο κατηγορίαι προσώπων: οἱ πρωτοπόροι, οἱ ὁποῖοι διανοίγουν τὸν δρόμον καὶ ἐκεῖνοι πού μετὰ κόπου ἀκολουθοῦν. Οἱ τελευταῖοι δέν παραλείπουν εὐκαιρίαν, ἵνα μέμφωνται τοὺς πρώτους. Διατείνονται ὅτι οἱ πρωτοπόροι ἐπωφελοῦνται ὄλων τῶν καλῶν εὐκαιριῶν, ἐνῶ εἰς τὴν πραγματικότητα αὐτοὶ δέν θά ἠδύναντο νά κάμουν οὔτε ἓν βῆμα, ἐάν οἱ πρωτοπόροι δὲν ἐξεκαδάριζαν προηγουμένως τὸν δρόμον.

HENRY FORD

Τὸ Ἑλληνικὸν Κέντρον Παραγωγικότητος

ΗΛΙΑ ΚΡΙΜΠΑ

Ἐνα ἄρθρον διὰ τὴν παραγωγικότητα εἰς τὴν Ἑλλάδα, νομίζω ὅτι πρέπει ν' ἀρχίσῃ ἀπὸ μίαν διαπίστωσιν. Αὐτὴν ποὺ ἔκαμε τὸ Ἑλληνικὸν Κέντρον Παραγωγικότητος ἰδρυθὲν προσφάτως ἀκριβῶς μετὸν ἀντιζευμενικὸν σκοπὸν νὰ ἐπιδιώξῃ καὶ νὰ πραγματοποιήσῃ τὴν αὐξήσιν τῆς παραγωγικότητος εἰς τὴν χώραν μας. Τὴν διαπίστωσιν, δηλαδή,

ὅτι εὐρισκόμεθα ἀπὸ τῆς πλευρᾶς αὐτῆς ἔναντι τῶν ἄλλων χωρῶν εἰς τὸ Ἄλφα. Ἄλλὰ δὲν θὰ εἴμεθα εἰλικρινεῖς ἐὰν δὲν ἀναφέρωμεν καὶ τὴν αἰτίαν τῆς μειονεκτικότητός μας αὐτῆς ἀπέναντι τῶν ἄλλων. Κατὰ τὴν πρώτην μεταπολεμικὴν περίοδον, ὅταν ὄλαι σχεδὸν αἱ Εὐρωπαϊκαὶ χώραι ἐπεχορηγοῦντο ἀπὸ τὴν Ἀμερικανικὴν Βοήθειαν διὰ νὰ αὐξήσουν τὴν παραγωγικότητά των, ἀπέστειλλον ομάδας τεχνικῶν εἰς τὴν Ἀμερικὴν διὰ νὰ μελετήσουν τὰς ἀκολουθουμένας ἐκεῖ μεθόδους καὶ κατέβαλαν συνεχεῖς καὶ ἐπιμόνους προσπάθειάς διὰ νὰ ἐπιτύχουν πραγματοποιήσεις εἰς τὸν τομέα αὐτόν, ἡμεῖς ἐδῶ εἴχαμεν ἐμπλακεῖ εἰς ἕνα ἄλλον ἀγῶνα, τῆς ἐπιβιώσεως τῆς Φυλῆς, ὃ ὁποῖος δὲν μᾶς ἐπέτρεπεν ἄλλας ἀπασχολήσεις.

Ὅπως δὴποτε ἡ διαπίστωσις ἀπομένει ἀκεραία καὶ μετὰ τὴν οὐσιαστικὴν αὐτὴν δικαιολογίαν. Ἄς τὴν ἀναλύσωμεν εἰς τὰ στοιχεῖα ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐστηρίχθη.

Πρῶτον: Ἡ χώρα μας κατατάσσεται εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ὑποανεπτυγμένων χωρῶν.

Δεύτερον: Εἰς τὴν Ἑλλάδα ὑπάρχει ὑποαπασχόλησις πληθυσμοῦ. Καὶ τὸ δυσάρεστον αὐτὸ ἐπανέξανεται μετὰ τὸ γεγονός ὅτι ἡ σύγκρισις μεταξὺ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀπερχομένων κατ' ἔτος ἐκ τῆς ζωῆς καὶ ἐκείνων ποὺ βλέπουν τὸ φῶς τῆς ἡμέρας, ἀφίνει πλεόνασμα ἑκατῶν χιλιάδων περίπου ἀτόμων ἐπὶ πλεόν, τὰ ὁποῖα προστίθενται εἰς ἐκείνους ποὺ ἀναζητοῦν ἐργασίαν. Ἐντὸς τῶν αὐστηρῶς δημογραφικῶν πλαισίων, τὸ πρᾶγμα εἶναι ἀσφαλῶς ἐνθαρρυντικὸν διὰ τὸ μέλλον τῆς Φυλῆς. Ἀπὸ τῆς πλευρᾶς ὅμως ποὺ τὸ ἀντιμετωπίζομεν ἐπιτείνει μίαν ὑφισταμένην κακὴν κατάστασιν.

Τρίτον : Ὁ ἐθνικός μας πλοῦτος εἶναι πολὺ περιορισμένος συγκριτικὰ πρὸς ὅλας σχεδὸν τὰς ἄλλας χώρας τοῦ κόσμου. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ περιορισμένον αὐτὸ ἐπίπεδόν του εἶναι ἐν πολλοῖς ἀνεκμετάλλευτος. Βεβαίως ἔγιναν πολλὰ καὶ σημαντικὰ προσπάθειαι, μὲ ἰδικήν μας πρωτοβουλίαν καὶ μὲ γενναιόφρονα συνδρομήν φίλων καὶ Συμμάχων. Ὅμως πολλὰ, περισσότερα, μένουσιν ἀκόμη γὰρ γίνουσι διὰ τὰ δυνηθῶμεν γὰρ εἰπόμεν ὅτι ἐφθάσαμεν πλέον ὄχι βέβαια εἰς τὸ σημεῖον πέραν τοῦ ὁποίου δὲν ἤμποροῦμεν γὰρ προχωρήσωμεν ἄλλο, ἀλλὰ πάντως εἰς ἱκανοποιητικὸν σημεῖον.

Τέταρτον : Τὸ βιοτικὸν μας ἐπίπεδον εἶναι πολὺ χαμηλόν. Καθ' ὃν χρόνον αἱ ἄλλαι χώραι ἀγωνίζονται γὰρ τὸ ὑψώσουν ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερον, εἰς ἡμᾶς ἡ ὅλη σχετικὴ προσπάθεια ἔχει τὸν χαρακτῆρα ἐνὸς συνεχοῦς ἀγῶνος διὰ τὴν ἀπλήν συντήρησιν εἰς τὴν ζωὴν.

Προκύπτει, λοιπόν, ἐν συμπεράσματι τῶν τεσσάρων αὐτῶν σημείων, ὅτι διὰ τὴν Ἑλλάδα ὑπάρχει ἡ πρόσθετος ἀνάγκη γὰρ δημιουργηθῆ πρῶτον ἓνα ὑποφερτὸν καὶ σταθερὸν ἐπίπεδον ζωῆς, διὰ τὰ συνεχισθοῦν κατόπιν αἱ προσπάθειαι πρὸς ἀνύψωσίν του. Συνεπῶς, παραλλήλως πρὸς τὸ θέμα «αὔξεις τῆς παραγωγικότητος» τίθεται καὶ τὸ θέμα «αὔξεις τῆς παραγωγῆς».

Ἴδού λοιπόν, ἐκ τῶν πραγμάτων καθοριζόμενα τὰ πλαίσια ἐντὸς τῶν ὁποίων, κατὰ τὴν γνώμην μου, πρέπει γὰρ ἐργασθῆ διὰ τοὺς σκοποὺς του τὸ Ἑλληνικὸν Κέντρον Παραγωγικότητος.

Ἀρχίζομεν τὸ ἔργον μας ἔχοντες εἰς τοὺς κόλπους μας κοινήν, ἐλευθέραν καὶ ἐγκάρδιον τὴν συνεργασίαν ὅλων τῶν παραγωγικῶν τάξεων, τῶν βιομηχάνων, τῶν ἐργαζομένων, τῶν παραγωγῶν, τῶν πνευματικῶν μας Ἰδρυμάτων, ἀπολύτως ἐλεύθεροι ἀπὸ πάσης ἐπιρροῆς τῆς Κυβερνήσεως, τῆς ὁποίας ἐν τοσοῦτῳ ἀπολαύομεν ὅλην τὴν στοργήν, τὴν προστασίαν καὶ τὴν συμπαράστασιν. Ὅπως ἔχομεν ταῦτα καὶ ἀπὸ τὴν Ἀμερικανικὴν Ἀποστολήν. Πολλὰ καὶ σημαντικὰ ἔχομεν γὰρ ἐπιτελέσωμεν. Ἀλλὰ πρὸ παντὸς ἄλλου πρέπει πρῶτον γὰρ δημιουργήσωμεν τὴν ἀτμόσφαιραν τῆς παραγωγικότητος, τὴν ψυχολογίαν τῆς παραγωγικότητος, ἀνευ τῶν ὁποίων κάθε ἄλλη προσπάθειά μας εἶναι ἀμφίβολον ἐὰν θὰ ἐπιτύχη. Διὰ τὰ μεταφέρωμεν καὶ εἰς τὴν χώραν μας τὰ διδάγματα τῆς πείρας τῶν ἄλλων, τὰ ὁποῖα τοὺς ἔδωσαν τὰ τεχνικὰ καὶ ἄλλα μέσα διὰ τὰ αὐξήσουν τὴν παραγωγικότητά των, διὰ τὰ καταστήσωμεν καὶ εἰς ἡμᾶς δυνατὴν τὴν ἐφαρμογήν καὶ τὴν ἀπόδοσιν

τῶν μέτρων αὐτῶν πρέπει γὰρ πείσωμεν πρῶτον ἐκείνους πρὸς τοὺς ὁποίους ἀποτείνομεθα. Νὰ τοὺς πείσωμεν περὶ τῆς ἀνάγκης νὰ προσέξωμεν πρῶτον τὴν παραγωγικότητά μας καὶ κατόπιν νὰ ἐπιδιώξωμεν τὴν αὐξησίν της. Νὰ τοὺς δώσωμεν ὅλα τὰ στοιχεῖα καὶ δι' ὄλων τῶν μέσων διὰ νὰ κατανοήσουν ὅτι χωρὶς τὴν αὐξήσιν τῆς παραγωγικότητος δὲν ἠμποροῦμεν νὰ προχωρήσωμεν. Ἰδιαιτέρως μάλιστα δι' ἡμᾶς, ἐν συγκρίσει πρὸς τοὺς ἄλλους Εὐρωπαϊκοὺς λαοὺς, τελοῦντας ὑπὸ τὰς μειονεκτικὰς συνθήκας, αἱ ὁποῖαι διεγράφησαν ἀνωτέρω, τὸ θέμα «παραγωγικότητος» καὶ «αὐξήσιν τῆς παραγωγικότητος» ἀποκτᾷ προταρχικὴν ἀξίαν.

Δὲν ἀρκεῖ ὅμως ἡ ἰδική μας προσπάθεια πρὸς τοῦτο, ἡ ὁποία ἠμποροῦμεν νὰ τὸ βεβαιώσωμεν, θὰ ἐξίχθῃ εἰς τὸ ἔπακρον δυνατὸν διὰ νὰ δημιουργηθῇ ἡ ἀτμόσφαιρα κατανοήσεως, ἐμπιστοσύνης καὶ πίστεως εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς παραγωγικότητος. Καὶ ἰδιαιτέρως διὰ νὰ ἀποκατασταθῇ μεταξὺ πάντων τῶν ἐργαζομένων εἰς πᾶσαν ἐπιχείρησιν καὶ εἰς πᾶσαν ἐργασίαν, ἀπὸ τῆς μικροτέρας μέχρι τῆς μεγαλειτέρας, ἀπὸ τοῦ τελευταίου χειρῶνακτος μέχρι τοῦ ἀνωτάτου ἰθύνοντος, μία εἰλικρινὴς καὶ ἐγκάρδιος συνεργασία καὶ σύμπραξις διὰ τὴν προαγωγὴν της, μὲ βάσιν τὰς ἀρχὰς τῆς παραγωγικότητος μὲ τὸν ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τῆς κατανομῆς τῶν ὠφελιμάτων τὰ ὁποῖα θὰ προκύψουν εἰς ὅλους ἀνεξαιρέτως τοὺς συντελεστάς. Δηλαδή διὰ τῆς προβολῆς εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν αὐτοῦ ποῦ εἰς τὴν παραγωγικότητα λέγεται ὁ ρόλος τοῦ ἀνθρωπίνου παράγοντος.

Αὕτη εἶναι τὸν τρόπον τινὰ ἡ προεργασία τοῦ Ἑλληνικοῦ Κέντρου Παραγωγικότητος διὰ νὰ προπαρασκευασθῇ τὸ κατάλληλον ἔδαφος πρὸς ἐφαρμογὴν τῶν ἀρχῶν καὶ τῶν μεθόδων τῆς Παραγωγικότητος. Ἡ ἐπιτυχία τοῦ ἔργου του θὰ μεταβάλλῃ τότε τὸ μειονέκτημα τοῦ ὅτι ἀρχίζομεν ἀπὸ τὸ Ἄλφα, εἰς πλεονέκτημα, διότι ἀρχίζομεν μὲ τὰς μεθόδους τῆς παραγωγικότητος.

Ὡς πρὸς τὴν προγραμματικὴν δοῶσιν τοῦ Κέντρου Παραγωγικότητος, θὰ ἀναφερθῶμεν δι' ὀλίγων εἰς τὸ καταρτισθὲν ἤδη καὶ μέλλον ν' ἀνακοινωθῇ πρόγραμμα του. Τοῦτο, πρόγραμμα μακρῆς πνοῆς, ἐπεκτείνεται εἰς πολλοὺς τομεῖς, θὰ ἐφαρμοσθῇ προοδευτικῶς καὶ θὰ ἀπαιτήσῃ τὴν συνεργασίαν καὶ συνδρομὴν πολλῶν προσώπων, Ὑπηρεσιῶν καὶ Ὁργανισμῶν εἰδικῶν καὶ ἐνδιαφερομένων γενικῶς ὑπὲρ τοῦ ἐπιδιωκομένου σκοποῦ.

Τὰ θέματα τοῦ προγράμματος παραγωγικότητος κατατάσσονται εἰς ἑπτὰ μεγάλους τομεῖς.

Εἶναι θέματα: 1) Οἰκονομικά, Κοινωνικά καὶ Νομικά. 2) Τεχνολογικά καὶ ἐφηρμοσμένης ἐρεῦνης. 3) Σχετικὰ πρὸς τὴν διοίκησιν ἐπιχειρήσεων καὶ τὴν ἀντίστοιχον ἐρευναν, εἰς τὰ ὁποῖα πρωτεύουσαν θέσιν ἔχουν ὁ ἀνθρώπινος παράγων, ἡ διαπαιδαγώγησις καὶ ἡ ἐκπαίδευσις ἐργατικῶν στελεχῶν. 4) Σχετικὰ πρὸς τὴν δημοσιότητα. 5) Γεωργικά —πρακτικά καὶ ἐπιστημονικά— κτηνοτροφικά καὶ σχετικὰ πρὸς τὴν διατροφήν. 6) Σχετικὰ πρὸς τὴν ἐμπορείαν καὶ 7) Οἰκιστικά.

Ὁ ἀριθμὸς καὶ ἡ ἔκτασις τῶν τομέων τούτων δίδουν ἀσφαλῶς σαφεῖς εἰκόνας περὶ τῶν σκοπῶν τοὺς ὁποίους θὰ ἐπιδιώξῃ τὸ Ἑλληνικὸν Κέντρον Παραγωγικότητος διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῶν ὁποίων ἔχει ἀνάγκην γενικῆς συνεργασίας, βοήθειας καὶ κατανοήσεως.

ΗΛΙΑΣ ΚΡΙΜΠΙΑΣ

Πρόεδρος τοῦ Κέντρον Παραγωγικότητος

Ἐν συμπεράσματι ἐπιτρέψατέ μου νὰ εἶπω ὅτι εὕρισκόμεθα εἰς τὸ κατώφλιον τῆς ἐρχομένης ἐποχῆς τῆς ἀληθοῦς συνεργασίας. Παρῆλθε ταχέως ὁ καιρὸς τῶν μεγάλων προσωπικῶν ἢ ἀτομικῶν ἐπιτεύξεων τοῦ ἑνὸς μόνον ἀνθρώπου, χωρὶς τὴν βοήθειαν τῶν περιστοιχιζόντων αὐτόν. Ἔρχεται ὁ καιρὸς κατὰ τὸν ὁποῖον ὅλα τὰ μεγάλα πράγματα θὰ ἐπιτυγχάνωνται διὰ τῆς συνεργασίας πολλῶν ἀνθρώπων, ὅπου ἕκαστος θὰ ἐκτελῇ τὴν ἐργασίαν, διὰ τὴν ὁποῖαν εἶναι ὁ καταλληλότερος, θὰ διαφυλάσῃ τὴν ἀτομικότητά του, θὰ εἶναι ὁ ὑπέρτατος εἰς τὸ ἔργόν του καὶ ἐνῶ δέν θὰ χάσῃ τίποτε ἀπὸ τὴν πρωτοτυπίαν καὶ τὴν προσωπικὴν του πρωτοβουλίαν θὰ εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ ἐλέγχεται καὶ νὰ συνεργάζεται ἀρμονικῶς μὲ πολλοὺς ἄλλους ἀνθρώπους.

FR. W. TAYLOR

Ἐπιστημονικὴ ὀργάνωσις καὶ ἔρευνα

I. A. ΧΡΥΣΟΧΟΥ

Ἡ ποικιλόμορφος κίνησις, ἥτις ἀποκαλεῖται Ἐπιστημονικὴ ἢ Ὀρθολογικὴ Ὀργάνωσις, ὑπὲρ τὴν ἐκάστοτε ἐπικρατοῦσαν τεχνικὴν τῆς, ἐν βασικὸν καὶ θεμελιώδες γνώρισμα παρουσιάζει: χρησιμοποιοῦν συνεχῶς τὴν ἐπιστημονικὴν μέθοδον ἐρεύνης πρὸς ἐπίλυσιν τῶν προβλημάτων τῆς.

Ὅτι τοῦτο δὲν εἶναι κάτι τι νέον, σαφῶς καταφαίνεται ἀπὸ τὰ γραπτὰ κείμενα τῶν θεμελιωτῶν τῆς.

Οὕτω ἔγραψεν ὁ Henri Fayol :

«Ποῖαν ἐποχὴν τῆς ζωῆς μου ἐπέισθην ὅτι τὰ κοινωνικὰ φαινόμενα, ὅπως καὶ τὰ φυσικὰ, ὑπάγονται εἰς Νόμους ἀνεξαρτήτους τῆς θελήσεώς μας; Δὲν δύναμαι γὰρ τὸ εἶπω! Μοῦ φαίνεται ὅμως ὅτι ποτὲ δὲν ἀμφέβαλα. Ὅπως καὶ ἂν ἔχη, μετὰ τὴν μελέτην τοῦ βιβλίου «Εἰσαγωγή εἰς τὴν Πειραματικὴν Ἰατρικὴν», ἐπέισθην περισσότερον ἀπὸ ποτὲ ἄλλοτε περὶ τούτου.

Συγχαίρω δὲ τὸν ἑαυτὸν μου διότι κατ' ἀρχὰς ἐξ ἐνστίκτου ἠκολούθησα τὴν μέθοδον, τὴν ὁποίαν ὁ A. Compté περιέγραψεν ὡς «θετικὴν μέθοδον», ὁ Cl. Bernard ὡς «πειραματικὴν μέθοδον» καὶ τὴν ὁποίαν θεωρῶ ὡς ἐπιστημονικὴν βασιζομένην ἐπὶ τῶν ἀρχῶν, τὰς ὁποίας ἐθεμελίωσεν ὁ Καρτέσιος».

Ἴδου καὶ ἀποσπάσματα ἀπὸ διάφορα κείμενα τοῦ Fr. W. Taylor :

«Ἡ ἐπιστημονικὴ ὀργάνωσις εἰς κάθε τῆς βῆμα εἶναι ἐξέλιξις καὶ ὄχι θεωρία. Κάθε φορὰ ἐδοκιμάσθη τὸ ἐν μέτρον κατόπιν τοῦ ἄλλου, ἕως ὅτου εὐρέθη τὸ φάρμακον. Ὅσοι σκέπτονται ἐπιστημονικῶς εἶναι ἔτοιμοι νὰ ἐγκαταλείψουν ἐν σχέδιον ἢ μίαν θεωρίαν, ἐὰν εὐρεθῇ κάτι καλύτερον. Οὐδὲν εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν ὀργάνωσιν εἶναι ἀμετάβλητον».

«Οὔτε ἡ προσωπικὴ σου γνώμη, οὔτε ἡ ἰδική μου θὰ ἀποφασίσουν. Τὰ πειράματα καὶ αἱ χρονομετρήσεις θὰ καθορίσουν ἐὰν ἡ ἰδέα σου ἀποτελεῖ πρόδοον. Ἐὰν πραγματικῶς ἀνεκάλυψες κάτι τὸ

καλύτερον, ὄχι μόνον ἢ νέα μέθοδος σου θὰ γίνῃ ἀσπαστή, ἀλλὰ καὶ εἰδικῶς λόγῳ τούτου θὰ ἀνταμειφθῆς».

«Ἐν πρώτοις ἀπαιτεῖται μία πλήρης ἐπανάστασις εἰς τὴν νοοτροπίαν καὶ τῶν ἐργατῶν καὶ τῶν εὐρισκομένων εἰς τὴν πλευρὰν τῆς διοικήσεως.

Ἄντὶ γὰ φιλονικῶν ματαξὺ των ἐν σχέσει μὲ τὴν διανομὴν τῆς προστιθεμένης ἀξίας καὶ γὰ ἐνεργοῦν οἱ μὲν ἀπέναντι τῶν δὲ ὡς ἐχθροί, θὰ ἔπρεπεν ὅπως ἐργάται καὶ ἐργοδῶται ἐνώσουν τὰς προσπάθειάς των πρὸς αὐξήσιν τῆς παραγωγῆς.

Καὶ ἵνα ἡ νέα αὕτη στάσις καταστῆ ἀποδοτικὴ, πρέπει καὶ τὰ δύο μέρη γὰ ἀποδεχθῶν ὡς ἀπαραίτητον τὴν ἀντικατάστασιν τῆς ἐμπειρικῆς γνώσεως διὰ τῆς ἐπιστημονικῆς ἐρεῦνης ὅλων τῶν ὑλικῶν καὶ ἀνθρωπίνων συνθηκῶν τῆς ἐργασίας».

Εἶναι αὐτονόητον ὅτι ἡ ἔκτασις τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ἐπιστημονικῆς μεθόδου ἐρεῦνης, ἐν συγκρίσει μὲ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς εἰς τὰς φυσικὰς ἐπιστήμας, διαφέρει μεγάλως λόγῳ τῆς διαφόρου φύσεως τῶν προβλημάτων.

Εἰς ταύτας οὐδεμία λύσις εἶναι ἀποδεκτὴ ἐὰν δὲν βασίζεται εἰς τὸν πειραματισμόν. Τοῦτο ἰσχύει ὀλιγώτερον προκειμένου περὶ τῶν βιολογικῶν ἐπιστημῶν καὶ ἔτι ὀλιγώτερον περὶ τῶν κοινωνικῶν. Ἐνταῦθα ἐνίοτε εἰς τὴν ἀκριβῆ μέτρησιν ὑποκαθίσταται ἡ ἐκτίμησις.

Ἡ πρόκρισις λύσεως ἐπηρεάζεται ἐκ λόγων χρόνου καὶ δαπάνης.

Διὰ πολλὰ δὲ προβλήματα τῶν ἐπιχειρήσεων δὲν δυνάμεθα γὰ ἀναβάλωμεν τὴν λήψιν ἀποφάσεως, ἐν ἀναμονῇ πληρεστέρας ἐξακριβώσεως.

Ἐνίοτε ἡ ὀργάνωσις δὲν ὑπερβαίνει τὸ στάδιον τῆς ἐπιστημονικῆς παρατηρήσεως καὶ δὲν τῆς εἶναι πολλακίς πρόσφορον γὰ προβαίῃ εἰς ἀκριβεῖς πειραματισμοὺς ὑπὸ τὴν ἀκριβῆ ἔννοιαν τοῦ ὅρου.

Ἀναγκάζεται γὰ προστρέχει εἰς τὴν στατιστικὴν μέθοδον, ἐξ ἴσου ἐπιστημονικὴν, ἀλλὰ θραδυτέραν καὶ ὀλιγώτερον ἀσφαλῆ.

Παρὰ τοὺς περιορισμοὺς τούτους ἡ ὀργάνωσις ἐπιδίδεται καθ' ἑκάστην πλειότερον εἰς τὴν μεθοδικὴν παρατήρησιν καὶ ἀποστολὴ τῆς εἶναι ἡ διατύπωσις Νόμων. Ἡ κατὰ τὴν τελευταίαν πεντηκονταετίαν ἐξέλιξις τῆς ἐπιστημονικῆς ὀργανώσεως φέρει σαφῆ τὴν σφραγίδα εὐρύσεως καὶ ἐπεκτάσεως τῆς τάσεως ταύτης.

Προοδευτικοὶ ἐργοδῶται, ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις, ἐμπειρο-

γνώμονες ἐπὶ τῶν προβλημάτων ὀργανώσεως τῆς ἐργασίας, ἀνώτατα ἐκπαιδευτικὰ Ἰδρύματα, ἐνίοτε καὶ τὸ Κράτος ἀμιλλῶνται εἰς ἐρεῦνας ὁλοὲν καὶ περισσοτέρων πλευρῶν τοῦ πολυμῆδους κοινωνικοῦ φαινομένου τῆς ἐν κοινῇ ἐργασίας.

Ὅτω εἰς τὸν **τεχνικὸν τομέα** ἀπαντῶμεν συνεχεῖς καὶ ἐκτεταμένας ἐρεῦνας σχετικῶς μὲ τὰς ἐγκαταστάσεις, τὸ ὑλικὸν περιβάλλον, τὴν ἔσω ἐργοστασιακὴν καὶ ἔξω ἐργοστασιακὴν διακίνησιν, τὰς μελέτας κινήσεων καὶ χρόνου (μέχρι καὶ τῆς συντάξεως πινακῶν προτύπων χρόνων δι' ἀπλᾶς κινήσεις), τὴν μελέτην τῶν θέσεων ἐργασίας, τὴν ἀξιολόγησιν τῶν εἰδῶν ἐργασίας, τὴν ἀπλοποίησιν τῶν μεθόδων ἐργασίας τῇ συμμετοχῇ καὶ τῶν ἐκτελεστῶν, τὴν ρυθμικὴν ἐργασίαν, τὰς στατιστικὰς μεθόδους ἐλέγχου τῆς ποιότητος, τὸν προγραμματισμὸν ὅλων τῶν φάσεων τῆς παραγωγῆς κλπ.

Εἰς τὸν **ἐμπορικὸν τομέα**, παρ' ὅλας τὰς εἰδικὰς δυσκολίας, αἱ ἐρευναὶ ἀναπτύσσονται ἀναφορικῶς μὲ τὴν ἐπιστημονικὴν μέθοδον τῶν ἀγορῶν, τὴν ἀποδοτικὴν διαχείρισιν τῶν ἀποθεμάτων (στόκ), τὴν μελέτην τῶν ἀγορῶν καταναλώσεως, τὴν διαφήμισιν, τὰς μεθόδους καὶ διαμέσους πωλήσεις, τὴν ἀνάλυσιν καὶ μείωσιν τοῦ κόστους διανομῆς κ. ἄ.

Εἰς τὸν **οἰκονομικὸν τομέα** σημειοῦμεν τὰς γενομένας πρὸδους εἰς τὰς νεωτέρας στατιστικὰς μεθόδους, εἰς τὴν ἐξέλιξιν τῆς συγχρόνου βιομηχανικῆς λογιστικῆς (ἀναλυτικὴ λογιστικὴ ἐκμεταλλεύσεως, πρότυπον βιομηχανικὸν τίμημα, σύστημα ἀποκλίσεων), ὡς καὶ εἰς τὴν τεχνικὴν τῶν προγραμματισμένων ἐλέγχων. Παρὰ δὲ ὠρισμένας ἀπογοητεύσεις, αἱ ἐρευναὶ προωθοῦνται σχετικῶς μὲ τὴν οἰκονομικὴν πρόγνωσιν.

Τέλος εἰς τὸν τομέα τοῦ **ἀνθρωπίνου παράγοντος** ἡ ψυχολογία (ἀτομικὴ καὶ ὁμαδική), ἡ ψυχοτεχνικὴ καὶ ἡ φυσιολογία τῆς ἐργασίας μεγάλως συμβάλλουν εἰς τὰς ἐρεῦνας τὰς σχετιζομένας μὲ τὸν ἐπαγγελματικὸν προσανατολισμὸν, τὴν ἐπιλογὴν, πρόσληψιν καὶ ἐκπαίδευσιν τοῦ προσωπικοῦ, τὰς ὑλικὰς καὶ ἠθικὰς ἀμοιβάς, τὸ ἠθικὸν φρόνημα, τὴν συμμετοχὴν εἰς τὴν διοίκησιν, τὰ κοινωνικὰ ἔργα.

Τὴν σπουδαιότητα τῆς ἐπιστημονικῆς ἐρεῦνης εἰς τὰ προβλήματα ὀργανώσεως τῆς ἐργασίας ἀναγνωρίζει καὶ ἡ πεφωτισμένη συνδικαλιστικὴ ἡγεσία, διαβλέπουσα εἰς ταύτην ἐν σοβαρὸν ὄπλον ὑποστηρίξεως τῶν δικαιωμάτων τῆς ἐργατικῆς ταξέως.

Ὅτω διανοίγεται ἡ ἐλπὶς ὅτι εἰς προσεχῆς μέλλον οἱ συντε-

λεσται τῆς παραγωγῆς θὰ ἀρχίσουν νὰ δμιλοῦν τὴν αὐτὴν γλῶσσαν. Νὰ σκέπτονται μὲ τὴν ψυχρὰν λογικὴν τῶν γεγονότων. Νὰ μὴν παρασύρονται ἀπὸ ἄγνοιαν, προκαταλήψεις ἢ ὑποκειμενικὰ συναισθήματα. Καὶ τότε ἐν μέγα μέρος τῆς σημερινῆς δξότητος τῶν κοινωνικῶν προβλημάτων, θὰ ἀνήκει εἰς τὸ κακὸν παρελθόν.

Ι. Α. ΧΡΥΣΟΧΟΥ

Καθηγητῆς τῆς ΑΣΒΣ
Ἀντιπρόεδρος τῆς ΕΠΟΡ

Τὸ περίπλοκον τοῦ προβλήματος τῆς βιομηχανικῆς καὶ ἐμπορικῆς ὀργανώσεως ὀφείλεται εἰς τὸ ὅτι δεόν νὰ ἀντιμετωπίσωμεν διαδοχικῶς :

1. Ἐν διοικητικὸν πρόβλημα : τὴν διακυβέρνησιν τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ τὸν συντονισμόν τῶν προσπαθειῶν.

2. Ἐν τεχνικὸν πρόβλημα : τὴν θέσιν εἰς ἐφαρμογὴν τῶν μέσων τῆς παραγωγῆς.

3. Ἐν χρηματικὸν πρόβλημα : τὴν χρησιμοποίησιν, ἀπόσβεσιν καὶ ἀμοιβὴν τῶν ἐπεγδεδυμένων κεφαλαίων.

4. Ἐν οἰκονομικὸν πρόβλημα : τὴν ἐμπορικὴν πολιτικὴν ἐν ὄψει τῶν ἀναγκῶν τῆς ἀγορᾶς καὶ τοῦ ἀγῶνος κατὰ τοῦ ἀνταγωνισμοῦ.

5. Ἐν κοινωνικὸν πρόβλημα : τὸ ὅποιον δὲν ἀφορᾷ μόνον τοὺς μισθοὺς καὶ τὰς σχέσεις κεφαλαίου καὶ ἐργασίας, ἀλλὰ ἐπίσης καὶ τὴν ὀργάνωσιν τῶν ἀνέσεων, τὰς ὁποίας ἐδημιούργησεν ἢ ἐλάττωσιν τῆς ἐργασίμου ἡμέρας, ὡς καὶ τὴν χρησιμοποίησιν διὰ τὸ μεγαλύτερον κοινὸν καλόν, τῶν ἀποταμιευθέντων ἀποθεμάτων ἐκ τοῦ προϊόντος τοῦ κοινού μόχθου.

JEAN CHEVALIER

Ἡ κατατόπισις τοῦ ἐργάτου βιομηχανίας εἰς τὴν ἀνάγκην τῆς Ὄργανώσεως

Φ. Ρ. ΛΕΤΣΑ

— Πολλὰ ἔχουν γραφῆ καὶ λεχθεὶ ἀπὸ τοὺς διαφόρους εἰδικούς καὶ περὶ τὰ θέματα τῆς ἐπιστημονικῆς ὀργανώσεως ἀσχολουμένους γιὰ τὴν ἀνάγκην τῆς ὀργανώσεως τῶν Ἑλληνικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ εἰδικώτερα τῶν βιομηχανιῶν.

— Ὁ σκοπὸς τῆς ἐκστρατείας αὐτῆς τῶν ἀνωτέρω εἰδικῶν εἶναι ἓνας, εἶναι σκοπὸς μεγάλος καὶ εὐγενικός. Ἀποβλέπει νὰ κερδίσῃ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν ἰθυόντων τὰς ἑλληνικὰς βιομηχανίας

ὥστε νὰ τεθοῦν αἱ τελευταῖαι ἐπὶ θάσεω ὀρθολογικῆς καὶ ἐπιστημονικῆς ὀργανώσεως με ἀποτέλεσμα τὴν αὐξησιν τῆς ἀποδόσεώς των καὶ γενικῶς τὴν πρόοδον τῆς Ἐθνικῆς μας Οἰκονομίας.

Καὶ παρ' ὅλον ὅτι ἡ ἀρχὴ ὑπῆρξεν δύσκολος, ὡς ἄλλωστε καὶ ἀνεμένετο, ἐν τούτοις τὰ ἀποτελέσματα δὲν ἄργησαν νὰ ἐμφανισθοῦν. Ὁ ἀριθμὸς τῶν πιστῶν αὐξάνει κάθε μέρα με ρυθμὸν ἐπιταχυνόμενον, τὰ δὲ ἀφέλη των ἤδη ἐπιδροῦν ἐπὶ τῶν ἀριθμῶν τῆς στατιστικῆς ὅσον τῶν καθ' ἕκαστα βιομηχανιῶν ὅσον καὶ τῆς γενικῆς δραστηριότητος τῆς χώρας.

— Ἐκεῖνο ὅμως πού θὰ ἔπρεπε τῶρα νὰ ἀπασχολήσῃ ὅλους μας καὶ κυρίως τοὺς ἐπικεφαλῆς τῶν βιομηχανιῶν εἶναι ἡ κατατόπισις τοῦ ἐργάτου εἰς τὴν ἀνάγκην τῆς ὀργανώσεως. Οἱ περισσότερες τῶν συγχρονισμένων καὶ ὀργανωμένων βιομηχανιῶν ἄλλων πλεόν προηγμένων κρατῶν, καθυστέρησαν νὰ ἀποδώσουν πλήρως, διότι οἱ ἰθύνοντες ταύτας παρεγνώρισαν ἢ μᾶλλον ἄργησαν νὰ ἀντιληφθοῦν τὴν ἀξία δύο σημείων:

1) Ὅτι μία βιομηχανία ἀποτελεῖ ὀργανικὸ σύνολο καὶ ὅτι ἐπομένως ἓνα σχέδιον ὀργανώσεώς της διὰ νὰ ἀποδώσῃ θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι ὀλοκληρωμένο, νὰ περιλαμβάνῃ ὅλους τοὺς τομεῖς δραστηριότητός της καὶ ὄχι νὰ ἀποτελῆ μεμονωμένη προσπάθεια εἰς ἓνα ἀπὸ τοὺς πολλοὺς τομεῖς της, καὶ

2) ὅτι οἱ ὑπάλληλοι καὶ κυρίως οἱ ἐργάται μίας βιομηχανίας ἀποτελοῦν εἰς τελευταίαν ἀνάλυσιν τὰ κυριώτερα κύτταρα τοῦ ὀργανικοῦ συνόλου καὶ ὅτι ἓνα σχέδιον ὀργανώσεως, ὅσοδήποτε τέλειο καὶ ἂν εἶναι, εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ νὰ ἀποδώσῃ πλήρως ἂν δὲν ἔχουν κατατοπισθεὶ οἱ ὑπάλληλοι καὶ οἱ ἐργάται, κυρίως δὲ οἱ τελευταῖοι, ἐπὶ τῶν ἀντικειμενικῶν σκοπῶν τοῦ σχεδίου ἰδίως δὲ ἐπὶ ἐκείνων τῶν σκοπῶν πού θὰ ἔχουν ἄμεσον ἐπίδρασιν εἰς τὴν ἀτο-

μικτήν των πρόδοον. πάντοτε ὡς συνάρτησιν καὶ ἀποτέλεσμα τῆς πρόδοου τοῦ συνόλου.

— Ἄς διδαχθοῦμε λοιπὸν ἀπὸ τὰ σφάλματα τῶν ἄλλων γιὰ νὰ κερδίσομε καιρὸ καὶ ἄς προσπαθήσομε νὰ δώσομε τὴν δέουσα προσοχὴ εἰς τὴν κατατόπισιν τῶν ἐργατῶν ἀπὸ τῶρα ποῦ βάζομε τίς θάσεις, ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τῆς ἐκστρατείας, ὥστε νὰ ἔχομε τὰ με γαλύτερα δυνατὰ ἀποτελέσματα χωρὶς νὰ χρειασθῆ νὰ περάσομε τὸν δύσκολο καὶ δαπανηρὸ δρόμο τῆς πείρας.

— Διὰ τοὺς ἀνωτέρω ἐκτεθέντας λόγους, ἡ κατωτέρω ἀπλῆ ἀνάλυσις τῶν σκοπῶν τῆς ὀργανωμένης λειτουργίας μίας βιομηχανίας ὡς καὶ τῆς ἀξίας τῆς λεγομένης «μελέτης παραγωγῆς» ἀπευθύνεται γενικῶς εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰς βιομηχανίας καὶ ἰδίως εἰς τοὺς ἐργάτας, μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ συμβάλῃ εἰς τὴν ἀμοιβαία κατανόησι διοικήσεως καὶ ἐργαζομένων, στοιχεῖο ἀπαραίτητο γιὰ τὴν καλὴν ἐφαρμογὴ καὶ ἐπομένως γιὰ τὴν πρόοδο.

— Ἡ καλὴ, σταθερὰ καὶ ὁμαλὴ λειτουργία οἰασδήποτε ὀργανωμένης βιομηχανίας ἀπαιτεῖ ὅπως ἕνας ἕκαστος τῶν εἰς αὐτὴν ἐργαζομένων, γνωρίζει σαφῶς δύο πράγματα : πρῶτον ποιὲς ἀκριβῶς εἶναι οἱ εὐθύνες του καὶ δεῦτερον κατὰ ποῖον τρόπον ὁ ἴδιος καὶ ἡ ἐργασία του ἐντάσσονται εἰς τὴν προσπάθειαν τοῦ συνόλου, ἢ ὅποια καλύπτει ὅλα τὰ στάδια ἀπὸ τὴν σύλληψιν τῆς ἰδέας ἐνὸς νέου βιομηχανικοῦ προϊόντος μέχρις ὅτου τὸ προϊόν αὐτὸ καταλήξῃ εἰς τὰ χέρια ἐνὸς ἱκανοποιημένου πελάτου. Σημειωτέον δὲ ὅτι ὁ ἀνωτέρω κύκλος ἐργασιῶν τῶν περισσοτέρων βιομηχανιῶν περιλαμβάνει καὶ τὴν καλὴν καὶ διαρκῆ παρακολούθησιν, ἐξυπηρέτησιν καὶ συντήρησιν τῶν προϊόντων των ὥστε νὰ διατηρήσουν τὴν ἱκανοποίησιν τοῦ πελάτου.

— Οἱ χαρακτηριστικοὶ ἐπομένως λόγοι υπάρξεως μίας βιομηχανίας δύνανται νὰ συνοψισθοῦν 1) εἰς τὴν παραγωγὴν προϊόντων, τῶν ὁποίων ἔχει ἀνάγκη μία κοινωνία, εἰς τὰς ὁρθὰς ποσότητας ὀρθῆ ποιότητα, ὀρθὸ χρόνον καὶ ὀρθὴ τιμὴ 2) εἰς τὸ νὰ ἐξασφαλίσῃ εἰς τοὺς ἐν αὐτῇ ἐργαζομένους ἀσφάλεια, μέγιστο δυνατὸ ἐπίπεδο ζωῆς καὶ εὐκαιρίας ηὔξημένων ἀποδοχῶν καὶ 3) ἐπιτυχάνοντας τοὺς ἀνωτέρω σκοποὺς, νὰ ἐξασφαλίσῃ λογικὰ οἰκονομικὰ ὠφέλη εἰς ἐκεῖνα τὰ ἄτομα τὰ ὁποῖα διὰ τῆς ἐπενδύσεως τῶν οἰκονομικῶν των πόρων εἰς τὴν ἐν λόγῳ βιομηχανίαν κατέστησαν τὴν ὑπαρξίν της δυνατῆ.

— Οἱ ἐργάται γνωρίζουν πλέον ὅτι διὰ νὰ ἐπιτευχθοῦν τὰ ἀνωτέρω, ἀπαιτοῦνται τέσσαρες βασικὲς λειτουργίαι δηλαδὴ ἡ **οἰκονομικὴ** ἢ ὅποια ἐξασφαλίζει τὴν ὑπαρξίν τῶν ἀναγκαίων κεφαλαίων καὶ παρακολουθεῖ τὴν διαχείρισιν αὐτῶν, ἡ **τεχνικὴ** ἢ ὅποια γεφυρώνει τὸ κενὸ ποῦ ὑπάρχει ἀπὸ τῆς συλλήψεως τῆς ἰδέας ἐνὸς νέου βιομηχανικοῦ προϊόντος μέχρις ὅτου εἶναι σαφῶς γνωστὸ μὲ ποῖο τρόπον τὸ ἐν λόγῳ προϊόν θὰ κατασκευασθῆ, ἢ τῶν **πωλήσεων**, ἢ ὅποια ἐξασφαλίζει νέας πωλήσεις καὶ παραλλήλως φροντίζει ἀφ'

ένος μὲν διὰ τὴν καλὴν παρακολούθησιν καὶ συντήρησιν τῶν πωληθέντων προϊόντων ἀφ' ἑτέρου δὲ διὰ τὴν κατατόπισι τῆς διοικήσεως ἐπὶ τῶν ἀντιδράσεων τῶν πελατῶν, τῶν δημιουργουμένων νέων τάσεων, προτιμήσεων καὶ ἐπιθυμιῶν τούτων, προκειμένου νὰ καθορισθοῦν τροποποιήσεις εἰς τὴν μελλοντικὴν παραγωγὴν καὶ τέλος ἢ λειτουργία τῆς παραγωγῆς ἢ ὁποία σκοπὸν ἔχει τὴν κατασκευὴ τῶν προϊόντων ἀφοῦ ἐξασφαλισθοῦν τὰ οἰκονομικὰ μέσα, τὰ λεπτομερῆ σχέδια καὶ στοιχεῖα κατασκευῆς καὶ ἢ ζήτησις τοῦ προϊόντος.

Ἡ περαιτέρω ἀνάλυσις μιᾶς ἐκάστης τῶν ἀνωτέρω λειτουργιῶν εἶναι κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον γνωστὴ, ὡς ἐπίσης καὶ τὸ γεγονός ὅτι ἡ αὐτὴ διαίρεσις διατηρεῖται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον καὶ εἰς τὴν διάρθρωσιν τῆς διοικήσεως τῶν βιομηχανιῶν καὶ ἐπομένως δὲν ἀποτελεῖ ἀντικείμενο τῆς παρουσίας ἐξετάσεως. Ἰπάρχει ὅμως καὶ μία ἄλλη λειτουργία, ἴσως καὶ ἡ πλέον ζωτικὴ διὰ τὸ μέλλον κάθε βιομηχανίας, ἢ ὁποία δὲν ἀποτελεῖ ξεχωριστὴν λειτουργίαν δεδομένου ὅτι ἀφορᾷ ὄλους ἐκείνους ποὺ ἔχουν ἐπωμισθῆ εὐθύνας εἰς ὅλα τὰ τμήματά της. Ἡ λειτουργία αὐτὴ ἔχει σχέσι μὲ τὸ προσωπικόν.

Ἐκαστος ὑπεύθυνος εἰς τὴν βιομηχανία ἔχει ἱερὴν ὑποχρέωσι νὰ ἐξασφαλίσῃ τὰ κάτωθι εἰς ὅτι ἀφορᾷ τὸ προσωπικὸ ὑπὸ τὸν ἄμεστο ἔλεγχόν του :

α) Νὰ δίδῃ κάθε εὐκαιρία καὶ νὰ προτρέπῃ ὄλους ὄσους ἐλέγχει εἰς τὴν πρόοδο, ἀπόκτησι γνώσεων καὶ πείρας ὥστε ὅταν ἔλθῃ ἢ κατάλληλος στιγμή νὰ δυνηθοῦν νὰ ἀναλάβουν περισσοτέρας εὐθύνας,

β) Νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν μεγίστην δυνατὴν ροὴν ἰδεῶν καὶ προτάσεων πρὸς τὰ ἄνω καὶ κάτω ἀπὸ τὸν πάγκον τοῦ συνεργείου μέχρι τῆς ἀνωτέρας θέσεως τῆς διοικήσεως καὶ

γ) Ὅταν ἄτομα ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τοῦ ἀντιμετωπιζοῦν προβλήματα ἢ ἔχουν ἀνησυχίας εἴτε προσωπικὰς εἴτε σχετιζομένας μὲ τὴν ἐργασία των νὰ δίδωνται κατὰ τὸ μέτρον τοῦ δυνατοῦ βοήθεια, συμβουλαὶ καὶ ἐξηγήσεις διὰ τὴν ἐξάλειψιν ἢ τοῦλάχιστον τὸν μετριασμόν ἀνησυχιῶν τούτων.

Εἶναι δὲ πράγματι ἡ ἀνωτέρω λειτουργία ἢ ζωτικωτέρα ὄλων, διότι ἐν τελευταίᾳ ἀναλύσει οἰαδήποτε ὀργανωμένη βιομηχανία δύναται νὰ ἐπιτύχῃ, ὄχι ὅταν διαθέτει μόνον συστήματα, διαδικασίας, χαρτιά καὶ πίνακας ὁδηγιῶν, ἀλλὰ ὅταν οἱ εἰς αὐτὴν ἐργαζόμενοι ἀφ' ἑνὸς μὲν γνωρίζουν πλήρως τί ἀναμένεται ἀπὸ αὐτοὺς νὰ πράξουν καὶ πῶς ἐκεῖνο ποὺ πράττουν ἐντάσσεται εἰς τὸ σύνολον τῆς προσπάθειας, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὅταν εἶναι ἱκανοποιημένοι ἀπὸ τὴν διοίκησιν καὶ μεταχειρίσιν των.

Ἄλλὰ ἄς προχωρήσωμε λίγον. Ἄς ὑποθέσωμεν ὅτι αἱ ἀνωτέρω ἐκτεθεῖσαι βασικαὶ λειτουργίαι ἐκτελοῦνται καλῶς ἐφ' ὅσον ἔχουν τεθεῖ ἐπὶ καλῶν βάσεων. Εἶναι δυνατόν νὰ προχωρῇ ἢ παραγω-

γική διαδικασία άνευ αλλαγών, συμπληρώσεων ή βελτιώσεων σάν μια ρουτίνα με την συνήθη καλή επίβλεψη ;

Εάν ή απάντησις εις τὸ ἐρώτημα ἦτο ναί, τότε θά ἐσήμαινε ὅτι ή διαδικασία παραγωγῆς εἶναι λειτουργία στατική καί ἐπομένως δὲν ἐπιδέχεται βελτιώσεις. Ὅλοι μας ὁμως μέχρι τοῦ τελευταίου ἐργάτου γνωρίζομεν ὅτι συμβαίνει τὸ ἀντίθετο, ὅτι σήμερα ἐργαζόμεθα με καλύτερας μεθόδους, μηχανάς ἐργαλεία καί συσκευάς ἀποχθές καί ὅτι αὐριο ἀσφαλώς θά ἔχουμε καλύτερα μέσα ἐργασίας. Ὅλοι εἰμεθα πεπεισμένοι ὅτι ὑπάρχει πάντοτε ἕδαφος γιά κάποια βελτίωσι τῆς ἐργασίας μας, ἀνεξαρτήτως τοῦ εἴδους τῆς, καί ὅτι ἐπομένως ή παραγωγική διαδικασία ἀποτελεῖ λειτουργία δυναμική.

Ἡ συστηματική ἀνάλυσις τῆς μεθόδου παραγωγῆς δηλαδή ή «μελέτη παραγωγῆς» εἶναι τὸ μόνον ἀσφαλές μέσον διὰ νά ἐπιτευχθοῦν αἱ καλύτεραι δυνατά βελτιώσεις τῆς παραγωγῆς καί ἐπομένως καί τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐργαζομένων.

Κατά τήν «μελέτη, παραγωγῆς» ἐξετάζεται προσεκτικά κάθε ἐργασία διὰ νά εὑρεθῆν εἰς εἶναι δυνατόν νά βελτιωθοῦν τὸ μηχανήμα, ή μέθοδος ἐργασίας, ή ροή τῆς ἐργασίας κτλ. Ἡ ἀνωτέρω ἐξέτασις ἐπιτυγχάνεται με σειρά «μελετῶν ἐργασίας» κατά τὰς ὁποίας ἐκάστη ἐργασία ἀναλύεται εἰς μικρά σχετικῶς μέρη, ὥστε νά εἶναι δυνατόν νά μετρηθοῦν ἀκριβῶς τὰ ποσά τῆς ἐργασίας καί ἀναπαύσεως πρὸ ἀπαιτοῦνται διὰ τήν ἐκτέλεσίν τῆς.

Αἱ ἀνωτέρω ἀναφερθεῖσαι «μελέται ἐργασίας» δεῖχουν κατά ποῖον τρόπον δύναται ὁ ἐργάτης νά ἐκμεταλλευθῆ καλύτερα τήν ἐπιδεξιότητα καί τήν προσπάθειά του, ὥστε νά παραγάγῃ περισσότερα με καλύτεραν διάταξιν μηχανῶν, καλύτερα μηχανικά βοηθητικά μέσα κλπ.

Εάν ὅλοι, δηλαδή διοικήσις καί ἐργάται, συνεργασθοῦν καί προσπαθήσουν ὁ καθείς εἰς τὸν τομέα του νά ἐξασφαλίσουν τήν ἐπιτυχία τῶν νέων μεθόδων, τότε αὐξάνουν αἱ ἀποδοχαί, ὡς καί ὁ βαθμὸς ἀποδόσεως τῆς παραγωγῆς με τὰ κάτωθι ἀποτελέσματα :

1) Κάθε ἐργασία ἐκτελεῖται κατά τὸν καλύτερο δυνατό τρόπο ὥστε τὸ κόστος τῆς παραγωγῆς νά διατηρῆται ἐλάχιστον. Ἔτσι ἐπιτρέπεται εἰς τήν ἐπιχείρησι νά εὐδοκιμήσῃ καί νά ἐπενταθῇ ὥστε νά δημιουργήσῃ περισσότερες καί καλύτερες ἐργασίες εἰς τοὺς ἐργάτας τῆς. Ἡ ἐπιχειρήσις δύναται νά καταβάλλῃ καλοὺς μισθοὺς, νά δημιουργήτῃ καλὰς συνθήκας ἐργασίας, καί νά παρέχῃ σταθερῶς ἐργασία εἰς τοὺς ἐργάτας τῆς.

2) Ἡ λεπτομερῆς ἀνάλυσις τῶν μεθόδων ἐργασίας ἐξασφαλίζει εἰς τήν ἐπιχείρησιν τήν συνεχῆ πρόοδον, ὥστε ή τελευταία νά εἶναι συνεχῶς συγχρονισμένη καί νά χρησιμοποιοῖ τὰς τελευταίας μεθόδους παραγωγῆς.

3) Ἡ τυποποίησις ἐπὶ τῶν καλύτερων μεθόδων παραγωγῆς βοηθεῖ εἰς τήν ἐξασφάλισιν ὁμοιομορφου ἀρίστης ποιότητος προϊόντων,

4) Είς τήν περίπτωσιν παραγωγῆς νέου προϊόντος, ἡ ἐπιχειρήσις δύναται νά ἐπιφέρῃ τὰς καλυτέρας θελωτικώσεις εἰς τὸ προϊόν καὶ νά ὀργανώσῃ τήν παραγωγὴν κατὰ τὸν καλύτερον δυνατὸν τρόπον.

Ἡ «μελέτη παραγωγῆς» εἶναι δυνατόν νά γίνῃ εἰς μεγάλα ἐργοστάσια ἀπὸ ἰδιαιτέραν ὁμάδα εἰδικῶν τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ εἰς πολλὰ ἐξ αὐτῶν, ὡς καὶ εἰς μικρότερα ἐργοστάσια ἀπὸ εἰδικὰ ἄτομα ἢ ὁμάδας (ἐταιρείας) εἰδικῶν συμβούλων ξένας πρὸς τήν ἐπιχειρήσι. Ἡ τελευταία μέθοδος πλεονεκτεῖ ἀσφαλῶς, δεδομένου ὅτι οἱ εἰδικοί ὡς ἄτομα ἢ μέλη ἐταιρειῶν διαθέτουν εἰδικὰς γνώσεις καὶ πείρα εἰς παρομοίας ἐργασίας καί, ἐφ' ὅσον δὲν εἶναι ὑπάλληλοι τῆς ἐπιχειρήσεως, εἶναι τελείως ἀντικειμενικοί. Ἐπομένως ἀποτελοῦν συμβούλους ὄχι μόνον τῆς διοικήσεως ἀλλὰ καὶ τῶν ἐργαζομένων τῶν ὁποίων τὰ συμφέροντα δύναται νά ἀντιπροσωπεύσουν καὶ νά διαφυλάξουν. Ἐπὶ πλέον, λόγῳ τοῦ ὅτι δὲν ἀσχολοῦνται μὲ τὴν ὑπόλοιπο ρουτίνα διοικήσεως τοῦ ἐργοστασίου, ἔχουν ὄλον τὸν χρόνον νά συγκεντρωθοῦν πλήρως εἰς τὸ ἀντικείμενόν των δηλαδὴ τὴν «μελέτη παραγωγῆς».

Συνήθως ὀρίζεται ὁμάς ἀποτελουμένη ἀπὸ ὑπαλλήλους τῆς διοικήσεως τοῦ ἐργοστασίου καὶ ἀπὸ ἀντιπροσώπους τῶν ἐργατῶν ἐκλεγομένους ἀπὸ τοὺς ἰδίους, ἡ ὁποία συνεργάζεται μὲ τοὺς ἀνωτέρω συμβούλους.

Ὁ σκοπὸς τῆς συμμετοχῆς τῶν ἀντιπροσώπων τῶν ἐργατῶν εἶναι νά ὑπάρχουν ἄτομα τὰ ὁποῖα νά βοηθοῦν τοὺς συμβούλους εἰς τὸ ἔργον των, νά παρουσιάζουν εἰς αὐτοὺς τὰς ἀπόψεις τῶν ἐργατῶν καὶ νά διαφυλάττουν τὰ συμφέροντά των. Οἱ ἀνωτέρω ἀντιπρόσωποι ἐκπαιδεύονται εἰς τὸ νά παρακολουθοῦν «μελέτας ἐργασίας» ὥστε νά βοηθήσουν εἰς τὸν καθορισμὸν ὑπὸ τῆς διοικήσεως σταθερῶν μέτρων ἐργασίας καὶ νά λαμβάνουν μέρος εἰς συζητήσεις, αἱ ὁποῖαι εἶναι ἀναγκαῖαι νά γίνονται ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν κατὰ τὸ στάδιο τῆς ἐφαρμογῆς.

Ἄλλὰ πῶς εἶναι δυνατόν τὰ μετρηθῆ ἡ ἐργασία;

Εἶναι γνωστὸν σὲ ὄλους ὅτι διάφορα ἔργα ἀπαιτοῦν διάφορα ποσὰ ἐργασίας. Ἐπομένως ὁ μόνος ἀκριβῆς τρόπος καθορισμοῦ τοῦ ποσοῦ ἐργασίας, πού ἀπαιτεῖ ὀρισμένον ἔργον, εἶναι νά γίνῃ «μελέτη ἐργασίας» εἰς ὀρισμένον μηχανήμα ἢ ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθήκας πού ἐκτελεῖται. Ἡ ἐπιτυχῆς ἐκτέλεσις μίας ἐργασίας ἐξαρτᾶται ἀπὸ πέντε παράγοντας: τὸν ἐργάτην, τὴν διοίκησιν, τὸ μηχανήμα, τὴν μέθοδον καὶ τὸ ὕλικόν.

Οἱ ἀντικειμενικοὶ σκοποὶ μίας «μελέτης ἐργασίας» εἶναι νά ἐξασφαλίσῃ ὥστε πρῶτον ὁ ἐργάτης νά εἶναι καλὰ ἐκπαιδευμένος καὶ νά ἐργάζεται ὑπὸ τὰς ὀρθὰς συνθήκας καὶ δεῦτερον ἡ διοίκησις νά παρέχῃ τὰ κατάλληλα μηχανήματα καὶ ἐργαλεῖα, ὅλην τὴν βοήθειαν πού χρειάζεται ὁ ἐργάτης (συντήρησις ἐργαλείων, ἀνυψωτικὰ καὶ μεταφορικὰ μέσα, ἔλεγχος ἐργασίας κτλ.), σταθερὰ ροὴ ἐργασίας μὲ τὴν βοήθειαν καταλλήλου προγραμματισμοῦ, ὀδηγίας

εις τὸν ἐργάτην εἰς ὅτι ἀφορᾷ τὴν ὀρθὴν μέθοδον ἐργασίας καὶ μέτρησιν τῶν ἐπιδράσεων ποῦ ἔχουν διάφορα ὕλικά, μέγεθος καὶ μορφή προϊόντων ἐπὶ τοῦ ἀπαιτουμένου χρόνου ἐργασίας.

Ἡ λεπτομερὴς μέθοδος μετρήσεως τῶν ἀπαιτουμένων χρόνων ὡς ἐπίσης καὶ τῆς προσθήκης ὀρισμένων ἐπιβαρύνσεων διὰ κοπώσεις, ἀπωλείας ποῦ εἶναι ἀδύνατον νὰ μετρησθοῦν περισσότερον κ.τ.λ. εἶναι πολὺπλοκος καὶ δὲν θὰ ἀναλυθῆ περισσότερο. Ἐκεῖνο ποῦ ἔχει σημασία εἶναι ὅτι ἀποτέλεσμα τῆς «μελέτης παραγωγῆς» εἶναι ὁ καθορισμὸς χρόνων στάνταρτ δι' ὅλας τὰς ἐργασίας καὶ μὲ βάσιν τὴν ἐργασίαν ἐργάτου μέσης ἀποδόσεως.

Εἶναι προφανὲς ὅτι ἐργάται, οἱ ὅποιοι ἔχουν ἀπόδοσιν μεγαλύτερα τοῦ μέσου ὄρου, θὰ πρέπη νὰ ἀμοιβῶνται καὶ ἀναλόγως ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν βέβαια ὅτι ἢ ἐπὶ πλέον ἀπόδοσις δὲν ἐπιτυγχάνεται εἰς βᾶρος τῆς ποιότητος τῆς ἐργασίας.

Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀξίζει νὰ σημειωθῆ ὅτι οἱ περισσότεροι ἐργάται φοβοῦνται μήπως ἢ αὔξησης τῆς ἀποδόσεως πέραν τοῦ μέσου ὄρου ὀδηγήσῃ τὴν διοίκησιν τοῦ ἐργοστασίου εἰς τὴν ἀπόφασιν μειώσεως τῶν στάνταρτ χρόνων Ἡ δυσπιστία αὐτῆ τῶν ἐργατῶν δύναται καὶ πρέπει ὅπωςδῆποτε νὰ ἐξαλείφεται, διότι ἄλλως ἀποτελεῖ ἀστείρευτον πηγὴν ἀνωμαλιῶν καὶ τροχοπέδην γιὰ κάθε πρόοδο. Ἀπαξ καὶ ἐπιτυχθῆ συμφωνία μεταξὺ διοικήσεως καὶ ἐργατῶν ἐπὶ τῶν στάνταρτ χρόνων καὶ τεθῆ ὡς βᾶσις ὅτι οἱ ἐν λόγῳ χρόνοι δὲν εἶναι δυνατὸν ν' ἀλλάξουν, ἂν δὲν ἀλλάξῃ ἢ μέθοδος ἐργασίας, τότε διαλύεται κάθε ἀφορμὴ διχογνωμίας.

Τοιουτοτρόπως ἢ «μελέτη παραγωγῆς» ὠφελεῖ τόσον τὴν διοίκησιν ὅσον καὶ τοὺς ἐργάτας μιᾶς βιομηχανίας, ἐλαττώνει τὸ κόστος τῆς παραγωγῆς καὶ αὐξάνει τὰς ἀποδοχὰς τῶν ἐργαζομένων, ὀδηγεῖ δὲ εἰς τὴν πρόοδον, ἐφ' ὅσον ἐξασφαλισθῆ ἢ στενὴ συνεργασία διοικήσεως καὶ ἐργατῶν.

Ἀποτελεῖ ἐπομένως στοιχειῶδες καθήκον καὶ εὐθύνην ὄλων μας νὰ ἀντιμετωπίσωμεν τὴν ἀλήθειαν, νὰ ἐφαρμόσωμεν εἰς τὴν βιομηχανίαν μας, ἀλλὰ καὶ εἰς ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερους ἄλλους τομεῖς τῆς δραστηριότητος τῆς χώρας τὰ διδάγματα τῆς πείρας ἄλλων πλέον προηγμένων εἰς τὸν τομέα αὐτὸν χωρῶν διὰ νὰ ἐπιτύχωμεν τὴν αὔξησιν καὶ βελτίωσιν τῆς παραγωγικότητος καὶ ἐπομένως τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου τοῦ λαοῦ μας, ὁ ὅποτος καθ' ὅλα τ' ἄλλα εἶναι ἀξίος καὶ ἀναμφιβόλως ἀξίζει καλυτέρας τύχης.

ΦΡΙΕΟΣ ΛΕΤΣΑΣ

Καθηγητῆς τῆς Α.Σ.Β.Σ.

Ἡ οἰκονομικὴ σημασία τῆς ποιότητος

ΣΤ. Ν. ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

Μὲ τὸν ὄρο ποιότητα ἐννοοῦμε τὸ σύνολο τῶν ὀργανικῶν ἰδιοτήτων ποὺ παρουσιάζουν τὰ οἰκονομικὰ ἀγαθὰ κατὰ τὴ χρησιμοποίησή τους στὸ πεδίο τοῦ προορισμοῦ τους. "Ὅσο πληρέστερα καὶ πιὸ ἀνεπιφύλακτα ἱκανοποιοῦν τὸ ἀγοραστικὸ τους κοινόν, τόσο ἀνώτερη εἶναι ἡ ποιότητά τους. "Ἐνα ροῦχο ποὺ τσαλακῶνει λιγότερο ἀπὸ ἕνα ἄλλο ἢ ποὺ φθείρεται λιγότερο ἀπὸ ἕνα ἄλλο ἢ ποὺ εἶναι ἀπαλότερο ἀπὸ ἕνα ἄλλο,

εἶναι καλύτερο, στὸν ἀντίστοιχο τομέα, ἀπὸ τὸ ἄλλο" γιὰ νὰ βροῦμε, ὅμως, τὴν ποιοτικὴ του θέση σὲ σύγκριση μὲ τὸ ἄλλο, πρέπει νὰ πάρουμε τὴ χρηστικὴ συνισταμένη τῶν πλεονεχτημάτων καὶ μειονεχτημάτων καὶ τῶν δύο, καὶ νὰ τὰ παραβάσουμε· ἐκεῖνο ποὺ θὰ ἱκανοποιῆση περισσότερο τὴν ἐξυπηρέτηση τῶν ἀναγκῶν εἶναι τὸ ποιοτικὰ ἀνώτερο. Μὲ ἀντίστοιχα κριτήρια καλύτερης ἐξυπηρέτησης θὰ ἐκτιμήσουμε ὁποιοδήποτε ἄλλο ἀγαθόν, ἕνα ἀπολιπαντικό, ἕνα τοιμέντο, ἕνα τρόφιμο κ.ο.κ. Φυσικά, στὰ οἰκονομικὰ ἀγαθὰ περιλαμβάνονται καὶ οἱ ὑπηρεσίες (συγκοινωνία ἐπαρκέστερη καὶ ἀνετώτερη ἢ μετριότερη, βαθμοὶ ὑγειονομικῆς μέριμνας καὶ ἐξυπηρέτησης, βαθμὸς τεχνικῆς ἐπαρκείας καὶ ὕψος ἀποδοτικότητος προσωπικοῦ στὶς ἐπιχειρήσεις κ.λ.π.)

Ἐπάρχει, γιὰ κάθε ἀγαθόν, ἕνα ποιοτικὸ ἐλάχιστο, κάτω ἀπὸ τὸ ὁποῖο τὸ ἀγαθόν δὲν εἶναι ἐμπορεύσιμο· ἀπὸ κεῖ κι' ἀπάνω ἀρχίζουν οἱ ποιοτικὲς διαβαθμίσεις, ποὺ στὶς ἐλεύθερες οἰκονομίες καθορίζουν καὶ τὶς τιμές, σύμφωνα μὲ τὴ ζήτηση. Οἱ ὄροι, βέβαια, εἶναι σχετικοί, καὶ εἶναι δυνατόν ἕνα προϊόν νὰ καταναλισκεται σὲ μιὰ ἀγορά, ἐνῶ ἀπορρίπτεται ἀπὸ μιὰ ἄλλη ποὺ ἔχει ὠριμότερα—ἢ διαφορετικὰ—ἀγοραστικὰ κριτήρια. Ἀπὸ τὴ στιγμή, ὅμως, ποὺ μιὰ ἀγορά ἔχει διαμορφώσει κριτήρια, χάρη στὰ προϊόντα ποὺ ἔχει ὑπόψη της, δὲν μπορεῖ νὰ σταθεῖ σ' αὐτὴν παρόμοιο προϊόν χωρὶς ἰσότιμες ἰδιότητες, ἐκτὸς ἂν ἡ διαφορά τιμῆς μπορέσει νὰ δημιουργήσῃ ἕναν κύκλο πελατείας ποὺ στέργει, γιὰ χάρη τῆς μικρότερης τιμῆς, ἀποτελέστερη ἐξυπηρέτηση. Ἀναγκαστικὴ ἀπόκλιση ἀπὸ τὸν κανόνα δημιουργοῦμε μὲ βία (πολεμικὴ ἐπιβολή, ἀποικιακὴ κυριαρχία, μονοπώλια, ἄλογη προστασία κλάδων τῆς παραγωγῆς, διατιμήσεις κ.λ.π.) καὶ σὲ ὀρισμένες περιπτώσεις μὲ τοὺς οἰκονομικοὺς συνασπισμοὺς, ποὺ ἐπιδιώκουν πραγματικὰ τὴν ντὲ φάκτο ἐγκατάσταση μονοπωλίων. Ἡ ὑπαρξη, ὅμως, τέτοιων παραγόν-

των είναι χαρακτηριστική οικονομίας άρρωστημένης, μέσα στην οποία καλλιεργούνται βαρύτερες οι αντίθεσεις.

Ἡ σύγχρονη στροφή πρὸς τὴν παραγωγικότητα, γιὰ τὴν ἐξασθένηση ἀκριβῶς τῶν ἀντιθέσεων, μὲ τὴ δημιουργία μιᾶς στοιχειώδους τουλάχιστον ἐπαρκείας ἀγαθῶν γιὰ ὅλα τὰ μέλη τῆς κοινωνίας, ἀναγκάζει τὴν παραγωγή ὅλων τῶν χωρῶν νὰ ἀντιμετωπίση τὸ πρόβλημα τῆς ποιότητας σοβαρότερα. Καὶ τοῦτο, γιὰτὶ μὲ τὸν ὑποβιβασμὸ τοῦ κόστους ποῦ πετυχαίνει ἡ ἐφαρμογή τῶν μεθόδων τῆς παραγωγικότητας ἀπομειώνεται σπὸ ἐλάχιστο ἢ ἀξία τοῦ μοναδικοῦ ὄπλου τῶν προϊόντων κατώτερης ποιότητας: τῆς μικρότερης τιμῆς,

Κατὰ τὴν πρώτη εἰσαγωγή «νέων μεθόδων» στὴν παραγωγικὴ διαδικασία κάθε κλάδου ὑψώνεται ἡ κραυγὴ τῆς παλιᾶς τεχνικῆς ποῦ κινδυνεύει: τὸ προϊόν τῶν νέων μεθόδων δὲν μπορεῖ νὰ συναγωνιστεῖ ποιοτικὰ τὰ προϊόντα τῶν παλαιῶν. Ἔρχεται ὅμως πολὺ σύντομα ὁ καιρὸς ποῦ ἀποδείχνεται πὼς ἀκριβῶς τὸ προϊόν τῶν νέων μεθόδων εἶναι καλύτερο ἀπὸ τὸ προϊόν τῶν παλαιῶν. Γιὰτὶ σὲ τελευταία ἀνάλυση, οἱ καινούργιοι τρόποι δὲν εἶναι ἄλλο ἀπὸ ἓνα νέο ἐργαλεῖο, πιδὲ τελειοποιημένο, στὴν διάθεση τῆς ἀνθρώπινης εὐφυΐας. Καὶ εἶναι φυσικό, μὲ τὴ χρήση τοῦ ἐργαλείου τούτου νὰ πετυχαίνουμε καλύτερα προϊόντα, ἀρκεῖ νὰ μὴν ἐπιδιώκουμε τὴν χρησιμοποίησή του μόνο γιὰ λόγους κερδοσκοπικούς. Ἡ καθημερινὴ ὅμως βελτίωση τῶν ποιοτικῶν ἀποδόσεων τῆς νεώτερης τεχνικῆς δίνει στὴν ἀγορὰ προϊόντα πιδὲ εὐπρόσδεκτα καὶ ἀναγκάζει τοὺς παραγωγοὺς νὰ βελτιώνουν τὶς ἐγκαταστάσεις γιὰτὶ ἀλλιῶς κινδυνεύουν νὰ ἰδοῦν τὰ προϊόντα τους νὰ ἐκτοπίζονται.

Στὶς καθυστερημένες χώρες, οἱ παραγωγοὶ τῶν διαφόρων κλάδων κατορθώνουν λίγο πολὺ νὰ διατηροῦν τὴ θέση τους μὲ τὰ διάφορα μέτρα προστασίας ποῦ παίρνει τὸ Κράτος γιὰ χάρη τους. Ἡ προστασία αὐτὴ φτάνει συνήθως σὲ παραλογισμούς. Γιὰτὶ ἀποβλέπει στὴν πρόχειρη ἐπίλυση μονωμένων προβλημάτων τῆς στιγμῆς σὲ βάρος τοῦ συνόλου τῆς οικονομίας τῆς χώρας. Ἡ μορφή αὐτὴ τῆς προστασίας θὰ μπορούσε νὰ χαρακτηριστεῖ μὲ μιὰ φράση: προστασία τῶν ὀριακῶν παραγωγικῶν μονάδων. Ὅλοι ὅμως ξέρουν πόσο ἀντιοικονομικὸ εἶναι αὐτὸ. Γιὰτὶ προστασία τῶν ὀριακῶν μονάδων σημαίνει μεγάλα κερδοσκοπικὰ περιθώρια τῶν βελτιωμένων ἐπιχειρήσεων καὶ βραχυκύκλωση τῆς παραγωγικότητας πρᾶγμα ποῦ ἀποβαίνει σὲ βάρος τοῦ συνόλου τοῦ πληθυσμοῦ. Τὶς περισσότερες φορὲς συμφέρει σπὸ σύνολο νὰ μισθοδοτεῖ τοὺς ἐπιχειρηματίας καὶ τὸ προσωπικὸ τῶν ὀριακῶν ἐπιχειρήσεων γιὰ νὰ μὴν ἐργάζονται, ὥστε νὰ μπορεῖ νὰ μείνη τουλάχιστον τὸ κέρδος ἀπὸ τὸ συναγωνισμὸ τῶν ἐπιχειρήσεως μεγαλύτερης παραγωγικότητας!

Ἡ προστασία τῶν ὀριακῶν μονάδων ἐκτείνεται κατὰ κανόνα ὡς τὴν ὑφιστάμενη ποιοτικὴ στάθμη τῶς προϊόντων. Αὐ-

τὸ τὸ τελευταῖο εἶναι μία μεγάλη πηγή ἄσκοπης σπατάλης τοῦ ἔθνικοῦ εἰσοδήματος. Γιατί τὰ δευτερώτερα προϊόντα συνεπάγονται, σχεδὸν πάντοτε, μεγαλύτερες δαπάνες γιὰ τὴν ἐξυπηρέτηση τῶν ἀναγκῶν. Διαρκοῦν λιγότερο, ἀποδίνουν λιγότερο, ἐξυπηρετοῦν λιγότερο. Καὶ τελικὰ εἶναι ἀδύνατον νὰ σταθοῦν στὴ διεθνή ἀγορά, περικόβοντας ἔτσι τὸ ἐνεργητικὸ τοῦ ἰσοζυγίου τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου, καταπολεμώντας δηλαδὴ ἐκεῖνο ποῦ ἀκριβῶς ἢ προστασία ἀπαγγέλλεται πὼς σκοπεύει νὰ ἀπομειώσῃ: τὴν ἀνισοσκέλεια τῶν ἐξωτερικῶν συναλλαγῶν.

Γιὰ τοῦτο ἔχω τὴ γνώμη, πὼς ἓνα ἀπὸ τὰ πρῶτα ἔργα τοῦ νεοσυστάτου «Κέντρου Παραγωγικότητος» πρέπει νὰ εἶνε ὁ καθορισμὸς ποιοτικῶν προτύπων γιὰ τὰ προϊόντα τῆς παραγωγικῆς δραστηριότητος τῆς χώρας. Τὰ προϊόντα ποῦ εἶναι κάτω ἀπὸ τὰ ποιοτικὰ πρότυπα πρέπει νὰ μένουν ἔξω ἀπὸ κάθε προστασία. Φυσικά, τὰ πρότυπα αὐτὰ δὲν πρέπει νὰ καθοριστοῦν πάνω στὰ χνάρια παλαιῶν ἀποφάσεων, λ. χ. τοῦ Κρατικοῦ Χημείου ποῦ εἶχε ὀρίσει ποιότητες σαπουνιοῦ ποῦ ἔκαναν τοὺς βιομηχάνους νὰ νοθεύουν τὰ προϊόντα τους ἢ τῶν Δημοσίων Ἔργων ποῦ εἶχαν προσδιορίσει τὴν ποιότητα τῶν τσιμέντων πολὺ κάτω ἀπὸ τίς τρεχούμενες δυνατότητες τῶν Ἑλληνικῶν τσιμεντοποιείων, σὲ βάρος τῆς οἰκονομίας τῶν τεχνικῶν κατασκευῶν.

Τὰ ποιοτικὰ πρότυπα θὰ πρέπει νὰ πλησιάζουν πολὺ τὰ διεθνή, ὥστε νὰ ἀναγκαστῇ ἡ ἑλληνικὴ παραγωγή νὰ ἐνταχθῇ στὶς σύγχρονες μεθόδους καὶ ἡ ἑλληνικὴ ἐπιχειρηματικότητα νὰ ἀναζητήσῃ μεγαλύτερα κεφάλαια ἀπὸ τὸ εὐρύτερο κοινόν, ἰδρῦοντες πραγματικὲς ἀνώνυμες ἐταιρίες κι' ὄχι προσωποταγὴ κατασκευάσματα κερδοσκοπικῆς μορφῆς. Μόνον ἔτσι μπορεῖ ὁ τόπος νὰ ξεκινήσῃ σὲ μιὰ ἐξόρμηση παραγωγικοῦ συγχρονισμοῦ. Ἄλλιῶς θὰ χάνουμε διαρκῶς ἔδαφος στὸ οἰκονομικὸ πεδίο μὲ ρυθμὸ πολὺ γοργότερο ἀπὸ τὸν προπολεμικόν, ἂν πάρουμε ὑπόψη τὴν προσπάθεια ποῦ καταβάλλουν μεταπολεμικὰ ὅλες οἱ ἄλλες χώρες νὰ βελτιώσουν τίς μεθόδους παραγωγῆς τους καὶ νὰ συγχρονίσουν τὴν ποιότητα τῶν προϊόντων τους.

ΣΤΑΥΡΟΣ Ν. ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

Καθηγητῆς τῆς ΑΣΒΣ

Σκοπὸς τῶν ἐπιχειρήσεων εἶναι νὰ χορηγοῦν ἀγαθὰ εἰς τὸν λαόν, νὰ παράγουν καὶ διανέμουν εἰς ὅλην τὴν ἀνθρωπότητα τὰ πράγματα τὰ ὁποῖα δύναται σήμερον νὰ παράγῃ, ἀρκεῖ αὐτὴ νὰ ὀργανωθῇ ὥστε νὰ τὰ ἀγοράζει καὶ νὰ τὰ χρησιμοποιεῖ.

E. A. Filene

Πώς να γράφης ένα επαγγελματικό γράμμα Μερικές ιδέες

Π. ΣΟΛΟΜΟΥ

Το επαγγελματικό γράμμα αποβλέπει εις τὸ νὰ βελτιώη τις επαγγελματικές σχέσεις μετὰ τὸ νὰ καλλιερῆ τὴν ἀμοιβαία ἐμπιστοσύνη καὶ ἱκανοποιήσῃ ἀπὸ τὴν συνεργασία.

Τὸ επαγγελματικὸ γράμμα ποὺ δὲν ἔχει συναισθηματικὸ περιεχόμενον, καὶ δὲν ἀπεικονίζει τὰ καλὰ αἰσθήματα καὶ τις καλὰς προθέσεις ἐκείνου ποὺ τὸ γράφει, δὲν περιέχει τὸ προσωπικὸ μῆνυμα ποὺ θερμαίνει τὸν παραλήπτη καὶ τὸν διαθέτει καλὰ, καὶ δὲν ἐπιτυγχάνει τὸν σκοπὸ του.

Τὸ επαγγελματικὸ γράψιμο εἶναι εὐκόλο γιὰ ὅποιον ξέρει τί θέλει νὰ πῆ, καὶ δύσκολο γιὰ ὅποιον δὲν ξέρει. Γιατὶ στὸ επαγγελματικὸ γράμμα δὲν χωροῦν πολυλογίες. Σ' αὐτὸ διατυπώνεις σύντομα καὶ καθαρὰ ἐκεῖνο ποὺ θέλεις νὰ πῆς.

Εἰς τὴν Ἑλλάδα γράφουμε λιγώτερο ἀπὸ ὅλους τοὺς Εὐρωπαϊκοὺς λαοὺς. Γράφουμε 14 φορές λιγώτερο ἀπὸ τὴν Β. Ἰρλανδία καὶ τὴν Ἑλβετία, καὶ 3 φορές λιγώτερο ἀπὸ τὴν Κύπρο. Ὁ λόγος εἶναι ὅτι δὲν ἀσκούμεθα ἀρκετὰ εἰς τὸ νὰ σκεπτόμεθα καὶ ἀκόμη λιγώτερο εἰς τὸ νὰ διατυπώνουμἐ στὸ χαρτὶ ἐκεῖνο ποὺ σκεπτόμεθα.

Ἐν τούτοις, τὸ γράψιμο ἑνὸς καλοῦ επαγγελματικοῦ γράμματος εἶναι σημαντικὸς συντελεστὴς ἐπιτυχίας, πρὸ πάντων γιατί εἶναι ἀνεκμετάλλευτος εἰς τὸν τόπο μας.

Στὶς προηγμένους χώρες ὑπάρχουν Ἐμπορικὰ Καταστήματα λιανικῆς πωλήσεως ποὺ πωλοῦν δι' ἐπιστολῶν (mail order).

Τὸ γράψιμο γιὰ κάθε επαγγελματία εἶναι μίᾳ μέθοδος γιὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἐργασίας του, μίᾳ μέθοδος ποὺ πρέπει νὰ καλλιερῆ συστηματικὰ. Πρέπει νὰ γράφῃ στοὺς φίλους του, στοὺς συγγενεῖς του, στοὺς πελάτας του, στοὺς συναδέλφους του, γιὰ νὰ τοὺς ἐνημερώνει γιὰ τὴν δουλειὰ του, ἢ γιὰ τις ὑπηρεσίες ποὺ μπορεῖ νὰ προσφέρῃ. Εἶναι τόσο λίγοι ἐκεῖνοι τοὺς ὁποίους μπορεῖ νὰ βλέπῃ προσωπικῶς γιὰ νὰ τοὺς πληροφορῆ γιὰ τὸ πῶς μπορεῖ νὰ τοὺς ἐξυπηρετήσῃ, ποὺ ἂν δὲν βοηθηθῇ ἀπὸ τὸ γράψιμο δὲν μπορεῖ νὰ διατηρήσῃ ἐπαφή μετὰ εὐρὺ κύκλον. Μετὰ τὸ γράψιμο μπορεῖ νὰ κάμῃ ἐπαφές ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ τις κάμῃ μετὰ κανένα ἄλλο τρόπο.

Ὅταν θὰ γράφῃς ἕνα γράμμα, πρέπει πρῶτα νὰ σκεφθῆς καλὰ αὐτὸν στὸν ὅποιον ἀπευθύνεσαι. Νὰ σκεφθῆς ἂν γράφῃς σὲ συγγενῆ ἢ στενὸ φίλον, ἂν γράφῃς σὲ γνωστὸ, ἂν γράφῃς σὲ ἄνθρωπον μετὰ τὸν ὅποιον ἔχεις τακτικὴ ἀλληλογραφία, ἂν γράφῃς σὲ κάποιον γιὰ πρώτη φορά, ἢ ἀραιά. Ἀκόμη πρέπει νὰ βάλῃς μετὰ τὸν νοῦ σου πῶς σκέπτεται

ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς στὸν ὁποῖον γράφεις. Καὶ νὰ σκεφθῆς ἐὰν θὰ τοῦ ἔλεγες τὰ ἴδια πράγματα ἐὰν τὸν εἶχες μπροστά σου καὶ τοῦ μιλοῦσες.

Τὸ γράμμα σοῦ δίνει τὸν καιρὸ νὰ σκέπτεσαι, καιρὸ ποῦ δὲν ἔχεις ὅταν μιλήσῃς. Εἶναι ἓνα πλεονέκτημα ποῦ πρέπει νὰ τὸ ἐκμεταλλευθῆς.

Τὸ γράμμα πρέπει νὰ ἀπεικονίζῃ τὸ χαμόγελο, καὶ νὰ κρύβῃ τὴν βλοσυρότητα.

Τὸ γράμμα πρέπει πάντοτε νὰ εἶναι θερμὸ. Ἀλλὰ δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι θερμότερο ἀπὸ τὶς σχέσεις ποῦ ὑπάρχουν μεταξύ τοῦ γράφοντος τὸ γράμμα καὶ τοῦ πρὸς ὃν ἀπευθύνεται.

Σὲ πολλές περιπτώσεις μπορεῖς νὰ μῆς στὴ θέσι ἐκείνου πρὸς τὸν ὁποῖον γράφεις καὶ νὰ σκεφθῆς «πῶς θὰ ἦθελα ἐγὼ νὰ εἶναι διατυπωμένο τὸ γράμμα ποῦ θὰ μοῦ ἔγραφε ὁ ἄνθρωπος αὐτός» ;

Ὑπάρχουν ὠρισμένοι καθιερωμένοι τύποι ποῦ μπορεῖς νὰ χρησιμοποιοῦν. Κυρίως ὅταν δὲν ξέρεις τὸ πρόσωπον πρὸς τὸ ὁποῖον ἀπευθύνεσαι. Καὶ δὲν εἶναι φρόνιμον νὰ τοὺς ἀγνοῆς αὐτοὺς τοὺς τύπους.

Ἐν τούτοις μπορεῖς νὰ βάλῃς εἰς τὸ γράμμα του φράσεις καὶ λέξεις οἱ ὁποῖες νὰ τὸ κάνουν ἀφ' ἑνὸς ζωντανό, ἀφ' ἑτέρου εὐγενικό, καὶ ποῦ ν' ἀποδεικνύει τὰ αἰσθηματὰ σου πρὸς ἐκεῖνον ποῦ ἀπευθύνεται.

Μπορεῖς νὰ ἀρχίζῃς καὶ νὰ τελειώνῃς τὸ γράμμα μὲ τὶς στερεότυπες φράσεις, ἀλλὰ τὸ σῶμα τοῦ γράμματος πρέπει νὰ περιέχῃ ἐκφράσεις οἱ ὁποῖες νὰ τοῦ δίνουν τὸ χρῶμα καὶ τὸν τόνο ποῦ χρειάζεται γιὰ νὰ φέρῃ ἀποτέλεσμα.

Ἐὰν προσφέρῃς ἓνα εἶδος, πρέπει νὰ γράφῃς γράμματα ποῦ νὰ κινοῦν τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ πιθανοῦ ἀγοραστοῦ. Γράμματα τὰ ὁποῖα θὰ κάνουν τὸν ἀγοραστὴ νὰ αἰσθανθῆ ὅτι τὸ προσφερόμενον εἶδος πρόκειται νὰ βελτιώσῃ τὴν εὐημερία του, ἢ νὰ τοῦ ἱκανοποιήσῃ τὶς φιλοδοξίες του καὶ τὸν ἐγωϊσμόν του, καὶ νὰ τὸν κάμουν νὰ τὸ ἐπιθυμῇ.

Κάθε προσφερόμενον εἶδος ἢ ὑπηρεσία, ἔχουν χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα, ποῦ πρέπει νὰ τονίζωνται, εἰ δυνατόν δὲ νὰ τονίζωνται σὲ διαφόρους παραγράφους τοῦ γράμματος. Αὐτὸ γιὰ νὰ εἶσαι βέβαιος ὅτι ἐὰν δὲν ἐνδιαφερθῆ ὁ πελάτης ἀπὸ τὴν πρώτην στιγμὴν, θὰ ἐνδιαφερθῆ τὴν δεύτερη, ἢ τὴν τρίτη.

Δὲν πρέπει νὰ παραλείπεται καμμία λεπτομέρεια, καὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει πάντοτε νὰ τονίζεται τὸ ξεχωριστὸ γνῶρισμα τοῦ προσφερομένου ἀγαθοῦ ἢ ὑπηρεσίας.

Ἐὰν πρόκειται νὰ ἀπαντήσῃς σὲ γράμμα ποῦ σὲ ἔχει θυμώσει, πρέπει νὰ σκεφθῆς πρῶτα ἐὰν συμφέρῃ νὰ ἀπαντήσῃς εἰς τὸν ἴδιο τόνο. Στὶς 999 περιπτώσεις ἀπὸ τὶς 1000, θὰ βρῆς ὅτι δὲν συμφέρει. Μερικοὶ ἀπὸ τοὺς λόγους γιὰ τοὺς ὁποίους δὲν συμφέρει εἶναι λόγοι εὐπρεπειᾶς, λόγοι συμφέροντος, ἀλλὰ καὶ λόγοι ὀρθολογικοί.

Δὲν ἀποτελεῖ ἀπόδειξιν εὐφυΐας, οὔτε ὑπαρξιν πνεύματος, ἢ ἀπάντησις εἰς ἴδιον, ἢ χειρότερον τόνον, εἰς ἓνα γράμμα ποῦ σὲ ἔχει θυμώσει. Ἀπεναντίας ἀπαιτεῖ ἱκανότητα καὶ θάρρος τὸ νὰ ἀπαντήσῃς μὲ τρόπον ὁ ὁποῖος νὰ καταπραῦνῃ τὸν παραλήπτην. Καὶ πάλιν πρέπει νὰ μῆς εἰς τὴν θέσι τοῦ παραλήπτου καὶ νὰ συζητήσῃς μὲ τὸν ἑαυτὸν σου ὄχι πῶς θὰ ἦθελες νὰ γράφῃς τὸ γράμμα, ἀλλὰ πῶς θὰ ἦθελες νὰ εἶναι γραμμέ-

νο τὸ γράμμα ἐὰν ἐπρόκειτο νὰ τὸ λάβης ἀντὶ νὰ τὸ στείλῃς. Πρέπει δὲ νὰ ἔχῃς ὑπ' ὄψιν σου ὅτι πολλές φορές βάζεις καλλίτερα στὴ θέσι του ἕνα ἄνθρωπο πού ἐνῶ περιμένει ὅτι θὰ σέ ἔχῃ ἐξαγριώσει μὲ τὸ γράμμα του, ἢ ἀπάντησίς σου τοῦ δείχνει ὅτι σέ ἄφησε ψύχραιμο.

Τὸ γράμμα πρέπει νὰ εἶναι εὐγενέστερο ἀπὸ ὅ,τι θὰ ἦταν ὁ προφορικός λόγος, γιατί ἐνῶ ὁ προφορικός λόγος ἐπηρεάζεται ἀπὸ τὸν τόνον τῆς φωνῆς, τὸ γράμμα δὲν ἔχει αὐτὴν τὴν ἰδιότητα.

Μὲ ὅσα εὐγενικά καὶ ἄν γράφῃς, αὐτὸ δὲν σημαίνει ὅτι πρέπει νὰ θυσιάξῃς τὰ δικαιώματά σου ἐὰν εἶναι ὑπολογίσιμα. Μπορεῖς ὅμως νὰ τὰ διατηρήσῃς θαυμάσια γράφοντας ἕνα γράμμα πού δὲν θὰ κάμῃ τὸν παραλήπτην «θηρίο», ἀλλὰ θὰ τὸν κάμῃ ἴσως νὰ σκεφθῇ ὅτι ἔχεις δίκαιο. Καὶ ἔπειτα τὸ χέρι πού προσφέρει λουλούδια κρατεῖ λίγο ἀπὸ τὸ ἄρωμά τους.

Μὴ παραλείπεις νὰ ἐπαινῆς ὅ,τι εἶναι ἐπαινετόν, καὶ νὰ τὸ ἐπαινῆς κατὰ τρόπον πού νὰ ἀποδεικνύῃ ὅτι ὁ ἔπαινός σου δὲν εἶναι προσποιητός, ἀλλὰ φυσικός καὶ αὐθόρμητος.

Μὴ διστάξῃς νὰ μεταχειρισθῇς καὶ ὑπερβολές ὅταν ἐπαινῆς καὶ μὴ νομίζῃς ὅτι παρεξηγεῖσαι κάνοντας αὐτό.

Ἐπαινέσε τὸ προϊόν καὶ τίς ὑπηρεσίες πού σοῦ προσφέρουν.

Ἐὰν σοῦ ἔχουν προσφέρει ὑπηρεσίαν ἢ ἀγαθὸν πού δὲν ἱκανοποιεῖ τίς ἀνάγκες σου, ἐξήγησε γιατί δὲν σέ ἱκανοποιεῖ.

Τὸ ὅτι εἶσαι ἀγοραστής δὲν σημαίνει ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀναγνωρίσῃς τὴν προσπάθειαν πού κάνει ὁ πωλητὴς νὰ σέ ἐξυπηρετήσῃ. Ἡ ἀναγνώρισις αὐτῆ προάγει τὴν ἐπαγγελματικὴ εὐσυνειδησία καὶ ἐνθαρρύνει ἐκείνους πού προσφέρουν ἀγαθὰ καὶ ὑπηρεσίες νὰ βελτιώνουν τὸ εἶδος καὶ νὰ εἶναι περισσότερο ἐξυπηρετικοὶ εἰς τὴν κοινωνίαν, πρᾶγμα πού ἐν τελευταίᾳ ἀναλύσει ὠφελεῖ καὶ ἐσέ τὸν ἴδιον.

Νὰ χρησιμοποιεῖς τὴν καλλιτέρα ποιότητα χάρτου διὰ τὰ γράμματά σου.

Οἱ ἐπικεφαλίδες, οἱ τίτλοι, καὶ τὸ ἔντυπον μέρος, νὰ εἶναι τυπωμένα μὲ καλλιτεχνία.

Ἡ ταινία τῆς Γραφομηχανῆς μὲ τὴν ὁποίαν γράφεται τὸ γράμμα νὰ εἶναι νωπὴ καὶ ἡ γραφομηχανὴ σὲ καλὴ κατάστασι.

Ἐὰν ὑπολογίσῃς ὅτι ἡ φθηνότερη δακτυλογράφος κοστίζει περὶ τὰς Δρχ. 25.0000 ἐτησίως (μισθοί, γενικά ἔξοδα, κλπ.) χωρὶς νὰ ὑπολογισθῇ ὁ κόπος καὶ ἡ προσπάθεια πού ἔγινε γιὰ τὴν σύνταξι, καὶ διαιρέσεις τὸ ποσὸν αὐτὸ μὲ τὸν ἀριθμὸ τῶν γραμμάτων πού γράφονται κάθε χρόνον, θὰ δῆς ὅτι μαζὺ μὲ τὴν ἀπόσβεσι τῆς Γραφομηχανῆς σὲ 5 χρόνια, ἢ ἀξία τοῦ χαρτιοῦ, ταινίας, κλπ., ἀντιπροσωπεύει τὸ 1)10 περίπου τῆς δαπάνης τοῦ κόστους τοῦ γράμματος.

Εἶναι κακὴ οἰκονομία νὰ χρησιμοποιεῖς δευτέρας ποιότητος ὕλικὰ καὶ νὰ γράφῃς γράμματα ἀκαλαίσθητα, τῶν ὁποίων ἡ σύνταξις καὶ ἡ γραφὴ κοστίζει τόσο πολὺ.

Ὅσο περισσότερα γράμματα γράφεις, τόσο φθηνότερα στοιχίζουν. καὶ τόσο περισσότερα ἀποτελέσματα ἀποδίδουν.

Γράφε λοιπὸν πολλὰ γράμματα, καὶ νὰ ἀπαντᾷς ἀμέσως σὲ ἐκεῖνα πού λαμβάνεις.

Γράφε μικρές φράσεις, καὶ νὰ χρησιμοποιῆς ἀπλές λέξεις συνήθους χρήσεως.

Νὰ ἀποφεύγῃς τίς ἑλληνικοῦρες πού δὲν χρησιμοποιεῖς ὅταν μιλεῖς, καὶ πρόσεχε εἰς τὴν προσπάθεια αὐτὴ νὰ μὴ πέφτῃς σὲ δημοτικὴ πού δὲν χρησιμοποιεῖς.

Νὰ μὴ λησμονῆς ὅτι οὔτε ἐσὺ πού τὰ γράφεις, οὔτε ἐκεῖνος πού τὰ λαβαίνει, εἶναι robot χωρὶς αἰσθήματα. Τόσον ἐσὺ θὰ ἀντλήσῃς εὐχαρίστησι γράφοντας ἕνα γράμμα τὸ ὁποῖον θὰ περιέχῃ χρῶμα καὶ εὐγένεια, ὅσον καὶ ὁ παραλήπτης θὰ ἱκανοποιηθῇ καὶ θὰ σχηματίσῃ ἢ θὰ διατηρήσῃ τὴν καλὴν ἰδέαν πού ἔχει γιὰ σένα.

Καὶ μὴν ἀρκεῖσαι μόνον εἰς τὸ νὰ γράφῃς. Νὰ ἐπιδιώκῃς καὶ προσωπικὴ ἐπαφή. «Τὸ πρόσωπο εἶναι σπαθί». Τὸ γράμμα εἶναι τὸ γαντοφορεμένο χέρι πού κρατεῖ τὸ σπαθί.

ΠΑΝ. ΣΟΛΟΜΟΣ

Γεν. Γραμματεὺς τοῦ Δ. Συμβουλίου τῆς ΑΣΒΣ
Ταμίας τῆς ΕΠΟΡ

Τί εἶναι λοιπὸν ἡ Ἐπιστημονικὴ ὀργάνωσις τῆς Ἔργασίας; Διαγράμματα, πίνακες προγραμματισμοῦ, δόγματα, συστήματα; Ὁ τεύλορισμός, ὁ φαγιολισμός, ὁ Ford, ὁ Filene ἢ ὁ Bat'a; Εἶναι πολὺ ὀλιγώτερον, ἀλλὰ καὶ πολὺ περισσότερον ἀπὸ ὄλα αὐτά.

Εἶναι μία διάθεσις πνεύματος: ἡ κριτικὴ παρατήρησις τῶν γεγονότων.

Ἐν ὄργανον: ἡ σκέψις—Εἷς ὁδηγός: Ὁ ὀρθὸς νοῦς—Εἷς σκοπός: νὰ ἐπιτύχωμεν διὰ τῆς ἀσθενεστέρας προσπάθειας, μὲ τὴν ὑψηλοτέραν ἀμοιβὴν ὑπὸ τὰς καλυτέρας συνθήκας ἐργασίας, τὴν παραγωγὴν ἀγαθῶν δυναμένων νὰ διαμεμηθοῦν εἰς ὅσον τὸ δυνατόν εὐρύτερον κύκλον ἀνθρώπων.

L. Danty—Lafrance

Ἡ Ἑλληνικὴ Ἐπιστημονικὴ Ἐταιρία Ὁργανώσεως Ἐργασίας

Σ. ΑΓΑΠΗΤΙΔΗ

Ἡ Ἑλληνικὴ Ἐπιστημονικὴ Ἐταιρία Ὁργανώσεως Ἐργασίας ἰδρύθη τὸ 1936 καὶ ἀποτελεῖ ἕκτοτε μέλος τῆς Διεθνοῦς Ἐπιτροπῆς Ἐπιστημονικῆς Ὁργανώσεως (C.I.O. S.). Οἱ σκοποὶ τῆς ἑταιρίας ταύτης εἶναι, συμφώνως πρὸς τὸ καταστατικόν της, οἱ ἑξῆς :

1) Ἡ μελέτη καὶ ἡ ἀνάπτυξις τῶν μεθόδων Ἐπιστημονικῆς Ὁργανώσεως καὶ Διοικήσεως, ὡς παραγόντων τῆς οικονομικῆς καὶ κοινωνικῆς προόδου.

2) Ἡ περαιτέρω προσαρμογὴ τῶν μεθόδων τούτων εἰς πάσας τὰς μορφὰς τῆς ἀνθρωπίνης δράσεως.

3) Ἡ διάδοσις αὐτῶν μεταξὺ πάντων τῶν ἐνδιαφερομένων καὶ ἡ διευκόλυνσις τῆς ἀνταλλαγῆς πορισμάτων καὶ σκέψεων μεταξὺ προσώπων Ἰδρυμάτων, Σωματείων, Ὑπηρεσιῶν κ.λ.π. ἐνδιαφερομένων διὰ τὰ προβλήματα ὀρθολογικῆς ὀργανώσεως καὶ διοικήσεως ἐν γένει.

4) Ἡ συγκέντρωσις παντὸς σχετικοῦ πρὸς τὴν ἐπιστημονικὴν ὀργάνωσιν καὶ διοίκησιν ὑπὸ πάσας αὐτῆς τὰς μορφὰς.

5) Ἡ ἀντιπροσώπευσις τῆς Ἑλλάδος παρὰ τῇ Διεθνεῖ Ἐπιτροπῇ Ἐπιστημονικῆς Ὁργανώσεως καὶ παρὰ παντὶ ἄλλῳ ὁμοίῳ Ὁργανισμῷ, ὡς καὶ παρὰ τοῖς Ἐθνικοῖς Ὁργανισμοῖς ὁμοίας φύσεως ἐκάστης χώρας.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ δευτέρου παγκοσμίου πολέμου ἠδράνησεν, ἀνασυνεστήθη δὲ μεταπολεμικῶς κατὰ τὸ τέλος 1947. Παρὰ τὰ περιορισμένα οἰκονομικά της μέσα, ἡ Ἑλληνικὴ Ἐταιρία ἀνέπτυξε μέχρι σήμερον ἀξιόλογον δρᾶσιν εἰς τὸν τομέα τῆς διαδόσεως τῶν ἀρχῶν τῆς Ἐπιστημονικῆς Ὁργανώσεως. Κατὰ τὰ τέσσαρα προπολεμικὰ ἔτη τῆς ζωῆς της ὀργάνωσε διαφωτιστικὰς διαλέξεις, ἐξέδωκε χρήσιμα δημοσιεύματα, συνέπραξεν εἰς τὴν ὀρθολογικὴν Ὁργάνωσιν Ὑπηρεσιῶν κ.λ.π. Κατὰ τὴν πολεμικὴν περιόδον ἡ δρᾶσις τῆς Ἐταιρίας περιορίσθη εἰς ἀνακοινώσεις ἐντὸς στενοῦ κύκλου καὶ εἰς δημοσιεύματα ἐπὶ τῆς ὀργανώσεως οἰκίας, γραφείου κ.λ.π.

Ἡ μεταπολεμικὴ δραστηριότης χρονολογεῖται κυριῶς ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ 1952. Ἐκτοτε διευρύνεται συνεχῶς ὁ κύκλος τῶν μελῶν, γεγονόςδ ἀποδεικνύον τὴν αὐξηθεῖσαν ἀκτινοβολίαν τῆς ἑταιρίας εἰς τὴν Ἑλληνικὴν κοινωνίαν. Ὁ διαφωτιστικὸς ρόλος ἐκδηλοῦται σήμερον ὄχι μόνον διὰ διαλέξεων, ἀλλὰ καὶ δι' ἐντύπου ὄργανου ἐκδιδομένου μηνιαίως ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ Ἐπιτυχία διὰ τῆς ὀργανώσεως», τὸ ὁποῖον ἔτυχε λαμπρᾶς ὑποδοχῆς ἐκ μέρους τοῦ κοινοῦ.

Ἐπίσης ἡ Ἐταιρία ἠσχολήθη μὲ τὴν ὑπόδειξιν ἀντιοργανωτικῶν

φαινομένων, τὰ ὁποῖα παρατηροῦνται εἰς τὴν χώραν. Ἡ πρώτη σειρά τοιούτων ὑπόδειξεων ἐκ μέρους μελῶν τῆς ἑταιρίας ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ ἐπίσημον ὄργανον τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου τῆς Ἑλλάδος «Τὰ Τεχνικὰ Χρονικά».

Κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος ἐπεδιώχθη νὰ περιληφθοῦν εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς ἑταιρίας ἐκπρόσωποι τῶν ὀργανωμένων ἐργατῶν καὶ τῶν βιομηχάνων διὰ νὰ ἀποτελοῦν οὗτοι τὸν σύνδεσμον τῆς ἑταιρίας πρὸς τοὺς ἐμψύχους παράγοντας τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς, εἰς τοὺς ὁποίους ἄλλωστε ἀπευθύνονται πρωτίτως αἱ ἀρχαί, τὰς ὁποίας ἐπιδιώκει νὰ διαδόσῃ ἡ ἑταιρία.

Παραλλήλως ἀνέπτυξε τὰ μέσα δράσεώς της ἡ ἑταιρία πρὸς διαφόρους κατευθύνσεις. Ἀπαξ περίπου τοῦ μηνὸς λαμβάνουν χώραν δημόσιαι συνεδριάσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, εἰς τὰς ὁποίας παρευρίσκονται μέλη τῆς ἑταιρίας, πρὸς τὰ ὁποῖα ἀνακοινῶι ὁ Πρόεδρος θέματα γενικωτέρου ἐνδιαφέροντος, ἐνῶ, ἐξ ἄλλου γίνονται ἀνακοινώσεις ἐπὶ ὀργανωτικῶν ζητημάτων καὶ ἐπακολουθοῦν ἐνδιαφέρουσαι συζητήσεις. Ἐπὶ πλέον ἡ ἑταιρία κατανέμει τὸ ἔργον της εἰς τέσσαρας κλάδους, ἐπικεφαλῆς τῶν ὁποίων ἐτέθη εἰς ἀντιπρόεδρος. Οἱ κλάδοι οὗτοι εἶναι οἱ ἑξῆς :

- α) Πρωτογενῆς παραγωγή (γεωργία ὑπὸ τὴν εὐρείαν ἔννοιαν).
- β) Δευτερογενῆς παραγωγή (Βιομηχανία, ἐνέργεια καὶ συναφή).
- γ) Ἐμπόριον καὶ Τράπεζαι καὶ
- δ) πάσης φύσεως ὑπηρεσίαι.

Ὡσαύτως συνεστήθησαν ἐπιτροπαὶ μὲ ἐιδικὸν ἀντικείμενον, ὡς εἶναι ἡ ἐπιτροπὴ ὀρολογίας ὀργανωτικῶν ὄρων, ἡ ἐπιτροπὴ ἐργατικοῦ δυναμικοῦ καὶ ἡ ἐπιτροπὴ παραγωγικότητος.

Εἶναι ἀληθές, ὅτι ἡ ἑταιρία συναντᾷ εἰς τὸ ἔργον της δυσχερείας λόγω τῶν ἀσθενῶν οἰκονομικῶν της μέσων, τὰ ὁποῖα δὲν τῆς ἐπιτρέπουν οὔτε νὰ ὀργανώσῃ τὴν ἐσωτερικὴν της ὑπηρεσίαν οὔτε νὰ ἀποστείλῃ ἀντιπροσώπους εἰς τὰ διεθνῆ συνέδρια. Στηρίζεται ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ἐθελοντικὴν ἐργασίαν ἀφωσιωμένων εἰς τὸ ἔργον της ἰδεολόγων, οἱ ὁποῖοι ἔταξαν σκοπὸν τῆς ζωῆς των νὰ διαδόσῃ ἀνιδιοτελῶς τὰς ἀρχὰς τῆς ἐπιστημονικῆς ὀργανώσεως τῆς ἐργασίας.

Περαίνοντες νομίζομεν ὅτι δὲν πρέπει νὰ παρασιωπήσωμεν καὶ τὰ ἀκόλουθα συναφῆ πρὸς τὸ ἀντικείμενον τῆς ἑταιρίας. Ἀπὸ τινῶν ἐτῶν τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος, τὰ ἐκπαιδευτικὰ ἱδρύματα καὶ μεγάλαι τινὲς ἐπιχειρήσεις διδοῦν ἰδιαιτέραν σημασίαν εἰς τὰ ὀργανωτικὰ προβλήματα. Οὕτω, εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Συντονισμοῦ συνεστήθη Γενικὴ Διεύθυνσις Διοικητικῆς ἀναδιοργανώσεως, τῆς ὁποίας σκοπὸς εἶναι ἡ ἀναδιάρθρωσις τῶν κρατικῶν ὑπηρεσιῶν βάσει ὀρθολογικῶν κριτηρίων. Εἰς τινὰ ἀνώτατα ἐκπαιδευτικὰ ἱδρύματα καὶ δὴ τὸ Πολυτεχνεῖον καὶ τὴν Ἀνωτέραν Σχολὴν Βιομηχανικῶν Σπουδῶν διδάσκεται συστηματικῶς ἡ ἐπιστημονικὴ ὀργάνωσις ὡς ὑποχρεωτικὸν μάθημα. Δημόσιοι Ὄργανισμοὶ (ὡς εἶναι τὸ Ἴδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων) καὶ μεγάλαί ἐπιχειρήσεις (ὡς αἱ Τράπεζαι) ὀργανοῦνται ὁλονὲν καὶ περισσό-

τερον ὀρθολογικῶς, εἰσάγουσαι εἰς τὴν λειτουργίαν τῶν τὴν μηχανοργάνωσιν καὶ πολλὰς δοκιμασμένας ἀρχὰς ἐπιστημονικῆς ὀργανώσεως. Πρό τινας χρόνους, ἐξ ἄλλου, συνεστήθη ἐν Ἑλλάδι τὸ Κέντρον Παραγωγικότητος με σκοπὸν τὴν προώθησιν τῶν μεθόδων, αἱ ὁποῖαι συντελοῦν εἰς τὴν αὐξήσιν τῆς ἀποδόσεως. Συμφώνως πρὸς τὴν ἀκολουθηθεῖσαν τακτικὴν καὶ εἰς ἄλλας χώρας, ὅπου τῇ βοήθειᾳ τῆς ἀμερικανικῆς Κυβερνήσεως συνεστήθησαν ἀνάλογα Κέντρα παραγωγικότητος συνεστήθη καὶ ἐν Ἑλλάδι αὐτόνομον ἴδρυμα ὑπὸ μορφήν νομικοῦ προσώπου ἰδιωτικοῦ δικαίου, τὸ ὁποῖον ἤδη ἄρχισε νὰ λειτουργῇ. Ἡ Ἑλληνικὴ Ἑταιρία Ἐπιστημονικῆς Ὀργανώσεως ἐτέθη ἤδη εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Κέντρου Παραγωγικότητος, ἵνα βοηθήσῃ τὴν προσπάθειάν του μετὰ τὴν πείραν τῶν μελῶν τῆς εἰς τὰ ὀργανωτικὰ ζητήματα.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΑΓΑΠΗΤΙΔΗΣ
Καθηγητὴς τῆς ΑΣΒΣ
Γενικὸς Γραμματεὺς τῆς ΕΠΟΡ

Ἐὰν ἡδυνάμεθα νὰ ἐποκλείσωμεν τὸν ἀνθρώπινον παράγοντα, θὰ ἦτο ἄρκετὰ εὐκολόν νὰ οἰκοδομήσωμεν μίαν ὀργάνωσιν.

Δὲν δυνάμεθα ὁμῶς νὰ δημιουργήσωμεν μίαν πραγματικὴν ὀργάνωσιν διαιρουντες ἀπλῶς τοὺς ἀνθρώπους εἰς ὁμάδας καὶ ἀναθέτοντες εἰς αὐτοὺς λειτουργίας.

Πρέπει νὰ γνωρίζωμεν πῶς θὰ προσαρμόσωμεν τὴν ὀργάνωσιν εἰς τὰς ἀπαιτήσεις ἐκάστης περιπτώσεως καὶ πῶς θὰ εὐρωμεν τοὺς ἀναγκαίους ἀνθρώπους καὶ θὰ τοποθετήσωμεν ἕκαστον εἰς τὴν θέσιν, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ δύναται νὰ ἀποβῇ ἐξυπηρετικός.

Ἀπαιτοῦνται ἐν τῇ πραγματικότητι πολλὰ οὐσιαστικὰ προσόντα.

Henri Fayol

Στατιστική και Λογιστική *

L. DANTY - LAFRANCE

Τὸ ὑπὸ τὸν τίτλον «Βιομηχανική καὶ Γενική Διοίκησις» ἔργον εἰς τὸ ὁποῖον τὸ 1916 ὁ **Henri Fayol** ἐξέθετε τὰς ἀρχὰς τῆς θεωρίας τῆς Διοικήσεως ἤρχιζεν ὡς ἑξῆς :

«Πᾶσαι αἱ ἐργασίαι αἱ ὁποῖαι διεξάγονται εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις, εἶναι δυνατόν νὰ κατανεμηθοῦν εἰς τὰς 6 κατωτέρω ὁμάδας :

1ον **Τεχνικαὶ ἐργασίαι** : Παραγωγή, κατασκευὴ, μεταποίησις.

2ον **Ἐμπορικαὶ ἐργασίαι** : Ἀγορά, πώλησις, ἀνταλλαγὴ.

3ον **Οἰκονομικαὶ ἐργασίαι** : Ἀναζήτησις καὶ διαχείρισις κεφαλαίων.

4ον **Ἀσφαλιστικαὶ ἐργασίαι** : Προστασία ἀγαθῶν καὶ ἀτόμων.

5ον **Λογιστικαὶ ἐργασίαι** : Ἀπογραφὴ, ἰσολογισμὸς, βιομηχανικὸν τίμημα.

6ον **Διοικητικαὶ ἐργασίαι** : Πρόβλεψις, ὁργάνωσις, διεύθυνσις, συντονισμὸς, ἔλεγχος.

Αἱ 6 αὐταὶ ὁμάδες ἐργασιῶν ὑπάρχουν πάντοτε εἰς οἰανδήποτε ἐπιχείρησιν, εἴτε αὕτη εἶναι ἀπλή ἢ πολὺπλοκος, μικρὰ ἢ μεγάλη.

Ἡ πρόβλεψις καὶ ὁ ἔλεγχος διεξάγονται διὰ δύο κυρίως μέσων :

Τῆς Στατιστικῆς καὶ τῆς Λογιστικῆς.

Παραλληλισμὸς μεταξὺ Στατιστικῆς καὶ Λογιστικῆς

Ἡ Στατιστικὴ εἶναι τὸ σύνολον τῶν πληροφοριῶν καὶ τῶν ἀριθμητικῶν δεδομένων τῶν ἀφορώντων ὄρισμένον ἀριθμὸν ὁμοιογενῶν γεγονότων. Εἶναι μᾶλλον ἐπιστήμη παρὰ τέχνη, κυρίως εἰπεῖν.

Ἡ λογιστικὴ ὅπως καὶ ἡ στατιστικὴ, ἔχει ὡς ἀντικείμενον τὴν συλλογὴν καὶ τὴν συναρμογὴν τῶν γεγονότων. Ἀλλὰ ἀποτελεῖ κυρίως τέχνην τηρήσεως τῶν λογαριασμῶν, κατατάξεώς των βάσει ἑνὸς ἐκ τῶν προτέρων χαραχθέντος σχεδίου (λογιστικοῦ σχεδίου) καὶ τῆς ἐμφανισεώς των ὑπὸ μορφήν πινάκων ἢ γραφικῶν παρα-

* Ἄρθρον εἰδικῶς γραφέν διὰ τὸ περιοδικόν μας ὑπὸ τοῦ ἐκλεκτοῦ Συνεργάτου τῆς Σχολῆς μας.

στάσεων, διὰ τῶν ὁποίων καθίσταται δυνατὸς ὁ ἔλεγχος τῆς ἐπιχειρήσεως γενικῶς καὶ εἰς τὰς λεπτομερείας τῆς.

Ἡ λογιστικὴ εἶναι ὑποχρεωτικὴ εἰς τὴν λειτουργίαν τῆς ἐπιχειρήσεως· τὸ χαρακτηριστικὸν τῆς εἶναι ἡ ἀκρίβεια. Ἀντιθέτως ἡ στατιστικὴ δὲν εἶναι ὑποχρεωτικὴ εἰς τὴν πορείαν μιᾶς ἐργασίας καὶ ἔξ ἄλλου βασίζεται εἰς τὰς μεθόδους ὑπολογισμοῦ, αἱ ὁποῖαι χρησιμοποιοῦν ἀριθμοὺς μὴ ἀπολύτως ἀκριβεῖς.

Ἐλέχθη ὅτι ἡ στατιστικὴ ἔχει ὡς ἰδιότητα μᾶλλον νὰ μᾶς προφυλάσῃ ἀπὸ τὰ σφάλματα παρὰ νὰ μᾶς προσκομίξῃ νέας ἀληθείας. Τέλος ὅπως καθώρισεν ὁ κ. Lucien March.

«Ἐνῶ κατὰ βάσιν ἡ λογιστικὴ ἀποκομίζει ἀπὸ τὴν τήρησιν τῶν λογαριασμῶν τὰς κατὰ τὴν ἐκάστοτε στιγμήν συγκεκριμένας καὶ ἰδιαιτέρας σχέσεις, ἡ στατιστικὴ καθορίζει τὰς ἀφηρημένας καὶ γενικὰς σχέσεις διὰ τῆς συγκρίσεως εἴτε μεταξὺ τῶν στοιχείων τῶν λογαριασμῶν τούτων, εἴτε τούτων μετὰ τῶν ἔξωτερικῶν στοιχείων. Οὕτω ἡ λογιστικὴ παρέχει πληροφoρίας ἐπὶ τοῦ παρελθόντος: **ἐξηγεῖ τὸ παρελθόν.** Ἡ στατιστικὴ προσπαθεῖ νὰ ρίψῃ φῶς εἰς τὸ **μέλλον** διὰ τῆς ἐρμηνείας ἀριθμῶν προσερχομένων συχνάκις ἐκ τῆς λογιστικῆς.

Ἡ ἐρμηνεία αὕτη εἶναι ἐργασία λεπτὴ καὶ συχνάκις ἐπικίνδυνος. Εἶναι γνωστὴ ἡ φράσις τοῦ Disraeli: «Ἐξ ὅλων τῶν τρόπων τοῦ ψεύδεσθαι ἡ Στατιστικὴ εἶναι ὁ πλέον δόλιος».

Διὰ τὸν κυβερνῶντα μίαν ἐπιχείρησιν, ἡ λογιστικὴ δεικνύει τὴν κατάστασιν αὐτῆς· ἡ στατιστικὴ τὴν ἀκολουθητέαν πορείαν. Οὐτε ὅμως ἡ μία οὔτε ἡ ἄλλη δύνανται νὰ ἀντικαταστήσουν τὸν πηδαλιούχον, ὁ ὁποῖος ὀφείλει νὰ παραμείνῃ εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἀρχηγοῦ. Ἴδου ἐπὶ τοῦ προκειμένου μερικοὶ ὀρισμοὶ πλήρεις εὐφρολογίας, δημοσιευθέντες ὑπὸ τοῦ Detoeuf εἰς τὸ ἀξιολάτρευτον βιβλίον ὑπὸ τὸν τίτλον «οἱ λόγοι τοῦ κ. Βαραντὸν, ζαχαροπλάστου».

α) Ἐπὶ τῆς στατιστικῆς.

1ον) Εἰς μίαν στατιστικὴν κατορθοῦται νὰ παρουσιάζεται ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐπιδιώκεται νὰ παρουσιασθῇ, ὑπὸ τὸν ὄρον ὅτι ἀποφεύγεται νὰ ἐξηγηθῇ ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον ἐπετεύχθη τοῦτο.

2ον) Ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον ἐπετεύχθη ἡ στατιστικὴ, ζητεῖται μόνον ὅταν ἡ στατιστικὴ παρουσίασε ἕτερον ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐπεδιώκετο.

Ἴδου δὲ ἓνας ὀρισμὸς τοῦ αὐτοῦ συγγραφέως περὶ τῆς λογιστικῆς ἢ ἀκριβέστερον περὶ τῶν λογιστῶν. «Ὑπάρχουν τριῶν εἰδῶν

άνθρωποι με μυστηριώδη γλώσσαν. Οί πλέον εύκόλως γινόμενοι άντιληπτοί είναι οί τρελλοί, κατοπιν οί μηχανικοί και τέλος οί λογισταί.

Ο λογιστής φαντάζεται ότι διευθύνει την επιχείρησιν. έπειδή τηρεί τους λογαριασμούς είναι ως να ισχυρίζεται ο φάρος, ο όποιος φωτίζει τον δρόμον ότι οδηγεί τὸ αὐτοκίνητον».

Παρ' όλον ότι αἱ δύο υπηρεσίαι χρησιμοποιούν συνήθως τὰ αὐτὰ δεδομένα, τὰ απαιτούμενα προσόντα διὰ τὸν λογιστήν είναι ὅλως διάφορα τῶν προσόντων τοῦ στατιστικολόγου. Ὁ λογιστής πρέπει νὰ είναι αὐστηρὸς ἀναλυτὴς ἐξηκριβωμένων γεγονότων, ἐνῶ ὁ στατιστικολόγος πρέπει νὰ ἔχη τὸ αἶσθημα τοῦ κατὰ προσέγγισιν ὑπολογισμοῦ, ἤτοι νὰ ἔχη πνεῦμα κατὰ πολὺ εὐρύτερον καὶ νὰ διαθέτῃ φαντασίαν.

Τοῦτο δὲν σημαίνει ὅτι ὁ λογιστής πρέπει νὰ παύσῃ ἐνδιαφερόμενος διὰ τοὺς λογαριασμοὺς εὐθύς ὡς τοὺς παρουσίασεν, ὡς εἶναι τοῦτο τὸ καθήκον του. Ἡ λογιστικὴ παίζει εἰς τὴν λειτουργίαν ἐπιχειρήσεως τινος πρωτεύοντα ρόλον, περὶ τοῦ ὁποίου θὰ ὁμιλήσωμεν περαιτέρω.

Γενικὴ λογιστικὴ καὶ ἀναλυτικὴ λογιστικὴ ἐκμεταλλεύσεως

Δὲν θὰ ἐπιμείνω ἐπὶ τῆς σημασίας τῆς λογιστικῆς. Ὁ Jean Baptiste Say, ἔλεγε : «Ὁ πρῶτος κανὼν τῆς οἰκονομίας εἶναι ἡ τήρησις τῶν λογαριασμῶν, τὸ πρῶτον βῆμα τὸ ὁποῖον οδηγεῖ εἰς τὴν ἀκαταστασίαν εἶναι ἡ παραμέλησις τῆς τηρήσεώς των.

Ἡ λογιστικὴ εἶναι λοιπὸν παλαιὰ ὅσον καὶ ἡ ἀνθρωπίνῃ οἰκονομία. Μέχρι τῶν τελευταίων τούτων ἐτῶν εἶχεν ὡς σκοπὸν :

1ον) Νὰ ἐξακριβώνη τὰς ἐπελθούσας μεταβολὰς τῆς ποσότητος καὶ τῆς ἀξίας τῶν ἀγαθῶν, τῶν συνιστῶντων μίαν περιουσίαν καὶ νὰ καταδεικνύῃ πόθεν προέρχονται αἱ μεταβολαὶ αὐταί. **Τοῦτο εἶναι ἡ τήρησις τῶν λογαριασμῶν.**

2ον) Ἀξιολόγησις τῶν ἀποτελεσμάτων, ζημιῶν ἢ κερδῶν κατὰ τὸ κλείσιμον τῆς χρήσεως. Εἶναι ὁ λογαριασμὸς ἐκμεταλλεύσεως, ἢ ἀπογραφή καὶ ὁ ἰσολογισμὸς.

Αὐτὸς εἶναι πάντοτε ὁ ρόλος τῆς Γενικῆς λογιστικῆς.

Ἀλλὰ παραλλήλως πρὸς αὐτὴν τὴν παλαιὰν γενικὴν λογιστικὴν, ἐδημιουργήθη εἰς τὰς ἐμπορικὰς καὶ βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις μία προσηρτημένη λογιστικὴ, τήρουμένη συνήθως κατ' ἀρχὰς ὑπὸ τῶν τεχνιῶν, μηχανικῶν, προϊσταμένων ἐργαστηρίων, προϊ-

σταμένων τομέων κ.τ.λ. οί όποιοί ήσθάνοντο τήν ανάγκην όπως λαμβάνουν γνώσιν ταχέως τοῦ άποτελέσματος τών έργασιών κατασκευής, άγοράς ή πωλήσεως, ήτοι τής εις αυτούς έμπειστευμένης λειτουργίας τής έκμεταλλεύσεως, δια νά δύνανται νά δράσουν ταχέως πρός επανόρθωσιν τυχόν σφαλμάτων ή τήν βελτίωσιν τής εκτελέσεως.

«Δέν έχω ανάγκην εκθέσεως νεκροψίας, έλεγεν ό διευθυντής εις τόν λογιστήν, αλλά δελτίου τής θερμοκρασίας τής επιχειρήσεως μου».

Η νέα αυτή λογιστική, ή οίωνεί κρυφία, ανεπτύχθη σημαντικώς τά τελευταία ταῦτα έτη υπό τό όνομα «Βιομηχανική Λογιστική», λαμβανομένου ύπ' όψιν ότι τό τελικόν άποτέλεσμα τών άριθμών, τούς όποιους συγκεντρώνει και χειρίζεται είναι ή γνώσις τών έξόδων κατασκευής τών παραγομένων ή πωλουμένων αντικειμένων ή τών πράξεων τής παραγωγής και πωλήσεως, αποκαλείται δέ συνήθως «Λογιστική παραγωγής ή κόστους».

Αλλά επειδή ή συνύπαρξις δύο κειωρισμένων λογιστικών εις τήν αυτήν επιχείρησιν ήτο δυνατόν νά παρουσιάζη ώρισμένα μειονεκτήματα, έγινετο σκέψις όχι συγχωνεύσεώς των αλλά συνδέσεώς των τής μίας πρός τήν άλλην. Έδόθη λοιπόν εις τό γενικόν λογιστικόν σχέδιον τοῦ 1947, θέσις εις τήν λογιστικήν παραγωγής και τήν υπέδειξαν υπό τό όνομα «Αναλυτική Λογιστική Έκμεταλλεύσεως». Οί λογαριασμοί συνδέσεως μεταξύ τής παλαιάς γενικής λογιστικής και τής τελευταίας απεκλήθησαν «Αντανακλαστικοί λογαριασμοί». Ούτως διτηρήθη ή άπαραίτητος άυτονομία τής δευτέρας, καθισταμένου δυνατοῦ ταυτοχρόνως τοῦ έλέγχου τών αποτελεσμάτων της εκ μέρους τής πρώτης.

Απαραίτητος άυτονομία; Μάλιστα. Διότι τόσον δια τήν μίαν όσον και δια τήν άλλην λογιστικήν, τά μέσα είναι έξ ολοκλήρου διάφορα, διότι οί σκοποί των διαφέρουν ούσιωδώς. Ο κύριος σκοπός τής γενικής λογιστικής είναι νά χορηγή άκριβείς λογαριασμούς, τόσον τό χειρότερον εάν αυτοί οί λογαριασμοί έδόθησαν πολύ βραδύτερον μετά τά αποκαλυφθέντα γεγονότα. Ένώ ό πραγματικός σκοπός τής λογιστικής εκμεταλλεύσεως είναι ή χορήγησις τών άπαραιτήτων πληροφοριών κατά τήν πορείαν τών εργασιών, δηλαδή όσον τό δυνατόν ταχύτερον μετά τήν εκτέλεσιν τών εργασιών τούτων. Έδώ ή ταχύτης προέχει τής άκριβείας και ήδη τοῦτον άποτελεϊ επανάστασιν δια τούς λογιστάς.

Η ταχύτης αυτή άπαιτεϊ ειδικούς τρόπους, συνήθως εφευρι-

σκομένους και τιθεμένους εις εφαρμογήν υπό τῆς Ἐπιστημονικῆς Ὄργανώσεως τῆς Ἔργασίας. Τοιοῦτοι τρόποι εἶναι ἡ ἐνιαία καταγραφή διὰ τῆς ὁποίας ἐπιτυγχάνεται ἡ λογιστικὴ ἀνευ μεταφορᾶς, ἡ διαρκὴς ἀπογραφή, τὰ εἰδικὰ ἔντυπα : δελτία ἐργασίας, δελτία ἐξαγωγῆς, φῦλλον πορείας κ.λ.π. Τοιαύτη εἶναι ἐξ ἴσου ἡ εφαρμογὴ τῆς ἀρχῆς «τῆς ἐξαιρέσεως».

Ἡ ἀρχὴ τῆς ἐξαιρέσεως

Τὴν ἀρχὴν ταύτην ἐξέθεσε πρῶτος ὁ Taylor :

«Ὁ διευθύνων, ὁ ὁποῖος ἐφαρμόζει τὴν ἀρχὴν τῆς ἐξαιρέσεως, λαμβάνει ἀποκλειστικῶς περιληπτικὰς ἐκθέσεις καὶ κατηγορηματικῶς συγκριτικὰς, αἱ ὁποῖαι ἔχουν ἐξετασθῆ προηγουμένως ὑπὸ τοῦ Γραμματέως. Οὗτος θὰ ὑπογραμμίσῃ καὶ θὰ δικαιολογήσῃ πᾶσαν ἀνωμαλίαν, ἥτοι πᾶν ὅ,τι δὲν εἶναι σύμφωνον μὲ τὸ μέσον ἀποτέλεσμα ἢ τὰς προβλέψεις. Ἐπίσης θὰ ὑπογραμμίσῃ τὰς ἀποκλίσεις σημασίας τινὸς ἀληθῶς σημαντικῆς, εἴτε ἐπὶ τὰ βελτίω εἴτε ἐπὶ τὰ χείρω. Οὕτω ὁ διευθύνων θὰ δύναται εἰς διάστημα ὀλίγων λεπτῶν τῆς ὥρας νὰ ἀντιληφθῆ τὰς πρὸς ἐπείγουσαν ἐκτέλεσιν διορθώσεις ἢ τὰς προόδους, αἱ ὁποῖαι εἶναι δυνατὸν νὰ συμπληρωθοῦν. Ἀπηλλαγμένος τῆς ἐνοχλητικῆς πιέσεως τῶν λεπτομερειῶν, ὁ διευθύνων θὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἀφοσιώνεται εἰς ὑποθέσεις ἀληθῶς σπουδαίας».

Ἡ ἀρχὴ αὕτη, ἣτις βασίζεται ἐπὶ τοῦ προῦπολογιστικοῦ ἐλέγχου, ἐφηροδόσθη ὡς ἀναλυτικὴ λογιστικὴ ἐκμεταλλεύσεως ὑπὸ τὴν μορφήν τῆς παραδοχῆς τῶν προτύπων τιμῶν.

Τί εἶναι προῦπολογιστικὸς ἔλεγχος

Ἡ μέθοδος αὕτη ἐνεφανίσθη πρὸ τριακονταετίας περίπου καὶ ἐφαρμόζεται σήμερον ἀπὸ ὅλας τὰς σημαντικὰς ἐπιχειρήσεις.

Ἐπενθυμίζω σχετικῶς τὴν ἀρχὴν :

1ον) Δι' ὅλας τὰς ὑπηρεσίας τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ διὰ τοὺς ἐπικεφαλῆς τῶν ὑπηρεσιῶν καταρτίζονται προβλέψεις δι' ἕκαστον μῆνα ἢ δι' ἕκαστην ἐβδομάδα : οἱ προῦπολογισμοί. Οὗτοι βασίζονται ἐπὶ τῆς στατιστικῆς τῶν προηγουμένων ἀποτελεσμάτων.

2ον) Οἱ προῦπολογισμοὶ οὗτοι, εἰὰν πρὸς τοῦτο παραστῆ ἀνάγκη, τροποποιοῦνται εἰς τὰς ἀνωτέρας βαθμίδας καὶ διορθοῦνται ὑπὸ τῶν ὑπηρεσιῶν στατιστικῆς, συμφώνως πρὸς τὰ δεδομένα τῆς οἰκονομικῆς προογνώσεως.

3ον) Εὐθὺς ὡς ἐπιτευχθῆ ἢ πραγματοποιήσῃς, οἱ ἀριθμοὶ συγκρίνονται μὲ τοὺς ἀριθμοὺς τῶν προβλέψεων.

4ον) Αἱ ἀποκλίσεις ὑπολογίζονται ἐκφραζόμεναι διὰ ποσοστῶν τοῖς ἑκατὸν καὶ διαβιβάζονται εἰς τοὺς ὑπευθύνους προϊσταμένους διὰ νὰ λάβουν τὰ ἀνάλογα μέτρα.

5ον) Αἱ μεταγενέστεραι προβλέψεις διορθοῦνται ἐὰν τοῦτο ἀπαιτεῖται.

Ὁ προϋπολογιστικὸς ἔλεγχος εἶναι τὸ γονιμότερον διαχειριστικὸν ὄργανον τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ φέρω εἰς μνήμην σας χαρακτηριστικῶς τὸ εὐφυολόγημα ἀμερικανοῦ διευθυντοῦ.

«Ἡ ἔλλειψις ἐνδιαφέροντος ἐκ μέρους τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ ἢ μὴ γνῶσις τοῦ προϋπολογισμοῦ εἶναι τόσον ἀδικαιολόγητος, ὅσον τὸ κλείδωμα τοῦ ἵπποστασίου του, ἀφοῦ ὁμοῦ προηγουμένως τοῦ ἐκλάπη ὁ ἵππος».

Λογιστικὴ προτύπων τιμῶν

Ἡ μέθοδος τῶν προτύπων τιμῶν εἶναι ἢ πλεον πρόσφατος. Ἴδου ἢ ἀρχὴ τῆς : Ὑπάρχουν εἰς τὸ τίμημα τῶν ἀγαθῶν καὶ ὑπηρεσιῶν δυνάμενα νὰ προβλεφθοῦν στοιχεῖα, ἐπομένως φυσιολογικὰ καὶ στοιχεῖα ἀπρόβλεπτα, τυχαῖα ἢ ἀπρόοπτα, τὰ ὁποῖα εἶναι συμφέρον νὰ παρακολουθοῦνται διὰ νὰ μειωθοῦν εἰ δυνατόν εἰς τὸ μέλλον ἢ νὰ θεραπευθοῦν εἰς τὸ παρόν. Τὰ τυχαῖα στοιχεῖα αὐξάνουν τὰς δαπάνας καὶ διακυβεύουν τὴν εὐθύνην τοῦ προμηθευτοῦ ἢ τοῦ ὑπαλλήλου τῆς ἐπιχειρήσεως. Πρέπει νὰ εὑρεθοῦν τὰ στοιχεῖα αὐτὰ κεχωρισμένως εἰς τοὺς λογαριασμοὺς, ἵνα μελετηθοῦν κεχωρισμένως.

Τὸ σύστημα τῶν προτύπων τιμῶν συνίσταται εἰς τὸ νὰ συμπεριλαμβάνωνται εἰς τὰς τιμὰς κόστους τὰ πρῶτα στοιχεῖα καὶ νὰ καταγράφωνται τὰ δεύτερα εἰς τοὺς λογαριασμοὺς διαφορᾶς ἢ ἀποκλίσεως, αἱ ὁποῖαι ἀκολούθως θὰ μεταφερθοῦν εἰς τὰ ἀποτελέσματα, ἀφοῦ προηγουμένως ἀναλυθοῦν, παρακολουθηθοῦν καὶ ἐλεγχθοῦν εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἐνεργηθοῦν τὰ δέοντα ἐγκαίρως. Τὸ κυριώτερον πλεονέκτημα τοῦ συστήματος εἶναι ὁ διαχωρισμὸς ἀφ' ἑνὸς τοῦ δυναμένου νὰ προβλεφθῆ καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ μὴ δυναμένου νὰ προβλεφθῆ καὶ ἢ διάκρισις, τῶν μὴ δυναμένων νὰ προβλεφθοῦν εἰς διαφορὰν τιμῆς καὶ διαφορὰν ποσότητος, διότι οἱ ὑπεύθυνοι δὲν εἶναι οἱ αὐτοί.

Δευτερευόντως τὸ σύστημα καθιστᾷ τοὺς ὑπολογισμοὺς ταχυ-

τέρους : διὰ τὴν ἐξαγωγήν ἢ εἰσαγωγήν τῶν ὑλικῶν ἐκ τῆς ἀποθήκης (δοθέντος ὅτι αἱ τιμαὶ δίδονται κατὰ προσέγγισιν).

Τὴν κατάρτισιν τῶν ἀπογραφῶν εἰς τὰς ἀποθήκας καὶ τῶν ὑπὸ ἐπεξεργασίαν προϊόντων. Τὸν καθορισμὸν τῶν τιμῶν κόστους ἐν περιπτώσει οἰασδήποτε μεταβολῆς.

Ὁ ἔλεγχος γενόμενος ταχέως καὶ ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν, ἐπιτρέπει τὴν διαπίστωσιν τῆς ἀποκλίσεως, εὐθύς ἀμέσως μετὰ τὸ γεγονός, τὸ ὁποῖον προεκάλεσε ταύτην.

Τὸ σύστημα εἶναι ἰδιαίτερος ἐνδιαφέρον διὰ τὰς ἐπιχειρήσεις αἱ ὁποῖαι ἐργάζονται κατὰ σειρὰς (en séries) καὶ παράγουν ἀντικείμενα σχετικῶς ἀπλά.

Κατὰ τὸ παρὸν ἡ κλασσικὴ μέθοδος τῆς πραγματικῆς τιμῆς κόστους χρησιμοποιεῖται ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἀραιότερον εἰς τὴν Ἀμερικὴν, ὅπου τὴν χαρακτηρίζουν ὡς «Ἱστορικὴν Μέθοδον».

Συμπέρασμα

Ὡς εἶπον πρὸ ὀλίγου ἡ ἀναλυτικὴ λογιστικὴ ἐκμεταλλεύσεως ἔχει ὡς ἔσχατον σκοπὸν τὸν καθορισμὸν τῆς τιμῆς κόστους.

Οἱ σκοποὶ τῆς ἀναζητήσεως τῆς τιμῆς κόστους εἶναι διπλοῖ :

1ον) Νὰ γνωρίζῃ τις ἐὰν κερδίζει χρήματα.

2ον) Νὰ γνωρίζῃ τις πῶς γίνεται ἡ ἐργασία.

Ὁ δεύτερος σκοπὸς ἀπαιτεῖ, ὅπως τὸ ἀνέφερον, ἓνα οὐσιώδη παράγοντα : τὴν ταχύτητα. Διότι μία ἀργοπορημένη πληροφορία δὲν εἶναι ἐκμεταλλεύσιμος καὶ ἐξ ἄλλου αἱ ζημίαι συσσωρεύονται ἐὰν καθυστερήσῃ ἡ θεραπεία τῶν σφαλμάτων. Ἀλλὰ ἀπαιτεῖται ἐπίσης ὅπως ἡ πληροφορία δοθῇ ἀναλυτικῶς, ὥστε νὰ εἶναι δυνατόν νὰ καταστῇ γνωστὴ με ἀκρίβειαν ποία ἐργασία ἢ ποία ὑπηρεσία ὠφελεῖται ἢ ὄχι καὶ ποὺ πρέπει νὰ γίνῃ ἡ ἐπέμβασις.

Ἡ ἀναλυτικὴ λογιστικὴ ἐκμεταλλεύσεως ἀποβαίνει οὕτω εἰς τὸν ἀρχηγὸν τῆς ἐπιχειρήσεως ὄργανον διευθύνσεως.

LOUIS DANTY - LAFRANCE

Διευθυντῆς τῆς Σχολῆς Ἐπιστημονικῆς Ὁργανώσεως τῶν Παρισίων

Πρὸς μίαν τριπλὴν ἀξιοποίησιν τῆς Ἔργασίας *

G. FRIEDMANN

(Ἐκ τοῦ βιβλίου του Problèmes humains du Machinisme Industriel)

Ἡ ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ 19ου αἰῶνος μαζικὴ εἰσαγωγή τῶν μηχανῶν εἰς τὴν βιομηχανίαν τῶν κεφαλαιοκρατικῶν κοινωνιῶν, ἀναμφισβητήτως δὲν ἀπειλεῖ ἀνεπανορθώτως τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ ἀνθρώπου, θεωρουμένου ὡς καταναλωτοῦ.

Ἐάν ὅμως θεωρήσωμεν τοῦτον ὡς παραγωγόν, αὕτη παρουσιάζει καὶ διὰ τὴν ψυχικὴν ἰσορροπίαν του καὶ διὰ τὸ πνευματικόν του μέλλον κινδύνους δυσχερεστέως κατανικητέους.

Ἄς ἀνακεφαλαιώσωμεν ὅθεν τὰς συνθήκας, αἱ ὁποῖαι μόναι θὰ ἐπέτρεπον, ὅπως ἡ βιομηχανικὴ ἐργασία ἀποκτήσῃ ἀξίαν, εἰς τὰ μάτια αὐτοῦ τούτου τοῦ παραγωγοῦ.

Ἡ πρώτη συνθήκη, καὶ εἶναι αὕτη σημαντικὴ, συνίσταται εἰς τὴν ἐξασφάλισιν τοῦ φυσιολογικοῦ καὶ ψυχολογικοῦ ἐλέγχου τῆς ἐργασίας κατὰ τρόπον ὥστε τὸ ἄτομον νὰ μὴν ὑποφέρῃ ἐκ τούτου οὔτε σωματικῶς, οὔτε πνευματικῶς.

Τοῦτο ἐπάγεται τὴν ἐλευθέραν χρῆσιν καὶ τὴν πρόοδον ὄλων τῶν ἐξασφαλίσεων, αἱ ὁποῖαι διερευνῶνται ὑπὸ τῆς φυσιολογίας τῆς ἐργασίας καὶ τῆς ψυχοτεχνικῆς: Ἡτοι τὴν πλήρη ἀνθῆσιν τοῦ ἀνθρωπίνου παραγοντος, ἐν ὅλῳ τῷ μέτρῳ καθ' ὃ εἰς ὠρισμένους τομεῖς τῆς βιομηχανικῆς ἐργασίας δύναται νὰ προαχθῇ, χωρὶς νὰ ἐμποδίζεται ὑπὸ ἀπόψεων καὶ ἐμποδίων, τὰ ὁποῖα τὸν ὑπερβαίνουν.

Ἄς μὴν ἀπατώμεθα ὅμως! Ὑπάρχουν σύνθετα καὶ δύσκολα προβλήματα, δι' οἰονδήποτε καθεστῶς. Ἡ φυσιολογικὴ καὶ ψυχολογικὴ προστασία τοῦ ἐργάτου, ἐν μέρει μόνον καθορίζεται ὑπὸ κοινωνικῶν προσδιορισμῶν.

Λ. χ. Ἡ προσαρμογὴ τῶν ἀτόμων εἰς τὸν ὑποχρεωτικὸν ρυθμὸν τῆς ἐν συνεχείᾳ ῥοῇ ἐργασίας καὶ ἄλλας ἡμιαυτομάτους ἐργασίας δὲν εἶναι ἐν καθαρὸν κοινωνικὸν πρόβλημα, ὡς δὲν εἶναι ὁ ἀγὼν κατὰ τοῦ καρκίνου ἢ τῆς φυματιώσεως.

Δὲν ἐπιθυμοῦμεν νὰ εἴπωμεν ὅτι τὰ δεδομένα θὰ ἀνευρεθοῦν παρόμοια εἰς οἰανδήποτε κοινωνίαν, ἀλλὰ μόνον ὅτι τὸ πρόβλημα δὲν θὰ λυθῇ πλήρως διὰ τῆς μεταμορφώσεως τῶν τρόπων παραγωγῆς καὶ τῶν θεσμῶν.

Βεβαίως ἡ προφύλαξις τοῦ σώματος καὶ τοῦ πνεύματος τοῦ ἐργάτου ἐναντι τῶν ἀντικτύπων τῆς μηχανοποιήσεως ἐπιβάλλεται εἰς πάντα τὰ βιομηχανικὰ ἔθνη.

Εἶναι ὅμως φανερόν ὅτι αἱ δυσκολίαι θὰ παρουσιασθοῦν κατὰ διάφορον τρόπον, ἀναλόγως τῶν κοινωνικῶν καὶ τῶν πλέον ἢ ἥττον ἀποδοτικῶν ὄπλων, τὰ ὁποῖα αὗται θὰ διαθέσουν ἵνα τὰς ἀντιμετωπίσουν.

* Ἀναμφιβόλως, ἡ πλήρης λύσις θὰ παραμείνῃ διὰ τινα χρόνον ἀκό-

μη, ἐν ἰδεῶδες ὄριον. Ἄς τὴν βεωρήσωμεν ὅμως ὅτι εὐρίσκεται εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἐπιτεύξεως.

Ἄς παραδεχθῶμεν ὅτι τὸ σῶμα καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ ἐργάτου, τὰ ὁποῖα ἀπειλοῦνται ἐκ τῆς μηχανοποιημένης ἐργασίας προστατεύονται ἔναντι τῶν ἐπιβλαβῶν ἀντικτύπων τῶν νέων μορφῶν ἐργασίας. Ἡ φυσικὴ καὶ ψυχικὴ ὑγεία τοῦ ἐργάτου διεσώθη. Τοῦτο ὅμως δὲν εἶναι παρά: ἐν ἀρνητικὸν ἀποτέλεσμα: νὰ μὴν ὑποφέρῃ ἐκ τῆς ἐργασίας του. Πρόκειται ἤδη νὰ μάθωμεν ὑπὸ ποίας συνθήκας θὰ ἠδύνατο ὁ ἐργαζόμενος νὰ ἀπολάυῃ τῆς ἐργασίας του.

Ἡ μελέτη τοῦ ἀνθρωπίνου παράγοντος καὶ τῶν περιορισμῶν του, μᾶς ἐπιτρέπει νὰ διαβλέψωμεν πῶς θὰ ἠδύνατο νὰ ἐπιτευχθῇ εἰς μίαν κοινωनीαν, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ ἐξηφανίζοντο τὰ βασικὰ ἐμπόδια τοῦ ἰδιωτικοῦ κέρδους, ἢ ἀξιοποιήσις τῆς ἐργασίας: τριπλῆ ἀξιοποιήσις, ἢ ὁποία θὰ ἔδει νὰ εἶναι ταυτοχρόνως διανοητικὴ, ἠθικὴ καὶ κοινωνικὴ.

Θὰ ἐπαλαίωμεν ἐναντίον τῆς ἀποπνευματώσεως τῆς μηχανοποιημένης ὑπὸ τὰς ποικίλας τῆς μορφᾶς ἐργασίας, διὰ μιᾶς μαθητείας γενικευομένης καὶ πολυμόρφου, εὐρέως θεμελιουμένης ἐπὶ θεωρητικῶν καὶ πρακτικῶν γνώσεων, διὰ τῆς ἐλαττώσεως τῆς διαρκείας τῆς ἡμερησίας ἐργασίας, διὰ τῆς ἐναλλαγῆς τῶν ἀπασχολήσεων.

Οἰαδήποτε ἐργασία, γαλουχομένη ὑπὸ τῆς τεχνολογίας καὶ καταστᾶσα τὸ στοιχεῖον ἐνὸς συνόλου, τὸ ὁποῖον καταναεῖ ὁ ἐργάτης καὶ τοῦ ὁποῖου κυριαρχεῖ, δύναται νὰ ἀποβῇ δι' αὐτὸν μία πηγὴ ἐνδιαφέροντος, μία εὐκαιρία πρὸς κατανίκησιν δυσκολιῶν, ἐν μέσον μορφώσεως, ἐν συγκεκριμένον παράδειγμα (καὶ γόνιμον ἐὰν εἶναι εἰδικόν), τὸ ὁποῖον ὀλοκληροῦται εἰς ἓν σύνολον.

Οἰαδήποτε ἐργασία,—ἐὰν δὲν παραμένει εἰς ταύτην ἐπ' ἄοριστον προσκεκολλημένος—εἶναι ἐν διεγερτικὸν σκέψεως καὶ ἐν μέσον πνευματικοῦ ἐμπλουτισμοῦ, διὰ τὸν ἐπιστημονικῶς κατηρτισμένον ἐργάτην.

Οὕτω διὰ τῆς τεχνολογίας, τῶν καθολικῶν ἀπόψεων, τῆς ἔστω καὶ μετρίας συμμετοχῆς του εἰς τὴν συνολικὴν ζωὴν τῆς ἐπιχειρήσεώς του, ὁ ἐργάτης δύναται νὰ ὑπερβῇ τὴν μοιραίαν ἀντινομίαν, τὴν ὁποίαν διευρύνει ἐπὶ πλέον καὶ πλέον ἢ ὀρθολογικὴ ὀργάνωσις τῆς ἐργασίας ἀπὸ τοῦ Taylor, μεταξὺ ἐκτελέσεως τῆς ἐργασίας καὶ τῆς ἰθουούσης σκέψεως ἐν τῇ ἐργασίᾳ.

Μόνον χάρις εἰς μίαν εὐρείαν καὶ γενναίαν σύνθεσιν τῶν ἀντιφατικῶν τούτων πραγματικότητων, θὰ δυνηθῇ ὁ ἐργάτης νὰ διίδη ἐκ νέου ἀνακύπτουσαν μίαν διανοητικὴν ἀξίαν ἐκ τῆς ποικιλίας τῶν τεμαχισμένων ἐνεργειῶν (αἱ ὁποῖαι ἀναγκαστικῶς θὰ παραμείνουν τοιαῦται μέχρις ὅτου περατωθῇ ἡ παρούσα φάσις τῆς τεχνικῆς ἐξελιξεως).

Μία ἐργασία, οὕτως ἐμπλουτιζομένη καὶ ἀνανεουμένη, θὰ ἀπέκαθαίρετο ἀπὸ τὰ κύρια στίγματα τῆς τεμαχισμένης, ἐπαναλαμβανομένης καὶ μονοτόνου ἐργασίας.

Αἱ ἰθύνουσαι τάξεις, διατηροῦσαι καὶ πολλαπλασιάζουσαι τὰς τμηματικὰς ταύτας ἐργασίας, προσπαθοῦν οὕτω νὰ δικαιολογήσουν τὴν

άνυποληψίαν, τὴν ὁποῖαν τρέφουν διὰ τὰς ἀμάθεις καὶ πτωχὰς μάζας καὶ τὸν κατώτερον ρόλον, εἰς τὸν ὁποῖον τὰς περιορίζουν.

Ὁ ἀνειδίκευτος ἐργάτης ἐξ ἄλλου μόνον ἀδιαφορίαν τρέφει δι' ἐργασίας ἐναλλασσομένας, αἱ ὁποῖαι οὐδὲν ἐνδιαφέρον τῷ διεγείρουν, οὐδεμίαν πραγματικὴν γνῶσιν τῆς ὕλης τῷ χορηγοῦν, οὐδὲν βαθὺ ἐλατήριον τῆς προσωπικότητός του ἐγγίζου.

Παρὰ τὰς προσπάθειας πεφωτισμένων πνευμάτων, τὰ ὁποῖα ἀντελήφθησαν (ἐνώπιον μιᾶς ἀστικής τάξεως κουρασμένης καὶ διὰ τῆς ρητορικής τῆς ἐπὶ πλέον καὶ πλέον ἀποχωρισμένης ἐκ τῆς πραγματικότητος) ὅτι κατὰ τὴν μόρφωσιν ἔπρεπε νὰ δοθῇ ἡ δέουσα θέσις εἰς τὴν βιομηχανικὴν ἐργασίαν, ἡ ὀλοκλήρωσις ταύτης εἰς τὰς ἀνωτέρας ἀξίας παρέμεινε κατὰ τὰς παραμονὰς τοῦ παρόντος πολέμου νεκρὸν γράμμα, τόσον εἰς τὴν κοινὴν γνώμην ὅσον καὶ εἰς τὰ ἦθη καὶ τοὺς θεσμούς.

Τὸ οἰκοδόμημα τῆς κλασσικῆς ἀστικῆς μορφώσεως, ἂν καὶ ραγιασμένον, κατελάμβανε μέγα μέρος τῆς σκηνῆς.

Ἄφ' ἑνὸς ἡ κεφαλαιοκρατικὴ διάρθρωσις δὲν ἐπιτρέπει (ἂν καὶ ἀφήνῃ νὰ τὰς προαισθανθῇ) ἐνεργείας, αἱ ὁποῖαι θὰ ἀπετέλουν μίαν ἐπανάστασιν εἰς τοὺς τρόπους τῆς σκέψεως, τῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ τῆς ζωῆς. Ἄφ' ἑτέρου ἡ τεχνολογικὴ πρόοδος, δημιουργοῦσα καθ' ἡμέραν εἰς τὰ ἐργοστάσια τεμαχισμένας καὶ ἐξηυτελισμένας ἐργασίας, ἐστέρει ἀπὸ πολλοὺς ἐργάτους (καθισταμένους ἐξαρτήματα τῶν μηχανῶν) πάντα σεβασμὸν διὰ τὰς μεταβαλλομένας καὶ ἀσταθεῖς ἀπασχολήσεις των.

Ἐξ ἀντιθέτου ὁμως ἡ ἐργασία τῶν μηχανῶν, ἐὰν εἶναι μεθοδικῶς ποικίλη, ἐὰν φωτίζεται ὑπὸ τῆς τεχνολογίας, τῆς μορφώσεως καὶ τῆς συνειδήσεως, ἀνανεουμένη οὕτω διανοητικῶς, ἐξυψοῦται εἰς τὰ ὄμματα τοῦ ἐκτελοῦντος ταύτην.

Εἰς τὴν διανοητικὴν ἀξίαν ὅθεν ἐπιπροστίθεται ἡ ἀξιοπρέπεια καὶ ἡ ἠθικὴ ἀξία. Ἄλλὰ τοῦτο δὲν εἶναι τὸ πᾶν. Ἐὰν ὅλαι αἱ ἐργασίαι, ἔστω καὶ οὕτω φωτιζόμεναι καὶ ἀνανεούμεναι ἐκ τῶν ἐνδοθεν, δὲν παρουσιάζουν ἕνα τελικὸν σκοπὸν, ὅστις νὰ ἐνδιαφέρῃ τὸν ἐργάτην, ἐὰν ἐπραγματοποιούντο μόνον εἰς τὸ ἀτομικιστικὸν πλαίσιον τῆς ἐπιχειρήσεως, εἰς τὴν ὁποῖαν τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ ἐγῶ θὰ ἦτο ξένον, παρ' ὅλα ταῦτα θὰ παρέμειναν μόνον εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς προσωπικότητός του.

Εἶναι ἀνάγκη ὅπως ὁ ἐργάτης κατανοήσῃ τὴν κοινωνικὴν ἀξίαν τῆς ἐργασίας του. Πρέπει νὰ ὑπάρξῃ μεταξύ αὐτοῦ καὶ τῶν συναδέλφων του, μεταξύ αὐτοῦ καὶ τῆς ἐπιχειρήσεώς του συνεργασία καὶ μάλιστα συνταύτισις.

Διότι ἐὰν ὁ ἐργάτης συναισθάνεται ὅτι συμμετέχει καὶ συνευθύνεται μέχρις ὀρισμένου βαθμοῦ εἰς τὴν ζωὴν καὶ διεύθυνσιν τῆς ἐπιχειρήσεώς του, ἐὰν ἀντιλαμβάνεται ὅτι ἡ ἐργασία του ἐνσωματοῦται εἰς μίαν ὀλότητα (ἐργοστάσιον, κοινωνίαν, ἔθνος), πρὸς τὴν ὁποῖαν δὲν εἶναι ξένος, καὶ τῆς ὁποίας ἀσπάζεται τὰς ἐπιδιώξεις καὶ τάσεις, τότε καὶ αἱ τμηματικαὶ ἀκόμη ἐργασίαι, προσλαμβάνουν δι' αὐτὸν μίαν ἔννοιαν, ἣτις εἶναι ἀδύνατον νὰ ἀποκτηθῇ ἔξω τῶν συνθηκῶν τούτων.

Μόνον ἐὰν συνδυάσωμεν τὰς ἐργασίας τῆς μεγάλης μηχανοποιημένης βιομηχανίας, μὲ βαθέα κίνητρα τῆς κατηγορίας ταύτης, θὰ ἐπιτύχω-

μεν ὅπως ἐνδιαφερθῆ ἀποδοτικώτερον ὅλη ἢ προσωπικότης τοῦ ἐργάτου
Τοιουτοτρόπως θὰ ἐξασφαλισθῆ ἡ τριπλῆ ἐπαναξιοποίησις τῆς ἐργα-
σίας : διανοητική, ἠθική, κοινωνική.

Τοιουτοτρόπως ἀκόμη καὶ κατὰ τὰς ἰδιαίτερας δυσκόλους συνθήκας
τῆς παρούσης φάσεως τῆς βιομηχανικῆς ἐργασίας, μεταβάσεως πρὸς τὸν
αὐτοματισμόν, θὰ ἠδύναντο νὰ ἀναφανοῦν νέαι μορφαὶ «τῆς χαρᾶς ἐν
τῇ ἐργασίᾳ».

GEORGES FRIEDMANN

Καθηγητῆς τοῦ Conservatoire des Arts et Métiers τῶν Παρισίων
Directeur d'études de l'École des Sciences Sociales

Ἔτι δ' οὐδὲν οὕτως οὐτ' εὐχρηστον, οὔτε καλὸν ἀνθρώποις
ὡς ἡ τάξις· καὶ γὰρ χορὸς ἀνθρώπων συγκείμενος ἐστίν·
ἀλλ' ὅταν μὲν ποιῶσιν ὅ,τι ἂν τύχη ἕκαστος, ταραχὴ τις
φαίνεται καὶ ἀτερπές, ὅταν δὲ τεταγμένως ποιῶσι καὶ φθέγ-
γωνται ἀξιοδέατοι δοκοῦσιν εἶναι καὶ ἀξιάκουστοι.

Ξενοφῶν

Μιά προοπτική

JEAN FOURASTIÉ

Ἐκ τοῦ βιβλίου του «La Civilisation de 1960»

Ἡ ἐπιστήμη δὲν ἔχει ὡς ἀντικείμενον νὰ περιγράψῃ τὶ δέον νὰ εἶναι, ἀλλὰ τί ἦτο, εἶναι καὶ θὰ εἶναι.

Οὕτω ἡ οἰκονομικὴ ἐπιστήμη δὲν ἔχει ὡς σκοπὸν νὰ περιγράψῃ τὶ πρέπει νὰ πράξουν οἱ ἄνθρωποι. Ὅφειλε νὰ μελετήσῃ τὴν οἰκονομικὴν ἐξέλιξιν τοῦ παρελθόντος καὶ νὰ συναγάγῃ τὰς πιθανότητας τῆς μελλούσης ἐξελίξεως. Ἡ ἐπιστήμη δὲν λέγει τί πρέπει νὰ πράξουν αἱ Κυβερνήσεις, ἀλλὰ τί ἔχει τὰς περισσοτέρας πιθανότητας νὰ προκύψῃ ἐκ τῶν πράξεων τῶν.

Πρὸς τὸ παρὸν ἡ οἰκονομικὴ ἐπιστήμη δὲν εἶναι ἀκόμη παρὰ μία ὑπόθεσις ὑπὸ κατεργασίαν καὶ ἡ πολιτικὴ τέχνη παρὰ μία συλλογὴ χονδροειδῶν συνταγῶν, τῶν ὁποίων ἡ ἀπαρχὴ ἀνάγεται εἴτε εἰς τὴν προεπιστημονικὴν περιόδον τῆς ἀνθρωπότητος, εἴτε εἰς μίαν ἐσφαλμένην ἀντίληψιν τῆς ἀνθρωπίνης προόδου.

Οἱ λαοὶ καὶ οἱ ὀδηγοὶ τῶν εἶναι ἄνευ προσανατολισμοῦ καὶ ἀνήσυχου, ὅπως ὁ στερούμενος ραντάρ καὶ ραδιοφωνικῆς ἐπικοινωνίας ἀεροπόρος διαρκούσης πυκνῆς ομίχλης.

Ἡ στιγμή ὅμως πλησιάζει, ὅτε ἡ οἰκονομικὴ ἐπιστήμη θὰ ὀποφέρει τοὺς πρώτους καρπούς τῆς καὶ ὅτε ἡ πολιτικὴ τέχνη, ἐνισχυμένη ἀπὸ τὴν ἀπαραίτητον διὰ τὴν ἀνάπτυξίν τῆς τοιαύτην τροφήν, θὰ καταστῇ μία ὀρθολογικὴ μέθοδος. Τότε αἱ ἀπειλαὶ πολέμου θὰ ἐκλείψουν, ἢ θὰ ἀνάγονται εἰς τὴν ἀπλὴν ἀρμοδιότητα τῆς ἀστυνομίας, ὡς αἱ συμπλοκαὶ μεταξὺ μεθύσων.

Ἐπιθυμῶ ἐνταῦθα νὰ ἐπισύρω τὴν προσοχὴν σας ἐπὶ δύο θεμελιωδῶν σημείων, τὰ ὁποῖα δυνάμεθα νὰ θεωρήσωμεν ὡς κεκτημένα.

Συγκεκριμένα γεγονότα ἀποδεικνύουν πρῶτον ὅτι μία ῥῆξις ἐξεδηλώθη περὶ τὸ 1910 εἰς τὴν ἐξέλιξιν τῶν βιομηχανικῶν ἔθνων.

Τὰ ἐξωευρωπαϊκὰ ἔθνη σημειώνουν ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης μίαν τάσιν ἐπὶ πλέον καὶ πλέον σαφῆ πρὸς ἐπιτάχυνσιν τῆς ἐξελίξεως τῶν θεμελιωδῶν φαινομένων.

Αἱ καμπύλαι τοῦ ἐπιπέδου ζωῆς, τῶν πραγματικῶν μισθῶν, τῆς παραγωγῆς, τῆς καταναλώσεως κατὰ κεφαλὴν, τῆς ἀποδόσεως τῆς ἐργασίας κλπ. καταγράφουν μίαν αὔξουσαν τάσιν ἐκθετικῆς πορείας.

Ἐξ ἀντιθέτου τὰ μεγάλα εὐρωπαϊκὰ ἔθνη κατεστραμμένα καὶ ἀπολέσαντα τὸν προσανατολισμὸν τῶν λόγῳ τῶν πολέμων, σημειώνουν μίαν σχετικὴν στασιμότητα.

Τοῦτο μᾶς ὀδηγεῖ ὅπως διακρίνωμεν τὴν σύγχρονον οἰκονομικὴν ἐξέλιξιν εἰς δύο περιόδους: μίαν ἐκκινήσεως, ἡ ὁποία διήρκεσε δι' ὅλα τὰ ἔθνη μέχρι τοῦ 1910 καὶ μίαν ἐπεκτάσεως.

Μόνον τὰ σούδετερα ἢ μὴ εὐρωπαϊκὰ ἔθνη εἰσήλθον ὄντως εἰς τὴν φάσιν τῆς ἐπεκτάσεως (Νέα Ζηλανδία, Αὐστραλία, Καναδᾶς, Νότιος Ἀφρική, Ἡνωμένα Πολιτεῖαι, Σουηδία, Ἀργεντινὴ, Βραζιλία)

Τουναντίον τὰ εὐρωπαϊκὰ ἔθνη εὐρίσκονται ἀκόμη εἰς τὴν φάσιν τῆς ἐκκινήσεως, λόγφ ἀνεπαρκειᾶς τῶν ἐπενδύσεών των.

Θὰ ἦτο ὁμως σοβαρὸν λάθος νὰ κρίνωμεν τὴν βιομηχανικὴν ἐξέλιξιν ἐκ τῶν γεγονότων, τὰ ὁποῖα ἐκδηλοῦνται κατὰ τὴν περίοδον τῆς ἐκκινήσεως. Σκοτισμένος ἀπὸ τὰ γεγονότα τῆς περιόδου ταύτης, ὁ μέσος ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος ἐμορφώθη κατὰ τὴν πατροπαράδοτον μέθοδον, φοβεῖται μήπως ἴδῃ τὸν διανοητικὸν πολιτισμὸν καταποντιζόμενον εἰς τὸν μηχανικὸν πολιτισμὸν.

Ἐν τῇ πραγματικότητι τὸ ἀντίθετον θέλει συμβῆ.

Διότι ἡ τεχνικὴ πρόοδος ἀπληθεύρωσε τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τὴν δουλικὴν ἐργασίαν. Καὶ διότι, καθ' ὃν χρόνον τὸν ἀπελευθερώνει ἀπὸ τὴν δουλικὴν ἐργασίαν, αὐτὴ ἡ ἰδία τεχνικὴ πρόοδος τὸν ὑποχρεώνει εἰς τὴν πνευματικὴν ἐργασίαν.

Τίποτε δὲν θὰ εἶναι ὀλιγώτερον «βιομηχανικὸς» ἀπὸ τὸν πολιτισμὸν, ὁ ὁποῖος θὰ γεννηθῆ ἐκ τῆς βιομηχανικῆς ἐπαναστάσεως.

Ἡ ἐργατικὴ τάξις μετὰ μίαν μικρὰν ἐξάπλωσιν, ἀρχίζει νὰ περιορίζεται. Ἡ κατάστασις τοῦ προλεταριάτου θὰ ἐξαφανισθῆ μετὰ τὴν μεταβατικὴν κατύστασιν, ἡ ὁποία τὴν ἐδημιούργησεν.

Τοιοιουτρόπως ἡ κρίσις, τὴν ὁποίαν δυνάμεθα νὰ σχηματίσωμεν περὶ τοῦ πολιτισμοῦ, εἶναι πολὺ διάφορος ἀπὸ ἐκείνην τὴν ὁποίαν λογικῶς διετυπώνωμεν, πρὸ ὀλίγου καιροῦ ἀκόμη.

Τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς οἰκονομίας τοῦ μέλλοντος ξεχωρίζονται ἐπὶ πλέον καὶ πλέον σαφῶς ἀπὸ τὰ παροδικὰ φαινόμενα τῆς μεταβατικῆς περιόδου. Ἰδίως ἡ ἀντίληψις, ἡ ὁποία σήμερον κυριαρχεῖ περὶ τοῦ ἀνθρώπου — αὐτομάτου καὶ τοῦ ἐργάτου σκλάβου τῆς μηχανῆς, εἶναι προφανῶς πεπαλαιωμένη. Οὐδὲν ὁμως εἶναι πλέον ἀντίθετον πρὸς τὴν ἐπιστημονικὴν σκέψιν ἀπὸ τὸ νὰ θέλωμεν νὰ προδικάσωμεν τὰ ἀποτελέσματα μιᾶς γενωμένης ἐπιστήμης. Ἡ οἰκονομικὴ ἐπιστήμη καὶ αἱ ἐπιστήμαι τοῦ ἀνθρώπου, πολὺ ἀπέχουν ἀκόμη ἀπὸ τοῦ νὰ ἔχουν ἐπαρκῶς σχηματισθῆ, ὥστε νὰ μᾶς ἐπιτρέπουν ὅπως καθορίζωμεν ἄλλως παρὰ κατὰ λίαν γενικὸν τρόπον καὶ μὲ αἰσθητὸν περιθώριον λαθῶν, τὴν ἰσορροπίαν πρὸς τὴν ὁποίαν κατευθύνεται ὁ νέος κόσμος.

Ἡ θέλησις, ἡ ὀξυδέρκεια καὶ τὰ λάθη τῶν πολιτικῶν ἀνδρῶν, αἱ συνεχεῖς προσπάθειαι τῆς σκέψεως τῶν σοφῶν θὰ ἐπιδράσουν ἄλλως τε αἰσθητῶς ἐπὶ τοῦ μέλλοντος τῆς ἀνθρωπότητος καὶ τοῦτο κατὰ τρόπον ἀπολύτως ἀπρόβλεπτον ἀπὸ ἡμᾶς. Προβλήματα, τὰ ὁποῖα φαίνονται ἅλυστα, θὰ ἐπιλυθῶν διὰ τῆς ἐξαφανίσεως τῶν συνθηκῶν, αἵτινες τὰ ἐγέννησαν. Ἄτερα, ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀπρόβλεπτα, θὰ καταλάβουν προέχουσαν θέσιν.

Μᾶς φαίνεται ὁμως ἀπὸ τοῦδε βέβαιον, ὅτι τὸ προσεχὲς μέλλον θὰ ἴδῃ συγκεντρωμένας τὰς συνθήκας, αἱ ὁποῖαι ἀναγκαιοῦν διὰ τὴν πνευματικὴν μόρφωσιν τῶν μαζῶν... Ὁ μέσος ἄνθρωπος θὰ ἐπανακερδίση τοιοῦτοτρόπως τὸν χρόνον, τὸν ὁποῖον διέθετε κατὰ τὰς παρελθούσας γενεάς καὶ τὸν ὁποῖον ἔχασε κατὰ τὴν μεταβατικὴν περίοδον, ὅπως σκέπτεται τὸ μόνον πρόβλημα, ὅπερ τίθεται πραγματικὰ εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον, ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον οἱ θεολόγοι ἀποκαλοῦν τελεολογικὸν σκοπὸν, καὶ τὸ ὁποῖον εἶναι αὐτὸ τοῦτο τὸ πρόβλημα τῆς ζωῆς.

Ἡ σπουδαιότης τῆς ἐπιστημονικῆς ἐρεύνης εἰς τὰς Δημοσίας Ὑπηρεσίας

(Ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ βιβλίου τοῦ H. Pasdermadzian : Le Gouvernement des Grandes entreprises, 1947 Presses Universitaires de France)
Ἀπόδοσις Ἀλ. Στάθη συνεργάτου Γ. Β. Ἐρευνῶν

Ἡ σύγχρονος ὑπεροχὴ τῶν ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς βασίζεται, ἴσως πρὸ παντός ἄλλου, ἐπὶ τῆς ἀναπτύξεως τὴν ὅποιαν ἡ χώρα αὕτη ἔγνω νὰ δώσῃ εἰς τὰς ἐρέυνας. Ὅπως τελευταίως τὸ διεπίστωσεν ὁ Robert Morré : ἐνῶ εἰς ἄλλους λαοὺς ἢ κατ' ἄλλας ἐποχὰς προεκρίθη ὡς κύριον ὄργανον ὁ φανατισμὸς ἢ ἡ πειθαρχία, αἱ ἀνθρώπιναι μάζαι ἢ οἱ ὄγκοι τῶν ὑλικῶν, ἢ Ἡμερικὴ προσέτρεξεν εἰς μίαν τεχνικὴν ὑποστηλουμένην ὑπὸ τῆς μεθοδικῆς ἐρεύνης.

Μία τῶν μεγάλων ἀναγκῶν τῆς δημοσίας διοικήσεως καὶ τῆς μεγάλης ἐπιχειρήσεως εἶναι ἡ εἰσαγωγή, περισσότερον παρὰ κατὰ τὸ παρελθόν, τῆς ἐννοίας τῆς ἐπιστημονικῆς ἐρεύνης, τῶν ἐργασιῶν, ἐρευνῶν καὶ ἀναζητήσεων, πρὸς συγκέντρωσιν στοιχείων, τὰ ὅποια θὰ χρησιμεύσουν ὡς βάσις πρὸς λήψιν τῶν μεγάλων ἀποφάσεων, ἰδίως ἐκείνων αἵτινες ἐπηρεάζουν τὴν «πολιτικὴν» τῶν ἐπιχειρήσεων.

Ἡ ἐργασία αὕτη ἐρεύνης δύναται νὰ ἐνεργηθῇ ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ὀργανώσεως, ἢ ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ συγκεντρώσεως πληροφοριακῶν μέσων, ὡς καὶ ἀπὸ τὰ ἐπιτελικά στελέχη, τὰ προσκεκολλημένα εἰς τὰ διευθυντικὰ ὄργανα. Ἡ Ὑπηρεσία Στατιστικῆς θὰ πρέπει νὰ κατευθύνεται πρὸς τὴν ὁδὸν ταύτην, ἥτοι νὰ ἐπιφορτισθῇ μὲ τὴν συγκέντρωσιν πληροφοριακῶν στοιχείων καὶ τὴν παρουσίαισιν αὐτῶν ὑπὸ μορφήν εὐληπτον διὰ τὰ διοικητικὰ ὄργανα καὶ κατάλληλον ὅπως ὑποβοηθήσῃ τὴν διαμόρφωσιν τῶν ἀποφάσεων των.

Εἰς τὴν Πορτογαλίαν ὁ Σαλαζάρ (1) ἐβάσισε, κατὰ κάποιον τρόπον, τὸ οἰκονομικὸν ἔργον του ἐπὶ τοῦ Ἐθνικοῦ Ἰνστιτούτου Στατιστικῆς, τὸ ὅποιον ἱδρυσεν, ὑποχρεῶνων κάθε ἐπιχείρησιν ἰδιωτικὴν ἢ δημοσίαν ὅπως τῷ χορηγεῖ περιοδικῶς, μὲ τὴν ἐγγύησιν τῆς ἐχεμυθείας ἀκόμη καὶ ἐναντι τῶν ἄλλων κρατικῶν διοικητικῶν ἀρχῶν τοὺς ἀριθμοὺς, οἱ ὅποιοι τὸν ἐνδιέφεραν.

Ἐτερον παράδειγμα τῶν ὑπηρεσιῶν, αἱ ὁποῖαι εἶναι δυνατὸν νὰ παρασχεθοῦν ἀπὸ ἓν τοιοῦτον ὄργανον μᾶς δίδεται ἀπὸ τὴν Ὑπηρεσίαν Στατιστικῆς τῆς Δανίας, ἢ ὁποῖα εἶναι ὑπόδειγμα εἰς τὸ εἶδος τῆς.

Καθὼς ὁ καὶ S. Person (2) τὸ ἔχει προσφυῶς καθορίσει, ὅτι πρωτότυπον ἐνυπάρχει εἰς τὴν συμβολήν, τὴν ὅποιαν παρέχει ἡ σύγχρονος ἐπιστήμη, ἢ ἐπιστημονικὴ ὀργάνωσις, δὲν εἶναι ἡ ἰδέα τῆς ὀρθολογικῆς ἐργασίας, αὐτῆς καθ' ἑαυτήν. Ἡ ἰδέα αὕτη εἶναι τόσον παλαιά, ὅσον καὶ ὁ κόσμος.

1) Ὁ σημερινὸς πρωθυπουργὸς καὶ ἀναμορφωτὴς τῆς Πορτογαλλίας.

2) Ἀμερικανὸς ὀργανωτὴς, ὁπαδὸς καὶ πνευματικὸς κληρονόμος τῆς Τεὐλορίου φιλοσοφίας.

Ἐκείνο τὸ ὁποῖον εἶναι νέον εἰς τὴν ἐπιστήμην ταύτην εἶναι αἱ μέθοδοι ἐρεύνης, ἡ τεχνικὴ τῆς ἀναζητήσεως καὶ παρατηρήσεως. Ἐναντι τῶν ὀργανισμῶν τούτων ὀλοὲν περισσότερον πολυπλόκων, ἐν μέσῳ ὄλων αὐτῶν τῶν παραγόντων, τῶν νέων τούτων δυνάμεων, καθίσταται ἀπαραίτητον εἰς τοὺς ἰθύνοντας μίαν μεγάλην ἐπιχείρησιν ὅπως στηρίζουν τὰς ἀποφάσεις των ἐπὶ γεγονότων, ἐπὶ παρατηρήσεων, τὰς ὁποίας δὲν εἶναι εἰς θέσιν ὅπως συλλέξουν καὶ συγκεντρώσουν προσωπικῶς.

Αἱ μέθοδοι αὗται αἱ χρησιμοποιούμεναι διὰ τὴν ἐργασίαν τῆς ἀναζητήσεως, τῆς ἐξερευνήσεως, τῆς συσσωρεύσεως γεγονότων καὶ δεδομένων, ὡς καὶ τῆς διερμηνεύσεώς των, ἐργασία ἥτις ἀνατίθεται εἰς εἰδικευμένους ὀργανισμούς (ὄργανα συλλογῆς πληροφοριακῶν μέσων, μελετῶν, ἐρευνῶν, ὑπηρεσίας ἐξακριβώσεως παραπόνων, ὀργανώσεως κλπ.) ἀποτελοῦν τὸ ὑπόβαθρον, τὴν μόνην ἴσως πρωτότυπον συνεισφοράν τῆς ὀρθολογικῆς ὀργανώσεως.

Ἀνεξαρτήτως τῶν γενικῶν τούτων ἀπόψεων, τῆς ἐργασίας ταύτης μελέτης καὶ ἐρεύνης, ἡ ὁποία ἐνδιαφέρει τὴν δημοσίαν διοίκησιν, ὡς καὶ τὰς βιομηχανικὰς καὶ ἐμπορικὰς ἐπιχειρήσεις ἐν τῷ συνόλῳ των, πρέπει νὰ σημειωθοῦν αἱ αὐστηρῶς ἐπιστημονικαὶ ἐρευναι, δηλαδὴ ἐκεῖναι αἱ ὁποῖαι ἀναφέρονται εἰς τὰς πειραματικὰς ἐπιστήμας, αἱ ὁποῖαι πρέπει νὰ ὀργανωθοῦν εἰς πᾶσαν βιομηχανικὴν ἐπιχείρησιν καὶ εἰς τοὺς τομεῖς τῆς δραστηριότητός των.

Αἱ διατιθέμεναι δαπάναι πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἀποτελοῦν διὰ τὴν ἐπιχείρησιν ὄχι μόνον μέσον βελτιώσεως τῶν προϊόντων της καὶ τῶν μεθόδων τῆς παραγωγῆς, ἀλλὰ ἐξ ἴσου καὶ ἐν πραγματικὸν ἀσφάλιστρον. Αἱ προόδοι τῆς ἐπιστήμης πράγματι δύνανται νὰ καταστρέψουν μίαν ἐπιχείρησιν ἢ μίαν βιομηχανίαν, τόσον ὅσον ἡ κλοπὴ καὶ ἡ πυρκαϊά.

Ἐὰς σημειωθῆ ἐπὶ τούτοις ὅτι μία τῶν μεγαλυτέρων ἐν τῷ κόσμῳ σιδηροδρομικῶν ἐταιρειῶν ἀπασχολεῖ ἕνα τῶν ἀντιπροέδρων της, ἥτοι ἕνα λειτουργικὸν διευθυντὴν της, εἰδικῶς καὶ ἀποκλειστικῶς μὲ τὴν κατεύθυνσιν τῆς ἐργασίας μελετῶν καὶ ἐρευνῶν, ἀναγομένων εἰς τὴν βελτίωσιν τῶν χρησιμοποιουμένων ὑλικῶν καὶ μεθόδων ἐκμεταλλεύσεως τοῦ δικτύου της. Δὲν εἶναι ὅμως μόνον εἰς τὸν τομέα τῶν πειραματικῶν ἐπιστημῶν ὅπου ἡ δημοσία διοίκησις πρέπει νὰ ὀργανώσῃ παρομοίας ἐρεῦνας, ἀλλὰ ἐπίσης καὶ εἰς τὸν τομέα τῶν κοινωνικῶν ἐπιστημῶν.

Αἱ ἐρευναι, αἱ ἐνεργούμεναι μελέται πρὸς τὸν σκοπὸν βελτιώσεως καὶ προσαρμογῆς τῶν μεθόδων της, τῆς ἀναγνωρίσεως τῶν νέων ἀναγκῶν, τῆς ἐπισημάνσεως τῶν ἐξελίξεων, δὲν εἶναι ὀλιγώτερον ἀπαραίτητοι εἰς κάθε σύγχρονον Κράτος διὰ νὰ διαφύγῃ ἀπὸ τὸν διαρκῆ κίνδυνον ὅστις τὸ ἀπειλεῖ: τὴν στασιμότητα.

Τέλος ἄς σημειωθῆ ὅτι δὲν εἶναι μόνον διὰ τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν ἀπαραίτητος ἡ ἐπιστημονικὴ ἐρευνα, ἡ συστηματικὴ συγκέντρωσις πληροφοριῶν, δεδομένων καὶ γεγονότων, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν.

Εἰς τὸν τελευταῖον τοῦτον μάλιστα τομέα, ἡ κατάστασις εἶναι συνήθως χειροτέρα παρὰ ὅσον εἰς τὸν ἐκτελεστικόν.

Συζητούνται συνήθως εις τὰς διαφόρους Βουλὰς σχέδια νόμων, χωρὶς νὰ ἔχουν συγκεντρωθῆ προηγουμένως τὰ οὐσιώδη δεδομένα, χωρὶς νὰ ὑπάρχη μία πλήρης βιβλιογραφία ἐπὶ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν ἀντικειμένου.

Τὸ Ἀγγλικὸν καὶ Σκανδιναυικὸν κοινοβούλιον συγκαταλέγονται μεταξύ τῶν σπανίων περιπτώσεων, κατὰ τὰς ὁποίας ἀπεδόθη ἡ δέουσα ἔκτασις εἰς τὴν ἀποψιν ταύτην τοῦ ἔργου των.

Ἐπὶ παραδείγματι ἡ Ἀγγλικὴ Βουλὴ, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς τελευταίας ἑκατονταετίας πολὺ σπανίως ἀπεφάσισεν ἐπὶ ἑνὸς σπουδαίου νόμου χωρὶς προηγουμένως νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν ἔκθεσιν τῆς Βασιλικῆς Ἐρευνητικῆς Ἐπιτροπῆς, ἣτις συνεστήθη διὰ τὴν μελέτην τοῦ προβλήματος καθ' ὅλας τὰς φάσεις καὶ νὰ ἔχη συγκεντρώσει ὅλα τὰ δεδομένα καὶ τὰ γεγονότα, τὰ ὁποῖα ἀναγκαιοῦν ὅπως διαφωτίσουν τὴν ὑπόθεσιν.

Κατὰ τὴν ἐπιτυχή ἔκφρασιν ἑνὸς μεγάλου ἀμερικανοῦ νομομαθοῦς, τοῦ Félix Frankfurter: «Ἡ ἱστορία τῆς βρετανικῆς δημοκρατίας δύναται νὰ γραφῆ εἰς ὄρους τῆς ἱστορίας τῶν διαδοχικῶν βασιλικῶν Ἐρευνητικῶν Ἐπιτροπῶν».

Πρέπει νὰ ἐπιτύχωμεν διευθύνοντες μίαν ἐπιχείρησιν

- 1) τὸ μᾶξιμουμ τῆς ἐμπιστοσύνης ἐκ μέρους τῶν ὑφισταμένων μας
- 2) τὸ μᾶξιμουμ τῆς πρωτοβουλίας των
- 3) τὸ μᾶξιμουμ τῆς ἐκ μέρους μας καθοδηγήσεως καὶ
- 4) τὸ μᾶξιμουμ τοῦ ἐκ μέρους μας ἐλέγχου.

Ἀπόφασις τοῦ Συνεδρίου τοῦ Jeunes Patrons

Ἡ ὀργάνωσις εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Συνόλου

[*Δημοσιεύομεν τὴν καιωτέραν ὁμιλίαν τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Σχολῆς μας κ. Στω. ΠΑΠΑΓΩΑΝΝΟΥ κατὰ τὸ παρατεθὲν πρὸς τιμὴν τοῦ διαπρεποῦς Καθηγητοῦ κ. G. Friedmann δεῖνον ἐκ μέρους τῶν Καθηγητῶν τῆς Σχολῆς.*]

Εἴμεθα ὅλοι εὐτυχεῖς διότι ἀπόψε φιλοξενοῦμεν ἓνα τόσον διακεκριμένον ἐκπρόσωπον τῆς γαλλικῆς σκέψεως, τὸν κ. Georges Friedmann, ὅπως ἐπίσης χαίρομεν διότι παρακάθεται ἀναμεταξύ μας ἡ ἐκλεκτὴ του σύντροφος, ἡ λατρὸς καὶ laureate τῆς Ἀκαδημίας κ. Hania Friedmann.

Ὁ διαπρεπὴς καὶ ἀγαπητὸς μας Συνάδελφος εἰς τὸ ἐξάιρετον καὶ διεθνοῦς φήμης ἔργον του ἐρωτᾷ Οὐ va le travail humain, ἐνῶ οὐσιαστικῶς θέτει τὸ τραγι-

κὸν μεταπολεμικὸν πρόβλημα οὐ va le monde, διότι καθημερινῶς γίνεται περισσότερον ἀντιληπτὸν πόσον μεγάλη εἶναι ἡ ἀπόστασις μεταξὺ τῆς τεχνικῆς προόδου καὶ τῆς ἠθικῆς καταστάσεως, θὰ ἔλεγα, μὲ πολλὴν λύπην, ἀλλ' ἴσως μὲ μεγαλυτέραν ἀκρίβειαν, τῆς ἠθικῆς οπισθοδρομήσεως τοῦ κόσμου.

Ζῶμεν εἰς μίαν μεταβατικὴν ἐποχὴν ζυμωμένην μὲ ἀντιθέσεις καὶ μὲ μίση καὶ εἶναι φυσικὸν τὸ ἐρώτημα οὐ va le monde νὰ γίνῃται περισσότερον ἀγωνιώδες, περισσότερον τραγικόν. Εἰς τὸν πόλεμον ἠγωνίσθημεν ὄχι μόνον διὰ νὰ σώσωμεν τὰ ὑλικά μας ἀγαθὰ, τῶν ὁποίων ἡ κατανομή ἀναγνωρίζεται ἐν πολλοῖς ὑφ' ὄλων σχεδὸν ὡς ἄδικος, ἀλλ' ἐπίσης ἐπολεμήσαμεν διὰ νὰ ἐξασφαλίσωμεν τὰ πνευματικὰ καὶ ἠθικά μας ἐπιτεύγματα, τὰ ὁποῖα ἐκινδύνευσαν ἀπὸ τὸν ὀλοκληρωτισμὸν οἰασδήποτε μορφῆς.

Οἱ πνευματικοὶ ἄνθρωποι, καὶ ἰδίως ὅσοι ἔχουν τὴν τιμὴν νὰ διδάσκουν καὶ νὰ μορφῶνουν τοὺς νέους, ἔχουν χρέος μέσα εἰς αὐτὴν τὴν ρευστὴν ἐποχὴν νὰ δυνηθοῦν νὰ δώσουν τὴν ἀπάντησιν, ἐμπνέοντες καὶ διαπαιδαγωγοῦντες μὲ τὰ νέα ἰδανικά τῆς Ἐλευθερίας δι' ὅλους, τῆς Δικαιοσύνης δι' ὅλους, τῆς Εὐημερίας δι' ὅλους.

Αὐτὸ τὸ νέον ἰδανικόν, πραγματοποιήσιμον καὶ πανανθρώπινον πρέπει νὰ τὸ προβάλωμεν, ἀφοῦ ἐξήσαμεν τὴν ἐφιαλτικὴν νύχτα τοῦ πολέμου, ἀφοῦ οἱ ἄνθρωποι ἀντιμετώπισαν ἀλλήλους μὲ σκληρότητα καὶ θηριωδίαν, ἀλλὰ καὶ μὲ εὐγένειαν καὶ γενναιότητα, μὲ μίσος ὡς ὄργανα τυράννων, ἀλλὰ καὶ μὲ ἀνάτασιν ὡς ἐλεύθερα ὄντα.

Ὑπάρχει ἀναντιρρήτως τεθειμένον ἐν πρόβλημα, ἐν ἐρώτημα γενικωτάτης κοινωνικῆς μορφῆς. Δὲν εἶναι ἐρώτημα ἀπλῶς οικονομικόν

ἢ ἀπλῶς τεχνικὸν ἢ ἀπλῶς ὀργανωτικόν. Εἶναι πρόβλημα τὸ ὁποῖον καλύπτει ὅλην τὴν ζωὴν μας καὶ ὀφείλομεν νὰ τὸ ἀντιμετωπίσωμεν, ὄχι μὲ τὴν μονομέρειαν τοῦ εἰδικοῦ, τεχνικοῦ ἢ οἰκονομολόγου ἢ ὀργανωτοῦ, ἀλλὰ μὲ γενικὴν σκέψιν, μὲ καθαρότητα πνεύματος, χωρὶς προκαταλήψεις, μὲ ἀγάπην καὶ κατανόησιν.

Ἡ Ἀνθρωπότης θὰ ζήσῃ καλύτερον ὅταν ὑποτάξῃ τὴν τεχνικὴν πρόοδον εἰς ἓν ἰδεῶδες Ἐλευθερίας καὶ Δικαιοσύνης καὶ ἐπομένως ὅταν ἡ τεχνικὴ πρόοδος τεθῆ εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Συνόλου, ὅταν ὁ ἄνθρωπος παύσῃ νὰ εἶναι μέσον, ἀλλὰ γίνῃ σκοπός, ὅταν δηλοδῆ γίνῃ μέσον προόδου τῆς ἀνθρωπότητος καὶ ὄχι ἐνὸς κράτους ἢ μιᾶς τάξεως. Τότε ἡ ἐργασία θὰ μεταβάλλῃ μορφήν καὶ θὰ εἶναι «ἡ πρόθυμος καὶ χαρωπὴ συμβολὴ ἐκάστου εἰς τὴν κοινὴν προσπάθειαν» καὶ ὄχι «αἱ ὥραι αἱ ὁποῖαι ἐξαγοράζονται», διὰ νὰ μεταχειρισθῶ τὴν παραστατικὴν ἔκφρασιν ἐνὸς φωτισμένου γάλλου ἐργοδότη.

Ἀναντιρρήτως ὀφείλομεν νὰ παραγάγωμεν περισσότερον. Ἡ μεζων ἀπόδοσις, ἡ παραγωγικότης, εἶναι τὸ σύνθημα τῆς ἐποχῆς μας, εἶναι ἡ κυρία ἐπιδίωξις τῆς Σχολῆς μας, ἀλλὰ νὰ παραγάγωμεν περισσότερα μὲ σκοπὸν νὰ ζήσωμεν ὅλοι καλύτερα. Φιλοδοξία τῆς Σχολῆς μας, ἡ ὁποία πρώτη ἐν Ἑλλάδι διεκήρυξε τὸ σύνθημα τῆς παραγωγικότητος, εἶναι νὰ συμβάλῃ εἰς τὴν βιομηχανοποίησιν τῆς Χώρας, διότι ἡ πραγματοποίησις τῆς, μὲ τὴν παράλληλον ἀνάπτυξιν τῶν λοιπῶν παραγωγικῶν κλάδων, εἶναι ἀπολύτως ἀπαραίτητος διὰ τὴν ἐπιβίωσίν μας ὡς Ἐθνους καὶ ὡς Κράτους.

Νὰ ἐργασθῶμεν ἀποδοτικώτερον, ὄχι διὰ νὰ μεταβληθῶμεν εἰς δούλους τῆς παραγωγικῆς προσπαθείας καὶ εἰς ἐξαρτήματα τῆς μηχανῆς, ἀλλ' ἀντιθέτως διὰ νὰ ἀνυψωθῶμεν εἰς κυρίους τῶν μέσων τῆς παραγωγῆς μὲ τὴν ὑπερηφάνειαν διὰ τὰ τεχνικά μας ἐπιτεύγματα.

Νὰ αὐξήσωμεν τὴν παραγωγὴν καὶ νὰ πολλαπλασιάσωμεν τὰ ἀγαθὰ, διὰ νὰ τὰ καταστήσωμεν προσιτὰ εἰς ὅλους, διὰ νὰ αὐξήσωμεν ἐπομένως τὴν ἀνθρωπίνην ἀξίαν.

Νὰ δημιουργήσωμεν ἐπομένως ὄχι ἓνα στενὸν καὶ ἀδυσώπητον τεχνικὸν πολιτισμόν, μίαν τερατώδη πρόοδον, ὅπου ὁ ἄνθρωπος θὰ ἐκμηδενίζεται πρὸ τοῦ ὄγκου, ἀλλ' ἀντιθέτως νὰ ἐπιτύχωμεν ἓνα ἀνθρώπινον πολιτισμόν, ὅπου οἱ ἄνθρωποι θὰ εἶναι πράγματι πλάσματα τοῦ Θεοῦ κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσίν του.

Ν'ἀπαντήσωμεν ἐπομένως εἰς τὸ ἐρώτημα οὐ va le travail humain, ὅτι μὲ τὴν ὀρθοτέραν ὀργάνωσιν τῆς ἐργασίας, μὲ τὴν καλύτεραν διεξαγωγὴν τῆς, μὲ τὴν δικαιότεραν ἀμοιβὴν τῆς, μὲ τὴν μεγαλυτέραν ἀπόδοσίν τῆς, μὲ τὴν ἀνύψωσίν τῆς ἀπὸ τὸ ἐπίπεδον τοῦ ἐξαναγκασμοῦ εἰς τὸ ὑψηλὸν βᾶθρον τοῦ κοινωνικοῦ λειτουργήματος ἀποσκοποῦμεν νὰ πραγματοποιήσωμεν μίαν καλύτεραν Αὔριον.

Λέγει τὸ Εὐαγγέλιον ὅτι «οὐκ ἐπ' ἄρτῳ ζήσεται ὁ ἄνθρωπος». Σήμερον πού τὰ ὑλικά ἀγαθὰ εἶναι ἀπέιρως ἀφθονώτερα καὶ δύναται εἰς μίαν στοιχειωδῶς ὀργανωμένην κοινωνίαν νὰ ἐξασφαλισθῇ ἡ τροφὴ εἰς ὅλους, σήμερον ἀκριβῶς ἀντιλαμβανόμεθα εἰς τὴν πληρότητά τῆς

τὴν εὐαγγελικὴν αὐτὴν ρῆσιν, διότι ἡ ἀγωνία καὶ ἡ πείνα ποὺ μαστίζουσι τὴν Ἀνθρωπότητα δὲν εἶναι ὑλική, ἀλλ' ἀντιθέτως, εἶναι ἀγωνία καὶ πείνα τοῦ πνεύματος καὶ τῆς ψυχῆς ἐνώπιον τῆς ἀποστάσεως, ἣ δὲ ποῖα τὰ χωρίζει ἀπὸ τὴν τεχνικὴν πρόοδον.

Γνωρίζω ὅτι «στενὴ καὶ τεθλιμμένη εἶναι ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωὴν», ἀλλὰ ζῶμεν ἀπλῶς εἰς τὸ πηχτὸ σκοτάδι ποὺ ἀναγγέλλει τὴν αὐγὴν. Τότε ἡ ἀνθρωπότης θὰ δυνηθῆ νὰ δώσῃ ἱκανοποιητικὴν καὶ αἰσιόδοξον ἀπάντησιν εἰς τὸ ἐρώτημα τοῦ ἐκλεκτοῦ μας ξένου, εἰς ὑγείαν τοῦ ὁποίου, καθὼς καὶ τῆς Κυρίας του ἐπιτρέψατέ μου νὰ ζητήσω-νὰ πῶμεν.

Κατὰ τὰ παραγμένα αὐτὰ χρόνια τῆς παγκοσμίου ἱστορίας, μία αὐτοδιοίκησις δὲν δύναται ἐπὶ μακρὸν νὰ ἐπιζήσῃ ἐὰν ἡ Κυβέρνησις δὲν ἀποτελεῖ πραγματικὸν καὶ ἀποδοτικὸν μέσον ἐξυπηρητήσεως τῆς ἀνθρωπότητος καὶ ἐκπληρώσεως τῆς θελήσεως τοῦ Ἔθνους. Κυβέρνησις χωρὶς καλὴν διοίκησιν ὁμοιάζει μὲ σπῆτι κτισμένο ἐπὶ τῆς ἄμμου.

President's Committee on Administrative Management

Συμβούλια και Έπιτροπές

Γ. Κ. ΒΑΛΛΗΝΔΑ

Πρόεδροι, Αντιπρόεδροι, Γενικοί Γραμματείς, Είδικοι Γραμματείς, Ταμιαί, Κοσμήτορες, Σύμβουλοι, Εισηγηταί ... ωραίοι τίτλοι, αλλά τί αποδίδουν ;

Έπιτροπές και Συμβούλια από τὰ πλέον ταπεινά έως τὰ ανώτατα, όταν συσκέπτονται, έμφανίζουν τήν προχειρολογίαν και τὸ άνοργάνωτον.

Τὰ περισσότερα μέλη δέν γνωρίζουν τὰ θέματα και έπιμένουν νά έκθέσουν τās άπόψεις των. Όταν υπάρχει εισήγησις γραπτή, σπανίως θά περιέχει σκεπτικόν και άκόμη σπανιώτερον νά έχει διανεμηθή προηγουμένως εις τὰ μέλη. (Βλέπε εις τὰ τεύχη άριθ. 1 και 2 του περιοδικου «ΕΠΙΤΥΧΙΑ διά τής Όργανώσεως» τὰ άρθρα («Τά Λάθη εις τήν Σκέψιν» και «Βελτιωμένοι Μέθοδοι Έπεξεργασίας Θεμάτων»).

Άλλά και εάν κατ' έξαιρέσιν έχη διανεμηθή ή εισήγησις πρό όλιγων ήμερών, κανένα μέλος δέν θά έχει υποβάλη γραπτώς τās παρατηρήσεις του εις τόν εισηγητήν, ώστε νά τόν βοηθήσουν εις τήν καλύτεραν διατύπωσιν τής τελικής εισηγήσεώς του.

Με αυτόν τόν άνοργάνωτον τρόπον, και όταν άκόμη τὰ μέλη είναι κατάλληλα, αί άποφάσεις που λαμβάνουν έχουν λάθη και είναι χειρότεροι από τās εισηγήσεις που τυχόν υποβάλλονται.

Τί ωφελεί τήν Έπιχείρησιν ή καλή όργάνωσις της, όταν δέν είναι ώργανωμένον και τὸ Διοικητικόν Συμβούλιον της, ώστε νά μη διδῃ έσφαλμένας κατευθύνσεις ;

Πώς είναι δυνατόν νά όργανωθῆ καλά ένα Κράτος όταν τὸ Έπουργικόν Συμβούλιόν του δέν εφαρμόζει «Βελτιωμένας Μεθόδους Έπεξεργασίας Θεμάτων» ;

Πώς μία Έπιτροπή θά λάβῃ όρθάς άποφάσεις έκ του

προχείρου όταν εις τὸν χρόνον ποῦ ἀπαιτεῖται δι' ἓνα θέμα συζητοῦνται δέκα καὶ πλέον θέματα ; (Ἰδίως όταν ὑπάρχη ἀποζημίωσις ἀνά θέμα).

Εἰς ὅλα αὐτὰ τὰ ἐρωτήματα εἶναι εὐκόλη ἡ ἀπάντησις. Μόνον όταν ὁ Πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου ἢ τῆς Ἐπιτροπῆς ἀντιληφθῆ τὴν ἀξίαν τῶν «Βελτιωμένων Μεθόδων Ἐπεξεργασίας» καὶ τὴν ἀνάγκην τῆς ἐφαρμογῆς των σὲ κάθε Συμβούλιο ἢ Ἐπιτροπὴ καὶ ἐπιτύχη αὐτὴν τὴν ἐφαρμογὴν, τότε θὰ κατορθώσῃ νὰ ἀποφύγῃ τὰ καταστρεπτικὰ λάθη.

Καὶ μόνον τότε θὰ κατορθώσῃ αὐτὴ ἡ Ἐπιχείρησις, ἢ τὸ Ἰδρυμα ἢ τὸ Κράτος, νὰ ἐφαρμόσῃ κατὰ τὸν ὀρθὸν τρόπο καὶ τὰς ὑπολοίπους ἀρχὰς τῆς Ὄργανωτικῆς Ἐπιστήμης, ὅπως τὰς ἀποδοτικὰς ἀμοιβάς, τὸν προγραμματικὸν ἔλεγχον, κ.λ.π.

Αὐτὸ εἶναι σήμερα τὸ σπουδαιότερον καθήκον παντὸς Ἠγέτου.

Μηχανικὸς Γεώργιος Κ. Βάλληνας
Ἐντιπρόεδρος ΕΠΟΡ

Ἐπάρχει εἰς ἕτερον τρόπον ἐπιστημονικῆς ἐρεύνης, ὃ ὁποῖος πρέπει νὰ ἐπισύρῃ τὴν εἰδικὴν προσοχὴν: ἦτοι ἡ ἀκριβὴς μελέτη τῶν κινήτρων, τὰ ὁποῖα ἐπηρεάζουν τοὺς ἀνθρώπους.

Fr. W. Taylor

Οι τρεῖς κατηγορίες τοῦ ἀνθρωπίνου παράγοντος

Χ. Κ. ΛΑΜΠΡΟΥ

Τί είναι αὐτός; ὁ «ἀνθρώπινος παράγων στήν Ἐπιστημονική Ὀργάνωση» (the Human Factor in Management), γιά τόν ὁποῖο τόσος λόγος (ἐπι τέλους!) ἄρχισε νά γίνεται σ' ὄλο τόν κόσμο :

Πολύ γενικά, θά μπορούσαμε νά τόν ὀρίσωμε, ὡς τὸ «ὑποκειμενικὸ στοιχεῖο» στήν Ὀργάνωση. Πρακτικώτερος, ὅμως, εἶναι ὁ ὀρισμὸς τοῦ Αὐστριακοῦ Ν. Thumb, ὅπως υἱοθετήθηκε ἀπὸ τὸν Ὀργανισμὸ Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς

Συνεργασίας (Ο.Ε.Ο.Σ.) (*), ἀν καὶ κάπως στενός :

«Μὲ τὸν ὄρο «Ἀνθρώπινος παράγοντες στήν Παραγωγικότητα», γράφει, νοοῦμε κάθε παράγοντα οἰασδήποτε μορφῆς, πού ἀσκεῖ ἐπίδραση στή σωματικὴ ἢ τὴν διανοητικὴ καὶ ψυχολογικὴ κατάσταση, ἢ σὲ ἀμφότερες, τοῦ ἀνθρώπου κατὰ τὴν ἐργασία του καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἐπηρεάζει ἀποτελεσματικὰ τὴν παραγωγή καὶ τὴν βιομηχανικὴ εἰρήνη μέσα σ' ἓνα ἴδρυμα».

Ἀφαιρῶντας, τώρα, ἀπὸ τὸν παραπάνω ὀρισμὸ τὸ ἐφήμερο στοιχεῖο τῆς μόδας πού λέγεται «παραγωγικότης», φθάνομε μὲ ἐλαφρὲς τροποποιήσεις σ' ἓνα ἀληθινὰ ἱκονοποιοητικὸν ὀρισμὸ τοῦ ἀνθρωπίνου παράγοντος, γενικά :

«Ἀνθρώπινος παράγων στήν Ὀργάνωση εἶναι τὸ σύνολο τῶν ἐπιδράσεων, πού προσδιορίζουν τὴν σωματικὴ καὶ τὴν ψυχοδιανοητικὴ κατάσταση τῶν ἐργαζομένων σ' ὁποιαδήποτε ὀργανωτικὴ μονάδα καὶ συνδέονται, ἔτσι, μὲ τὴν ἀπόδοση τῆς ἐργασίας ἀτομικά καὶ ὁμαδικά».

Τὸ πρῶτο καὶ βασικώτερο συμπέρασμα, πού βγαίνει ἀπὸ τὴν παραπάνω διατύπωση εἶναι ἡ τεραστία, ἡ ἀποφασιστικὴ σπουδαιότητα τοῦ ἀνθρωπίνου παράγοντος γιά τὴν ἐποπτεία οἰασδήποτε ὀργανωτικῆς προσπάθειας, οἰασδήποτε ἐργασίας—ἐφ' ὅσον ἢ καὶ ἡ ἀπλούστερη ἐργασία προϋποθέτει κάποια ὀργάνωση τῶν συντελεστῶν τῆς. Ὁ ἀνθρώπινος παράγων θά μπορούσε ἀβίαστα νά χαρακτηρισθῆ, ὡς ἡ ψυχὴ τῆς Ὀργανώσεως. Χωρὶς αὐτόν, δὲν ὑπάρ-

* OEEC : «Working Party No 4 of the Sub - Committee for Productivity Studies for the Study of Human Factors in Productivity : Interest of the Staff on its Work in Production and in the Firm». Paris, 17 il Juin 1953.

χει ζωή. Γι' αυτό, σ' όλους εκείνους, που από ήμισιάθεια υπερτονίζουν τα λοιπά στοιχεία της 'Οργανώσεως και λησμονούν η «παράμερίζουν» τόν ανθρώπινο παράγοντα μπορούμε νά αντιτάξουμε τήν θαυμασία ευαγγελική ρήση : «Τί ωφελήσει άνθρωπον, εάν τόν κόσμον όλον κερδίση και ἀπολέσῃ τήν ψυχὴν αὐτοῦ» ;

Ἄς σταματήσουμε, γιατί σκοπός μου δέν εἶναι ἡ ἔξαρση τῆς σπουδαιότητος, ἀλλά μία κατάταξη τοῦ ἀνθρώπινου παράγοντος στήν 'Οργάνωση. Λοιπόν, τόν ἀνθρώπινο παράγοντα χωρίζουν τώρα σέ τρεῖς εἰδικότερες ομάδες ἢ κατηγορίες. Δέν τόν ταυτίζουν πλέον (ὅπως προκύπτει καί ἀπό τόν ὀρισμό) μέ τοὺς ἐργαζομένους στήν δεδομένη ὀργανωτικὴ μονάδα. Γι' αὐτό καί μερικοὶ χρησιμοποιοῦν τόν πληθυντικὸ «ἀνθρώπινοι παράγοντες» καί ὄχι «ἀνθρώπινος παράγων».

Στὴν πρώτη κατηγορία, περιλαμβάνονται οἱ ἐξωτερικοὶ παράγοντες, αὐτοὶ δηλαδή που βρίσκονται ἔξω ἀπὸ τὴν ὀργανωτικὴ μονάδα. Ἀναφέρομε ἐνδεικτικά : τὴν φορολογικὴ νομοθεσία, τὸ βιοτικὸ ἐπίπεδο, τίς κοινωνικές, οἰκονομικές καί πολιτικές συνθήκες τῆς χώρας.

Στὴ δεύτερη κατηγορία, ἀνήκουν οἱ ἐνδοοργανωτικοὶ παράγοντες, αὐτοὶ, δηλαδή, που βρίσκονται μέσα στήν ὀργανωτικὴ μονάδα. Προκειμένου λ.χ. γιὰ μιὰ βιομηχανικὴ ἐπιχείρηση, μεταξύ ἄλλων εἶναι : τὸ σύστημα ὑποδείξεων (suggestion scheme, οἱ ἀμοιβές παροτρύνσεως ἢ ἀποδόσεως (wage incentives), τὸ σύστημα ἐνημερώσεως τοῦ προσωπικοῦ γιὰ τὴν κατάσταση καί τίς ἐπιδιώξεις τῆς ἐπιχειρήσεως, ἡ δυναμικὴ καί στατικὴ ὀργάνωση τῆς ἐπιχειρήσεως κ.ο.κ.

Στὴν τρίτη, τέλος, κατηγορία ὑπάγεται τὸ σύνολο τῶν ἀτομικῶν παραγόντων τῆς δεδομένης ὀργανωτικῆς μονάδος. Δηλαδή, παράγοντες που ἀπορρέουν ἀπὸ τὴν προσωπικότητα ὀρισμένων ἀτόμων ἐργαζομένων μέσα σ' αὐτή, ἀνεξαρτήτως ἐπιπέδου ἱεραχίας.

Ἀπὸ τὴν ἀπαρίθμηση αὐτῆ τῶν «ἀνθρώπινων παραγόντων» γίνεσαι φανερό, ὅτι περιοριζόμεθα, κατ' ἀρχὴν, στοὺς θετικούς συντελεστὰς προόδου τῆς ὀργανωτικῆς μονάδος. Ἀναφέραμε, στοιχοῦντες κι' ἐδῶ στὸν Ν. Thumb, τοὺς παράγοντες, που κατὰ τὸν Ο.Ε.Ο.Σ. ἐπιδρῶν, ὅπως προσδιορίσαμε πρόηγουμένως, στήν ἀπόδοση τῶν ἐργαζομένων σέ βιομηχανικὲς ἐπιχειρήσεις, εἰδικότερα.

Τὸ νέο, που προσφέρει ἡ τριπλῆ αὐτὴ κατάταξη εἶναι, νομίζω, ἡ προσθήκη τῆς πρώτης καί τῆς δεύτερης κατηγορίας. Καί ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὴν πρώτη, τὴν κατηγορίαν τῶν ἐξωτερικῶν παραγόντων δέν εἶναι εὐκόλο νά ὑπάρξουν ἀνιρρήσεις. Γιὰ τὴν δεύτερη, ὅμως, κατηγορίαν πολλοὶ θὰ διερωτηθοῦν, ἴσως : «Καλά, καὶ ὅταν στήν ἐπιχείρηση δέν λειτουργοῦν συστήματα ὑποδείξεων, ἀμοιβῶν ἀποδόσεις κτλ., τότε τί γίνεται ; εἶναι ἀνύπαρκτοι οἱ παράγοντες τῆς δεύτερης κατηγορίας ;

Ἀσφαλῶς ὄχι ! Μὲ τὴ διαφορά, πῶς, ὅταν ὑπάρχουν τὰ συ-

στήματα αυτά, οι παράγοντες είναι θετικοί· ενώ όταν δεν υφίστανται, οι παράγοντες είναι, απλούστατα, αρνητικοί!

Από την διαπίστωση αυτή, του διαφορισμού σε θετικούς και σε αρνητικούς (όχι μόνον «άνθρωπινους») παράγοντες οργανώσεως αναβλύζει ένα δεύτερο, πολύ σημαντικό, συμπέρασμα :

Η έπιτυχία ή άποτυχία μιās οργανώσεως αποφασίζεται όχι μόνον από τις θετικές ενέργειές μας, αλλά και από τις παραλείψεις μας. Με άλλα λόγια, ή εϋθύνη δεν περιορίζεται μονάχα στο τί εφαρμόζει κανείς σε δεδομένη οργανωτική προσπάθεια, αλλά επεκτείνεται και στο τί δεν εφαρμόζει, πώς θα έπρεπε να τó εφαρμόση!

ΧΑΡΙΤΩΝ Κ. ΛΑΜΠΡΟΣ

Ο άληθέστερος όρισμός της δημοκρατίας είναι ή ισότης εύκαιριων. Η άληθής δημοκρατία συνίσταται εις την όργάνωσιν των άνθρωπίνων σχέσεων έν άρμονία με τους φυσικούς νόμους, ούτως ώστε έκαστον άτομον να έχη την ίσην εύκαιρίαν όπως δράση κατά την μεγαλυτέραν δυνατήν ίκανότητά του.

H. L. GANTT

Πώς διδάσκεται η «Ἐπιστήμη τῶν Κοινωνικῶν Σχέσεων» εἰς τὰ Πανεπιστήμια τῶν Η. Π. Α.

Μ. Β. ΠΑΥΛΙΔΟΥ

Τὴν 23ην Ἀπριλίου κατόπιν προσκλήσεως τῆς Ἀνωτέρας Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν ἀνέπτυξα τὰ τοῦ θεσμοῦ τῶν Public Relations κλάδος τοῦ ὁποίου εἶναι αἱ Ἀνθρώπιναι Σχέσεις Human Relations, εἰς τὴν Δ' Τακτικὴν Σύσκεψιν τῶν Σπουδαστῶν μελῶν τοῦ Γ.Β.Ε.Ε

Ἦτο ἡ πρώτη φορά πού ἀνεπτύσσοντο δημοσίᾳ πρὸς τὴν ἑλληνικὴν σπουδάζουσα νεολαία τὰ τοῦ θεσμοῦ αὐτοῦ ὁ ὁποῖος συνέβαλε οὐσιαστικῶς εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς τῶν Η.Π.Α.

Ἀνταποκρινόμενος καὶ πάλιν εἰς εὐγενῆ παράκλησιν τῆς Σχολῆς ὅπως συνεργασθῶ εἰς τὸ παρὸν τεύχος, ἐδιάλεξα τὴν φορά αὐτὴ ὡς θέμα τὸ «Πώς διδάσκεται ἡ ἐπιστήμη τῶν Ἀνθρωπίνων Σχέσεων εἰς τὰ Ἀμερικανικὰ Πανεπιστήμια».

Εὐχομαι ὅπως ἡ πρωτοποριακὴ ἐργασία τῆς ΑΔΕΛ εἰς τὸν τομέα τῆς διαδόσεως τοῦ θεσμοῦ τῆς Ἀνυπτύξεως Σχέσεων εἰς τὴν χώραν μας εὐρὴ συνεχισθῶς μέσα εἰς τὰς τάξεις τῶν σπουδαστῶν τῆς Ἀνωτέρας Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν.

Οἱ Βιομηχανικὲς καὶ Ἐργατικὲς Σχέσεις πού ὀνομάζονται ἐπίσης Ἀνθρώπινες Σχέσεις (Human Relations) ἢ Διοικητικὲς καὶ Ἐργατικὲς Σχέσεις (Management Labour Relations), ἢ Βιομηχανικὲς Σχέσεις (Industrial Relations) ἔχουν λάβει τεραστίᾳ διάδοσιν εἰς τὰς Η.Π.Α. τὰ τελευταῖα χρόνια.

Αὐταῖαι ἐπιστήμαι εἶδαν τὸ φῶς κατὰ τὸ ἔτος 1921 στὰ Πανεπιστήμια τοῦ Wisconsin καὶ τοῦ Princeton καὶ ἡ σημασία τους ἄρχισε νὰ αὐξάνεται ὕστερα ἀπὸ τὴν μεγάλη βιομηχανικὴ κρίσιν τοῦ 1929 καὶ ἰδιαιτέρα, ὕστερα ἀπὸ τὸν τελευταῖο πόλεμον.

Τελευταίως 19 ἀπὸ τὰ πρὸ φημισμένα Ἀμερικανικὰ Πανεπιστήμια ἀφιερώνουν μελέτες πάνω σ' αὐτὸ τὸ θέμα.

Ἄν καὶ οἱ Ἀμερικανοὶ δὲν ἔδωσαν ἀκόμα ἕναν ἀκριβῆ ὀρισμόν, θὰ ἀποτολμήσωμεν νὰ προσδιορίσωμεν αὐτὸν τὸν νέον θεσμόν σὰν «σύνολο διδασκαλίας μελετῶν καὶ ἐρευνῶν προορισμένο νὰ ἐπεξεργασθῆ καὶ νὰ διαδόσῃ τὰς μεθόδους καὶ τοὺς κανόνες πού ἐξασφαλίζουν τὴν ὀλικὴ καὶ πνευματικὴ ἀνεση τῶν ἐργατῶν καὶ εἰδικώτερα τὴν ἀρμονία τῶν σχέσεων τους με τοὺς προϊσταμένους.

Εἶναι γεγονός ὅτι αἱ Η.Π.Α. αἱ ὁποῖαι τείνουν νὰ δημιουργήσουν ἕναν πολιτισμὸν τῶν μαζῶν θεωροῦν τὰς «Βιομηχανικὰς

Σχέσεις» σάν ένα βασικό μηχανισμό τοῦ κοινωνικοῦ τους οικοδομήματος. «Τό μεγάλο πρόβλημα αὐτοῦ τοῦ δευτέρου ἡμίσεος τοῦ 20ου αἰῶνος εἶναι νά μορφωθῇ ὁ ἐργατικός κόσμος», λέγουν μερικοί ἀντιπρόσωποι τῶν ἰθυόντων κύκλων τῆς Ἀμερικανικῆς Βιομηχανίας. Ἀπό τὰ σοβαρώτερα θέματα πού ὑπάγονται εἰς τήν ἀρμοδιότητα τῶν Βιομηχανικῶν Σχέσεων εἶναι αἱ διαπραγματεύσεις τῶν Συλλογικῶν Συμβάσεων.

Οἱ «Βιομηχανικές Σχέσεις» θέτουν κυρίως ἀντιμέτωπες δύο παρατάξεις. Τούς Προϊσταμένους πού εἶναι διευθυνταί ἐλευθέρων ἐπιχειρήσεων, καί τούς Ἑργάτας πού συνήθως ἀνήκουν σέ συνδικάτα. Ὑπολογίζεται ὅτι, σέ πληθυσμό 62 ἑκατομμυρίων κατοίκων τὰ συνδικάτα συγκεντρώνουν 16 ἑκατομμύρια ἐργάτας. Σ' αὐτούς τούς δύο παράγοντας πρέπει νά προστεθῇ καί τὸ Κράτος ἢ γιά τήν ἀκρίβεια 48 πολιτεῖαι τῆς Ἀμερικῆς—καθώς καί ἡ ὁμοσπονδιακή Κυβέρνησις πού εἶναι ἐπιφορτισμένες γιά τήν σύνταξιν τῶν νόμων.

Τὰ προγράμματα

Ἡ διδασκαλία τῶν «Βιομηχανικῶν Σχέσεων» καί τὸ μεγαλύτερο μέρος τῶν μελετῶν καί ἐρευνῶν ἐπὶ αὐτῶν τῶν θεμάτων, γίνεται εἰς τὰ Πανεπιστήμια, εἴτε ἰδιωτικά εἶναι εἴτε Κρατικά. Εἰσάγοντας κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὸ Πανεπιστήμιο σάν τέταρτο παράγοντα σ' αὐτὴ τὴν ὑπόθεσιν, οἱ Ἀμερικανοὶ μένουν πιστοὶ σέ δύο ἰδέες πού τούς εἶναι προσφιλεῖς:

—Ἀπὸ τὴν ἑνὴν πλευρὰ ἡ μεγάλη ἐκτίμησις πού ἔχουν γιά τὸ Πανεπιστήμιο σάν ἐστίας συνεχίσεως τῆς πνευματικῆς ζωῆς, ὅπου μακριὰ ἀπὸ τὴν ἄμεση ἐπαφή τῶν συμφερόντων πού ἀντικρούονται καί τῆς πολιτικῆς, βρῖσκεται σέ καλύτερη θέση γιά νά κρίνη ἀμερόληπτα.

—Ἀπὸ τὴν ἄλλη πλευρὰ ἡ πεποίθησις ὅτι ἡ λύσις ὄλων τῶν προβλημάτων καὶ εἰδικώτερα ἐδῶ ὅσον ἀφορᾷ τὰς Κοινωνικὰς Σχέσεις, δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ μίαν προκαθορισμένην στάσιν, ἀλλὰ ἀπὸ μίαν ἀντικειμενικὴν καὶ εἰλικρινῆ ἀνάλυσιν τῶν γεγονότων ὅπως παρουσιάζονται αὐτὰ καθ' ἑαυτά.

Τὰ βασικὰ προβλήματα μὲ τὰ ὁποῖα ἀσχολοῦνται οἱ «Βιομηχανικές Σχέσεις» καθὼς καί οἱ «Ἑργατικές Σχέσεις» μᾶς ἐμφανίζονται διαδοχικὰ ἂν παρακολουθήσουμε τὴν σταδιακὴν ἐξέλιξιν τῆς ἐπαγγελματικῆς ζωῆς ἑνὸς ἐργαζομένου.

Πρῶτον θέμα εἶναι ἡ ἐξεύρεσις ἐργατικῶν χειρῶν. Αὐτὲς οἱ μελέτες ἀφοροῦν τὸ πεδῖον τῆς ἐργασίας, θέμα σημαντικὸν γιά μίαν χώρα ὅπως αἱ Η.Π.Α., ὅπου ὁ νομαδισμὸς εἶναι μίαν παράδοσιν. Τὸ κέντρον τῶν «Βιομηχανικῶν καὶ Ἑργατικῶν Σχέσεων» τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Μιννεζότα ἔχει ἀφιερῶσει σημαντικὰς ἐργασίας πάνω σ' αὐτὸ τὸ ζήτημα.

Ἐν συνεχείᾳ πρέπει νά προχωρήσῃ κανεὶς εἰς τὴν πρόσληψιν ἐργατῶν, σημαντικὸν σταθμὸν πού ὁδηγεῖ στὰς διαπραγματεύσεις

τῶν Συλλογικῶν Συμβάσεων (Collective Bargainings) καὶ πού βασίζεται ἐπὶ πολλῶν στοιχείων ὅπως ἡ μελέτη τῆς κινήσεως ἐργασίας (Job Evaluation) καὶ ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις τῆς ἐπιχειρήσεως. Ἀφοῦ προσληφθεῖ ὁ ἐργάτης πρέπει νὰ ξέρῃς νὰ τὸν διοικήσῃς κατὰ τρόπον, ὥστε νὰ μὴν ὑποφέρῃ ἀπὸ τὴν κατάστασίν του καὶ νὰ ἀφιερώνεται ἐξ ὀλοκλήρου στὴν ἐπιχείρησιν, ἀποδίδοντας σ' αὐτὴν τὴ μεγαλύτερη του παραγωγικότητα.

Ἀπὸ γενικῆς πλευρᾶς, τέλος, οἱ Ἀμερικανοὶ εἶναι πεπεισμένοι ὅτι ὁ κάθε ἄνθρωπος ἔχει δικαίωμα στὴν εὐτυχία καὶ τὴ μόρφωση, ἡ ὁποία εἶναι βᾶσις τῆς ἀτομικῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς καλῆς ἀγωγῆς τοῦ πολίτου. Διὰ νὰ ἐπιτευχθῇ αὐτὸ χρειάζεται:

— Ἀπὸ τὴν μίαν πλευρὰ νὰ γνωρίζομεν μὲ πολλὰς ἔρευνες τὶς παρούσας καὶ μελλοντικὰς ἀνάγκας τοῦ ἐργάτου.

— Ἀπὸ τὴν ἄλλη πλευρὰ νὰ μορφώσομε πολιτικὰ καὶ πνευματικὰ τὴ μεγάλη μάζα, ὥστε νὰ εἶναι σὲ θέσιν νὰ παίρνει μέρος συνειδητὰ στὴν κοινωνικὴ ζωὴ.

Ὅπως εἶναι φανερόν, ζωὴ νὰ μῆν σὲ ἐφαρμογὴ τὸ πρόγραμμα αὐτὸ ἀπαιτεῖ πολλὰς θεωρητικὰς γνώσεις:

Πολιτικὰς καὶ Οἰκονομικὰς Ἐπιστῆμες, Δίκαιο, Διοίκηση Ὑποθέσεων, Κοινωνιολογία, Ψυχολογία, Ἀνθρωπολογία (μὲ τὴν ἀμερικανικὴ ἔννοια τοῦ ὄρου, δηλαδὴ γενικὴ μελέτη τοῦ ἀνθρώπου), Ἱστορία, Ἀνθρώπινη Γεωγραφία.

Πολὺ συχνὰ ἐπίσης τὸ κέντρο τῶν «Βιομηχανικῶν καὶ Ἐργατικῶν Σχέσεων» τοῦ Πανεπιστημίου δὲν ἀποτελεῖ ἓνα τμῆμα αὐτόνομο, ἀλλὰ ἓναν ὄργανισμό συντονιστικὸν (ἀπὸ 10 ἄτομα συνήθως) τῶν ὁποίων ἡ ἐργασία εἶναι νὰ ἐναρμονίζομεν τὰς ὑπάρχουσας διδασκαλίας καὶ νὰ δημιουργοῦν καινούργιες, νὰ δύνουν διαλέξεις ἀπὸ ὁμιλητὰς ποὺ ἔρχονται ἀπὸ τὸ ἐξωτερικόν, νὰ προσανατολίζουν τὸν σπουδαστὴ πρὸς τὰ συναφῆ μαθήματα καὶ νὰ τὸν ὀδηγοῦν στὶς σπουδὰς του, νὰ διευθύνουν τὶς μελέτες ἐργασίας καὶ διδασκαλίας, νὰ πληροφοροῦν καὶ νὰ συμβουλεύουν ἐργάτας καὶ ἐργοδότης.

Αὐτὸ ὅμως τὸ Κέντρο δὲν ἐκδίδει διπλώματα. Πρέπει νὰ σημειωθῇ ἐν τούτοις ἡ ὑπαρξίς (στὴν Cornell University εἰδικῶς ποὺ δέχτηκε τὸ κέντρον τῶν «Βιομηχανικῶν καὶ Ἐργατικῶν Σχέσεων» τοῦ Κράτους τῆς Νέας Ὑόρκης) αὐτονόμου σχολείου ποὺ διδάσκει τακτικὰ μαθήματα γιὰ 4 χρόνια ποὺ καταλήγουν σ' ἓνα εἰδικὸν δίπλωμα, ὅπως σὲ ὅλα τὰ κλασσικὰ τμῆματα τῶν Πανεπιστημίων.

Πράγματι αὐτὰς οἱ Σχολὰς ἔχουν δημιουργηθεῖ τελευταίως καὶ πρὸς τὸ παρὸν ἡ τοποθέτησις τῶν διπλωματούχων δὲν εἶναι σαφῶς καθωρισμένη, ἔστω καὶ ὡς Δ)τῶν προσωπικοῦ.

Παιδαγωγικαὶ Μέθοδοι

Εἰς αὐτὸ τὸ πεδίου τῶν «Βιομηχανικῶν καὶ Ἐργατικῶν Σχέσεων» περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλον οἱ Ἀμερικανοὶ εἶναι ἀντίθε-

τοι εις πομπώδεις εκθέσεις που δέν ἀρμόζουσι προφανώς στην νοοτροπία τους καί δέν ενδιαφέρονται γιά μιὰ λογική διάταξι ἀλλά θέλουν νά μαθαίνουν γνώσεις συγκεκριμένες καί ἀποδοτικές. Κάθε φορά που εἶναι δυνατὸν ἀντικαθιστοῦν τὸ μάθημα, τὸ ἀγαπητὸ εἰς τοὺς εὐρωπαίους σπουδαστὰς, μὲ συζήτησι, ὅπου ὁ καθηγητὴς ὕστερα ἀπὸ μιὰ περίληψι τοῦ μαθήματος τὸ ὁποῖο θὰ ἔχει μελετήσῃ ὁ μαθητὴς προηγουμένως σ' ἓνα βιβλίον γίνεται αὐτὸς ἓνα εἶδος ἀρχηγοῦ παιγνιδιοῦ, μὲ πρωτοβουλία, ὁδηγὸς καί διαιτητὴς μιᾶς συζητήσεως μεταξὺ σπουδαστῶν. Γίνεται μιὰ ὑπερβολικὴ κατάχρησις «Μελέτης περιπτώσεων» (Case Studies) που ἀντλοῦνται ἀπὸ τὴν πραγματικότητα τῆς καθημερινῆς ζωῆς. Γιά νά πλησιάσουν ἀκόμα περισσότερο τὴν πραγματικότητα ζωηρεύουν τὴ συζήτησι μεταβάλλοντάς τιν ἐν δραματικῇ σκηνῇ (Psychodrama) ὅπου ὁ σπουδαστὴς παίζει ἓναν ἀληθινὸν ρόλον: πληρεξουσίου συνδικάτου, προϊσταμένου ἢ διαιτητοῦ Τέλος ἢ ἴδια αὐτὴ συναίσθησις τῆς πραγματικότητος τοὺς κάνει νά ἐμπιστεύονται πολλὰς φορές διδασκαλίαι ἐν πρώην ἐργάτας που ἔγιναν καθηγηταὶ ἢ ὁμιληταί. Τέτοιου εἶδους ἀλλαγὰς σταδιοδρομίας συνθηρίζονται στίς Η. Π. Α.

Ἐκτὸς τῶν γενικῶν καί ἐιδικῶν μαθημάτων τὸ Πανεπιστήμιον ἔχει καί ἄλλα μέσα δράσεως εἰς τὸ πεδῖον τῶν Κοινωνικῶν Προβλημάτων τῆς Ἑργασίας: Τὴν ἔρευνα τὴν βασιζομένην ἐπὶ τῆς μελέτης τῶν κειμένων ἢ ἐπὶ τῶν ἐρευνῶν, τὰς συζητήσεις κατὰ τὴν διάρκειαν συγκεντρώσεων που περιλαμβάνουν ἀντιπροσώπους τῶν τριῶν παρατάξεων που ἀναφέραμε ἤδη γιά νά συζητήσουν ἓνα ἐπιλεγμένο θέμα, κύκλους διαλέξεων που κρατοῦν ἀπὸ 3 ὥρες ἕως 3 μῆνες ἀφιερωμένες ἄλλοτε στοὺς διευθύνοντας τῶν ἐπιχειρήσεων καί ἄλλοτε στοὺς ὑπευθύνους συνδικαλιστὰς, διαλέξεις ἐκλαϊκείσεως (Extension Service), που ἀπευθύνονται εἰς τὸ εὐρύτερον κοινὸν ὑπὸ τὴν μορφήν βραδυνῶν μαθημάτων ἢ ἀκόμη ραδιοφωνικὰς ἐκπομπὰς ἢ τὴν τηλεόρασιν.

Ἡ Ἑρευνα

Αἱ γνώμαι ὅλαι συμπέπτουν ἐπὶ τῆς σημασίας τῶν ἐρευνῶν. Ἐξ ἀφοῦ ληφθεῖ ὑπ' ὄψιν ἡ ἐπιστημονικὴ ἀντικειμενικότης εἰς τὴν ὁποίαν οἱ Ἀμερικανοὶ ἔχουν ὡς σύστημα νά ὑποβάλουν τὰ προβλήματά τους. εἶναι φανερόν ὅτι ἀπὸ τὰ ἀποτελέσματα αὐτῶν τῶν ἐρευνῶν θὰ παρουσιαστοῦν ὅπως γιά τίς φυσικὰς ἐπιστῆμες, τὸ ὕλικόν τῶν διδασμάτων που ταιριάζει νά ἀναπτυχθοῦν.

Αἱ Κοινωνικαὶ Ἐπιστῆμαι τῆς Ἑργασίας δέν ἀποτελοῦν ἓνα δόγμα που καθορίζεται μιὰ γιά πάντα, ἀλλὰ τουναντίον μιὰ κίνηση ἐξαιρετικὰ ζωερῆ ἐργασιῶν συγκεντρώσεως στοιχείων εἴτε ἐρευνῶν δηλαδὴ μελετῶν αἱ ὁποῖαι ἔχουν ὡς ἀντικείμενον τὸν καθορισμὸν τῆς ἀλληλουχίας τῶν φαινομένων. Ἐκατοντάδες νέοι ἐτοιμάζουσι τὴν διατριβὴν τους μὲ θέματα ἀναγόμενα εἰς τὰς Κοινω-

νικας Ἐπιστήμας τῆς Ἐργασίας. Εἶναι ἀξιοσημείωτον ὅτι δι' αὐτὸν τὸν σκοπὸν αἱ ἐπιχειρήσεις καὶ τὰ συνδικάτα τοὺς ἀνοίγουν ἐλευθέρως τὰ ἀρχεῖα τους καὶ τὸς ὑπηρεσίας τους. Αἱ ἐργασίαι αὐταὶ δημοσιεύονται καὶ διαδίδονται εὐρύτατα. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον πλέον τῶν 250 δημοσιευμάτων ἐξεδόθησαν σ' αὐτὸν τὸν τομέα ἀπὸ τοῦ 1922 ἀπὸ τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Princeton, τοῦ ὁποῦ καὶ αἱ δύο παρατάξεις, ἐργάται καὶ ἐργοδότες ἀναγνωρίζουν τὴν τελεία ἀμεροληψία. Τὰ ἔξοδα ποῦ δημιουργοῦν αὐταὶ αἱ ἐργασίαι καὶ τὰ δημοσιεύματα καὶ γενικώτερα ἡ λειτουργία τῶν κέντρων «Βιομηχανικῶν καὶ Ἐργατικῶν Σχέσεων» καλύπτονται διαφοροτρόπως Αἱ Πολιτεῖαι καὶ τελευταίως ἡ ὁμοσπονδιακὴ Κυβέρνησις φροντίζουν ὅπως καὶ διὰ τὰ συνήθη ἔξοδα τῶν Πανεπιστημίων.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὁ εἰρήσιος προϋπολογισμὸς τοῦ κέντρου τῆς πολιτείας τῆς Ν. Υ. φθάνει τὸ 1.000.000 δολλάρια. Σημαντικαὶ δωρεαὶ γίνονται ἀπὸ τοὺς ὀργανισμοὺς Rockefeller, Ford, Carnegie, ἀπὸ μεγάλας ἐπιχειρήσεις καὶ πῶς σπάνια ἀπὸ συνδικάτα.

Τέλος τὰ ἰδιωτικὰ Πανεπιστήμια συγκεντρώνουν τοὺς πόρους τους ἀπὸ τὰ ἔξοδα ἐγγραφῆς τὰ ὁποῖα εἶναι πολὺ μεγάλα, ἀπὸ δωρεὰς καὶ ἐπίσης, ὅπως τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Chicago, ἀπὸ ἐργασίαις οἱ ὁποῖαι γίνονται βάσει συμφωνητικῆς διὰ συμβολαίου βιομηχανικῶν ἐταιρειῶν καὶ μάλιστα τῶν Κεντρικῶν Συνδικάτων. Αὐτὸς ὁ τελευταῖος τρόπος δὲν στερεῖται κινδύνου διότι τὰ συνδικάτα, ἂν καὶ πολὺ πλούσια (ἡ περιουσία τους ἐκτιμᾶται εἰς 2 καὶ 3 δισεκατομμύρια) δὲν διαθέτουν ὁμως τὰ οἰκονομικὰ μέσα τῶν μεγάλων βιομηχανικῶν ἐταιρειῶν. Ἡ συνέπεια εἶναι μία σχετικὴ ἐπιφυλακτικότης εἰδικῶς τοῦ C. I. O. ἔναντι αὐτῶν τῶν ἰδιωτικῶν ὀργανισμῶν.

Διὰ νὰ διαλυθῇ κάθε σχετικὴ παρεξήγησις στὰ περισσότερα Πανεπιστήμια τὸ κέντρον τῶν Βιομηχανικῶν καὶ Ἐργατικῶν Σχέσεων εὐρίσκειται ὑπὸ τὸν ἄμεσον ἔλεγχον τῆς ἀνωτάτης Πανεπιστημιακῆς ἀρχῆς, δηλαδὴ τοῦ Προέδρου, ὁ ὁποῖος κατ' ἀναλογίαν παίξει τὸν ρόλον τοῦ Ἰρυστάνεως εἰς τὴν Ἑλλάδα. Τοιοῦτοτρόπως ὁλόκληρον τὸ Πανεπιστήμιον ρίπτεται εἰς τὴν πλάστιγκα.

Μ. Β. ΠΑΥΛΙΔΗΣ

Διευθυντὴς Ἀναπτύξεως Σχέσεων ΑΔΕΛ, ἀντεπιστέλλον μέλος τῆς Γαλλικῆς Ἐταιρείας Συμβούλων Ἀναπτύξεως Σχέσεων

Ἡ μέτρησις καὶ ἡ δικαιοσύνη

H. DUBREUIL

Εἰς τὴν ἐξέλιξιν τῆς βιομηχανικῆς ζωῆς βαρύνει, δι' ὅλου τοῦ βάρους τῆς, κοινὴ ἐπίδρασις τοῦ νόμου καθ' ὃν πᾶν ὅ,τι γίνεται δέον νὰ ὑπόκειται εἰς αὐστηράν μέτρησιν.

Ἡ ἱστορία τῆς τελειοποιήσεως τῶν μηχανικῶν μέσων, κυρίως τῆς κατασκευῆς τῶν, εἶναι στενῶς συνδεδεμένη μετὰ τὴν αὐξουσαν ἀκρίβειαν τῶν μέσων μετρήσεως, Ὅλαι αἱ παρὰ τῆς ἀνθρωπότητος ἐπιτευχθεῖσαι πρόοδοι ὀφείλονται εἰς τὴν ἰκανότητα τῆς προσοχῆς, ἡ ὁποία καθίσταται ὅλον ἐν περισσώτερον ἰκανὴ νὰ συγκεντροῦται καὶ ἡ ὁποία ἀδιακόπως ὑποβοηθεῖται ὑπὸ νέων μέσων συγκρίσεως καὶ μετρήσεως. Καὶ τοῦτο δὲν εἶναι ἀληθὲς μόνον ὡς πρὸς τὴν καθαρὰν τεχνικὴν, ὑπὸ τὴν σύγχρονον ἔννοιαν τῆς.

Πρέπει πράγματι νὰ ἀντιληφθῶμεν ὅτι ἡ παραγωγικότης καὶ ἡ ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ δικαιοσύνη, δηλαδὴ ἡ εἰρήνη τῆς ἐργασίας, δὲν θὰ ἐξασφαλισθοῦν κατὰ τρόπον ὁμαλὸν καὶ διαρκῆ, εἰμὴ μόνον ἐφ' ὅσον θὰ καθορισθοῦν, ἀφ' ἐνὸς μὲν ἡ ἀκριβὴς μέτρησις τῆς ἀξίας τῆς προσφερομένης ἐργασίας, ἀφ' ἑτέρου δέ, μετὰ ὅχι μικροτέραν ἀκρίβειαν, ἡ ἀμοιβὴ ἣτις ἀναμφισβητήτως τῆς ἀνήκει.

Τὸ ἀπαραίτητον ὄργανον δικαιοσύνης, ὡς πρὸς τὴν ἀμοιβὴν τῆς ἐργασίας, ἀποτελοῦν αἱ μέθοδοι τῆς λογιστικῆς. Ἐφ' ὅσον αἱ μέθοδοι αὗται θὰ εἶναι ἐπαρκῶς ἄρτιοι, ὥστε νὰ ἐπιτυγχάνεται ὁ καθορισμὸς τῆς ἀπολύτου ἀναλογικῆς σχέσεως μεταξὺ τῆς προσφερομένης ἐργασίας καὶ τῆς παρεχομένης ἀμοιβῆς, ἐπὶ τοσοῦτον θὰ ἐξασφαλίζονται ἡ δικαιοσύνη καὶ ἡ εἰρήνη τῆς ἐργασίας.

Ἀφ' ἧς στιγμῆς κάθε τμήμα τῆς ἐπιχειρήσεως θὰ διαθέτῃ αὐτόνομον προϋπολογισμόν, μετὰ τὰ ἴδια του ἔσοδα καὶ ἐξοδα, καθωρισμένα καὶ ἐξατομικευμένα ἐξ ἴσου σαφῶς ὡς νὰ ἐπρόκειτο περὶ ἀνεξαρτήτου ἐπιχειρήσεως, ὁ ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ τμήματος τούτου θὰ ἀπέβαινεν ἀρχηγός, ἔχων ἄμεσον ἐνδιαφέρον διὰ τὴν διεύθυνσιν καὶ διαχείρισιν τῆς μικρᾶς του ἐπικρατείας, περισσώτερον δὲ ἐφ' ὅσον ἡ αὐτόνομος αὕτη διαχείρισις θὰ ἀπέφευγεν εἰδικὰ ὀφέλη, εἰς ἃ θὰ συμμετεῖχεν οὗτος. Εἶναι προφανὲς ὅτι ἡ στάσις του ἐναντι τῆς ἐργασίας τοῦ τμήματός του δὲν θὰ ἦτο πλέον ἐκείνη ἐνὸς ὑφισταμένου ἐκτελοῦντος ἐντολᾶς μετὰ

σχετικὴν παθητικότητα, ἀλλ' ἀντιθέτως ἐνὸς ἀρχηγοῦ ἐπιχειρήσεως.

Ἀπὸ τῆς στιγμῆς μάλιστα καθ' ἣν τὰ πάντα θὰ διεξήγοντο ὑπὸ πλήρες φῶς, ἀπὸ τῆς στιγμῆς καθ' ἣν ὁ ἐργάτης θὰ ἠδύνατο, δυνάμει πραγματικῆς παραγωγικῆς συμβάσεως — ἡ ὁποία διαφέρει κατὰ πολὺ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως — νὰ παρακολουθῆ τὸν τρόπον τοῦ σκέπτεσθαι τοῦ ἐπιχειρηματίου, ἢ πάλη κατὰ τοῦ κόστους θὰ ἀπέβαινε πραγματικότης εἰς τὴν ὁποίαν θὰ συμμετεῖχον αὐθορμήτως πάντες.

Ἐάν ἡ λογιστικὴ παρακολούθησις τῆς ομάδος τῶν συνεργαζομένων, περιορισμένη ἄλλωστε εἰς τὰ οὐσιωδέστερα καὶ ἀπλούστερα στοιχεῖα τῆς: ἀξία κατασκευῶν, ὑλικῶν, ἐφοδίων ἔχη ὀργανωθῆ οὕτως ὥστε νὰ περιέρχεται εὐκόλως εἰς γνῶσιν τοῦ ἐργαστηρίου, ὅλοι θὰ ἠδύνατο νὰ τηρῶνται ἐνήμεροι τῶν ἐργασιῶν τοῦ ἐργαστηρίου τούτου.

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει εἶναι βέβαιον ὅτι τὸ ὄργανον μετρήσεως, τὸ ὁποῖον μέχρι τῆς στιγμῆς ἦτο ἀποκεκρυμμένον ἀπὸ ὅλα τὰ βλέμματα, ἐντὸς γραφείων, τῶν ὁποίων μόνον αἱ θυρίδες ἦσαν γνωσταί, θὰ ἐτίθετο εἰς τὴν διάθεσιν ὅλων, ὥστε ἕκαστος τούτων θὰ ἠδύνατο ν' ἀντιληφθῆ τὴν ἄμεσον ἐπίδρασιν τὴν ὁποίαν ἔχει ἐπὶ τοῦ μικροῦ τούτου συνόλου τὸ κλᾶσμα τῶν εἰς αὐτὸν ὀφειλομένων ἐσόδων καὶ ἐξόδων.

Ἐάν δὲ τὰ κέρδη διανεμηθοῦν ἀναλογικῶς καὶ δικαίως μεταξὺ ὅλων, τότε ἀσφαλῶς τὸ βλέμμα τῶν συμμετεχόντων εἰς τὰ κέρδη θὰ παρακολουθήσῃ μὲ προσοχὴν ἐπὶ τῶν πινάκων τοὺς ἀριθμητικοὺς συνδυασμούς. Ὁ ὑπὸ τῆς λογιστικῆς ἀσκούμενος ἔλεγχος θ' ἀποβῆ δι' αὐτοὺς ζῶσα πραγματικότης, τῆς ὁποίας τὸ ἀποτέλεσμα ἐπὶ τῆς δραστηριότητος ἐκάστου θὰ εἶναι ἄμεσον καὶ βέβαιον.

HYACINTHE DUBREUIL

(ἐκ τοῦ Rimailho καὶ Dubreuil: «Δύο ἄνθρωποι ὁμιλοῦν περὶ τῆς ἐργασίας»)

Ἡ Ὀργάνωσις ὡς μάθημα εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Ἐκπαίδευσιν

A. ΡΟΥΣΑ

Ἡ σημασία τῆς Ὀργανώσεως εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς οἰκονομίας μᾶλλον ἢ ἄλλως, εἰς τὴν προαγωγὴν τῆς παραγωγικότητος τῶν οἰκονομικῶν μονάδων, ἢ ἡ σημασία τῆς ἀκόμῃ εἰς τὴν κοινωνικὴν καὶ ἀτομικὴν ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου καθίσταται συνεχῶς εὐρύτερον ἀντιληπτή. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς ἐκδόσεως τοῦ εἰδικοῦ τούτου τεύχους τῶν «ΝΕΩΝ τῆς ΑΣΒΣ» νομί-

ζομεν ὅτι εἶναι σκόπιμος μία βραχεῖα ἀναδρομὴ εἰς τὸ ἱστορικὸν τῆς εἰσαγωγῆς τῆς ὀργανώσεως ὡς μαθήματος εἰς τὴν μέσην καὶ ἀνωτάτην ἐκπαίδευσιν εἰς τὸν τόπον μας.

Τῷ 1922 ὁ Διευθυντὴς μας ἔγραψε σειρὰν ἀνθρῶν εἰς τὴν ἔφημερίδα «Θεσσαλία» τοῦ Βόλου, εἰς τὰ ὁποῖα ἐξήταξε τὴν κατάστασιν τῶν Ἐμπορικῶν Σχολῶν καὶ προέτεινε μέτρα διὰ τὴν καλλιτέραν ὀργάνωσίν των.

Μεταξὺ τῶν ἄλλων προέτεινε τὸν συγχρονισμόν τοῦ ὥρολογίου καὶ ἀναλυτικοῦ προγράμματος τῶν μαθημάτων καὶ τὴν εἰσαγωγὴν ὡς ὑποχρεωτικῶν μαθημάτων τῆς Ὀργανώσεως καὶ τῆς Φορολογικῆς Νομοθεσίας.

Ὁ Διευθυντὴς μας εἶχε πάντοτε πολυτάραχον δημόσιον βίον, ἀλλὰ μόνον διὰ τὰ ἄρθρα αὐτὰ ἔτυχεν ἐπιπλήξεως δημοσίας, ἢ ὁποῖα ὅμως καὶ τηλεγραφικῶς βραδύτερον ἠκυρώθη. Οὕτως ἢ «Ὀργάνωσις» ἔστω καὶ ἐπ' ὀλίγον ἐθεωρήθη ὡς ἀδίκημα (!) ἄξιον ἐπιπλήξεως.

Βραδύτερον ὅτε συνεκροτήθη ἡ Ἐπιτροπὴ πρὸς σύνταξιν τοῦ νέου ἀναλυτικοῦ προγράμματος τῶν Μέσων Δημοσίων Ἐμπορικῶν Σχολῶν, ὁ κ. Παπαϊωάννου ὡς γενικὸς εἰσηγητὴς τοῦ προγράμματος διδασκαλίας τῶν Ἐμπορικῶν Μαθημάτων προέτεινε τὴν εἰσαγωγὴν τῶν Γενικῶν Ἀρχῶν τῆς Ὀργανώσεως ὡς τμήματος τοῦ μαθήματος τῆς Ἐμποριολογίας. Ἡ πρότασις ἐγένετο δεκτὴ καὶ ἀνετέθη εἰς τὸν Καθηγητὴν μας κ. Ἰω. Χρυσοχοῦ ἢ σύνταξις τοῦ διαγράμματος τῆς διδασκείας ὕλης.

Τὸ ἐγκριθὲν διάγραμμα ἔχει ὡς ἐξῆς κατὰ τὸ δημοσιευμένον ἐπίσημον πρόγραμμα :

ΙΔ'. Γενικαὶ ἀρχαὶ Διοικήσεως καὶ ὀργανώσεως Ἐπιχειρήσεων

Α') Ἡ ἐπιχείρησις καὶ αἱ λειτουργίαι τῆς :

1. Γενικὰ περὶ ἐπιστημονικῆς ὀργανώσεως τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ τῆς σημασίας τῆς. (Ἡ εἰσαγωγή τῆς ἐπιστημονικῆς μεθόδου εἰς τὴν διερευνῆσιν τῶν οἰκονομικῶν φαινομένων. TAYLOR, FAYOL. Σημεριναὶ κατευθύνσεις, ὄρισμός τῆς ὀργανώσεως).

α) Διοικητικὴ (πρόβλεψις, ὀργάνωσις, διοίκησις, συντονισμός, ἔλεγχος, Ἄρχαὶ καὶ μέσα διοικήσεως, προϋπολογιστικοὶ ἔλεγχοι, εἰς ἓν μάθημα).

β) Οἰκονομικὴ (ἀποδοτικὴ ἐπιχειρήσεως, Κεφάλαια πάγια. Κεφάλαια κυκλοφοροῦντα, ἀναλογία τῶν, χρήσις κεφαλαίων ἐπιχειρήσεως. Χρήσις κεφαλαίων τρίτων καὶ μορφή δανεισμοῦ. Διαθέσιμα κεφάλαια (στοιχεῖα καὶ δημιουργία τούτων). Ἀποσβέσεις (οἰκονομικὴ, βιομηχανικὴ). Οἰκονομικὴ πρόγνωσις : (θεωρία τῶν οἰκονομικῶν κρίσεων). Φύσις οἰκονομικῆς συγκυρίας, Ἰδρύματα οἰκονομικῆς διαγνώσεως. Ἐκτασις οἰκονομικῆς προγνώσεως (εἰς τρία μαθήματα).

γ) Τεχνικὴ (Γενικαὶ ἀρχαὶ. Καταμερισμός καὶ εἰδίκευσις, Τυποποίησις, συνεχὲς τῆς ἐργασίας, προσαρμογὴ εἰς τὰς νεωτέρας μεθόδους) (εἰς ἡμιού μάθημα).

δ) Ἐμπορικὴ (Ἀποστολὴ τῆς ἐν τῇ ἐπιχειρήσει. Προμήθεια πρώτων ὑλῶν καὶ ἐμπορευμάτων. Προσδιορισμός τῆς δυναμένης νὰ διατεθῆ ποσότητος ἐμπορευμάτων, Διάθεσις αὐτῶν. Κλάδοι ταύτης).

ε) Λογιστικὴ (καταγραφή καὶ διερμηνεύσις τῶν οἰκονομικῶν πράξεων, ἔλεγχοι διαχειρίσεως καὶ ἀποτελεσμάτων, Προβλέψεις).

στ) Ἀσφαλείας (προφύλαξις ἀτόμων, διαφύλαξις ἀγαθῶν ἔναντι τῶν συναφῶν εἰς πᾶσαν ἐπιχείρησιν κινδύνων, ἐγκαταστάσις ἀσφαλείας, μηχανήματα ἐλέγχου, φύλακες, Νομικὸς σύμβουλος).

Β') Ἡ ὀργάνωσις τοῦ γραφείου ἐπιχειρήσεως :

1. Τὸ γραφεῖον : (ὄρισμός, κατηγορίαι ἐργασιῶν γραφείου, προβλήματα ὀργανώσεως γραφείου (γενικότητες), Διαρρυθμίσις χώρου καὶ ἐπιπλώσεως, ἐγκαταστάσις ἀπὸ ἀπόψεως φωτισμοῦ, ἀερισμοῦ, θερμάνσεως, ἐπικοινωνία μετὰ τοῦ ἐσωτερικοῦ καὶ ἐξωτερικοῦ τῆς ἐπιχειρήσεως (γραπτὴ, προφορικὴ, διαβίβασις ἐγγράφων).

2. Μηχανήματα καὶ ἐπιπλα γραφείου : α) Μηχανήματα, Γραφομηχαναί, στενοτυπικαί, ἀριθμομηχαναί, λογιστικαί, στατιστικαί μηχαναί, μηχανήματα σχετικὰ μὲ τὴν ἐπικοινωνίαν, ἀλληλογραφίαν καὶ μεταφορὰν ἐγγράφων (τηλέφωνα - τηλετυπα, ἀποτυπωτικαὶ μηχαναί, μηχανήματα διευθύνσεως, σφραγιστικαὶ καὶ ἀποσφραγιστικαὶ μηχαναί, κλπ.) β') Ἐπιπλα γραφείου, ἐπιπλα ταξιθετήσεως.

3. Τὸ ἐγγραφοῦν : (Ἡ σημασία του ἐν τῇ ἐπιχειρήσει, δημιουργία καὶ κυκλοφορία του. Ἡ ἀρχὴ τοῦ ἐνιαίου καὶ τῶν πολλαπλῶν ἀντιτύπων).

Γ'. Αἱ ὑπηρεσίαι τῆς ἐπιχειρήσεως (ὡς ὄργανα τῶν λειτουργιῶν αὐτῆς):

Ι. Γραμματείας.

1) Ἡ σημασία τῆς ἐν τῇ ἐπιχειρήσει ὡς συνδέσμου τῶν ὑπηρεσιῶν.

Ειδική αρμοδιότης της. (Άλληλογραφία, διεκπεραιώσεις, αρχείον).

2) Κατηγορίαί έγγραφων άλληλογραφίας, παραλαβή, πρωτοκόλλησις. Χαρακτηρισμός, ενέργεια, δακτυλογράφησις, διεκπεραιώσεις, υλικά άλληλογραφίας.

3) Ταξινόμησις και ταξιθέτησις (όρισμός, στοιχεία μεθόδου ταξιθετήσεως, τάξεις και τρόποι ταξιθετήσεως). Ταξιθέτησις άλληλογραφίας, άτομικός φάκελλος. Τά δελτία (Fiches) και τὰ συστήματα ταξιθετήσεως των.

4) Αρχείον (τρεχούσης χρήσεως, προσωρινόν, γενικόν αρχείον) Ταξιθέτησις βιβλίων.

II. Προσωπικού :

1) Ο άνθρωπινος παράγων εν τῇ ἐπιχειρήσει : Ἐπαγγελματικὴ κατεύθυνσις, δοκιμασία, πρόσληψις, ἐκπαιδευσις, προαγωγή, ποιναί, περί ἀντιμισθίας (όρισμός, εἶδη). Κοινωνικά ἔργα.

III. Ἄγορῶν.

1) Σημασία και ἀρμοδιότης.

2) Πολιτικὴ ἀγορῶν : (Ποιότης, προθεσμία, τιμή), στάδια πορείας ἀγορῶν, συλλογὴ στοιχείων, σύγκρισις, ἀνάθεσις παραγγελίας, ἐκτέλεσις (ἔλεγχος και παραλαβὴ υλικού).

3) Τεχνικὴ διαδικασία (αἴτησις ἀγορᾶς, ἐντολὴ ἀγορᾶς), πληρωμὴ υλικῶν.

4) Διαχειρίσις ἀποθηκῶν (διάταξις, καθορισμός ὀνομασίας, σύμβολα. Προσδιορισμός τοῦ ἀποθέματος (στόκ). Ἡ ἀρχὴ τῆς διαρκοῦς ἀπογραφῆς inventaire permanent. Κίνησις υλικῶν (ἀπὸ ἀπόψεως ποσότητος και τιμῆς). Εἰσαγωγή—ἐξαγωγή.

IV. Πωλήσεων.

1) Γενικά :

α) Σημασία.

β) Ψυχολογία τῶν πωλήσεων, γνώσις τοῦ ἐμπορεύματος. Πρόκλησις ἐνδιαφέροντος, γενέσις ἐπιθυμίας, μετατροπὴ εἰς ἀνάγκην, ἀπόφασις ἀγορᾶς, διατήρησις πελατείας.

γ) Προβλήματα πωλήσεως : 1) ἀπὸ ἀπόψεως τιμῆς πωλήσεως (ποιότης και ὑψηλαί τιμαί, εὐθῆναι τιμαί) 2) διαμέσων πωλήσεως (ἐν κατάστημα, δίκτυον ὑποκαταστημάτων, διὰ ταξιδιωτῶν, δι' ἀντιπροσώπων κλπ. 3) εἶδος πελατείας (μεταπωληταί, μεταποιηταί, ἀπ' εὐθείας καταναλωταί).

δ) Πολιτικὴ πωλήσεων : (πρόγραμμα, πολιτικὴ διανομῆς, ἀνάλυσις ἀγορᾶς, μέτρησις ἰκανότητος ἀπορροφήσεως, προσδιορισμός πιθανότητος πωλήσεως, συναγωνισμός, συναγωγή ἐφαρμοστέων μεθόδων).

ε) Τεχνικὴ διαδικασία : παραγγελία, ἐκτίμησις πιστωτικοῦ ὄριου, ἐντολὴ πωλήσεως, διαβίβασις, ἐκτέλεσις, ἀποστολὴ, τιμολόγησις).

στ) Πώλησις δι' άλληλογραφίας, πώλησις διὰ δόσεων, μέθοδος εἰσπραξέως.

2) Πωληταί και τεχνικὴ πωλήσεως.

α) Τύποι πωλητῶν ἀπὸ τῆς ἀπόψεως φύλου, ἡλικίας, φυσικῆς καταστάσεως, ἀγωγῆς και μορφώσεως.

β) Εἰδικαί κατηγορίαί πωλητῶν (ἀναλόγως τοῦ ἀντικειμένου πωλήσεως).

γ) Γενικά προσόντα (εργατικότητα, ευγένεια, ψυχραιμία, βαθεία γνώσις τοῦ ἐμπορεύματος, εὐχέρεια ὑπολογισμοῦ ἀπὸ μνήμης, ἀρτία γλωσσικὴ κατάρτισις κλπ.).

δ) Τύποι πελατῶν (ἢ ἀγοραστῶν) ἀπὸ ἀτόψεως φύλου, ἡλικίας, ἀγωγῆς καὶ μορφώσεως.

ε) Ἐπικοινωνία τοῦ πωλητοῦ πρὸς τὸν πελάτην : (ἄμεσος, ἔμμεσος).

σι) Τεχνικὴ διαπραγματεύσεις μεταξὺ πωλητοῦ καὶ ἀγοραστοῦ (προπαρσκευὴ, προσφορὰ ἐμπορεύματος, ἐπιχειρηματολογία, ἀντιρρήσεις ἀγοραστοῦ, τερματισμὸς τῆς διαπραγματεύσεως).

V. Διαφημίσεως :

1) Ὅρισμός καὶ σημασία διαφημίσεως.

2) Γενικαὶ ἀρχαὶ διαφημίσεως.

3) Μέθοδοι διαφημίσεως :

α) Ἀγγελία. Ἐκλογὴ ἐντύπων πρὸς δημοσίευσιν ἀγγελιῶν (ἐφημερίδες, περιοδικά, ἐμπορικὸι ὁδηγοί).

β) Τοιχοκολλήσεις. (Κεντρικαὶ ὁδοί, αἵθουσαι συγκεντρώσεων, μέσα μεταφορῶν).

γ) Φωτεινὰ προβολαί. (Μέρη εἰς ἃ ἐκτίθενται αὐταί).

δ) Ἔτερα μέσα διαφημίσεως (εἰς προθήκας κλπ. Ἐγκύκλιοι ἐπιστολαί).

4) Ἀποτελέσματα καὶ ἔλεγχος τῶν διαφημίσεων.

Ἀρμόδιος Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ἦτο ὁ νῦν Πρόεδρος τοῦ Δ.Σ. τῆς Σχολῆς μας κ. Στ. Κωστόπουλος.

Τῷ 1931 συνεστήθη ἡ Πρότυπος Δημοσιὰ Ἐμπορικὴ Σχολή, ἡ ὁποία πράγματι ὑπῆρξε πρωτοποριακὸν ἴδρυμα Ἐμπορικῆς Ἐκπαιδεύσεως μὲ τὸ τελείως συγχρονισμένον πρόγραμμά της καὶ τὸν ἀριτὸν ἐξοπλισμὸν της. Ἡ ὀργάνωσις της ὀφειλομένη τοῖς κ. κ. Χαρ. Θεοδωρόπουλον, Γεν. Διευθυντὴν τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, Ε. Ἰατροῖδην τότε Διευθυντὴν τῆς Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαιδεύσεως καὶ τοῖς Καθηγητὰς Ι. Λαμπίρην καὶ Σ. Παπαϊωάννου ὁμολογουμένως εἶναι ἀξία ἰδιαίτερας προσοχῆς καὶ δύναται νὰ λεχθῆ ὅτι ἡ «Πρότυπος Σχολή» παρουσίαζε πλεονεκτήματα μείζονος συγχρονισμοῦ καὶ ἀπέναντι καὶ τῶν καλλιτέρων εὐρωπαϊκῶν Σχολῶν. Δυστυχῶς ἡ Σχολή ὡς Πρότυπος ὀλίγον ἐπέζησε, οὐσιαστικῶς καταργηθεῖσα μετὰ τὸ 1938.

Εἰς τὰ μαθήματα τῆς «Προτύπου Σχολῆς» περιελήφθη τὸ μάθημα τῆς Ὁργανώσεως καὶ συνεστήθη ἑκτακτος εἰδικὴ ἔδρα, ἡ δὲ διδασκαλία ἀνετέθη εἰς τὸν Καθηγητὴν μας κ. Ἰω. Χρυσοχοῦ. Ἀπὸ τὸ διαφωτιστικὸν φυλλάδιον περὶ τῆς ὀργανώσεως καὶ λειτουργίας τῆς ἐν λόγῳ Σχολῆς ἀποσπῶ τὰ κατωτέρω δημοσιευόμενα.

Ὁργάνωσις καὶ Διοικήσις Ἐπιχειρήσεων.

Κατευθύνσεις.

Τὸ μάθημα ἀποσκοπεῖ κυρίως εἰς τὴν ἐμφύσησιν καὶ κατανοήσιν τῶν

ἀρχῶν τῆς ὀργανώσεως καὶ διοικήσεως τῶν ἐπιχειρήσεων ὡς καὶ τῆς σημασίας αὐτῶν. Ἐκ παραλλήλου δὲ εἰς τὸν ἐθισμόν τῶν μαθητῶν εἰς τὸ ἐπιστημονικῶς σκέπτεσθαι καὶ ἀναλύειν τὰ προβλήματα τῶν ἐπιχειρήσεων.

Πρακτικαὶ ἐφαρμογαὶ ἐπὶ ὀργανωτικῶν θεμάτων ὑπὸ τύπον ἐκθέσεων οἴκοι, κρινομένων ἐν τῇ τάξει, ὡς καὶ συνόψεις τῆς ὕλης τοῦ ἐκάστοτε διδασκομένου κεφαλαίου, συμπληροῦσι τὴν διδασκαλίαν.

Ἰδίως ἀναπτύσσονται : Αἱ γενικαὶ ἀρχαὶ τῆς ἐπιστημονικῆς ὀργανώσεως, ἡ ὀργάνωσις γραφείου, ἡ ἐμπορικὴ λειτουργία καὶ ἡ οἰκονομικὴ λειτουργία.

Διδασκομένη ὕλη :

Μέρος Α'.—Ἡ ἐπιχειρήσις καὶ ἡ ὀργάνωσις τῆς.—Αἱ ἀρχαὶ καὶ τὸ σύστημα Taylor.—Ἡ θεωρία τῆς διοικήσεως κατὰ τὸν Fayol.—Ὁρισμοὶ τῆς ὀργανώσεως.—Αἱ ὑπηρεσίαι τῆς ἐπιχειρήσεως.—Ἡ ἴδρυσις καὶ ὁ Ἀρχηγός τῆς ἐπιχειρήσεως.

Μέρος Β'.—Ἡ ὀργάνωσις τοῦ γραφείου.—Μηχανήματα καὶ παρεπόμενα γραφείου.—Τὰ ἔντυπα καὶ ἡ τεχνικὴ τῶν.—Ταξινόμησις καὶ ταξιθέτησις.

Μέρος Γ'.—Ἡ ἐμπορικὴ λειτουργία : (Ἑπηρεσία ἀγορῶν.—Ἑπηρεσία ἀποθήκης.—Ἑπηρεσία πωλήσεων).

Ἡ οἰκονομικὴ λειτουργία : (Ἀνεύρεσις καὶ διαχειρίσις τοῦ κεφαλαίου).—Ἑπηρεσία γραμματείας : (Ἀλληλογραφία.—Διεκπεραιώσις.—Ἀρχεῖον).

Ἡ λογιστικὴ λειτουργία : (Ἐξέλιξις τῆς λογιστικῆς τεχνικῆς).—Ἡ τεχνικὴ λειτουργία : (Βιομηχανοποίησις τῆς πρώτης ὕλης).—Ἡ λειτουργία ἀσφαλείας (Ἑπηρεσία Δικαστικοῦ.—Ἑπηρεσία ἀσφαλείας κατὰ πυρὸς κλοπῶν—ἀτυχημάτων).—Ἑπηρεσία προσωπικοῦ.—Ἑπηρεσία οἰκονομικῶν καὶ στατιστικῶν μελετῶν.

Τεχνικὴ τῆς πωλήσεως.

Κατευθύνσεις :

Τὸ μάθημα ἀποσκοπεῖ νὰ καταστήσῃ γνωστὰς τὰ νεωτέρας ἀντιλήψεις περὶ πωλήσεως καὶ νὰ τονίσῃ τὰς δυναμικότητας τῆς νέας τεχνικῆς, εἴτε ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τοῦ ἐμπορίου, ὅστις θὰ χρησιμοποιήσῃ ταύτην, εἴτε τοῦ πωλητοῦ ὅστις θὰ τὴν ἐφαρμόσῃ.

Ὡς πρακτικαὶ ἐφαρμογαὶ μελετῶνται ὑπὸ τῶν μαθητῶν ὠρισμένοι περιπτώσεις πωλήσεως, καὶ ἀναπτύσσονται αὗται ὑπὸ μορφὴν εἴτε διαλόγων πωλήσεως, εἴτε ἐπιχειρηματολογίας πωλήσεως.

Τμῆμα Α'. Πώλησις ἐν τῷ Καταστήματι :

Πώλησις καὶ ἐξυπηρέτησις.—Τὸ πνεῦμα τῆς τέχνης τοῦ πωλεῖν.—Ἡ κλίσις διὰ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ πωλητοῦ.—Ἡ σπουδὴ τῆς τεχνικῆς πωλήσεως.—Ἡ γνώσις τοῦ ἐμπορεύματος.—Ἡ μελέτη τοῦ πελάτου.—Ἡ ὑποδοχὴ τοῦ πελάτου.—Ἐπιχειρηματολογία καὶ ἐπίδειξις τοῦ ἐμπορεύματος.—Παράπονα καὶ δύσκολοι τύποι πελατῶν.—Τὰ στάδια τῆς πωλήσεως.—Τὰ προσόντα τοῦ ιδεώδους πωλητοῦ.

Τμήμα Β'. Πώλησις διὰ ταξειδιώτου - πωλητοῦ.

Ἡ ψυχολογία τῆς πωλήσεως.—Ἡ προσωπικότης τοῦ πωλητοῦ.—Ἡ προπαρασκευὴ τοῦ ταξειδιώτου · πωλητοῦ. (Ἡ ἀξία τῆς μεθόδου.—Ἡ σκοπιμότης τῆς ἐρεῦνης.—Ἡ ἀναζητήσις τῆς πελατείας.—Ἡ προπαρασκευὴ τῆς συνεντεύξεως).—Ἡ ἐπαφὴ μὲ τὸν πελάτην. (Ἡ ἐπίτευξις τῆς συνεντεύξεως.—Ἐναρξίς τῆς συνεντεύξεως.—Ἡ συζήτησις.—Αἱ ἀπόψεις τοῦ πελάτου καὶ τοῦ πωλητοῦ.—Αἱ ἀντιρροήσεις τῆς πελατείας.—Ἐπιχειρηματισμὸς τοῦ ζητήματος τῆς τιμῆς.—Ἡ περαιοσις τῆς συνεντεύξεως).—Ἡ διατήρησις τῆς ἐπαφῆς μὲ τὸν πελάτην καὶ μετὰ τὴν πώλησιν.

Ἡ διδασκαλία τοῦ μαθήματος τῆς Ὁργανώσεως ἀνεγράφη εἰς τὸ πρόγραμμα τῆς Σχολῆς μας συμφώνως πρὸς τὸ Β.Δ. τῆς 27)9)1945 (Φ.Ε.Κ. 245).

Κατὰ τὸ ἀναλυτικὸν πρόγραμμα τῆς διδασκείας ὕλης* εἰς τὴν Σχολὴν μας διδάσκονται τὰ κάτωθι θέματα εἰς δύο τακτικὰς ἑδρας, ἐπικουρουμένας ἀπὸ τὸν ἐντεταλμένον τοῦ Γ.Β. καὶ Ε.Ε. κ. Κλ. Μπανταλούκαν :

1. Ὁργάνωσις τῶν Ἐπιχειρήσεων.

Διδάσκει : ὁ τακτικὸς Καθηγητὴς κ. ΙΩΑΝΝΗΣ Λ. ΧΡΥΣΟΧΟΥ

Σκοποὶ καὶ κατευθύνσεις :

Τὸ μάθημα τῆς Ἐπιστημονικῆς Ὁργανώσεως ἀποτελεῖ μίαν συνθετικὴν ἐνσωμάτωσιν τῶν περὶ τὴν ἐπιχειρήσιν διδασκομένων διαφόρων γνώσεων—πλέον τῆς τεχνικῆς τῆς διοικήσεως—εἰς ἀρχάς, μεθόδους καὶ συστήματα ὀργανώσεως καὶ διευθύνσεως τῶν ἐπιχειρήσεων. Λόγω τῆς ἐκτάσεως τῆς ὕλης, ἐπιζητεῖται κυρίως, ὅπως οἱ σπουδασταὶ ἀποκτήσουν συνειδησὴν τῆς ὑπάρξεως τῶν προβλημάτων τούτων, ἐνημερωθοῦν ἐν γενικαῖς γραμμαῖς καὶ βοηθηθοῦν ἐπὶ τῶν πηγῶν εἰς τὰς ὁποίας δεόν νὰ ἀνατρέχουν πρὸς λεπτομερειακὴν τῶν κατατόπισιν. Ἡ ὅλη διδασκαλία, ὡς καὶ αἱ ἀσκήσεις καὶ αἱ ἐφαρμογαί, ἀποσκοποῦν πρὸ παντὸς εἰς τὴν παρὰ τῶν σπουδαστῶν κατανόησιν τῶν γενικῶν ἀρχῶν καὶ τὴν ἐμφύσησιν εἰς αὐτοὺς πνεύματος εὐρείας προοπτικῆς καὶ, ἀκόμη, εἰς τὸν ἐθισμὸν τῶν νὰ ἐφαρμόζουν τὴν ἐπιστημονικὴν μέθοδον ἐρεῦνης εἰς τὴν ἐπίλυσιν τῶν διαρκῶς μεταβαλλομένων προβλημάτων τῶν συγχρόνων, ἰδίᾳ βιομηχανικῶν καὶ ἐμπορικῶν ἐπιχειρήσεων. Ἐκτιθενταὶ ἐπομένως τὰ ζέοντα προβλήματα τῆς παραγωγικότητος καὶ ἀναζητοῦνται αἱ πρόσφοροι μέθοδοι ἐξετάσεως τῶν καὶ ὑποδεικνύονται αἱ ἐνδεδειγμένα λύσεις.

Διάγραμμα διδασκαλίας.

Εἰσαγωγή. Ἀντικείμενον, προβλήματα καὶ μέθοδος ἐρεῦνης. Ἡ μόρφωσις τῶν σιελεχῶν τῆς ἐπιχειρήσεως. Αἱ ἐπιχειρήσεις ἀπὸ ὀργανωτικῆς

* Ἰδὲ τὸν πράγματι πρότυπον καὶ ἀξιοθαύμαστον «Ὁδηγὸν Σπουδῶν τῆς Α.Σ.Β.Σ.»,

πλευρᾶς. Τὰ προβλήματα τῆς ἐπιχειρήσεως. Ἡ ἐξέλιξις τῆς Ἐπιστημονικῆς Ὁργανώσεως. Ἡ ἐπιστημονικὴ μέθοδος ἐρεῦνης. Παραδείγματα ἐφαρμογῆς τῆς ἐπιστημονικῆς μεθόδου ἐρεῦνης. Παραδείγματα τῆς Ἐπιστημονικῆς Ὁργανώσεως (Fr. W. Taylor, H. Fayol). Ἐπιστημολογικὴ κατὰ τὰς ἐξελίξεις καὶ ὁρίσμοι τῆς Ὁργανώσεως. Διάρθρωσις ἐπιχειρήσεων καὶ τύποι μεταβιβάσεως ἐξουσίας. Ἡ ἐπιχειρήσις καὶ ὁ ἀρχηγός τῆς (προβλήματα ἰδρύσεως καὶ λειτουργίας).

Ἡ ἀνθρώπινος παράγων. (Ὁργάνωσις Ὑπηρεσίας προσωπικοῦ), Ἡ πρωταρχικὴ σημασία τοῦ ἀνθρώπινου παράγοντος. Τὸ προσωπικὸν καὶ τὰ προβλήματα τοῦ. Ἱστορικὴ ἐξέλιξις. Πολιτικὴ προσωπικοῦ. Πρόσληψις. Τοποθέτησις. Ἐκπαίδευσις. Προαγωγή. Μετάθεσις καὶ ἀπόλυσις. Κοινωνικαὶ ἐπιτεύξεις. Ἠθικὸν φρόνημα καὶ πειθαρχία. Προβλήματα κοινωνικῆς ἀγωγῆς τοῦ ὑπαλλήλου.

Ἡ ὀργάνωσις τῆς κατεργασίας. Τὰ προβλήματα ὀργανώσεως τοῦ Ἐργοστασίου. Ἡ ἐργασία εἰς τὸ ἐργοστάσιον. Προτυποποιήσις. Μελέτη κινήσεων καὶ χρόνου. Συστήματα μισθῶν. Προγραμματισμὸς παραγωγῆς. Ἡ οἰκονομικὴ ἀποψις αὐτῆς.

Ἡ ὀργάνωσις τοῦ Γραφείου. Τὰ προβλήματα ὀργανώσεως Γραφείου. Χῶρος καὶ συνθήκαι περιβάλλοντος. Τάσεις μηχανικοῦ ἐξοπλισμοῦ Γραφείου. Ἐπιπλα. Μηχανήματα Γραφείου. Ἐντυπα Γραφείου (δημιουργία, κυκλοφορία, τοξικότητις). Στατιστικαὶ καὶ γραφικαὶ παραστάσεις. Συστήματα καὶ μέθοδοι : ροὺς ἐργασίας, προτυποποιήσις, προγραμματισμὸς, μέτρησις ἀποδόσεως. Θεωρία Γραφείου.

Ἡ οἰκο-ομικὴ ζωὴ τῶν ἐπιχειρήσεων (στοιχεῖα Οἰκονομικῆς Ὁργανώσεως). Ἡ σημασία τῆς οἰκονομικῆς ὀργανώσεως. Οἰκονομικὴ πολιτικὴ τῶν ἐπιχειρήσεων. Τὸ κεφάλαιον ἀπὸ ἀπόψεως πηγῆς προιλεύσεως. Αἱ οἰκονομικαὶ πράξεις κατὰ τὴν ἰδρύσιν τῆς ἐπιχειρήσεως. Διαχειρίσις παγίου κεφαλαίου. Διαχειρίσις κυκλοφοροῦντος κεφαλαίου. Οἰκονομικὰ προγράμματα καὶ προγραμματισμένοι ἐλεγκοί. Διάρθρωσις κερδῶν. Ἀξιομετιώσεις κεφαλαίου.

Ἡ Ἐμπορικὴ ὀργάνωσις (Ἀγορά. Διαφήμισις. Πώλησις). α) Ἀγοραί : Πολιτικὴ. Μηχανισμὸς. β) Διαφήμισις. Ἐκθεσις προθηκῶν. γ) Τὰ σύγχρονα προβλήματα τῆς πωλήσεως. Ἐμπορευματικὴ πολιτικὴ : προϊόν, διάμεσοι, τιμαί, ὄροι. Μελέται ἀγορῶν καταναλώσεως. Ὁ πωλητὴς καὶ τὰ προβλήματα τοῦ.

2. Ὁργάνωσις τῶν Ἐργοστασίων

Διδάσκει : ὁ τακτικὸς Καθηγητὴς κ. ΦΡΙΞΟΣ ΛΕΤΣΑΣ

Σκοποὶ καὶ κατευθύνσεις :

Σκοπὸς τοῦ μαθήματος τούτου εἶναι νὰ προικίσῃ τοὺς σπουδαστὰς μὲ τὰς ἀπαραιτήτους γνώσεις διὰ τὴν ἰδρύσιν νέων βιομηχανιῶν ἢ τὴν μεταρρυθμίσιν, ἐπέκτασιν καὶ συγχρονισμὸν παλαιῶν τοιούτων ἢ, τέλος, τὴν κανονικὴν λειτουργίαν αὐτῶν. Οὕτω, ἐξετάζονται αἱ βασικαὶ κατευθύνσεις, συμφώνως πρὸς τὰς ὁποίας θὰ γίνῃ ἡ μελέτη ἐγκυριαστικῆς νέας βιομηχανίας ἢ ἡ τροποποιήσις καὶ ἐπέκτασις ἤδη λειτουργουσῶν βιομηχανιῶν, ἢ

προσαρμογή τῶν ἐγκαταστάσεων πρὸς τὸ ἐπιδιωκόμενον ἀποτέλεσμα, ἡ ἐκλογή ἐπαρκῶν χώρων ἐργασίας, ἡ κατανομή αὐτῶν συμφάνως πρὸς τὴν πορείαν τῆς ἐργασίας, ἡ ἐξασφάλις συνεχοῦς λειτουργίας τῶν ἐγκαταστάσεων, ὡς καὶ οἰκονομικῶν μεταφορικῶν μέσων, ἡ οἰκονομία χρόνου διὰ τῆς συστηματοποίησεως τῆς πορείας τῆς ἐργασίας, ἡ ἐξευρέσεις καταλλήλων ἐργατικῶν χειρῶν, ἡ μεγίστη δυνατὴ προφύλαξις κατὰ δυστυχημάτων, ἡ παρακολούθησις τῆς ὑγείας τῶν ἐργατῶν καὶ ἡ αὐξήσις τῆς ἀποδόσεως αὐτῶν διὰ τῆς δημιουργίας εὐνοϊκῶν συνθηκῶν ἐργασίας καὶ εὐχαρίστου περιβάλλοντος, καί, τέλος, ἡ ἐπιδίωξις ἐνὸς ἀρίστου συγκροτήματος ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐλαχίστων δαπανῶν.

Διάγραμμα διδασκαλίας.

Βιομηχανικαὶ ἐγκαταστάσεις. Τὸ πρόβλημα τῆς θέσεως τῶν βιομηχανικῶν ἐγκαταστάσεων. Βασικαὶ ἀρχαὶ τῆς μελέτης. Τύποι, διαστάσεις καὶ οἰκοδομικὰ στοιχεῖα τῶν βιομηχανικῶν κτιρίων. Χῶροι ἐργασίας, ἐσωτερικαὶ καὶ ἐξωτερικαὶ ἐγκαταστάσεις. Φωτισμός, θέρμανσις καὶ ἀερισμός τῶν βιομηχανικῶν ἐγκαταστάσεων. Αὐτοτελῆ σύνολα βιομηχανικῶν ἐγκαταστάσεων.

Ὁργάνωσις τῶν ἐργοστασίων. Διάρθρωσις τῆς ἐπιχειρήσεως (Τεχνική, Ἐμπορικὴ καὶ Παραγωγικὴ Διοίκησις). Τὸ προσωπικὸν τῆς βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως. Περὶ ἐντολῶν. Περὶ ἀποθηκῶν. Προετοιμασία καὶ κατανομή τῆς ἐργασίας. Ἔργασία ὑπὸ συνεχῆ ροῇ. Παρακολούθησις προθεσμιῶν. Προσδιορισμός τοῦ χρόνου ἀνά τεμαχίον.

Κατωτέρω παραθέτω ἐπίσης διάγραμμα τῆς διδασκομένης ὕλης εἰς τὸ Πολυτεχνεῖον ὑπὸ τοῦ διακεκριμένου Καθηγητοῦ κ. Α. Παπᾶ ὑπὸ τὸν τίτλον :

Ὁργάνωσις Ἔργασίας καὶ Ἐργοστασίων

Ὁργάνωσις Ἐργοστασίων : Ἐκλογή χώρου καὶ θέσεως. Χωροταξικὴ μελέτη. Διαρρυθμίσις χώρων. Κτίρια. Φωτισμός. Θέρμανσις. Ἀερισμός. Ἀποχετεύσεις. Παραγωγή—διανομὴ ἐνεργείας, ὕδατος, πεπιεσμένου ἀέρος. Ἐκλογή καταλλήλων μηχανῶν. Θεμελίωσις μηχανῶν. Μέσα μεταφορᾶς. Ὁργάνωσις ἀποθηκῶν καὶ Γραφείων.

Ὁργάνωσις διοικήσεως εἰς ὅλην τὴν ἱεραρχίαν. Μέσα διοικήσεως καὶ παρακολούθησεως. Τὸ διάγραμμα Gantt.

Ὁργάνωσις ἐργασίας : Προπροσασκευή, ἐκτέλεσις, παρακολούθησις καὶ ἔλεγχος κατασκευῶν. Ὑπολογισμός χρόνων. Συστήματα ὥρομισθίων.

Διάρθρωσις ἐργοστασίων : Καθήκοντα τῶν διαφόρων τμημάτων καὶ εἰδικώτερον τῶν γραφείων μελετῶν καὶ παραγωγῆς.

Βάσεις στατιστικῆς ἐργοστασίων.

Ὑπολογισμός κόστους : Μέθοδοι κατανομῆς δαπανῶν κατὰ εἶδος, θέσεις, φύσιν καὶ κατὰ φρεῖς κόστους. Ἐπίδρασις βαθμοῦ δραστηριότητος. Μέθοδοι ἀπολογισμοῦ καὶ προϋπολογισμοῦ κόστους.

Θέματα τῆς Ὁργανώσεως διδάσκονται ἐπίσης ὡς τμῆμα τῆς

Ἰδιωτικῆς Οἰκονομικῆς εἰς τὴν Α.Σ.Ο. καὶ Ε.Ε. ὑπὸ τοῦ γνωστοῦ Καθηγητοῦ κ. Ν. Φωτιά. Εἰς τὴν Α.Σ.Β.Σ. ἡ Ἰδιωτικὴ Οἰκονομικὴ ἀποτελεῖ ἴδιαν ἔδραν μὲ θέματα διάφορα τῆς Ὁργανώσεως.

Ἀποτελεῖ εὐτύχημα ὅτι καὶ εἰς τὸν τόπον μας ἤρchiσε νὰ κατανοῆται ἡ ἀξία τῆς «Ὁργανώσεως» Πρέπει μὲ λύπην νὰ ὁμολογηθῆ ὅτι ἡ ὁργάνωσις εἶναι ἀπὸ τὰ στοιχεῖα ποὺ ἐλλείπουν ἀπὸ τὴν ἑλληνικὴν ἰδιωτικὴν καὶ ἰδίᾳ δημοσίαν ζωὴν. Παρήγορον ἐπομένως, ὅτι οἱ πάντες σήμερον ὁμιλοῦν περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς ὁργανώσεως. Δι' αὐτὸ νομίζομεν ὅτι αἱ ὁργανωτικαὶ ἀρχαὶ πρέπει νὰ διδαχθοῦν ἀκόμη καὶ εἰς τὰ σχολεῖα τῆς κατωτέρας ἐκπαιδεύσεως, πάντως δὲ εἰς τὰς λεγομένας σχολὰς τῆς Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαιδεύσεως (ἐμπορικὰς, τεχνικὰς, γεωργικὰς, οἰκοκυρικὰς κ.τ.λ.). Εἰς τὰ ἀναγνωστικὰ βιβλία τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου καὶ εἰς τὰ Νεοελληνικὰ Ἀναγνώσματα πρέπει νὰ προστεθοῦν κεφάλαια σχετικὰ μὲ τὰς Ὁργανωτικὰς ἀρχάς. Ἀκόμη καὶ εἰς τὰς «Ἐκθέσεις» οἱ Καθηγηταὶ πρέπει νὰ ἐπωφελοῦνται νὰ θέτουν θέματα σχετικὰ μὲ τὴν ὁργάνωσιν. Οὕτω πως θὰ δημιουργηθῆ ὁργανωτικὴ συνείδησις καὶ παράδοσις εἰς τοὺς νεοέλληνας, οἱ ὅποιοι ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀγαποῦν ν' ἀκοῦνε διὰ τὴν Ὁργάνωσιν, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὄρον νὰ μὴ τὴν ἐφαρμόζουν!

Νανά ΡΟΥΣΑ

Πτυχιούχος τῆς Α.Σ.Β.Σ.

Γενικὴ πεποίθησις τῶν ἐργαζομένων πρέπει νὰ εἶναι ὅτι εἰς τὴν παραγωγικότητα ὀφείλεται τὸ ἐπίπεδον διαβιώσεως τῶν ἀμερικανῶν ἐργατῶν, ποὺ εἶναι τὸ ὑψηλότερον ἀπὸ τὰ ἐπίπεδα ὄλων τῶν ἄλλων λαῶν.

M. S. Rodrigues

Ἡ ὀργάνωσις εἰς τὴν λύσιν τεχνικοῦ προβλήματος

M. PRIMENTA

Ἡ ἀρτία κατάρτισίς μας εἰς τὴν ἐπισημονικὴν ὀργάνωσιν τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ τῶν ἐργοστασίων, τόσον ἀπὸ θεωρητικῆς ὅσον καὶ ἀπὸ πρακτικῆς πλευρᾶς καὶ ἡ λαμπρὰ ἐνημέρωσίς μας εἰς τὴν τεχνικὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν μιᾶς βιομηχανίας, συνετέλεσεν ὥστε ἐξερχόμενοι τῆς Σχολῆς νὰ εἴμεθα εἰς θέσιν νὰ προσφέρωμεν θετικὰς ὑπηρεσίας εἰς τὴν ἀναδιοργάνωσιν τῆς Ἑλληνικῆς Βιομηχανίας καὶ προώθησιν οὕτω τῆς Ἐθνικῆς ἡμῶν Οἰκονομίας.

Πολλάκις ἐλέχθη ἀπὸ τῆς ἔδρας τῆς Σχολῆς ὅτι ἐκάστη ἐπιχειρήσις, συνεχῶς ἀντιμετωπίζει ποικίλα προβλήματα οἰκονομικῆς, ἐμπορικῆς, τεχνικῆς καὶ ὀργανωτικῆς μορφῆς, ἐπέιγοντα ἢ μὴ, τακτικά ἢ ἔκτακτα. Τοῦτο ἀποτελεῖ ἀναντίρρητον ἀλήθειαν, τὴν ὁποίαν ἀνά πᾶσαν ἡμέραν ἡ πρᾶξις ἀποδεικνύει.

Φυσικὰ εἰς ἕκαστον τῶν ἀναφουρένων προβλημάτων δέον νὰ ὑπάρχη καὶ ἡ λύσις του. Λύσις ἢ ὁποῖα εἶναι τόσον στενῶς συνδεδεμένη μὲ λεπτομερείας. Αἱ λύσεις δὲ αὐταὶ εἶναι χρήσιμοι δι' ἐκεῖνον ὁ ὁποῖος ἐρευνᾷ τὸ ὅλον θέμα, καθ' ὅσον ἀνευ αὐτῶν δυσχερῶς ἂν μὴ οὐδὲν θὰ καταλήξῃ εἰς τὴν ὀρθὴν λύσιν.

Ἀπαιτεῖται λοιπὸν πολλάκις ἐπιστημονικὴ ἔρευνα εἰς ὅ,τι καλεῖται λεπτομέρεια, ἵνα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δοθῇ ἢ κατάλληλος λύσις. Αὕτη αὕτη ἢ ἐπιστημονικὴ ἔρευνα ἢ καλλίτερον ἢ μεθοδικὴ ἀνάλυσις παντὸς ἀναφουρένου προβλήματος μετατρέπει τὸ ἄγνωστον εἰς γνωστόν, διὰ τῆς ἀποσυνθέσεως τοῦ συνθέτου εἰς τὰ ἀναλυτικά του στοιχεῖα. Ὁ Καρτέσιος λέγει ὅτι οἰαδήποτε δυσχερῆς παντὸς πρὸς ἐξέτασιν προβλήματος ἀναλύεται εἰς τόσα λεπτομερειακὰ στοιχεῖα, ὅσα ἀπαιτοῦνται πρὸς λύσιν του.

Τοιαύτη δυσχερῆς ἢ καλλίτερον παρόμοιον πρόβλημα ἀντιμετώπισα καὶ ἐγὼ εἰς τὴν ἐπιχείρησιν εἰς τὴν ὁποίαν προσφέρω τὰς ὑπηρεσίας μου. Τὸ πρόβλημα τοῦτο εἶναι κυρίως ὀργανωτικόν καὶ ἔχει ὡς ἑξῆς:

Εἰς τὴν ἐν λόγω ἐπιχείρησιν ὑπάρχει μία μηχανὴ τῆς ὁποίας σκοπὸς εἶναι ἡ ὑγρασις τῶν νημάτων. Δηλαδή διὰ τῆς μηχανῆς ταύτης ἐπιδιώκεται νὰ δοθῇ εἰς τὸ νῆμα ἢ κατάλληλος καὶ νόμιμος ὑγρασία ἢ ὁποῖα συνήθως κυμαίνεται εἰς τὸ 18,25 ἐπὶ τοῦ ξηροῦ ἔριου.

Γνωρίζομεν ἀπὸ τὴν Ἐμπορευματολογίαν ὅτι περισσότερον ἀπὸ οἰανδήποτε ἄλλην κλωστικὴν ὕλην τὸ ἔριον εἶναι ὑγροσκοπι-

κόν και δύναται να απορροφήση μεγάλην ποσότητα υγρασίας. Τὸ ἀπλυτον ἔριον εἶναι δυνατόν να ἀπορροφήση μέχρι τῶν 40 ο)ο τοῦ βάρους τοῦ υγρασίαν, χωρὶς αὐτὴ να γίνῃ ἀντιληπτὴ ἀπὸ τὸν μὴ εἰδικόν. Τὸ δὲ καθαρὸν δύναται να ἀπορροφήση υγρασίαν 18-20 ο)ο τοῦ βάρους αὐτοῦ, μὲ ἀτμοσφαιρικὴν υγρασίαν 75 ο)ο. Ἡ ὑγροσκοπικὴ αὐτὴ ἰδιότης τοῦ ἔριου ἔχει μεγάλην σπουδαιότητα διὰ τὸ ἐμπόριον τῶν ἐρίων. Διὰ να μὴ προκύπτουν διαφοραὶ μεταξὺ ἐμπόρων εἰς τὰς μεγάλας ἀγοράς ἐρίων τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς ὑπάρχουν ἐπίσημα ζυγιστήρια εἰς τὰ ὁποῖα καθορίζεται τὸ ἐμπορεύσιμον βάρος.

Ἡ ὑγρασία περὶ τῆς ὁποίας ὠμιλήσαμεν εἶναι ἐξωτερι-ῆ καὶ ξένη οὐσία γιὰ τὸ ἔριον. Ἐκτὸς ταύτης τὸ καθαρὸν ἔριον περιέχει 7 10 ο)ο τοῦ βάρους τοῦ ὕδωρ ἀφυδατώσεως, τὸ ὁποῖον ὅταν ἀφαιρεῖται χάνονται ἰδιότητες καὶ κυρίως ἡ εὐλυγισία τοῦ ἔριου. Ὡς ἐκ τούτου ἡ θέρμανσις εἰς τὰ ξηραντήρια δὲν πρέπει να εἶναι ὑπερβολικὴ καὶ πέραν τῶν 100—110° K. Τέλος ἡ ὑγρασία, ὡς αὐξάνουσα τὴν ἐλαστικότητα τοῦ ἔριου καὶ τὴν ἀντοχὴν αὐτοῦ εἰς τὰς μηχανικὰς ἐπεξεργασίας, ἐπιβάλλεται κατὰ τὴν νηματοποίησιν.

Διὰ τὸν λόγον τοῦτον εἰς ὅλα τὰ ἐριοκλωστήρια διατηρεῖται ἡ τεχνικὴ ὑγρασία διὰ καταλλήλων ὑγραντικῶν μηχανῶν. Λόγω τῶν ὡς ἄνω ἰδιοτήτων τοῦ ἔριου ἀντιλαμβανόμεθα ὅτι ἡ συμβολὴ τῆς ἐν προκειμένῳ μηχανῆς εἰς τὴν ὅλην παραγωγικὴν διαδικασίαν τῆς ἐπιχειρήσεως εἶναι ἀσπράιτητος. Δὲν ἀποτελεῖ ὑπερβολὴν ἐὰν εἴπωμεν ὅτι ἡ ἀνωτέρω μηχανὴ εἶναι χρησιμωτάτη καὶ ὅτι ἄνευ ταύτης δὲν δύναται να ἐργασθῆ ὁμαλῶς μία ἐριοβιομηχανία. Πλὴν ὅμως καὶ ἡ ὑπαρξὶς μιᾶς τοιαύτης μηχανῆς ἐν τῇ βιομηχανίᾳ δὲν ἀποτελεῖ λύσιν τοῦ προβλήματος, ἐὰν παραλλήλως δὲν ἐκπαιδευθῆ καὶ τὸ κατάλληλον προσωπικόν καὶ γενικῶς ἐὰν δὲν ληφθοῦν τὰ ἀπαιτούμενα μέτρα διὰ τὴν ὁμαλὴν τῆς λειτουργίαν.

Παρόμοιον τι συνέβη καὶ εἰς τὴν ἐπιχείρησιν εἰς ἣν ἐργάζομαι. Παρ' ὄλον ὅτι ὑπῆρχε μηχανὴ ὑγράνσεως τῶν νημάτων αὐτὴ ἐθεωρεῖτο παρὰ τῶν ἀρμοδίων ὡς μὴ ὑπάρχουσα, λόγῳ τῆς μὴ ἱκανοποιητικῆς ἀποδόσεώς της. Πολλάκις παρέστην εἰς συζητήσεις τῆς Δ)σεως καὶ τῶν τεχνικῶν εἰς τὰς ὁποίας ἐξεφράζετο ἡ ἀπορία καὶ συγχρόνως ἡ δυσανασχέτησις τῆς Δ)σεως διὰ τὴν μὴ καλὴν λειτουργίαν τῆς μηχανῆς, ἀποτέλεσμα τῆς ὁποίας ἦτο να ζημιούται καθημερινῶς ἡ ἐπιχείρησις, ἀφοῦ φυσικὰ τὰ ἐξαγόμενα νήματα δὲν εἶχον τὸ κανονικόν βάρος.

Ἦρχισαν ὅθεν να καταβάλλωνται ἐνέργειαι πρὸς λύσιν τοῦ προβλήματος. Μεταξὺ τῶν ἐνεργειῶν ἦτο καὶ ἡ ἀποστολὴ δείγματος τοῦ χρησιμοποιουμένου ὑγρολύτου διὰ τὴν διατήρησιν τῆς ὑγρασίας τῶν νημάτων εἰς τὸν ἐν Ἀγγλίᾳ οἶκον, ὅστις παράγει τὸ χημικόν τοῦτο προϊόν. Ἡ ἀπάντησις τοῦ οἴκου ἔχει ὡς ἐξῆς.

«Τὸ δείγμα τοῦ ὑγρολύτου ὅπερ μᾶς ἀπεστείλατε ὑπεβλήθη εἰς ἀκριβῆ ἐξέτασιν, ἐξ ἧς προέκυψε μετὰ βεβαιότητος ὅτι τὸ ὑ-

λικόν είναι αναλλοίωτον. Δέν δυνάμεθα νά ἐννοήσωμεν διατί δέν σᾶς είναι δυνατόν νά διατηρήσετε τήν ὑγρασίαν τῶν νημάτων διά τοῦ ὑγρολύτου ὅπερ σᾶς ἐπρομηθεύσαμεν. Φανταζόμεθα ὅτι ἐναποθηκεύετε τά νήματά σας εἰς πολύ ξηρόν μέρος, ἔνθα ἡ ὑγρασία διαφεύγει ἐκ νέου. Δέον νά καταβληθῆ προσοχή εἰς τὸ γεγονός ὅτι τά νήματα δέον νά ἐναποθηκεύωνται εἰς μέρος οὔτε πολύ ξηρόν, οὔτε πολύ ὑγρόν, καθ' ὅτι νήματα ὑγραθέντα διά τοῦ ὑγρολύτου εἶναι ὑγροσκοπικά ἤτοι ἀπορροφοῦν ὑγρασίαν. Δέν γνωρίζομεν τά μέσα ἐναποθηκεύσεώς σας, ἀλλά σᾶς συνιστῶμεν νά ἀναγάγετε τά μάλλινα νήματά σας εἰς ὑγρασίαν 21 ο)ο ὅπερ δύνασθε νά πράξετε ἀνευ δισταγμοῦ, καθ' ὅτι τὸ ὑγρολυτικόν παρασκευάσμα μας ἔχει τήν ιδιότητα νά ἐμποδίζῃ τήν εὐρωτίασιν. Κατόπιν θά προσέξετε ἵνα τά νήματα διατηρῶσιν ὑγρασίαν 19 ο)ο. Ἐπίσης συνιστῶμεν νά προσδιορίζητε τήν ὑγρασίαν τῶν νημάτων σας προτοῦ τά ὑγράνετε μέ τόν ὑγρολύτην».

Ἡ ἀπάντησις αὕτη ἀτυχῶς δέν συνέβαλεν εἰς λύσιν τινα. Δι' ὅ καί ἡ τεχνική Δ)σις τῆς Ἐπιχειρήσεως ἤρχισεν νά ἐφαρμόζῃ πρακτικούς τρόπους ὑγράνσεως τῶν νημάτων, περιορίσασα τήν χρησιμοποίησιν τῆς ὑγραντικῆς μηχανῆς.

Εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ ἀπεφάσισα ὅπως ἐξετάσω ἐνδελεχῶς τὸ ζήτημα, βεβαίως οὐχί ἀπὸ τεχνικῆς πλευρᾶς, ἀλλά ἀπὸ Ὁργανωτικῆς καθαρῶς τοιαύτης. Ἐπεσκέφθην πολλάκις κατὰ τὰς ἐλευθέρων ὥρας τῆς ἐργασίας μου τὸν παραγωγικὸν ἄνθρωπον ὅπου ἦτο ἐγκατεστημένη ἡ ἐν λόγω μηχανή.

Τὸ πρᾶγμα δέν ἦτο εὐκόλον. Εἶχον ἔμπροσθέν μου μία μάλλον πολύπλοκον μηχανήν τῆς ὁποίας ἔπρεπε νά ἐννοήσω τήν συγκρότησιν καί τὸν τρόπον λειτουργίας τῆς μηχανῆς ἐν τῷ συνόλῳ τῆς (1).

Ἦρχισα νά ἐξετάζω κεχωρισμένως τὰ ἀπλούστερα μέρη ἐκ τῶν ὁποίων ἀποτελεῖτο ἡ μηχανή, ταυτοχρόνως νά μελετῶ τήν θέσιν ἐκάστου μέρους καί τήν συμβολήν του εἰς τήν εὐρυθμον λειτουργίαν τῆς ἄνω μηχανῆς.

Παραλλήλως ἤρχισα νά μελετῶ καί τὸν τρόπον τῆς ὑγράνσεως τῶν νημάτων ὑπὸ τῆς μηχανῆς καθὼς καί τήν ὑγρασιν, ποιότητα καί ποσότητα τῶν νημάτων. Κατόπιν πολυήμερου μελέτης ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου διεπιστώθησαν τὰ κάτωθι :

α) Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἔγινεν ἀμέσως ἀντιληπτὸν ἦτο ἡ μὴ ὑπαρξίς μονίμου ἐργάτου ἀσχολουμένου μέ τὸν χειρισμὸν τῆς μηχανῆς. Ὁ ἐκάστοτε ἀναλαμβάνων ἐργάτης τὸν χειρισμὸν ταύτης οὐδεμίαν γνῶσιν εἶχε περὶ τοῦ τρόπου λειτουργίας τῆς μηχανῆς.

β) Αἱ ὑπὸ ὑγρασιν ἐκάστοτε ποιότητες ἦσαν τελείως διαφορε-

1. Τοῦτο ἀποδεικνύει πόσον δίκαιον ἔχει ἡ Σχολή μας προσπαθοῦσα νά ἐνημερώσῃ τοὺς σπουδασίας τῆς εἰς τὴν τεχνικὴν λειτουργίαν τῶν Ἐργοστασίων διὰ τῶν μαθημάτων τῆς Μηχανογνωσίας καί Ἠλεκτροτεχνίας.

τικισί, ἀλλὰ καὶ ἐκτός τούτου τὸ πάχος τῶν νημάτων ἦτο διάφορον. Ἄρα ἐκάστη κατηγορία νήματος ἐπίδεχτο ἢ μὴ τὴν ποσότητα ὑγρολύτου ἀναλόγως πρὸς τὸ πάχος αὐτοῦ.

γ) Ὅτι αἱ διαστάσεις τῶν μασουρίων ἦσαν ἀκανόνιστοι.

δ) Ὅτι ἡ ταχύτης τῆς κινουμένης ταινίας, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐτίθεντο αἱ ὑπὸ ὑγρασιν ποσότητες νήματος ἦτο πάντοτε ἡ αὐτή.

ε) Δὲν ὑπῆρχον ὀδηγίαι χρησιμοποίησεως τοῦ ὑγρολύτου. Πάντα ἐγένοντο πρακτικῶς καὶ μάλιστα ἀναλόγως πρὸς τὰς διαθέσεις τοῦ χειριστοῦ τοῦ μηχανήματος.

Αἱ ἀνωτέρω περιπτώσεις μᾶς ἀπησχόλησαν ἰδιαιτέρως διότι ἀντελήφθημεν τὴν σοβαρότητά των. Εἰς τὰ σημεῖα ὅμως εἰς ἃ ἐδείξαμεν περισσότερο ἐνδιαφέρον ἦσαν :

α) Ἡ ἐξέτασις τῆς ἐκάστοτε ὑγραυομένης ποιότητος νήματος. Ὑπέδειξαμεν ὅτι πρέπει ἐκάστη ποιότης νήματος νὰ ἀπορροφᾷ ὠρισμένην ὑγρασίαν. Κατόπιν τούτου συνετάγη ὑπὸ τῶν τεχνικῶν πίνιαξ ὅστις περιεῖχε τὰ νούμερα νημάτων. Ὑποδεικνύων εἰς ποίαν ὑγρασίαν δέον νὰ ὑποβληθοῦν ἕκαστον τούτων. Αὐτὸν τὸν πίνακα ἐχρησιμοποιοῦν ὁ ἐπὶ τούτου ἐκάστοτε εἰδικευθεὶς ἐργάτης.

β) Ὅτι ἔπρεπε διὰ παντός τρόπου νὰ ρυθμισθῇ ἡ ταχύτης τῆς κινουμένης ταινίας.

Παρ' ὅλον ὅτι ὑπῆρχεν ἐπὶ τῆς μηχανῆς μία διάταξις αὐτορρυθμιώσεως τῆς ταχύτητος τῆς ἀτέρμονος ταινίας, δυστυχῶς ταύτην δὲν ἦσαν εἰς θέσιν νὰ ἐκτιμήσουν οἱ ἐπιβλέποντες τὸ μηχανήμα. Διὰ τῆς διατάξεως ταύτης ἐπιτυγχάνετο ἡ αὐξήσις τῆς ταχύτητος τῆς κινουμένης ταινίας εἰς νήματα μεγάλου πάχους καὶ μικρᾶς διαμέτρου τοῦ μασουρίου, ἐμειώνετο δὲ ἡ ταχύτης, ὅταν ἐπὶ τῆς ταινίας ἐτίθεντο νήματα μὲ μικρὸν νούμερον καὶ ὅταν ἡ διάμετρος νήματος μαζί καὶ μασουρίου ἦτο μεγάλη. Ὑπέδειξα τὴν ἐπαναλειτουργίαν τοῦ ἐν λόγῳ συστήματος τῆς αὐτορρυθμιώσεως τῆς ταχύτητος τῆς ταινίας, διότι ἀντελήφθη τὴν ἐπιζημίαν ἐπίδρασιν ὅπου εἶχεν γενικῶς ἐπὶ τῆς ὑγράσεως τῶν νημάτων.

Ἐπρεπε ὁπωσδήποτε ἡ ἐπιχείρησις ν' ἀποκτήσῃ, καὶ μάλιστα ταχέως, ὀδηγὸν χρησιμοποίησεως τοῦ ὑγρολύτου. Ἀμέσως ἐστάλη ἡ σχετικὴ ἐπιστολὴ εἰς τὸν ἐν Ἀγγλίᾳ οἶκον τὸν παράγοντα τοῦτον.

Μετὰ τὴν ἐφαρμογὴν ὅλων τῶν ἀνωτέρω ὑποδείξεων, ὡς ἐκ θαύματος, ἡ ἐπιτυχία τῆς ὑγρασίας ἦτο ἀρίστη. Γενομένης ἐπιστημονικῆς δειγματοληψίας τῶν ὑγραθέντων νημάτων καὶ τεθέντων εἰς ἐπανειλημμένας ὑγροσκοπικὰς ἐξετάσεις, ταῦτα ἀπέδωσαν τὴν κανονικὴν καὶ νόμιμον ὑγρασίαν. Ἀλλὰ δυστυχῶς μετὰ παρέλευσιν ὀλίγου χρόνου ἤρχισαν καὶ πάλι τὰ παράπονα τῆς πελατείας διὰ τὴν ἀνώμαλον ὑγρασίαν τῶν νημάτων. Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο κατεβλήθη προσπάθεια πρὸς ἐντοπισμὸν τοῦ ὅλου προβλήματος.

Πρὸς στιγμὴν ἠγνοήθη ἡ ὑπαρξις τῆς ὑγραντικῆς μηχανῆς διὰ νὰ δυνηθῶμεν μ' αὐτὸν τὸν τρόπον νὰ ἐρευνήσωμεν κάθε τι ποῦ παρεμβάλλετο μετὰ τὴν ὑγρασιν καὶ μέχρι παραδόσεως τῶν νημάτων εἰς τὸν πελάτην.

Εἰς δλόκληρον τοῦτο τὸ στάδιον ἀπὸ τῆς ὑγράνσεως δηλαδὴ τῶν νημάτων μέχρι καὶ τῆς παραδόσεως τούτων εἰς τὴν πελατεῖαν μεσολαβοῦσε μία ἀποθήκευσις τῶν συσκευασμένων προϊόντων οὐχὶ εἰς κατάλληλον ἠώρον. Ἐμελετήσαμεν τὸ θέμα βάσει τῶν διδαχθέντων εἰς τὴν «Ὀργάνωσιν τῶν Ἐργοστασίων» ἐπέισθημεν ὅτι τοῦτο συντελοῦσε εἰς τὸ νὰ διαφεύγει ἐκ νέου ἡ ὑγρασία, λόγω τῶν δημιουργουμένων ρευμάτων ἀέρος ἐντὸς τῆς ἀποθήκης. Ρυθμισθέντος καὶ τοῦ ζητήματος τῆς ἀποθήκης εὐρέθημεν πρὸ τῆς τελικῆς καὶ μάλιστα ἱκανοποιητικῆς λύσεως τῆς ὑγράνσεως τῶν νημάτων. Ἄλλ' ἐκεῖνο ὅμως τὸ ὁποῖον χρῆζει ἰδιαιτέρας προσοχῆς, εἶναι τὸ περιεχόμενον τῆς ληφθείσης ὀδηγίας χρησιμοποίησεως τοῦ ὑγρολύτου.

Ἐκτὸς τῶν ἄλλων — ἔγραφεν ἡ ὀδηγία — μόνον ταῦτα δὲν δύνανται νὰ σᾶς ὀδηγήσωσι εἰς ἱκανοποιητικὴν λύσιν ἐὰν προηγουμένως δὲν ἐξετάσετε τὰ ἐξῆς, σχετικῶς μὲ τὴν ὑγρασιν τῶν νημάτων.

α) Ὅτι ὅλαι αἱ ποιότητες τῶν νημάτων δὲν εἶναι ὀρθὸν νὰ ὑποβάλλωνται εἰς τὴν αὐτὴν ὑγρασιν.

β) Εἰς τὴν ὑγρασιν τῶν νημάτων νὰ ἔχετε πάντοτε ὑπ' ὄψιν ὅτι αἱ διαστάσεις τῶν μασουρίων πρέπει νὰ εἶναι αἱ αὐταί. Ἀνατιλαμβάνεσθε γράφουν ὅτι ἡ ριπτομένη ποσότης ὑγρολύτου πρέπει νὰ αὐξάνη σὲ τοιαύτας περιπτώσεις διὰ τὰ βαρῆ ἀποτελεσματικῆ ἢ ὑγρασις. Ἄλλως ἡ ὀλίγη ριπτομένη ὑγρασία δὲν δύναται νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ ἔσωτερικὸν τῆς μπομπίνας.

Ἐπικολούθησαν καὶ ἄλλαι ὑποδείξεις ὅμοιαι μὲ ἐκείνας ὅπου ἡμεῖς εἶχομεν ἀναφέρει.

Οὐδεὶς ἀσφαλῶς ἐφαντάζετο ὅτι ἡ λύσις ἐνὸς τοιούτου προβλήματος ἦτο δυνατόν νὰ εἶναι ἐξηρητημένη, ἀπὸ τοιαύτας λεπτομερείας.

Ἄλλὰ καὶ οὐδεὶς ἐφαντάζετο ὅτι θὰ ὑπῆρχεν τοιαύτη ταυτότης ἀντιλήψεως.

Εὐλόγως λοιπὸν τώρα γεννᾶται τὸ ἐρώτημα. Μήπως ἡ λύσις αὕτη ἀποτελεῖ ἓν τυχαῖον γεγοῶς; Ἀσφαλῶς ὄχι; Τί εἶναι λοιπὸν ἐκεῖνο πὺ δημιουργήσῃ τὴν ταυτότητα τῶν ἀντιλήψεων;

Ἐντὶ τῆς θεωρητικῆς Φιλοσοφίας, γράφει ὁ Καρτέσιος, τὴν ὁποῖαν διδάσκουν τὰ σχολεῖα, ἠδυνάμεθα νὰ ἀνεύρωμεν μίαν πρακτικὴν διὰ τῆς ὁποίας λαμβάνοντες γινῶσιν τῆς δυνάμεως καὶ τῶν ἔργων τοῦ πυρός, ἀέρος, ἄστρων καὶ ὄλων τῶν σωμάτων ἅτινα μᾶς περιστοιχίζουν, θὰ ἠδυνάμεθα νὰ καταστῶμεν κύριοι καὶ κάτοχοι τῆς Φύσεως».

ΜΕΡΚΟΥΡΙΟΣ ΠΡΙΜΕΝΤΑΣ
Πτυχιούχος τῆς Α.Σ.Β.Σ.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ
ΕΡΕΥΝΩΝ ΤΗΣ Α.Σ.Β.Σ.

Ἡ ὀργάνωσις τοῦ ἑαυτοῦ μας

I

DE PROFUNDIS:

« Ἀπὸ τὸ κεφάλαι μωρὶζει τὸ ψᾶν »

Ἡ διεύθυνσις εἶναι μία πνευματικὴ δραστηριότης. Καλὴ διεύθυνσις προφανῶς μόνον ἀπὸ καλὸ μυαλὸ μπορεῖ νὰ προέλθῃ.

Κακὴ πνευματικὴ προσαρμογὴ σημαίνει κακὴ διοίκησις. Διευθύνται γκρινιάρηδες καὶ μικροπρεπεῖς, κακῆς διαθέσεως εἶναι θύματα κακῆς πνευματικῆς προσαρμογῆς.

Εἶναι ὄντως ἄρρωστοὶ ἄνθρωποι. Χρειαζόνται βοήθειαν καὶ ὄχι καταδίκην. Μερικοὶ μάλιστα ἀπὸ αὐτοὺς δὲν ἀντιλαμβάνονται τὸ γεγονός ὅτι εἶναι κακῶς προσηρμοσμένοι.

Ὁ δόκτωρ Menninger λέγει ὅτι ἡ ἐπιστήμη τῆς ψυχιατρικῆς παρακλύεται ὑπὸ τῆς τάσεως ὅπως κρίνει καὶ κακῶς διερμηνεύει ἀσυνήθεις ἀνθρωπίνους τρόπους συμπεριφορᾶς, ἀντὶ νὰ ἀναζητήσῃ μῆπως ὑπάρχει ἔνδειξις κακῆς προσαρμογῆς. Τοῦτο, λέγει, ἐξ ἴσου ἰσχύει ὅταν κατακρίνομεν τὸν στρατιώτην, ὅστις λιποψυχεῖ κατὰ τὴν μάχην, τὸν ὑπάλληλον ὅστις ἔρχεται καθυστερημένος, τὸ ἀφεντικὸ πὺ εἶναι ὑπερευξάπτων καὶ τὸν νεαρόν ὅστις κλέβει.

Ἐφ' ὅσον οὐδεὶς ἄνθρωπος ζεῖ κλεισμένος εἰς τὸν ἑαυτὸν του, ἀλλὰ ἐπιδρᾶ καὶ ὑφίσταται τὴν ἐπίδρασιν τοῦ περιβάλλοντός του, ἡ ψυχιατρικὴ εἶναι κοινωνικὴ ὅσον καὶ ἰατρικὴ ἐπιστήμη.

Εἰς πολλὰς βιομηχανίας θὰ εὔρητε σήμερον ψυχιάτρους, μονίμους ἀπασχολουμένους καὶ πολλὰ Πανεπιστήμια παρέχουν εἰς τοὺς σπουδαστάς των μαθήματα πνευματικῆς ὑγιεινῆς.

Ὅτι ἀνεγνωρίσθη ὡς ὀρθὸν διὰ τὸν στρατόν, εἶναι ἐξ ἴσου ἀληθὲς διὰ τὰς ἐπιχειρήσεις καὶ τὴν βιομηχανίαν. Εἰς τὸν στρατόν ἔμαθαν ὅτι ὑπάρχουν τρεῖς κύριοι παράγοντες διὰ τὴν διατήρησιν τῆς πνευματικῆς ὑγείας: Πρῶτον, τὸ καὶ σπουδαιότερον, ἡ ποιότης τῆς ἡγεσίας. Αἱ πράξεις τοῦ ἀφεντικοῦ ἔχουν μεγαλυτέραν ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς ὑγείας τῶν ὑπαλλήλων ἀπὸ ὅ,τι συνήθως ὑποθέτομεν.

Δεύτερον, δέον νὰ ἀναπτυχθοῦν θετικαὶ καὶ ὀρθολογικαὶ ἀντιλήψεις ἔναντι τοῦ ἔργου, πὺ πρόκειται νὰ ἐκτελεσθῇ. Ὁ ὑγιὲς ἐργάτης πρέπει νὰ ἀγαπᾶ τὴ δουλειά του.

Τρίτον, εἶναι οὐσιῶδες ὅπως ὁ ἐργάτης συνταυτίζεται μὲ τὴν μονάδα του, νὰ αἰσθάνεται ὅτι ἀποτελεῖ ὑπολογίσιμον μέλος τῆς ομάδος του. Πρέπει νὰ αἰσθάνεται ὑπερηφάνειαν καὶ νὰ εὕρισκῃ ἀσφάλειαν, ὄντας μέρος τῆς. (H. Arth. Hopf.: Psychiatry Needed in Management) (1).

1. Dr. H. A. Hopf (1882-1949), Διεθνοῦς φήμης Ἀμερικανὸς ὀργανωτῆς, πρωτοπόρος εἰς τὴν ὀργάνωσιν γραφείου καὶ τὴν ἐπαγγελματικὴν ὀργάνωσιν.

**

Ὡς ἤδη ἐτόνισα ἡ συμβολὴ τοῦ ψυχολόγου θεωρεῖται ὡς πρώτης ἀνάγκης εἰς τὸ ἐργοστάσιον διὰ τὴν ἀποσκοράκισιν τῶν πνευματικῶν ἐμποδίων, τὰ ὁποῖα παρακωλύουν τὸν ἐργάτην ὅπως ἀποδώσῃ τὸ καλύτερόν του.

Πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην ἐγένετο καλὴ ἐργασία, ὅσον καὶ εἰς τὴν ἐκλογὴν καὶ ἐκπαίδευσιν τῶν ἐργατῶν, τὴν βελτίωσιν τῶν συνθηκῶν ἐργασίας, καὶ τὴν ἐξασφάλισιν συνεργασίας μεταξὺ ἐργοδοτῶν καὶ ἐργατῶν. Πολὺ ὀλιγώτερα ὅμως ἐγένοντο ἀναφορικῶς μὲ μίαν μικροτέραν ὁμάδα ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, ἥτις ἀπαρτίζει τὴν Διεύθυνσιν τῆς Ἐπιχειρήσεως. Ἐνταῦθα ὑπάρχει γόνιμον πεδῖον διὰ τὸν ψυχολόγον, ἂν καὶ τοῦτο παρουσιάζει περισσοτέρας περιπλοκάς καὶ δυσκολίας παρὰ προκειμένου περὶ τῶν ἐργατῶν.

Ἐπὶ τούτοις ὅμως κάποια παρηγορία ὅταν πληροφορηθῶμεν ὅτι ἐὰν ἡ ἐπίδρασις τοῦ ψυχολόγου ἐπιβληθῇ ἀμέσως ἐπὶ καὶ μέσῳ τῆς Διευθύνσεως, τότε τελικῶς βελτιώνει ὄχι μόνον μίαν εἰδικὴν ὑπηρεσίαν, ἀλλὰ ὅλην τὴν ἐπιχείρησιν.

Ὁ ψυχολόγος δύναται νὰ παράσῃ ἀξιόλογον ὑπηρεσίαν εἰς τοὺς ὑπευθύνους διὰ τὴν διεύθυνσιν τῆς ἐπιχειρήσεως, βοηθῶν αὐτοὺς ὅπως κατανοήσῃ ἀλλήλους καὶ τοὺς ὑπ' αὐτοὺς καὶ ἀπομακρύνουν τὰ πνευματικὰ ἐμπόδια, τὰ ὁποῖα τοὺς δυσχεραίνουν εἰς τὸ ἔργον των.

Ὁ ψυχολόγος ἐν τούτοις δὲν θὰ δυνηθῇ νὰ ἐπιτύχῃ ἄριστα ἀποτελέσματα ἀνευ τῆς βοηθείας τοῦ ὄργανωτοῦ, ὅστις θὰ τῷ χρηρήσῃ τὸ σχέδιον δράσεως καὶ τὴν τεχνικὴν παρακολουθήσεως τῆς σημειουμένης προόδου κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ σχεδίου.

Συνεργαζόμενοι ὁ ψυχολόγος καὶ ὁ ὄργανωτὴς θὰ καταστοῦν ἱκανοὶ ὅπως ἐφαρμόσῃ ἐπιτυχῶς τὴν ἐμπειρον γνῶσιν των εἰς τὰ ἄτομα τὰ ὁποῖα προϊστάνται τῶν τυχῶν τῆς βιομηχανίας καὶ ἐλέγχουν τὰς τύχας τῶν ἐργατῶν. (W. Clark.: Methods to free Creative brains in industry) (1).

I. A. X.

νωσιν τῶν συμβούλων-ὀργανώσεων. Μὲ ποικιλότητα ἐνδιαφέροντα ἐν τῇ καθ' ὅλην ὀργανώσει, φιλόσοφος καὶ πραγματοποιός, παιδαγωγός καὶ μαχητὴς ὑπὲρ τῆς ὀργανωτικῆς ἰδέας, ἐθικωρεῖτο ὡς εἰς τῶν πλέον μορφωμένων ὀργανωτῶν τῆς ἐποχῆς μας Ἰδρυσε καὶ ἐνεψύχωσε τὸ Hopf Institute of Management, κέντρον ὀργανωτικῶν ἐρευνῶν, τὸ ἐπροίκισε μὲ τὴν πληροτέραν βιβλιοθήκην συγγραμμάτων ἐπὶ τῆς ὀργανώσεως καὶ τὸ συνετήρει δι' ἐξόδων του.

1. W. Clark ἰδρυτὴς καὶ κύριον μέλος τοῦ ὀργανωτικοῦ Οἴκου Wallace Clark and Company. Κέκτηται ὑπὲρ εἰκοσιπενταετη πείραν ὀργανώσεως ποικίλων ἐπιχειρήσεων μικρῶν καὶ μεγάλων, ἰδιωτικῶν καὶ κρατικῶν, ὡς καὶ δημοσίων ὑπηρεσιῶν, ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Ἀμερικῆς Αἰ συμβουλαὶ του ἐζητήθησαν καὶ ἐν Ἑλλάδι κατὰ τὸ 1936 διὰ τὴν ἀναδιοργάνωσιν τῶν Τελεωείων. Συγγραφεὺς τοῦ γνωστοῦ βιβλίου τὸ «ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ GANTT».

Μόνο για σήμερα . . . .

(Κανόνες επίτυχίας στη ζωή)

— Μόνο για σήμερα θα προσπαθήσω να ζήσω χωρίς φροντίδα όπως λύσω με μιὰς τὸ πρόβλημα τῆς ὅλης ζωῆς μου. Εἶμαι ἰκανὸς νὰ καταβάλω μέσα σὲ 12 ὥρες τέτοιες προσπάθειες, πού θὰ με ἐτρόμαζαν ἐὰν ἐπρόκειτο νὰ τις ἐξακολουθῆσω σὲ ὅλη μου τὴ ζωὴ.

— Λοιπὸν γιὰ σήμερα θὰ εἶμαι εὐτυχημένος, παραδεχόμενος ὅπως τὸ βεβαιώνει κι' ὁ Ἀβραάμ Λίνγκολν, ὅτι οἱ περισσότεροὶ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους εἶναι τόσον περίπου εὐτυχεῖς, ὅσον ἀπεφάσισαν νὰ εἶναι.

— Μόνο γιὰ σήμερα θὰ προσπαθήσω νὰ δυναμώσω τὸ πνεῖμα μου μαθαίνοντας κάτι χρήσιμο καὶ διαβάζοντας μερικὲς σελίδες πού χρειάζονται προσπάθεια σκέψεως καὶ προσοχῆς.

— Μόνο γιὰ σήμερα θὰ προσαρμοσθῶ πρὸς τὴν πραγματικότητα, ἀντὶ νὰ θέλω νὰ προσαρμοσθῶ πρὸς τὶς ἐπιθυμίες μου.

— Μόνο γιὰ σήμερα θὰ γυμνάσω τὴν ψυχὴ μου κατὰ τρεῖς τρόπους : Θὰ κάμω μιὰ καλὴ πράξι, χωρὶς νὰ τὸ μάθη κανεὶς. Θὰ ὑποχρεώσω τὸν ἑαυτὸ μου νὰ κάμῃ γιὰ ἐξάσκηση τουλάχιστον δυὸ πράγματα, πού δὲν τὸν εὐχαριστοῦν. Καὶ ἐὰν ὁ ἐγωϊσμός μου πληγωθῆ, δὲν θὰ τὸ δείξω σὲ κανένα.

— Μόνο γιὰ σήμερα θὰ περιποιηθῶ τὴν ἐμφάνισή μου, θὰ φέρωμαι εὐγενικά. Θὰ ἀπαγορεύσω εἰς τὸν ἑαυτὸ μου νὰ κάμῃ τὴν πορναμικροτέραν ἐπίκρισιν καὶ δὲν θὰ προσπαθῆσω νὰ διορθώσω ἄλλον ἐκτός ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν μου.

— Μόνο γιὰ σήμερα θὰ καθορίσω τὴν χρησιμοποίησι τοῦ χρόνου μου. Ἴσως νὰ μὴν ἀκολουθῆσω τὸ πρόγραμμα κατὰ γράμμα, θὰ προφυλαχθῶ ὁμως ἀπὸ δύο πληγὰς : τὴν βιασύνη καὶ τὴν ἀναποφασιστικότητα.

— Μόνο γιὰ σήμερα θὰ παραχωρήσω εἰς τὸν ἑαυτὸ μου μιῆς ὥρα, γιὰ νὰ σκεφθῶ στὴ μοναξιά. Καὶ κατὰ τὸ διάστημα αὐτὸ θὰ προσπαθῆσω νὰ ἰδῶ τὴν ζωὴν μου ἀπὸ καλύτερη πλευρά.

— Μόνο γιὰ σήμερα δὲν θὰ φοβηθῶ τίποτε. Ξεύρω ὅτι ὁ κόσμος θὰ μοῦ δόσῃ μὲ ὅσο μέτρο τοῦ ἔδωκα.

(K. Holmes ἀπὸ τὸ Selection du Readers' Digest)

ΧΡΥΣΑ ΒΕΠΗ

— Τὸ ταλέντο μπορεῖ μὲ τὸν καιρὸ νὰ συγχωρεθῆ ἀπὸ τοὺς μετρίους ἀνθρώπους. Ἡ μεγαλοφυΐα ποτέ.
Byron

— Ἰδιοφυΐα εἶναι ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ὁ ἄνθρωπος ἐξουσιάζει Μεγαλοφυΐα, ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἐξουσιάζει τὸν ἄνθρωπον.
Lowell

— Κάνοντας τὸ καλὸ χωρὶς νὰ ἀναμένεις ἀνταπόδοση, οὐδέποτε θὰ ἀπογοητευθῆς.
I. X.

— Διὰ τὸ μεγαλύτερον μέρος τῶν ἀνθρώπων ἡ ἀγάπη τῆς δικαιοσύνης οφείλεται εἰς τὸν φόβον μήπως ὑποστοῦν ἀδικίας. La Rochefoucauld

— Ἄνθρωπος, ὁ ὅποιος δὲν κρατάει μυστικά ἀπὸ τὴν γυναῖκα του, ἢ δὲν ἔχει μυστικά, ἢ δὲν ἔχει γυναῖκα.
G. Wells

— Ἡ ἐγκράτεια καὶ ἡ ἀπασχόλησις εἶναι οἱ δύο ἰατροὶ τοῦ ἀνθρώπου.
Rousseau

— Ἐκλεξε νὰ τιμωρῆς μᾶλλον τὰς ὁρέξεις σου, παρὰ νὰ τιμωρῆσαι ὑπ' αὐτῶν.
Tyrius Maximus

— Τὸ μόνον βέβαιον σχετικῶς μὲ τὴν τύχην, εἶναι ὅτι θὰ ἀλλάξῃ.
Mizner

— Ὁ λόγος τῆς ἐπιτυχίας τοῦ ἀνθρώπου ποὺ κυττάζει τὴν σουλειὰ του εἶναι διότι σὲ τοῦτο ἔχει πολὺ ὀλίγους ἀνταγωνιστάς.
Amon

— Εἶναι εὐκόλο νὰ εὐρίσκῃς λόγους διατι πρέπει οἱ ἄλλοι νὰ ἔχουν ὑπομονή.
X

— Αἱ διαμάχαι δὲν θὰ διαρκοῦσαν τόσον πολὺ, εἴν τὸ λάθος ἦτο μόνον ἀπὸ τὴν μίαν πλευράν.
La Rochefoucauld

— Ἡ λογικὴ εἶναι ἡ ἀνατομία τῆς σκέψεως.
Locke

— Ἡ πείρα εἶναι ἡ μόνη προφητεία τοῦ σώφρονος ἀνθρώπου.
Lamark

— Ἐάν ἡ ἐπιτυχία εἰς τὴν ζωὴν φθάσῃ πολὺ ἀργά, δημιουργεῖ περισσοτέραν λύπην παρὰ ἀπολαύσεις.
Amon

— Εἰς μίαν κατάστασιν ἀναρχίας, ἡ δύναμις εἶναι τὸ μέτρον τῆς δικαιοσύνης.
Lucan

— Εὐλόγημένος ὅστις δὲν ἀναμένει τίποτε, διότι ποτέ δὲν θὰ ἀπογοητευθῆ.
Pope

— Ἡ διαφορὰ μεταξὺ ἐνὸς πολιτικοῦ ἀνδρὸς καὶ ἐνὸς πολιτικάντη συνίσταται εἰς τὸ ὅτι ὁ πρῶτος σκέπτεται ὅτι ἀνήκει εἰς τὸ Κράτος, ἐνῶ ὁ δεύτερος ὅτι τὸ Κράτος ἀνήκει εἰς αὐτόν.
Amon

— Ἡ ἐπιτυχία εἶναι κάτι περισσότερο ἀπὸ μίαν χημικὴν σύνθεσιν ἀνθρώπου καὶ στιγμῆς.
Guedalla

— Ὁ ἄνθρωπος ἀρχίζει νὰ γίνεταί σοφός, ἀφ' οὗ ἀναγνωρίζει ὅτι δὲν εἶναι πλέον ἀπαραίτητος.
Byron

— Τὸ μυστικὸν τῆς ἐπιτυχίας εἰς τὴν συνομιλίαν συνίσταται εἰς τὸ νὰ εἶσαι ἱκανὸς νὰ διαφωνῆς, χωρὶς νὰ γίνεσαι δυσάρεστος.
Amon

— Τέχνη εἶναι ἡ φύσις τοῦ ἀνθρώπου. Φύσις εἶναι ἡ τέχνη τοῦ Θεοῦ.

— Οἱ φρόνιμοι διδάσκονται ἀπὸ τὰ λάθη τῶν ἄλλων. Οἱ ἄφρονες ἀπὸ τὰ ἰδικά των.
Amon

— Ἡ πείρα δὲν ἔχει ἠθικὴν ἀξίαν. Συνήθως εἶναι ἡ ὀνομασία, τὴν ὁποίαν δίδομεν εἰς τὰ σφάλματά μας.
X.

— Τύχη εἶναι ἰσως τὸ ψευδώνυμον τοῦ Θεοῦ, ὅταν δὲν χρειάζεται νὰ ὑπογράψῃ.
Anatole France

— Διὰ δύο πράγματα δὲν πρέπει νὰ θυμώνουμε. Γιὰ ὅ,τι μποροῦμε νὰ κάνουμε καὶ γιὰ ὅ,τι δὲν μποροῦμε.
Publicus Jurus

— Ἐνα πρόσωπον εἶναι ἐνοχλητικὸ ὅταν ὁμιλῇ, ἐνῶ ἐπιθυμοῦσε νὰ ἀκούῃ.
Berce

— Ἐὰν ἔχῃς ἰσχυρὰν πίστιν, δύνασαι νὰ ἐπιτρέψῃς εἰς ἑαυτὸν τὴν πολυτέλειαν τοῦ σκεπτικισμοῦ.
Bowley

— Ἡ κατάλληλος μνήμη δι' ἕνα ἡγήτορα εἶναι ἐκείνη ἡ ὁποία γνωρίζει τί νὰ ἐνθυμεῖται καὶ τί νὰ λησμονῇ.
Morley

— Ἡ δυσαρέσκεια προέρχεται συχνότερον ἀπὸ τὰς ἐπιθυμίας μας παρά ἀπὸ τὰς ἀνάγκας μας
Amon

— Μερικοὶ φαίνονται μεγάλοι, διότι οἱ σύντροφοὶ των εἶναι μικροί.
Johnson

— Ἡ ἐλευθερία δὲν κατέρχεται πρὸς τοὺς λαοὺς. Οἱ λαοὶ ἀνέρχονται πρὸς αὐτήν. Εἶναι μία εὐλογία, τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ κερδίσωμεν, προτοῦ δυνηθῶμεν νὰ τὴν ἀπολαύσωμεν.

— Τὸ μυστικὸν τῆς ἱκανοποιήσεως εἶναι νὰ γνωρίζῃς νὰ ἀπολαμβάνῃς ὅ,τι ἔχεις καὶ νὰ εἶσαι ἱκανὸς νὰ ἀποβάλλῃς κάθε ἐπιθυμίαν, διὰ πράγματα ποὺ δὲν μπορεῖς νὰ φθάσῃς.
Lin Yutane

Τὰ λουστράκια τῆς Κορίνθου καὶ ἡ ὀργάνωσις!

Α. ΚΩΤΣΟΠΟΥΛΟΥ

Φωνές—κακὸ—κίνηση—φασαρία! Ὁ δεκανέας Δρακωνάκης δίνει διαταγὲς στὰ κουρεμμένα «Γιαννάκια» γιὰ τὴν ἐπιθεώρηση.

Ὁ λοχίας Δάβαρης, μιὰ σβούρα δεξιά—ἀριστερὰ μέσα στὸ θάλαμο, ἀκούρατος καὶ ἀσταμάτητα, παρατηρεῖ ὄλους καὶ προτρέπει γιὰ δουλειά.

Νευρικότητα παντοῦ. Κανένας δὲ μένει χωρὶς ν' ἀπασχολεῖται μὲ κάτι: Ἐδῶ καθαρίζουν τὰ κρεββάτια, πὼ κάτω τὰ παράθυρα, ἄλλοι βασανίζουν τὰ ὄπλα τους μὲ τοὺς οκοινοκαθαρητῆρες καὶ δίπλα μου ἕνας κοντὸς ἀδύνατος συνάδελφος, τόσοσ δά, — νά, σὰν μικρὸ παιδάκι (φαίνεται ἀκόμα πὼ μικρὸς μέσα στὴν μακρὰ καὶ φαρδιὰ περισκελίδα του), ἰδρώνει μὲ τὸ πολυβόλο καὶ ψιθυρίζει: «Βρὲ τὸν ἀφιλότιμο τὸν ρυθμιστὴ ἀερίων, πῶς καθαρίζεται πάλι αὐτός!»

Ἀκόμα 10 λεπτά γιὰ τὸ μεγάλο βδομαδιάτικο γεγονός τῆς φανταροζωῆς εἶμαι ἔτοιμος καὶ σκέπτομαι νὰ ἀπολαύσω τὴν ἱκανοποίησιν τοῦ «Γιάννη» ποὺ προκαταβολικὰ εἶναι εὐχαριστημένος ἀπὸ τὸν ἑαυτό του γιὰ τὴν ἐπιθεώρηση (σὰν τύχει νὰ νομιζῆ πῶς εἶναι ταχτοποιημένος).

Ὅμως στὸ θάλαμο δὲν γίνεται νὰ μείνω μὲ τὰ χέρια σταυρωμένα. Ἐκεῖ ἐποπτεύει ὁ Δεκανέας Δρακωνάκης καὶ ἀγρυπνεῖ ὁ Λοχίας Δάβαρης.

Ἔτσι, μὲ ὕφος ὑπεραπασχολημένου ἀνθρώπου πέρνω ἕνα κουβά ποὺ τυχαίνει κοντὰ καὶ ξεχώνομαι ἔξω ἀπὸ τὸ θάλαμο.

Τί μὲ νοιάζει γιὰ τοὺς ἄλλους: Εἶμαι ἔτοιμος καί, —ἔστω πονηρά—, μπορῶ νὰ χαρῶ τὰ δέκα μου λεπτά μέχρι τὴν ὥρα ποὺ οἱ σφουρίχτρες θὰ καλέσουν γιὰ ἐπιθεώρηση ὁμαδαρχῶν.

Κι' ἔχει μιὰ λιακάδα!...

Κατεβαίνοντας τὴ σκάλα τοῦ κτιρίου κάνω ἕνα τελευταῖο αὐτοελεγχό. «Κρεββάτι πέτρελαιωμένο, γιὰ νὰ γυαλίζει τὴν ὥρα τῆς ἐπιθεωρήσεως Στρώμα ὁμορφοφτιαγμένο, κλινოსκεπάσματα διπλωμένα κανονικά. Σακκίδιο, γυλιός, ὄπλο, πόρπες, κράνος καὶ κάθε τι ἔτοιμα. Καὶ ἡ στολὴ βέβαια τὸ ἴδιο: Περισκελίδα—σιδερωμένη κάτω ἀπὸ τὸ στρώμα—καὶ ραμμένα παντοῦ ὄλα τὰ κουμπιά. Ὅμως, Ἄλτ! καὶ καταστροφή!... Τὰ παπούτσια μου βρίσκονται σὲ κακὸ χάλι καταλασπωμένα ἀκόμα».

Πετάω τὸν κουβά καὶ τρέχω καὶ τρέχω.

Κάτω ἀπὸ τὰ χτίρια πρὸς τὴν ἔξοδο τοῦ κέντρου εἶναι ἕνα τσοῦρ-μο λουστράκια, ποὺ τοὺς ἐπιτρέπουν τὴν εἴσοδο κάθε ποὺ πάει νὰ γίνῃ ἐπιθεώρηση.

Χαίρε ἀπόλαυση τοῦ τελευταίου μου δεκάλεπτου...

Ἀπὸ μακριά, σὰν στρίβω στὴ γωνία, βλέπω ἕνα κόσμο ἀπὸ συναδέλφους, νὰ περιμένουν γύρω—γύρω κι' αὐτοὶ γιὰ νὰ γυαλίσουν

τά παπούτσια τους. Μὲ πιάνει ἀπελπισία. Πάει πιά, δὲ θὰ προφτάσω καὶ ἀντίο εικοσιτετράωρη ἄδεια ...

Πλησιάζω ὅμως καὶ ἐκεῖ μὲ περιμένει μιὰ ἐκπληξη :

Ἔνας ἕνας οἱ συνάδελφοι προχωροῦν, φεύγουν πολὺ γρηγορότερα ἀπ' ὅτι περίμενα, ἢ οὐρὰ μικραίνει γιὰ μένα ἐνῶ ἄλλοι καινούργιοι ἔρχονται καὶ προσθέτονται πίσω.

Βάζω τὸ πόδι μου στὸ κασσελάκι καὶ δίνω προκαταβολικά (ὅπως μοῦ ζητᾶνε), τὸ πεντα οσιάρικο. Τότε κάνω καὶ μιὰ διαπίστωση : τὰ λουστράκια δὲν εἶναι τσοῦρμο, ἀλλὰ πέντε παραταγμένα στὴ σειρὰ μὲ τὰ κασσελάκια τῶνα δίπλα στ' ἄλλο καὶ μὲ τὴ δουλιὰ ρυθμισμένη μ' ἕνα πολὺ καλὸ καταμερισμό.

Δὲν σημειῶσα, ὅσο τοὺς παρακολουθοῦσα μέχρι νὰ τελειώσω, καμμιά καθυστέρηση, ἢ χασομέρια, ὅπως οὔτε καὶ συσσωρεύσεις ἢ κενά.

Ὁ πρῶτος καθάριζε μ' ἕνα μαχαιράκι καὶ μιὰν ἄγρια βούρτσα τὶς λάσπες. Ὁ δεῦτερος ἔβγαλε τὰ περισφύρια καὶ κατόπιν ἔβαλε στὰ παπούτσια τὸ πρῶτο βερνίκι. Ὁ τρίτος κάνει τὸ στρώσιμο τοῦ βερνικιοῦ καὶ τὸ πρωτογυάλισμα μὲ δυὸ καλὲς βούρτσες. Ὁ τέταρτος περνᾶει τὸ λοῦστρο καὶ τέλος ὁ πέμπτος κάνει τὸ τελευταῖο γυάλισμα, μὲ δυὸ βούρτσες κι' αὐτὸς καὶ μὲ μιὰ λουρίδα βελουδένια.

Παρατηρώντας τους εἶδα πόσο ὁμορφα εἶχαν κατανείμει τὴ δουλειὰ τους. Μόνοι τους ἀπὸ τὴν πίεση τῆς ἀνάγκης γιὰ ταχύτητα εἶχαν ἐφαρμόσει τὸν καταμερισμὸ τῆς ἐργασίας. Τὸ εἶχαν καταφέρει μᾶλλον καλὰ μ' ἕνα ξεχώρισμα καὶ διάλεγμα (ὑποτυπώδη μελέτη) τῶν κινήσεων καὶ ἐνεργειῶν ποὺ χρειάζονται γιὰ νὰ βαφτοῦν ἕνα ζευγάρι ἀρβύλες.

Ἀκόμαμποροῦσες νὰ ξεχωρίσεις ἀνάμεσά τους καὶ μιὰν ἰδέα διοικητικῶν ἀρμοδιοτήτων : Ὁ πρῶτος τους ἦταν ὁ ταμίας καὶ — ἔξω ἀπ' αὐτό — ξεχώριζε σὰν ἀρχηγὸς τους μὲ κάποιον ξέχωρο ἄερα καὶ ἀπὸ τὶς ἐντολές του ποὺ οἱ ἄλλοι τὶς ἐκτελοῦσαν. Ἐπίσης οἱ τρίτος καὶ πέμπτος φαινόταν καθαρὰ πῶς προσπαθοῦσαν νὰ ρυθμίζουν τὸν «ροῦν ἐργασίας» ἔτσι ποὺ ν' ἀποφεύγονται τὰ κενὰ ἢ οἱ συσσωρεύσεις.

Περνώντας ἀπὸ κασσέλι σὲ κασσέλι, πατώντας πότε τῶνα καὶ πότε τ' ἄλλο πόδι δὲν ἐκατάλαβα σχεδὸν γιὰ πότε γυαλίστηκαν τὰ παπούτσια μου.

Πέρνοντας τὸ δρόμο πάλι γιὰ τὸ θάλαμο ἔριξα μιὰ ματιὰ στὸ ρολοῖ μου καὶ λογάρισα πῶς χρειάστηκε λιγότερο ἀπὸ 4 λεπτά νὰ γυαλιστοῦν τ' ἀρβυλά μου, ἐνῶ κανονικὰ θᾶπρεπε ν' ἀπαιτεῖται ἕνας χρόνος 10 λεπτῶν.

Θυμήθηκα τότε τὴ Σχολή μας μὲ τὰ μαθήματά της τῆς ὀργανωτικῆς : Προτυποποίηση, Καταμερισμὸς ἐργασίας, Μελέτη χρόνου, Μελέτη κινήσεων, Ὄνόματα. Γύρισαν τότε στὸ μυαλό μου : Γκάντ, Ἀναλογικὸς μισθός, Πρόβλεψη — Οργάνωση — Διεύθυνση — Συντονισμός — Ἐλεγχος, Ταῦλορ, Προγραμματισμένοι ἔλεγχοι ...

Ὅλα ὅμως βρίσκονταν τόσο πίσω. Ἀπὸ μακριὰ ἄρχισαν ν' ἀκούγονται οἱ σφυρίχτρες γιὰ τὴν ἐπιθεώρηση τῶν ὁμαδάρχων.

Ἄνδρέας ΚΩΤΣΟΠΟΥΛΟΣ
Τελειόφοιτος τῆς Α.Σ.Β.Σ.

-155-

Τὰ ΝΕΑ τῆς Α.Σ.Β.Σ.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΗ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΤΗΣ ΑΝΩΤΕΡΑΣ ΣΧΟΛΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Ἔτος Α' 1953/4

Δραχμὴ 1

Τεῦχος 7ον

Σ. 24

ΤΑ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΑ

ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 1952 - 1953

... Τὸ πρῶτον χρέος τῶν διαχειριζομένων τὰ κοινὰ εἶνε ἡ λογοδοσία καὶ τὸ πρῶτον χρέος τῶν πολιτῶν εἶνε ἡ ἐπιβράβευσις τῶν ἱκανῶν καὶ τῶν τιμίων καὶ ἡ ἀποδοκίμασις καὶ ἡ τιμωρία τῶν ἐνόχων καὶ ἀνικάνων.

G. Clemenceau

Ἡ Ἀνωτέρα Σχολὴ Βιομηχανικῶν Σπουδῶν, συνεχίζουσα τὴν λαμπρὰν ἐκπαιδευτικὴν αὐτῆς παράδοσιν, ἐπέδειξε καὶ κατὰ τὸ ἀκαδημαϊκὸν τοῦτο ἔτος τὴν χαρακτηριστικὴν τῆς δραστηριότητα καὶ ἐκέρδισεν ἔτι περισσότερον τὴν ἐμπιστοσύνην καὶ ἐκτίμησιν τοῦ Ἑλληνικοῦ πνευματικοῦ κόσμου, ἀποδεικνύουσα ὅτι μόνον διὰ τῆς ἐπιμόνου ἐργασίας, ἐντασσομένης εἰς τὰ ἐθνικὰ καὶ κοινωνικὰ συμφέροντα τῆς Ἑλλάδος καὶ εἰς τὰ ιδεώδη τοῦ Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ, εἶναι δυνατὸν νὰ ἔχη ἐπιτυχίας οἷονδῆποτε ἴδρυμα ἀνωτάτης ἐκπαιδεύσεως. Σκιὰ εἰς τὴν πλήρη ἐπιτυχίαν πορείαν τῆς Σχολῆς ὑπῆρξε ὁ ἀδόκητος θάνατος τοῦ Προέδρου τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτῆς, ἀειμνήστου Κάντζια, ἐπισυμβὰς ἐν Λονδίῳ τὴν 19ην Μαΐου 1953 καὶ ἀποτελέσας βαρὺ πλήγμα διὰ τὴν Σχολήν, διὰ τὴν ὁποίαν ὁ ἐκλιπὼν εἶχε δεῖξει ἀμέριστον τὸ ἐνδιαφέρον του καὶ εἶχε διαθέσει ὅλην του τὴν δραστηριότητα πρὸς εὐόδωσιν τῶν εὐγενῶν τῆς σκοπῶν.

Η ΣΥΝΤΑΞΙΣ

Α' ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

Προεδρείον :

Πρόεδρος.—**ΤΑΚΗΣ ΚΑΝΤΖΙΑΣ**, Πρόεδρος του Έμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Πειραιώς, τ. Υπουργός*

Α' Αντιπρόεδρος.—**ΜΙΧΑΗΛ ΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ**, Πρόεδρος του Συνδέσμου των Άνωνύμων Εταιριών της Ελλάδος, Δικηγόρος, τ. Δήμαρχος Πειραιώς και Βουλευτής

Β' Αντιπρόεδρος.— **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΑΥΡΙΚΗΣ**, Γενικός Διευθυντής της Τραπεζης Ελλάδος, τ. Υπουργός

Γενικός Γραμματεύς.— **ΠΑΝΑΓΗΣ ΣΟΛΟΜΟΣ**, Έμπορος, Ταμίας της Ελληνικής Εταιρείας Επιστημονικής Οργανώσεως

Ταμίας.— **ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΑΚΟΣ**, Πρόεδρος του Έπαγγελματικού Επιμελητηρίου Πειραιώς, τ. Βουλευτής

Σύμβουλοι :

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΦΤΙΑΣ, Διευθυντής του Υπουργείου Έμπορίου

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΒΟΥΓΙΟΥΚΛΗΣ, Τμηματάρχης της Αγροτικής Τραπεζης της Ελλάδος

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΖΑΝΝΟΣ, Σύμβουλος του Έμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Αθηνών, τ. Γερουσιαστής

ΑΧΙΛΛΕΥΣ ΚΑΡΡΑΣ, Μηχανικός, τ. Πρόεδρος του Τεχνικού Επιμελητηρίου της Ελλάδος

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΣ, Επιθεωρητής της Επαγγελματικής Εκπαιδεύσεως

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΟΥΖΑΚΗΣ, Γεν. Διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών

ΣΤΡΑΤΟΣ ΠΑΠΑ·Ι·ΩΑΝΝΟΥ, Διευθυντής της Σχολής

ΛΕΑΝΔΡΟΣ ΠΟΛΥΧΡΟΝΗΣ, Διευθυντής του Υπουργείου Έργασίας

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΕΡΖΑΚΗΣ, Βιομήχανος, τ. Πρόεδρος του Συνδέσμου Άνωνύμων Εταιρειών**

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΧΕΛΑΜΗΣ, Αρχιλογιστής της Α. Ε. <Χρυσάλλης>

ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Πρόεδρος : **ΣΤΡΑΤΟΣ Κ. ΠΑΠΑ·Ι·ΩΑΝΝΟΥ**

Μέλη : **ΝΙΚΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΥ**
ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ
ΣΤΑΥΡΟΣ Ν. ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΡΥΣΟΧΟΥ

Διευθυντής της Σχολής
ΣΤΡΑΤΟΣ Κ. ΠΑΠΑ·Ι·ΩΑΝΝΟΥ

* Τὸν ἐκλιπόντα ἀείμνηστον Πρόεδρον τοῦ Α. Συμβουλίου Τάκην Κάντζιαν ἀντικατέστησε μέχρι λήξεως τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους ὁ Ἀντιπρόεδρος.

** Μετὰ τὴν λήξιν τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους ἀπεβίωσεν ὁ ἐκ τῶν ἰδρυτῶν τῆς Σχολῆς ἀείμνηστος Ι. Τερζάκης.

Η' ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ

Περιοδικόν «Σπουδαί»

Τὸ περιοδικόν τῆς Σχολῆς «Σπουδαί» διήγυσε κατὰ τὸ ὑπ' ὄψει Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος τὸ τρίτον ἐκδοτικὸν τοῦ ἔτους μετατραπὲν εἰς δι-
μηναῖον.

Τὰ ἕξ τεύχη αὐτοῦ ἀπετέλεσαν τόμον 672 σελίδων, ὅστις ὑπῆρξε
ὄντως συμβολὴ εἰς τὴν πνευματικὴν κίνησιν τῆς Χώρας κατὰ τὴν πε-
ρίοδον 1952 - 1953.

Εἰς τὸν τόμον τοῦτον περιλαμβάνονται : «Τὸ Αὐστραλιανὸν Λογι-
στικὸν Πλάνον» κατὰ λαμπρὰν μετάφρασιν ἐκ τῆς ἐπίσημου αὐστρα-
λιανῆς ἐκδόσεως ὑπὸ τοῦ ἐκλεκτοῦ συνεργάτου τῆς Σχολῆς κ. Σπ. Βα-
σιλείου, τ. Τμηματάρχου τῆς Ἐθν. Τραπεζῆς μετὰ γενικῆς εἰσηγή-
σεως εἰς τὸν θεσμὸν τῆς συστηματικῆς ταξινομήσεως τῶν λογαριασμῶν
καὶ κοινωνιολογικῆς τοποθετήσεως αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Σχο-
λῆς κ. Στρ. Κ. Παπαϊωάννου, σειρά πρωτοτύπων στατιστικῶν ἐργα-
σιῶν καὶ ὑπερεκατοντασέλιδος οἰκονομικῆς ἀνασκόπησις τοῦ ἔτους 1952
ὡς συλλογικὴ ἐργασία Καθηγητῶν καὶ φίλων τῆς Σχολῆς ὑπὸ τὴν
ἐποπτείαν αὐτῆς.

Ὁ κατωτέρω πίναξ τῶν κυριωτέρων περιοχομένων, κατ' ἀλφα-
βητικὴν σειρὰν συγγραφέων, δίδει ἄμεσον ἰδέαν τῆς σημασίας του.
Οὕτω περιέχονται εἰς τὸν Γ' τόμον τῶν «Σπουδῶν» :

- Ἀγαλλοπούλου Χρίστου.** — Ἡ κοινωνικὴ ἀσφάλις κα-
τὰ τὸ 1952 σελ. 608
- Σ. Γ. Α.** — Ἐργατικὴ νομοθεσία καὶ ἀπασχόλησις κατὰ
τὸ 1952 » 603
- Ἀθανασιάδου Κωνσταντίνου.** — Δύο ζητήματα στατιστι-
κῆς ἀναλύσεως (Α' ἐξομάλυνσις χρονολογικῶν
σειρῶν διὰ τῶν ὀρθογωνίων πολυωνύμων. Β' Ἀνά-
λυσις τῆς διακυμάνσεως) » 486
- » » Θαλάσσιαι καὶ ἐναέριοι μεταφοραὶ » 598
- Ἀργυροπούλου Περικλῆ.** — Ἡ Εὐρωπαϊκὴ Κοινότης καὶ
τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Ζάαρχμπρὺκεν » 325
- Australian Institute of Management**
— Τὸ Αὐστραλιανὸν Λογιστικὸν Πλάνον (μετάφρα-
σις : Σπ. Βασιλείου) » 70-194
- M. Antome** (μετάφρασις **Β. Μήλα**). — Ὁ χρυσοδὸς εἰς

τὸν κόσμον	σελ. 238
Γ. Δ — Πίστις καὶ Τράπεζαι	» 588
Γεωργακοπούλου Φρίξου. — Παρτηρηρήσεις ἐπὶ τῆς ἐν- νοίας καὶ σημασίας τῶν δεικτῶν	» 88
» » Οἱ Ἑλληνικοὶ λιμένες καὶ ἰδίᾳ ὁ λιμὴν Πειραιῶς	» 636
Φ Γ. Γ. — Παν. Β. Κάντζιας: Ὁ ἐκλιπὼν πρόεδρος Δ. Σ. τῆς Α. Σ. Β. Σ.	» 369
Γραφείου Ἐρευνῶν Ε. Β. — Τὸ «πιστεύω» τῶν νέων Γάλλ- λων ἐργοδοτῶν (κατ' ἀπόδοσιν ἐκ τοῦ γαλλικοῦ)	» 405
» Ἡ ἐν Ἑλλάδι ὀργανωτικὴ κίνησις, τὸ 1952	» 632
Δελιβάνη Δημητρίου. — Ἡ σημασία τῆς Ἀμερικανικῆς οἰκονομίας διὰ τὸν ἔξω κόσμον	» 334
Δερτιλῆ Δεωνίδα. — Τὸ νομισματικὸν μὲς θέμα	» 164
Δεσύλλα Θεοδώρου. — Προβλήματα τῆς καλλιεργείας καὶ βιομηχανίας τῆς καννάβευς ἐν Ἑλλάδι	» 273
D n b r e u i l H y a c i n t h e. — Ὁργάνωσις τῆς ἐργα- σίας καὶ ἄνθρωπος (ἀπόδοσις καὶ εἰσαγωγή Ἰω. Δ. Χρυσοχοῦ)	» 179
Εὐελπίδη Χρυσοῦ. — Τὸ γεωργικὸν εἰσόδημα	» 518
Καλογερέα Σωκράτη. — Νεώτεραι ἔρευναι εἰς τὰ προβλή- ματα τῆς διατηρήσεως τῶν τροφῶν	» 35
Κόλλια Δημητρίου. — Ἡ δημοσιονομικὴ νομοθετικὴ κίνη- σις τοῦ 1952	» 617
Κουβέλη Πέτρου. — Ἡ Ἑλληνικὴ βιομηχανία κατὰ τὸ ἔτος 1952	» 563
Α. Δ. Κ. — Ἐξωτερικὸν ἐμπόριον καὶ ἐξωτερικαὶ πληρωμαὶ	» 569
» Νομισματικὴ καὶ πιστωτικὴ πολιτικὴ	» 581
Λεοντίδη Κωνσταντίνου. — Ἡ Ἑλληνικὴ γεωργικὴ οἰκο- νομία κατὰ τὸ 1952	» 554
Μακκᾶ Λέοντος. — Ἡ νέα Βαλκανικὴ σενεννόησις	» 161
Μαργαρίτη Σιάθη. — Αἱ ἀρχαὶ τῆς Στατιστικῆς (ἐναρ- κτῆριον μάθημα εἰς τὸ Κ. Σ. Ε.)	» 469
» Αἱ ἐκ τῆς τύχης ἐξαρτώμεναι μεταβληταὶ — Νόμοι πιθανότητος αὐτῶν	» 502
Μιχαλοπούλου Ἰωάννου. — Ἡ διδασκαλία τῆς Στατιστι- κῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα (εἰσήγησις κατὰ τὴν ἐναρξίν λειτουργίας τοῦ Κ. Σ. Ε.)	» 466
Μπανταλούκα Κλαυδίου. — Ἡ ψυχοτεχνικὴ εἰς τὴν οἰκο-	

νομίαν	σελ.	401
Ξυνοπούλου Γεωργίου. —Ίστορία τοῦ μεταλλευτικοῦ δικαίου καὶ πορίσματα ἐκ ταύτης	»	373
» Μεταλλευτικὴ κίνησις καὶ ἀλυκαί	»	613
Παγώνη Ξενοφώντος. —Ἡ διοίκηση τῶν μεγάλων ἐπιχειρήσεων	»	220
Παπαϊωάννου Σιράτου. —Γενικὴ εἰσαγωγή εἰς τὰ Λογιστικὰ Πλάνα (ἱστορικὴ ἐπισκόπησις καὶ κοινωνιολογικὴ τοποθέτησις)	»	47
» Τὸ Κ.Σ.Ε. τῆς Α.Σ.Β.Σ.	»	465
» Αἱ διεθνεῖς ἐμποροπανηγύρεις καὶ ἡ Ἑλληνικὴ συμμετοχὴ εἰς αὐτάς	»	651
Perlman Jacob. —Ἡ σημασία τῆς στατιστικῆς (ἐπὶ τῇ ἐνάρξει λειτουργίας τοῦ Κ.Σ.Ε. τῆς Α.Σ.Β.Σ.)	»	468
Πεσμαζόγλου Γεωργίου. —Αἱ ὑφιστάμεναι καὶ δημιουργηθεῖσαι δυσχέρειαι εἰς τὴν Ἑλληνικὴν οἰκονομίαν	»	300
Πολύζου Νικολάου. —Ἑλληνικὴ μεταναστευτικὴ κίνησις κατὰ τὸ 1952	»	605
» Τεχνικὴ βοήθεια καὶ παραγωγικότης ἐν Γαλλίᾳ	»	413
Πουλοπούλου Στυλιανοῦ. —Ἡ ἀνασύνταξις τῆς διοικητικῆς ὀργανώσεως εἰς τὴν Ἑλλάδα	»	349
» Οἰκονομία καὶ γενικὴ οἰκονομικὴ πολιτικὴ εἰς τὴν Ἑλλάδα κατὰ τὸ 1952	»	623
Ροζάνη Παντελῆ. —Αἱ Ἀνώταται εἰδικευμένα Εὐρωπαϊκὰ καὶ Ἀρχαί, ἐν τῷ πλαίσιῳ τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης	»	337
Σακελλάριου Νείλου. —Ἡ μέθοδος τῶν ἐλαχίστων τετραγώνων εἰς τὴν στατιστικὴν	»	481
Σαουνάτσου Ἀνδρέα. —Εἰσαγωγή εἰς τὴν θεωρίαν τῶν κυκλικῶν διακυμάνσεων τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος	»	5
Σαραντοπούλου Πολυβίου. —Θερμικὴ οἰκονομία καὶ ἔθνικόν καύσιμον	»	307
Σωμερίτη Σιράτη. —Ὁ συνεταιριστικὸς τομεὺς	»	640
Τ. —Τὸ λογιστικὸν ἐπάγγελμα	»	656
Φράγκου Ἰωάννου. —Ἡ σύμβασις περὶ δασμολογητέας ἀξίας	»	357

- Φράγκου Ἰωάννου.**—Ἡ δασμολογικὴ πολιτικὴ τῆς Ἑλλάδος μέχρι καὶ τοῦ 1952 σελ. 591
- Frost Gilbert.**—Ἡ συμβολὴ τῆς στατιστικῆς εἰς τὴν ὀργάνωσιν (ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ βιβλίου τοῦ κ. Frost «Ὁργανικὰ ἀνάλεκτα», κατ' ἀπόδοσιν Β. Γ. Ἰ. Ἀ. δ. ἁ. μ.) » 533
- Ν. Φ.**—Ἐπὶ τῆς τουριστικῆς κινήσεως ἀλλοδαπῶν περιηγητῶν » 655
- Χωραφᾶ Νικολάου**—Τὸ νερὸ εἰς τὴν βιομηχανίαν » 387

Εἰς τὸν τόμον αὐτόν, μεταξὺ ἄλλων, περιέχονται καὶ τὰ ἑξῆς :
 Ὁ τιμᾶριθμος κόστους ζωῆς (ἢ μέθοδος ὑπολογισμοῦ τοῦ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορίου, κατὰ μελέτη, τοῦ καθηγητοῦ κ. Κ. Ἀθανασιάδου). Τὸ Νομοθετικὸν Διάταγμα ὑπ' ἀριθ. 2516 τῆς 16-8-53, «περὶ ὀργανώσεως τῆς Ἐθνικῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἑλλάδος» (ΦΕΚ—Α' 217]19-8-53). Τὰ κοινωνικὰ προβλήματα τῆς ὀργανώσεως τῆς ἐργασίας (αἱ διεθνεῖς διασκέψεις τῆς Abbaye de Royanmont ἐπὶ τῶν προβλημάτων τῆς ὀργανώσεως) κατ' ἐπεξεργασίαν τοῦ Γραφείου Ἐρευνῶν Β.Ε. Τὸ Νομοθετικὸν Διάταγμα ὑπ' ἀριθ. 2473 τῆς 23-7-53, «περὶ ἰδρύσεως Ἑλληνικοῦ Κέντρου Παραγωγικότητος καὶ ρυθμίσεως θεμάτων Τεχνικῆς Βοηθείας» (ΦΕΚ—Α' 199]1-8-53) κ.ἄ.

Ἐκδόσεις Καθηγητῶν :

Κατὰ τὸ Ἀναδημαϊκὸν ἔτος 1952—1953 ἐξεδόθησαν τὰ κάτωθι βιβλία Καθηγητῶν τῆς Σχολῆς:

- Σωτ. Ἀγαπητίδης.**—Παραδόσεις Κοινωνικῆς Οἰκονομικῆς
- Κ. Ἀθανασιάδης.**—Ἐφαρμογαὶ Στατιστικῆς
 » Στατιστικαὶ μέθοδοι (ἀνάλυσις καὶ δειγματοληψία)
- Φ. Γεωργακοπούλου**—Στοιχεῖα Βιομηχανικῆς Πολιτικῆς
 » Ἐφαρμοσμένη Ἐπιχειρηματικὴ Οἰκονομικὴ
- Σ. Καλογεροπούλου Σιράτη.**—Δημόσιον Δίκαιον
- Χ. Κανελλοπούλου.**—Μαθήματα Συγκοινωνιακῆς Οἰκονομίας
- Δ. Κόλλια.**—Ἰδιωτικὴ Οἰκονομικὴ
- Α. Κυρκιλίτση.**—Ἐμπορικὴ Πολιτικὴ
- Δ. Παπαδημητρίου.**—Μαθήματα Βιομηχανικῆς Λογιστικῆς
 » Ἐφαρμογαὶ Βιομηχανικῆς Λογιστικῆς
- Σ. Παπαϊωάννου.**—Λογιστικὴ—Τόμος Α'
 » Τὰ Λογιστικὰ Πλάνα (ἱστορικὴ των τοποθέτησις καὶ κοινωνιολογικὴ των τοποθέτησις)

Ζ') Ἡμερησίαν ἐκδρομὴν πεζῇ ἀπὸ τοῦ Μετόχι εἰς τὴν Χιονισμένην Πάρνηθα—Γοργόνα—Ἀγ. Τριάδα.

Τὴν ἐκδρομὴν παρηκολούθησαν 40 σπουδασταὶ τῆς Σχολῆς.

Η') Ἐκπαιδευτικούς περιπάτους εἰς Ἀκρόπολιν—Θέατρον Διονύσου—Ὡδεῖον Ἡρώδου Κεραμεικόν, τοὺς ὁποίους παρηκολούθησαν ἄνω τῶν 300 σπουδαστῶν τοῦ Α' ἔτους τῆς Σχολῆς. Κατ' αὐτὰς ὁ κ. Γ. Θρεψιαδῆς, Ἐφορος Ἀρχαιοτήτων, ἐπεξήγησεν εἰς τοὺς σπουδαστὰς τὰς διαφόρους ἀρχαιότητας.

Ἡ Σχολὴ ἀναγνωρίζουσα τὴν μεγάλην ἐθνικὴν καὶ ἐκπαιδευτικὴν ἀποστολὴν τῶν ἐκδρομῶν προσπαθεῖ νὰ γνωρίσῃ συστηματικῶς εἰς τοὺς Σπουδαστὰς τῆς Σχολῆς τὰ πλέον ἀξιόλογα ἱστορικά, ἀρχαιολογικά καὶ τουριστικά μέρη τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ παρατηρουμένη κατὰ τὰ ἄλλα Ἀκαδημαϊκὰ ἔτη ἀθλητικὴ κίνησις ὑπῆρξε περιωρισμένη, διότι δὲν προεκηρύχθησαν οἱ Ἀγῶνες τῶν Ἀνωτάτων Σχολῶν.

Η Ἱατρικὴ παρακολούθησις τῶν σπουδαστῶν

Κατὰ τὸ ὑπ' ὄψιν Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1951 - 52 συνεχίσθησαν παρὰ τῆς ΑΣΒΣ, διὰ τοῦ ἱατροῦ αὐτῆς κ. Ἀντ. Παπαϊωάννου, τὰ ἀκόλουθα μέτρα πρὸς παρακολούθησιν τῆς ὑγιεινῆς καταστάσεως καὶ προφύλαξιν τῆς ὑγείας τῶν σπουδαστῶν.

Ἐφηρμόσθη τὸ ἀτομικὸν δελτίον ὑγείας τοῦ σπουδαστοῦ, τὸ ὁποῖον περιλαμβάνει τὴν κλινικὴν ἐξέτασιν τῶν καθ' ἕκαστα ὀργανικῶν συστημάτων καὶ τὴν μικροακτινογράφησιν τοῦ θώρακος ὄλων τῶν σπουδαστῶν. Τὸ δελτίον τοῦτο εἶναι καὶ μένει ἀπολύτως ἐμπιστευτικόν. Οἱ χρῆζοντες περαιτέρω ἐξετάσεως παραπέμπονται δι' εἰδικοῦ σημειώματος τοῦ ἱατροῦ εἰς τὰ οἰκεία τμήματα τῶν διαφόρων νοσηλευτικῶν ἰδρυμάτων καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐξετάσεως κατεγράφεται εἰς τὸ ἀτομικὸν δελτίον ὑγείας τοῦ σπουδαστοῦ.

Σημειωτέον ὅτι, διὰ τὰς ὡς ἄνω ἐξετάσεις εἰς τὰ διάφορα νοσηλευτικὰ ἰδρύματα, ἡ Σχολὴ, διὰ τοῦ ἱατροῦ αὐτῆς, εἶχε προσυνηνοθηθῆ μετὰ τῶν διευθύνσεων τῶν ἰδρυμάτων πρὸς ταχεῖαν ἐξυπηρέτησιν καὶ δωρεάν παροχὴν τῆς ἱατρικῆς περιθάλψεως εἰς τοὺς ἐν λόγῳ σπουδαστὰς.

Εὐνόητον τυγχάνει ὅτι διὰ τῶν ἐργαστηριακῶν καὶ ἱατρικῶν ἐξετάσεων τῶν σπουδαστῶν, τὸ ἀτομικὸν δελτίον ὑγείας ἀπέβη πληρέστερον καὶ ἀποτελεῖ ἀκριβῆ εἰκόνα τῆς ὑγείας τῶν ἐξεταζομένων. Ὡς

είναι γνωστόν, ἡ ταιαύτη ἐνημέρωσις τοῦ ἀτομικοῦ δελτίου ὑγείας ἀποβλέπει ὄχι μόνον εἰς τὴν διάγνωσιν καὶ ἀναγνώρισιν νοσηρῶν καταστάσεων ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς νόσου καὶ τῆς κλινικῆς αὐτῆς ὀντότητος, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν διαπίστωσιν νοσηρῶν προδιαθέσεων, δυναμένων εἰς τὸ μέλλον νὰ ἐπιδράσῃ, ἐπιβλαβῶς ἐπὶ τῆς καθόλου ὑγείας. Ὁ ἐξεταζόμενος λαμβάνει γνῶσιν τῆς ἀσθενείας του, ὡς καὶ πάσης ἀποκλίσεως ἀπὸ τοῦ φυσιολογικοῦ, καὶ πληροφροεῖται περὶ τυχόν λανθανούσης νόσου.

Τοιοιουτρόπως, ἡ ἰατρικὴ παρακολούθησις ὄχι μόνον ἔρχεται ἀρωγὸς εἰς τὴν πρόνοιαν ὑπὲρ τῆς ὑγείας τῶν σπουδαστῶν ἀλλὰ καὶ ἐλέγχει τὴν περαιτέρω θεραπείαν. Εἰς ὠρισμένας περιπτώσεις ὑποδεικνύεται ἡ διακοπὴ τῶν μαθημάτων ἐν τῷ σκοπῷ, ὅπως ἀφ' ἑνὸς μὲν υποβληθῆ ὁ ἐνδιαφερόμενος εἰς τὴν ἀνάλογον ὑγιεινοδιαιτητικοφαρμακευτικὴν ἀγωγὴν, ἀφ' ἑτέρου δὲ προληφθῆ ἡ μετάδοσις οἰασδῆποτε νόσου εἰς τοὺς ὑγιεῖς σπουδαστάς.

Πανηγυρισμοὶ

Ἡ Σχολὴ μετέσχεν εἰς τὸν πανηγυρισμὸν :

1) Τῆς 28ης Ὀκτωβρίου μὲ ὀμιλητὴν τὸν Πρόεδρον τοῦ Συλλόγου Πτυχιούχων καὶ σπουδαστῶν τῆς Σχολῆς κ. **Ἐμμ. Νικολάου**. Ἡ ὀμιλία του ἐδημοσιεύθη εἰς τὸν Γ' τόμον τοῦ περιοδικοῦ «Σπουδαί» (σελίς 139).

2) Τῆς 25' Μαρτίου μὲ ὀμιλητὴν τὸν Καθηγητὴν τῆς Σχολῆς κ. **Ἐλευθ. Συνοδινόν**, καὶ θέμα τὴν «ἐννοιαν τῆς Ἐλευθερίας εἰς τὸν ἐπαναστατικὸν ἀγῶνα τοῦ 1821».

Οἱ σπουδασταὶ τῆς Σχολῆς, εἰς ὀμάδα λαμπρῶς συντεταγμένην, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Γυμναστοῦ τῆς Σχολῆς κ. Γεωργ. Κασιόπη ἐθαυμάστησαν καὶ κατεχειροκροτήθησαν κατὰ τὴν παρέλασιν τῶν σπουδαστῶν καὶ μαθητῶν, τόσοσ τῆς 27ης Ὀκτωβρίου ὅσον καὶ τῆς 24ης Μαρτίου, πρὸ τοῦ Μνημείου τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου.

Κατὰ τὸν πανηγυρισμὸν τῆς 25ης Μαρτίου, ἡ χορωδία τῆς Σχολῆς, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ γνωστοῦ καλλιτέχγου κ. Ἰω. Συνοδινού, ἔψαλε πατριωτικὰ καὶ δημῶδη ᾄσματα, ἐμπνεύσασα μεγάλον ἐνθουσιασμὸν εἰς τὸ ἐκλεκτὸν ἀκροατήριον τῶν κεκλημένων τῆς Σχολῆς, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἦτο κατάμεστος ἡ αἴθουσα τῶν συγκεντρώσεων αὐτῆς.

3) Ἡ 30 Ἰανουαρίου, ἑορτὴ τῆς Παιδείας, ἑορτάσθη ὡσάυτως διὰ λαμπρᾶς συγκεντρώσεως εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς Σχολῆς. Κατ' αὐτὴν ὀμίλησε ὁ καθηγητῆς κ. **Ἰω. Χρυσόχοῦ** μὲ θέμα : « Ὁργανωτικαὶ μορ-

Τὰ ΝΕΑ τῆς Α.Σ.Β.Σ.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΗ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΤΗΣ ΑΝΩΤΕΡΑΣ ΣΧΟΛΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Ἔτος Β' 1954/5

Δραχμαὶ 2

Τεύχος 8ον

Σ. 6.54-7 2492.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΕΤΟΣ

Εἰς τὸ περιοδικὸν μας «Σπουδαί» ὑπῆρχεν εἰδικὸν τμήμα ἀφιερωμένον εἰς τὴν «Σχολικὴν Ζωὴν» μὲ ἐνδιαφέροντα νέα διὰ τοὺς σπουδαστάς, τοὺς πτυχιούχους καὶ τοὺς φίλους τῆς Σχολῆς. Τὸ τμήμα τοῦτο κατηργήθη καὶ ἀντικατεστάθη μὲ τὴν παροῦσαν εἰδικὴν ἔκδοσιν. Οὕτω ἀπὸ τὸ παρελθὸν ἔτος παρέμειναν αἱ «Σπουδαί» καθαρῶς ἐπιστημονικὸν ὄργανον τῆς Σχολῆς.

Τὰ «ΝΕΑ τῆς Α.Σ.Β.Σ.» περιλαμβάνουν τὸ Πρόγραμμα ἔργων Ἐργασιῶν ἐκάστου Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους, διαφόρους ἐνδιαφερούσας ἀνακοινώσεις τῆς Σχολῆς, θέματα τῶν εἰσαγωγικῶν καὶ τῶν ἐπὶ πτυχίῳ ἐξετάσεων, σημαντικὰ γεγονότα τῆς Σχολῆς, περιγραφὴν τῶν ἐπισκέψεων εἰς τόπους ἐργασίας ὡς καὶ τῶν ἐκδρομῶν, κρίσεις ἐπ' αὐτῶν, περίληψιν τῶν διαλέξεων, ἑορτὰς σχολικὰς, περίληψιν καὶ κρίσεις ἐπὶ ἐπιστημονικῶν μελετῶν καὶ ἐργασιῶν, τὴν κίνησιν τῶν Ὀργανώσεων τῶν σπουδαστῶν τῶν Ἀνωτάτων Σχολῶν τῆς χώρας μας καὶ τοῦ Ἐξωτερικοῦ, ἀπαντήσεις εἰς ἀπορίας σπουδαστῶν, προτάσεις τῶν ἀναφερομένων εἰς τὴν προαγωγὴν τῶν συμφερόντων τῶν, χρήσιμους ὑποδείξεις καὶ συστάσεις, σχολικὰς ἱστορίας καὶ ἀνέκδοτα, τὰ πεπραγμένα τῆς Σχολῆς, σχολικὰς στατιστικὰς κ.λ.π.

Πᾶς ἐγγραφόμενος εἰς τὴν Σχολὴν σπουδαστὴς εἶναι αὐτοδικαίως συνδρομητὴς τῶν «ΝΕΩΝ τῆς Α.Σ.Β.Σ.», ὅπως ἄλλως τε καὶ τῶν «ΣΠΟΥΔΩΝ», ἄνευ ἄλλης ἐπιβαρύνσεως, διότι ἡ ἀξία τῶν δύο τούτων ὀργάνων τῆς Σχολῆς περιλαμβάνεται εἰς τὸ ποσὸν τὸ καταβαλλόμενον ὑπὸ τῶν Σπουδαστῶν δι' ἔντυπα.

Διὰ τοῦ παρόντος ὀχθῶς τεύχους εἰσερχόμεθα εἰς τὸ Β' ἔτος. Τὰ προηγούμενα ἑπτὰ τεύχη ἐκ 384 σελίδων ἐν ὄλῳ ἀποτελοῦν λαμπρὰν ἀπόδειξιν τῆς ἐπιτυχίας τοῦ περιοδικοῦ μας, τῆς ἐπιτυχίας τῶν ἐπιδιωκομένων παρ' αὐτοῦ σκοπῶν. Ἐπιθυμοῦμεν ἰδιαιτέρως νὰ τονίσωμεν τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 4 τεύχους τοῦ ἀφιερωθέντος εἰς τὸν «Τουρισμὸν» καὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 6 τοῦ

άφιερωθέντος εἰς τὰ προβλήματα τῆς Ὀργανώσεως. Τὰ θερμὰ συγχαρητήρια τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὀργανισμοῦ Τουρισμοῦ καὶ τῶν λοιπῶν Τουριστικῶν Ὀργανώσεων ἀφ' ἑνὸς καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ἐπιστημονικῆς Ὀργανώσεως, ἀποτελοῦν τὴν καλυτέραν ἀμοιβὴν τῆς καταβληθείσης παρὰ τῆς Σχολῆς προσπάθειας.

Ἀγαπητοὶ Σπουδασταί,

Τὸ περιοδικὸν μας περιέχει ὄλην τὴν Σχολικὴν μας ζωὴν, δηλαδὴ τὴν ἰδικὴν σας ἀκαδημαϊκὴν ζωὴν. Μέσα εἰς τὰ τεύχη τῶν «ΝΕΩΝ τῆς Α.Σ.Β.Σ.» περικλείονται αἱ καλύτεραι ἀναμνήσεις σας. Φυλάττετε τὰ τεύχη αὐτά. Μὲ πόσῃ συγκίνησιν καὶ χαρὰν ἀργότερον δὰ τὰ φυλλομετρεῖτε.

Τὸ παρὸν πρῶτον τεῦχος δὰ ἀσχοληθῆ κυρίως μὲ τὴν ἔναρξιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ νέου Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους καὶ τὰ τῶν Εἰσγωγικῶν, Τμηματικῶν καὶ Πτυχιακῶν Ἐξετάσεων. Τὸ δεύτερον δὰ περιλάβῃ τὸ Πρόγραμμα τῶν ἐν γένει σχολικῶν μας ἐργασιῶν κατὰ τὸ 1954—1955 καὶ τὸ τρίτον δὰ εἶναι ἀφιερωμένον εἰς τὰς ἐργασίας τοῦ Κέντρου Στατιστικῆς Ἐκπαιδεύσεως. Τέλος τὸ τέταρτον δὰ περιέχῃ τὸν πλήρη ἐκπαιδευτικόν, διοικητικόν καὶ διαχειριστικόν ἀπολογισμὸν τῆς δράσεως τῆς Σχολῆς μας κατὰ τὸ παρελθόν Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1953—1954.

Εἰς τὸ τέλος τοῦ παρόντος τεύχους ἀναδημοσιεύονται διάφοροι εἰκόνες τῆς Σχολικῆς μας ζωῆς κατὰ παράκλησιν πολλῶν νέων σπουδαστῶν. Αἱ εἰκόνες αὗται ἔχουν ἤδη δημοσιευθῆ εἰς προηγούμενα τεύχη τῶν «Νέων» καὶ ἡ Σχολὴ ἐπωφελεῖται ἐκ τῶν ὑπαρχόντων κλισέ διὰ τὴν ἱκανοποίησιν τὴν παράκλησιν τῶν νέων ἀναγνωστῶν μας, σχεδόν, ὡς εὐνόητον, ἀδαπάνως.

Διαδίδετε ἐπίσης τὰ «ΝΕΑ τῆς Α.Σ.Β.Σ.». Ἐπιτηδες ἡ Σχολὴ καθώρισεν ἀσήμαντον τιμὴν δι' ἕκαστον τεῦχος, ὥστε νὰ εἶναι εὐχερεστάτη ἡ πώλησις του καὶ ἔξω τῆς Σχολῆς εἰς μὴ σπουδαστὰς τῆς. Ἐκαστος σπουδαστὴς πρέπει νὰ πωλῆ τουλάχιστον δύο ἀντίτυπα εἰς τοὺς φίλους του. Χρέος ἐκάστου σπουδαστοῦ εἶναι νὰ διαφωτίζη τοὺς πάντας διὰ τὸ ἐπιτελούμενον ὑπὸ τῆς Σχολῆς ἔργον. Ἡ Σχολὴ ἔχει πολλοὺς φίλους καὶ θαυμαστάς.

Ἐργον μας εἶναι νὰ ἀποδεικνύωμεν ὅτι δίκαιος ὁ θαυμασμός καὶ ἡ ἐκτίμησις των, ἡ στοργὴ καὶ ἡ ὑποστήριξις των. Ὅπως ὑπάρχουν πολλοὶ—πάρα πολλοὶ—οἱ ὅποιοι ἀγνοοῦν ἢ παρανοοῦν τὴν προσπάθειάν μας.

Τὰ «ΝΕΑ τῆς Α.Σ.Β.Σ.», ἀποτελοῦν μέσον πληροφοριῶν καὶ ὄργανον διαφωτισμοῦ. Ἡ Σχολὴ δι' αὐτῶν ἐπιτελεῖ τὸ καθήκον τῆς, ἀκόμη μίαν φοράν, καὶ ἐπὶ τοῦ ἐπιπέδου τούτου. Ἀπόκειται καὶ εἰς τοὺς σπουδαστὰς νὰ ἐκτελέσουν καὶ αὐτοὶ τὸ ἰδικόν των, πρὸς τὸ συμφέρον των, πρὸς τὸ συμφέρον τῆς Σχολῆς των, ἢ πρὸδος τῆς ὁποίας ἀντανακλᾶ ἐπὶ τῆς σταδιοδρομίας των.

Η Σχολή ἔχει μίαν φιλοδοξίαν, καὶ ἐργάζεται καὶ μοχθεῖ διὰ τὴν πραγματοποίησιν τὸ μορφωτικὸν Ἰδανικόν της. Φιλοδοξεῖ τὴν δημιουργήσιν ἱκανοῦς ἐπαγγελματίας, διὰ τὴν ἀποβοῦν μέλη τοῦ παραγωγικοῦ μηχανισμοῦ τοῦ τόπου καὶ διὰ τὴν εἶναι εἰς θέσιν τὴν ζήσουν μὲ τὴν ἀξιοπρέπειαν πὺ μόνον τὰ πραγματικὰ ἐφόδια ἐξασφαλίζουσιν εἰς τὴν ζωὴν.

Φιλοδοξεῖ τὴν καταστήσῃ τοὺς πτυχιούχους της ἱκανοὺς τὴν συμβάλουν εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν ὀργάνωσιν τῆς παραγωγῆς καὶ τῆς διανομῆς, εἰς τὴν αὔξησιν τῆς παραγωγικότητος, εἰς τὴν ὑπὲρ τοῦ Συνόλου ἀνασυγκρότησιν καὶ προώθησιν τῆς Ἑλληνικῆς οἰκονομίας, εἰς μίαν ἁρμονικὴν τῶν ἐργαζομένων συμβίωσιν.

Φιλοδοξεῖ τὴν δημιουργήσῃ καλοὺς Ἕλληνας διὰ τὴν ἀγαπήσουν τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν ἐργασθοῦν διὰ τὴν εὐτυχίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, μὲ πίστιν ὅτι συμφέρον καὶ ὑποχρέωσις τοῦ ἀτόμου εἶναι τὴν μοχθῆ ὑπὲρ τοῦ συνόλου.

Φιλοδοξεῖ τὴν δημιουργήσῃ χρησίμους, ἐλευθέρους καὶ ἀξιοπρεπεῖς ἀνθρώπους, μὲ πίστιν εἰς τὰ ἀνθρωπιστικὰ ἰδανικά, ἀντάξια τοῦ νέου κόσμου, πὺ παρεσκεύασεν ἡ θυσία, τὸ μαρτύριον καὶ ὁ ἠρωϊσμός ἐκατομμυρίων ἀνθρώπων εἰς τὴν μάχην πὺ ἔδωσαν τὰ Ἔθνη κατὰ τοῦ ὀλοκληρωτισμοῦ καὶ ὑπὲρ τῆς Ἐλευθερίας κατὰ τῆς ὀπισθοδρομήσεως καὶ ὑπὲρ τῆς Προόδου.

Τὴν φιλοδοξίαν αὐτὴν ζητοῦμεν τὴν ἐμπνεύσωμεν εἰς τοὺς σπουδαστάς. Καὶ εἴμεθα βέβαιοι ὅτι ὀλοκληροῦν τὸ εἶναι τοὺς δονεῖται ἀπὸ τὰ Ἰδανικὰ αὐτά, τὰ Ἑλληνικὰ καὶ Ἀνθρωπιστικὰ.

Γνωρίζουν οἱ σπουδασταὶ μας ὅτι φοιτοῦν μὲν εἰς μίαν ἀνωτάτην Ἐπαγγελματικὴν Σχολὴν, καὶ ὅτι εἰς αὐτὴν συγχρόνως ὑφίσταται ἐπεξεργασίαν καὶ ἡ ψυχὴ των καὶ τὸ πνεῦμα των. Γνωρίζουν ὅτι φοιτοῦν εἰς Σχολὴν ἣ ὁποία ἔχει σύμβολον τὴν ἐλευθερίαν τῆς σκέψεως καὶ τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ ἀτόμου, ἣ ὁποία φιλοδοξεῖ τὴν εἶναι διὰ τοὺς σπουδαστάς της διαρκὲς κίνητρον, πὺ τὴν τοὺς ἐμπνέη καὶ τὴν τοὺς φιλοτιμῆ πάντοτε διὰ τὸ καλύτερον.

ΝΕΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ ΤΗΝ ΣΧΟΛΗΝ ΜΑΣ

1. Μία ένδιαφέρουσα έγκύκλιος

Ἡ UNESCO, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ τὴν πνευματικὴν ὀργάνωσιν τοῦ Ὁργανισμοῦ τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν, δι' Ἐγκυκλίου τῆς πρὸς ἅπαντα τὰ σχολεῖα καθορίζει ὅτι ὑπὸ τὸν ὄρον ἀνωτέρα ἐκπαίδευσις (enseignement supérieur) ἐννοοῦνται τὰ Πανεπιστήμια καὶ ὅλαι ἐκεῖναι αἱ Σχολαὶ αἱ ὁποῖαι δέχονται πρὸς συστηματικὴν ἐκπαίδευσιν μόνον τοὺς ἔχοντας ἀπολυτήριον Σχολεῖου Μέσης Ἐκπαιδεύσεως. Ἡ ἐπίσημος αὕτη λύσις τοῦ προβλήματος διεθνῶς εἶναι ἡ ἀπολύτως ὀρθή. Ἡ κατάταξις ἐνὸς ἐκπαιδευτικοῦ Ἰδρύματος δὲν δύναται νὰ ἐξαρτᾶται ἐκ τούτου ἢ ἐκείνου τοῦ τίτλου τὸν ὁποῖον χρησιμοποιοῖ ἀλλ' ἐκ τῆς μιᾶς τῶν ἐκπαιδευτικῶν βαθμίδων (κατωτέρα, μέση, ἀνωτέρα ἐκπαίδευσις) εἰς ἣν τὸ Ἰδρυμα ἐξ ἀντικειμενικῶν κριτηρίων ἀνήκει. Οὕτω δὲν ἀναγνωρίζονται ὡς ἀνωτέρα ἐκπαίδευσις σχολεῖα φέροντα κακῶς τὸν τίτλον «Πανεπιστήμια ἢ Ἀνώταται Σχολαὶ (π.χ. ἐν Ἑλλάδι Ἀνωτάτη Σχολὴ Ὁδηγῶν Αὐτοκινήτων ἢ Ἀνωτάτη Σχολὴ Οἰκιακῆς Οἰκονομίας) καὶ ἀντιθέτως θεωροῦνται ὡς ἀνήκοντα εἰς τὴν ἀνωτέραν ἐκπαίδευσιν» Ἰδρύματα μὴ κατονομαζόμενα ὡς ἀνώτεροι ἢ ἀνώτατοι Σχολαὶ (π.χ. τὸ Collège de France ἢ ἡ École pratique des Sciences Sociales, τὰ διάφορα Ἀνώτερα Ἰνστιτοῦτα ἢ καὶ πολλὰ ἀμερικανικὰ Κολλέγια).

Ἡ Σχολὴ μας πρὸ πολλοῦ εἶχεν ἀναπτύξει τὸ θέμα τοῦτο καὶ χαίρει διότι ὑπάρχει πλέον καὶ ἐπίσημος διεθνῆς ἀναγνώρισις τῶν ἀπόψεών της. Καὶ ἐν Ἑλλάδι ἡ ἐκπαίδευσις διαιρεῖται εἰς τρεῖς βαθμίδας: Κατωτέρα - Μέση - Ἀνωτέρα. Πᾶσα ἄλλη ἀποψις δὲν εὐσταθεῖ. Ἀντιθέτως δημιουργεῖ εὐλόγως τὴν ἐντύπωσιν ὅτι κάτω ἀπὸ ἓνα ἠχηρὸν τίτλον προσαθεῖται νὰ κρυφθῇ ἡ ἔλλειψις οὐσίας.

2. Νέος Ὁργανισμὸς τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορίου.

Δυνάμει τοῦ Ν.Δ. ὑπ' ἀριθ. 3070/54 (Φ.Ε.Κ. 240) ἐνεκρίθη ὁ νέος Ὁργανισμὸς τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορίου.

Συμφώνως πρὸς αὐτὸν συνεστήθησαν δύο κλάδοι, ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ὁποίων ἐτοποθετήθησαν δύο διακεκριμένοι Γενικοὶ Διευθυνταί, οἱ κ.κ. Ἀθανάσιος Τριανταφύλλης καὶ Νικόλαος Πετρόπουλος.

Κατὰ τὸν ἄνω Ὁργανισμὸν (ἄρθρον 23 § 1 καὶ 7) εἰς

τάς θέσεις Α' κατηγορίας διορίζονται οί πτυχιούχοι τών Σχολών 'Ανωτάτης 'Εκπαίδευσεως, μεταξύ τών όποιών περιλαμβάνεται και ή Ιδίκη μας Σχολή, άναγνωρισθέντος έπισήμως άλλην μίαν φοράν ότι καταρτίζει έπιστημονικώς άρτίως μορφωμένα στελέχη διά τάς οικονομικής φύσεως διοικητικές ύπηρεσίας.

3. Μετεκπαίδευσις άξιωματικών του Σ.Ε.Μ.

Δυνάμει του Ν. Δ. ύπ' αριθ. 3042/54 (Φ.Ε.Κ. 236) άνετέθη εις τήν Σχολήν μας ή μετεκπαίδευσις τών άξιωματικών του Σώματος 'Εφοδιασμού και Μεταφορών, κατόπιν τής έπιτυχίας τής μετεκπαίδευσεως τών άξιωματικών του Σώματος 'Υλικού Πολέμου (ΣΥΠ).

4. Τό Κ.Σ.Ε.

Τό Κέντρον Στατιστικής 'Εκπαίδευσεως ήρχισε τά μαθήματά του μέ όμιλίας του Διευθυντού μας κ. Στρ. Κ. Παπαϊωάννου, του Διευθυντού Σπουδών κ. Εύ. Μαργαρίτη, του κ. Shapiro, ειδικού άπεσταλμένου του Ο.Η.Ε. διά τήν όργάνωσιν τής 'Ελλην. Στατιστικής 'Υπηρεσίας και Ν. 'Ανάγνου, Καθηγητού του Πανεπιστημίου Χάουαρντ τής Βάσιγκτων.

Τό Κ.Σ.Ε. άνέλαβε τήν στατιστικήν έκπαίδευσιν άνωτέρων ύπαλλήλων τών 'Υπουργείων Συντονισμού, Οικονομικών, Γενικού Λογιστηρίου, 'Εμπορίου, του 'Εμπορικού 'Επιμελητηρίου 'Αθηνών, του Συλλόγου 'Ελλήνων Βιομηχάνων κ.τ.λ., ως και πολλών ιδιωτών.

'Επ' εύκαιρία τής διελεύσεως έντεϋθεν του διακεκριμένου στατιστολόγου Καθηγητού κ. Liu, ειδικού άπεσταλμένου τής Ούνέσκο, άνεγνωρίσθη ότι τό Κ.Σ.Ε. τής Σχολής μας άποτελεί τό μοναδικόν και καρποφόρως λειτουργούν Στατιστικόν Κέντρον εις όλα τά Βαλκάνια και τήν Μέσην 'Ανατολήν. 'Ο κ. Liu ύπεσχέθη τήν άμέριστον συνδρομήν του εις τήν ένίσχυσιν του Κέντρου έκ μέρους τής Ούνέσκο.

5. Τό Κέντρον έπιμορφώσεως τών 'Υπαλλήλων του 'Υπουργείου 'Εμπορίου.

Τό 'Υπουργείον 'Εμπορίου έχον ύπ' όψιν τά άποτελέσματα τής κατά τό παρελθόν έτος συντελεσθείσης μορφωτικής έργασίας διέταξε τήν συνέχισιν ταύτης και κατά τό άρξάμενον 'Ακαδημαϊκόν έτος. Ούτω δυνάμει τής 'Αποφάσεως ύπ' αριθ. 162760|12329|τής 2.12.5 άνετέθη εις τήν Σχολήν μας ή ειδική έπιμόρφωσις 34 ύπαλλήλων του Κλάδου 'Εφοδιασμού, ήτις και ήρχισεν ήδη, καταρτισθέντος ειδικού πρός τουτο προγράμματος.

6. Ο τελευταῖος διαγωνισμός.

Τὸ Ὑπουργεῖον Ναυτικῶν προεκήρυξε διαγωνισμόν διὰ τὴν πρόσληψιν Οἰκονομικῶν Ἀξιωματικῶν.

Δημοσιεύομεν κατωτέρω τὰ ἀποτελέσματα τοῦ ἐν λόγω διαγωνισμοῦ, τὰ ὁποῖα εἶναι λίαν χαρακτηριστικά τῆς ἐπίδοσεως τῶν πτυχιούχων :

Σχολαί	Σύνολον συμμχόντων	Τελειῶς ἐπιτυχόντες	Ἀποτυχόντες
Νομικῆς	3 5 %	1 33 %	2 66 %
Α.Σ.Ο.Ε.	14 23 %	3 24,4 %	11 75,6 %
Πάντειος	33 54 %	7 21,3 %	26 78,7 %
Α.Σ.Β.Σ.	11 18 %	5 45,4 %	6 54,6 %
Σύνολον	61 100	16	45

Ἐκ τῶν ὑποψηφίων πτυχιούχων τῆς Σχολῆς μας ἐπέτυχον καὶ ἀπεδέχθησαν τὸν διορισμόν των οἱ κάτωθι :

- 1) Ρηγόπουλος Μπέης
- 2) Ζουμπούλης Χρ.
- 3) Σακαντάνης Σταμ.
- 4) Τζωρτζάκης Γεώργ.

Ὁ κ. Μ. Ρηγόπουλος ἦλθεν πρῶτος ἐξ ὄλων τῶν ὑποψηφίων ὀνομασθεὶς ἀρχηγὸς τῆς τάξεως.

7. Ὑπότροφοι πτυχιούχοι μας.

Ἐξελέγησαν ὡς ὑπότροφοι δι' εὐρυτέρας ἐν Γαλλίᾳ εἰδικὰς σπουδὰς παρὰ τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως οἱ πτυχιούχοι τῆς Σχολῆς μας Νικόλαος Δελάκις καὶ Ἀθηνᾶ Ρούσα. Ἐκ τούτων ὁ πρῶτος ἀσχολεῖται μὲ τὴν ὀργάνωσιν τῶν Ἐργοστασίων, ἡ δὲ δευτέρα μὲ τὴν ὀργάνωσιν Τουριστικῶν Ἐπιχειρήσεων.

Μὲ ἰδιαιτέραν χαρὰν καὶ ὑπερηφάνειαν τονίζομεν ὅτι οἱ πτυχιούχοι μας ἐνεποίησαν ἀρίστην ἐντύπωσιν εἰς τὸν Διευθυντὴν τοῦ Ἑλληνικοῦ Περιπτέρου τῆς Πανεπιστημιακῆς Πόλεως τῶν Παρισίων κ. Φουντουκίδην, ὡς καὶ εἰς τὴν Πρεσβείαν μας, ἔτυχον δὲ πραγματικὰ λαμπρὰς ὑποδοχῆς παρὰ τῶν καθηγητῶν κ. Friedmann καὶ Danty - Lafrance, οἱ ὁποῖοι ἐνθυμοῦνται μετὰ συγκινήσεως τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν παρα-

7. "Ετεροι σπουδασταί μας εις τὸ ἐξωτερικόν

Ἐλάβομεν μὲ πολλὴν χαρὰν τὴν διατριβὴν τοῦ παλαιοῦ σπουδαστοῦ μας Ἰωάννου Παγίδα ὑπὸ τὸν τίτλον «Etude du problème des transports au Ruanda - Urundi» τοῦ Κογκό ὑποβληθεῖσαν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Λιέγης καὶ ἐγκριθεῖσα μετὰ πολλῶν ἐπαίνων. Περί τῆς λαμπρᾶς αὐτῆς ἐργασίας θὰ δημοσιευθῇ κριτικὴ εἰς τὸ «Βιβλιοκριτικὸν Δελτίον» τῶν «Σπουδῶν».

Ἄλλος σπουδαστὴς μας ὁ κ. Σωτήριος Μπούκης ἐνεγράφη εἰς τὸ Γ' ἔτος σπουδῶν τῆς Σχολῆς Οἰκονομικῶν Ἐπιστημῶν τοῦ Πανεπιστημίου Κάνσας τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν, γράφει δὲ μετὰ πολλῆς εὐγνωμοσύνης πόσον ἐπωφελεῖς δι' αὐτὸν ὑπῆρξεν ἡ φοιτησίς του εἰς τὴν Σχολήν.

8. Αἱ ἐκδόσεις τῆς Σχολῆς μας.

Ἡ Σχολὴ μας συνεχίζουσα τὴν ἐπιστημονικὴν τῆς προσπάθειαν ἐδημοσίευσεν εἰς τόμον 200 σελίδων τὸ Α' Δεκάμηρον τῶν «Σπουδῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς» μὲ τὰς ὁμιλίας τοῦ Ὑπουργοῦ κ. Στ. Στεφανοπούλου, τοῦ Προέδρου τοῦ Δ. Συμβουλίου κ. Στ. Κωστοπούλου, τῶν Καθηγητῶν τῆς Σχολῆς κ.κ. Ἀγαλλοπούλου, Σ. Ἀγαπητίδου καὶ Σ. Παπαϊωάννου, τῶν ἀνωτέρων ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κ. κ. Α. Τριανταφύλλου, Α. Σαμαράκη, Ε. Φλώκου, Δ. Ἀρεταίου, Ν. Θεοδώρου καὶ Α. Τασοπούλου, ὡς καὶ τῶν ἐμπειρογνομόνων τοῦ Δ.Γ.Ε. κ. κ. Α. Παπαϊωάννου καὶ Ι. Παλαιολόγου. Ἡ τιμὴ ὠρίσθη εἰς δρχ. 50.

Ἐπίσης ἡ Σχολὴ ἔχει ὑπὸ ἐκτύπωσιν εἰς ἰδιαιτέρον τόμον τὸ «Γαλλικὸν Λογιστικὸν Πλάνον» μὲ εἰσαγωγὴν τοῦ Καθηγητοῦ κ. Α. Brunet καὶ μὲ πρόλογον τοῦ Διευθυντοῦ μας κ. Ι. Παπαϊωάννου. Ἡ μετάφρασις ἐφιλοτεχνήθη δωρεάν ὑπὸ τοῦ κ. Σπ. Βασιλείου, τ. Τμηματάρχου τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς καὶ συνεργάτου τοῦ Γραφείου Ἐρευνῶν. Ἡ ἐκδοσις τοῦ «Γαλλικοῦ Λογιστικοῦ Πλάνου» ἀναμένεται μὲ ζωηρὸν ἐνδιαφέρον ὑπὸ τοῦ οἰκονομικοῦ καὶ ἰδιαιτέρως τοῦ λογιστικοῦ κόσμου.

Ἀμφότεραι αἱ ἐκδόσεις αὗται ἀποδεικνύουν τὴν πολὺτιμον συμβολὴν τῆς Σχολῆς εἰς τὴν πνευματικὴν καὶ οἰκονομικὴν ζωὴν τῆς Χώρας καὶ ἀποτελοῦν «τίτλον τιμῆς» δι' αὐτήν.

9. Διαλέξεις ξένων ἐπιστημόνων.

Ἡ UNESCO εἰδοποίησε τὴν Σχολήν μας ὅτι ὁ Καθηγητὴς κ. J. Haesaert, τ. Πρύτανις τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Γάνδης, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς εἰς Ἀθήνας ἀφίξεώς του κατ' Ἀπρίλιον θὰ δώσῃ σειρὰν διαλέξεων ἐπὶ κοινωνιολογικῶν θεμάτων.

ΤΙ ΓΡΑΦΕΙ Ο ΤΥΠΟΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΣΧΟΛΗΝ ΜΑΣ

Από την Ίταλιαν

Ἡ εὐρωπαϊκοῦ κύρους ἐφημερίς τῆς Ἰταλίας «L'informazione Industriale», ὄργανον τῆς «Ἐνώσεως τῶν Βιομηχάνων»,

ἐζήτησε παρὰ τοῦ ἐκλεκτοῦ συνεργάτου μας κ. Κλαυδίου Μπανταλούκα πληροφορίας περὶ τῆς Σχολῆς μας. Ὁ κ. Μπανταλούκας ἐνηρεστήθη νὰ δώσῃ πρὸς δημοσίευσιν διαφωτιστικὸν λεπτομερὲς ἄρθρον περὶ τῆς ὀργανώσεως καὶ λειτουργίας τῆς Σχολῆς, τὸ ὁποῖον ἐκίνησε τὴν προσοχὴν καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν οἰκονομικῶν καὶ ἐκ-

παιδευτικῶν κύκλων τῆς Ἰταλίας. Τὸ ἄρθρον τοῦτο ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ φύλλον τῆς 2ας Ἰουνίου 1954.

Τὰ ποικίλα σύγθετα προβλήματα τῆς συγχρόνου οἰκονομίας ἐπέβαλλον ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ παρόντος αἰῶνος τὴν σύστασιν καὶ λειτουργίαν εἰδικευμένων ἀνωτάτων σχολῶν, θεωρητικῆς καὶ πρακτικῆς μορφώσεως, εἰς πλείστας τῶν ἀνεπτυγμένων χωρῶν τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς. Τὴν ἀνάγκην ταύτην ἠσθάνθησαν σὺν τῷ χρόνῳ καὶ αἱ ὀλιγώτερον ἀνεπτυγμένα ἠῶρα, μεταξύ τῶν ὁποίων καταλέγεται καὶ ἡ Ἑλλάς.

Οὕτω, ἀπὸ τοῦ 1920 καὶ ἐντεῦθεν, παρατηρεῖται καὶ εἰς τὴν χώραν ταύτην βαθμιαία ἀνάπτυξις τῶν οἰκονομικῶν ἐπιστημῶν καὶ σύστασις, μετ' ἐπιτυχοῦς λειτουργίας, ἀρκετῶν σχετικῶν ἀνωτάτων ἐκπαιδευτηρίων, τόσοσιν εἰς τὰ Πανεπιστήμια Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης, ὅσον καὶ αὐτοτελῶν ἐν Ἀθήναις.

Ἐντὸς τοῦ πλαισίου τῶν αὐτοτελῶν αὐτῶν πανεπιστημιακῶν σχολῶν, περιλαμβάνεται καὶ ἡ νεωτέρα ἐξ αὐτῶν «Ἀνωτέρα Σχολὴ Βιομηχανικῶν Σπουδῶν».

Ἡ Σχολὴ καλύπτει πλήρως τὴν ἀνάγκην τῆς εἰδικῆς διαπαιδαγωγῆσεως νέων ἀποφοίτων τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως, εἰς τρόπον ὥστε νὰ συνδυάζουσιν ἐπιστημονικὴν δεμελίωσιν καὶ πρακτικὴν κατάρτισιν, διὰ νὰ καταστοῦν τὰ κατάλληλα διοικητικὰ στελέχη τῆς δημοσίας καὶ τῆς

ιδιωτικής οικονομίας τῆς χώρας. Δι' ὃ καὶ διὰ προσφάτου νομοθεσίας (Νόμοι 800)1948, 1605)1950 καὶ 1622)1953, ὡς καὶ Νομοθετικά Διατάγματα 2324, 2325, 2516 καὶ 2585)1953), οἱ ἀπόφοιτοι αὐτῆς, ὡς καὶ οἱ ἀπόφοιτοι παρεμφερῶν ἀνωτάτων σχολῶν, δύνανται νὰ διορίζωνται καὶ προάγωνται εἰς πλείστας οικονομικὰς δημοσίας καὶ ἰδιωτικὰς θέσεις καὶ νὰ ἐξελισσωνται μέχρι τῶν ἀνωτάτων βαθμίδων τῆς διοικητικῆς ἱεραρχίας.

Καθ' ἕκαστον ἀκαδημαϊκὸν ἔτος εἰσάγονται εἰς τὴν Σχολὴν περὶ τοὺς 300 σπουδαστὰς, κατόπιν εἰσιτηρίων ἐξετάσεων διεξαγομένων μεταξὺ κατόχων ἀπολυτηρίου μέσης ἐκπαιδεύσεως. Ἡ διδασκαλία διεξάγεται κατὰ κανόνα τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας, διὰ νὰ παρέχεται ἡ δυνατότης φοιτήσεως πολλῶν νέων ἐργαζομένων. Ἡ φοίτησις εἶναι ὑποχρεωτικὴ καὶ διαρκεῖ ἐπὶ τρία ἀκαδημαϊκὰ ἔτη.

Τὰ ἀπὸ ἔδρας μαθήματα κατανέμονται εἰς πέντε διαφόρους κύκλους, ἥτοι εἰς μαθήματα οἰκονομικά, ἐμπορικά, ἀνθρωπίνου παράγοντος, τεχνικά καὶ νομικά. Παραλλήλως πρὸς αὐτὰ ὑφίστανται καὶ ἐπικουρικὰ μαθήματα, εἰς ἃ ἀνήκουν αἱ κυριώτεραι ξένοι γλῶσσαι, ὡς καὶ προαιρετικά, εἰς ἃ ἀνήκουν ἡ στενογραφία, ἡ δακτυλογραφία καὶ ἡ σωματικὴ ἀγωγή.

Ὁ κύκλος τῶν οἰκονομικῶν μαθημάτων ἀπορροφᾷ τὰ 28,970)ο τοῦ συνόλου τῶν ὥρῶν διδασκαλίας καὶ περιλαμβάνει οἰκονομικὴν θεωρίαν, ἱστορίαν, πολιτικὴν, γεωγραφίαν, στατιστικὴν καὶ δημοσίαν καὶ ἰδιωτικὴν οἰκονομικὴν. Ὁ κύκλος τῶν ἐμπορικῶν μαθημάτων ἀπορροφᾷ τὰ 26,310)ο τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν ὥρῶν διδασκαλίας καὶ ἀναφέρεται εἰς τὴν τεχνικὴν τοῦ ἐμπορίου, τὴν λογιστικὴν, τὴν ἐλεγκτικὴν καὶ τὰ γενικὰ καὶ οἰκονομικά μαθηματικά. Ὁ τοῦ ἀνθρωπίνου παράγοντος κύκλος μαθημάτων ἀπορροφᾷ τὰ 16,830)ο τῶν ὥρῶν καὶ περιλαμβάνει τὴν ἐν γένει ὀργανωτικὴν τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν, ὡς καὶ τὴν ψυχοτεχνικὴν, τὴν βιομηχανικὴν ὑγιεινὴν καὶ τὴν κοινωνικὴν πολιτικὴν. Ὁ κύκλος τῶν τεχνικῶν μαθημάτων ἀπορροφᾷ τὰ 14,730)ο τῶν ὥρῶν διδασκαλίας καὶ ἀναφέρεται εἰς μαθήματα ἀποβλέποντα ἀπλῶς εἰς τὴν ἐνημέρωσιν καὶ τὸν προσανατολισμὸν τῶν σπουδαστῶν εἰς τὴν τεχνικὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ δὴ τῶν βιομηχανιῶν, ἥτοι φυσικὴν, χημείαν, ἐμπορευματολογίαν, μηχανογνωσίαν καὶ ἠλεκτροτεχνίαν, μαθήματα συντελοῦντα εἰς τὴν ἀμοιβαίαν κατανόησιν διοικητικῶν καὶ τεχνικῶν στελεχῶν. Διὰ τὸν κύκλον, τέλος, τῶν νομικῶν μαθημάτων διατίθενται τὰ 13,160)ο τοῦ συνόλου τῶν ὥρῶν διδασκαλίας, εἰς ὃν περιλαμβάνονται τὸ δημόσιον καὶ ἰδιωτικὸν δίκαιον, μὲ ἰδιαίτεράν ἀνάπτυξιν τοῦ ἐμπορικοῦ, βιομηχανικοῦ καὶ μεταλλευτικοῦ δικαίου. Διὰ τῶν μαθημάτων τούτων ἐπιδιώκεται νὰ δοθῇ γενικὴ εἰκὼν τῆς συγκροτήσεως τῆς πολιτείας καὶ νὰ παρασχεθοῦν γενικαὶ ἀρχαὶ τοῦ ἰσχύοντος εἰς τὰς συναλλαγὰς δικαίου.

Ἐκτός τῶν ἀπό ἔδρας μαθημάτων, παραδίδονται ἐλεύθερα εἰδικά μαθήματα, ἐκτός προγράμματος, παρὰ εἰδικευμένων ἐκτός τῆς Σχολῆς ἐπιστημόνων, συνάμα δὲ δίδονται διαλέξεις, καθ' ἕκαστον ἀπόγευμα τῆς Τετάρτης, ἀπὸ ἐξεχούσας προσωπικότητας τῆς ἐπιστήμης, τῆς πολιτικῆς καὶ τῶν ἐπιχειρήσεων, ἡμεδαπῆς καὶ ἀλλοδαπῆς.

Λόγῳ τῆς φύσεως τῆς Σχολῆς, ἡ διδασκαλία ἐπεκτείνεται καὶ εἰς τοὺς τόπους τῆς ἐργασίας, ἦτοι εἰς ἐργοστάσια, καταστήματα, ὀργανισμούς, γραφεῖα κλπ., ἔνθα ἅπαξ τῆς ἐβδομάδος γίνονται ἐπιτόπια μαθήματα, τῇ συνεργασίᾳ τῶν εἰδικῶν τῆς πράξεως.

Ἐπίσης, οἱ σπουδασταὶ ἀσκοῦνται τακτικῶς, διὰ φροντιστηριακῶν ἀσκήσεων, εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἀπὸ ἔδρας διδασκομένων, ἕκαστος δὲ καθηγητῆς δέχεται, καθ' ὠρισμένας ἡμέρας καὶ ὥρας, εἰς ἀκρόασιν τοὺς σπουδαστὰς οἵτινες ἐπιθυμοῦν διασαφῆσεις ἢ κατευθύνσεις χειρισμοῦ θεμάτων.

Πέραν τούτων, διὰ νὰ ἀποκτήσουν οἱ σπουδασταὶ ὄλων τῶν ἐτῶν δικαίωμα συμμετοχῆς εἰς τὰς τμηματικὰς ἐξετάσεις, ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν σύνταξιν μιᾶς ἢ δύο μελετῶν, ἐπὶ θεμάτων ἐκ τῆς ἐν τῇ Σχολῇ διδασκομένης ὕλης καὶ ἴδια οἰκονομικῶν καὶ ὀργανωτικῶν. Οἱ δὲ τριτοετεῖς δεόν νὰ συντάξουν καὶ μίαν τουλάχιστον ἔκθεσιν σχετικὴν πρὸς ἓνα τῶν ἐπισκεφθέντων τόπων ἐργασίας. Ἡ ἐπίβλεψις τῶν ἐργασιῶν αὐτῶν ἀνατίθεται εἰς τὸ παρὰ τῇ Σχολῇ Γραφεῖον Βιομηχανικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐρευνῶν. Τοῦτο ἐπίσης ἐξετάζει τελικῶς καὶ βαθμολογεῖ τὰς ἐν λόγῳ ἐργασίας, ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῶν ἀρμοδίων καθηγητῶν. Ἐνίοτε, αἱ καλύτεραι ἐξ αὐτῶν βραβεύονται καὶ διὰ χρηματικῶν ἐπάθλων.

Τὸ ὡς ἄνω Γραφεῖον Βιομηχανικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐρευνῶν συνεστήθη τῷ 1947. Τοῦτο ἀρχικῶς περιορίζετο εἰς τὸ προαναφερθὲν ἔργον, τὴν διαφύλαξιν τῶν ἐργασιῶν τῶν σπουδαστῶν καὶ τῶν πτυχικῶν διατριβῶν, τὴν κατάρτισιν βιβλιοθήκης καὶ τὴν δημοσίευσιν ἐκλαϊκευτικῶν μεταφράσεων ἴδια ὀργανωτικοῦ περιεχομένου. Σὺν τῷ χρόνῳ ὅμως ἠὔξησε τὴν δρασίαν του. Οἷτω ἤρχισε νὰ πραγματοποιῇ ἐπιστημονικὰς συζητήσεις μετὰ τῶν σπουδαστῶν, ὑπὸ μορφήν σεμιναρίου, ἐπὶ ὀργανωτικῶν θεμάτων καὶ ἀποβλέπει εἰς τὴν ἐξάσκησιν τῶν παρακολουθούντων πρὸς ἐπίλυσιν προβλημάτων ὀργανωτικῆς φύσεως, εἰς τὴν συλλογὴν καὶ ἐπεξεργασίαν ὕλικου καταλλήλου διὰ τὴν διδασκαλίαν καὶ ἀνάπτυξιν τῆς ὀργανωτικῆς, πρὸς αὔξησιν τῆς παραγωγικότητος. Τῇ αἰτήσῃ ἐπίσης διαφόρων ἐπιχειρήσεων, μελετᾷ γενικὰ καὶ εἰδικὰ ὀργανωτικὰ αὐτῶν θέματα. Ἀπὸ δὲ τοῦ παρελθόντος ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους, τὸ Γραφεῖον τοῦτο ἀπέκτησε καὶ μόνιμον ἐπιστημονικὸν προσωπικόν, καὶ συγχρόνως ἐπλαισιώθη ἀπὸ ἐπιτελετὸν διακεκριμένων τακτικῶν καὶ ἐκτάκτων συνεργατῶν. Ἐπέτυχεν ὡσαύτως νὰ ἔχη ἤδη τὴν πληρεστέραν ἐν Ἑλλάδι συλλογὴν ὀργανωτικῶν συγγραμ-

μάτων και περιοδικών τῆς ἀλλοδαπῆς καὶ τῆς ἡμεδαπῆς καὶ τὴν στενήν αὐτοῦ συνεργασίαν μετὰ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπιστημονικῆς Ἑταιρείας Ὁργανώσεως τῆς Ἐργασίας. Ἡ τοιαύτη δράσις του ἐκδηλοῦται καὶ διὰ τῶν βιβλιογραφιῶν καὶ μεταφράσεων ἐπὶ οἰκονομικῶν καὶ ὀργανωτικῶν θεμάτων, ὡς καὶ διὰ τῆς ἐκδόσεως πολυγραφημένων ἢ λιθογραφημένων παραδόσεων πολλῶν καθηγητῶν τῆς Σχολῆς.

Τέλος, παρὰ τῇ Σχολῇ ταύτῃ ἰδρῦθη, κατὰ τὸ ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1952-53, τμῆμα εἰδικεύσεως, τιτλοφορούμενον «Κέντρον Στατιστικῆς Ἐκπαιδεύσεως». Τὸ κέντρον τοῦτο συεστήθη διὰ νὰ ἰκανοποιήσῃ τὴν ἀνάγκην τῆς καὶ ἐν Ἑλλάδι καταρτίσεως πτυχιούχων ἀνωτάτων σχολῶν, διὰ νὰ καταστοῦν ἰδίως στελέχη τῶν δημοσίων στατιστικῶν ὑπηρεσιῶν ὡς καὶ τῶν ἰδιωτικῶν ὀργανισμῶν. Προηγουμένως δὲν ἦτο δυνατόν νὰ μορφωθῇ τις ἐν Ἑλλάδι στατιστικῶς, ἐλλείψει καταλλήλου Σχολῆς καὶ ἐπαρκῶν ἐδρῶν εἰς τὰς λοιπὰς ἀνωτάτας Σχολὰς. Εἰς τὸ κέντρον τοῦτο διδάσκουν ἐξέχοντες εἰδικοί καθηγηταὶ καὶ οἱ ἐξ αὐτοῦ ἀποφοιτοῦντες λαμβάνουν, ἀντὶ πτυχίου, πιστοποιητικὸν εὐδοκίμου φοιτήσεως.

Ἡ ἀναντίρρητος ἐπιτυχία τοῦ Κέντρου τούτου καὶ ἡ σοβαρὰ ὑπηρεσία τὴν ὁποίαν προσέφερον εἰς τὴν χώραν, παρωθοῦν τὴν διοίκησιν τῆς Σχολῆς ὅπως ἐν καιρῷ συστήσῃ καὶ ἄλλα κέντρα ἐκπαιδεύσεως, πρὸς εἰδίκευσιν ἐ.π. εἰς τὸν τουρισμὸν, τὴν ὀργανωσιν, τὴν κοινωνικὴν πολιτικὴν, τὴν λογιστικὴν, τὴν φοροτεχνικὴν κλπ.

Ἦδη μάλιστα, τὸν παρελθόντα Μάρτιον, προέβη εἰς τὴν σύστασιν τοῦ «Κέντρου Τουριστικῶν Σπουδῶν», ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὁργανισμοῦ Τουρισμοῦ, καὶ τῆς «Ἐπιτροπῆς Λογιστικοῦ Σχεδίου», ἥτις συνεργάζεται μετὰ τὰ ἄρμόδια Ὑπουργεῖα καὶ Ὁργανώσεις. Τέλος, ὠργάνωσε τὸν Ἰούνιον ἐ.ἔ. «Δεκαήμερον Σπουδῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Διεθνοῦς Γραφείου Ἐργασίας, καθ' ὃ Ἑλληνες ἐμπειρογνώμονες καὶ ὑπότροφοι τοῦ Γραφείου τούτου ἐπραγματεύθησαν σχετικὰ θέματα.

Τὰ περιωρισμένα ὅρια τοῦ παρόντος ἄρθρου δὲν ἐπιτρέπουν περαιτέρω ἀνάπτυξιν τοῦ θέματος. Ἐλπίζομεν, ἐν τούτοις, ὅτι ἐδώσαμεν σαφῆ εἰκόνα τῆς ὀργανώσεως καὶ λειτουργίας τῆς νεωτάτης ταύτης ἐν Ἑλλάδι σχολῆς, ἥτις, λόγῳ τῆς ἐπιτυχίας τῆς, καθημερινῶς καὶ περισσότερο ἀναγνωρίζεται καὶ τὸ κύρος αὐτῆς αὐξάνει, ἐν τε τῇ ἡμεδαπῇ καὶ τῇ ἀλλοδαπῇ.

Ἀπό τὴν Ἑλληνικὴν Κύπρον

Τὸ Βασιλικὸν Γενικὸν Προξενεῖον τῆς Ἑλλάδος, ἐν Λευκωσίᾳ, ἀπέστειλεν εἰς τὴν Σχολὴν μας δημοσίευμα τοῦ διακεκομμένου Κα-

θηγητοῦ κ. Φρ. Βράχα, περὶ τῶν σκοπῶν καὶ ἐπιδιώξεων τῆς Σχολῆς μας.

Ὁ κ. Βράχας γράφει εἰς τὸ ἄρθρον του μετὸν τίτλον: «Πνεῦμα καὶ Ζωή».

Τὸ ἐπάγγελμα εἶναι κλῆρος ζωῆς, συνήθιζε νὰ μᾶς λέγη πανεπιστημιακὸς δάσκαλος. Καί, πράγματι, ἡ ἀποστολὴ τοῦ ἀτόμου εἶναι ἀναπόσπαστα συνδεδεμένη μετὴν ἀνάγκη μιᾶς κάποιας εἰδικῆς ἐργασίας, πού νὰ ἐξασφαλίσῃ στὸ ἴδιο τὴν ἐπιβίωση καὶ νὰ ὑπηρετῇ μετὰ κάποιον τρόπο, τὸ κοινωνικὸ καὶ ἔθνικόν σύνολο.

Μίλησα γιὰ εἰδικὴ ἐργασία—γιατί, ὅπως ὅλα τὰ πράγματα στὸν κόσμον, ἔτσι καὶ ἡ ἐργασία δὲν μπορεῖ νὰ στέκη στὸ κενόν. Παντοῦ χρειάζονται θεμέλια—προϋποθέσεις. Καὶ στὴν προκειμένη περίπτωση φυσικὲς προϋποθέσεις εἶναι οἱ κλίσεις καὶ οἱ ἰκανότητες τῶν ἀνθρώπων, καὶ οἱ παραγωγικὲς καὶ οἱ ἐν γένει οἰκονομικὲς συνθήκες ἑνὸς τόπου.

Εἰδικὴ ἐργασία, ὅμως, εἶναι αὐτὸ πού καλοῦμεν ἐπάγγελμα. Καὶ εἶναι φανερόν ὅτι οἱ πολιτεῖες πού ἐνδιαφέρονται οὐσιαστικὰ γιὰ τὸ λαόν τους καὶ τὴν εὐτυχία τῆς χώρας τους δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ ρυθμίζουν ἔτσι τὴν ἐκπαιδευτικὴν πολιτικὴν τους, ὥστε νὰ ἀνταποκρίνονται στὶς ἀνάγκες ἐπ'ἀνδρωσης τῶν προσπαθειῶν γιὰ ἐπαύξηση τοῦ ἔθνικοῦ πλούτου μετὰ ἀνθρώπους πού νᾶχουν ζῆλον καὶ κατάρτιση. Οἱ ἐπαγγελματικὲς σχολὲς ἀποτελοῦν σήμερον ἰδιαίτερον καὶ ἔντονον χαρακτηριστικόν ὅλων τῶν ζωντανῶν καὶ πολιτισμένων χωρῶν τοῦ κόσμου.

Ἀνάμεσα στὶς χώρες αὐτὲς συγκαταλέγεται ἀσφαλῶς καὶ ἡ Ἑλλάδα—μετὰ προοπτικὴν μεγάλων προωθησέων σὲ κάθε τομέα τῆς ζωῆς της (γεωργικόν, μεταλλευτικόν, βιομηχανικόν, ἐμπορικόν, ναυτιλιακόν, πνευματικόν, καλλιτεχνικόν). Ἔπρεπε νὰ εἶχε παρακολουθήσει κανεὶς τὴν τελευταία ὀμιλία τοῦ κ. Ἀγαπητίδη στὸν «Πνευματικόν Ὅμιλον» γιὰ νὰ μπορούσε νὰ συνειδητοποιήσῃ τὴν ζωντάνια καὶ τὴν γοιμότητα πού κρύβει μέσα της αὐτὴ ἡ Ἑλλάδα. Θὰ ἐπέιδετο τότε ὅτι ἡ Ἑλλάδα βρίσκεται στὴν πρώτη γραμμὴ τῶν δημιουργικῶν χωρῶν—μετὰ ὅλα τὰ βᾶσανα καὶ τίς ἀναποδιές της.

Συνεπῶς, ἡ Ἑλλάδα ἔχει καὶ τὰ ἐκπαιδευτήριά της τὰ ἐπαγγελματικά, πού, μάλιστα δὲν ἀποβλέπουν μονάχα στὴ μηχανικὴν ἐξάσκηση ἀπλῶς, μὰ πού προσπαθοῦν νὰ στηρίξουν τὴν ἀναγκαίαν κατάρτιση ἀπάνω σὲ βαθιὰ ἀνθρωπιστικὴν παιδείαν καὶ ἔθνικὴν ἀγωγὴν. Ἀπόδειξη ἡ ἐργασία τοῦ Πολυτεχνείου μας, τῶν γεωργικῶν σχολῶν μας, τῶν ἐμπορικῶν σχολῶν, τῶν σχολῶν μηχανικῆς κ.λ.π.

Ὁ λόγος, ὅμως, σήμερον εἶναι γιὰ ἓνα ἄλλο ἐξαιρετικόν ἐκπαιδευτήριον, πού ἴσως οἱ πολλοί, ἔδῳ στὴν Κύπρον τουλάχιστον, νὰ ἀγνοοῦν. Ἐννοῶ τὴν «Ἀνωτέραν Σχολὴν Βιομηχανικῶν Σπουδῶν».

Ἀπὸ ἓνα βοηθητικώτατον «Ὁδηγὸν Σπουδῶν» τοῦ ὡς ἄνω ἰδρύματος, πὸν ἀποτελεῖ λαμπρότατον καθρέπτην τῆς θαυμασίας ἐργασίας πὸν ἐπιτελεῖται σ' αὐτό, πληροφοροῦμαι πὸς ἰδρύθηκε τὸ 1938 ἀπὸ τὸν «Σύνδεσμο Ἑλλήνων Βιομηχάνων καὶ Βιοτεχνῶν» καὶ τὸν «Σύνδεσμον τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἀωνύμων Ἐταιριῶν». Τὸ 1945, μὲ ἰδιαίτερο Β. Διάταγμα, ἡ Σχολὴ ἀναγνωρίστηκε ἐπίσημα μὲ βασικὴ ἐπιδίωξη τὴν «συστηματικὴν θεωρητικὴν καὶ πρακτικὴν μόρφωσιν διοικητικῶν στελεχῶν τῆς βιομηχανίας καὶ τῶν συναφῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν». Μὲ ἄλλο Β.Δ., τοῦ 1947, ὁλοκληρώθηκε ἡ σημερινή της συγκρότηση καὶ καθορίστηκε τριετὴς κύκλος σπουδῶν μὲ μαθήματα «συμφώνως πρὸς τὰς ἀνάγκας τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομικῆς ζωῆς καὶ τὰς ὑποδείξεις τῆς πείρας». Μὲ νέο Β.Δ. τοῦ 1948, ἔπαινε τὴν ἔγκριση τοῦ ὅλου συστήματος τοῦ Ὁργανισμοῦ πὸν τὴν διοικεῖ. Τὰ διάφορα μαθήματα (Οἰκονομικά, Ἐμπορικά, Νομικά, Ἀνθρώπινου Παράγοντος—δηλαδὴ σχετικὰ μὲ τὴν ὀργάνωση ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργοστασίων, μὲ τὴν κοινωνικὴ πολιτικὴ καὶ τὸ ἐργατικὸ δίκαιο, μὲ τὴν ψυχολογία τῆς ἐργασίας καὶ τὴ βιομηχανικὴ ὑγιεινὴ—Τεχνικά, Ἐπικουρικά κ.λ.π.), διδάσκουν ἐκλεκτοὶ ἐπιστήμονες κύρους, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὁ κ. Σ. Ἀγαπητίδης. Ἀλλὰ ἡ ὄλη δραστηριότης τῆς Σχολῆς εἶναι πολὺ εὐρύτερη τῆς συνήθους σχολικῆς ἐργασίας. Ἴδου μερικὰ στοιχεῖα πὸν ἀντικατοπτρίζουν τὴ δραστηριότητά αὐτὴ παρμένα ἀπὸ τὸν «Ὁδηγὸν» πὸν ἀνάφερα πὸν πάνω :

«Ἡ Α.Σ.Β.Σ. παρασκευάζει διοικητικὰ καὶ διαχειριστικὰ στελέχη διὰ τὴν ἐθνικὴν οἰκονομίαν, διαπαιδαγωγεῖ νέους μὲ ἐπισημονικὴν θεμελίωσιν, μὲ πρακτικὴν γνῶσιν, μὲ ἰκανότητα. Παρέχει ἀρτίαν οἰκονομικοδιοικητικὴν μόρφωσιν καὶ τὴν προσήκουσαν νομικὴν καὶ τεχνικὴν ἐνημέρωσιν... Φιλοδοξεῖ νὰ ἐφοδιάξῃ τὸν παραγωγικὸν μηχανισμόν τῆς χώρας μὲ ἐπισημονικῶς κατηρτισμένους ἐπαγγελματίας, καλοὺς Ἕλληνας, χρησίμους ἀνθρώπους μὲ ἦθος καὶ ἰδανικά... Παρὰ τὴν Σχολὴν—καὶ ὡς ἰδρύματα αὐτῆς—λειτουροῦν Γραφεῖα Ἐρεῦνης καὶ Κέντρα Ἐπιμορφώσεως μὲ ἰδιαίτερον σκοπὸν εἰδικῆς καταρτίσεως νέων ἢ ὑπαλλήλων ἀντιλαμβανόμενων τὴν ἀνάγκην ἐξειδικεύσεως εἰς τὰ θέματα τοῦ κύκλου ἐργασίας ἢ δραστηριότητός τῶν... Παραλείπω τὰ τῶν ἐπισημονικῶν καὶ περιοδικῶν ἐκδόσεων τῆς Σχολῆς καὶ ἄλλα συναφῆ (διαλέξεις κλπ.).

Δὲν λέω β'βαία πὸς πέτυχα ὁλοκληρωμένη εἰκόνα τοῦ ἔργου της. Ὅμως, νομίζω πὸς μ' αὐτὰ τὰ ἐλάχιστα στοιχεῖα ὁ καθεὶς μπορεῖ νὰ ἀντιληφθῇ τὸ ἔργον πὸν ἡ Α.Σ.Β.Σ. ἐπιτελεῖ. Ἄλλωστε, σκοπὸς τοῦ σημερινοῦ σημειώματος ἦταν νὰ θίξῃ τὸ θέμα τῆς σημασίας τῆς ἐπαγγελματικῆς μορφώσεως καὶ τὸ σχετικὸν ἐνδιαφέρον τοῦ ἑλληνικοῦ κράτους. Ἡ Ἑλλάδα μπορεῖ νὰ ὑπολογίξῃ πιά

σὲ θετικὰ δεδομένα, στὴν πράγματι, μεγαλειώδη προσπάθειά της γιὰ πρόοδο.

*Από τὴν «Ἐλευθερίαν» Ἀθηνῶν

Ὁ ἐκλεκτὸς διανοούμενος καὶ συγγραφεὺς κ. Α. Ρώμας, γράφει τὰ κατωτέρω εἰς τὴν ἑγκριτὸν καθημερινὴν ἑφημερίδα τῶν Ἀθηνῶν «Ἐλευθερία», σχετικῶς μὲ τὴν προσπάθειαν τοῦ «Κέντρον Τουριστικῶν Μελετῶν».

Τρώγοντας ἔρχεται ἡ ὄρεξη καὶ τὸ ἓνα χελιδόνι ἂν δὲν φέρνει τὴν ἄνοιξη κουβαλάει πάντως μαζί του κάμποσους συντρόφους του.

Ἔτσι τὴν ἴδια σχεδὸν ἡμέρα πού ἔλαβα τὸ θαυμάσιο λεύκωμα τῆς Κύπρου, γιὰ τὸ ὁποῖο σὰς μίλησα χθές, ἔφθασε στὸ γραφεῖο μου κι' ἓνα μικρὸ φυλλάδιο πού μοῦ προξένησε μεγάλη εὐχαρίστηση. Ὁ λόγος εἶναι ἁπλός: Τὸ προπαγανδιστικὸ λεύκωμα τοῦ Ὑπουργείου Τύπου μπορεῖ βέβαια ἐκτός ἀπὸ τὴν ἐθνικιστικὴ νὰ ἔχη καὶ μιὰ τουριστικὴ ἀπήχηση πού δὰ χρωσιέται στὴν ἀνεπίληπτη ὁμορφιά του. Τὸ φυλλαδιάκι ὅμως γιὰ τὸ ὁποῖο δὰ σὰς μιλήσω σήμερα περιέχει μιὰ θετικὴ προσφορά στὴν «Βιομηχανία τῶν Ξένων», πού εἶναι ἡ μόνη σχεδὸν μελλοντικὴ πηγή ἐξωτερικοῦ συναλλάγματος πού μᾶς ἀπόμεινε τώρα πού ὁ «μαῦρος χρυσός», ἡ σταφίδα, ἔγινε... καπνός καὶ ὁ καπνός... σταφιδιάζει χρονιές ὀλόκληρες στὶς ἀποθήκες μας.

Τὸ σύντομο αὐτὸ φυλλάδιο τὸ κυκλοφόρησε τὸ Κέντρον Τουριστικῶν Σπουδῶν τῆς Ἀνωτέρας Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν. (Μὲ συγχωρεῖτε γιὰ τὴν κακόχη ἐπανάληψη, ἀλλὰ δὲν φταίω-γιὰ λόγους καλλιπέπειας τὸ Κέντρον δὰ ἔπρεπε νὰ ὀνομάζεται «Μελετῶν» καὶ τότε ἡ φράση μου δὰ χτυποῦσε καλύτερα στὸ αὐτί). Στὶς ὀκτώ λοιπὸν σελιδούλες τῆς παραπάνω προσοῦρας περιέχονται δυὸ Ὑποδειγματικὰ Διαγράμματα μελετῶν α) μιᾶς κοινότητος, β) μιᾶς Τουριστικῆς περιοχῆς. Δυστυχῶς ὁ χώρος δὲν μοῦ ἐπιτρέπει νὰ σὰς τὰ μεταφέρω ὀλόκληρο, μπορεῖτε ὅμως, ὅπως διαβάζω στὴν πρώτη σελίδα, νὰ τὰ ζητήσετε ἀπὸ τὸ Κ.Τ.Σ., Ἀκαδημίας 84.

Τῶς βεβαιῶ ὅτι ἀξίζει ὁ κόπος. Τὸ εἰσαγωγικὸ σημεῖωμα πού προηγεῖται μᾶς πληροφορεῖ ὅτι «Τὸ Κ.Τ.Σ. τῆς Α.Σ.Β.Σ. συνέταξε τὰ κατωτέρω ὑποδειγματικὰ διαγράμματα διὰ τὴν κατάρτισιν μελετῶν σχετιζομένων εἴτε μὲ τὴν ἐξέτασιν μιᾶς Κοινότητος ἢ Δήμου γενικῶς εἴτε μὲ τὴν εἰδικωτέραν τουριστικὴν ἔρευναν μιᾶς περιοχῆς (...) μὲ

σκοπόν ν' αποτελέσουν τὸ ἀρχεῖον διὰ τὴν Σύνταξιν τῆς τουριστικῆς καὶ γενικωτέρας Γεωγραφίας τοῦ τόπου μας βάσει λεπτομερῶν στοιχείων ἐπὶ τόπου συλλεγέντων καὶ ἐλεγχθέντων». Γιὰ τὶς καλύτερες σχετικὲς ἐργασίαι προβλέπονται βραβεῖα καὶ δημοσίευση σὲ εἰδικὸ τεῦχος.

Γιὰ νὰ πάρετε μίαν ἰδέα περὶ τίνος πρόκειται θὰ σὰς ἀναφέρω τὸν σκελετὸ τοῦ διαγράμματος τῆς Τουριστικῆς ἐξετάσεως μιᾶς περιοχῆς. Παραλείπω τὸ καθ' αὐτὸ ἐρωτηματολόγιο ποῦ εἶναι καὶ τὸ διαφωτιστικώτερο μέρος τῆς ὅλης ἐργασίας καὶ ἀρκοῦμαι ἀναγκαστικὰ στὰ κύρια κεφάλαια : 1ον Ὄνομα τόπου. 2ον Φυσικὴ περιγραφή. 3ον Κατασκευαί. 4ον Ἀντικειμενικαὶ κατασκευαί καὶ μέσα ἐξυπηρετοῦντα τὸν τουρισμόν. 5ον Προσπέλασις. 6ον Προϊόντα τοῦ τόπου. 7ον Οἱ ἄνθρωποι. 8ον Διαφήμισις καὶ γνωστοποίησις τῶν ὡς ἄνω τουριστικῶν δεδομένων. 9ον Ὑποδείξατε : α) Τί φρονεῖτε ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ πρὸς ἐπίτευξιν βελτιώσεως, συμπληρώσεως, παύσεως ἀτόπων καὶ ἐν γένει διὰ τὴν μᾶλλον ἐπιτυχῆ ἐκμετάλλευσιν τοῦ τόπου ; β) Μετὰ τὴν ἐξέτασιν τῶν διαφόρων ὑφισταμένων δεδομένων τοῦ τόπου, τί θὰ μπορούσε νὰ κάνῃ ἓνας ἔξυπνος ἐπιχειρηματίας ; Γιὰ νὸ καταλάβετε τώρα μὲ πόση προσοχὴ εἶναι διατυπωμένο τὸ ἐρωτηματολόγιο κάθε κεφαλαίου, διαλέγω στὴν τύχη ἓνα καὶ τὸ ἀντιγράφω : «Οἱ ἄνθρωποι : Ὑφίστανται ἀκόμη τοπικὰ ἔθιμα ; Ποιά ; Τελοῦνται τοπικαὶ ἑορταί, πανηγύρεις. Ποῖαι ; Πότε ; Ποῦ τελοῦνται αὐταί ; Εἶναι ἀνεπτυγμένον τὸ αἶσθημα τῆς φιλοξενίας ; Ὑπάρχουν ξενόγλωσσα ἄτομα ; Ποιὸς ὁ βαθμὸς τῆς ἀναπτύξεως τῆς τουριστικῆς συνειδήσεως (δηλ. τῆς ἀντιλήψεως ὅτι ἡ ἀνάπτυξις τοῦ τουρισμοῦ ἐπιφέρει ἀγαθὰ οἰκονομικὰ ἀποτελέσματα ;) Λειτουργοῦν τοπικαὶ τουριστικαὶ ὀργανώσεις ; Ποῖον τὸ ἔργον αὐτῶν ; Ὑπάρχει τοπικὴ τουριστικὴ Ἀστυνομία ; Ὑπάρχουν ὀργανώσεις ἐκδρομικαὶ ἐξωραϊστικαὶ ; Τουριστικὰ Γραφεῖα : Πνευματικαὶ ὀργανώσεις (φιλολογικαὶ, καλλιτεχνικαὶ Σύλλογοι, φιλαρμονικὴ) ; Ὑπάρχουν ξεναγοί ; Ποίας γλώσσας γνωρίζουν ; Ὑπάρχει ἱατρός, ὀδοντίατρος καὶ ποιά ἄλλα μέσα πρῶτων βοηθειῶν ; Ποία ἡ κατάστασις ἀπὸ πλευρᾶς τουριστικῆς διευθετήσεως τοῦ τόπου ; (καθαριότης, κῆποι ἀλσύλλια κλπ.). Καταβάλλονται σχετικαὶ προσπάθειαι καὶ ὑπὸ ποίων ;». Καταλαβαίνετε φαντάζομαι ὅτι ὅταν κατέχη κανεὶς γιὰ ἓνα τόπο (καὶ μετὰ γιὰ ὁλόκληρην τὴν χώραν) τὶς σωστὲς ἀπαντήσεις στὰ 10 κεφάλαια τοῦ Διαγράμματος, ὁ Τουρισμὸς στὴν Ἑλλάδα θὰ μporέσῃ νὰ προχωρήσῃ μὲ τεράστια βήματα !

Ἡ « Ἐπιτυχία »

Τὸ λαμπρὸν καὶ ἄξιον πάσης ὑποστηρίξεως ὄργανον τῆς « Ἑλληνικῆς Ἐπιστημονικῆς Ἐταιρείας Ὁργανώσεως » δημοσιεύει τὰ κατωτέρω εἰς τὰ ὑπ' ἀριθ. 2 3 Τεύχη τοῦ τρέχ. ἔτους.

Ίδιαίτερος ἐπιθυμοῦμεν νὰ τονίσωμεν τὴν ἀξίειαινον προσπάθειαν τοῦ περιοδικοῦ τῆς Ἀνωτέρας Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν «Τὰ Νέα τῆς Α.Σ.Β.Σ.» τὸ ὁποῖον ἀφιέρωσεν ὁλόκληρον τὸ βον τεῦχος του εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν ὀργάνωσιν. Ίδιαίτερος σημειοῦμεν τὰς ἐξαιρετικῶς ἐνδιαφερούσας συνεργασίας τῶν καθηγητῶν κ.κ. Α. Παπᾶ, Ι. Χρυσοχοῦ, Σ. Ἀγαπητίδη, Γ. Βάλληδα, Σ. Παπαϊωάννου, Σ. Σταυροπούλου, Φ. Λέτσα καὶ τῶν κ.κ. Π. Σολωμοῦ, Χ. Λάμπρου, Μ. Παυλίδου, Α. Ρούσα, Μ. Τριμέντα, Α. Κωτσοπούλου,

Ὅπως ἀνηγγείλαμεν ἀπὸ τῆς αὐτῆς στήλης τοῦ προηγουμένου τεύχους τῆς «Ἐπιτυχίας» τὸ βον τεῦχος τοῦ περιοδικοῦ τῆς Ἀνωτέρας Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν «Τὰ Νέα τῆς Α.Σ.Β.Σ.» ἐκυκλοφόρησεν ἐξ ὁλοκλήρου ἀφιερωμένον εἰς τὴν Ἐπιστημονικὴν Ὀργάνωσιν. Τὸ ὅλος ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον τὸ ὁποῖον παρουσιάζουν τὰ ἄρθρα τοῦ ἐν λόγῳ τεύχους μᾶς ἤγαγεν εἰς τὴν ἀπόφασιν ὅπως, μὲ τὴν ἄδειαν τῆς Α.Σ.Β.Σ. ἀναδημοσιεύσωμεν ταῦτα εἰς τὴν «Ἐπιτυχιάν» ἐκ περιτροπῆς, ἀρχῆς γενομένης ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς τεύχους. Εὐχαριστοῦμεν τόσον τοὺς κ.κ. συγγραφεῖς τῶν ἄρθρων ὅσον καὶ τὴν Α.Σ.Β.Σ. διὰ τὴν εὐγενῆ παραχώρησιν τῆς ἀδείας ἀναδημοσιεύσεως.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ ἀλευθύνεται θερμὴ σύστασις πρὸς τοὺς πτυχιοῦχος καὶ σπουδαστὰς τῆς Σχολῆς μας νὰ ἐγγραφοῦν μέλη τῆς Ἐταιρείας καὶ νὰ διαδώσουν τὸ περιοδικὸν ὄργανόν της, τὸ ὁποῖον μὲ τόσους κόπους καὶ τόσας θυσίας ἐκδίδεται ἄνευ κέρδους καὶ μὲ μόνον σκοπὸν τὴν διάδοσιν τῶν ἀρχῶν τῆς ἐπιστημονικῆς ὀργανώσεως τῆς ἐργασίας.

Ἡ «Καθημερινή»

Ὁ πρότασις τῶν Ἑλλήνων κριτικῶν καὶ διακεκριμένος λόγιος κ. Κλ. Παράσχος, γράφει εἰς τὸ φύλλον τῆς 24ης Νοεμβρίου τῆς «Καθημερινῆς» τὰ κάτωθι σχετικῶς μὲ τὴν διάλεξιν τοῦ Διευθυντοῦ μας περὶ Γαλλίας, ἣ ὁποία τόσῃ ἐντύπωσιν ἐπροξένησεν καὶ ἐν Ἀθήναις καὶ ἐν Πάτραις, ὅπου κατόπιν παρακλήσεως ἐπανελήφθη.

Ἡ ὁμιλία πού δημοσιεύει ὁ κ. Στρ. Παπαϊωάννου καὶ ἣ ὁποία ἔγινε στὴ σειρά τῶν διαλέξεων πού ὀργανώνει ἡ Ἀνωτέρα Σχολὴ Βιομηχανικῶν Σπουδῶν θὰ μπορούσε εὐκολὰ νὰ πάρῃ τὴν μορφή δοκιμίου, εἶναι κιόλας ἓνα δοκίμιο μπορεῖ κανεὶς νὰ πῇ, ὅχι μόνον γιὰ τὸ ὕψος της καὶ γιὰ τὴν τόσο ἀνετὴ σύνθεσίν της, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὸν πλοῦτον τῶν σκέψεων καὶ τῶν ἰδεῶν πού ἀναπτύσσονται σ' αὐτή. Ὁ κ. Παπαϊωάννου περιγράφει τὴ φυσιογνωμίαν τοῦ γαλλικοῦ τοπίου, ὅπως τὴν εἶδε νὰ τοῦ φανερώνηται, στὴ διαδρομὴ Μασσαλία—Παρίσι. Τίς ἐντυπώσεις του ὁμως αὐτές, καθὼς κ' ἐκεῖνες πού ἀπεκόμισε ἀπὸ τὴν ἐπίσκεψιν ἄλλων περιοχῶν τῆς Γαλλίας

τις ἐναλλάσσει μὲ στοχασμούς καὶ παρατηρήσεις πού ἀναφέρονται σὲ ὄλη σχεδὸν τὴν ἱστορία τῆς Γαλλίας, πνευματικὴ καὶ πολιτικὴ. Οὐμανισμός, παγκοσμιότης, ἀδιάκοπη ἐπαφὴ τῆς ἡγεσίας μὲ τὸ λαό. Νά, ποιῆς νομίζει ὁ κ. Παπαϊωάννου ὅτι εἶναι οἱ ἀξίες πού ὑπάρχουν στὴ βάση καὶ σ' ὄλη τὴν πορεία τοῦ γαλλικοῦ πολιτισμοῦ καὶ χάρις στὶς ὁποῖες ὁ γαλλικὸς βίος παρουσιάζει τέτοια συνοχὴ καὶ ἐνότητα μέσα στὶς πρὸ μεγάλες μεταμορφώσεις. Μεταμόρφωσης στὸν πνευματικὸ τομέα—καὶ ὄχι μόνον στὸν πνευματικὸ—ὁ ρωμαντισμός. Καὶ ὁμως ὁ κλασικισμός, πού ἐπιχειρήσε νὰ τὸν ἐκθρονίσῃ ὁ ρωμαντισμός.

κληρονομημένος ἀπὸ ὅ,τι οὐσιαστικώτερο εἶχε ἡ ἑλληνικὴ παιδεία, καὶ ὁ ὁποῖος ἔδωσε μὲ τὸν Ντεκάρτ καὶ μὲ ὄλους τοὺς ἄλλους Γάλλους «κλασικούς» τὴν ὀριστικώτερον κατεύθυνση στὸ γαλλικὸ πνεῦμα ἔγινε μιὰ ἀξία μόνιμη καὶ βασικὰ ἀμείωτη στὴ Γαλλία. Ὁ κ. Παπαϊωάννου τὴ μονιμότητα αὐτὴ τὴν ἐξηγεῖ μὲ τὸν ὀρθολογισμό, πού ἀποτελεῖ τὴν κεντρικὴ καὶ ὀργανικώτερον, θὰ ἔλεγε κανεὶς, στάση τοῦ γαλλικοῦ πνεύματος, καὶ πού δὲν εἶναι, σιὸ βάθος, παρὰ ἡ ὑποταγὴ καὶ ἡ ἐμμονὴ στὸ ἀνθρώπινο μέτρο, βασικὴ ἀξία ὄλων τῶν μεσογειακῶν πολιτισμῶν, πρὸ πάντων τοῦ ἑλληνικοῦ καὶ πού κορυφαία ἐκδήλωσή της στὰ νεώτερα χρόνια, ὄχι μόνον γιὰ τὴ Γαλλία, παραμένει ὁ Μονταίνος. Μὲ τὸ νόημα τοῦτο πολὺ σωστὰ ὁ κ. Παπαϊωάννου παρατηρεῖ ὅτι ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τῆς «Περὶ Μεθόδου Πραγματείας» τοῦ Ντεκάρτ, πού εἶναι ὅσον ἡ «Δήλωση τῶν Δικαιωμάτων τῆς Λογικῆς» ὡς τὴν «Διακήρυξι τῶν Δικαιωμάτων τοῦ Ἄνθρώπου», πού εἶναι λίγο πολὺ ἡ πολιτικὴ ἐφαρμογὴ τοῦ καρτεσιανισμοῦ, τὸ γαλλικὸ πνεῦμα θεομοθετεῖ μέσα σὲ παγκόσμια κλίμακα. Καὶ πολὺ σωστὰ ἐξαιρεῖ ὅσον ἓνα ἀπὸ τὰ ὀραιότερα καὶ σταθερότερα χαρακτηριστικὰ τοῦ γαλλικοῦ πνεύματος τὴν ὀρθολογιστικὴν καρτεσιανὴν—αἰσιοδοξίαν, δηλαδὴ τὴν «ἐνεργό, ὅπως λέει, ἐμπιστοσύνη στὸν ἄνθρωπο».

Ἀπὸ σωστῆς ἐκτιμήσεως τῶν πραγμάτων πηγάζουν καὶ τὰ ὅσα πρὸ ἰδιαίτερα λέει ὁ κ. Παπαϊωάννου γιὰ τὴ σύγχρονη Γαλλία, γιὰ τὴν ἀνοι, κοδόμησί της, πού συντελεῖται μὲ τόσο γρήγορον ρυθμό, παρ' ὅλα τὰ τεραστία ποσὰ πού διαθέτει ἡ Γαλλία, ὅπως καὶ ἡ Ἑλλάδα—ἀντιθέτως πρὸς τὴ Γερμανία—γιὰ τὶς στρατιωτικὰς της δαπάνες, γιὰ τὴν οἰκονομία της πού ἐφθασε σὲ πολὺ ἀνώτερον ἐπίπεδο ἀπὸ τὸ προπολεμικόν, χωρὶς νὰ ὑποβληθῇ σὲ στερήσεις ὁ γαλλικὸς λαός, γιὰ τὴ βελτίωσι τῶν συγκοινωνιῶν της. Δὲν εἶναι μόνον ὀρθὸς ἐκτιμητὴς τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ θαυμαστοῦ, σὲ ὅ,τι ἀφορᾷ τὴ Γαλλία, ὁ κ. Παπαϊωάννου. Εἶναι ἐπικριτὴς θαρραλέος, ἀλλὰ καὶ δίκαιος. Δὲν ξεχνᾷ ὅτι τρεῖς φορές ὁ γαλλικὸς λαός ἔσωσε τὴν τύχη τῆς Εὐρώπης καὶ τοῦ πολιτισμοῦ της: στὰ Καταλανικὰ πεδία ὅπου σταμάτησε τὸν Ἄτιλα, στὶς πεδιάδες τοῦ Πονατιέ, πού κέρδισε τὴ μεγάλη νίκη κατὰ τοῦ Ἰσλαμισμοῦ καὶ στὸ Μάρνη. Καὶ ἀκριβῶς ἓνα ποσοστὸν

νημα σὲ μιὰ ἄλλη μεγάλη γαλλικὴ ἐπαλξι τοῦ πρώτου παγκοσμίου πολέμου, στὸ Βερντέν, μὲ τοὺς ἀτελείωτους ξύλινοὺς σταυροὺς του, τὸν κάνει νὰ σκέπτεται πόσο ἀδικοῦν τὴ Γαλλία ἐκεῖνοι πού δὲν συλλογίζονται πόσο τὴν ἐξήντησε ἡ φοβερὴ αἰμορραγία τοῦ 1914—1918, καὶ πόσο αὐτὴ ἐξηγεῖ τὴν ἀδυναμία τῆς Γαλλίας· στὰ 1939, κάτω ἀπὸ μιὰ πολιτικὴ καὶ στρατιωτικὴ ἠγεσία πού δὲν πίστευε παρὰ μόνο στὸ ταξικὸ της συμφέρον.

Κάνει συχνοὺς παραλληλισμοὺς στὴν ὁμιλία του ὁ κ. Παπαϊωάννου, μετὰ ξὺ Γαλλίας καὶ Ἑλλάδος στὴ συνείδησί του οἱ χῶρες αὐτὲς συνδέονται μὲ τόσο στενοὺς δεσμοὺς ὥστε μοιραῖα ἡ ὁμιλία του γιὰ τὴ Γαλλία γίνεται καὶ ὁμιλία γιὰ τὴν Ἑλλάδα. Καὶ ἀπὸ τὴ συγκίνησι πάλλεται ὁ λόγος του ὅταν μιῇ καὶ γι' αὐτὴν! Τί θέρμη στὰ λόγια πού λέει στὸν ἱερέα μιᾶς μικρῆς γαλλικῆς πολιτείας καὶ πόσο δίκαιο τὸ ἑλληνικὸ του παράπονο γιὰ ὅτι ἀπουσιάζει ἀπὸ τὴν ἐκκλησία της ἡ ἑλληνικὴ σημαία πού θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι στημένη πρώτη μέσα στὶς πρώτες, ἀνάμεσα στὶς σημαῖες τῶν συμμάχων. Ἀστερισμὸς τῆς Ἐλευθερίας, τοῦ Μέτρου καὶ τῆς Δικαιοσύνης, ἀναμμένος στὸν οὐρανὸ τῆς Ἀνθρωπότητος εἶναι ἡ Γαλλία γιὰ τὸν κ. Παπαϊωάννου, ὅπως καὶ γιὰ ὅλους ἐκεῖνοὺς πού μποροῦν νὰ ἐκτιμήσουν τὴ σημασία της. Ἀλλὰ θὰ ἔλαμπε τόσο φωτεινὸς ἂν δὲν εἶχε ἀνάψει πρὶν ἀπὸ χιλιετίες, ἄσβηστος ὅμως πάντα, ἓνας ἄλλος ἀστερισμὸς, ὁ ἑλληνικὸς; Ἔτσι καὶ ὁ εὐρωπαϊσμὸς τοῦ κ. Παπαϊωάννου ταυτίζεται ἀβίαστα καὶ μὲ τὴν ὀρθὴ ἐκτίμησι τῶν ἀξιῶν τῆς Γαλλίας, ἀλλὰ καὶ μὲ τὸν Ἑλληνισμό του. Ἄφοῦ ὅ,τι οὐσιαστικώτερο ἔχει ὁ εὐρωπαϊσμὸς εἶναι τὸ ἑλληνικόν. Ἔτσι καὶ ἡ σύνθεσι στὴν ὁποία καταλήγει ἡ καμωμένη ἀπὸ ἓνα δημιουργικὸ πατριωτισμό, ἓνα πλατὺν εὐρωπαϊσμό καὶ ἓνα ἀνώτερον ἀνθρωπισμό καὶ πού τὴν προβάλλει σὰν τὸ ὑπέρτατο ἰδανικόν μέσα σὲ μιὰ εἰρηνικὴ δημοκρατικὴ συμβίωσι, ἴσως καὶ ἔνωσι τῶν λαῶν τῆς Εὐρώπης, δὲν εἶναι ἀπλῶς σχῆμα λογικὸ ἢ ξώπετσο πολιτικὸ αἶτημα. Εἶναι μιὰ βαθιὰ ἀνάγκη πού βγαίνει ἀπὸ μιὰ δοκιμασμένη ψυχὴ καὶ ἀπὸ ἓνα νοῦ πού πιστεύει ὅτι τελικὰ οἱ δυνάμεις τῆς ἀγάπης θὰ ὑπερισχύσουν στὸν ἄνθρωπο καὶ ὄχι οἱ δυνάμεις τοῦ μίσους.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΡΕΥΝΩΝ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ
ΤΗΣ Α. Σ. Β. Σ.

Η ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΤΟΥ ΕΑΥΤΟΥ ΜΑΣ

Ἐκ τῆς Σχολῆς εἰς τὴν Ζωὴν

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ :

Συνιστᾶται εἰς τοὺς σπουδαστὰς ἡ προσεκτικὴ μελέτη τῆς συντόμου ταύτης διατριβῆς κατὰ δύο περιόδους : Πρῶτον ὅταν εἰσέλθουν εἰς τὴν Σχολήν, ἵνα μορφωθοῦν καὶ δεύτερον ὅταν ἀπέλθουν, ἵνα ἀποδυθοῦν εἰς τὴν βιοπάλην.

Ὅσοι ἐκ τῶν σπουδαστῶν ἐργάζονται, ἐνῶ συγχρόνως φοιτοῦν εἰς τὴν Σχολήν, θὰ εὔρουν εἰς τὴν μελέτην ταύτην τὴν συνειδητοποίησιν καὶ ἐξωτερίζουσιν τῶν συμμικτων συναισθημάτων, ἅτινα προσεκάλεσεν ἡ ἐπαφὴ τῶν πρὸς τὴν προᾶξιν.

Ὅσοι πάλιν δὲν εἰσῆλθον εἰς τὴν βιοπάλην, ἴσως δυνηθοῦν (ὡς τὸ εὐχόμεθα καὶ ἐλπίζομεν) νὰ προσαρμοσθοῦν ταχύτερον καὶ ἀκοπώτερον πρὸς τὴν νέαν τάξιν πραγμάτων.

Ἡ μελέτη - ἔκκλησις αὕτη ἀπευθύνεται καὶ πρὸς ἄλλην πλευράν : τοὺς Προϊσταμένους τῶν ἐπιχειρήσεων, τῶν ὁποίων ἐπιζητεῖται ἡ κατανόησις καὶ συνεργασία.

(*) Ἀναδημοσιεύομεν μίαν ἐκ τῶν πρώτων ἐκδόσεων τοῦ Γραφείου ΒΕΕ, πρὸ καιροῦ ἐξαντληθεῖσαν εἰς ἐπαρειαγμένους ἐκδόσεις. Παρ' ὅλον ὅτι συνετάγη πρὸ 12ετίας, διατηρεῖ ἀκεραίαν τὴν ἐπικαιρότητα καὶ χρησιμότητα της, καὶ δεικνύει τὸ νέον πνεῦμα, ἐπὶ τὸ ὁποῖον οἱ νέοι δέον νὰ ἀντιμετωπίζουν τὴν ἐπαγγελματικὴν τὴν ζωὴν.

Είπε κάποιος ότι η επιτυχία εις την ζωήν εξαρτάται από δύο γνωστά πράγματα. Γνώσιν και δράσιν: Νά γνωρίζη κανείς, νά ενεργῇ, νά γνωρίζη πῶς και πότε νά ενεργῇ ἐν γνώσει.

Ἐπιστεύετο ἐπὶ καιρὸν ὅτι ἡ κυρία ἀποστολή τοῦ Σχολείου ἦτο ἡ μετάδοσις γνώσεων και δευτερεύουσα ἡ παιδείσις. Καί ὅτι διὰ τὴν ἐνέργειαν, τὴν δράσιν, ὁ μόνος διδάσκαλος ἦτο ἡ πράξις, ἡ ζωή. Τώρα, ὅπως και εἰς πολλὰ ἄλλα ζητήματα αἱ ἀπόλυτοι ἀντιλήψεις μας μετριάζονται. Ὑπὸ τὸ πρῖσμα τῆς ἐπιστημονικῆς μεθόδου, τὰ πράγματα ἀποδεικνύονται πολὺ πλεον σύνθετα ἀπὸ ὅ,τι φαίνονται και ὅλη ἡ ζωὴ μας εἶναι ἓνα σχολεῖον, τὸ δὲ σχολεῖον πρέπει νά περικλείη και ἓνα κομμάτι ἀπὸ τὴν πραγματικότητα, ὁσονδήποτε φευγαλέα και ἂν εἶναι αὐτή.

Ἡ ἐποχὴ μας, πρέπει νά τὸ ἀναγνωρίσωμεν, εἴτε τοῦτο μᾶς ἀρέσει συναισθηματικῶς εἴτε ὄχι, κυριαρχεῖται ἀπὸ τὴν νομοτέλειαν, πού πηγάζει ἀπὸ τὰς μηχανάς.

Και ἀπὸ τὸ καθεστῶς τοῦτο, εἴτε διατηρήσει τὴν σημερινὴν κεφαλαιοκρατικὴν του μορφήν, εἴτε ἐξελιχθεῖ εἰς τὰς ποικίλας ἀποχρώσεις τῆς κοινωνιοποιήσεως, δὲν δυνάμεθα νά ἀποστῶμεν, χωρὶς μεγάλας θυσίας τῶν σημερινῶν ἀπολαύσεων μας και ὑποβιβασμὸν τοῦ κοινωνικοῦ ἐπιπέδου, εἰς τὸ ὁποῖον ἔφθασεν ἡ ἀνθρωπότης, πληρώσασα τὰ βαρέα και πολλακίς αἱματηρὰ λύτρα τῆς προόδου.

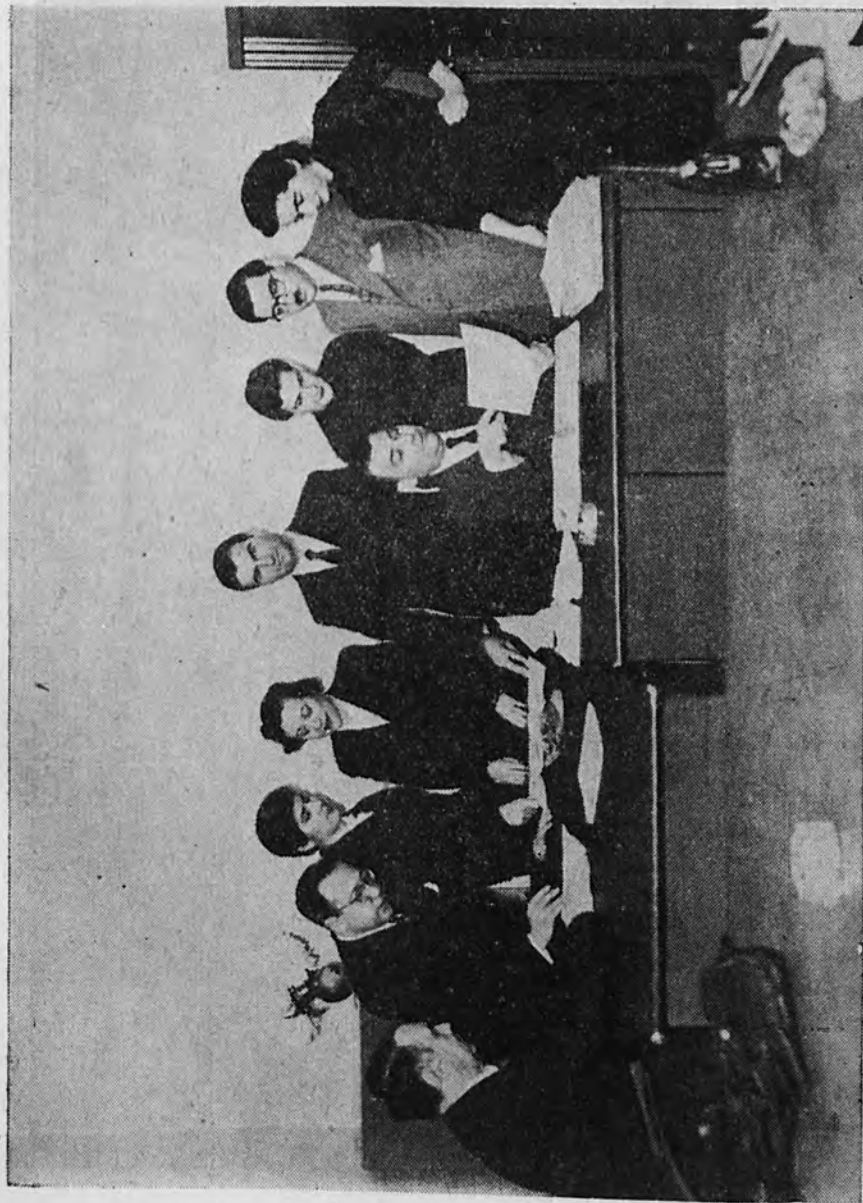
Ἐλέχθη παραστατικῶς ὅτι κάθε σημερινὸς ἐργάτης, ἔχει εἰς τὴν διάθεσίν του τοῦλάχιστον

εἴκοσιν ἀψύχους σκλάβους: τὰς μηχανάς, πού ἐδημιούργησεν ὁ ἄνθρωπος πρὸς ἐξυπηρέτησίν του και αἱ ὁποῖαι θέτουν πρὸ τούτου ἓνα ἀμείλικτον δῆλημα: Ἡ ὁ ἄνθρωπος νά κατευθύνῃ τὴν τεραστίαν ἰσχύον, πού πηγάζει ἀπὸ αὐτὰς ἢ νά ἐκμηδενισθῇ ὑπ' αὐτῶν. Ἡ μηχανή, ὅπως κάθε φυσικὸν φαινόμενον, κεῖται πέραν ἀπὸ τοὺς συμβατικὸς κανόνας τῆς ἠθικῆς. Ὑπακούει εἰς φυσικοὺς νόμους και ἀπὸ ἡμᾶς ἐξαρτάται νά τοὺς κατανοήσωμεν και νά χρησιμοποιήσωμεν τὰς μηχανάς διὰ τὸ καλὸν ἢ τὸν ὄλεθρον τῆς ἀνθρωπότητος.

Ἡ σημερινὴ μας ἐποχὴ, πού ἀπεκλήθη ἐποχὴ τοῦ μηχανικοῦ πολιτισμοῦ, παρουσιάζει πρὸς ἐπίλυσιν προβλήματα πολὺ πλέον περιπλοκα ἀπὸ τὰς προηγουμένας ἐποχάς.

Προβλήματα πού πηγάζουν ἀπὸ τὴν καλουμένην βιομηχανικὴν ἐπανάστασιν, ἥτοι τὴν ὅλον ἐκφυρομένην χρησιμοποίησιν τῶν μηχανῶν, μὲ τὰ συναφῆ ἐπακόλουθα: τὸν καταμερισμὸν τῆς ἐργασίας, τὴν εἰδίκευσιν αὐτῆς, τὴν κατὰ μάζας παραγωγήν, ὡς και τὰ ἀντίστοιχα προβλήματα τῆς διαθέσεως τῶν παραγομένων ἀγαθῶν και ὑπηρεσιῶν.

Αὐτὴ μοιραῖως ἐπέβαλε τὴν συνύφανσιν τῶν διαφόρων Οἰκονομιῶν. Περιέπλεξε τὰς συναλλαγάς, τὰς κατέστησε πλέον εὐπαθεῖς, εἶχεν ὁμως και ὡς εὐνοϊκὸν ἐπακόλουθον τὴν σφυρηλάτησιν δεσμῶν ἀλληλοεξαρτήσεως μεταξὺ τῶν διαφόρων ἀτόμων, ὁμάδων και ἔθνῶν. Καί ὅπως τὸ ἐμπόριον ὑπῆρξεν ἄλλοτε ὁ πρῶτος σταθμὸς ἐξημερώσεως τῆς ἀνθρωπότητος, ἄς ἐλπίσωμεν και τώρα

Οί συνεργάται του Γραφείου^{ου} Ερευνών.

Ἐπιτόμιον μάθημα εἰς ἐργαστήσιον

Ο Καθηγητής κ. Ι. Dauty-Lafrance με Καθηγητές και Σπουδαστές της Σχολής

Ἐπιτόπιον μᾶθημα εἰς Ἐργοστάσιον

Καθηγηται της Σχολης

Πτυχιούχοι τῆς Σχολῆς

Θωμάς, Σουλής Δημήτρ., Συναπλίδης 'Αθανάσιος, Σφακιωτάκης Κωνσ., Τάντηρας 'Ιωάννης, Ταμπούρλος Ευστάθ., Τσιρακίδης Χρήστος, Τυράκης Γεώργ., Φωτάκης Παναγ., Χαράμης Γεώργιος, Χατζητόλιας 'Ιωάννης και Ψαρράκος Παναγιώτης.

Εἰς τὸ Βον Ἔτος

'Αλεξανδρόπουλος Παναγ., 'Αριστόπουλος Κωνσ., Βορδώνη Μαίρη, Βουδούρης Παναγ., Γαρμανής Γεώργ., Γαλάνης Παναγ., Γονίδης Γεώργιος, Γρηγορόπουλος Θαλής, Δερμιτζάκης 'Εμμ., Ζησιμόπουλος Κωνσταντ., Ζούπας Παναγ., Θεοφιλόπουλος Τρύφων, 'Ιορδανίδης Κωνσταντ., Καρδαμάκης 'Εμμαν., Καρρέλλα Καλλιόπη, Καψάλης Παναγ., Κορωνάιος Μιχαήλ, Κριτσίνης Νικόλαος, Κωνσταντόγλου 'Αριστ., Λάλος Σωτήρ., Λοπατατζίδης 'Ιορδάνης, Λύτρας Στυλ., Μάρδας Κωνσ., Μελίσσης Γεώργ., Μεταξωτός Χρήστος, Μπαχλιτζανάκης 'Εμμ., Πατριανάκος Πέτ., Πετράκης Πέτρος, Πράσινος Κωνσ., Ραφαήλ Θεόδωρ., Ρούγκας Παναγ., Σκαλτσᾶς Κωνσ., Σκαρμούτσος Στυλ., Σουλτάνης Παναγ., Ταβλᾶς Πέτρος, Τζανίδης 'Αθανάσιος, Τσακανίκας Σπυρ., Τσουλιᾶς 'Αργύριος, Τσώνη Μαρία, Χονδρός Παναγιώτης.

Εἰς τὸ Γον Ἔτος

'Αθανασιάδης Γεώργ., 'Αραμπατζή 'Ιωάννα, Βασιλείου Βασίλ., Βλαχόπουλος Σπυρίδων, Βολιώτης Εὐάγγελ., Γιαννακουλάκος Μιχαήλ, Καλαφάτης Παῦλος, Καραλής Χρήστος, Κουνδουράκης Εὐτύχιος, Κουτουμᾶνος Δημ., Λαγᾶς Κωνσ., Μαῦρος Γεώργ., Μυλωνογιάννης 'Αλέξ., Νικολογιάννης 'Αθανάσιος, Παπαδημητρόπουλος Δημήτριος, Παπαχατζάκης 'Εμμαν., Πατεράκης 'Αλέξανδρος, Σκόρδος Βασίλ., Σμυρνιός Εὐάγγ., Τσαγκρίδης Μιχαήλ, Τσίκας Γεώργιος, Φωστέρης Νικόλαος.

Πρωτεύσαντες

Αον Ἔτος

'Εκ τῶν ὑποστάντων ἐξέτασιν εἰς τὸ Αον ἔτος οὐδεὶς συγκεντρώνει βαθμὸν Λίαν Καλῶς. Μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν τελικῶν ἀποτελεσμάτων τῶν συμπληρωματικῶν κατ' Ἰανουάριον 1955 ἐξετάσεων προβλέπεται ὅτι μερικοὶ τῶν σπουδαστῶν θὰ συγκεντρώσουν τὸν ὡς ἄνω βαθμὸν.

Βον Ἔτος

Βορδώνη Μαίρη	Λίαν Καλῶς	8
Σκαλτσᾶς Κωνσταντῖνος	»	8
Τούγκας Παναγιώτης	»	7.54

Τὸ ἀνωτέρω ἀποτέλεσμα προβλέπεται ὅτι δὲν θὰ μεταβληθῆ ἐκ τῶν συμπληρωματικῶν ἐξετάσεων Ἰανουαρίου.

Γον Ἔτος

Φωστέρης Νικόλαος Λίαν Καλῶς (8.08) μὴ ὑπαρχούσης προοπτικῆς ὅτι θὰ τὸν ὑπερβάλῃ ἕτερος μετὰ τὰς συμπληρωματικὰς ἐξετάσεις τοῦ Ἰανουαρίου.

Συνεπῶς τὸ ἐκ δρ. 1.000 βραβεῖον «Χαριλάου» κατανέμεται κατ' ἀπόφασιν τῆς Σχολικῆς Ἐπιτροπῆς ὡς ἑξῆς :

εἰς	Ν. Φωστέρην	δρχ. 500
»	Μ. Βορδώνην	» 250
»	Κ. Σκαλτσᾶν	» 250

Οἱ ἀποτυχόντες

Οἱ ἀποτυχόντες δύνανται — πάντως κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ Ὄργανισμοῦ προβλεπόμενα — νὰ ἐξετασθῶσιν εἰς τὰς κατὰ Ἰανουάριον τελικὰς συμπληρωματικὰς Ἐξετάσεις. Σημειοῦμεν ἀπὸ τοῦδε ὅτι ὅσοι κατὰ τὰς ἐξετάσεις τοῦ Ἰανουαρίου 1955 ἀποτύχουν, ἔστω καὶ εἰς ἓν μάθημα, ὑποχρεοῦνται νὰ ἐπαναλάβουν τὰ μαθήματα τοῦ αὐτοῦ ἔτους. Ἐτέρα ἐπανεξέτασις ἀποκλείεται ἐκ τοῦ Ὄργανισμοῦ.

Τὰ ΝΕΑ τῆς Α.Σ.Β.Σ.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΗ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΤΗΣ ΑΝΩΤΕΡΑΣ ΣΧΟΛΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Ἔτος Β' 1954/5

Δραχμὴ 1

Τεύχος 9ον

ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ

Τὸ παρὸν τεύχος εἶναι ἀφιερωμένον εἰς τὴν Στατιστικὴν. Εἶναι ἡ δευτέρα τῆς Σχολῆς προσφορά. Ἦδη αὕτη ἔχει ἀφιερῶσει τὸ ΣΤ' τεύχος τοῦ ἐτέρου περιοδικοῦ τῆς ὁργάνου «ΣΠΟΥΔΑΙ» τοῦ Γ' ἔτους, δηλονότι τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 1952 - 1953, ἐκ 200 σελίδων, εἰς μελέτας στατιστικὰς καὶ εἰς στατιστικὴν ἐπισκόπησιν τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους 1952.

Τὸ παρὸν τεύχος ἐκδίδεται ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τοῦ Γ' ἐκπαιδευτικοῦ ἔτους τοῦ «Κέντρου Στατιστικῆς Ἐκπαίδευσεως» τῆς Σχολῆς μας καὶ ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ὅτι τὸ νέον τοῦτο πνευματικὸν Ἰδρυμα, ἀφοῦ ἔδωσεν ἐπιτυχεῖς ἐξετάσεις κατὰ τὸ παρελθόν, θὰ ἀναγνωρισθῆ ὡς ἐπίσημος «Στατιστικὴ Σχολή».

Μὲ τὸ παρὸν τεύχος, ἡ Σχολὴ ἐπιδιώκει ἓνα σκοπόν: νὰ προωθήσῃ καὶ νὰ προαγάγῃ τὰς στατιστικὰς σπουδὰς εἰς τὴν Χώραν μας καὶ νὰ πλουτίσῃ τὴν πτωχοτάτην, δυστυχῶς, Ἑλληνικὴν στατιστικὴν βιβλιογραφίαν.

Ἀποτελεῖ τοῦτο χρέος καὶ ἡ Σχολὴ εἶναι ὑπερήφανος διότι εἶναι εἰς θέσιν νὰ τὸ ἐκπληρώσῃ.

Η ΣΥΝΤΑΞΙΣ

ΕΝΑΡΚΤΗΡΙΟΣ ΛΟΓΟΣ

Τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Σχολῆς κ. Στρ. Κ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

« Ἀλλὰ μὲν τοι, ἔφη Σωκράτης, οὐδ' ἂν τὸν ἑαυτοῦ ποιεῖ οἶκον καλῶς τις οἰκήσειεν, εἰμὴ πάντα μὲν εἴσεται ὧν προσδεῖται, πάντων δ' ἐπιμελόμενος ἐκκληρώσει. . . εἰ οὖν ἐπιθυμίς ἐυδοκιμεῖν τι καὶ θαυμάζεσθαι ἐν τῇ πόλει, πειρῶ κατεργάζεσθαι ὡς μάλιστα τὸ εἰδέναι ἢ βούλει πράττειν ».

Ἀποτελεῖ ἰδιαιτέραν τιμὴν καὶ εὐχαρίστησιν, τὸ ὅτι μοῦ δίδεται ἡ εὐκαιρία νὰ κηρύξω τὴν ἔναρξιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ Γ' Ἐκπαιδευτικοῦ Ἔτους τοῦ Κέντρου Στατιστικῆς Ἐκπαιδεύσεως τῆς Σχολῆς μας.

Πρέπει νὰ ἀνομολογηθῆ ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου ὅτι ἡ Στατιστικὴ— καὶ ἀπὸ τὸ Κράτος καὶ ἀπὸ τοὺς δημοσίους καὶ ἰδιωτικούς Ὄργανισμούς, αἱ λαμπραὶ μας ἐξαιρέσεις ἐπιβεβαιοῦν ἀκόμη περισσότερον τὸν τόσον λυπηρὸν κανόνα— δὲν ἔτυχε τῆς δεούσης προσοχῆς, ὅπως δὲν ἔτυχε, κατὰ φυσικὸν λόγον, τοῦ πρέποντος ἐνδιαφέροντος ἡ στατιστικὴ ἐκπαίδευσις.

Φοβοῦμαι ὅτι αἱ ἐλλείψεις αὐταὶ εἶναι συμφυεῖς πρὸς τὴν νοοτροπίαν τοῦ Νεοέλληρος, ἀδιαφοροῦντος διὰ τὴν ἀκρίβειαν, φοβουμένου τοὺς ἀριθμούς καὶ ἀγνοοῦντος τὴν βασικὴν πλεονανάγκην τῆς ὀργανώσεως τῆς οἰκονομικῆς καὶ κρατικῆς λειτουργίας. Εἶναι τοῦτο φαινόμενον χαρακτηριστικὸν καὶ ἄξιον νὰ μελετηθῆ, διότι ἡ διαπίστωσις τῶν τυχόν ἀδυναμιῶν καὶ ἐλλείψεων δύναται ἀσφαλέστερον νὰ μᾶς ἀγάγῃ εἰς θετικὰ συμπεράσματα καὶ εἰς χρησίμους ὑποδείξεις διὰ τὸ τί δέον νὰ πράξωμεν εἰς τὸν ἰδιωτικὸν καὶ δημόσιον βίον μας.

Τὸ θέμα ὀλίγον ξενίζει, διότι, μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἑλλάδος, κατέστη ἔκδηλος ἡ ἀνάγκη καὶ κατεβλήθη προσπάθεια εἰς τὴν ἐρημωμένην ἀπὸ τὸν ἐθνικοαπελευθερωτικὸν ἑπταετῆ ἀγῶνα καὶ τὰ μετ' αὐτὸν γεγονότα Χώραν, πρὸς συλλογὴν στατιστικῶν πληροφοριῶν, διὰ τὴν ὀργάνωσιν μιᾶς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας. Τὸ ἔργον τοῦ Καποδίστρια— καὶ βραδύτερον τοῦ Μανσόλα— εἶναι λαμπρὰ τῶν ἀνωτέρω ἀποδείξεις.

Δὲν θέλω—καὶ δὲν εἶναι τοῦ παρόντος— νὰ ἐκθέσω τὰ αἷτια τῆς βραδείας τοῦ τόπου οἰκονομικῆς καὶ κατὰ συνέπειαν κοινωνικῆς καὶ δημοσίας ἀναπτύξεως. Εἰς μίαν πρωτόγονον ἀγροτικὴν οἰκονομίαν ἡ Στατιστικὴ ἦτο φυσικὸν νὰ ἀγνοῖται. Ἡ διδασκαλία τῶν ἀνευπνοῆς καὶ ἀνευ περιεχομένου ξηρῶν γραμματικῶν καὶ συντακτικῶν κανόνων, ἡ ὁποία ἐκυριάρχει εἰς τὴν ἐκπαιδευτικὴν πολιτικὴν τῶν ἐπικρατούντων ὀπισθοδρομικῶν στοιχείων, ἦτο φυσικὸν νὰ ἐκτοπίζῃ τὴν θετικὴν μόρφωσιν.

Τὸ πρῶτον, νομίζω, ὅτι ἐδιδάχθη ἡ Στατιστικὴ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν ἀπὸ τὸν πρῶτον Καθηγητὴν τῆς Πολιτικῆς Οἰκονομίας Ι. Α. Σοῦτσον. Ἐχῶ ὑπ' ὄψιν μου τὴν «Πλουτολογίαν» του, εἰς τὸν Β' τόμον τῆς ὁποίας (1885) ἐξετάζει, εἰς ἴδιον τμῆμα, τὴν «Καταστατικὴν», ὡς ἀπεκάλει ὁ ἐν λόγῳ Καθηγητὴς τὴν Στατιστικὴν. Πολὺ βραδύτερον, ὁ καθηγητὴς Ἀνδρεάδης, εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, ἠσχολεῖτο ἀκροθιγῶς μὲ τὴν Στατιστικὴν, τονίζων τὴν ἀξίαν της, ἀλλ' ἀποφεύγων συστηματικῶς νὰ τὴν διδάξη.

Ἐποφελοῦμαι τῆς εὐκαιρίας αὐτῆς διὰ νὰ σημειώσω ὅτι ἡ Στατιστικὴ τὸ πρῶτον ἐδιδάχθη ὡς ἰδιαίτερον μάθημα (1 ὥρα καθ' ἑβδομάδα) εἰς τὸ πρωτοποριακὸν αὐτὸ Ἴδρυμα, τὴν Ἐμπορικὴν καὶ Βιομηχανικὴν Ἀκαδημίαν Ὁθ. Ρουσοπούλου, εἰς τὸ ὁποῖον ἐκπαιδευτικῶς ἐξεπροσωπεῖτο ἡ γεννωμένη καὶ ὀργανομένη ἀστικὴ τάξις, λήγοντος τοῦ 19ου αἰῶνος.

Εἰς τὸν «Ἀπολογισμὸν τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ ἔτους 1909 — 1910» ἀναγινώσκει κανεὶς ὅτι ἐδιδάχθη τὸ μάθημα τῆς Στατιστικῆς ὑπὸ τοῦ Ν. Σπανδωνῆ, περὶ τοῦ ὁποίου ματαίως ἐζήτησα πληροφορίας. Ἐν μόνον ἐνθυμοῦμαι ἀπὸ τὰς συζητήσεις, αἱ ὁποῖαι ἐγένοντο εἰς τὴν οἰκίαν μου μεταξὺ τοῦ πατρός μου, διευθύνοντος τότε τὸ Ἐμπορικὸν Τμῆμα, καὶ Καθηγητῶν τῆς Ἀκαδημίας καὶ τοῦ Τμηματάρχου τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν Κοινωνισσοπούλου, ὅτι ἡ διδασκαλία τῆς Στατιστικῆς ἐγένετο κατὰ τὸ πρότυπον τῶν διδασκομένων εἰς τὸ Ἀνώτερον Ἐμπορικὸν Ἰνστιτούτον τῆς Ἀμβέρσης.

Ἀπὸ τοῦ 1947 ἱδρυσεν ἡ Σχολὴ μας ἔδραν Στατιστικῆς καὶ ὁ Σύλλογος τῶν Καθηγητῶν ἐξέλεξε παμψηφεί τακτικὸν Καθηγητὴν τὸν κ. Ε. Μαργαρίτην, μετὰ ταῦτα δὲ παμψηφεί ἀνέθεσε τὴν διδασκαλίαν τῆς Οἰκονομικῆς Στατιστικῆς εἰς τὸν κ. Ἀνδρέαν Σαουνάτσον. Αἱ ἐκδοθεῖσαι παραδόσεις τῶν ἀποδεικνύουν πόσον ἐπιτυχῆς ἦτο ἡ ἐκλογὴ ἀμφοτέρων, οἱ ὁποῖοι, τιμηθέντες διὰ τῆς ἐκλογῆς, ἐτίμησαν τὴν Σχολὴν διὰ τῆς διδασκαλίας των καὶ κατέστησαν δυνατὴν τὴν ἱδρυσιν τοῦ «Κέντρου Στατιστικῆς Ἐκπαιδεύσεως».

Ἡ ἱδρυσίς του ἀπεφασίσθη ἀπὸ τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον.

Ἡ Σχολὴ, ἀντιλαμβανομένη ὅτι πρέπει νὰ ὀλοκληρώσῃ τὸ μορφωτικὸν της ἔργον, συνέταξε ἀπὸ τοῦ 1948 σχέδιον Νόμου, διὰ τοῦ ὁποῖου καθίστατο δυνατὴ ἡ ἱδρυσις «Τμημάτων ἐιδικεύσεως» διὰ τοὺς περατοῦντας τρία ἔτη σπουδῶν. Μεταξὺ τῶν προβλεπομένων «Τμημάτων» ἦτο καὶ τὸ τῆς Στατιστικῆς.

Δυστυχῶς, ἡ κατὰ τῆς Σχολῆς ἀντίδρασις δὲν ἐπέτρεψε τὴν ἱδρυσιν τῶν μελετηθέντων «Τμημάτων» καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς μορφωτικῆς της δραστηριότητος. Ἡ Σχολὴ ἔπραξε τὸ καθήκον της. Λυπεῖται διότι οἱ διοικοῦντες τὸ Κράτος ἐστάθησαν ἀνίκανοι νὰ ἀντιληφθοῦν τὴν ζωτικότητα τοῦ νέου τοῦτου ἐκπαιδευτικοῦ Ὁργανισμοῦ, τὰς φιλοδοξίας του καὶ τὰ ὄνειρά του ὑπὲρ

των νέων, ὑπὲρ τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας, ὑπὲρ τοῦ Κράτους. Ὁ ἱστορικός τῆς ἐκπαιδευτικῆς προσπάθειας τοῦ Ἔθνους δὲν θὰ παραξενευθῆ πρὸ τῆς κακότητος, πρὸ τῆς ἀκατανοησίας τῶν κοινωνικῶν καὶ ἐκπαιδευτικῶν προβλημάτων τοῦ τόπου, πρὸ τῆς κυριαρχίας τοῦ ἀντιδραστικοῦ, τοῦ ἀντιμορφωτικοῦ πνεύματος. Δὲν θὰ παραξενευθῆ, διότι πλεῖστα εἶναι τὰ παρόμοια παραδείγματα τῆς ἐκπαιδευτικῆς μας καὶ γενικώτερον τῆς πολιτικῆς καὶ κοινωνικῆς μας ἱστορίας ...

Τὸ θέμα τῆς στατιστικῆς μορφώσεως ἔθεσα πρὸ τῶν εἰδικῶν ἀπεσταλμένων τοῦ Ο. Η. Ε. κ. κ. Perlman καὶ Βαλαώρα, οἵτινες ἐγκαίρως καὶ ἀσφαλῶς ἀντελήφθησαν ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ γίνῃ τίποτε τὸ σοβαρὸν διὰ τὴν ὀργάνωσιν τῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Κράτους, ἄνευ προηγουμένης, ἢ τουλάχιστον παραλλήλου, στατιστικῆς μορφώσεως στελεχῶν. Δυστυχῶς δὲν εἰσηκούσθη· ἀντιθέτως, οἱ κ. κ. Perlman καὶ Βαλαώρας κατέληξαν νὰ συσταθῆ εἰς τὴν Νομικὴν μας Σχολὴν «Φροντιστήριον τριμήνου Στατιστικῆς Μορφώσεως» καὶ συνέταξαν τὸν Ὀργανισμόν του καὶ τὸ Πρόγραμμα τῶν ἐργασιῶν του. Ἐτόνισα τότε τὴν βεβαιότητα τῆς ἀποτυχίας καὶ τὴν ἀδυναμίαν καταρτισμοῦ στατιστικῶν ἐντὸς τριμήνου ἀλλὰ δὲν εἰσηκούσθη· κακῶς. Τὸ αἶτημα τῆς Σχολῆς νὰ λειτουργήσῃ παραλλήλως παρ' αὐτῇ Κέντρον Στατιστικῆς Ἐκπαιδεύσεως μονοετοῦς φοιτήσεως δὲν ἐγένετο κατ' ἀρχὰς δεκτόν.

Ἄνεμείναμεν μέχρι τέλους Δεκεμβρίου 1952, ὁπότε ἐγένετο ἀντιληπτόν ὅτι τὸ «Φροντιστήριον» δὲν καθίστατο δυνατόν νὰ λειτουργήσῃ. Εὐτυχῶς οἱ κ. κ. Perlman καὶ Βαλαώρας ἀπεδέχθησαν τὴν παλαιὰν πρότασίν μου, μετὰ τὴν ἀναντίρρητον καλὴν των πίστιν καὶ τὸ πραγματικὸν ὑπὲρ τῆς Στατιστικῆς ἐνδιαφέρον των, καὶ οὕτω κατέστη δυνατόν νὰ ἰδρυθῆ καὶ νὰ λειτουργήσῃ τὸ «Κέντρον Στατιστικῆς Ἐκπαιδεύσεως» μονοετοῦς φοιτήσεως, εἰς τὸ ὁποῖον παρεκλήθησαν νὰ διδάξουν ὄχι μόνον οἱ δύο ἀπεσταλμένοι τοῦ Ο. Η. Ε., ἀλλὰ καὶ οἱ κ. κ. Κ. Ἀθανασιάδης, διακεκριμένος στατιστικολόγος, οἱ Καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου Ν. Σακελλαρίου καὶ Ν. Σαραντόπουλος, ὁ Καθηγητὴς τοῦ Πολυτεχνείου κ. Παπᾶς, ὁ τ. Ὑπουργὸς κ. Χ. Εὐελπίδης, ὁ Καθηγητὴς καὶ Πρόεδρος τῆς Ἑλληνικῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας κ. Δ. Καλλιτσουνάκης, ὁ Γεν. Διευθυντὴς τῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας κ. Ἰ. Μιχαλόπουλος, οἱ Καθηγηταὶ τῆς Σχολῆς μας κ. κ. Σ. Ἀγαπητίδης, Α. Κυρκιλίτσης, Ε. Μαργαρίτης, Α. Σαουνάτσος, Γ. Χαλκιάπουλος, Ἰ. Χρυσόχοῦ.

Κατὰ τὸ Α' ἔτος ἐνεγράφησαν 120 σπουδασταί, κατὰ δὲ τὸ δεῦτερον 98. Ἐξ αὐτῶν ὑπέστησαν ἐπιτυχῶς ἐξετάσεις 35.

Ἦδη εἰσερχόμεθα εἰς τὸ Γ' ἔτος σπουδῶν, μετὰ τὴν βεβαιότητα ὅτι προσφέρομεν μίαν θετικὴν ὑπηρεσίαν εἰς τὸ Κράτος καὶ τὴν Ἑλληνικὴν οἰκονομίαν. Τὸ Κ. Σ. Ε. ἀποτελεῖ μίαν διδακτικὴν

πραγματικότητα, έκτιμωμένην καὶ ἀναγνωριζομένην. Ἡ Σχολὴ εἶναι ὑπερήφανος διότι ἐξετέλεσε τὸ χρέος τῆς καὶ εἶναι βεβαία ὅτι ἐντὸς τοῦ ἀρξαμένου ἐκπαιδευτικοῦ ἔτους τὸ Κ.Σ.Ε. θὰ ἀναγνωρισθῆ ὡς ἐπίσημος «Στατιστικὴ Σχολή».

Ἐπιτρέψατέ μου νὰ ἐξομολογηθῶ, ἀπὸ τῆς ἔδρας αὐτῆς, πόσον εἶμαι ἰκανοποιημένος μὲ τὸ ἐπιτελεσθὲν ἔργον. Γνωρίζουν ὅλοι ὅτι εὐθὺς μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν, ὅταν ἀνέλαβον τὴν Γεν. Γραμματεῖαν τοῦ Ὑπουργείου Ἐθν. Οἰκονομίας, ἡ πρώτη μου πρᾶξις ὑπῆρξεν ἡ συνεργασία μετὰ τοῦ τότε Γεν. Διευθυντοῦ τῆς Στατιστικῆς κ. Ι. Μιχαλοπούλου διὰ τὴν ὀργάνωσιν τῆς Στατιστικῆς. Δυστυχῶς, τὸ καταρτισθὲν σχέδιον δὲν κατέστη δυνατόν νὰ γίνῃ Νόμος. Ἡ Ἑλλάς μετεβλήθη εἰς κέντρον συμμαχικῆς ἀντιθέσεως καὶ οἱ Ἕλληνες ἀπεδύθησαν εἰς ἓνα ἀδελφοκτόνον ἀγῶνα ἐξυπηρετοῦντα τοὺς ξένους καὶ καταστρέφοντα τὰς θυσίας καὶ τοὺς ἀγῶνας τοῦ 1940 καὶ τῆς κατοχῆς.

Ἐτη παρήλθον καὶ ἡ ὀργάνωσις τῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας δὲν ἐπραγματοποιήθη. Τὸ Κράτος δὲν ἀντελήφθη ὅτι ἡ ἀνασυγκρότησις καὶ ἡ οἰκονομικὴ του πολιτικὴ δὲν ἠδύναντο νὰ στηριχθοῦν εἰμὴ ἐντὸς ἐνὸς εὐρυτέρου Σχεδίου καὶ αὐτοῦ στηριζομένου εἰς τὰ ἀσφαλῆ δεδομένα τὰ ὁποῖα παρέχει ἡ Στατιστικὴ. Οὕτω πως, οὐδὲ ἐπὶ Κυβερνήσεως τοῦ Κέντρου ἠδυνήθη νὰ πραγματοποιήσω τὸν διακαῆ πόθον μου, νὰ συντελέσω ὡς Γεν. Γραμματεὺς τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορίου εἰς τὴν ὀργάνωσιν τῆς Ἐθνικῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας. Ὁ ἀρμόδιος ὑπουργὸς τοῦ Συντονισμοῦ, δι' ἐνὸς χαριτολογήματος, ἀνέβαλε τὴν ὑπογραφήν τοῦ ἀπαραιτήτου Β. Διατάγματος. Οὕτω τὸ «Κέντρον» δὲν ἠθέλησε νὰ ἔχῃ τὴν τιμὴν τῆς ὀργανώσεως τῆς Ἐθνικῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας, τοῦθ' ὅπερ ἐγένετο ἐπὶ τῆς διαδόχου Κυβερνήσεως.

Ὡς Γενικὸς Γραμματεὺς δὲν ἠδυνήθη νὰ προσφέρω ὅ,τι ἐπεθύμουν εἰς τὴν Στατιστικὴν. Θλίβομαι, ἀλλὰ δὲν εἶμαι ὑπεύθυνος. Ἐχω ὅμως τὴν συνείδησιν ἡσυχον ὅτι ὡς ἐκπαιδευτικὸς ἔπραξα τὸ καθήκόν μου. Ὡς Διευθυντῆς τῆς Σχολῆς ἐπέβαλα—παρὰ τὰς ἐκδηλωθείσας, καὶ ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Σχολῆς, τότε ἀντιδράσεις—τὴν ἴδρυσιν τῆς ἔδρας τῆς Στατιστικῆς καὶ βραδύτερον προέτεινα καὶ ἐπέβαλα, παρὰ τὴν ἔλλειψιν, καὶ ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Σχολῆς, κατανοήσεως, τὴν ἴδρυσιν τοῦ «Κέντρου Στατιστικῆς Ἐκπαιδεύσεως», τοῦ ὁποίου σήμερον κηρύσσομεν, μὲ χάραν καὶ ὑπερηφάνειαν, τὴν ἑναρξιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ Γ', ἔτους.

Ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου ὀφείλω νὰ ἐκφράσω τὰς εὐχαριστίας μου πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν, τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν, τὰς ἰδιωτικὰς ἐπιχειρήσεις καὶ τοὺς δημοσίους ὀργανισμοὺς οἵτινες ἀντελήφθησαν τὴν σημασίαν τῆς προσπάθειάς μας καὶ συνέτρεξαν τὸ ἔργον μας. Ἀκόμη περισσότερο ἐκφράζω τὰς εὐχαριστίας τῆς Σχολῆς πρὸς τοὺς ἐκλεκτοὺς Καθηγητάς, οἱ ὅποιοι μὲ τὴν ἀποτελεσματικὴν των διδασκαλίαν ἐτίμησαν τὸ βῆμα τοῦτο.

ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ Κ. LOUIS SHAPIRO

Στατιστικού Συμβούλου τῶν Ἠνωμ. Ἐθνῶν παρὰ τῆ Κυβερνήσει τῆς Ἑλλάδος, κατὰ τὸ ἐναρκτήριο μᾶθημα τοῦ Κέντρου Στατιστικῶν Σπουδῶν.

Εἶμαι εὐτυχῆς ἀποδεχόμενος τὴν πρόσκλησίν σας νὰ συμμετάσχω ἀπόψε εἰς τὸ ἐναρκτήριο μᾶθημα τοῦ τρέχοντος ἑξαμήνου τῶν μαθημάτων τοῦ Κέντρου Στατιστικῶν Σπουδῶν. Ὁ συναδέλφός μου κ. Uihnbom καὶ ἐγώ, ὡς ἐκπρόσωποι τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν, σὰς ἐκφράζομεν τὰς καλύτερας μας εὐχὰς δι' ἓν ἀκόμη καρποφόρον ἔτος σπουδῶν.

Τὰ ἐπιτεύγματα τοῦ Κέντρου τούτου κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς πολὺ συντόμου ἱστορίας του εἶναι κατὰ πολὺ ἄξια ἐπαίνων καὶ αποτελοῦν εὐδαίμων σημεῖον διὰ τὸ μέλλον τῆς Στατιστικῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα. Μέγα μέρος τῆς μέχρι τοῦδε ἐπιτυχίας ὀφείλετο εἰς τὴν ἰκανότητα, τὸν ἐνθουσιασμόν καὶ τὴν διορατικότητα τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ τῶν καθηγητῶν τοῦ Κέντρου καὶ ἂν μοὶ ἐπιτραπῆ τοῦτο, θὰ ἐπεθύμουν νὰ τοὺς ἐκφράσω τὰ συγχαρητήριά μου διὰ τὸ καλῶς σχεδιασθὲν καὶ καλῶς ἐκτελεσθὲν ἔργον.

Ὡς Στατιστικὸς Σύμβουλος τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν παρὰ τῆ Κυβερνήσει τῆς Ἑλλάδος, ἐνδιαφέρομαι βεβαίως διὰ κάθε ἐνεργειαν ἀναφερομένην ἀμέσως ἢ ἐμμέσως εἰς τὴν πρέπουσαν ἀνάπτυξιν τῆς Στατιστικῆς εἰς τὴν χώραν ταύτην. Μία τῶν ἐνεργειῶν τούτων, εἰς τὴν ὁποίαν ἀποδίδω μέγιστην σημασίαν, εἶναι ἡ συστηματικὴ διδασκαλία τῆς θεωρίας καὶ τῆς πρακτικῆς τῆς Στατιστικῆς. Διότι εἶναι φανερόν ὅτι, ἐλλεῖπει ἐπαρκῶς ἐκπαιδευμένον προσωπικὸν εἰς τὴν σύγχρονον ἐπιστήμην τῆς Στατιστικῆς, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ πραγματοποιηθοῦν καὶ αὐτὰ ἀκόμη τὰ μετριοφόρα σχέδια καὶ ἐπιδιώξεις τῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας.

Διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἀκριβῶς ὁ Νόμος 2516, ὁ ὁποῖος ἴδρυσεν προσφάτως τὴν Ἐθνικὴν Στατιστικὴν Ὑπηρεσίαν τῆς Ἑλλάδος, ἀναγράφει ὅτι ἡ ἐκπαίδευσις τοῦ στατιστικοῦ προσωπικοῦ θὰ ἀποτελέσῃ ἓνα βασικὸν καὶ διαρκὲς καθήκον τῆς Ὑπηρεσίας. Κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτοῦ τοῦ καθήκοντος, ἡ Ἐθνικὴ Στατιστικὴ Ὑπηρεσία εἶναι ἐξαιρετικῶς τυχηρὰ νὰ διαθέτῃ τὰς ὑπηρεσίας τοῦ Κέντρου τῶν Στατιστικῶν Σπουδῶν καὶ ὑπόσχεται τὴν πλήρη τῆς συνεργασίαν, οὕτως ὥστε νὰ ὑποβοηθηθῇ τὸ Κέντρον τοῦτο νὰ πραγματοποιήσῃ τοὺς σκοποὺς διὰ τοὺς ὁποίους συνεστήθη.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν μαθημάτων τοῦ Κέντρου τούτου οἱ σπουδασταὶ θὰ κληθοῦν νὰ ἐξετάσουν κατὰ κριτικὸν τρόπον καὶ νὰ

ἐργασθῶν μὲ ἓνα πλῆθος στατιστικοῦ ὕλικου παραχθέντος ὑπὸ Δημοσίων καὶ ὑπὸ ἰδιωτικῶν ὀργανώσεων ὁμοίως. Ὡς ἓνα δυνατὸν τρόπον ὑποβοηθήσεως, κατὰ τὸν προσανατολισμὸν τῶν εἰς τὴν ἐργασίαν ταύτην, προτίθεμαι νὰ παράσχω ἐδῶ μερικὰς συντόμους ὑποδείξεις ἐπὶ ὠρισμένων ἀπόψεων τῆς παρουσίας καταστάσεως τῶν στατιστικῶν ἐργασιῶν εἰς τὴν Ἑλλάδα, καθὼς καὶ τῶν μελλοντικῶν ἐξελιξεῶν τῶν, συμφώνως πρὸς τὰς ἐπιδιώξεις τῆς Ἐθνικῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας. Τοῦτο ἐπιχειρῶ μετὰ δισταγμῶν, ἐπειδὴ ἔχει διαρρεύσει ὀλιγώτερος χρόνος τοῦ ἐνὸς ἔτους ἀπὸ τὴν ἐποχὴν τῆς ἀφίξεώς μου εἰς αὐτὴν τὴν ἐξαιρετικῶς ὠραίαν καὶ φιλόξενον χώραν. Ἐν τούτοις, μὲ δικαιολογεῖ τὸ γεγονός ὅτι μοῦ ἐδόθη ἡ εὐκαιρία, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς χρονικῆς ταύτης περιόδου, νὰ ἐξετάσω ἐνδελεχῶς πολλὰ τῶν ὑφισταμένων στατιστικῶν στοιχείων τῆς Ἑλλάδος, τόσον τῶν τρεχούσης φύσεως ὅσον καὶ τῶν ἱστορικῆς σημασίας. Ἡ πρώτη μου παρατήρησις εἶναι ὅτι ἡ Ἑλλὰς δὲν ὑπέφερε ἀπὸ ἔλλειψιν στατιστικῶν σειρῶν. Ἀντιθέτως μάλιστα, ἔμεινα κατάπληκτος ἀνακαλύπτων τὸν ὄγκον καὶ τὴν ποικιλίαν τῶν στατιστικῶν στοιχείων τὰ ὁποῖα συνεκεντρώθησαν καὶ ἐξακολουθοῦν νὰ συγκεντροῦνται ὑπὸ τῶν διαφόρων ὀργάνων τοῦ Κράτους. Μία ἐξέτασις τῶν ἐπισήμων δημοσιευμάτων στατιστικῆς κατὰ τὴν δεκαετίαν 1930 — 40 ἀποδεικνύει, παραδείγματος χάριν, ὅτι ποσοτικὰ δεδομένα ὑπὸ τὴν μίαν ἢ ἄλλην μορφήν ἦσαν διαθέσιμα διὰ πολλοὺς τομεῖς τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας. Μετὰ τὸ 1940, ἐν τούτοις, ὁ δεύτερος παγκόσμιος πόλεμος καὶ ὁ ἐπακολουθήσας ἀνταρτοπόλεμος εἶχον, δυστυχῶς, σοβαρῶς ἐξαθροῦσαι τὴν στατιστικὴν δραστηριότητα τοῦ Κράτους. Ἡ κατάστασις ἐβελτιώθη κάπως κατὰ τὰ τελευταῖα ὀλίγα ἔτη.

Θὰ εἶναι δυνατὸν νὰ ὑποβληθῇ ἡ ἐρώτησις, κατὰ πρῶτον λόγον, ἐὰν τὰ στοιχεῖα ἐν γένει ἱκανοποιῦν τὰς ἀξιοθεμένας ἀνάγκας τοῦ Κράτους, τῶν ἐπιχειρηματιῶν, τῶν λοιπῶν ἰδιωτικῶν ἰδρυμάτων καὶ τῶν ἀτόμων, διὰ ἀκριβεῖς τρεχούσης φύσεως στατιστικὰς, καὶ κατὰ δεύτερον λόγον ἐὰν τὰ στοιχεῖα ταῦτα προπαρασκευάζονται συμφώνως πρὸς τὰς συγχρόνους στατιστικὰς μεθόδους καὶ τεχνικὴν. Κατὰ τὴν προσπάθειαν παροχῆς ἀπαντήσεων εἰς τὰς ἐρωτήσεις ταύτας, ἐνέχει σημασίαν νὰ σημειωθῇ ὅτι αἱ στατιστικαὶ σειραὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὅπως καὶ εἰς πολλὰς ἄλλας χώρας, ἀνεπτύχθησαν ὡς ὑποπροϊὸν τῆς διοικητικῆς καὶ ρυθμιστικῆς δραστηριότητος τοῦ Κράτους. Παραδείγματος χάριν, αἱ στατιστικαὶ τῶν εἰσαγωγῶν

καὶ ἐξαγωγῶν καὶ τῆς κινήσεως λιμένων εἶχον τὴν προέλευσίν των εἰς τὴν συλλογὴν τελωνειακῶν δασμῶν καὶ λιμενικῶν τελῶν ἀντιστοιχῶς. Περαιτέρω πρέπει νὰ παρατηρηθῇ ὅτι τὰ στοιχεῖα ταῦτα ἐπεξεργάζοντο ὑπάλλληλοι τῶν ὁποίων ἡ κυριωτέρα εὐθύνη καὶ ἡ προπαίδεια ἀνεφέροντο μᾶλλον εἰς τὴν διοικητικὴν ἐργασίαν παρὰ εἰς τὴν στατιστικὴν.

Ἐνα σχετικὸν γεγονός, τὸ ὁποῖον διευκολύνει τὴν ἐρμηνείαν τοῦ εἴδους τῶν στατιστικῶν σειρῶν αἱ ὁποῖαι ἀνεπτύχθησαν κατὰ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου, εἶναι ὅτι, μέχρι πρὸ ὀλίγου, ἕκαστον Ὑπουργεῖον εἶχε καταρτίσει στατιστικὰς σειρὰς δι' ἴδιον αὐτοῦ λογαριασμόν. Μιὰ σημαντικὴ ἐξαίρεσις εἰς αὐτὴν τὴν συνήθειαν ὑπῆρξεν ἡ διενέργεια ἐκτεταμένων ἀπογραφῶν. Κατὰ τὴν γνώμην μου, ἡ ἔλλειψις συντονισμοῦ εἰς τὸ πεδῖον τῆς στατιστικῆς μεταξὺ τῶν Ὑπουργείων ὑπῆρξεν αἰτία διὰ τὴν μὴ ἰσόρροπον ἀνάπτυξιν τῶν στατιστικῶν εἰς τὰ διάφορα πεδία. Ἐπὶ πλέον, ἡ ἔλλειψις στατιστικοῦ συντονισμοῦ ὠδήγησε, συχνάκις, εἰς τὴν συγκέντρωσιν τοῦ αὐτοῦ ἢ παρομοίας φύσεως ὑλικοῦ ὑπὸ περισσοτέρων τοῦ ἑνὸς Ὑπουργείων.

Λόγω τοῦ γεγονότος ὅτι αἱ στατιστικαὶ κατηρτίζοντο κυρίως ὑπὸ προσώπων μὴ ἐκπαιδευομένων εἰς τὰς στατιστικὰς μεθόδους καὶ τὴν τεχνικὴν, τὰ στοιχεῖα δὲν ἐδημοσιεύοντο ἐν γένει συντόμως, οὕτως ὥστε, ὅταν ταῦτα τελικῶς ἐδημοσιεύοντο, νὰ εἶναι χρήσιμα κυρίως δι' ἱστορικοὺς σκοποὺς. Κρινόμενα ἀπὸ στατιστικῆς ἐμφανίσεως, τὰ στοιχεῖα ἐνεφανίζοντο πολλάκις μὲ ὑπερβολικὰς λεπτομερείας καὶ στερούμενα ἀναλυτικοῦ χαρακτῆρος. Ἐπὶ πλέον, ὕφιστατο μία γενικὴ ἔλλειψις ὁρισμῶν καὶ παρατηρήσεων σχετικῶς μὲ τὴν ἔκτασιν καὶ τὸ περιεχόμενον τῶν καθέκαστα χρονολογικῶν σειρῶν, μὲ τὰς χρησιμοποιηθείσας κατὰ τὴν κατάρτισίν των μεθόδους κλπ. Πάντα ταῦτα ἀποτελοῦν βασικὰς προϋποθέσεις διὰ τὴν πρέπουσαν δημοσίευσιν τῶν στατιστικῶν. Ταῦτα ὅσον ἀφορᾷ τὸ παρελθόν. Ποία εἶναι ἡ μελλοντικὴ προοπτικὴ;

Εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς χώρας τοῦ κόσμου ἔλαβε χώραν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη μία αὐξουσα κατανόησις ἐκ μέρους τοῦ κοινοῦ, τῆς σημασίας τῶν στατιστικῶν διὰ τὴν λήψιν συνειτῶν ἀποφάσεων. Ἡ ἀναγνώρισις τοῦ γεγονότος τούτου ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως τῆς Ἑλλάδος κατέστη ἐμφανὴς ὅτε ἰδρῦθη κατὰ τοὺς πρώτους μῆνας τοῦ 1954 ἡ Ἐθνικὴ Στατιστικὴ Ὑπηρεσία, ἡ ὁποία, συμφῶνως πρὸς τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου περὶ Στατιστικῆς, εἶναι «ἀρμοδιά διὰ τὴν συλλογὴν, ταξινόμησιν καὶ ἐπεξεργασίαν ἀπάντων τῶν

στατιστικῶν στοιχείων τῆς χώρας καὶ διὰ τὴν ἐπιστημονικὴν αὐτῶν ἀνάλυσιν πρὸς τὸν σκοπὸν ἀναπτύξεως προγραμμάτων ἀναφερομένων εἰς τὴν δρᾶσιν τῶν καθ' ἕκαστα Ὑπουργείων, Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καὶ Ὁργανισμῶν Δημοσίου Δικαίου». Τοῦτο ἀποτελεῖ πράγματι φιλόδοξον καὶ προοδευτικὸν πρόγραμμα διὰ μίαν νέαν Ὑπηρεσίαν καὶ θὰ ἀπαιτηθοῦν τουλάχιστον ἄρκετὰ ἔτη πρὶν καταστῆ ἐμφανῆς ἢ ἀξία μιᾶς συγκεντρωτικῆς στατιστικῆς οργανώσεως. Κατὰ τὸ πολὺ σύντομον χρονικὸν διάστημα τῆς ὑπάρξεώς της εἶναι ἤδη δυνατὸν νὰ ἀναφερθῆ κάποια πρόοδος εἰς τὴν πραγματοποίησιν τοῦ προγράμματος ἐργασιῶν της. Τὸ πρόγραμμα τοῦτο καλύπτει ἀριθμὸν συναφῶν λειτουργιῶν, σκοπὸς τῶν ὁποίων εἶναι ἡ ἀλληλοσυμπλήρωσις των κατὰ τὴν ἐν τελικῇ ἀναλύσει πραγματοποίησιν τῶν ἐπιδιώξεων καὶ τῶν σκοπῶν τῆς Ὑπηρεσίας. Θὰ ἐξετάσωμεν ἐν προκειμένῳ ὠρισμένας ἐκ τῶν βασικῶν λειτουργιῶν.

Μία κυρία καὶ συνεχῆς λειτουργία τῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας ἀποτελεῖται ἀπὸ τὴν συλλογὴν, ἐπεξεργασίαν καὶ δημοσίευσιν στατιστικῶν σειρῶν, σκοπὸς τῶν ὁποίων εἶναι ἡ παροχὴ ποσοτικῶν πληροφοριῶν περὶ τῆς οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς διαρθρώσεως τῶν ὑποκειμένων τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητός της. Ἀποβλέπουσα ἢ Ἐθνικῇ Στατιστικῇ Ὑπηρεσίᾳ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν παρομοίων στατιστικῶν σειρῶν διὰ τὴν Ἑλλάδα, πρόκειται νὰ διεξαγάγῃ συζητήσεις μὲ τὰ διάφορα Ὑπουργεῖα καὶ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, μὲ σκοπὸν νὰ ἐξακριβώσῃ τὸν τύπον τῶν στατιστικῶν, τὰς ὁποίας αἱ ἀνωτέρω ἀρχαὶ θεωροῦν ὡς σημαντικὰς διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἐργασιῶν των. Ὅταν τὸ σχεδιάγραμμα τοῦτο τῶν βασικῶν στατιστικῶν ἀναπτυχθῆ, ἡ Στατιστικῇ Ὑπηρεσίᾳ θὰ εὐρεθῆ εἰς θέσιν νὰ ἐκτιμήσῃ τὴν σχετικὴν σπουδαιότητα τῶν καθέκαστα στοιχείων τὰ ὁποῖα συγκεντρῶνται τώρα καὶ νὰ εἰσηγηθῆ ἀναλόγως ποίων στοιχείων ἢ συγκέντρωσις πρέπει νὰ συνεχισθῆ καὶ ποίων νὰ διακοπῆ.

Μία στενωῶς ἐφαπτομένη λειτουργία τῆς Ἐθνικῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας εἶναι ἡ εἰσαγωγή καὶ ἐν συνεχείᾳ χρῆσις στατιστικῶν ἐρεῦνης. Εἶμαι εὐτυχῆς νὰ γνωρίσω ὅτι ἡ υἱοθέτησις τῶν διεθνῶν στατιστικῶν προτύπων ὑπὸ τῆς Ὑπηρεσίας σημειῶναι τώρα πρόοδον. Θὰ ἀναφέρω εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ὠρισμένα παραδείγματα. Ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν αἱ στατιστικαὶ ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου τῆς Ἑλλάδος κατηρτίζοντο συμφώνως πρὸς στατιστικὴν ὀνοματολογίαν, ἡ ὁποία ἀπὸ ἀπόψεως συγχρόνου οἰκονομικῆς ἀναλύσεως εἶναι πεπα-

λαιωμένη. Ἡ ὀνοματολογία αὕτη πρόκειται συντόμως νὰ ἀντικαταθῆ ὑπὸ τῆς Διεθνοῦς Ὄνοματολογίας τοῦ Ἐξωτερικοῦ Ἐμπορίου τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν. Ἐγένετο χρῆσις μιᾶς δευτέρας διεθνοῦς ὀνοματολογίας, τῆς Ὄνοματολογίας τῶν Παραγωγικῶν Κλάδων τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν, κατὰ τὴν ἑλληνικὴν ἀπογραφὴν τῶν βιομηχανικῶν καὶ ἐμπορικῶν καταστημάτων τὸ 1951. Εἰς τὸν τομέα τῶν στατιστικῶν κινήσεων πληθυσμοῦ ἡ Ἐθνικὴ Στατιστικὴ Ὑπηρεσία μόνις ἀποπερατώνει νέα ἔντυπα, κατὰ τὸ διεθνὲς πρότυπον, τὰ ὁποῖα θὰ χρησιμοποιηθοῦν ὑπὸ τῶν κατὰ τόπους ληξιαρχείων διὰ τὴν ἀναγραφὴν τῶν γεννήσεων, τῶν θανάτων καὶ τῶν γάμων.

Μία ἑτέρα βασικὴ λειτουργία τῆς Ἐθνικῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας εἶναι ὁ συντονισμὸς τῶν στατιστικῶν δραστηριοτήτων τῶν διαφόρων ὀργάνων τοῦ Κράτους, οὕτως ὥστε αἱ στατιστικαὶ ἐργασίαι νὰ παράγονται συμφώνως πρὸς τὰς καλυτέρας ὑφισταμένας μεθόδους καὶ πρακτικὴν. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, ἡ Ὑπηρεσία δικαιουται νὰ ἐγκαθιδρύσῃ μίαν Διεύθυνσιν Στατιστικῆς καὶ Μελετῶν εἰς ἓνα ἕκαστον Ὑπουργεῖον καὶ Νομικὸν Πρόσωπον. Ἡ ἐγκατάστασις τῶν Διευθύνσεων τούτων ἤρχισε μόνις πρὸ ὀλίγου καὶ ὑπολείπεται εἰσέτι πολλὴ ἐργασία ἐπὶ τοῦ πεδίου τούτου. Ἀνέφερα ὀλίγας μόνον τῶν λειτουργιῶν μιᾶς συγχροισμένης ἐθνικῆς στατιστικῆς ὑπηρεσίας, ἥτοι κυρίως: 1. Τὴν συλλογὴν, ἐπεξεργασίαν καὶ δημοσίευσιν σειρᾶς στατιστικῶν, ἀναγκαίων διὰ τὴν πρόσφορον λειτουργίαν τῆς διοικήσεως, τῶν παραγωγικῶν ἐπιχειρήσεων κλπ. 2. Τὴν ἀνάπτυξιν τῶν στατιστικῶν μεθόδων καὶ προτύπων ὥστε νὰ παρακολουθοῦν τὰς πλέον προσφάτους διεθνεῖς σκέψεις καὶ μεθόδους. 3. Τὸν συντονισμὸν τῆς δραστηριότητος τοῦ Κράτους ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς στατιστικῆς. Εἰς ταύτας δέον νὰ προστεθῆ μία ἐξ ἴσου σημαντικὴ τὴν ὁποίαν ἀνέφερα εἰς τὴν ἀρχὴν αὐτῆς τῆς ὁμιλίας, ἡ ἐκπαίδευσις τοῦ προσωπικοῦ στατιστικῶς. Ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου ἀποτελεῖ πράγματι εὐτυχὲς γεγονὸς διὰ τὴν Στατιστικὴν Ὑπηρεσίαν ἡ ὑπαρξίς πλησίον αὐτῆς ἐνὸς Κέντρου Στατιστικῶν Σπουδῶν. Διότι μὲ τὰς προσφερομένας ὑπὸ τοῦ τελευταίου ὑπηρεσίας, ἡ Στατιστικὴ Ὑπηρεσία δύναται νὰ ἀναμείνῃ ὅτι θὰ ἔχῃ καταλλήλως ἐκπαιδευμένον προσωπικὸν μεταξὺ τῶν ὑπαλλήλων τῆς εἰς τὴν ἐπιστήμην τῆς συγχρόνου Στατιστικῆς. Ἡ συνεργασία μεταξὺ τῆς Ὑπηρεσίας καὶ τοῦ Κέντρου ἀποτελεῖ ἤδη γεγονὸς καὶ ἐξασφαλίζει τὴν ἀνάπτυξιν ἐνὸς ὠλοκληρωμένου στατιστικοῦ συστήματος εἰς τὴν Ἑλλάδα.

ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑ ΚΑΤΑ ΣΤΡΩΜΑΤΑ

(Stratified Sampling)

Υπό του Καθηγητού κ. Κ. Α. ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΟΥ

1. Είναι γνωστόν ότι, εάν ο πληθυσμός εξ ου ληφθήσεται το δείγμα είναι **ετερογενής**, ή διακύμανσις του μέσου του δείγματος δύναται να περισταλή κατά πολύ, όταν ο πληθυσμός ούτος υποδιαιρεθῆ εἰς **στρώματα** (strata), σχετικῶς, **ομοιογενῆ**, ἐξ ὧν πλέον στρωμάτων ληφθήσονται **τυχαῖα δείγματα** (random samples), ἅτινα συνδυαζόμενα θὰ ἀποτελέσουν τὸ **ἐνιαῖον δείγμα**. Ἡ **ἀπεριορίστος** δειγματοληψία (unrestricted sampling) ἀποτελεῖ, ὡς γνωστόν, εἰδικὴν περίπτωσιν τῆς δειγματοληψίας κατὰ στρώματα, διότι ἐν αὐτῇ ὑφίσταται **ἐν καὶ μόνον στρώμα**, περιλαμβάνον ὁλόκληρον τὸν πληθυσμόν, τὸ βασικόν δὲ ταύτης πρόβλημα εἶναι ἢ ἐξασφάλις τῆς **τυχαίας ἐπιλογῆς** τῶν μονάδων τοῦ δείγματος ἀπὸ τοῦ μοναδικοῦ τούτου στρώματος, ἀπὸ τοῦ πληθυσμοῦ. Ἀντιθέτως, εἰς τὴν δειγματοληψίαν κατὰ στρώματα, τὸ πρόβλημα τοῦ προσδιορισμοῦ τοῦ **ἀρίστου μεγέθους τοῦ δείγματος** καὶ τοῦ **τύπου στρώματος** εἶναι ἐν τῶν δυσκολωτέρων τῆς ὅλης Στατιστικῆς Ἀναλύσεως καὶ μέχρι σήμερον δὲν κατέστη ἐφικτὸν νὰ ἐπιδέχεται ἐνιαίαν λύσιν. Θεωρητικῶς ὑφίσταται ἢ λύσις, **μία καὶ μόνη**, νὰ ἔχωμεν τόσα στρώματα ὅσαι αἱ ἀνόμοιαι μονάδες ἐν πληθυσμῷ, ὅτε ἐπειδὴ τὸ δείγμα θὰ ἀποτελεῖται ἐξ ὅλων τῶν μονάδων τοῦ πληθυσμοῦ, κατ' ἀνάγκην τὸ μέσον σφάλμα τετραγώνου τῆς ἐκτιμῆσεως τοῦ μέσου θὰ εἶναι μηδέν. Ἡ ἐπιδίωξις ὁμῶς τῆς τοιαύτης λύσεως ἐν τῇ πράξει, ὡς εἰκόσ, εἶναι ἀνέφικτος.

2. Εἰς τὴν πραγματικότητά κάθε στρώμα, εἰς ἃ ὑποδιαιρεῖται ὁ πληθυσμός, ἀποτελεῖ κεχωρισμένον **ἀπεριορίστον ὑποπληθυσμόν**, ἐπιτρέποντα ἐκτίμησιν τοῦ χαρακτηριστικοῦ (ιδιότητος) τῶν εἰς αὐτὸ περιλαμβανομένων μονάδων, τῆς τοιαύτης ἐκτιμῆσεως οὔσης **ἀνεξαρτήτου** τῶν ἐκ τῶν λοιπῶν στρωμάτων προκυπτουσῶν τοιού-

των. Διὰ τῆς σταθμίσεως νῦν τῶν κατὰ στρώματα ἐκτιμήσεων προκύπτει ἡ ἐκτίμησις τοῦ ὀλικοῦ δείγματος, ἣτις εἶναι ἀξιοπιστοτέρα τῆς τοιαύτης ἣτις θὰ προήρχετο ἐξ ἑνός, ἐνιαίου, πολυπληθοῦς, ἀπεριορίστου δείγματος, διότι διὰ τῆς δειγματοληψίας κατὰ στρώματα ἔχει ἐξασφαλισθῆ ἡ ἀντιπροσώπευσις ὅλων τῶν μονάδων τοῦ πληθυσμοῦ.

Ἐάν π.χ. ἐζητεῖτο ὁ προσδιορισμὸς τοῦ μέσου κατὰ οἰκογένειαν εἰσοδήματος, θὰ ἦτο δυνατόν, δι' ἀπεριορίστου δειγματοληψίας, νὰ ἐπιλεγῆ ἀριθμὸς τις οἰκογενειῶν ἐξ ὅλων τῶν περιοχῶν τῆς χώρας καὶ τὸ μέσον εἰσόδημα τῶν οἰκογενειῶν τούτων νὰ θεωρηθῆ ὡς τὸ μέσον εἰσόδημα ὅλων τῶν οἰκογενειῶν τῆς χώρας. Οὐχ ἦττον τὸ εἰσόδημα εἶναι συνάρτησις τῆς ἀπασχολήσεως τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς οἰκογενείας. Ἐάν, ἐπομένως, ὁ πληθυσμὸς τῶν οἰκογενειῶν ἐτάσσειτο κατὰ στρώματα (=ἀπασχόλησις) καὶ ἐλαμβάνοντο κεχωρισμένα δείγματα ἐξ ἑκάστου, στρώματος (=ἀπασχολήσεως), τότε ταῦτα θὰ παρεῖχον ἐκτίμησιν τοῦ μέσου εἰσοδήματος κατὰ ἀπασχόλησιν (=στρῶμα). Ὁ σταθμικὸς μέσος τῶν τοιούτων ἐκτιμήσεων, ὡς εἰκόσ, θὰ ἦτο ἀξιοπιστότερος καὶ θὰ προσήγγιζεν περισσότερον πρὸς τὸ μέσον εἰσόδημα κατὰ οἰκογένειαν ὀλοκλήρου τοῦ πληθυσμοῦ. Εἰς τὴν μέθοδον ταύτην μόνον ἡ ἐπιδιώξις τῆς **τυχαιότητος** ἐντὸς τῶν στρωμάτων εἶναι δυνατόν νὰ περιστείλῃ τὰ δυναμικὰ σφάλματα, ἀτινα συνεπάγεται ἡ ἀπεριόριστος (τυχαία) δειγματοληψία.

3. Ἡ κατὰ στρώματα δειγματοληψία, ἐν τελευταίᾳ ἀναλύσει, ἐπιδιώκει ὅπως ἡ ἀναλογία τῶν μονάδων τοῦ δείγματος αἰ ὁποῖαι ἐλήφθησαν ἐξ ἑκάστου στρώματος ἀνακλᾷ τὸ **σχετικὸν μέγεθος** καὶ τὴν **ετερογένειαν** τοῦ στρώματος τούτου ἐν τῷ πληθυσμῷ ἐξ οὗ τὸ δείγμα καταρτίζεται. Εἰς τὴν τοιαύτην δειγματοληψίαν, καὶ τὸ μέγεθος τοῦ ὀλικοῦ δείγματος καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν στρωμάτων καὶ τῶν ἐξ αὐτῶν ληπτέων μονάδων διὰ τὸ δείγμα καθορίζεται **a priori**. Τὰ στρώματα ἐνδέχεται νὰ εἶναι: **γεωγραφικαὶ ὑποδιαίρεσεις** (περιοχαί, πόλεις κλπ.), **οἰκονομικαὶ** (εἰσόδημα, ἀπασχόλησις), **δημογραφικαὶ** (μέγεθος οἰκογενείας) κλπ. Εἰς τινὰς περιπτώσεις, αἱ ὑποδιαίρεσεις κατατάξεως χρησιμοποιοῦνται κεχωρισμένως, εἰς ἄλλας ὅμως ἐν συνδυασμῷ, ὡς π.χ. περιοχαὶ καὶ μέγεθος οἰκογενείας. Εἰδικώτερον, ἡ κατὰ γεωγραφικὴν κατάταξιν στρωματοποίησης (stratification) καὶ μετὰ δειγματοληψία καλεῖται **Ἐπιφανειακὴ Δειγματοληψία** (Area sampling), διότι ὁ ὅλος πληθυσμὸς (ἡ ὀλικὴ ἐπιφάνεια) ὑποδιαίρεται εἰς κεχωρισμένας ἀλλήλων ἐπιφα-

νείας (ἐπὶ τοπογραφικοῦ χάρτου) καὶ ἀριθμὸς τις εἶτα ἐπιλέγεται διὰ τὸ δείγμα, **διὰ τυχαίας ἐπιλογῆς**, ἀποτελῶν τὰ στρώματα. Ἐντὸς ἐκάστου τῶν οὕτω ἐπιλεγέντων στρωμάτων ἐπιλέγεται καὶ αὐθις **κατὰ τύχην**, ἀριθμὸς τις μονάδων (ἀγροκτημάτων, οἰκιῶν κλπ.) καὶ ἀποτελεῖ τὰς μονάδας τοῦ ἐκ τοῦ ὑπ' ὄψει στρώματος ληφθέντος ὑποδείγματος. Ἐάν, ἀντιθέτως, ὅλαι αἱ μονάδες τοῦ στρώματος θεωρηθοῦν ὡς ὑπο - δείγμα, τότε τοῦτο καλεῖται **δμαδικὸν ἐπιφανειακὸν δείγμα** (Area cluster sample), καὶ ἐπειδὴ ὅλαι αἱ μονάδες τοῦ στρώματος λαμβάνονται ὑπ' ὄψει οὐδὲν ζήτημα τυχαίας ἐπιλογῆς τῶν μονάδων τοῦ ὑποδείγματος τίθεται. Οὐχ ἦττον, ἡ διακύμανσις τοῦ δείγματος ἐπηρεάζεται ἐκ τῆς ὑφισταμένης συσχέτισεως μεταξὺ τῶν μονάδων τοῦ αὐτοῦ στρώματος, ὑφισταμένης τότε **διασυσχετίσεως** (intercorrelation) μεταξὺ αὐτῶν.

Τὸ ἐπιφανειακὸν δείγμα εἶναι **ἀπεριορίστον**, διότι ἡ ἀρχικὴ ἐπιφάνεια δύναται νὰ ἐπιλεγῇ κατὰ τύχην μεταξὺ ὅλων τῶν ἐπιφανειῶν τοῦ πληθυσμοῦ, οὐχ ἦττον ὅμως εἶναι καὶ **πεπερασμένον**, διότι ἅπαξ καὶ ἐπιλεγῇ ἢ ἐπιφάνεια, ἢ περαιτέρω ἐπιλογῇ—στρωματοποιήσις—περιορίζεται ἐντὸς τῆς ἐπιλεγείσης ἐπιφανείας.

4. Βάσει τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθέντων θὰ ἐξετάσωμεν τὴν διακύμανσιν τοῦ μέσου τοῦ δείγματος, ἀλλὰ τότε ἔχομεν νὰ ἀντιμετωπίσωμεν τὰ ἑξῆς προβλήματα :

α) Νὰ προσδιορίσωμεν τὸ μέγεθος τοῦ δείγματος καὶ τῶν ἐξ ἐκάστου στρώματος ληπτέων μονάδων διὰ τὸ δείγμα, οὕτως ὥστε νὰ ἔχωμεν τὴν **ἐλαχίστην διακύμανσιν** διὰ τὸν μέσον τοῦ δείγματος καὶ χωρὶς νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψει τὴν δαπάνην τῆς δειγματοληψίας.

β) Νὰ ἐπιτύχωμεν τὰ ἀνωτέρω, λαμβάνοντες ὑπ' ὄψει καὶ τὸ κόστος τῆς δειγματοληψίας, ὀρισθὲν a priori.

γ) Νὰ ἐπιτύχωμεν τὴν ἐλαχίστην δαπάνην δειγματοληψίας μὲ προκαθορισμένην ἀκρίβειαν ε' .

5. Ὡς γνωστὸν ἡ ἔκφρασις $\bar{x} = \frac{\sum N_i \bar{x}_i}{N}$ (ὅπου $N = \sum N_i$) ἀπαρτίζει τὸν πληθυσμὸν καὶ N_i τὸ μέγεθος τοῦ i στρώματος καὶ $\bar{x}_i = \sum x_i / n_i$, ὁ μέσος τοῦ ἐκ τοῦ στρώματος i ληφθέντος ὑποδείγματος ἐκ n_i μονάδων) ἀποτελεῖ **ἀμερόληπτον ἐκτίμησιν** τοῦ μέσου τοῦ πληθυσμοῦ, διδόμενον ὑπὸ :

$$\bar{x} = \frac{\sum N_i \bar{X}_i}{N} \quad \text{όπου} \quad \bar{X}_i = \frac{\sum X_i}{N_i}$$

Έκ τῶν ἄνω συνάγεται ὅτι εἰς τὸ στρώμα, τὸ $\bar{x}_i$ εἶναι **τυχαῖον μεταβλητὸν** (variate), N_i / N σταθερόν. Ἐπομένως τὸ $\bar{x}$ εἶναι **γραμμικὸς συνδυασμὸς** τυχαίων μεταβλητῶν τῆς μορφῆς: $u = \sum \alpha_i u_i$ (*) ὅπου $\alpha_i = N_i / N$, σταθεραὶ καὶ $u_i = x_i$ ἀνεξάρτητα τυχαῖα μεταβλητά. Ἄρα ἡ διακύμανσις τοῦ u θὰ δίδεται

$$\text{ὕπό: } \sigma_u^2 = \sum \alpha_i^2 \sigma_i^2 \quad (1). \quad \text{δηλ. ὕπό } \sigma_x^2 = \frac{\sum N_i^2 \sigma_{x_i}^2}{N^2} \quad (2)$$

ὅπου $\sigma_{x_i}^2$ διακύμανσις τοῦ $\bar{x}_i$ εἰς τὸ δείγμα ἐκ τοῦ i στρώματος.

$$\text{Ἄλλὰ ὡς γνωστὸν: } \sigma_{x_i}^2 = \frac{\sigma_i^2}{n_i} \left(1 - \frac{n_i}{N_i}\right) \quad (3)$$

$$\text{καὶ συνεπῶς: } \sigma_x^2 = \frac{1}{N^2} \sum \frac{N_i^2 \sigma_i^2}{n_i} \left(1 - \frac{n_i}{N_i}\right) =$$

$$= \frac{1}{N^2} \sum \frac{N_i^2 \sigma_i^2}{n_i} - \frac{1}{N^2} \sum N_i \sigma_i^2 \quad (4)$$

6. Αἱ τιμαὶ ὅμως τοῦ n_i , αἱ ὁποῖαι **ἐλαχιστοποιοῦν** τὴν ἔκφρασιν (4) δηλ. τὴν διακύμανσιν τῆς ἐκτιμήσεως τοῦ γενικοῦ μέσου, ὑπόκεινται εἰς τὴν συνθήκην (δουλείαν): $\sum n_i = n$, ὅπου n τὸ ὅλικον μέγεθος τοῦ δείγματος, ὅπερ ληφθήσεται ἐκ τοῦ πληθυσμοῦ, ἢ $\sum n_i - n = 0$.

Συνεπῶς διὰ νὰ καταστήσωμεν τὴν ἔκφρασιν (4) ἐλαχίστην, ὑποκειμένην ἐν ταύτῳ καὶ εἰς τὴν ἐπιβληθεῖσαν συνθήκην:

$$\sum n_i - x = 0$$

ἐφαρμόζομεν τὴν **Μέθοδον τῶν προσδιοριστιῶν συντελεστῶν τοῦ Lagrange** **, θέτοντες

$$* \text{ Ἐάν νῦν } u_i \text{ εἶναι ἀσυσχέτιστα τότε } \sum u^2 = \sum \alpha_i^2 u_i^2 \text{ ἢ } \sigma_u^2 = \sum \alpha_i^2 \sigma_i^2 \text{ (ὄρα Μαθημ. Στατιστικὴν).}$$

** Ἴδε C. de la Vallée Poussin «Cours d'Analyse infinité-

$$F = F_0 + \lambda_1 F_1 + \lambda_2 F_2 + \dots \quad (5)$$

όπου F_0 είναι ή έλαχιστοποιητέα συνάρτησις, F_1 ή σχέσις ήτις όρίζεται υπό τής έπιόληθεισης πρώτης συνθήκης, F_2 , όμοίως, υπό τής δευτέρας συνθήκης κλπ., καί $\lambda_1, \lambda_2, \dots$ οι προσδιοριστέοι συντελεσταί του Lagrange. Έπί του προκειμένου θα έχωμεν :

$$F_0 = \frac{1}{N^2} \sum \frac{N_i^2 \sigma_i^2}{n_i} \left(1 - \frac{n_i}{N_i} \right) \quad \text{καί} \quad F_1 = (\sum n_i - n)$$

Διά να προσδιορίσωμεν νυν τάς άρίστας τιμάς n_i , λαμβάνομεν τάς παραγώγους του F ώς πρός n_i καί έξισωμεν εκάστην τούτων πρός τό μηδέν. Τό τοιοϋτον παρέχει L έξιώσεις ($i = 1, 2, \dots, L$) με $L + 1$ άγνώστους (τούς n_i καί λ). Η έπιόληθεισα νυν συνθήκη $\sum n_i - n = 0$, παρέχει όμοίως $L + 1$ έξιώσεις.

Συνεπώς δέν έχομεν ή να λύσωμεν τό προκϋπτον σύστημα τών έξιώσεων ότε εύρίσκομεν τάς τιμάς του n_i , αίτινες έλαχιστοποιούν τό F_0 , ύποκείμενον εις τήν συνθήκην F_1 . Συνεπώς έχομεν :

$$\frac{\partial F}{\partial n_i} = - \frac{N_i^2 \sigma_i^2}{N^2 n_i^2} + \lambda = 0 \quad (i = 1, 2, \dots, L)$$

ή

(θέσαντες $\lambda = \lambda$.)

$$n_i = \frac{N_i \sigma_i}{N \sqrt{\lambda}} \quad (6)$$

άθροίζοντες τάς L έξιώσεις, έχομεν :

$$\sum n_i = \frac{\sum N_i \sigma_i}{N \sqrt{\lambda}} = n \quad (7)$$

λύομεν ώς πρός $\frac{1}{\sqrt{\lambda}}$, λαμβάνοντες :

$$\frac{1}{\sqrt{\lambda}} = \frac{N n}{\sum N_i \sigma_i} \quad (8)$$

simale» τόμος I, σ. 152 (1946), R. Courant «Differential and Integral Calculus» (1952), τόμος B, σελίς 190 καί έφ' έξής, καί I. Χατζιδάκη «Διαφορικός Λογισμός», τόμος B, σελ. 268, Άθήναι 1912, έτι δέ καί εις R. Allen «Mathematical Analysis for Economist» 1938, σελίς 366.

ἀντικαθιστώμεν νῦν τὴν τιμὴν ταύτην τοῦ $1/\sqrt{\lambda}$ εἰς τὴν (6) καὶ ἔχομεν τελικῶς :

$$n_i = \frac{N_i \sigma_i N \sigma_n}{N \sum N_i \sigma_i} = \frac{N_i \sigma_i}{\sum N_i \sigma_i} n \quad (9)$$

7. Ἡ τιμὴ αὕτη τοῦ n_i **ἐλαχιστοποιεῖ** τὴν ἔκφρασιν (4), διότι δύναται νὰ γραφῆ αὕτη καὶ ὡς ἑξῆς :

$$N \sigma_x^2 = - \sum N_i \sigma_i^2 + \sum n_i \left(\frac{N_i \sigma_i}{n_i} \right)^2 \\ = - \sum N_i \sigma_i^2 + \sum n_i \left(\frac{N_i \sigma_i}{n_i} - K \right)^2 + 2K \sum N_i \sigma_i - nK^2 \quad (10)$$

ἔπου K σταθερά τις. Ὁ δεύτερος ὅρος τοῦ ὅ' μέλους περιλαμβάνει μόνον τὰ n_i . Ἐπομένως τὸ σ_x^2 θὰ εἶναι ἐλάχιστον ὅταν ὁ ὅρος αὗτος εἶναι μηδέν; ἢ ὅταν :

$$K = \frac{N_i \sigma_i}{n_i} \quad \eta \quad n_i = \frac{N_i \sigma_i}{K} \quad (11)$$

Ἐκ τῆς (11) λαμβάνομεν :

$$\sum n_i = n = \frac{\sum N_i \sigma_i}{K} \quad \delta\eta\lambda. \quad K = \frac{\sum N_i \sigma_i}{n} \quad (12)$$

καὶ ἀντικαθιστώντες τὴν τιμὴν ταύτην τοῦ K εἰς τὴν (11), ἔχομεν :

$$n_i = \frac{N_i \sigma_i}{\sum N_i \sigma_i} n \quad (13)$$

ἢ ἐλάχιστη ὅθεν διακύμανσις εὐρίσκεται, ὅταν ἀντικαταστήσωμεν τὸ n_i διὰ τοῦ ἴσου του εἰς τὴν (4), ὁπότεν λαμβάνομεν :

$$\sigma_x^2 \quad (\text{ἄριστον}) = \frac{1}{N^2} \left[\frac{(\sum N_i \sigma_i)^2}{n} - \sum N_i \sigma_i^2 \right] \quad (14)$$

8. Οὐχ ἥττον ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ τύπου (13) ἀπαιτεῖ γνῶσιν τῶν σ_i , **ἧτις δὲν ὑφίσταται πρὸ τοῦ προσδιορισμοῦ τοῦ δείγματος.** Εἰς τὴν πράξιν, συνήθως, χρησιμοποιοῦμεν ὡς πλοηγούς (pilots) τὰ σ_i προγενεστέρων δειγματοληψιῶν, ἐφ' ὅσον, ὡς εἶδος, θὰ ὑφίστανται τοιαῦτα. Ἡ τοιαύτη δειγματοληψία ἔπου τὸ ἐκ τοῦ στρώματος

i λαμβανόμενον υποδείγμα n_i , ὀρίζεται διὰ τοῦ τύπου (13) καλεῖται **δυσανάλογος** (disproportionate). Εἰς τὴν πράξιν ὅμως αὕτη συνθήκη ἀντικαθίσταται ὑπὸ τῆς **ἀναλόγου** (proportional), ὑποτιθεμένου ὅτι πάντα τὰ σ_i εἶναι ἴσα πρὸς ἄλληλα, δηλ. γενομένου δεκτοῦ ὅτι ὑφίσταται ἐν τῷ πληθυσμῷ **ὁμοιόμορφος ἐτερογένεια** καὶ ἣτις ἰσχύει μόνον καὶ μόνον τότε, ὅταν πληροῦται ἡ ὡς εἴρηται συνθήκη, δηλ. πάντα τὰ σ_i εἶναι ἴσα πρὸς ἄλληλα. Κατὰ τὴν περίπτωσιν τῆς ἀναλόγου δειγματοληψίας κατὰ στρώματα :

$$n_i = \frac{N_i \sigma}{\sigma \sum N_i} n = \frac{N_i}{N} \cdot n \quad (15)$$

ἔπου N τὸ μέγεθος τοῦ πληθυσμοῦ, N_i ὁμοίως τοῦ στρώματος i καὶ n τὸ μέγεθος τοῦ δείγματος, n_i ὄντος τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μονάδων αἰτινες δέον νὰ ληφθῶσι ἐκ τοῦ i στρώματος, μεγέθους N_i (δηλ. $N = \sum N_i$).

9. Ἐὰν νῦν τὸ κόστος τῆς δειγματοληψίας, ποικίλλῃ ἀπὸ στρώματος εἰς στρώμα καὶ εἶναι c_i διὰ τὸ στρώμα i , τὸ ὅλικόν κόστος C θὰ δίδεται, ὡς εἰκόσ, ὑπό :

$$C = \sum n_i c_i \quad (15)$$

δηλ. :

$$\sum n_i c_i - C = 0 \quad (16)$$

Κατ' ἀκολουθίαν θὰ πρέπη νὰ καταστήσωμεν καὶ πάλιν ἐλαχίστην

τὴν τιμὴν τοῦ :

$$\sigma_x^2 = \frac{1}{N^2} \sum \frac{N_i^2 \sigma_i^2}{n_i} \left(1 - \frac{n_i}{N_i} \right)$$

ὑποκειμένην εἰς τὴν συνθήκην (16). Ἐφαρμόζομεν καὶ αὐθις τὴν μέθοδον τοῦ Lagrange τῶν προσδιοριστέων συντελεστῶν, θέτοντες, *mutatis mutandis* :

$$F = \frac{1}{N^2} \sum \frac{N_i^2 \sigma_i^2}{n_i} \left(1 - \frac{n_i}{N_i} \right) + \lambda (\sum n_i c_i - C) \quad (17)$$

καὶ λαμβάνοντες ἐκ ταύτης :

$$\frac{\partial F}{\partial n_i} = - \frac{N_i^2 \sigma_i^2}{N^2 n_i^2} + \lambda c_i = 0 \quad (18)$$

Λύοντες ὡς πρὸς n_i , ἔχομεν :

$$n_i = \frac{N_i \sigma_i}{N \sqrt{c_i} \sqrt{\lambda}} = \frac{N_i \sigma_i / \sqrt{c_i}}{N \sqrt{\lambda}} \quad (19)$$

και άθροίζοντας δια πάσας τας τιμάς του i ($i = 1, 2, \dots, L$), εύρισκομεν τέλος :

$$\sum n_i = n = \frac{\sum N_i \sigma_i / \sqrt{c_i}}{N \sqrt{\lambda}} \quad (20)$$

λύοντες νυν τήν (20) ως πρὸς $1/\sqrt{\lambda}$, λαμβάνομεν :

$$\frac{1}{\sqrt{\lambda}} = \frac{n N}{\sum N_i \sigma_i / \sqrt{c_i}} \quad (21)$$

και αντικαθιστῶντες νυν τήν τιμήν ταύτην τοῦ $1/\sqrt{\lambda}$ εἰς τήν (19) εύρισκομεν :

$$n_i = \frac{N_i \sigma_i / \sqrt{c_i}}{N \sum N_i \sigma_i / \sqrt{c_i}} \frac{n N}{\sum N_i \sigma_i / \sqrt{c_i}} = \frac{N_i \sigma_i / \sqrt{c_i}}{\sum N_i \sigma_i / \sqrt{c_i}} \cdot n \quad (22)$$

και ἐπειδὴ τὸ ὀλικὸν κόστος ἔχει ὀρισθῆ ὡς :

$C = \sum n_i c_i$, ἐκ τῆς (22) λαμβάνομεν :

$$\sum n_i c_i = C = \frac{\sum N_i \sigma_i \sqrt{c_i}}{\sum N_i \sigma_i / \sqrt{c_i}} \quad (23)$$

10. Τέλος διὰ νὰ προσδιορίσωμεν τὰς τιμάς τοῦ n_i αἵτινες ἐλαχιστοποιοῦν τὸ κόστος ὑποκείμενον εἰς προκαθορισθεῖσαν ἀκρίθειαν ϵ , χρησιμοποιοῦμεν, *mutatis mutandis*, τήν μέθοδον Lagrange, θέτοντες :

$$F = \sum c_i n_i + \lambda \left[\frac{1}{N^2} \sum N_i^2 \left(\frac{1}{n_i} - \frac{1}{N_i} \right) - \epsilon^2 \right]$$

και εύρισκομεν και αὔθεις :

$$n_i = \frac{N_i \sigma_i / \sqrt{c_i}}{\sum N_i \sigma_i / \sqrt{c_i}} n \quad (24)$$

ὅταν ἡ ἀκρίθεια εἶναι ὀρισμένη :

$$\epsilon^2 = \frac{1}{N^2} \left(\sum \frac{N_i^2 \sigma_i^2}{n_i} - \sum N_i \sigma_i^2 \right) \quad (25)$$

(προκύπτουσα ἐκ τῆς (4) ὅταν γίνουν αἱ πράξεις). Τότε ἀντικαθίστωντες εἰς (25) τὴν n_i διὰ τῆς τιμῆς αὐτῆς, διδομένης ὑπὸ τοῦ 6' μέλους τῆς (24) εὐρίσκομεν :

$$N^2 \epsilon^2 = \sum \left(\frac{N_i^2 \sigma_i^2 \sum N_i \sigma_i / \sqrt{c_i}}{n N_i \sigma_i / \sqrt{c_i}} \right) - \sum N_i \sigma_i^2 \quad (26)$$

καὶ λύοντες εἶτα πρὸς n , ἔχομεν τὴν **ἀρίστην τιμὴν** τοῦ μεγέθους τοῦ δείγματος :

$$n = \frac{(\sum N_i \sigma_i \sqrt{c_i}) (\sum N_i \sigma_i / \sqrt{c_i})}{N^2 \epsilon^2 + \sum N_i \sigma_i^2} \quad (27)$$

11. Ἐν συμπεράσματι τονίζεται καὶ αὖθις ὅτι, ἐν τῇ πράξει **κατὰ κανόνα, σχεδόν**, ἐφαρμόζεται μόνον ἡ **ἀνάλογος δειγματοληψία**, ἥτις προϋποθέτει πάντα τὰ σ_i ἴσα πρὸς ἀλληλα καὶ ἐπὶ πλέον τὸ κόστος ὑπολογιζόμενον κατὰ μονάδα, ἀνεξαρτήτως στρώματος, ὅτε, ὡς εἰκόσ, οἱ ἄνω τύποι ἀπλοποιοῦνται κατὰ πολὺ καὶ τοῦτο διότι τὰ σ_i εἶναι **ἄγνωστα** πρὸ τῆς διενεργείας τῆς δειγματοληψίας.

Βιβλιογραφία :

- Στατιστική: **Κ. Α. Ἀθανασιάδου** (σελίδ. 353—354) 1953.
 Δειγματοληψία κατὰ στρώματα : **Δ. Ζούκα**, Δ/ντοῦ **Ε. Στατ. Ὑπηρεσίας** τῆς Ἑλλάδος.

Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ

Υπό του Καθηγητοῦ κ. ΧΡΥΣΟΥ ΕΥΕΛΠΙΔΟΥ

Σκοπὸς τῆς κοινωνικῆς στατιστικῆς εἶναι ἡ κατάρτισις ἀριθμητικῶν περιγραφῶν τῶν συνθηκῶν ζωῆς καὶ ἐργασίας τῶν πληθυσμῶν, τῶν ἀλλαγῶν αὐτῶν τῶν συνθηκῶν, καθὼς καὶ τῶν διαφορῶν ποῦ ὑπάρχουν μεταξὺ σημαντικῶν κοινωνικῶν καὶ οἰκονομικῶν ομάδων ἢ περιοχῶν. Αἱ κοινωνικαὶ στατιστικαὶ καταγίνονται, ἐπομένως, μὲ τὴν κατάστασιν καὶ τὴν ἀλλαγὴν τῶν διαφορῶν ομάδων πληθυσμοῦ, ἐν σχέσει μὲ τὸ ἐπάγγελμα, τὰ κέρδη, τὴν διατροφήν, τὴν κατοικίαν, τὴν οἰκογενειακὴν ζωὴν, τὴν κοινωνικὴν δρᾶσιν, τὴν μόρφωσιν, τὴν ψυχαγωγίαν καὶ τὰς μορφωτικὰς ἀπασχολήσεις ἢ τὰ πνευματικὰ ἐνδιαφέροντά των. Εἰδικὴ προσοχὴ δίδεται συνήθως εἰς τὰς συνθήκας τῶν «ἀδυνάτων» ομάδων, ὅπως τὰ παιδιὰ, οἱ ἡλικιωμένοι, οἱ ἀνάπηροι, οἱ ἐργάται μὲ χαμηλὸν ἡμερομίσθιον, οἱ μισθοσυντῆρητοι ἢ καὶ ἄλλαι εὐρεῖται κοινωνικαὶ ομάδες. Ἐπίσης, ἡ κοινωνικὴ στατιστικὴ περιλαμβάνει στατιστικὰς πληροφορίας ποῦ ἀφοροῦν τὴν διοίκησιν καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐνεργειῶν τῶν κυβερνήσεων, τῶν τοπικῶν ἀρχῶν, τῶν ἐργοδοτῶν, τῶν συνδικάτων καὶ τῶν ἀγαθοεργῶν ὀργανώσεων, πρὸς βελτίωσιν τῶν συνθηκῶν διαβίωσης καὶ ἐργασίας.

Μία συστηματικὴ ἔρευνα κοινωνικῶν στατιστικῶν θὰ καταγίνη, λοιπόν, μὲ θέματα ποῦ συνήθως περιλαμβάνονται εἰς τὸ πεδίου τῶν δημογράφων, τῶν οἰκονομολόγων, τῶν ὑγιεινολόγων καὶ ἄλλων εἰδικῶν. Ἀλλὰ τὰ θέματα αὐτὰ πρέπει νὰ συζητηθοῦν ἀπὸ ἀπόψεως σχέσεώς των μὲ τὰ προβλήματα ποῦ συνεπάγονται κοινωνικὰς ἐρεῦνας καὶ κοινωνικὴν πολιτικὴν. Ἐὰν θέμα τι θὰ ἔπρεπε νὰ θεωρηθῆ π. χ. οἰκονομικόν ἢ κοινωνικόν, τοῦτο εἶναι πολὺ συχνὰ ζήτημα λεκτικόν, ἀφοῦ τὰ οἰκονομικὰ ζήτήματα εἶναι εἰς τὸ βάθος κοινωνικά. Ὁὕτω, ἡ δαπάνη διατροφῆς τοῦ λαοῦ εἶναι ζήτημα οἰκονομικόν, ἀλλ' ἡ κατανομή τῆς δαπάνης καθ' ὁμάδας πληθυσμοῦ εἶναι ζήτημα κοινωνικόν. Ἡ οἰκοδομικὴ δραστηριότης ἀποτελεῖ δείκτην τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως, ἀλλὰ τὸ εἶδος τῶν κατασκευαζομένων οἰκημάτων (ἐργατικά κατοικίαι, βίλλες, πολυκατοικίαι, πολυτελεῖ μὲγαλα κλπ.) ἐνδιαφέρει τὴν κοινωνικὴν στατιστικὴν.

Αὐτὸ συνεπάγεται ὅτι οἱ ὅροι: δημογραφικὰ στατιστικά, στατιστικά ὑγείας, οἰκονομικὰ στατιστικά, κοινωνικὰ στατιστικά κτλ. δὲν ἀποκλείουν ὁ εἰς τὸν ἄλλον καὶ δὲν καθιερώνουν πεδία ἀποκλειστικῆς ἀρμοδιότητος τῶν εἰδικῶν εἰς κάθε κλάδον. Π.χ. μία συλλογὴ στατιστικῶν ὑγείας θὰ ἔπρεπε νὰ περιλάβῃ ὄχι μόνον δεδομένα νοσηρότητος καὶ θνησιμότητος, ἀλλ' ἀκόμη στατιστικὰς διατροφῆς, οἰκισμοῦ, ἀπασχολήσεως καὶ ἀνεργίας, ἡμερομίσθιων, συνθηκῶν ἐργασίας καὶ ἄλλων παρομοίων θεμάτων, ἐξεταζομένων ἀπὸ ἀπόψεως συνθηκῶν ὑγείας. Ἐννοεῖται ὅτι τὰ θέματα

παραλλάσσουν και με τὰς ἐκάστοτε και ἐκασταχοῦ συνθήκας.

Ἡ σύνταξις κοινωνικῶν στατιστικῶν παρουσιάζει ἰδιαζούσας δυσχερείας, ἔνεκα τῆς ὄχι ἐμφανοῦς και συχνὰ ἀποκρυπτομένης καταστάσεως τῶν ἀπογραφτέων μονάδων. Αἱ δυσχερείαι αὐταὶ αὐξάνουν προκειμένου περὶ ἀγροτικῶν περιφερειῶν, ὅπου ἄλλωστε προστίθενται και ἄλλαι προερχόμεναι ἀπὸ τὴν διασπορὰν τῶν ἀγροτῶν και ἀπὸ τὸ καχύποπτον αὐτῶν. Καὶ πολλαπλασιάζονται ὅταν πρόκειται νὰ παραβάλωμεν στατιστικὰς ἀνεπτυγμένων χωρῶν με ἄλλας ὑποανεπτυγμένων τοιούτων. Ἐξ ἄλλου, αἱ στατιστικαὶ ἔρευναι πρὸς καθορισμὸν τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου τῶν διαφόρων κοινωνικῶν ομάδων, και πολὺ περισσότερον τῶν διαφόρων λαῶν, ὄχι μόνον στοιχίζουσι ὑπερβολικὰ, ἀλλὰ και δίδουσι ἀποτελέσματα ἀμφισβητήσιμα. Καθότι τὰ κοινωνικὰ φαινόμενα εἶναι πολύπλοκα και δὲν ἤμποροῦν νὰ ταξινομηθοῦν ὡς πράγματα εἰς τὴν συγκριτικὴν πρακτικὴν.

Πάντως, ἡ στατιστικὴ μᾶς ἐπιτρέπει τὴν μελέτην τῆς ὑπάρξεως και τῆς ἐξελίξεως τῶν κοινωνικῶν φαινομένων, ὁμαδικῶς λαμβανόμενων και ἀριθμητικῶς παρισταμένων. Δὲν μᾶς ἐπιτρέπει, ὅμως, νὰ συλλάβωμεν και τὰ ἀντικειμενικὰ στοιχεῖα ἐκάστου φαινομένου, δηλαδὴ τὰς ἀπωτέρας αἰτίας και τὸν σκοπὸν των, ἀφοῦ ἄλλωστε ἡ ἀριθμητικὴ παράστασις τούτων εἶναι συνήθως ἀδύνατος. Μᾶς δίδει, λοιπόν, τοὺς ἀριθμοὺς ἐνὸς φαινομένου, ἀλλ' οὐδέποτε και τοὺς ἀριθμοὺς ὅλης τῆς σειρᾶς τῶν πιθανῶν αἰτίων των, τοὺς χρησίμους διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῆς ἐπιδράσεως ἐνὸς ἐκάστου ἐξ αὐτῶν. Οὕτω π. χ. ἐὰν ἔχομεν ἀκριβῆ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον στατιστικὴν τῆς ὑπερποντίου μεταναστεύσεως ἐξ Ἑλλάδος, στερούμεθα στατιστικῆς ὄλων τῶν πιθανῶν αἰτίων τῆς. Ἡ στατιστικὴ μᾶς παρέχει μίαν γενικωτέραν ἀλλὰ και περισσότερον ἐπιπολαίαν ἀποψιν τῶν κοινωνικῶν γεγονότων ἀπὸ τὴν μονογραφίαν, τῆς ὁποίας ὅμως αἱ γενικεύσεις εἶναι συχνὰ ἐπικίνδυναι.

Μεταξὺ τῆς κυρίως στατιστικῆς και τῆς μονογραφίας εὕρισκεται ἡ ἀντιπροσωπευτικὴ μέθοδος (sampling), τῆς ὁποίας συνηθίζεται μεγίστη χρῆσις εἰς τὰς κοινωνικὰς ἐρεῦνας. Εἰς αὐτὴν δὲν γίνεται ἡ καταγραφή ὄλων τῶν στατιστικῶν μονάδων, ὅπως εἰς τὴν κυρίως στατιστικὴν, οὔτε ἀρκοῦμεθα εἰς μίαν ἢ ἐλαχίστας μόνον περιπτώσεις, ὅπως εἰς τὴν μονογραφίαν. Ἄλλ' αἱ καταγραφτέαι μονάδες πρέπει νὰ ἀποτελοῦν σημαντικὸν τμήμα τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μονάδων, συνήθως ἡ ἕως 15 οοο, και νὰ εἶναι ἀνεξάρτητοι ἀπ' ἀλλήλων. Πρατιμότερον ἢ ἐκλογή τῶν μονάδων νὰ γίνεται κατὰ τύχην (διὰ κλήρου), διότι ἡ λελογισμένη ἐκλογή των ἐνέχει κίνδυνον μεροληψίας. Μετὰ τὴν ἐκλογήν, ὅμως, πρέπει νὰ προβαίνωμεν εἰς τὸν ἔλεγχον, διὰ νὰ διαπιστωθῆ ἐὰν αἱ περιληφθεῖσαι πρὸς καταγραφήν μονάδες συγκεντρώνουσι τὰ ἀπαιτούμενα διὰ τὴν ἔρευναν στοιχεῖα. Ἡ μέθοδος αὕτη εἶναι εὐκολωτέρα και ὀλιγώτερον δαπανηρὰ τῆς κυρίως στατιστικῆς, ἀλλ' ἀπεδείχθη περισσότερον ἐπιρρεπὴς

εις λάθη, όταν μάλιστα τὸ ποσοστὸν τῶν καταγεγραφομένων μονάδων εἶναι πολὺ μικρόν.

Τὸ γεγονός ὅτι δύναται νὰ γίνῃ κατάχρησις τῶν ἀριθμῶν ὡς ἀποδεικτικῶν ὕλικῶν δὲν δύναται νὰ ἐπηρεάσῃ τὴν μεγάλην ἐπιστημονικὴν καὶ πρακτικὴν σημασίαν τῆς στατιστικῆς εἰς τὰς κοινωνικὰς ἐρεῦνας. Αὕτη ἔδωκεν εἰς αὐτὰς τὸ ἀναγκαῖον ὑποστήριγμα τοῦ ἀριθμοῦ καὶ τοῦ μέτρου. Καὶ χάρις εἰς αὐτὴν γνωρίζομεν ὅτι τὰ κοινωνικὰ φαινόμενα ὑπόκεινται εἰς τὴν αἰτιοκρατίαν καὶ ἐπομένως εἶναι δυνατὴ ἢ ἀλλαγὴ τῶν διὰ θεραπείας τῶν αἰτίων τῶν. Ὁ συνδυασμὸς τῆς στατιστικῆς, πού ἐξετάζει τὰ ζητήματα κατ' ἔκτασιν, καὶ τῆς μονογραφίας, πού τὰ ἐξετάζει εἰς βάθος, μᾶς δίδει τὰ καλύτερα ἀποτελέσματα, ὅπου θεθαίως χωρεῖ τοιοῦτος συνδυασμὸς.

Τέλος, ἡ δυσκολία τῆς μετρήσεως —καὶ μάλιστα τῆς ἀκριβοῦς μετρήσεως τῶν κοινωνικῶν δεδομένων— καθιστᾷ ἐπικίνδυνον τὴν χρῆσιν ἀφηρημένων μαθηματικῶν μεθόδων εἰς τὴν μελέτην τῶν κοινωνικῶν φαινομένων, διότι κινδυνεύομεν νὰ ἀπομακρυνθῶμεν ἀπὸ τὸ ἀντικείμενον τῆς μελέτης μας : τὸν κοινωνικὸν ἄνθρωπον. Διότι τὰ μαθηματικά, προῖόν τῆς ἀφηρημένης ἀνθρωπίνης σκέψεως καὶ ἀνεξάρτητα ἀπὸ κάθε ἐμπειρίαν, δὲν ἠμποροῦν νὰ προσαρμόζονται μὲ ἀξιοθαύμαστον ἀκρίβειαν εἰς τὴν πολύπλοκον κοινωνικὴν πραγματικότητα.

Δὲν πρέπει νὰ γίνεταί σύγχισις τῆς κοινωνικῆς στατιστικῆς μὲ τὴν κοινωνιομετρίαν. Εἰς τὸ κοινωνικὸν πεδίου, τὰ μαθηματικὰ ἐφηρμόσθησαν τὸ πρῶτον εἰς τὰς δημογραφικὰς στατιστικὰς, πού εἶχον ὡς ἀφετηρίαν τὴν ἀρχὴν ὅτι τὸ ἀνθρώπινον ὄν, τὸ ἄτομον, εἶναι, εἰς τελευταίαν ἀνάλυσιν, τὸ ἀδιαίρετον στοιχεῖον, καὶ ἐπομένως κάθε ὁμαδικὸν φαινόμενον εἶναι ἀπλῶς τὸ ἄθροισμα τῶν ἀτομικῶν φαινομένων. Ἄλλ' οἱ περισσότεροι τῶν κοινωνιολόγων παραδέχονται σήμερον ὅτι τὸ ἀνθρώπινον ὄν, ὡς μέλος μιᾶς ὁμάδος, δὲν εἶναι ἀνεξάρτητος μονὰς ἀλλὰ περιλαμβάνεται εἰς ὁμαδικὰ πλαίσια καὶ μετέχει εἰς καταστάσεις ὁμαδικὰς. Ἐπομένως, πρώτη προσπάθεια τῶν μαθηματικῶν μεθόδων εἰς τὴν κοινωνιολογίαν πρέπει νὰ εἶναι ἡ ποσοτικὴ ἀνάλυσις καὶ τῶν ὁμαδικῶν πλαισίων καὶ τῶν τρόπων συμπεριφορᾶς τῶν περιλαμβανομένων εἰς αὐτὰ.

Τοῦτο ἐπιδιώκεται διὰ τῆς κοινωνιομετρίας, πού εἶναι ἡ μαθηματικὴ μελέτη τῶν ψυχολογικῶν χαρακτήρων τῶν κοινωνικῶν συνόλων, ἢ πειραματικὴ τεχνικὴ τῶν ποσοτικῶν μεθόδων καὶ τὰ ἀποτελέσματα πού ἐπιτυγχάνει κανεὶς μὲ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν. Ἡ κοινωνιομετρία φαίνεται ὅτι ἔλυσε τὸ παλαιὸν μεθοδολογικὸν πρόβλημα : νὰ εἰσαγάγῃ τὰς ποσοτικὰς μεθόδους εἰς τὴν κοινωνικὴν ἐπιστήμην, ἀποτελεσματικώτερον ἀπὸ τὰς γενομένας πρὸς αὐτὴν τὴν κατεύθυνσιν ἀποπειράς. Διότι αὐτὸ πού ἀποτελεῖ τὴν πρωτοτυπίαν τῆς κοινωνιομετρίας εἶναι ὅτι τὸ «μέτρον» παρουσιάζεται μόνον ὡς τεχνικὸν μέσον, σαφῶς περιωρισμένον διὰ νὰ ἐπιτύχῃ καλύτερον τὰς ποσοτικὰς σχέσεις μὲ τὸ «κοινωνικόν», τὸ socius.

Αἱ σχέσεις αὐταὶ χαρακτηρίζονται ἀπὸ τὸ ἀυθόρμητον, ἀπὸ τὸ δημιουργικόν των στοιχείον, ἀπὸ τὴν σχέσιν των μετὰ τὴν στιγμήν, ἀπὸ τὴν δλοκλήρωσίν των εἰς σχηματισμοὺς συγκεκριμένους καὶ μοναδικούς.

Ἡ κοινωνιομετρία διακρίνεται, λοιπόν, ἀπὸ τὴν κοινωνικὴν στατιστικὴν καθότι ἀσχολεῖται μετὰ τὴν μέτρησιν —μέσω κυρίως διαφόρων τέστ— τῆς ἀνθρωπίνης ὁμαδικῆς συμπεριφορᾶς. Ὅπως ὁ Φρόυντ ἀνέλυσε τὸ ἄτομον, πρὸς ἐξήγησιν καὶ ἐνίοτε θεραπείαν τῆς ἀτομικῆς συμπεριφορᾶς, οὕτω καὶ ἡ κοινωνιομετρία ἀναλύει τὰς ὁμάδας, πρὸς ἐξήγησιν τῆς ὁμαδικῆς συμπεριφορᾶς, καὶ ἐνίοτε πρὸς κατεύθυνσίν της. Ἡ κοινωνιομετρία ἐπιδιώκει, λοιπόν, τὴν μέτρησιν τῶν αἰτίων, ἐνῶ ἡ στατιστικὴ ἐρευνᾷ τὰ ἀποτελέσματα τῆς κοινωνικῆς συμβιώσεως καὶ δράσεως.

ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ κ. ΣΩΤ. ΑΓΑΠΗΤΙΔΗ

Εἶναι ἀρκετὰ παλαιὰ ἡ συζήτησις γύρω ἀπὸ τὸ ἐρώτημα ἐὰν ὁ πληθυσμὸς τῆς ὑδρογείου — καὶ τῶν καθ' ἕκαστα χωρῶν ἰδιαιτέρως — δύναται νὰ ἀναπτύσσεται ἀνεξελέγκτως, ἐν ὄψει τῶν περιορισμένων ὑλικῶν μέσων ποῦ ὑπάρχουν εἰς τὴν διάθεσίν του. Εἰς τὸ ἐρώτημα αὐτό, ὅπως εἶναι γνωστόν, οἱ ἀπαισιόδοξοι, ἀκολουθοῦντες τὸν Μάλθον, ὑποστηρίζουν ὅτι ὁ πληθυσμὸς ἐξελίσεται ποσοτικῶς πολὺ ταχύτερον ἀπὸ τὰ μέσα τῆς διατροφῆς, ὥστε χρειάζεται ἀνάσχεσις τῆς φυσικῆς δημογραφικῆς τάσεως. Ἄλλοι, ἀντιθέτως, βασιζόμενοι εἰς τὰς προόδους τῆς τεχνικῆς, κυρίως, ἢ ὁποῖα εἶναι εἰς θέσιν νὰ πολλαπλασιάσῃ τὰ μέσα, δέχονται ὅτι ὁ ρυθμὸς τῆς αὐξήσεως τῶν μέσων τῆς ζωῆς εἶναι ταχύτερος τοῦ τῆς αὐξήσεως τοῦ πληθυσμοῦ, εἰς ἀπόδειξιν δὲ τοῦ ἰσχυρισμοῦ τῶν ἐπικαλοῦνται τὸ γεγονός ὅτι κατὰ τὸν τελευταῖον αἰῶνα, παρὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ὄγκου τοῦ πληθυσμοῦ, τὸ βιοτικὸν ἐπίπεδον ἀνῆλθεν οὐσιωδῶς εἰς ὅλον τὸν κόσμον. Ἡ δευτέρα ἀποψις ὑπερίσχυσε· παρομένει ὁμως πάντοτε τὸ ἐρώτημα: εἰς τί πρέπει νὰ ἀποβλέπῃ ἡ πολιτικὴ τῶν Κρατῶν ἐν προκειμένῳ καὶ ποῖα τὰ μέσα ἐπιτεύξεως τῶν τασσομένων ἐπιδιώξεων;

Ἡ οἰκονομικὴ πολιτικὴ τῶν νεωτέρων χωρῶν ἀποβλέπει εἰς τὸ καλούμενον optimum τοῦ πληθυσμοῦ, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον σημαίνει προσπάθειαν ἀναπτύξεως τῆς οἰκονομίας εἰς βαθμὸν ὥστε νὰ καθίσταται ἐφικτὴ ἢ καλὴ διαβίωσις τοῦ μεγαλυτέρου δυνατοῦ ἀριθμοῦ προσώπων. Ἡ προσπάθεια αὕτη ἔχει συνήθως ὡς κυρίαν ἐκδήλωσιν τὴν ἐκβιομηχάνισιν, δηλαδή ἀπ' ἐνὸς μὲν τὴν βιομηχανοποίησιν τῆς πρωτογενοῦς παραγωγῆς καὶ δὴ τῆς γεωργίας, ἀπ' ἐτέρου δὲ καὶ κυρίως τὴν καθ' αὐτὸ βιομηχανικὴν ἀνάπτυξιν, δηλαδή ἐπέκτασιν τοῦ τομέως τῆς δευτερογενοῦς παραγωγῆς, διὰ μεταποιήσεως μὲ τὰς πλέον συγχρονισμένας μεθόδους τῶν προϊόντων τῆς πρωτογενοῦς παραγωγῆς. Ἀρμόζει νὰ σημειώσωμεν ὀλίγα τινὰ ἐπὶ τῶν φάσεων τῆς δημογραφικῆς ἐξελίξεως τῶν λαῶν καὶ νὰ διευκρινίσωμεν σημαία τινὰ τῶν δύο ἀντιθέτων ἀπόψεων ἀντιμετωπίσεως τοῦ παγκοσμίου δημογραφικοῦ προβλήματος.

Κατὰ τὴν κρατοῦσαν ἀντίληψιν, ἡ δημογραφικὴ ἐξέλιξις τῶν λαῶν ἀκολουθεῖ τὴν ἐξῆς πορείαν:

Πρώτη φάσις. Οἱ ἀρχέγονοι λαοὶ ἀσχολοῦνται μὲ τὴν γεωργίαν, διὰ μέσου τῆς ὁποίας ἐξασφαλίζουν τὸ ελάχιστον τῆς συντηρήσεώς των. Ἡ γεννητικότης εἶναι ὑψηλὴ ἀλλὰ καὶ ἡ θνησιμότης ἐπίσης. Τὸ καθαρὸν πάντως περίσσευμα διαμορφώνει συνεχῶς μεγαλύτερον ὄγκον πληθυσμοῦ, ἀλλὰ τὴν αὐξήσιν τοῦ μεγέθους τούτου δὲν ὑπερφαλαγγίζει αἰσθητῶς ἡ αὐξήσις τῶν παραγομένων ὑλικῶν μέσων ζωῆς. Ὡς ἐκ τούτου παρατηρεῖται στασιμότης, μᾶλλον, εἰς τὸ βιοτικὸν ἐπίπεδον τοῦ ηὔξημένου πληθυσμοῦ.

Δευτέρα φάσις. Μὲ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου δημιουργεῖται εἰς τοὺς λαοὺς «συνείδησις προόδου» καὶ καταβάλλεται προσπάθεια ἐξόδου ἀπὸ τὸ ἀρχέγονον στάδιον. Ἀρχίζει νὰ ἀναπτύσσεται ἡ βιομηχανία, πρὸ παντός

ὅμως τὸ ἐμπόριον, τόσον τὸ ἐσωτερικὸν ὅσον καὶ τὸ ἐξωτερικόν. Εἶναι τὸ μεταβατικὸν στάδιον ἀναπτύξεως. Ἡ γεννητικότητα ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι ὑψηλή, ἀλλὰ ἡ θνησιμότης βαίνει μειουμένη καὶ κατ' ἀκολουθίαν σημειοῦται σημαντικὸν πληθυσμιακὸν πλεόνασμα ἐτησίως. Εἰς τὴν φάσιν αὐτὴν θεωροῦνται εὐρισκόμενα πολλὰ ἀσιατικά καὶ ἄλλα χῶρα.

Τρίτη φάσις. Ἡ οἰκονομικὴ ἀνάπτυξις προχωρεῖ πλεόν με γοργὸν βῆμα. Ἡ στάθμη τῆς οἰκονομικῆς ἐξελίξεως πλησιάζει ἐκείνην τῶν προηγμένων χωρῶν. Ἐὰν δὲν τὴν ἔχει φθάσει, ὑπάρχει δυναμικότης διὰ περαιτέρω ἐξελίξεις. Κατὰ τὴν περίοδον αὐτὴν ὄχι μόνον ἡ θνησιμότης, ἀλλὰ καὶ ἡ γεννητικότης πίπτει, ὄχι ὅμως εἰς βαθμὸν ὥστε νὰ ὑπάρχη πληθυσμιακὸν ἔλλειμμα ἢ στασιμότης δημογραφικῇ. Ἀντιθέτως, ὑπάρχει ἀξιόλογον καθαρὸν περίσσευμα μὲ συνέπειαν τὴν συνεχῆ αὔξησιν τοῦ πληθυσμοῦ.

Τετάρτη φάσις. Αἱ κατακτήσεις εἰς τὸν οἰκονομικὸν τομέα σταθεροποιοῦνται, ἀλλὰ καὶ προωθοῦνται ἔτι περαιτέρω. Αἱ χῶραι αἱ διανύουσα τὴν φάσιν αὐτὴν ἀποτελοῦν τὸ πρότυπον διὰ τὴν ἐξέλιξιν τῶν ὀλιγώτερον ἀνεπτυγμένων χωρῶν καὶ δὴ τῶν εὐρισκομένων εἰς τὴν τρίτην φάσιν. Κατὰ τὴν περίοδον αὐτὴν τόσον ἡ γεννητικότης, ὅσον καὶ ἡ θνησιμότης κυμαίνονται εἰς χαμηλὰ ἐπίπεδα. Βεβαίως ὑπάρχει ἀκόμη καθαρὸν πληθυσμιακὸν περίσσευμα, ἀλλ' αὐτὸ μόλις πλησιάζει τὰ 1 000 ἐτησίως. Διαμορφοῦται συνεπῶς μία κατάστασις δημογραφικῆς στασιμότητος, ἀλλ' εἰς ὑψηλὸν βιοτικὸν ἐπίπεδον, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν πρώτην φάσιν, ὅπου ἡ δημογραφικὴ στασιμότης συνεδέετο μὲ χαμηλὸν βιοτικὸν ἐπίπεδον. Εἰς τὴν τετάρτην φάσιν εὐρισκονται αἱ ἠνωμένα Πολιτεῖαι τῆς Ἀμερικῆς, ἡ Αὐστραλία, αἱ χῶραι τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης καὶ τινες ἄλλαι.

Πέμπτη φάσις. Αἱ κεκτημένα πρόδοι εἰς τὸν οἰκονομικὸν τομέα δὲν συνεχίζονται. Παραλλήλως ὁ πληθυσμὸς ἀκολουθεῖ κατιοῦσαν πορείαν. Ἡ θνησιμότης ἐξακολουθεῖ μειουμένη, ἀλλ' ἔτι ἐντονότερον συνεχίζεται ἡ πῶσις τῆς γεννητικότητος. Τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι ἡ ὑπαρξίς πληθυσμιακοῦ ἔλλειμματος. Βεβαίως, αἱ κυβερνήσεις τῶν χωρῶν ποῦ διανύουν τὴν φάσιν αὐτὴν φροντίζουν νὰ ἀντιδράσουν μὲ διάφορα μέτρα, ἐν πολλοῖς δὲ τὸ ἐπιτυχάνουν. Τοῦτο συνέβη π.χ. μὲ τὴν Γαλλίαν, ἡ ὁποία τὰ τελευταῖα προπολεμικὰ ἔτη ἔδειξε σημεία καταπτώσεως καὶ δημογραφικῆς καὶ οἰκονομικῆς. Μεταπολεμικῶς, χάρις εἰς τὰ ληφθέντα μέτρα καὶ τὴν ἐκ τοῦ πολέμου ἐπιρρασθεῖσαν νοοτροπίαν τῶν Γάλλων, ἡ χῶρα αὕτη ἀνέλαβε δημογραφικῶς, ἀφοῦ ἀντὶ ἔλλειμμάτων σημειοῦνται ἤδη περισεύματα. Ἀπὸ οἰκονομικῆς ὅμως ἀπόψεως ἡ στασιμότης δὲν ἔδωσε τὴν θέσιν τῆς εἰς τὴν πρόοδον, ἀφοῦ, κατὰ τὰς δηλώσεις τῶν ἰθυνόντων, ἡ Γαλλία εἶναι ἡ μόνη χῶρα ἡ ὁποία δὲν ἠῤῥησε τὸν ὄγκον τῆς παραγωγῆς τῆς κατὰ τὰ τελευταῖα εἴκοσιν ἔτη. Ἀνάλογον φαινόμενον, ἐμπίπτον εἰς τὴν πέμπτην φάσιν, παρουσίασεν εἰς τὸ παρελθὸν ἡ Ἰρλανδία, αὕτη ὅμως κυρίως λόγῳ τοῦ μεγάλου ὄγκου μεταναστευτικῆς κινήσεως, ἣτις ἀνέτρεψε τὴν δημογραφικὴν καὶ τὴν οἰκονομικὴν ἰσορροπίαν τῆς χῶρας.

Ὅπως δὴποτε, ἡ συνολικὴ δημογραφικὴ εἰκὼν τὴν ὁποίαν ἐμφανίζει σήμερον ὁ κόσμος εἶναι ὅτι ἡ φυσικὴ κίνησις τοῦ πληθυσμοῦ τῆς γῆς εἶναι ὑψωτικὴ, μὲ καθαρὸν ἐτήσιον περίσσευμα ὀλίγον ὑψηλότερον τοῦ 1 000,

ἦτοι ἐπὶ συνολικοῦ πληθυσμοῦ περίπου 2 400 000 000 ψυχῶν ἔχομεν ἔτησίαν αὐξησιν 25 000 000. Μὲ τὸν ρυθμὸν αὐτὸν ὑπολογίζεται ὅτι εἰς τὸ τέλος τοῦ αἰῶνος μας ὁ πληθυσμὸς τῆς γῆς θὰ φθάσῃ εἰς 4 δισεκατομμύρια. Τὸ σοβαρώτερον ὅμως πρόβλημα δὲν εἶναι ἡ ταχέια φυσικὴ αὐξησης τοῦ πληθυσμοῦ. Πλέον σημαντικὰ εἶναι ἡ ἄνισος κατανομὴ αὐτοῦ εἰς τὸν γήινον ᾠχρον, ἡ ἄνισος κατανομή, καὶ πρὸ παντὸς ἡ ἄνισος ἀνάπτυξις τοῦ φυσικοῦ πλοῦτου, ἡ ἄνισος ἐξέλιξις τῆς τεχνικῆς ὀργανώσεως καὶ τῆς εἰδικεύσεως τοῦ ἐμφύχου ὕλικου. Πάντα ταῦτα προκαλοῦν ἀνισότητα τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου ἢ ὁποῖα σὺν τῇ παρόδῳ τοῦ χρόνου ἐπιτείνεται, λόφῳ τῆς βραδυτέρας πληθυσμιακῆς ἀναπτύξεως καὶ τῆς ταχύτερας, σχετικῶς, οἰκονομικῆς προόδου τῶν προηγμένων χωρῶν. Οὕτω βλέπομεν π.χ. ὅτι εἰς τὰς Η. Π. Α. ἐδιπλασιάσθη τὸ κατὰ κεφαλὴν εἰσόδημα τῶν κατοίκων ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν προπολεμικὴν στάθμην, ἐνῶ αἱ περισσότεραι τῶν καθυστερημένων χωρῶν ἔχουν τὸ προπολεμικὸν ἐπίπεδον ἢ ἐλαφρῶς ἀνώτερον. Ἐν τούτοις, τὸ φυσικώτερον εἶναι νὰ προαχθῇ μὲ ταχύτερον ρυθμὸν ἡ οἰκονομία τῶν μὴ ἀνεπτυγμένων χωρῶν, καθόσον ὑπάρχουν ἐκεῖ, συνήθως, περισσότερα περιθώρια. Ἄρκει βεβαίως νὰ ὑπάρχουν φυσικοὶ πόροι, νὰ γίνῃ τεχνικὴ ὀργάνωσις καὶ νὰ διατεθοῦν τὰ ἀπαιτούμενα κεφάλαια.

Ὡς ἤδη ἐλέχθη ἐν ἀρχῇ, ὑπάρχουν δύο ἐκ διαμέτρου ἀντίθετοι ἄποφεις ὡς πρὸς τὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ δημογραφικοῦ προβλήματος.

Ἡ πρώτη ἄποψις ὑποστηρίζει ὅτι τὰ μέσα ἱκανοποιήσεως τῶν ἀναγκῶν εἶναι ὀπωσδήποτε περιορισμένα, σὺν τῇ παρόδῳ δὲ τοῦ χρόνου ἐπιτείνεται ἡ δυσαναλογία τῶν μέσων ἔναντι τῶν ἀναγκῶν. Ἡ πλέον λογικὴ λύσις συνίσταται εἰς τὴν πρόληψιν τῆς περαιτέρω διογκώσεως τοῦ πληθυσμοῦ. Ἄλλως, σὺν τῇ διευρύνσει τῶν ἀνισοτήτων, θὰ καλλιερῆται τὸ μῖσος καὶ ἡ διεθνὴς ἔντασις θὰ ὀδηγῇ εἰς πολέμους. Πρὸς ἀποφυγὴν τοιούτων δυσαρῆστων ἐξελίξεων δεόν νὰ υἰοθετηθοῦν διεθνῶς μέθοδοι μειώσεως τῶν γεννήσεων.

Ἡ δευτέρα ἄποψις δέχεται ὅτι τὸ παγκόσμιον δημογραφικὸν πρόβλημα ὀφείλεται εἰς τὴν κακὴν κατανομήν τοῦ πλοῦτου καὶ τὴν ἀνεπαρκῆ παραγωγὴν. Ἡ τεχνικὴ εἶναι εἰς θέσιν νὰ πολλαπλασιάσῃ τὴν παραγωγὴν τροφίμων. Ἄρκει νὰ διαδοθοῦν αἱ ἀναγκαῖαι γνώσεις εὐρύτητα καὶ νὰ βελτιωθοῦν τὰ συστήματα ὀργανώσεως. Ὁ γνωστὸς οἰκονομολόγος Colin Clark, υἰοθετῶν τὴν ἄποψιν ταύτην, ὑποστηρίζει ὅτι, ἐὰν ἡ παραγωγὴ τροφίμων ὀργανωθῇ παντοῦ ὡς ἐν Δανίᾳ π.χ. (ἦτις μὲ τὰ προϊόντα τῆς διατρέφει σχεδὸν διπλάσιον τοῦ κατοικοῦντος τὴν χώραν πληθυσμὸν), ἡ ὑδρόγειος δύναται νὰ ἐξασφαλίσῃ ἐπαρκῆ μέσα συντηρήσεως εἰς τετραπλάσιον ἢ καὶ πενταπλάσιον τοῦ σημερινοῦ πληθυσμὸν. Αὐτὰ ἐννοεῖται μὲ τὰς σήμερον ἐν χρήσει μεθόδους. Διότι, ἐὰν μελλοντικῶς χρησιμοποιοθῇ ἡ ἀτομικὴ ἐνέργεια εἰς τὴν οἰκονομίαν, ἡ παραγωγὴ εἶναι λίαν πιθανὸν νὰ καταστήσῃ τὴν ζωὴν πολὺ εὐκολωτέραν καὶ νὰ ἐξασφαλίσῃ ὑψηλὸν ἐπίπεδον συντηρήσεως, εἰς ὅλον τὸν κόσμον.

Η ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΝ — ΠΗΓΑΙ — ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΕΩΣ

Υπό F. ROSENFELD

Στατιστικολόγου της Food and Agriculture Organization (F. A. O.)

1. 1. Όρισμός

Δυνάμεθα να καθορίσωμεν εις τὰς γενικάς της γραμμὰς τὴν γεωργικὴν στατιστικὴν ὡς τὸ σύνολον τῶν ἀριθμητικῶν πληροφοριῶν, τῶν σχετικῶν πρὸς τὰ διάφορα ἀντικείμενα τῆς γεωργίας καὶ τῆς οἰκονομίας αὐτῆς. Θὰ πρέπει νὰ δώσωμεν τὸν ὅρισμόν τῆς λέξεως «γεωργία», μὲ βάσιν ἐκεῖνον ὃ ὁποῖος ἐδόθη ὑπὸ τῆς Ὀργανώσεως Τροφίμων καὶ Γεωργίας τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν, εἰς τὸ πρόγραμμά της Ἑθνικῆς Ἀπογραφῆς τῆς Γεωργίας τοῦ 1950· εἶναι ἡ δράσις ἢ ὁποῖα σκοπὸν ἔχει «τὴν παραγωγὴν τῶν ἀγρῶν, παραγωγὴν καρπῶν, καρῶν, σπόρων, φυτῶν, παραγωγὴν βοτάνων, χορταρικῶν καὶ ἀνθέων, καλλιεργουμένων εἰς ἀνοικτὸν χώρον καὶ εἰς πλαίσια, κτηνοτροφίαν, ἐκμετάλλευσιν κτηνοτροφικῶν προϊόντων, τὴν πτηνοτροφίαν καὶ ἐκμετάλλευσιν τῶν πτηνοτροφικῶν προϊόντων, παραγωγὴν μέλιτος, παραγωγὴν κονίκλων καὶ ζώων μὲ γούναν κτλ.» (*).

Θὰ παρατηρήσῃ κανεὶς ὅτι ὁ ὅρισμός αὐτὸς τῆς γεωργίας ἀφορᾷ ἀποκλειστικῶς τὰ προϊόντα τῶν καλλιεργειῶν καὶ τὰ κτηνοτροφικὰ προϊόντα τὰ ὅποια εἶναι οἱ κύριοι καρποὶ τῆς ἐργασίας τῶν χωρικῶν, ἀποκλείει δὲ τὰ δάση καὶ τὰ δασικὰ προϊόντα ὡς καὶ τὰ προϊόντα τῆς ἀλιείας, ἂν καὶ εἰς ὀρισμένας χώρας, ὅπως ἡ Φιλλανδία, ἡ γεωργικὴ ἐργασία, καθαρῶς εἶπεν, δὲν χωρίζεται τῆς δασικῆς. Ἡ γεωργικὴ στατιστικὴ δύναται νὰ παρακολουθήσῃ τὰ προϊόντα τῆς γεωργίας, ἀπὸ τὸ στάδιον τῆς παραγωγῆς των μέχρι ἐκείνου τῆς κατανάλωσος καὶ τῆς χρησιμοποίησός των διὰ τῶν ἐνδιαμέσων σταδίων τῆς ἀποθηκεύσεως, συσκευασίας, κατεργασίας καὶ τῆς διανομῆς διὰ τῶν ἀγορῶν χονδρικῆς καὶ λιανικῆς πωλήσεως. Ἡ ἕκτασις ἢ τὰ ὄρια τοῦ οὕτω καλυπτομένου πεδίου ποικίλλουν ἀπὸ χώρας εἰς χώραν, ἀναλόγως πρὸς τὰς πληροφορίας τὰς ὁποίας χρειάζεται ἐκάστη.

1. 2. Στατιστικαὶ βάσεως καὶ τρέχουσαι στατιστικαὶ

Αἱ γεωργικαὶ στατιστικαὶ δύναται νὰ καταταγοῦν εἰς δύο μεγάλας κατηγορίας: α) ὅσας παρέχουν δεδομένα ἐπὶ τῆς διαρθρώσεως ἢ τῶν μονίμων χαρακτηριστικῶν τῆς γεωργίας ἐνὸς κράτους καὶ β) ὅσας παρέχουν πληροφορίας ἐπὶ τῆς γεωργικῆς δράσεως ἢ ὁποῖα λαμβάνει χώραν κατὰ τρόπον κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον συνεχῆ κατὰ

*) FAO, Πρόγραμμα Παγκοσμίου Ἀπογραφῆς τῆς Γεωργίας τοῦ 1950. Οὐάσιγκτον 1948, σελ. 54.

τὴν διάρκειαν ἑνὸς ἔτους. Ἡ πρώτη ὁμάς ἀποτελεῖ τὰς **γεωργικὰς στατιστικὰς βάσεις**, ἢ δευτέρα τὰς **τρεχοῦσας γεωργικὰς στατιστικὰς**. Τὰ δεδομένα βάσεως ἐπὶ τῶν χαρακτηριστικῶν τῆς γεωργικῆς διαρθρώσεως εἶναι ἀπαραίτητα διὰ τὴν ἐννοήσῃ τις καλῶς τὴν γεωργίαν μιᾶς χώρας· ἀποτελοῦν τὸ σημεῖον ἐκκινήσεως διὰ τὰς κυβερνήσεις ἐκείνας αἱ ὁποῖαι ἐπιθυμοῦν νὰ ἀναπτύξουν καὶ νὰ ἐκμεταλλευθοῦν καλύτερον τοὺς γεωργικοὺς πόρους τῆς χώρας των. Περιλαμβάνουν πληροφορίας ἐπὶ τῆς χρησιμοποιήσεως τῶν ἐδαφῶν, ἐπὶ τῶν χαρακτηριστικῶν τῶν γεωργικῶν ἐκμεταλλεύσεων (ἀριθμὸς καὶ ἔκτασις αὐτῶν, κατανομὴ κατὰ περιοχάς, τρόπος ἀξιοποιήσεως, κ.τ.λ.), τῶν χαρακτηριστικῶν τῆς συνεταιρικῆς ἐργασίας. Ἀριθμητικαὶ πληροφορίαι ἐπὶ τοῦ γεωργικοῦ πληθυσμοῦ καὶ ἐπὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀπασχολουμένων μὲ τὴν γεωργίαν, τοῦ χρησιμοποιουμένου ὕλικου καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων μέσων παραγωγῆς, ἀποτελοῦν ἐπίσης μέρος τῆς γεωργικῆς στατιστικῆς.

Εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν ἡ διάρθρωσις τῆς γεωργίας δὲν μεταβάλλεται οὐσιαστικῶς ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ἔτους εἰς τὸ ἄλλο, δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ προβαίη τις κατ' ἔτος εἰς νέον καταρτισμὸν γεωργικῶν στατιστικῶν βάσεως· ἀρκεῖ νὰ τὰς συγκεντρώη ἀνὰ πενταετίαν ἢ δεκαετίαν βάσει λεπτομεροῦς καὶ πληροῦς ἀπογραφῆς.

Αἱ γεωργικαὶ τρέχουσαι στατιστικαὶ εἶναι κυρίως ἐκείναι αἱ ὁποῖαι ὀφείλουν νὰ παρέχουν πληροφορίας ἐπὶ τῶν ἐργασιῶν ποῦ λαμβάνουν χώραν κατὰ τὴν διάρκειαν ἑνὸς ἔτους. Ἀφοροῦν τὰς καλλιεργουμένας ἐκτάσεις, τὴν παραγωγὴν τῶν καλλιεργειῶν, τὸν ἀριθμὸν τῶν κτηνῶν καὶ τῶν προϊόντων τούτων, τὴν κατανομήν καὶ τὰς τιμὰς τῶν γεωργικῶν προϊόντων, τὰς γεωργικὰς ἐργατικὰς χεῖρας καὶ διάφορα ἄλλα θέματα σχετικὰ πρὸς τὰ ἀνωτέρω, ὡς π. χ. τὴν κατανάλωσιν λιπασμάτων, κινητικῆς δυνάμεως καὶ διαφόρων προϊόντων ἀναγκαίων διὰ τὴν γεωργίαν, τὴν γεωργικὴν πίστιν κτλ. Κατάλογος τῶν κυριωτέρων θεμάτων τῶν καλυπτομένων ὑπὸ τῆς γεωργικῆς στατιστικῆς δίδεται εἰς τὸ παράρτημα.

2. Πηγαὶ τῶν γεωργικῶν στατιστικῶν

Αἱ κυριώτεραι πηγαὶ αἱ ὁποῖαι δύνανται νὰ παράσχουν πληροφορίας ἐπὶ τῆς γεωργίας καὶ τῶν γεωργικῶν ἐργασιῶν εἶναι αἱ ἀκόλουθοι :

- οἱ καλλιεργηταί,
- αἱ τοπικαὶ ἀρχαί, ὡς οἱ δήμαρχοι τῶν ἀγροτικῶν κοινοτήτων, οἱ πάρεδροι, οἱ ἐφοριακοὶ ὑπάλληλοι κ.τ.λ.,
- οἱ ὑπάλληλοι τῶν γεωργικῶν καὶ κτηνοτροφικῶν ὑπηρεσιῶν,
- αἱ ἐπιχειρήσεις κατεργασίας (ἀλευρόμυλοι, ἐργοστάσια λιπασμάτων, ἐλαιοτριβεία, σφαγεῖα κ.τ.λ.),
- οἱ ἔμποροι γεωργικῶν προϊόντων,
- οἱ μεταφορεῖς,
- αἱ ἀγροτικαὶ τράπεζαι,

— οί υπάλληλοι οί διενεργούντες έρεύνας μικρᾶς ἢ μεγάλης κλίμακος αἱ ὁποῖαι περιλαμβάνουν καταμετρήσεις καὶ ἀπαριθμήσεις.

Λέγομεν ὅτι αἱ πληροφορίες αἱ προερχόμεναι ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἀναφερθεισῶν πηγῶν εἶναι **ἀντικειμενικαί**, ἐὰν ὀφείλονται εἰς τὴν καταχώρισιν γεγονότων (ὡς ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα συλλέγονται ἐκ τῶν λογιστικῶν βιβλίων τῶν ἐπιχειρήσεων κατεργασίας, τῶν τραπεζῶν ἢ τῶν ἀρχείων τῶν μεταφορέων) ἢ εἰς τὴν καταμέτρησιν ἢ ἄμεσον ἀπαρίθμησιν (π. χ. καταμέτρησις κτηνῶν ἢ ἐκτάσεων ὑποκειμένων εἰς τὰς διαφόρους καλλιεργείας). Ὅταν τὰ δεδομένα εἶναι προῖδὸν παρατηρήσεων γενικοῦ χαρακτήρος ἢ ἐκτιμήσεων αἱ ὁποῖαι δύνανται νὰ ποικίλλουν μεταξὺ διαφόρων παρατηρητῶν, λέγομεν ὅτι αὗται εἶναι **ὑποκειμενικαί**. Εἶναι προφανές ὅτι τὰ ἀντικειμενικὰ δεδομένα πρέπει νὰ προτιμῶνται ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἔχουν ὑποκειμενικὸν χαρακτήρα, δοθέντος ὅτι τὰ τελευταῖα πιθανὸν νὰ ἐπηρεάζονται σοβαρῶς ὑπὸ προσωπικῶν παραγόντων καὶ δύνανται μάλιστα νὰ μὴ στηρίζονται εἰς καμμίαν θάσιν ἐκτιμήσεως, πραγματικῶς ἱκανοποιητικῆν.

3. Κύρια δυσκολία

Ὁ προσδιορισμὸς τῶν ἀναγκαίων δεδομένων διὰ τὴν κατάρτισιν γεωργικῶν στατιστικῶν συναντᾷ ὄρισμένης δυσκολίας, συναφεῖς πρὸς τὸ ἰδιαίτερον αὐτὸ πεδῖον τῆς στατιστικῆς. Μία τῶν δυσχερειῶν αὐτῶν ὀφείλεται εἰς τὸν ἐξαιρετικῶς μεγάλον ἀριθμὸν τῶν γεωργικῶν ἐκμεταλλεύσεων, τῶν ὁποίων πρέπει νὰ ἐκτιμηθοῦν τὰ χαρακτηριστικὰ καὶ νὰ παρακολουθηθοῦν αἱ ἐργασίαι, καὶ εἰς τὸν ἀκόμη μεγαλύτερον ἀριθμὸν τῶν μονάδων παραγωγῆς ὡς οἱ ἀγροί, οἱ ὁποῖοι ποικίλλουν ἐπὶ πλέον κατὰ τὰς διαστάσεις, εἶναι δὲ συχὰ λίαν ἀκανονίστου σχήματος. Αἱ ἐκμεταλλεύσεις καὶ οἱ ἀγροὶ ἐκτείνονται, ὡς εἶναι εὐνόητον, εἰς δλόκληρον τὴν χώραν, ἀντὶ νὰ εἶναι, ὡς ἡ βιομηχανία ἢ ὄρισμένα ἐμπορικὰ ἐπιχειρήσεις, συγκεντρωμένοι εἰς ὄρισμένας περιοχὰς ἢ σημεῖα. Αἱ δυσκολίαι αἱ ὀφειλόμεναι εἰς τὸ μέγα ποσοστὸν τῶν ἀναλφάβητων μεταξὺ τῶν γεωργῶν καὶ εἰς τὴν μὴ τήρησιν λογιστικῶν βιβλίων ὑπὸ τῶν πλείστων ἐξ αὐτῶν αὐξάνονται ἔτι περισσότερον, λόγῳ τῆς πατροπαραδότου καχυποψίας ἀπέναντι πάσης ἐρεύνης καὶ τῆς τάσεώς των νὰ μὴ παρέχουν ἀκριβεῖς πληροφορίες ἐπὶ τῶν ἐργασιῶν των.

Ἡ μέθοδος παραγωγῆς τῶν γεωργικῶν τροφίμων δὲν ἔχει ἐπίσης τὴν σχετικὴν ἀπλότητα τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς, λόγῳ τῆς ἐπιδράσεως βιολογικῶν καὶ κλιματολογικῶν παραγόντων, οἱ ὁποῖοι δὲν εἶναι δυνατὸν ὅλοι νὰ ἐλεγχθοῦν. Αἱ βροχαί, ἡ θερμοκρασία, ἡ ξηρασία, αἱ πλήμμυραι, τὰ θλαβερὰ ἔντομα, αἱ ἀσθένειαι, καὶ ἀκόμη καὶ οἱ πόλεμοι, μεταβάλλουν τὴν πορείαν τῶν γεωργικῶν ἐργασιῶν. Αἱ γεωργικαὶ ἐργασίαι ἐκτείνονται εἰς ἀρκετοὺς μῆνας τοῦ ἔτους. Ἡ σπορά, ἡ ἀνάπτυξις τῶν φυτῶν, ὁ θερισμὸς, λαμβάνουν χώραν εἰς διαφόρους ἐποχὰς δὲ τὰς διαφόρους καλλιεργείας καὶ μία φάσις τῆς

μιας δύναται να λάβη χώραν κατά τον αὐτὸν χρόνον με ἄλλας φάσεις ὀρισμένων ἄλλων. Ὁ προσδιορισμὸς τῶν δεδομένων πρέπει νὰ λάβη ὑπ' ὄψιν τοὺς φυσικοὺς αὐτοὺς ἀναποφεύκτους παράγοντας καὶ νὰ προσαρμοσθῇ. Πρέπει αἱ στατιστικαὶ ἐργασίαι νὰ γίνωνται συμφώνως πρὸς ἡμερολόγιον προσαρμοζόμενον εἰς τὸ ἡμερολόγιον τῶν γεωργικῶν ἐργασιῶν.

Μία ἄλλη δυσχέρεια προέρχεται ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ἕνα τμήμα τῆς παραγωγῆς καταναλίσκεται εἰς αὐτὴν ταύτην τὴν γεωργικὴν ἐκμετάλλευσιν, κυρίως ὑπὸ μορφὴν σπόρων διὰ τὰς ἐπομένους καλλιέργειας, διὰ τὴν τροφήν τῶν κτηνῶν καὶ διὰ τὰς οἰκογενειακὰς ἀνάγκας τῶν παραγωγῶν εἶναι συνεπῶς ἀναγκαῖον νὰ δίδεται προσοχὴ ὥστε τὰ δεδομένα ἐπὶ τῆς παραγωγῆς νὰ συγκεντροῦνται παντοῦ καὶ πάντοτε συμφώνως πρὸς τοὺς αὐτοὺς ὀρισμούς, οἱ ὅποιοι δύναται π.χ. ν' ἀναφέρονται εἰς τὴν μεικτὴν παγκόσμιον παραγωγὴν ἢ ἀκόμη εἰς μόνην τὴν καθαρὰν παραγωγὴν τὴν χρησιμοποιουμένην πρὸς καταλάωσιν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων.

4 Βασικαὶ ἔννοιαι :

παραγωγὴ, μονάδες παραγωγῆς καὶ ἀποδόσεως

4. 1. Ἡ ἔννοια τῆς παραγωγῆς εἶναι ἡ σπουδαιότερα μεταξὺ ἐκείνων με τὰς ὁποίας ἀσχολεῖται ἡ γεωργικὴ στατιστικὴ. Ὡς εἶδομεν ἤδη, περιλαμβάνει :

- α) τὴν παραγωγὴν τὴν παραδιδομένην εἰς τὸν ἐμπορικὸν τομέα,
- β) τὸ τμήμα τῆς παραγωγῆς τὸ χρησιμοποιούμενον διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ἐκμεταλλεύσεως (σπόροι, κτηνοτροφία, ἄλλαι χρήσεις).
- γ) τὸ τμήμα τῆς παραγωγῆς τὸ χρησιμοποιούμενον διὰ τὰς οἰκογενειακὰς ἀνάγκας τῶν παραγωγῶν.

Δι' ἕνα ὀρισμένον προϊόν, ἡ παραγωγὴ ὀφείλει πάντοτε νὰ ἀφορᾷ εἰς σαφῶς καθωρισμένας καὶ ὅσον τὸ δυνατόν μονίμους καταστάσεις τοῦ προϊόντος.

Ἐπὶ παραδείγματι, αἱ ποσότητες τῶν δημητριακῶν πρέπει πάντοτε νὰ ἐκτιμῶνται μετὰ τὸ ἀλώνισμα καὶ τὴν ἀποξήρανσίν των, αἱ στατιστικαὶ παραγωγῆς δρύζης ὀφείλου νὰ γίνωνται βάσει ξηροῦ «πάντου» (μὴ ἀποφλοιωμένη δρυξά), διὰ τὰ φυτὰ τὰ χρησιμοποιούμενα εἰς τὴν ὑφαντουργίαν αἱ ποσότητες τῶν ἴνων καὶ τῶν σπόρων πρέπει νὰ καταχωρίζονται κεχωρισμένως ἀντὶ νὰ ἐμφανίζονται ὁμοῦ, ὡς π.χ. ὑπὸ τὸν τίτλον «μὴ ἐκκοκισμένος βάμβαξ», ἡ δὲ παραγωγὴ κρέατος ὑπολογίζεται ἐπίσης βάσει τοῦ «θάρους σκελετοῦ». Οἱ ὀρισμοὶ αὗτοι πρέπει νὰ ἀναφέρονται σαφῶς εἰς τὰς ὀδηγίας τὰς ἀπευθυνομένας πρὸς τοὺς ὑπαλλήλους οἱ ὅποιοι συγκεντρῶνουν τὰ στοιχεῖα καί, εἰ δυνατόν, εἰς τὰ δελτία εἰς τὰ ὅποια μεταδίδονται ἢ δημοσιεύονται τὰ δεδομένα αὐτά.

Δὲν εἶναι δυνατόν νὰ καταχωρισθῶν ἀπ' εὐθείας τὰ στοιχεῖα ἐπὶ τῆς παραγωγῆς, παρὰ μόνον ἀφοῦ συγκεντρωθῶν αἱ πληροφορίαι ἐξ ὄλων τῶν παραγωγῶν ἢ ὅταν τὸ προϊόν διέρχεται ἀπὸ ἕνα

περιορισμένον ἀριθμὸν γνωστῶν σημείων ὡς, π.χ., ἀπὸ τὰ ἐκκοκιστήρια διὰ τὸν θάμβακα, τὰς ἀγορὰς ἢ τὰ ἐργοστάσια διὰ τὸν καπνὸν καί, δι' ὄρισμένης χώρας, τοὺς συνεταρισμοὺς πωλήσεως διὰ τὰ γαλακτοκομικὰ προϊόντα ἢ τὰ πουλερικά.

4.2. Ὁ ἀπ' εὐθείας προσδιορισμὸς τῆς παραγωγῆς εἶναι ἡ ἐξαίρεσις· γενικῶς, αἱ στατιστικαὶ τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς ἐξασφαλιζοῦνται διὰ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τῶν ἀριθμῶν τῶν **μονάδων παραγωγῆς** μετὰ τὴν μέσσην ἀπόδοσιν κατὰ μονάδα. Αἱ μονάδες παραγωγῆς δύνανται νὰ εἶναι :

α) διὰ τὰς καλλιεργείας, ὁ ἀγρὸς, ἢ ἔκτασις τοῦ ὁποίου ἐκφράζεται εἰς **ἐκτάρια**. Ἐν τούτοις, ἐπειδὴ τὸ σχῆμα καὶ ἰδίως αἱ διαστάσεις ἐνὸς ἀγροῦ δυνατόν νὰ ποικίλλουν, λαμβάνομεν μίαν πλεόν ὁμοιογενῆ μονάδα, ἢτοι ἐν **ἐκτάριον** καλλιεργημένης γῆς.

β) διὰ τὰς δασικὰς καλλιεργείας, τὸ **σχετικὸν δένδρον**,

γ) διὰ τὴν παραγωγὴν ζωικῆς προελεύσεως, ἓνα παραγωγικὸν ζῶον. Δυνατὸν εἶναι ἐπίσης νὰ ληφθοῦν καὶ ἄλλαι μονάδες ὅπως π.χ. ἡ κυψέλη διὰ τὸ μέλι.

4.3. Ἡ **μέση ἀπόδοσις κατὰ μονάδα** εἶναι ἡ ποσότης ἢ παραγομένη κατὰ μέσον ὄρον ἀπὸ τὴν μονάδα παραγωγῆς ἐντὸς μιᾶς δοθείσης περιόδου. Εἶναι π.χ. ἡ μέση ποσότης τοῦ παραχθέντος γάλακτος κατὰ μέσον ὄρον ἀπὸ μίαν γαλακτοφόρον ἀγελάδα κατὰ τὴν διάρκειαν ἐνὸς μηνὸς ἢ ἐνὸς ἔτους. Πρόκειται προφανῶς διὰ **μέσον ὄρον**, ἐνῶν ἡ ἀπόδοσις μιᾶς δοθείσης μονάδος ποικίλλει ἀπὸ ἀγροῦ εἰς ἀγρὸν, ἀπὸ δένδρου εἰς δένδρον, ἀπὸ ζώου εἰς ζῶον, εἶναι λοιπὸν στατιστικὸς τύπος περίπλοκος, ὁ ὁποῖος πρέπει νὰ ἐξευρεθῇ εἴτε δι' ὑπολογισμοῦ εἴτε δι' ἐκτιμήσεως. Εἶναι δὲ ἀπαραίτητον νὰ δίδεται ἡ ἀναγκαία προσοχὴ ὥστε τὰ στοιχεῖα αὐτὰ νὰ ὑπολογίζωνται μετὰ πᾶσαν ἀντικειμενικότητα καὶ ἀκρίβειαν.

5. Μέθοδοι προσδιορισμοῦ

Τὰ ἀναγκαῖα στοιχεῖα διὰ τὴν κατάρτισιν γεωργικῶν στατιστικῶν δύνανται νὰ ἐξευρεθοῦν :

α) δι' ἀπαριθμήσεως ἢ μετρήσεων ἐφαρμοζομένων ἐφ' ὅλων τῶν μονάδων,

β) διὰ μερικῆς ἀπαριθμήσεως ἢ μερικῆς μετρήσεως,

γ) ἀνευ ἀπαριθμήσεως ἢ μετρήσεως.

5.1. Ὄταν χρησιμοποιῆται ἡ μέθοδος τῆς **πλήρους** ἀπαριθμήσεως, ὁ ὑπολογισμὸς ἀφορᾷ εἰς ὅλας τὰς μονάδας, καὶ τὰ συγκεντρωθέντα στοιχεῖα ἀνάγονται εἰς σύνολον, διὰ νὰ ἐπιτύχωμεν τὰ ἀποτελέσματα τὰ σχετικὰ μετὰ τὰς κοινότητας, τοὺς νομοῦς, τὰς ἐπαρχίας καὶ ὁλόκληρον τὴν χώραν.

Τὰ στοιχεῖα δύνανται νὰ συγκεντρωθοῦν εἴτε δι' ἀμέσου ἀπ' εὐθείας καταμετρήσεως (μέτρησις ἐπιφανείας ἐνὸς ἀγροῦ, ζύγισμα τῶν ἐσοδειῶν, ἀπογραφὴ των κτηνῶν), εἴτε δι' ἐνὸς ἐρωτηματολογίου τὸ ὁποῖον, εἰς ὄρισμένης περιπτώσεις, ἀποστέλλεται διὰ τοῦ

ταχυδρομείου αλλά πού συνηθέστερον συμπληρούνται υπό ειδικῶν υπαλλήλων ἐπὶ τῆς ἀπογραφῆς ἢ μὲ τὴν βοήθειάν των. Ἡ πλήρης ἀπαρίθμησης χρησιμοποιεῖται σχεδὸν πάντοτε εἰς τὰς ἀπογραφὰς τῆς γεωργίας· χρησιμοποιεῖται ἐπίσης συχνὰ διὰ τὰς τρεχούσας γεωργικὰς στατιστικάς.

Εἰς ὠριομένας ἐπαρχίας τῶν Ἰνδιῶν π.χ. αἱ καλλιεργούμεναι μὲ δρυζαν ἐκτάσεις καθορίζονται καθ' ἕκαστον ἔτος ὑπὸ ἐφοριακῶν υπαλλήλων, οἱ ὅποιοι διέρχονται ἕλας τὰς περιφερείας καὶ σημειῶνουν τοὺς καλλιεργουμένους ἀγρούς. Ἐπειδὴ δὲ οἱ ἀγροὶ αὐτοὶ ἀπετέλεσαν ἤδη ἀντικείμενον κτηματολογικῆς μετρήσεως, εἶναι γνωστὴ ἡ ἑκτασις των καὶ ἡ πρόσθεσις των μᾶς δίδει τὰς ζητούμενας πληροφορίας.

Εἰς τὰς χώρας ἐκεῖνας εἰς τὰς ὁποίας τὰ κτήνη ὑπόκεινται εἰς φορολογίαν κατὰ κεφαλὴν, οἱ ὑπολογισμοὶ τῶν ἐφοριῶν ἀποτελοῦν πλήρη ἀπογραφὴν, ἐκτὸς ἐὰν εἶναι ἐσφαλμένοι λόγῳ ἀποκρύψεως κτηνῶν. Εἰς πλείστας χώρας τῆς Εὐρώπης, ἡ πλήρης ἀπαρίθμησης τῶν κτηνῶν ἐκάστης ἐκμεταλλεύσεως γίνεται κατ' ἔτος ὑπὸ στατιστικῶν ὑπηρεσιῶν, ἐπανειλημμένως δὲ ἐντὸς τοῦ ἔτους διὰ τὰ χοιρίδια. Μέχρι τοῦ 1952, ἐν ἐρωτηματολόγιον ἀπεστέλλετο τετράκις τοῦ ἔτους ταχυδρομικῶς εἰς ὅλους τοὺς γεωργοὺς τῆς Μεγάλης Βρεταννίας ὄχι μόνον διὰ τὴν ἀπογραφὴν τῶν κτηνῶν ἀλλὰ καὶ διὰ τὰς τρεχούσας γεωργικὰς στατιστικάς, καὶ ὅλοι σχεδὸν οἱ ἐρωτώμενοι παρῆχον τὰς ζητούμενας πληροφορίες. Ἀπὸ τοῦ 1952 ἐρωτᾶται μόνον εἰς ἐπὶ τριῶν γεωργῶν, πλὴν κατὰ Ἰούνιον, ὁπότε διατηρεῖται ἡ μέθοδος τῶν πλήρους ἀπαριθμήσεως. Ἐν ἄλλο παράδειγμα πλήρους ἀπογραφῆς εἶναι τῆς ὑποχρεωτικῆς δηλώσεως τῶν καλλιεργειῶν δημητριακῶν ὑπὸ τῶν Γάλλων καλλιεργητῶν. Ἡ παραγωγή βάμβακος εἰς Αἴγυπτον ὑπολογίζεται καὶ αὐτὴ συνολικῶς εἰς τὰ ἐκκομιστήρια, ὅπου στέλλεται ὁλόκληρος ἡ ἑσοδεία.

δ. 2. Εἰς τὴν τελευταίαν αὐτὴν περίπτωσιν, ὁ ὑπολογισμὸς τῆς ἑσοδείας εἶναι ἡ δευτερεύουσα ἐργασία καὶ δὲν δημιουργεῖ σχεδὸν διόλου δαπάνας, ἐνῶ ἀντιθέτως, ἡ πλήρης ἀπογραφὴ, ὅταν λαμβάνη χώραν μόνον διὰ τὸν σκοπὸν αὐτόν, ἀποβαίνει συχνὰ δαπανηρά, μακρὰ καὶ πιθανὸν νὰ συναντήσῃ σοβαρὰς δυσκολίας. Τότε εἶναι δυνατόν νὰ προσφύγωμεν εἰς **μερικὰς ἀπογραφὰς ἢ δειγματοληψίας**, αἱ ὁποῖαι ἐπιτρέπουν νὰ ὑπολογισθῇ τὸ ζητούμενον χαρακτηριστικόν, διὰ τῆς ἐξετάσεως περιωρισμένου ἀριθμοῦ μονάδων αποτελουσῶν δειγματολόγιον τοῦ μελετωμένου συνόλου. Αἱ ἀπογραφαὶ αὐταί, ἐὰν ἐκτελοῦνται καταλλήλως, δύνανται νὰ δώσουν ἐκτιμήσεις μεγάλης ἀκριθείας, ἰδίως ἐὰν γίνεται χρῆσις τῶν συγχρόνων μεθόδων, τῶν βασισσομένων ἐπὶ τοῦ ὑπολογισμοῦ τῶν πιθανοτήτων. Εἶδομεν ἀνωτέρω ὅτι αἱ γεωργικαὶ στατιστικά τῆς Μεγάλης Βρεταννίας ἐκτελοῦνται τώρα, τρεῖς φορές ἐπὶ τεσσάρων, διὰ τῆς ἀποστολῆς ἐρωτηματολογίων εἰς ποσοστὸν ἐκμεταλλεύσεων πού ἀντιπροσωπεύει τὸ ἐν τρίτον τῶν γεωργικῶν ἐκμεταλλεύσεων. Εἰς τὰς Ἰνδίας, αἱ ἀπο-

δόσεις τῶν κυριωτέρων καλλιεργειῶν ὑπολογίζονται βάσει καταμετρήσεων πού γίνονται ἐπὶ ἑνὸς ὄρισμένου ἀριθμοῦ μικρῶν τεμαχίων γῆς - δειγμάτων, ἐκλεγομένων συμφῶνως πρὸς τὴν μέθοδον τῶν πιθανοτήτων. Ἀνάλογοι μέθοδοι ἐφαρμόζονται ἤδη ὁλογὲν περισσότερον διὰ τὰς τρεχούσας ἐκτιμήσεις ἀποδόσεων (Γερμανία, Σουηδία κτλ.) ἢ διὰ τὴν ἐξακρίθωσιν καὶ διόρθωσιν ὄσων γίνονται δι' ὀλιγώτερον ἀντικειμενικῶν μεθόδων (Ἠνωμένοι Πολιτεῖαι, Ἠνωμένον Βασίλειον, Γιουγκοσλαβία).

Χρησιμοποιοῦνται ἐπίσης μέθοδοι δειγματοληψίας καθ' ἃς αἱ μονάδες αἱ ἀποτελοῦσαι τὰ δείγματα δὲν ἐκλέγονται τυχαίως συμφῶνως πρὸς μίαν πιθανὴν βάση ἀλλὰ λαμβάνονται εἰδικῶς μεταξὺ τῶν μονάδων αἱ ὁποῖαι θεωροῦνται ὡς ἀντιπροσωπευτικαὶ ἢ ἐπιβάλλονται ὑπὸ τῶν συνθηκῶν. Αἱ ἐκτιμήσεις τῆς ἀποδόσεως τῶν καλλιεργειῶν γίνονται εἰς Ἑλβετίαν βάσει παρατηρήσεων γενομένων εἰς τὰς γεωργικὰς ἐκείνας ἐκμεταλλεύσεις αἱ ὁποῖαι θεωροῦνται ὡς ἀντιπροσωπευτικαὶ. Εἰς τὴν Ἰνδοκίναν, ἐπίσης, αἱ ἀποδόσεις τῶν «πάντου» ὑπελογίζοντο βάσει τῶν μετρήσεων τῶν γενομένων ἐπὶ δειγμάτων ἐκλεγομένων εἰς ὄρυζοκαλλιεργείας μέσου τύπου.

Εἶναι προφανές ὅτι, ἔταν ἡ ἐκλογή δὲν εἶναι τυχαία, εἶναι πολὺ δύσκολον γὰ γίνῃ ὁ ἔλεγχος τῶν κατὰ τὴν ἐκτίμησιν λαθῶν. Εἰς τὰς Ἠνωμένας Πολιτεῖας καὶ τὸν Καναδᾶν, τὸ πλεῖστον τῶν γεωργικῶν στατιστικῶν καταρτίζεται βάσει τῶν πληροφοριῶν τῶν παρεχομένων ὑπὸ τῶν καλλιεργητῶν, οἱ ὁποῖοι δέχονται γὰ ἀπαντήσουν εἰς τὰ ἀποστελλόμενα εἰς αὐτοὺς ἐρωματηματολόγια καὶ πού ἀντιπροσωπεύουν 20—30ο τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ τῶν γεωργῶν. Εἰς τὰς δύο αὐτὰς χώρας προσπαθοῦν γὰ διορθώσουν τὰ λάθη τῆς δειγματοληψίας διὰ τῆς χρησιμοποίησεως πληροφοριῶν συγκεντρωθεισῶν κατὰ τὰς πλήρεις ἀπογραφάς, τὰς ὁποίας συγκρίνουν μὲ τὰ τρέχοντα δεδομένα διὰ μεθόδων παλινδρομήσεως, ὅπως ὀνομάζονται.

δ. 3. Εἰς πολλὰς χώρας χρησιμοποιοῦν, ἐπίσης, ἀποκλειστικῶς ἢ συγχρόνως πρὸς τὰς ἤδη ἀναφερθείσας μεθόδους, ἀλλὰ αἱ ὁποῖαι δὲν ἀπαιτοῦν ἀπογραφὰς ἢ καταμετρήσεις ἀλλὰ βασίζονται μόνον εἰς **τὴν ἐκτίμησιν τῶν ὑπαλλήλων τῶν γεωργικῶν ὑπηρεσιῶν** καὶ τῆς κτηνοτροφίας ἢ ἄλλων ἀρμοδίων προσώπων. Ζητεῖται περιοδικῶς ἀπὸ τοὺς ὑπαλλήλους αὐτοὺς ἢ τὰς ἐπιτροπὰς γὰ παράσχουν πληροφορίας ὡς πρὸς τὰς καλλιεργουμένας ἐκτάσεις, τὰς συνθήκας καλλιεργείας, τὰς ἀποδόσεις, τὸν ἀριθμὸν τῶν κτηνῶν κτλ. διὰ τὴν περιφέρειαν ἢ ὁποία εὑρίσκεται ἐντὸς τῆς δικαιοδοσίας των. Φαίνεται δύσκολον γὰ ἀποφευχθῆ ὅτι ὑπολογισμοὶ αὐτοὶ γὰ μὴ περιέχουν πολλὰ λάθη ἐκτιμήσεως, ἰδίως ἐὰν ἀφοροῦν μεγάλας περιοχάς.

Εἶναι συνήθως ἱκανοποιητικοὶ μόνον ἔταν ἀφοροῦν μικρὰς περιφέρειας, π. χ. κοινότητας, ἀν καταρτίζονται ὑπὸ «ἐπιτροπῶν τοῦ χωριοῦ» βοηθουμένων ὑπὸ τῶν ὑπαλλήλων τῶν γεωργικῶν ὑπηρεσιῶν καὶ ἀν γίνεταί χρεῖσις στοιχείων βάσεως συγκεντρωθέντων κατὰ μίαν πρόσφατον γεωργικὴν ἀπογραφὴν.

*
*
*

Όπως βλέπομεν, τὸ κύριον μέλημα τοῦ γεωργικοῦ στατιστικοῦ λόγου εἶναι νὰ ἐξουδετερώσῃ τοὺς ὑποκειμενικοὺς παράγοντας, οἱ ὅποιοι ὑπεισέρχονται εἰς τὰς ἐκτιμήσεις εὐθὺς ὡς εἶναι τὶς ἠναγκα-
σμένους, διὰ πρακτικοὺς λόγους, νὰ μὴ ἐκτελέσῃ πλήρεις ἀπογραφὰς ἢ δειγματοληψίας, στηριζομένας ἐπὶ τῆς βάσεως τῶν πιθανοτήτων. Εἶναι προφανές ὅτι δὲν εἶναι δυνατόν νὰ συστήσωμεν τὴν ἐφαρμο-
γὴν μιᾶς ἢ ἄλλης μεθόδου πρὸς γενικὴν ἐφαρμογὴν. Ἡ ἐκλογή τῶν μεθόδων καταρτίσεως στατιστικῶν καὶ τῶν μέσων ἐλέγχου καὶ recouperment ἐξαρτᾶται ἐκ τῶν ἐκάστοτε συνθηκῶν καὶ θὰ πρέπει νὰ συμβιβάζῃ τὰς στατιστικὰς ἀνάγκας καὶ τὴν ἀνάγκην ἀκριβεΐας ἀφ' ἑνός, μετὰ τὴν δυνατότητα ἐφαρμογῆς τῆς μεθόδου ἀπὸ ἀπόψεως διοικητικῆς, τεχνικῆς καὶ οἰκονομικῆς ἀφ' ἑτέρου.

Παράρτημα. Ἀντικείμενον τῆς Γεωργικῆς Στατιστικῆς (*)

A. Στατιστικαὶ βάσεις. Διάρθρωσις τῆς Γεωργίας

1. Ἐκμεταλλεύσεις καὶ τρόπος ἀξιοποιήσεως.
2. Γεωργικὸς πληθυσμὸς καὶ ἐργατικαὶ χεῖρες.
3. Χρησιμοποίησις τῶν γαιῶν.
4. Μονάδες ἐσοδείας. Διαστάσεις τῶν γαιῶν, ἀριθμὸς δένδρων, κτλ.
5. Ἀριθμὸς κτηνῶν καὶ πουλερικῶν.
6. Ἐγκαταστάσεις, κτίρια, ἐργαλεῖα.
7. Ἀρδεύσεις, ἀποστράγγισις, περιποιήσις τοῦ ἐδάφους.

B. Τρέχουσαι γεωργικαὶ στατιστικαὶ

1. Ζωικὴ καὶ φυτικὴ παραγωγή.
- α) Ἐσοδεῖται.
- Ἐκτάσεις ἐσπαρμένας, ἢ ἀριθμὸς δένδρων ἢ φυτῶν.
  - Ἐκτάσεις καλλιεργούμεναι.
  - Ἐκτάσεις εἰς τὰς ὁποίας ἡ καλλιέργεια δὲν ἐπέτυχεν (αἰτίαι).
  - Παραχθεῖσαι ποσότητες.
  - Ἀξία τῶν προϊόντων κατὰ τὴν παραγωγὴν.
- β) Κτήνη καὶ πουλερικά.
- Ἀριθμὸς τούτων, κατατασσομένων κατὰ εἶδος, ράτσαν, ἡλικίαν, φύλον καὶ χρησιμοποίησις των.
  - Ζωικὴ παραγωγή.
  - Ἐπιζωοτίαι καὶ δρᾶσις τῶν κτηνιατρικῶν ὑπηρεσιῶν.
2. Οἰκονομικαὶ καὶ κοινωνικαὶ στατιστικαὶ, σχέσιν ἔχουσαι μετὰ τὴν γεωργίαν.

*) Ἀπόσπασμα τῆς μελέτης «Ἰδιαίτερα προβλήματα ὀργανώσεως καὶ λειτουργίας μιᾶς ὑπηρεσίας γεωργικῶν στατιστικῶν» ὑπὸ Φ. Ρόζενφελντ καὶ Τζ. Ράδερφορντ. Ἡνωμένα Ἑθνη, Διεθνὲς Συνέδριον ἐπὶ τῆς Στατιστικῆς Ὀργανώσεως, Ὀττάβα, 1952.

- α) Γεωργικός πληθυσμός και γεωργικαί ἐργατικαί χεῖρες,
 Γεωργικός πληθυσμός.
 Ἄριθμός ἐργατῶν βάσει τῆς ἀπασχολήσεώς των (συλλογική ἐργασία), τῶν προσόντων, φύλου και ἡλικίας των.
 Ἡμερομίσθια γεωργῶν εἰς εἶδη και en nature.
- β. Μηχανικά ἐργαλεῖα, ἐγκαταστάσεις, παρακαταθῆκαι, περί-
 φθορος μηχανῶν και ἐργαλείων και ἀξία αὐτῶν.
 Χρησιμοποιούμενα λιπάσματα : ἀξία και ποσότης.
 Χρησιμοποιούμενα ἀπολυμαντικά (ἐντομοκτόνα, μυκητοκτόνα), ποσότης και ἀξία.
 Ἄλλαι παρακαταθῆκαι (σχοινία, δοχεῖα, καύσιμα κτλ.) : πο-
 σότης και ἀξία.
- γ) Τιμή.
 Τιμή κατὰ τὴν παραγωγὴν τῶν γεωργικῶν προϊόντων.
 Τιμή τῶν ἀγορασθέντων εἰδῶν ὑπὸ τῶν καλλιεργητῶν.
- δ) Χρῆσις τῶν γεωργικῶν προϊόντων.
 Σπόροι.
 Κτηνοτροφία.
 Τροφή διὰ τοὺς ἀνθρώπους.
 Λοιπαὶ χρήσεις (βιομηχανική χρῆσις κτλ.).
 Ἐξωτερικὸν ἐμπόριον (εἰσαγωγαί, ἐξαγωγαί).
 Ἀποθέματα εἰς ἀποθήκας, καταστήματα κτλ.
- ε) Ἔτησία ἀπογραφὴ τῶν γεωργικῶν ἐκμεταλλεύσεων (ποσότης και ἀξία συνόλου).
 Γαῖαι και κτίρια.
 Κτήνη και πουλερικά
 (ἀξία συμπληρωματικὴ τοῦ ποσοῦ τοῦ γνωστοῦ διὰ τοῦ «β»-
 πρώτη γραμμῆ).
 Γεωργικά προϊόντα.
 Ἄλλα (π. χ. γεωργικαὶ παρακαταθῆκαι κτλ.)
 στ. Γεωργικὴ πίστις
 Δάνεια και ἐξοφλήσεις.
 Καταβληθέντες τόκοι.
 Χρέωσις γεωργίας.

ΤΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ

Ὑπὸ τοῦ κ. ΕΥΣΤ. ΠΑΝΑ

I. Ἡ ἔννοια τοῦ πραγματικοῦ ἐθνικοῦ προϊόντος

Οἱ καταρτιζόμενοι ἑτησίως ὑπολογισμοὶ τῶν συμπεριλαμβανομένων εἰς τὰς σειρὰς τῶν ἐθνικῶν λογαριασμῶν μιᾶς χώρας ἐθνικῶν μεγεθῶν παρουσιάζουν μέγιστον ἐνδιαφέρον, τόσον διὰ τοὺς ἀσκοῦντας τὴν οἰκονομικὴν πολιτικὴν ὅσον καὶ διὰ τοὺς ἀσχολουμένους μὲ οἰκονομικὴν καὶ στατιστικὴν ἀνάλυσιν. Τοῦτο ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὴν ἀνάπτυξιν τὴν ὁποῖαν ἔλαβον διεθνῶς καὶ παρ' ἡμῖν αἱ ἔρευναι τῶν ἐννοιολογικῶν καὶ στατιστικῶν προβλημάτων τῶν ἀναφερομένων εἰς τὴν πρακτικὴν τοῦ ὑπολογισμοῦ τῶν Ἐθνικῶν Λογαριασμῶν. Χάρις εἰς τὰς ἐρεῦνας ταύτας ἐπετεύχθη, σὺν τῷ χρόνῳ, πρόοδος τῆς τεχνικῆς τοῦ ὑπολογισμοῦ τῶν κυριωτέρων ἐθνικῶν μεγεθῶν, αὐξηθείσης ἀντιστοίχως τῆς χρησιμότητός των ὡς ὀργάνων μετρήσεως τῶν οἰκονομικῶν φαινομένων.

Παρὰ τὸ καθεαυτὸ ἐνδιαφέρον τὸ ὁποῖον παρουσιάζουν οἱ ὑπολογισμοὶ τῶν ἐθνικῶν μεγεθῶν μιᾶς μεμονωμένης χρονικῆς περιόδου, ἡ χρησιμότης των καθίσταται πολλαπλασιασία ἐφ' ὅσον ὑφίσταται ἡ δυνατότης τῆς συγκρίσεώς των πρὸς τοὺς ὑπολογισμοὺς τοὺς ἀναφερομένους εἰς ἑτέρας χρονικὰς περιόδους, εἰς τρόπον ὥστε νὰ προκύψῃ ἡ ἐν τῷ χρόνῳ ἐξέλιξις των.

Ἡ κατάρτισις ὑπολογισμῶν κατὰ τὸ δυνατόν συγκρισίμων ἐν τῷ χρόνῳ εἶναι ἐξ ἴσου ἀναγκαία πρὸς τοὺς συνήθεις ὑπολογισμοὺς τοὺς καταρτιζομένους ἐπὶ τῇ βάσει τῶν δεδομένων τῶν ἀναφερομένων εἰς τὰς ποσότητας καὶ τιμὰς ἐνὸς ἐκάστου ἔτους. Τὴν ἀνάγκην πραγματοποιήσεως συγκρίσεων ἐν τῷ χρόνῳ δὲν καλύπτουν οἱ καταρτιζόμενοι βάσει τῶν τρεχουσῶν τιμῶν ἐκάστου ἔτους ὑπολογισμοί, λόγῳ τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ ἀγοραστικὴ δύναμις τοῦ νομίσματος δὲν παραμένει ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος σταθερά, εἰς τρόπον ὥστε ἡ σύγκρισις τῶν εἰς τρεχούσας τιμὰς ὑπολογισμῶν τῶν ἐθνικῶν μεγεθῶν νὰ μὴ εἶναι ἐνδεικτικὴ τῆς πραγματικῆς ἐξελίξεως τῆς οἰκονομίας μεταξὺ τῶν ὑπὸ σύγκρισιν χρονικῶν περιόδων. Πράγματι, τὸ γενικὸν ἐπίπεδον τῶν τιμῶν δὲν παραμένει ἀμετάβλητον. Ὅθεν, τὸ χρηματικὸν μέγεθος ἐνὸς ἐθνικοῦ μεγέθους τοῦ ἔτους Α εἶναι δυνατόν νὰ διαφέρῃ ἐκείνου τοῦ ἔτους Β, εἴτε λόγῳ τῆς μεταβολῆς ἐνὸς ἐκ τῶν δύο συστατικῶν τῆς ἀξίας—τῶν τιμῶν ἢ τῶν ποσοτήτων—εἴτε καὶ ἀμφοτέρων. Ἐπὶ πλεόν, εἶναι δυνατόν νὰ σημειωθοῦν καὶ ἀντίρροποι μεταβολαὶ τῶν συστατικῶν στοιχείων τῆς ἀξίας. Εἶναι δυνατόν π.χ. ἡ μείωσις τοῦ ὄγκου τῆς παραγωγῆς ἐνὸς προϊόντος νὰ ὀδηγήσῃ εἰς ὑψωσιν τῆς τιμῆς του, εἰς τρόπον ὥστε ἡ ἀξία εἴτε νὰ παραμείνῃ ἀμετάβλητος εἴτε νὰ κι-

νηθῆ κατά τρόπον μὴ ἀνάλογον πρὸς τὴν μείωσιν τοῦ πραγματικοῦ ὄγκου τῆς παραγωγῆς.

Συνεπῶς, αἱ ἐν τῷ χρόνῳ συγκρίσεις τῶν ἔθνικῶν μεγεθῶν δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ λάβουν τὴν μορφήν συγκρίσεων μεταξὺ τῶν εἰς τρεχούσας τιμὰς καταρτιζομένων ὑπολογισμῶν. Πολὺ περισσότερον ἐνδιαφέρουσα καὶ οὐσιαστικὴ καθίσταται ἡ σύγκρισις μεταξὺ τῶν ὄγκων τῶν ἀγαθῶν καὶ ὑπηρεσιῶν, εἴτε τῶν παραχθέντων εἴτε τῶν ἀναλωθέντων μεταξὺ τῶν ὑπὸ σύγκρισιν χρονικῶν περιόδων. Οὕτως εἰσάγεται ἡ ἔννοια τοῦ ὄγκου τῶν περιλαμβανομένων εἰς τοὺς ἔθνικοὺς λογαριασμοὺς ἀγαθῶν καὶ ὑπηρεσιῶν, ἐκφραζομένου εἰς σταθερὰν ἀξίαν, χρησιμοποιουμένων πρὸς τοῦτο σειρᾶς σταθερῶν τιμῶν. Πράγματι, ὁ βαθμὸς τῆς προόδου τῆς συνολικῆς παραγωγικῆς ἰκανότητος μιᾶς χώρας ἢ τῆς συνολικῆς εὐημερίας τῆς προκύπτει ἐκ τῆς συγκρίσεως τῶν ὄγκων τῆς παραγωγῆς ἢ τῆς καταναλωτικῆς δαπάνης, ἐν συναρτήσει πρὸς τὰς μεταβολὰς τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐργαζομένων ἢ τῶν καταναλωτῶν. Πρὸς διάκρισιν ἀπὸ τοὺς εἰς τρεχούσας τιμὰς ὑπολογισμοὺς τῶν ἔθνικῶν μεγεθῶν, οἱ ὑπολογισμοὶ τοῦ ὄγκου τῶν ὀνομάζονται πραγματικοί. Οὕτω π.χ. πραγματικὸν ἔθνικὸν προϊόν καλεῖται τὸ ἔθνικὸν μέγεθος τὸ ὁποῖον ἐκφράζει τὸν ὄγκον τῶν παραχθέντων ἀγαθῶν καὶ ὑπηρεσιῶν, ἀποτιμώμενον εἰς σταθερὰς τιμὰς μιᾶς δεδομένης περιόδου.

Ἡ ἔννοια τοῦ πραγματικοῦ εἰσοδήματος εἶναι στενῶς συνδεδεμένη πρὸς τὴν ἀνωτέρω ἔννοιαν τοῦ πραγματικοῦ προϊόντος. Ὡς πραγματικὸν εἰσόδημα νοοῦμεν τὸ σύνολον τῶν ἀμοιβῶν τῶν συντελεστῶν τῆς παραγωγῆς ὡς ἐκ τῆς συμμετοχῆς τῶν εἰς τὴν παραγωγὴν τοῦ πραγματικοῦ ἔθνικοῦ προϊόντος μιᾶς δεδομένης περιόδου. Ἀπὸ ἀπόψεως δυνατότητος μετρήσεως τοῦ μεγέθους τούτου, ἡ διεθνὴς πρακτικὴ ἀπέδειξεν ὅτι ὁ ἀπ' εὐθείας ὑπολογισμὸς τοῦ πραγματικοῦ εἰσοδήματος προσκρούει εἰς μεγάλας δυσκολίας καὶ εἰς αὐτὰς τὰς χώρας εἰς τὰς ὁποίας οἱ ὑπολογισμοὶ τοῦ μεγέθους τούτου εἰς τρεχούσας τιμὰς, βασίζονται ἐπὶ τῆς λεγομένης εἰσοδηματικῆς ἢ ἄλλως ὑποκειμενικῆς μεθόδου ὑπολογισμοῦ. Ἀκόμη καὶ εἰς τὰς χώρας ταύτας, ὁ ὑπολογισμὸς τοῦ πραγματικοῦ εἰσοδήματος πραγματοποιεῖται κατὰ ἕμμεσον τρόπον, χρησιμοποιουμένου εἴτε, ὡς παρ' ἡμῖν, τοῦ ὑπολογισμοῦ τοῦ ἐγχωρίου προϊόντος εἴτε, ὡς εἰς ὠρισμένας χώρας, τοῦ ὑπολογισμοῦ τῆς ἔθνικῆς δαπάνης.

Εἰς τὴν χώραν μας, ἡ ἔρευνα τῶν προβλημάτων τοῦ καταρτισμοῦ τῶν ὑπολογισμῶν τοῦ ἔθνικοῦ προϊόντος ἔλαβεν εὐρυτέραν ἀνάπτυξιν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, κυρίως ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν τῆς παρὰ τῷ Ὑπουργεῖῳ Συντονισμοῦ Διευθύσεως Ἐθνικῶν Λογαριασμῶν, ἀντικείμενον τῆς ὁποίας εἶναι ἡ κατάρτισις τῶν Ἐθνικῶν Λογαριασμῶν τῆς χώρας ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὀδηγιῶν τοῦ Ὄργανισμοῦ Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Συνεργασίας καὶ τῆς Στατιστικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ὄργανισμοῦ τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν. Ὑπὸ

της Διευθύνσεως ταύτης κατηρτίσθησαν σειραὶ τοῦ Ἐθνικοῦ Προϊόντος καὶ τῶν λοιπῶν κυριωτέρων οικονομικῶν μεγεθῶν, πλὴν τῆς καταναλώσεως, εἰς σταθεράς τιμὰς τοῦ ἔτους 1951. Αἱ σειραὶ αὗται ἀναφέρονται εἰς τὸ χρονικὸν διάστημα τῶν ἐτῶν 1948—1953, διὰ τὸ ὁποῖον ὑφίσταται, οὕτως, ἡ δυνατότης πραγματικῶν συγκρίσεων.

Τὰ θεωρητικὰ καὶ πρακτικὰ προβλήματα τοῦ ὑπολογισμοῦ τοῦ πραγματικοῦ ἔθνικοῦ προϊόντος, ἅτινα ἀποτελοῦν τὸ ἀντικείμενον τῆς παρούσης ἐργασίας, ὡς ἔχοντα γενικὴν ἰσχύν, ἀφοροῦν καὶ τοὺς ὑφισταμένους ἑλληνικοὺς ὑπολογισμοὺς τοῦ πραγματικοῦ προϊόντος καὶ εἰσοδήματος. Συνεπῶς, ἡ γνώσις τῶν ἐπιτρέπει τὴν καλύτεραν ἐκτίμησιν τῶν ἑλληνικῶν ὑπολογισμῶν ὑπὸ τοῦ χρησιμοποιουμένου τούτους εἴτε εἰς τὴν οἰκονομικὴν πολιτικὴν εἴτε εἰς τὰς θεωρητικὰς ἐρεῦνας περὶ τῆς ἐξελίξεως τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας ὑπὸ τὸ πρῖσμα τῶν δεδομένων τῶν Ἐθνικῶν Λογαριασμῶν.

II. Τὰ θεωρητικὰ προβλήματα τοῦ ὑπολογισμοῦ τοῦ πραγματικοῦ ἔθνικοῦ προϊόντος

Τὸ μέγεθος τοῦ πραγματικοῦ προϊόντος ἀποτελεῖ τὸ κύριον ὄργανον τὸ ὁποῖον χρησιμοποιεῖ ἡ οἰκονομικὴ θεωρία διὰ τὴν μέτρησιν τῶν μεταβολῶν τῆς παραγωγικῆς ἰκανότητος μιᾶς δεδομένης χώρας, ἐφ' ὅσον εἰς τὸ μέγεθος τοῦτο ἀντικατοπτρίζεται ἡ συνολικὴ παραγωγή ἀγαθῶν καὶ ὑπηρεσιῶν. Τὰ λοιπὰ ἔθνικὰ μεγέθη, ἂν καὶ καθεαυτὰ ἐνδιαφέροντα καὶ χρήσιμα, δὲν δύνανται νὰ ἀντικαταστήσουν τὸ μέγεθος τοῦτο εἰς τὸν κύριον ρόλον τοῦ μέτρου τῆς συνολικῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος. Πράγματι, τὸ πραγματικὸν ἔθνικὸν προϊόν διαφέρει, πρῶτον, τοῦ πραγματικοῦ ἐγχωρίου προϊόντος κατὰ τὸ γεγονός ὅτι περιλαμβάνει καὶ τὰ εἰσρέοντα ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς εἰσοδήματα, μειωμένα κατὰ τὰ ἐκρέοντα ἐκ τῆς χώρας πρὸς τὴν ἀλλοδαπὴν τοιαῦτα. Δεύτερον, διαφέρει τῶν συνολικῶν διαθεσίμων πόρων τῆς οἰκονομίας, καθ' ὅσον δὲν περιλαμβάνει τὸ τυχὸν πλεόνασμα τοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν, τὸ ὁποῖον χρηματοδοτεῖται εἴτε ἐκ τοῦ καθαροῦ δανεισμοῦ τῆς χώρας ὑπὸ τῆς ἀλλοδαπῆς εἴτε ἐκ τῆς καθαρᾶς εἰσροῆς κεφαλαίων ἐκ μεταβιβάσεων τῆς ἀλλοδαπῆς πρὸς τὴν χώραν.

Ὅθεν, ἡ ἔννοια τῆς παραγωγῆς ἐνέχει ὑψίστην σημασίαν κατὰ τὴν κατάρτισιν τῶν ὑπολογισμῶν τοῦ ἔθνικοῦ προϊόντος, ἐφ' ὅσον τὸ μέγεθος τοῦτο ἐκφράζει τὸ σύνολον τῶν παραχθέντων τελικῶν ἀγαθῶν καὶ ὑπηρεσιῶν. Ἐκ τῆς ἐννοίας ταύτης ἐξαρτᾶται, ἐν τελευταίᾳ ἀναλύσει, ὁ ὄγκος τῶν οικονομικῶν ἀγαθῶν καὶ ὑπηρεσιῶν ἅτινα θὰ συμπεριληφθοῦν εἰς τοὺς σχετικοὺς ὑπολογισμοὺς. Ἐκ τῆς τοιαύτης ὁμως ἐννοίας δυνατὸν νὰ δημιουργηθοῦν, ἰδίως κατὰ τὰς συγκρίσεις ἀπομεμακρυσμένων μεταξὺ τῶν περιόδων, θεωρητικὰ προβλήματα οὐσιώδους περιεχομένου τῆς κατωτέρω μορφῆς.

Ὡς βασικὸν κριτήριον διὰ τὴν κατάταξιν μιᾶς δεδομένης δραστηριότητος εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἔννοιαν τῆς παραγωγῆς, εἰς τρόπον ὥστε νὰ περιληφθῇ αὕτη εἴτε ὄχι εἰς τοὺς ὑπολογισμοὺς τοῦ

ἀποτελοῦντος τὸ μέτρον τῆς συνολικῆς παραγωγῆς ἔθνικοῦ προϊόντος, θεωρεῖται τὸ κριτήριον τῆς συναλλαγῆς. Ἐφ' ὅσον μία δραστηριότης ὀδηγεῖ εἰς συναλλαγὴν θεωρεῖται αὕτη ὡς οἰκονομικὴ καὶ συμπεριλαμβάνεται εἰς τὴν παραγωγικὴν δραστηριότητα τῆς οἰκονομίας. Συνεπῶς, ἡ δραστηριότης ἣτις δὲν ἀποβλέπει εἰς τὴν δημιουργίαν οἰκονομικῶν ἀξιῶν δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν εἰς τὸ ἔθνικόν προϊόν τῆς χώρας. Ἐν τούτοις ὁ κανὼν οὗτος δὲν ἰσχύει ἀπολύτως. Ὁρισμέναι δραστηριότητες, ἔστω καὶ ἂν δὲν ὀδηγοῦν εἰς συναλλαγὴν, ἔχουν συμπεριληφθῆ εἰς τὴν ἔννοιαν τῆς παραγωγῆς. Οὕτω, ἡ παραγωγή ἀγροτικῶν προϊόντων πρὸς ἰδίαν χρῆσιν τοῦ παραγωγοῦ περιλαμβάνεται εἰς τὴν ἔννοιαν τῆς παραγωγῆς, καθὼς ἐπίσης καὶ αἱ ὑπηρεσίαι στεγάσεως τῆς ἰδιοχρησιμοποιουμένης ὑπὸ τοῦ ἰδιοκτῆτου τῆς οἰκίας.

Εἶναι ὅμως φυσικόν, ἰδίως διὰ τὰς ὀλιγώτερον ἀνεπτυγμένας οἰκονομίας, νὰ αὐξάνεται σὺν τῷ χρόνῳ ὁ ἀριθμὸς τῶν οἰκονομικοῦ περιεχομένου δραστηριοτήτων, ἐνῶ παραλλήλως νὰ μειοῦται ὁ ἀριθμὸς τῶν μὴ ἀποβλεπουσῶν εἰς συναλλαγὴν τοιοῦτων. Οὕτω π. χ. ἡ οἰκονομικὴ πρόοδος μιᾶς χώρας ὀδηγεῖ συνήθως εἰς τὴν μείωσιν τοῦ ὄγκου τῶν μὴ θεωρουμένων ὡς αὐτοῦπηρεσιῶν, ὅπως π. χ. τῶν παρεχομένων ὑπὸ τῆς οἰκοκυρᾶς ὑπηρεσιῶν, ἀντικαθισταμένων δι' ἑτέρων ὑπηρεσιῶν οἰκονομικοῦ περιεχομένου. Οὕτω, ἡ ἐξάπλωσις τῶν αὐτομάτων πλυντηρίων κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἔτεινε νὰ ἀντικαταστήσῃ συναφεῖς ὑπηρεσίας παρεχομένας προηγουμένως ὑπὸ τῆς οἰκοκυρᾶς. Ἐφ' ὅσον ὅμως αἱ δεύτεραι δὲν ἐνεφανίζοντο εἰς τὰς συναλλαγὰς καὶ ἀντιστοίχως εἰς τοὺς ὑπολογισμοὺς τοῦ ἔθνικοῦ προϊόντος, ἡ ἀντικατάστασις τῶν διὰ τῶν ὑπηρεσιῶν τῶν ἠλεκτρικῶν πλυντηρίων ὀδηγεῖ αὐτομάτως εἰς τὴν διόγκωσιν τοῦ ἔθνικοῦ προϊόντος τῶν τελευταίων ἐτῶν ἐνῶ κατ' οὐσίαν, ἡ ἐπελθοῦσα μεταβολὴ περιορίζεται εἰς τὴν ἀντικατάστασιν μὴ οἰκονομικῶν, ὑπὸ τὴν ἀνωτέρω εἰδικὴν ἔνοιαν, δραστηριοτήτων δι' ἑτέρων, οἰκονομικοῦ περιεχομένου. Συνεπῶς, ἡ μεταβολὴ τῆς διαρθρώσεως τῆς οἰκονομίας καὶ ἡ ὑπαγωγή ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς παραγωγῆς δραστηριοτήτων αἵτινες προηγουμένως ἔστερουντο οἰκονομικοῦ περιεχομένου, ὡς μὴ δίδουσαι ἀφορμὴν εἰς συναλλαγὴν, εἶναι δυνατὸν νὰ ὀδηγήσῃ εἰς ἐσφαλμένα συμπεράσματα, κατὰ τὴν σύγκρισιν δύο περιόδων ἀπεχουσῶν ἀπὸ ἀλλήλων ἐν τῷ χρόνῳ. Ὁ κίνδυνος οὗτος μειοῦται ἐφ' ὅσον αἱ συγκρίσεις περιορίζονται εἰς χρονικὰς περιόδους μὴ ἀπεχούσας πολὺ μεταξύ των. Ἐφ' ὅσον ὅμως ἡ σύγκρισις δύο ἀπεχουσῶν μεταξύ των περιόδων εἶναι ἐπιθυμητὴ, αἱ συνέπειαι τῶν μεταβολῶν τῆς διαρθρώσεως τῆς οἰκονομίας ἐπὶ τῶν ὑπολογισμῶν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξουδετερωθοῦν κατὰ δύο δυνατοὺς τρόπους. Κατὰ τὸν ἕνα τρόπον ἀφαιρεῖται ἀπὸ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ ἔθνικοῦ προϊόντος ἡ λόγῳ τῆς μεταβολῆς τῆς διαρθρώσεως τῆς οἰκονομίας αὐξήσις τῆς ἀξίας τοῦ, ἐνῶ κατὰ τὸν ἕτερον προστίθεται εἰς τοὺς ὑπολογισμοὺς τοῦ ἔθνικοῦ προϊόντος ἐκτίμησις τῆς ἀξίας τῶν μὴ οἰκονομικῶν δρα-

στηριοτήτων ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀξίας τῶν ἀντικαταστησασῶν ταύ-
τας.

Ἔτερον θεωρητικὸν πρόβλημα, τὸ ὁποῖον προκύπτει κατὰ τὰς συγκρίσεις τῶν μεγεθῶν τοῦ πραγματικοῦ ἔθνικοῦ προϊόντος με-
ταξὺ ἀπομεμακρυσμένων χρονικῶν σημείων, εἶναι τὸ ἀναφερόμε-
νον εἰς τὸν καταβληθέντα μόχθον διὰ τὴν παραγωγὴν τοῦ προϊόν-
τος τούτου. Τὸ πρόβλημα τοῦτο δὲν πρέπει νῦν συγγέεται πρὸς τὸ
πρόβλημα τῆς παραγωγικότητος, δηλαδὴ πρὸς τὸ πρόβλημα τῆς
κατὰ μονάδα χρόνου ἀποδόσεως τῆς ἐργασίας, σχετικῶς πρὸς τὸ
ὁποῖον ὑφίστανται πλεῖστα στατιστικοοικονομικαὶ μελέται.

Τὸ πρόβλημα ἀναφέρεται εἰδικῶς εἰς τὴν ἔντασιν τῆς καταβαλ-
λομένης προσπάθειας διὰ τὴν παραγωγὴν τοῦ ἔθνικοῦ προϊόντος,
ἣτις δυνατὸν νὰ διαφέρῃ οὐσιωδῶς μεταξὺ δύο χρονικῶν σημείων.
Πρόκειται περὶ ἑνὸς σοβαροῦ ποιοτικοῦ παράγοντος, τοῦ ὁποῦο ἡ
εἰδικωτέρα ἔρευνα εἶναι ἀναγκαία, πρὶν καταστῆ δυνατὴ ἡ διαμόρ-
φωσις θετικῶν συμπερασμάτων κατὰ τὴν σύγκρισιν τῶν πραγματι-
κῶν δεδομένων δύο ὑπὸ σύγκρισιν χρονικῶν περιόδων.

Ἔτερον σπουδαιότατον θεωρητικὸν πρόβλημα, τὸ σπουδαιό-
τερον ὅλων, εἶναι τὸ ἀναφερόμενον εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ ὄγκου τῶν
ὑπηρεσιῶν. Ὡς ἐλέχθη ἤδη, συστατικὰ στοιχεῖα τοῦ μεγέθους τοῦ
ἔθνικοῦ προϊόντος, πλὴν τῶν ἀγαθῶν, εἶναι καὶ αἱ ὑπηρεσίαι. Συνε-
πῶς, κατὰ τὴν σύγκρισιν δύο ὑπολογισμῶν πραγματικοῦ ἔθνικοῦ
προϊόντος, λαμβάνει χώραν ἀφ' ἑνὸς σύγκρισις τῶν ὄγκων τῶν πα-
ραχθέντων ἀγαθῶν καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ ὄγκου τῶν ὑπηρεσιῶν. Ἐνῶ
ὅμως διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ ὄγκου τῶν παραχθέντων ἀγαθῶν
γνωρίζομεν τὸν φυσικὸν ὄγκον ἑνὸς ἐκάστου εἴδους τῶν παραχθέν-
των ἀγαθῶν δὲν συμβαίνει τὸ αὐτὸ διὰ τὰς ὑπηρεσίας.

Εἰς ὠρισμένας περιπτώσεις, ὁ ὑπολογισμὸς τοῦ ὄγκου τῶν
παρασχεθειῶν ὑπηρεσιῶν διευκολύνεται ἐκ τῆς συσχετίσεώς των
πρὸς τὸν ὄγκον ὠρισμένων κατηγοριῶν ἀγαθῶν. Οὕτω π.χ., κατὰ
τὸν ὑπολογισμὸν τῶν ὑπηρεσιῶν των μεταφορικῶν ἐπιχειρήσεων ἢ
τοῦ ἐμπορίου, λαμβάνεται συνήθως ὑπ' ὄψιν ὁ ὄγκος τῶν διακινη-
θέντων ἀγαθῶν, τῆς παραγωγικότητος τῶν ἀνωτέρω ὑπηρεσιῶν θεω-
ρουμένης ὡς ἀμεταβλήτου. Εἰς ἑτέρας ὅμως περιπτώσεις, ὡς π.χ.
εἰς τὴν περίπτωσιν τῶν ὑπηρεσιῶν τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, ἡ συ-
σχέτισις των πρὸς ὠρισμένους ὄγκους ἀγαθῶν δὲν εἶναι οὔτε ἐμ-
μέσως δυνατὴ, εἰς τρόπον ὥστε νὰ εἶναι ἀναγκαία ἡ ἀνεύρεσις ἐτέ-
ρων τρόπων μετρήσεως τοῦ ὄγκου τῶν ὑπηρεσιῶν τούτων. Πρὸς
τοῦτο χρησιμοποιοῦνται ἐν τῇ πράξει πλεῖστοι συλλογισμοί, περισ-
σότερον ἢ ὀλιγότερον αὐθαίρετοι. Οὕτως, ἐπεκράτησεν ἡ ἄποψις,
ὅτι ὁ ὄγκος τῶν ὑπηρεσιῶν, ὁποῖας τὰς προσφέρουν αἱ κρατικαὶ
ὑπηρεσίαι, μεταβάλλεται ἀναλόγως πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν δημοσίων
ὑπαλλήλων. Τοῦτο σημαίνει ὅτι παραβλέπεται, κατ' ἀνάγκην, ὁ ποιο-
τικὸς παράγων τῶν προσφερομένων ὑπηρεσιῶν, τῆς παραγωγικό-
τητος τῶν κρατικῶν ὑπηρεσιῶν θεωρουμένης ὡς ἀμεταβλήτου.

III. Τὰ πρακτικὰ προβλήματα τοῦ ὑπολογισμοῦ τοῦ πραγματικοῦ ἐθνικοῦ προϊόντος

Ὁ ὑπολογισμὸς τοῦ πραγματικοῦ ἐθνικοῦ προϊόντος, δηλαδή τοῦ ὄγκου τῶν ἀγαθῶν καὶ ὑπηρεσιῶν τῶν παραχθέντων ὑπὸ μιᾶς ἐθνικῆς οἰκονομίας ἐντὸς μιᾶς δεδομένης χρονικῆς περιόδου, εἶναι δυνατὸν νὰ πραγματοποιηθῇ κατὰ δύο δισφύρους τρόπους. Κατὰ τὸν πρῶτον τρόπον καταρτίζονται ἀντιπροσωπευτικοὶ τιμάριθμοι τῶν ἀπαρτιζόντων τὸ Ἐθνικὸν προϊόν ἀγαθῶν καὶ ὑπηρεσιῶν βάσει τῶν ὁποίων ἐπιτυγχάνεται ἡ μετατροπὴ τῶν συνήθων ὑπολογισμῶν εἰς τρεχούσας τιμὰς εἰς τοιοῦτους σταθερῶν τιμῶν ἐνὸς δεδομένου ἔτους, χρησιμοποιομένου ὡς ἔτους βάσεως τῆς σειρᾶς τῶν ὑπολογισμῶν τοῦ πραγματικοῦ ἐθνικοῦ προϊόντος. Συμφώνως πρὸς τὴν δευτέραν μέθοδον ὑπολογισμοῦ, καταρτίζεται εἰδικὸς δείκτης τοῦ ὄγκου τῆς συνολικῆς παραγωγῆς ἀγαθῶν καὶ ὑπηρεσιῶν.

Θεωρητικῶς, ἀμφότεροι οἱ τρόποι τοῦ ὑπολογισμοῦ πρέπει νὰ ὀδηγήσουν εἰς τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα. Ὡς ἐκ τούτου, ἡ ἐπιλογή τῆς μιᾶς ἢ τῆς ἄλλης μεθόδου προσδιορίζεται ἀπὸ τὴν φύσιν τοῦ διαθεσίμου στατιστικοῦ ὕλικου, τὸ ὁποῖον ἄλλοτε μὲν εἶναι προσφορώτερον διὰ τὴν κατάρτισιν τιμαρίθμων καὶ ἄλλοτε διὰ τὴν κατάρτισιν εἰδικῶν δεικτῶν ὄγκου παραγωγῆς. Ἐν τῇ πράξει γίνεται συνήθως χρῆσις ἀμφοτέρων τῶν μεθόδων κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τοῦ πραγματικοῦ ἐθνικοῦ προϊόντος, ἐφ' ὅσον οὗτοι πραγματοποιοῦνται ἀναλυτικῶς κατὰ τομεῖς παραγωγικῆς δραστηριότητος. Ἡ χρησιμοποίησις ταυτοχρόνως ἀμφοτέρων τῶν μεθόδων ἐφ' ὅσον θὰ ὑφίστατο ἡ δυνατότης πραγματοποίησεως τῶν θὰ ἐπέτρεπε τὸν ἔλεγχον τῆς ἀκριβείας τῶν ὑπολογισμῶν τῶν γενομένων βάσει μιᾶς ἐκάστης τῶν μεθόδων. Παλαιότερον, ἡ μετατροπὴ τῶν τρεχουσῶν ἀξιῶν τῶν ὑπολογισμῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Εἰσοδήματος ἐγένετο τῇ βοήθειᾳ τῶν καταρτιζομένων κοινῶν τιμαρίθμων, ὡς ὁ τιμάριθμος χονδρικῆς πωλήσεως, λιανικῆς πωλήσεως καὶ κόστους ζωῆς.

Εἰδικώτερον εἰς τὴν Ἑλλάδα ἡ μετατροπὴ τῶν ὑπολογισμῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Εἰσοδήματος τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου Ἀνασυγκροτήσεως (Α.Σ.Α.) εἰς σταθερὰς ἀξίας ἐγένετο ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ τιμαρίθμου λιανικῆς πωλήσεως τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος. Ὁρισμένοι ξένοι χῶροι ἐξακολουθοῦν καὶ σήμερον νὰ χρησιμοποιοῦν κοινούς τιμαρίθμους διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν πραγματικῶν ἐθνικῶν μεγεθῶν, ἐλλείψει καταλληλοτέρων δεικτῶν ὀφειλομένη εἰς τὴν ἀνεπάρκειαν τοῦ διαθεσίμου στατιστικοῦ ὕλικου. Ἐπειδὴ ὅμως οἱ ὑφιστάμενοι κοινοὶ τιμάριθμοι δὲν ἀνταποκρίνονται πρὸς τὰς ἀνάγκας τῆς μετατροπῆς τῶν τρεχουσῶν ἀξιῶν τῶν ἐθνικῶν μεγεθῶν, λόγῳ τοῦ περιωρισμένου περιεχομένου των, ἡ ἀνωτέρω μέθοδος τείνει νὰ ἐγκαταλειφθῇ ἀντικαθισταμένη διὰ τῶν μεθόδων τοῦ καταρτισμοῦ εἰδικῶν τιμαρίθμων ἢ εἰδικῶν δεικτῶν τοῦ ὄγκου τῆς παραγωγῆς. Τὴν τάσιν ταύτην ἠκολούθησε καὶ ἡ Ἑλλάς κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη. Ἐπ' εὐκαιρίᾳ ἐρωτηματολογίου τοῦ Ὁργανισμοῦ Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Συνεργασίας,

ή Διεύθυνσις Ἐθνικῶν Λογαριασμῶν τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ προέβη τὸ θέρος τοῦ 1952 εἰς τὸν ὑπολογισμόν τῶν πραγματικῶν ἐθνικῶν μεγεθῶν, χρησιμοποιοῦσα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰδικούς δεικτας τοῦ ὄγκου τῆς παραγωγῆς ἀγαθῶν καὶ ὑπηρεσιῶν.

Ἡ πρακτικὴ τοῦ καταρτισμοῦ τῶν ὑπολογισμῶν τῶν πραγματικῶν ἐθνικῶν μεγεθῶν προσκρούει εἰς ὅλας τὰς γνωστὰς δυσχερείας τοῦ ὑπολογισμοῦ τῶν ἀριθμοδεικτῶν. Καὶ αὐτοὶ οἱ πληρέστεροι ὑπολογισμοὶ πάσχουν ἐκ τῶν γενικῶν μειονεκτημάτων τῶν τιμαριθμῶν τῶν δεικτῶν τοῦ ὄγκου τῆς παραγωγῆς. Κατὰ συνέπειαν, τὰ στατιστικὰ προβλήματα τοῦ ὑπολογισμοῦ τοῦ ἐθνικοῦ προϊόντος καὶ τῶν λοιπῶν ἐθνικῶν μεγεθῶν δὲν διαφέρουν τῶν συνήθων στατιστικῶν προβλημάτων ἅτινα προκύπτουν κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τῶν ἀριθμοδεικτῶν.

Δεδομένου ὅτι εἰς τοὺς Ἑλληνικοὺς ὑπολογισμοὺς τοῦ πραγματικοῦ ἐθνικοῦ προϊόντος ἀκολουθεῖται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἡ μέθοδος καταρτισμοῦ τῶν ἐπὶ τῇ βάσει εἰδικῶν δεικτῶν τοῦ ὄγκου τῆς παραγωγῆς, τὰ προκύψαντα εἰς τὴν χώραν μας στατιστικὰ προβλήματα ἀναφέρονται κυρίως εἰς τοὺς δεικτας ὄγκου καὶ ὀλιγώτερον εἰς τοὺς τιμαριθμούς. Οὕτω, προκύπτουν προβλήματα ἀναφερόμενα εἰς τὴν ἀνάγκην ἀναπροσαρμογῆς τῶν χρησιμοποιουμένων συντελεστῶν σταθμίσεως τῶν δεικτῶν λόγῳ τῆς μεταβολῆς τῆς διαρθρώσεως τῆς παραγωγῆς. Ἐπίσης δημιουργοῦνται προβλήματα λόγῳ τοῦ γεγονότος ὅτι προστίθενται σὺν τῷ χρόνῳ νέαι κατηγορίαι προϊόντων εἰς τὴν παραγωγήν ἢ ἀντιθέτως διακόπτεται ἡ παραγωγή ὠρισμένων ἐτέρων προϊόντων ἅτινα δὲν ἐξυπηρετοῦν πλέον τὰς ἀνάγκας τῆς παραγωγῆς καὶ τῶν καταναλωτῶν. Τέλος, εἶναι δυνατὸν νὰ λαμβάνουν χώραν σημαντικαὶ ποιοτικαὶ μεταβολαὶ τῶν παραγομένων ἀγαθῶν, οὕτως ὥστε ἡ ἐν τῷ χρόνῳ σύγκρισίς των νὰ μὴ εἶναι ὀρθή. Ὡς σχετικὸν παράδειγμα ἀναφέρεται συνήθως τὸ αὐτοκίνητον, τὸ ὁποῖον ὑφίσταται συνεχῶς νέας ποιοτικὰς μεταβολάς.

Εἰς τὴν ἑλληνικὴν πρακτικὴν ἀκολουθεῖται ὁ τύπος ἀριθμοδείκτου τοῦ Lasperes διὰ τὴν κατάρτισιν τῶν ἐπὶ μέρους δεικτῶν τῆς κατὰ κλάδους οἰκονομικῆς δραστηριότητος παραγωγῆς, χρησιμοποιουμένου ὡς ἔτους βάσεως καὶ σταθμίσεως τοῦ ἔτους 1951. Τὸ ἔτος τοῦτο ἐλήφθη ὡς ἔτος βάσεως τῶν ἀναφερομένων εἰς τὴν μεταπολεμικὴν περίοδον ἑλληνικῶν ὑπολογισμῶν καὶ διὰ λόγους ἐξασφαλίσεως τῆς δυνατότητος πραγματοποιήσεως διεθνῶν συγκρίσεων πρὸς τὰ δεδομένα τῶν λοιπῶν χωρῶν - μελῶν τοῦ Ὁργανισμοῦ Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Συνεργασίας. Ἐπειδὴ οἱ ὑπολογισμοὶ ἀναφέρονται εἰς σχετικῶς μικρὰν περίοδον ἐτῶν, ἤτοι εἰς τὴν περίοδον ἀπὸ τοῦ ἔτους 1948 καὶ ἐντεῦθεν, πιστεύεται ὅτι οἱ ἀναφερθέντες ἀνωτέρω λόγοι, οἵτινες δυσχεραίνουν τὰς μεταξὺ ἀπομεμακρυσμένων χρονικῶν περιόδων συγκρίσεις, δὲν δύνανται νὰ ἐπηρεάσουν δυσμενῶς τὰ ἀποτελέσματα τῶν μεταξὺ τῶν ἑλληνικῶν δεδομένων συγκρίσεων. Ὡς καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς ἀριθμοδείκτας, ὁ ἀποτελεσματικώτερος τρόπος ἀντιμετώπισεως τῶν διαρθρωτικῶν καὶ ποιοτικῶν μεταβολῶν τοῦ ἐθνικοῦ προϊόντος

συνίσταται εις τήν κατά τακτικά χρονικά διαστήματα ανανέωσιν τῶν δεικτῶν, διὰ τῆς μεταβολῆς τῆς βάσεως καὶ τῶν συντελεστῶν σταθμίσεως.

Λόγω τῆς ἀκολουθουμένης ἐν Ἑλλάδι ἀντικειμενικῆς μεθόδου τοῦ ὑπολογισμοῦ τοῦ Ἐθνικοῦ Προϊόντος, συγκεντρῶνται ὑπὸ τῆς Διευθύνσεως Ἐθνικῶν Λογαριασμῶν τὸ κατάλληλον στατιστικὸν ὕλικόν διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς κατὰ κλάδους παραγωγῆς προστιθεμένης ἀξίας. Εἰδικώτερον διὰ τοὺς κυρίους παραγωγικοὺς τομεῖς, ὡς ἡ γεωργία καὶ ἡ βιομηχανία, συγκεντρῶνται διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ ὑπολογισμοῦ τοῦ ἔθνικοῦ εἰσοδήματος στοιχεῖα περὶ τοῦ ὄγκου καὶ τῶν τιμῶν τῶν ἀγροτικῶν καὶ βιομηχανικῶν προϊόντων. Τὰ στοιχεῖα ταῦτα ἀποτελοῦν πολὺτιμον στατιστικὸν ὕλικόν διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν δεικτῶν τοῦ ὄγκου τῆς παραγωγῆς. Ἐν τῇ πράξει γίνεται ἡ ἐκτίμησις ἀφ' ἑνὸς τῆς ἀκαθαρίστου ἀξίας τῆς παραγωγῆς ὑπολογιζομένης εἰς σταθερὰς τιμὰς τοῦ ἔτους 1951 καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν παραγωγικῶν δαπανῶν ἀποτιμωμένων ἐπίσης εἰς σταθερὰν ἀξίαν τοῦ ἔτους 1951 βάσει τῶν τιμῶν τοῦ ἔτους τούτου, εἰς τρόπον ὥστε νὰ προκύψῃ ἡ προστιθεμένη ἀξία τοῦ κλάδου, διὰ τῆς ἀφαιρέσεως ἐκ τῆς ἀκαθαρίστου ἀξίας τῆς παραγωγῆς τῆς ἀξίας τῶν παραγωγικῶν δαπανῶν.

Ἐν τῇ πράξει, δὲν εἶναι πάντοτε ἐφικτὸς ὁ ὑπολογισμὸς τῶν πραγματικῶν δαπανῶν παραγωγῆς, εἰς τρόπον ὥστε νὰ εἶναι δυνατὸς ὁ ὑπολογισμὸς τῆς προστιθεμένης ἀξίας, διὰ τῆς ἀφαιρέσεως τοῦ μεγέθους τούτου ἐκ τῆς ὑπολογισθείσης ἀκαθαρίστου ἀξίας τῆς παραγωγῆς. Συνήθως, εἰς τὰς περιπτώσεις κατὰ τὰς ὁποίας δὲν ὑφίσταται ἡ δυνατότης ἀμέσου ὑπολογισμοῦ τῶν πραγματικῶν ἐξόδων, ἡ προστιθεμένη ἀξία τοῦ κλάδου ὑπολογίζεται τῇ χρήσει εἰδικῶν συντελεστῶν, οἵτινες προκύπτουν ἐκ τῆς σχέσεως τῶν παραγωγικῶν ἐξόδων πρὸς τὴν ἀκαθάριστον ἀξίαν τῆς παραγωγῆς, δηλαδὴ τῆς σχέσεως τῶν «εἰσοδῶν - ἐκροδῶν» τοῦ κλάδου. Οἱ συντελεσταὶ διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς προστιθεμένης ἀξίας εἶναι δυνατόν νὰ στηρίζωνται εἰς τὴν σχέσιν τῶν ἐξόδων πρὸς τὴν παραγωγήν εἰς τὸ ἔτος βάσεως, διατηρούμενοι σταθεροὶ καθ' ὅλα τὰ ἔτη τοῦ ὑπολογισμοῦ, ἢ νὰ εἶναι μεταβαλλόμενοι ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος, στηριζόμενοι ἐπὶ τῆς ἐκάστοτε ὑφισταμένης σχέσεως μεταξύ δαπανῶν καὶ ἀκαθαρίστου παραγωγῆς εἰς τοὺς εἰς τρεχούσας τιμὰς ὑπολογισμοὺς.

Ὁ πρῶτος τρόπος ὑπολογισμοῦ τῶν συντελεστῶν προστιθεμένης ἀξίας σημαίνει ὅτι γίνεται κατ' ἀνάγκην δεκτὸν ὅτι ἡ παραγωγικότης τοῦ κλάδου, μετρουμένη ἐκ τῆς σχέσεως τῆς δαπάνης πρὸς τὴν ἀξίαν τῆς παραγωγῆς, παραμένει ἐν τῷ χρόνῳ ἀμετάβλητος. Ἐν τούτοις, ἐν τῇ πράξει εἶναι συνήθως προτιμητέα ἡ χρῆσις τῆς δευτέρας μεθόδου διὰ τοὺς ἑξῆς λόγους: Ἡ σχέσις μεταξύ τῶν δαπανῶν καὶ τῆς ἀκαθαρίστου ἀξίας τῆς παραγωγῆς, εἰς τοὺς εἰς τρεχούσας τιμὰς ὑπολογισμοὺς δὲν εἶναι σχέσις πραγματικῆ, δηλαδὴ σχέσις ὄγκου τῶν πάσης φύσεως παραγωγικῶν ἐξόδων πρὸς τὸν ὄγκον τῆς ἀκαθαρίστου παραγωγῆς, ἀφ' ὅσον ὑπεισέρχεται καὶ ὁ παράγων τῶν τιμῶν. Εἶναι πιθανὸν ὅτι αἱ τιμαὶ τῆς τελικῆς παραγωγῆς ἑνὸς κλάδου δὲν

μεταβάλλονται κατά τὸν αὐτὸν τρόπον κατὰ τὸν ὁποῖον μεταβάλλονται αἱ τιμαὶ τῶν χρησιμοποιηθέντων κατὰ τὴν παραγωγὴν ἐνδιαμέσων ἀγαθῶν. Ὡς ἐκ τούτου, ἡ χρησιμοποίησις συντελεστῶν ὑπολογισθέντων ἐπὶ τῇ βάσει μὴ πραγματικῶν σχέσεων εἶναι δυνατὸν νὰ ὀδηγήσῃ εἰς ἐσφαλμένα συμπεράσματα, ὅχι μόνον ὡς πρὸς τὴν προστιθεμένην ἀξίαν ἀλλὰ καὶ ὡς πρὸς τὰς διακυμάνσεις τῆς παραγωγικότητος.

Εἰς τοὺς ἑλληνικοὺς ὑπολογισμοὺς τοῦ πραγματικοῦ ἐθνικοῦ προϊόντος, διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς προστιθεμένης ἀξίας τῶν κλάδων τῆς γεωργίας καὶ κηνοτροφίας ὑπολογίζεται ἀφ' ἐνός ἡ ἀξία τῆς παραγωγῆς καὶ ἀφ' ἑτέρου ἡ ἀξία τῶν πραγματικῶν δαπανῶν. Διὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τοὺς ἀναφερομένους εἰς τοὺς κλάδους τῶν δασῶν, ἀλιείας, μεταλλείων, μεταποιήσεως, ἐπιχειρήσεων κοινῆς ὠφελείας, ἐκτελέσεως ἔργων, μεταφορῶν καὶ ἐμπορίου ὑπολογίζεται ἡ ἀκαθάριστος ἀξία τῆς παραγωγῆς καὶ ἐξευρίσκεται ἡ προστιθεμένη ἀξία τοῦ κλάδου ἐπὶ τῇ βάσει τῆς σχέσεως τῆς δαπάνης πρὸς τὴν παραγωγὴν κατὰ τὸ ἔτος βάσεως.

Ὡς ἐλέχθη, ὁ ὑπολογισμὸς τοῦ ὄγκου τῶν ὑπηρεσιῶν παρουσιάζει συγχρόνως στατιστικὰς καὶ θεωρητικὰς δυσχερείας. Εἰς τοὺς ἑλληνικοὺς ὑπολογισμοὺς ἐγένετο κατ' ἀνάγκην δεκτὸν ὅτι ἡ παραγωγικότης τῶν κλάδων παραγωγῆς ὑπηρεσιῶν παραμένει ἐν τῷ χρόνῳ σταθερά, εἰς τρόπον ὥστε ὁ ὄγκος τῶν προσφερομένων ὑπηρεσιῶν νὰ κινήται ἀναλόγως πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀπασχολουμένων. Πρὸς τοῦτο κατηρτίσθησαν εἰδικοί δείκται τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ τῶν στρατιωτικῶν. Διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ οἰκισμοῦ ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν αἱ μεταβολαὶ τοῦ ὄγκου τοῦ οἰκισμοῦ.

Μεγάλας πρακτικὰς δυσχερείας παρουσιάζει ὁ ὑπολογισμὸς εἰς σταθερὰς τιμὰς τῶν εἰσρεόντων καὶ ἐκρεόντων ἐκ τῆς χώρας εἰσοδημάτων. Ἀμφότερα τὰ κονδύλια λαμβάνονται ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ συναλλαγματικοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν τῆς χώρας, ὡς καταρτίζεται ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων ὑπηρεσιῶν. Ἐλλείπει ἐτέρων στοιχείων ἐφηρμόσθη τὸ διεθνῶς ἰσχυρὸν σύστημα μετατροπῆς, συμφώνως πρὸς τὸ ὁποῖον τὰ εἰσρέοντα ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς εἰσοδήματα ἐξομοιοῦνται πρὸς τὰς ἐξαγωγὰς καὶ μετατρέπονται εἰς σταθερὰς τιμὰς, τῇ χρήσει τιμαριθμοῦ τῶν ἐξαγωγῶν, καὶ τὰ ἐκρέοντα ἐκ τῆς χώρας εἰσοδήματα πρὸς τὰς εἰσαγωγὰς, χρησιμοποιουμένου τιμαριθμοῦ τῶν εἰσαγωγῶν.

ΕΦΑΡΜΟΓΑΙ ΤΗΣ ΜΕΘΟΔΟΥ ΤΩΝ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΓΕΩΡΓΙΚΗΝ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΝ *

Υπό τοῦ κ. F. ROSENFELD, στατιστικολόγου τῆς FAO

1. Γενικότητες

Ἡ παρούσα ἐκθεσις ἔχει ὡς ἀντικειμενικὸν σκοπὸν νὰ δώσῃ ὠρισμένα παραδείγματα ἐφαρμογῆς τῆς μεθόδου δειγματοληψίας πρὸς κατάρτισιν γεωργικῶν στατιστικῶν, διὰ τῆς κατατάξεώς των συμφώνως πρὸς τοὺς κυρίους τύπους ἐφαρμογῆς.

Σὰς ὑπενθυμίῳ συνοπτικῶς ὅτι αἱ δειγματοληψία ἠμποροῦν νὰ εἶναι **πιθαναί**, δηλ. αἱ ὑπὸ παρατήρησιν μονάδες ἐκλέγονται τυχαίως μεταξὺ τῶν μονάδων αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν τὸν πληθυσμὸν, καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν οἱ νόμοι τοῦ λογισμοῦ τῶν πιθανοτήτων δύνανται νὰ ἐφαρμοσθοῦν ἐπ' αὐτῶν, ἢ δύνανται νὰ εἶναι **συστηματικά**, δηλ. αἱ μονάδες εἶναι κατατεταγμένα κατὰ μίαν ὠρισμένην σειρὰν καὶ παρακολουθοῦνται ὅλαι ὅσαι εὕρισκονται εἰς τὴν σειρὰν $a + kg$ (ὅποτε $k = 1, 2, 3, \dots, g =$ τὸ ἀντίθετον τοῦ ληφθέντος ὡς δεῖγμα κλάσματος, φέρει ἓνα ἀριθμὸν ἐκλεγέντα τυχαίως μεταξὺ 1 καὶ g) αἱ δειγματοληψία ἐκτελοῦνται ἐπίσης ἐνίοτε συμφώνως πρὸς μίαν λελογισμένην ἐκλογὴν τῶν παρατηρουμένων μονάδων αἱ ὁποῖαι θεωροῦνται ἀντιπροσωπευτικά, ὁ δὲ ὑπολογισμὸς τῶν πιθανοτήτων δὲν ἔχει τότε ἐφαρμογὴν ἐπ' αὐτῶν καὶ αἱ δειγματοληψία ὀνομάζονται τότε **ὄχι πιθαναί**.

Ἡ μέθοδος τῶν δειγματοληψιῶν παρουσιάζει τὰ ἑξῆς κυρίως πλεονεκτήματα :

α) Αἱ παρατηρήσεις γίνονται ἐπὶ μονάδων μικρῶν διαστάσεων οὕτως ὥστε οἱ μελετώμενοι τύποι δύνανται νὰ παρατηρηθοῦν ἀντικειμενικῶς καὶ μάλιστα νὰ καταμετρηθοῦν. Ἐπὶ παραδείγματι, θὰ ζητηθῇ ἀπὸ ἓνα ὑπάλληλον τῶν γεωργικῶν ὑπηρεσιῶν νὰ παράσῃ δεδομένα ἐπὶ τῶν διὰ σίτου καλλιεργουμένων ἐκτάσεων καὶ τῶν ἀποδόσεων των εἰς δύο ὠρισμένα χωρία μιᾶς ὠρισμένης περιφερείας ἢ εἰς τέσσαρας ὠρισμένας ἐκμεταλλεύσεις, ἀντὶ νὰ κάμῃ μίαν ἐκτίμησιν ὀλοκλήρου τῆς περιφερείας, ἢ ἕκασις τῆς ὁποίας εἶναι τόσον μεγάλη ὥστε πλήρεις παρατηρήσεις νὰ μὴ δύνανται νὰ ἐπιτευχθοῦν δι' ἑνὸς μόνου ὑπάλληλου.

β) Περιορίζει τὸν ἀριθμὸν τῶν μονάδων αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν ἀντικείμενον παρατηρήσεων εἰς μικρὰν ἀναλογίαν τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ τῶν μονάδων τῶν ἀποτελουσῶν τὸ ὑπὸ μελέτην σύνολον, οὕτως ὥστε νὰ μειωθῇ ἡ δαπάνη τῆς ἐρεῦνης ἐντὸς τῶν ὁ-

* Β' διάλεξις τοῦ κ. Ρόζενφελτ εἰς τὸ Κέντρον Στατιστικῆς Ἐκπαίδευσεως τῆς Ἀνωτέρας Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν.

ρίων τὰ ὁποῖα διαθέτει κανεῖς, ὅπως θὰ ἴδωμεν κατωτέρω περὶ τῶν ἀπογραφῶν.

γ) Ἐπὶ πλεόν, ὅταν αἱ μονάδες αἱ ὁποῖαι λαμβάνονται ὡς δείγματα ἐκλέγονται τυχαίως, εἴμεθα βέβαιοι περὶ τῆς ἀντικειμενικότητος τῆς ἐκλογῆς τῶν τελευταίων αὐτῶν καὶ ἠμποροῦμεν νὰ ὑπολογίσωμεν τὸ περιθώριον τῶν λαθῶν, δοθέντος ὅτι ἡ ἔρευνα ἀφορᾷ κλάσμα μόνον τοῦ πληθυσμοῦ.

Ἐὰν ἡ μέθοδος τῶν δειγματοληψιῶν παρουσιάζει ἀναμφιβόλως σημαντικὰ πλεονεκτήματα, ἔχει ἀντιθέτως καὶ ὀρισμένας δυσχερείας αἱ ὁποῖαι περιορίζουν τὰς δυνατότητας χρησιμοποίησός της. Ἡ δαπάνη τῆς ἐρεύνης κατὰ παρατηρουμένην μονάδα δύναται νὰ εἶναι μεγαλυτέρα παρ' ὅ,τι εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς πλήρους ἀπογραφῆς, καθ' ὃ μέτρον ἡ παρατήρησις εἶναι ἀκριβεστέρα καὶ ἀπαιτεῖ εἰδικευμένον καὶ μορφωμένον προσωπικόν.

Δημιουργοῦνται ὀρισμένας φορὰς δαπάναι μεταφορᾶς ὅταν αἱ πρὸς παρατήρησιν μονάδες εὐρίσκονται εἰς διάφορα σημεῖα τῆς περιφέρειας. Τὰ λάθη δειγματοληψιῶν ἐλέγχονται βεβαίως ἀλλὰ πάντως ὑπάρχουν, ἐν ἀντιθέσει πρὸς μίαν πλήρη ἀπογραφὴν κατὰ τὴν ὁποῖαν δὲν ὑπάρχουν κατ' ἀρχὴν λάθη. Εἰς τὴν περίπτωσιν χαρακτηριστικῶν ἐμφανιζομένων διεσπαρμένων ἢ εἰς μικρὸν μόνον ἀριθμὸν μονάδων, ὅπως π. χ. εἰς τὰς δευτερευούσας καλλιέργειας, ἢ χρησιμοποίησις τῆς μεθόδου αὐτῆς δὲν ἐνδείκνυται, λόγῳ τῆς πιθανότητος σημαντικῶν λαθῶν δειγματοληψίας.

Ἡ μέθοδος τῶν δειγματοληψιῶν, ἐφαρμοζομένη εἰς τὴν γεωργίαν, ἐπιτρέπει, ἰδίως :

- νὰ ἀποκτήσωμεν ἐκτιμήσεις αἱ ὁποῖαι δι' ἄλλων μεθόδων θὰ ἐπευγχάνοντο μόνον μὲ μεγάλην δαπάνην ἢ αἱ ὁποῖαι θὰ ἦσαν πλήρεις λαθῶν, μὴ δυναμένων νὰ ἐλεγχθοῦν,
- παρέχει μέσον ἐπαληθεύσεως ἢ διορθώσεως δι' ὀρισμένας τρεχούσας ἐκτιμήσεις αἱ ὁποῖαι γίνονται διὰ τοῦ πατροπαραδότου συστήματος τῶν γεωργικῶν ἀντιπροσώπων,
- παρέχει συμπληρωματικὰ δεδομένα εἰς τὰ συγκεντρωθέντα ἀπὸ τοὺς γεωργοὺς ἀντιπροσώπους.

2. Ἐφαρμογὴ τῆς μεθόδου κατὰ τὰς γεωργικὰς ἀπογραφὰς καὶ ἐρεύνας

Χρησιμοποιεῖται συχνὰ ἡ μέθοδος τῆς δειγματοληψίας ἀντὶ τῶν γεωργικῶν πλήρων ἀπογραφῶν ἢ τῶν μεγάλων γεωργικῶν ἐρευνῶν. Κατ' ἀρχὴν, αἱ ἐρευναι αὗται θὰ πρέπει νὰ καλύπτουν ὅλας τὰς μονάδας αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν τὸν ὑπὸ μελέτην πληθυσμὸν (γεωργικὰς ἐκμεταλλεύσεις, ἀγροτικὰς οἰκογενεῖας, χωρῖα κτλ.), καὶ πράγματι ἐξετελέσθησαν κατὰ τὸν τρόπον αὐτὸν εἰς πολλὰς περιπτώσεις, ὡς π. χ. εἰς τὴν Ἀγγλίαν καὶ τὴν Δανίαν. Ἡ ἀνάπτυξις ὁμοῦ τῆς μεθόδου τῶν δειγματοληψιῶν ἀπέδειξε ὅτι ἦτο δυνατὴ ἡ συγκέντρωσις τῶν πλείστων τῶν ζητουμένων πληροφοριῶν, διὰ τῆς

παρατηρήσεως μέρους μόνον τῶν μονάδων, καὶ ἔκτοτε ἐπολλαπλασιασθήσαν αἱ ἐφαρμογαὶ τῆς μεθόδου αὐτῆς.

Εἰς τὴν Δανίαν (1), αἱ γεωργικαὶ στατιστικαὶ καταρτίζονται ἀπὸ τοῦ 1923 διὰ συστηματικῶν δειγματοληψιῶν αἱ ὁποῖα καλύπτουν γενικῶς τὸ 1/5 τῶν γεωργικῶν κοινοτήτων. Εἰς κάθε διαμέρισμα, αἱ κοινότητες κατατάσσονται κατ' ἀλφαβητικὴν σειρὰν καὶ λαμβάνουν ἀριθμὸν κατανέμονται κατόπιν εἰς 5 δειγμάτα ἀποτελούμενα ἀπὸ τὰς ἡριθμημένας κοινότητας: 1, 6, 11... 2, 7, 12... 3, 8, 13..., 4, 9, 14..., 5, 10, 15...

Κατὰ σειρὰν, αἱ ὀμάδες αὐταὶ ἀποτελοῦν ἀντικείμενον τῆς ἐρεῦνης· δοθέντος δὲ ὅτι καθ' ἕκαστον ἔτος γίνονται 10—15 ἐρευναι, ὅλαι αἱ κοινότητες ὑπόκεινται εἰς ἔρευναν 2—3 φορές κατ' ἔτος. Εἰς τὰς ὑπὸ παρατήρησιν κοινότητας ἐρωτῶνται ὅλοι οἱ γεωργοί. Γενικῶς, χρησιμοποιεῖται ἡ μέθοδος τῆς ἐκτιμήσεως διὰ τοῦ πληκίου, δηλ. καθορίζεται διὰ τοῦ δείγματος τὸ ποσοστὸν τῶν μεταβολῶν αἱ ὁποῖαι ἔλαβον χώραν ἀπὸ τῆς τελευταίας πλήρους ἀπογραφῆς.

Εἰς τὴν Μεγάλῃν Βρετανίαν, αἱ γεωργικαὶ στατιστικαὶ καταρτίζονται μέχρι τοῦ 1952 βάσει δεδομένων συγκεντρωθέντων δι' ἐρωτηματολογίων ἀποστελλομένων τετράκις τοῦ ἔτους εἰς ὅλους τοὺς γεωργούς. Ἀπὸ τοῦ 1953, εἰς τρεῖς ἐρεῦνας ἐπὶ τεσσάρων, τὰ ἐρωτηματολόγια αὐτὰ ἀποστέλλονται μόνον εἰς ἕνα γεωργὸν ἐπὶ τριῶν, βάσει ἑνὸς σχήματος στηριζομένου ἐπὶ τοῦ νόμου τῶν πιθανοτήτων.

Κατὰ τὴν διάρχειαν τῶν δύο τελευταίων γεωργικῶν ἀπογραφῶν εἰς Ἡνωμένας Πολιτείας τὸ 1945 καὶ τὸ 1950, ἡ μέθοδος τῶν δειγματοληψιῶν ἐχρησιμοποιήθη εἰς μεγάλην κλίμακα (2). Τὸ 1950, ἐκτὸς τῆς γενικῆς ἀπογραφῆς ἡ ὁποία ἐκάλυψε ὅλας τὰς ἐκμεταλλεύσεις, συμπληρωματικὰ ἐρωτήματα ἐτέθησαν εἰς τοὺς διευθύνοντας τὰς ἐκμεταλλεύσεις ἐκεῖνας αἱ ὁποῖα περιλαμβάνοντο εἰς «δείγμα» ἀποτελούμενον ἀπὸ τὰς «μεγάλαις ἀγροικίας» καὶ εἰς μίαν ἀγροικίαν ἐπὶ πέντε διὰ τὰς ὑπολοίπους. Προκαταρκτικὰ ἀποτελέσματα τῆς ἀπογραφῆς συνεκεντρώθησαν ταχέως διὰ τῆς καταμετρήσεως τῶν δελτίων τῶν σχετικῶν μὲ τὸ «δείγμα», λεπτομερέστερα δὲ συμπεράσματα ἐπετεύχθησαν κατόπιν, μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ αὐτοῦ δείγματος.

Ἐν ἄλλο παραδείγμα συνδυασμοῦ πλήρους ἀπογραφῆς καὶ δειγματοληψίας εἶναι ἡ γεωργικὴ ἀπογραφή ἡ γενομένη εἰς Τουρκίαν τὸ 1950 (3). Κατὰ τὴν πρώτην φάσιν ἔγινε ἀπογραφή καὶ τῶν

1) H. Tolley, M. Iversen. Τρέχουσαι Γεωργικαὶ Στατιστικαὶ, Παρίσιοι, Εὐρωπαϊκὸν Κέντρον Ἐφαρμογῆς Γεωργικῶν καὶ Δημογραφικῶν Στατιστικῶν, Διευθ. Τροφίμων καὶ Γεωργίας, 1949.

2) Ἀπογραφή Γεωργίας Ἡνωμένων Πολιτειῶν, 1950. Γενικὴ Ἐκθεσις, τόμ. II, Οὐάσιγκτων, ΗΠΑ. Ἐθνικὸν Τυπογραφεῖον, 1952.

3) Ch. F. Sarle, J. H. Berryhill and V. Lindquist, Γεωργικὴ Ἀπογραφή Τουρκίας 1950, Ἐκθεσις No 2, Στατιστικὴ Ὀμάς Τεχνικῆς Βοηθείας DOS, Ἀγκυρα, Κεντρικὸν Γραφεῖον Στατιστικῶν, Ἰούλιος 1951.

34 702 κοινοτήτων ἀπὸ γεωργικῆς ἀπόψεως, Ἡ πρώτη αὐτὴ ἀπογραφή δὲν παρείχε δεδομένα ἐπὶ τῆς διαρθρώσεως τῶν γεωργικῶν ἐκμεταλλεύσεων· αὐτὰ συνεκεντρώθησαν διὰ μιᾶς ἐρεῦνης διὰ δειγματοληψίας ἣ ὁποία ἐκάλυψε 270 000 γεωργικὰς οἰκογενεῖας κατανεμημένας εἰς 21 521 κοινότητες, πού ἀντιπροσωπεύουν περίπου τὸ 1)10 τοῦ συνόλου τῶν γεωργικῶν ἐκμεταλλεύσεων. Ἡ δειγματοληψία ἔγινε κατὰ στρώματα εἰς δύο στάδια, μὲ πιθανότητες πληρώσεως αἱ ὁποῖαι ἐποίκιλλαν ἀναλόγως τῶν στρωμάτων. Ἡ μέθοδος αὐτὴ ἐρεῦνης ἐπέτρεψε τὴν συγκέντρωσιν τῶν πλέον ἀπαραιτήτων ἐκ τῶν πληροφοριῶν, μὲ πολὺ μικροτέραν δαπάνην ἀπὸ ὅ,τι θὰ ἦτο ἀναγκαῖα διὰ μίαν γενικὴν ἀπογραφὴν, ἣ ὁποία πιθανότατα νὰ μὴ ἦτο κὰν δυνατὴ, λόγῳ τῶν δυσκολιῶν εἰς τὰς ὁποίας θὰ εὐρίσκοντο ἀντιμέτωποι κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην οἱ ἐρευνηταί. Λόγῳ τῆς ἀνάγκης ἀνακαλύψεως καὶ ἐκπαιδεύσεως μεγάλου ἀριθμοῦ ἐρευνητῶν.

Αἱ δυσκολίαι αὐταὶ εἶναι ἀκόμη μεγαλύτεραι εἰς χώρας πολὺ ὀλιγώτερον προηγμένας, ὅπως εἰς τροπικὰς χώρας τῆς Ἀφρικῆς, ὅπου οἱ ἐρευνηταί πρέπει οἱ ἴδιοι νὰ προβοῦν εἰς ἐκτίμησιν ἢ καταμέτρησιν ὀρισμένων ἐκ τῶν ζητουμένων χαρακτηριστικῶν. Εἰς τὴν Ἀφρικὴν, αἱ μόναι μεγάλαι γεωργικαὶ ἐρευναι αἱ ὁποῖαι ἔγιναν εἶναι αἱ ἐρευναι διὰ δειγματοληψιῶν ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς Παγκοσμίου Ἀπογραφῆς τῆς Γεωργίας τοῦ 1950, ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Ὄργανισμοῦ Τροφίμων καὶ Γεωργίας. Ἡ πρώτη γεωργικὴ ἐρευνα εἰς μεγάλην κλίμακα εἰς Ἀφρικὴν εἶναι ἐκείνη ἣ ὁποία ἔλαβε χώραν εἰς τὴν Νότιον Ροδεσίαν τὸ 1949 καὶ ἣ ὁποία ἐπεξετάθη κατόπιν εἰς τὴν Βόρειον Ροδεσίαν (1).

Ἡ μονὰς ἣ μελετηθεῖσα ἦτο τὸ χωρίον· 593 χωρία ἐξελέγησαν διὰ συστηματικῆς δειγματοληψίας, ἥτοι περὶ τὸ 1/40. Πλήρης ἀπογραφή ἔγινε εἰς ἕκαστον τούτων, δι' ἕκαστον γεωργὸν καὶ δι' ἕκαστον ἀγρὸν καὶ σχέδια παντὸς καταμετροηθέντος ἀγροῦ κατηρτίσθησαν. Διὰ νὰ ὑπολογισθοῦν αἱ ἐκτάσεις, αἱ ἀποστάσεις κατεμετρήθησαν μὲ βήματα καὶ ὁ καθορισμὸς τῶν ἀποδόσεων ἔγινε μὲ ἐκτίμησιν ὕψους (étalonée).

Τοῦτο ἐπιτυγχάνεται διὰ τῆς συγκρίσεως ἑνὸς ὀρισμένου ἀριθμοῦ ἐκτιμήσεων ὕψους μὲ τὰς καταμετρήσεις τῶν ἀντιστοίχων ἐσοδειῶν καὶ κατόπιν, ὅσας παρίσταται ἀνάγκη, διὰ διορθώσεως τῶν ἐσφαλμένων ἀποτελεμάτων.

Μία γεωργικὴ ἀπογραφή διὰ δειγματοληψίας ἔγινε εἰς Νιγηρίαν (2) τὸ 1950]51 μὲ χωρία πάλιν ὡς μονάδας. Μία δειγματοληψία εἰς δύο στάδια κατέστη ἀναγκαῖα διὰ τὰ μεγάλα χωρία, ὅποτε αἱ μονάδες ἦσαν ἀναλόγως, ομάδες οἰκογενειῶν (Compounds) ἢ

1) Ἐκθεσίς ἐπὶ τῆς διὰ δειγματοληψίας Ἀπογραφῆς τῆς Γεωργίας τῆς Νοτίου Ροδεσίας, Ἀφρικῆς, Σαλίμπερν, Κεν. Γραφ. Στατ. Ἀφρικῆς, 1950.

2) Ἐκθεσίς ἐπὶ τῆς Γεωργικῆς Ἀπογραφῆς διὰ δειγματοληψίας 1950—51, Λάγος, Διεύθυνσις Στατιστικῶν, 1952.

τεμάχια 2 έκταριών. Όλαι αὶ καλλιεργούμεναι ἐκτάσεις αἱ ὁποῖαι ἀνήκον εἰς τὰς μονάδας αὐτὰς καταμετρούθησαν ἢ ἐξετιμήθησαν. Αἱ ἀποδόσεις ὑπελογίσθησαν διὰ τῆς καταμετρούσεως τῆς ἐσοδείας τεμαχίων γῆς—δειγμάτων ἐξ 20 τετραγ. ἄρδων (περίπου 16 μ.²). Ἐρωτήσεις ἐγίναν ἐπίσης ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν κτηνῶν.

Εἰς τὴν Βασοντολάνδην, μία γεωργικὴ ἀπογραφή διὰ δειγματοληψίας ἐγίνετο τὸ 1949)50, διὰ τῆς χρησιμοποιοῦσεως ἑνὸς σχεδίου δειγματοληψίας κατὰ στρώματα εἰς δύο στάδια. Τὰ στρώματα καθωρίσθησαν διὰ τοῦ συνδυασμοῦ τῆς διαιρέσεως τοῦ ἐδάφους ἀφ' ἑνὸς εἰς πέντε φυσικὰς ζώνας ἀπὸ γεωλογικῆς καὶ γεωργικῆς ἀπόψεως, καὶ ἀφ' ἑτέρου εἰς ἑννέα διοικητικὰς περιφερείας. Αἱ μονάδες δειγματοληψίας τοῦ πρώτου σταδίου ἦσαν κατάλογοι οἰκογενειῶν (enumeration summary units) οἱ ὁποῖοι εἶχον συνταχθῆ διὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ πληθυσμοῦ κατὰ τὸ 1946· τὸ ἐν δωδέκατον περίπου τῶν μονάδων αὐτῶν ἐξελέγησαν διὰ τὴν ἔρευναν. Διὰ τὴν ἐκτίμησιν τῶν ἐκτάσεων εἰς ἐκάστην τῶν μονάδων αὐτῶν, ἐν πέμπτον περίπου τῶν οἰκογενειῶν (μονάδες δευτέρου βαθμοῦ) ἐκληρώθησαν διὰ συστηματικῆς δειγματοληψίας καὶ ὅλοι οἱ καλλιεργούμενοι ἄγροι οἱ ὁποῖοι ἀνήκον εἰς τὰς οἰκογενείας αὐτὰς καταμετρούθησαν. Διὰ τὴν ἐκτίμησιν τῶν ἀποδόσεων, ἐθεωρήθη ὁ ἄγρος ὡς μονὰς δευτέρου βαθμοῦ καὶ ἐξελέγησαν 6—12 ἄγροι εἰς ἐκάστην πρωταρχικὴν μονάδα. Ἡ μέθοδος τῆς ἐκλογῆς τῶν ἄγρων αὐτῶν ἐποικίλλε ἀναλόγως τῶν περιστάσεων καὶ τῶν δυσχερειῶν· εἰς ὁρισμένας περιπτώσεις, ἡ μονὰς διηρέθη προχείρως κατὰ τμήματα καὶ ἐλήφθησαν τυχαίως εἰς ἡ περισσότεροι ἄγροι εἰς ἕκαστον τμήμα· εἰς ἄλλας περιπτώσεις, οἱ ἐρευνηταὶ ἐβάδιζαν κατὰ μῆκος τῶν μονοπατιῶν καὶ ἐσταματοῦσαν εἰς κανονικὰ διαστήματα, κατόπιν δὲ ἀπεμακρύνοντο καθέτως πρὸς ἐκλογὴν ἑνὸς ἄγρου καθ' ἕκαστον διάστημα. Τὰ προϊόντα τῶν δύο τεμαχίων - δειγμάτων, ἐκ 40 μ², ἐκλεγέντων εἰς τὴν τύχην εἰς τοὺς ἄγρους αὐτοὺς, ἐκαλλιεργήθησαν καὶ ἐζυγίσθησαν (*).

3. Συμπληρωματικαὶ μέθοδοι

Ἡ μέθοδος τῆς δειγματοληψίας χρησιμοποιοεῖται ἐπίσης διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν δεδομένων ποῦ συγκεντροῦνται διὰ τῶν πατροπαράδοτων μεθόδων ἢ καὶ διὰ τὸν ἔλεγχον καὶ διόρθωσιν αὐτῶν.

Χαρακτηριστικὸν παράδειγμα τῆς ἐφαρμογῆς τῆς μεθόδου τῶν δειγματοληψιῶν διὰ τὴν ἀπόκτησιν πληροφοριῶν ἐπὶ τοῦ κλάσματος τοῦ πληθυσμοῦ ποῦ δὲν καλύπτεται ἀπὸ τὴν πατροπαράδοτον μέθοδον εἶναι ὁ καταρτισμὸς στατιστικῶν παραγωγῆς κρέατος εἰς τὰς Ἑνωμένας Πολιτείας (*).

1) Ὑπηρεσία Γεωργικῆς Ἐκτιμήσεως καὶ Ἐκθέσεως τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας ΗΠΑ, Διάφοροι Δημοσιεύσεις, ὑπ' ἀρ. 703, Οὐάσιγκτων ΗΠΑ, Διευθύνσις Γεωργικῆς Οἰκονομίας, 1949.

2) A. J. A. Douglas καὶ R. D. Tennant. Βασοντολάνδη. Γεωργικὴ Ἐπιθεώρησις, 1949—50, Maseru, 1952.

Όπως εις ὅλας τὰς χώρας, ἡ παραγωγή τῶν ἐλεγχομένων σφαγείων ἐπιτυγχάνεται εὐκόλως· τὰ ἐλεγχόμενα ὑπὸ τῆς ὁμοσπονδιακῆς ἀρχῆς σφαγεῖα ἀνέρχονται εἰς 459, ὑπολογίζεται ὅμως ὅτι ὑπάρχουν περὶ τὰ 19000 ἄλλα σφαγεῖα ποῦ παρέχουν ἀπὸ 10% μέχρι 50% καὶ πλέον τοῦ κρέατος, ἀναλόγως τοῦ εἴδους. Κατηρτίσθη διὰ τὸν λόγον αὐτὸν ἕνας κατάλογος τῶν σφαγείων αὐτῶν, ἐχωρισθῆσαν κατὰ στρώματα εἰς τρεῖς κυρίας ομάδας, καὶ ἀπὸ τοῦ 1946 ὑπολογίζεται καθ' ἕκαστον μῆνα ἡ παραγωγή των διὰ δειγματοληψίας αὐτῶν. Ἐπὶ πλέον, ἐτησίαι ἐρευνα ἐπιτρέπει τὴν ἐκτίμησιν τῶν σφαγέντων κτηνῶν εἰς αὐτὰς ταύτας τὰς γεωργικὰς ἐκμεταλλεύσεις.

Ἐλεγχος τῶν τρεχουσῶν ἐκτιμήσεων τῶν ὑπαλλήλων τῶν γεωργικῶν ὑπηρεσιῶν διενεργήθη εἰς Μεγάλῃν Βρεταννίαν τὸ 1948, κατὰ τὴν διάρκειαν ἐρεύνης διὰ δειγματοληψίας ἐπὶ τῆς καλλιέργειας τῆς πατάτας (1). Ἀντικειμενικὴ ἐκτίμησις τῶν ἀποδόσεων ἐγένεε διὰ τοῦ ζυγίσματος τῆς πατάτας ἐπὶ τεσσάρων τμημάτων καλλιεργουμένης γῆς μήκους 2 μ. περίπου καὶ ἐκλεγέντων διὰ συστηματικῆς δειγματοληψίας ἀπὸ 1258 κληρωθέντας ἀγρούς συμφώνως πρὸς σχέδιον δειγματοληψίας κατὰ στρώματα, εἰς δύο στάδια. Αὕτη κατέληξεν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι αἱ ἐκτιμήσεις τῶν ὑπαλλήλων τῶν γεωργικῶν ὑπηρεσιῶν ἦσαν ἐν γενικαῖς γραμμαῖς κατώτεροι τῶν πραγματικῶν ἀποδόσεων, ἐξισώσεις δὲ παλινδρομήσεως ἔδειξαν τὴν σχέσιν ἢ ὅποια ὑφίσταται μεταξὺ τῶν δύο σειρῶν τῶν δεδομένων.

Ἡ μέθοδος τῆς παλινδρομήσεως εἶναι πολὺ καλὸν μέσον διὰ τὴν κλιμάκωσιν τῶν ἐκτιμήσεων ὄψεως (étalonner). Παράδειγμα ἐφαρμογῆς τῆς δίδεται εἰς τὴν ἐργασίαν τοῦ F. Yates, **Μέθοδοι Δειγματοληψίας δι' Ἀπογραφὰς καὶ Ἐρέυνας** (Παρίσιοι, Masson et Cie 1951). Δεικνύει πῶς ἡ ἐξίσωσις παλινδρομήσεως κατηρτίσθη μεταξὺ τῶν ἀποδόσεων σίτου καὶ τῶν ἐκτιμήσεων τῶν συνήθων παρατηρητῶν, τῇ βοηθείᾳ δειγματοληψίας καλυπτούσης 147 ἀγρούς ἀνήκοντας εἰς 63 ἐκμεταλλεύσεις.

4. Καθορισμὸς τῶν καλλιεργούμενων ἐκτάσεων

Μεταξὺ τῶν σπουδαιότερων γεωργικῶν στατιστικῶν καὶ συχνὰ τῶν δυσκολωτέρων εἶναι ἐκεῖναι τῶν καλλιεργούμενων ἐκτάσεων καὶ τῶν ἀποδόσεων. Εἶδομεν εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν ἀναφερθέντων παραδειγμάτων τῆς Δανίας καὶ τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν ὅτι ἤμποροῦμεν νὰ ἐκτιμήσωμεν τὰς ἐπιφανείας διὰ δειγματοληψίας ἐπὶ τῶν καταλόγων τῶν ἐκμεταλλεύσεων. Ὁ καθορισμὸς τῶν ἐπιφανειῶν, λόγῳ αὐτῆς ταύτης τῆς φύσεως τοῦ πρὸς καταμέτρησιν χαρακτηριστικοῦ, ἐπιτρέπει τὰς δικτυωτὰς δειγματοληψίας, δηλ. ἐκεῖνας εἰς τὰς ὁποίας αἱ μονάδες εἶναι τμήματα γῆς ἐκλεγέντα εἰς

1). Ἐρευνα ἐπὶ τῆς Κυρίας Ἐσοδείας Πατάτας Ἀγγλίας καὶ Οὐαλλίας, 1948, Ἠνωμένα Ἐθνη, Οἰκονομικὸν καὶ Κοινωνικὸν Συμβούλιον, Ἐγγραφοῦν No E)CN) sub. 1)28.

τήν τύχην ἐπὶ χωρῶν τοῦ ἐδάφους κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον λεπτομερῶν. Ἀνεφέραμεν ἤδη ἓνα παράδειγμα ὅταν ὠμιλήσαμεν διὰ τὴν γεωργικὴν ἀπογραφὴν τῆς Νιγηρίας, ἡ ὁποία ἔλαβε χώραν τὸ 1950]51, ὁπότε τμήματα 2 ἑκταρίων ἐξελέγησαν εἰς τὴν τύχην εἰς τὰ μεγάλα χωρία καὶ αἱ καλλιεργούμεναι ἐκτάσεις αἱ ὁποῖαι εὐρίσκονται εἰς τὰς μονάδας αὐτὰς κατεμετρήθησαν ὅλαι ἢ ἐξετιμήθησαν.

Εἰς τὰς Ἰνδίας, αἱ ἔρευναι διὰ δειγματοληψίας πρὸς καθορισμὸν τῶν καλλιεργουμένων ἐκτάσεων εἶναι τρέχουσαι ἐργασίαι.

Ἴδου ἓνα παράδειγμα περιέχον σχέδιον δικτυωτῆς δειγματοληψίας⁽¹⁾. Ἀπὸ τοῦ 1944—45, αἱ καλλιεργούμεναι ἐκτάσεις μὲ κάνναβιν, ὄρυζαν, καὶ ἄλλα εἶδη εἰς τὴν δυτικὴν Βεγγάλην ὑπολογίζονται ὡς ἑξῆς: ἡ ἐπαρχία διαιρεῖται κατὰ στρώματα ἀναλόγως τῶν διοικητικῶν ὑποδιαιρέσεων· οἱ χάρται διαχωρίζονται εἰς τετράγωνα 0,9 ha, τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦν τὰς μονάδας δειγματοληψίας· ὁ ἀριθμὸς τῶν μονάδων αὐτῶν ἀντιπροσωπεύει κλάσμα ληφθὲν ὡς δεῖγμα, περίπου $\frac{1}{150}$.

Αἱ καλλιεργούμεναι ἐκτάσεις εἰς τὸ ἐσωτερικὸν ὄλων τῶν τεμαχίων ποῦ ἀποτελοῦν τὸ δεῖγμα ἀπογράφονται καὶ ἐκτιμήσεις ἐξάγονται δι' ὀλόκληρον τὴν ἐπαρχίαν. Τὰ λάθη δειγματοληψίας τῶν ἐκτιμήσεων αὐτῶν ἀνέρχονται εἰς 1—1,6%, δι' ὀλόκληρον τὴν ἐπαρχίαν ἀλλὰ ποικίλλουν ἀπὸ 6—30% διὰ τὰς ἐκτιμήσεις αἱ ὁποῖαι ἀφοροῦν τοὺς νομούς.

Χρησιμοποιοῦν ἐπίσης εἰς τὰς Ἰνδίας διὰ τὴν ἐκτίμησιν τῶν ἐπιφανειῶν δειγματοληψίας εἰς διαφόρους βαθμούς, καθ' ἃς αἱ μονάδες εἶναι διαδοχικῶς χωρία καὶ κατόπιν ομάδες γειτνιαζόντων ἀγρῶν.

5. Καθορισμὸς τῶν ἀποδόσεων

Ἐκτὸς ἐὰν ὀλόκληρος ἢ ἐσοδεῖα καταμετρηθῇ, πράγμα τὸ ὁποῖον γίνεται μόνον δι' ὠρισμένα προϊόντα κατ' ἐξαιρέσιν, ὅπως ὁ καπνὸς καὶ ὁ βάμβαξ, ὁ ἀντικειμενικὸς καθορισμὸς τῶν ἀποδόσεων δὲν ἠμπορεῖ νὰ γίνῃ παρὰ μόνον διὰ δειγματοληψιῶν.

Τοῦτο γίνεται κατ' ἀρχὴν διὰ τῆς ἐκλογῆς εἰς τὴν τύχην ἑνὸς ὠρισμένου ἀριθμοῦ μικρῶν τεμαχίων εἰς τὰ ὁποῖα καλλιεργεῖται τὸ ὑπὸ μελέτην εἶδος, διὰ τοῦ θεωρισμοῦ καὶ ζυγίσεως τοῦ προϊόντος καὶ διὰ τῆς διαιρέσεως τοῦ ἀποτελέσματος διὰ τῆς ἐκτάσεως τῶν θεωρισθέντων τεμαχίων· ὁ μέσος ὄρος τῶν ἀποδόσεων ὄλων τῶν τεμαχίων θὰ δώσῃ μίαν ἐκτίμησιν τῆς γενικῆς ἀποδόσεως τοῦ καλλιεργουμένου εἴδους. Εἶναι ἡ μέθοδος τῶν *ἐσοδειῶν - δειγμάτων*.

Εἰς τὴν πραγματικότητα, ἡ μέθοδος ἐφαρμόζεται κατὰ στά-

1) V. E. Pouse καὶ P. N. Sukhatine, "Ἐρευναι Ἐσοδειῶν εἰς Ἰνδίας, Νέον Δελχί, Ἐφημερίς τῆς Ἰνδικῆς Ἐταιρείας Γεωργικῶν Στατιστικῶν, τόμ. ἀρ. 1, 1948 καὶ τόμ. III, ἀρ. 2, 1951.

δια διὰ τῆς ἐκλογῆς πρῶτον τῶν χωρίων, κατόπιν τῶν ἐκμεταλλεύσεων, κατόπιν τῶν ἀγρῶν καὶ τέλος τῶν τεμαχίων εἰς τὸ ἔσωτερικὸν τῶν ἀγρῶν αὐτῶν. Διὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν χωρίων ὑπάρχουν συνήθως πλήρεις κατάλογοι ἀπὸ τοὺς ὁποίους κληρώνονται τὰ χωρία, διὰ τῆς χρησιμοποίησεως π. χ. τῶν ἀριθμητικῶν πινάκων τύχης τοῦ Τίππει. Ὄταν κληρωθοῦν τὰ χωρία, θὰ πρέπει κατόπιν νὰ καθορισθοῦν τὰ ὄρια αὐτῶν, εἰ δυνατόν μὲ χάριτας κτηματολογικούς, καὶ νὰ καταρτισθῇ κατάλογος ὄλων τῶν περιεχομένων γεωργικῶν ἐκμεταλλεύσεων. Ἡ ἐκλογὴ τῶν ἐκμεταλλεύσεων ἐκ τῶν ὁποίων θὰ πρέπει νὰ κληρωθοῦν αἱ στοιχειώδεις μονάδες καὶ ὁ καθορισμὸς τῶν ὁρίων γίνεται κατ' ἀνάλογον τρόπον.

Οἱ ἀγροὶ οἱ ἀνήκοντες εἰς τὰς ἐκμεταλλεύσεις αὐτὰς πρέπει τέλος νὰ ἐξακριβωθοῦν καὶ ὁρισμένως ἀριθμὸς αὐτῶν νὰ κληρωθῇ. Ὄταν κτηματολογικοὶ χάρται δὲν ὑπάρχουν ἢ δὲν εἶναι ἐνημερωμένοι, ἢ ἐξακριβώσις καὶ ὁ καθορισμὸς τῶν ὁρίων τῶν ἀγρῶν δημιουργοῦν πολλάκις δύσκολα προβλήματα.

Εἰς τὴν περίπτωσιν τῶν καλλιεργειῶν ἀνοικτῶν ἀγρῶν (*plein champs*) ἢ στοιχειώδης μονὰς δειγματοληψίας δύναται νὰ εἶναι ἢ ἓνα τεμάχιον γῆς ἢ ἓνα τμήμα γραμμῆς καλλιεργείας ὅπως διὰ τὰ γεώμηλα καὶ τὰ τεῦτλα (κοκκινογούλια). Τὸ σύνολον τῶν ἀγρῶν δύναται ἐπίσης νὰ θεωρηθῇ ὡς στοιχειώδης μονὰς ὅταν αἱ διαστάσεις εἶναι σχετικῶς περιορισμέναι, ὅπως εἰς τὴν περίπτωσιν ὁρισμένων καλλιεργειῶν κατὰ ἀνδρῶν (σέτι). Ὄταν πρόκειται περὶ τεμαχίων πρέπει νὰ ἐκλεγῇ τὸ σχῆμα καὶ ἡ διάστασις ὡς καὶ ἡ θέσις τοῦ ἐντὸς τοῦ ἀγροῦ. Ὄταν πρόκειται περὶ γραμμῆς καλλιεργείας πρέπει τὸ σχέδιον τῆς δειγματοληψίας νὰ καθορίσῃ μετ' ἀκριβείας τὸ μῆκος καὶ τὸ μέσον ἐξακριβώσεώς των ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

Χρησιμοποιοῦνται γενικῶς κυκλικὰ τεμάχια, τετράγωνα ἢ ὀρθογώνια διαφόρων διαστάσεων, ἀπὸ τετράγωνα πλευρᾶς 1 μέτρον μέχρι ὀρθογωνίαν ἢ τετραγώνων πολὺ μεγαλυτέρων διαστάσεων, ὡς π. χ. 10μX10μ. Οὕτω, εἰς τὴν Γερμανίαν ⁽¹⁾ χρησιμοποιοῦν τετράγωνα πλευρᾶς 1μ. διὰ τὸν σίτον ἢ τὴν κριθήν, εἰς τὴν Ἰνδοκίαν τετράγωνα πλευρᾶς 10μ. διὰ τὴν ὄρουζαν καὶ εἰς τὰς Ἰνδίας, διαφόρους τύπους τεμαχίων μεταξὺ τῶν ὁποίων ὀρθογώνια 5μX10μ. Τὰ τεμάχια περιορισμένων διαστάσεων ἐπαρκοῦν ὅταν αἱ καλλιεργεῖαι εἶναι ὁμοιογενεῖς. Τὰ μεγάλα τεμάχια ἐνδείκνυνται περὶ σόστερον ὅταν αἱ συνθῆκαι τῶν καλλιεργειῶν ποικίλλουν σοβαρῶς μεταξὺ τῶν διαφόρων σημεῖων τοῦ αὐτοῦ ἀγροῦ.

Ὁ καθορισμὸς τῆς θέσεως τῶν τεμαχίων ἐντὸς ἐνὸς ἀγροῦ εἶναι σοβαρὰ ἐργασία. Δι' ἐν κυκλικὸν τεμάχιον δυνάμεθα π. χ. νὰ ἐκλέξωμεν τὰς συντεταγμένας τοῦ κέντρου του εἰς τοὺς ἀριθμητικούς πίνακας τύχης τὰ δεδομένα αὐτὰ δύνανται νὰ εἶναι τὰ

1). H. Strecker, Stichprobenverfahren in der amtlichen westdindischen agrarstatistik, München, Allgemeines Statistisches Archiv 38 Band, 1954.

τῆς Νοτιοδυτικῆς κορυφῆς ἐνὸς ὀρθογωνίου τεμαχίου ἢ τετραγώνου διὰ τὸ ὁποῖον ἠμποροῦμεν νὰ καθορίσωμεν ὅτι αἱ πλευραὶ θὰ εἶναι παράλληλοι πρὸς τὰς τοῦ ἄγρου ἢ, ἀκόμη, θὰ ἔχουν κλίσιν 45° ἐν σχέσει πρὸς αὐτόν. Τὰ πολυάριθμα πρακτικῆς φύσεως προβλήματα τὰ ὁποῖα τίθενται πρέπει νὰ λυθοῦν διὰ τοῦ πρακτικοῦ νοῦ, τῶν γνώσεων τῶν γεωργικῶν προβλημάτων καὶ τῆς πείρας. Ἡ γωνία τῶν 45° περὶ τῆς ὁποίας ἔγινε λόγος ἀνωτέρω ἐπιτρέπει ν' ἀποφύγωμεν τὰ σφάλματα τὰ ὁποῖα εἶναι πιθανὰ εἰς περιπτώσιν συμπτώσεως μεταξὺ τῶν πλευρῶν τῶν τεμαχίων καὶ τῶν γραμμῶν τῶν καλλιεργειῶν, ἢ τῶν μὴ καλλιεργουμένων χώρων οἱ ὁποῖοι χωρίζουν τὰς γραμμὰς αὐτὰς τῶν καλλιεργειῶν. Τὸ πρόβλημα αὐτὸ δὲν ἐμφανίζεται προφανῶς ὅταν τὰ τεμάχια εἶναι κυκλικά.

Εἰς τὴν περίπτωσιν καλλιεργειῶν δένδρων ἢ θάμνων, ὡς στοιχειώδης μονὰς ἠμπορεῖ νὰ ληφθῇ τὸ δένδρον ἢ ὁ ποῦς, μιὰ σειρὰ δένδρων ἢ φυτῶν ἢ καὶ ἓνα τεμάχιον γῆς. Εἰς τὴν Καλιφορνίαν ἔχουν μάλιστα υἰοθετήσῃ εἰς ὁρισμέναις περιπτώσεσιν ὡς μονάδα ἓνα τέταρτον δένδρου κατὰ τὴν ἐκτίμησιν τῶν ἀποδόσεων. Ὅπως διὰ τὰς καλλιεργείας ἀνοικτῶν ἀγρῶν, αἱ μονάδες μικρῶν διαστάσεων ἐνδείκνυνται μόνον ὅταν αἱ δενδροειδεῖς καλλιέργειαι εἶναι λίαν ὁμογενεῖς, εἰς περιπτώσιν δὲ ἑτερογενείας πρέπει νὰ προσφύγωμεν εἰς μεγαλυτέρας στοιχειώδεις μονάδας, μέχρι καὶ ὀλοκλήρων ἀγρῶν.

Ἡ μέθοδος τῶν ἐσοδειῶν δειγμάτων ἐφαρμοζέται ὁλοῦν καὶ περισσότερον ἀφοῦ ἐφηρμοσθῆ εἰς μεθόδους μὴ πιθανὰς ἀπὸ τοῦ 1930 εἰς Ἰνδοκίναν, Ἰνδονησίαν καὶ Ἰνδίας διὰ τὰς ἀποδόσεις τῆς ὀρυζοκαλλιεργείας, καὶ κατόπιν ὑπὸ μορφὴν συστηματικῶν δειγματοληψιῶν εἰς τὴν Γαλλίαν διὰ τὴν ἀπόδοσιν τῶν τεύτλων, εἶδομεν τὰς πιθανὰς μεθόδους ἀναπτυσσομένας εἰς Ἰνδίας, κυρίως, Ἡνωμένας Πολιτείας καὶ Ἀγγλίαν καὶ ἐφαρμοζομένας εὐρέως εἰς ὁλοῦν μεγαλύτερον ἀριθμὸν χωρῶν.

6. Ἐλεγχος τῶν σφαλμάτων

Θὰ ἐξετάσωμεν τέλος, μὲ τὸ παράδειγμα τῶν ἐκτιμήσεων τῶν ἀποδόσεων, πῶς προσπαθοῦμεν νὰ ἐλέγξωμεν τὰ πιθανὰ σφάλματα ὅσα προέρχονται ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι καταμετροῦται περιορισμένος μόνον ἀριθμὸς μονάδων, ἥτοι τὰ «σφάλματα δειγματοληψίας» καὶ τὰ λοιπὰ σφάλματα τὰ ὁποῖα δυνάμεθα νὰ ὀνομάσωμεν «σφάλματα ξένα πρὸς τὴν δειγματοληψίαν».

Τὰ σφάλματα δειγματοληψίας εἶναι ὅσα προέρχονται ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι μόνον τμῆμα τῆς ἐσοδείας καταμετροῦται ὡς καὶ τμῆμα τῶν συνολικῶν ἐπιφανειῶν. Ὑπάρχει πρῶτον σφάλμα δικτυωτοῦ τοῦ ὁποίου τὸ ὄριον δύναται νὰ δοθῇ διὰ τοῦ ὑπολογισμοῦ τῶν πιθανοτήτων. Αἱ γεγόμεναι καταμετρήσεις ἐπιτρέπουν μίαν ἐκτίμησιν τοῦ σφάλματος - τύπου, βάσει τύπου ὁ ὁποῖος λαμβάνει ὑπ'

ὄψιν τὸ σχέδιον τῆς ἐκλεγείσης δειγματοληψίας. Γενικῶς, τὸ σφάλμα - τύπος ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μονάδων ποῦ ἀποτελοῦν τὸ δείγμα, τῆς ποικιλίας μεταξὺ τῶν διαφόρων μονάδων ὡς καὶ τοῦ τύπου τοῦ σχεδίου δειγματοληψίας· δυνάμεθα οὕτω νὰ καθορίσωμεν τὸν ἀριθμὸν τῶν μονάδων πρὸς καταμέτρησιν, οὕτως ὥστε νὰ περιορισθῇ τὸ σφάλμα ἐντὸς τῶν ἠθελημένων ὁρίων. Δὲν θὰ ἐξετάσωμεν ἔδῳ τοὺς μαθηματικούς τύπους οἱ ὁποῖοι ἐπιτρέπουν νὰ ὑπολογίσωμεν τὸ σφάλμα, αὐτοὶ εὑρίσκονται εἰς εἰδικὰς μελέτας.

Μεταξὺ τῶν σφαλμάτων δειγματοληψίας δύναται νὰ θεωρηθῶν καὶ τὰ συστηματικά σφάλματα — ἢ διαστροφαί — τὰ ὁποῖα προέρχονται π. χ. ἐκ τῆς χρήσεως ἐνὸς ἐσφαλμένου τύπου κατὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς γενικῆς μέσης ἀποδόσεως, τῇ βοηθείᾳ τῶν ἀποδόσεων τῶν καταμετρηθέντων τεμαχίων ἐπὶ τῶν ἐκλεγείσων μονάδων. Ἐνίοτε, διὰ λόγους εὐκολίας ἢ οἰκονομίας, χρησιμοποιοῦμεν ἓνα τοιοῦτον τύπον, παρ' ὅλον ὅτι ἠξεύρομεν ὅτι εἶναι ἀτελής. Ἐάν, εἰς τοιαύτην περίπτωσιν, δὲν εἶναι πάντοτε δυνατόν νὰ διορθωθῇ τὸ σφάλμα, πρέπει τουλάχιστον νὰ βεβαιωθῶμεν ὅτι δὲν εἶναι ἀνώτερον τῶν παραδεκτῶν ὁρίων σφαλμάτων.

Ἡ ἔλλειψις ἀπαντήσεων περιλαμβάνεται μεταξὺ τῶν κυριωτέρων σφαλμάτων δειγματοληψίας· τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὸ ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ ἐξακριβώσωμεν τὰς ἀξίας ὁρισμένων μονάδων ἀνηκόντων εἰς τὸ δείγμα. Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἐκτιμήσεως τῶν ἐσοδεῶν — δειγμάτων, συμβαίνει ἐνίοτε οἱ ἐρευνηταὶ νὰ μὴ δύνανται νὰ ἐκτελέσουν τὴν ἐργασίαν των εἴτε λόγῳ ἀρνήσεως ἐκ μέρους τῶν καλλιεργητῶν εἴτε ἀκόμη διότι ἡ καλλιέργεια δὲν ἦτο ὄρμος καὶ δὲν ἠμποροῦν νὰ ὑπάρξουν οὕτω δείγματα. Ἐπειδὴ, γενικῶς, αἱ μονάδες διὰ τὰς ὁποίας δὲν κατορθώνομεν νὰ ἔχωμεν ἀπαντήσεις ἀνήκουν ὅλαι εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν τῆς ὁποίας ἡ ἀπόδοσις εἶναι εἴτε ἀνωτέρα εἴτε κατωτέρα τοῦ μέσου ὄρου, ἢ παρὰλειψίς των δημιουργεῖ σφάλμα εἰς τὴν ἐκτίμησιν τῆς μέσης ἀποδόσεως. Ἡ ἔλλειψις ἀπαντήσεως πρέπει λοιπὸν ν' ἀποφεύγεται καὶ ἐάν δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἀπαλειφθῇ τελείως, εἶναι ἀναγκαῖον νὰ προβῶμεν εἰς διορθώσεις διὰ ν' ἀποκτήσωμεν τὴν ἀκρίβειαν τοῦ ἀποτελέσματος.

Εἰς τὰ σφάλματα τὰ ξένα πρὸς τὴν δειγματοληψίαν περιλαμβάνονται κυρίως σφάλματα τρεχούσης παρατηρήσεως καὶ ὅσα προέρχονται ἐκ τῶν πειραματικῶν συνθηκῶν. Τὰ τρέχοντα σφάλματα παρατηρήσεως εἶναι στενῶς συνδεδεμένα πρὸς τὴν φύσιν τῶν ἐργασιῶν· μιὰ προσεκτικὴ μελέτη τῶν διαφόρων φάσεων τῶν ἐργασιῶν, ἀκριβεῖς καὶ λεπτομερεῖς ὁδηγίαι πρὸς τοὺς ὑπαλλήλους, ἢ προσεκτικὴ ἐκπαίδευσις τούτων καὶ ὁ ἔλεγχος τῆς ἐργασίας των ἐπιτρέπουν νὰ περιορίσωμεν τὰ σφάλματα αὐτὰ εἰς τὸ ἐλάχιστον. Αἱ μέθοδοι καταμετρήσεως, ὡς καὶ τὸ σχῆμα καὶ αἱ διαστάσεις τῶν τεμαχίων γῆς παῖζουν ἀσφαλῶς καὶ αὐτὰ ῥόλον· παρατηρήθη π. χ. εἰς τὰς Ἰνδίας ὅτι, ὅταν ἐπρόκειτο περὶ μικρῶν κυκλικῶν τεμαχίων, ὑπῆρχε τάσις νὰ ἐκτιμῶνται αἱ ἀποδόσεις των κάτω τῶν

πραγματικῶν, ἐνῶ ἡ τάσις αὐτὴ ἐξηλείφετο ὅταν ἐχρησιμοποιοῦντο ὀρθογώνια τεμάχια 50 τετραγωνικῶν μέτρων.

Σφάλματα ἠμποροῦν ἐπίσης νὰ προέλθουν ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι αἱ μετρήσεις τῶν ἀποδόσεων κατὰ ἔσοδείας - δείγματα γίνονται ὑπὸ πειραματικῆς συνθήκας συχνάκις λίαν διαφορετικῆς τῶν συνηθῶν συνθηκῶν ἔσοδείας. Εἰς τὴν Ἀγγλίαν, π. χ., παρατηρήθη ὅτι ἡ ἐκρίζωσις διὰ χειρὸς τῶν γεωμήλων - δειγμάτων ἐγένετο μὲ πολὺ μεγαλυτέραν προσοχὴν ἀπὸ τὴν ἐκρίζωσιν μιᾶς συνηθῆους καλλιεργείας διὰ μηχανῶν αἱ ὁποῖαι ἀφήνουν ἐντὸς τῆς γῆς ἓνα ὄρισμένον ποσοστὸν τοῦ προϊόντος καὶ ἐχρειάσθη νὰ γίνουν διορθώσεις.

Εἰς ἄλλας περιπτώσεις, ὅπως διὰ τὰ δημητριακά, ὁ θερισμὸς δύναται νὰ γίνῃ ὀλίγον ὑψηλότερον ἢ ὀλίγον χαμηλότερον τοῦ συνηθῆους ἢ ἀκόμη τὸ ἀλώνισμα καὶ ἀποξήρανσις δύναται νὰ γίνων διαφοροτρόπως. Διὰ νὰ ἀποφύγωμεν σφάλματα προερχόμενα ἐκ τοιαύτης ἢ παρομοίας αἰτίας, εἶναι ἀνάγκη νὰ γίνων ἔρευναι ὥστε νὰ ὑπολογισθοῦν αἱ ἀπαραίτητοι διορθώσεις ὅταν αἱ ἔσοδεῖαι—δείγματα γίνωνται ἀναγκαστικῶς διὰ μεθόδων διαφορετικῶν ἀπὸ ἐκεῖνας αἱ ὁποῖαι ἐφαρμόζονται εἰς ὀλοκλήρους ἔσοδείας.

ΑΙ ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΡΑΜΕΤΡΩΝ ΕΝΟΣ ΝΟΜΟΥ ΠΙΘΑΝΟΤΗΤΩΝ

Ὑπὸ τοῦ κ. Ε. Δ. ΜΑΡΓΑΡΙΤΗ

Καθηγητοῦ τῆς ΑΣΒΣ.—Ἀναπλ. Γενικοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ε.Σ.Υ.Ε.

1 Εἰσαγωγή

Ἡ ἐκτίμησις (Estimation) εἶναι ἓν θεμελιώδες πρόβλημα τῆς νεωτέρας Στατιστικῆς καὶ μάλιστα εἶναι τὸ ἀντίστροφον τοῦ λογισμοῦ τῶν πιθανοτήτων. Ἐν γένει ἡ στατιστικὴ παρατήρησις δὲν ἀναφέρεται παρὰ ἐπὶ ἑνὸς μόνου μέρους τοῦ συνόλου τὸ ὁποῖον ἐπιθυμοῦμεν νὰ γνωρίσωμεν, ἑνὸς **δείγματος**. Ἐξ αὐτοῦ θὰ ζητήσωμεν νὰ λάβωμεν τὴν καλυτέραν δυνατὴν πληροφορίαν περὶ τοῦ συνόλου.

Μᾶς δίδεται μία οἰκογένεια νόμων $f(x, t)$ ἐξαρτωμένη π. χ. ἐκ μιᾶς μόνου ἀγνώστου παραμέτρου t καὶ προτιθέμεθα νὰ ἐκτιμήσωμεν τὴν t μὲ τὴν μεγαλυτέραν δυνατὴν ἀκρίθειαν, τῇ βοηθείᾳ ἑνὸς δείγματος τὸ ὁποῖον μᾶς ἔδωκεν ἡ παρατήρησις. Ἡ ἐκλογὴ τῆς οἰκογενείας τῶν νόμων $f(x, t)$ εἶναι κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον αὐθαίρετος. Δυνάμεθα νὰ ὀδηγηθῶμεν εἰς τὴν ἐκλογὴν ταύτην ἀπὸ τὸ σχῆμα τοῦ ἐμπειρικοῦ πολυγώνου συχνότητος ἢ ἀκόμη καὶ ὑπὸ τῆς καθ' αὐτὸ θεωρίας. Ἐὰν π.χ. μία **στοχαστικὴ μεταβλητὴ** παρουσιάζεται ὡς ὁ ἀριθμητικὸς μέσος ποσοτήτων ἔχουσῶν τὴν αὐτὴν τάξιν μεγέθους, δυνάμεθα νὰ ἀναμένωμεν τὴν συνάντησιν ἑνὸς νόμου **Laplace — Gauss** διὰ τὸ μελετώμενον σύνολον.

Τὸ πρόβλημά μας λοιπὸν εἶναι τὸ ἀκόλουθον : Θεωροῦμεν μίαν οἰκογένειαν συναρτήσεων κατανομῆς $f(x, t)$ καὶ προτιθέμεθα νὰ ἐκτιμήσωμεν τὴν παράμετρον t , τῇ βοηθείᾳ ἑνὸς δείγματος, δηλ. μιᾶς σειρᾶς παρατηρήσεων $x_1, x_2, \dots, x_n$

Δυνάμεθα νὰ ἔχωμεν μίαν οἰκογένειαν f ἐξαρτωμένην ἀπὸ περισσοτέρας παραμέτρους. Ὁ κανονικὸς νόμος παρουσιάζεται ὑπὸ τὴν μορφήν :

$$f(x, m, \sigma) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}\sigma} e^{-\frac{(x-m)^2}{2\sigma^2}}$$

δηλ. περιέχει δύο παραμέτρους m καὶ σ πρὸς ἐκτίμησιν, ὅταν δὲν ἔχωμεν διόλου πληροφορίας ἐπὶ τοῦ συνόλου. Ὁ νόμος ὁ ὁποῖος

μᾶς δίδει τὴν πιθανότητα ἕνα οἰκογένειά τις ἔχη ἀκριβῶς κ τέκνα ἔχει τὴν μορφήν :

$$P_k = \lambda \cdot p^k, \quad k \geq 1$$

ὅπου λ , p εἶναι δύο παράμετροι πρὸς ἐκτίμησιν.

Τὸ πρόβλημα ἐκτιμῆσεως ταυτοχρόνως περισσοτέρων τῆς μιᾶς παραμέτρων εἶναι σχετικῶς πολύπλοκον καὶ ἡ μελέτη του γίνεται διὰ τῆς χρήσεως τῆς Ἀλγέβρας τῶν μητρῶν (calcul matriciel). Ἡ ἐκτίμησις μιᾶς παραμέτρου δύναται νὰ θεωρηθῇ ὑπὸ δύο διαφόρους ἀπόψεις :

1) Θὰ ζητήσωμεν ἕνα κανόνα διὰ νὰ καθορίσωμεν τὴν τιμὴν t τῆς παραμέτρου τῆ βοηθεία τοῦ δείγματος καὶ θὰ ἐνεργήσωμεν ὡς ἂν ἡ t ἦτο ἡ ἀληθῆς τιμὴ τῆς παραμέτρου τοῦ ὑπὸ μελέτην νόμου. Αὕτη εἶναι ἡ μέθοδος τῆς **σημειακῆς ἐκτιμῆσεως**.

2) Θὰ ζητήσωμεν ἕν διάστημα (t_1, t_2) , διὰ τὸ ὁποῖον νὰ δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι ὑπάρχει μεγάλη πιθανότης ὅπως καλύπτῃ τὴν ἀληθῆ τιμὴν τῆς παραμέτρου. Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην τὸ διάστημα θεωρεῖται ὡς μία ἐκ τύχης ἐξαρτωμένη μεταβλητὴ, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι ἕκαστον τυχαῖον δείγμα μᾶς ὀρίζει καὶ ἕν τυχαῖον διάστημα (intervalle aléatoire). Αὕτη εἶναι ἡ μέθοδος **ἐκτιμῆσεως διὰ διαστημάτων ἐμπιστοσύνης**.

2. Ἐκτιμήσεις μιᾶς παραμέτρου ἐνὸς νόμου πιθανοτήτων μὲ μίαν μόνον μεταβλητὴν

Ἐὰν ἀπὸ μίαν π.χ. βιομηχανικὴν παραγωγὴν κατὰ σειράς, ὅπου ἡ ἀναλογία τῶν πρὸς ἀπόρριψιν ἐλαττωματικῶν τεμαχίων, p , εἶναι **γνωστὴ**, ἐξαγάγωμεν δείγματα ἐκ n τεμαχίων, ἡ ἀναλογία p_n τῶν ἐλαττωματικῶν ἐντὸς ἐνὸς δείγματος μεταβάλλεται ἀπὸ δείγματος εἰς δείγμα, δηλ. εἶναι μία νέα τυχαία μεταβλητὴ. Ἡ τιμὴ ὅμως αὕτη, ὅταν τὸ n εἶναι ἀρκούντως μέγα, ὀλίγον διαφέρει τῆς τιμῆς p τοῦ συνόλου τῆς παραγωγῆς ἢ, ἀκριβέστερον, ἡ μεταβλητὴ p_n **συγκλίνει κατὰ πιθανότητα** πρὸς τὸ p .

Εἰς τὴν πράξιν τὸ πρόβλημα παρουσιάζεται μὲ ἀντίστροφον ὄψιν : ἔχομεν ἕν δείγμα ἐξαχθὲν ἀπὸ μίαν μερίδα (lot) βιομηχανικῶν προϊόντων παραχθέντων κατὰ σειράς καὶ ζητοῦμεν νὰ ἴδωμεν ποίας πληροφορίας δύναται αὐτὸ τὸ δείγμα νὰ προσφέρῃ ἐπὶ τοῦ **ἀγνώστου** ποσοστοῦ p τῶν ἐλαττωματικῶν τεμαχίων ἐντὸς τῆς μερίδος ταύτης ; Πῶς νὰ χρησιμοποιήσωμεν κατὰ τὸν καλύτερον τρόπον αὐτὸ

τὸ δείγμα; Ἐκ τῆς συγκλίσεως κατὰ πιθανότητα τοῦ p_n πρὸς τὸ p συνάγομεν ὅτι, ἐὰν τὸ δείγμα εἶναι «ἀρκούντως μέγα», p_n θὰ εἶναι ἐν γένει, μία καλὴ ἐκτίμησις τοῦ p .

3. Ἡ ἔννοια τοῦ ἐκτιμητοῦ (Estimateur - Estimate)

Θέτομεν :

$$x_i = \begin{cases} 0 & \text{ἐὰν τὸ ἰσοστόν τεμάχιον εἶναι καλὸν} \\ 1 & \text{» » » » » ἐλαττωματικὸν} \end{cases}$$

Σχηματίζομεν τὴν συνάρτησιν τῶν παρατηρήσεων :

$$\frac{x_1 + x_2 + \dots + x_n}{n}$$

Λέγομεν ὅτι ἡ συνάρτησις αὕτη εἶναι εἰς ἐκτιμητὴς καὶ λαμβάνομεν τὸν ἀριθμὸν p_n τὸν ὁποῖον παρέχει ὡς ἐκτίμησιν τῆς ἀγνώστου παραμέτρου p . Ἡ προηγουμένη περίπτωσις, ἡ ὁποία φαίνεται ὡς ἰδιαιτέρα κατὰ τὴν ἐξέτασιν μιᾶς παραγωγῆς κατὰ σειράς, καλύπτει ὅλας τὰς περιπτώσεις κατὰ τὰς ὁποίας μελετῶμεν ἐν φαινόμενον ἐπιδεχόμενον δύο δυνατὰς καταστάσεις (καλὸν—ἐλαττωματικόν, κορῶνα—γράμματτα, κόκκινον—μαῦρον, εἶναι—δὲν εἶναι) καὶ ἡ ἐκτίμησις τοῦ p εἶναι ἡ ἐκτίμησις τῆς παραμέτρου ἑνὸς διωνυμικοῦ νόμου.

Ἐν γένει, δοθέντος ἑνὸς νόμου γνωστοῦ τύπου ἐξαρτωμένου ἐκ μιᾶς παραμέτρου t , τὴν ὁποίαν ζητοῦμεν νὰ ἐκτιμήσωμεν, εἰς ἐκτιμητὴς ὀρίζει ἕνα κανόνα, μίαν μέθοδον ἐκτιμῆσεως. Εἰς ἐκτιμητὴς δὲν εἶναι προφανῶς μοναδικός. Πῶς δυνάμεθα νὰ κρίνωμεν περὶ τῆς ἀξίας ἑνὸς ἐκτιμητοῦ; Τί θὰ ὀνομάζωμεν ἕνα καλὸν ἐκτιμητὴν; Δυνάμεθα ἐκ διαισθήσεως νὰ εἴπωμεν ὅτι ἔχομεν ἕνα καλὸν ἐκτιμητὴν ἐὰν, ἐφαρμόζοντες κατ' ἐπανάληψιν τὴν μέθοδον, ἐπιτυχάνομεν κατὰ κανόνα ἕνα ἀριθμὸν ὀλίγον διαφέροντα τοῦ t εἰς τὸ προηγούμενον παράδειγμα τοῦ p (πραγματικῆς ἀναλογίας τῶν ἀπορριπτέων τεμαχίων εἰς τὸ σύνολον τῆς παραγωγῆς).

Ὅθεν ὁ ἐκτιμητὴς $\bar{t} = \bar{t}(x_1, x_2, \dots, x_n)$, ὁ ὁποῖος εἶναι συνάρτησις τῶν τυχαίων παρατηρήσεων εἶναι καὶ αὐτὸς μία νέα τυχαία μεταβλητὴ, ὡς καὶ ἀνωτέρω ἐλέχθη. Ἡ προηγουμένη συνθήκη ἐρμηνεύεται διὰ τοῦ ὅτι ὁ ἐκτιμητὴς συγκλίνει κατὰ πιθανότητα πρὸς τὸν πρὸς ἐκτίμησιν ἀριθμὸν, ὅταν τὸ μέγεθος τοῦ δείγματος αὐξάνη ἀπεριορίστως.

Εἰς τοιοῦτος ἐκτιμητῆς καλεῖται *συγκλίνων ἐκτιμητῆς* (convergent, consistent). Ἡ ἰδιότης ἀκριβῶς αὕτη μᾶς ὀδηγεῖ εἰς τὸ νὰ ἐκλέξωμεν τὸ

$$p_n = \frac{x_1 + x_2 + \dots + x_n}{n}$$

ὡς ἐκτιμητὴν τοῦ p .

Ἡ ἰδιότης τῆς συγκλίσεως εἶναι μία ἀσυμπτωτική ἰδιότης ἐπὶ πλεόν, ἐὰν ὑφίσταται εἰς συγκλίνων ἐκτιμητῆς, θὰ ὑφίσταται μία ἀπειρία τοιούτων, π.χ.

$$\frac{x_1 + x_2 + \dots + x_n}{n - 1}$$

Ποῖον ἐκ τούτων νὰ ἐκλέξωμεν; Ἄς μελετήσωμεν ἐκ νέου τὸ

$$p_n = \frac{x_1 + x_2 + \dots + x_n}{n}$$

Γνωρίζομεν ἐκ τοῦ Λογισμοῦ τῶν πιθανοτήτων ὅτι, δι' οἰονδήποτε n , ἔχομεν :

$$E \left[\frac{x_1 + x_2 + \dots + x_n}{n} \right] = p \quad (\text{θεωρητικὴ τιμὴ τῆς παραμέτρου})$$

Εἰς τοιοῦτος ἐκτιμητῆς καλεῖται *ἐκτιμητῆς χωρὶς συστηματικὸν σφάλμα* (sans biais, unbiased) δηλ. δι' οἰονδήποτε n , ἡ μαθηματικὴ ἐλπίς τοῦ ἐκτιμητοῦ ἰσοῦται μὲ τὴν πρὸς ἐκτίμησιν παράμετρον :

Παράδειγμα. Ἐχομεν ἓν δείγμα ἐξαχθῆν ἐξ ἑνὸς πληθυσμοῦ, ἀκολουθοῦντος τὸν κανονικὸν νόμον, γνωστῆς διακυμάνσεως σ^2 .

Νὰ ἐκτιμηθῇ ἡ μέση τιμὴ m .

Δυνάμεθα νὰ λάβωμεν ὡς ἐκτιμητὴν :

- 1) τὸν ἀριθμητικὸν μέσον τοῦ δείγματος
- 2) Τὴν διάμεσον αὐτοῦ

Οἱ δύο οὔτοι ἐκτιμηταὶ εἶναι συγκλίνοντες, διότι συγκλίνουν κατὰ πιθανότητα πρὸς τὴν παράμετρον m , ὅταν $n \rightarrow \infty$. Εἶναι ἐπίσης καὶ χωρὶς συστηματικὸν σφάλμα διότι, ὡς γνωστὸν :

$$E[\bar{x}] = m \quad (\bar{x} = \text{μέσος ἀριθμητικὸς τοῦ δείγματος})$$

$$E[\tilde{x}] = m \quad (\tilde{x} = \text{διάμεσος τοῦ δείγματος})$$

Τίθεται τὸ ἐρώτημα : Ποῖος εἶναι ὁ καλύτερος;

Ἡ σύγκρισις τῶν διακυμάνσεων ὀδηγεῖ εἰς τὴν ἔννοιαν τῆς

ἀποτελεσματικότητα (efficacité). Γνωρίζομεν ὅτι ἡ διακύμανσις τοῦ μέσου ἀριθμητικοῦ ἑνὸς δείγματος μεγέθους n δίδεται ὑπὸ τῆς σχέσεως :

$$v[\bar{x}] = \frac{\sigma^2}{n} \quad \eta \quad \sigma_{\bar{x}} = \frac{\sigma}{\sqrt{n}}$$

(σ = τυπικὴ ἀπόκλισις τοῦ πληθυσμοῦ)

Διὰ τὴν διάμεσον ἔχομεν :

$v[\bar{x}] = \frac{\pi \sigma^2}{2n}$, διότι κατὰ γνωστὸν θεώρημα ἡ διάμεσος δείγματος ἐκ κανονικοῦ πληθυσμοῦ ἀκολουθεῖ ἀσυμπτωτικῶς μίαν κατανομήν Laplace - Gauss μὲ διακύμανσιν $\frac{\pi \sigma^2}{2n}$.

Ἐκ τῆς συγκρίσεως ἔχομεν :

$$\frac{v[\bar{x}]}{v[\tilde{x}]} = \frac{\sigma^2/n}{\frac{\pi \sigma^2}{2n}} = \frac{2}{\pi} = 0,637 \quad \text{δηλ.} \quad v[\bar{x}] < v[\tilde{x}]$$

Ἐπομένως ἡ ἐκτίμησις τοῦ m διὰ τοῦ $\bar{x}$ εἶναι ἀκριβεστέρα παρὰ διὰ τοῦ $\tilde{x}$, δηλ. τῆς διαμέσου. Θὰ δεῖξωμεν περαιτέρω ὅτι ὁ μέσος ἀριθμητικὸς εἶναι, διὰ τὴν ἐκτίμησιν τοῦ m , πλέον ἀποτελεσματικὸς ἀπὸ οἰονδήποτε ἄλλον συγκλίνοντα ἐκτιμητήν. Λέγομεν τότε ὅτι εἶναι ὁ ἐκτιμητὴς ὁ **πλέον ἀποτελεσματικὸς**. Δὲν δυνάμεθα πάντοτε νὰ εὕρωμεν ἕνα τοιοῦτον ἐκτιμητήν διὰ τὴν ἐκτίμησιν μιᾶς παραμέτρου.

Παρατήρησις 1η. Τὸ γεγονός ὅτι ὁ μέσος ἀριθμητικὸς εἶναι εἰς συγκλίνων ἐκτιμητῆς, χωρὶς συστηματικὸν σφάλμα, ὁ πλέον ἀποτελεσματικὸς διὰ τὴν ἐκτίμησιν τῆς μέσης τιμῆς ἑνὸς κανονικοῦ νόμου, δὲν σημαίνει ὅτι τοῦτο θὰ ἰσχύη πάντοτε. Ἐὰν ἐπὶ παραδείγματι ζητοῦμεν νὰ ἐκτιμήσωμεν τὴν κεντρικὴν τιμὴν ἑνὸς νόμου τοῦ Cauchy :

$$f(x) = \frac{1}{\pi} \cdot \frac{1}{1+(x-m)^2}$$

βλέπομεν ὅτι ὁ ἀριθμητικὸς μέσος τῶν n παρατηρήσεων ἀκολουθεῖ ἀκριβῶς τὸν αὐτὸν νόμον τὸν ὁποῖον ἀκολουθεῖ ἐκάστη τῶν παρατηρήσεων. Οὐδὲν ἄλλω ὑπάρχει σύγκλισις κατὰ πιθανότητα.

Παρατήρησις 2α. Νὰ χρησιμοποιήσωμεν τὸν συγκλίνοντα ἐκτιμητήν τὸν πλέον ἀποτελεσματικὸν σημαίνει νὰ κάνωμεν οἰκονομίαν εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν πρὸς ἐξέτασιν τεμαχίων, προκειμένου περὶ

δείγματος ἐκ μιᾶς μερίδος βιομηχανικῆς παραγωγῆς κατὰ σειράς. Ὑποτίθεται ὅτι ἡ ἀκρίβεια τὴν ὁποίαν θέλομεν νὰ ἐπιτύχωμεν δίδεται ἐκ τῶν προτέρων καὶ μάλιστα μετρεῖται ὑπὸ τοῦ ἀντιστρόφου τῆς διακυμάνσεως τοῦ δείγματος.

Εἰς τὸ προηγούμενον παράδειγμα συγκρίσεως τῶν διακυμάνσεων τοῦ μέσου ἀριθμητικοῦ καὶ τῆς διαμέσου παρατηροῦμεν ὅτι ἡ διακύμανσις τῆς διαμέσου ἐνὸς δείγματος ἐξ 100 τεμαχίων εἶναι περίπου ἡ αὐτὴ μὲ τὴν διακύμανσιν τοῦ μέσου ἀριθμητικοῦ ἐνὸς δείγματος ἐξ 64 τεμαχίων μόνον. Ἐν τούτοις εἰς μερικὰς περιπτώσεις, ὅπως ἐὰν π.χ. οἱ ὑπολογισμοὶ εἰς τοὺς ὁποίους ὀδηγεῖ ὁ πλέον ἀποτελεσματικὸς ἐκτιμητὴς εἶναι πολὺπλοκοὶ καὶ ἐὰν διαθέτομεν ἀρκετὸν ἀριθμὸν τεμαχίων πρὸς ἐξέτασιν, εἶναι εὐκολώτερον καὶ ταχύτερον νὰ χρησιμοποιήσωμεν ἕνα ἄλλον ἐκτιμητὴν, ἂν καὶ ὀλιγώτερον ἀποτελεσματικόν.

4. Ἐκτιμηταὶ ὀλοκληρωτικοὶ (exhaustifs — sufficient)

Διὰ νὰ ἐκτιμήσωμεν μίαν παράμετρον σημειώνομεν n παρατηρήσεις ἀνεξαρτήτους $x_1, x_2, \dots, x_n$, ἔπειτα παριστῶμεν περιληπτικῶς αὐτὰς τὰς παρατηρήσεις δι' ἐνὸς ἀριθμοῦ (τῆς ἐκτιμήσεως τὴν ὁποίαν παρέσχεν ὁ χρησιμοποιηθεὶς ἐκτιμητὴς). Φθίνεται οὕτω ἐκ τῶν προτέρων ὅτι ἐγκαταλείπομεν ἐν μέρος τῶν δυνατῶν πληροφοριῶν. Εἶναι δυνατόν, τουλάχιστον εἰς ὠρισμένας περιπτώσεις, νὰ παραστήσωμεν συγκεντρωτικῶς τὰς παρατηρήσεις διὰ μιᾶς ἢ περισσοτέρων συναρτήσεων χωρὶς νὰ ἐγκαταλείψωμεν οὐδ' ἐλάχιστον ἐκ τῶν πληροφοριῶν τὰς ὁποίας δύναται νὰ μᾶς παράσχη τὸ χρησιμοποιούμενον δείγμα :

Εἶδομεν ὅτι ἡ ἀναλογία τῶν ἀκαταλλήλων τεμαχίων ἀφ' ἐνὸς καὶ ὁ ἀριθμητικὸς μέσος τοῦ δείγματος ἀφ' ἐτέρου εἶναι συγκλίνοντες ἐκτιμηταὶ χωρὶς συστηματικὸν σφάλμα, διὰ τὴν παράμετρον p ἐνὸς διωνυμικοῦ νόμου καὶ τὸν ἀριθμητικὸν μέσον m ἐνὸς κανονικοῦ νόμου, ἀντιστοίχως.

Εἶναι ἐνδιαφέρον νὰ ἐπανεξετάσωμεν ἐὰν οἱ ἐκτιμηταὶ οὗτοι κέκτηνται ἄλλας ιδιότητας, τὰς ὁποίας θὰ ἠδυνάμεθα νὰ ἀποκτήσωμεν ἀπὸ ἕνα «καλὸν» ἐκτιμητὴν καὶ αἱ ὁποῖαι, π.χ., θὰ ἐξήγουν ὅτι ὁ ἀριθμητικὸς μέσος εἶναι πλέον ἀποτελεσματικὸς ἀπὸ τὴν διάμεσον τοῦ δείγματος διὰ τὴν ἐκτίμησιν τοῦ μέσου ἐνὸς κανονικοῦ νόμου.

Ἡ πιθανότης ὅπως εἰς ἓν δείγμα μεγέθους n περιέχονται r

($r \leq n$) ἀκατάλληλα τεμάχια κατὰ ὠρισμένην τάξιν εἶναι :

$$p^r (1 - p)^{n-r} \quad (1)$$

Ἡ πιθανότης νὰ ἔχωμεν ἐν γένει r ἀκατάλληλα τεμάχια ἀδιαφοροῦντες διὰ τὴν τάξιν ἐμφανίσεως, εἶναι :

$$\sum_n^r p^r (1 - p)^{n-r} \quad (2)$$

Ἡ δεσμευμένη πιθανότης τοῦ δείγματος, ὅταν γνωρίζωμεν τὸ r , εἶναι τὸ πηλίκον τῶν (1) καὶ (2) δηλ. :

$$\frac{1}{\sum_n^r}$$

Ἡ πιθανότης αὕτη εἶναι ἀνεξάρτητος τῆς ἀναλογίας p . Ὅταν γνωρίζωμεν τὸ r , καμία συνάρτησις τῶν παρατηρήσεων, π.χ. ἡ τάξις, δὲν προσκομίζει πληροφορίας ἐπὶ τοῦ p . Τότε λέγομεν ὅτι τὸ r ἀποτελεῖ μίαν συμπύκνωσιν πληροφοριῶν ἐξαντλητικὴν (résumé exhaustif) διὰ τὴν ἐκτίμησιν τοῦ p .

Τὸ αὐτὸ συμβαίνει προφανῶς δι' οἰανδήποτε συνάρτησιν τοῦ r .

Τὸ $p_n = \frac{r}{n}$ καλοῦμεν **ὀλοκληρωτικὸν ἐκτιμητὴν** (Estimateur exhaustif) διότι οὗτος, ὡς ἐκ τῆς φύσεώς του, ἐξαντλεῖ τὸ ὅλον ποσὸν τῶν πληροφοριῶν τὰς ὁποίας δύναται νὰ παράσχη τὸ δείγμα.

Ἐὰν θεωρήσωμεν ἕνα κανονικὸν πληθυσμὸν διακυμάνσεως $\sigma^2 = 1$, ἀλλ' ἀγνώστου μέσης τιμῆς m .

Ἡ κατανομὴ τοῦ δείγματος τῶν n ἀνεξαρτήτων παρατηρήσεων $(x_1, x_2, \dots, x_n)$ εἶναι εἰς νόμος τοῦ Laplace—Gauss μὲ n διαστάσεις καὶ μὲ στοιχειώδη πιθανότητα :

$$dF = \left(\frac{1}{\sqrt{2\pi}} \right)^n \cdot e^{-\frac{1}{2} \sum_{i=1}^n (x_i - m)^2} dx_1 dx_2 \dots dx_n$$

Ἀναλύομεν τὸ ἄθροισμα τῶν τετραγώνων :

$$\sum_{i=1}^n (x_i - m)^2 = \sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2 + n(\bar{x} - m)^2$$

Γράφομεν : $x_i - m = (x_i - \bar{x}) + (\bar{x} - m)$

καὶ λαμβάνομεν ὅπ' ὄψιν ὅτι :

$$\sum (x_i - \bar{x})(\bar{x} - m) = (\bar{x} - m) \sum (x_i - \bar{x}) = 0$$

Ἡ στοιχειώδης πιθανότης τῆς προηγουμένης κατανομῆς γράφεται τώρα :

$$dF = \left[\left(\frac{1}{\sqrt{2\pi}} \right) e^{-\frac{n(\bar{x}-m)^2}{2}} \right] \cdot \left[e^{-\frac{1}{2} \sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2} dx_1, dx_2, \dots, dx_n \right]$$

Οὕτω ἀνελύσαμεν τὸ dF εἰς γινόμενον δύο παραγόντων ἐκ τῶν ὁποίων ὁ δεύτερος, ἀνεξαρτήτως τοῦ m , παριστᾷ τὴν δεσμευμένην πιθανότητα (probabilité liée) τοῦ δείγματος, ὅταν γνωρίζωμεν ὅτι :

$$\frac{x_1 + x_2 + \dots + x_n}{n} = \bar{x}$$

Ὅταν εἶναι γνωστὸν τὸ $\bar{x}$, τὸ δείγμα δὲν δύναται νὰ παράσχη οὐδεμίαν ἄλλην συμπληρωματικὴν πληροφορίαν ἐπὶ τοῦ m τοῦ κανονικοῦ πληθυσμοῦ καὶ τότε λέγομεν ὅτι τὸ $\bar{x}$ εἶναι εἰς ἐκτιμητῆς ὀλοκληρωτικός.

Ὁρισμός : Βάσει τοῦ ἀνωτέρω, μία συνάρτησις τῶν παρατηρήσεων $f(x_1, x_2, \dots, x_n)$ εἶναι εἰς ὀλοκληρωτικὸς ἐκτιμητῆς τῆς παραμέτρου θ , ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐξαρτᾶται ὁ νόμος τοῦ x , ἐὰν ἡ δεσμευμένη πιθανότης τῶν $x_1, x_2, \dots, x_n$, ὅταν γνωρίζωμεν τὴν τιμὴν τοῦ $f(x_1, x_2, \dots, x_n)$, εἶναι ἀνεξάρτητος τοῦ θ . Δηλαδή, ἐὰν ἡ πιθανότης τοῦ συνόλου τῶν n παρατηρήσεων (vraisemblance, likelihood), τὴν ὁποίαν παριστῶμεν διὰ τοῦ συμβόλου :

$$L = L(x_1, x_2, \dots, x_n, \theta)$$

δύναται νὰ γραφῆ ὑπὸ τὴν ἀκόλουθον μορφήν :

$$L(x_1, x_2, \dots, x_n, \theta) = L_1(t, \theta) L_2(x_1, x_2, \dots, x_n)$$

τότε τὸ t , ὅπερ εἶναι ποιά τις συνάρτησις τῶν παρατηρήσεων $x_1, x_2, \dots, x_n$, θὰ ἀποτελεῖ προφανῶς τὸν ὀλοκληρωτικὸν ἐκτιμητὴν τοῦ νόμου.

Γεωμετρικῶς τοῦτο σημαίνει ὅτι ἡ θέσις τοῦ σημείου $(x_1, x_2, \dots, x_n)$ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας $f(x_1, x_2, \dots, x_n) = K = \text{σταθ.}$ εἶναι ἀνεξάρτητος τῆς τιμῆς τῆς παραμέτρου, δηλ. ἡ γνῶσις τῆς θ κατ' οὐδὲν διευκολύνει τὸν καθορισμὸν τῆς θέσεώς του.

Μία τοιαύτη συμπύκνωσις πληροφορίας (résumé) δὲν ὑπάρχει πάντοτε, ἀλλ' ὅταν ὑπάρχη, εἶναι προφανὲς ὅτι θὰ πρέπη νὰ ἐκλέ-

ξωμεν ὡς ἐκτιμητὴν μίαν συνάρτησίν τῆς, δηλ. ἓνα ὁλοκληρωτικὸν ἐκτιμητὴν.

Ἐχει ἀποδειχθῆ ἄλλως τε ὅτι, ὑπὸ τινὰς ὁρους κανονικότητος, εἰς ὁλοκληρωτικὸς ἐκτιμητῆς εἶναι ὁ ἀποτελεσματικώτερος, δηλ. ἡ διακύμανσίς του εἶναι ἐλαχίστη. Εἶναι ἐνδιαφέρον τῶρα νὰ γνωρίσωμεν πότε ὑπάρχει εἰς τοιοῦτος ἐκτιμητῆς καὶ πῶς δυνάμεθα νὰ τὸν καθορίσωμεν.

Ὁ καθηγητῆς κ. G. Darboux ἀπέδειξεν ὅτι, ὑπὸ τινὰς συνθήκας, οἱ νόμοι πιθανοτήτων μὲ μίαν παράμετρον οἱ ὅποιοι ἐπιδέχονται ἓνα ὁλοκληρωτικὸν ἐκτιμητὴν ἔχουν πυκνότητα τῆς μορφῆς :

$$f(x, \theta) = e^{a(\theta) \cdot \alpha(x) + \beta(\theta) + b(x)} \quad (1)$$

ὅπου αἱ συναρτήσεις $a(\theta)$, $\alpha(x)$, $\beta(\theta)$, $b(x)$ εἶναι τοιαῦται ὥστε :

$$\int f(x, \theta) dx = 1$$

Δυνάμεθα νὰ σχηματίσωμεν τὸν ὁλοκληρωτικὸν ἐκτιμητὴν, διὰ τὴν ἐκτίμησιν τῆς παραμέτρου θ , διὰ τῆς σχέσεως :

$$\frac{1}{n} \sum_1^n \alpha(x_i)$$

Ὁ ἐκτιμητῆς οὗτος εἶναι **μοναδικός**.

Ἄν καὶ ἡ μορφή (1) παρουσιάζεται ὅλως ἰδιάζουσα, ἐν τούτοις τὸ πλεῖστον τῶν συνήθων νόμων πιθανοτήτων οἱ ὅποιοι ἐξαρτῶνται ἀπὸ μίαν παράμετρον εἶναι αὐτοῦ τοῦ τύπου καὶ συνεπῶς ἐπιδέχονται ἓνα ὁλοκληρωτικὸν ἐκτιμητὴν.

Παραδείγματα

1ον) Νόμος τοῦ Poisson

Ἡ πυκνότης δίδεται ὑπὸ τῆς σχέσεως :

$$f = e^{-m} \frac{m^x}{x!}$$

ὅπου m εἶναι ἡ πρὸς ἐκτίμησιν παράμετρος καὶ x ἀκέραιος, θετικός ἢ μηδέν. Γράφομεν :

$$\log f = -m + (\log m)x - \log(x!)$$

ὅπου τὸ $-m$ δύναται νὰ θεωρηθῆ ὡς τὸ $b(\theta)$ τῆς συνθήκης τοῦ Darboux, τὸ $(\log m)x$ ὡς τὸ $a(\theta) \cdot \alpha(x)$ καὶ τὸ $-\log(x!)$ ὡς τὸ $\beta(x)$, δηλ. πληροῦται ἀπολύτως ἡ ἐν λόγῳ συνθήκη. Ἄρα ἡ μέση

τιμή των παρατηρήσεων $\bar{x} = \frac{\sum x_i}{n}$ αποτελεί ένα ολοκληρωτικόν έκτιμητήν διὰ τὸν m τοῦ νόμου τοῦ Poisson.

2ον). Ὅμοιαν ἀνάλυσιν δυνάμεθα νὰ κάμωμεν διὰ τοὺς περισσότερους ἐκ τῶν γνωστῶν νόμων πιθανοτήτων τοὺς ἐξαρτωμένους ἐκ μιᾶς παραμέτρου, ἧτοι διὰ τὸν διωνυμικὸν νόμον, διὰ τὸν κανονικὸν νόμον ἀγνώστου μέσης τιμῆς ἀλλὰ γνωστῆς διακυμάνσεως, διὰ τὸν κανονικὸν νόμον ἀγνώστου διακυμάνσεως ἀλλὰ γνωστῆς μέσης τιμῆς. Ὑπάρχει εἰς ὅλας τὰς ἀνωτέρω περιπτώσεις εἰς ολοκληρωτικὸς ἐκτιμητής, ὁ ὁποῖος εἶναι ἡ ἀντίστοιχος τιμὴ τῆς ἀγνώστου παραμέτρου, ἡ ὑπολογιζομένη συναρτήσῃ τῶν παρατηρήσεων.

5. Ἄνισότης τῶν Fréchet—Darmois—Grauer—Rao

Δίδονται αἱ ἀνεξάρτητοι παρατηρήσεις $x_1, x_2, \dots, x_n$ προελθοῦσαι ἐξ ἑνὸς πληθυσμοῦ πυκνότητος $f(x, \theta)$. Τὴν συνάρτησιν : $L = f(x_1, \theta) \cdot f(x_2, \theta) \dots f(x_n, \theta)$, ἡ ὁποία χαρακτηρίζει τὸν νόμον τοῦ συνόλου τῶν n παρατηρήσεων, καλοῦμεν πιθανοφάνειαν (vraisemblance) ἢ ἀπλῶς πιθανότητα τῆς πρὸς ἐκτίμησιν παραμέτρου θ .

Ἀπεδείχθη σχεδὸν ταυτοχρόνως ὑπὸ τῶν καθηγητῶν Darmois—Fréchet—Grauer—Rao, κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου, ὅτι δι' οἰονδήποτε ἐκτιμητήν t τῆς ἀγνώστου παραμέτρου θ ἀληθεύει ἡ ἀνισότης (ιδιότης τῆς ἐλαχίστης διακυμάνσεως) :

$$V(t) \geq \frac{1}{n \int \left(\frac{\partial \log f}{\partial \theta} \right)^2 f(x, \theta) dx} = \frac{1}{n E \left[\left(\frac{\partial \log f}{\partial \theta} \right)^2 \right]} = \frac{1}{n E \left[\frac{\partial^2 \log f}{\partial \theta^2} \right]}$$

δηλαδή ἡ διακύμανσις τοῦ ἐκτιμητοῦ εἶναι τουλάχιστον ἴση μὲ τὸ δεύτερον μέλος τῆς ἀνισότητος, ὅπου ἡ εἰς τὸν παρονομαστήν ποσότης ὀρίζεται ἀνεξαρτήτως τῆς μεθόδου ἐκτιμήσεως τῆς παραμέτρου θ καὶ παρίσταται διὰ τοῦ συμβόλου :

$$I(\theta) = n E \left[\left(\frac{\partial \log f}{\partial \theta} \right)^2 \right] = - n E \left[\frac{\partial^2 \log f}{\partial \theta^2} \right]$$

καλοῦμεν δὲ ταύτην **ποσότητα πληροφορίας**, διότι παριστᾷ πρᾶγματι τὴν μεγίστην πληροφορίαν τὴν ὁποίαν δυνάμεθα νὰ ἀντλήσω-

μεν ἐκ τοῦ δείγματος τὸ ὁποῖον διαθέτομεν. Ἡ γεωμετρικὴ τῆς σημασία καθίσταται ἐκδηλὸς ὁσάκις πρόκειται περὶ ἐκτιμῆσεως παραμέτρων περισσοτέρων τῆς μιᾶς. Ὅταν εἰς ἐκτιμητὴς ἔχῃ ὡς τιμὴν τὴν ἐλαχίστην ταύτην τιμὴν, προφανῶς οὗτος κέκτηται τὴν ιδιότητα τοῦ ἀρίστου ἐκτιμητοῦ (optimum). Οὗτος ἐκλήθη, ἄλλως, **ἀποτελεσματικὸς ἐκτιμητὴς** (efficace—efficient).

Παράδειγμα

Δίδεται κανονικὸς τις πληθυσμὸς πυκνότητος

$$f(x, m) = \frac{1}{\sigma \sqrt{2\pi}} e^{-\frac{(x-m)^2}{2\sigma^2}}$$

ὅπου σ εἶναι γνωστὸν.

Ζητοῦμεν νὰ κάμωμεν τὴν καλυτέραν δυνατὴν ἐκτίμησιν τῆς ἀγνώστου παραμέτρου m τῆ βοήθειᾳ ἑνὸς δείγματος $(x_1, x_2, \dots, x_n)$ παρατηρήσεων.

Ὅριζομεν πρῶτον τὴν ποσότητα πληροφορίας.

Πρὸς τοῦτο ἔχομεν :

$$\frac{\partial \log f}{\partial m} = \frac{x - m}{\sigma^2}$$

$$\text{καὶ } I(\theta) = n E \left[\left(\frac{\partial \log f}{\partial m} \right)^2 \right] = \frac{n}{\sigma^4} E[(x-m)^2] = \frac{n}{\sigma^4} \cdot \sigma^2 = \frac{n}{\sigma^2}$$

ἀφοῦ ἐξ ὀρισμοῦ

$$E[(x - m)^2] = \mu_2 = \sigma^2$$

Ὅθεν $I(\theta) = \frac{n}{\sigma^2}$, δηλ. ἡ διακύμανσις οἰουδήποτε ἐκτιμητοῦ $\bar{m}$ τῆς ἀγνώστου παραμέτρου m , εἶναι, συμφώνως πρὸς τὴν ἀνισότητά Darrois—Fréchet κ.λ.π. τοιαύτη ὥστε :

$$V(\bar{m}) \geq \frac{1}{I(\theta)} = \frac{\sigma^2}{n}$$

Γνωρίζομεν ὁμῶς ὅτι διὰ τὴν μέσῃν τιμὴν $\bar{x}$ τῶν παρατηρήσεων ἰσχύουν αἱ σχέσεις :

$$E(\bar{x}) = m \quad \text{καὶ} \quad V(\bar{x}) = \frac{\sigma^2}{n}$$

δηλ. ὁ ἐμπειρικὸς μέσος ἔχει ὡς μαθηματικὴν ἐλπίδα τὴν ἀγνώστου παράμετρον m τοῦ πληθυσμοῦ καὶ ὡς διακύμανσιν τὴν ἐλαχίστην τιμὴν $\frac{\sigma^2}{n}$, τὴν ὁποῖαν δυνατὸν νὰ ἔχῃ τυχὸν ἐκτιμητὴς τοῦ m . "Α-

ρα ή μέση τιμή $\bar{x}$ αποτελεί ένα έκτιμητήν *χωρίς συστηματικόν σφάλμα* καί τόν *πλέον αποτελεσματικόν* του θεωρητικού μέσου m του κανονικού νόμου, του οποίου όμως γνωρίζομεν τήν τυπικήν απόκλισιν σ .

Δυνάμεθα καθ' ὅμοιον τρόπον νά ἐργασθῶμεν καί νά ζητήσωμεν νά εὐρωμεν τήν *ποσότητα πληροφορίας* (ἐπομένως καί τήν ἐλαχίστην διακύμανσιν), ὑπό ὠρισμένης θεθαίως συνθήκας, τήν ὁποίαν δύνανται νά μᾶς δώσουν αἱ παρατηρήσεις $(x_1, x_2, \dots, x_n)$, διά τήν ἐκτίμησιν ἀγνώστου θεωρητικῆς παραμέτρου ἑνὸς πληθυσμοῦ, ἀκολουθοῦντος γνωστὸν τύπον νόμου πιθανοτήτων. Μετά ταῦτα καθίσταται εὐκόλον νά ἀναζητήσωμεν ποία ἐκ τῶν ἐμπειρικῶν χαρακτηριστικῶν τιμῶν ἔχει ὡς διακύμανσιν τήν *ἐλαχίστην*, οὕτω ὑπολογισθεῖσαν. Ἡ χαρακτηριστικὴ αὕτη τιμὴ, ἡ ὑπολογιζομένη ἐκ τῶν παρατηρήσεων, ἀποτελεῖ ἕνα ἄριστον ἐκτιμητήν (optimum) τῆς ἀγνώστου παραμέτρου.

6. Μέθοδος τοῦ μεγίστου τῆς πιθανότητος (maximum de vraisemblance).

Εἰς τὰ προηγουμένως ἐκτεθέντα ἐξητάσθησαν κυρίως διαφοροὶ ἰδιότητες τῶν ἐκτιμητῶν, ἀλλὰ οὐσιαστικῶς δὲν ἐδόθη μία μέθοδος προσδιορισμοῦ των. Πρὸς τοῦτο θὰ ὑποδείξωμεν τήν μέθοδον τήν προταθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Ἄγγλου στατιστικοῦ R. A. Fisher, κυριωτέρου δημιουργοῦ τῆς νεωτέρας θεωρητικῆς Στατιστικῆς, ἡ ὁποία ἤρχισε νά διαχωρίζεται ὡς αὐτοτελὴς κλάδος ἐκ τῆς θεωρίας τῶν πιθανοτήτων.

Ἡ μέθοδος αὕτη, μέθοδος ἐπαγωγικῆ, συνίσταται εἰς τὸ νά λάβωμεν ὡς ἐκτιμητήν τῆς ἀγνώστου παραμέτρου θ τήν συνάρτησιν τῶν παρατηρήσεων $x_1, t(x_1, x_2, \dots, x_n)$, ὅταν ὑπάρχη τοιαύτη συνάρτησις, ἡ ὁποία νά καθιστᾷ *μεγίστην* τήν πυκνότητα πιθανότητος τοῦ συνόλου τῶν n ἀνεξαρτήτων παρατηρήσεων τοῦ ὑπ' ὄψιν δείγματος, δηλ. τήν συνάρτησιν :

$$L = f(x_1, \theta) \cdot f(x_2, \theta) \dots f(x_n, \theta)$$

Εἶναι φυσικὸν νά ζητήσωμεν αὐτὴν τήν συνθήκην.

Θὰ ὑποθέσωμεν, πράγματι, ὅτι αἱ τιμαὶ τὰς ὁποίας ἐπετύχομεν εἰς τὸ δείγμα εἶχον μεγάλην πιθανότητα νά ἐμφανισθοῦν, καί ὁ κανὼν τὸν ὁποῖον ἀνεφέραμεν συνίσταται εἰς τὸ νά λάβωμεν ὡς θ τήν τιμὴν τῆς παραμέτρου ἡ ὁποία καθιστᾷ αὐτὴν τήν πιθανότητα ὅσον τὸ δυνατόν μεγαλυτέραν.

Ἄρα ὁ ἐκτιμητῆς $t(x_1, x_2, \dots, x_n)$ εἶναι λύσις τῶν δύο συνθηκῶν (γινωστῶν ἐκ τοῦ Διαφορικοῦ Λογισμοῦ) :

$$\frac{\partial L}{\partial \theta} = 0, \quad \frac{\partial^2 L}{\partial \theta^2} < 0$$

Ἐπειδὴ τὸ L εἶναι θετικὸν δυνάμεθα νὰ γράψωμεν τὴν πρώτην σχέσιν οὕτω :

$$\frac{1}{L} \cdot \frac{\partial L}{\partial \theta} = 0 \quad \eta \quad \frac{\partial}{\partial \theta} (\log L) = 0$$

Ὑπὸ ὠρισμένης συνθήκας, συνεχείας καὶ παραγωγισιμότητος τοῦ $f(x, \theta)$, ἀποδεικνύονται τὰ ἐξῆς θεωρήματα, ὀφειλόμενα εἰς τὸν καθηγητὴν Dugué :

1ον. Ἡ ἐξίσωσις τοῦ μεγίστου τῆς πιθανότητος ἔχει ὡς λύσιν τὸν ἐκτιμητὴν $t(x_1, x_2, \dots, x_n)$, ὁ ὁποῖος εἶναι **συγκλίτων**, ἀσυμπτωτικῶς ἀκολουθεῖ τὸ νόμον Laplace—Gauss καὶ ἀσυμπτωτικῶς εἶναι ὁ **πλέον ἀποτελεσματικὸς** (δηλ. ὁ καλῦτερος) τῆς ἀληθοῦς τιμῆς θ_0 τῆς ἀγνώστου παραμέτρου θ . Ὅθεν ὁ ἐκτιμητῆς t ἀκολουθεῖ ἀσυμπτωτικῶς τὸν κανονικὸν νόμον περίξ τοῦ θ_0 , μὲ διακύμανσιν τὴν ἐλαχίστην τιμὴν $\frac{1}{I(\theta_0)}$, τὴν ὁποίαν μᾶς δίδει τὸ ἀντίστροφον τῆς ποσότητος πληροφορίας, συμφώνως πρὸς τὴν ἀνισότητα Darmois.

2ον. Ἐὰν ὑπάρχη εἰς ὀλοκληρωτικὸς ἢ ἐξαντλητικὸς (exhaustif) ἐκτιμητῆς (κατὰ τὸν ὀρισμὸν Darmois) διὰ τὴν ἐκτίμησιν τῆς παραμέτρου θ , ἡ μέθοδος τοῦ μεγίστου τῆς πιθανότητος μᾶς δίδει μίαν λύσιν, ἢ ὁποῖα εἶναι συνάρτησις αὐτοῦ τοῦ ἐκτιμητοῦ, δηλ. διὰ **n πεπερασμένον** ἢ λύσις παρέχει ἓνα **ἀποτελεσματικώτατον** ἐκτιμητὴν, τὸν **ἄριστον**. Ἐπομένως θὰ ἔχη τὴν ἐλαχίστην δυνατὴν διακύμανσιν, ἢ ὁποῖα παρέχεται ὑπὸ τῆς σχέσεως :

$$V[t] = \frac{1}{I(\theta)} = \frac{1}{n E \left[\left(\frac{\partial \log f}{\partial \theta} \right)^2 \right]} = \frac{1}{n \int \left(\frac{\partial \log f}{\partial \theta} \right)^2 f(x, \theta) dx}$$

Παράδειγμα.

Νὰ ἐκτιμηθῇ ἡ παράμετρος m ἐνὸς νόμου τοῦ Poisson, δοθέντος ἐνὸς δείγματος ἀπὸ n ἀνεξαρτήτους παρατηρήσεις $(x_1, x_2, \dots, x_n)$.

Τὸ σύνολον τῶν n τούτων παρατηρήσεων θὰ ἀκολουθῇ τὸν νόμον πυκνότητος (γινόμενον n πιθανοτήτων) :

$$L(x_1, x_2, \dots, x_n, \theta) = f(x_1, \theta) \cdot f(x_2, \theta) \dots f(x_n, \theta) =$$

$$= \left(e^{-m} \frac{m^{x_1}}{x_1!} \right) \left(e^{-m} \frac{m^{x_2}}{x_2!} \right) \dots \dots \left(e^{-m} \frac{m^{x_n}}{x_n!} \right) =$$

$$= \frac{e^{-nm} \cdot m^{\sum x_i}}{x_1! x_2! \dots x_n!}$$

Ἡ ζητούμενη ἐκτίμησις θὰ εἶναι λύσις τῆς ἐξιśώσεως (σχέσις τοῦ Fisher) :

$$\frac{\partial \log L}{\partial m} = \frac{\partial}{\partial m} [-nm + \sum x_i \log m - \log x_1! - \dots - \log n!] = 0$$

ἢ

$$\frac{\partial \log L}{\partial m} = -n + \frac{\sum x_i}{m} = 0$$

Λύομεν ὡς πρὸς m καὶ εὑρίσκομεν :

$$\widehat{m} = \frac{\sum x_i}{n} = \bar{x} \quad \text{δηλ.}$$

$\widehat{m} = \bar{x}$

Ἀπεδείξαμεν ὁμῶς ἤδη ὅτι διὰ τὸν νόμον τοῦ Poisson ὑπάρχει εἰς δλοκληρωτικὸς ἐκτιμητῆς, ὁ ὁποῖος δίδεται ὑπὸ τοῦ ἐμπειρικοῦ μέσου $\bar{x}$. Βλέπομεν λοιπὸν ὅτι ἐπαληθεύεται τὸ 2ον θεώρημα τοῦ Dugué, διότι ἡ λύσις τοῦ μεγίστου τῆς πιθανότητος $\bar{x}$ συμπίπτει μὲ τὸν ἀνωτέρω ἐκτιμητῆν.

Κατὰ τὸ αὐτὸ θεώρημα ὁ ἐν λόγῳ ἐκτιμητῆς εἶναι καὶ ὁ πλέον ἀποτελεσματικὸς διὰ n πεπερασμένον, δηλ. μὲ τὴν ἐλαχίστην διακύμανσιν.

Πράγματι εὑρίσκομεν εὐκόλως ὅτι ἡ ποσότης πληροφορίας :

$$I(\theta) = n E \left[\left(\frac{\partial \log f}{\partial \theta} \right)^2 \right] = \frac{n}{m}$$

Ἐπομένως διὰ πάντα ἐκτιμητῆν $\widehat{m}$ ἰσχύει ἡ σχέσηις :

$$V[\widehat{m}] \geq \frac{m}{n}$$

Γνωρίζομεν ὁμῶς διὰ τὸν νόμον τοῦ Poisson ὅτι :

$$E[\bar{x}] = m_1 = m$$

καὶ

$$V[\bar{x}] = \frac{\sigma^2}{n} = \frac{\mu_2}{n} = \frac{m}{n}$$

Κατὰ συνέπειαν ἡ $\bar{x}$ ἀποτελεῖ τὸν ἄριστον ἐκτιμητῆν, ἀφοῦ ἔχει τὴν ἐλαχίστην διακύμανσιν.

Η ΑΝΑΠΤΥΞΙΣ

ΤΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΤΗΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ ΕΙΣ ΓΑΛΛΙΑΝ

Υπό τοῦ κ. J. MOTHES

II. ΤΟ ΠΕΔΙΟΝ ΤΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ

Προτίθεμαι, διαρκούσης τῆς ὀμιλίας ταύτης, νὰ παράσχω εἰς ὑμᾶς σύνοψιν τῆς ποικιλίας τῶν βιομηχανικῶν ἐφαρμογῶν τῆς Στατιστικῆς αἰτινες ἔχουν πραγματοποιηθῆ εἰς τὴν Γαλλίαν.

Χρησιμοποιῶ ἐπίτηδες τὸν ὄρον «σύνοψις» διότι δὲν προτίθεμαι νὰ ἐμφανίσω μονογραφικὴν ἐργασίαν. Ἀπλούστατα θὰ ἀρκεσθῶ νὰ περιγράψω εἰς ὑμᾶς μερικὰ παραδείγματα. Ἡ πρόθεσίς μου, ὡς βλέπετε, εἶναι ἀρκούντως ἀνεκδοτική, ἀλλὰ τὸ ἀνέκδοτον, εἰς τὸν χρόνον ὅστις εἶναι εἰς τὴν διάθεσίν μου, θὰ μοῦ ἐπιτρέψῃ νὰ παραμείνω συγκεκριμένως εἰς πᾶν ὅ,τι θεωρῶ οὐσιώδες.

Μεταξὺ τῶν παραδειγμάτων ἅτινα προτίθεμαι νὰ ἐπικαλεσθῶ ὑπάρχουν τρία πρὸς ἔχον ληφθῆ ἐκ τῆς προσωπικῆς μου πείρας. Διετήρησα ταῦτα ὄχι λόγῳ ματαιοδοξίας ἀλλὰ ἕνεκεν εὐσυνειδησίας. Πράγματι ἀναφέρονται εἰς προβλήματα ἅτινα ἐγνώρισα ἀπολύτως, διότι προσωπικῶς ἐμελέτησα ταῦτα. Ἐπομένως θὰ δυνηθῶ νὰ ἀπαντήσω καλύτερον εἰς τὰ ἐρωτήματα ἅτινα θὰ εὐηρεστεῖσθε νὰ μοῦ θέσητε σχετικῶς πρὸς αὐτά.

Κατὰ πρῶτον θὰ ὀμιλήσω πρὸς ὑμᾶς περὶ τῆς ἐφαρμογῆς μιᾶς τεχνικῆς καλουμένης «Διάγραμμα Ἐλέγχου» τῶν μηχανικῶν κατασκευῶν.

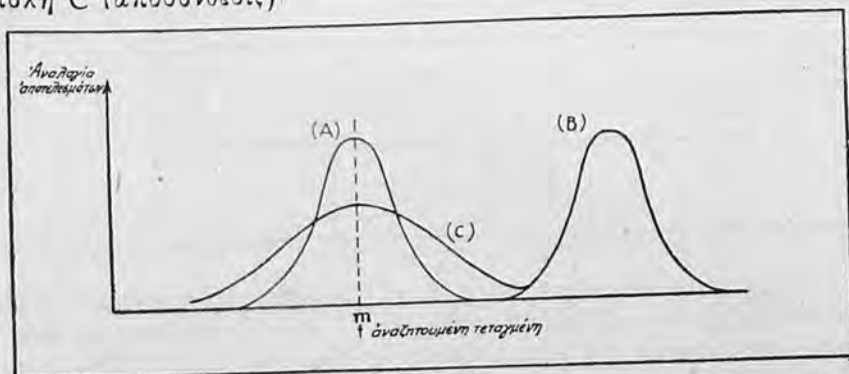
Κατὰ τὰς ἀρχὰς Σηβρίου 1951 ἐπραγματοποιήθη εἰς Παρισίους ἢ Biennale τῶν Ἐργαλειομηχανῶν, Διεθνῆς Ἐκθεσίς κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὁποίας πολυάριθμοι Εὐρωπαῖοι κατασκευασταὶ καὶ τινες ἐκτὸς τῆς Εὐρώπης τοιοῦτοι παρουσίασαν τὸ ὄλικόν αὐτῶν.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ, μία Γαλλικὴ Ἑταιρία μοῦ ἐζήτησε νὰ βοηθῆσω αὐτὴν διὰ νὰ ἐμφανίσῃ ἐπὶ ὑποδείγματος - συσκευῆν λειτουργοῦσαν ὑπὸ στατιστικῶν ἔλεγχον. Πρὸς στιγμὴν, ὁμολογῶ τοῦτο, ἀνησύχησα, διότι μία ἔκθεσις ἐλάχιστα προσφέρεται πρὸς τοιοῦτου εἶδους πειραματισμούς. Τὰ ἀποτελέσματα οὐχ ἦντον ὑπερέβησαν τὰς προσδοκίας μου, διότι μοῖ παρέσχον μίαν νέαν ἀπόδειξιν τῆς ἀπλότητος καὶ τῆς ἀποτελεσματικότητος τῆς μεθόδου.

Δι' ἐκείνους ἐξ ὑμῶν οἵτινες δὲν εἶναι ἐξοικειωμένοι πρὸς τὸ Διάγραμμα Ἐλέγχου, νομίζω ὅτι ὀφείλω νὰ ἀνοίξω μίαν προεισαγωγικὴν παρένθεσιν. Τὸ διάγραμμά ἐλέγχου ἀνταποκρίνεται εἰς τὴν μέριμναν τῆς ἐποπτείας κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς βιομηχανοποιήσεως, τὴν εὐστάθειαν τῶν ἰδιοτήτων τῆς βιομηχανοποιήσεως ταύτης.

Ἡ στατιστικὴ σπουδὴ πάσης βιομηχανικῆς διαδικασίας ἀποδεικνύει πρᾶγματι ὅτι ὑπὸ τὰς συνθήκας δεδομένης λειτουργίας ἢ διαδικασίας εἶναι ἀνίκανος νὰ παράσχη ἀποτελέσματα ἀπολύτως τὰ αὐτά, ἐπιτρέπει ὅμως τὸν προσδιορισμὸν τῶν χαρακτηριστικῶν τῆς διασπορᾶς τῶν ἐπιτυγχανομένων ἀποτελεσμάτων. Ἀπαξ καὶ προσδιορισθῶν τὰ χαρακτηριστικὰ ταῦτα καὶ ἡ βιομηχανικὴ διαδικασία ρυθμισθῆ, εἶναι προφανὲς ὅτι τὸ καλῦτερον ὅπερ δύνάται νὰ γίνῃ εἶναι ἡ ἐξασφάλις τῆς εὐσταθείας τῆς βιομηχανικῆς κατασκευῆς. Κατ' ἄλλην διατύπωσιν, ἂν ἡ κατανομὴ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς βιομηχ. κατασκευῆς πέριξ τοῦ ζητουμένου μέσου m ἐξασκρῖθῃ, ὡς ἐμφαίνεται εἰς τὸ διάγραμμα I (καμπύλη A), ὑπολείπεται νὰ ἀποφρυχθῇ, ὅπως ἡ καμπύλη A παραμορφωθῇ, καὶ καταστῆ B (ἄπερρυθμισμένη) ἢ καμπύλη C (ἀποσύνθεσις).

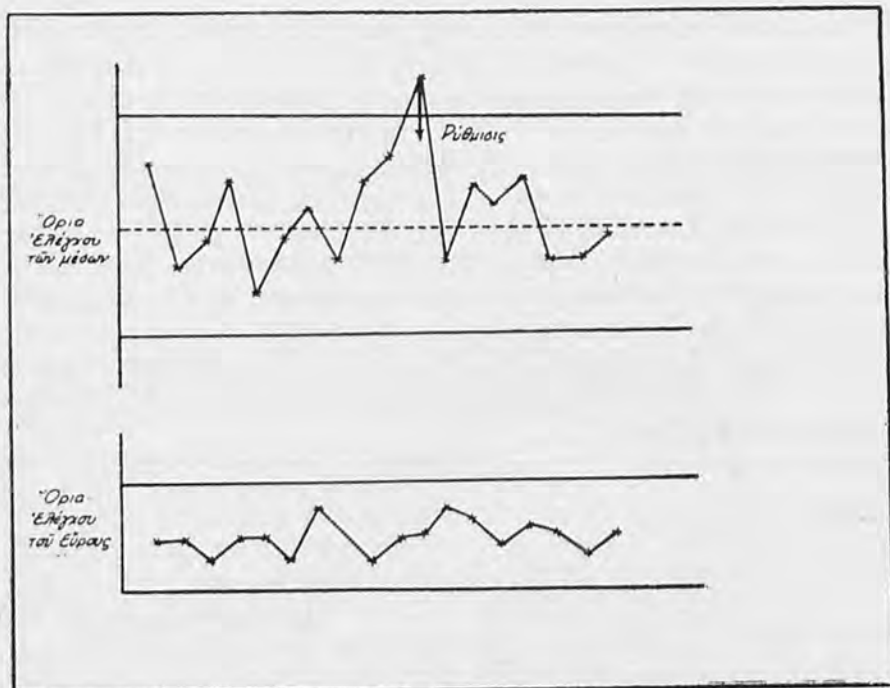
Σχ. 1

Ἡ καμπύλη τοῦ ἐλέγχου συνίσταται εἰς τὴν περιοδικὴν λήψιν δειγμάτων διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν μέσων ὄρων αὐτῶν καὶ τοῦ εὗρους τούτων καὶ τὴν ἐπαλήθευσιν ὅτι οἱ μέσοι οὗτοι καὶ τὰ εὗρη ταῦτα ἐμπίπτουσιν ἐντὸς τῶν ὁρίων ἐλέγχου ἅτινα ἔχουν προσδιορισθῆ ἐκ τῶν ἰδιοτήτων τῆς κατανομῆς A. Ὄταν μέσος τις ἐκφεύγῃ τῶν ὁρίων αὐτοῦ τοῦ ἐλέγχου, δυνάμεθα τότε νὰ παρατηρήσωμεν ἐκεῖ μίαν ἀπορρυθμίσιν (μετάθασις ἐκ τῆς A εἰς B). Ὄταν πρόκειται περὶ εὗρους δέον νὰ φοβούμεθα μίαν ἀποσύνθεσιν (μετάθασις ἐκ τῆς A εἰς C).

Τὸ διάγραμμα ἐλέγχου παρουσιάζεται ὡς ἐμφαίνεται ἐπὶ τοῦ σχήματος 2. Μετὰ τὴν παρένθεσιν ταύτην ἐπανερχόμεθα εἰς τὸ ἐξεταζόμενον πρόβλημα ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς Biennale.

Τὰ τεμάχια ἅτινα ὑπεβλήθησαν εἰς ἐπεξεργασίαν ὑπὸ τῆς ἐπιδεικνυομένης μηχανῆς ἐπὶ τοῦ ὑποδείγματος ἦσαν μηχανικὰ τεμάχια ὧν ὁ τύπος ἐλάχιστα ἐνδιαφέρει ἐνταῦθα, ἀλλὰ διὰ τὰ ὅποια πρέπει νὰ γνωρίζωμεν ὅτι ἐπώπτευσον μίαν ἐξωτερικὴν διάμετρον καὶ μίαν λεκάνην.

Οἱ ἐργάται οἱ ὅποιοι ἐχρησιμοποιοῦν τοὺς ἀποδείκτας δὲν εἶχον, ἐξ ἄλλου, τὴν ἐλάχιστην ἰδέαν περὶ τοῦ τί ἠδύνατο νὰ εἶναι ἡ τεχνικὴ τοῦ διαγράμματος ἐλέγχου.

Σχ. 2

Ἐπρόκειτο συνεπῶς ἀφ' ἑνὸς μὲν νὰ μορφωθῇ τὸ προσωπικὸν κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν πρώτων ἡμερῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲ νὰ θέσῃ εἰς ἐνέργειαν τούτους ὑπὸ τὸν κυρίως ἔλεγχον. Ἐν ὄψει τῆς ταχείας μορφώσεως τοῦ διαθεσίμου προσωπικοῦ ἀπεφασίσθη νὰ ζητηθῇ ἀπὸ τοὺς ἀποδείκτας νὰ ἐκτελέσουν οὐχεδὸν 8λοῖ: ἀνά κάθε 3)4 τῆς ὥρας τὴν προαφαίρεσιν τῶν 5 τελευταίων ἐπεξεργασθέντων τεμαχίων. Νὰ μετρήσουν τὰς ἐξωτερικὰς διαμέτρους αὐτῶν καὶ τὰς λειάνσεις. Νὰ ὑπολογίσουν τὸν μέσον καὶ τὸ εὖρος τῶν 5 ἐξωτερικῶν διαμέτρων καὶ νὰ μεταφέρουν ἐπὶ μιᾶς γραφικῆς τὰ παραστατικὰ σημεῖα τῶν εὐρημάτων ἅτινα ἐπετεύχθησαν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον. Τοῦτ' αὐτὸ νὰ πράξουν διὰ τὰς λειάνσεις.

Αἱ μετρήσεις, χάρις εἰς τὴν χρησιμοποιουμένην συσκευήν, ἐξετελέσθησαν μὲ προσέγγισιν μικροῦ καὶ τὰ ἐπιτευχθέντα εὐρήματα κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν δύο πρώτων ἡμερῶν (ἀναχθέντα καθ' ἑκάστην περίπτωσιν εἰς τὸν μέσον) ἔχουσιν ὡς ἔπεται: (Βλ. σελ. 73)

Διασκοποῦντες τὰ εὐρήματα ταῦτα διαπιστοῦμεν:

1ον. Ἰσχυρὰν εὐστάθειαν τοῦ εὖρους.

2ον. Ἰσχυρὰν ἀστάθειαν τῶν μέσων.

Ἄλλὰ ταχὺς ὑπολογισμὸς — ἐπὶ τῆς τεχνικῆς τοῦ ὁποίου φαίνεται ἀνωφελὲς νὰ ἐπιμείνῃ τις ἐνταῦθα — ἀπέδειξεν ὅτι ἡ ἀστάθεια τῶν μέσων ἦτο ἀσυμβίβαστος μὲ τὴν εὐστάθειαν τῶν εὖρων.

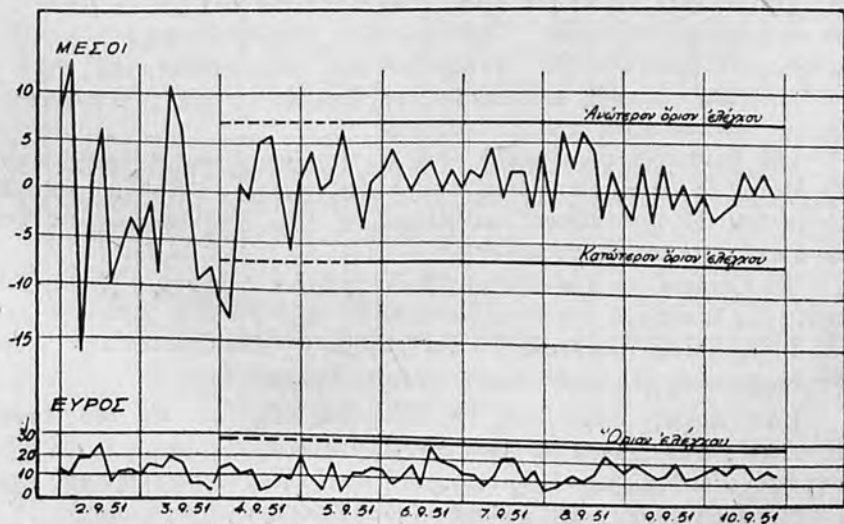
Ἡ ἐρμηνεῖα τοῦ φαινομένου τάχιστα εὐρέθη. Οἱ ἐπιφορτισμένοι μὲ τὴν ἐπίδειξιν — ἀπὸ ὑπερβολικὸν ζῆλον διὰ τὴν καλὴν ἐκτέ-

'Ημέραι	Δείγμα	'Εξωτερική Διάμετρος		Λειάνσεις	
		Μέση	Εϋρος	Μέση	Εϋρος
2-9-51	N ^ο 1	8	13	- 7	5
	N ^ο 2	13	10	- 8	11
	N ^ο 3	-16	18	- 4	5
	N ^ο 4	1	18	- 7	7
	N ^ο 5	6	25	- 9	8
	N ^ο 6	-10	7	-12	9
	N ^ο 7	1	12	-14	11
	N ^ο 8	- 3	13	- 6	17
3-9-51	N ^ο 1	- 5	10	- 5	18
	N ^ο 2	- 1	15	- 7	10
	N ^ο 3	- 9	14	- 7	5
	N ^ο 4	11	19	- 3	21
	N ^ο 5	6	17	5	8
	N ^ο 6	- 3	6	4	10
	N ^ο 7	- 9	6	11	4
	N ^ο 8	- 8	3	11	6

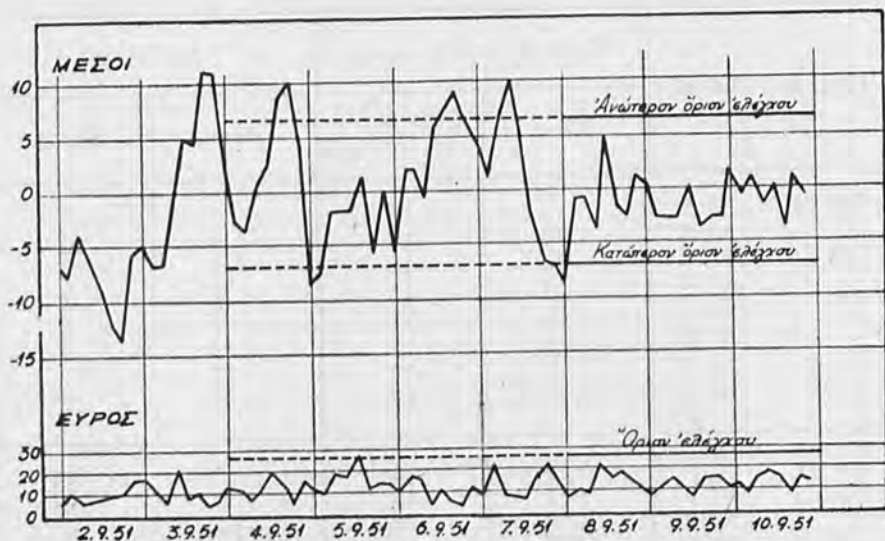
λεσιν— έρρυθμιζον συχνάκις τήν μηχανήν αυτών και μάλιστα πολ-
λάκις παρακαίρωσ.

Τήν τρίτην ημέραν συνεπώς έπανηρχίσαμεν, βοηθούμενοι έκ
των μέχρι τότε έπιτευχθέντων διαγραμμάτων :

1ον) Νά έξηγηήτωμεν εις τὸ προσωπικόν τι ειχε συμβῆ τήν

Σχ. 3. Δελτίον έλέγχου έξωτερικής διαμέτρου

Σχ. 4. Δελτίον έλέγχου εξωτερικής διαμέτρου

προηγούμενη και την προ-προηγούμενη.

2ον) Νά εμφανίσωμεν εις τοῦτο τὰς θεμελιώδεις ιδέας αἱ ὁποῖαι ἀφεώρων τὸ διάγραμμα τοῦ ἐλέγχου.

Ἄπο τῆς ἐπομένης αἱ ἐξωτερικαὶ διαμέτροι ἐσταθεροποιήθησαν καὶ ἠδυνήθησαν νὰ θεωρήθωσιν ὡς ἐλεγχοὶ (μάρτυρες).

Τέλος, μετὰ διήμερον ἐφαρμογὴν τῆς μεθόδου εἰς τὰς ἐξωτερικὰς διαμέτρους, ἠσχολήθημεν μὲ τὰς λειάνσεις αἱ ὁποῖαι, μὲ τὴν σειρὰν των, τάχιστα ἀνήχθησαν ἐντὸς τῶν ὁρίων αὐτῶν τοῦ ἐλέγχου.

Τὰ διαγράμματα 3 καὶ 4 ἀποδίδουν τὸ σύνολον τῶν εὐρημάτων ἃ-τινα ἐπετεύχθησαν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς Biennale.

Πιστεύομεν ὅτι ταῦτα εἶναι λίαν παραστατικὰ διὰ νὰ δικαιουναὶ ἐπὶ πλέον σχολίων. Τουλάχιστον μιᾶς ἐβδομάδος χρησιμοποίησις τοῦ διαγράμματος ἐπέτρεψεν εἰς τοὺς ἀποδείκτας ἄνευ ἰ-δ.αι.τέρας στατιστικῆς εἰδικεύσεως νὰ διαιρέσωσιν διὰ 2 τὴν διασπορὰν τῆς κατασκευῆς των.

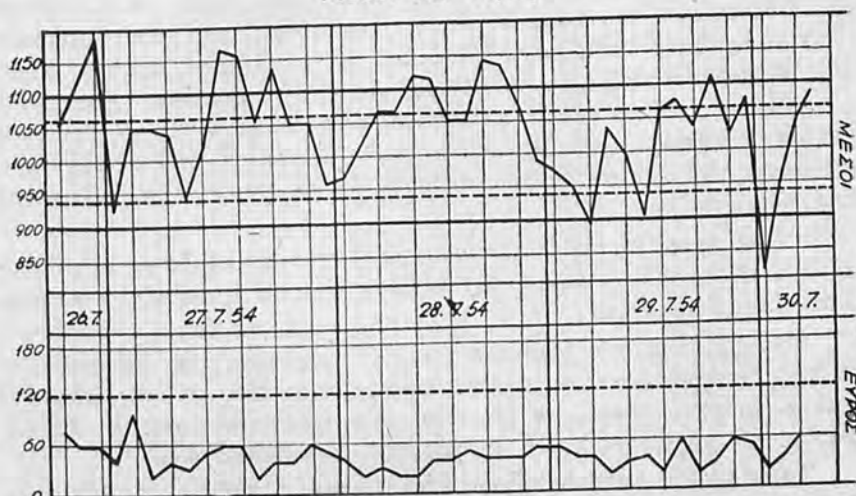
Θὰ δανεισθῶ τώρα παρὰ τοῦ K. R. Bonnavaud, μηχανικοῦ τῆς Μεταλλουργικῆς ἐταιρίας τοῦ Aubrives Et Villerupt, παράδειγμα τῆς αὐτῆς τάξεως ὑπογραμμίζον τὴν ἀποτελεσματικότητά τοῦ διαγράμματος ἐλέγχου.

Τὸ διάγραμμα 5 ἀναπαριστᾷ διάγραμμα ἐλέγχου τῆς συμπίεσεως χλωρᾶς ἄμμου ἐπιτευχθέντος κατὰ τὴν ἑναρξιν τοῦ ἐλέγχου μιᾶς διαδικασίας πλάσεως. Τὸ διάγραμμα 6 ἀναπαριστᾷ τὸ αὐτὸ διάγραμμα ἐλέγχου μετὰ τινῶν ἡμερῶν ἐφαρμογῆν.

Κατ' ἀρχάς, παρ' ὅλας τὰς διδομένας ὁδηγίας εἰς τοὺς ἐργάτας ὅτινες ἀπησχολοῦντο μὲ τὴν ἄμμον, τὰ σημεῖα τοῦ ἐλέγχου διαγράφουσι ἐντυπωσιακὰ ἡμιτονοειδῆ καὶ ἐξέρχονται ρυθμικῶς τῶν καθωρισμένων ὁρίων. Ἐν συνεχείᾳ τὸ φαινόμενον ἐξαφανίζεται.

Ἡ ἐρμηνεία τοῦ εὐρήματος τούτου εἶναι ἀπλουσιτάτη. Εὐθὺς

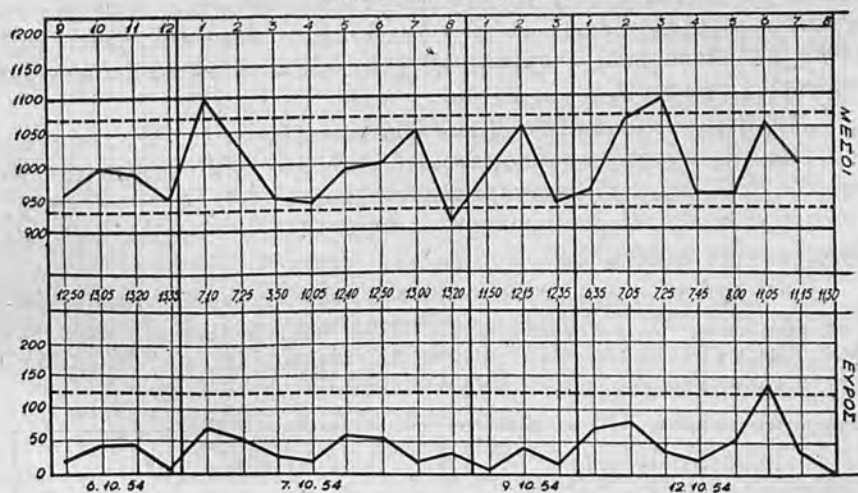
Μέσοι και εὔρος

Σχ. 5. Χυτήριοιον—Έλεγχος τῆς πιέσεως με̄ ἑκτοξευτήρα ἄμμου καθαρισμοῦ (παροχή)

ἔξ ἀρχῆς ἀπὸ τῆς ἀνάρξεως τοῦ ἐλέγχου ἢ προσοχῆ τοῦ ὑπευθύνου ἐργοδηγοῦ ἐπιστήθη ἐπὶ τῶν διαπιστουμένων ἀνωμαλιῶν. Ἐνέτεινε συνεπῶς τὴν ἐποπτείαν του καὶ θὰ ἀπεκάλυψεν ὅτι οἱ ἐργάται, μό-

Μέσοι και εὔρος

Χυτήριοιον—Έλεγχος τῆς πιέσεως με̄ ἑκτοξευτήρα ἄμμου καθαρισμοῦ (Μετὰ τὸν ἔλεγχον)

λις τοὺς ἔστρεψε τὰ νῶτα, ἔκαναν τὰς προσθήκας με̄ τὸ πτύον ἀντὶ γὰ τὰς ζυγίζωσι.

Προφανῶς θὰ ἠδυνάμην γὰ πολλαπλασιάσω τὰ παραδείγματα ταῦτα ἐπ' ἄπειρον, ἀλλὰ τώρα προτιμῶ γὰ προχωρήσω εἰς μίαν

έφαρμογήν έντελώς διάφορον. Πρόκειται περί ένός άπλουστάτου και διδακτικωτάτου παραδείγματος αναλύσεως τής διακυμάνσεως (Variance) όπερ δανείζομαι παρά του Κ. J. Gélain, βοηθού Δ) του των Έρευνών του Τεχνικού κέντρου των βιομηχανιών Χυτηρίων.

Τά έργαστάσια ταύτα περιοδικώς αποστέλλουν εις τό Τεχνικόν Κέντρον ράβδους χυτοσιδήρου ίνα τουτο υποβάλη ταύτας εις δοκιμὰς δάσει των όποιων θ' αποφασίσουν αν θα παράσχουν βεβαιώσεις ποιότητος.

Είμαι προφηνές τό ενδιαφέρον των έργουστασιών όπως οί μάρτυρες οΐτινες λαμβάνονται εκ των ράβδων τούτων εμφανίζουσι ύψηλότατα χαρακτηριστικά.

Μεταξύ όλων των συντελεστών οΐτινες δύνανται να έπιδρουν επί τής ποιότητος του μετάλλου διατηρουνται δύο, δι' ους πάντοτε οί μεταλλουργοί γνωρίζουσι ότι είναι οί σημαντικώτεροι: ή θερμοκρασία του τήγματος και ό τρόπος τής τροφοδοτήσεως.

Τρεις τρόποι τροφοδοτήσεως έξελέγησαν, ό πρώτος Α₁ συνίσταται εις τό χύσιμον των ράβδων ανά δύο και εις τήν εκτύπωσιν τούτων όρθίως δια δύο κολούρων προσβολών τροφοδοτουμένων υπό τής αυτης δεξαμενης τήγματος (είναι ό έγκωμιαζόμενος τρόπος χύσεως τετηγμένου μετάλλου υπό προτύπου σχεδίου δια τεμάχια προς τήξιν), ό δεύτερος Α₂ συνίσταται εις τό χύσιμον των δύο ράβδων επί επιπέδου και τήν εκτύπωσιν τούτων επί επιπέδου τη βοηθειά μάξης ως οδηγού τοποθετημένης εις τό μέσον αυτών. Ο τρίτος, Α₃ συνίσταται εις τό χύσιμον τούτων και τήν εκτύπωσιν τούτων επίσης επί επιπέδου δια μέσου μιας ατομικής οδηγού. Όλοι αι εκτυπώσεις είναι επί νωπής άμμου.

Ός θερμοκρασία έξελέγησαν δύο επίπεδα, τό έν Τ₁ αντιστοιχοϋν εις τήν συνήθως καλουμένην εις τὰ χυτήρια «τήξις μάλλον ψυχρά», δηλ. εις μίαν θερμοκρασίαν τήξεως 1300°, τό δέ άλλο Τ₂ αντιστοιχοϋν εις τήν καλουμένην «τήξις μάλλον θερμή», δηλ. εις θερμοκρασίαν τήξεως 1400°.

Τότε έχυθη ζεύγος ράβδων αντιστοιχοϋν εις εκάστην θερμοκρασίαν και εις κάθε τρόπον τροφοδοσίας τής, έπειτα εις κάθε ράβδον έπεξεργάσθησαν δύο μάρτυρας (épreuves). Τά έπιτευχθέντα εϋρήματα ύπήρξαν τὰ ακόλουθα :

Τ ₁ (1310° — 1290°)			Τ ₂ (1420° — 1400°)		
Α ₁	Α ₂	Α ₃	Α ₁	Α ₂	Α ₃
27,7	29,3	31,5	32,6	34,3	35
26,5	28,9	29,2	31,1	33,2	33,8
26,3	28,3	30,7	33,6	33,0	35,0
26,8	29,3	28,5	33,6	31,0	34,3

Όταν τούτο ἐγένετο, τὸ σύνολον τῶν εὐρημάτων ὑπεβλήθη εἰς ἐπεξεργασίαν διὰ τῆς ἀναλύσεως τῆς διακυμάνσεως ἥτις συνίσταται, εἰς γενικὰς γραμμάς, εἰς τὰ κάτωθι:

1ον) Νὰ διακρίνωμεν, εἰς τὸ ἄθροισμα τῶν τετραγῶν ν τῶν ἀποκλίσεων ὄλων τῶν εὐρημάτων ὡς πρὸς τὸν γενικὸν μέσον, τὸ τμήμα ὅπερ ἀνάγεται εἰς τὴν ἐπίδρασιν τῆς θερμοκρασίας, ὁμοίως τὸ τμήμα ὅπερ ἀναφέρεται εἰς τὴν ἐπίδρασιν τοῦ τρόπου τῆς τροφοδοτήσεως, τὸ τμήμα ὅπερ ἀναφέρεται — ἐνδεχομένως — εἰς τὴν ἀλληλεπίδρασιν τῶν δύο παραγόντων — τροφοδοτήσις καὶ θερμοκρασία — τέλος τὸ τμήμα τοῦ ὑπολοίπου ὅπερ ἀντιστοιχεῖ εἰς τὴν μὴ δυναμένην νὰ ἐλεγχθῇ ἐπίδρασιν ὄλων τῶν παραγόντων, γνωστῶν καὶ ἀγνωστων, οἱ ὅποιοι παρεμβαίνουν καὶ τὸ ὅποτον ἀποκαλοῦμεν **κατάλοιπον σφάλμα** (Erreur Residuelle).

2ον) Νὰ σχηματίσωμεν τὸν λόγον τῶν διακυμάνσεων τῶν τριῶν πρώτων τμημάτων πρὸς τὴν διακύμανσιν τοῦ σφάλματος διὰ νὰ γνωρίσωμεν — διὰ τῆς ἐφαρμογῆς ἐνὸς κανόνος ἀφ' οὗ δὲν θὰ ἐπιμείνω ἐνταῦθα — ἐὰν ἡ ἐπίδρασις τῶν σπουδαζομένων παραγόντων εἶναι σημαντικὴ ἢ ὄχι.

Τὰ συμπεράσματα ὑπῆρξαν τὰ ἀκόλουθα:

1ον) Ἐπίδρασις τῆς θερμοκρασίας. Τὰ καλύτερα ἀποτελέσματα ἐπετεύχθησαν ἐπὶ χωνεύματος τηχθέντος μάλλον θερμοῦ.

2ον) Ἐπίδρασις τρόπου τροφοδοτήσεως. Ὁ τρόπος A_2 ἀπεδείχθη ὡς ὁ καλύτερος.

Ἐπὶ τὰς συνθήκας ταύτας, συνεστήθη εἰς τὰ χυτήρια νὰ τῆκουν ἐν θερμῷ, χρησιμοποιοῦντες τὸν τρόπον τροφοδοτήσεως A_2 διὰ τὶς ράβδους αἵτινες ἀπεστέλλοντο εἰς τὸ τεχνικὸν κέντρον διὰ τὴν ἀπονομὴν βεβαιώσεως ποιότητος.

Τὰ μέχρι τοῦδε παρασχεθέντα παραδείγματα ἀναφέρονται εἰς τὸ τεχνικὸν πεδίον. Τώρα προτίθεμαι νὰ εἰσέλθω εἰς τὸ ἐμπορικὸν πεδίον καὶ θὰ δανεισθῶ παρὰ τοῦ κ. A. Vessereau, ἀρχιμηχανικοῦ τῶν Κρατικῶν ἐργοστασίων (ἄλλως τῆς Γαλλικῆς Ρεζί τοῦ καπνοῦ) τὸ ἐπόμενον παράδειγμα.

Ἐπρόκειτο τὸ Γαλλικὸν μονοπώλιον τοῦ καπνοῦ νὰ ἐκλέξῃ δείγμα καπνιστῶν, οἱ ὅποιοι νὰ δύνανται νὰ θεωρηθοῦν ὡς καλοὶ μέσοι δοκιμασταί, χωρὶς ὁμως νὰ εἶναι καὶ εἰδικοὶ διὰ τὴν δοκιμὴν γεύσεως καπνοῦ. Ὅσον ἱκανοὶ καὶ ἂν εἶναι μερικοὶ δοκιμασταὶ μίᾳ εἰδικευμένης ὑπηρεσίας δὲν θὰ ἠδύναντο νὰ ἀντιπροσωπεύσουν τὴν μέσῃν γεῦσιν πλέον τῶν 10 ἑκατομμυρίων καπνιστῶν, οὔτε ἐπίσης τὴν γεῦσιν τῶν ἀληθῶν «γνωστῶν», οἵτινες εἶναι πολὺ ὀλιγαριθμότεροι. Ἐξ ἄλλου, ἐὰν ἀπευθυνθῇ τις εἰς τὸ κοινὸν τῶν μὴ εἰδικευμένων καπνιστῶν διὰ νὰ ἀποφασίσῃ ποῖον ἐκ δύο προϊόντων ἢ χαρμανίων δεῶν νὰ προτιμηθῇ, ἄγεται, ἀναποφεύκτως σχεδόν, εἰς ἀποτυχίαν. Εἰς ἓνα πληθυσμὸν λαμβανόμενον κατὰ τύχην, οἱ ἀληθεῖς γνώσται ἀποτελοῦν ἐλαχίστην μειονότητα. Διὰ τοὺς πλείστους ὁ καπνὸς εἶναι μία συνήθεια. Ἡ γνώμη τῶν τοιούτων καπνιστῶν δὲν ἔχει

ὑπὸ τὰς συνθήκας ταύτας μεγαλυτέραν ἀξίαν ἐκείνης ἐνὸς νομίματος, ὅπερ ἀδιαφόρως ἀποκρίνεται εἰς τό: Κορώνα ἢ Γράμματα. Ὁ κ. V. ἐξετίμησεν ὅτι ὁ καλὸς δοκιμαστής καπνοῦ ὄφειλε νὰ εἶναι πρόσωπον σταθερὸν εἰς τὴν γνώμην του, οἷαδήποτε καὶ ἂν εἶναι, ἐξ ἄλλου, αὐτῆ. Κατ' ἄλλην διατύπωσιν, εἰς σειράν ἐπανειλημμένων δοκιμῶν συνισταμένων διὰ τὸν δοκιμαστήν εἰς σύγκρισιν δύο προϊόντων, πάντοτε τῶν ἰδίων ἀλλ' ἀγνώστων εἰς αὐτόν, τὸ ἐκτελεσθὲν πείραμα συνίστατο εἰς τὴν ἐκτέλεσιν ὑφ' ἐκάστου ὑποψηφίου δοκιμαστοῦ 5 δοκιμῶν μυστικῶς, ἐκάστης δοκιμῆς γενομένης ἐπὶ τῆς συγκρίσεως δύο προϊόντων πάντοτε τῶν αὐτῶν. Τὰ προϊόντα ἐνεφανίζοντο κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε οὐδεμία ἐξωτερικὴ ἔνδειξις νὰ ἐπιτρέπῃ τὴν ἀναγνώρισιν αὐτῶν. Ὁ δοκιμαστής ἔγραφεν ἐκάστοτε τὴν προτίμησίν του καὶ ἐσημείου ἐὰν ἐθεώρει τὴν προτίμησίν του ὡς σημαντικὴν, ὀλίγον σημαντικὴν ἢ ἀσθενῆ. Μία ἐπιβοηθητικὴ δοκιμασία ἐγένετο διὰ τῆς συγκρίσεως δύο προϊόντων, τῶν ἰδίων, χωρὶς φυσικὰ ἢ ταυτοῦτης νὰ ἀποκαλύπτεται ἐκ τῶν προτέρων. Ἀπὸ ἀπόψεως πρακτικῆς, κάθε δοκιμαστής τὸ πείραμα ἐγένετο ἐπὶ 754 ἀτόμων—ἔλαβε δέμα περιέχον 6 μερίδας ἐκ δύο κυτίων ἐκάστην. Ἡ ἀρίθμησις τῶν κυτίων εἰς ἐκάστην μερίδα εἶχε γίνεαι κατὰ τύχην, καθὼς καὶ ἡ ἀρίθμησις κάθε μερίδος. Ἐπὶ τῶν 6 μερίδων 5 συνέκειντο ἐξ ἐνὸς κυτίου, ὅπερ εἶχε κατασκευασθῆ μετὰ χαρμάνι καπνοῦ (I) καὶ ἐνὸς κυτίου μετὰ ἄλλο χαρμάνι (L). Τὸ 6 (ὅπερ δὲν ἀνέγραψεν ὑποχρεωτικῶς τὸν ἀριθμὸν 6) συνέκειτο ἐκ 2 κυτίων παρεσκευασμένων μετὰ χαρμάνι (P). Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς δοκιμῆς τῶν 5 μερίδων I καὶ L, κάθε δοκιμαστής ἠδύνατο νὰ συμπεράνῃ κατὰ 6 διαφοροὺς τρόπους.

Ἡδύνατο πράγματι νὰ προτιμᾷ :

—	5	φορὰς	I	0	φορὰς	L
—	4	»	I	1	»	L
—	3	»	I	2	»	L
—	2	»	I	3	»	L
—	1	»	I	4	»	L
—	0	»	I	5	»	L

Ἡ κατανομή τῶν εὐρημάτων ἦτο ἡ ἀκόλουθος :

Προτιμήσεις διὰ		ἀριθμὸς δοκιμαστῶν
I	L	
5	0	45
4	1	117
3	2	200
2	3	171
1	4	96
0	5	25
		654

Τὰ δεδομένα ταῦτα ἄγουν, ἐκ πρώτης ὄψεως, εἰς τὸ νὰ ἀπονε-
μηθῇ ἡ ἰδιότης καλῶν δοκιμαστῶν εἰς $45 + 25 = 70$ ἄτομα.
Ἄλλὰ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο ἀπαιτεῖ ἐγγυτέραν διερεύνησιν.
Κατὰ τὴν ὑπόθεσιν, πράγματι, καθ' ἣν οἱ δοκιμασταὶ θὰ εἶχον
ληφθῆ κατὰ τύχην ἢ κατανομή τῶν προτιμήσεων αὐτῶν θὰ εἶχεν
ὡς ἀκολούθως.

Προτιμήσεις διὰ		Ἀριθμὸς δοκιμαστῶν	Θεωρητικὸς ἀριθμὸς
I	L		
5	0	45	20
4	1	117	102
3	2	200	205
2	3	171	205
1	4	96	102
0	5	25	20
		654	654

Κατὰ μέσον ὄρον, συνεπῶς, μία 40ὰς προσώπων, εἰς τὸ πείρα-
μα τοῦ τύπου τούτου, δύναται νὰ θεωρηθοῦν, καθ' ἑρισμόν, ὡς πε-
ποικισμένοι μετὰ τὴν ἰδιότητα τοῦ δοκιμαστοῦ, ἂν ἡ ἐκλογή αὐτῶν
εἶναι ἀστηρότατα τυχαία. Ἡ διερεύνησις τῶν ἐπιτευχθέντων εὐρη-
μάτων ἐκ τῆς συγκρινομένης μερίδος τῶν ἰδίων κυτίων ἐπιτρέ-
πει τὴν ἀπακρίβωσιν τοῦ πράγματος. Πράγματι ἐὰν θεωρήσωμεν
τὰς γενομένας κατατάξεις ὑπὸ τῶν δοκιμαστῶν, διακρίνοντες τοὺς
τελευταίους τούτους συμφῶνως πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀντιστροφῶν εἰς
ἃς οἱ ἴδιοι ὑπέπεσαν ἐν τῇ συγκρίσει I/L, καταγράφομεν τὰ ἀκόλουθα
ἀποτελέσματα :

Δοκιμασταὶ ἔχοντες ὑποπέσει εἰς:	Ἀριθμὸς δοκιμαστῶν εὐρόντων τὴν διαφορὰν μεταξύ τῶν 2 ὁμοίων κυτίων				Σύνολον
	Ἰσχυρὰ	Μέση	Ἀσθενής	Μηδαμινῇ	
0 ἀντιστροφὴν	17	26	24	3	70
1 ἀντιστροφὴν	74	80	55	4	213
2 ἀντιστροφάς	136	130	100	5	371
Σύνολον	227	236	179	12	654

Οἱ δοκιμασταὶ οἱ ὁποῖοι οὐδεμίαν ἀντιστροφὴν ἔχουν διαπρά-
ξει ἐκδηλώσων, ἐν τῇ συνόλῳ των, καὶ μίαν νέαν ὑπεροχὴν, ἐπειδὴ

39% μεταξύ τούτων διακρίνουν άσθενή ή μηδαμινήν τήν διαφοράν μεταξύ των δύο ίδιων κυτίων, ένω τó ποσοστόν τούτο κατέρχεται εις 28% διά τούς δοκιμαστάς οί όποιοι διέπραξαν τουλάχιστον μίαν άντιστροφήν. Έστω ότι εις τήν πρώτην ομάδα 17 πρόσωπα επί 70 διακηρύσσουν σημαντικήν τήν διαφοράν μεταξύ 2 καπνών τής ίδιας ποιότητος. Έπιτρέπεται νά διερωτηθῆ τις εάν ή επιτυχία των έν τῇ συγκρίσει I/L δέν ύπήρξεν άπλώς άποτέλεσμα τής τύχης.

Άντιστρόφως εις τήν δευτέρα ομάδα 59 δοκιμασταί διακηρύσσουν άσθενή ή μηδαμινήν τήν διαφοράν. Μεταξύ τούτων επιτρέπεται νά ζητηθῆ εάν δέν εύρίσκονται καλοί δοκιμασταί έκτραπέντες έκ τύχης εις τήν προηγούμενην ένέργειαν.

Δέν θά επιμείνω περισσότερο επί τού πειράματος τούτου. Θά σημειώσω μόνον ότι έσυνεχίσθη και ότι τελικώς επέτρεψε τήν διατήρησιν 80 καλών δοκιμαστών. Τούτων ή συμβουλή έζητήθη κατ' έπανάληψιν. Αί γνώμαι των επέτρεψαν εις τινας περιπτώσεις νά εξαφανισθούν αι προλήψεις αι όποιαί δέν έστηρίζοντο επί εύλόγου βάσεως, εις άλλας περιπτώσεις νά εκλεγούν, έν άπολύτῳ έπιγνώσει αι μάλλον εύνοϊκαι λύσεις διά τόν καταναλωτήν, και κατ' άκολουθίαν διά τήν ανάπτυξιν των πωλήσεων.

Παραμένων πάντοτε επί τού έμπορικού πεδίου θά εκθέσω τώρα μίαν δειγματοληψίαν ήν άπεφάσισα νά εκτελέσω διά νά προσπαθήσω νά έλέγξω τήν αξίαν μιās διαφημίσεως.

Μερικοί σταθμοί τού Metro εις Παρισίους έχουν διαρρυθμισθῆ ούτως ώστε νά επιτρέπουν τήν έφ' εκάστου κρηπιδώματος έγκατάστασιν προθηκών εκθέσεων.

Κατά μήνα Νοέμβριον 1954, ή όλότης των προθηκών ένός κρηπιδώματος τού σταθμού τού Metro Opera ένοικιάσθη ύπό τού Άεριόφωτος τής Γαλλίας και παρέσχεν εύκαιρίαν διά μίαν εκθεσιν άφορώσαν τās διαφόρους χρήσεις τού φωταερίου.

Η Έταιρεία Άεριόφωτος τής Γαλλίας, προβαίνουσα εις τήν επίδειξιν ταύτην, έζήτησε νά πραγματοποιήσῃ μίαν διαφήμισιν γοήτρου. Άντί όμως νά άρκεσθῆ εις άπλήν διαφήμισιν γνωριμότητος, παρουσίασεν εις τούς χρησιμοποιούντας τó Metro μορφωτικās προθήκας, δηλ. τοιαύτας συνοδευόμενας με έπιχειρήματα.

Είναι εύνόγητον ότι ή εκλογή των θεμάτων των προθηκών και ή παρουσίασίς των έγένοντο άντικείμενον μιās λεπτολόγου παρουσιάσεως κατá τήν διάρκειαν τής όποιας έτηρήθη σημείωσις των δεδομένων τής κτηθείσης πείρας άπό άποψιν διαφημίσεως. Διά νά επιτύχῃ έν τούτοις τόν έλεγχον των διαισθητικών δεδομένων τής πείρας εις πεδίου τόσον εύρύ και έπίσης τόσον ρευστόν ώς τó τής ψυχολογίας των μαζών, ή άρχή μιās δοκιμῆς προωρισμένης νά συλλάβῃ τās αντιδράσεις τού κοινού, ένώπιον των προθηκών άπεφασίσθη πριν ή τó πείραμα άρχίσῃ.

Κάθε έρευνα πού άποβλέπει εις τās ψυχολογικās αντιδράσεις

ένος πληθυσμού στηρίζεται προφανώς επί της τεχνικής της δειγματοληψίας· αλλά εις τὸ πεδίου τοῦτο, ἡ ἐκλογή τοῦ δείγματος καὶ ἡ σύνθεσις τοῦ ἐρωτηματολογίου ἀποκτῶσιν θεμελιώδη σημασίαν. Ἐξ οὗ ἡ πολυτέλεια τῶν προφυλάξεων ἄς ἐθεώρησαν ὅτι ἔδει νὰ λάβουν.

Κατ' ἀρχήν, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐπιλογὴν τοῦ δείγματος (περιορισθέντος εἰς 300 ἄτομα διὰ λόγους προϋπολογισμού), ἐγένετο ἀποδεκτὸν—κατόπιν μελέτης—ὅτι τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ πληθυσμοῦ ὅστις διήρχετο ἐκ τοῦ κρηπιδώματος παρέμενον αἰσθητῶς σταθερὰ ἀπὸ μιᾶς ἑβδομάδος εἰς τὴν ἄλλην ἐντὸς τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου. Ἦναγκάσθημεν νὰ περιορίσωμεν τὴν ἔρευναν εἰς τὴν ἑβδομάδα ἣτις ἐξετείνεται ἀπὸ τοῦ Σαββάτου 20 μέχρι τῆς Παρασκευῆς 26ης.

Ἀναφερόμενοι εἰς τὴν στατιστικὴν τοῦ μέσου ἀριθμοῦ τῶν ἐπιβατῶν οἵτινες ἐταξείδευον ἀπὸ τῶν κρηπιδωμάτων τοῦ σταθμοῦ κατὰ τὰς διαφόρους ὥρας τῆς ἡμέρας, κατήρτισαν ἀκολουθῶς σχέδιον δειγματοληψίας κατανέμοντες τὰς συνεντεύξεις εἰς 21 ὠριατὰ τμήματα ἀναλόγως πρὸς τὴν κίνησιν ἐκάστου τμήματος. Τὰ 21 ταῦτα ὠριατὰ τμήματα ἀκολουθῶς κατενεμήθησαν εἰς τὰς 7 ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος.

Ἡ στρωματοποίησις τοῦ δείγματος κατὰ ὠριατὰ τμήματα ἦτο ἡ μόνη ἐπιβληθεῖσα συνθήκη. Τὰ ἐρωτώμενα πρόσωπα καθωρίζοντο κατὰ τύχην κατὰ λόγον ἑνὸς κατὰ ὀμάδα καθ' ἣν στιγμὴν εἰσῆρχοντο εἰς τὸ κρηπίδωμα.

Ἀφοῦ καθωρίσθη ἡ δειγματοληψία, κατηρτίσθη ἕν πρῶτον ἐρωτηματολόγιον. Τοῦτο ἔπαιξε τὸν ρόλον ἑνὸς πλοηγοῦ πείρας ἐπὶ τοῦ κρηπιδώματος τοῦ σταθμοῦ. Αἱ ἐπιτευχθεῖσαι ἀπαντήσεις ἐπέτρεψαν ποικίλην διαφοροποίησιν, τελικῶς δὲ υἱοθετήθη τὸ κάτωθι ἐρωτηματολόγιον :

Χαρακτηριστικὰ ἐρωτωμένων προσώπων

ἄρρεν

φύλον

θῆλυ

ἡλικία κατὰ προσέγγισιν 20 — 30

30 — 40

40 — 50

50 — 60

60 καὶ ἄνω

τόπος διανομῆς (διαμέρισμα ἢ προάστειον)

Ἐρωτήματα

1ον) Ἐχετε παρατηρήσει τὰς ἐπὶ τοῦ κρηπιδώματος προθήκας ;

2ον) Περὶ τίνος ὀμιλοῦν αἱ προθήκαι αὐται ;

3ον) Ἐχετε καθυστερήσει διὰ νὰ παρατηρήσετε αὐτάς ;

4ον) Ἐχετε διατρέξει ὄλον τὸ κρηπίδωμα διὰ νὰ παρατηρήσετε ὅλας ;

5ον) Μεταξὺ τῶν προθηκῶν τούτων ποῖαι εἶναι ἐκείναι αἱ

ὅποια εἶναι αἱ μᾶλλον ἐνδιαφέρουσαι ;

βον) Ἐχετε εὖρει εἰς τὰς προθήκας αὐτὰς χρησίμους πληροφορίας διὰ τὴν προσωπικὴν σας χρῆσιν ; ἐὰν ναί, ποίας ;

7ον) Γνωρίζετε τί εἶναι θερμοστάτης κλιθάνου μὲ φωταέριον ;

8ον) Σκέπτεσθε ὅτι, εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ φωταερίου αἱ προθήκαι αὐταὶ χρησιμεύουν εἰς κάτι ;

9ον) Προτιμᾶτε τὰς προθήκας αὐτὰς ἢ τὰς τοῦ ἀπέναντι κρηπιδώματος ;

Ἔπειτα διαπιστώνετε, αἱ 4 πρῶται ἐρωτήσεις ἀποβλέπουν εἰς τὴν προσοχὴν τοῦ κοινοῦ, αἱ 3 ἐπόμεναι εἰς τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ κοινοῦ τούτου διὰ τὸ ἀερίοφως, αἱ 2 τελευταῖαι εἰς τὴν χρησιμότητα τῆς προπαγάνδας καὶ τὴν ἀξίαν τῆς τεχνικῆς τῆς χρησιμοποιηθείσης διακοσμήσεως. Ἐξυπακούεται ὅτι κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐξερευνήσεως εἶχον ἐκ τῶν προτέρων προβλεφθῆ ἑπαληθεύσεις τῶν ἀπαντήσεων διὰ **διαγωνίων διαστραυρώσεων**. Ταῦτα ἐπαληθεύσεις ἐπέτρεψαν τὴν ἐκ τῶν ὑστέρων ἐπαλήθευσιν τοῦ **συμβιβαστοῦ** τοῦ δείγματος. Ἦσαν εἰς τὴν ὑπὸ ἔρευναν περίπτωσιν τοσοῦτον περισσότερον ἀναγκαῖαι καθ' ὅσον τὸ μέγεθος τοῦ δείγματος ἦτο ἀληθῶς λίαν μικρὸν Ἐκ τῶν ἀπαντήσεων ἠγνότηθησαν πολλαπλαῖ πληροφορίαι. Ἰδού μερικὰ ἐκ τούτων ἐκλεγείσαι μεταξὺ τῶν μᾶλλον διδακτικῶν.

Προσοχὴ

1ον) Σχεδὸν ἡ ὁλότης (98%) τῶν ἐρωτηθέντων ταξειδιωτῶν ἀπήντησαν σαφῶς ὅτι ἐπρόκειτο περὶ προθηκῶν ἀερίοφωτος.

2ον) Μεταξὺ τῶν προσώπων τούτων

8% δὲν καθυστέρησαν διὰ νὰ παρατηρήσουν τὰς προθήκας.

33% καθυστέρησαν ἀλλὰ δὲν παρετήρησαν ὄλας

59% ἔλαβον τὸν κόπον νὰ παρατηρήσουν ὄλας.

3ον) Αἱ προθήκαι ἐκράτησαν τὴν προσοχὴν καὶ τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν γυναικῶν ἕξ ἴσου.

4ον) Ἡ ἡλικία τῶν μᾶλλον προσεκτικῶν ἀτόμων ἔκειτο μεταξὺ 30 καὶ 60 μὲ μέγιστον μεταξὺ 40 καὶ 50.

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ

1ον) Ἐπὶ 300 ἐρωτηθέντων

61% ἐδήλωσαν ἐνδιαφέρον διὰ τὰς προθήκας.

10% ἐδήλωσαν ὅτι δὲν ἐνδιαφέροντο.

29% δὲν εἶχον γνώμην.

Ὅυ ἦττον τὰ ἀποτελέσματα ταῦτα ἀπαιτοῦν διορθώσεις. Μεταξὺ τῶν 180 ἀτόμων ἅτινα ἐδήλωσαν ἐνδιαφέρον διὰ τὰς προθήκας ἐκπίπτομεν πράγματι 68 ἅτινα καθώρισαν ὅτι ἐνδιαφέρθησαν δι' ὄλας τὰς προθήκας. Ἐκ τῶν 68 τούτων ἀτόμων, 55 ἀπήντησαν ἀρνητικῶς εἰς τὸ ἐρώτημα 6 εἶναι ὅθεν πιθανὸν ὅτι τὰ ἐν λόγῳ 55 ἄτομα ἀπήντησαν εὐνοϊκῶς εἰς τὸ 5 ἐρώτημα περισσότερον λόγῳ εὐγενείας παρὰ ἀπὸ ἀντικειμενικότητος. Τούτου δοθέντος φαίνεται ἐπαρκῆς νὰ ὑπολογίσωμεν εἰς 40% περίπου τὴν ἀναλογίαν τῶν

ταξιδιωτών οι οποίοι πράγματι ένδιαφέροντο διά τας προθήκας.

2ον) Αί έμφανισθείσαι προθήκαι ούσιωδώς άνεφέροντο: εις τό μαγειρείον, εις τήν παρασκευήν θερμού ύδατος, εις τήν θέρμανσιν χώρων, εις τό πλύσιμον έσωρρούχων και εις τήν κατοικίαν (γενικώς).

Διασκεδαστική είναι ή διαπίστωσις ότι αι άπαντήσεις εις τό 5 έρώτημα έπέτρεψαν τόν προσδιορισμόν τής τάξεως προτιμήσεως ώς έπεται:

Κατοικία	13 %
Μαγειρείον	7 %
Θερμόν ύδωρ	7 %
Θέρμανσις	6 %
Πλύσιμον	2 %
Ψύξις	2 %
Διάφορα	6 %
δλα	(ούδέν)
μή γνωρίζοντες	57 %

Ενώ αι άπαντήσεις εις τό βον έρώτημα κατέληξαν εις τά έπόμενα έξαγόμενα:

Μαγειρείον	11 %
Θέρμανσις	10 %
Θερμόν ύδωρ	10 %
Κατοικία	6 %
Πλύσιμον	3 %
Ψύξις	3 %
Όλα	(ούδέν)
μή γνωρίζοντες	57 %

Ενταύθα ύφίσταται μία ψυχολογική ένδειξις άκρως σημαντική. Εις τήν παρούσαν κατάστασιν τών πραγμάτων οι Παρισιοί, κατά πλειονότητα κακώς ένδαιτώμενοι, δεικνύουν λίαν ζωηρόν ένδιαφέρον διά τά προβλήματα ένοικήσεως. Εις άντιτάθμισμα, λαμβανομένων διά τήν άστρονομικών τιμών τών κατασκευών, οι αυτοί Παριόπ' όψει τών άστρονομικών τιμών τών κατασκευών, οι αυτοί Παρισιοί γνωρίζουν ότι τά προβλήματα τής κατοικίας, διά μέγιστον αριθμόν μεταξύ τούτων, άνάγονται εις τήν σφαίραν τών όνείρων. Δι' όδ έντέκρηθησαν πλέον τήν κατοικίαν όταν έξητήθη παρά τούτων τί όχι ένδιαφέρον αλλά άμέσως χρησίμον είχον εβρει εις τας προθήκας.

3ον) Πάντοτε επί του πεδίου του ένδιαφέροντος του κοινού διά τας προθήκας του Αερίωφωτος τής Γαλλίας, είναι χρήσιμον νά σημειωθή ότι οι ταξιδιωτάι οι άμεσώτερον ένδιαφερόντες διά τήν έκθεσιν ήσαν οι ταξιδιωτάι όστινες κατόικουν εις τά λαϊκά διαμερίσματα (συνοικίας) και προάστεια.

4ον) Τέλος τό έρώτημα όπερ άφείωρα τόν θερμοστάτην είχεν είσαχθή εις τό σχέδιον διά νά έλέγξη τήν άποτελεσματικότητα τής

προπαγάνδας ἣτις εἶχε γίνει κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν δύο τελευταίων ἐτῶν ὑπὲρ τοῦ μικροῦ τούτου μηχανισμοῦ μέχρι τότε ἀγνοηθέντος ὑπὸ τοῦ κοινοῦ. Διεπιστώθη ὅτι 40 % τῶν ἐρωτηθέντων προσώπων ἐγνώριζον περὶ τίνος ἐπρόκειτο καὶ δὴ οἱ ἄνδρες καλύτερον ἀπὸ τὰς γυναῖκας (46 % ἔναντι 33 %).

ΧΡΗΣΙΜΟΤΗΣ ΤΗΣ ΠΡΟΠΑΓΑΝΔΑΣ

Ἐνδιαφέρον τῶν χρησιμοποιηθεισῶν τεχνικῶν διακοσμήσεως

1ον) Ἐξ ἀπαντήσεων εἰς τὸ δὸν ἐρώτημα συνάγεται ὅτι τὸ κοινὸν οὐδεμίαν εἶχε δυσμενῆ προκατάληψιν ἔναντι τῶν προσπαθειῶν τῆς ἀκολουθηθείσης προπαγάνδας ὑπὸ μιᾶς ἐθνικοποιημένης ὑπηρεσίας τοῦ τύπου τοῦ Ἀεριοφωτός τῆς Γαλλίας. Ἡ ἀναλογία τῶν εὐνοϊκῶν πρὸς τὴν ἐκθεσιν προσώπων ἀνῆλθεν εἰς 87 %.

2ον) Αἱ ἀπαντήσεις εἰς τὸ ἐρώτημα ὃ ἐξ ἐτέρου κατανέμονται ὡς ἑπεται :

- Προτιμήσεις διὰ τὰς προθήκας τοῦ ἀντικρινοῦ κρηπιδώματος 30 %
- Προτιμήσεις διὰ τὰς προθήκας τοῦ Ἀεριοφωτός τῆς Γαλλίας 25 %
- Ἄνευ γνώμης 45 %

Τὸ ἐξαχόμενον τοῦτο εἶναι διδακτικόν. Ἡ ἐκθεσις τοῦ Ἀεριοφωτός τῆς Γαλλίας ἐσχημάτιζεν ἐν ὄνολον ὅπερ ὁ διακοσμητὴς ἐπραγματεύθη ὡς τοιοῦτον.

Αἱ προθήκαι τοῦ ἔναντι κρηπιδώματος, ἐνοικιασμένοι ὑπὸ πληθὺς ἐταιριῶν (σχεδὸν τόσων ὅσαι καὶ αἱ προθήκαι), ἦσαν ἀντιθέτως λίαν ἀνόμοιαι. Ἀλλὰ τὸ κοινὸν μὲ ἐλαφροτάτην ὑπεροχὴν φαίνεται νὰ προτιμᾷ τὴν ποικιλίαν. Ὑπὸ τὴν ἀποψιν αὐτὴν εἶναι συμπτωματικὸν νὰ διαπιστωθῇ ὅτι ἡ προτίμησις διὰ τὰς προθήκας τοῦ ἔναντι κρηπιδώματος κυρίως ὠφείλετο εἰς τὰς γυναῖκας καὶ τὰ παιδιὰ.

		Προτιμῶν τὰς προθήκας	
		Ἀεριοφ. Γαλλίας	Ἄλλας
Φύλον	Ἄνδρες	32 %	24 %
	Γυναῖκες	20 %	35 %
ἡλικία	20 — 29	22 %	43 %
	30 — 39	22 %	47 %
	40 — 49	26 %	21 %
	50 — 59	31 %	16 %
	60 καὶ ἄνω	23 %	27 %

Ἐξ ὧν τῶν ἀνωτέρω τί θὰ ἔπρεπε νὰ συγκρατήσωμεν; Πλεῖστα ὅσα. Ἀπὸ τὰ ἐρωτήματα ἅτινα ἀναφέρονται εἰς τὴν προσοχὴν συνάγεται ὅτι εἰς τὴν Γαλλίαν τὰ μᾶλλον ἐνδιαφερόμενα διὰ τὸ ἀεριοφωτὸς πρόσωπα εἶναι σχετικῶς ἡλικιωμένα. Ἴσως διότι οἱ ἄνδρες τῶν 40 ἕως 50 εἶναι περισσότερον προσεκτικοὶ ἀπὸ τοὺς νέους διὰ

έπαρκές να περιορίσουν την μελέτην της έναρμόσεως εις τὸ χρονικὸν διάστημα μιᾶς ἐβδομάδος.

Χάριν ἀπλοποιήσεως θὰ περιστείλω ἐνταῦθα τὰς θεμελιώδεις αἰτίας τῶν διακυμάνσεων τῶν παροχῶν τοῦ ἀερίφωτος εις δύο, ἦτοι εις τὴν θέρμανσιν τῶν χώρων καὶ εις τὰς θερινὰς διακοπὰς. Εἰς τὴν πράξιν ἡ πραγματικότης εἶναι προφανῶς περισσότερον περίπλοκος. Ἡ πτώσις τῆς θερμοκρασίας κατὰ τὸν χειμῶνα ὀδηγεῖ τοὺς χρησιμοποιοῦντας ἀερίφως νὰ καταναλίσκουν περισσότερον θερμὰ φαγητά. Τοῦτο συνεπάγεται αὐξησιν τῆς καταναλώσεως ἐνεργείας διὰ τὴν θέρμανσιν ὕδατος. Εἰς ἀντιστάθμισμα μερικοὶ καταναλωταὶ ἀερίφωτος διὰ τὸ μαγεῖρειον παύουν χρησιμοποιῶντες τοῦτο, προτιμῶντες νὰ χρησιμοποιῶν ἐστῖαν μὲ ἀνθρακα, ἢ ὅποια χρησιμεύει ἐπίσης καὶ ὡς θερμάστρα. Ἐξ ἄλλου, δεδομένου ὅτι ἡ δραστηριότης τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς βιομηχανίας ποικίλλει ἐποχικῶς, ἐκτὸς τῆς περιόδου τῶν θερινῶν διακοπῶν, εἶναι ἀληθοφανές νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι αἱ ἐποχικαὶ αὐταὶ μεταβολαὶ ἔχουν ἐπίσης τὸν ἀντίκτυπον αὐτῶν ἐπὶ τῶν πωλήσεων ἀερίφωτος εις τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν βιομηχανίαν. Οὐχ ἦττον θὰ παραλείψωμεν τοὺς διαφοροὺς τούτους παράγοντας.

Εἰς τὸ πλαίσιον τοῦ γενομένου ἀποδεκτοῦ σχήματος, ἡ ἀνάλυσις τῶν μηνιαίων παροχῶν καὶ ἀκόμη καὶ τῶν ἐβδομαδιαίων δύναται τότε νὰ προσδιορισθῇ οὕτω :

1ον) Εὐστάθεια παροχῶν διὰ χρήσεις διαφοροὺς ἐκτὸς τῆς θερμάνσεως μεταξὺ Ὀκτωβρίου καὶ Ἰουνίου.

2ον) Παλινδρόμησις τῶν παροχῶν διὰ χρήσεις διαφοροὺς ἐκτὸς τῆς θερμάνσεως κατὰ Ἰούνιον, Αὐγούστον καὶ Σεπτέμβριον.

3ον) Σημαντικαὶ παροχαὶ διὰ θέρμανσιν χώρων ἀπὸ Ὀκτωβρίου μέχρι Μαΐου.

Τούτου τεθέντος, αἱ ὀλικαὶ προβλέψεις τῆς καταναλώσεως καὶ τῶν παροχῶν (ἀφοῦ ληφθῆ ὑπ' ὄψιν ἡ ἀπώλεια ἐκ τῆς διανομῆς) ἤχθησαν διὰ τὸ 1961 εἰς τοὺς ἀκολούθους ὄγκους :

Μονάς : Ἐκατομ. μ ³	Πωλήσεις	Παροχαὶ
Διὰ θέρμανσιν	380	400
Διὰ λοιπὰς χρήσεις	1420	1500
Σύνολον	1800	1900

Τὸ πρόβλημα συνεπῶς ἐνέκειτο ἀφ' ἑνὸς εις τὴν έναρμόσιν τῶν παροχῶν δι' ἄλλας χρήσεις ἐκτὸς τῆς θερμάνσεως, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς ἐπιδράσεως τῶν θερινῶν διακοπῶν, ἀφ' ἑτέρου εις τὴν έναρμόσιν τῶν παροχῶν διὰ θέρμανσιν ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὴν δυνατὴν έναρμόσιν, κατὰ τὸ 1961, τῶν θερμοκρασιῶν.

Βάσει τῶν γενομένων παρατηρήσεων κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν τελευταίων ἐτῶν καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι αἱ ἐποχικαὶ μεταβολαὶ δὲν θὰ ἐτροποποιοῦντο αἰσθητῶς μέχρι τοῦ 1961, ἠδυνήθησαν ἀνευ μεγάλης δυσκολίας νὰ προσδιορισῶσι τὴν πρώτην έναρμόσιν.

Πάντοτε δάσει τών γενομένων παραληρήσεων κατά τήν διάρκειαν τών τελευταίων ἐτών, ἐξ ἄλλου, κατέστη δυνατόν νά δειχθῆ ὅτι ὁ σύνδεσμος μεταξύ τῆς παροχῆς διὰ θέρμανσιν τών χώρων καί τῆς θερμοκρασίας περιγράφετο ἀκριβῶς ὑπό μιᾶς εὐθείας : Κατά τὸ 1952 π.χ. διὰ τὰς μηνιαίας παροχὰς εὐρέθη ἡ εὐθεία τῆς ἐξισώσεως.

$$Y = 154,3 - 3,6 X$$

ἔπου Y ἡ παροχὴ καὶ X ἡ θερμοκρασία.

* Ἐν τῇ ἀληθοφανεί ὑποθέσει διατηρήσεως μέχρι 1961 τῆς γραμμικότητος τοῦ συνδέσμου **θερμοκρασία - παροχὴ** καὶ κατὰ παραδοχὴν ὡς προγνωστικῶν θερμοκρασιῶν τῶν μέσων θερμοκρασιῶν αἰτίνες παρατηρήθησαν εἰς Παρισίους κατὰ τήν περίοδον 1891 - 1930, ἠδυνήθησαν ἐπίσης νά ἐναρμονίσουν ἄνευ δυσκολίας τὰς παροχὰς διὰ τήν θέρμανσιν τών χώρων διὰ τὸ 1961.

* Ὁ πίναξ τῶν ἐπιτευχθέντων μηνιαίων ἀποτελεσμάτων ἐμφανίζεται ὡς ἑξῆς: Περιοχὴ Παρισίων :

Προβλέψεις μηνιαίας παροχῆς διὰ τὸ 1961 (ἑκατ. μ³)

Μῆνες	Θερμοκρασία (βαθμοί)	Παροχαὶ διὰ θέρμανσιν	Παροχαὶ διὰ λοιπὰς χρῆσεις	*Ολικαὶ Παροχαὶ
Ἰανουάριος	3,4	75	133	208
Φεβρουάριος	4,3	63	120	183
Μάρτιος	7,0	54	133	187
Ἀπρίλιος	10,2	35	128	163
Μάϊος	14,3	13	133	146
Ἰούνιος	17,1		128	128
Ἰούλιος	19,0		116	116
Αὐγουστος	18,6		95	95
Σεπτέμβριος	15,9	3	120	123
Ὀκτώβριος	11,1	31	133	164
Νοέμβριος	6,3	56	128	184
Δεκέμβριος	4,2	70	133	203
	σύνολον	400	1500	1900

Εἰς τὸ στάδιον τοῦτο ἐξηγήθη νά ἐκτιμηθοῦν διὰ τοὺς μῆνας τῆς αἰχμῆς (χειμῶνος) αἱ ἐβδομαδιαῖαι ὑπερβάσεις παροχῶν αἰτίνες ἐνδέχεται νά προκληθοῦν ὑπὸ δυνατῶν πτώσεων τῆς θερμοκρασίας κάτω τῶν μηνιαίων μέσων αἱ ὁποῖαι εἶχον ληφθῆ ὑπ' ὄψει διὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς. Ἀφ' οὗ ὑπελογίσθη ἡ μέτρη ἀπόκλισις τετραγώνων τῶν κατανομῶν τῶν ἐβδομαδιαίων θερμοκρασιῶν αἱ ὁποῖαι ἔχουν καταγραφῆ κατὰ τήν διάρκειαν τῶν 75 τελευταίων ἐτῶν δι' ἐκάστην ἐβδομάδα, ἀνεφέρθησαν εἰς τήν μέσην θερμοκρασίαν ἐκάστης ἐβδομάδος ἐλαττωθεῖσαν κατὰ 3 μέσας ἀποκλίσεις τετραγώνου.

Οἱ ὑπολογισμοὶ οὗτοι ἐπέτρεψαν νά ἐντοπισθῆ τὸ προσδοκώμενον μέγιστον τῶν ἐβδομαδιαίων παροχῶν τῆς περιοχῆς Παρισίων εἰς 55 ἑκ. κυβικῶν μέτρων κατὰ τὸ 1961.

Έβδομάς	Μέση Θερμοκρασία (βαθμοί)	Μέση απόκλιση τετραγώνου	Μεγίστη παροχή (έκατομ. μ ³)
27/11 — 3/12	5	1,4	50
4/12 — 10/12	4,9	1,5	51
11/12 — 17/12	4	1,6	52
18/12 — 24/12	2,8	1,7	54
25/12 — 31/12	3,6	1,7	53
1/1 — 7/1	3,6	1,7	53
8/1 — 14/1	3,6	1,6	55
15/1 — 21/1	3,3	1,6	53
22/1 — 28/1	2,6	1,8	53
29/1 — 4/2	3,6	1,7	53
5/2 — 11/2	3,7	1,6	53
12/2 — 18/2	3,8	1,6	53
19/2 — 25/2	4,3	1,5	52
26/2 — 4/3	5,1	1,3	50

Θά περατώσω εδώ την μακράν ταύτην όμιλίαν ήτις πιθανόν νά σας έκούρασε.

Θέλω νά πιστεύω ότι σας έπεισα περί τής ποικιλίας του πεδίου των βιομηχανικών εφαρμογών τής Στατιστικής αΐτινες έχουν πραγματοποιηθ ή εις την Γαλλίαν.

Θά ήδυνάμην επίσης νά σας δείξω ότι οι ειδικοί ήμών δέν άρκοϋνται μόνον εις την εφαρμογήν τής κλασικής τεχνικής αλλά γνωρίζουν επίσης νά πραγματοποιοϋν προόδους τής θεωρίας.

Θά ήθελα νά σας δείξω επίσης μετά πρίας κομψότητος ο καθηγητής κ. G. Darmois έδωκε νέαν λύσιν του προβλήματος τής συγκρίσεως των μέσων δύο κανονικών πληθυσμών διαφόρων και άγνωστων διακυμάνσεων. Επίσης, πώς ο κ. R. Cuvé, Αρχιμηχανικός των έξοπλισμών, έγενίκευσε τό διάγραμμα έλέγχου επιτρέπων τον προσδιορισμόν των πρακτικών συνθηκών εφαρμογής του του συναρτήσει τής ζητουμένης στάθμης αποτελεσματικότητας.

Αί παρουσιάσεις αύται δυστυχώς θά μέ ύπεχρέουν νά παρατείνω την όμιλίαν ταύτην επί μακρόν και θά κατέληγον εις ύπερβολικώς μαθηματικές αναπτύξεις. Έν τελευταία αναλύσει προστίμησα νά άποφύγω ταύτας.

ΤΑ ΝΕΑ ΤΗΣ Α. Σ. Β. Σ.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΗ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΤΗΣ ΑΝΩΤΕΡΑΣ ΣΧΟΛΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

"Έτος Β' 1954)1955 — Δραχμαί 1.000 — Τεύχος 10ον

Σε. 23, 35, 37, 38 και 49

ΕΙΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Είς τὰς ἀκολουθούσας σελίδας γίνεται ὁ ἐκπαιδευτικὸς καὶ οἰκονομικὸς ἀπολογισμὸς τῆς Ἀνωτέρας Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν διὰ τὸ Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1953—1954. Εἶνε ἡ ἀπεικόνισις τῆς δράσεως τῆς Σχολῆς κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον.

Δράσεως γονίμου καὶ πλουσίας, ἥτις δικαίως ἐκίνησε τὴν ἐκτίμησιν καὶ τὸν ἔπαινον τῶν παρακολουθούτων μὲ καλὴν πίστιν καὶ τὸ προσῆκον ἐνδιαφέρον τὸ ἔργον τῆς Σχολῆς.

Δράσεως πλουσίας μὲ μέσα ἀσήμαντα, διότι ἡ δράσις αὕτη ἐστηρίχθη εἰς τὸ συγκινητικὸν ἐνδιαφέρον τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, δωρεὰν προσφερόντων τὰς πολυτίμους ὑπηρεσίας των, εἰς τὸν δημιουργικὸν ζῆλον καὶ τὰς θυσίας τῶν Καθηγητῶν τῆς Σχολῆς, μὲ ἐλαχίστην ἀμοιβὴν—σχεδὸν δωρεὰν—ἐργαζομένων, εἰς τὴν προσπάθειαν τῶν σπουδαστῶν, μὲ φανατισμὸν πιστευόντων εἰς τὴν ἀνωτέραν ἀποστολὴν τῆς Σχολῆς, εἰς τὴν ἠθικὴν συμπαραστάσιν φίλων καὶ αυνεργατῶν τῆς Σχολῆς.

Ἡ δράσις αὕτη ἐπεξετάθη, ὅπως πάντοτε, καὶ πέραν τῶν αὐστηρῶς Ἀκαδημαϊκῶν πλαισίων. Διότι ἡ Σχολή, ἀκολουθοῦσα τὰς παραδόσεις της, εἰργάσθη καὶ κατὰ τὴν χρῆσιν ταύτην διὰ τὴν ἐπιτέλεισιν καὶ τοῦ κοινωνικοῦ μορ-

φωτικοῦ της καθήκοντος, εἰς τὸ μέτρον τῶν οἰκονομικῶν της μέσων, τόσον, δυστυχῶς, πενιχρῶν. Αἱ διαλέξεις της καὶ αἱ ἐκδόσεις της, ὅπως καὶ ἡ γενικωτέρα της δραστηριότης, ἐκίνησαν τὸ γενικὸν ἐνδιαφέρον καὶ ἀπετέλεσαν ἀναντίρρητον συνεισφορὰν εἰς τὴν καλλιέργειαν τοῦ ἐπιστημονικοῦ πνεύματος κατὰ τὰς ἐκδηλώσεις τῆς ἑλληνικῆς παραγωγικῆς δραστηριότητος.

Εἰς τὴν ἐκθεσιν ταύτην τῶν πεπραγμένων θὰ ἀντιληφθῇ ὁ ἀναγνώστης πῶς μὲ τὴν πίστιν εἰς τὸν σκοπὸν καὶ μὲ ἐνθουσιασμόν εἶνε δυνατόν μὲ ὀλίγα μέσα—μὲ πάρα πολὺ ὀλίγα μέσα—να ἐπιτελεσθοῦν πολλὰ πράγματα καὶ ἰδίᾳ ὅταν ἀκόμη χρειάζεται νὰ ἀντιμετωπισθοῦν ἀντιδράσεις καὶ κακαὶ διαθέσεις, ὡς ἐκεῖναι τὰς ὁποίας συνήνητησε ἀφθόνως εἰς τὸ ἔργον της ἡ Σχολή.

ομάδας μαθήματα τῶν σπουδαστῶν τοῦ τρίτου ἔτους εἰς τοὺς τόπους ἐργασίας διαφόρων ἐν λειτουργίᾳ Ἑλληνικῶν Γραφείων, Ὁργανισμῶν καὶ ἐπιχειρήσεων, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῶν ἀρμοδίων καθηγητῶν, μετὰ συμμετοχῆς ἐτέρων Καθηγητῶν τῆς Σχολῆς καὶ συνεργασίας τῶν εἰδικῶν τῆς πράξεως καὶ τῶν διευθυνόντων τὰς ὡς ἄνω οἰκονομικὰς μονάδας.

Κατὰ τὰς ἐπισκέψεις ταύτας ἐπιδεικνύεται εἰς τοὺς σπουδαστὰς ἡ ὀργάνωσις καὶ ἡ λειτουργία τῶν οἰκονομικῶν μονάδων καὶ ἀκολούθως διεξάγεται συζήτησις, ἀνταλλαγή ἐντυπώσεων καὶ παρατηρήσεων καὶ τελικῶς κριτικὴ. Τοιαῦτα μαθήματα ἐπραγματοποιήθησαν καὶ κατὰ τὸ ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1953—1954, ὡς ἀκολούθως:

1. Ἐπισκέψεις γραφείων.

Ἐπὶ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Καθηγητοῦ κ. Ἰω. Χρυσοχοῦ.

1) *Εἰς τὸν Οἶκον Ὁργανώσεως «Παναγῆς Σολομὸς καὶ Σία»* καὶ δὴ εἰς τὰ τμήματα γραφομηχανῶν, ἀριθμομηχανῶν, λογιστικῶν μηχανῶν, στατιστικῶν μηχανῶν, πολυγράφων, ἐκτυπωτηρίων, διευθύνσεων, παραστατικῶν πινάκων καὶ συστημάτων ταξιδιτεήσεως, κατὰ τὴν 2 καὶ τὴν 9 Δεκεμβρίου 1953, εἰς δύο ομάδας.

2) *Εἰς τὴν Μηχανογραφικὴν Ὑπηρεσίαν Συγκεντρώσεως Φορολογικῶν Στοιχείων τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν*, τῇ συμμετοχῇ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Γραφείου Ἐρευνῶν κ. Κλ. Μπανταλούκα, τὴν 10 Δεκεμβρίου 1953.

3) *Εἰς τὴν Μηχανογραφικὴν Ὑπηρεσίαν τοῦ Ἰδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων*, κατὰ τὴν 14, τὴν 16 καὶ τὴν 18 Δεκεμβρίου 1953, εἰς τρεῖς ομάδας.

4) *Εἰς τὴν Μηχανογραφικὴν Ὑπηρεσίαν τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος*, κατὰ τὴν 15, τὴν 17 καὶ τὴν 19 Δεκεμβρίου 1953, εἰς τρεῖς ομάδας.

5) *Εἰς τὸν Οἶκον Ὁργανώσεως «Δεναξῆς καὶ Τράκας»* καὶ δὴ εἰς τὰ τμήματα γραφομηχανῶν, ἀριθμομηχανῶν, μηχανῶν ταμείου, μηχανῶν τιμολογήσεως, λογιστικῶν μηχανῶν, πολυγράφων καὶ συνεργείου ἐπισκευῶν, τὴν 21 Δεκεμβρίου 1953.

2. Ἐπισκέψεις Ὁργανισμῶν.

6) *Εἰς τὸ Ἐμπορικὸν Ἐπιμελητήριον Πειραιῶς* τὴν 19ην Νοεμβρίου 1953 ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τῶν Καθηγητῶν κ.κ. Σ. Παπαϊωάννου, Σ. Σταυροπούλου καὶ Ι. Χρυσοχοῦ· ὠμίλησε περὶ τοῦ ἐμπορικοῦ ἐπαγγέλματος ὁ Πρόεδρος κ. Σ. Μπρούσκαρης καὶ περὶ τοῦ

θεσμοῦ τῶν Ἐπιμελητηρίων ὁ Καθηγητὴς κ. Γ. Σημίτης, Νομικὸς Σύμβουλος τοῦ Ἐπιμελητηρίου.

7) *Εἰς τὸ Ἐμπορικὸν Ἐπιμελητήριον Ἀθηνῶν*, ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τῶν Καθηγητῶν κ. κ. Σ. Παπαϊωάννου, Ἰ. Χρυσόχοῦ, Ἰ. Κουτσογιάννη, Θ. Κυρκιλίτση, ὅπου ἀνέπτυξε τὴν σημασίαν τοῦ ἐμπορίου ὁ Πρόεδρος κ. Ντίνος Κωνσταντίνου.

8) *Εἰς τὴν Πανελλήνιον Συνομοσπονδίαν Ἐνώσεων Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν*, τὴν 23 Ἰανουαρίου 1954, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ καθηγητοῦ κ. Κων. Λεοντίδη καὶ τῆ συμμετοχῇ τοῦ Διευθυντοῦ κ. Στρ. Παπαϊωάννου.

9) *Εἰς τὸ Χρηματιστήριον Ἐμπορευμάτων Πειραιῶς*, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Διευθυντοῦ κ. Στρ. Παπαϊωάννου, τὴν 12 Φεβρουαρίου 1954 καὶ τῆ συμμετοχῇ τῶν Καθηγητῶν κ. κ. Ἰ. Χρυσόχοῦ καὶ Στ. Σταυροπούλου.

10) *Εἰς τὴν Κοινοπραξίαν Ἐνώσεων Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν Διαχειρίσεως Ἐγχωρίων Προϊόντων (Κ.Υ.Δ.Ε.Π.)* καὶ ἐν συνεχείᾳ εἰς τὰς ἐν Πειραιεὶ ἐγκαταστάσεις της, τὴν 7 Μαρτίου 1954, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ καθηγητοῦ κ. Κων. Λεοντίδη καὶ τῆ συμμετοχῇ τοῦ Διευθυντοῦ κ. Στρ. Κ. Παπαϊωάννου.

11) *Εἰς τὴν Συνεταιριστικὴν Ἐνωσιν Καπνοπαραγωγῶν Ἑλλάδος (Σ.Ε.Κ.Ε.)*, τὴν 11 Μαρτίου 1954, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ καθηγητοῦ κ. Κων. Λεοντίδη.

12) *Εἰς τὰς ἐν Πειραιεὶ Τελωνειακὰς Ὑπηρεσίας τοῦ Κράτους καὶ δὴ τὴν Διεύθυνσιν Τελωνείων*, τὸ Α' Τελωνεῖον Εἰσαγωγῆς, τὸ Ε' Τελωνεῖον ἔνθα αἱ αἰθουσαὶ ἀποσκευῶν καὶ τὸ Η' Τελωνεῖον Διοικήσεως Τελωνοφυλακῆς τῶν Τελωνείων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Ἐπισκέψεων Πλοίων, τὴν 15 Ἀπριλίου 1954, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ καθηγητοῦ κ. Ἰω. Φράγκου.

3. Ἐπισκέψεις Ἐργοστασίων.

13) *Εἰς τὴν Ἐταιρείαν Χημικῶν Προϊόντων καὶ Λιπασμάτων*, τὴν 17 Φεβρουαρίου 1954, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ καθηγητοῦ κ. Ε. Συνοδινοῦ.

14) *Εἰς τὴν Α.Ε. Καννάβεως, Ἰούτης καὶ Σιζάλ «Ἀλέξανδρος Δεσύλλας»*, τὴν 23 Φεβρουαρίου 1954, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ καθηγητοῦ κ. Ε. Συνοδινοῦ καὶ τῆ συμμετοχῇ τῶν καθηγητῶν κ. κ. Στρ. Παπαϊωάννου, Στ. Σταυροπούλου καὶ Ἰω. Χρυσόχοῦ.

15) *Εἰς τὴν Α.Ε. «Κεραμεικός»*, τὴν 24 Φεβρουαρίου 1954, ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ Καθηγητοῦ κ. Ε. Συνοδινοῦ.

16) *Εἰς τὰς Ἀποθήκας τῶν Σιδηροδρόμων τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους (Σ.Ε.Κ.)*, τὴν 16 Μαρτίου 1954 ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ Καθηγητοῦ κ. Στ. Σταυροπούλου.

17) *Εἰς τὴν Α.Ε. Χαλυβδοφύλλον*, τὴν 7 Ἀπριλίου 1954, ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τῶν Καθηγητῶν κ.κ. Φρ. Λέτσα καὶ Στ. Σταυροπούλου.

18) *Εἰς τὸ Θερμοηλεκτρικὸν Ἐργοστάσιον τοῦ Ἀλιβερίου τῆς Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἡλεκτρισμοῦ*, τὴν 15 Μαΐου 1954, ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ Καθηγητοῦ κ. Στ. Σταυροπούλου καὶ συνοδείᾳ τοῦ γυμναστοῦ τῆς Σχολῆς κ. Γ. Κατόπην.

Ὡς γνωστόν, ἕκαστος τριτοετῆς Σπουδαστῆς ὑποχρεοῦται εἰς ἔγκαιρον ὑποβολὴν μιᾶς τοῦλάχιστον ἐκθέσεως ἐκ τῶν ἀνωτέρω ὑποχρεωτικῶν ἐπισκέψεων. Τῶν ἐκθέσεων αὐτῶν ἐγένετο ἀπὸ ἔδρας παρουσιάσις καὶ κριτικὴ καὶ ἐπεδείχθη τελικῶς πρότυπος τοιαύτη.

ΜΕΤΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΧΟΛΗΝ

α) Ἀξιωματικῶν τοῦ Σ. Υ. Π.

Ἡ Ἀνωτέρα Σχολὴ Βιομηχανικῶν Σπουδῶν συνέχισε καὶ κατὰ τὸ ἔξεταζόμενον ἀκαδημαϊκὸν ἔτος τὴν μετεκπαίδευσιν ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν τῶν Σωμάτων Ὑλικοῦ Πολέμου, τὴν ὁποῖαν τὸ Γενικὸν Ἐπιτελεῖον Ἐθνικῆς Ἀμύνης τῆς ἐνεπιστεύθη κατόπιν συγκριτικῆς ἐξετάσεως τῶν προγραμμάτων διδασκαλίας τῶν Σχολῶν ἀνωτάτης ἐκπαιδεύσεως. Ἡ Διεύθυνσις τῆς Σχολῆς ἐξετίμησε ἰδιαζόντως τὴν προθυμίαν καὶ τὸν ζῆλον μὲ τὸν ὁποῖον οἱ μετεκπαιδευόμενοι παρηκολούθησαν τὴν διδασκαλίαν καὶ τὰς ἀξιολόγους ἐπιδόσεις τὰς ὁποίας ἐπέτυχον. Τὸ ἀποτέλεσμα ἐξετιμήθη ἀναλόγως ὑπὸ τῆς Στρατιωτικῆς Ὑπηρεσίας, ἣτις ἀνενέωσε ἐφέτος τὸν ἀριθμὸν τῶν μετεκπαιδευομένων.

β) Ὑπαλλήλων Ὑπουργείου Ἐμπορίου.

Τὸ Ὑπουργεῖον Ἐμπορίου (Κλάδος Ἐφοδιασμοῦ) ἀνέθεσεν εἰς τὴν Σχολὴν τὴν εἰδικὴν ἐκπαίδευσιν 34 ὑπαλλήλων του. Τὸ εἰδικῶς διὰ τὸ τμήμα τοῦτο καταρτισθὲν πρόγραμμα περιέλαβε μαθήματα Λογιστικῆς, Πολιτικῆς Οἰκονομίας, Ὁργανώσεως, Ἰδιωτικῆς Οἰκονομικῆς καὶ Ἐμπορευματολογίας. Τὰ μαθήματα ταῦτα γενόμενα μέχρι

τέλους Ἰουνίου θὰ συνεχισθοῦν καὶ κατὰ τὸ ἐπόμενον Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος συμπληρούμενα διὰ τῆς διδασκαλίας τῆς Ἐμπορικῆς Πολιτικῆς καὶ τῆς Στατιστικῆς.

ΟΙ ΣΠΟΥΔΑΣΤΑΙ

Κίνησις σπουδαστῶν

Ἡ κίνησις τῶν σπουδαστῶν φαίνεται εἰς τὸν κατωτέρω πίνακα, συγκριτικὸν τῶν Ἀκαδημαϊκῶν ἔτων 1947)1948 ἕως 1953)1954.

Συγκριτικὸς πίναξ κινήσεως σπουδαστῶν

Ἐκπαιδευτικὰ ἔτη	Α'		Β'		Γ'		Σύνολον Ἐγγραφέντων	Σύνολον Προαχθέντων	Πτυχία Χορηγηθέντα
	Ἐγγραφέντες	Προαχθέντες	Ἐγγραφέντες	Προαχθέντες	Ἐγγραφέντες	Προαχθέντες			
1947)48	366	165	127	91	36	31	529	287	—
1948)49	236	122	137	108	73	60	446	290	5
1949)50	231	112	130	90	111	83	472	285	6
1950)51	349	163	140	95	92	75	581	313	13
1951)52	468	195	193	135	90	47	751	377	23
1952)53	471	184	238	146	158	98	867	428	53
1953)54	422	141	250	80	183	36	855	257	87

Τονίζεται καὶ κατὰ τὸ τρέχον ἔτος ἡ τακτικὴ προσέλευσις τῶν σπουδαστῶν εἰς τὰ μαθήματα καὶ ἡ μετὰ ἐνδιαφέροντος καὶ προσοχῆς παρακολούθησις τῆς διδασκαλίας. Τὸ φαινόμενον εἶναι χαρακτηριστικόν, διότι ἔχει σχηματισθῆ εἰς τοὺς σπουδαστὰς συνείδησις τῶν καθηκόντων των, ὡς μελλοντικῶν στοιχείων τοῦ παραγωγικοῦ μηχανισμοῦ τῆς Χώρας καὶ πεποιθήσις ὅτι ἡ συστηματικὴ ἐργασία εἶναι τὸ ἀσφαλὲς βῆθρον μιᾶς ἀρτίας μορφώσεώς των.

Α'ξ. Αρθ. Διαλέξεως	Ημερομηνία	'Ομιλητής	'Ιδιότης	Θέμα
101	27-10-53	Συνοδινός 'Ελευθ.	Καθηγητής τής Σχολής	Πανηγυρικός τής ημέρας
102	16-12-53	Παπαϊωάννου Κ. Στρ.	Διευθυντής τής Σχολής	Τò βιομηχανικόν στέλεχος. 'Η μόρφωσις και ή άποστολή του
103	25-11-53	Δαμαλάς Βασίλειος	τ. Γεν. Γραμματεύς 'Υπ. Συντονισμού	'Η εξέλιξις τής Διεθνούς Οικονομίας και ή Εμπορική μας Πολιτική
104	7-12-53	'Αγγελόπουλος 'Αγγελος	τ. Καθηγητής Πανεπιστημίου και 'Υπουργός	Αί νέα κατευθύνσεις τής Οικονομικής Πολιτικής
105	9-12-53	'Αργυρόπουλος Περ.	τ. 'Υπουργός	'Η κρίσις τής Ευρώπης
106	16-12-53	Μακκάς Λέων	Βουλευτής, τ. 'Υπουργός	'Η ύπερ τής 'Ελλάδος οικονομική Διάσκεψις τών Βρυξελλών
107	13- 1-54	Παπαϊωάννου Στρ.	Καθηγητής, Διευθυντής τής Σχολής	«Ταξιδεύοντας στη Γαλλία : Σκέψεις»
108	20- 1-54	Ευελπίδης Χρυσός	Καθηγητής 'Ανωτ. Γεωπ. Σχολής, τ. 'Υπουργός	Γεωργία και Βιομηχανία
109	27- 1-54	Κωστόπουλος Στ.	τ. 'Υπουργός και τ. Διοικ. 'Εθνικής Τραπέζης	Τά πιστωτικά 'Ιδρύματα και ή Οικονομική ζωή
110	30- 1-54	Γιαννόπουλος Γιάννης	Καθηγητής τής Σχολής	«Και έγένετο φώς»
111	10- 2-54	Μακρής Φώτης	Γεν. Γραμματεύς Γεν. Συμβουλίας 'Εργατών 'Ελλάδος	'Ο Συνδικαλισμός συντελεστής τής παραγωγής
112	17- 2-54	Λαγάκος 'Ηλίας	Διηγήτορας, τ. 'Υπουργός	'Η άπεργία
113	24- 2-54	Μυλωνάς Γεώργιος	τ.Γεν. Γραμματεύς 'Υπουργείου Συντονισμού	'Η διαμόρφωσις τών τιμών τών αγαθών εις τήν 'Ελλην. Οικονομία

	α/α Διαλέξεων	Ημερομηνία	Ομιλητής	Ίδιότης	Θέμα
114	ΙΑ'	12- 3-54	Νικολαΐδης Λεάνδρος	Καθηγητής Ε.Μ.Π. Ἀρχηγός τῆς Ἑλλην. Ἀντιπροσωπείας παρὰ τῷ Ὀργανισμῷ Ἑυρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς συνεργασίας.	Τὸ Ἑλληνικὸν Πρόγραμμα Ἀνασυγκροτήσεως καὶ ἡ προβολὴ του εἰς τὸ Ἑξωτερικόν.
115	ΙΕ'	16- 3-54	Müller Hans	Καθηγητῆς τοῦ Πανιμίου τοῦ Ἀμβούργου.	Ἡ ἐξέλιξις τοῦ Βιομηχανικοῦ Δικαίου ἐν Γερμανίᾳ
116	ΙΣΤ'	24- 3-54	Σταυρόπουλος Σταῦρος	Καθηγητῆς τῆς Σχολῆς	Ἐπαναστατικὰ Μορφαί : Θεόφιλος Καϊτῆς. Ἐκατὸ χρόνια ἀπὸ τὸν θάνατό του.
117	ΙΖ'	30- 3-54	Κοΐκος Ἀλεξ.	Ἴατρος	Ἐπισκόπησις τῶν μεταναστευτικῶν κινήσεων τῶν Ἑλληνικῶν πρὸς τὰς Η.Π.Α.
118	ΙΗ'	31- 3-54	Ἀναγνωστόπουλος Π.	Καθηγητῆς, τ. Πρύτανης Ἀνωτάτης Γεωπονικῆς	Τὸ ἔλαιοκομικὸν πρόβλημα τῆς Ἑλλάδος
119	ΙΘ'	7- 4-54	Βάλληνας Γεώργιος		Ἡ ὀργάνωσις εἰς τὴν ἀξιοποίησιν τοῦ ἔθνικοῦ δυναμικοῦ τῆς Ἑλλάδος.
120	Κ'	14- 4-54	Βαγιανὸς Ἰ.	Τμηματάρχης Ὑπουργείου Γεωργίας	Ἡ βιομηχανία τοῦ ψύχους καὶ αἱ ψυχτικαὶ μεταφοραί.
121	ΚΑ'	7- 5-51	Friedmann Georges	Καθηγητῆς τοῦ Conservatoire des Arts et Métiers καὶ τοῦ Institut d' Etudes Politiques de l' Université de Paris.	Ἡ σημασία τοῦ ἀνθρωπίνου παράγοντος εἰς τὴν σύγχρονον ἐπιχειρησιν

τυχε—να δημιουργήση ἐν ἐλεύθερον πνευματικὸν κέντρον, εἰς τὸν χῶρον τοῦ ὁποίου οἱ ἐπιστήμονες νὰ δύνανται νὰ ἐκθέτουν ἐλευθέ-
 ρως τὰς ἀπόψεις των, κέντρον ἐπομένως εἰς τὸ ὁποῖον νὰ ἀναζητητῆται
 καὶ νὰ ἐρευνᾶται ἡ Ἀλήθεια.

Δι' αὐτὸ ὀρθῶς καὶ δικαίως παρ' ὅλων ἀναγνωρίζεται ὡς ἐθνι-
 κὴ ἢ προσπάθεια αὕτη τῆς Σχολῆς, ἡ ὁποία, σημειωτέον, ἔχει ἐπι-
 τύχει ἐκτὸς τῶν διακεκριμένων Ἑλλήνων ὁμιλητῶν νὰ παρουσιάσῃ
 ἀπὸ τοῦ βήματός της καὶ διαπρεπεῖς ξένους ἐπιστήμονας.

Αἱ γενόμεναι διαλέξεις μὲ ἀϋξ. ἀριθμὸν 101 ἕως 121 ἀπὸ τοῦ
 Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 1947—48, κατὰ τὸ ὁποῖον ἐψηφίσθη ὁ ἰσχύων
 Ὁργανισμὸς τῆς Σχολῆς, παρατίθενται ἐν τῷ πίνακι τῶν σελ. 33-34.

ΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΡΕΥΝΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ

Τὸ Γραφεῖον Ἐρευνῶν τῆς Σχολῆς (Βιομηχανικῶν καὶ Ἐμπορι-
 κῶν) συνεστήθη συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 7 τοῦ Ὁργανισμοῦ τῆς
 Ἀνωτέρας Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν*.

Τούτου, ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς του, προΐσταται ὁ Καθηγητῆς τῆς Ὁρ-
 γανώσεως κ. Ἰωάννης Λ. Χρυσοχοῦ. Εἰς αὐτὸ συμπράττον ὅλοι οἱ
 ἀρμόδιοι Καθηγηταὶ τῆς Σχολῆς καὶ ἰδίᾳ οἱ τῶν μαθημάτων τοῦ ἀν-
 θρωπίνου παράγοντος καὶ τῆς Οἰκονομικῆς, ὡς οἱ κ. κ. Φ. Λέτσας
 τῆς Ὁργανώσεως Ἐργοστασίων, Σοφία Γεδεῶν τῆς Ψυχοτεχνικῆς,
 Γ. Παπακώστας τῆς Βιομηχανικῆς Ὑγιεινῆς, Χ. Ἀγαλλόπουλος τῆς
 Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, Σ. Ἀγαπητίδης τῆς Πολιτικῆς Οἰκονομίας, Π.
 Κουβέλης τῆς Βιομηχανικῆς καὶ Ἐνεργειακῆς Πολιτικῆς, Α. Κυρκι-
 λίτσης τῆς Ἐμπορικῆς Πολιτικῆς, Σ. Παπαϊωάννου καὶ Δ. Παπαδη-
 μητρίου τῆς Βιομηχανικῆς Λογιστικῆς κλπ. Εἰς τὸ ἔργον τοῦ Γραφείου
 τούτου ἤρχισε συμβάλλων ἀποτελεσματικῶς ὁ ἀπὸ τοῦ Ἰανουαρίου 1953
 προσληφθεὶς ὡς Διευθυντῆς αὐτοῦ κ. Κλαύδιος Β. Μπανταλούκας,
 εἰς ὃν συγχρόνως ἔχει ἀνατεθῆ παρα τοῦ κ. Ἰ. Χρυσοχοῦ ἡ ἐντολὴ
 διδασκαλίας θεμάτων τινῶν τῆς Οἰκονομικῆς Ὁργανώσεως.

Κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς λειτουργίας του, ἐλλεῖπει οἰκονομικῶν
 πόρων καὶ ὡς ἐκ τούτου καταλλήλου χώρου, ἐπιπλώσεως, ἐπιστημο-
 νικῶν μέσων καὶ συνεργατῶν, παρετηρήθη περιορισμένη τοῦ Γρα-
 φείου δρασίς.

Αὕτη κυρίως ἐξεδηλώθη διὰ τῆς δημοσιεύσεως ἐκλαϊκευτικῶν

* Βλ. Β. Διάταγμα τῆς 15 Ἀπριλίου 1948, τεύχος Α' τῆς Ἐφημερίδος
 τῆς Κυβερνήσεως, ὑπ' ἀριθ. 105/26—4—48, σ. 600.

μεταφράσεων διαφόρων ξένων ἄρθρων καὶ μελετῶν οἰκονομικῆς καὶ ὀργανωτικῆς φύσεως, διὰ τῆς ἀλληλογραφίας ἐπικοινωνία μετὰ ξένων ἀνωτάτων ἐκπαιδευτικῶν ἰδρυμάτων καὶ γραφείων ἐρευνῶν, ὡς καὶ ἐπιστημονικῶν καὶ ἐκδοτικῶν ὀργανισμῶν καὶ διὰ τῆς ὑποβοηθήσεως τῶν σπουδαστῶν τῆς Σχολῆς εἰς τὴν σύνταξιν ἐργασιῶν, τόσον κατὰ τὰ τρία ἔτη τῆς φοιτήσεώς των, ὅσον καὶ κατὰ τὴν ἐπι πτυχίῳ δοκιμασίαν των.

Ὅταν, ὅμως, ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ 1953, τὸ Γραφεῖον κατέστη δυνατόν νὰ ἀποκτήσῃ εὐπρεπῆ χώρον καὶ σύγχρονον καὶ ἀρκούντως κατάλληλον ὄπλισμόν, εἰς τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἀκαδημίας ἀριθ. 84 παράρτημα τῆς Σχολῆς, οἱ ὅροι λειτουργίας, ὁ σκοπὸς καὶ αἱ κατευθύνσεις του διηυρύνθησαν.

Ἐντοτε, ἐτάχθη τετραπλοῦς σκοπὸς τοῦ Γραφείου.

Τοῦτο ἐν πρώτοις ἐπιδιώκει τὴν συλλογὴν καὶ ἐπεξεργασίαν ἐπικαιροῦ ὑλικοῦ, καταλλήλου διὰ τὴν διδασκαλίαν τοῦ σχετικοῦ μὲ τὸν ἀνθρώπινον παράγοντα κύκλου μαθημάτων, κατὰ τὰς συγχρόνους παιδαγωγικὰς ἀντιλήψεις. Εἰς τὸν κύκλον τοῦτον τῶν μαθημάτων ὑπάγονται ἡ Ὀργάνωσις τῶν οἰκονομικῶν μονάδων καὶ τῶν ἐργαστασίων, ἡ Ψυχοτεχνική, ἡ Βιομηχανικὴ Ὑγιεινὴ καὶ ἡ Κοινωνικὴ Πολιτικὴ. Ἀπώτερα ὅμως κατευθύνσεις τοῦ Γραφείου εἶναι νὰ ἀποβῇ ἐπιστημονικὸν ἐργαστήριον λειτουργοῦν συμφώνως πρὸς τὴν αὐστηρὰν ἐπιστημονικὴν νοοτροπίαν καὶ μέθοδον μελέτης καὶ ἀναλύσεως ὅλων τῶν προβλημάτων τῆς οἰκονομίας τῆς χώρας μας.

Ὁ δεῦτερος σκοπὸς τοῦ Γραφείου εἶναι ἡ μελέτη καὶ ἐρευνα εἴτε πρωτοβουλία αὐτοῦ εἴτε τῇ αἰτήσῃ οἰκονομικῶν μονάδων, εἰδικῶν ἢ γενικῶν προβλημάτων, σχετικῶν πρὸς αὐτάς. Τελικὴ δὲ ἐπιδιώξις του εἶναι νὰ καταστῇ κέντρον ἀνταλλαγῆς πείρας μεταξὺ τῆς Σχολῆς καὶ τῶν Οἰκονομικῶν Μονάδων τῆς χώρας.

Κατὰ τρίτον λόγον, ἀποσκοπεῖται ἡ ἐν τῇ πράξει ἐξάσκησις τῶν σπουδαστῶν, ὑπὸ ὅρους ὅσον τὸ δυνατόν πλησιάζοντας πρὸς τὴν πραγματικότητα, διὰ τὴν ἐπίλυσιν τῶν ποικίλων ὀργανωτικῶν προβλημάτων τῶν ἰδιωτικῶν καὶ τῶν δημοσίων ἐπιχειρήσεων καὶ λοιπῶν ὀργανισμῶν. Ἡ τοιαύτη ἐξάσκησις κατατείνει εἰς τὴν συνέχισιν καὶ συμπλήρωσιν τῆς θεωρητικῆς διδασκαλίας. Διὸ καὶ προγραμματίζεται ἡ σύνδεσις τῶν πρακτικῶν λύσεων μετὰ τῶν ἐπιστημονικῶν ἀρχῶν καὶ κανόνων.

Τέλος, σκοπὸς τοῦ Γραφείου εἶναι ἡ παροχὴ ἐπιστημονικῆς βοήθειας εἰς τοὺς σπουδαστὰς καὶ τοὺς πτυχιούχους τῆς Σχολῆς, πρὸς

ἐπίλυσιν ἢ ὑπόδειξιν μέσων λύσεων τῶν ἀπασχολούντων αὐτοὺς ζητημάτων ἐν τῇ ἐρευνῇ ἢ ἀναλύσει οἰκονομίας τινός.

Ὁ πρῶτος σκοπὸς τοῦ Γραφείου καθημερινῶς καὶ περισσότερον ἐκπληροῦται διὰ τῆς καταρτίσεως, τοῦ συνεχοῦς πλουτισμοῦ καὶ τῆς συστηματοποιήσεως εἰδικῆς βιβλιοθήκης, ἀναλόγως πρὸς τὰ διατεθέντα μέσα. Οὕτω σήμερον τὸ Γραφεῖον εἶναι ὑπερήφανον διότι διαθέτει τὴν πληρεστέραν ἐν Ἑλλάδι συλλογὴν ὀργανωτικῶν συγγραμμάτων καὶ περιοδικῶν τῆς ἡμεδαπῆς καὶ τῆς ἀλλοδαπῆς. Ἡ πληρότης αὕτη ὀφείλεται καὶ εἰς τὴν μεταφορὰν εἰς αὐτὸ τῆς βιβλιοθήκης τῆς ἑλληνικῆς Ἐπιστημονικῆς Ἐταιρίας Ὀργανώσεως τῆς Ἐργασίας, μετὰ τὴν ὁποίαν Ἐταιρίαν τὸ Γραφεῖον στενωπῶς συνεργάζεται. Ἄπαν τὸ ἀναγνωστικὸν τοῦτο ὕλικόν εἶναι καθημερινῶς εἰς τὴν διάθεσιν παντὸς ἐνδιαφερομένου.

Τὸ Γραφεῖον εἶναι ἀνοικτὸν εἰς πάντας, καθ' ἑκάστην ἐργασίμον ἡμέραν (Δευτέρα—Παρασκευή 9—12—30 καὶ 17—20 καὶ Σάββατον 9—13). Ὁ κ. Χρυσοχοῦ δέχεται ἐκεῖ ἑκάστην Τετάρτην καὶ Παρασκευὴν 18—20 καὶ ὁ κ. Μπανταλούκας ἑκάστην Τρίτην, Τετάρτην καὶ Πέμπτην 17—20.

Ἀπὸ διετίας ἤρχισε νὰ γίνεται χρῆσις τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ Γραφείου ἐκ μέρους καὶ τοῦ ἐπιχειρηματικοῦ κόσμου. Ἀρκεταὶ μέχρι τοῦδε ἐπιχειρήσεις ἀνέθεσαν εἰς αὐτό, δωρεάν, τὴν μελέτην γενικῶν καὶ εἰδικῶν ὀργανωτικῶν αὐτῶν θεμάτων καὶ τὴν ὑπόδειξιν βελτιώσεως τῆς ὑφισταμένης ἐν αὐταῖς καταστάσεως. Ἡ τοιαύτη δραστηριότης τοῦ Γραφείου ἀποτελεῖ προφανῶς καὶ εἶδος διαφημίσεως τῆς Σχολῆς ἐντὸς τῶν ἐπιστημονικῶν πλαισίων καὶ ἐπιβολῆς τῆς εἰς τὴν συνείδησιν τοῦ παραγωγικοῦ κόσμου τῆς χώρας.

Ἡ δρᾶσις τοῦ Γραφείου ἐπεκτείνεται καὶ εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν ὕλικου καταλλήλου, ὄχι μόνον διὰ τὴν διδασκαλίαν τῶν ὀργανωτικῶν μαθημάτων, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν διάδοσιν τῶν Ὀργανωτικῶν ἀρχῶν καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας. Ἡ δρᾶσις αὕτη ἐκδηλοῦται ποικιλοτρόπως. Ἀπὸ διετίας πραγματοποιεῖ τὸ Γραφεῖον ἐπιστημονικὰς συζητήσεις μετὰ τῶν σπουδαστῶν, ὑπὸ μορφήν σεμιναρίου, ἐπὶ ὀργανωτικῶν καὶ οἰκονομικῶν θεμάτων. Διὰ τῶν συζητήσεων αὐτῶν ἀποβλέπει εἰς τὴν ἐξάσκησιν τῶν παρακολουθούντων πρὸς ἐπίλυσιν σχετικῶν προβλημάτων ἀφορώντων ἰδίᾳ τὴν αὔξησιν τῆς ἐθνικῆς παραγωγῆς.

Ἐκτοτε τὸ Γραφεῖον ἐπλαισιώθη καὶ ἀπὸ ἐπιτελείων ἐπιλέκτων πακτικῶν καὶ ἐκτάκτων συνεργατῶν. Μέχρις ὁμοῦ τῆς στιγμῆς, οἱ

τακτικοὶ αὐτοῦ συνεργάται δὲν ἐχρησιμοποιήθησαν εἰμὴ ὡς ἑκτακτοὶ ἑλλείψει πόρων πρὸς ἀμοιβὴν των. Οἱ ἑκτακτοὶ, ἐν τούτοις, συνεργάται αὐτοῦ, μετὰ τῶν κ. κ. Χρυσοχοῦ καὶ Μπανταλούκα, προσφέρουν δωρεὰν τὰς ὑπηρεσίας των, αἵτινες κυρίως συνίστανται εἰς σύνταξιν μελετῶν, ἀρθρῶν, βιβλιοκρισιῶν, καὶ μεταφράσεων. Πλείσται τῶν ἐργασιῶν αὐτῶν εἶδον τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος ἰδίᾳ εἰς τὰ περιοδικὰ τῆς Σχολῆς «Σπουδαί» καὶ «Τὰ Νέα τῆς ΑΣΒΣ» καὶ δευτερευόντως εἰς τὰ μηνιαῖα περιοδικὰ «Ἐπιθεώρησις Ἑλληνικῆς Οἰκονομίας» καὶ «Οἰκονομικὸς Παρατηρητής». Ἐκτὸς αὐτῶν καὶ λόγῳ τῆς προμνησθείσης στενῆς συνεργασίας τοῦ Γραφείου μετὰ τῆς Ἑλληνικῆς Ἑταιρίας Ὁργανώσεως τῆς Ἐργασίας, οἱ κ. κ. Χρυσοχοῦ καὶ Μπανταλούκας, οἵτινες ἀνήκουν καὶ εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς τελευταίας, εἶναι τακτικοὶ συνεργάται εἰς τὸ μηνιαῖον αὐτῆς ὄργανον «Ἐπιτυχία διὰ τῆς Ὁργανώσεως».

Ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ Γραφείου Ἐρευνῶν, ὀργανοῦνται, τῇ μερίμνῃ αὐτοῦ, ἐπισκέψεις τῶν σπουδαστῶν τῆς σχολῆς εἰς τοὺς τόπους ἐργασίας. Λόγῳ τῆς φύσεως τῆς σχολῆς, ἡ διδασκαλία, ἑκτὸς τῶν ἀπὸ ἔδρας καὶ ἐλευθέρων εἰδικῶν μαθημάτων, ἐπεκτείνεται εἰς ἐργοστάσια, καταστήματα, ὀργανισμοὺς, γραφεῖα κλπ. Εἰς τοὺς τόπους αὐτοὺς διεξάγονται ἐπιτόπια καθ' ὀμάδας μαθήματα εἰς τοὺς τριτοετεῖς Σπουδαστὰς ὑπὸ τῶν Καθηγητῶν τῆς Σχολῆς, τῇ συνεργασίᾳ τῶν εἰδικῶν τῆς πράξεως, μετ' ἐπιδείξεων τῆς ὀργανώσεως καὶ τῆς λειτουργίας τῶν ἐν λόγῳ οἰκονομικῶν μονάδων.

Τέλος, τὸ Γραφεῖον συνεργάζεται στενῶς μετὰ τῶν Καθηγητῶν καὶ τῶν Σπουδαστῶν, ἰδίᾳ τῶν τελειοφοίτων, τῆς Σχολῆς, διὰ τὴν κατάρτισιν ὑποχρεωτικῶν, κατὰ τὸν ὀργανισμὸν τῆς Σχολῆς, μελετῶν καὶ διατριβῶν. Κατὰ τὸν ὀργανισμὸν, οἱ Σπουδασταὶ ὀφείλουσιν νὰ ἐκτελέσουν ἐργασίας, πέραν τῶν τρεχουσῶν ἀσκήσεων. Σκοπὸς αὐτῶν εἶναι ἡ ἀσκήσις τῶν σπουδαστῶν εἰς τὴν σοβαρὰν καὶ συστηματικὴν μελέτην ἑνὸς θέματος, εἰς τὴν ἐπιτυχῆ κριτικὴν ξένης ἐργασίας, εἰς τὴν δόκιμον διεξαγωγὴν μιᾶς οἰκονομικῆς ἐρεῦνης κ.λ.π. Ἐπομένως, διὰ τῶν μελετῶν αὐτῶν ἐπιζητεῖται τὸ κέντρισμα τοῦ ἐνδιαφέροντος τῶν σπουδαστῶν καὶ πέραν τῶν ἀναγκαστικῶς περιορισμένων πλαισίων τῆς σχολικῆς διδασκαλίας, ἡ συστηματικὴ τακτοποίησις τῶν σκέψεων των ἐπὶ ἑνὸς ζητήματος, ἡ ἀσκήσις εἰς τὴν διατύπωσιν τῶν γνωμῶν των καὶ ἡ ἐπαφὴ μετὰ τὴν οἰκονομικὴν ζωὴν καὶ τὰ δρῶντα ἐν αὐτῇ πρόσωπα.

Αἱ ὡς ἄνω ἐργασίαι διακρίνονται εἰς τρεῖς κατηγορίας :

Ἡ πρώτη, περιλαμβάνει τὰς κατ' ἐκλογὴν τοῦ σπουδαστοῦ συντασσομένας. Ὁ σπουδαστὴς δέον νὰ παραδώσῃ μίαν, τουλάχιστον, ἐργασίαν κατ' ἐκλογὴν μέχρι τῶν τμηματικῶν ἐξετάσεων τοῦ τελευταίου ἔτους τῶν σπουδῶν του, ἣτις ἐπηρεάζει τὴν βαθμολογίαν του. Ἡ δευτέρα δίδεται κατ' ἐντολήν, πρὸς ἐπεξεργασίαν θεμάτων διδομένων εἰς τὸν σπουδαστὴν παρὰ τοῦ Γραφείου Ἐρευνῶν, κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ του βίου, ἐκτὸς τῶν ἐκθέσεων ἐπισκέψεως τῶν τόπων ἐργασίας. Τὰ θέματα λαμβάνονται ἐκ τοῦ κύκλου τῆς ἐν τῇ Σχολῇ διδασκαλίας καὶ προσδιορίζονται διὰ συνεργασίας τοῦ Γραφείου Ἐρευνῶν μετὰ τῶν Καθηγητῶν τῶν διαφόρων μαθημάτων. Ὁ βαθμὸς τῶν ἐργασιῶν αὐτῶν συνυπολογίζεται εἰς τὴν βαθμολογίαν τοῦ πτυχίου.

Ἡ τελευταία καὶ πλέον ἀξιόλογος κατηγορία εἶναι ἡ τῆς πτυχιακῆς διατριβῆς. Ὁ σπουδαστὴς, προκειμένου νὰ τύχῃ τοῦ πτυχίου τῆς Σχολῆς, ὑποχρεοῦται νὰ συντάξῃ μελέτην ἐπὶ θέματος τῆς ἐκλογῆς του. Εἰς τὴν ἐκλογὴν αὐτοῦ συνεργάζεται στενῶς μετὰ τοῦ Γραφείου Ἐρευνῶν. Ἡ ἐν λόγῳ διατριβὴ δύναται νὰ συνίσταται εἰς τὴν εἰς βάθος ἐξέτασιν καὶ κριτικὴν τῆς διαρθρώσεως καὶ λειτουργίας συγκεκριμένης ἐπιχειρήσεως, εἰς διερεῦνησιν γενικωτέρου οἰκονομικοῦ ζητήματος ἐνδιαφέροντος περιοχὴν τῆς χώρας, κλάδον ἢ καὶ ὅλην τὴν οἰκονομίαν τῆς Ἑλλάδος, εἰς ἐξέτασιν καὶ ἀνάλυσιν οἰκονομικοῦ προβλήματος διεθνoῦς σημασίας, εἰς περίληψιν καὶ εὐστοχον κριτικὴν ἀλλοτρίας αὐτοτελοῦς ἐργασίας καὶ οἰκονομικῶν ἢ ὀργανωτικῶν θεμάτων κ.λ.π. Ἡ μελέτη αὕτη βαθμολογεῖται, ὁ δὲ βαθμὸς τῆς συνυπολογίζεται εἰς τὸν γενικὸν βαθμὸν τῆς πτυχιακῆς ἐξετάσεως.

Μετὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ θέματος, ὁ τελειόφοιτος συνεργάζεται μετὰ τοῦ Γραφείου ἵνα βοηθηθῇ εἰς τὴν κατάρτισιν τοῦ περιγράμματος τῆς διατριβῆς καὶ τὸν τρόπον ἀναπτύξεως αὐτῆς. Τὸ Γραφεῖον διαθέτει πίνακας ἀπάσης τῆς ἀπὸ τοῦ 1928 καὶ ἐντεῦθεν δημοσιευθείσης ἐν Ἑλλάδι βιβλιογραφίας ἐπὶ οἰκονομικῶν καὶ ὀργανωτικῶν θεμάτων, ὡς καὶ ἀρκετῆς ξένης, εἰς ἣν παραπέμπει τὸν τελειόφοιτον. Παραπέμπει ἐπίσης αὐτὸν εἰς τὰ ἀρμόδια πρὸς τὸ θέμα τοῦ προσώπου, ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Σχολῆς, διὰ τὴν παροχὴν συμπληρωματικῶν πληροφοριῶν καὶ κατευθύνσεων, ὡς καὶ εἰς τὰς οἰκείας στατιστικὰς πηγὰς.

Τὰς ἀξιολογωτέρας τῶν ἐργασιῶν τῶν σπουδαστῶν καὶ ἀπάσας τὰς ἐπὶ πτυχίῳ διατριβὰς, τὸ Γραφεῖον διαφυλάσσει εἰς εἰδικὰς μεταλλικὰς ἀρχειοθήκας καὶ ἔχει εἰς τὴν διάθεσιν παντὸς ἐνδιαφερομένου.

Ταύτας συμβουλευόνται πολλάκις καὶ σπουδασταὶ ἐτέρων ἐν Ἑλλάδι ἄνωτάτων ἐκπαιδευτικῶν ἰδρυμάτων.

Εἰς τὸ ἐνεργητικὸν τοῦ Γραφείου Ἐρευνῶν θὰ πρέπει νὰ προστεθῆ καὶ ἡ σειρά τῶν αὐτοτελῶν δημοσιευμάτων του, ἅτινα ἀνέρονται ἤδη εἰς 25. Εἰς τὰς ἐκδόσεις ταύτας περιλαμβάνονται 13 αὐτοτελεῖς ἐργασίαι τοῦ κ. Ἰ. Χρυσοχοῦ ἐπὶ ὄργανωτικῶν ἰδιωτικοοικονομικῶν καὶ λογιστικῶν θεμάτων, μία τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Σχολῆς κ. Στρ. Κ. Παπαϊωάννου ἐπὶ τῶν λογιστικῶν σχεδίων, ὡς καὶ μεταφράσεις βιβλίων τῶν L. Danty Lafrance, E. Sandauer, M. S. Rodrignes, A. Smaile καὶ τῶν American Institute of Accountants καὶ Ἐπιτροπῆς Μελέτης Λογιστικῶν Συστημάτων.

Τὰ περιορισμένα πλαίσια τοῦ παρόντος ἀπολογισμοῦ δὲν ἐπιτρέπουν περαιτέρω ἀνάπτυξιν καὶ πρὸ παντὸς εὐκαιρίαν ἀπαριθμήσεως τῶν εὐγενῶν φιλοδοξιῶν τοῦ Γραφείου τούτου. Ἀλλὰ καὶ τὰ ἄνωτέρω ὀλίγα ἐλπίζεται ὅτι δίδουν σαφῆ εἰκόνα τοῦ ἀθορύβου—καὶ ἐν τούτοις ἀξιολόγου—ἔργου τοῦ πνευματικοῦ τούτου Κέντρου.

ΤΟ ΚΕΝΤΡΟΝ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Ἡ Ἄνωτέρα Σχολὴ Βιομηχανικῶν Σπουδῶν, ἐκτιμῶσα τὴν ἐθνικὴν ἀνάγκην καταρτίσεως στατιστικῶν στελεχῶν εἰς τὴν χώραν, προέβη κατὰ τὸ ἐξεταζόμενον Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1952—1953 εἰς ἴδρυσιν τοῦ **κέντρου στατιστικῆς ἐκπαιδεύσεως** αὐτῆς.

Ἡ Σχολὴ ἐθεώρησε τὴν Στατιστικὴν ἀπαραίτητον μέρος τοῦ κύκλου διδασκαλίας της πρὸς μόρφωσιν στελεχῶν ἄνωτέρων διοικητικῶν Ὄργανισμῶν. Οὕτω συνεστήθη, ἀπὸ τοῦ 1947, ἡ ἔδρα τῆς Στατιστικῆς ὡς τακτικὴ, χωρισθέντος τοῦ μαθήματος εἰς δύο κλάδους: τὴν Μαθηματικὴν Στατιστικὴν καὶ τὴν Οἰκονομικὴν. Λήγοντος τοῦ 1950, ὁ Σύλλογος τῶν Καθηγητῶν τῆς Σχολῆς ἐζήτησε νὰ τροποποιηθῆ ὁ Ὄργανισμὸς ὥστε νὰ εἶναι δυνατὴ ἡ ἴδρυσις «Τμημάτων ἐιδικῆς ἐπιμορφώσεως» τῶν τελειοφοίτων καὶ πτυχιούχων τῆς ἄνωτέρας ἐκπαιδεύσεως. Τοῦτο δὲν κατέστη τότε δυνατόν, καὶ μόνον ἀρχομένον τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 1952/53 ἐπετεύχθη ἡ ἴδρυσις τοῦ «Κέντρου Στατιστικῆς Ἐκπαιδεύσεως», τὸ ὁποῖον ἐλειτούργησε ἀπὸ τῆς 17ης Φεβρουαρίου 1953.

Εὐτυχῶς, ἡ ἀναληφθεῖσα πρωτοβουλία ἔτυχεν ἀμέσου ἀναγνωρίσεως καὶ ἰδιαιτέρας ἐνισχύσεως, καὶ παρὰ τοῦ Κράτους καὶ παρὰ διαφόρων ἐπιχειρήσεων, τὸ γεγονός δὲ τοῦτο ἀποτελεῖ ἀπόδειξιν ὅτι

κατενοήθη, ἐπὶ τέλους, ἡ ἀξία τῆς Στατιστικῆς καὶ εἰς τὴν Χώραν μας, ὡς μεθόδου ἀσφαλοῦς διὰ τὴν διαπίστωσιν, ἔρευναν καὶ ἔλεγχον τῶν ἐν γένει φαινομένων τοῦ φυσικοῦ καὶ κοινωνικοῦ βίου, καὶ ἰδίᾳ τῶν γεγονότων τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς. Ἀπόδειξιν ἐπίσης ἀποτελοῦν αἱ ἅμα τῇ ἰδρύσει τοῦ Κ.Σ.Ε. ἀθροαὶ αἰτήσεις πρὸς μετεκπαίδευσιν, ἐνδεικτικαὶ τῆς ὑφισταμένης ἀνάγκης λειτουργίας ἰδρύματος στατιστικῆς ἐξειδικεύσεως.

Ἀκόμη πληρεστέρα, ὅμως, ἀπόδειξις εἶναι ὅτι τὸ Κράτος, ἀντιμετωπίζον ἐν τῷ συνόλῳ του τὸ πρόβλημα τῆς στατιστικῆς παρακολουθήσεως τῆς ζωῆς, τῆς χώρας, ἐθέσπισε τὸ ὑπ' ἀριθ. 2615/1953 Νομοθετικὸν Διάταγμα «περὶ ὀργανώσεως τῆς Ἐθνικῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἑλλάδος», διὰ τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἀρθροῦ 14, διὰ τοῦ ὁποίου ὀρίζεται ὅτι: «Μετ' εἰσήγησιν τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ καὶ τῶν ἐνδιαφερομένων Σχολῶν τῶν ἐκπαιδευτικῶν Ἰδρυμάτων δύνανται διὰ Β. Δ. νὰ ἰδρυθοῦν μόνιμοι ἔδρα ἢ Σχολαὶ Στατιστικῆς ἢ νὰ ὀργανωθοῦν Φροντιστήρια Στατιστικῆς Ἐκπαιδεύσεως, πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ἐπαγγελματικῆς μορφώσεως τῶν ὑπαλλήλων τῶν στατιστικῶν ὑπηρεσιῶν καὶ τῶν πρὸς τοῦτο ἐνδιαφερομένων ἰδιωτῶν». Ἦλθε, δηλαδή, τὸ Κράτος νὰ ἐπικυρώσῃ νομοθετικῶς τὴν ὑπὸ τῆς ἡμετέρας Σχολῆς ἀναληφθεῖσαν ἐπιστημονικὴν πρωτοβουλίαν καὶ πρωτοποριακὴν δραστηριότητα.

Ἡ Σχολή, μὲ ἐπίγνωσιν τοῦ καθήκοντός της ἀπέναντι τοῦ Κράτους, τῆς Ἐθνικῆς οἰκονομίας καὶ ἰδίᾳ ἀπέναντι τῶν νέων, εἶναι εὐτυχῆς καὶ ὑπερήφανος διὰ τὴν συμβολὴν της αὐτὴν εἰς τὴν ἐπιστήμην καὶ τὴν πρόοδον τοῦ τόπου. Αὐτό, ἄλλωστε, ἀποτελεῖ τὴν φιλοδοξίαν της. Ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς ἐκπαιδευτικοῦ ἔτους, ἡ ὀργάνωσις τοῦ «Κέντρου Στατιστικῆς Ἐκπαιδεύσεως» ὀλοκληροῦται, καὶ ἐλπίζεται ὅτι ἐκτός τῶν ἐπιλέκτων Ἑλλήνων Καθηγητῶν θὰ διδάξουν εἰς αὐτὸ καὶ διαπρεπεῖς ξένοι εἰδικοί. Οὕτω τὸ Κ.Σ.Ε. καθίσταται Ἰδρυμα πλήρως ἐξυπηρετοῦν τὴν τε Πολιτείαν καὶ τὴν κοινωνίαν.

Τὸ Κ.Σ.Ε. ἔχει ἐγκατασταθῆ εἰς τὸ ἐπὶ τῆς Ἀκαδημίας 84 παράρτημα τῆς Σχολῆς.

Ἡ φοίτησις εἰς τὸ Κ.Σ.Ε. εἶναι ἐλευθέρα. Τὸ ἴδρυμα δὲν χορηγεῖ διπλώματα παρέχοντα δικαιώματα ἰδιαίτερα. Παρέχει ἀπλῶς πιστοποιητικὰ εὐδοκίμου φοιτήσεως.

Ἡ διδασκαλία ἔχει ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τὴν μόρφωσιν στελεχῶν δυναμένων ἅμα τῷ πέρατι τῆς ἐκπαιδεύσεώς των νὰ ἀσκήσουν ὑπευθύνως τὰ καθήκοντα τοῦ στατιστικοῦ παρὰ ταῖς Στατιστικαῖς

υπηρεσίαις εἴτε τοῦ Κράτους εἴτε οἰουδήποτε Ὄργανισμοῦ ἢ Ἐπιχειρήσεως.

Ἡ διδασκαλία εἶναι ἀκαδημαϊκή, διὰ τὴν ἐμπέδωσιν ὅμως τῶν γνώσεων γίνονται συστηματικαὶ φροντιστηριακαὶ ἀσκήσεις καὶ ποικίλαι ἐφαρμογαί.

Παράλληλως πρὸς τὰ μαθήματα, τὸ «Κέντρον Στατιστικῆς Ἐκπαιδεύσεως» ὀργανώνει σειρὰν διαλέξεων καὶ ἐλευθέρων μαθημάτων, διδομένων ὑπὸ Ἑλλήνων καὶ ξένων ἐπιστημόνων, ἐπὶ θεμάτων σχετιζομένων μετὰ τὴν Στατιστικὴν.

Κατὰ τὸ Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1953—54 τὸ Κέντρον ἐλειτούργησε κανονικῶς. Τὰ δίδακτρα ὀρίσθησαν εἰς δραχ. 800, καταβληθέντα εἰς τρεῖς δόσεις.

Τὰ μαθήματα ἤρχισαν τὴν 24ην Νοεμβρίου 1953. Ἐφοίτησαν δὲ εἰς αὐτὸ 109 σπουδασταί, δημόσιοι ὑπάλληλοι, Ὑπάλληλοι Ὄργανισμῶν δημοσίου δικαίου, ἰδιωτικοὶ ὑπάλληλοι καὶ ἰδιῶται, κατανεμόμενοι κατὰ προέλευσιν ὡς ἀκολούθως:

1) Ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν (Γ.Δ.Δ.Λ.)	36
2) » » (Γ.Δ.Φ.)	24
3) Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Κλήρου Ἑλλάδος (Τ.Α.Κ.Ε.)	2
4) » Μηχανικῶν καὶ Ἐργοληπτῶν Δ.Ε.	3
5) Ἀγροτικὴ Τράπεζα	2
6) Δημοτικὴ Ἐκμετάλλεσις Ἀεριοφωτος	2
7) Ταχυδρομικὰ Ταμιευτήρια	2
8) Δῆμος Ζωγράφου	1
9) Ταμεῖον Ἀρωγῆς Ὄργάνων Ἀγροφυλακῆς	1
10) Ἰδιῶται	32
11) Σπουδασταὶ Ἀνωτάτων Σχολῶν	4
Σύνολον.	109

Οἱ ἀνωτέρω κατανέμονται κατὰ τίτλους σπουδῶν αὐτῶν ὡς ἑξῆς:

1) Πτυχιοῦχοι Πανεπιστημίου	20
2) » Ἀνωτάτης Σχολῆς Οἰκον. καὶ Ἐμπ. Ἐπιστημῶν	25
3) » Παντείου Ἀνωτάτης Σχολῆς	11
4) » Ἀνωτ. Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν	7
5) Δημόσιοι ὑπάλληλοι μὴ πτυχιοῦχοι	15
6) Ἰδιῶται καὶ σπουδασταὶ μετὰ ἀπολυτήριον Γυμνασίου	31
Σύνολον	109

Ἐκ τῶν ἐγγραφέντων ὑπέστησαν ἐξετάσεις κατὰ τὴν περίοδον τοῦ Ἰουνίου ἐπιτυχῶς οἱ κάτωθι 13 :

1) Ἀδαμόπουλος Γ. 2) Βουρνᾶς Θ. 3) Γιαβέτσος Χρ. 4) Δημητρακοπούλου Παρασκευή. 5) Δρακάτος Κ. 6) Καραχάλιος Γ. 7) Μαρίνος Ἄνδρ. 8) Παναγιωταρέας Δημοσθένης. 10) Παπασπηλιπούλου Χαρίκλεια. 11) Πορφύριος Ἴπποκράτης. 12) Ταλαμάγκας Ἰωάννης. 13) Χουρδάκης Ἰωάννης.

Κατὰ δὲ τὴν περίοδον τοῦ Ὀκτωβρίου ὑπέστησαν ὁμοίως ἐπιτυχῶς ἐξετάσεις οἱ ἀκόλουθοι 16 :

1) Ἀργυρόπουλος Παναγ. 2) Ἀποστόλου Δημ. 3) Ἰωαννίδης Ἐλευθέριος. 4) Καράμπολας Κων. 5) Καραδήμου Δημ. 6) Κονδύλης Νικόλ. 7) Λίτινα Δέσποινα. 8) Μιχαλόπουλος Ἰωάννης. 9) Μιχαηλίδης Δημ. 10) Παναγιωτόπουλος Χρ. 11) Σκαρβέλης Σπυρ. 12) Παπαγιαννίδης Δημ. 13) Σαραβάτος Πολυχρόνης. 14) Σιάμπος Γεωρ. 15) Τενεκίδης Νικόλ. 16) Χουρδάκης Εὐστάθιος.

Κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐδίδαξαν :

1. **Κ. Ἀθανασιάδης**, εἰδικὸς στατιστικολόγος, Στατιστικὴν Μεθοδολογίαν, Στατιστικὴν Ἀνάλυσιν καὶ Στοιχεῖα Οἰκονομομετρικῆς
2. **Δ. Καλλιτσουνάκης**, Καθηγητὴς τῆς Ἀνωτάτης Σχολῆς Οἰκονομικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐπιστημῶν. Πρόεδρος τῆς Στατιστικῆς Ἐταιρείας καὶ τ. Ὑπουργός. Εἰδικὰ θέματα Συγκυριακῆς Στατιστικῆς.
3. **Ε. Μαργαρίτης**, Καθηγητὴς τῆς Ἀνωτέρας Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν. Στοιχεῖα Λογισμοῦ Πιθανοτήτων, Στοιχεῖα Γενικῶν Μαθηματικῶν καὶ Μαθηματικὴν Στατιστικὴν.
4. **Ἄλεξ. Παππᾶς**, Καθηγητὴς τοῦ Ἐθνικοῦ Μετσοβείου Πολυτεχνείου. Στατιστικὴν δειγματολογίαν καὶ Στατιστικὴν Βιομηχανικῆς Παραγωγῆς.
5. **Α. Σαουνάτσος**, Καθηγητὴς τῆς Ἀνωτέρας Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν. Οἰκονομικὴν Στατιστικὴν.
6. **Γ. Χαλκιάπουλος**, Καθηγητὴς Ἀνωτέρας Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν. Εἰδικὰ μαθήματα Πολιτικῆς Οἰκονομίας.
7. **Ἰωάν. Χρυσόχοῦ**, Καθηγητὴς Ἀνωτέρας Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν. Ὁργάνωσιν καὶ Στατιστικὴν Ἐπιχειρήσεων.

Ἐκτὸς τῶν μαθημάτων ἐγένοντο δύο διαλέξεις ὑπὸ τοῦ εἰδικοῦ Ἐμπειρογνώμονος τῆς Ὁργανώσεως Τροφῶν καὶ Γεωργίας (ΦΑΟ)

κ. Rosenfeld με θέμα 1) τὴν Γεωργικὴν Στατιστικὴν καὶ 2) τὴν δειγματοληψίαν ἐπὶ τῆς Γεωργικῆς Στατιστικῆς.

Τὰ μαθήματα ἔληξαν τὴν 15ην Ἰουνίου 1945 ἀλλὰ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ θέρους πλείστοι τῶν φοιτησάντων παρηκολούθησαν συστηματικῶς εἰδικὰ φροντιστηριακὰ μαθήματα.

ΤΟ ΚΕΝΤΡΟΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

Τὸ Γραφεῖον Βιομηχανικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐρευνῶν συνέστησε κατόπιν προτάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Σχολῆς, «**Κέντρον Τουριστικῶν Μελετῶν**» ἔχον ὑπ' ὄψιν τὴν σημασίαν τῆς ἀναπτύξεως τοῦ κλάδου τῆς Τουριστικῆς Βιομηχανίας διὰ τὴν ἐν γένει οἰκονομίαν τῆς χώρας καὶ τὴν πολιτιστικὴν τῆς ἀνάπτυξιν.

Ἡ συγκροτηθεῖσα Ἐπιτροπὴ ἐξέλεξε ὡς Πρόεδρόν της τὸν Καθηγητὴν τῆς Σχολῆς κ. Ἰωάν. Κουτσογιάννην, Ἀντιπρόεδρον τοῦ «Ἐλεγκτικοῦ Ὄργανισμοῦ Τουρισμοῦ» καὶ Γεν. Γραμματέα τῆς «Ἑλληνικῆς Περιηγητικῆς Λέσχης», ὡς Ἀντιπρόεδρον τὸν Καθηγητὴν τῆς Σχολῆς κ. Κ. Σημαντήρα καὶ ὡς Γεν. Γραμματέα τὸν εἰδικὸν Τουριστικολόγον καὶ Καθηγητὴν τῆς Σχολῆς Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων κ. Αἰγινήτην. Χρῆθ' Εἰδ. Γραμματέως ἀνετέθησαν εἰς τὴν πτυχιούχον τῆς Σχολῆς μας Δα. Ἀθ. Ρούσαν, ἀναπληρωθεῖσαν κατὰ τὴν εἰς Γαλλίαν μετάβασίν της ὑπὸ τῆς Δος Πανουσοπούλου.

Ἡ Ἐπιτροπὴ τοῦ Κ.Τ.Μ. ἀπετελέσθη ἐπίσης ἐκ τῶν κ. κ. Φ. Παπαχρυσάνθου, Βιομηχάνου, μέλους τῆς Διοικήσεως τῆς Ὀμοσπονδίας τῶν Ἐκδρομικῶν Σωματείων, Δ. Μωρέττη, ἀρχιτέκτονος, Τεχνικοῦ Συμβούλου τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορίου, Ἀλ. Μωρέττη, ἀρχιτέκτονος, Τεχνικοῦ Συμβούλου τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορίου, Ἀλ. Σολομοῦ, ἐμπόρου, Ἰ. Θρεψιάδη, Ἐφόρου Ἀρχαιοτήτων, Ἰ. Φράγκου, Γεν. Διευθυντοῦ τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν, Φρ. Λέτσα, Καθηγητοῦ τῆς Α.Σ.Β.Σ. Σπύρου Παπαθωμᾶ, Διευθυντοῦ τοῦ περιοδικοῦ «Ξενοδοχειακὸν Βῆμα», Γ. Κατσίπη, Γυμναστοῦ τῆς Σχολῆς, Τάσου Ζάπα εἰδικοῦ περὶ τὰ Τουριστικά, καὶ ἑξ ἀριθμοῦ Πτυχιούχων καὶ Σπουδαστῶν τῆς Σχολῆς.

Τὸ Κέντρον ἤρχισε τὴν συστηματικὴν μετέτην προβλημάτων τῆς Τουριστικῆς Οἰκονομίας καὶ Πολιτικῆς τῆς Χώρας. Ὡς πρωταρχικὸν ἔργον ἐθεώρησε τὴν δημοσίευσιν εἰδικῶν Τεύχους περιέχοντων πλήρες διάγραμμα Τουριστικῆς μελέτης μιᾶς περιοχῆς, τῆς οἰκονομικῆς

κῆς, διοικητικῆς καὶ πολιτικῆς καταστάσεως μιᾶς κοινότητος, ὅπερ ἔτυχε εὐμενεστάτων σχολίων παρὰ εἰδικῶν εἰς τὸν τύπον, τὸ δὲ Ὑπουργεῖον τῶν Ἑσωτερικῶν ἐξέδωκεν εἰδικὴν ἐγκύκλιον πρὸς τοὺς κ.κ. Νομάρχας. Βάσει τοῦ διαγράμματος τούτου πολλοὶ σπουδασταὶ καὶ πτυχιούχοι τῆς Σχολῆς συνέταξαν λίαν ἐνδιαφερούσας μελέτας.

Τὸ Κ.Τ.Μ. προῆλθεν εἰς ἐπικοινωνίαν μετὰ διαφόρων Τουριστικῶν Ὁργανώσεων, ἰδρυμάτων καὶ ὑπηρεσιῶν τοῦ ἔξωτερικοῦ καὶ ἤρχισε καταρτίζον εἰδικὴν σειρὰν τουριστικῶν ἐντύπων, τὰ ὅποια εἶναι εἰς τὴν διάθεσιν τῶν ἐνδιαφερομένων.

Ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ του νὰ δημιουργήσῃ κίνησιν ὑπὲρ τῆς μελέτης τῶν Τουριστικῶν προβλημάτων τὸ Κ.Τ.Μ. ἀπεφάσισε τὴν ὀργάνωσιν Δωδεκαήμερου Σπουδῶν Τουριστικῆς Οἰκονομίας καὶ Πολιτικῆς, εἰς ὃ θὰ λάβωσι μέρος διακεκριμένοι ἐπιστήμονες, Κρατικοὶ Λειτουργοὶ καὶ ἐκπρόσωποι τῶν Τουριστικῶν Ὁργανώσεων τῆς Χώρας.

Κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος τὸ Κ.Τ.Μ. ἔδωσε τὰς βάσεις μιᾶς συστηματικῆς ἐργασίας ὑπὲρ τοῦ Τουρισμοῦ, κλάδου σημαντικοῦ πλέον τῆς ἔθνικῆς μας οἰκονομίας καὶ παράγοντος τῆς πολιτικῆς ἀναπτύξεως τῆς Χώρας. Εἶναι μιὰ νέα θετικὴ συμβολὴ τῆς Σχολῆς μας καὶ ἔχομεν τὴν βεβαιότητα ὅτι πλούσιοι θὰ εἶναι οἱ καρποὶ τῆς.

Τὸ Δ. Συμβούλιον τῆς Σχολῆς ἐξέφρασε τὰς θερμὰς του εὐχαριστίας πρὸς τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κ.Τ.Μ., τὰ ὅποια ἄνευ ἄμοιβῆς τινὸς προσέφεραν τὰς ὑπηρεσίας των καὶ ἐργάζονται ἔχοντα ὡς μοναδικὴν σκέψιν τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ τόπου.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

Τὸ Γραφεῖον Βιομηχανικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐρευνῶν συνέστησε Ἐπιτροπὴν πρὸς μελέτην καὶ σύνταξιν ἑνιαίου σχεδίου λογαριασμῶν, βιβλίων ἰσολογισμῶν, λισμῶν ἀποτελεσμάτων καὶ ἀποδόσεων, στατιστικῶν πινάκων.

Ἡ Ἐπιτροπὴ Ἑλληνικοῦ Λογιστικοῦ Σχεδίου (Ε.Ε.Λ.Σ.) συνεκροτήθη ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Σχολῆς κ. Σ. Παπαϊωάννου καὶ τὴν ἀντιπροεδρίαν τοῦ Καθηγητοῦ κ. Ι. Α. Χρυσόχοῦ. Εἰσηγητὰὶ ἐξελέγησαν οἱ κ.κ. Γ. Νέζης, Διευθυντῆς τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν καὶ Δ. Παπαδημητρίου, Καθηγητῆς τῆς Βιομηχανικῆς Λογιστικῆς τῆς Σχολῆς μας, Γενικὸς δὲ Γραμματεὺς ὁ συνεργάτης τοῦ Γραφείου Ἐρευνῶν καὶ τ. Τμηματάρχης τῆς Ἐθν.

Τραπέζης κ. Σπ. Βασιλείου· χρέη Ειδικοῦ Γραμματέως ἀνέλαβεν ὁ κ. Ν. Διλάκης, πτυχιούχος τῆς Σχολῆς μας.

Εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν μετέχουν οἱ κ.κ. Σ. Λιζάρδος, Πρόεδρος τοῦ Συλλόγου τῶν Πτυχιούχων τῆς ΑΣΟ καὶ ΕΕ, Δ. Καμβυσίδης, Καθηγητῆς τῆς ΑΣΒΣ, Γ. Ἀλεξανδρόπουλος Διευθυντῆς Λογιστηρίου κ.λ.

Ἡ ἐπιτροπὴ ἠσχολήθη μὲ τὸ Αὐστραλιανὸν Λογιστικὸν Πλάνον, τὸ ὁποῖον ἐξετύπωσεν ἡ Σχολή, καὶ ὁ κ. Βασιλείου ἔκαμε μακρὰν εἰσήγησιν ἐπὶ τοῦ Γαλλικοῦ Λογιστικοῦ Πλάνου, τὸ ὁποῖον μεταφράζει κατὰ παράκλησιν τῆς Σχολῆς.

Ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπεφυλάχθη νὰ συνεχίσῃ τὰς ἐργασίας της, συμπληρουμένη, μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ Γαλλικοῦ Λογιστικοῦ Πλάνου, ἀνέθεσε δὲ τὴν μελέτην τοῦ ὅλου προβλήματος εἰς τοὺς Γενικοὺς Εἰσηγητὰς κ.κ. Γ. Νέζην καὶ Δ. Παπαδημητρίου, τὴν μετάφρασιν τοῦ Γαλλικοῦ Σχεδίου εἰς τὸν κ. Σπ. Βασιλείου, εὐγενῶς καὶ δωρεὰν προσφερθέντα, ὑπὸ τὴν ἐπιμέλειαν τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Α.Σ.Β.Σ. κ. Σ. Παπαϊωάννου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Ἡ ὀργάνωσις τῆς Σχολῆς ὑπὸ τὴν σημερινὴν μορφήν τοῦ ἀνωτάτου Ἰδρύματος Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαιδεύσεως ἐπραγματοποιήθη τὸ πρῶτον διὰ τοῦ Β.Δ. τῆς 8ης Φεβρουαρίου 1947 (Φ.Ε.Κ. ὑπ' ἀριθμ. 32/8-2-47).

Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης παρῆλθον ἑπτὰ πλήρη Ἀκαδημαϊκὰ ἔτη καὶ εἰς τὸ μικρὸν αὐτὸ χρονικὸν διάστημα ἡ Σχολή, παρὰ τὰς ἐναντίον της ποικίλας καὶ ἀνεκδιηγῆτους ἀντιδράσεις, ὅχι μόνον ἐνεφάνισε ἓν ἄρτιον ἐκπαιδευτικὸν ἔργον ἀλλὰ καὶ προσεπάθησε νὰ ἐπεκτείνῃ τὴν κοινωφελῆ μορφωτικὴν της δρᾶσιν καὶ ἔξω τῶν σπουδαστῶν, διὰ διαλέξεων καὶ μελετῶν ἐπὶ ἐνδιαφερόντων τὴν χώραν προβλημάτων, δι' ἰδρύσεως μορφωτικῶν καὶ ἐπιστημονικῶν κέντρων, ὡς τὰ Κέντρα Στατιστικῆς Ἐκπαιδεύσεως καὶ Τουριστικῶν Σπουδῶν, ἡ Ἐπιτροπὴ Λογιστικοῦ Σχεδίου, ὡς καὶ διὰ δημοσιευμάτων, τινὰ τῶν ὁποίων ἐνεφάνισαν καὶ ἐξήτασαν διὰ πρώτην φοράν ἐν Ἑλλάδι θέματα ἐξαιρετικῆς διὰ τὴν ζωὴν τοῦ τόπου σημασίας.

Τὸ Ὑπουργεῖον Βιομηχανίας δὲν ἠθέλησε νὰ μετᾶσχη δι' ἀντιπροσώπου του εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν.

Εἰς σειράν πρωτοτύπων, ἢ καὶ ἐκ μεταφράσεως, μελετῶν τοῦ «Γραφείου Ἑρευνῶν Ἐμπορικῶν καὶ Βιομηχανικῶν» τῆς Σχολῆς ἐξετάσθησαν, διὰ πρώτην φοράν ἐν Ἑλλάδι, κοινωνιολογικά, οἰκονομικά, ὀργανωτικά, διοικητικά καὶ λογιστικά ζητήματα. Ἐξ ἄλλου, αἱ παραδόσεις τῶν Καθηγητῶν τῆς Σχολῆς ἐπὶ μαθημάτων τὸ πρῶτον ἐν Ἑλλάδι διδασκομένων συνεπλήρωσαν τὴν πνευματικὴν συμβολὴν τῆς Σχολῆς.

Συμμορφουμένη ἐξ ἑτέρου ἡ Σχολὴ πρὸς τὴν ὀρθὴν καὶ γόνιμον παράδοσιν τῶν ἀνωτέρων πνευματικῶν Ἰδρυμάτων ὄλου τοῦ κόσμου, ἐξέδωκε κατὰ τὰ ἔτη 1949 καὶ 1950 τὰς δύο Ἐπιστημονικὰς τῆς Ἐπετηρίδας, αἱ ὁποῖαι εἰς 716 σελίδας περιέλαβον 29 πρωτοτύπους ἐπιστημονικὰς ἐργασίας τοῦ Διδακτικοῦ Προσωπικοῦ τῆς.

Τέλος, ἀπὸ τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 1950/1951 ἡ Σχολὴ ἀπεφάσισε τὴν ἐκδοσὶν τοῦ ἐπιστημονικοῦ τῆς ὀργάνου «Σπουδαί», τὸ ὁποῖον τακτικῶς—πράγμα ὄχι τόσο συνήθες δυστυχῶς εἰς τὸν τόπον μας—ἐκδίδεται ἀπὸ τότε μέχρι σήμερον.

Μὲ τὰς ἐκδόσεις τῆς ἡ Σχολῆς, χωρὶς καμμίαν βοήθειαν οἰκονομικὴν οὔτε ἀπὸ τὸ Κράτος οὔτε ἀπὸ ιδιώτας—ἐξαίρεσιν φωτεινὴν ἀποτελεῖ ἡ συμπαράστασις τῶν Ἐμπορικῶν καὶ Βιομηχανικῶν Ἐπιμελητηρίων Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς—ἐκτελεῖ τὸ ἐπιστημονικὸν καὶ πνευματικὸν τῆς χρέος ἀπέναντι τοῦ τόπου αὐτοῦ μὲ συνέπειαν καὶ μετριοφροσύνην, ἀλλὰ καὶ πλήρη συναίσθησιν τῆς συμβολῆς τῆς. Ἡ Σχολὴ οὕτω ἐπιτελεῖ τὸ χρέος τῆς ἀπέναντι τοῦ Ἔθνους, καθόσον τοῦτο ἀποτελεῖ τὸ κύριον μέλημά τῆς. Κατ' αὐτήν, ἡ μόρφωσις καὶ ἡ διαπαιδαγώγησις τῶν νέων καὶ τῶν λοιπῶν ἐνδιαφερομένων μὲ τὰς ἐργασίας τῆς σκοπὸν κύριον ἔχει τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ Ἔθνους διὰ τῆς ἀνυψώσεως τοῦ πνευματικοῦ του ἐπιπέδου, παραλλήλως πρὸς τὴν βελτίωσιν τοῦ ὕλικου του ἐπιπέδου.

Οὕτω ἡ Σχολὴ δὲν περιορίζεται εἰς τὴν στενὴν ἀπὸ τῆς ἑδρας διδασκαλίαν. Δὲν εἶναι κλειστὸν πνευματικὸν Ἰδρυμα, ἀλλὰ Ἰδρυμα παντοιοτρόπως ἐπιθυμοῦν νὰ ἀκτινοβολήσῃ τὴν Γνώσιν καὶ τὴν Ἀλήθειαν. Δι' αὐτὸ εἶναι, πράγματι, **Ἐθνικὸν Ἰδρυμα**. Ἡ Σχολὴ οὔτε εἶναι οὔτε δύναται νὰ καταστῇ Ὀργανισμὸς ἀνήκων εἰς ἄτομα ἢ ἐξυπηρετικὸς ὄρισμένων ἐπιστημονικῶν ἢ πολιτικῶν ἀπόψεων. Ἐχει τὰς θύρας ἀνοικτὰς εἰς πάντας, διότι τὴν Γνώσιν καλλιεργεῖ, τὴν Ἀλήθειαν ἀναζητεῖ καὶ τὴν Πρόοδον ἐξυπηρετεῖ. Παραμένει ἀντίρροτον δι' αὐτὴν τὸ ἀξίωμα ὅτι «ἐθνικὸν εἶναι ὅ,τι ἀληθινὸν καὶ ὅ,τι προοδευτικόν». Αἱ 1558 σελίδες τῶν τεσσάρων τόμων τῶν

«Σπουδῶν» ἀποδεικνύουν τοῦτο περιτράνω, καθὼς ἄλλως τε ὅλαι αἱ λοιπαὶ ἐκδόσεις της, ὅπως ἀναμφισβητήτως καὶ ὅλαι αἱ ποικίλαι πνευματικαὶ ἐκδηλώσεις της.

Αἱ «Σπουδαί» ἔκλεισαν τὸ Δ' ἔτος. Ὀλιγοχρόνιος βεβαίως ἱστορία διὰ τὴν ὁποίαν ἕως δικαίως ὑπερηφανεύεται τὸ Δ. Συμβούλιον τῆς Σχολῆς, οἱ Καθηγηταί της, οἱ Συνεργάται της, οἱ σπουδασταί της. Πέραν ἀπὸ συμφέροντα καὶ ἀπὸ πάθη, ἀπὸ ἀντιζηλίας καὶ στενόκαρδον πνεῦμα, ἀπὸ ἐπιστημονικὰς διαφωνίας καὶ ἀντιθέσεις, ἡ Σχολὴ συνεχίζει τὸ πνευματικόν της ἔργον, «ὀρθοτομοῦσα τὸν λόγον τῆς Ἀληθείας, τηροῦσα τὸν Νόμον». Διότι γνωρίζουν οἱ ἐν τῇ Σχολῇ ἐργαζόμενοι πόσον μεγάλη εἶναι ἡ χαρὰ νὰ ἴσταται κανεὶς εἰς τὸ ὑψηλὸν βᾶθρον τοῦ καθήκοντος καὶ νὰ ἀτενίσῃ τὰ προβλήματα ὡς Ἐλεύθερος Ἀνθρώπος.

Εἴμεθα βέβαιοι ὅτι ὁ ἐπιστημονικός, ὁ ἐπιχειρηματικός, ὁ ὑπαλληλικὸς καὶ ὁ σπουδαστικὸς κόσμος, ὅλοι ὅσοι μὲ τόσον ἐνδιαφέρον καὶ τόσην ἐκτίμησιν παρακολουθοῦν τὴν γενικὴν προσπάθειαν τῆς Σχολῆς θὰ ἐνισχύσουν τὸ ἔργον τῶν ἐκδόσεών μας, αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν πολύτιμον καὶ νέου, πολλάκις, περιεχομένου πνευματικὴν εἰσφορὰν εἰς τὸν τόπον μας. Ἡ συμπαράστασις ὅσον τὸ δυνατόν περισσοτέρων εἰς τὴν πνευματικὴν καὶ ἐθνικὴν αὐτὴν προσπάθειαν θὰ ἀποτελέσῃ τὴν ἀποτελεσματικωτέραν ἐνίσχυσιν καὶ τὴν καλύτεραν ἐπιβράβειυσιν τῶν κόπων καὶ θυσιῶν τῆς Σχολῆς.

Παρέχομεν κατωτέρω Πίνακα τῶν Περιεχομένων τοῦ Δ'. τόμου τοῦ περιοδικοῦ «Σπουδαί».

Ἀγγελοπούλου Ἀγγέλου.—Οἱ νέες κατευθύνσεις τῆς οικονομικῆς πολιτικῆς.

Ἀργυροπούλου Α. Περικλῆ.—Ἡ κρίσις τῆς Εὐρώπης.

Βάλληνα Κ. Γεωργίου.—Ἡ ὀργάνωσις εἰς τὴν ἀξιοποίησιν τοῦ Ἐθνικοῦ δυναμικοῦ τῆς Ἑλλάδος.

B r u n e t A n d r é.—Εἰσαγωγή εἰς τὴν Ἑλληνικὴν μετάφρασιν τοῦ Γαλλικοῦ Λογιστικοῦ Πλάνου.

Γιαννοπούλου Γιάννη.—Ἀκτινοβολίες.

Γραφείου Ἐρευνῶν τῆς Α.Σ.Β.Σ.—(Ἀπόδοσις καὶ ἐπεξεργασία ἀπανθισμάτων ἐκ δημοσιευμάτων τοῦ CNOF). Ὁ ἀγὼν κατὰ τῆς σπατάλης.

Δαμαλᾶ Βασιλείου.—Ἡ ἐξέλιξις τῆς διεθνoῦς οικονομίας καὶ ἡ ἐμπορικὴ μας πολιτικὴ.

Danty—Lafrance Louis.—Ἡ εἰσφορὰ τῆς Γαλλίας εἰς τὴν κίνησιν τῆς Ἐπιστημονικῆς ὀργανώσεως τῆς ἐργασίας.

Αἱ συναντήσεις τοῦ *Royaumont* ἐπὶ τῶν κοινωνικῶν ἀπόψεων τῆς Ἐπιστημονικῆς ὀργανώσεως τῆς ἐργασίας.

Ἐπιστημονικὴ ὀργάνωσις καὶ παραγωγικότης.

Ἐπὶ τῆς ἐξελίξεως τῶν ἰδεῶν περὶ ἀμοιβῆς τῆς ἐργασίας.

Deming H. Georges.—(Μετάφρασις Τασίας Μπάφη). Αἱ πρόοδοι εἰς τὴν δημοσίαν διοίκησιν.

Δερτιλῆ Παναγιώτου.—Τὸ ἐσωτερικὸν ἐκούσιον λαχειοφόρον παραγωγικὸν δάνειον.

Ἐδελπίδη Χρυσοῦ.—Γεωργία καὶ Οἰκονομία.

Haan Hugo.—(Μετάφρασις Σ. Μαρκοζάνη). Ἀπὸ τῆς Ἐπιστημονικῆς Ὄργανώσεως εἰς τὴν Παραγωγικότητα.

Κανελλοπούλου Χρίστου.—Αἱ ἀτμάμαξαι τῶν Σιδηροδρόμων τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους.

ΚΧ.—Ἐκδηλώσεις σιδηροδρομικῆς ἀναπτύξεως πρὸ ἑκατὸν ἐτῶν. Ἀναδρομὴ εἰς τὸ 1854.

Κρίκου Ἀλεξάνδρου.—Ἐπισκόπησις τῶν μεταναστευτικῶν κινήσεων τῶν Ἑλλήνων πρὸς τὰς Η.Π.Α.

Κωστοπούλου Σταύρου.—Τὰ Πιστωτικὰ Ἰδρύματα καὶ ἡ οἰκονομικὴ ζωὴ.

Λαγάκου Ἡλία.—Ἡ ἀπεργία.

Μακκᾶ Λέοντος.—Ἡ ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος οἰκονομικὴ διάσκεψις τῶν Βρυξελλῶν.

Μακρῆ Φώτη.—Ὁ Συνδικαλισμὸς συντελεστής τῆς παραγωγῆς.

Mariotti Angelo.—(Ἀνάπτυξις μετὰ προσθηκῶν καὶ σημειώσεων ὑπὸ Νικολάου Αἰγινήτου). Ἡ τουριστικὴ ἰσορροπία.

Μπανταλούκα Κλαυδίου.—Ἀπόδοσις ἐργασίας καὶ φωτισμὸς.

ΤΑ ΝΕΑ ΤΗΣ Α. Σ. Β. Σ.

Κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος κατηργήθη τὸ εἰδικὸν τμήμα ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ Σχολικὴ μας Ζωὴ» τοῦ περιοδικοῦ μας «*Σπουδαί*» τὸ ὁποῖον τοιοῦτοτρόπως κατέστη καθαρὸν ἐπιστημονικὸν ὄργανον τῆς Σχολῆς.

Ἀντὶ τῆς ὡς ἄνω «Σχολικῆς Ζωῆς» ἐξεδόθη εἰδικὸν πληροφορικὸν τῆς Σχολῆς μας ὄργανον ὑπὸ τὸν τίτλον «*Τὰ Νέα τῆς Α. Σ. Β. Σ.*», τοῦ ὁποίου ἐξεδόθησαν τὰ ὑπ' ἀριθ. 1—7 τεύχη σχήματος 58×86 ἐκ σελίδων ἐν ὄλφ 384.

Πᾶς σπουδαστὴς ἐγγραφόμενος εἰς τὴν Σχολὴν λαμβάνει τὸ ὡς ἄνω περιοδικόν, τὸ ὁποῖον ἀποστέλλεται ἐπίσης εἰς τοὺς φίλους τῆς Σχολῆς καὶ τὰς λοιπὰς Ἀνωτάτας καὶ Μέσας Σχολάς.

Τὸ Ἄνω τεύχος τοῦ περιοδικοῦ ἀφιερῶθη κυρίως εἰς τὸ «Πρόγραμμα Ἐργασιῶν 1953—1954», τὸ Βον εἰς τὰς Εἰσαγωγικάς, Τμηματικάς καὶ Πτυχιακάς Ἐξετάσεις τοῦ Σεπτεμβρίου—Ὀκτωβρίου 1953, ὡς καὶ τὴν τελετὴν τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν τῆς Σχολῆς,

τὸ Γον εἰς περιγραφὴν ἐπισκέψεων, τὸ Δον εἰς τὸν Τουρισμόν, τὸ Εον εἰς Πληροφορίας περὶ τῆς Ὁργανώσεως καὶ τῆς λειτουργίας τῆς Σχολῆς, τὸ Στ' εἰς τὴν Ἐπιστημονικὴν Ὁργάνωσιν τῆς Ἐργασίας καὶ τὸ Ζον εἰς τὸν διοικητικὸν καὶ διαχειριστικὸν Ἀπολογισμόν τοῦ ἔτους 1952—1953. Τὰ ἐν λόγῳ τεύχη περιέλαβον ἐπίσης διαφόρους ἀνακοινώσεις τῆς Σχολῆς, χρησίμους ἐκπαιδευτικῆς φύσεως πληροφορίας, κατάλληλα διὰ τοὺς σπουδαστὰς γνωμικά, χρονικά, χρονογραφήματα κ.λ.

Θεωροῦμεν ἐπιβεβλημένον νὰ τονίσωμεν τὴν ἰδιαιτέραν ἐντύπωσιν τὴν ὁποίαν ἐπροξένησε τὸ Α' τεῦχος μὲ τὴν λαμπρὰν ἐκθεσιν τοῦ «Προγράμματος Ἐργασιῶν» διότι, ὡς καὶ ἐν τοῖς προηγουμένοις ἐτονίσθη, πᾶν Ἴδρυμα καὶ ἰδίᾳ ἐκπαιδευτικὸν δέον νὰ στηρίξη τὴν δραστηριότητά του ἐπὶ προγράμματος, ὥστε καὶ ἡ ἐργασία νὰ εἶναι συστηματικωτέρα καὶ ἀποτελεσματικωτέρα καὶ ὁ ρυθμὸς τῆς ταχύτερος, ὅπως καὶ ὁ ἔλεγχος νὰ εἶναι εὐκολώτερος.

Μὲ συγκίνησιν ἡ Σχολὴ ἔσημείωσε τὰ λαμπρὰ σχόλια τῶν ὁποίων ἔτυχε τὸ Δ' τεῦχος, τὸ ὁποῖον ἐθεωρήθη ὅτι ὑπῆρξε πολύτιμος καὶ πρωτότυπος συμβολὴ εἰς τὴν τουριστικὴν πρόοδον τῆς Χώρας, ὅπως ἡ Σχολὴ εὐχαριστεῖ πάντας οἱ ὁποῖοι μὲ τόσον κολακευτικούς λόγους ἐξεφράσθησαν ὑπὲρ τοῦ εἰδικοῦ τεύχους τοῦ ἀφιερωθέντος εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν ὀργάνωσιν τῆς ἐργασίας. Ἡ Σχολὴ χαίρει ἰδιαιτέρως διότι ὁ Ἐθνικὸς ὀργανισμὸς Τουρισμοῦ καὶ ἡ Ἑλληνικὴ Ἐταιρία Ἐπιστημονικῆς Ὁργανώσεως τῆς Ἐργασίας ἀνεγνώρισαν τὴν σημάσιαν τοῦ περιοδικοῦ μας.

Ἐκτὸς τοῦ Διευθυντοῦ μας καὶ τοῦ κ. Ἰ. Χρυσοχοῦ, ὁ ὁποῖος εἶχε τὴν ἐπιμέλειαν καὶ τὴν σύνταξιν τῶν ὀργανωτικῶν θεμάτων καὶ τῶν χρονογραφημάτων συνειργάσθησαν οἱ Καθηγηταὶ τῆς Σχολῆς κ. κ. Ἰ. Κουτσογιάννης, Γ. Παπακώστας, Φ. Λέτσας, Στ. Σταυρόπουλος, Σ. Ἀγαπητίδης, Ε. Συνοδινός, ὁ ἐπὶ τῆς Σωματικῆς Ἀγωγῆς κ. Γ. Κατσιπῆς καὶ οἱ Ἡλ. Κριμπᾶς, Ἀλ. Παπᾶς, Ν. Αἰγινήτης, Π. Σολομός, Γ. Βάλληνδας, Χ. Λάμπρου, Μ. Παυλίδης, Π. Σταμούλης, Ἀ. Ρούσα, Β. Σκρέκης, Ἀ. Κωτσιόπουλος, καὶ οἱ σπουδασταὶ Μ. Βορδώνη καὶ Μ. Πριμέντας.

Ἐπίσης εἰς τὸ περιοδικὸν ἐδημοσιεύθησαν μεταφράσεις διαπεπῶν ἐπιστημόνων καὶ φίλων τῆς Σχολῆς ὡς οἱ κ. κ. G. Friedmann, L. Danty—Lafrance, J. Fourastié, H. Pasdermadzian, H. Dubreucil.

Ἡ διαχείρισις τοῦ περιοδικοῦ εἶχεν ἀνατεθῆ εἰς τὸν Γραμμα-

α/α Μητρώον	Όνοματεπώνυμον	Τίτλος Έργασίας
48	<i>Μ. Καλαντζής</i>	Γενικῶς περὶ ὄρυκτοῦ πλοῦτου Ἑλλάδος καὶ εἰδικώτερον περὶ νικελίου καὶ σιδήρου.
49	<i>Γρ. Κουνάκης</i>	Ἐθνικὸς ὄρυκτὸς πλοῦτος.
50	<i>Ἐ. Καρακασίδης</i>	Ἐριοβιομηχανία Ναούσης—Λαναρά—Κύρση καὶ Σία Α.Ε.
51	<i>Κ. Καραμπέλιας</i>	«Πειραϊκὴ—Πατραϊκὴ» Κλωστοῦφαντουργικὴ Ἐταιρία.
52	<i>Ἀν. Καρλάμπα</i>	Ἀνάπτυξις παραγωγῆς ὄρυξης ἐν Ἑλλάδι. Αἷτια καὶ ἀποτελέσματα αὐτῆς.
53	<i>Ἀ. Κοκκινοπούλου</i>	Βιομηχανία οἴνων καὶ οἰνοπνευμάτων.
54	<i>Σ. Μπαλάσκας</i>	Τηλεπικοινωνία ἐν Ἑλλάδι.
55	<i>Α. Μαρκοπούλου</i>	Ἡ συμβολὴ τῆς ψυχολογίας εἰς τὴν μελέτην καὶ ὀργάνωσιν τῆς ἐργασίας.
56	<i>Σ. Μαντζαρίδου</i>	Ἐθνικὸς καπνὸς καὶ ἡ Ἑλληνικὴ οἰκονομία.
57	<i>Β. Μουτούσης</i>	Ἡ Ἑλληνικὴ οἰκονομία καὶ ἡ προσπάθεια ἀνασυγκροτήσεως αὐτῆς μεταπολεμικῶς.
58	<i>Π. Μαυρογένους</i>	Ἐριοβιομηχανία Α.Ε.
59	<i>Χ. Μπασιάς</i>	Ἡ ὑποτίμησις τῆς δραχμῆς ἐναντι τοῦ ξένου νομίσματος.
60	<i>Κ. Μπόκωρος</i>	Ἐθνικὸς καπνὸς ὡς οἰκονομικὸς παράγων τῆς Ἑλλάδος.
61	<i>Δ. Μοῦανὸς</i>	Τὸ κόστος τῶν βυρσοδεψικῶν προϊόντων
62	<i>Π. Νινιὸς</i>	Βιομ. Ἐπιχειρήσεις Ἐκμεταλλεύσεως πορτοκαλλιδῶν.
63	<i>Θ. Νικολόπουλος</i>	Ἡ παραγωγικὴ δραστηριότης τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν γεωργίαν καὶ κτηνοτροφίαν.
64	<i>Α. Πίλο</i>	Ἐπαγγελματικὸς προσανατολισμὸς ὡς φορεὺς κοινωνικῆς ἁρμονίας.
65	<i>Κ. Παπαρρήγας</i>	Ἑλλ. Μεταλ. Βιομηχανία «Κ. Ν. Παπαρρήγου».
66	<i>Π. Νίκας</i>	Τὸ θαῦμα τῶν Ἀμπελακίων.
67	<i>Χ. Πιπεράκη</i>	Ἡ ἐσπεριδοκαλλιέργεια εἰς τὴν Κρήτην.
68	<i>Χ. Πολίτης</i>	Γαϊάνθρακες—πετρέλαιον.
69	<i>Μ. Ρηγόπουλος</i>	Στοιχεῖα ἐμπορικῆς ψυχολογίας.
70	<i>Β. Σκόρδος</i>	Σίτος καὶ βιομηχανία αὐτοῦ.

α/α Μητρώον	Όνοματεπώνυμον	Τίτλος Έργασίας
71	I. Σοφιανός	Έλληνική Βιομηχανία ύπολειμμάτων νάφθης.
72	Σ. Σταυρόπουλος	Ό ρόλος τής επιβατηγοῦ άκτοπλοίας εις τήν Έλληνικήν Οικονομίαν, προπολεμικῶς και σήμεραν.
73	M. Σταθοπούλου	Τό πρόβλημα τοῦ έξωτερικοῦ έμπορίου τής σταφίδος.
74	B. Σιεργίου	Οί λιγνίται Πτολεμαίδος και αί δυνατότητες εκμεταλλεύσεως αὐτῶν.
75	Π. Σταυρόπουλος	ΑΣΠΡΟ Έταιρεία παραγωγής γάλακτος.
76	N. Τραγᾶς	Ή έν Έλλάδι παραγωγή και τό έμποριον τοῦ έρίου και αί σχέσεις αὐτῶν πρὸς τήν έλληνικήν κλωστοῦφαντουργίαν.
77	E. Ταλαίπωρος	Τευλοκαλλιέργεια και σακχαροβιομηχανία.
78	X. Ταδιόπουλος	Καπνός και Βιομηχανία αὐτοῦ.
79	K. Τσέλιος	Διεθνής εκθεσις Θεσσαλονίκης.
80	N. Φραγκούλης	Ή Αθηναϊκή χαρτοποιία Ο. Ε.
81	Γ. Φωτισάλης	Κυλινδρομυλοι.
82	M. Χατζηβασιλείου	Τό πετρέλαιον.
83	E. Χατζηπαναγιώτου	Τό πρόβλημα τοῦ καπνοῦ έν Έλλάδι.
84	Γ. Χαραλαμπόπουλος	Δυνατότητες αναπτύξεως Βιομηχανίας άργιλίου εις τήν Έλλάδα.
85	N. Λαμπίρης	Τό Διεθνές έμποριον τοῦ καπνοῦ και ή επίδρασις αὐτοῦ επί τοῦ οικονομικοῦ ισοζυγίου τής Έλλάδος.
86	Π. Καμάρας	Τό Λιγνιτικόν πρόβλημα τής Έλλάδος.
87	Π. Καλοῦτζος	Τό πρόβλημα τής ιδρύσεως και οργανώσεως Μηχανουργείου Γενικῶν Κατασκευῶν.
88	B. Κίτσος	Αί προϋποθέσεις οικονομικῆς αναπτύξεως τοῦ βαθυπέδου Σπερχειοῦ.
89	Παντ. Κυπαρίσσης	1) Βιομηχανία και Έκβιομηχανίσις. 2) Τό πρόβλημα τής οργανώσεως στρατιωτικῶν εργοστασίων παραγωγής ὑλικῶν Σ.Υ.Π. 3) Τί είναι Ψυχοτεχνική. 4) Ή Έπιστράτευσις.

Πολλά προβλήματα θεωρούμενα ἄλλοτε ὡς ἀνήκοντα εἰς τὰ πλαίσια τῶν ἐπιχειρήσεων, ὀρθῶς σήμερον θεωροῦνται ὡς γενικώτερα ζητήματα τῶν ἐν γένει κοινωνικῶν μονάδων (Κράτους, Ὁργανισμῶν, κερδοσκοπικῶν ἐπιχειρήσεων).

Δέον νὰ τονισθῇ ἰδιαιτέρως ὅτι εἰς τὴν Σχολὴν μας διδάσκονται ἐπίσης ὑπὸ τὸν τίτλον «Τεχνικὴ τοῦ Οἰκονομικοῦ Βίου» (ὄροι 4) τὰ σχετικὰ μὲ τὴν πρακτικὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τοῦ Ἐμπορίου, τῶν Τραπεζῶν, τῶν Ἀσφαλειῶν καὶ τῶν Μεταφορῶν. Ἡ Σχολὴ προσπαθεῖ διὰ τοῦ τρόπου τούτου νὰ συνδυάσῃ κατὰ τὸν καλύτερον τρόπον τὴν θεωρητικὴν μόρφωσιν καὶ τὴν πρακτικὴν κατάρτισιν τῶν σπουδαστῶν. Σημειωτέον ὅτι εἰς ἀπάσας τὰς ἀνωτάτας σχολὰς ἐμπορικῆς μορφώσεως ἔχει προστεθῆ τὸ μάθημα τοῦτο καὶ ἔχει καταταχθῆ ὑπὸ τὸν τίτλον : «Technique des affaires» ὡς κύριον τμῆμα τοῦ σχετικοῦ προγράμματός.

Ὅβτω πως κατὰ τὸ λήξαν ἔτος ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν ΑΣΟ καὶ ΕΕ ἐδιδάχθησαν τὰ κάτωθι οἰκονομικῆς φύσεως μαθήματα :

	ΑΣΒΣ	ΑΣΟ καὶ ΕΕ
Πολιτικὴ Οἰκονομία	5	5
Οἰκονομικὴ Ἱστορία	1	5
Δημοσίᾳ Οἰκονομία	5	5
Ἰδιωτικὴ Οἰκονομία	3	5
Τεχνικὴ Οἰκονομικοῦ βίου *	4	—
Ὁργάνωσις	6	—
Οἰκονομικὴ Γεωγραφία	2	5
Στατιστικὴ	3	—

ΤΑ ΝΟΜΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Δημόσιαι τινὲς Ὑπηρεσίαι διετύπωσαν τὴν ἄποψιν ὅτι δὲν παρέχει ἀρτίαν ναμικὴν μόρφωσιν ἡ Σχολὴ μας, ἕξ οὗ καὶ αἱ ἀντιρροήσεις τῶν ἐπὶ τῆς καταλήψεως ὑπὸ τῶν πτυχιούχων τῆς ὠρισμένων δημοσίων θέσεων. Ἡ Σχολὴ μας δὲν εἶναι Νομικὴ Σχολή, οὐδὲ προπαρασκευάζει σπουδαστὰς διὰ τὴν Νομικὴν Σχολήν, ὡς συμβαίνει μὲ τι-

* Τὴν στιγμὴν καθ' ἣν ἐκτυποῦται τὸ παρὸν πληροφοροῦμεθα εὐχαρίστως ὅτι ἡ ΑΣΟ καὶ ΕΕ ἐπέτυχε τὴν ἰδρυσιν ἕδρας «Στατιστικῆς» καὶ ζητεῖ ἐπίσης τὴν ἰδρυσιν ἕδρας τεχνικῆς τοῦ οἰκονομικοῦ βίου ὑπὸ τὸν τίτλον «Τεχνικὴ τῶν Συναλλαγῶν». Ἐπίσης ἡ ΑΣΟ καὶ ΕΕ ζητεῖ τὴν προσθήκην ὡς μαθήματος τοῦ «Φορολογικοῦ Δικαίου».

νας άλλας Σχολάς, τῶν ὁποίων οἱ πτυχιούχοι δύνανται νὰ ἐγγραφοῦν εἰς τὸ Γ' ἔτος τῆς Νομικῆς Σχολῆς. Ἡ Σχολή μας εἶναι ἀνεξάρτητος, αὐτοτελῆς καὶ ἄρτιος ἐκπαιδευτικὸς ὄργανισμὸς, εἰδικοὺς σκοποὺς ἐπιδιώκων, διὸ καὶ πάντοτε ἀπέρριψε πᾶσαν πρότασιν ὅπως ἐπιδιωχθῆναι νὰ δύνανται οἱ πτυχιούχοί της νὰ ἐγγράφονται εἰς τὴν Νομικὴν Σχολήν, τοῦθ' ὅπερ ἄλλως τε ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ θὰ ἐδέχετο ἡ Νομικὴ Σχολή.

Ἡ Σχολή μας ὑπερηφανεύεται διότι, μὲ βάσιν τὸν ἐκπαιδευτικὸν της σκοπὸν, παρέχει μίαν ἐπαρκῆ ἐνημέρωσιν εἰς τοὺς σπουδαστάς της περὶ τῶν κανόνων ὑφ' οὓς εἶναι ὀργανωμένη ἡ Πολιτεία καὶ ὑφ' οὓς λειτουργεῖ ἡ κοινωνικὴ καὶ οἰκονομικὴ ζωή.

Πρὸς πλήρη κατανόησιν τούτου ὑπενθυμίζομεν τὰς διαφορὰς τῆς Σχολῆς μας πρὸς τὴν παρομοίαν πρὸς αὐτὴν Α.Σ.Ο. καὶ Ε.Ε. Οὕτω ἡ Σχολή μας ἔχει:

1	ἔδραν Δημοσίου Δικαίου	μὲ	2	ὥρας	διδασκαλίας
1	» Ἰδιωτικοῦ	»	5	»	»
1	» Ἐμπορικοῦ	»	5	»	»

ἐνῶ ἡ Α.Σ.Ο. καὶ Ε.Ε. ἔχει:

3	ἔδρας Δημοσίου Δικαίου	μὲ	15	ὥρας	»
2	» Ἰδιωτικοῦ	»	10	»	»
1	» Ἐμπορικοῦ	»	5	»	»

Ἡ Σχολή μας ἐπὶ πλέον ἔχει μίαν ἔδραν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς καὶ Ἐργατικοῦ Δικαίου, ἀλλὰ δεόν νὰ τονισθῆναι ὅτι ἡ διδασκαλία τοῦ μαθήματος τούτου ὑπάγεται ὄχι εἰς τὸν κύκλον τῶν Νομικῶν Μαθημάτων ἀλλ' εἰς τὸν κύκλον τῶν Μαθημάτων τοῦ Ἀνθρωπίνου παράγοντος, κατὰ τὴν σύγχρονον ἀντίληψιν ἐπὶ τῶν προβλημάτων τούτων.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω φαίνεται σαφῶς ὅτι ἡ νομικὴ μόρφωσις ἐν τῇ Σχολῇ μας κατὰ τὸ Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1953)54 ὑπῆρξε, συγκριτικῶς πρὸς τὴν ἑπὶ τῆς Α.Σ.Ο. καὶ Ε.Ε. παρεχομένην, περιορισμένη, ἐντὸς τῶν πλαισίων πάντως μιᾶς ἄρτιας ἐνημερώσεως τῶν σπουδαστῶν. Ἐπὶ πλέον τυχὸν ὥραι—πλὴν μιᾶς ἢ ὁποῖα εἶναι ἀπαραίτητος διὰ τὸ Δημοσίον Δίκαιον—θὰ ἀπετέλουν ἀναντιρρήτως ἄσκοπον φόρτον καὶ πάντως ἡ διδασκαλία κατ' ἀνάγκην θὰ ἐξήρχετο τῶν ὁρίων τοῦ σκοποῦ τῆς Σχολῆς, ὅπως καὶ ἀντιθέτως οἰαδήποτε, καὶ ἡ ἐλαχίστη, μείωσις τῶν ὡρῶν διδασκαλίας θὰ ἀπέβαινε εἰς ἐμφανῆ βλάβην τῶν σπουδαζόντων, ἀπαράδεκτον ἀναντιρρήτως.

Τὰ ΝΕΑ τῆς Α.Σ.Β.Σ.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΗ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΤΗΣ ΑΝΩΤΕΡΑΣ ΣΧΟΛΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Ἔτος Γ' 1955/6	Δραχμὴ 1	Τεύχος 13
----------------	----------	-----------

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 1955 - 56

Ὅπως κατ' ἔτος, τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ἐνέκρινε, κατόπιν μακροῦς εἰσηγήσεως τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Σχολῆς καὶ μετὰ συνεννόησιν μετὰ τῶν Καθηγητῶν τῆς καὶ τῆς Γραμματείας, τὸ κάτωθι «Πρόγραμμα Ἔργασιων» 1955—56. Εἰς μίαν ἐποχὴν ποὺ ὁ προγραμματισμὸς γίνεται βάσις τῆς κοινωνικῆς ζωῆς, ἀποτελεῖ διὰ τὴν Σχολὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἐργάζεται, ὄχι μοιραίως καὶ τυχαίως, ἀλλὰ βάσει προγράμματος καθοριζομένου εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους. Τοῦτο εἶναι πολὺν περισσώτερον ἀπαραίτητον δι' ἓν Ἰδρυμα διδάσκον καὶ παραγνδίζον τὸν προγραμματισμὸν καὶ τὴν ἐργάνωσιν τῆς ἐργασίας, διὰ τὴν ἀξηπαυσιμένης προσπάθειάς μας νὰ μορφώσωμεν τοὺς νέους μας, νὰ ἀναπτύξωμεν τὸ πνεῦμα τῶν καὶ νὰ κερδίσωμεν τὴν ψυχὴν τῶν εἰς ἓν ἔργον, τοῦ ὁποίου μοναδικὸς σκοπὸς εἶναι ἡ δημιουργία μιᾶς καλύτερας Ἑλληνικῆς Νεολαίας.

Σεπτέμβριος 1955

- 1 Πέμπτη.— Ἐναρξίς τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ Ἔτους.
- 2 Παρασκευή.— Ἀνακοίνωσις προγράμματος τμηματικῶν ἐξετάσεων (Β' περιόδου).
- 3 Σάββατον.— Ἐναρξίς προθεσμίας πρὸς ὑποβολὴν δηλώσεων συμμετοχῆς εἰς τὰς τμηματικὰς ἐξετάσεις (Β' περιόδου).
- 8 Πέμπτη.— Λήξις προθεσμίας ὑποβολῆς μελετῶν Πτυχιακῶν ἐξετάσεων (Α' Περιόδου).
- 9 Παρασκευή.— Α' Συνεδρίασις τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τῆς Σχολῆς.
- 12 Δευτέρα.— Α' Συνεδρία τῆς ὀλομελείας τῶν καθηγητῶν τῆς Σχολῆς. Ἐκλογὴ Δ) τοῦ τῆς Σχολῆς.
- 13 Τρίτη.— Ἀνακοίνωσις προγράμματος τῶν εἰσιτηρίων ἐξετάσεων.
- 14 Τετάρτη.— Λήξις τῆς προθεσμίας πρὸς ὑποβολὴν δηλώσεων συμμετοχῆς εἰς τὰς τμηματικὰς ἐξετάσεις. (Β' Περιόδου).

- 18 Κυριακή.— "Εναρξίς Τμηματικῶν Ἐξετάσεων Α' περιόδου.
 20 Τρίτη.— Β' Συνεδρίασις τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τῆς Σχολῆς.
 27 Τρίτη.— Γ' Συνεδρίασις τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τῆς Σχολῆς.

Ὀκτώβριος 1955

- 1 Σάββατον.— "Εναρξίς προθεσμίας πρὸς ὑποβολὴν δηλώσεων συμμετοχῆς εἰς τὰς εἰσιτηρίου ἐξετάσεις.
 6 Πέμπτη.— Ἀνακοίνωσις προγράμματος Πτυχιακῶν ἐξετάσεων (Α' περίοδου).
 7 Παρασκευή.— Λήξις προθεσμίας πρὸς ὑποβολὴν δηλώσεων συμμετοχῆς εἰς τὰς εἰσιτηρίου ἐξετάσεις.
 9 Κυριακή.— Εἰσιτήριοι ἐξετάσεις.
 12 Τετάρτη.— Λήξις Τμηματικῶν Ἐξετάσεων (Β' νέας περιόδου).
 12 Τετάρτη.— "Εναρξίς προθεσμίας ὑποβολῆς αἰτήσεων πρὸς συμμετοχὴν εἰς τὰς Πτυχιακὰς ἐξετάσεις (Α' Περίοδου).
 — "Εναρξίς μαθημάτων.
 15 Σάββατον.— Ἀνακοίνωσις τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν εἰσιτηρίων ἐξετάσεων.
 17 Δευτέρα.— Β' Συνεδρία Ὀλομελείας τῶν Καθηγητῶν τῆς Σχολῆς.
 18 Τρίτη.— Λήξις προθεσμίας ὑποβολῆς αἰτήσεων πρὸς συμμετοχὴν εἰς τὰς Πτυχιακὰς ἐξετάσεις (Α' Περίοδου).
 22 Σάββατον.— Δ' Συνεδρίασις τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τῆς Σχολῆς.
 23 Κυριακή.— Πεδίον Ἄρεως — Μνημεῖον Ἱερολοχιτῶν — Ἡρώες τοῦ 21 — Ἐκκλησιασμός εἰς Ἱ. Ν. Ταξιαρχῶν — Γήπεδον Πανελληνίου Γυμν. Συλλόγου — Προπόνησις ὁμάδος παρελάσεως.
 23 Κυριακή.— "Εναρξίς τῶν Πτυχιακῶν ἐξετάσεων (Α' Περίοδου).
 26 Τετάρτη.— Ἀργία λόγῳ ἑθνικῆς ἑορτῆς.
 25 Τρίτη.— "Εναρξίς ὑποβολῆς δηλώσεων συμμετοχῆς εἰς τὰς Προαγωγικὰς Ἐξετάσεις τοῦ Κ.Σ.Ε.
 27 Πέμπτη.— Παρέλασις ὁμάδος τῆς Σχολῆς πρὸ τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου μετὰ τῶν Ἀνωτάτων Σχολῶν. Πανηγυρικὸς ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ κ. Ε. Μαργαρίτη.
 28 Παρασκευή.— Ἀργία λόγῳ ἑθνικῆς ἑορτῆς.
 30 Κυριακή.— Προσκύνημα Ἀκροπόλεως—Προπύλαια, Ν. Ἀπτέρου Νέκης—Πινακοθήκη—Ἐρεχθεῖον—Παρθενῶν—Πανόραμα Ἀθηνῶν—Προσανατολισμός. Ξεναγὸς ἢ κ. Μαρίκα Βελουδίου (ξεναγὸς τοῦ ἑθνικοῦ Ἰδρύματος).

Νοέμβριος 1955

- 1 Τρίτη.— "Εναρξίς ὑποβολῆς δηλώσεων συμμετοχῆς εἰς τὰς Ξισαγωγικὰς Ἐξετάσεις τοῦ Κ.Σ.Ε.
 2 Τετάρτη.— Θέατρον Διονύσου—Ἀσκληπιεῖον—Ὠδεῖον Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ—Μνημεῖον Φιλοπάππου—Λόφος Πνυκός. Ξεναγὸς ἢ Μαρίκα Βελουδίου.

- 3 Πέμπτη.— Λήξις ύποβολής δηλώσεων συμμετοχής εις τās Προαγωγικās Έξετάσεις του Κ.Σ.Ε.
- 4 Παρασκευή.— Προαγωγικαί Έξετάσεις τών Σπουδαστών του Α' Έτους του Κ.Σ.Ε.
- 4 Παρασκευή.— Α' Συνεδρίασις Διδακτικής Έπιτροπής του Κ.Σ.Ε.
- 6 Κυριακή.— Κεραμεικός—Δίπυλον—Μουσειον. Ξεναγός ή κ. Μαρ. Βελουδίου.
- 7 Δευτέρα.— Έναρξις μαθημάτων του Κ.Σ.Ε. του Β' έτους.
- 9 Τετάρτη.— Αρχαία Άγορά—Μουσειον—Στοά Άττάλου—Ν. Ηφαίστου (Θησειον). Ξεναγός ή κ. Μαρ. Βελουδίου.
- 12 Σάββατον.— Λήξις ύποβολής δηλώσεων συμμετοχής εις τās Εισαγωγικās Έξετάσεις του Κ.Σ.Ε.
- 13 Κυριακή.— Εισαγωγικαί έξετάσεις τών ύποψηφίων διά τó Α' Έτος του Κ.Σ.Ε.
- 13 Κυριακή.— Παληά Άθήνα (Πλάκα)—Μνημείον Λυσικράτους—Οικία Μακρη, Κόρης Άθηνών—Α' Πανεπιστήμιον—Μετόχιον Παναγιού Τάφου—Σπήλαιον Άγραύλου. Ξεναγός ή κ. Μαρ. Βελουδίου.
- 14 Δευτέρα.— Έναρξις μαθημάτων του Α' έτους του Κ.Σ.Ε.
- 14 Δευτέρα.— Λήξις Πτυχιакών Έξετάσεων (Α' Περίοδου).
- 16 Τετάρτη.— Ωρολόγιον Κυρρήστου — Ρωμαϊκή Άγορά—Μουσειον Διακοσμητικών Τεχνών — Οικία Κας Χατζήμιχάλη. Ξεναγός κ. Μαρ. Βελουδίου του Έθν. Ίδρύματος.
- 18 Παρασκευή.— Β' Συνεδρίασις Διδακτικής Έπιτροπής του Κ.Σ.Ε.
- 19 Σάββατον.— Ανακοίνωσις άποτελεσμάτων τών τμηματικών έξετάσεων.
- 20 Κυριακή.— Στάδιον—Ν. Όλυμπίου Διός—Καλλιρρόη—Κυνόσαργες. Ξεναγός ή κ. Μαρ. Βελουδίου.
- 21 Τετάρτη.— Α' Όμιλία κ. Μαρ. Βελουδίου εις Αΐθουσαν Έθν. Ίδρύματος (Φιλελλήνων 4) περι Δελφών (διά τούς Σπουδαστάς του Α' έτους).
- 23 Τετάρτη.— Ίερά όδος—Έλαια Πλάτωνος—Ν. Δαφνίου (ψηφιδωτά) Ξεναγός ή κ. Μαρ. Βελουδίου.
- 26 Σάββατον.— Ανακοίνωσις τών άποτελεσμάτων τών επί πτυχίω έξετάσεων.
- 27 Κυριακή.— Κολωνός—Άκαδημία Πλάτωνος. Ξεναγός ή κ. Μαρ. Βελουδίου.
- 29 Τρίτη.— Φιλικόν γεϋμα τών μελων του Διοικητικοϋ Συμβουλίου, τών διδασκόντων και τών ύπαλλήλων της Σχολής.
- 30 Τετάρτη.— Λήξις προθεσμίας έγγραφής νεοεισαχθέντων σπουδαστών.

Δεκέμβριος 1955

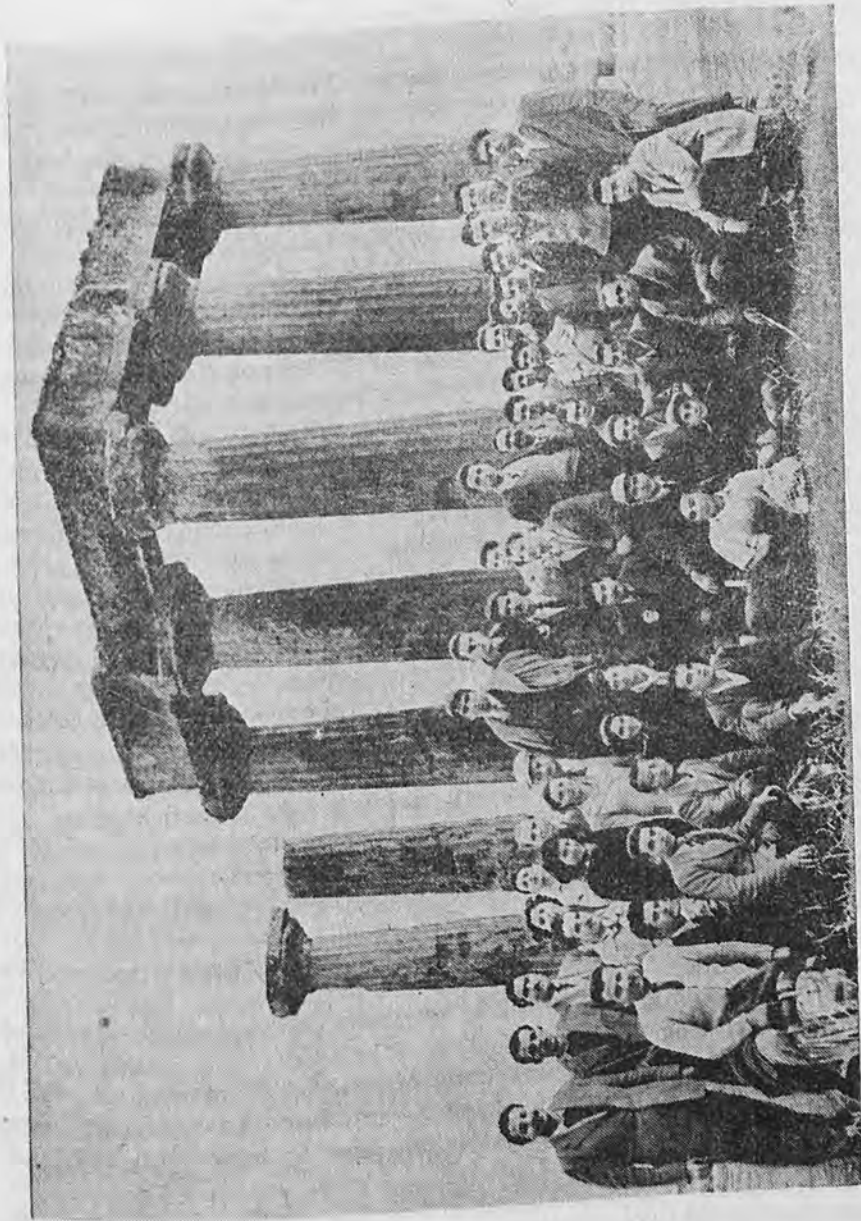
- 2 Παρασκευή.— Γ' Συνεδρίασις Διδακτικής Έπιτροπής του Κ.Σ.Ε.
- 4 Κυριακή.— Αρχαιολογικόν Μουσειον Άθηνών. Ξεναγός ή κ. Μαρ. Βελουδίου.
- 5 Δευτέρα.— Επιτόπιον μάθημα εις την Μηχανογραφικήν Ύπηρεσίαν

- τραί—Πύργος—'Ολυμπία, Πενθήμερος έκδρομή δι' αὐτοκινήτου.
- 3 Τρίτη.—'Εναρξίς προθεσμίας πρὸς ὑποβολὴν αἰτήσεως πρὸς συμμετοχὴν εἰς τὰς συμπληρωματικὰς τμηματικὰς ἐξετάσεις.
- 5 Πέμπτη.—'Λήξις τῆς προθεσμίας διὰ τὴν ὑποβολὴν αἰτήσεων συμμετοχῆς εἰς τὰς συμπληρωματικὰς τμηματικὰς ἐξετάσεις.
- 6 Παρασκευή.—'Λήξις εἰσιτηρίων ἐξετάσεων Ἀξιωματικῶν ΣΕΜ.
- 7 Σάββατον.—'Φιλικὸν γεῦμα Καθηγητῶν τῆς Σχολῆς.
- 8 Κυριακή.—'Εναρξίς συμπληρωματικῶν τμηματικῶν ἐξετάσεων.
- 8 Κυριακή.—'Β' Ἐπίσκεψις Ἀκροπόλεως, Ξεναγὸς ἡ κ. Μαρ. Βελουδίου.
- 9 Δευτέρα.—'Επανάληψις μαθημάτων.
- 10 Τρίτη.—'Επιτόπιον μάθημα εἰς Πανελλήνιον Συνομοσπονδίαν Γεωργ. Συνεταιρισμῶν ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Καθηγητοῦ κ. Κ. Λεοντίδη.
- 11 Τετάρτη.—'Β' ὁμιλία κ. Μ. Βελουδίου εἰς αἴθουσαν Ἐθν. Ἰδρύματος (Φιλελλήνων 4) περὶ Ἀργολίδος, Ἀρχ. Κορίνθου, Μυκηνῶν, Ἄργους.
- 11 Τετάρτη.—'Α' Συγκέντρωσις Ὀμίλου Σπουδαστῶν καὶ Πτυχιούχων ὑπὲρ τῆς Πανευρώπης. Ὀμιλητὴς ὁ Καθηγητὴς κ. Ι. Φράγκος μὲ θέμα «Ἡ Εὐρωπαϊκὴ Τελωνειακὴ Ἐνωσις».
- 12 Πέμπτη.—'Εορτασμὸς τῆς «Πρωτοχρονιάς». Κόψιμο τῆς πίττας—'Εορτὴ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν Ἰ. Συναδινοῦ.
- 12 Πέμπτη.—'Επιτόπιον μάθημα εἰς τὴν Μηχανογραφικὴν Ὑπηρεσίαν τοῦ Ἰδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Καθ. κ. Ἰω. Χρυσόχοῦ καὶ τῆ συμμετοχῆ τοῦ κ. Κλ. Μπανταλούκα. (Ἐπίσκεψις α' ὁμάδος).
- 14 Σάββατον.—'Επιτόπιον μάθημα εἰς τὴν Μηχανογραφικὴν Ὑπηρεσίαν τοῦ Ἰδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Καθ. κ. Ἰω. Χρυσόχοῦ καὶ τῆ συμμετοχῆ τοῦ κ. Κλ. Μπανταλούκα. (Ἐπίσκεψις β' ὁμάδος).
- 15 Κυριακή.—'Λήξις συμπληρωματικῶν Τμηματικῶν ἐξετάσεων.
- 15 Κυριακή.—'Καισαριανὴ—Καλοπούλα (Πηγὴ)—'Ἀστέρι—'Ἅγιος Ἰωάννης Κυνηγὸς (Σχολὴ Φιλοσόφων)—'Ἀγ. Παρασκευή. Ξεναγὸς ἡ κ. Μ. Βελουδίου.
- 16 Δευτέρα.—'Λήξις προθεσμίας ὑποβολῆς μελετῶν ὑποψηφίων ἐπὶ πτυχίῳ. (Β' Περίοδος).
- 17 Τρίτη.—'Στ' Συνεδρίασις τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τῆς Σχολῆς.
- 17 Τρίτη.—'Επίσκεψις εἰς τὸ Χρηματιστήριον Ἀθηνῶν ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Καθηγητοῦ κ. Στρ. Παπαϊωάννου.
- 18 Τετάρτη.—'Γ' ὁμιλία κ. Εὐελπίδη καὶ ἐπίδειξις ἐγχρώμου κινηματογραφικῆς ταινίας «Τὰ νησιά τῆς Ἑλλάδος». Αἴθουσα Ἐθν. Ἰδρύματος, Φιλελλήνων 4.
- 18 Τετάρτη.—'Επιτόπιον μάθημα εἰς τὴν Μηχανογραφικὴν Ὑπηρεσίαν τοῦ Ἰδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Καθ. κ. Ἰω. Χρυσόχοῦ καὶ τῆ συμμετοχῆ τοῦ κ. Κλ. Μπανταλούκα. (Ἐπίσκεψις γ' ὁμάδος).
- 18 Τετάρτη.—'Προβολὴ μορφωτικῆς ταινίας βιομηχανικοῦ περιεχομένου

- εὐγενῶς προσφερθείσης ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Κέντρου Παραγωγικότητος.
- 20 Παρασκευή.— Ε' Συνεδρίασις Διδακτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κ.Σ.Ε.
- 20 Παρασκευή.— Β' Διάλεξις ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ τῆς Σχολῆς κ. Π. Κουβέλη, Γεν. Δ)τοῦ Ἐθνικῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας, με θέμα : «Συντήρησις Φυσικῶν Πόρων».
- 21 Σάββατον.— Ἐπιτόπιον μάθημα εἰς τὴν Μηχανογραφικὴν Ὑπηρεσίαν τοῦ Ἰδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Καθ. κ. Ἰω. Χρυσοχοῦ καὶ τῆ συμμετοχῆ τοῦ κ. Κλ. Μπανταλούκα. (Ἐπίσκεψις δ' ομάδος).
- 22 Κυριακή.— Ἀρχαιολογικὸν Μουσεῖον Πειραιῶς—Ἐθν. Ναυτ. Μουσείον. Ξεναγὸς ἡ κ. Μαρ. Βελουδίου.
- 23 Δευτέρα.— Ἀνακοίνωσις τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν συμπληρωματικῶν τμηματικῶν ἐξετάσεων.
- 24 Τρίτη.— Ἐπίσκεψις εἰς τὴν Συνεταιριστικὴν Ἐνωσιν Καπνοπαραγωγῶν Ἑλλάδος (ΣΕΚΕ) ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Καθ. κ. Κ. Λεοντίδη.
- 25 Τετάρτη.— Γ' Τακτικὴ Συνεδρία τῆς ὀλομελείας τῶν καθηγητῶν τῆς Σχολῆς.
- 25 Τετάρτη.— Γ' ὁμιλία κ. Μαρ. Βελουδίου εἰς αἴθουσαν Ἐθν. Ἰδρύματος (Φιλελλήνων 4) περὶ Ὀλυμπίας.
- 25 Τετάρτη.— Ἐπιτόπιον μάθημα εἰς τὴν δημοσιογραφικὴν καὶ ἐκδοτικὴν ἐπιχείρησιν «Ἡ Ναυτεμπορικὴ», πρὸς ἐπίδειξιν τοῦ μηχανισμοῦ ἐκδόσεως ἡμερησίου, τῶν ἐγκαταστάσεων τῆς, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Καθ. κ. Ἰω. Χρυσοχοῦ καὶ τῆ συμμετοχῆ τοῦ κ. Κλ. Μπανταλούκα. (Ἐπίσκεψις α' ομάδος).
- 28 Σάββατον.— Ἐπιτόπιον μάθημα εἰς τὴν δημοσιογραφικὴν καὶ ἐκδοτικὴν ἐπιχείρησιν «Ἡ Ναυτεμπορικὴ», πρὸς ἐπίδειξιν τοῦ μηχανισμοῦ ἐκδόσεως ἡμερησίου, τῶν ἐγκαταστάσεων τῆς, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Καθ. κ. Ἰω. Χρυσοχοῦ καὶ τῆ συμμετοχῆ τοῦ κ. Κλ. Μπανταλούκα. (Ἐπίσκεψις β' ομάδος).
- 29 Κυριακή.— Ἐθνικὴ Πινακοθήκη εἰς μέγαρον Ζαπτείου. Ἔργα Γκούζη, Λύτρα, Θεοτοκοπούλου (Γκρέκο). Ὁμιλητὴς ὁ κ. Καλλιγᾶς, Δ)τῆς Ἐθν. Πινακοθήκης.
- 30 Δευτέρα.— Ἐπὶ τῆ ἑορτῇ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν ἀργία καὶ ὁμιλία τοῦ Καθ. κ. Γ. Ξυνοπούλου με θέμα : «Ἡ οἰκονομία καὶ ἡ ἰδιοκτησία ὑπὸ τὸ φῶς τοῦ Χριστιανισμοῦ».
- 30 Δευτέρα.— Λήξις τῆς προθεσμίας ἐγγραφῆς τῶν παλαιῶν σπουδαστῶν ἐπιτυχόντων εἰς τὰς συμπληρωματικὰς ἐξετάσεις.
- 31 Τρίτη.— Ἐπίσκεψις εἰς τὴν Α.Ε. ζυθοποιίας «Κάρολος Φίξ» ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Καθ. κ. Ε. Συνοδινοῦ.

Φεβρουάριος 1956

- 1 Τετάρτη.— Β' Συγκέντρωσις Ὁμίλου Σπουδαστῶν καὶ Πτυχιούχων ὑπὲρ τῆς Πανευρώπης. Ὁμιλητὴς ὁ κ. Κώστας Στρ. Παπαϊωάννου μὲ θέμα «Ἡ Εὐρώπη στὴν ὥρα τῆς πλανητικῆς ἱστορίας».
- 1 Τετάρτη.— Προβολὴ μορφωτικῆς ταινίας βιομηχανικοῦ περιεχομένου εὐγενῶς προσφερθείσης ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Κέντρου Παραγωγικότητος.
- 1 Τετάρτη.— Ἐπιτόπιον μάθημα εἰς τὴν δημοσιογραφικὴν καὶ ἐκδοτικὴν ἐπιχείρησιν «Ἡ Ναυτεμπορικὴ», πρὸς ἐπίδειξιν τοῦ μηχανισμοῦ ἐκδόσεως ἐφημερίδος, τῶν ἐγκαταστάσεων, τῶν γραφείων καὶ τῶν τυπογραφικῶν καὶ λοιπῶν ἐγκαταστάσεών της, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Καθ. κ. Ἰω. Χρυσόχοῦ καὶ τῆ συμμετοχῆ τοῦ κ. Κλ. Μπανταλούκα. (Ἐπίσκεψις γ' ὁμάδος).
- 1 Τετάρτη.— Κινηματογραφικὴ προβολὴ ἐκπαιδευτικοῦ περιεχομένου. (Διὰ τοὺς Σπουδαστὰς τοῦ Α' ἔτους).
- 4 Σάββατον.— Ἐπιτόπιον μάθημα εἰς Αὐτόνομον Ὄργανισμὸν Ἑλληνικοῦ Καπνοῦ ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Καθ. κ. Κ. Λεοντίδη.
- 4 Σάββατον.— Ἐπιτόπιον μάθημα εἰς τὴν δημοσιογραφικὴν καὶ ἐκδοτικὴν ἐπιχείρησιν «Ἡ Ναυτεμπορικὴ», πρὸς ἐπίδειξιν τοῦ μηχανισμοῦ ἐκδόσεως ἐφημερίδος, τῶν ἐγκαταστάσεων, τῶν γραφείων καὶ τῶν τυπογραφικῶν καὶ λοιπῶν ἐγκαταστάσεών της, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Καθ. κ. Ἰω. Χρυσόχοῦ καὶ τῆ συμμετοχῆ τοῦ κ. Κλ. Μπανταλούκα. (Ἐπίσκεψις δ' ὁμάδος).
- 4 Σάββατον.— Λήξις τοῦ Α' Ἀκαδημαϊκοῦ ἑξαμήνου.
- 5 Κυριακὴ.— Ἀρχαιότητες Ἐλευσίνος—Ν. Δήμητρας—Μουσεῖον—Ξεναγὸς ἡ Κα Μαρ. Βελουδίου. Ἐπίσκεψις Ἀποθηκῶν Ἐλαιουργικῆς.
- 6 Δευτέρα.— Ἐναρξις τοῦ Β' Διδακτικοῦ ἑξαμήνου.
- 7 Τρίτη.— Ἐπιτόπιον μάθημα εἰς τὸν Οἶκον Ὄργανώσεως «Π. Σολομὸς καὶ Σία», πρὸς ἐπίδειξιν τῶν γραφομηχανῶν, ὑπολογιστικῶν μηχανῶν, λογιστικῶν μηχανῶν, πολυγράφων, μηχανῶν ἐκτυπώσεως διευθύνσεων, συστημάτων ταξιθετήσεως κλπ., ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Καθ. κ. Ἰω. Χρυσόχοῦ καὶ τῆ συμμετοχῆ τοῦ κ. Κλ. Μπανταλούκα. (Ἐπίσκεψις α' ὁμάδος).
- 8 Τετάρτη.— Κινηματογραφικὴ προβολὴ ἐκπαιδευτικοῦ περιεχομένου (Διὰ τοὺς Σπουδαστὰς τοῦ Α' ἔτους).
- 11 Σάββατον.— Ἐπιτόπιον μάθημα εἰς ἐταιρείαν «Χαρίλαος καὶ Καυελλόπουλος» εἰς Ἐλευσίνα, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ καθηγητοῦ κ. Δ. Παπαδημητρίου.
- 11 Σάββατον.— Ἐπιτόπιον μάθημα εἰς τὸν Οἶκον Ὄργανώσεως «Π. Σολομὸς καὶ Σία» πρὸς ἐπίδειξιν τῶν γραφομηχανῶν, ὑπολογιστικῶν μηχανῶν, λογιστικῶν μηχανῶν, πολυγράφων, μηχανῶν ἐκτυπώσεως διευθύνσεων, συστημάτων ταξιθετήσεως κλπ. ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Καθ. κ. Ἰω. Χρυσόχοῦ καὶ τῆ συμμετοχῆ τοῦ κ. Κλ. Μπανταλούκα. (Ἐπίσκεψις β' ὁμάδος).

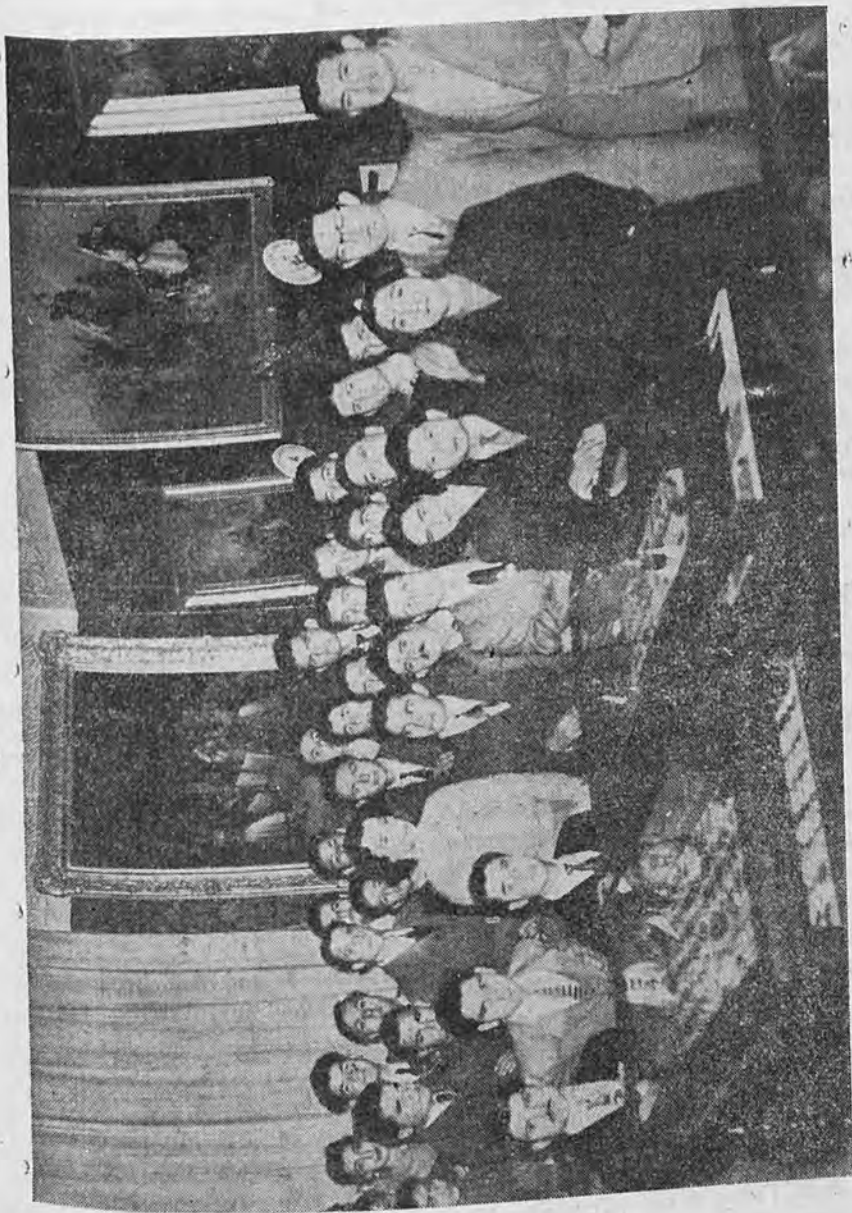

Ἐκδρομὴ σπουδαστῶν εἰς τὸν Ναὸν τῆς Ἀφαίας

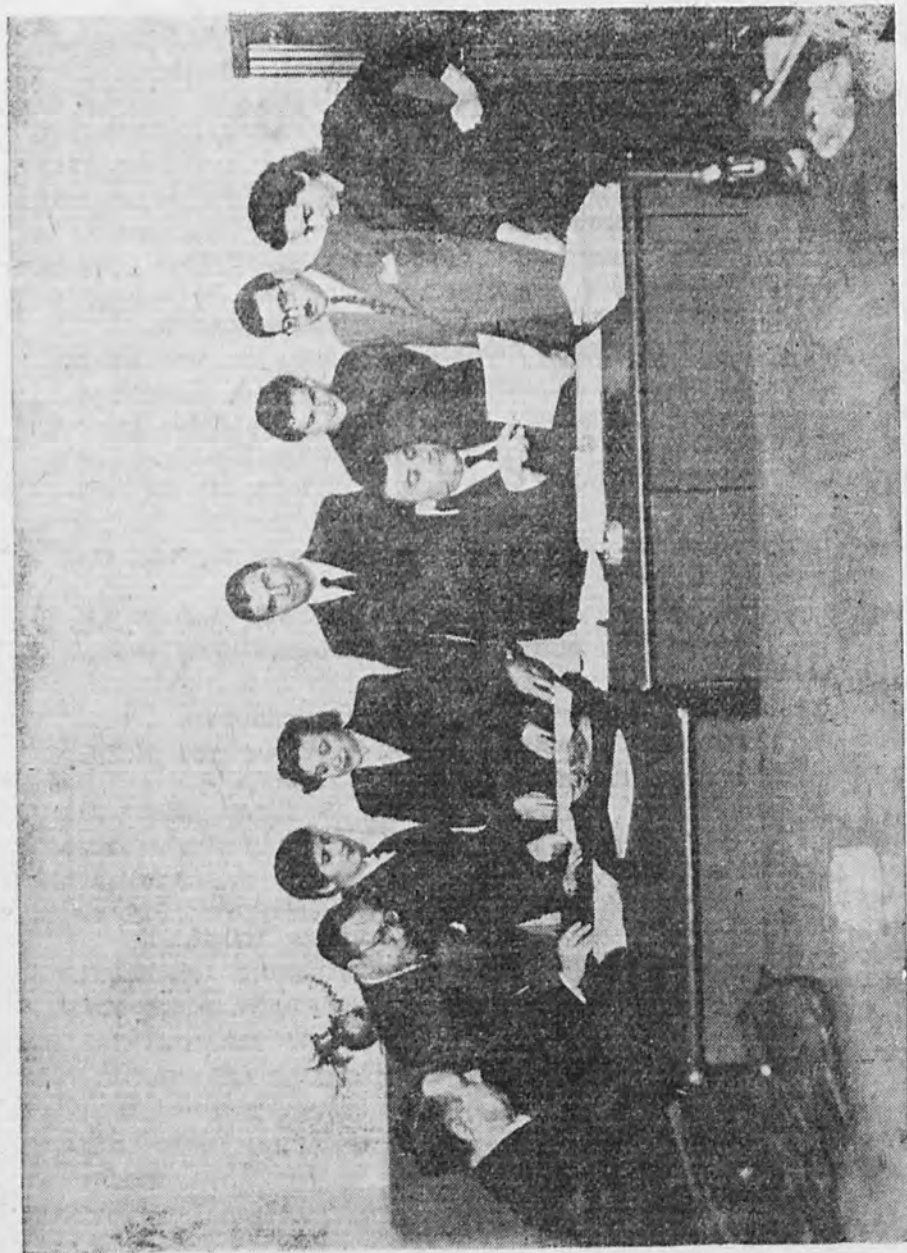
- ταιρισμῶν Διαχειρίσεως Ἐγχωρίων Προϊόντων (Κ.Υ.Δ.Ε.Π.) καὶ ἀκολούθως εἰς τὰς ἐν Πειραιεῖ ἐγκαταστάσεις, ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ Καθ. κ. Κ. Λεοντίδη.
- 21 Τετάρτη.— Συγκέντρωσις εἰς τὸ Πανεπιστημιακὸν Γυμναστήριον. Προετοιμασία παρελάσεως. Ἐπιλογή καὶ προπόνησις ομάδος παρελάσεως.
- 22 Πέμπτη.— Λήξις τῶν Πτυχιακῶν ἐξετάσεων (Β' περιόδου).
- 23 Παρασκευή.— Ἐπιτόπιον μάθημα εἰς Α.Ε. Ζυθοποιίας «Κ. Φίξ» ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τοῦ Καθηγητοῦ κ. Συνοδινοῦ.
- 24 Σάββατον.— Πανηγυρική ὁμιλία ἐπὶ τῇ ἐπετειῶ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως ὑπὸ τοῦ Καθ. κ. Σ. Ἀγαπητίδη, μὲ θέμα «Τὸ νέα Ἐθνικά Ἰδανικά».
- 24 Σάββατον. — Ἀνακοίνωσις ἀποτελεσμάτων τῶν Ἐξετάσεων ἑνὸς μαθήματος.
- 24 Σάββατον.— Παρέλασις τῶν σπουδαστῶν μετὰ τῶν λοιπῶν Ἀνωτάτων Σχολῶν πρὸ τοῦ μνημείου τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου ἐπὶ τῇ Ἑθνικῇ ἑορτῇ.
- 27 Τρίτη.— Ἐπιτόπιον μάθημα εἰς Ἑταιρείαν «Ἀλέξανδρος Δεσύλλας» (καννάβευς, λούτης, σιζάλ) ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ Καθ. κ. Ε. Συνοδινοῦ.
- 28 Τετάρτη.— Προβολὴ μορφωτικῆς ταινίας βιομηχανικοῦ περιεχομένου εὐγενῶς προσφερθείσης ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Κέντρου Παραγωγικότητος.
- 29 Πέμπτη.— Ἐπίσκεψις εἰς Κέντρον Παραγωγικότητος.
- 30 Παρασκευή.— Ἡ Συεδρίασις Διδακτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κ.Σ.Ε.
- 31 Σάββατον.— Λήξις τῆς προθεσμίας καταβολῆς Γ' δόσεως τῶν διδάκτρων.
- 31 Σάββατον.— Ἀνακοίνωσις τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν πτυχιακῶν ἐξετάσεων (Β' Περιόδου).

Ἄπριλιος 1956

- 7 Σάββατον.— Ἐπίσκεψις εἰς τὴν Ἑταιρείαν Χημικῶν Προϊόντων καὶ Λιπασμάτων ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ Καθ. κ. Ε. Συνοδινοῦ.
- 7—8 Σάββατον—Κυριακή.— Κάλαμος—Ἀμφιάρειον—Ἄγ. Ἀπόστολοι—Ἄλιβέριον (Ἐπίσκεψις Θερμοηλεκτρικῶν Ἐργοστασίων Δ.Ε.Η. καὶ Λιγνιτωρυχείων. Ὁμιλητῆς Διευθυντῆς Δ.Ε.Η.)—Ἐρέτρια, Ὁμιλητῆς ὁ ἔφορος Ἀρχαιοτήτων κ. Θρεψιάδης—Χαλκίς, Θῆβαι. Συνοδεία τῶν Καθ. κ. κ. Λέτσα, Γιαννοπούλου, Σταυροπούλου.
- 8 Κυριακή.— Πάρνηθα—Σανστόριον—Ἄγ. Τριάδα—Καταφύγιον Ε.Ο.Σ.—Καραμπόλα.
- 13 Παρασκευή.— Ἡ Διάλεξις ὑπὸ Α. Κομινοῦ, τ. Γεν. Δ/ντοῦ Ὑπουργ. Συντονισμοῦ.
- 14 Σάββατον.— Ἐπίσκεψις εἰς Βιοτεχνικὸν Ἐπιμελητήριον Ἀθηνῶν ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ καθηγητοῦ κ. Στρ. Κ. Παπαϊωάννου.
- 14 Σάββατον.— Ἐπίσκεψις εἰς Ἐμπορικὸν Ἐπιμελητήριον Ἀθηνῶν ὑπὸ

Συγκέντρωσις εἰς τὴν Γενικὴν Συνομοσπονδίαν τῶν Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν

Οί συνεργάται του Γραφείου Έρευνών

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΩΝ μετά τῶν κ. κ. Καθηγητῶν

Ὡς καὶ κατὰ τὸ παρελθόν, καθωρίσθησαν αἱ κάτωθι ὥραι συνεντεύξεως μετὰ τῶν σπουδαστῶν, τελειοφίτων καὶ πτυχιούχων τῆς Σχολῆς. Συνιστάται θερμῶς εἰς τοὺς σπουδαστὰς νὰ ἐπωφεληθῶσι τῶν τοιούτων συνεντεύξεων, διὰ νὰ ἐπικοινωνήσουσιν μετὰ τῶν κ. κ. Καθηγητῶν καὶ νὰ ἀναπτύξουσιν τὰ ἐπιστημονικὰ τῶν ἐνδιαφέροντα καὶ νὰ ἐπιλύσουσιν διαφόρους ἀπορίας τῶν.

<i>Χ. Ἀγαλλόπουλος</i>	Τετάρτη	4-5
<i>Σ. Ἀγαπητίδης</i>	Δευτέρα	5-6
<i>Μ. Γεωργιάδης</i>	Σάββατον	6-7
<i>Γ. Γιαννόπουλος</i>	Σάββατον	5-6
<i>Δ. Δημητρακάκης</i>	Σάββατον	6-7
<i>Ν. Δελούκας</i>	Δευτέρα	6-7
<i>Π. Δερτιλῆς</i>	Σάββατον	6-7
<i>Ν. Θεοδώρου</i>	Τρίτη	8-9
<i>Α. Καλλιαβᾶς</i>	Πέμπτη	6-7
<i>Δ. Καμβυσίδης</i>	Πέμπτη	5-6
<i>Χ. Καραβᾶς</i>	Τρίτη	4-5
<i>Δ. Κόλιας</i>	Τρίτη	7-8
<i>Ἰ. Κουτσογιάννης</i>	Παρασκευὴ	4-5
<i>Α. Κυρκιλίτσης</i>	Τρίτη	6-7
<i>Π. Κουβέλης</i>	Τετάρτη	5-6
<i>Κ. Λεοντίδης</i>	Τετάρτη	5-6
<i>Φ. Λέτσας</i>	Δευτέρα	6-7
<i>Ε. Μαργαρίτης</i>	Τετάρτη	8-9
<i>Ε. Μελετιῆς</i>	Δευτέρα	7-8
<i>Κ. Μπανταλούκας</i>	Τρίτη	5-6
<i>Γ. Ξυνόπουλος</i>	Τετάρτη	5-6
<i>Σ. Παπαϊωάννου</i>	Δευτέρα	8-9
<i>Δ. Παπαδημητρίου</i>	Σάββατον	6-7
<i>Γ. Παπακώστας</i>	Πέμπτη	5-6
<i>Γ. Παυλίδης</i>	Τετάρτη	7-8
<i>Π. Πέριδικας</i>	Πέμπτη	8-9
<i>Κ. Σημαντήρας</i>	Παρασκευὴ	8-9
<i>Σ. Σταυρόπουλος</i>	Παρασκευὴ	6-7
<i>Ε. Συ οδινός</i>	Πέμπτη	3-4
<i>Ι. Φράγκος</i>	Τρίτη	6-7
<i>Ι. Χαλκιάκοπουλος</i>	Πέμπτη	7-8
<i>Ι. Χρυσοχοῦ</i>	Τρίτη	5-9

Οἱ κ. κ. Καθηγηταὶ δέχονται ὡσαύτως εἰς ἰδιαιτέρας ὥρας, ὀριζόμενας ὑπ' αὐτῶν, τοὺς ὑποψηφίους ἐπὶ πτυχίῳ διὰ τὴν περίπτωσιν τῆς συζητήσεως, ἐπεξεργασίας καὶ κριτικῆς τῶν κατὰ τὸν Ὀργανισμόν ὑποχρεωτικῶν μελετῶν καὶ ἐργασιῶν.

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Ὑπὸ τῶν κ.κ. Καθηγητῶν θὰ ὀρισθοῦν βραδύτερον αἱ ὥραι τῶν Φροντιστηριακῶν καὶ Πρακτικῶν Ἀσκήσεων, αἱ ὁποῖαι δύνανται νὰ γίνωνται ἢ κατὰ τὰς πρωϊνὰς ὥρας ἢ καὶ κατὰ τὰς ὥρας τῶν τακτικῶν μαθημάτων. Ἡ συμμετοχὴ τῶν σπουδαστῶν εἶναι ὑποχρεωτικὴ καὶ ἡ εἰς αὐτὰς ἐπίδοσις ἐπιπλεάζει σημαντικῶς τὴν βαθμολογίαν. Ἐπίσης ὑποχρεωτικὴ εἶναι ἡ ἐπίλυσις τῶν ἀσκήσεων, τῶν διδομένων εἰς τοὺς σπουδαστάς, ὅπως μὲ αὐτὰς ἀπασχοληθῶσι κατ' οἶκον.

ΛΟΓΙΣΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Ὑπὸ τοῦ Ἐπιμελητοῦ τῆς Λογιστικῆς κ. Χρίστου Κουμπούλου θὰ γίνωνται λογιστικαὶ ἐφαρμογαὶ καὶ θὰ ἐπιλύωνται λογιστικὰ προβλήματα κατὰ τὰς κάτωθι ὥρας :

Διὰ τοὺς σπουδαστάς τοῦ Α' ἔτους, ἐκάστην Τετάρτην καὶ Σάββατον 11—12 ὥρ καὶ Τετάρτην 5—7.

Διὰ τοὺς σπουδαστάς τοῦ Β' ἔτους καὶ τοὺς τελειοφοίτους ἐκάστην Τρίτην 9—11.

Διὰ τοὺς σπουδαστάς τοῦ Γ' ἔτους Παρασκευὴν 5—6, καὶ Σάββατον 3—5.

ΞΕΝΑΙ ΓΛΩΣΣΑΙ

Ἡ Σχολή, ἐπιθυμοῦσα νὰ συμβάλῃ εἰς τὴν καλυτέραν καὶ ταχύτεραν ἐκμάθησιν τῶν ξένων γλωσσῶν, συνέστησεν ἀπὸ τοῦ τρέχοντος σχολικοῦ ἔτους προαιρετικὰ Φροντιστήρια γαλλικῆς καὶ ἀγγλικῆς γλώσσης ἀνευ οὐδεμιᾶς ἐπιβαρύνσεως τῶν σπουδαστῶν καὶ καθώρισε τὰς κάτωθι ὥρας ἐργασίας :

Δευτέρα καὶ Πέμπτη : Γαλλικὰ 8 ὥ. καὶ 30—10 ὥ.

Τετάρτη, Παρασκευὴ καὶ Σάββατον : Ἀγγλικὰ 9 ὥ. — 11 ὥ.

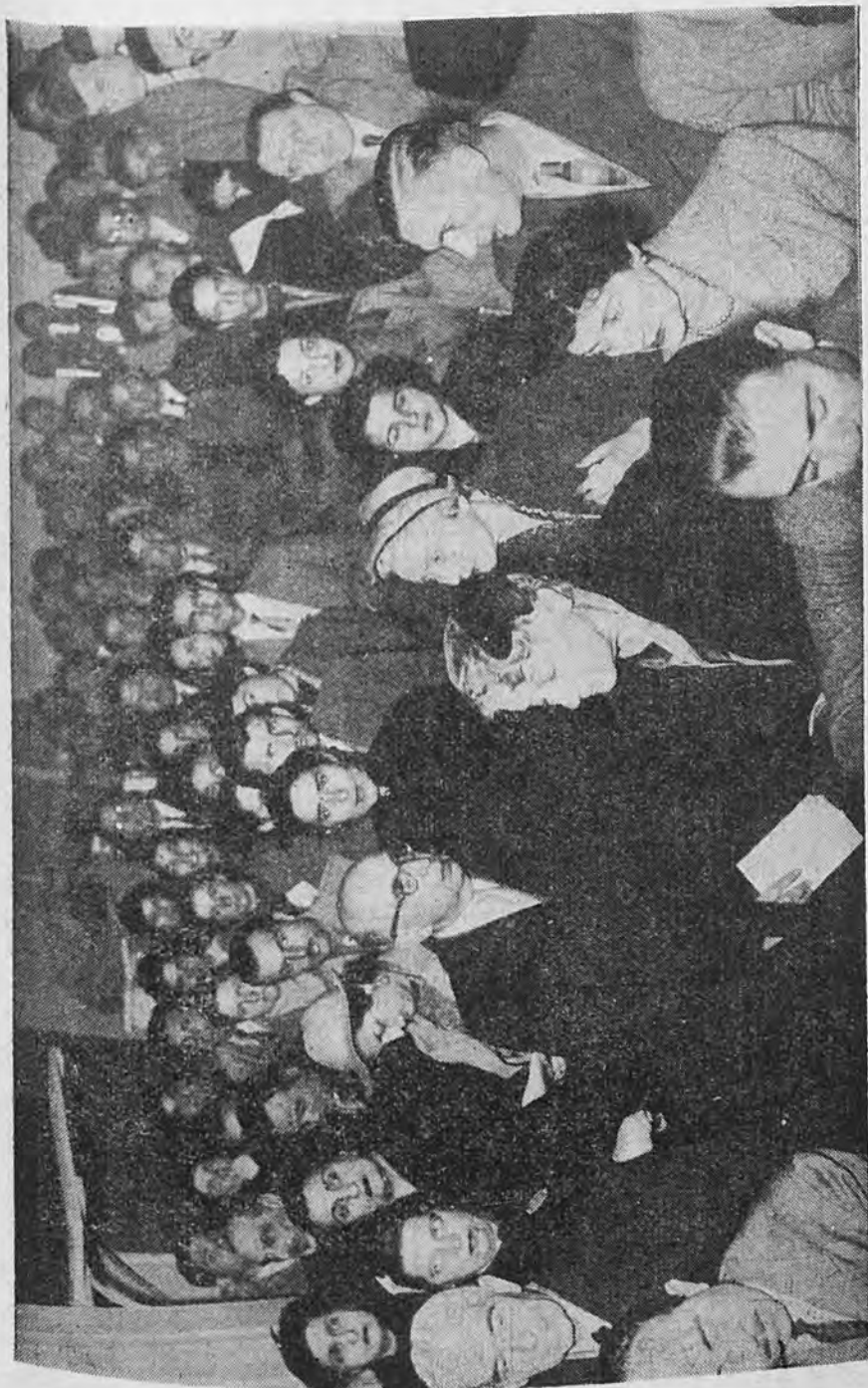
Ἰδιαιτέρα μέριμνα καταβάλλεται πρὸς ἄσκησιν τῶν σπουδαστῶν εἰς τὴν συνομιλίαν καὶ τὴν σύνταξιν ἐμπορικῶν ἐπιστολῶν.

Ἡ Σχολὴ ἀσκεῖ τοὺς σπουδαστάς εἰς τὴν ὀρθὴν προφορὰν καὶ διὰ τοῦ συστήματος Linguarphone.

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Καθ' ἐκάστην Τετάρτην 3—5 μ.μ. καὶ Παρασκευὴν 5—6 μ.μ. θ' ἀσκοῦνται ὑπὸ τοῦ κ. Θ. Μούτριχα οἱ σπουδασταὶ τοῦ Α' ἔτους, εἰς τὴν σύνταξιν ἐμπορικῶν ἐπιστολῶν καὶ οἰκονομικῶν ἐκθέσεων εἰς ἐφαρμογὴν τῶν διδασκομένων εἰς τὴν Τεχνικὴν τοῦ Οἰκονομικοῦ Βίου καὶ τὰ λοιπὰ ἐμπορικὰ καὶ οἰκονομικὰ μαθήματα.

Ἐπίσης ὁ κ. Μούτριχας θ' ἀσκῆ τοὺς ἐπιθυμοῦντας ἐκ τῶν σπουδαστῶν ἐκάστην Τρίτην καὶ Παρασκευὴν 11—12 ὥ.

Τό κοινόν διαλέξεως έν άναμονή του όμιλητου

Πρόγραμμα Α' Έτους Σπουδών (Α' ακαδημαϊκόν έξάμηνον 1955 - 1956)

ΩΡΑΙ	ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	ΣΑΒΒΑΤΟΝ
Α'	Πολιτική Οικονομία Σ. Άγασπητίδης	Στενογραφία Ε. Μελετήης	Εκπαιδευτικοί	Γαλλικά Χ. Καραβας	Άγγλικά Γ. Παυλίδης	Άγγλικά Γ. Παυλίδης
Β'	Πολιτική Οικονομία Σ. Άγασπητίδης	Χημεία Ε. Συνοδινός	περίπατοι	Χημεία Ε. Συνοδινός	Γαλλικά Χ. Καραβας	Ίδιωτικόν Δίκαιον Δ. Δημητρακάκης
Γ'	Τεχνική Έμπορίου Σ. Παπαϊωάννου	Λογιστική Σ. Παπαϊωάννου	Έκδρομαί έκπαιδευτικοί,	Τεχνική Έμπορίου Σ. Παπαϊωάννου	Λογιστική Σ. Παπαϊωάννου	Ίδιωτικόν Δίκαιον Δ. Δημητρακάκης
Δ'	Λογιστικά Άσκήσεις Δ. Καμβυσίδης	Φυσική Ν. Θεοδώρου	ψυχαγωγικά	Λογιστικά Άσκήσεις Δ. Καμβυσίδης	Λογιστική Σ. Παπαϊωάννου	Όργάνωσις Έπιχειρήσεων Ι. Χρυσοχού
Ε'	Φυσική Ν. Θεοδώρου	Όργάνωσις Έπιχειρήσεων Ι. Χρυσοχού	Διαλέξεις Κινηματογραφικοί	Οικονομική Γεωγραφία Α. Καλλιαβας	Δημόσιον Δίκαιον Κ. Σημαντήρας	Οικονομικά Μαθηματικά Ε. Μαργαρίτης
Σ'	Οικονομικά Μαθηματικά Ε. Μαργαρίτης	Οικονομικά Μαθηματικά Ε. Μαργαρίτης	Προβολαί	Οικονομική Γεωγραφία Α. Καλλιαβας	Στενογραφία Ε. Μελετήης	Οικονομικά Μαθηματικά Ε. Μαργαρίτης

Σύμβουλοι και Καθηγηταὶ γνωστοὶ διὰ τὴν εἰδικὴν των κατάρτισιν και τὸ ἐνδιαφέρον των διὰ τὰ ζητήματα τῆς Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαιδεύσεως.

2. Ἡ Σχολὴ ἐζήτησεν ὅπως μετάσχη ἐπισημῶς εἰς τὸ Δ. Συμβούλιον τοῦ «Ἑλληνικοῦ Κέντρου Παραγωγικότητος», δεδομένου ὅτι και Καθηγηταὶ ἀρμόδιοι ὑπάρχουν διὰ τὰ ζητήματα τῆς παραγωγικότητος και ἰδίᾳ διότι ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Σχολῆς, τὸ πρῶτον κατὰ τὸ 1945 διεκηρύχθη ἡ ἀνάγκη τῆς συνεργασίας τῶν παραγόντων τοῦ πλούτου ἐπὶ τῷ σκοπῷ μείζονος ἀποδόσεως ὄλων πρὸς κοινὸν ὄφελος. Ὡς γνωστὸν ἡ φράσις αὕτη ἀπετέλεσε τὸ διδακτικὸν σύνθημα τῆς Σχολῆς μας και εἶναι πλέον τὸ σύνθημα ὄλων τῶν ἰδρυθέντων ἐν Εὐρώπῃ Κέντρων Παραγωγικότητος. Τὸ αἴτημα δὲν ἐγένετο δεκτὸν, κριθέντος ὅτι δὲν πρέπει ν' αὐξηθῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐπιστημόνων τῶν μετεχόντων εἰς τὸ Δ. Συμβούλιον.

3. Ἡ Σχολὴ ἐζήτησεν ὅπως μετάσχουν ἀντιπρόσωποι τῆς Σχολῆς εἰς τὸ Ἴδρυμα Κρατικῶν Ὑποτροφιῶν και εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Ἐπιτροπὴν τῆς Unesco. Τὸ αἴτημα δὲν ἐγένετο δεκτὸν παρὰ τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας.

4. Ἡ Σχολὴ ἐζήτησεν ὅπως χορηγηθῇ ὑποτροφία και εἰς σπουδαστὴν της. Τὸ αἴτημα ἐγένετο δεκτὸν παρὰ τοῦ Ἰδρυματος. Ἀντιθέτως δὲν ἐγένετο δεκτὸν ὅπως μετέχουν πτυχιούχοι μας εἰς τοὺς διαγωνισμοὺς δι' ὑποτροφίας πρὸς σπουδὴν εἰς τὸ ἔξωτερικόν.

5. Ἡ Σχολὴ μας ἐζήτησε παρὰ τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς Τεχνικῆς Βοηθείας και ἐπέτυχεν ν' ἀποστέλλονται πτυχιούχοι της εἰς τὸ ἔξωτερικόν δι' εὐρύτερας σπουδᾶς, κατόπιν γνωμοδοτήσεως τοῦ Καθηγητοῦ κ. Σπ. Καλογεροπούλου—Στράτη, μέλους τῆς ὡς ἄνω Ἐπιτροπῆς. Τὸ Δ. Συμβούλιον ἐξέφρασεν εἰς τοῦτον τὰς θεορμάς του εὐχαριστίας.

6. Ἡ Σχολὴ ἐπέτυχεν ὡσαύτως νὰ ἀναγνωρισθῇ τὸ πτυχίον της διὰ τὰς ὑποτροφίας τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως.

7. Ἡ Σχολὴ προέβη εἰς διαφόρους ἐνεργείας ὅπως ἀναγνωρισθῇ τὸ πτυχίον της ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνιῶν και Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης κλπ. Τὸ θέμα παραμένει ἐκκρεμὲς ἐν ἀναμονῇ ἐγκρίσεως σχετικῶν νόμων.

8. Ἡ Σχολὴ ἐπέτυχεν και ἀνεγνωρίσθη τὸ πτυχίον της παρὰ τοῦ νέου Ὁργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορίου.

9. Ἡ Σχολὴ ἐπέτυχεν και ἀνεγνωρίσθη τὸ πτυχίον της παρὰ τῆς Κτηματικῆς Τραπέζης.

10. Ἡ Σχολὴ ἤλθεν εἰς ἐπαφὴν μὲ διαφόρους ἀνωτάτας Σχολὰς τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς δι' ἐκπαιδευτικὰ ζητήματα καὶ ἰδιαιτέρως ἐμελέτησε μετὰ τοῦ Centre de Préparation dan l' Administration des Affaires τῶν Παρισίων τὸ θέμα τῆς ἐφαρμογῆς ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῆς περιπτωσιακῆς μεθόδου (case system).

11. Οἱ Καθηγηταὶ τῆς Σχολῆς προσέφεραν τὸ ἥμισυ τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν των ὑπὲρ τῶν σεισμοπαθῶν.

12. Ἡ Σχολὴ ἐνίσχυσε πᾶσαν κίνησιν ὑπὲρ τῆς Εὐρωπαϊκῆς συννεργασίας καὶ συνέστησε καὶ ἐπέτυχε τὴν ἴδρυσιν τοῦ «Ὁμίλου Πτυχιούχων καὶ Σπουδαστῶν ὑπὲρ τῆς Πανευρώπης», ὁ ὁποῖος στενῶς συνεργάζεται μετὰ τῆς «Κινήσεως τῶν Νέων» (Campagne de la Jeunesse).

13. Ἡ Σχολὴ ἐνεργῶς ὑπεστήριξε τὴν κίνησιν καὶ δρᾶσιν τῆς Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ἐπιστημονικῆς Ὁργανώσεως, (ΕΠΟΡ) εἰς τὸ Δ. Συμβούλιον τῆς ὁποίας μετέσχον ὡς Ἀντιπρόεδρος ὁ κ. Ἰ. Χρυσοχοῦ, ὡς Γεν. Γραμματεὺς ὁ κ. Σ. Ἀγαπητίδης καὶ ὡς Σύμβουλος ὁ κ. Κ. Μπανταλούκας.

14. Ἡ Σχολὴ μετέχει ἐπίσης διὰ τῶν κ. κ. Ἰ. Χρυσοχοῦ καὶ Σ. Παπαϊωάννου εἰς τὸ Δ. Συμβούλιον τῆς Πανελληνίου Ἐπιστημονικῆς Λογιστικῆς Ἑταιρείας (ΠΕΛΕ).

15. Οἱ Σύμβουλοι τῆς Σχολῆς κ. κ. Χ. Πανάγου, Γ. Τερεμεντζῆς καὶ Γ. Βουγιουκλῆς, ὡς καὶ ὁ Καθηγητὴς κ. Α. Κυρκιλίτης μετέχουν τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ Ἑλληνικοῦ Κέντρου Παραγωγικότητος.

Α. ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

Ι. Εἰσαγωγικαὶ

Συμφώνως πρὸς τὸ ἐγκεκριμένον Πρόγραμμα διενεργήθησαν αἱ Εἰσαγωγικαὶ Ἐξετάσεις τοῦ παρελθόντος ἔτους τὴν 25ην Ὀκτωβρίου καὶ ἐπερατώθησαν τὴν 2αν Νοεμβρίου 1953. Ἡ Ἐξεταστικὴ Ἐπιτροπὴ ἀπετελέσθη, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Σχολῆς κ. Κ. Παπαϊωάννου, ἐκ τῶν Καθηγητῶν κ. κ. Σ. Ἀγαπητίδης, Α. Κυρκιλίτης, Ν. Δελούκα, Χ. Ἀγαλλοπούλου, Χ. Καραβᾶ (διὰ τὴν ἔκθεσιν Ἰδεῶν), Α. Καλλιαβᾶ, Δ. Κόλια, Π. Κουβέλη, Π. Πέρδικα, Κ. Φράγκου (διὰ τὴν Γεωγραφίαν), Ε. Μαργαρίτη, Ν. Θεοδώρου, Φ. Λέτσα, Στ. Σταυροπούλου καὶ Ε. Συνοδινῶ (διὰ τὰ Μαθηματικά). Χρῆν Γραμματέως ἐξετέλεσεν ὁ Γραμματεὺς τῆς Σχολῆς κ. Ε. Παρασκευαΐδης.

329-

Τὰ ΝΕΑ τῆς Α.Σ.Β.Σ.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΗ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΤΗΣ ΑΝΩΤΕΡΑΣ ΣΧΟΛΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Ἔτος Δ' 1956/7

Δραχμὴ 1

Τεύχος 18

55, 40, 43, 44-5, 56, 64, 68

ΣΚΟΠΟΙ, ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΙΔΑΝΙΚΑ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

Ἡ Σχολὴ συνεστήθη τὸ 1938, ἀρχικῶς ὑπὸ τὸν τίτλον «Σχολὴ Βιομηχανικῶν Σπουδῶν», παρὰ τοῦ «Συνδέσμου τῶν Ἑλλήνων Βιομηχανῶν καὶ Βιοτεχνῶν» καὶ τοῦ «Συνδέσμου τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἀνωτάτων Ἑταιρειῶν» μὲ τὸν σκοπὸν νὰ παράσχη μίαν συμπληρωματικὴν εἰδικὴν μόρφωσιν — ἀνεξαρτήτως τυπικῶν προσόντων τῶν εἰσερχομένων — ἰδίως εἰς τοὺς ἐν ἐνεργείᾳ ὑπαλλήλους τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρησέων. Εἶναι βέβαιον ὅτι ὁ ἱστορικὸς τῆς κοινωνικῆς μας ἱστορίας θὰ σταθῆ μὲ προσοχὴν καὶ ἐνδιαφέρον πρὸ τῆς μορφωτικῆς αὐτῆς προσπάθειας τῶν δύο τούτων Ὁργανώσεων.

Μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν, καὶ ἰδίᾳ μετὰ τὸ Β. Διάταγμα τῆς 27-9-1945 ἡ Σχολή, καὶ κατὰ τύπους καὶ κατ' οὐσίαν προσέλαβε τὴν σημερινὴν μορφήν τῆς ἀνωτέρας, εἰδικῆς, ἐπαγγελματικῆς Σχολῆς, μὲ τὸν σκοπὸν, πλέον, μίας «συστηματικῆς θεωρητικῆς καὶ πρακτικῆς μορφώσεως διοικητικῶν στελεχῶν τῆς βιομηχανίας καὶ τῶν συναφῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν». Τὸ Β.Δ. τῆς 8 Φεβρουαρίου 1947 ὠλοκλήρωσε τὴν σημερινὴν τῆς Σχολῆς συγκρότησιν, καθορίσαν ἰδίᾳ τριετὴ κύκλον σπουδῶν καὶ τὰ διδασκόμενα μαθήματα συμφώνως πρὸς τὰς νέας ἀνάγκας τῆς οἰκονομικῆς μας ζωῆς καὶ τὰς ὑποδείξεις τῆς πείρας. Τέλος, ἡ πλήρης σημερινὴ ὀργάνωσις τῆς Σχολῆς ἐγένετο διὰ τοῦ Α.Ν. 800/1948, ὡς καὶ διὰ τοῦ ἐν ἰσχύϊ Ὁργανισμοῦ τῆς, ἐγκριθέντος διὰ τοῦ Β.Δ. τῆς 15-4-1948 (Φ.Ε.Κ. 105)48 Τεύχος Α').

1. Ἡ Ἀνωτέρα Σχολὴ Βιομηχανικῶν Σπουδῶν ἀποτελεῖ αὐτοτελὲς κοινῆς ὠφελείας Ἴδρυμα, ἀνήκον εἰς τὴν ἀνωτάτην βαθμίδα τῆς ἐπαγγελματικῆς οἰκονομικο-διοικητικῆς ἐκπαιδεύσεως, ὑπὸ ἰδίαν διοικήσιν καὶ διαχειρίσιν.

2. Τελεῖ ὑπὸ τὴν ἀνωτάτην ἐπόπτειαν τοῦ Ὑπουργείου Βιομηχανίας (Ὑπηρεσία Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαιδεύσεως).

3. Παρασκευάζει διοικητικὰ καὶ διαχειριστικὰ στελέχη διὰ τὴν ἐθνικὴν οἰκονομίαν, καὶ ἰδίως τὴν βιομηχανίαν, τὰς κρατικὰς ὑπηρε-

σίας και τούς δημοσίους οργανισμούς.

4. Διαπαιδαγωγεί νέους με έπιστημονικήν θεμελίωσιν, με πρακτικήν γνώσιν και με Ικανότητα. Παρέχει άρτίαν οικονομικο-διοικητικήν μόρφωσιν και τήν προσήκουσαν νομικήν και τεχνικήν ένημέρωσιν.

5. Δέν εΐναι σχολή τεχνική, ούδέ προπαρασκευαστική δι' άλλα εκπαιδευτικά Ιδρύματα. Εΐναι άνεξάρτητον άνωτατον εκπαιδευτικόν "Ίδρυμα, φιλοδοξούν νά έφοδιάζη τόν παραγωγικόν μηχανισμόν τής Χώρας με έπιστημονικώς κατηρτισμένους επαγγελματίας, καλούς "Ελληνας, χρησίμους ανθρώπους με ήθος και Ιδανικά.

6. Δέχεται ώρισμένον κατ' έτος αριθμόν σπουδαστών, βάσει εισιτηρίων έξετάσεων, διεξαγομένων μεταξύ κατόχων άπολυτηρίου Μέσης "Εκπαιδύσεως.

7. Θεμελιώδης άρχή τής Σχολής εΐναι ή άμειλικτος καταδίκη τής θεισθηρίας και τοϋ παρασιτισμοϋ. Διά τοϋτο καλεί μόνον όσους πράγματι έπιθυμοϋν νά μορφωθοϋν — με πολύν μόχθον και πολλές θυσίας — και όχι όσους τυχόν άποβλέπουν εις τήν πρόσκτησιν ένός τυπικού προσόντος πρός κατάληψιν μιās δημοσίας θέσεως. Διά τοϋτο άκριβώς πιστεύει ότι τό συμφέρον τοϋ Κράτους εΐναι ή χρησιμοποίησις τών πτυχιούχων τής.

8. "Η κατεϋθυνσίς τής εΐναι επαγγελματική και ώφελιμιστική. Εΐναι έπιστημονικόν "Ίδρυμα τό όποϊον, βασίζον τήν έργασίαν του εις τά ήλεγμένα δεδομένα τής "Επιστήμης και τής Τεχνικής, έπιδιώκει νά άσκήση τήν οικονομικήν σκέψιν τών σπουδαστών, νά αναπτύξη και νά κατευθύνη τήν παρατηρητικότητα των επί τών οικονομικών φαινομένων και τών διοικητικών ζητημάτων, νά τούς καθοδηγήση εις τήν όρθήν έξετασιν τούτων και τήν αναζητήσιν πρακτικών και σκοπίμων λύσεων διά τά προβλήματα τής οικονομίας και τής διοικήσεως έν γένει και Ιδίως τής βιομηχανίας και τής βιομηχανικής έργασίας και νά παρασκευάση αύτούς Ικανούς νά άντιλαμβάνωνται τήν τεχνικήν, διοικητικήν και έμπορικήν όργάνωσιν και λειτουργίαν τών βιομηχανικών έπιχειρήσεων ώς και τών συναφών δημοσίων ύπηρεσιών και "Οργανισμών.

9. Φιλοδοξία τής Σχολής και σύνθημά της εΐναι ή αύξησις τής παραγωγικότητος τής οικονομίας μας χάριν τής εϋημερίας τοϋ Συνόλου.

10. Παραλλήλως πρός τήν Σχολήν και έντός τών γενικωτέρων πλαισίων και έπιδιώξεών της λειτουργοϋν ώς "Ίδρύματα αύτης τό Γραφείον "Ερευνών, "Επιτροπαι Μελετών και Κέντρα έπιμορφώσεως ή ειδικεύσεως. Τά "Ίδρύματα ταϋτα δέν άποτελοϋν Σχολάς και διά τοϋτο δέν παρέχουν πτυχία ή διπλώματα εις τούς παρακολουθοϋντας τός έργασίας των άλλ' άπλά πιστοποιητικά εϋδοκίμου φοιτήσεως, μη συνιστώντα τυπικόν προσόν, έκτός άν άλλως ειδικοί νόμοι τοϋ Κράτους όρίζουν (όπως επί παραδείγματι διά τό Κέντρον Στατιστικής "Εκπαιδύσεως).

Ο ΤΙΤΛΟΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

"Η Σχολή καλείται «άνωτέρα». "Ο τίτλος οϋτος όμολογουμένως εΐναι άτυχής και έχει δώσει λαβήν εις παρεξηγήσεις και εις δημαγω-

γίας. Ἡ ἐκπαίδευσις εἰς τὴν Εὐρώπην, ὅπως καὶ εἰς τὴν Χώραν μας, διαιρεῖται εἰς τρεῖς κύκλους : τὴν κατωτέραν, τὴν μέσην καὶ τὴν ἀνωτέραν (Enseignement primaire, secondaire, supérieur. Volksschule, Mittelschule, Hochschule).

Ἀνεξαρτήτως τίτλου, ἡ Σχολὴ ἀνήκει εἰς τὴν ἀνωτέραν (ἢ ἀνωτάτην ὡς συνήθως λέγεται ἐν Ἑλλάδι) βαθμίδα τῆς ἐκπαιδεύσεως, εἰς τὴν ὅποιαν ἀνήκει πρωτίστως τὸ Πανεπιστήμιον καὶ ἔπειτα αἱ λεγόμεναι ἄλλοι «μεγάλαι Σχολαί». Δεδομένου ὅτι ἐδῶ αἱ Σχολαὶ αὐταὶ λέγονται «ἀνωτάται» (ἄλλοι λέγονται Écoles Supérieures — Instituts Supérieurs ἢ ἁπλῶς Écoles, ὁ ὅρος «Ἀνωτάτη Σχολὴ» εἶναι ἄλλοι ἀνύπαρκτος), πρέπει καὶ ἡ Βιομηχανικὴ Σχολὴ νὰ ὀνομασθῇ «ἀνωτάτη». αὐτὸ ἄλλως τε καὶ τὸ Ἄρθρ. 39 τοῦ Κώδικος τῶν Δημοσίων Ὑπαλλήλων ὀρίζει, προκειμένου περὶ τῶν τυπικῶν προσόντων τῶν ὑπαλλήλων πρώτης κατηγορίας, ὅτι ἀπαιτεῖται πτυχίον ἀνωτάτης ἢ ἀνωτέρας Σχολῆς, χωρὶς νὰ κάμῃ διάκρισιν τινα μεταξὺ αὐτῶν.

Πάντως ἡ Σχολὴ ἰδιαιτέρως τονίζει ὅτι οἱ ὑποψήφιοι ὅσοι θέλουν νὰ εἰσέλθουν εἰς τὴν Σχολὴν πρέπει νὰ ἔχουν ὑπ' ὄψιν ὅτι αὕτη καλεῖται «ἀνωτέρα» καὶ οὐχὶ «ἀνωτάτη», ἀνεξαρτήτως τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ Σχολὴ πράγματι καὶ λόγῳ τῆς φύσεώς της καὶ λόγῳ τῶν ἐπιδιώξεων της καὶ ἰδίᾳ λόγῳ τοῦ κύρους, τὸ ὅποιον διὰ τῆς δράσεώς της ἀναντιρρήτως ἐκτίησται, εἶναι τῷ ὄντι «ἀνωτάτη», ὡς καὶ αἱ λοιπαὶ παρόμοιαι Σχολαί.

Ἐπίσης ὁ ὅρος «Βιομηχανικῶν Σπουδῶν» ἔχει γεννήσει ὠρισμένα ἐρωτήματα :

Ὁ ὅρος «Βιομηχανία» εἶναι οἰκονομικὸς καὶ ὄχι στενωδὸς τεχνικός. Σημαίνει γενικῶς «ἐξεύρεσις μέσων διὰ τὸν βιοπορισμὸν», δηλαδὴ βιομηχανία εἶναι τὸ σύνολον τῶν παραγωγικῶν ἔργων, τῶν τρόπων δηλαδὴ τοὺς ὁποίους ἐπενόησεν ὁ ἄνθρωπος διὰ τὸν βιοπορισμὸν του. Αὕτη εἶναι ἡ πραγματικὴ ἔννοια τοῦ ὅρου «βιομηχανία» καὶ οὕτω πως χρησιμοποιεῖται καὶ εἰς τὴν ἀγγλικήν, γαλλικὴν καὶ γερμανικὴν γλῶσσαν ὁ ὅρος Industrie. Ὑπ' αὐτὴν τὴν ἔννοιαν π.χ. ὁ θεμελιωτὴς τῆς νεωτέρας κλασσικῆς Σχολῆς A. Marshall ὁμιλεῖ περὶ τῆς Industrial Organization. Παλαιότερον, παρ' ἡμῖν ὁ Σοῦτσος καὶ βραδύτερον ὁ Βουρνάζος ὑπ' αὐτὴν τὴν εὐρείαν ἔννοιαν ἐχρησιμοποίησαν τὸν ἐν λόγῳ ὅρον. Ἐπίσης παρ' ἡμῖν ἐχρησιμοποιήθη διὰ τὸν τουρισμὸν ὁ ὅρος «Βιομηχανία τῶν ξένων».

Ἡ ἐπικράτησις τῶν μηχανῶν συνετέλεσεν ὥστε ὁ ὅρος νὰ προσλάβῃ στενωτέραν ἔννοιαν καὶ νὰ θεωρηθῇ ὅτι καθορίζει τὸ παραγωγικὸν ἔργον τῆς «μεταποιήσεως τῶν πρώτων ὑλῶν εἰς νέα προϊόντα καὶ ὑπηρεσίας» διὰ τῶν μηχανῶν, ἐργαλείων καὶ τῶν ἀνθρωπίνων πνευματικῶν καὶ σωματικῶν δυνάμεων. Ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τὴν στενωτέραν αὐτὴν ἔννοιαν ὁ ὅρος δὲν εἶναι τεχνικός, ἀλλὰ οἰκονομικός. Ὑπ' αὐτὴν ἄποκλειστικῶς τὴν ἔννοιαν χρησιμοποιεῖται καὶ σήμερον εἰς τὴν οἰκονομικὴν βιβλιογραφίαν, χαρακτηριστικὸν δὲ τοῦ οἰκονομικοῦ περιεχομένου τοῦ ὅρου «Βιομηχανία», ὑπὸ τὴν στενήν του ἔννοιαν, εἶναι τὸ ὅτι ὡς διακριτικὸν γνώρισμα τοῦ νεωτέρου βιομηχανικοῦ ἐργοστασίου δὲν λαμ-

βάνεται μόνον ή χρησιμοποίησις μηχανών αλλά και ή όργάνωσις του έργοστασίου, ως αποτέλεσμα συλλογικής ανθρώπινης προσπάθειας και έλέγχου.

Άλλά δέν είναι μόνον ό όρος «Βιομηχανία» που έχει δύο πλευράς, μίαν τεχνικήν και μίαν οικονομικήν. Το αυτό Ισχύει και διά κάθε οικονομικήν ένεργειαν του ανθρώπου, διά την οποίαν ή Τεχνική, υπό την ευρύτεραν έννοιαν του όρου, υποδεικνύει τά μέσα που διαθέτει κατ' άρχήν ό άνθρωπος προς έπιτυχίαν ταύτης. Η Τεχνική είναι, υπό την έννοιαν αυτήν, ή γενική τέχνη της χρησιμοποίησεως των μέσων. Η οικονομία διαγράφει τους σκοπούς και συγκρίνει τά μέσα προς τους σκοπούς, κατá την ώφελιμότητα και τας δαπάνας τούτων. Ούτω, ένφ ή Τεχνική ένεργεί σύμφωνα με την άρχήν της δυνατότητας, ή Οικονομία ένεργεί σύμφωνα με την άρχήν της ώφελιμότητας. Η τοιαύτη τοποθέτησις των σχέσεων μεταξύ Τεχνικής και Οικονομίας αποκλείει κάθε αντίθεσιν μεταξύ των δύο τούτων έννοιών, άφοϋ άποκαλύπτει πόσον άπαραίτητος είναι ή μία διά την άλλην, είναι δέ πλέον γενικώς παραδεκτή εις την Έπιστήμην.

Ο όρος «Βιομηχανία» χρησιμοποιείται και εις την Νομικήν Έπιστήμην. Ούτω, το Έργατικόν Δίκαιον έν Γαλλία και άλλαχου καλείται «Βιομηχανικόν Δίκαιον». Αντιθέτως, δέν υπάρχει έν τη έπιστήμη ό όρος «Βιομηχανία» ως όνομασία καθαρως τεχνικού μαθήματος.

Ο τίτλος «*Βιομηχανικῶν Σπουδῶν*» δέν είναι καινοφανής. Εις την Γενεϋήν υπάρχει αντίστοιχος Σχολή υπό τον τίτλον «Centre des Études Industrielles», εις την οποίαν καταρτίζονται άνώτατα διοικητικά στελέχη Έπίσης, εις την Γαλλίαν υπάρχουν Σχολαί αι όποια λέγονται «Écoles supérieures de Commerce et d' Industrie» και είναι καθαρως οικονομικαί Σχολαί. Υπάρχουν έπίσης αι Écoles Industrielles, αι όποια είναι μέσαι έμπορικαί σχολαί με Ιδιαίτεραν προσοχήν εις τά μαθήματα της Χημείας, Έμπορευματολογίας και Μηχανογνωσίας.

Η ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

Η Σχολή τελεί υπό την έποπτείαν της Υπηρεσίας Έπαγγελματικής Έκπαιδεύσεως του Υπουργείου Βιομηχανίας, υπό το όποιον υπάγεται ή έν γένει έπαγγελματική εκπαίδευσις.

Η Σχολή διοικείται παρά Διοικητικόν Συμβούλιον, αποτελουμένου από αντιπροσώπους του Κράτους και από εκπροσώπους των ένδιαφερομένων επαγγελματικῶν οργανώσεων. Ούτω, δέν είναι μόνον το Κράτος το όποιον άσκει την έποπτείαν και την καθοδήγησιν αλλά συμμετέχουν ένεργως εις αυτήν και αι ένδιαφερόμεναι διά την Σχολήν διάφοροι κοινωνικαί τάξεις.

Παραλλήλως προς το Διοικητικόν Συμβούλιον υπάρχει, διά τά καθαρως εκπαιδευτικά ζητήματα, ό Σύλλογος των Τακτικῶν Καθηγητῶν της Σχολής, ό όποιος εκλέγει την Διοικητικήν Σχολικήν Έπιτροπήν. Η τοιαύτη όργάνωσις, διαχωρίζουσα την διοίκησιν και διαχείρισιν από την εκπαιδευτικήν λειτουργίαν, άπεδείχθη κατ' έξοχήν πρόσ-

φορος και αποδοτική.

Οι Καθηγηται της Σχολης εκλέγονται υπό των τακτικων Καθηγητων κατά την γνωστήν ακαδημαϊκήν διαδικασίαν και διορίζονται μετά πρότασιν του Δ. Συμβουλίου υπό του Υπουργείου Βιομηχανίας.

Η ΧΡΗΣΙΜΟΤΗΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

Το βασικόν ερώτημα, όπερ βεβαίως τίθεται, είναι εάν ή Σχολή εκάλυψεν εκπαιδευτικόν κενόν, εάν ή λειτουργία της έξυπρητηϊ κοινωvικας και οικονομικας ανάγκας.

Ή εκπαίδευσις δέν είναι, ούδδ δυνατόν να είναι, αυθαίρετον κατασκευασμα, ούδδ νοείται να εργάζεται εν τῷ κενῷ· άλλως καθίσταται έξωκοινωνικόν — ή μάλλον αντικοινωνικόν— φαινόμενον και αντί να είναι συντελεστής προόδου μεταβάλλεται εις άποσυνθετικόν και αντιδραστικόν παράγοντα, εις άλλθές καρκίνωμα της ζωής. Ή εκπαίδευσις όφείλει να στηρίζεται εις την πραγματικότητα ενός τόπου, οίαν την προσδιορίζει το παρελθόν του δια την μελλοντικήν του γεωπολιτικά του συνθήκαι και αι βλέψεις του δια την μελλοντικήν του εξέλιξιν. Όφείλει να έχη ως σκοπόν να ικανοποιή τας ζωτικας κοινωvικας ανάγκας, να αναβιβάξη το πολιτιστικόν επίπεδον μιας χώρας, να διαπλάσση ανθρώπους, να καταρτίξη επαγγελματίας και να μορφώνη πραγματικούς της επιστήμης θεράποντας.

Ή βιομηχανία άποτελεί τόν δεύτερον κλάδον της έθνικής μας οικονομίας. Απασχολεί τὸ 20% του πληθυσμου και παρέχει τὸ 12% του έθνικου μας εισοδηματος. Δια να αναπτυχθῆ και να βελτιωθῆ ή βιομηχανία έχει βεβαίως ανάγκην όλων των ένδεικνυομένων μέτρων, τών αναγομένων εις την σφαιραν της οικονομικής πολιτικής, άλλ' έξ' ύσου δέον να συντελῆ προς τοῦτο το εκπαιδευτικόν σύστημα της Χώρας. Ή βιομηχανία έχει ανάγκην τεχνιτών, εργοδηγών, επιστημόνων τεχνικων, όπως επίσης έχει ανάγκην και ειδικευμένων διοικητικων υπαλλήλων (διευθυντων, οργανωτων, συμβούλων, έλεγκτων, λογιστων, πωλητων, έπιστατων κ.ά.).

Ή βιομηχανία, ως σύνθετον οικονομικοτεχνικόν φαινόμενον με ποικίλα οικονομικά, έμπορικά, διοικητικά, ανθρωπίνου παράγοντος και τεχνικά προβλήματα, έχει ανάγκην ειδικευμένου, τόσον τεχνικου όσον και διοικητικου προσωπικου.

Ή Σχολή ήθέλησε να καλύψη το αναντίρρητον εκπαιδευτικόν κενόν της έλλειψεως μιας ειδικής σχολής δια την κατάρτισιν βιομηχανικων διοικητικων στελεχων έννημερωμένων εις τα ποικίλα σύνθετα προβλήματα τα όποια παρουσιάζει μία σύγχρονος βιομηχανική επιχείρησις και να έξυπρητηση, έπομένως, αναντιρρήτους Ιδιαζούσας κοινωνικας και οικονομικας ανάγκας. Ό ρόλος και ή σημασία των διοικητικων στελεχων όσημέραι αύξάνεται, διότι οι ποικίλοι συνδυασμοι κατά την παραγωγήν και την διάθεσιν του προϊόντος άπαιτουv γνώσεις ανταποκρινομένης προς το πολύπλοκον του έξοπλισμου ενός οικονομικου όργανισμου. Οὔτω, το λειτουργημα του διοικητικου στελέχους καθι-

σταται όσημέραι πλέον σύνθετον, πλέον διακεκριμένον και πλέον ειδικευμένον, και συνεπώς πλέον άπαραίτητον εις την οικονομικήν ζωήν.

Τό φαινόμενον τούτο δέν είναι έπιτόπιον, αλλά διεθνές, έξ ού νέων τύπων και κατευθύνσεων επαγγελματικά σχολαί συνεχώς δημιουργούνται, ή δέ ειδικευσις τής έργασίας, πού είναι χαρακτηριστικόν φαινόμενον τής κοινωνικής ζωής, συντελεί εις την ίδρυσιν άφαντάστου ποικιλίας τύπων σχολών, και από άπόψεως εκπαιδευτικής Ιεραρχίας και από άπόψεως περιεχομένου, άκόμη και από άπόψεως μεθόδων.

Πράγματι, τό διοικητικόν στέλεχος μιás βιομηχανίας, διά νά άνταποκριθί εις τό έργον του και την άποστολήν του, δέν δύναται πλέον νά άρκήται εις μιάν έγκύκλιον ή γενικήν οικονομικήν και νομικήν μόρφωσιν. Δέν δύναται πλέον νά νοηθί άνώτερος διοικητικός υπάλληλος, εάν δέν είναι εις θέσιν ν' άντιληφθί την τεχνικήν όργάνωσιν τής έπιχειρήσεως, εάν δέν είναι εις θέσιν νά άντιμετωπίση, έπαρκώς έφωδιασμένος, τά ψυχολογικά και νομικά προβλήματα του προσωπικού, εάν δέν είναι εις θέσιν νά δώση την προσήκουσαν λύσιν εις τά όργανωτικά ζητήματα, εάν δέν είναι εις θέσιν νά έπιλύση τά λογιστικά προβλήματα κόστους και τέλος, εάν δέν είναι εις θέσιν νά άντιμετωπίση τά πολλαπλασιαζόμενα θέματα έκ τής άσκουμένης φορολογικής και άγορανομικής πολιτικής.

Αυτό τό κενόν έπέζητησε νά καλύψη ή ίδρυσις τής Σχολής, ως 'Ιδρύματατος άνωτάτης ειδικής επαγγελματικής μόρφώσεως πρός έξυπηρέτησιν τής βιομηχανίας, τής καθόλου οικονομίας, έπομένως τής κοινωνίας και τής πολιτείας.

Παραλλήλως ή Σχολή καταρτίζει στελέχη διά διαφόρους Δημοσίας 'Υπηρεσίας και 'Όργανισμούς, σχετικούς πρός τούς γενικώτερους σκοπούς τούς όποιους έπιδιώκει. 'Η φιλοδοξία της είναι νά έπανδρώση τάς Κρατικές 'Υπηρεσίας και τούς κοινωφελείς 'Όργανισμούς μέ στελέχη έχοντα ειδικήν κατάρτισιν, άνανεουμένου τοιουτοτρόπως του Κράτους μέ νέους δυναμένους νά προαγάγουν και νά έκτελέσουν τούς νέους κοινωνικούς σκοπούς. Τούτο άποτελεί άμεσον και έπιτακτικόν συμφέρον αυτού τούτου του Κράτους και εις τούτο πρωτίστως αποβλέπει ή Σχολή. Δι' αυτό ζητεί και έπιτυγχάνει την άναγνώρισιν του πτυχίου της συμφώνως άλλως τε πρός τό άρθρον 39 § 2 του Κώδικος τών Δημοσίων 'Υπαλλήλων προκειμένου περί τών θέσεων Α' κατηγορίας.

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

Δεδομένης τής άποστολής τής Σχολής καθωρίσθη Πρόγραμμα μαθημάτων και διδακτέας ύλης άνάλογον πρός τάς συνθήκας και τάς ανάγκας τής έθνικής μας οικονομίας και τάς παιδαγωγικές ύποδείξεις και τά διδάγματα έκ τής όργάνωσεως παρομοίων Σχολών τής Εύρώπης και τής 'Αμερικής, μετά τών όποιών εύρισκόμεθα εις τακτικήν έπικοινωνίαν.

'Εθεωρήθη σκόπιμον ή διδασκαλία νά γίνεται κατά τάς άπογευματινάς ώρας, διότι συμφέρει εις τούς σκοπούς τής Σχολής ή προσέλκυ-

σις ίδιως νέων έργαζομένων, καθόσον ούτω συνδυάζεται κατά τόν καλύτερον τρόπον ή σχολική μόρφωσις μέ τήν πείραν τής οικονομικής ζωής. 'Η έπαγγελματική σχολή άποτελεί προέκτασιν τής έπαγγελματικής άπασχόλησεως και ή έπαγγελματική άπασχόλησις είναι συμπλήρωμα και ολοκλήρωμα τής έπαγγελματικής σχολής. Δι' αυτό και ή Σχολή έπιμένει επί τής άπογευματινής εργασίας δια νά συνδυάση τήν θεωρίαν μέ τήν πράξιν.

'Ο άκολουθούμενος τρόπος διδασκαλίας παρουσιάζει Ιδιορρυθμίαν. Δέν έπιζητείται νά είναι εις τήν κορυφήν τής θεωρητικής διδασκαλίας, άλλ' αντίθέτως ό καθηγητής προσαρμόζεται πρós τούς σπουδαστάς, άναλύει τά ζητήματα επί τή βάσει τής έφαρμογής των, συζητεί μετ' αυτών, καλλιεργεί τήν σκέψιν των, προκαλεί τās άπορίας των και διοχετεύει γονίμως τήν παρατηρητικότητα των.

Παρουσιάζει ή Σχολή Ιδιορρυθμίαν, διότι ή διδασκαλία δέν γίνεται μόνον άπό έδρας άλλ' έπεκτείνεται εις τούς τόπους τής εργασίας, εις τά εργοστάσια, τά δημόσια και ιδιωτικά γραφεία, εις τά καταστήματα, μέ τήν άποτελεσματικήν συνεργασίαν όλων των ειδικών τής πράξης, ώστε ό συνδυασμός τής θεωρίας και τής πράξεως νά είναι πλήρης και όσον τό δυνατόν περισσότερο καρποφόρος.

Παρουσιάζει, έπίσης, ή Σχολή Ιδιορρυθμίαν, διότι παραλλήλως πρós τήν άκαδημαϊκήν διδασκαλίαν έφαρμόζεται—όπου είναι δυνατόν— ή περιπτωσιακή μέθοδος : τό case system.

Τό πρόγραμμα τής διδακτέας ύλης, ως και αι κατευθύνσεις και οι σκοποι και τά όρια εκάστου μαθήματος είναι άποτέλεσμα τής συντονιστικής εργασίας των πέντε ειδικών 'Επιτροπών Προγράμματος και του Διοικ. Συμβουλίου. Τό 'Αναλυτικόν Πρόγραμμα Μαθημάτων έχει έγκριθη δι' 'Αποφάσεως του 'Υπουργείου Βιομηχανίας.

Η ΦΙΛΟΔΟΞΙΑ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

'Η Σχολή μέ αύτοπεποίθησιν βαδίζει εις νέους δρόμους. Τό διακηρύσσει μέ ύπερηφάνειαν. *Έχει έπίγνωσιν του σκοπου της. Κατανοεί ότι είναι ένα Ιδιότυπον, πρωτοπόρον και έλεύθερον πνευματικόν κέντρον.

'Η Σχολή έχει μίαν φιλοδοξίαν και εργάζεται και μοχθεί δια νά πραγματοποιήση τό μορφωτικόν 'Ιδανικόν της. Φιλοδοξεί νά δημιουργήση Ικανούς επαγγελματίας, δια νά είναι μέλη του παραγωγικού μηχανισμού του τόπου, δια νά είναι εις θέσιν νά ζήσουν μέ τήν αξιοπρέπειαν που μόνον τά πραγματικά έφόδια έξασφαλίζουν εις τήν ζωήν, νά συντελέσουν εις τήν εϋημερίαν του τόπου.

Φιλοδοξεί νά δημιουργήση καλούς 'Ελληνας, δια νά αγαπήσουν τήν 'Ελλάδα και νά εργασθουν δια τήν εϋτυχίαν της, δια τήν εϋτυχίαν του 'Ελληνικού Λαου, βέβαιοι ότι μόνον ή εϋτυχία του συνόλου έξασφαλίζει τήν εϋτυχίαν των ατόμων, πεπεισμένοι ότι συμφέρον και ύποχρέωσις του ατόμου είναι νά μοχθθί υπέρ του συνόλου.

Φιλοδοξεί νά δημιουργήση χρησίμους, έλευθέρους και αξιοπρεπείς

άνθρώπους, μέ πίστιν εἰς τὰ ἀνθρωπιστικά ἰδανικά, ἀντάξια τοῦ νέου κόσμου ποῦ παρεσκεύασαν ἡ θυσία, τὸ μαρτύριον καὶ ὁ ἡρωϊσμός ἑκατομμυρίων ἀνθρώπων, εἰς τὴν μάχην ποῦ ἔδωσαν τὰ Ἕθνη κατὰ τοῦ ὀλοκληρωτισμοῦ καὶ ὑπὲρ τῆς Δημοκρατίας, κατὰ τῆς βίας καὶ ὑπὲρ τῆς Ἐλευθερίας, κατὰ τῆς ὕλης καὶ ὑπὲρ τοῦ Πνεύματος, κατὰ τοῦ τυράννου καὶ ὑπὲρ τοῦ ἀνθρώπου, κατὰ τῆς ὀπισθοδρομήσεως καὶ ὑπὲρ τῆς Προόδου.

Ἡ Σχολὴ ὑπερφηανέεται ὅτι εἶναι εἰς τὴν ἀνωτάτην βαθμίδα τῆς Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαιδεύσεως, ὅπως εἶναι τὸ Πολυτεχνεῖον καὶ ἡ Γεωπονικὴ Σχολή. Δὲν εἶναι θεωρητικὸν Ἴδρυμα ἀλλὰ Σχολὴ ἐφαρμογῆς, τὴν ὁποίαν ἀντλεῖ ἀπὸ τὴν Ἐπιστήμην καὶ ἀπὸ τὴν πρᾶξιν τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς. Οἱ προσερχόμενοι εἰς τὴν Σχολὴν σπουδασταὶ πρέπει νὰ ἔχουν πλήρη κατανόησιν τῶν σκοπῶν καὶ τῆς ἀποστολῆς τῆς Σχολῆς, ὡς ἐνὸς ἀνεξαρτήτου Ἰδρύματος ἀνήκοντος, ἀνεξαρτήτως τοῦ τίτλου του, εἰς τὴν ἀνωτάτην βαθμίδα τῆς Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαιδεύσεως. Ἡ Σχολὴ εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ἔχει χαράξει τὸν δρόμον τῆς καὶ δὲν ἐννοεῖ νὰ παρεκκλίνῃ οὐδ' ἐπ' ἐλάχιστον.

Ἡ Σχολὴ εἶται ἐπαγγελματικῆς κατευθύνσεως. Σκοπὸς τῆς εἶναι νὰ μορφώσῃ καλοὺς καὶ ἱκανοὺς ἐπαγγελματίας· ἀλλὰ δὲν λησμονεῖ ὅτι τὸ ἰδανικὸν πάσης παιδείας εἶναι ὁ ἄνθρωπος. Δι' αὐτὸ εἶναι ὑπερήφανος ὅτι αὐτὴ πρώτη ἐδημιούργησε τὸ ἐκπαιδευτικὸν Ἰδανικὸν τοῦ πλήρους συγχρόνου ἀνθρώπου, τοῦ ἐξανθρωπισμένου ἐπαγγελματίου καὶ τοῦ ἀνθρώπου ποῦ εἶναι μέλος τοῦ παραγωγικοῦ μηχανισμοῦ.

ΓΕΝΙΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΙ ΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

ΑΙ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

ΑΙ Εισαγωγικαί Ἐξετάσεις διενεργούνται γραπτῶς τὴν πρώτην ἢ δευτέραν Κυριακὴν τοῦ Ὀκτωβρίου.

Ἡ Σχολικὴ Ἐπιτροπὴ δύναται, δι' ἀποχρῶντα λόγον, νὰ ἀναβάλλῃ τὰς Εἰσιτηρίους Ἐξετάσεις ἐπὶ 10 ἡμέρων, κατ' ἀνώτατον ὄριον.

Πᾶς ὑποψήφιος ὀφείλει, πέντε ἡμέρας πρὸ τῶν ἐξετάσεων, νὰ ὑποβάλλῃ εἰς τὴν Γραμματεῖαν τῆς Σχολῆς αἴτησιν εἰς τὴν ὁποίαν ἐπισυνάπτονται :

α) πιστοποιητικὸν ἐγγραφῆς εἰς Δῆμον ἢ Κοινότητα,

β) τίτλος σπουδῶν,

γ) πιστοποιητικὸν ἐφ' ἀπλοῦ χάρτου δημοσίας ἢ ἰδιωτικῆς ὑπηρεσίας, ἐάν κέκτηται τοιαύτην,

δ) μία φωτογραφία 4Χ6 ἑκατ. διὰ τὴν χορηγηθησομένην προσωρινὴν σχολικὴν ταυτότητα.

Ἐπὶ τῆς αἰτήσεως, ἢ ἐπὶ ἰδιαίτερου φύλλου συναπτομένου εἰς τὴν αἴτησιν, ἀναγράφεται δῆλωσις τοῦ ὑποψηφίου ὅτι ἔλαβε γνῶσιν τοῦ Κανονισμοῦ τῶν Εἰσαγωγικῶν Ἐξετάσεων. Πέραν τῆς ἄνω προθεσμίας οὐδεμία αἴτησις γίνεται δεκτὴ, δι' οἰονδήποτε λόγον καὶ ἐάν ἐπῆλθεν ἢ καθυστέρησις τῆς ὑποβολῆς τῆς.

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Τὰ μαθήματα εἰς τὰ ὁποῖα ἐξετάζονται οἱ ὑποψήφιοι εἶναι :

α) Ἐκθεσις Ἰδεῶν.

β) Μαθηματικά (*Αριθμητικὴ καὶ *Ἀλγεβρα), καὶ

γ) Γεωγραφία.

*Ἡ Ἐκθεσις Ἰδεῶν περιστρέφεται περὶ τὰ ἑξῆς θέματα, ἐνδεικτικῶς

σημειούμενα :

1) Ὁ σχηματισμὸς τῶν ἀνθρωπίνων κοινωνιῶν. Αἱ ἀνθρώπινα ἀνάγκαι καὶ ἡ ἱκανοποίησις αὐτῶν. Τὰ παραγωγικὰ τοῦ πλοῦτου ἔργα. Ἡ ἐργασία καὶ ὁ καταμερισμὸς τῶν ἔργων. Ὁ πολιτισμὸς. Ὁ ρόλος τῆς τεχνικῆς. Τὸ φυσικὸν καὶ κοινωνικὸν περιβάλλον. Ἡ θρησκεία καὶ ἡ συμβολὴ τοῦ Χριστιανισμοῦ.

2) Ἡ οἰκογένεια. Ἡ φυλὴ καὶ τὸ ἔθνος. Τὸ Κράτος. Τὸ Δίκαιον. Ὁ Νόμος. Ἡ σημερινὴ ὀργάνωσις τῶν εὐρωπαϊκῶν κοινωνιῶν. Καθίκοντα ἐναντι τοῦ Κράτους.

3) Τὸ ἠθικὸν πρόβλημα. Ὁ ρόλος τοῦ αἰσθήματος καὶ τῆς λογικῆς εἰς τὴν διαγωγὴν τοῦ ἀνθρώπου. Αἱ κύριαι ἰδέαι. Τὸ καλόν, τὸ ἀγαθόν, τὸ καθήκον, τὸ δικαίωμα, ἡ ἐλευθερία, ἡ πειθσοχία, ἡ εὐθύνη, ἡ ἀξιοπρέπεια, ἡ ἀρετή

4) Συναισθήματα. Ἡ δικαιοσύνη, ἡ φιλανθρωπία, τὸ συμφέρον, ἡ ἡδονή, ἡ ἀνάγκη, τὸ θάρρος καὶ ἡ εἰλικρίνεια. Ὁ φόβος. Ὁ χαρακτήρ. Καθήκοντα τοῦ ἀτόμου ἔναντι τοῦ ἑαυτοῦ του. Ἡ ὀργάνωσις τοῦ ἑαυτοῦ μας. Καθήκοντα ἀπέναντι τῆς οἰκογενείας. Ἡ κοινωνικὴ ἀλληλεγγύη. Ἡ ἀξία τῆς καλῆς συμπεριφορᾶς.

5) Ἡ πρωτοβουλία, ὁ ἀνταγωνισμός. Ἡ ὁμαδικὴ δρᾶσις, ὁ συνεταιρισμός. Αἱ κοινωνικαὶ ἀντιθέσεις. Ἡ κοινότης τῶν συμφερόντων. Τὸ κοινωνικὸν πρόβλημα. Ἡ ἐλευθερία τῆς ἐργασίας. Ἡ προστασία τοῦ ἐργαζομένου.

6) Ἡ κοινότης. Ἡ ἀγάπη πρὸς τὴν γενέτειραν. Ὁ τοπικισμός. Ἡ Πατρις. Πατριωτισμός. Σοβινισμός. Ἱμπεριαλισμός. Ἡ εὐρωπαϊκὴ ἐνότης. Ἡ Ἀνθρωπότης. Ἡ διεθνὴς συνεργασία. Ὁ Ο.Η.Ε.

7) Τὸ Ἑλληνικὸν πνεῦμα. Ἡ συμβολὴ τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸν Πολιτισμόν. Ἡ περίοδος τῶν Περσικῶν πολέμων. Ἡ Ἀθηναϊκὴ Δημοκρατία. Ἡ διάδοσις τοῦ Ἑλληνικοῦ πνεύματος. Χριστιανισμός καὶ Ἑλληνισμός. Ἡ Εὐρώπη καὶ τὸ Βυζάντιον. Ἡ συμβολὴ τῶν Ἑλλήνων εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν ἀναγέννησιν. Οἱ Ἕλληνες κατὰ τὴν Τουρκοκρατίαν. Ἡ συμβολὴ τῆς Ἑλλάδος εἰς τοὺς δύο παγκοσμίους πολέμους. Τὸ Ἀλβανικὸν ἔπος καὶ ἡ Ἑθνικὴ Ἀντίστασις. Αἱ ἔθνικαί μας θυσίαι καὶ αἱ ἔθνικαὶ διεκδικήσεις. Τὰ δίκαιά μας ἐπὶ τῆς Βορείου Ἠπείρου καὶ τῆς Κύπρου. Ἡ ἀξία τῆς Μακεδονίας καὶ τῆς Θράκης διὰ τὴν Ἑλλάδα. Τὰ ιδεώδη ἐνὸς Ἑλλήνου. Ἡ ἔθνικὴ ἐνότης. Ἡ ἀνασυγκρότησις τῆς χώρας.

8) Ἡ ἀξία τῆς μορφώσεως. Ὁ ρόλος τῆς Ἐπιστήμης εἰς τὴν πρόοδον. Ὁ ρόλος τῆς Τεχνικῆς. Ἡ ἀξία τοῦ ἐπαγγελματικοῦ καταρτισμοῦ. Ἐπαγγελματικὴ συνειδησις. Ἡ ἀποστολὴ τῆς Ἀνωτέρας Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν. Καθήκοντα τοῦ σπουδαστοῦ ἀπέναντι τῆς Σχολῆς.

Ἐκ τῆς *Ἀριθμητικῆς* ἐξετάζονται τὰ ἑξῆς θέματα: Ἀριθμοὶ καὶ πράξεις αὐτῶν. Πολλαπλασιασμοὶ ἐπὶ 9, 99, 999 καὶ 9999. Δυνάμεις καὶ ιδιότητες αὐτῶν. Διαιρετότης. Μέγιστος κοινὸς διαιρέτης. Ἀριθμοὶ πρῶτοι. Ἐλάχιστον κοινὸν πολλαπλάσιον. Τετραγωνικὴ ρίζα. Κλάσματα. Πράξεις ἐπ' αὐτῶν. Μονάδες μετρήσεως καὶ ἰδίᾳ αἱ χρησιμοποιούμεναι ἐν Ἑλλάδι. Συμμιγείς ἀριθμοὶ καὶ πράξεις ἐπ' αὐτῶν. Ποσὰ ἀνάλογα καὶ ἀντίστροφα. Λόγοι καὶ ἀναλογίαι. Μέθοδος τριῶν. Ποσοστά. Μερισμός εἰς μέρη ἀνάλογα. Προβλήματα ἑταιρίας, μείξεως, συντήξεως, τόκου ἀπλοῦ, ὑφαιρέσεως, κοινῆς λήξεως καὶ μέσης λήξεως.

Ἐκ τῆς *Ἀλγέβρας* ἐξετάζονται τὰ ἑξῆς θέματα: Σύστημα θετικῶν καὶ ἀρνητικῶν ἀριθμῶν. Πράξεις ἐπ' αὐτῶν. Περί τοῦ μηδενὸς ὡς ἀριθμοῦ. Δυνάμεις καὶ ιδιότητες αὐτῶν, Ἀλγεβρικαὶ παραστάσεις καὶ πράξεις ἐπ' αὐτῶν. Ἀνάλυσις τῶν παραστάσεων εἰς γινόμενα. Ἐφαρμογαὶ ἐπὶ ἀλγεβρικῶν κλασμάτων. Ἐξισώσεις πρώτου βαθμοῦ μὲ ἓνα ἄγνωστον. Λύσις δι' ἐξισώσεων προβλημάτων τόκου, ἐξωτερικῆς καὶ ἐσωτερικῆς ὑφαιρέσεως.

Απαντήσεων, εξετάζονται : ο τρόπος χειρισμού του θέματος, ή συντακτική και γραμματική όρθότης των φράσεων, ή όρθογραφία, ή τάξις του γραπτού, ή καθαρογραφία.

ΕΠΙΤΥΧΟΝΤΕΣ — ΕΙΣΑΚΤΕΟΙ

Θεωρούνται έπιτυχόντες :

α) οι λαμβάνοντες βαθμόν τουλάχιστον 10 εις έκαστον μάθημα (έπί βαθμολογικής κλίμακος 1—20).

β) οι λαμβάνοντες συνολικόν άθροισμα τουλάχιστον 50, συμπεριλαμβανομένου και του βαθμού του άπολυτηρίου της Μέσης Έκπαιδύσεως. Εις τούδ έχοντας συμπληρώσει διετή, τουλάχιστον, δημοσίαν ή ιδιωτικήν ύπηρεσίαν, δεόντως αποδεδειγμένην, άναγνωρίζονται τρείς βαθμοί έπί πλέον, προστιθέμενοι εις τό άνωτέρω άθροισμα διά την έπίτευξιν του έλαχίστου όρίου των 50 βαθμών. Ώσαύτως ειδική μέριμνα λαμβάνεται διά τούδ άριστούχους της Μέσης Έκπαιδύσεως και διά τά τέκνα των Έκπαιδευτικών Λειτουργών.

ΠΟΙΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΝΤΑΙ ΝΑ ΕΓΓΡΑΦΟΥΝ

1. Έγγράφονται οι έπιτυχόντες εις τάς κατά τά άνωτέρω εισαγωγικάς εξέτάσεις κατά σειράν έπιτυχίας.

2. Έγγράφονται καθ' ύπέρβασιν :

α) οι έχοντες βαθμόν 18 και άνω έν τῷ άπολυτηρίῳ της Μέσης Έκπαιδύσεως και διαγωγήν τουλάχιστον κοσμίαν, και

β) οι περατώσαντες έπιτυχῶς τό Α' έτος, τουλάχιστον, άλλης άνωτάτης συναφοδς Σχολής, και μετ' άπόφασιν της Σχολικής Έπιτροπής.

3. Έγγράφονται άνευ εισιτηρίων εξέτάσεων εις τό Β' έτος σπουδών οι τριτοετείς της Νομικής, Χημικής και Φαρμακευτικής Σχολής του Πανεπιστημίου, των Σχολών Πολιτικών Μηχανικών, Μηχανολόγων, Ηλεκτρολόγων και Χημικών Μηχανικών του Πολυτεχνείου, της Άνωτάτης Σχολής Έμπορικών και Οικονομικών Έπιστημών, της Παντείου Σχολής Πολιτικών Έπιστημών, ώς και των Ισοτίμων πρὸς τάς άνω Σχολάς Σχολών της ήμεδαπής και άλλοδαπής.

4. Ούδεις και δι' ούδένα λόγον έπιτρέπεται νά έγγραφῆ εις την Σχολήν μετά την 31ην Δεκεμβρίου.

5. Ούδεις σπουδαστής έγγράφεται άνευ προηγουμένης Ιατρικής εξέτάσεως. Άποκλείεται άπολύτως ή έγγραφή σπουδαστού πάσχοντος έκ μεταδοτικού νοσήματος.

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΝ ΓΕΝΕΙ ΤΩΝ ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ

Πρὸς έγγραφήν, τό πρώτον, εις την Σχολήν άπαιτοῦνται :

α) αίτησις έφ' άπλου χάρτου,

β) τίτλος σπουδών,

γ) πιστοποιητικόν έγγραφῆς εις τό Μητρώον Δήμου ή Κοινότητος.

δ) δελτίον εξέτασεως υπό του Ιατροῦ τῆς Σχολῆς, καί

ε) τρεῖς φωτογραφίαι.

Κατά τὴν ἐγγραφήν εἰς τὸ δεύτερον καὶ τρίτον ἔτος σπουδῶν, ὁ τίτλος σπουδῶν ἀντικαθίσταται ὑπὸ τοῦ Ἐνδεικτικοῦ προαγωγῆς τῆς Σχολῆς, δὲν ἀπαιτεῖται δὲ τὸ πιστοποιητικὸν Μητρώου.

Ἄπαντες οἱ σπουδασταί, πρὸς ἐγγραφήν τῶν, ὀφείλουσιν νὰ συμπληρώσουσιν «Δελτίον Πληροφοριῶν», καθαρῶς παιδαγωγικῆς μορφῆς.

Τὰ δικαιώματα ἐγγραφῆς καὶ τὰ διδασκτὰ εἶναι ἀπαιτητὰ ἅμα τῇ ἐγγραφῇ· τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ὅμως δύναται νὰ ὀρίξῃ προθεσμίας καταβολῆς τῶν διδασκτῶν εἰς τρεῖς δόσεις, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ τελευταία ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ δύναται νὰ ὀρισθῇ πέραν τῆς 31 Μαρτίου.

Ἐν περιπτώσει καθυστερήσεως δόσεως ἐπιβάλλεται αὐξήσις 10% κατὰ μῆνα. Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον δύναται εἰς ἐντελῶς ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις νὰ ἀπαλλάσῃ σπουδαστὰς τῆς αὐξήσεως ταύτης.

Οὐδεὶς τίτλος σπουδῶν ἐκδίδεται, ἐὰν ὁ σπουδαστὴς δὲν ἔχη καταβάλῃ τὰ διδασκτὰ ὁλοκλήρου τοῦ ἔτους.

Οἱ σπουδασταί ὑποχρεοῦνται εἰς τακτικὴν παρακολούθησιν τῶν μαθημάτων, τῶν φροντιστηριακῶν ἀσκήσεων, τῶν διαλέξεων, τῶν ἐπισηκέψεων εἰς τὰ ἐργοστάσια καὶ γραφεῖα καὶ τῶν ἐργασιῶν τοῦ Γραφείου Ἐρευνῶν, διότι ἄλλως δυνατόν νὰ ἀποκλειῶνται, ἐν ὄλῳ ἢ ἐν μέρει, τῶν Ἐξετάσεων τοῦ Ἰουνίου ἢ καὶ τοῦ Σεπτεμβρίου, μετὰ πρότασιν τοῦ οἰκείου Καθηγητοῦ καὶ ἀπόφασιν τῆς Σχολικῆς Ἐπιτροπῆς ἢ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἐὰν πρόκειται περὶ ὀλικοῦ ἀποκλεισμοῦ ἀπὸ τῶν ἐξετάσεων.

ΔΙΔΑΣΚΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Ἡ διάρκεια σπουδῶν πρὸς ἀπόκτησιν «Πτυχίου Ἀνωτέρων Βιομηχανικῶν Σπουδῶν» εἶναι τριετής, κατανεμομένη εἰς ἕξ Ἀκαδημαϊκὰ Ἐξάμηνα : τρία χειμερινὰ καὶ τρία ἑαρινὰ. Ἐκαστὸν ἑξάμηνον περιλαμβάνει 13 ἐβδομάδας πλήρους διδασκαλίας. Τὰ μαθήματα τῶν χειμερινῶν ἑξαμήνων ἄρχονται τὴν 10ην Ὀκτωβρίου ἐκάστου ἔτους, καὶ λήγουσιν τὴν 31ην Ἰανουαρίου τοῦ ἐπομένου πολιτικοῦ ἔτους, τὰ δὲ μαθήματα τῶν ἑαρινῶν ἑξαμήνων ἄρχονται τὴν 1ην Φεβρουαρίου καὶ λήγουσιν τὴν 31ην Μαΐου. Τὸ ἀκαδημαϊκόν, διοικητικὸν καὶ διαχειριστικὸν ἔτος τῆς Σχολῆς ἄρχεται τὴν 1ην Σεπτεμβρίου καὶ λήγει τὴν 31ην Αὐγούστου τοῦ ἐπομένου πολιτικοῦ ἔτους. Ἡ διαχείρισις τῆς Σχολῆς γίνεται παρὰ τοῦ Δ. Συμβουλίου καὶ ἐλέγχεται παρ' Ἐπιτροπῆς Ἐλέγχου ἐκ Διευθυντῶν τοῦ Γεν. Λογιστηρίου τοῦ Κράτους, οἵτινες κατὰ μῆνα ὑποβάλλουσιν σχετικὴν Ἐκθεσιν.

Τὰ διδασκόμενα μαθήματα κατετάγησαν εἰς πέντε κύκλους :

- α) Οἰκονομικὰ μαθήματα, διὰ τὰ ὁποῖα διατίθενται 21 ὄραι, ἦτοι τὰ 22,23% τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν ὥρῶν διδασκαλίας.
- β) Ἐμπορικὰ μαθήματα, διὰ τὰ ὁποῖα διατίθενται 25 ὄραι, ἦτοι τὰ 27,77% τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν ὥρῶν διδασκαλίας.
- γ) Νομικὰ μαθήματα, διὰ τὰ ὁποῖα διατίθενται 14 ὄραι, ἦτοι τὰ

15,56 % του όλου αριθμοῦ τῶν ὥρων διδασκαλίας.

δ) Ἀνθρωπίνου παράγοντος μαθήματα, διὰ τὰ ὁποῖα διατίθενται 16 ὥραι, ἤτοι τὰ 17,77 % του ὅλου αριθμοῦ ὥρων διδασκαλίας.

ε) Τεχνικά μαθήματα, διὰ τὰ ὁποῖα διατίθενται 15 ὥραι, ἤτοι τὰ 16,67 % του ὅλου αριθμοῦ τῶν ὥρων διδασκαλίας.

Οἱ ἀναφερόμενοι ἀριθμοὶ εἰς τὸ κατωτέρω (σελ. 16) Ὀρολογιακὸν Πρόγραμμα εἶναι ἀθροίσματα μιᾶς ἐβδομάδος τοῦ χειμερινοῦ ἔξα-μῆνου καὶ μιᾶς ἐβδομάδος τοῦ ἐαρινοῦ.

Εἰδικώτερον, οἱ σκοποὶ ἐκάστου τῶν ἀνωτέρω πέντε ὀργανικῶν κύκλων μαθημάτων εἶναι οἱ κάτωθι :

Α'. Οἰκονομικὰ μαθήματα. Ἡ οἰκονομικὴ μόρφωσις τῶν σπουδαστῶν ἀποτελεῖ τὸ κύριον μέλημα τῆς Σχολῆς. Ἡ διδασκαλία ἀποβλέπει εἰς τὴν πλήρη κατανόησιν τῆς θεωρίας τῆς Οἰκονομικῆς Ἐπιστήμης ἣτις κατὰ βάθος καὶ πλάτος διερευνᾶται, με ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τὴν ἐνημέρωσιν τῶν σπουδαστῶν εἰς τὰ ποικίλα προβλήματα τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς. Ἡ ἀρτία θεωρητικὴ οἰκονομικὴ κατάρτισις ἀποτελεῖ τὴν βᾶσιν ἐπὶ τῆς ὁποίας στηρίζεται ἡ πρακτικὴ ἐξέτασις τῶν οἰκονομικῶν ζητημάτων τῆς χώρας, καὶ ἰδιαιτέρως τῶν προβλημάτων τῶν σχετιζομένων με τὴν βιομηχανίαν καὶ τὰς συναφεῖς πρὸς αὐτὴν ἐπιχειρήσεις. Τοιοῦτοτρόπως ἐπιζητεῖται ὥστε ὁ ἐξερχόμενος τῆς Σχολῆς, εἴτε ὡς βιομήχανος καὶ βιοτέχνης, εἴτε ὡς ἀνώτερος υπάλληλος, νὰ εἶναι ἐφωτισμένος με ὅλας τὰς ἀπαραιτήτους θεωρητικὰς καὶ πρακτικὰς γνώσεις ἵνα ἀντιλαμβάνεται τὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τοῦ συγχρόνου οἰκονομικοῦ βίου.

Β'. Ἐμπορικὰ. Παραλλήλως πρὸς τὴν θεωρητικὴν μόρφωσιν, τὴν ὁποῖαν παρέχουν τὰ Οἰκονομικὰ Μαθήματα, ἐπιδιώκεται ὑπὸ τῆς Σχολῆς ἡ κατάρτισις καὶ ἡ ἐνημέρωσις τῶν σπουδαστῶν εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἐπιλύσεως τῶν προβλημάτων τοῦ οἰκονομικοῦ βίου. Τοιοῦτοτρόπως, ἡ Τεχνικὴ —ἢ ἀκριβέστερον ἡ πρακτικὴ— τοῦ Οἰκονομικοῦ βίου, ἡ Λογιστικὴ καὶ τὰ Οἰκονομικὰ Μαθηματικὰ συμπληρῶνουν καὶ σταθεροποιοῦν τὴν μόρφωσιν τῶν σπουδαστῶν, διὰ τῶν ποικίλων ἐφαρμογῶν τῶν θεωρητικῶν γνώσεων. Μελετᾶται, δηλονότι, ἐνταῦθα τὸ «τί» καὶ «πῶς γίνεται» καὶ ἐξοικειοῦται ὁ σπουδαστὴς με τὴν πραγματικότητα, ὥστε ἡ προσαρμογὴ του, ἐκ τοῦ σχολείου εἰς τὴν οἰκονομικὴν ζωὴν, νὰ γίνεται ταχύτερα καὶ εὐχερεστέρα.

Γ'. Νομικὰ. Τὰ ἐν τῇ Σχολῇ διδασκόμενα μαθήματα δὲν ἀποβλέπουν νὰ καταρτίσουν νομικοὺς, οὐδὲ νὰ προπαρασκευάσουν τοὺς ἀποφοίτους διὰ νὰ εἰσέλθουν εἰς τὴν Νομικὴν Σχολὴν. Σαφῶς ἡ διδασκαλία ἀποβλέπει νὰ δώσῃ, εἰς γενικὰς γραμμάς, τὴν εἰκόνα τῆς συγκροτήσεως τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας, νὰ παράσχῃ τὰς βασικὰς γνώσεις περὶ τοῦ ἰσχύοντος ἐν Ἑλλάδι δικαίου εἰς τὰς συναλλαγὰς, καὶ νὰ καταστήσῃ τοὺς ἀποφοίτους ἱκανοὺς νὰ γνωρίζουν τὰ νομικὰ πλαίσια, ἐντὸς τῶν ὁποίων ἐπιτρέπεται νὰ κινήται ἡ οἰκονομικὴ δραστηριότης. Ἰδιαιτέρα, ὡς εὐνόητον, προσοχὴ δίδεται εἰς τὸ Ἐμπορικόν, Βιομηχανικόν, Ἀγορανομικόν καὶ Μεταλλευτικόν Δίκαιον. Ἐπιζητεῖται,

ΩΡΟΛΟΓΙΟΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Του 'Ακαδημαϊκού 'Ετους 1956—57*

ΜΑΘΗΜΑΤΑ Κατανεμόμενα εις 22 ἔδρας	Α'		Β'		Γ'		Τὸ ὄλον
	1	2	1	2	1	2	
Πολιτικὴ Οἰκονομία	2	2	2	2	1	1	5
Βιομηχανικὴ καὶ 'Ενεργειακὴ Πολιτικὴ	—	—	—	—	2	3	2 ^{1/2}
Γεωργικὴ Οἰκονομία καὶ Πολιτικὴ	—	—	—	—	2	—	1
Μεταλλευτικὴ Οἰκονομία, Νομοθεσία καὶ Πολιτικὴ	—	—	—	—	2	2	2
'Εμπορικὴ καὶ Νομισματικὴ Πολιτικὴ	—	—	—	—	2	2	2
Τουριστικὴ Οἰκονομία, Νομοθεσία καὶ Πολιτικὴ	—	—	—	—	2	2	2
Δημοσία Οἰκονομία καὶ Δημοσιονομικὴ Νομοθεσία	—	—	2	2	—	—	5
'Ιδιωτικὴ Οἰκονομικὴ	—	—	2	2	—	—	2
Τεχνικὴ τοῦ Οἰκονομικοῦ βίου :							
'Εμπόριον	2	2	—	—	—	—	6
Τράπεζαι	—	—	2	2	—	—	—
'Ασφάλειαι	—	—	2	2	—	—	—
Μεταφοραὶ	2	2	—	—	—	—	2
Γεωγραφικὴ Οἰκονομία	4	4	—	—	—	—	6 ^{1/2}
Οἰκονομικὰ Μαθηματικὰ καὶ Στατιστικὴ	—	—	2	3	—	—	—
Λογιστικὴ καὶ 'Ελεγκτικὴ	4	4	6	4	2	—	11
Κοστολόγησις καὶ Βιομηχανικὴ Λογιστικὴ	—	—	—	—	3	5	4
Δίκαιον : Δημόσιον καὶ 'Ιδιωτικόν	2	2	—	—	—	—	6
'Εμπορικόν Δίκαιον καὶ Βιομηχανικόν	—	—	3	1	2	3	5
Κοινωνιολογία	—	—	2	3	—	—	2 ^{1/2}
Κοινωνικὴ Πολιτικὴ καὶ 'Εργατικόν Δίκαιον	—	—	—	—	2	—	3
'Οργάνωσις 'Επιχειρήσεων	2	2	2	2	2	2	6
'Οργάνωσις 'Εργοστασίων	—	—	—	—	3	3	3
'Επαγγελματικὴ 'Υγιεινὴ	—	—	—	—	4	—	2
Ψυχοτεχνικὴ	—	—	—	—	—	4	2
Χημεία καὶ 'Εμπορευματολογία	2	2	—	—	—	—	5 ^{1/2}
Βιομηχανικὴ Τεχνολογία	—	—	3	2	2	—	—
Φυσικὴ	2	2	—	—	—	—	—
Μηχανογνώσις	—	—	4	—	—	—	6
'Ηλεκτροτεχνία	—	—	—	4	—	—	—
	24	24	34	34	34	34	92

(*) Αἱ ὥραι σημειοῦνται κατὰ ἀκαδημαϊκὰ ἔξάμηνα. 'Εκάστη ὥρα ἀντιστοιχεῖ εἰς 13 μαθήματα καθ' ἔξάμηνον. Ἡ στήλη «Τὸ ὄλον» περιλαμβάνει τὰς ἀντιστοιχοῦσας ὥρας εἰς τὸ σύνολον τῶν τριῶν ἐτῶν· συνεπῶς διὰ τὸ μάθημα π.χ. τῆς Πολιτικῆς Οἰκονομίας καὶ εἰς τὰ τρία ἔτη σπουδῶν διατίθενται 5 ὥραι καθ' ἑβδομάδα, ἤτοι (5×26) 130 μαθήματα ἐν ὄλῳ.

ἐκάστου μαθήματος καλοῦνται, κατὰ κανόνα, οἱ παρακολουθοῦντες σπουδασταὶ νὰ διατυπώσουν τὰς τυχόν ἀπορίας τῶν ἐπὶ τοῦ πρακτικοῦ πεδίου καὶ παρέχονται αὐτοῖς αἱ δέουσαι ἐξηγήσεις. Προσδοκῶνται λίαν ἐπιτυχή ἀποτελέσματα ἐκ τῆς τοιαύτης ὀργανωμένης καὶ συστηματικῆς ἐπαφῆς μεταξὺ Σχολῆς καὶ τοῦ δρῶντος, ἐν τῇ πράξει οἰκονομικοῦ κόσμου, εἰς ὄφελος τῶν σπουδαστῶν.

ΑΙ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΤΗΣ ΤΕΤΑΡΤΗΣ

Ἡ Σχολή, ἐπιθυμοῦσα νὰ εἶναι πραγματικὸν ἐλεύθερον πνευματικὸν κέντρον ἀκτινοβολοῦν γενικώτερον καὶ ὄχι μόνον ἐντὸς τῶν περιωρισμένων πλαισίων ἑνὸς ἐκπαιδευτηρίου, ὀργανώνει καθ' ἐκάστην Τετάρτην, εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἀκαδημίας (Ροῦζβελτ) 84 παραρτήματός της, ἢ τοῦ Συλλόγου «Παρνασσός» (ἐπὶ τῆς πλατείας Καρύτση), διαλέξεις καθηγητῶν καὶ ἄλλων ἐπιστημόνων, ὡς καὶ οἰκονομικῶν καὶ πολιτικῶν παραγόντων, ἐπὶ θεμάτων τῆς συγχρόνου ζωῆς. Μεθ' ἐκάστην διάλεξιν ἐπακολουθεῖ συζήτησις, καθ' ἣν ἐλευθέρως ἐκτίθενται αἱ διάφοροι ἀπόψεις. Ἡ Σχολή εἶναι ὑπερήφανος ὅτι σέβεται πᾶσαν ἐπιστημονικὴν γνώμην καὶ ἄποψιν.

Ἡ Σχολή ὡσαύτως καλεῖ ξένους διακεκριμένους ἐιδικοὺς ἐπιστήμονας, οἱ ὅποιοι διδοῦν σειρὰν μαθημάτων διὰ τοὺς σπουδαστάς, καὶ διαλέξεων διὰ τοὺς ἐνδιαφερομένους. Τοιοῦτοτρόπως δίδεται ἡ εὐκαιρία εἰς τοὺς Ἕλληνας νὰ γνωρίσουν τὴν ξένην σκέψιν καὶ νὰ ἀνταλλάξουν τὴν πείραν τῶν ἐπὶ ζητημάτων ἐμπιπτόντων, φυσικά, εἰς τὸν κύκλον τῶν ἐνδιαφερόντων τῆς Σχολῆς. Ταυτοχρόνως ἡ Σχολή ἀσκεῖ τὴν ἐπιβεβλημένην συστηματικὴν τῶν ξένων διαφώτισιν ἐπὶ τῶν ἐθνικῶν μας ζητημάτων καὶ ἐπὶ τῶν συντελεσθεισῶν ἐν Ἑλλάδι προόδων.

ΘΕΡΙΝΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΕΙΣ

Ἡ Σχολή ὀργανώνει κατὰ τὰς θερινὰς διακοπὰς :

1. Φροντιστηριακὰς καὶ πρακτικὰς ἀσκήσεις τῶν σπουδαστῶν καὶ πτυχιούχων, ἰδίως Ὀργανώσεως Ἐπιχειρήσεων καὶ Ἐργοστασιῶν, Ψυχοτεχνικῆς, Λογιστικῆς, Ἐμπορικῆς Ἀλληλογραφίας, Φορολογικῆς Νομοθεσίας, Ξένων γλωσσῶν καὶ Στενογραφίας.

2. Ἐπεξεργασίας θεμάτων διαφόρων, τιθεμένων κυρίως ὑπὸ τοῦ Γραφείου Βιομηχανικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐρευνῶν.

Αἱ ἐργασίαι αὗται εἶναι ἀπολύτως προαιρετικά, ἔχουν δέ, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, σκοπὸν τὴν διατήρησιν τῆς ἐπαφῆς Σχολῆς καὶ σπουδαστῶν καὶ τὴν ὑποβοήθησιν τῶν τελευταίων, ἄνευ κοπώσεώς των, εἰς τὴν καλυτέραν καὶ πρακτικώτεραν κατανόησιν τῶν διδαχθέντων κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν μαθημάτων.

ΜΕΡΙΜΝΑ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ

Οἱ Σπουδασταὶ δικαιοῦνται, τηροῦντες τὰς κειμένας διατάξεις, νὰ ποιῶνται χρῆσιν πάντων τῶν ὑπὸ τῆς Σχολῆς χορηγουμένων αὐτοῖς

μορφωτικῶν ἢ ἄλλων ὠφελημάτων.

Αἰ πρὸς τὴν Σχολὴν ἀναφοραὶ τῶν σπουδαστῶν ὑποβάλλονται ἐφ' ἄπλου χάρτου.

Ἀπαλλάσσονται τῶν διδάκτρων ἐξ ὀλοκλήρου οἱ τυχόντες βαθμοῦ Ἄριστα κατὰ τὰς Τμηματικὰς καὶ Εἰσαγωγικὰς Ἐξετάσεις καὶ οἱ καταγόμενοι ἐκ Κύπρου καὶ Βορείου Ἠπείρου.

Ἀπαλλάσσονται μέχρι τοῦ ἡμίσεος τῶν διδάκτρων :

α) οἱ τυχόντες κατὰ τὰς Τμηματικὰς Ἐξετάσεις τελικοῦ βαθμοῦ μεγαλύτερου τοῦ 8.

β) οἱ συγκεντρώσαντες κατὰ τὰς Εἰσαγωγικὰς Ἐξετάσεις τουλάχιστον 50 μονάδας εἰς τὰ ἐξετασθέντα μαθήματα, ἢ ἐν συνόλῳ 65, ἂν ἔχουν εἰς τὸ ἀπολυτήριον τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως βαθμὸν τουλάχιστον 18.

Ὅμοιως, ἀπαλλάσσονται μέχρι τοῦ ἡμίσεος τῶν διδάκτρων καὶ μέχρις 20% τῶν ἐγγεγραμμένων ἄποροι σπουδασταί, ἐφ' ὅσον ἐπιτύχουν βαθμὸν τουλάχιστον 6, καὶ εἶναι κατὰ σειρὰν προτιμήσεως :

γ) τέκνα ἐν πολέμῳ πεσόντων στρατιωτῶν, ὑπαξιωματικῶν καὶ ἀξιωματικῶν.

δ) τέκνα ἐκτελεσθέντων ὑπὸ τῶν κατακτητῶν κατὰ τὴν κατοχήν.

ε) τέκνα ἐκτελεσθέντων ὑπὸ τῶν στασιαστῶν κατὰ τὰ Δεκεμβριανὰ ἢ τὸν συμμοριτοπόλεμον.

στ) ἐν ἐνεργείᾳ δημόσιοι ὑπάλληλοι, συνταξιούχοι δημόσιοι ὑπάλληλοι, ἢ τέκνα αὐτῶν.

ζ) οἱ ἔχοντες ἀδελφὸν σπουδάζοντα ἐν τῇ Σχολῇ ὑπὸ τὸν ὄρον ὅτι οὗτος καταβάλλει εἰς τὸ ἀκέραιον τὰ διδάκτρα.

η) οἱ καταγόμενοι ἐκ σεισημοπαθῶν περιφερειῶν ὑπὸ τὸν ὄρον νὰ εἶναι ἄποροι.

Οἱ πτυχιούχοι τῆς Σχολῆς δικαιοῦνται νὰ μετᾶσχουν διαγωνισμῶν δι' ὑποτροφίας καὶ χρηματικὰ βραβεῖα χορηγούμενα ὑπὸ τῆς Σχολῆς.

Οἱ σπουδασταὶ καὶ οἱ πτυχιούχοι δύνανται νὰ ζητοῦν τὰς συμβουλὰς τῶν ἀρμοδίων Καθηγητῶν ἐπὶ θεμάτων ἐνδιαφερόντων αὐτοῦς κατὰ τὴν ἐπαγγελματικὴν τῶν σταδιοδρομίαν εἰς τὰς ὥρας τὰς ὁποίας ἔχουν καθορίσει οἱ κ.κ. Καθηγηταὶ ἢ κατ' ἴδιαν, ἐὰν παρίσταται ἀνάγκη.

Οἱ σπουδασταὶ τυγχάνουν τῶν αὐτῶν στρατολογικῶν εὐεργετημάτων (ἀναβολὴ λόγῳ σπουδῶν κλπ.) τῶν παρεχομένων εἰς τοὺς σπουδαστὰς τῶν λοιπῶν Σχολῶν τῆς Ἀνωτάτης Ἐκπαιδεύσεως.

Οἱ σπουδασταὶ ἀπολαμβάνουν τῶν ἐκπτώσεων τῶν παρεχομένων εἰς τοὺς σπουδαστὰς τῶν Ἀνωτ. Σχολῶν ἐπὶ τῶν εἰσιτηρίων τῶν διαφόρων μεταφορικῶν μέσων, θεαμάτων κλπ.

Οἱ σπουδασταὶ δύνανται νὰ κάμουν ἐλευθέρως χρῆσιν τοῦ Ἀναγνωστηρίου τῆς Σχολῆς, ὡς καὶ τῶν ἐργασιῶν τῶν κατατεθειμένων εἰς τὸ Γραφεῖον Βιομηχανικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐρευνῶν καὶ

νά ζητοῦν τὴν δέουσαν καθοδήγησιν διὰ τὴν σύνταξιν τῶν Ἔργασιῶν τῶν παρὰ τοῦ Προϊσταμένου τοῦ Γραφείου Ἐρευνῶν καὶ τοῦ Ἐντεταλμένου Βοηθοῦ αὐτοῦ.

ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

Ἡ Σχολή, μορφώνουσα ἰδίως ἐργαζομένους, δὲν δύναται δυστυχῶς νὰ ἐφαρμόσῃ πρόγραμμα σωματικῆς καὶ καλλιτεχνικῆς ἀγωγῆς τῶν σπουδαστῶν τῆς ὅσον θὰ ἐπεθύμει πλήρες, λόγῳ ἀνεπαρκείας χρόνου τῶν τελευταίων. Ἐπιδιώκουσα, ἐν τούτοις, τὴν ἐπιτέλεσιν τουλάχιστον τοῦ ἐφικτοῦ, ἔχει καταρτίσει ἀνάλογον πρόγραμμα σωματικῆς ἀσκήσεως, καλλιτεχνικῆς ἀγωγῆς καὶ ψυχαγωγίας.

Ἡ Σχολή διενεργεῖ ἀθλητικούς ἀγῶνας μεταξὺ τῶν σπουδαστῶν τῆς καὶ συμμετέχει εἰς ὀργανωμένους ἀγῶνας μετὰ τῶν λοιπῶν ἀνωτάτων Ἐκπαιδευτικῶν Ἰδρυμάτων, ἀπονέμουσα μετάλλια καὶ βραβεῖα εἰς τοὺς πρωτεύοντας κατ' αὐτούς.

ΜΟΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

Ἐν τῇ Σχολῇ λειτουργεῖ «Τμῆμα Μουσικῆς Ἀγωγῆς». Ἔργον τοῦ εἶναι ἡ λειτουργία χορωδίας σπουδαστῶν καὶ σπουδαστριῶν καὶ ἡ καλλιέργεια τῶν καλλιτεχνικῶν τῶν δεξιοτήτων. Τὸ «Τμῆμα Μουσικῆς Ἀγωγῆς» ὀργανώνει καλλιτεχνικὰ συγκεντρώσεις, με ἀνάγνωσιν ἀποσπασμάτων φιλολογικῶν κλασσικῶν ἔργων, ὁμιλίας ἐπὶ θεμάτων τῆς Τέχνης, με ἀπαγγελίας, κριτικὰς καλλιτεχνικῶν βιβλίων, κλασσικὰ μουσικὰ ἔργα κλπ.

ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ

Διὰ τὴν ψυχαγωγίαν τῶν σπουδαστῶν ὀργανοῦνται:

α) Ἐπίσημος χορευτικὴ ἑσπερὶς κατὰ τὴν τελευταίαν ἐβδομάδα τῶν Ἀπόκρεω,

β) «Σπουδαστικὸ γλέντι», ἀποκλειστικῶς μεταξὺ σπουδαστῶν καὶ τῶν στενῶν συγγενῶν τῶν, ὡς καὶ τῶν καθηγητῶν τῆς Σχολῆς.

γ) Ἡ «Πρωτοχρονιά», κατὰ τὴν ὁποίαν, τὴν μεθεπομένην τῆς πρωτοχρονιάς, γίνεται ἑορτασμός τῆς «Πίττας» με ἀπαγγελίας, ἄσματα καὶ χορούς.

δ) Κινηματογραφικαὶ προβολαὶ διαφόρων ταινιῶν ψυχαγωγικοῦ, τουριστικοῦ καὶ ἐκπαιδευτικοῦ περιεχομένου.

ΕΚΔΡΟΜΑΙ

Ἡ Σχολή ὀργανώνει τακτικὰς ἐκδρομὰς ἀνά τὰς Ἀθήνας, τὴν Ἀττικὴν καὶ ἄλλα ἀρχαιολογικά, τουριστικὰ ἢ βιομηχανικὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος. Αὗται, μετὰ τῶν εἰς ἀπώτερα μέρη γινομένων, ἀποβλέπουσιν εἰς τὸ νὰ γνωρίσουν οἱ σπουδασταὶ τῆς Σχολῆς τὴν Πατρίδα μας. Κατὰ τὰς ἐκδρομὰς ἀναπτύσσονται παρ' ἀρχαιολόγων

και άλλων ειδικών θέματα σχετικά προς την σημασίαν του τόπου τῆς ἐπισκέψεως.

ΙΑΤΡΙΚΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΙΣ

Ἡ Σχολὴ ἔχει ἀναθέσει εἰς Ἱατρὸν τὴν ὑγιεινὴν παρακολούθησιν τῶν σπουδαστῶν. Δι' ἕκαστον σπουδαστὴν συντάσσεται καὶ τηρεῖται Ἱατρικὸν Δελτίον.

Οἱ σπουδασταὶ τῆς Σχολῆς δικαιοῦνται νὰ ἐξετάζωνται παρὰ τοῦ Ἱατροῦ τῆς Σχολῆς, ὅστις καθημερινῶς — πλὴν τοῦ Σαββάτου — δέχεται αὐτοὺς εἰς τὸ Ἱατρεῖον του. Ὁ Ἱατρὸς ἐξετάζει δωρεάν τὸν σπουδαστὰς, ὑποδεικνύει τὰ πρόσφορα μέτρα διὰ τὴν πρόληψιν καὶ ἀντιμετώπισιν τῶν ἀσθενειῶν καὶ καθοδηγεῖ αὐτοὺς εἰς τὴν καλυτέραν ἀπὸ ὑγιεινῆς ἀπόψεως διαβίωσιν τῶν.

Οἱ σπουδασταὶ δύνανται, βάσει σημειωμάτων τοῦ Ἱατροῦ, νὰ προσφεύγουν εἰς τὰ Ἰδρύματα καὶ νὰ χρησιμοποιοῦν τὰ μέσα τὰ ὁποῖα παρέχει δωρεάν ἢ ἐπὶ ἡλαττωμένη δαπάνῃ τὸ Κράτος ὑπὲρ τῆς σπουδαζούσης νεολαίας. Ὡς εὐνόητον, ἡ Σχολὴ δὲν δύναται νὰ ἀναλάβῃ εἰδικὰς ἱατρικὰς ἐξετάσεις, φάρμακα κ.λ.π. τῆς θεραπείας τῶν σπουδαστῶν, διότι στερεῖται τῶν ἀπαραιτήτων μέσων.

Εὐχαρίστως, ὁμως, ἀναλαμβάνει νὰ ἐξετάσῃ τοὺς ὄρους τῆς κατοικίας τῶν σπουδαστῶν καὶ νὰ γνωρίσῃ τούτους εἰς τοὺς γονεῖς τῶν, κατόπιν γραπτῆς τῶν τελευταίων ἐπιθυμίας.

ΣΠΟΥΔΑΣΤΙΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ

Οἱ σπουδασταὶ ὀφείλουν νὰ ἐκτελέσουν ἐργασίας καὶ μελέτας πέραν τῶν τρεχουσῶν φροντιστηριακῶν ἀσκήσεων. Σκοπὸς αὐτῶν εἶναι ἡ ἀσκησις τῶν σπουδαστῶν εἰς τὴν σοβαρὰν καὶ συστηματικὴν μελέτην ἑνὸς θέματος, εἰς τὴν ἐπιτυχῆ κριτικὴν ξένης ἐργασίας, εἰς τὴν δόκιμον τῶν αὐτῶν ἐπιζητεῖται ἡ γένεσις τοῦ ἐνδιαφέροντος τῶν σπουδαστῶν καὶ πέραν τῶν ἀναγκαστικῶς περιορισμένων πλαισίων τῆς σχολικῆς διδασκαλίας, ἡ συστηματικὴ τακτοποίησις τῶν σκέψεων τῶν ἐπὶ ἐνὸς ζητήματος, ἡ ἀσκησις εἰς τὴν διατύπωσιν τῶν γνωμῶν τῶν καὶ ἡ ἐπαφή μὲ τὴν οἰκονομικὴν ζωὴν καὶ τὰ δρῶντα ἐν αὐτῇ πρόσωπα.

Α'. *Ἔργασια κατ' ἐκλογὴν.* Αἱ ἐργασίαι αὗται γίνονται ἐπὶ θεμάτων τῆς ἐκλογῆς τοῦ σπουδαστοῦ, ὅστις δέον νὰ παραδώσῃ μίαν, τουλάχιστον, ἐργασίαν κατ' ἐκλογὴν, μέχρι τῶν Τμηματικῶν Ἐξετάσεων τοῦ τελευταίου ἔτους τῶν σπουδῶν του. Αἱ κατ' ἐκλογὴν ἐργασίαι ἐπηρεάζουν τὴν βαθμολογίαν τῶν Τμηματικῶν Ἐξετάσεων.

Β'. *Ἔργασια κατ' ἐντολήν.* Αἱ ἐργασίαι αὗται ἀποτελοῦν ἐπεξεργασίαν θεμάτων διδομένων εἰς τὸν σπουδαστὴν παρὰ τοῦ Γραφείου Ἐρευνῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ του βίου, ἐκτὸς τῶν ἐκθέσεων ἐπισκέψεως Ἐργοστασίων. Τὰ θέματα λαμβάνονται ἐκ τοῦ κύκλου τῆς ἐν τῇ Σχολῇ διδασκαλίας καὶ προσδιορίζονται διὰ συνε-

γασίας τοῦ Γραφείου Ἐρευνῶν μετὰ τῶν Καθηγητῶν τῶν διαφόρων μαθημάτων. Ὁ βαθμὸς τῶν ἐργασιῶν τούτων συνυπολογίζεται εἰς τὴν βαθμολογίαν τοῦ Πτυχίου.

Γ'. Λογιστικαὶ Ἔργασαι. Αἱ λογιστικαὶ ἐργασίαι εἶναι ὑποχρεωτικαὶ ἐπεξεργασίαι λογιστικῶν θεμάτων, συνθετωτέρων ἀπὸ τὰς συνήθεις φροντιστηριακὰς ἀσκήσεις Λογιστικῆς. Ἐκτείνονται ἐπὶ ἀντικειμένων τόσον τῆς Γενικῆς ὅσον καὶ τῆς Βιομηχανικῆς Λογιστικῆς. Ὁ βαθμὸς τῶν συνυπολογίζεται εἰς τὴν βαθμολογίαν τοῦ Πτυχίου.

ΤΜΗΜΑΤΙΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

Οἱ σπουδασταὶ εἰς τὸ τέλος ἐκάστου ἔτους ὑφίστανται κατὰ Ἰούνιον Τμηματικὴν ἐξέτασιν ἐφ' ὅλης τῆς ὕλης τῶν μαθημάτων τῶν ἀντιστοιχοῦντων εἰς τὸ οἰκεῖον ἔτος σπουδῶν. Θεωροῦνται προαχθέντες ὅσοι ἐπέτυχαν βαθμὸν πέντε εἰς ἕκαστον μάθημα ἢ μέσον ὄρον ἕξ, ἐὰν ἀπέτυχον εἰς ἓν μάθημα. Ὅσοι ἀποτύχουν δύνανται νὰ ἐπανεξετασθῶσι κατὰ Σεπτέμβριον καὶ Ἰανουάριον.

ΑΙ ΠΤΥΧΙΑΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

Οἱ ὑποψήφιοι ἐπὶ πτυχίῳ ὑποχρεοῦνται α) νὰ προσκομίσωσι πιστοποιητικὸν ἐξαμήνου εὐδοκίμου ὑπηρεσίας εἰς ἰδιωτικὴν ἢ δημοσίαν θέσιν β) νὰ ὑποβάλωσι μίαν μελέτην ἐπὶ θέματος ἐκ τῆς διδασκομένης ἐν τῇ Σχολῇ ὕλης, γ) νὰ συντάξωσι μίαν ἔρευναν καθοριζομένην ὑπὸ τοῦ Γραφείου Ἐρευνῶν τῆς Σχολῆς καὶ δ) νὰ ὑποστῶσι γραπτὴν, καὶ προφορικὴν ἐξέτασιν ἐπὶ τῆς Πολιτικῆς Οἰκονομίας, Φορολογικῆς Νομοθεσίας, Ὁργανώσεως Ἐπιχειρήσεων, Ὁργανώσεως Ἐργοστασίων, Γενικῆς Λογιστικῆς, Βιομηχανικῆς Λογιστικῆς, Βιομηχανικῆς Τεχνολογίας καὶ Ἐμπορευματολογίας. Θεωροῦνται ἐπιτυχόντες ὅσοι τύχουν βαθμοῦ πέντε εἰς ἕκαστον μάθημα ἢ μέσου ὄρου ἕξ. Αἱ ἐξετάσεις ἐπὶ πτυχίῳ διενεργοῦνται κατὰ Ὀκτώβριον, Φεβρουάριον καὶ Μάιον.

ΔΙΑΤΡΙΒΑΙ ΕΠΙ ΠΤΥΧΙΩ

Ὁ τελειόφοιτος τῆς Σχολῆς, προκειμένου νὰ τύχη τοῦ πτυχίου αὐτῆς, ὑποχρεοῦται νὰ συντάξῃ εἰδικὴν διατριβὴν ἐπὶ πτυχίῳ, ἐπὶ θέματος ὅπερ οὗτος ἐκλέγει, μετὰ σύμφωνον γνώμη τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Γραφείου Ἐρευνῶν. Τὸ θέμα τοῦτο δεόν νὰ περιλαμβάνεται εἰς τὸν κύκλον τῆς ἐν τῇ Σχολῇ διδασκαλίας καὶ νὰ ἀναφέρεται εἰδικώτερον : Εἰς τὴν συστηματικὴν διερεύνησιν, μετ' ἀναλύσεως καὶ κριτικῆς, τῆς διαρθρώσεως καὶ τῆς λειτουργίας δεδομένης οἰκονομικῆς μονάδος, ἢ κλάδου ἢ τομέως ἢ ὀλοκλήρου δραστηριότητος τῆς παραγωγῆς ἢ τῆς οἰκονομίας, περιοχῆς ἢ χώρας τινὸς καὶ κυρίως παρ' ἡμῖν. Εἰς τὴν συγκριτικὴν μελέτην δύο ἢ πλειόνων τῶν ὡς ἄνω δραστηριοτήτων. Εἰς τὴν παρατήρησιν καὶ ἔρευναν οἰκονομικῶν φαινομένων καὶ προβλημάτων.

σεων, ὁ ὑποψήφιος πτυχιούχος ὑποχρεοῦται νὰ ὑποβάλλῃ εἰς τὴν Γραμματεῖαν τῆς Σχολῆς τὸ κατὰ τὰ ἀνωτέρω παραμεῖναν εἰς χεῖρας τοῦ ἀντίτυπον τοῦ περιγράμματος, δεόντως ἐγκεκριμένον ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου Καθηγητοῦ καὶ θεωρημένον ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Γραφείου Ἐρευνῶν, ἵνα ἀποκτήσῃ τὸ δικαίωμα συμμετοχῆς εἰς αὐτάς.

3. Σύνταξις καὶ στάδια ὑποβολῆς διατριβῆς

Βάσει τοῦ περιγράμματος καὶ τῶν ἐν συνεχείᾳ γενικῶν καὶ εἰδικῶν διαφωτίσεων καὶ καθοδηγήσεων τοῦ ἀρμοδίου Καθηγητοῦ πρὸς ἀρτιωτέραν κατάρτισιν τῆς διατριβῆς, ὁ ὑποψήφιος πτυχιούχος συντάσσει ταύτην. Ἡ ἔκτασίς της δεόν νὰ μὴ ὑπολείπεται τῶν πεντήκοντα σελίδων τετάρτου σχήματος (διαγωνισμού), ἐκτὸς δικαιολογημένων ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ ἐξαιρέσεων.

Ἄμα τῷ πέρατι τῆς ἀρχικῆς συντάξεως τῆς διατριβῆς, ὁ ὑποψήφιος πτυχιούχος ὑποχρεοῦται νὰ ζητήσῃ τὴν ἐπ' αὐτῆς ἔγγραφον δῆλωσιν τοῦ ἀρμοδίου Καθηγητοῦ περὶ κατ' ἀρχὴν ἐγκρίσεώς της, ὡς καὶ κατ' ἀρχὴν θεωρήσεώς της ὑπὸ τοῦ Γραφείου Ἐρευνῶν.

Ἐνα μῆνα τουλάχιστον πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς τελευταίας, διὰ τὸν κρινόμενον, περιόδου πτυχιακῶν ἐξετάσεων ὑποχρεοῦται οὗτος ὅπως ὑποβάλλῃ τὴν ὡς ἄνω κατ' ἀρχὴν ἐγκεκριμένην καὶ θεωρημένην διατριβὴν του εἰς τὴν Γραμματεῖαν τῆς Σχολῆς, ἵνα ἀποκτήσῃ τὸ δικαίωμα συμμετοχῆς εἰς τὰς ἐξετάσεις.

Πᾶσα δι' οἰονδήποτε ἀνεξαιρέτως λόγον ὑπέρβασις τῶν ἄνω τριῶν προθεσμῶν ἀποκλείει αὐτομάτως τὸν σπουδαστὴν ἀπὸ τὴν συμμετοχὴν του εἰς τὰς πτυχιακὰς ἐξετάσεις τῆς ἀντιστοίχου κατὰ περίπτωσιν ἀρχικῆς ἢ τελικῆς περιόδου.

Ἡ Γραμματεία τῆς Σχολῆς, ἄμα τῇ ἐνάρξει τῶν πτυχιακῶν ἐξετάσεων τῆς δεδομένης περιόδου, διαβιβάζει μετὰ καταστάσεως τὰ εἰς αὐτὴν ὑποβληθέντα περιγράμματα καὶ ἀρχικὰ χειρόγραφα διατριβῶν. Τὸ Γραφεῖον Ἐρευνῶν ἀμελλητὶ ἐπισυνάπτει εἰς τὸ ἀρχικὸν χειρόγραφον τῆς διατριβῆς τὸ σχετικὸν παρ' αὐτῷ περίγραμμα καὶ ἀποστέλλει ἀμφότερα τὰ κείμενα εἰς τὸν ἀρμόδιον Καθηγητὴν πρὸς κρίσιν. Ὁ Καθηγητὴς, μετὰ ἐμπεριστατωμένην ὑπ' αὐτοῦ μελέτην τῆς διατριβῆς, συντάσσει εἰδικὸν δι' ἐκάστην περίπτωσιν καὶ λεπτομερειακὸν κριτικὸν σημείωμα, βάσει τοῦ ὁποίου ὁ κρινόμενος θὰ ἐπιφέρῃ τὰς τελικὰς διορθώσεις καὶ συμπληρώσεις τῆς διατριβῆς του. Τὰ τρία πλεόν ὡς ἄνω κείμενα ὁ Καθηγητὴς ἀποστέλλει εἰς τὸ Γραφεῖον Ἐρευνῶν, ὅπου καλεῖ τὸν κρινόμενον ἵνα λάβῃ γνῶσιν τοῦ κριτικοῦ σημειώματος τοῦ Καθηγητοῦ καὶ συνάμα δίδει ὁδηγίας διορθώσεων, ἰδίως ὅσον ἀφορᾷ τὴν διάρθρωσιν τῆς ὕλης, τὴν διατύπωσιν, τὴν σύνταξιν καὶ τὴν ὀρθογραφίαν, ἐπιστρέφει δὲ ἐν συνεχείᾳ εἰς αὐτὸν τὴν διατριβὴν, πρὸς συμμόρφωσίν του.

Ὅταν ὁ ὑποψήφιος πτυχιούχος πραγματοποιήσῃ τὰς γενομένας εἰς αὐτὸν ὑποδείξεις, παρουσιάζει τὴν διορθωμένην διατριβὴν του εἰς τὸν Διευθυντὴν τοῦ Γραφείου Ἐρευνῶν πρὸς διαπίστωσιν τῆς συμμορφώσεώς του καὶ ἐν καταφατικῇ περιπτώσει λαμβάνει τὴν ἄδειαν ὅπως

δακτυλογραφήση ἢ ἰδιοχείρως καθορογράφησιν τὴν διατριβὴν εἰς τέσσαρα ἀντίτυπα. Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν πλείονες τοῦ ἑνὸς Καθηγηταί εἶναι ἀρμόδιοι ἐπὶ θεματός τινος, ὁ ὑποψήφιος πτυχιούχος ὑποβάλλει πλείονα τῶν τεσσάρων ἀντίτυπα, ἐπὶ τῷ τέλει τῆς ἀπόστολῆς ἑνὸς ἐξ αὐτῶν εἰς ἕκαστον τῶν πλέον τοῦ ἑνὸς ἀρμόδιων Καθηγητῶν.

Τὰ τέσσαρα ἀντίτυπα μετὰ τοῦ ἀρχικοῦ χειρογράφου ὑποβάλλονται ἐν καιρῷ εἰς τὸ Γραφεῖον Ἐρευνῶν πρὸς διαπίστωσιν τῆς ἀκριβοῦς ἀντιγραφῆς τοῦ ἀρχικοῦ χειρογράφου καὶ τῆς καλλιεποῦς ἐμφανίσεως τῶν ὀριστικῶν ἀντιτύπων, ἅτινα δεόν νὰ εἶναι τοποθετημένα ἐντὸς ἀνθεκτικοῦ περιβλήματος. Τούτων διαπιστουμένων, δύναται πλέον ὁ ὑποψήφιος πτυχιούχος νὰ ζητήσῃ τὴν ἐγκριτικὴν ὑπογραφήν τοῦ ἀρμόδιου Καθηγητοῦ ἐπὶ ἑκάστου ὀριστικοῦ ἀντιτύπου τῆς διατριβῆς του, μετὰ τελικῆς θεωρήσεως τοῦ Δευθυντοῦ τοῦ Γραφείου Ἐρευνῶν. Ἡ ὁλοκλήρωσις τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω διαδικασίας ἐξακριβοῦται μετὰ ταῦτα ὑπὸ τοῦ Προϊσταμένου τοῦ Γραφείου Ἐρευνῶν, χορηγοῦντος εἰς τὸν κριθὲντα ἔγγραφον, πρὸς τὴν Γραμματεῖαν τῆς Σχολῆς, πιστοποιήσιν περὶ ἐγκρίσεως τῆς ὑποβληθείσης μελέτης. Βάσει ταύτης χορηγεῖται εἰς αὐτὸν τὸ πτυχίον του, ἐφ' ὅσον βεβαίως ὁ κριθὲν διεξῆλθεν ἐπιτυχῶς καὶ ἐπὶ πτυχίῳ ἐξετάσεις τῆς τελευταίας δι' αὐτὸν περιόδου καὶ συνεισέταξεν εἰς τὰς λοιπὰς ἀπαιτήσεις τῆς Σχολῆς. Τέλος, ἡ ὑπηρεσία τοῦ Γραφείου Ἐρευνῶν παραδίδει εἰς τὸν κριθὲντα τὸ ἀρχικὸν χειρόγραφον μετ' ἑνὸς ὀριστικοῦ ἀντιτύπου τῆς ἐπὶ πτυχίῳ διατριβῆς του, ἀποστέλλον ἕτερον εἰς τὸν ἀρμόδιον Καθηγητὴν καὶ φυλάσσον τὰ λοιπὰ δύο εἰς τὸ ἀρχεῖον τοῦ Γραφείου.

Ἡ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΤΥΠΙΚΗ ΑΞΙΑ ΤΟΥ ΠΤΥΧΙΟΥ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

Πρωταρχικὴ σκέψις τῶν ἰδρυτῶν τῆς Σχολῆς ὑπῆρξεν ἡ κατάρτισις διοικητικῶν στελεχῶν διὰ τὴν βιομηχανίαν καὶ γενικώτερον διὰ τὰς ἐπιχειρήσεις καὶ τοὺς οἰκονομικῶς δρῶντας μεγάλους ὀργανισμούς. Τοῦτο ἀποτελεῖ τὴν φιλοδοξίαν τῆς Σχολῆς καὶ τῶν διοικούντων καὶ διδασκόντων ἐν αὐτῇ. Ἡ ἑλληνικὴ οἰκονομία ἔχει ἀνάγκην, μεγάλην καὶ ἐπείγουσαν, στελεχῶν, ἀρτίως μορφωμένων νέων μὲ φιλοδοξίαν νὰ κινήσουν καὶ νὰ κατευθύνουν τὸν παραγωγικὸν μηχανισμόν τῆς Χώρας, συμφώνως πρὸς τὰς ἀντιλήψεις καὶ τὰς νέας μεθόδους ὀργανώσεως καὶ λειτουργίας τῶν οἰκονομικῶν μονάδων.

Ὑπὸ τὸ καθεστῶς τοῦ συγχρόνου ἀνταγωνισμοῦ δὲν ἀρκεῖ ἡ ἀνανέωσις τοῦ ὕλικου ἐξοπλισμοῦ· εἶναι ἀνάγκη νὰ γίνῃ, ταυτοχρόνως, πλήρης ἀνανέωσις τῶν τρόπων ἐργασίας.

Παραλλήλως τὸ Κράτος, ὡς διοικητικὸς μηχανισμὸς ἢ ὡς οἰκονομικὸς ὀργανισμὸς, ἔχει ἐπίσης ἀνάγκην ἀνανεώσεως τῶν στελεχῶν του, μὲ νέους προσηρμοσμένους πρὸς τὰ νεώτερα διδάγματα

καὶ τὰς ἐφαρμογὰς τῆς Ἐπιστήμης καὶ τῆς Τεχνικῆς, πρὸς τὰς νέας συνθήκας καὶ τὰς νέας ἀνάγκας τῆς μεταπολεμικῆς ἐποχῆς, πρὸς τὰ συστήματα καὶ τὰς μεθόδους τῆς ἐπιστημονικῆς ὀργανώσεως, πρὸς τὰς ἀπόψεις τῆς αὐξήσεως τῆς παραγωγῆς ὑπὲρ τῆς κοινωνικῆς εὐημερίας. Ἡ ἐπιστημονικὴ ὀργανώσις καὶ ἡ παραγωγικότης εἶναι ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη διὰ τὸ σύγχρονον Κράτος.

Μὲ τὴν βάσιν αὐτὴν ἡ Σχολὴ φιλοδοξεῖ νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὸ Κράτος διὰ τῆς ἀρτίας θεωρητικῆς καὶ ἐφηρμοσμένης καταρτίσεως τῶν σπουδαστῶν της, διὰ τῆς πλήρους μορφώσεώς των εἰς τὰ νέα καὶ ζέοντα προβλήματα τοῦ ἀνθρωπίνου παράγοντος, διὰ τῆς ἐπαρκοῦς ἐνημερώσεώς των εἰς τὰ νομικὰ ζητήματα τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς καὶ εἰς τὰ τεχνικὰ προβλήματα τῆς ὀργανώσεως καὶ λειτουργίας τῶν ἐπιχειρήσεων, ἰδίᾳ τῶν βιομηχανικῶν. Ἀπὸ αὐτῆς τῆς ἀπόψεως, ἡ Σχολὴ φρονεῖ ὅτι αὐτὸ τοῦτο τὸ Κράτος ἔχει συμφέρον καὶ καθήκον νὰ χρησιμοποιοῦσιν τοὺς πτυχιούχους της εἰς τὰς καταλλήλους θέσεις.

Πράγματι τὸ Κράτος, ἐφόσον αὐξάνει ἡ δραστηριότης καὶ τὸ κῦρος τῆς Σχολῆς, διὰ διαφόρων νόμων καὶ ἀποφάσεων του χρησιμοποιοῦσι τοὺς πτυχιούχους της ἐν ἰσοτιμίᾳ πρὸς τοὺς πτυχιούχους τῶν ἄλλων Ἀνωτάτων Σχολῶν. Οὕτω :

1.—Ὁ νόμος 800)1948 (ΦΕΚ Α' 248/8.9.48) ὀρίζει (ἄρθρ. 4) ὅτι οἱ πτυχιούχοι τῆς Σχολῆς δύνανται νὰ διορίζωνται ἢ νὰ προάγονται ἀπὸ τῆς θέσεως τοῦ Γραμματέως Α' τάξεως καὶ ἄνω εἰς τὰ Ὑπουργεῖα Ἐμπορίου, Βιομηχανίας καὶ Ἐργασίας.

2.—Ὁ νόμος 1605 (ΦΕΚ Α' 300/1950) ἀναγνωρίζει τὸ πτυχίον τῆς Σχολῆς, διὰ τὰς θέσεις τῶν ὑπαλλήλων Ἐφοριῶν, Τελωνείων, Καπνεφοριῶν καὶ Ταμείων, ὡς ἰσότιμον πρὸς τὸ πτυχίον τῶν λοιπῶν Ἀνωτάτων Σχολῶν.

3.—Τὸ ἐδ. 1 τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ Νομοθετικοῦ Διατάγματος ὑπὸ ἀριθ. 2516)16.8.53 (ΦΕΚ 217/19.8.53) ἀναγνωρίζει, ἐπίσης, ὡς ἰσότιμον τὸ πτυχίον τῆς Σχολῆς διὰ τὴν κατάληψιν θέσεων στατιστικῶν ὑπαλλήλων Α' κατηγορίας τῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἑλλάδος.

4.—Οἱ πτυχιούχοι τῆς Σχολῆς δύνανται νὰ ὀνομάζωνται οἰκονομικοὶ ἀξιωματικοὶ τοῦ κατὰ ξηράν, θάλασσαν καὶ ἀέρα Στρατοῦ (Ν.Δ. ὑπ' ἀριθ. 2324 τῆς 21.2.53 καὶ ὑπ' ἀριθ. 2325 τῆς 9.5.53).

5.—Οἱ πτυχιούχοι τῆς Σχολῆς μετέχουν εἰς τοὺς διαγωνισμοὺς ὑποτροφῶν τῆς Τεχνικῆς βοήθειας (Ἀπόφασις ὑπ' ἀριθ. 38162)2661 τοῦ 1952 τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ), ὡς καὶ εἰς τὰς ὑποτροφίας τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Βρετανικοῦ Συμβουλίου.

6.—Οἱ πτυχιούχοι τῆς Σχολῆς μετέχουν εἰς τοὺς διαγωνισμοὺς τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος διὰ τὰς θέσεις δι' ἃς ἀπαιτεῖται πτυχίον Ἀνωτάτης Σχολῆς

7.—Οἱ πτυχιούχοι τῆς Σχολῆς διορίζονται εἰς τὰς θέσεις τῶν

διαφόρων Ὄργανισμῶν (Ι.Κ.Α., ΔΕΗ, Ἐπιμελητήρια, Ὄργανισμὸν Ἀνεργίας καὶ ἀπασχολήσεως κτλ.) διὰ τὰς ὁποίας ἀπαιτεῖται πτυχίον Ἀνωτάτης Ἐκπαιδεύσεως.

8.—Οἱ πτυχιούχοι τῆς Σχολῆς διορίζονται Λογισταὶ τῶν διαφόρων Γεωργικῶν Ὄργανισμῶν (ἔδ. 2 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ Ν.Δ. τῆς 15.9.53, ΦΕΚ Α' 252/1953).

Ἡ Σχολὴ τονίζει ὅτι εἶναι ὑπερήφανος διότι τὸ πτυχίον τῆς ἀποτελεῖ οὐσιαστικὸν ἐφόδιον διὰ τὴν ζωὴν. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἐνεργεῖ παντὶ τρόπῳ ὅπως ἀναγνωρισθῆ καὶ ὡς τυπικὸν προσὸν ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων Δημοσίων ὑπηρεσιῶν, χωρὶς ὅμως νὰ ἀναλαμβάνη οἰανδήποτε καὶ ἀπέναντι οἰουδήποτε ὑποχρέωσιν, διότι ἡ τυπικὴ ἀναγνώρισις τοῦ πτυχίου εἶναι, ὡς εὐνόητον, ἀπόλυτον δικαίωμα καὶ ἀρμοδιότης τῆς Πολιτείας. Ἀπόκειται ἐπομένως εἰς τὴν Πολιτείαν ν' ἀντιληφθῆ ὅτι πρὸς τὸ συμφέρον τῆς Δημοσίας Ὑπηρεσίας καὶ τοὺς Δημοσίους Ὄργανισμοὺς τοὺς πτυχιούχους μας οἱ ὁποῖοι ἔτυχον μιᾶς τόσο ἀρτίως οἰκονομικο-διοικητικῆς μορφώσεως.

ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

Ἡ Α.Σ.Β.Σ. ἐνόμισεν ὅτι δὲν ἐκπληροῖ τελείως τὸν προορισμὸν τῆς ἀρκουμένη εἰς τὸν ρόλον ἰδρύματος αὐστηρῶς ἀκαδημαϊκῆς διδασκαλίας. Ὑπερηφάνως, ἄλλωστε, διακηρύσσει τὸν ἐπαγγελματικὸν αὐτῆς χαρακτήρα καὶ ἔχεται σταθερῶς τῆς ἀπόψεως ὅτι εἰς τὰς Ἀνωτάτας Σχολὰς τοῦ εἴδους τῆς ἡ θεωρία πρέπει νὰ παρέχεται ἐν ᾧ μέτρῳ ἢ ἐφαρμογὴ χρειάζεται, διὰ τὴν ἐπιτυχῆ ἀντιμετώπισιν τῶν προβλημάτων αὐτῆς, τὴν ἐπιστημονικὴν μέθοδον.

Προσβέυει ὅτι τὸ ἔργον τῆς ἀνωτάτης ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδεύσεως δὲν δύναται νὰ περιορίζεται εἰς τὸν ἐφοδιασμὸν τῶν σπουδαστῶν μὲ τὸν θεωρητικὸν μόνον ἐξοπλισμὸν, ὅσον καὶ ἂν οὗτος θεωρηθῇ ἄρτιος, ἀλλ' ὅτι πρέπει νὰ ἐπεκτείνεται ἐπὶ τοσοῦτον εἰς τὴν πρακτικὴν ἐν ταῖς Σχολαῖς κατάρτισιν, ὥστε οἱ ἐφερχόμενοι νὰ εἶναι ἔτοιμοι νὰ ἀναλάβουν εὐθύναι εἰς τὴν διαδικασίαν τῆς παραγωγῆς.

Πιστεύει, ἀκόμη, ὅτι τὸ ἔργον τῆς Σχολῆς, οὕτω διηρθρωμένης, δὲν σταματᾷ μὲ τὴν χορήγησιν τοῦ πτυχίου εἰς τοὺς σπουδαστάς τῆς, ἀλλ' ἐπεκτείνεται ἐπὶ τῆς ἐπιστημονικῆς ἀντιμετώπισεως ζητημάτων καὶ προβλημάτων ἐπηρεαζόντων τὴν καθόλου οἰκονομίαν τῆς χώρας, καὶ ἐπὶ τῆς παροχῆς πάσης δυνατῆς ἐπιστημονικῆς βοήθειας, τόσον πρὸς τοὺς ἀποφοίτους τῆς κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἐπαγγελματικοῦ τῶν βίου, ὅσον καὶ πρὸς τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην τοιαύτης λειτουργικοῦ ὀργανισμοῦ τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας.

Διὰ τὸν λόγον τοῦτον, παραλλήλως πρὸς τὴν ἀπὸ τῆς ἔδρας διδασκαλίαν καὶ τὴν φροντιστηριακὴν ἐξάσκησιν, ἐμερίμνησε διὰ τὴν σύστασιν παρασχολικῶν ἰδρυμάτων, ἐχόντων τριπλοῦν προορισμὸν :

α) τὴν διαπαιδαγώγησιν τῶν σπουδαστῶν τῆς Σχολῆς - ἢ καὶ ἄλλων ἀτόμων—εἰς τὸν χειρισμὸν θεμάτων ἐφαρμογῆς καὶ τὴν ἐπιτυχῆ ἀντιμετώπισιν προβλημάτων τῆς πράξεως.

β) τὴν ἐπιμορφωτικὴν ἐξειδίκευσιν καὶ ἐπιστημονικὸν συγχρονισμὸν λειτουργῶν τεταγμένων εἰς ὑστεροῦντας τομεῖς τῆς οἰκονομίας.

γ) τὴν πολὺπλευρον μελέτην τῶν ζωτικῶν οἰκονομικῶν καὶ παραγωγικῶν προβλημάτων τῆς Χώρας ὑπὸ τοῦ ἐν τῇ Σχολῇ καὶ περὶ τὴν Σχολὴν συγκεντρωμένου ἀρτίου ἐπιστημονικοῦ ἐπιτελείου καὶ τὴν διερεῦνησιν θεμάτων ἐιδικῶν, τιθεμένων εἰς αὐτὴν ὑπὸ ἐνδιαφερομένων ἐπιχειρήσεων, ἰδίως βιομηχανικῶν.

Α'. ΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΡΕΥΝΩΝ (ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ)

Τὸ Γραφεῖον Ἐρευνῶν τῆς Σχολῆς (Γ.Ε.Β.Ε.) σκοπὸν ἔχει :
α) τὴν ἐν τῇ πράξει ἐξάσκησιν τῶν σπουδαστῶν, ὑπὸ ὄρους ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερον πλησιάζοντας τὴν πραγματικότητα εἰς τὴν ἐπίλυσιν τῶν ποικίλων ὀργανωτικῶν προβλημάτων (οἰκονομικῶν, τεχνικῶν, λογιστικῶν, ἐμπορικῶν, ἀνθρωπίνου παράγοντος κλπ.) τῶν ἐπιχειρήσεων, β) τὴν συλλογὴν καὶ ἐπεξεργασίαν ζωντανοῦ ὕλικου, καταλλήλου διὰ διδασκαλίαν τοῦ μαθήματος τῆς ὀργανώσεως καὶ τῶν συγγενῶν μαθημάτων κατὰ τὰς νεωτέρας παιδαγωγικὰς ἀντιλήψεις (ἰδίᾳ κατὰ τὴν περιπτωσιακὴν μέθοδον), γ) τὴν μελέτην καὶ ἔρευναν, εἴτε πρωτοβουλία τοῦ Γραφείου, εἴτε τῇ αἰτήσει ἐπιχειρήσεων ἢ ὀργανισμῶν, εἰδικῶν ἢ γενικῶν προβλημάτων, σχετικῶν μὲ αὐτούς, δ) εἰδικώτερον, τὴν παροχὴν ἐπιστημονικῆς βοήθειας εἰς τοὺς σπουδαστὰς καὶ τοὺς πτυχιούχους τῆς Σχολῆς διὰ τὴν ἐπίλυσιν ἢ ὑπόδειξιν μέσων πρὸς λύσιν τῶν ἀπασχολούντων αὐτοὺς προβλημάτων καὶ ἰδίᾳ ὀργανώσεως λογιστικῆς.

Αἱ κατευθύνσεις τοῦ Γραφείου Ἐρευνῶν εἶναι : α) νὰ συνεχίσῃ καὶ νὰ συμπληρώσῃ τὴν θεωρητικὴν διδασκαλίαν, διὸ καὶ ἐπιδιώκει κατὰ πρόγραμμα τὴν σύνδεσιν τῶν πρακτικῶν λύσεων πρὸς τὰς ἐπιστημονικὰς ἀρχὰς καὶ τοὺς κανόνας, β) νὰ ἀποβῇ ἐπιστημονικὸν ἐργαστήριον λειτουργοῦν συμφώνως πρὸς τὴν αὐστηρὰν ἐπιστημονικὴν νοοτροπίαν καὶ μέθοδον, γ) νὰ καταστῇ κέντρον ἀνταλλαγῆς πείρας μεταξὺ τῆς Σχολῆς καὶ τῶν βιομηχανικῶν καὶ ἐμπορικῶν ὀργανισμῶν.

Β' ΤΟ ΚΕΝΤΡΟΝ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Ἡ Σχολὴ ἀπὸ τοῦ 1947 ἐθεώρησε τὴν Στατιστικὴν ἀπαραίτητον μέρος τοῦ κύκλου διδασκαλίας τῆς πρὸς μόρφωσιν ἀνωτέρων διοικητικῶν στελεχῶν, τὸσον τοῦ Κράτους ὅσον καὶ τῶν ἐν γένει οἰκονομικῶν Ὄργανισμῶν.

Ἀρχομένου τοῦ ἔτους 1952⁵³ ἐπετεύχθη ἡ ἴδρυσις τοῦ «Κέντρου Στατιστικῆς Ἐκπαίδευσεως».

Ἡ διδασκαλία εἰς τὸ Κ.Σ.Ε. ἔχει ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τὴν μόρφωσιν στελεχῶν δυναμένων, ἅμα τῷ πέρατι τῆς ἐκπαίδευσεως ταῖς στατιστικαῖς ὑπηρεσίαις, εἴτε τοῦ Κράτους εἴτε οἰουδήποτε ὀργανισμοῦ ἢ ἐπιχειρήσεως.

Τὸ Κ.Σ.Ε. διοικεῖται παρ' ἐδικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς ἀποτελουμένης ἀπὸ τὸν Διευθυντὴν τῆς ΑΣΒΣ ὡς Πρόεδρον, ἀπὸ τὸν Διευθυντὴν Σπουδῶν ὡς Ἀντιπρόεδρον καὶ ἀπὸ τὸν Γενικὸν Διευθυντὴν τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ, τὸν Διευθυντὴν τῆς Ἀνωτάτης Ἐκπαίδευσεως τοῦ Ὑπουργείου Ἐθν. Παιδείας ὡς καὶ

ἀπὸ τὸν Πρόεδρον τῆς Ἑλληνικῆς Στατιστικῆς Ἑταιρείας. Διευθυντῆς Σπουδῶν εἶναι ὁ τακτικὸς Καθηγητῆς τῆς Στατιστικῆς εἰς τὴν Α.Σ.Β.Σ.

Εἰς τὴν Σχολὴν ἐγγράφονται κατόπιν εἰσιτηρίων ἐξετάσεων οἱ ἔχοντες ἀπολυτήριον Σχολείου Μέσης Ἐκπαιδεύσεως. Τὰ ἐξετάστέα μαθήματα εἶναι 1) Θεωρητικὴ καὶ Πρακτικὴ Ἀριθμητικὴ, 2) Ἀλγεβρα, 3) Γεωμετρία, 4) Ἐκθεσις Ἰδεῶν καὶ 5) Πολιτικὴ καὶ Οἰκονομικὴ Γεωγραφία.

Ἡ φοίτησις εἰς τὸ Κ.Σ.Ε. εἶναι διετής. Τὰ διδασκόμενα μαθήματα εἰς τὸ Κέντρον Στατιστικῆς Ἐκπαιδεύσεως εἶναι τὰ κάτωθι:

<i>Ἐποχρωτικά</i>	Α'	Β'	Τὸ ὅλον
Γενικὰ Μαθηματικά	3	—	3
Μαθηματικὴ Στατιστικὴ	—	1	1
Λογισμὸς Πιθανοτήτων	1	—	1
Στατιστικὴ Ἀνάλυσις	—	2	2
Δημογραφικὴ Στατιστικὴ	—	2	2
Στατιστικὴ Οἰκον. Φαινομένων	—	2	2
Στατιστικὴ Ἐπιχειρήσεων	—	1	1
Στατιστικὴ Μεθοδολογία	2	—	2
Οἰκονομετρία	—	1	1
Οἰκονομικὴ Ἀνάλυσις	—	1	1
Πολιτικὴ Οἰκονομία	2	—	2
Ἀσκήσεις Στατιστικῆς	2	2	4
Ἀσκήσεις Γεν. Μαθηματικῶν	3	—	3

Προαιρετικά

Δημοσίᾳ Οἰκονομία	—	1	1
Ἰδιωτικὴ Οἰκονομικὴ	—	1	1
Διοικητικὴ Νομοθεσία	1	1	2
Ὀργάνωσις	—	1	1
Λογιστικὴ	1	—	1
Ἐθνικοὶ Λογαριασμοὶ	—	1	1
Δημογραφικὴ Μεθοδολογία	1	—	1
Ἀγγλικά	2	2	4

Ἐπὶ πλέον διατίθενται 3 ὧραι ἐβδομαδιαίως εἰς ἕκαστον ἔτος διὰ Φροντιστηριακὰς Ἀσκήσεις.

Εἰς τὸ τέλος τοῦ πρώτου ἔτους ὁ ἐπιτυχάνων εἰς τὰς γραπτὰς καὶ προφορικὰς ἐξετάσεις λαμβάνει «Πιστοποιητικὸν Στατιστικῶν Σπουδῶν», ὁ δὲ ἐπιτυχάνων εἰς τὰς γραπτὰς καὶ προφορικὰς ἐξετάσεις εἰς τὸ τέλος τοῦ Β' ἔτους λαμβάνει «Πτυχίον Ἀνωτέρων Στατιστικῶν Σπουδῶν».

Τὸ διδακτικὸν ἔτος ἀρχεταὶ τὴν 1ην Ὀκτωβρίου καὶ λήγει τὴν 31ην Μαΐου. Κατὰ τὰς θερινὰς διακοπὰς καὶ ἀπὸ 20ης Ἰουλίου μέχρι 10ης Σεπτεμβρίου οἱ σπουδασταὶ δύνανται νὰ παρακολου-

θοῦν φροντιστηριακὰς ἀσκήσεις καὶ ἐφαρμογὰς.

Οἱ πτυχιούχοι Σχολῶν Ἀνωτάτης Ἐκπαιδύσεως δύνανται κατ' ἐξαιρέσειν ἐντὸς ἔτους ἀπὸ τῆς ἐγγραφῆς των νὰ τύχῃσι τοῦ «Πτυχίου Ἀνωτέρων Στατιστικῶν Σπουδῶν» ὑπὸ τὸν ὄρον ἐπιτυχῶς γραπτῆς καὶ προφορικῆς ἐξετάσεως εἰς βλα τὰ ὑποχρεωτικὰ μαθήματα τοῦ Α' καὶ Β' ἔτους.

Αἱ ἐξετάσεις διενεργοῦνται κατὰ τὸ τρίτον δεκαήμερον τοῦ Σεπτεμβρίου. Ὅσοι ἀποτύχουν εἰς δύο μαθήματα τὸ πολὺ δύνανται νὰ ἐπανεξετασθῶσι κατὰ τὸ 3ον δεκαήμερον τοῦ Δεκεμβρίου. Ὅσοι τυχὸν ἀποτύχουν εἰς δύο τὸ πολὺ μαθήματα κατὰ τὴν περίοδον ταύτην δύνανται νὰ ἐπανεξετασθῶσι τὸ τρίτον δεκαήμερον τοῦ Φεβρουαρίου.

Ὁ σπουδαστὴς ὑποχρεοῦται νὰ ἐξετασθῇ εἰς ἅπαντα τὰ ὑποχρεωτικὰ μαθήματα καὶ εἰς ἓν ἐκ τῶν προαιρετικῶν κατὰ τὴν ἐκλογὴν του. Οἱ Δημόσιοι Ὑπάλληλοι, ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω, ὑποχρεοῦνται ἐπὶ πλεόν νὰ ἐξετασθῶσι καὶ εἰς τὴν Διοικητικὴν Νομοθεσίαν.

Θεωρεῖται ἐπιτυχῶν ὁ τυχὼν βαθμοῦ τουλάχιστον πέντε εἰς ἕκαστον τῶν μαθημάτων ἢ μέσον ὄρον ἐξ εἰς τὰ ὡς ἄνω ὑποχρεωτικὰ μαθήματα μετὰ τοῦ προκρινομένου προαιρετικοῦ μαθήματος. Ὁ βαθμὸς τῶν προαιρετικῶν μαθημάτων δὲν συυπολογίζεται εἰμὴ μόνον πρὸς ἐξαγωγήν τοῦ τελικοῦ βαθμοῦ τοῦ «Πιστοποιητικοῦ» ἢ τοῦ «Πτυχίου».

ΤΟ ΚΕΝΤΡΟΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

Ἡ Σχολὴ ἔχει συστήσει ἐπίσης τὸ «Κέντρον Τουριστικῶν Μελετῶν» τοῦ ὁποίου σκοποὶ εἶναι :

α) ἡ μελέτη τῶν προβλημάτων τουριστικῆς οἰκονομίας, νομοθεσίας καὶ πολιτικῆς, καὶ ἡ ὑπόδειξις τῶν ληπτέων μέτρων.

β) Ἡ ὑποβοήθησις σπουδαστῶν καὶ πτυχιούχων τῆς Ἀνωτάτης Ἐκπαιδύσεως εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν θεμάτων Τουριστικοῦ περιεχομένου καὶ σύνταξιν σχετικῶν μελετῶν.

γ) ἡ μόρφωσις ἀνωτέρων τουριστικῶν στελεχῶν.

δ) ἡ διάδοσις τῶν τουριστικῶν ἀρχῶν καὶ ἀνάπτυξις τῆς τουριστικῆς ἐν τῇ χώρᾳ συνειδήσεως.

Τὸν ὡς ἄνω ἀναφερόμενον σκοπὸν τὸ Κ.Τ.Μ. θέλει ἐπιδιώξει διὰ τῶν κάτωθι ἰδίᾳ μέσων :

α) διὰ τῆς παρὰ τῆς ΑΣΒΣ ἰδρύσεως ἐιδικῆς ἑδρας «Τουριστικῆς Οἰκονομίας, Νομοθεσίας καὶ Πολιτικῆς».

β) διὰ τῆς συγκροτήσεως «Κέντρον Τουριστικῆς Ἐκπαιδύσεως».

γ) διὰ τῆς καταρτίσεως σχεδίων καὶ μελετῶν ἢ παροχῆς πληροφοριῶν καὶ ὁδηγιῶν εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὰ ἐν γένει τουριστικὰ προβλήματα τῆς χώρας καὶ ἐιδικώτερον τὴν ἴδρυσιν καὶ ὀργάνωσιν οἰασθῆποτε ὑφῆς τουριστικῶν ἐπιχειρήσεων.

δ) διὰ τῆς δημιουργίας βιβλιοθήκης ἀνελλιπῶς ἐνημερουμένης

και διά τής παρακολουθήσεως τοῦ ἡμερησίου και περιοδικοῦ τύπου.

ε) διά τής παρακολουθήσεως τῶν ἐξελίξεων τοῦ Τουρισμοῦ εἰς τὰς τουριστικῶς προηγμένας χώρας.

στ) διά τής ἐπικοινωνίας και τής συνεργασίας μετὰ τῶν ἐν Ἑλλάδι και ἄλλαχοῦ λειτουργούντων τουριστικῶν ὀργανισμῶν, κρατικῶν και μῆ.

ζ) διά τής ὑπὸ τοῦ ΚΤΜ ἐκδόσεως ἐντύπων, ἐπιστημονικοῦ ὀργάνου και διαφωτιστικῶν δημοσιευμάτων.

η) διά τής ὀργανώσεως δημοσιῶν ὀμιλιῶν, διαλέξεων και ἀνακοινώσεων.

θ) διά τής ὀργανώσεως δεκαημέρων ἢ δεκαπενθημέρων τουρισμοῦ με ἀνακοινώσεις και συζητήσεις ἐπὶ τουριστικῶν θεμάτων.

Συμφώνως πρὸς τὸν ὑπὸ τοῦ Δ. Συμβουλίου τής ΑΣΒΣ ἐγκριθέντα Κανονισμὸν Λειτουργίας τοῦ ΚΤΜ, ὄργανα αὐτοῦ εἶναι τὸ Συμβούλιον και ἡ Δ. Ἐπιτροπὴ. Εἰς τὸ Συμβούλιον, ἐκτὸς τής Ἄνων. Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν, τῶν ἀρμοδίων Ὑπουργείων και τῶν Κρατικῶν Ὄργανισμῶν Τουρισμοῦ, ἀντιπροσωπεύονται εἰς εὐρυτάτην ἔκτασιν και αἱ ὑπηρεσίαι, αἱ ὀργανώσεις, αἱ λέσχαι και τὰ σωματεῖα τὰ ὁποῖα ἀσχολοῦνται με τουρισμὸν ἢ, τουλάχιστον, τῶν ὁποῖων οἱ σκοποὶ ἀπτονται και τοῦ τουρισμοῦ. Ἡ Διοικοῦσα Ἐπιτροπὴ θὰ εἶναι τὸ ἐκτελεστικὸν Ὄργανον τοῦ Κέντρου, δυναμένη ὡς ἐκ τής συνθέσεως αὐτῆς νὰ προβαίνει εἰς ταχεῖαν διεκπεραίωσιν τῶν τρεχουσῶν ὑποθέσεων τοῦ Κέντρου και ἐκτέλεσιν τῶν ἀποφάσεων τοῦ Συμβουλίου.

Εἰς τὴν Δ. Ἐπιτροπὴν μετέχουν ὁ Πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τοῦ Κέντρου Τουριστικῶν Μελετῶν, εἰς ἐκ τῶν δύο Ἀντιπροέδρων τοῦ Συμβουλίου, ὀριζόμενος ὑπ' αὐτοῦ, ὁ ἐκάστοτε Διευθυντῆς τής ΑΣΒΣ, ὁ Καθηγητῆς τής ἔδρας «Τουριστικῆς Οἰκονομίας, Νομοθεσίας και Πολιτικῆς» τής ΑΣΒΣ, ὁ Γεν. Γραμματεὺς τοῦ Συμβουλίου τοῦ ΚΤΜ, και δύο μέλη τοῦ Συμβουλίου τοῦ ΚΤΜ, ἐκλεγόμενα ὑπ' αὐτοῦ, και δύο ἀναπληρωταί.

Εἰς ἐκπλήρωσιν τῶν σκοπῶν αὐτῶν τὸ ΚΤΜ θὰ προβῆ εἰς τὴν ὀργανώσιν, παρακολούθησιν και ἐποπτεῖαν τοῦ «Κέντρου Τουριστικῆς Ἐκπαιδεύσεως τής ΑΣΒΣ».

Τὸ Κέντρον Τουριστικῆς Ἐκπαιδεύσεως σκοπὸν ἔχει τὴν μόρφωσιν στελεχῶν τῶν τουριστικῶν ὀργανισμῶν δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου τής χώρας, και τὴν εἰδίκευσιν ἐπιστημόνων περὶ τὰ τουριστικὰ προβλήματα, θὰ πλαισιώνη δὲ τὴν ἔδραν «Τουριστικῆς Οἰκονομίας, Νομοθεσίας και Πολιτικῆς». Τὸ ΚΤΕ τελεῖ ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν Ἐπιτροπῆς ἀποτελουμένης ἀπὸ ἕνα τῶν Ἀντιπροέδρων τοῦ Δ.Σ. τής ΑΣΒΣ, ὀριζόμενον ὑπ' αὐτοῦ ὡς Πρόεδρον, ἀπὸ τὸν ἐκάστοτε Διευθυντὴν τής Σχολῆς, ὡς Ἀντιπρόεδρον, ἀπὸ τὸν ἐκάστοτε Πρόεδρον τοῦ ΚΤΜ, ἀπὸ τὸν τακτικὸν καθηγητὴν τής «Τουριστικῆς Οἰκονομίας, Νομοθεσίας και Πολιτικῆς», ὡς Εἰσηγητὴν, και ἀπὸ ἕνα ἀντιπρόσωπον τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ἐθνικοῦ Ὄργανισμοῦ

Τουρισμού οριζόμενον, μετά του αναπληρωτοῦ του, ὑπό του Δ.Σ. αὐτοῦ.

Ὁ τακτικός Καθηγητής τῆς «Τουριστικῆς Οικονομίας, Νομοθεσίας καὶ Πολιτικῆς» εἶναι αὐτοδικαίως Διευθυντής Σπουδῶν τοῦ ΚΤΕ, ἀναπληρούμενος ὑπό ἐνός τῶν τακτικῶν Καθηγητῶν τῆς Σχολῆς, κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Σχολικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς ΑΣΒΣ.

Τὸ ΚΤΕ δέχεται ὡς τακτικούς σπουδαστάς τοὺς τελειοφοίτους Σχολῶν τῆς Ἀνωτάτης Ἐκπαιδεύσεως καὶ ὑπαλλήλους τουριστικῶν ὀργανώσεων μὲ τριετὴ τουλάχιστον ὑπηρεσίαν, ἐφ' ὅσον εἶναι κάτοχοι ἀπολυτηρίου Σχολῶν Μέσης Ἐκπαιδεύσεως καὶ ἐπιτύχουν εἰς εἰσιτήριο ἐξέτασιν.

Τὸ ὠρολόγιον Πρόγραμμα, ἡ διάρκεια τῶν μαθημάτων, αἱ κατευθύνσεις καὶ οἱ σκοποί, τὰ μέσα καὶ ἡ διδακτέα ὕλη ἐγκρίνονται δι' ἀπόφασιν τοῦ Δ.Σ. τῆς ΑΣΒΣ μετὰ γνώμην τοῦ ΚΤΜ.

ΕΤΕΡΑ ΚΕΝΤΡΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Ἡ Σχολὴ εἶναι ἀποφασισμένη νὰ ἐπεκτείνῃ τὴν δράσιν τῆς, συνιστώσα «Τμήματα συμπληρωματικῆς καταρτίσεως καὶ ἐιδικεύσεως», εἰς τὰ ὁποῖα θὰ φοιτοῦν ὡς τακτικοὶ σπουδασταὶ ἀπόφοιτοι Σχολῶν ἀνωτάτης ἐκπαιδεύσεως καὶ ὡς ἀκροαταὶ σπουδασταὶ καὶ τελειόφοιτοι αὐτῶν ἢ καὶ ὑπάλληλοι τοῦ Κράτους, ὀργανισμῶν καὶ ἐπιχειρήσεων.

Ἡδη ἡ Σχολή, μετὰ τὴν ἐπιτυχῆ ὀργανώσιν καὶ λειτουργίαν τοῦ «Κέντρου Στατιστικῆς Ἐκπαιδεύσεως», ἔχει ὑπό μελέτην τὴν ἴδρυσιν :

1. Κέντρου Φοροτεχνικῆς Ἐκπαιδεύσεως

2. Κέντρου Ὀργανώσεως

3. Ἰνστιτούτου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς

4. Κέντρου Ἀσφαλιστικῶν Σπουδῶν.

Τὸ Κέντρον Φοροτεχνικῆς Ἐκπαιδεύσεως θὰ ὑποδιαιρεθῇ εἰς δύο τμήματα: Τμήμα Τελωνειακῶν καὶ Τμήμα Ἀμέσου Φορολογίας.

Τὸ Κέντρον Ὀργανώσεως θὰ λειτουργήσῃ ἐν ἐπαφῇ καὶ συνεργασίᾳ πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Ἐπιστημονικὴν Ἐταιρείαν Ὀργανώσεως τῆς Ἐργασίας. Αἱ ὑπηρεσίαι τὰς ὁποίας καλεῖται νὰ προσφέρῃ εἰς τὴν ἐθνικὴν οἰκονομίαν θὰ εἶναι ὄντως πολῦτιμοι, δοθείσης τῆς ὑστερήσεως ἣτις παρουσιάζεται εἰς τὴν Ἑλληνικὴν παραγωγὴν λόγω ἀνεπαρκοῦς ὀργανώσεως τῶν διαφόρων παραγωγικῶν μονάδων.

Τὸ «Ἰνστιτούτον Κοινωνικῆς Πολιτικῆς» σκοπὸν θὰ ἔχῃ τὴν ἐιδικωτέραν ἐπιστημονικὴν κατάρτισιν, θεωρητικὴν καὶ πρακτικὴν, τῶν προοριζομένων νὰ ἀπασχοληθοῦν, εἴτε ὡς ἐλεύθεροι ἐπιστήμονες εἴτε ὡς ὑπάλληλοι εἰς τὰς κρατικὰς καὶ τὰς αὐτοδιοικουμένας ὑπηρεσίας, μὲ θέματα τῆς ἐργασίας, τῆς κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως καὶ προνοίας. Ἡ θεωρητικὴ κατάρτισις, συνδυασμένη

μέ πρακτικές εφαρμογές και έρευνας τών σοβαρωτέρων κοινωνικών φαινομένων τής Χώρας μας, θά καταστήση τούς άποφοίτους Ικανούς νά χειρίζωνται τά θέματα τής κοινωνικής πολιτικής άπό τών διαφόρων σκοπιών αύτης.

Ή Σχολή φρονεί ότι μέ τά άνω έπιμορφωτικά Κέντρα θά συμπληρώση τήν εκπαιδευτικήν της προσπάθειαν, ή όποία δέν δύναται νά άναπτυχθῆ επί τοῦ παρόντος εις τό μέγιστον τών πόθων τών διοικούντων και διδασκόντων. Πάντως, τά Κέντρα ταῦτα άποβλέπουν εις τήν ειδικεύσιν και έπιμόρφωσιν τών διοικητικῶν στελεχῶν τής Ιδιωτικής οικονομίας και τοῦ Κράτους και δέν άποτελοῦν σχολάς «πολυσχολικοῦ Ίδρύματος», ή έννοια τοῦ όποίου εἶναι ξεῶ τών έπιδιώξεων τής Σχολής.

Εἰς τήν Σχολήν έπίσης λειτουργοῦν διάφοροι έπιστημονικαί Ἐπιτροπαί μελέτης συγχρόνων προβλημάτων. Μεταξύ αὐτῶν Ιδιάζουσιν θέσιν ἔχει ή «Ἐπιτροπή Λογιστικοῦ Σχεδίου» πρὸς σύνταξιν ένιαίου σχεδίου βιβλίων και λογαριασμῶν τῶν έν Ἑλλάδι έπιχειρήσεων.

ΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

Ἐτερος τομεὺς δραστηριότητος τής Ἀνωτέρας Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν εἶναι ὁ έκδοτικός.

Ἡ έκδοτική δραστηριότης στρέφεται πρὸς δύο κατευθύνσεις: πρὸς τό χρησίμουν επαγγελματικῶν βιβλίων έξουχιστικῆς διερευνήσεως επί μέρους θεμάτων έντός τοῦ πλαισίου τής εις τήν Σχολήν διδασκαλίας εύρισκομένων, και πρὸς τās έπιστημονικάς και τεχνικάς μελέτας παραγωγικῶν προβλημάτων ένδιαφερόντων Ιδιαίτέρως τήν έλληνικήν οικονομίαν.

ΒΙΒΛΙΑ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ. Τά μέχρι τοῦδε έκδοθέντα παρά τής Σχολῆς βιβλία και βιβλιάρια επί διαφόρων έπιστημονικῶν θεμάτων άνέρχονται εις 24. Ἡ έκδοσίς των γίνεται ὑπό τήν έπίβλεψιν τοῦ Γραφείου Ἐρευνῶν, τοῦ όποίου τό πλοῦσιον έπιστημονικόν έπιτελεῖον συνιστᾶ και τήν Ἐπιτροπήν έκλογῆς και ὑποδείξεως τῶν έκδοτέων έργων. Τό πλεῖστον τῶν έκδόσεων τούτων αναφέρεται εις τήν ὀργάνωσιν. Ἰδιαίτερας μνείας εἶναι αἱ έκδόσεις τής Σχολῆς διά τά Λογιστικά Πλάνα Αὐστραλίας και Γαλλίας, τό Δεκαήμερον Σπουδῶν Κοινων. Πολιτικῆς, τό Δωδεκαήμερον Τουριστικῆς Βιομηχανίας, διά τήν Στατιστικήν, τήν Ὀργάνωσιν κ.τ.λ.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ, ΟΔΗΓΟΙ, κλπ. Εἰς τήν σειράν αὐτήν ὑπάγοντάι ὑπηρεσιακαί έκδόσεις ὅπως: ὀδηγοί σπουδῶν, προγράμματα εργασιῶν, έκθέσεις πεπραγμένων, κλπ. Αἱ έκδόσεις αὗται παρέχονται εις τούς σπουδαστάς έναντι τής παρ' αὐτῶν εἰσπραττομένης αξίας έντύπων κλπ. άνευ άλλης τινός έπιβαρύνσεως.

ΤΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ: Τό περιοδικόν «ΣΠΟΥΔΑΙ» ἤρξατο έκδιδόμενον

- φάλα και Σίας, υπό την έποπτείαν τών Καθ. κ.κ. Σ. Σταυροπούλου και Ε. Συνοδινοῦ.
- 10 Κυριακή Γεννάδιος Βιβλιοθήκη—Μονή Πετράκη—'Αποστολική Διακονία. Ξεναγός ή κ. Μ. Βελουδίου τοῦ 'Εθνικοῦ 'Ιδρύματος.
- 11 Δευτέρα 'Ανακοίνωσις τοῦ προγράμματος τών Πτυχιακῶν ἐξετάσεων (β' περιόδου).
- 12 Τρίτη 'Εναρξίς ὑποβολῆς αἰτήσεων πρὸς συμμετοχὴν εἰς τὰς πτυχιακὰς ἐξετάσεις (β' περιόδου).
- 13 Τετάρτη Κινηματογραφικὴ προβολὴ ταινίας τουριστικοῦ περιεχομένου.
- 14 Πέμπτη Γ' Διάλεξις.
- 15 Παρασκευή ΣΤ' Συνεδρίασις Διδακτικῆς 'Επιτροπῆς τοῦ Κ.Σ.Ε.
- 16 Σάββατον 'Επίσκεψις εἰς τὸ Βιοτεχνικὸν 'Επιμελητήριον 'Αθηνῶν, ὑπὸ τὴν έποπτείαν τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Σχολῆς Καθ. κ. Στρ. Κ. Παπαϊωάννου.
- 17 Κυριακή Καθ. κ. Στρ. Κ. Παπαϊωάννου. Ξεναγός ὁ κ. Γ. Θρεψιάδης, 'Εφορος 'Αρχαιοτήτων.
- 20 Τετάρτη 'Εφορος 'Αρχαιοτήτων. Καλλιτεχνικὴ βραδιά ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Ι. Συνοδινοῦ.
- 21 Πέμπτη Γ' Συνεδρία 'Ολομελείας τών Καθηγητῶν τῆς Σχολῆς.
- 22 Παρασκευή Λῆξις προθεσμίας δηλώσεων συμμετοχῆς εἰς τὰς πτυχιακὰς ἐξετάσεις (β' περιόδου).
- 23 Σάββατον 'Επίσκεψις εἰς τὰς ἐν Πειραιεὶ Γενικὰς 'Αποθήκας τῆς 'Ελλάδος, προνομιούχου Α. Ε., ὑπὸ τὴν έποπτείαν τοῦ Καθ. κ. Ι. Φράγκου.
- 24 Κυριακή 'Εθνικὸν 'Ιστορικὸν Μουσεῖον. Ξεναγός ή κ. Μ. Βελουδίου τοῦ 'Εθνικοῦ 'Ιδρύματος.
- 25 Δευτέρα 'Εναρξίς προθεσμίας ὑποβολῆς αἰτήσεων δι' ἀπαλλαγὴν ἀπὸ τῶν διδάκτρων.
- 26 Τρίτη ΣΤ' Συνεδρίασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Σχολῆς.
- 27 Τετάρτη 'Επίσκεψις εἰς τὸ ἐν Πειραιεὶ ἐργοστάσιον τῆς 'Ανωτύμου Καπνοβιομηχανικῆς 'Εταιρίας Σιγαρέττων «Παπαστράτος» ὑπὸ τὴν έποπτείαν τοῦ Καθ. κ. Κ. Λεοντίδη.
- 27 Τετάρτη Κινηματογραφικὴ προβολὴ ταινίας τουριστικοῦ περιεχομένου.
- 28 Πέμπτη 'Εναρξίς πτυχιακῶν ἐξετάσεων (β' περιόδου).
- 28 Πέμπτη Λῆξις τῆς προθεσμίας καταβολῆς τῆς β' δόσεως τῶν διδάκτρων.

Μάρτιος 1957

- 1 Παρασκευή 'Ανακοίνωσις τοῦ προγράμματος τῶν ἐξετάσεων τῶν ἀποτυχόντων εἰς ἓν μάθημα.

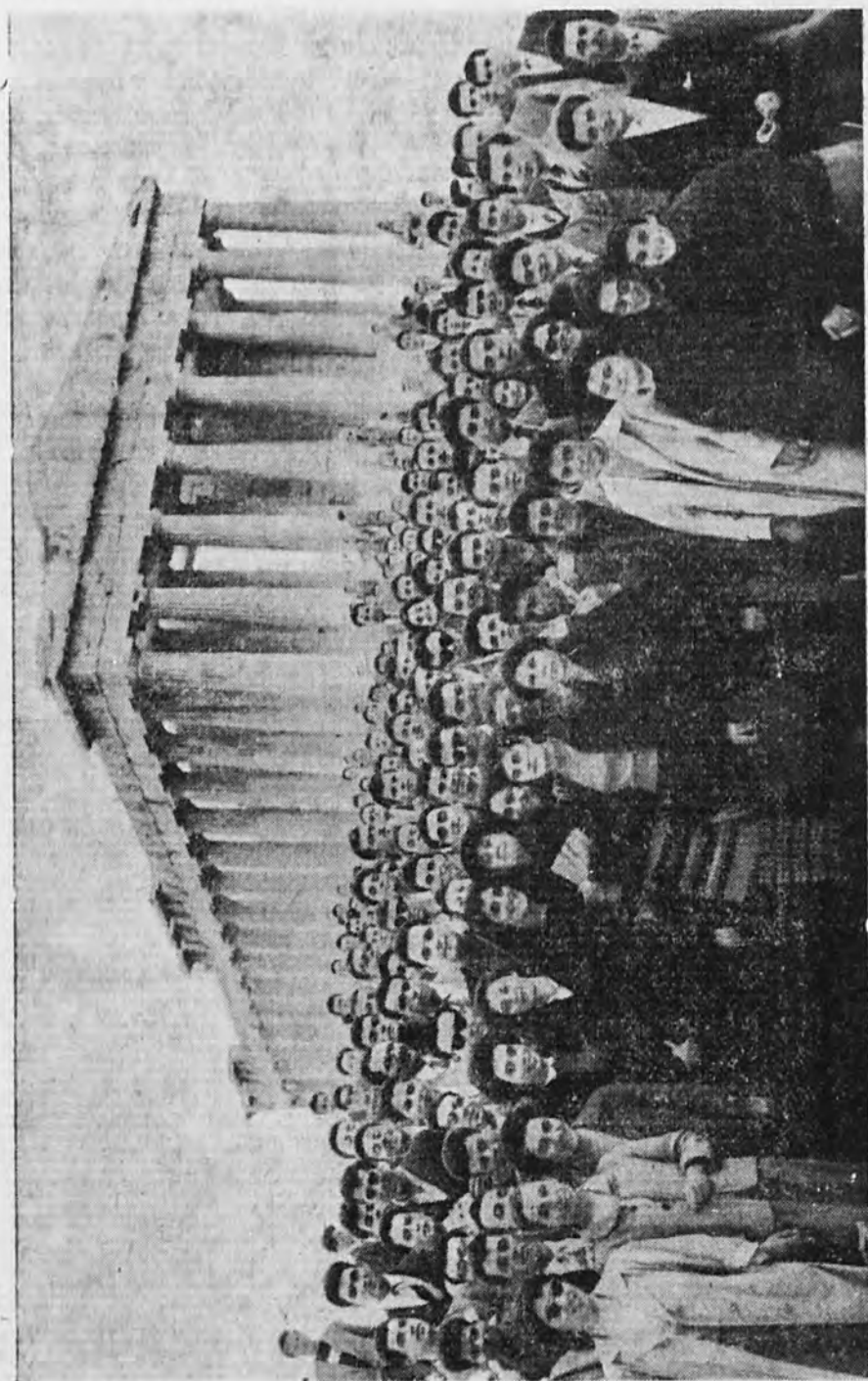
- 2 Σάββατον Ἐναρξίς προθεσμίας πρὸς ὑποβολὴν αἰτήσεων συμμετοχῆς εἰς τὰς ὡς ἄνω ἐξετάσεις.
- 3 Κυριακὴ Λίμνη Μαραθῶνος—Μπογιᾶτι—Ραδιοφωνικός Σταθμός Ὁμιλητῆς ὁ Καθ. κ. Γ. Γιαννόπουλος.
- 4 Δευτέρα Ἄργια (Καθαρά).
- 6 Τετάρτη Προβολὴ μορφωτικῆς ταινίας Βιομηχανικοῦ περιεχομένου τοῦ Ἑλληνικοῦ Κέντρου Παραγωγικότητος.
- 7 Πέμπτη Λήξις προθεσμίας δηλώσεων συμμετοχῆς εἰς τὰς ἐξετάσεις ἐνώπιον τῶν οἰκείων ἐπιτροπῶν τῶν ἀποτυχόντων εἰς ἓν μάθημα.
- 9 Σάββατον Ἐπίσκεψις εἰς τὸ ἐργοστάσιον ζυθοποιίας τῆς Α. Ε. «Κάρολος Φίξ» ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ Καθ. κ. Ε. Συνοδινοῦ.
- 10 Κυριακὴ Πλαταιαί.
- 10 Κυριακὴ Ἐναρξίς συμπληρωματικῶν ἐξετάσεων ἐνώπιον τῶν οἰκείων ἐπιτροπῶν διὰ τοὺς ἀποτυχόντας εἰς ἓν μάθημα.
- 13 Τετάρτη Ἐπίσκεψις εἰς τὴν Κοινοπραξίαν Συνεταιριστικῶν Ὄργανώσεων Σουλτανίνας (ΚΣΟΣ) ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ Καθ. κ. Κ. Λεοντίδη.
- 13 Τετάρτη Προβολὴ μορφωτικῆς ταινίας Βιομηχανικοῦ περιεχομένου τοῦ Ἑλληνικοῦ Κέντρου Παραγωγικότητος.
- 14 Πέμπτη Δ' Διάλεξις.
- 15 Παρασκευὴ Ζ' Συνεδρίασις Διδακτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κ. Σ. Ε.
- 16 Σάββατον Ἐπίσκεψις εἰς τὸ Ἐμπορικὸν καὶ Βιομηχανικὸν Ἐπιμελητήριον Πειραιῶς ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Σχολῆς Καθ. κ. Στρ. Κ. Παπαϊωάννου.
- 16 Σάββατον Λήξις προθεσμίας ὑποβολῆς αἰτήσεων δι' ἀπαλλαγὴν ἀπὸ τῶν διδάκτρων.
- 17 Κυριακὴ Ὁμορφὴ Ἐκκλησιᾶ—Διυλιστήρια Οὐλέν—Γαλάτσι.
- 17 Κυριακὴ Λήξις τῶν ἐξετάσεων ἐνὸς μαθήματος.
- 19 Τρίτη Ἐπίσημος χορὸς τῶν Σπουδαστῶν καὶ Πτυχιούχων τῆς Σχολῆς εἰς τὰς αἰθούσας τοῦ Ξενοδοχείου «Ἀκροπόλ».
- 20 Τετάρτη Προβολὴ μορφωτικῆς ταινίας Βιομηχανικοῦ περιεχομένου τοῦ Ἑλληνικοῦ Κέντρου Παραγωγικότητος.
- 20 Τετάρτη Προετοιμασία παρελάσεως. Ἐπιλογὴ καὶ προπόνησις ὁμάδος παρελάσεως.
- 22 Παρασκευὴ Λήξις τῶν πτυχιακῶν ἐξετάσεων (β' περιόδου).
- 23 Σάββατον Ἐπίσκεψις εἰς τὰ Ἐργοστάσια τῆς Α.Ε. βιομηχανίας ἠλεκτρικῶν εἰδῶν ὑγιεινῆς «ΙΖΟΛΑ» ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ Καθ. κ. Σ. Σταυροπούλου.
- 23 Σάββατον Ἀνακοινώσεις ἀποτελεσμάτων τῶν ἐξετάσεων ἐνὸς μαθήματος.
- 24 Κυριακὴ Παρέλασις σπουδαστῶν τῆς Σχολῆς μετὰ τῶν λοιπῶν Ἀνωτάτων Σχολῶν πρὸ τοῦ Μνημείου τοῦ Ἀ-

ἀπὸ τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 1950—1951 ὑπὸ τὸν πλήρη τίτλον: «Οἰκο-
νομικά, κοινωνικά, τεχνικά ΣΠΟΥΔΑΙ — περιοδικὴ ἔκδοσις τῆς Ἀνω-
τέρας Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν» καὶ εἶναι τὸ ἐπίσημον ἐπιστημο-
νικὸν ὄργανον τῆς Σχολῆς. Τριμηνιαῖον κατὰ τὰ δύο πρῶτα τῆς ἐκδό-
σεως τοῦ ἔτη, ἔγινεν ἀπὸ τοῦ τρίτου τοῦ ἔτους διμηνιαῖον καὶ νῦν εἶναι
μηνιαῖον. Ἐκαστὸν τεῦχος ἀποτελεῖται ἐξ 64 ἕως 96 σελίδων, σχήματος
16ου τοῦ 70×100. Περιλαμβάνει μελέτας πρωτοτύπου, μεταφράσεις,
οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν ἀνασκόπησιν, βιβλιοκρισίας, ἑλληνικὴν καὶ
ξένην ἀναλυτικὴν καὶ συνοπτικὴν βιβλιογραφίαν. Ἦδη οἱ ἐκδοθέντες ἔξ
τόμοι καλύπτουν 3545 σελίδας.

Τὸ ἕτερον περιοδικὸν ὑπὸ τὸν τίτλον «Τὰ ΝΕΑ τῆς Α.Σ.Β.Σ.» ἀπο-
τελεῖ μέσον πληροφοριῶν καὶ ὄργανον διαφωτισμοῦ. Τὰ «ΝΕΑ» εἰσήλθον
ἀπὸ τοῦ 1956/7 εἰς τὸ Δ' ἔτος, καλύπτουν δὲ τὰ ἐκδοθέντα τεύχη 1216
σελίδας.

Εἰς τὴν ὑπὸ τῶν σπουδαστῶν καταβαλλομένην ἀξίαν ἐντύπων περι-
λαμβάνονται καὶ αἱ συνδρομαὶ τῶν διὰ τὰ περιοδικὰ «Σπουδαί» καὶ «Νέα
τῆς Α.Σ.Β.Σ.».

Προσευχή τῶν σπουδαστῶν
ἐπὶ τοῦ Ἱεροῦ Βράχου

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ
του Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 1956—1957

**Όνομαστική Κατάστασις
τῶν Μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Σχολῆς
Ἄκαδ. Ἔτος 1956 - 57**

α/α	Όνοματεπώνυμον Ἰδιότης	Ἀριθμ. τηλεφ. γραφ.	Ἀριθμ. τηλεφ. οικίας	Διεύθυνσις
1.	Κωστόπουλος Σταῦρος Πρόεδρος Συνδ. Ἑλλήνων Βιομηχάνων	29.177	77.739	Ἀνθέων-Ύακίνθου Ψυχικόν
2.	Ρινόπουλος Μιχαήλ Ἀντιπρόεδρος Συνδ. τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἄνων. Ἐταιρειῶν	28.755	870.221	Ἀγαθουπόλεως 4 Ἀθῆναι
3.	Σολομός Παναγῆς Γεν. Γραμματεὺς Ἑλλ. Ἐπιστημονικῆ Ἐταιρείας Ὁργανώσεως	33.210		Δραγατσάνιου 4 Ἀθῆναι
4.	Τερμεντζῆς Γεώργιος Ταμίς Ἐπαγγελματικῶν καὶ Βιοτεχν. Ἐπιμελητήριον Ἀθηνῶν	24.464 21.545		Ἀκαδημίας 81
5.	Ἀγκᾶς Γεώργιος Μέλος Ἐπαγγελματικῶν καὶ Βιοτεχν. Ἐπιμελητήριον Πειραιῶς	40.722		Ἐλ. Ζαννῆ 7 Πειραιεὺς
6.	Ἀναγνωστόπουλος Εὐθύμιος Μέλος Ἐμπορικῶν καὶ Βιομ. Ἐπιμελητήριον Ἀθηνῶν	33.748		Ἐπιμελητήριον Ἐμπορίου
7.	Βουγιουκλῆς Νικόλαος Μέλος Γενικῆ Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν Ἑλλάδος	615.764 34.672		Πατησίων 69 Ἀθῆναι
8.	Γούλας Δημοσθένης Μέλος Σύνδεσμος Σπουδαστῶν καὶ Πτυχιούχων Α.Σ.Β.Σ.	Λείπει εἰς	Θνίκη	Γ' Σηβρίου 178 Ἀθῆναι
9.	Καραϊσκάκης Δημήτριος Μέλος Ἐπιμελητήριον Βιομηχανίας	21.427	73.357	Ἐπιμελητήριον Βιομηχανίας
10.	Καραπατάκης Νικόλαος Μέλος Ἐπιμελητήριον Ἐργασίας	662.853		Παναγιωταρᾶ 30 Ἀθῆναι
11.	Καρρᾶς Ἀχιλλεὺς Μέλος Τεχνικῶν Ἐπιμελητήριον Ἑλλάδος	25.278	662.824	Μπουμπουλίνας 28 Ἀθῆναι
12.	Κωτσιόπουλος Κωνστ. Μέλος Ἐμπορικῶν καὶ Βιοτεχνικῶν Ἐπιμελητήριον Πειραιῶς	44.413 44.414		Δημ. Γούναρη 6 Πειραιεὺς
13.	Μουζάκης Ἀντώνιος Μέλος Ἐπιμελητήριον Οἰκονομικῶν	26.014	874.687	Κύπρου 73, Ἀθῆναι
14.	Παπαϊωάννου Στράτος Μέλος Διευθυντῆς τῆς ΑΣΒΣ		610.190	Μαυρομιχάλη 71 Ἀθῆναι
15.	Πολύζος Νικόλαος Μέλος Ἐπιμελητήριον Συντονισμοῦ	30.931	74.552	Ἐπιμελητήριον Συντονισμοῦ
16.	Σπετσιέρης Μιχαήλ Μέλος Τμήμα Ἐπαγγελ. Ἐκπαιδεύσεως Ἐπιμελητήριον Βιομηχανίας	31.871/426		Τμ. Ἐπαγγ. Ἐκπαιδεύσεως Ἐπιμ. Βιομ.

**Κατάστασησ Διδάσκοντοσ Προωποικου
Τακτικου — Έπικουροι — Έντολοι διδασκαλία — Έπιμεληται**

α/α	Όνοματεπώνυμον	Διεύθυνσις	Τηλέφωνα
			οίκ. 873.323
1.	Άγαλλόπουλοσ Χρήςτοσ	Πιπίνου 10, Άθηναι	» 72.876
2.	Άγαπητίδιοσ Σωτήριοσ	Ραβινέ 6, Άθηναι	» 873.389
3.	Γεδεών Σοφία	Κ. Σταυροπούλου 3α, Άθηναι	γραφ. 20.156
4.	Γεωργαντόπουλοσ Έλευθ.	Σαχτούρη 103, Πειραιεύσ	οίκ. 40.384
			γραφ. 475.684
5.	Γεωργιάδιοσ Μάριοσ	Σίνα 10, Άθηναι	οίκ. 21.580
			γραφ. 24.488
			» 31.871/305
6.	Γιαννόπουλοσ Γιάννιοσ	28ησ Όκτωβρίου 11, Ν. Ψυχικόν	οίκ. 77.451
			γραφ. 30.891
7.	Δελούκασ Νικόλαοσ	Σκουφά 32, Άθηναι	οίκ. 613.524
			γραφ. 30.761/216
8.	Δερτιλήσ Παναγιώτιησ	Λουκιανου 28, Άθηναι	οίκ. 72.659
			γραφ. 57.123
9.	Δημητρακάκιοσ Δημήτριοσ	Ζωοδόχου Πηγήσ 57 Άθηναι	οίκ. 610.465
			γραφ. 610.272
10.	Θεοδώρου Νικόλαοσ	Ι. Δροσσοπούλου 113, Άθηναι	οίκ. 875.215
			Γυμ. Έλ. 076 634
11.	Καλλιαβάσ Άριστομένησ	Πάρνηθοσ 57, Ψυχικόν	οίκ. 778.986
12.	Καμβουσίδιοσ Δημήτριοσ	Τενέδου 28, Άθηναι	» 872.314
			γραφ. 30.377
13.	Κανελλόπουλοσ Χρήςτοσ	Λέρου 9, Άθηναι	οίκ. 876.633
			γραφ. 53.841
14.	Καραβάσ Χρήςτοσ	Άριστοτέλουσ 96, Άθηναι	οίκ. 810.293
15.	Κατσιπίησ Γεώργιοσ	Άγκύλησ 48, Άθηναι	» 91.342
16.	Κόλιασ Δημήτριοσ	Άγ. Λαύρασ 105, Άθηναι	» 881.900
			γραφ. 26.014
17.	Κουβέλησ Πέτροσ	Μεσογειών 137, Άθηναι	οίκ. 663.648
			γραφ. 610.159
18.	Κουβόπουλοσ Χρήςτοσ	Ίεροσολύμων 14, Άθηναι	Γκιζελή 811.303
19.	Κουτσογιάννιοσ Ίωάννιοσ	Ύψηλάντου 5, Άθηναι	οίκ. 70.107
			γραφ. 21.794
20.	Κυρκιλίτιησ Άνδρέασ	Έθνικησ Στέγησ 16, Νέα Σμύρνη	οίκ. 96.732
		Σίνα 23, Άθηναι	γραφ. 34.010
21.	Λέτσασ Φρήςξοσ		οίκ. 615.894
			γραφ. 30.301/15
22.	Μαργαρίτιησ Εύσάτιοσ	Σκύρου 55, Άθηναι	οίκ. 876.301
			γραφ. 611.760
23.	Μελετιησ Έμμανουήλ	Αιόλου 76, Άθηναι	» 20.906

α/α	Όνοματεπώνυμον	Διεύθυνσις	Τηλέφωνα
24.	Μούτριχας Θεμιστοκλής	Άνδρομέδας 23, Παγ- κράτι	γραφ. 30.073
25.	Μπανταλούκας Κλαύδιος	Κεφαλληνίας 33α, Άθῆναι	οίκ. 875.978 γραφ. 30.931/65
26.	Ξυνόπουλος Γεώργιος	Νάξου 131, Άθῆναι	οίκ. 880.275
27.	Παπαδημητρίου Δημήτριος	Έδουάρδου Λω 5α Άθῆναι	» 99.980 γραφ. 23.792
28.	Παπαϊωάννου Στράτος	Μαυρομιχάλη 71, Άθῆναι	οίκ. 610.190
29.	Παπακώσιτας Γεώργιος	Φυλής 134, Άθῆναι	» 871.709 γραφ. 663.881
30.	Παυλίδης Γεώργιος	Σκιάθου 63, Άθῆναι	οίκ. 881.961
31.	Πέρδικας Παναγιώτης	Όμήρου 24, Άθῆναι	» 24.289 Κτ. Τρ. 614.671 4
32.	Σημαντήρας Κωνσταντ.	Πατρ. Ίωακειμ 57, Άθῆν.	οίκ. 72.379
33.	Σταυρόπουλος Σταύρος	Πινδάρου 13, Πειραιεύς	» 40.345 Δ.Π. 43.523
34.	Συνοδινός Έλευθέριος	Άγ. Μελετίου 104, Άθῆναι	οίκ. 871.254 γραφ. 614.681
35.	Φράγκος Ίωάννης	Άγγέλου Γέροντα 11, Άθῆναι	οίκ. 34.185 γραφ. 31.175
36.	Χαλκιοπούλος Γεώργιος	Χατζηχρήστου 9, Μα- κρυγιάννη	οίκ. 91.578 γραφ. 30.812
37.	Χρυσοχοῦ Ίωάννης	Κ. Λομβάρδου 100, Άθῆναι	γραφ. 27.345

Γραμματεὺς τῆς Σχολῆς

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ

ὁδὸς Ίώνων 4 — Τηλ. 593.878

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

του Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 1956 - 57

Σεπτέμβριος 1956

1	Σάββατον	*Εναρξεις τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους.
3	Δευτέρα	*Ανακοίνωσις προγράμματος τμηματικῶν ἐξετάσεων (β' περιόδου).
4	Τρίτη	*Εναρξεις προθεσμίας πρὸς ὑποβολὴν δηλώσεων συμμετοχῆς εἰς τὰς τμηματικὰς ἐξετάσεις (β' περιόδου).
5	Τετάρτη	Α' Συνεδρίασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Σχολῆς.
12	Τετάρτη	Λήξις προθεσμίας ὑποβολῆς αἰτήσεων διὰ τὴν συμμετοχὴν εἰς τὰς τμηματικὰς ἐξετάσεις (β' περιόδου).
13	Πέμπτη	Α' Συνεδρία τῆς ὀλομελείας τῶν Καθηγητῶν τῆς Σχολῆς. Ἐκλογή Σχολικῆς Ἐπιτροπῆς.
15	Σάββατον	Λήξις προθεσμίας ὑποβολῆς μελετῶν ὑποψηφίων ἐπὶ πτυχίῳ (α' περιόδου).
16	Κυριακὴ	*Εναρξεις Τμηματικῶν ἐξετάσεων (β' περιόδου).
20	Πέμπτη	*Εναρξεις ὑποβολῆς δηλώσεων συμμετοχῆς εἰς τὰς προαγωγικὰς ἐξετάσεις τοῦ Κ.Σ.Ε.
20—30	Πέμπτη	Κυριακὴ. Πτυχιακαὶ ἐξετάσεις τοῦ Κ.Σ.Ε.
30	Κυριακὴ	Λήξις ὑποβολῆς δηλώσεων συμμετοχῆς εἰς τὰς προαγωγικὰς ἐξετάσεις τοῦ Κ.Σ.Ε.

Ὀκτώβριος 1956

1	Δευτέρα	*Εναρξεις προθεσμίας πρὸς ὑποβολὴν δηλώσεως συμμετοχῆς εἰς τὰς εἰσιτηρίου ἐξετάσεις.
1	Δευτέρα	*Εναρξεις ὑποβολῆς δηλώσεων συμμετοχῆς εἰς τὰς εἰσαγωγικὰς ἐξετάσεις τοῦ Κ.Σ.Ε.
1	Δευτέρα	*Ανακοίνωσις προγράμματος πτυχιακῶν ἐξετάσεων (α' περιόδου).
6	Σάββατον	Λήξις ὑποβολῆς δηλώσεων συμμετοχῆς εἰς τὰς εἰσαγωγικὰς ἐξετάσεις τοῦ Κ.Σ.Ε.
7	Κυριακὴ	Εἰσαγωγικαὶ ἐξετάσεις τῶν ὑποψηφίων διὰ τὸ Α' ἔτος τοῦ Κ.Σ.Ε.
9	Τρίτη	Ἐπὶ τῷ ἑορτασμῷ Μουσείων (ΟΥΝΕΣΚΟ) ἐπίσκεψις Μουσείου Ἀκροπόλεως, Ξεναγὸς ἡ κ. Μ. Βελουδίου τοῦ Ἐθνικοῦ Ἰδρύματος.
9	Τρίτη	Συνεδρίασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Σχολῆς.
10	Τετάρτη	*Εναρξεις προθεσμίας ὑποβολῆς αἰτήσεων πρὸς συμμετοχὴν εἰς τὰς πτυχιακὰς ἐξετάσεις.
10	Τετάρτη	Λήξις τμηματικῶν ἐξετάσεων (β' περιόδου).
11	Πέμπτη	Β' Συνεδρίασις Ὀλομελείας τῶν Καθηγητῶν τῆς Σχολῆς

- 12 Παρασκευή Λήξις προθεσμίας ύποβολής δηλώσεων συμμετοχής εις τὰς εισαγωγικὰς ἐξετάσεις.
- 13 Σάββατον Ἀνακοίνωσις προγράμματος εισαγωγικῶν ἐξετάσεων.
- 14 Κυριακὴ Εἰσαγωγικαὶ ἐξετάσεις.
- 15 Δευτέρα Ἐναρξις μαθημάτων Β' καὶ Γ' ἔτους.
- 16 Τρίτη Λήξις προθεσμίας πρὸς ὑποβολὴν δηλώσεων διὰ πτυχιακὰς ἐξετάσεις.
- 17 Τετάρτη Ἐπιλογὴ ὁμάδος παρελάσεως.
- 20 Σάββατον Α' Συνεδρίασις Διδακτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κ.Σ.Ε.
- 20 Σάββατον Ἐπιτόπιον μάθημα εις τὴν Ἐθνικὴν Στατιστικὴν Ὑπὴρσειαν τῆς Ἑλλάδος διὰ τὰς στατιστικὰς μηχανὰς, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Καθ. κ. Ε. Μαργαρίτη.
- 21 Κυριακὴ Ἀνακοίνωσις τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν εἰσιτηρίων ἐξετάσεων.
- 21 Κυριακὴ Ἐναρξις τῶν πτυχιακῶν ἐξετάσεων (α' περιόδου).
- 21 Κυριακὴ Πεδίον Ἀρεῶς — Μνημεῖα Ἱερολοχιτῶν — Ρίμιμι — Ἐκκλησιασμός εις Ἱ. Ν. Ταξιαρχῶν. Προπὸνήσις Ὁμάδος Παρελάσεως εις Π.Γ.Σ.
- 22 Δευτέρα Ἐναρξις μαθημάτων Α' ἔτους. Προσφώνησις Προέδρου Διοικ. Συμβουλίου κ. Σ. Κωστοπούλου. Ὁμιλία τοῦ Ὑπουργοῦ Βιομηχανίας καὶ Ἐμπορίου κ. Π. Παπαληγούρα.
- 23 Τρίτη Β' Συνεδρίασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Σχολῆς
- 24 Τετάρτη Προπὸνήσις Ὁμάδος Παρελάσεως εις Π.Γ.Σ.
- 26 Παρασκευή Ἀργία λόγῳ Ἐθνικῆς Ἑορτῆς.
- 27 Σάββατον Παρέλασις Ὁμάδος τῆς Σχολῆς πρὸ τοῦ Μνημεῖου τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου μετὰ τῶν Ἀνωτάτων Σχολῶν. Πανηγυρικὸς ὑπὸ τοῦ Καθ. κ. Ε. Συνοδινοῦ.
- 29 Δευτέρα Ἀνακοίνωσις ἀποτελεσμάτων ἐπιτυχόντων κατὰ τὰς τμηματικὰς ἐξετάσεις Α' ἔτους (β' περίου).
- 30 Τρίτη Ἀνακοίνωσις ἀποτελεσμάτων ἐπιτυχόντων κατὰ τὰς τμηματικὰς ἐξετάσεις Β' ἔτους (β' περίου).
- 31 Τετάρτη Προσκύνημα Ἀκροπόλεως—Προπύλαια—Ν. Ἀθηνᾶς—Πινακοθήκη—Ἐρεχθεῖον—Παρθενῶν—Πανόραμα Ἀθηνῶν—Προσανατολισμός. Ξεναγὸς ἡ κ. Μ. Βελουδίου τοῦ Ἐθνικοῦ Ἰδρύματος.
- 31 Τετάρτη Φιλολογικὴ συγκέντρωσις. Ὁμιλητὴς ὁ κ. Κλ. Παράσχος. Θέμα : «Ὁ Ἐθνικὸς Ποιητὴς». Ἀπαγγελία κ. Β. Μαγουλά.

Νοέμβριος 1956

- 1 Πέμπτη Ἐναρξις μαθημάτων τοῦ Α' ἔτους τοῦ Κ.Σ.Ε.
- 3 Σάββατον Ἐπιτόπιον μάθημα εις τὸν Ὀργανισμόν Λιμένος Πειραιῶς ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Καθ. κ. Ι. Φράγκου.
- 4 Κυριακὴ Θηρσεῖον—Ἀρχαία Ἀγορά. Ξεναγὸς ἡ κ. Μ. Βελουδίου τοῦ Ἐθνικοῦ Ἰδρύματος.

- 7 Τετάρτη *Επιτόπιον μάθημα εἰς τὸν οἶκον ὀργανώσεως «Π. Σολομός καὶ Σία», πρὸς ἐπίδειξιν τῶν γραφομηχανῶν, ὑπολογιστικῶν μηχανῶν, πολυγράφων, μηχανῶν ἐκτύπώσεως διευθύνσεων, συστημάτων ταξιθετήσεως κλπ., ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Καθ. κ. Ἰω. Χρυσοχοῦ καὶ τῆ συμμετοχῆ τοῦ κ. Κλ. Μπανταλούκα. (Ἐπίσκεψις α' ομάδος).
- 11 Κυριακὴ Τύμβος Μαραθῶνος—Ἄγ. Παντελεήμων. Ξεναγὸς ἢ κ. Μ. Βελουδίου τοῦ Ἐθν. Ἰδρύματος.
- 12 Δευτέρα Λήξις πτυχιακῶν ἐξετάσεων (α' περιόδου).
- 14 Τετάρτη *Επιτόπιον μάθημα εἰς τὸν οἶκον ὀργανώσεως «Π. Σολομός καὶ Σία», πρὸς ἐπίδειξιν τῶν γραφομηχανῶν, μηχανῶν ἐκτύπώσεως διευθύνσεων, συστημάτων ταξιθετήσεως κλπ., ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Καθ. κ. Ἰω. Χρυσοχοῦ καὶ τῆ συμμετοχῆ τοῦ Κλ. Μπανταλούκα. (Ἐπίσκεψις β' ομάδος).
- 14 Τετάρτη Κεραμεικὸς — Δίπυλον — Μουσεῖον. Ξεναγὸς ἢ κ. Μ. Βελουδίου τοῦ Ἐθνικοῦ Ἰδρύματος.
- 14 Τετάρτη Φιλολογικὴ συγκέντρωσις. Ὁμιλία τοῦ κ. Κλ. Παράσχου μὲ θέμα «Κωστής Παλαμάς». Ἀπαγγελία κ. Β. Μαγουλά.
- 15 Πέμπτη Φιλικὸν γεῦμα Καθηγητῶν τῆς Σχολῆς.
- 16 Παρασκευὴ Β' Συνεδρίασις Διδακτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κ.Σ.Ε.
- 18 Κυριακὴ Κολωνὸς - Ἀκαδημία Πλάτωνος. Ξεναγὸς ἢ κ. Μ. Βελουδίου τοῦ Ἐθνικοῦ Ἰδρύματος.
- 20 Τρίτη Γ' Συνεδρίασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Σχολῆς.
- 21 Τετάρτη *Επιτόπιον μάθημα εἰς τὸν οἶκον ὀργανώσεως «Π. Σολομός καὶ Σία», πρὸς ἐπίδειξιν τῶν γραφομηχανῶν, ὑπολογιστικῶν μηχανῶν, λογιστικῶν μηχανῶν, πολυγράφων, μηχανῶν ἐκτύπώσεως διευθύνσεων, συστημάτων ταξιθετήσεως κλπ., ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Καθ. κ. Ἰω. Χρυσοχοῦ καὶ τῆ συμμετοχῆ τοῦ κ. Κλ. Μπανταλούκα. (Ἐπίσκεψις γ' ομάδος).
- 21 Τετάρτη Ρωμαϊκὴ Ἄγορά — Ὁρολόγιον Κυρήστου — Παληὰ Ἀθήνα — Οἰκία κ. Χατζημιχάλη (Λαϊκὴ Τέχνη). Ξεναγὸς ἢ κ. Μ. Βελουδίου τοῦ Ἐθνικοῦ Ἰδρύματος.
- 24 Σάββατον Ἀνακοίνωσις τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν ἐπὶ πτυχίῳ ἐξετάσεων.
- 25 Κυριακὴ Σαλαμὶς — Καματερό — Ἀμπελάκια. Ξεναγὸς ἢ κ. Μ. Βελουδίου τοῦ Ἐθνικοῦ Ἰδρύματος.
- 26 Δευτέρα Ἀνακοίνωσις ἀποτελεσμάτων πτυχιακῶν ἐξετάσεων.
- 28 Τετάρτη *Επιτόπιον μάθημα εἰς τὸν οἶκον ὀργανώσεως «Π. Σολομός καὶ Σία», πρὸς ἐπίδειξιν τῶν γραφομηχανῶν, ὑπολογιστικῶν μηχανῶν, πολυγράφων, μηχανῶν ἐκτύπώσεως διευθύνσεων κλπ., ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ

- Καθ. κ. Ίω Χρυσόχοῦ καὶ τῆ συμμετοχῇ τοῦ κ. Κλ. Μπανταλούκα. (Ἐπίσκεψις δ' ὁμάδος).
- 28 Τετάρτη Ἀρχαιολογικὸν Μουσεῖον. Ξεναγὸς ἡ κ. Μ. Βελουδίου τοῦ Ἐθνικοῦ Ἰδρύματος.
- 28 Τετάρτη Φιλολογικὴ συγκέντρωσις. Ὁμιλία τοῦ κ. Κλ. Παράσχου μὲ θέμα: «Ἄγγελος Σικελιανός». Ἀπαγγελία κ. Β. Μαγουλά.
- 29 Πέμπτη Φιλικὸν γεῦμα τῶν μελῶν τοῦ Δικοικητικοῦ Συμβουλίου, τῶν διδασκόντων καὶ τῶν ὑπαλλήλων τῆς Σχολῆς.
- 30 Παρασκευὴ Λήξις προθεσμίας ἐγγραφῆς νεοεισαχθέντων σπουδαστῶν.
- 30 Παρασκευὴ Γ' Συνεδρίασις Διδακτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κ.Σ.Ε.
- 30 Παρασκευὴ Ἐπίσκεψις Δημαρχείου Ἀθηνῶν.

Δεκέμβριος 1956

- 2 Κυριακὴ Μνημεῖον Λυσικράτους—Οἰκία Μακρῆ, κόρης Ἀθηνῶν — Πύλη Ἀδριανοῦ — Ὀλυμπιεῖον — Πηγὴ Καλλιρόης. Ξεναγὸς ἡ κ. Μ. Βελουδίου τοῦ Ἐθνικοῦ Ἰδρύματος.
- 5 Τετάρτη Ἐπιτόπιον μάθημα εἰς τὴν Μηχανογραφικὴν Ὑπηρεσίαν τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ Καθ. κ. Ίω. Χρυσόχοῦ καὶ τῆ συμμετοχῇ τοῦ κ. Κλ. Μπανταλούκα. (Ἐπίσκεψις α' ὁμάδος).
- 5 Τετάρτη Θέατρον Διονύσου — Ὠδεῖον Ἡρώδου Ἀττικοῦ. Ξεναγὸς ἡ κ. Μ. Βελουδίου τοῦ Ἐθνικοῦ Ἰδρύματος.
- 6 Πέμπτη Α' Διάλεξις.
- 7 Παρασκευὴ Ἐπιτόπιον μάθημα εἰς τὴν Μηχανογραφικὴν Ὑπηρεσίαν τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ Καθ. κ. Ίω. Χρυσόχοῦ καὶ τῆ συμμετοχῇ τοῦ κ. Κλ. Μπανταλούκα. (Ἐπίσκεψις β' ὁμάδος).
- 9 Κυριακὴ Βυζαντινὸν Μουσεῖον. Ξεναγὸς ἡ κ. Μ. Βελουδίου τοῦ Ἐθνικοῦ Ἰδρύματος.
- 12 Τετάρτη Ἐπιτόπιον μάθημα εἰς τὴν Μηχανογραφικὴν Ὑπηρεσίαν τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ Καθ. κ. Ίω. Χρυσόχοῦ καὶ τῆ συμμετοχῇ τοῦ κ. Κλ. Μπανταλούκα. (Ἐπίσκεψις γ' ὁμάδος).
- 12 Τετάρτη Μπειακίον Μουσεῖον. Ξεναγὸς ἡ κ. Μ. Βελουδίου τοῦ Ἐθνικοῦ Ἰδρύματος.
- 12 Τετάρτη Φιλολογικὴ συγκέντρωσις. Ὁμιλία τοῦ κ. Κλ. Παράσχου μὲ θέμα: «Ἰωάννης Γρυπάρης». Ἀπαγγελία κ. Β. Μαγουλά.
- 14 Παρασκευὴ Ἐπιτόπιον μάθημα εἰς τὴν Μηχανογραφικὴν Ὑπηρεσίαν τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ Καθ. κ. Ίω. Χρυσόχοῦ, καὶ τῆ συμμετοχῇ τοῦ κ. Κλ. Μπανταλούκα. (Ἐπίσκεψις δ' ὁμάδος).

- 16 Κυριακή Σούνιον διὰ τῆς νέας παραλιακῆς ὁδοῦ Βουλιαγμένης—'Αναβύσσου. Ξεναγὸς ἡ κ. Μ. Βελουδίου τοῦ Ἐθνικοῦ Ἰδρύματος.
- 18 Τρίτη Δ' Συνεδρίασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Σχολῆς.
- 19 Τετάρτη Ἐπιτόπιον μάθημα εἰς τὴν Μηχανογραφικὴν Ὑπηρεσίαν τοῦ Ἰδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Καθ. κ. Ἰω. Χρυσοχοῦ καὶ τῆ συμμετοχῆ τοῦ κ. Κλ. Μπανταλούκα. (Ἐπίσκεψις α' ὁμάδος).
- 19 Τετάρτη Καισαριανὴ—Καλοπούλα. Ξεναγὸς ἡ κ. Μ. Βελουδίου τοῦ Ἐθνικοῦ Ἰδρύματος.
- 20 Πέμπτη Ἐνακοίνωσις προγράμματος συμπληρωματικῶν τμηματικῶν ἐξετάσεων.
- 21 Παρασκευὴ Ἐπιτόπιον μάθημα εἰς τὴν Μηχανογραφικὴν Ὑπηρεσίαν τοῦ Ἰδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Καθ. κ. Ἰω. Χρυσοχοῦ καὶ τῆ συμμετοχῆ τοῦ κ. Κλ. Μπανταλούκα. (Ἐπίσκεψις β' ὁμάδος).
- 21 Παρασκευὴ Δ' Συνεδρίασις Διδακτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κ. Σ. Ε.
- 22 Σάββατον Διακοπὴ μαθημάτων λόγῳ τῶν ἑορτῶν τῶν Χριστουγέννων, Νέου Ἔτους καὶ Φώτων.
- 24 Δευτέρα Ἐναρξίς προθεσμίας πρὸς ὑποβολὴν αἰτήσεων πρὸς συμμετοχὴν εἰς τὰς συμπληρωματικὰς τμηματικὰς ἐξετάσεις.
- 29 Σάββατον Λήξις προθεσμίας ἐγγραφῆς τῶν σπουδαστῶν καὶ καταβολῆς τῆς Α' δόσεως τῶν διδάκτρων.

Ἰανουάριος 1957

- 5 Σάββατον Λήξις τῆς προθεσμίας διὰ τὴν ὑποβολὴν αἰτήσεων συμμετοχῆς εἰς τὰς συμπληρωματικὰς τμηματικὰς ἐξετάσεις.
- 6 Κυριακὴ Ἐναρξίς συμπληρωματικῶν τμηματικῶν ἐξετάσεων.
- 8 Τρίτη Ἐπανάληψις μαθημάτων.
- 9 Τετάρτη Α' Συγκέντρωσις Ὁμίλου Σπουδαστῶν καὶ Πτυχιούχων ὑπὲρ τῆς Πανευρώπης.
- 11 Παρασκευὴ Ἐπίσκεψις Δημαρχείου Πειραιῶς.
- 12 Σάββατον Ἐορτασμός τῆς «Πρωτοχρονιάς». Κόψιμο τῆς πίττας.
- 13 Κυριακὴ Ἐορτὴ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Ι. Συνοδινοῦ.
- 13 Κυριακὴ Διαρκῆς Ἐκθεσις Ζωγραφικῆς Ἑλλήνων Ζωγράφων — Οἰκία Παλαμᾶ — Ἐθνικὴ Πινακοθήκη — Ζάππειον.
- 14 Δευτέρα Λήξις προθεσμίας ὑποβολῆς μελετῶν ὑποψηφίων ἐπὶ πτυχίῳ (β' περιόδου).
- 15 Τρίτη Λήξις συμπληρωματικῶν τμηματικῶν ἐξετάσεων.
- 16 Τετάρτη Ἐπίσκεψις εἰς τὸ ἐργοστάσιον τῆς Α.Ε. κατεργα-

- σίας καννάβεως, ζούτης και λίνου «*Αλέξανδρος Σ. Δεσούλλας» υπό την έποπτείαν του Καθ. κ. Ε. Συνοδινου.
- 16 Τετάρτη 'Ιερά 'Οδός — 'Ελαια Πλάτωνος — Δαφνί — Σκαρ-
μαγκάς. Ξεναγός ή κ. Μ. Βελουδίου του 'Εθνικού
'Ιδρύματος.
- 17 Πέμπτη Β' Διάλεξις.
- 18 Παρασκευή Ε' Συνεδρίασις Διδακτικῆς *Επιτροπῆς του Κ.Σ.Ε.
- 19 Σάββατον 'Επίσκεψις εις τό Χρηματιστήριον 'Αξιῶν 'Αθηνῶν
υπό την έποπτείαν του Διευθυντου τῆς Σχολῆς Καθ.
κ. Στρ. Κ. Παπαϊωάννου.
- 20 Κυριακή Ναυτικόν Μουσεῖον Πειραιῶς — Αρχαιολογικόν Μου-
σεῖον Πειραιῶς.
- 21 Δευτέρα 'Ανακοίνωσις τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν συμπληρωμα-
τικῶν τμηματικῶν ἐξετάσεων.
- 23 Τετάρτη 'Ελευσίς — Ν. Δήμητρας — Μουσεῖον. Ξεναγός ή κ.
Μ. Βελουδίου του 'Εθνικού 'Ιδρύματος.
- 26 Σάββατον 'Επίσκεψις εις τό ἐν Πειραιεῖ μηχανουργεῖον τῆς Α.Ε.
Γενικῶν καί Τεχνικῶν 'Επιχειρήσεων «Σ. Μαλκότση
— Τεχνικά» υπό την έποπτείαν του Καθ. κ. Φ. Λέτσα.
- 27 Κυριακή Πύργος Βασιλίσσης — Τατόι (*Αεροδρόμιον) — Βαρυ-
μπόμπη — 'Ανάκτορα Δεκελείας — Τάφοι Βασιλέων.
- 29 Τρίτη Ε' Συνεδρίασις του Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς
Σχολῆς.
- 30 Τετάρτη 'Επί τῆ ἑορτῇ τῶν Τριῶν 'Ιεραρχῶν ἀργία καί ὀμι-
λία υπό Καθηγητου τῆς Σχολῆς.
- 31 Πέμπτη Λῆξις τῆς προθεσμίας ἐγγραφῆς τῶν παλαιῶν σπου-
δαστῶν τῶν ἐπιτυχόντων εις τὰς συμπληρωματικάς
ἐξετάσεις.
- 31 Πέμπτη Λῆξις του Α' 'Ακαδημαϊκοῦ ἐξαμήνου.

Φεβρουάριος 1957

- 1 Παρασκευή *Εναρξίς του Β' Διδακτικοῦ ἐξαμήνου.
- 2 Σάββατον 'Επίσκεψις εις τό Χρηματιστήριον 'Εμπορευμάτων
Πειραιῶς υπό την έποπτείαν του Διευθυντου τῆς
Σχολῆς Καθ. κ. Στρ. Κ. Παπαϊωάννου.
- 3 Κυριακή *Εκδρομή εις τήν Παλαιάν Κόρινθον — Μουσεῖον —
'Ακροκόρινθον. Ξεναγός ή κ. Μ. Βελουδίου του
'Εθνικού 'Ιδρύματος.
- 6 Τετάρτη Κινηματογραφική προβολή ταινίας τουριστικοῦ περι-
εχομένου.
- 6 Τετάρτη Β' Συγκέντρωσις 'Ομίλου Σπουδαστῶν καί Πτυχιού-
χων ὑπέρ τῆς Πανευρώπης.
- 9 Σάββατον 'Επίσκεψις εις τό ἐν Βοτανικῷ ἐργοστάσιον τῆς 'Αθη-
ναϊκῆς Χαρτοποιίας Α. Γ. Γιαννουλάτου, Γ. Κ. Κε-

γνώστου Στρατιώτου επί τῆ Ἐθνικῆ Ἑορτῆ. Πανηγυρική ὁμιλία ἐπί τῆ ἐπετείου τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασεως ὑπὸ Καθηγητοῦ τῆς Σχολῆς.
Ζ' Συνεδρίασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Σχολῆς.

- 26 Τρίτη Προβολὴ μορφωτικῆς ταινίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Κέντρου Παραγωγικότητος.
27 Τετάρτη Ε' Διάλεξις.
28 Πέμπτη Η' Συνεδρίασις Διδακτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κ.Σ.Ε.
29 Παρασκευὴ Λῆξις τῆς προθεσμίας καταβολῆς Γ' Δόσεως τῶν διδάκτρων.
30 Σάββατον Ἐνακοίνωσις τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν πτυχικῶν ἐξετάσεων (β' περίοδου).
30 Σάββατον Κάλαμος — Ἀμφιάρειον — Ἄγ. Ἀπόστολοι — Ἄλιβέριον — Θερμοηλεκτρικὸν Ἐργοστάσιον Δ.Ε.Η.

Ἀπρίλιος 1957

- 3 Τετάρτη Ἐπίσκεψις εἰς τὰς ἐν Πειραιεὶ ἐγκαταστάσεις τῆς Κοινοπραξίας Ἐνώσεων Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν Διαχειρίσεως Ἐγχωρίων προϊόντων (ΚΥΔΕΠ), ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ Καθ. κ. Κ. Λεοντίδη.
3 Τετάρτη Προβολὴ μορφωτικῆς ταινίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Κέντρου Παραγωγικότητος.
6 Σάββατον Ἐπίσκεψις εἰς τὰ ἐν Πειραιεὶ ἐργοστάσια τῆς Ἐταιρίας Χημικῶν Προϊόντων καὶ Λιπασμάτων ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ Καθ. κ. Ε. Συνοδινοῦ.
7 Κυριακὴ Πάρνηθα — Σανατόριον — Ἄγ. Τριάς — Καταφύγιον Ε.Ο.Σ.
8 Δευτέρα Λῆξις προθεσμίας ὑποβολῆς μελετῶν τῶν ὑποψηφίων ἐπὶ πτυχίῳ (γ' περίοδου).
10 Τετάρτη Ἐπίσκεψις εἰς τὰς ἐν Πειραιεὶ ἀποθήκας τῶν Σιδηροδρόμων τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους (ΣΕΚ) ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ Καθ. κ. Σ. Σταυροπούλου.
11 Πέμπτη ΣΤ' Διάλεξις.
12 Παρασκευὴ Θ' Συνεδρίασις Διδακτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κ.Σ.Ε.
13 Σάββατον Διακοπαὶ μαθημάτων λόγῳ τῶν ἑορτῶν τοῦ Πάσχα.
14 Κυριακὴ Ἐκκλησιασμός εἰς Καπνικαρέαν.
15 - 28 Δευτέρα — Κυριακὴ Δέκαπενθήμερος ἐκδρομὴ εἰς Αὐστρίαν.
29 Δευτέρα Ἐπανάληψις μαθημάτων.

Μάιος 1957

- 4 Σάββατον Ἐπίσκεψις εἰς τὸ ἐν Νέᾳ Χαλκηδόνι ἐργοστάσιον Ἐταιρείας μεταξοϋφαντουργίας «Χρυσάλλις» ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ Καθηγητοῦ κ. Ε. Συνοδινοῦ.

- 5 Κυριακή Αἴγινα—'Ι. Μ. Ἀγίου Νεκταρίου—Ναός Ἀφαίας—
'Αγ. Μαρίνα.
- 6 Δευτέρα Ἀνακοίνωσις προγράμματος πτυχιακῶν ἐξετάσεων
(γ' περιόδου).
- 7 Τρίτη Ἐναρξις προθεσμίας ὑποβολῆς δηλώσεων συμμετο-
χῆς εἰς τὰς πτυχιακὰς ἐξετάσεις (γ' περιόδου).
- 8 Τετάρτη Ἐπίσκεψις εἰς τὸ ἐν Μεγάλῳ Πεύκῳ νηματουργεῖον
τῆς Α.Ε. βιομηχανίας βάμβακος «Πειραϊκὴ— Πα-
τραϊκὴ» ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῶν Καθ. κ. κ. Σ. Σταυρο-
πούλου καὶ Ε. Συνοδινοῦ.
- 9 Πέμπτη Ζ' Διάλεξις.
- 10 Παρασκευὴ Ι' Συνεδρίασις Διδακτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κ.Σ.Ε.
- 11 Σάββατον Ἐπίσκεψις εἰς τὸ ἐν Ἐλευσίνι σαπῶνοποιεῖον καὶ
ἐλαιουργεῖον τῆς Α.Ε. «Χαρίλαος καὶ Κανελλόπου-
λος» ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ καθ. κ. Δ. Παπαδημη-
τρίου.
- 12 Κυριακή Λεβάδεια— Ὅσιος Λουκάς, Ξεναγὸς ἡ κ. Μ. Βε-
λουδίου τοῦ Ἐθνικοῦ Ἰδρύματος.
- 14 Τρίτη Η' Συνεδρίασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς
Σχολῆς.
- 15 Τετάρτη Ἐπίσκεψις εἰς τὸ ἐν Ἀσπροπύργῳ ἐργοστάσιον πα-
στεριώσεως γάλακτος «ΑΣΠΡΟ» ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν
τοῦ Καθ. κ. Κ. Λεοντίδη.
- 16 Πέμπτη Δ' Συνεδρίασις Ὀλομελείας Καθηγητῶν τῆς Σχολῆς.
- 17 Παρασκευὴ Λήξις προθεσμίας ὑποβολῆς δηλώσεων συμμετοχῆς
εἰς τὰς πτυχιακὰς ἐξετάσεις (γ' περιόδου).
- 18 Σάββατον Ἀνακοίνωσις προγράμματος τμηματικῶν ἐξετάσεων
(α' περιόδου).
- 18 Σάββατον Καλλιτεχνικὸν ἀπόγευμα ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ.
Ε. Συνοδινοῦ.
- 20 Δευτέρα Λήξις μαθημάτων Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 1956—57.
- 20 Δευτέρα Ἐναρξις προθεσμίας ὑποβολῆς αἰτήσεων συμμετο-
χῆς εἰς τὰς τμηματικὰς ἐξετάσεις (α' περιόδου).
- 22 Τετάρτη Ἐναρξις πτυχιακῶν ἐξετάσεων (γ' περιόδου).

Ἰούνιος 1957

- 1 Σάββατον Λήξις προθεσμίας ὑποβολῆς αἰτήσεως πρὸς συμμε-
τοχὴν εἰς τὰς τμηματικὰς ἐξετάσεις (α' περιόδου).
- 6 Πέμπτη Ἐναρξις τῶν τμηματικῶν ἐξετάσεων (α' περιόδου).
- 7 Παρασκευὴ ΙΑ' Συνεδρίασις Διδακτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κ.Σ.Ε.
- 8 Σάββατον Λήξις τῶν μαθημάτων τοῦ Κ.Σ.Ε.
- 9 Κυριακὴ «Σπουδαστικὸ Γλέντι» εἰς τὸν κήπον τῆς Σχολῆς.
- 10 Δευτέρα Λήξις τῶν πτυχιακῶν ἐξετάσεων (γ' περιόδου).
- 11 Τρίτη Θ' Συνεδρίασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς
Σχολῆς.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Γ' ΕΤΟΥΣ ΣΠΟΥΔΩΝ (Α' Ακαδημαϊκόν έξάμηνον 1956—1957)

Ώρες	Δευτέρα	Τρίτη	Τετάρτη	Πέμπτη	Παρασκευή	Σάββατον
3.15'—4.00' Α	Βιομηχανική Λογιστική Δ. Παπαδημητρίου	Εμπορευματολογία Ε. Συνοδινός	Τελωνειακά Ι. Φράγκος	Εμπορευματολογία Ε. Συνοδινός	Εμπορευματολογία Ε. Συνοδινός	Λογιστικά Άσκήσεις Χ. Κουβόπουλος
4.05'—4.50' Β	Βιομηχανική Λογιστική Δ. Παπαδημητρίου	Βιομηχανική Λογιστική Δ. Παπαδημητρίου	Τελωνειακά Ι. Φράγκος	Εργατικών Δίκαιον Χ. Ήγαλλόπουλος	Εφηρμοσμένη Λογιστική Δ. Καμβουίδης	Λογιστικά Άσκήσεις Χ. Κουβόπουλος
5.00'—5.45' Γ	Βιομηχανική Υγιεινή Γ. Παπακώστας	Ψυχοτεχνική Σ. Γεδεών	Βιομηχανική Πολιτική Π. Κουβέλης	Όργανωσις Επιχειρήσεων Ι. Χρυσοχού	Βιομηχανική Πολιτική Π. Κουβέλης	Γεωργική Πολιτική Κ. Λεοντίδης
5.55'—6.40' Δ	Βιομηχανική Υγιεινή Γ. Παπακώστας	Μεταλλευτικόν Δίκαιον Γ. Ξυνόπουλος	Βιομηχανική Πολιτική Π. Κουβέλης	Εμπορικόν Δίκαιον Π. Πέρδικας	Ψυχοτεχνική Σ. Γεδεών	Γεωργική Πολιτική Κ. Λεοντίδης
6.50'—7.35' Ε	Εφηρμοσμένη Λογιστική Δ. Καμβουίδης	Μεταλλευτικόν Δίκαιον Γ. Ξυνόπουλος	Διαλέξεις	Εμπορικόν Δίκαιον Π. Πέρδικας	Όργανωσις Εργοστασίων Φ. Λέτσας	Όργανωσις Επιχειρήσεων Ι. Χρυσοχού
7.45'—8.30' Σ	Όργανωσις Εργοστασίων Φ. Λέτσας	Φορολογικόν Δίκαιον Δ. Κόλιας		Πολιτική Οικονομία Γ. Χαλκιάπουλος	Όργανωσις Εργοστασίων Φ. Λέτσας	Εργατικόν Δίκαιον Χ. Ήγαλλόπουλος

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΩΝ

μετά τῶν κ.κ. Καθηγητῶν

Ὡς καὶ κατὰ τὸ παρελθόν, καθωρίσθησαν αἱ κάτωθι ὥραι συνεντεύξεως μετὰ τῶν σπουδαστῶν, τελειοφοίτων καὶ πτυχιούχων τῆς Σχολῆς. Συνιστάται θερμῶς εἰς τοὺς σπουδαστὰς νὰ ἐπωφεληθῶσι τῶν τοιούτων συνεντεύξεων, διὰ νὰ ἐπικοινωνήσουσιν μετὰ τῶν κ.κ. Καθηγητῶν καὶ νὰ ἀναπτύξουσιν τὰ ἐπιστημονικὰ τῶν ἐνδιαφέροντα καὶ νὰ ἐπιλύσουσιν διαφόρους ἀπορίας τῶν.

Χ. Ἀγαλλόπουλος	Τετάρτη	4-5
Σ. Ἀγαπητίδης	Δευτέρα	5-6
Ε. Γεωργαντόπουλος	Τετάρτη	7-8
Μ. Γεωργιάδης	Σάββατον	6-7
Γ. Γιαννόπουλος	Σάββατον	5-6
Δ. Δημητρακάκης	Σάββατον	6-7
Ν. Δελούκας	Δευτέρα	6-7
Π. Δερτιλῆς	Σάββατον	6-7
Ν. Θεοδώρου	Τρίτη	8-9
Α. Καλλιαβάς	Πέμπτη	6-7
Δ. Καμβυσίδης	Πέμπτη	5-6
Χ. Καραβάς	Τρίτη	4-5
Δ. Κόλιας	Τρίτη	7-8
Ι. Κουτσογιάννης	Παρασκευή	4-5
Α. Κυρκιλίτης	Τρίτη	6-7
Π. Κουβέλης	Τετάρτη	5-6
Κ. Λεοντίδης	Τετάρτη	5-6
Φ. Λέτσας	Δευτέρα	6-7
Ε. Μαργαρίτης	Τετάρτη	8-9
Ε. Μελετής	Δευτέρα	7-8
Κ. Μπανταλούκας	Τρίτη	5-6
Γ. Ξυνόπουλος	Τετάρτη	5-6
Σ. Παπαϊωάννου	Δευτέρα	8-9
Δ. Παπαδημητρίου	Σάββατον	6-7
Γ. Παπακώστας	Πέμπτη	5-6
Γ. Παυλίδης	Τετάρτη	7-8
Π. Πέρδικας	Πέμπτη	8-9
Κ. Σημαντήρας	Παρασκευή	8-9
Σ. Σταυρόπουλος	Παρασκευή	6-7
Ε. Συνοδινός	Πέμπτη	3-4
Ι. Φράγκος	Τρίτη	6-7
Ι. Χαλκιάπουλος	Πέμπτη	7-8
Ι. Χρυσοχαῶ	Τρίτη	5-9

Οἱ κ.κ. Καθηγηταὶ δέχονται ὡσαύτως εἰς ἰδιαιτέρας ὥρας, ὀριζόμενας ὑπ' αὐτῶν, τοὺς ὑποψηφίους ἐπὶ πτυχίῳ διὰ τὴν περίπτωσιν τῆς συζητήσεως, ἐπεξεργασίας καὶ κριτικῆς τῶν κατὰ τὸν Ὀργανισμόν μελετῶν καὶ ἐργασιῶν.

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

I. ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

από 18.10.1956

Άρχαριοι : Τρίτην και Πέμπτην 9 — 10

Προχωρημένοι : Τρίτην και Πέμπτην 10 — 11

II. ΓΕΡΜΑΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

Αι ημέραι και ώραι θα όρισθοῦν βραδύτερον

III. ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

Αι ημέραι και ώραι θα όρισθοῦν βραδύτερον

IV. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

από 1.11.1956

Β' Έτος : Τρίτην και Πέμπτην 11 — 12

Γ' Έτος : Δευτέραν 11 — 13

V. ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑΣ

Β' και Γ' Έτος : Τετάρτην 10.30' — 12

ΕΠΙΤΟΠΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ Γραφείου Ἐρευνῶν, ἡ ἀρμοδία Ἐπιτροπὴ τῆς Σχολῆς καθώρισε τὰ κάτωθι ἐπιτόπια μαθήματα, δι' ἐπισκέψεων εἰς τοὺς τόπους ἐργασίας τῶν σπουδαστῶν τοῦ τρίτου ἔτους σπουδῶν τῆς Σχολῆς.

1. Ἐπισκέψεις Γραφείων, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Καθηγητοῦ κ. Ἰω. Χρυσοχοῦ

1) Εἰς τὸν οἶκον ὀργανώσεως «Π. Σολομὸς καὶ Σία», πρὸς ἐπίδειξιν τῶν γραφομηχανῶν, ὑπολογιστικῶν μηχανῶν, λογιστικῶν μηχανῶν, πολυγράφων, μηχανῶν ἐκτυπώσεως διευθύνσεων, συστημάτων ταξιθετήσεως κλπ. Τέσσαρες ἐπισκέψεις ἀνά ομάδας ἐντὸς τοῦ Νοεμβρίου 1956 (7, 14, 21 καὶ 25).

2) Εἰς τὴν Μηχανογραφικὴν Ὑπηρεσίαν τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος. Τέσσαρες ἐπισκέψεις ἀνά ομάδας ἐντὸς τοῦ Δεκεμβρίου 1956 (5, 7, 12 καὶ 14).

3) Εἰς τὴν Μηχανογραφικὴν Ὑπηρεσίαν τοῦ Ἰδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων. Δύο ἐπισκέψεις ἀνά ομάδας ἐντὸς τοῦ Δεκεμβρίου 1956 (19 καὶ 21).

2. Ἐπισκέψεις Ὄργανισμῶν καὶ Ἐργοστασίων ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῶν καθηγητῶν κ.κ. Ν. Θεοδώρου, Π. Κουβέλη, Κ. Λεοντίδου, Φ. Λέτσα, Ε. Μαργαρίτη, Δ. Παπαδημητρίου, Σ. Παπαϊωάννου Σ. Σταυροπούλου, Ε. Συνοδινοῦ καὶ Ἰ. Φράγκου.

4) Τὴν 20 Ὀκτωβρίου 1956, εἰς τὴν Ἐθνικὴν Στατιστικὴν Ὑπηρεσίαν τῆς Ἑλλάδος, διὰ τὰς στατιστικὰς μηχανάς.

5) Τὴν 3 Νοεμβρίου 1956, εἰς τὸν Ὄργανισμὸν Λιμένος Πειραιῶς.

6) Τὴν 16 Ἰανουαρίου 1957, εἰς τὸ ἐργοστάσιον τῆς Α.Ε. κατεργασίας καννάβεως, λούτης καὶ λίνου «Ἀλέξανδρος Σ. Δεσύλλας».

7) Τὴν 19 Ἰανουαρίου 1957, εἰς τὸ Χρηματιστήριον Ἀξιών Ἀθηνῶν.

8) Τὴν 26 Ἰανουαρίου 1957, εἰς τὸ ἐν Πειραιεῖ μηχανουργεῖον τῆς Α.Ε. Γενικῶν καὶ Τεχνικῶν Ἐπιχειρήσεων «Σ. Μαλκότση—Τεχνικά».

9) Τὴν 2 Φεβρουαρίου 1957, εἰς τὸ Χρηματιστήριον Ἐμπορευμάτων Πειραιῶς.

10) Τὴν 9 Φεβρουαρίου 1957, εἰς τὸ ἐν Βοτανικῷ ἐργοστάσιον τῆς Ἀθηναϊκῆς Χαρτοποιίας Α. Γ. Γιαννουλάτου, Γ. Κ. Κεφάλαι καὶ Σίας.

11) Τὴν 16 Φεβρουαρίου 1957, εἰς τὸ Βιοτεχνικὸν Ἐπιμελητήριον Ἀθηνῶν.

12) Τὴν 23 Φεβρουαρίου 1957, εἰς τὰς ἐν Πειραιεῖ Γενικὰς Ἀποθήκας τῆς Ἑλλάδος, προνομιοῦχου Α.Ε.

13) Τὴν 27 Φεβρουαρίου 1957, εἰς τὸ ἐν Πειραιεῖ ἐργοστάσιον τῆς ἀνωνύμου καπνοβιομηχανικῆς ἐταιρείας σιγαρέττων «Παπαστράτος».

ΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Κατά τὸ νέον ἔτος ἡ Διδακτικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Κ.Σ.Ε. ἀπετελέσθη ἐκ τῶν κ.κ. :

1. Στρ. Κ. Παπαϊωάννου Διευθυντοῦ τῆς Α.Σ.Β.Σ. ὡς Προέδρου
(ὁδὸς Μαυρομιχάλη 71, τηλ. 610.190)
2. Τρ. Κεραμιδᾶ, Καθηγητοῦ τῆς Α.Σ.Ο. καὶ Ε.Ε.
(ὁδὸς Ἀστυπалаίας 26, τηλ. 870.174)
3. Ι. Λαμπρούκου, Γεν. Διευθυντοῦ τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ
(ὁδὸς Προύσης 16, τηλ. 811.901)
4. Κ. Παπαπάνου, Διευθυντοῦ τῆς Ἀνωτάτης Ἐκπαιδεύσεως τοῦ
Ὑπουργείου Παιδείας.
(ὁδὸς Ἀγ. Μελετίου 104, τηλ. 827.081)
5. Ε. Μαργαρίτη, Καθηγητοῦ τῆς Στατιστικῆς τῆς Α.Σ.Β.Σ.,
ὡς Διευθυντοῦ Σπουδῶν.
(ὁδὸς Σκύρου 55, τηλ. 876.301)

Οἱ τακτικοὶ Καθηγηταὶ τοῦ Κέντρου εἶναι οἱ κάτωθι :

1. Ἀλ. Παππᾶς, Καθηγητῆς Πολυτεχνείου
(ὁδὸς Πινδάρου 4, τηλ. 611.746)
2. Ἀναστ. Παπασπύρου, Καθηγητῆς τοῦ Πολυτεχνείου
(ὁδὸς Παστέρ 14, τηλ. 664.290)
3. Σ. Ἀγαπητίδης, Καθηγητῆς τῆς Α.Σ.Β.Σ.
(ὁδὸς Ραβινὲ 6, τηλ. 72.876, 54.077)
4. Κ. Ἀθανασιάδης, Καθηγητῆς τῆς Σχολῆς Ν. Δοκίμων
(ὁδὸς Θόλου, τηλ. 35.423)
5. Δ. Κόλλιας, Καθηγητῆς τῆς Α.Σ.Β.Σ.
(ὁδὸς Ἀγ. Λαύρας 105, τηλ. 33.601)

6. Ε. Μαργαρίτης, Καθηγητής τῆς Α.Σ.Β.Σ.
(ὁδὸς Σκύρον 55, Τηλ. 611.790)
7. Στρ. Κ. Παπαϊωάννου, Καθηγητής τῆς Α.Σ.Β.Σ.
(ὁδὸς Μανρομγάλη 71, τηλ. 610.190)
8. Γ. Παπαχατζῆς, Καθηγητής τῆς τῆς Α.Σ.Β.Σ.
(ὁδὸς Ἰουλιανοῦ 19, τηλ. 810.796)
9. Γ. Χαλκιάπουλος, Καθηγητής τῆς Α.Σ.Β.Σ.
(ὁδὸς Χατζηχρήστου 9, τηλ. 91.578)

Ἐπίσης ἡ Δ. Ἐπιτροπὴ ἔδωκεν ἐντολὴν διδασκαλίας διὰ τὸ τρέχον ἔτος εἰς τοὺς κάτωθι :

1. Νικ. Σβορώνου, Διευθυντὴν τῆς Ἐθνικ. Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας
(ὁδὸς Μανιζάρου 10, τηλ. 612 165)
2. Στ. Γερωνυμάκη, Διευθυντὴν Ὑπηρεσίας Ἐθνικῶν Λογισμῶν
(ὁδὸς Διοτόμου 68, Πειραιεὺς, τηλ. 30.931)
3. Γερ. Θεοδωράκη, Στατιστικὸν Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος
(ὁδὸς Νεύτωνος 80, Ἡλιούπολις, τηλ. 30.551)
4. Μ. Γεωργιάδην, Τμηματάρχην Ὑπουργείου Ἐμπορίου
(ὁδὸς Σίνα 10, τηλ. 21.580)
5. Δημ. Κονιδάρην, Τμηματάρχην Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας
(ὁδὸς Ἐργοτίμου 16, Παγκράτι, τηλ. 74.720)
6. Κ. Μπανταλούκαν, Διευθυντὴν Γεν. Λογιστηρίου
(ὁδὸς Κεφάληνίας 33α, τηλ. 875.978)
7. Γ. Παυλίδην, Καθηγητὴν Ἀγγλικῆς Γλώσσης
(ὁδὸς Σκιάθου 63, τηλ. 881.961)

Διῶρισεν ἐπίσης ὡς Ἐπιμελητὴν τὸν κ. Γ. Ἀθανασόπουλον, πτυχιούχον τῆς Ἀνωτάτης Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν.

Ἀνέλαβον ὡσαύτως νὰ δώσουν σειρὰν μαθημάτων οἱ κ.κ. :

1. Χ. Εὐελπίδης, Καθηγητής τῆς Ἀνωτάτης Γεωπονικῆς Σχολῆς
- Δ. Καλιτσουνάκης, Καθηγητής τῆς Α.Σ.Β.Σ.
- Β. Χρηστίδης, Καθηγητής τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Τὸ Κ.Σ.Ε. ἐλπίζει ὅτι καὶ κατὰ τὸ τρέχον σχολικὸν ἔτος θὰ δοθῇ σειρὰ στατιστικῶν διαλέξεων παρὰ ξένων καὶ ἐλλήνων ἐπισημόνων.

Γραμματεὺς τοῦ Κ.Σ.Ε. ὤρισθη ἡ Δνὶς Φανὴ Βακαλοπούλου

Α' ΕΞΑΜΗΝΟΝ, 2ου ΕΤΟΥΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Ώραι	Δευτέρα	Τρίτη	Τετάρτη	Πέμπτη	Παρασκευή
Α' 5.00'—5.45'	'Αγγλικά	'Εθνικοί Λογαριασμοί	'Αγγλικά		Στατιστική 'Επιχειρήσεων
Β' 5.55'—6.40'	Στατιστική 'Ανάλυσις	Δημογραφική 'Ανάλυσις	Δημογραφική 'Ανάλυσις	Οικονομική 'Ανάλυσις	'Ασκήσεις Στατιστικής
Γ' 6.50'—7.35'	Οικονομετρία	'Οργάνωσις	Νομοθεσία Δημ. 'Υπηρεσιών	Στατιστική 'Ανάλυσις	'Ιδιωτική Οικονομική
Δ' 7.45'—8.30'	Στατιστική Οίκον. Φαινομένων	Δημοσία Οικονομική	Στατιστική Οίκον. Φαινομένων	'Ασκήσεις Στατιστικής	Μαθηματική Στατιστική

πέναντι τοῦ τόπου καὶ ἀπέναντι τοῦ ἑαυτοῦ του. Εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ προσπαθήσετε νὰ δείξετε τὴν ἐπιμέλειαν ἐκείνην ἢ ὅποια εἶναι προϋπόθεσις διὰ ν' ἀξιοποιήσῃ κανεὶς τὴν ἐξυπνάδα του, διότι καμμία ἐξυπνάδα εἰς τὸν κόσμον δὲν ἵμπορεῖ ὑπὸ τὰς σημερινὰς μάλιστα συνθήκας νὰ εἶναι ἐπαρκὲς ἐφόδιον διὰ τὴν ζωὴν. Καὶ δι' αὐτὸ θὰ πρέπει καὶ τὰ θεωρητικὰ σας μαθήματα νὰ τὰ προσέξετε ἰδιαίτερος, διότι αὐτὰ θ' ἀποτελέσουν τὸ θεμέλιον ἐπὶ τοῦ ὁποίου θὰ ἵμπορέσῃ νὰ στηριχθῇ ἡ πρακτικὴ σας ἐπιτηδειότης καὶ ἡ πρακτικὴ σας εἰς τὴν ζωὴν προκοπὴ.

Εἶναι, δυστυχῶς, ἤδη ἀρκετὰ χρόνια ἀπὸ τότε πού εὗρισκόμουν στὴν θέσιν σας, ἀλλὰ δὲν ἔχουν περάσει τόσα ὥστε νὰ ἔχω λησμονήσει τὰ συναισθήματα τὰ ὅποια μὲ κατείχαν τότε καὶ φυσικὸν εἶναι αὐτὴν τὴν στιγμήν νὰ σᾶς κατέχη ἕνα αἰσθημα συγκινήσεως, καὶ θέλω νὰ ἐλπίζω καὶ ἕνα αἰσθημα εὐθύνης, εὐθύνης ἀπέναντι τοῦ τόπου σας, εὐθύνης ἀπέναντι τοῦ ἑαυτοῦ σας. Θέλω νὰ πιστεύω ὅτι δὲν ἤλθατε ἐδῶ διὰ νὰ πάρετε ὅπως - ὅπως ἕνα «χαρτί» καὶ διὰ νὰ τρέχετε μετὰ εἰς τὰ πολιτικὰ γραφεῖα διὰ νὰ σᾶς διορίσουν. Εἶμαι βέβαιος ὅτι ἀντελήφθητε ὅτι αὐτὸς ὁ τρόπος τῆς ἀντιμετωπίσεως τῶν βασικῶν ἀναγκῶν δὲν ὀδηγεῖ εἰς τίποτε καὶ δὲν ἀποτελεῖ διέξοδον ἀληθινὴν, καὶ ἐλπίζω ὅτι ὁ καθένας ἀπὸ σᾶς θέλει νὰ γίνῃ ἕνας παραγωγικὸς ἄνθρωπος, ἕνας ἄνθρωπος ὁ ὁποῖος θὰ ὠφελήσῃ βέβαια τὸν ἑαυτὸν του καὶ τὴν οἰκογένειάν του, μὲ τὴν ἐργασίαν του, ἀλλὰ ὁ ὁποῖος θὰ κάμῃ μίαν ἐργασίαν ἢ ὅποια θὰ εἶναι γενικὰ καὶ κοινωνικὰ ὠφέλιμος.

Ἐχετε, ἀγαπητοὶ μου φίλοι, τὴν δυνατότητα, ξεκινώντας ἀπὸ ἐδῶ, νὰ κάμετε ὁ καθένας σας πράγματα σημαντικὰ. Μερικοὶ ἀπὸ σᾶς, ὅσοι ἔχετε ἀπὸ τὴν φύσιν προικισθῆ, πράγματα μεγάλα, ὅλοι πράγματα τὰ ὅποια θὰ εἶναι ἐξυπηρετικὰ τῶν προσωπικῶν σας συμφερόντων, τῶν καλῶς ἐννοουμένων, τῶν ἠθικῶν καὶ οικονομικῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν γενικωτέρων συμφερόντων· θέλω νὰ πιστεύω ὅτι ἤλθατε ἐδῶ μὲ τὴν πρόθεσιν νὰ ἐργασθῆτε καὶ νὰ ἐργασθῆτε σκληρὰ· καὶ εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ ἰδῆτε ὅτι οἱ καρποὶ τῆς ἐργασίας σας θὰ εἶναι ἱκανοποιητικοί. Διότι εἰς τὸν τόπον μας δημιουργεῖται σιγὰ - σιγὰ τὸ πλαίσιον ἐκεῖνο τὸ βιομηχανικὸν καὶ γενικώτερα τὸ ἐπιχειρηματικόν, τὸ ὅποιον θὰ ἔχῃ ἀκριβῶς ἀνάγκην ἀνθρώπων τῆς ἰδικῆς σας εἰδικότητος, διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ διευρυνθῇ καὶ διὰ νὰ μπορέσῃ νὰ ἀπορροφήσῃ ἀκόμη περισσότερους ἀπ' ὅ,τι θ' ἀπορροφήσῃ μετὰ τρία ἔτη, ὅταν θὰ τελειώσετε ἐσεῖς τὰς σπουδὰς σας.

Ἐπιχειρεῖται αὐτὴν τὴν στιγμήν, εἰς τὸν τόπον αὐτόν, μία βιομηχανικὴ ἐπανάστασις. Ὑποθέτω ὅτι παρακολουθεῖται ἀρκε-

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΘΕΜΑΤΑ :

1. Ἡ Κοινότης
2. Ἡ τουριστικὴ περιοχὴ
3. Τὰ εἰσαγόμενα προϊόντα
4. Τὰ ἐξαγόμενα προϊόντα
5. Ὁ γενικὸς Ἴσολογισμὸς μιᾶς ἐπιχειρήσεως
6. Τὸ βιομηχανικὸν Κέντρον
7. Ἡ βιομηχανικὴ ἐπιχειρήσις

[Μία ἐκ τῶν κάτωθι μελετῶν εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ τοὺς σπουδαστάς. Τὰ παρατιθέμενα Διαγράμματα εἶναι ἐνδεικτικὰ καὶ χρησιμεύουν πρὸς ὑποβοήθησιν καὶ καθοδήγησιν τοῦ σπουδαστοῦ, ὁ ὁποῖος εἶναι ἀπολύτως ἐλεύθερος νὰ ἐξετάσῃ τὸ ὅλον ἢ μέρος τῶν θεμάτων ἢ καὶ νὰ συμπληρώσῃ τὴν ἐργασίαν του καὶ μὲ ἄλλα στοιχεῖα. Οἱ Καθηγηταὶ καὶ οἱ Συνεργάται τῆς Σχολῆς εἶναι πρόθυμοι νὰ συντρέξουν τοὺς ἐπιθυμοῦντας νὰ ἐπεξεργασθῶσιν ἐν τῶν κατωτέρω θεμάτων. Εἶναι εὐχαρίστησις καὶ ὑποχρέωσις των. Οἱ σπουδασταὶ δέον ἐλευθέρως ν' ἀπευθύνωνται πρὸς αὐτούς, μὲ τὴν πλήρη βεβαιότητα ὅτι θὰ τοὺς εὖρωσι συμπαραστάτας εἰς τὸ ἔργον των. Ἡ Σχολὴ ἐξ ἄλλου συνιστᾷ τοὺς ἐνδιαφερομένους διὰ τὰς ἐν λόγῳ μελέτας εἰς τὰς ἁρμοδίας Δημοσίας Ὑπηρεσίας, τοὺς Ὄργανισμούς, τοὺς Δήμους καὶ Κοινοτήτας, τοὺς εἰδικοὺς ἐπιστήμονας καὶ τοὺς οἰκείους οικονομικοὺς παράγοντας. Τοιοῦτοιτρόπως οἱ σπουδασταὶ τῆς Σχολῆς θὰ εἶναι εἰς θέσιν, πολλαπλῶς βοηθούμενοι, νὰ συντάξωσι μίαν ἀριτίαν ἐργασίαν ἐνῶ συνάμα θὰ ἔχωσι τὴν εὐκαιρίαν, κατ' ἀνάγκην, πολὺν χρησίμων γνωριμιῶν. Ἐπομένως, ἡ ἐργασία τὴν ὁποίαν ἀναθέτει ἡ Σχολὴ εἰς τοὺς σπουδαστάς της ἔχει πολλαπλὴν χρησιμότητα καὶ σημασίαν. Ἡ Σχολὴ κατὰ τὸ Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1956-1957 θὰ ἀπονεύμῃ δοχ. χιλίας (1000) εἰς τὴν καλύτεραν μελέτην τὴν σχετικὴν μὲ τὰ εἰσαγόμενα καὶ ἐξαγόμενα προϊόντα, τὴν ἀνάλυσιν Γεν. Ἰσολογισμοῦ καὶ τὴν περιγραφὴν μιᾶς ἐπιχειρήσεως. Τὸ Κέντρον Τουριστικῶν Μελετῶν θὰ ἀπονεύμῃ δοχ. χιλίας (1000) εἰς τὴν καλύτεραν μελέτην τὴν σχετικὴν μὲ τὴν περιγραφὴν Κοινοτήτος ἢ τουριστικῆς περιοχῆς].

εργασία μεταξύ τών ούτω όμαδικά ώργανωμένων αποδήμων και τών ύπολοίπων έν τώ τόπω τής καταγωγής αυτών έγκατοίκων, όποιας και πόσας ύπηρεσίας αί τοιαύται όργανώσεις προσέφεραν εις αυτόν, ώς π. χ. έράνους και συνεισφοράς διά έργα κοινωφελή, άνέγερσιν σχολείων, και ναών, συγκοινωνιακήν σύνδεσιν κλπ. Έκ παραλλήλου δε συγκέντρωσις πληροφοριών και διά τήν έν τώ έξωτερικώ τυχόν κοινοτικήν όργανώσιν τών αποδήμων συμπατριωτών κατά παροικίας και τήν εκεί αντίστοιχον γενικωτέραν δρασίμ αυτών, εκπαιδευτικήν, εκκλησιαστικήν, έθνικήν κ.λ.π.

6. Είναι Κοινότης ή Δήμος, και από πότε; Ποσαμελές είναι τό Κοινοτικόν ή Δημοτικόν Συμβούλιον ; Προϋπολογισμός τελευταίου έτους κατά κεφάλαια έσόδων και έξόδων. Έ Η Κοινότης έχει ιδίαν περιουσίαν και πόσην. Ός πρός τήν περιουσίαν διακρίνατε τό είδος (άστική, άγροτική, βοσκή, δάσος κλπ.) και τόν τρόπον χρησιμοποίησεως αυτής. ΈΥάρχει κοινοτικόν κτίριον; Δημοτική εκπαίδευσις (άριθμός μαθητών 1929-30, 1939-40, 1949-50 και τελευταίου έτους). Μέση εκπαίδευσις (άριθμός μαθητών 1939-40, 1949-50 και τελευταίου έτους). Πόσαι εκκλησίαι και μοναί υπάρχουν; Έχουν ιστορικήν ή καλλιτεχνικήν αξίαν; Ποίων άρχών είναι έδρα; ΈΥάρχουν προξενεία;

7. Πόσαι οικίαι υπάρχουν; Πώς είναι τό πλείστον εκτισμένα; Έχουν ιδιάζοντα ρυθμόν ; Έχουν αποχωρητήρια ; ΈΥάρχει κοινοτικόν αποχωρητήριο και πλυντήριο ; Είς ποίαν κατάστασιν είναι ; ΈΥάρχει σχέδιον πόλεως ;

8. Ποίον είναι τό έμπορικόν κέντρον από τό όποίον προμηθεύεται ή εις τό όποίον πωλεί ή Κοινότης τά προϊόντα; Πόσον απέχει τής Κοινότητος; Πώς γίνεται ή επικοινωνία; Πόσον στοιχίζει ή μεταφορά κατά χλγ.; Γίνεται έτησία πανήγυρις και πότε; Έχει συσταθή διά Διατάγματος και ποίου; Είναι αξία λόγου; Ποίου είδους, κυρίως, συναλλαγαι γίνονται; ΈΥάρχουν τοπικά μέτρα και σταθμά; Έχει όρμον φυσικόν ή τεχνητόν λιμένα; Έχουν νηολογηθή εις αυτά πλοία, και πόσα; Η όδός ή συνδέουσα με τό έμπορικόν κέντρον είναι έπαρχιακή ή εθνική; Πόθεν εισάγονται τά κυριώτερα προϊόντα; Ποϋ έξάγονται τά προϊόντα; Ποίαι αί τιμαί των τό 1939 και σήμερα; Ποία ή παραγωγή 1939, 1946 και σήμερα; Ποία ή συσκευασία τών κυρίων έντοπίων προϊόντων; Έχετε επ' αυτών παρατηρήσεις; Δώσατε και άλλας οικονομικής φύσεως πληροφορίας.

9. ΈΥάρχουν τοπικοί δημόσιοι όργανισμοί, και ποίοι; Λειτουργεί παράρτημα του Ι.Κ.Α. ή άλλων ασφαλιστικών όργανισμών; Πόσοι οί ήσφαλισμένοι; Ποίαι αί υπέρ αυτών εισφοραί και πόσαι αί παρ' αυτών έπίδοτήσεις; ΈΥάρχουν Συνεταιρισμοί; ΈΥάρχουν Τράπεζαι (ύποκαταστήματα ή πρακτορεία αυτών) και ποίαι;

10. ΈΥάρχει Έμπορικόν ή Έπαγγελματικόν Έπιμελητήριο, Έμπορικός Σύλλογος, Όργάνωσις, Έπαγγελματιών, Έργατικόν Κέντρον; Πόσοι οί έγγεγραμμένοι; Δώσατε πίνακα τών προέδρων και τών διευθυντών.

11. Πόσα καφενεία και ζαχαροπλαστεία υπάρχουν; ΈΥάρχει κινηματογράφος, θέατρον; Πόσα ραδιόφωνα λειτουργούν; ΈΥάρχει βιβλιοθήκη;

Ἔγχει Φιλοδασική Ἐνωσις καὶ ἐξωραϊστικὸς Σύλλογος, Σύλλογος Φιλοπρόδων κλπ.; Ἔγχει Μουσεῖον; Ἔγχει ἰδιόζουσα λαϊκὴ τέχνη; Ἐκδίδονται δίδονται ἐφημερίδες (ἡμερήσιαι, ἐβδομαδιαῖαι) καὶ ποίαι; Ἐκδίδονται περιοδικά; Ἔγχει τοπικὴ πνευματικὴ κίνησις;

12. Ἔχει ἀξιοθέατα μέρη ἢ Κοινότης; Ἔχει ἰαματικὰς πηγὰς καὶ θαλάσσια λουτρά; Ποία ἢ τουριστικὴ κίνησις; Δώσατε φωτογραφίας ἢ κάρτ - ποστὰλ τῶν ἀξιοθεάτων τῆς Κοινότητός σας. Ἔγχει τοπικὴ τουριστικὴ Ἐπιτροπή; Ἔγχουν κατάλληλα ξενοδοχεῖα;

13. Ἐγένοντο καταστροφαὶ εἰς τὴν Κοινότητά σας, ποῖαι καὶ παρὰ ποίων; Ἐγένοντο ἔργα ἀνασυγκροτήσεως, ποῖα καὶ διὰ ποίων μέσων; Ἄν ἐξετελέσθησαν εἴτε ἀπὸ τῆς συστάσεως τῆς Κοινότητος εἴτε ἀπὸ τοῦ 1945 ἐξελίξῃ ἀπὸ τοπικῆς ἀπόψεως ἔργα καὶ πῶς; Ποία ἢ ἐξελίξις τῆς κοινοτικῆς ὁδοποιΐας καὶ ἢ κατάστασις τῶν κοινοτικῶν ὁδῶν;

14. Ποία γενικῶς ἢ πολιτιστικὴ κατάστασις τῆς Κοινότητός σας;

15. Ἔχουν γραφῆ βιβλία εἰδικῶς διὰ τὴν Κοινότητά σας; ποῖα;

16. Δώσατε σύντομον ἱστορικὴν ἀνασκόπησιν τῆς Κοινότητός σας.

17. Τί ἔχετε ἀκόμη νὰ σημειώσετε καὶ νὰ ὑποδείξετε διὰ τὴν πρόδον τῆς Κοινότητός σας;

B'.

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΙΣ ΜΙΑΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

I

Ὁνομα τοῦ τόπου :

τῆς περιοχῆς ἢ σημείου (ἀρχαία ὀνομασία, σύγχρονος ὀνομασία). 1—Νὰ καθορισθῇ ἢ γεωγραφικὴ θέσις καὶ οἱ πλησιέστεροι οἰκισμοὶ ὡς καὶ ἢ εἰς ὥρας ἢ χιλιόμετρα ἀπόστασις ἀπὸ τοῦ πλησιεστέρου μεγάλου ἀστικοῦ κέντρου καὶ ποῖος ὁ πληθυσμὸς τοῦ ἀστικοῦ αὐτοῦ κέντρου.

2.—Ἐὰν ὁ τόπος συνδέεται:

α) μὲ τὴν μυθολογίαν (τοποθεσία, ὀνοματολογία κλπ.).

β) μὲ γεγονότα τῆς ἀρχαίας ἱστορίας (τοποθεσία, μνημεῖα, περιγραφή καὶ κατάστασις αὐτῶν).

γ) τὴν μεσαιωνικὴν ἱστορίαν (τοποθεσία, μνημεῖα). Νὰ ἀποδοθῇ ἰδιαιτέρη σημασία εἰς τὰ μοναστήρια, ἐκκλησίας καὶ κάστρα, περὶ ὧν νὰ ἀναγραφῶσι ἢ χρονολογία ἀνεγέρσεως, τὸ ἱστορικὸν αὐτῶν, ἢ σύγχρονος ἀνασκόπησις καὶ κατάστασις καὶ πᾶσα ἄλλη σχετικὴ πληροφορία δυναμένη νὰ ἔχῃ ἐνδιαφέρον κλπ.

δ) τὴν περίοδον τῆς ἐπαναστάσεως (τοποθεσία, μνημεῖα κλπ.).

ε) τὴν νεωτέραν ἱστορίαν (τοποθεσία, μνημεῖα κλπ.) μέχρι σήμερον.

II

Φυσικὴ περιγραφή τοῦ τόπου :

(ὄρεινῆ, πεδινῆ, παραθαλάσσιος) ἔχει ποταμούς, ρέοντα ὕδατα (πῶς καὶ

πόθεν υδρεύεται ὁ τόπος). Φυτεῖαι, χλωρίδες καὶ πανίδες κλπ.). Ἔχει: α) φυσικὰ ἀξιοθέατα, φυσικὰς καλλονὰς (περιγραφή αὐτῶν).

β) φυσικὰ ἀξιοπεριέργα (καταρράκται, κεφαλάρια, «ἠχώ», σπηλαία κλπ.). Ὡς πρὸς τὰ τελευταῖα ταῦτα καὶ ἄλλα τυχὸν ἀξιοπεριέργα νὰ συλλεγῶσι πληροφορία ὅσον ἀφορᾷ τὴν ὀνομασίαν, τὴν ἀκριβῆ γεωγραφικὴν θέσιν αὐτῶν, τὸν τρόπον καὶ τὰ μέσα προσπελάσεως, ἐὰν συνδέωνται μὲ αὐτὰ λαϊκαὶ παραδόσεις ἢ θρύλοι, εἰς τί χρησιμοποιοῦνται κλπ.

γ) ἰαματικαὶ πηγαὶ ἢ πηγαὶ μεταλλικοῦ ὕδατος (περιγραφή αὐτῶν καὶ τῶν ἰδιοτήτων τῶν).

Ι Ι Ι

Κ α τ α σ κ ε υ α ῖ :

α) Δημόσια κτίρια ἐμφανίζοντα ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον (Διοικητήριον, Νομαρχεῖον, Δημαρχεῖον, Ταχυδρομεῖον, Λιμεναρχεῖον, Σιδηρ. Σταθμὸς κλπ.). Περιγραφή αὐτῶν.

β) ὑπάρχουν ἰδιωτικὰ κτίρια παρουσιάζοντα ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον (Τράπεζαι, παλαιὰ ἀρχοντικά, οἰκίαι ἔνθα ἐγεννήθησαν καὶ ἐξῆσαν ἱστορικὰ πρόσωπα, οἰκήματα ἰδιαζούσης ἀρχιτεκτονικῆς ἢ ἐμφανίσεως). Περιγραφή αὐτῶν μετὰ παροχῆς ὅσον τὸ δυνατόν περισσοτέρων στοιχείων.

γ) ὑπάρχουν ἐκκλησίαι (παλαιαὶ - νεώτεραι) ἢ οἰκοὶ λατρείας γενικώτερον, παρουσιάζοντα ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον; (περιγραφή καὶ ἱστορικόν).

δ) ὑπάρχουν μουσεῖα; (περιεχόμενον αὐτῶν).

ε) ὑπάρχουν θέατρα, κινηματογράφοι, αἴθουσαι συναυλιῶν (ἐν λειτουργίᾳ ἢ μὴ).

στ) ὑπάρχει βιβλιοθήκη; Κατὰ προσέγγισιν ἀριθμὸς βιβλίων, πῶς καὶ ποῦ στεγάζεται; Ποῖος περίπου ὁ ἀριθμὸς τῶν κατ' ἔτος μελετώντων τὰ ἐν αὐτῇ βιβλία καὶ ποῖον τὸ ποσοστὸν αὐτῶν ἐν συγκρίσει μὲ τὸν πληθυσμὸν τοῦ οἰκισμοῦ;

ζ) Ποῖα τὰ λοιπὰ μνημεῖα, ἀγάλματα, ἀνδριάντες, ἄτινα κοσμοῦσι πλατείας, ὁδοὺς κλπ. (περιγραφή αὐτῶν καὶ ἱστορία).

η) Ἄλλα τεχνικὰ ἀξιοθέατα (γέφυρα, λιμὴν, μεγάλα ἐργοστάσια, γραφικὸὶ δρόμοι κλπ.).

Ι V

Ἀντικειμενικὰ κατασκευαὶ καὶ μέσα ἐξυπηρετοῦντα τὸν τουρισμὸν :

α) Ὑπάρχουν ξενοδοχεῖα (ποίας κατηγορίας, πόσων δωματίων καὶ κλινῶν, τίνος βαθμοῦ) καὶ ποῖα μέσα διαθέτουν πρὸς ἐξασφάλισιν ἀνέσεων (τρεχούμενα νερά — κρύο, ζεστό — κεντρικὴ θέρμανσις), λουτρά (κοινά, ἰδιαίτερα), ἐστιατόριον κλπ., γκαράζ.

β) Πόσα δωμάτια οἰκημάτων εἶναι δυνατόν νὰ μετατραπῶσιν εἰς δωμάτια κατάλληλα πρὸς διαμονὴν παραθεριστῶν (ἢ ἐν γένει πρὸς τουριστικὸν σκοπὸν);

γ) Ἐστιατόρια 1) ποίας κατηγορίας, 2) παρουσιάζοντα τοπικὴν

τινα ιδιορρυθμίαν κλπ. (ταβέρναι), 3) κέντρα διασκεδάσεως, 4) καφενεΐα καὶ ζαχαροπλαστεΐα.

δ) Ἐχει καλὸν πόσιμον ὕδωρ; Πῶς καὶ πόθεν ὑδρεύεται; Πρόκειται περὶ παραθαλασσίου τόπου; (Ἐὰν ναί, ὑπάρχουν ἐγκαταστάσεις λουτρῶν, πλάζ;).

ε) Ἐὰν ὑπάρχουν ἱαματικά πηγαί, πῶς γίνεται ἡ ἐκμετάλλευσις αὐτῶν; Ὑπάρχει λουτροθεραπευτήριον (περιγραφή αὐτοῦ καὶ τοῦ τρόπου καθ' ὃν λειτουργεῖ). Ἐγκαταστάσις πόσεως μεταλλικοῦ ὕδατος (περιγραφή).

στ) Ὑπάρχει καζίνο, χορευτικὸν κέντρον διασκεδάσεως, νυκτερινὸν κέντρον διασκεδάσεως;

ζ) Ὑπάρχουν γήπεδα παιδιῶν καὶ ἀθλητικά (στάδιον, ποδόσφαιρον, τένις κλπ.); Ὑπάρχουν τὰ δεδομένα διὰ θαλάσσια σπῶρ, κολύμπι, ἰστιοπλοΐαν κλπ., λέμβοι περιπάτου πρὸς μίσθωσιν, ψάρεμα, κυνήγι. (Ν' ἀναφερθῆ ἡ πανίς καὶ ὁ ἐνάλιος πλοῦτος τοῦ τόπου, τὰ ὁποῖα δύναται νὰ ἐνδιαφέρουν τοὺς ἐρασιτέχνας κυνηγούς καὶ ἀλιεῖς ὡς καὶ προϋποθέσεις κυνηγίου καὶ ἀλιείας). Ἐκδρομαί, ποῖα τὰ πλησιέστερα ἀξιοθέατα καὶ τρόποι μεταβάσεως εἰς αὐτά, πλησιέστερα περίπτερα τουρισμοῦ ἢ ὄρεινὰ καταφύγια (ποίων καὶ μέσῳ τίνος ἐπιτρέπεται ἡ χρῆσις);

η) Ταξειδιωτικά καὶ τουριστικά γραφεῖα.

θ) Καταστήματα (κουρεῖον — ἀνδρῶν, γυναικῶν — καταστήματα ἐνθυμημάτων, φωτογραφικῶν εἰδῶν, περιοδικῶν, σιγαροπωλεῖον φαρμακείον, καταστήματα ψιλικῶν, εἰδῶν σπῶρ κλπ.).

ι) Ὑπάρχουν δημόσια λουτρά, δημόσια ἀποχωρητήρια καὶ βεσπασιανὰ (κατάστασις αὐτῶν ἀπὸ ἀπόψεως καθαριότητος καὶ κατασκευῆς);

V

Προσπέλασις :

Α) Γενικά: Διὰ ποίων συγκοινωνιακῶν μέσων.
α) Χερσαίων. 1.—Σιδηρόδρομοι (ποῖον δίκτυον, σχετικαὶ ἐγκαταστάσεις, σιδηροδρομικὸς σταθμὸς, ἀπόστασις σταθμοῦ ἀπὸ τὸν ὑπὸ ἐξέτασιν τόπον κλπ.).

2. Αὐτοκίνητον (ὀδικὸν δίκτυον, πρὸς ποῖαν κατεύθυνσιν, κατάστασις ὁδοῦ). Ὑπάρχει τακτικὴ λεωφορειακὴ ἐξυπηρέτησις, τύποι λεωφορείων, ὑπάρχει εἰδικὸς σταθμὸς λεωφορείων, ἢ χρησιμοποιοῦνται πρὸς τοῦτο καφενεΐα, ἢ τὸ κατάστημα τοῦ πρακτορείου ἢ τὸ ὑπαιθρον; Ὑπάρχουν κοινὸχρηστα αὐτοκίνητοστάσια (γκαράζ), συνεργεῖον αὐτοκινήτων, πρατήρια βενζίνης; Ὑπάρχουν ἀγοραῖα ἐπιβατικά αὐτοκίνητα;

β) Θαλασσίων: Τί εἶδους πλοῖα χρησιμοποιοῦνται; (ἀτμόπλοια ἢ πετρελαιοκίνητα καΐκια;). Ποῖα ἢ δρομολογημένη γραμμὴ, ἢ πυκνότης τῆς συγκοινωνίας, ποῖαι αἱ εἰς τὰ πλοῖα αὐτὰ παρεχόμεναι ἀνέσεις; Ὑπάρχει λιμὴν; πλευρίζουν τὰ πλοῖα ἢ χρησιμοποιοῦνται λέμβοι ἢ ἄλλα μέσα;

γ) Ἀεροπορικαί: Ὑπάρχει γραμμὴ ἐξυπηρετοῦσα τὸν τόπον,

έλληνική ἢ ξένη ; Μὲ ποῖον δρομολόγιον ; Ποίας συχνότητος ; Ὑπάρχει ἀεροδρόμιον (ἐν λειτουργίᾳ, ὑπὸ κατασκευῆν, ὑπὸ μελέτην). Ὑπάρχει βοθητικὸν ἀεροδρόμιον (ἐν λειτουργίᾳ, ὑπὸ κατασκευῆν, ὑπὸ μελέτην) ;

Ποῦ καὶ ὑπὸ ποίων ἐκδίδονται τὰ εἰσιτήρια δι' ἅπαντα τὰ ὡς ἄνω μέσα μεταφορᾶς ;

Β) Εἰδικώτερον : πρώτη ἐντύπωσις κατὰ τὴν προσέγγισιν δι' ἐνὸς ἐκάστου τῶν μεταφορικῶν μέσων (ἐὰν ὑπάρχουν περισσότερα). Ἐπικοινωνία τοῦ τόπου καὶ κατάστασις τῶν μέσων προσπελάσεως πρὸς γειτονικοὺς τουριστικοὺς ἢ μὴ τόπους.

VI

Προϊόντα τοῦ τόπου :

α) Ποῖα τὰ κύρια προϊόντα (γεωργικά, βιομηχανικά, βιοτεχνικά, κτηνοτροφικά, ἐνάλια ἢ ἰχθυοτροφείου) τοῦ τόπου ἢ τῆς περιοχῆς.

β) Ὑπάρχει τοπικὴ λαϊκὴ τέχνη ; Ποῖα τὰ χαρακτηριστικὰ τοπικὰ προϊόντα τῆς περιοχῆς ; Ὑπάρχουν καταστήματα, πρατήρια κλπ. ἔνθα εἶναι δυνατόν νὰ προμηθευθῇ τις ταῦτα ; Διοργανοῦνται ἐκθέσεις, ἐμποροπανηγύρεις (ἡμερομηνία αὐτῶν, τακτικά, ἑκτακτοί), ἀντικείμενον αὐτῶν ; Ἡ κατασκευὴ τῶν προϊόντων ἀποτελεῖ βιομηχανίαν, βιοτεχνίαν ἢ οἰκοτεχνίαν ;

γ) Ὑπάρχουν τοπικὰ ἐδέσματα (σπεσιαλιτέ), εἰ δυνατόν περιγραφῆ περιεχομένου καὶ τρόπου παρασκευῆς τῶν, ἢ καὶ συσκευασίας ἃν δύνανται νὰ μεταφερθῶσι· τοῦτ' αὐτὸ καὶ διὰ τοπικὰ γλυκίσματα, οἶνους, πόσιμα μεταλλικά ἢ ἰαματικά ὕδατα (σχετικαὶ ἐγκαταστάσεις).

δ) Ὑπάρχουν τοπικαὶ ἐνδυμασίαι, περιστάσεις καθ' ἃς φοροῦνται αὐταί. Ἐργαστήρια ὅπου κατασκευάζονται καὶ καταστήματα ὅπου αὐταὶ πωλοῦνται.

VII

Οἱ ἄνθρωποι :

Ὑφίστανται ἀκόμη τοπικὰ ἔθιμα ; Ποῖα ; Τελοῦνται τοπικαὶ ἐορταί, πανηγύρεις ; Ποῖαι ; Πότε ; Ποῦ τελοῦνται αὐταί ;

Εἶναι ἀνεπτυγμένον τὸ αἶσθημα τῆς φιλοξενίας ; Ὑπάρχουν ξενόγλωσσα ἄτομα ; Ποῖος ὁ βαθμὸς τῆς ἀναπτύξεως τῆς τουριστικῆς συνειδήσεως (δηλ. τῆς ἀντιλήψεως ὅτι ἡ ἀνάπτυξις τοῦ τουρισμοῦ ἐπιφέρει ἀγαθὰ οἰκονομικά ἀποτελέσματα) ;

Λειτουργοῦν τοπικαὶ τουριστικαὶ ὁργανώσεις ; Καὶ ποῖον τὸ ἔργον αὐτῶν ; Ὑπάρχει τοπικὴ τουριστικὴ ἀστυνομία ; Ὑπάρχουν ὁργανώσεις ἐκδρομικαί, ἐξωραϊστικαί ; Τουριστικὰ Γραφεῖα ; Πνευματικαὶ ὁργανώσεις (φιλολογικοί, καλλιτεχνικοὶ σύλλογοι, φιλαρμονική) ; Ὑπάρχουν ξεναγοί ; Ποίας γλώσσας γνωρίζουν ;

Ὑπάρχει ἰατρός, ὀδοντοῖατρός καὶ ποῖα ἄλλα μέσα πρώτων βοηθειῶν ;

Ποῖα ἢ κατάστασις ἀπὸ πλευρᾶς τουριστικῆς διευθετήσεως τοῦ τόπου (καθαριότης, κῆποι, ἀλσούλια κλπ.), καταβάλλονται σχετικαὶ προσπάθειαι καὶ ὑπὸ ποίων ;

ποτελεῖ ἢ ὄχι χρηματιστηριακὸν εἶδος; Τιμαὶ τσῖφ ἐν Πειραιεὶ: 1938, 1946, 1947, 1949, 1950 καὶ σήμερον· διάγραμμα καὶ ποσοστὰ αὐξήσεως. Ὅμοιως εἰς χρ. λίρας. Σχετικοὶ ὄργανισμοὶ ἐν Ἑλλάδι. Φόροι εἰσαγωγῆς 1938, 1948, 1950 καὶ σήμερον. Ποσοστὰ ἐπιβαρύνσεως ἐπὶ τῆς τιμῆς. Εἰδικοὶ φόροι καὶ ἀπαλλαγαί. Εἶναι ἐλευθέρα ἢ εἰσαγωγή ἢ τελεῖ ὑπὸ περιορισμούς, καὶ ποίους; Ἀγορανομικαὶ ἢ ἄλλαι διατάξεις. Γενικαὶ παρατηρήσεις.

2. Τὰ κυριώτερα ἐξαγόμενα προϊόντα

Περιγραφή ἐνὸς ἐξ αὐτῶν. Ὅγκος καὶ ἀξία συνολικῆς παραγωγῆς. Ὅγκος καὶ ἀξία συνολικῆς ἐξαγωγῆς (1935—38 καὶ 1949, 50, 51 καὶ 52). Ποσοστικὴ ἀξία του εἰς τὸ σύνολον τῶν ἐξαγωγῶν. Κατανάλωσις ἐσωτερικοῦ. Παραγομένη ποσότης ἐν τῇ περιφερείᾳ. Τοπικὰ μέτρα. Τοπικαὶ συνθήκαι. Κόστος παραγωγῆς του (στοιχεῖα του). Τιμὴ πωλήσεως ἀπὸ τὸν παραγωγόν. Τιμὴ ἀσφαλείας. Τρόποι ἐμπορίου του. Περαιτέρω ἐπεξεργασία του. Συσκευασία. Φορολογία. Τιμὴ πωλήσεως εἰς κέντρα ἐσωτερικοῦ (χονδρική—λιανικὴ πωλήσεως). Πριμοδότησις ἐξαγωγῆς. Χῶραι ἐξαγωγῆς (ποσότης — ἔτη). Χῶραι παράγουσαι καὶ ἐξάγουσαι τὸ αὐτὸ προϊόν. Χῶραι παράγουσαι καὶ ἐξάγουσαι προϊόντα ὑποκατάστατα. Τιμαὶ διεθνούς ἀγορᾶς ἄλλων χωρῶν. Ἑλληνικαὶ τιμαὶ ἐξαγωγῆς. Σχετικοὶ ὄργανισμοὶ προστασίας ἐξαγωγῆς κλπ. τοῦ προϊόντος. Ὑφιστάμενα ἀποθέματα ἐν Ἑλλάδι.

Δ'. ΙΔΙΩΤΙΚΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ

1. Μελέτη Ἴσολογισμοῦ

Α' Στάδιον προκαταρκτικῆς μελέτης

1. Εἶναι ἱκανοποιητικὴ ἢ κατὰ τάξιν τῶν στοιχείων τοῦ ἱσολογισμοῦ κατὰ κυρίας ὁμάδας (πάγιον) καὶ δευτερευούσας τοιαύτας (λ.χ. βραχυπρόθεσμοι πιστώσεις);
2. Εἶναι σαφῆ καὶ νοητὰ τὰ ἐπὶ μέρους κονδύλια; Μήπως παρατηρεῖται, εἴτε ἀσάφεια, εἴτε ὑπέρμετρος ὁμαδοποιήσις λογαριασμῶν, δυσχεραίνουσαι τὴν συστηματικὴν κατὰ τάξιν καὶ κατανόησιν τοῦ ἱσολογισμοῦ;
3. Τοῦ ἐνεργητικοῦ καὶ παθητικοῦ ἀναγομένων εἰς 100, ποία ἢ ποσοστικὴ ἀναλογία, α) κατὰ κυρίας, β) δευτερευούσας ὁμάδας καὶ ἐπὶ μέρους κονδύλια;
4. Ποῖαι, κατὰ τὴν γνώμην σας, αἱ ἐπιβαλλόμεναι τροποποιήσεις καὶ βελτιώσεις διὰ τὴν πληρεστέραν καὶ σαφεστέραν ἐμφάνισιν τοῦ ἱσολογισμοῦ;
5. Ὑπάρχοντος λογαριασμοῦ «διαφορὰ ἐξ ἀναπροσαρμογῆς», ποία ἢ πρόελευσίς του καὶ τί ὑποδηλοῖ οὗτος;

B' Διερεύνησις περιουσιακής διαρθρώσεως

1. Καθορίσατε τὰς σχέσεις ἀναλογίας (ratios) :

<i>Πάγιον</i>	<i>Καθαρά περιουσία</i> <i>Υποχρεώσεις</i>	<i>Πάγιον</i> <i>Καθαρά περιουσία</i>
<i>Κυκλοφοριακὸν Διαθέσιμον</i>	<i>Μετοχικὸν κεφάλαιον</i> <i>Αποθεματικά</i>	<i>(ἢ ἀνιστρόφως)</i>
<i>Κυκλοφοριακὸν</i> <i>Βραχυπρόθεσμοι ὑποχρεώσεις</i>		

2. Ἡ ἐπιχειρήσις εἶναι ἐντάσεως παγίας περιουσίας ἢ κυκλοφοριακής;

Ποῖα τὰ ἐντεῦθεν πορίσματα;

3. Ἔχετε στοιχεῖα διὰ νὰ ἀποφανθῆτε ἐὰν ἡ περιουσιακὴ διάρθρωσις εἶναι ὀμαλὴ, φυσιολογικὴ; Μήπως ὑπάρχει ὑπερπαγιοποίησης καὶ ἀνεπάρκεια κυκλοφοριακῶν κεφαλαίων ἢ τανάπαλιν;

4. Εἶναι ἱκανοποιητικὴ ἢ μέχρι τοῦδε γενομένη αὐτοχρηματοδότησις; Ποῖος ὁ συντελεστὴς ταύτης;

5. Ποῖα θὰ ἔδει νὰ εἶναι ἡ χρηματιστηριακὴ ὑπεραξία τῶν μετοχῶν συνεπεία καὶ μόνον τῆς αὐτοχρηματοδότησεως (ὑποθετικὴ ὀνομαστικὴ τιμὴ δρχ. 10.000);

6. Ἡ ἐπιχειρήσις εἶναι ἱκανὴ νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὰς ληξιπροθέσμους αὐτῆς ὑποχρεώσεις; Ποῖος ὁ συντελεστὴς ταμιακῆς ρευστότητος; Ποῦ ὀφείλεται ἐνδεχομένη ἀδυναμία νὰ καθορίσῃτε τοῦτο;

7. Ποῖα ἡ κυκλοφοριακὴ ρευστότης (Current ratio) τῆς ἐπιχειρήσεως;

8. Καλούμενος νὰ χρηγήσετε βραχυπρόθεσμον δάνειον ἴσον πρὸς τὸ ½ τοῦ κυκλοφοριακοῦ κεφαλαίου, καὶ ἐπὶ προσωπικῇ πίστει, θὰ ἐχορηγήτε τοῦτο; δικαιολογήσατε τὴν ἀπόφασίν σας.

Γ'. Ἀνάλυσις ἀποτελεσμάτων χρήσεως

1. Ποῖον ποσοστὸν ἀκαθαρίστων κερδῶν ἀπορροφᾶται ἀπὸ τὰ:

α) Π.χ. Πάγια περιουσιακὰ στοιχεῖα.

β) Π.χ. προσωρινῶς δεσμευμένα, ἐκτὸς ἐκμεταλλεύσεως, κ.ἄ. τῶν κυριωτέρων κονδυλίων ἐξόδων, τόκων, γεν. ἐξόδων διοικήσεως, ἀποσβέσεων, φόρων, κ. ἄ.;

2. Συσχετίσατε, ἐιδικώτερον, τοὺς τόκους πρὸς τὸ σύνολον τῆς δαμιακῆς ἐπιβαρύνσεως. Εἶναι ἰδιαιτέρως ἐπαχθὲς τὸ προκύπτον ἐπιτόκιον;

3. Ἔχετε δεδομένα πρὸς καθορισμὸν τοῦ ἀκαθαρίστου κύκλου ἐργασιῶν; Ἐὰν ὄχι, πῶς θὰ ἔδει νὰ καταρτίζεται ὁ λογαριασμὸς ἀποτελεσμάτων χρήσεως; Ποῖα αἱ ἐν προκειμένῳ κρατοῦσαι ἀρχαὶ εἰς τὰς Η.Π.Α. καὶ Γαλλίαν (Λογιστικὸν Σχέδιον 1947);

4. Τοῦ ἀκαθαρίστου κύκλου ἐργασιῶν λογιζομένου εἰς τὸ τριπλάσιον τῶν ἀκαθαρίστων κερδῶν, ἐρωτᾶται: ποῖα ἡ κυκλοφοριακὴ ταχύτης τῶν ἀπασχολουμένων κεφαλαίων; ποῖα ἡ τοιαύτη τῶν ἀποθεμάτων;

5. Ποῖα ἡ ἀποδοτικότης τῆς ἐπιχειρήσεως βάσει τῶν τύπων;

Ἀφορολόγητον καθαρὸν κέρδος
Ἀπασχολούμενον κεφάλαιον

Φορολογηθὲν καθαρὸν κέρδος
Μετοχικὸν Κεφάλαιον, Ἀποθεματικὸν

6. Ἐὰν ἡ ἀποδοτικότητα (α καὶ β) τυγχάνη ἀνεπαρκῆς, εἶναι δυνατόν νὰ καθορισθοῦν τὰ αἷτια τούτου ἐκ τῶν δεδομένων τοῦ ἰσολογισμοῦ; (Π.χ. χαμηλὸς κύκλος ἐργασιῶν, ὑψηλὴ δανειακὴ ἐπιβάρυνσις, ἐπαχθὲς ἐπιτόκιον δανεισμοῦ, κλπ.);

2. Σπουδὴ βιομηχανικοῦ Κέντρου

Α') Γεωγραφικὸς προσδιορισμὸς καὶ σύντομον ἱστορικὸν τοῦ Βιομηχανικοῦ Κέντρου.

Β') 1. Ποῖαι αἱ Βιομηχανίαι τοῦ ὑπὸ μελέτην Κέντρου.

2. Ἀριθμὸς, μέγεθος καὶ ὀργάνωσις βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων ἐκάστου κλάδου.

3. Παραγωγικὴ δυναμικότης ἐκάστης τούτων καὶ βαθμὸς παρουσίας ἀπασχολήσεώς της.

4. Ἑργατικὴ ἀπασχόλησις, πραγματοποιουμένη εἰς ἐκάστην βιομηχανίαν. Εἰδικευμένοι, ἀνειδίκευτοι ἐργάται καὶ ὑπαλληλικὸν προσωπικόν. Ὀργάνωσις ἐργασίας. Συνθήκαι καὶ ἀμοιβὴ ἐργασίας. Σταθερότης ἀπασχολήσεως. Παραγωγικότης ἐργασίας. Συνθήκαι τεχνικῆς καὶ ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδεύσεως.

5. Παραγωγικὸς ἐξοπλισμὸς ἐκάστης βιομηχανίας τοῦ Κέντρου. Διάρθρωσις, παρούσα κατάστασις καὶ ἀξία αὐτοῦ. Ὑψος παγίας ἐπενδύσεως ἐπὶ συνόλου ἐπενδεδυμένων κεφαλαίων. Ρυθμὸς ἐπενδύσεων εἰς τὸν κλάδον, προπολεμικῶς καὶ μετὰ τὸν πόλεμον.

6. Χρηματοδοτήσις βιομηχανιῶν τοῦ κέντρου. Ὑψος ἀναγκῶν χρηματοδοτήσεως. Πηγαὶ χρηματοδοτήσεως: ἐξ αὐτοχρηματοδοτήσεως, ἐκ τραπεζικῶν πιστώσεων, ἐξ ἐλευθέρως χρηματαγοράς κλπ.

7. Συνθήκαι πρώτων ὑλῶν. Εἶδος καὶ πηγαὶ προμηθείας χρησιμοποιουμένων πρώτων ὑλῶν ὑφ' ἐκάστης βιομηχανίας.

8. Ἐνέργεια. Εἶδος καὶ προέλευσις χρησιμοποιουμένης ἐνεργείας.

9. Συγκοινωνιακαὶ συνθήκαι.

10. Ἐμπορικαὶ εὐκολίαι, ἐν γένει.

11. Μέθοδοι βιομηχανικῆς κατεργασίας.

12. Παραγωγή. Εἶδος, ποσότης καὶ ἀξία παραγομένων προϊόντων καὶ ὑποπροϊόντων.

13. Διάθεσις προϊόντων. Εἰς ποίους καταναλωτὰς καὶ εἰς ποίας περιοχὰς διατίθενται. Ἐξαγωγή προϊόντων.

14. Τιμαὶ πωλήσεως καὶ συνθήκαι ἀνταγωνισμοῦ.

15. Γενικὰ οἰκονομικὰ χαρακτηριστικὰ καὶ σπουδαιότης ἐκάστης βιομηχανίας τοῦ Κέντρου διὰ τὴν ἐθνικὴν οἰκονομίαν καὶ τὴν οἰκονομίαν τῆς περιοχῆς.

Γ') 1. Ἱστορικὸι καὶ οἰκονομικοὶ λόγοι συγκεντρώσεως τῶν βιομηχανιῶν εἰς τὸ Κέντρον τούτο. Ποῖοι ἐκ τῶν γνωστῶν παραγόντων τοπικοῦ προσανατολισμοῦ ἐπέδρασαν περισσότερο εἰς τὴν ἐγκατάστασιν τῶν βιομηχανιῶν εἰς τὸ ὑπὸ μελέτην Κέντρον;

2. Πλεονεκτήματα καὶ μειονεκτήματα αὐτοῦ ἔναντι ἄλλων βιομηχανικῶν κέντρων τῆς χώρας (κρατικὴ καὶ τοπικαὶ φορολογίαι καὶ κοινωνι-

καὶ ἐπιβαρύνσεις, ἐπιβαρύνσεις ἐξ ἐξόδων μεταφορᾶς πρώτων ὑλῶν καὶ προϊόντων, συγκοινωνιακαὶ καὶ ἐμπορικαὶ εὐκολίαι κλπ.).

3. Μελέτη Βιομηχανικῆς Ἐπιχειρήσεως

Α'. Τὸ Ἱστορικὸν τῆς Ἐπιχειρήσεως

Παροῦσα μορφή. Ἐπωνυμία. Νομικὴ μορφή. Σκοποί. Παραγόμενα προϊόντα ἢ προσφερόμεναι ὑπηρεσίαι. Μία ἢ πλείονες ἐκμεταλλεύσεις. Ἐδρα. Διοικήσεις. Τοποθέτησις τῆς ἐξεταζομένης ἐπιχειρήσεως ἐν τῷ κλάδῳ τῆς βιομηχανίας εἰς ἣν ἀνήκει. Συμβολὴ τοῦ κλάδου εἰς τὴν καθόλου ἐθνικὴν οἰκονομίαν.

Ἀρχικὴ μορφή καὶ μετέπειτα ἐξέλιξις. Λόγοι τῶν μεταβολῶν.

Στοιχεῖα : Καταστατικόν. Ἐταιρικὸν συμβόλαιον. Ἐκθέσεις Διοικητικοῦ Συμβουλίου. Οἰκονομικαὶ ἐπετηρίδες καὶ στατιστικά. Ἐμπορικοὶ ὁδηγοί. Μονογραφαίαι.

Β'. Διάρθρωσις Ὑπηρεσιῶν (Κέντρον—Περιφερειακῶν)

Διάκρισις εἰς κύρια καὶ βοηθητικὰ τμήματα. Κατονομασία καὶ ἀρμοδιότητες τούτων (ἐν γενικαῖς γραμμαῖς). Σχέσεις πρὸς ἄλληλα (κάθετοι, ὀριζόντιοι, πλάγιοι). Συμβούλια καὶ Ἐπιτροπαί: μορφή των.

Στοιχεῖα : Τυχὸν ὀργανόγραμμα καὶ τοποδιάγραμμα τῆς ἐπιχειρήσεως. Κανονισμοί. Ἐπιτόπιος ἐπίσκεψις.

Παραστατικά (εἰς τὸ κείμενον τῆς ἐκθέσεως ἢ ἐν παραρτήματι): Ὄργανόγραμμα. Γενικὸν τοποδιάγραμμα.

Γ'. Ἀνθρώπινος Παράγων

Ἀπασχολούμενον Προσωπικόν. Ἀριθμητικὴ σύνθεσις κατὰ κατηγορίας καὶ βαθμούς. Ἀναλογίαι δυνάμεως κατὰ ὑπηρεσίας καὶ σπουδαιότητα αὐτῶν. Κριτικὴ. Χρησιμοποιοῦνται ἔξωθεν σύμβουλοι; Ἀξιολόγησις θέσεων. Παραλληλισμὸς ἀμοιβῶν. Σύγκρισις πρὸς κρατούμενα εἰς παρομοίας ἐπιχειρήσεις.

Διακυμάνσεις δυνάμεως προσωπικοῦ καὶ λόγοι τούτων. Ὑπάρχει αὐτοτελὴς Ὑπηρεσία προσωπικοῦ; Ποῖαι αἱ ἀρμοδιότητές της καὶ ποῖα στοιχεῖα τηρεῖ; Τηροῦνται στατιστικά καὶ ποῖαι; Ὑφίστανται κανονισμοί; Ὑφίσταται προγραμματισμένη πολιτικὴ προσωπικοῦ, καὶ ποῖαι αἱ κατευθύνσεις της;

Μέθοδοι : προσλήψεως (χρησιμοποιοῦνται τέστις;) — ἐκπαιδεύσεως — μετεκπαιδεύσεως — παρακολουθήσεως — ἀμοιβῶν (ἐφαρμόζονται ὀρθολογικαὶ ἀμοιβαί;) — προαγωγῶν (ὑφίστανται εὐκαιρίαι;). Ἀποδόξασις. Ἐρευνῶνται τὰ παράπονα τοῦ προσωπικοῦ; Ἀποδίδεται σημασία εἰς τὴν μὀρφωσιν στελεχῶν; Προβλέπεται ἡ ὁμαλὴ διαδοχή;

Διαφώτισις Προσωπικοῦ. Συμμετοχὴ εἰς διοίκησιν. Ἐνθάρρυνσις εἰς ὑποβολὴν ὑποδείξεων καὶ ἀγῶνα κατὰ τῆς σπατάλης.

Κοινωνικὰ ἔργα ὑπὲρ τοῦ προσωπικοῦ (ἀναλυτικῶς).

Κανονισμοὶ εἰδικοί καὶ λοιπὰ στοιχεῖα ὑπηρεσίας Προσωπικοῦ. Κυριαρχοῦν κλίμα κατανοήσεως καὶ συνεργασίας. Ἠθικὸν φρόνημα καὶ πειθαρχία. Ἐνεργοῦνται σφυγμομετρήσεις κοινῆς γνώμης καὶ πῶς;

Ἐπίσταται Ἑπιχειρήσια Σχέσεων (Public Relations) εἰς ποίαν ἔκτασιν καὶ τίς ὁ ἀρμόδιος;

Δ'. Παραγωγή

Πρόκρισις τόπου ἐγκαταστάσεως. Κριτική. Κτιριακαὶ ἐγκαταστάσεις. Μηχανικὸς ἐξοπλισμὸς. Δυναμικότης καὶ ἀπασχόλησις μηχανῶν. Κριτική: Χῶροι (διάταξις καὶ ἐμβαδόν). Μηχαναὶ (τύποι καὶ διάταξις). Ἐσωτερικαὶ μεταφοραὶ (βαθμὸς ἐκμηχανισμοῦ).

Συνθῆκαι ἐργασίας - Κριτική.

Σύνθεσις τεχνικοῦ προσωπικοῦ κατὰ τμήματα καὶ εἰδικότητος. Εἰδικώτερον δὲ ποία ἐκ τῶν μεθόδων ἀνθρωπίνου παράγοντος ἐφαρμόζονται; — Βοηθητικαὶ Ἑπιχειρήσια: Κινητήριος Δύναμις - Συντήρησις - Ἀποστολαὶ - Ἀποθήκη ἐργαλείων. — Τεχνικὴ ἐπεξεργασία, ἀναλυτικῶς κατὰ παραγωγικὴν σειράν. — Παρακτάει ποσότητες κυριωτέρων προϊόντων.

Ἐξειλιγμένοι μέθοδοι: Ἐνεργεῖται ἀνάλυσις τῆς ἐργασίας καὶ μελέται κινήσεων καὶ χρόνου; Ἐπίσταται Γραφεῖον μεθόδων; Ἐνεργεῖται προγραμματισμὸς τῆς παραγωγῆς, καὶ ὑπὸ ποίαν μορφήν καὶ ἔκτασιν; Ἐργασία ὑπὸ συνεχῆ ροήν; Καταβάλλεται προσπάθεια ἀπλοποιήσεως καὶ προτυποποιήσεως; Τηροῦνται στατιστικαὶ καὶ δείκται παραγωγῆς, ἀπασχολήσεως καὶ ἀογίας μηχανῶν καὶ ἐργατῶν, ἐλαττωματικῶν προϊόντων, φυρῶν κτλ., ἀτυχημάτων καὶ ἐν γένει ἀποδόσεως;

Ἐπάρχει σταθερὰ πολιτικὴ παραγωγῆς; Ἐπίσταται ἰατρικὴ ἕπιχειρήσια; Λαμβάνονται μέτρα κατὰ κινδύνων πυρκαϊῆς; Κατὰ ἀτυχημάτων; Ἐνθαρρύνεται ὁ ἀγὼν κατὰ τῆς σπατάλης;

Παρακολουθοῦνται αἱ τεχνικαὶ ἐξελίξεις καὶ βελτιώσεις; Γίνονται σχετικαὶ ἐπιστημονικαὶ ἔρευναι;

Διαγράμματα: Εἰδικὰ τοποδιαγράμματα. Διαγράμματα ροῆς ἐργασίας. Στατιστικαὶ καὶ πίνακες.

Ε'. Ἀγοραὶ

Ἐπίσταται αὐτοτελῆς ἕπιχειρήσια ἀγορῶν; Πρόγραμμα ἀγορῶν; Στατιστικαὶ ἀγορῶν; Παρακολουθεῖται ἡ χρησιμοποίησις νέων ὑλῶν καὶ τεχνικῶν προόδων; Ἐπάρχει τυποποιήσις;

Πηγαὶ προμηθείας πρώτων ὑλῶν. Παρακολουθοῦνται αἱ διακυμάνσεις τῶν τιμῶν; Ἐπάρχουν προδιαγραφαὶ ἀγορῶν;

Ἐπάρχουν εἰδικευμένοι ἀγορασταί; Ἐπιλογή των, παρακολούθησις. Τεχνικὴ διαδικασία παραγγελιῶν. Ὅροι ἀγορῶν. Παρακολούθησις ἐγκαιροῦ παραδόσεως. Ἐλεγχος παραλαμβανομένων ὑλικῶν.

Ἀποθηκαὶ πρώτων ὑλῶν — ἐταίμων προϊόντων. Θέσεις, χῶροι. Τρόπος ταξιδιότησεως. Κανονισμοὶ λειτουργίας. Διαχειρίσις (στοιχεῖα, δικαιολογητικά). Χρησιμοποιούμενα ἔντυπα.

ΣΤ'. Πώλησις

Ἐπάρχει διαμορφωμένη πολιτικὴ πωλήσεως; Ἐπὸ τίνος ἀσκεῖται; Εἶναι διατυπωμένη ἐγγράφως; Ἀναθεωρεῖται περιοδικῶς; Ἐπίστανται

κανονισμοὶ πωλήσεων;

Ποῖα σημεῖα ἐκ τῶν κάτωθι ἐρευνῶνται;

Πελατεία. Σύνθεσις. Κατανομή κατὰ περιφέρειάς καὶ εἶδη. Φύλον καὶ ἐπάγγελμα. Πελάται ἐσωτερικοῦ, πελάται ἐξωτερικοῦ. Ἀριθμὸς καὶ σπουδαιότης πελατῶν. Ἀγοραστικὴ ἱκανότης καὶ βούλησις. Ἐξυπηρέτησις πελατείας.

Προϊόν. Οἰκογένειαι προϊόντων. Ὅδηγία χρήσεως. Ἐμφάνισις. Συσκευασία. Μονὰς πωλήσεως. Ἐποχὰὶ πωλήσεως. Διαφοροποιήσις ἢ ἀπλοποιήσις; Πολλὰ ἢ ὀλίγα ποικιλία; Εἰδίκευσις. Κύρια προϊόντα. Ὑποπροϊόντα. Συμπληρωματικὰ προϊόντα. Τόποι παραδόσεως.

Διάμεσοι πωλήσεως. Πρατήρια, ὑποκαταστήματα, πρακτορεία, περιοδεύοντες ἀντιπρόσωποι, χονδρέμποροι, λιανικῆς πωλήσεως. Ἐξειλιγμένοι μορφαὶ πωλήσεως.

Τιμαί. Κλίμακες τιμῶν. Τύποι τιμῶν. Συχνότης ἀλλαγῆς των. Μετρητοῖς, ἐπὶ πιστώσει. Πωλήσεις εὐκαιρίας. Ἐκπτώσεις. Ἐπιστροφαί.

Προθεσμίαι Παραδόσεως. Τήρησις ὑπεσχημένων. Διαφήμισις — Ἐκθεσις προθηκῶν. Πολιτικὴ ἐπιχειρήσεως. Ἐκτασις. Μέσα. Οἰκονομικὴ ἐπιβάρυνσις. Ἀπόδοσις.

Πωληταί. Καταστήματος. Περιοδεύοντες. Σύνθεσις κατὰ κατηγορίας. Πρόσληψις (ἐνεργοῦνται τέστις;). Μόρφωσις. Παρακολούθησις. Ὀρθολογικαὶ ἀμοιβαί. Ἀπόδοσις. Ἐγχειρίδια ἐπιχειρηματολογίας.

Ἐρευναι ἀγορῶν καταναλώσεως (Market Research). Γίνονται; ὑπὸ τίνος; Ἐκτασις. Συχνότης. Ἀποτέλεσμα.

Ἐλεγχος λειτουργίας. Παρακολουθεῖται ὁ ἀνταγωνισμὸς καὶ πῶς; Ἐξετάζονται τὰ παράπονα πελατείας; Τηροῦνται στατιστικαὶ πωλήσεως καὶ ποῖαι; Ἀξιοποιοῦνται; Ἐνεργοῦνται προβλέψεις πωλήσεων καὶ ποίας μορφῆς; Συντονίζονται αἱ διάφοροι ὑπηρεσίαι πωλήσεως (Sales Promotion) ὑπὸ τίνος καὶ εἰς ποῖαν ἔκτασιν;

Στοιχεῖα. Κανονισμοί. Διαφημιστικὰ φυλλάδια. Κείμενα διαφήμισεων. Στατιστικαὶ πωλήσεως.

Παραστατικά. Στατιστικαὶ καὶ Διαγράμματα.

Ζ'. Οἰκονομικά

Ἐπίσταται Διεύθυνσις Οἰκονομικῶν Ὑπηρεσιῶν; Διάρθρωσις τμημάτων ὑπαγομένων εἰς αὐτήν.

Χρηματοδότησις. Ἴδιον, ξένον κεφάλαιον. Πηγαί, ἀναλογίαι. Χρήσις πιστώσεων, αὐτοχρηματοδότησις, χρηματοδότησις παγίων καὶ κυκλοφορούντων κεφαλαίων. Πολιτικὴ οἰκονομικῶν ἀποσβέσεων. Διάθεσις κερδῶν.

Ἀνάλυσις Ἰσολογισμοῦ (κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς Οἰκονομικῆς τῶν ἐκμεταλλεύσεων). Συγκριτικὴ στατιστικὴ κονδυλίων Ἰσολογισμοῦ καὶ Καταστάσεων ἀποτελεσμάτων. Δείκται. Ρευστότης. Παραγωγικότης. Ἀποδοτικότης.

Οἰκονομικὰ προγράμματα καὶ προβλέψεις. Ἐπίσταται

προγραμματισμένος έλεγχος (Budgetary Control); Ποίως έκτάσεως;
 Στοιχεΐα ώς Η'. Έκθεσις Διοικητικού Συμβουλίου. Πρακτικά
 Διοικητικού Συμβουλίου.

Η. Λογιστική

Συστηματική ταξινόμησις τών λογαριασμών (Plan Comptable).

Λογιστικόν σύστημα. Έμπορική Λογιστική. Βιομηχανική
 Λογιστική. Σύνδεσις των. Λογιστική άποθήκης.

Άνάλυσις στοιχείων κόστους. Τηρούμενα δικαιολογητι-
 κά. Βιβλία, έντυπα έπιβαλλόμενα υπό Κώδικος φορολογικών στοιχεί-
 ων. Έσωτερικοί λογιστικοί έλεγχοι. Λογιστικά καταστάσεις. Λογιστι-
 κά και έξωλογιστικά στατιστικά. Περιοδικότης των. Άπασχολούμενον
 προσωπικόν κατά ειδικότητας. Πρόσληψις — μόρφωσις — άμοιβαί —
 άπόδοσις. Χώροι διατιθέμενοι. Μηχαναί γραφείου. Συνθήκαι έργασίας.
 ένεργούνται έλεγχοι υπό πραγματογνώμονος λογιστού;

Στοιχεΐα και παραστατικά Ίσοζύγια. Ίσολογισμοί.
 Υποδείγματα έντύπων και βιβλίων.

Θ. Διοικητικά Ύψηρεΐαι

Γραμματεΐα: Άλληλογραφία. Άρχείον. Διεκπεραίωσις. Άποθήκη
 γραφικών ειδών. Έπικοινωνία έσωτερικού—έξωτερικού.

Άρμοδιότητες. Μηχανήματα Γραφείου. Χώροι. Προσωπικόν. Συστή-
 ματα. Έντυπα. Συνθήκαι έργασίας. Άπόδοσις.

Έξωτερικοί Σύμβουλοι: Όργανώσεως. Νομικοί. Φοροτεχνικοί. Ά-
 σφαλιστικοί κλπ.

Ι. Γενικά Συνθήκαι

Πολιτικά. Κοινωνικά. Τεχνικά. Έμπορικά. Οικονομικά. Επίδρα-
 σις επί του κλάδου τής Βιομηχανίας και τής υπό κρίσιν έπιχειρήσεως.
 Προοπτική εξέλιξεως του κλάδου και τής έπιχειρήσεως. Στατιστικά. Οί-
 κονομικά βαρόμετρα. Εΐδικά έρευναί.

Οί σπουδασταί, τελειόφοιτοι και πτυχιούχοι εί-
 ναι άπολύτως έλεύθεροι να έκλέξουν έτερον
 θέμα μελέτης των. δυνάμενοι να έξετάσουν
 επί παραδείγματι τήν όργανωσιν και λειτουργίαν
 και δρασιν ενός Όργανισμού (ΟΛΠ, ΙΚΑ κτλ.) ή
 ενός Ίδρύματος (Έλληνικός Έρυθρός Σταυρός,
 ΙΚΥ κτλ.) ή μιās οίκονομικής όργανώσεως (Ένωσις
 Σταφιδικών Συνεταιρισμών κτλ.).

ΑΝΩΤΕΡΑ ΣΧΟΛΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ
ΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ**

ΑΘΗΝΑΙ 1956

Περὶ ὁρίμων «Ἐπιτοχὴ διὰ τῆς ὀρθολογικῆς ὀργανώσεως»
ἕως 1ου, 2ου καὶ 3ου, Φεβρουαρίου 1953

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΕΡΙ ΟΡΘΟΛΟΓΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ ΜΕΧΡΙ 1945

Ἐπιμελεία Κ. Β. Μ.

Β. Μαζαράκης. Ἐπαγγελματικὴ κα-
θοδήγησις. Εἰς μην. περ. «Βιομηχα-
νικὴ Ἐπιθεώρησις», τ. 10.

Σανθ. Μακκά. Εἰσηγήσις ἐπὶ τοῦ ἑ-
παγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ τῶν
νέων. Εἰς περ. «Τὸ Παιδί» τοῦ ἔτους
1933.

Σανθ. Μακκά. Ὁ θεσμὸς τῆς συμ-
πληρωματικῆς ἐπαγγελματικῆς ἐκπαι-
δεύσεως. Μαθητεία καὶ ὀργανώσις
αὐτῆς. Ἀθήναι, 1937.

Μαρία. Ἡ ὀρθολογιστικὴ ὀρ-
γάνωσις τῆς ἐργασίας εἰς τὰ μεταλλεῖα.
Τὸ σύστημα BEDAUX. Εἰς
μην. περ. «Τεχνικά Χρονικά» τῆς 15
Σεπτ. 1934.

Χρ. Μαρκογιάννης. Ἡ ἐπιστημο-
νικὴ ὀργανώσις ἐργασίας. Εἰς ἔβδ.
ἑφ. «Οἰκονομολόγος Ἀθηνῶν» τῆς 5
Δεκ. 1942.

Σπυρ. Μελᾶς. Ψυχοτεχνικὴ. Εἰς
ἡμ. ἑφ. «Καθημερινή», τῆς 13
Νοεμ. 1939.

Γ. Μουρίκης. Περὶ γραφειοκρα-
τίας. Εἰς μην. περ. «Οἰκονομικὰ
Νέα» Ἰουν. 1938.

Κλ. Β. Μπανταλούκας. Ἡ ὀρθο-
λογικὴ ὀργανώσις. Εἰς ἔβδ. περ.
«Ἐργασία» τ. 306—315 τῶν ἐτῶν
1935—1936.

Κλ. Β. Μπανταλούκας. Τὸ περιε-
χόμενον τῆς ὀρθολογικῆς ὀργανώ-
σεως Εἰς δεκ. περ. «Οἰκονομικὰ καὶ
Ἐμπορικὰ Χρονικά», τ. 6-7 τοῦ
ἔτους 1944.

Κλ. Β. Μπανταλούκας. Ἡ ὀρολο-
γία τῆς ὀρθολογικῆς ὀργανώσεως.
Ἀθήναι, 1938. Ἀνατ. ἑκ μην. περ.
«Νέα Πολιτικὴ», τ. 2 τοῦ ἔτους 1938.

Κλ. Μπανταλούκας. Ἐξέλιξις καὶ
συστήματα ὀρθολογικῆς ὀργανώσεως
Εἰς δεκ. περ. «Οἰκονομικὰ καὶ Ἐμ-
πορικὰ Φύλλα», τ. 3-4 τοῦ ἔτους 1945.

Κλ. Β. Μπανταλούκας. Συστήματα
ὀρθολογικῆς ὀργανώσεως. Εἰς Ἐμπο-
ρικὴν Ἐγκυκλοπαιδείαν τόμ. 111] 1938
σσ. 209—216.

Εἰς ἔβδ. ἑφ. «Οἰκονομικὸς Ταχυ-
δρόμος» τ. 941 τοῦ ἔτους 1943.

Κλ. Β. Μπανταλούκας. Ἡ ἐπίδρα-
σις τοῦ φωτισμοῦ ἐπὶ τῆς ἐργασίας.
Εἰς μην. περ. «Λογιστικὴ Ἐπιθεώ-
ρησις», τ. 126—7 τοῦ ἔτους 1940.

Κλ. Β. Μπανταλούκας. Ἡ ὀρθολο-
γικὴ ὀργανώσις τῶν δημοσίων ὑπηρε-
σιῶν. Εἰς ἔβδ. ἑφ. «Οἰκονομικὸς Τα-
χυδρόμος», τ. 980—982 τοῦ ἔτους
1944.

Κλ. Β. Μπανταλούκας. Ψυχοτεχ-
νικὴ καὶ Οἰκονομία. Ἀθήναι, ἔκδο-
σις Ἀργ. Παπαζήση, 1942. Ἐκ τοῦ
βιβλίου τούτου ἀνεδημοσιεύθησαν
κεφάλαιά τινα εἰς ἔβδ. ἑφ. «Οἰκονο-
μικὴ» τ. 93—4 τοῦ 1943 καὶ «Κέρδος»
τ. 255—7 τοῦ 1944. Ἐπίσης, ἔδημο-
σιεύθη περίληψις του εἰς ἔβδ. ἑφ.
«Οἰκονομικὸς Ταχυδρόμος», τ. 886
τοῦ 1942.

Κλ. Β. Μπανταλούκας. Ἡ ὀρθο-
λογικὴ ὀργανώσις τῶν δημοσίων διοι-
κητικῶν ὑπηρεσιῶν, γενικῶς καὶ ἐν
Ἑλλάδι. Ἀθήναι, ἔκδοσις ΕΠΟΡ
ὑπ' ἀριθ. 2, 1945. Τμῆμα τοῦ βιβλί-
ου τούτου ἀνεδημοσιεύθη εἰς περ.
«Τεχνικὴ» τ. 12 τοῦ 1945.

Μ. Μωῦσειδης. Ἐπαγγελματικὴ
κατεύθυνσις. Ἀθήναι, 1924. Ἀνατ.
ἑκ. περ. «Ἐρευνα» τοῦ ἔτους 1924.

Μ. Μωῦσειδης. Ἐπαγγελματικὸς
προσανατολισμὸς. Ἀλεξάνδρεια 1924.

Χρ. Οἰκονομόπουλος. Ἡ ἐπιστήμη
τοῦ διοικεῖν ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸ
Κράτος. Ἀθήναι, 1924. Ἀνατ. ἑκ
περ. «Ἐπιθεώρησις τῆς Τοπικῆς Αὐ-
τοδιοικήσεως» τ. 2-3 τοῦ 1924.

Σεν. Παγώνης. Τὰ προβλήματα τῆς
προτυποποιήσεως Εἰς μην. περ.
«Βιομηχανικὴ Ἐπιθεώρησις» τ. 119—
120 τοῦ 1944.

Σεν. Παγώνης. Οἰκονομία καὶ προ-
τυποποιήσις. Εἰς ἔβδ. ἑφ. «Οἰκονομ-
κὸς Ταχυδρόμος» τῆς 4 Σεπ. 1944

Κ. Παπαϊωάννου. Ἡ ἐπιστημονικὴ
ὀργανώσις τῆς ἐργασίας. Ἀθήναι 1925

Α. Παπαναστασίου. Νεολαία καὶ
ἀναπτυξιακὸς προσανατολισμὸς

-407-

ΑΝΩΤΕΡΑ ΣΧΟΛΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΑΙ ΠΤΥΧΙΑΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

••

ΑΘΗΝΑΙ 1956

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΥΠΟΨΗΦΙΟΝ ΕΠΙ ΠΤΥΧΙΩΙ

Ἀγαπητέ μας φίλε,

Ἐτοιμάζεσαι ἐντός τῶν ἡμερῶν αὐτῶν νά ὑποστής τὰς ἐπί πτυχίῳ ἐξετάσεις σου. Εἶναι πραγματικά ἐξαιρετικά δι' ἐσέ αἱ ἡμέραι οὗτα καί τὸ γεγονός τῶν ἐξετάσεων εἶναι βασικόν διὰ τὴν ζωὴν σου. Ἐχομεν πλήρη ἐπίγνωσιν αὐτοῦ, διότι οἱ ἐξετασταὶ σου ἐνθυμοῦνται πάντοτε ὅτι ὑπῆρξαν κάποτε καὶ αὐτοὶ ἐξετοζόμενοι.

Ἀντιλαμβανόμεθα τὴν ψυχολογικὴν σου κατάστασιν καὶ δι' αὐτὸ σοῦ ἀπευθύνομεν τὰς ὀλίγας αὐτὰς φράσεις, διὰ νά σέ τονώσωμεν καὶ νά σέ ἐνισχύσωμεν νά ἀποβάλης τὸν φόβον, ὁ ὁποῖος τόσον πολὺ κακῶς δύναται νά ἐπηρεάσῃ τὴν ἐπίδοσίν σου. Πρέπει νά πιστεύσῃς ὅτι πρόκειται νά ἐξετασθῆς, ὄχι ἀπὸ ἀντιπάλους σου ἢ ἀγνώστους καὶ ἀδιαφόρους, ἀλλ' ἀπὸ τοῦς Καθηγητὰς σου, πού εἶναι ἀναγκαίως φίλοι σου καὶ ἐπιθυμία καὶ χαρὰ τῶν εἶναι νά ἐπιτύχῃς εἰς τὰς ἐξετάσεις σου. Ὑπῆρξαν οἱ ἐξετασταὶ σου Καθηγηταὶ σου καὶ εἶναι καὶ θά μείνουν φίλοι σου, καθοδηγηταὶ σου, σύμβουλοί σου. Διατί λοιπὸν θά φοβηθῆς; Ἀντιθέτως, πρέπει νά προσέλθῃς εἰς τὰς ἐξετάσεις σου μὲ θάρρος καὶ μὲ ψυχραιμίαν.

Πρέπει, ὅμως, νά προσέλθῃς ἐπαρκῶς κατηρτισμένος. Τὸ Πτυχίον ἀποτελεῖ δικαίωμα μόνον διὰ τὸν ἱκανόν. Ὅπως οὐδεὶς ἐχεφρονῶν ἐξεταστής δύναται νά ἀρνηθῇ τὸν καλὸν βαθμὸν εἰς τὸν ἱκανόν ὑποψήφιον. οὕτω οὐδεὶς ἐξεταστής σεβόμενος τὸν ἑαυτὸν τοῦ δύναται νά παραχωρήσῃ ἕνα βαθμὸν εἰς ἕνα ἀποτυχημένον σπουδαστήν. Δὲν ἐπιτρέπεται νά ὑπάρχῃ οὔτε ἐλαστικότης, οὔτε κακότης, οὔτε καταστρεπτικὴ ἐπιεικεία, οὔτε ἀλόγιστος σκληρότης Ἐν τῇ μεσότητι παραμένει πάντοτε ἡ ἀρετὴ. Κρίνομεν ἐντός τῶν πλαισίων μιᾶς ἐπιτρεπομένης ἐπιεικειᾶς καὶ μιᾶς λελογισμένης αὐστηρότητος. Διότι σκοπὸς τῶν ἐξετάσεων εἶναι νά πληροφορηθῶμεν ἐὰν κατεβλήθῃ ἡ δέουσα ἐκ μέρους τοῦ σπουδαστοῦ προσπάθεια νά ἀντιληφθῇ τὰς γενικὰς γραμμὰς τῶν θεμάτων καὶ νά διαπιστώσωμεν ἐὰν ἀπέκτησε τὴν δέουσαν ἱκανότητα σκέψεως, ἐὰν κατενόησε τὸν μηχανισμόν τῶν διαφόρων τρεχόντων προβλημάτων, Δὲν χανόμεθα εἰς τὰς λεπτομερείας καὶ δὲν πνίγομεν τοὺς σπουδαστὰς εἰς τὴν ἀτέρμονα θάλασσαν τῶν ὑποσημειώσεων τῶν βιβλίων μας. Δὲν ζητοῦμεν οὔτε σοφοὺς, οὔτε ἀναμνηρικαστὰς τῶν ὀρισμῶν μας. Γνωρίζομεν ὅτι βαθμολογοῦμεν ὑποψηφίους διὰ πτυχίον.

Είναι, ὄντως, πολὺ μεγάλη ἡ διαφορὰ μεταξύ τῆς σοφίας καὶ τῶν γνώσεων τῶν ἀπαραιτήτων διὰ τὴν ἐπιτύχη εἰς ὑποψήφιος.

Γνωρίζομεν ὅτι ὑπάρχουν παράπονα διὰ τὴν αὐστηρότητα, ἀλλὰ νομίζομεν ὅτι πρέπει νὰ παταχθῆ ἡ λόγῳ τῶν ἀνωμαλιῶν κρατήσασα πολιτικὴ τῆς ἀλογίστου ἐπιεικείας. Ἡ κοινωμία καὶ ἡ Πολιτεία ἔχουν ἀξιώσεις ἀπὸ τὴν ἀνωτέραν ἐκπαίδευσιν. Δι' αὐτὸ καὶ αἱ Σχολαὶ πρέπει νὰ ἔχουν ἀξιώσεις ἀπὸ τοὺς σπουδάζοντας.

Πρέπει νὰ πραγματοποιήσωμεν τὴν ὠραίαν φράσιν τοῦ S. Wright : ἡ θέσις πρέπει νὰ ζητῆ τὸν ἄνθρωπον καὶ ὄχι ὁ ἄνθρωπος τὴν θέσιν· διότι, δυστυχῶς, πάρα πολλοὶ εἶναι οἱ θεσιθῆραι, ὀλίγοι ὁμῶς ἔχουν τὰ πραγματικὰ προσόντα δι' ἑκάστην θέσιν.

Τὸ καθήκον μας εἶναι νὰ δημιουργῶμεν πραγματικὰ προσόντα εἰς τοὺς νέους. Τὸ ἀντίθετον εἶναι κοινὴ δημαγωγία· καὶ ὅπως λέγει ὀρθῶς ὁ λόρδος Brochain, «ἡ ἐκπαίδευσις πρέπει νὰ ἔχη σκοπὸν νὰ μορφώῃ νέους, ὥστε νὰ εἶναι ἀδύνατον νὰ ὀδηγηθοῦν ἀπὸ τὸν χεῖριστον, νέους ἱκανοὺς νὰ κυβερνηθοῦν, ἀλλὰ ἀνικάνους νὰ ὑποδουλωθοῦν».

Φυσικὰ μὴ στηρίζεσαι εἰς πλάγια μέσα. Ὅχι μόνον δὲν εἶναι ἀποτελεσματικὰ, ἀλλ' ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐρεθίζουν—καὶ δικαίως—τοὺς ἐξεταστάς. Ἡ τυχὸν χρησιμοποίησις τῶν διαφθείρει καὶ υποβιβάζει τοὺς πάντας : σέ, ἡμᾶς, τοὺς τριτοὺς. Δημιουργεῖται φαῦλος φαύλων κύκλος. Αὐτὸ εἶναι ἀπαράδεκτον, καὶ εἶναι τόσον ὑπότιμητικὸν δι' ὅλους, ἰδιαιτέρως διὰ τὴν Σχολὴν μας, ἢ ὅποια φιλοδοξεῖ, πρὸ παντός, νὰ δημιουργήσῃ νέους με ἦθος.

Ἀκόμη, μὴ στηρίζεσαι εἰς τὸν οἶκτον. Εἶναι τόσον ἐξευτελιστικὸν καὶ ἀνάξιον ἑνὸς νέου. Ὁ οἶκτος εἶναι ἐπιβεβλημένος εἰς τὰς ἰδιωτικὰς σχέσεις, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ ἔχη σχέσιν με τὴν Ἐπιστήμην. Ἡ βαθμολογία δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τοὺς ὅρους τῆς διαβίωσης τοῦ ὑποψηφίου. Τιμῆ ἡ Σχολὴ ἰδιαιτέρως τὸν ἐργαζόμενον, ὁ ὁποῖος ὑπὸ σκληροῦς ὅρους μορφώνεται, ἀλλὰ δὲν χαρίζεται εἰς ἐκεῖνον ὁ ὁποῖος προσέρχεται ἀκατάρτιστος λόγῳ βιοτικῶν ὄρων. Ἡ Σχολὴ εἶναι ἀνώτερον πνευματικὸν Ἴδρυμα καὶ ὄχι φιλανθρωπικὸν κατὰστημα. Μὴ αὐτοὑποβιβάζεσθε ζητοῦντες τὸν οἶκτον, ἀλλ' ἀντιθέτως, ἐργάζεσθε, διὰ νὰ διατηρήσετε τὴν ἀξιοπρέπειάν σας, πολῦτιμον πηγὴν ἱκανοποιήσεως εἰς τὴν ζωὴν.

«Λυπηθῆτε με, λέγει ὁ ἀκατάρτιστος σπουδαστής, καὶ παραβῆτε τὴν ἐπιστημονικὴν καὶ ἠθικὴν σας συνειδησιν, βραβεύσατε, ὄχι τὴν φιλοπονίαν μου, τὴν μόρφωσίν μου, τὴν ἀρετὴν μου καὶ τὰ προσόντα μου, ἀλλὰ τὴν ὀκνηρίαν μου, τὴν ἀδιαφορίαν μου, τὴν ἀνικανότητά μου, τὰς μειωμένας πνευματικὰς μου δυνάμεις. Δόσατέ μου τὸ «χαρτί» διὰ νὰ γλυτώσετε ἀπὸ ἐμέ». Ἀλλὰ τότε, ἀγαπητέ φιλε, ποῖος θὰ μᾶς γλυτώσῃ ἀπὸ τὸν ἔλεγχον τῆς συνειδησεῶς μας καὶ ποῖος θὰ γλυτώσῃ, πρὸ παντός, τὴν κοινωμίαν ἀπὸ ἑνὸς νέου κοινωμικὸν παράσιτον, τὸ ὁποῖον κλαυθμηρίζον καὶ ἀνεμίζον ἑνὸς ἀνώτερου πτυχίου θὰ ζητῆ οἶκτον καὶ θέσιν, ἐνῶ δὲν θὰ προσφέρῃ εἴμη ἀμάθειαν καὶ αὐθάδειαν ;

Ἡ ἀπονομή τοῦ τίτλου πρέπει νὰ εἶναι ἀπλῶς καὶ μόνον ἀναγνώρισις, διαπίστωσις καὶ ἐπιβράβευσις τῶν πνευματικῶν σου ἐφοδίων.

Ἡ Σχολή, κατὰ τὴν ἄσκησιν τοῦ τόσοῦ μεγάλου, τόσοῦ ὕψηλου καὶ τόσοῦ σπουδαίου αὐτοῦ λειτουργήματος, καυχᾶται ὅτι ἔχει πλήρη ἐπίγνωσιν τῶν ὑποχρεώσεων τῆς καὶ τῆς ἀποστολῆς τῆς. Τὸ πτυχίον εἶναι ἐν συμβόλαιον μεταξὺ τῆς Κοινωνίας καὶ τῆς Σχολῆς. Ἀλοίμονον, ἐὰν ἡ Σχολή δὲν ἔχη ἐπίγνωσιν τῶν ὑποχρεώσεων αἱ ὁποῖαι γεννῶνται ἐκ συμβολαίου τοιαύτης ἠθικῆς καὶ κοινωνικῆς σημασίας.

Μὲ τὸ πτυχίον τοῦ ὁ σπουδαστῆς ἀποκτᾷ δικαιώματα, καὶ συνεπῶς ἡ ἀπονομὴ τούτου δέον νὰ εἶναι ἀποτέλεσμα τῶν κόπων καὶ θυσιῶν τοῦ, τῶν ἀγώνων καὶ προσπαθειῶν τοῦ. Μόνον ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν αὐτὴν ἡ Πολιτεία καὶ ἡ Κοινωνία ἔχουν ὑποχρέωσιν νὰ τὸ ἀναγνωρίσουν καὶ νὰ τὸ τιμοῦν. Ἡ Κοινωνία καὶ ἡ Πολιτεία εἶναι πολλὰκις διστακτικαὶ ἀπέναντι αὐτῶν τῶν τίτλων, ὀρθῶς, λόγῳ τῆς πλημυρίδος τῶν τίτλων, οἱ ὁποῖοι μόνον κατὰ τύπους, πολλακίς, εἶναι ἐπισημονικοί. Τοιοῦτοτρόπως, ὁ τύπος τοῦ πτυχίου καθίσταται πολλακίς κοινωνικῶς ἐπικίνδυνος, διότι εἶναι ἐχθρὸς τῆς πραγματικῆς ἀξίας, ἐνῶ ὁ τύπος πρέπει νὰ ἀποτελῇ τὴν ἐπιβράβευσιν καὶ τὴν διασφάλισιν τῆς οὐσίας : ἐν προκειμένῳ, τῆς πραγματικῆς ἀνωτέρας μορφώσεως.

Αὐταὶ εἶναι αἱ βασικαὶ σκέψεις ποὺ διέπουν τὴν Σχολὴν μας καὶ αἱ ὁποῖαι πρέπει νὰ γίνουν κοινὴ συνείδησις εἰς ὅλους τοὺς σπουδαστάς. Πρέπει νὰ συνεχισθῇ μία παράδοσις τιμῶσα τὴν Σχολὴν καὶ τὰ πτυχία τῆς. Τότε ἐπιτυγχάνει εἰς τὸ ἔργον τῆς μία Σχολή, ὅταν ὅλοι—Κράτος, κοινωνία, καθηγηταί, σπουδασταί—ἔχουν πλήρη ἐμπιστοσύνην ὅτι τὰ πτυχία ἀπονέμονται μόνον εἰς τοὺς ἀξίους. Διὰ τοῦτο πρέπει εἰς τὰς ἐπιπτυχίῳ ἐξετάσεις νὰ προσέρχωνται μόνον οἱ ἄξιοι, καὶ αὐτοί, τότε, νὰ ἔχουν ἀπόλυτον ἐμπιστοσύνην ὅτι θὰ ἐξετασθοῦν μὲ ἀνθρωπιὰν καὶ ὅτι θὰ κριθοῦν μὲ δικαιοσύνην.

Η ΟΥΣΙΑΣΙΤΚΗ ΚΑΙ ΤΥΠΙΚΗ ΑΞΙΑ ΤΟΥ ΠΤΥΧΙΟΥ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

Πρωταρχική σκέψις των Ιδρυτών της Σχολής υπήρξεν ή κατάρ-
τισις διοικητικών στελεχών δια την βιομηχανίαν και γενικώτερον δια
τάς επιχειρήσεις και τούς οικονομικώς δρώντας μεγάλους οργανισμούς.
Τούτο αποτελεί την φιλοδοξίαν της Σχολής και των διοικούντων και
διδασκόντων εν αυτή. Η ελληνική οικονομία έχει ανάγκην, μεγάλην και
έπείγουσαν, στελεχών, άρτίως μορφωμένων νέων με φιλοδοξίαν να κι-
νήσουν και να κατευθύνουν τον παραγωγικόν μηχανισμόν της Χώρας,
συμφώνως προς τάς αντιλήψεις και τάς νέας μεθόδους οργανώσεως
και λειτουργίας των οικονομικών μονάδων.

Υπό τὸ καθεστὼς τοῦ συγχρόνου ανταγωνισμοῦ δὲν ἀρκεῖ ἡ
ἀνανέωσις τοῦ ὑλικοῦ ἐξοπλισμοῦ· εἶναι ἀνάγκη νὰ γίνῃ ταυτοχρό-
νως πλήρης ἀνανέωσις τῶν τρόπων ἐργασίας.

Παραλλήλως τὸ Κράτος, ὡς διοικητικὸς μηχανισμὸς ἢ ὡς οἰ-
κονομικὸς ὀργανισμὸς, ἔχει ἐπίσης ἀνάγκην ἀνανεώσεως τῶν στε-
λεχῶν του, με νέους προσηρμοσμένους πρὸς τὰ νεώτερα διδάγματα
καὶ τὰς ἐφαρμογὰς τῆς Ἐπιστήμης καὶ τῆς Τεχνικῆς, πρὸς τὰς νέας
συνθήκας καὶ τὰς νέας ἀνάγκας τῆς μεταπολεμικῆς ἐποχῆς, πρὸς τὰ
συστήματα καὶ τὰς μεθόδους τῆς ἐπιστημονικῆς ὀργανώσεως, πρὸς
τάς ἀπόψεις τῆς αὐξήσεως τῆς παραγωγῆς ὑπὲρ τῆς κοινωνικῆς εὐημε-
ρίας. Ἡ ἐπιστημονικὴ ὀργάνωσις καὶ ἡ παραγωγικότης εἶναι ἐπιτα-
κτικὴ ἀνάγκη διὰ τὸ σύγχρονον Κράτος.

Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς ἡ Σχολὴ φιλοδοξεῖ νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὸ
Κράτος διὰ τῆς ἀρτίως θεωρητικῆς καὶ ἐφηρμοσμένης κατάρτισεως τῶν
σπουδαστῶν της, διὰ τῆς πλήρους μορφώσεώς των εἰς τὰ νέα καὶ δέοντα
προβλήματα τοῦ ἀνθρωπίνου παράγοντος, διὰ τῆς ἐπαρκοῦς ἐνημερώ-
σεώς των εἰς τὰ νομικὰ ζητήματα τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς καὶ εἰς τὰ τε-
χνικὰ προβλήματα τῆς ὀργανώσεως καὶ λειτουργίας τῶν ἐπιχειρήσεων.
Ἰδίᾳ τῶν βιομηχανικῶν. Ἀπὸ αὐτῆς τῆς ἀπόψεως, ἡ Σχολὴ φρονεῖ ὅτι
αὐτὸ τοῦτο τὸ Κράτος ἔχει συμφέρον καὶ καθήκον νὰ χρησιμοποίησῃ
τούς πτυχιούχους της εἰς τὰς καταλλήλους θέσεις.

Πράγματι, τὸ Κράτος, ἐφόσον αὐξάνει ἡ δραστηριότης καὶ τὸ
κῦρος τῆς Σχολῆς, διὰ διαφόρων νόμων καὶ ἀποφάσεών του, χρησιμο-
ποιεῖ τούς πτυχιούχους της ἐν ἰσοτιμίᾳ πρὸς τούς πτυχιούχους τῶν
ἄλλων Ἀνωτάτων Σχολῶν. Οὕτω:

1.—Ὁ νόμος 800]1948 (ΦΕΚ Α' 248]8.9.48) ὀρίζει (ἄρθρ. 4) ὅτι οἱ
πτυχιόχοι τῆς Σχολῆς δύνανται νὰ διορίζωνται ἢ νὰ προάγωνται ἀπὸ
τῆς θέσεως τοῦ Γραμματέως Α' τάξεως καὶ ἄνω εἰς τὰ Ὑπουργεῖα
Ἐμπορίου, Βιομηχανίας καὶ Ἐργασίας.

2.—Ὁ νόμος 1605 (ΦΕΚ Α' 300]1950) ἀναγνωρίζει τὸ πτυχίον τῆς

Σχολής, διὰ τὰς θέσεις τῶν ὑπαλλήλων Ἐφοριῶν, Τελωνεῖων, Καπνεφοριῶν καὶ Ταμειῶν, ὡς ἰσότιμον πρὸς τὸ πτυχίον τῶν λοιπῶν Ἀνωτάτων Σχολῶν.

3.—Τὸ ἐδ. 1 τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ Νομοθετικοῦ Διατάγματος ὑπ' ἀριθ. 2516)16.8.53 καὶ ἡ περίπτωσης α' τῆς παραγράφου 1, τοῦ ἄρθρου 28. τοῦ Νομ. Δ)τος 3627 τοῦ 1956 ἀναγνωρίζουν, ἐπίσης, ὡς ἰσότιμον τὸ πτυχίον τῆς Σχολῆς διὰ τὴν κατάληψιν θέσεων στατιστικῶν ὑπαλλήλων Α' κατηγορίας τῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἑλλάδος.

4.—Οἱ πτυχιούχοι τῆς Σχολῆς δύνανται νὰ ὀνομάζωνται οικονομικοὶ ἀξιωματικοὶ τοῦ κατὰ ξηράν, θάλασσαν καὶ ἀέρα Στρατοῦ (Ν.Δ)τα ὑπ' ἀριθ. 2324 τῆς 21.2.53 καὶ ὑπ' ἀριθ. 2325 τῆς 9.5.53).

5.—Οἱ πτυχιούχοι τῆς Σχολῆς μετέχουν εἰς τοὺς διαγωνισμοὺς ὑποτροφιῶν τῆς Τεχνικῆς βοήθειας (Ἀπόφασις ὑπ' ἀριθ. 38162)2661 τοῦ 1952 τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ), ὡς καὶ εἰς τὰς ὑποτροφίας τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Βρετανικοῦ Συμβουλίου.

6.—Οἱ πτυχιούχοι τῆς Σχολῆς μετέχουν εἰς τοὺς διαγωνισμοὺς τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος διὰ τὰς θέσεις δι' ἃς ἀπαιτεῖται πτυχίον Ἀνωτάτης Σχολῆς.

7.—Οἱ πτυχιούχοι τῆς Σχολῆς διορίζονται εἰς τὰς θέσεις τῶν διαφόρων Ὄργανισμῶν (Ι. Κ. Α., ΔΕΗ, Ἐπιμελητήρια, Ὄργανισμὸν Ἀνεργίας καὶ Ἀπασχολήσεως κτλ.) διὰ τὰς ὁποίας ἀπαιτεῖται πτυχίον Ἀνωτάτης Ἐκπαιδεύσεως.

8.—Οἱ πτυχιούχοι τῆς Σχολῆς διορίζονται Λογισταὶ τῶν διαφόρων Γεωργικῶν Ὄργανισμῶν (ἐδ. 2 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ Ν.Δ. τῆς 15.9.53, ΦΕΚ Α' 252/1953).

Ἡ Σχολὴ τονίζει ὅτι εἶναι ὑπερήφανος διότι τὸ πτυχίον τῆς ἀποτελεῖ οὐσιαστικὸν ἐφόδιον διὰ τὴν ζωὴν. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἐνέργει παντὶ τρόπῳ ὅπως ἀναγνωρισθῆ καὶ ὡς τυπικὸν προσὸν ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν, χωρὶς ὅμως νὰ ἀναλαμβάνη οἰκονομικὰ ἀπέχοντα καὶ ἀπέναντι οἰκονομικῶν ὑποχρέωσιν, διότι ἡ τυπικὴ ἀναγνώρισις τοῦ πτυχίου εἶναι, ὡς εὐνόητον, ἀπόλυτον δικαίωμα καὶ ἀρμοδιότης τῆς Πολιτείας. Ἀπόκειται ἐπομένως εἰς τὴν Πολιτείαν ν' ἀντιληφθῆ ὅτι πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ὀφείλει νὰ χρησιμοποιοῦν εἰς τὰς Δημοσίας Ὑπηρεσίας καὶ τοὺς Δημοσίους Ὄργανισμοὺς τοὺς πτυχιούχους μας, οἱ ὁποῖοι ἔτυχον μιᾶς τόσο ἀρτίως οικονομικο - διοικητικῆς μορφώσεως.

ΑΙ ΠΤΥΧΙΑΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

Αί Πτυχιακαί Έξετάσεις διεξάγονται μεταξύ τῶν περατωσάντων τὰς σπουδὰς τῶν καὶ ἐχόντων ἤδη ἐπιτυχῶς ὑποστῆ τὰς Τμηματικὰς Έξετάσεις τοῦ τελευταίου ἔτους Σπουδῶν.

Αὗται διενεργοῦνται προφορικῶς καὶ γραπτῶς κατὰ τὸ τρίτον δεκαήμερον τοῦ Ὀκτωβρίου, τὸ δεύτερον τοῦ Φεβρουαρίου καὶ τὸ πρῶτον τοῦ Ἰουνίου, ἐκάστου ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους, βάσει λεπτομεροῦς προγράμματος συντασσομένου ἐκάστοτε παρὰ τῆς Σχολικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ἐγκαίρως καὶ νοποιομένου.

ΕΞΕΤΑΣΤΕΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Ἡ ἐξέτασις γίνεται ἐπὶ τῶν κυριωτέρων θεμάτων τῶν κάτωθι μαθημάτων ἐξεταζομένων κατὰ βάθος, πρὸς διακρίβωσιν τῆς ἱκανότητος τῶν ὑποψηφίων νὰ χρησιμοποιοῦν εὐχερῶς καὶ ἐπιτυχῶς τὰς ἐν τῇ Σχολῇ κτηθείας γνώσεις εἰς τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν ἀπαιτήσεων τῆς πράξεως.

- α) 1. Πολιτικὴ Οἰκονομία καὶ
2. Φορολογικὴ Νομοθεσία
- β) 3. Ὁργάνωσις τῶν Ἐπιχειρήσεων καὶ
4. Ὁργάνωσις τῶν Ἐργοστασίων
- γ) 5. Γενικὴ Λογιστικὴ καὶ
6. Βιομηχανικὴ Λογιστικὴ
- δ) 7. Ἐμπορικὸν καὶ Βιομηχανικὸν Δίκαιον καὶ
8. Ἐργατικὸν Δίκαιον
- ε) 9. Ἐμπορευματολογία
- ς) 10. Μηχανογνωσία καὶ
11. Ἡλεκτροτεχνία

ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Αἱ ἐξετάσεις διενεργοῦνται παρ' Ἐξεταστικῆς Ἐπιτροπῆς, ἀποτελουμένης:

- α) Ἀπὸ τὸν Πρόεδρον τοῦ Δ. Συμβουλίου, ὡς πρόεδρον.
- β) Ἀπὸ τὸν Διευθυντὴν τῆς Σχολῆς, ὡς ἀντιπρόεδρον.
- γ) Ἀπὸ τοὺς οἰκείους Καθηγητὰς τῶν ἄνω μαθημάτων, καὶ
- δ) Ἀπὸ τὸν Τμηματάρχην τῆς Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαιδεύσεως.

Γραμματεὺς τῆς Ἐπιτροπῆς εἶναι ὁ Γραμματεὺς τῆς Σχολῆς.

Ἡ Ἐξεταστικὴ αὕτη Ἐπιτροπὴ ἐφορεῖ ἐπὶ τῆς ἐν γένει διεξαγωγῆς τῶν Πτυχιακῶν Ἐξετάσεων.

Τῆς Ἐπιτροπῆς μετέχουν, ὡς ἔκτακτα μέλη, οἱ ἐξετασταὶ τῶν Ξένων Γλωσσῶν, τῆς Στενογραφίας καὶ τῆς Δακτυλογραφίας.

ΞΕΝΑΙ ΓΛΩΣΣΑΙ Κ.Α.Π.

Ὁ ὑποψήφιος ἐπὶ πτυχίῳ δύναται νὰ ζητήσῃ νὰ ἐξετασθῆ εἰς μίαν τῶν ἑξῆς ξένων γλωσσῶν: Ἀγγλικήν, Γαλλικὴν, Ἰταλικήν, Ἰσπανικὴν

καὶ Ἀραβικὴν. Ἐὰν ἐπιτύχη εἰς τὴν ἐξέτασιν λαμβάνει, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ οἰκείου ἐξεταστοῦ, ἕνα ἕως τρεῖς βαθμούς, προστιθεμένους εἰς τὸ γενικὸν ἄθροισμα βαθμολογίας τῶν ἐπὶ Πτυχίῳ Ἐξετάσεων.

Ὁ ὑποψήφιος ἐπὶ Πτυχίῳ δύναται ὡσαύτως νὰ ζητήσῃ νὰ ἐξετασθῇ εἰς τὴν Στενογραφίαν ἢ τὴν Δακτυλογραφίαν, ὅποτε, ἐὰν ἐπιτύχη εἰς τὴν ἐξέτασιν, λαμβάνει, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ οἰκείου ἐξεταστοῦ, ἕνα ἕως δύο βαθμούς, προστιθεμένους εἰς τὸ γενικὸν ἄθροισμα βαθμολογίας τῶν ἐπὶ Πτυχίῳ Ἐξετάσεων.

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥ

Ὁ ὑποψήφιος ἐπὶ Πτυχίῳ δέον νὰ ὑποβάλλῃ εἰς τὴν Γραμματεῖαν τῆς Σχολῆς πέντε τουλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῶν ἐξετάσεων, αἴτησιν συμμετοχῆς εἰς ἕν ἢ περισσότερα τῶν ὡς ἄνω ἕνδεκα μαθημάτων. Ἡ αἴτησις, οὐδεμιᾶς παρατάσεως δι' οἴονδήποτε λόγον ἐπιτρεπομένης, συνοδεύεται ὑπὸ ἀποδείξεως καταβολῆς τῶν ἐξετάστων, ὡς καθορίζονται ταῦτα ἐκάστοτε ὑπὸ τῆς Σχολῆς.

Η ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ

Οἱ βαθμοὶ τῶν Πτυχιῶν Ἐξετάσεων προσδιορίζονται βάσει τῶν περὶ βαθμολογίας γενικῶν διατάξεων.

Συμφηρίζονται οἱ βαθμοὶ :

α) τῆς Πολιτικῆς Οἰκονομίας καὶ Φορολογικῆς Νομοθεσίας,

β) τῆς Ὄργανώσεως τῶν Ἐπιχειρήσεων καὶ Ἐργαστοσίων,

γ) τῆς Γενικῆς καὶ Βιομηχανικῆς Λογιστικῆς,

δ) τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Ἐργατικοῦ Δικαίου, καὶ

ε) τῆς Μηχανογνωσίας καὶ Ἡλεκτροτεχνίας,

διδομένου πάντως, τελικῶς, ἀκεραίου ἀριθμοῦ διὰ στρογγυλεύσεως πρὸς τὰ ἄνω τοῦ κλασματικοῦ μέρους ἂν εἶναι 0,5 ἢ μεγαλύτερον καὶ παραλείψεως τοῦ ἂν εἶναι μικρότερον. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει διὰ τὴν Ἐμπορευματολογία.

Ἐπιτυχῶν θεωρεῖται :

α) Ὁ συγκεντρώσας βαθμὸν τουλάχιστον πέντε (5) εἰς ἕνα ἕκαστον τῶν ἄνωτέρω ἕξ μαθημάτων.

β) Ὁ συγκεντρώσας τουλάχιστον 36 βαθμούς ἐν συνόλῳ εἰς τὰ ἕξ ὡς ἄνω μαθήματα.

Ὁ ὑποψήφιος ἐπὶ πτυχίῳ δύναται νὰ ζητήσῃ :

α) Ἀναθεώρησιν τῆς βαθμολογίας του, ἐὰν ἀπέτυχεν δις εἰς ἐξέτασιν ἐπὶ πτυχίῳ, ὅποτε ἐξετάζεται ἐνώπιον τριμελοῦς Ἐξεταστικῆς Ἐπιτροπῆς, ὀριζομένης ὑπὸ τῆς Σχολικῆς Ἐπιτροπῆς.

β) Βελτίωσιν τοῦ βαθμοῦ του, ὅποτε ἐπαινετάζεται εἰς προσεχῆ ἐξεταστικὴν περίοδον, εἴτε ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου ἐξεταστοῦ, εἴτε ἐνώπιον Ἐπιτροπῆς, ὀριζομένης παρὰ τῆς Σχολικῆς Ἐπιτροπῆς.

Η ΕΞΕΤΑΣΤΕΑ ΥΛΗ ΤΩΝ ΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

Ἡ ἔξεταστέα ὕλη κατὰ τὰς Πτυχιακὰς Ἐξετάσεις εἶναι ἡ κατωτέρω προδιοριζομένη. Οἱ Καθηγηταὶ δικαιούνται εἰς τροποποίησιν τῆς ἐκάστοτε. Πᾶσα τροποποίησις, ὅμως, δεόν νά ἔχη κοινοποιηθῆ ἐντός τοῦ Ἰουνίου διὰ τοῦ Πίνακος Ἀνακοινώσεων τῆς Σχολῆς καὶ ἰσχύει ἀπὸ τοῦ Ὀκτωβρίου καὶ ἐφεξῆς.

1. Πολιτικὴ Οἰκονομία

Ἡ ἀρχὴ τῆς στενότητος καὶ τῆς ἐκλογῆς εἰς τὴν Οἰκονομίαν. Προβλήματα καὶ ἐξέλιξις τῆς Οἰκονομικῆς Ἐπιστήμης. Ἡ διαμόρφωσις τῆς συγχρόνου οἰκονομίας. Τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς συγχρόνου οἰκονομίας. Τὸ ἔθνικόν εἰσοδήμα καὶ τὰ συστατικά του μέρη. Τὸ χρήμα. Οἱ προσδιορίζοντες τὴν σύνθεσιν τῆς παραγωγῆς καὶ τὴν διανομὴν τοῦ εἰσοδήματος παράγοντες (Μηχανισμὸς τῶν τιμῶν). Οἱ παράγοντες οἱ προσδιορίζοντες τὸ συνολικὸν μέγεθος τῆς παραγωγῆς. Αἱ διεθνεῖς συναλλαγαί.

2. Φορολογικὴ Νομοθεσία

Ὁ φόρος ὡς δημόσιον ἔσοδον, ὡς μέσον δικαιοσύνης καὶ ὡς ὄργανον παραγωγικότητος Ὁ φόρος τοῦ εἰσοδήματος. Ἡ φορολογία τῶν καθαρῶν προσόδων καὶ ἰδίᾳ τῶν ἐμπορικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ τῶν Ἀωνύμων Ἐταιριῶν. Ὁ συνθετικὸς φόρος, οἱ φόροι ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου, ἐπὶ τοῦ κύκλου ἐργασιῶν, ἐπὶ τῶν πωλήσεων. Οἱ φόροι καταναλώσεως. Τὰ μονοπώλια. Οἱ φόροι ἐπὶ τῆς κυκλοφορίας τοῦ πλούτου. Δηλώσεις. Φορολογικὴ διαδικασία. Φορολογικὰ δικαστήρια. Φορολογικὰ προβλήματα.

3. Ὁργάνωσις τῶν ἐπιχειρήσεων

Εἰσαγωγή εἰς τὴν Ὁργάνωσιν. Ἡ ἐπιστημονικὴ μέθοδος ἐρεύνης (Taylor—Fayol). Ἐπιστημολογικὴ κατάταξις τῆς Ὁργάνωσεως. Ὁρισμὸς καὶ μεθοδολογία. Ἡ ἐνάσκησις τῆς ἐξουσίας. Ἡ ἐπιχειρήσις καὶ ὁ ἀρχηγὸς τῆς. Προτυποποίησις. Μελέτη κινήσεων καὶ χρόνου Προγραμματισμὸς τῆς παραγωγῆς.

Οἰκονομικὴ Ὁργάνωσις. Σημασία καὶ σκοποὶ τῆς οἰκονομικῆς λειτουργίας Οἰκονομικὴ πολιτικὴ. Τὰ κεφάλαια ἀπὸ ἀπόψεως κινητικότητος καὶ πηγῆς προελεύσεως. Αἱ οἰκονομικαὶ πράξεις κατὰ τὴν ἴδρυσιν τῆς ἐπιχειρήσεως. Διαχειρίσις παγίων καὶ κυκλοφορούντων κεφαλαίων. Οἰκονομικὰ προγράμματα καὶ προγραμματισμένοι ἔλεγχοι.

Ὁργάνωσις Γραφείου. Ἡ θεωρία τοῦ Γραφείου. Τὸ περιβάλλον τοῦ Γραφείου. Ἐξέλιξις μηχανικοῦ ἐξοπλισμοῦ γραφείων. Ταξινομήσις καὶ ταξιθέτησις. Στατιστικὴ καὶ γραφικαὶ παραστάσεις.

Ἀνθρώπινος Πάράγων. Αἱ σχέσεις ἐργαζομένου καὶ ἐπιχειρήσεως. Διαδικασία προσλήψεως. Ἐκπαιδεύσις. Μεταθέσεις, προαγωγαί, ἀπολύσεις. Ἠθικὸν φρόνημα καὶ πειθαρχία.

Ἐμπορευματικὴ Ὁργάνωσις. Ἀγοραί, Ἀποθήκεις. Μελέται ἀγορῶν καταναλώσεως. Διαφήμισις. Πωλήσεις (προϊόν, διάμεσοι πωλήσεως, τιμαί).

Ἡ παραγωγικότης. Οἰκονομικά, κοινωνικά καὶ τεχνικά προβλήματα ἐξ αὐτῆς.

Γραφεῖον Ἐρευνῶν. Μέθοδοι συστηματικῆς ἐρεύνης τῶν ἐπιχειρήσεων. Μήσις εἰς τὴν Βιομηχανικὴν Ὀργάνωσιν. Ἡ σύγχρονος μορφή τῆς Ἐπιστημονικῆς Ὀργάνωσης τῆς Ἐργασίας. Ποῦ βαίνει ἡ Ἐπιστημονικὴ Ὀργάνωσις. Ὀργάνωσις ἔργασίας καὶ ἄνθρωπος.

4. Ὀργάνωσις τῶν ἐργοστασίων

Ἐκ τῶν Βιομηχανικῶν Ἐγκαταστάσεων. Ἐκλογή τῆς θέσεως τῶν βιομηχανικῶν ἐγκαταστάσεων καὶ καθορισμός τοῦ μεγέθους αὐτῶν. Τύποι, διαστάσεις καὶ οἰκοδομικά στοιχεῖα τῶν βιομηχανικῶν κτιρίων. Χῶροι ἔργασίας καὶ ἐσωτερικαὶ ἐγκαταστάσεις βιομηχανικῶν. Φωτισμός, θέρμανσις καὶ ἀερισμός τῶν βιομηχανικῶν ἐγκαταστάσεων. Ἐξωτερικαὶ ἐγκαταστάσεις βιομηχανικῶν. Αὐτοτελεῖς βιομηχανικαὶ ἐγκαταστάσεις.

Ἐκ τῆς Βιομηχανικῆς Ὀργάνωσης. Ἀνάλυσις διαρθρώσεως βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως. Περί ἐντολῶν. Περί ἀποθηκῶν. Προετοιμασία καὶ κατανομή τῆς ἔργασίας. Ἐργασία ὑπὸ συνεχῆ ροῆν. Παρακολούθησις προθεσμιῶν. Προσδιορισμός χρόνου παραγωγῆς.

5. Γενικὴ Λογιστικὴ

Λογιστικὰ διπλογραφικὰ καὶ ἐξωδιπλογραφικὰ μέσα τῆς παρακολουθήσεως, διερμηνεύσεως καὶ ἐλέγχου τῶν οἰκονομικῶν πράξεων. Αἱ λογιστικαὶ μηχαναὶ καὶ τὰ λογιστικὰ ἔπιπλα. Λογιστικαὶ ἐγγραφαὶ τῶν κυρίων πράξεων ἐμπορικῆς ἐπιχειρήσεως. Ἐξακρίβωσις, κατάταξις καὶ ἀποτίμησις τῶν περιουσιακῶν στοιχείων. Τακτοποίησις τῶν λογαριασμῶν. Προσδιορισμός τοῦ ἀποτελέσματος καὶ διανομὴ αὐτοῦ. Τὰ ἀποθεματικά. Ὁ Γενικός Ἰσολογισμός ἐμπορικῶν ἐπιχειρήσεων ἢ προβλήματά του ἐν γένει. Ἡ ἀναπροσαρμογὴ τῶν Ἰσολογισμῶν. Ἡ ἀνάλυσις τῶν ἀποτελεσμάτων. Προϋπολογιστικὰ σχέδια. Ἀπολογιστικοὶ λογαριασμοί. Προβλήματα λογιστικῆς ὀργάνωσης διαφόρων ἐμπορικῶν ἐπιχειρήσεων. Προβλήματα λογιστικῆς ἐταιριῶν, ἰδίως Ἄνωνύμων. Λογιστικὰ πλάνα. Τὰ Λογιστικὰ λάθη καὶ αἱ καταχρήσεις. Οἱ λογιστικοὶ καὶ διαχειριστικοὶ ἔλεγχοι. Λογιστικοστατιστικαὶ ἐκθέσεις. Λογιστικὴ Δημοσιῶν Ὀργανισμῶν. Ὁ Κῶδιξ τῶν Φορολογικῶν Στοιχείων καὶ αἱ λοιπαὶ νομικαὶ διατάξεις περὶ Λογιστικῆς (λεπτομερῶς).

6. Βιομηχανικὴ Λογιστικὴ

Θεωρία Κόστους. Σημασία τοῦ προβλήματος κόστους. Σκοπὸς κοστολογήσεως. Δυσχέρεια προσδιορισμοῦ κόστους. Τὰ στοιχεῖα κόστους. Κατηγορίαι ἐξόδων. Τὸ πρόβλημα τοῦ εὐνοϊκωτέρου κόστους. Μέση τιμὴ καὶ διαφορετικαὶ τιμαὶ κόστους. Εἶδη κόστους.

Κοστολόγησις. Οἰκονομικὸς Λογισμὸς καὶ Κοστολόγησις. Ἀποτίμησις στοιχείων κόστους. Προσθετικά καὶ ἀφαιρετικά στοιχεῖα. Κριτήρια καταλογισμοῦ ἐμμέσων ἐξόδων. Διαστολὴ καὶ διαφορισμός τι-

μης συνδεδεμένων προϊόντων (συμπαράγωγων, ύποπαράγωγων, κ.λ.π.).

Έξ ατομίκευσις κόστους διαφόρων ποικιλιών. Προϊόντα κακότεχνα, έλαττωματικά, δευτέρας διαλογής κτλ.

Βιομηχανική Λογιστική. Σημασία έντύπων. Πρώται και βοηθητικά έλαια (δργάνωσις, έγγραφα). Ημερομίσθια. Άποσβέσεις κλπ. Λογιστικόν σχέδιον βιομηχανικής έπιχειρήσεως. Διαδικασία κοστολόγησεως. Έφαρμογαί Βιομηχανικής Λογιστικής: α) επί συνεχούς μαζικής παραγωγής. β) επί έξατομικευμένων κατασκευών (μηχανουργεία γενικών κατασκευών λ.χ.).

7. Έμπορικόν Δίκαιον καί Βιομηχανικόν Δίκαιον

Γενικάί διατάξεις. Αί έμπορικάί πράξεις. Οί έμπορικόν Δίκαιον Έταιριών, και ειδικώτερον τὰ περί Άνωνύμων Έταιριών (σύστασις, λειτουργία, διάλυσις).

Βιομηχανικόν Δίκαιον. Έννοια τής έπιχειρήσεως Βιομηχανική Ιδιοκτησία. Έμπορική έπωνυμία. Διακριτικός τίτλος (έμβλημα) καταστήματος. Τò έμπορικόν και βιομηχανικόν σήμα. Ό άθέμιτος άνταγωνισμός.

Δίκαιον Τίτλων και Άξιογράφων. Τίτλοι εις τόν κομιστήν, εις διαταγήν και όνομαστικοί. Συναλλαγματική. Γραμμάτιον εις διαταγήν. Τραπεζική έπιταγή. Άποθηκόγραφα και ένεχυρόγραφα Γενικών Άποθηκών. Θαλασσία φορτωτική.

Πτωχευτικόν Δίκαιον. Έναρξεις και διαδικασία πτωχεύσεως. Συνέπειαι πτωχεύσεως. Πρόσωπα έν τή πτωχεύσει. Λήξις τής πτωχεύσεως Συμβιβασμός. Ένωσις. Περί άποκαταστάσεως.

8. Έργατικόν Δίκαιον

Τò κοινωνικόν πρόβλημα. Έμφάνις και σύγχρονος μορφή τής κοινωνικής νομοθεσίας. Έλληνικόν έργατικόν ζήτημα. Πηγαί τής έλληνικής κοινωνικής νομοθεσίας. Όργανα έφαρμογής κοινωνικής νομοθεσίας. Άγορά έργασίας. Τò πρόβλημα εύρέσεως έργασίας. Η σύγχρονος μορφή τού ζητήματος. Τὰ γραφεία εύρέσεως έργασίας. Σύμβασις έργασίας. Η ύποχρέωσις πρòς ύπακοήν και πίστιν. Όποχρέωσις έργοδότη, Η ύποχρέωσις πρòς καταβολήν μισθοϋ. Έννοια και είδη μισθοϋ. Πληρωμή μισθοϋ επί μη παροχής έργασίας. Η έξασφάλις τού μισθοϋ. Η ύποχρέωσις πρòς άπασχόλησιν. Πρόνοια. Παροχή άδειας μετ' άποδοχών. Πιστοποιητικόν έργασίας. Τò δικαίωμα επί τού προϊόντος τής έργασίας. Η λύσις τής έργατικής σχέσεως. Η καταγγελία τής συμβάσεως έργασίας. Αί νεώτεροι κατευθύνσεις. Η προστασία τού μισθωτού: α) προστασία έν τή συμβάσει, β) χρόνος έργασίας, γ) γυναίκες, δ) άνήλικοι, ε) ύγιεινή και ασφάλεια. Επίλυσις άτομικών διαφορών έργασίας. Σωματεία. Έποπτεία Κράτους. Συλλογικά συμβάσεις. Συλλογικά διαφορά. Κοινωνική ασφάλις. Άσφάλις άνεργίας και ασφάλις φυσικών κινδύνων. Οικονομικά συστήματα. Παροχαί. Λύσις διαφορών.

9. Ἐμπορευματολογία

Τρόφιμα. Σύστασις τροφίμων. Θερμαντική ἀξία καὶ προσδιορισμός αὐτῆς. — Γάλα. Ὅρια διαφόρων εἰδῶν γάλακτος. Παστερίωσις. Γάλα συμπεπυκνωμένον καὶ κονιοποιημένον. Προϊόντα γάλακτος (γιασούρτι, τυρός, βούτυρον). — Ἐλαία (ὄρισμός, εἶδη, παραλαβή). Ἐξευγενισμός καὶ στερεοποιήσις ἐλαίων. Λίπη (βρώσιμα, βιομηχανικά) — Καφές. Τέϊον. Κακάο.

Δημητριακά. Σῖτος: εἶδη αὐτοῦ· ἔμπορικόν κριτήριον ποιότητος σίτου καὶ προσδιορισμός· δειγματοληψία· παράσιτα σίτου· ἑλληνικὴ παραγωγή. Σίκαλις Κριθή. Ἀραβόσιτος. Ὄρουζα (παραλαβή, βιομηχανία· ἔμπορικὰ εἶδη). Ἄλευρα: ἀλευρουργία· εἶδη· νοθεΐαι· ἀλλοιώσεις· συσκευασία· ἔμποριον. Ἄρτος, παρασκευή, χημικαὶ δράσεις κατὰ τὴν ζύμωσιν, θρεπτικὴ ἀξία, ἀλλοιώσεις. Ἀμυλον: βιομηχανικὴ παρασκευὴ· εἶδη· ἔμπορικὰ χρήσεις.

Υφαντικὰ ὕλαι (προέλευσις, εἶδη, ἀγγλικὸς ἀριθμὸς, ἀριθμὸς πενιέ). Βάμβαξ. Λίνον. Κάνναβις. Ἰούτη. Ἐριον. Μέταξα. Τεχνητὰ κλωστικὰ ὕλαι. Τεχνητὰ μέταξα. Τσελβόλλε, Λανιτάλ.

Καπνός Ὑαλουργία. Λιπάσματα. Βιομηχανία ὀξέων (θεικοῦ, ὕδροχλωρικοῦ, νιτρικοῦ, φωσφορικοῦ). Ἀποστείρωσις καὶ ἀποσκλήρυνσις τοῦ ὕδατος βιομηχανικῶς καὶ μὴ. Ἀργιλοπλαστικὴ. Χαρτοποιία. Οἰνοπνευματοποιία. Οἰνοποιία. Ὄξοποιία. Σαπωνοποιία.

10. Μηχανογνώσις

Φυσικὰ ἔννοιαι τῶν μεγεθῶν τῆς μηχανικῆς. Ἔργον καὶ ἐνέργεια. Μορφαὶ ἐνεργείας. Μετατροπὴ ἐνεργείας. Παθητικὰ ἀντιστάσεις. Βαθμοὶ ἀποδόσεως. Ὀλικὸς βαθμὸς ἀποδόσεως. Ἰσχύς πραγματικὴ. Αἱ ἀρχαὶ τῆς ὑδροδυναμικῆς. Αἱ ἀρχαὶ τῆς θερμοδυναμικῆς.

Ἐκ τῆς ἀντοχῆς τῶν ὑλικῶν. Μορφαὶ ἀντοχῆς. Καταπονήσεις καὶ εἶδη αὐτῶν. Σύνθετος ἀντοχή. Συντελεσταὶ ἀσφαλείας. Ὑπολογισμὸς ἀντοχῆς εἰς ἀπλᾶς περιπτώσεις. Ἐκλογή τοῦ καταλλήλου ὑλικοῦ κατασκευῶν.

Μετρητικὰ μέσα. Σκοπιμότης τῶν μετρήσεων. Ἀνταλλακτικότης τῶν ἐν σειρᾷ παραγομένων εἰδῶν. Ἐπίδρασις τῶν μετρήσεων ἐπὶ τῆς παραγωγικότητος.

Στοιχεῖα μηχανῶν. Τὰ διάφορα εἶδη τῶν στοιχείων κατασκευῆς μηχανῶν. Ὑλικὸν καὶ ἔμπορικὰ διαστάσεις. Ἀπόψεις ἔξεταστέαι κατὰ τὴν κατάρτισιν τῶν παραγγελιῶν. Μετάδοσις κινήσεως. Κριτικὴ τῆς ἐκλογῆς ἐκάστου συστήματος δι' ἐκάστην δεδομένην περίπτωσιν. Ὑπολογισμὸς διαμέτρων τροχαλιῶν ἢ τροχῶν καὶ στροφῶν αὐτῶν εἰς δεδομένην μετάδοσιν. Κατάλληλος ἐκλογή διαστάσεων. Κίνησις ἀπὸ κοινοῦ ἄξονος. Κίνησις ἀτομικὴ. Ἐκλογή τοῦ ἐκάστοτε καταλλήλου συστήματος.

Κινητήρες. Εἶδη κινητήρων. Λειτουργία καὶ μορφαὶ ὑδροκινητήρων. Μορφαὶ καὶ λειτουργία θερμοκινητήρων. Λέβητες. Νομικὴ πρόνοια ἐπὶ τῆς λειτουργίας τῶν λεβήτων. Τρόποι καὶ μέσα βελτιώσεως τῆς ἀπο-

δόσεως εἰς τοὺς κινητήρας. Ἐκλογή καταλλήλου τύπου κινητήρος.

Βομηχανικά συγκροτήματα. Θεμελιώδεις ὄροι διάταξεως καὶ κατασκευῆς ἐργοστασίων. Θέσεις ἀποθηκῶν. Συστήματα θερμάνσεως καὶ ψύξεως χώρων ἐργασίας. Κεντρικαὶ παραγωγῆς ἐνεργείας. Οἰκονομικαὶ συγκρίσεις τῶν διαφόρων τρόπων ἐξευρέσεως ἀναγκαίας ἐνεργείας. Ἡ τεχνικὴ μορφή τῆς ἐννοίας τῆς παραγωγικότητος εἰς τὴν σύγχρονον βιομηχανίαν. Βιομηχανικαὶ δυνατότητες τῆς Ἑλλάδος. Νομοθετικὴ πρόνοια ἀσφαλείας καὶ λειτουργίας τῶν βιομηχανικῶν ἐγκαταστάσεων.

11. Ἡλεκτροτεχνία

Ἡλεκτρονικὴ θεωρία. Νόμος τοῦ Coulomb. Μονὰς ποσότητος ἠλεκτρισμοῦ. Τί εἶναι τὸ ἠλεκτρικὸν ρεῦμα Ἡλεκτρεγερτικὴ δύναμις. Ἐντασις τοῦ ρεύματος. Μονάδες. Ἡλεκτρικὴ ἀντίστασις. Εἰδικὴ ἀντίστασις. Μονὰς. Νόμος τοῦ Ohm. Ἔργον. Ἴσχύς Μονάδες ἠλεκτρικῆς ἰσχύος καὶ ἠλεκτρικοῦ ἔργου. Νόμος τοῦ Joule. Ἡ θέρμανσις τῶν ἀγωγῶν καὶ ἡ πυκνότης τοῦ ρεύματος. Ἀσφάλεια. Θερμικὰ ὄργανα. Θερμοηλεκτρικὸν φαινόμενον. Θερμοηλεκτρικὸν στοιχεῖον. Ἡ πτώσις τῆς τάσεως. Διακλαδιζόμενα ρεύματα. Νόμοι τοῦ Kirchhoff. Ἡλεκτρόλυσις. Νόμοι τοῦ Faraday διὰ τὴν ἠλεκτρόλυσιν. Ἡλεκτρικὰ στοιχεῖα. Ὁ συσσωρευτὴς. Ἡλεκτρομαγνητισμός. Πείραμα Ørsted. Κανὼν τοῦ παρατηρητοῦ τοῦ Ampère. Ἐπαγωγικὰ φαινόμενα. Νόμοι ἐπαγωγῆς τοῦ Faraday. Νόμος τοῦ Lenz. Γενικὰ περὶ δυναμομηχανῶν καὶ ἠλεκτρομηχανῶν. Γενικὰ περὶ ἐναλλασσομένου ρεύματος, ἐναλλακτῶν καὶ κινητῶν.

ΔΙΑΤΡΙΒΑΙ ΕΠΙ ΠΤΥΧΙΩ

Ὁ τελειόφοιτος τῆς Σχολῆς, προκειμένου νά τύχη τοῦ πτυχίου αὐτῆς, ὑποχρεοῦται νά συντάξῃ εἰδικήν διατριβὴν ἐπὶ πτυχίῳ, ἐπὶ θέματος ὅπερ οὗτος ἐκλέγει, μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Γραφείου Ἐρευνῶν. Τὸ θέμα τοῦτο δεόν νά περιλαμβάνεται εἰς τὸν κύκλον τῆς ἐν τῇ Σχολῇ διδασκαλίας καὶ νά ἀναφέρεται εἰδικώτερον : Εἰς τὴν συστηματικὴν διερεύνησιν, μετ' ἀναλύσεως καὶ κριτικῆς, τῆς διαρθρώσεως καὶ τῆς λειτουργίας δεδομένης οἰκονομικῆς μονάδος, ἢ κλάδου ἢ τομέως ἢ ὀλοκλήρου δραστηριότητος τῆς παραγωγῆς ἢ τῆς οἰκονομίας, περιοχῆς ἢ χώρας τινός καὶ κυρίως παρ' ἡμῖν, εἰς τὴν συγκριτικὴν μελέτην δύο ἢ πλείονων τῶν ὡς ἄνω δραστηριοτήτων, εἰς τὴν παρατήρησιν καὶ ἔρευναν οἰκονομικῶν φαινομένων καὶ προβλημάτων, εἰς τὴν κριτικὴν παρουσιασιν ξένων συστημάτων ἢ θεωριῶν ἢ συγγραμμάτων, οἰκονομικοῦ καὶ ὀργανωτικοῦ ἰδία ἐνδιαφέροντος.

Σκοπὸς τῆς Σχολῆς ἀξιούσης, πρὸ τῆς ἀπονομῆς τοῦ πτυχίου, τὴν ὑποβολὴν καὶ ἔγκρισιν τῆς ὡς ἄνω διατριβῆς, εἶναι ἡ διασκόπησις τῆς ἱκανότητος τοῦ τελειοφοίτου περὶ τὸν δόκιμον γραπτὸν χειρισμὸν ἐπιστημονικοῦ τινος θέματος. Ὡς ἐκ τούτου, ἡ διατριβὴ ἐπὶ πτυχίῳ δὲν πληροῖ ἀπλῶς τύπον, ὥστε νά συντάσσεται παρέργως καὶ προχειρῶς, ἀλλ' οὐσιαστικὴν καὶ ἐπιβαλλομένην σκοπιμότητα. Δι' ὃ καὶ καθρίσθη δι' αὐτὴν ἡ ἀκόλουθος διαδικασία.

1. Δήλωσις θέματος

Ὁ σπουδαστής, καθ' ὃν ἀκόμῃ χρόνον φοιτᾷ εἰς τὸ τρίτον ἔτος σπουδῶν, ὑποχρεοῦται νά προσέλθῃ αὐτοπροσώπως εἰς τὸν Διευθυντὴν τοῦ Γραφείου Ἐρευνῶν τῆς Σχολῆς καὶ νά υποβάλλῃ ἔγγραφον δήλωσιν τοῦ ὑπ' αὐτοῦ ἐκλεγέντος θέματος διὰ τὴν ἐπὶ πτυχίῳ διατριβὴν του. Ἡ δήλωσις αὕτη γίνεται ἀποδεκτὴ, μετ' ἀναμέτρησιν τῶν δυνατοτήτων τοῦ σπουδαστοῦ πρὸς ἐπιτυχὴν χειρισμὸν τοῦ θέματος, ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Γραφείου. Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Γραφείου ἀκολούθως παρέχει εἰς τὸν δηλοῦντα πάσας τὰς κατὰ τὴν γνώμην αὐτοῦ ἀναγκαίας ὁδηγίας καὶ βιβλιογραφικὰς ὑποδείξεις ὡς καὶ κατευθύνσεις ἐπὶ τοῦ τρόπου καταρτίσεως περιγράμματος καὶ συντάξεως τῆς διατριβῆς, ὑποδεικνύων συάμα τὸν ἀρμόδιον ἢ τοὺς ἀρμοδίους Καθηγητὰς ἐπὶ τοῦ θέματος, μεθ' ὧν πρόκειται ὁ σπουδαστής νά εὕρισκεται εἰς διαρκῆ ἐπαφὴν κατὰ τὸ στάδιον τῆς συγγραφῆς τῆς διατριβῆς του.

2. Περίγραμμα διατριβῆς

Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀνωτέρω, ὁ ὑποψήφιος πτυχιούχος καταρτίζει ἐν καιρῷ περίγραμμα τῆς διατριβῆς του, περιλαμβάνον τὰ ἐπὶ μέρους κεφάλαια, μετὰ συνοπτικῆς αὐτῶν περιλήψεως. Ἡ ἔκτασις τοῦ περι-

γράμματος τούτου δέον νά μή ὑπολείπεται τῶν τριῶν σελίδων τετάρτου σχήματος (διαγωνισμοῦ). Οὕτω παρέχεται ἡ δυνατότης εἰς τὸν ἀρμοδίον Καθηγητὴν ὅπως διαπιστώσῃ ἐάν ὁ συντάξας τὸ περίγραμμα συνέλαβεν ὀρθῶς καὶ πρόκειται ἐπιτυχῶς νά χειρισθῇ τὸ θέμα του. Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν διαπιστοῦται ἀνεπάρκεια, ὁ Καθηγητὴς ὑποχρεοῦται ὅπως μεταβάλλῃ τὴν διάρθρωσιν τῆς ὕλης ἢ ἀκόμη καὶ ἀρνηθῇ τὸν δηλωθέντα τίτλον τῆς διατριβῆς, ὑποδεικνύων ἕτερον καταλληλότερον, γνωστοποιῶν τοῦτον εἰς τὸ Γραφεῖον Ἐρευνῶν πρὸς ἐνημέρωσιν τοῦ τελευταίου.

Τὸ τελικῶς ἐγκρινόμενον περίγραμμα δακτυλογραφεῖται ἢ καθαρογράφεται εἰς διπλοῦν καὶ ὑποβάλλεται πρὸς ἔγκρισιν ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου Καθηγητοῦ καὶ ἀκολουθῶς πρὸς θεώρησιν ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Γραφείου Ἐρευνῶν. Τὸ Γραφεῖον Ἐρευνῶν παραλαμβάνει τὸ ἐν τῶν ἀντιτύπων διὰ τὸ σχετικὸν ἀργεῖον του, ἐφ' ὅσον μόνον ὁ κριθεὶς πρόκειται νά μετὰσχη τῶν πτυχιακῶν ἐξετάσεων τῆς ἀμέσως ἐπομένης περιόδου.

Ἐνα μῆνα τουλάχιστον πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐπὶ πτυχίῳ ἐξετάσεων, ὁ ὑποψήφιος πτυχιούχος ὑποχρεοῦται νά ὑποβάλλῃ εἰς τὴν Γραμματεῖαν τῆς Σχολῆς τὸ κατὰ τὰ ἀνωτέρω παραμεῖναν εἰς χεῖρας του ἀντίτυπον τοῦ περιγράμματος, δεόντως ἐγκεκριμένον ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου Καθηγητοῦ καὶ θεωρημένον ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Γραφείου Ἐρευνῶν, ἵνα ἀποκτήσῃ τὸ δικαίωμα συμμετοχῆς εἰς αὐτάς.

3. Σύνταξις καὶ στάδια ὑποβολῆς διατριβῆς

Βάσει τοῦ περιγράμματος καὶ τῶν ἐν συνεχείᾳ γενικῶν καὶ εἰδικῶν διαφωτίσεων καὶ καθοδηγήσεων τοῦ ἀρμοδίου Καθηγητοῦ πρὸς ἀρτιωτέραν καταρτίσιν τῆς διατριβῆς, ὁ ὑποψήφιος πτυχιούχος συντάσσει ταύτην. Ἡ ἔκτασις τῆς δέον νά μή ὑπολείπεται τῶν πενήτηκοντα σελίδων τετάρτου σχήματος (διαγωνισμοῦ), ἐκτὸς δικαιολογημένων ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ ἐξαιρέσεων.

Ἄμα τῷ πέρατι τῆς ἀρχικῆς συντάξεως τῆς διατριβῆς, ὁ ὑποψήφιος πτυχιούχος ὑποχρεοῦται νά ζητήσῃ τὴν ἐπ' αὐτῆς ἔγγραφον δῆλωσιν τοῦ ἀρμοδίου Καθηγητοῦ περὶ κατ' ἀρχὴν ἐγκρίσεώς της, ὡς καὶ κατ' ἀρχὴν θεωρήσεώς της ὑπὸ τοῦ Γραφείου Ἐρευνῶν.

Ἐνα μῆνα τουλάχιστον πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς τελευταίας, διὰ τὸν κρινόμενον, περιόδου πτυχιακῶν ἐξετάσεων ὑποχρεοῦται οὗτος ὅπως ὑποβάλλῃ τὴν ὡς ἄνω κατ' ἀρχὴν ἐγκεκριμένην καὶ θεωρημένην διατριβὴν του εἰς τὴν Γραμματεῖαν τῆς Σχολῆς, ἵνα ἀποκτήσῃ τὸ δικαίωμα συμμετοχῆς εἰς τὰς ἐξετάσεις.

Πᾶσα δι' οἰονδήποτε ἀνεξαιρέτως λόγον ὑπέρβασις τῶν ἄνω τριῶν προθεσμιῶν ἀποκλείει αὐτομάτως τὸν σπουδαστὴν ἀπὸ τὴν συμμετοχὴν του εἰς τὰς πτυχιακὰς ἐξετάσεις τῆς ἀντιστοίχου κατὰ περίπτωσιν ἀρχικῆς ἢ τελικῆς περιόδου.

Ἡ Γραμματεῖα τῆς Σχολῆς, ἄμα τῇ ἐνάρξει τῶν πτυχιακῶν ἐξετάσεων τῆς δεδομένης περιόδου, διαβιβάζει, μετὰ καταστάσεως τὰ εἰς

αὐτὴν ὑποβληθέντα περιγράμματα καὶ ἀρχικά χειρόγραφα διατριβῶν, εἰς τὸ Γραφεῖον Ἑρευνῶν.

Τὸ Γραφεῖον Ἑρευνῶν ἀμελλητι ἐπισυνάπτει εἰς τὸ ἀρχικὸν χειρόγραφον τῆς διατριβῆς τὸ σχετικὸν παρ' αὐτῷ περίγραμμα καὶ ἀποστέλλει ἀμφότερα τὰ κείμενα εἰς τὸν ἀρμόδιον Καθηγητὴν πρὸς κρίσιν. Ὁ Καθηγητὴς, μετὰ ἐμπεριστατωμένην ὑπ' αὐτοῦ μελέτην τῆς διατριβῆς, συντάσσει εἰδικὸν δι' ἐκάστην περίπτωσιν καὶ λεπτομερειακὸν κριτικὸν σημείωμα, βάσει τοῦ ὁποῦ οὗ κρινόμενος θὰ ἐπιφέρῃ τὰς τελικὰς διορθώσεις καὶ συμπληρώσεις τῆς διατριβῆς του. Τὰ τρία πλέον ὡς ἄνω κείμενα ὁ Καθηγητὴς ἀποστέλλει εἰς τὸ Γραφεῖον Ἑρευνῶν, ὅπερ καλεῖ τὸν κρινόμενον ἵνα λάβῃ γνῶσιν τοῦ κριτικοῦ σημειώματος τοῦ Καθηγητοῦ καὶ συνάμα δίδει ὁδηγίας διορθώσεων, ἰδίως ὅσον ἀφορᾷ τὴν διάρθρωσιν τῆς ὕλης, τὴν διατύπωσιν, τὴν σύνταξιν καὶ τὴν ὀρθογραφίαν, ἐπιστρέφει δὲ ἐν συνεχείᾳ εἰς αὐτὸν τὴν διατριβὴν, πρὸς συμμόρφωσιν του.

Ὅταν ὁ ὑποψήφιος πτυχιούχος πραγματοποιήσῃ τὰς γενομένας εἰς αὐτὸν ὑποδείξεις, παρουσιάζει τὴν διορθωμένην διατριβὴν του εἰς τὸν Διευθυντὴν τοῦ Γραφείου Ἑρευνῶν πρὸς διαπίστωσιν τῆς συμμορφώσεώς του καὶ ἐν καταφατικῇ περιπτώσει λαμβάνει τὴν ἄδειαν ὅπως δακτυλογραφήσῃ ἢ ἰδιοχειρῶς καθαρογράψῃ τὴν διατριβὴν εἰς τέσσαρα ἀντίτυπα. Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν πλείονες τοῦ ἑνὸς Καθηγηταὶ εἶναι ἀρμόδιοι ἐπὶ θέματός τινος, ὁ ὑποψήφιος πτυχιούχος ὑποβάλλει πλείονα τῶν τεσσάρων ἀντίτυπα, ἐπὶ τῷ τέλει τῆς ἀποστολῆς ἑνὸς ἐξ αὐτῶν εἰς ἕκαστον τῶν πλέον τοῦ ἑνὸς ἀρμοδίων Καθηγητῶν.

Τὰ τέσσαρα ἀντίτυπα μετὰ τοῦ ἀρχικοῦ χειρογράφου ὑποβάλλονται ἐν καιρῷ εἰς τὸ Γραφεῖον Ἑρευνῶν πρὸς διαπίστωσιν τῆς ἀκριβοῦς ἀντιγραφῆς τοῦ ἀρχικοῦ χειρογράφου καὶ τῆς εὐπρεποῦς ἐμφανίσεως τῶν ὀριστικῶν ἀντιτύπων, ἅτινα δεόν νὰ εἶναι τοποθετημένα ἐντὸς ἀνθεκτικοῦ περιβλήματος. Τούτων διαπιστουμένων, δύναται πλέον ὁ ὑποψήφιος πτυχιούχος νὰ ζητήσῃ τὴν ἐγκριτικὴν ὑπογραφὴν τοῦ ἀρμοδίου Καθηγητοῦ ἐπὶ ἐκάστου ὀριστικοῦ ἀντιτύπου τῆς διατριβῆς του, μετὰ τελικῆς θεωρήσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Γραφείου Ἑρευνῶν. Ἡ ὀλοκλήρωσις τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω διαδικασίας ἐξακριβοῦται μετὰ ταῦτα ὑπὸ τοῦ Προϊσταμένου τοῦ Γραφείου Ἑρευνῶν, χορηγοῦντος εἰς τὸν κριθέντα ἔγγραφον, πρὸς τὴν Γραμματεῖαν τῆς Σχολῆς, πιστοποιήσιν περὶ ἐγκρίσεως τῆς ὑποβληθείσης μελέτης. Βάσει ταύτης χορηγεῖται εἰς αὐτὸν τὸ πτυχίον του, ἐφ' ὅσον βεβαίως ὁ κριθεὶς διεξῆλθεν ἐπιτυχῶς καὶ τὰς ἐπὶ πτυχίῳ ἐξετάσεις τῆς τελευταίας δι' αὐτὸν περιόδου καὶ συνεμορφώθη πρὸς τὰς λοιπὰς ἀπαιτήσεις τῆς Σχολῆς. Τέλος, ἡ ὕπηρεσία τοῦ Γραφείου Ἑρευνῶν παραδίδει εἰς τὸν κριθέντα τὸ ἀρχικὸν χειρόγραφον μεθ' ἑνὸς ὀριστικοῦ ἀντιτύπου τῆς ἐπὶ πτυχίῳ διατριβῆς του, ἀποστέλλον ἕτερον εἰς τὸν ἀρμόδιον Καθηγητὴν καὶ φυλάσσον τὰ λοιπὰ δύο εἰς τὸ ἀρχεῖον τοῦ Γραφείου.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΕΡΙ ΟΡΘΟΛΟΓΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ ΜΕΧΡΙ 1945

Ἐπιμελεία Κ. Β. Μ.

Ε. Μαζαράκης. Ἐπαγγελματική καθοδήγησις. Εἰς μην. περ. «Βιομηχανική Ἐπιθεώρησις», τ. 10.

Σανθ. Μακκά. Εἰσηγήσις ἐπὶ τοῦ ἐπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ τῶν νέων. Εἰς περ. «Τὸ Παιδί» τοῦ ἔτους 1933.

Σανθ. Μακκά. Ὁ θεσμὸς τῆς συμπληρωματικῆς ἐπαγγελματικῆς ἐκπαίδευσως. Μαθητεία καὶ ὀργάνωσις αὐτῆς. Ἀθήναι, 1937.

Μαρία. Ἡ ὀρθολογιστικὴ ὀργάνωσις τῆς ἐργασίας εἰς τὰ μεταλλεῖα. Τὸ σύστημα BEDAUX. Εἰς μην. περ. «Τεχνικά Χρονικά» τῆς 15 Σεπτ. 1934.

Χρ. Μαρκογιάννης. Ἡ ἐπιστημονικὴ ὀργάνωσις ἐργασίας. Εἰς ἐβδ. ἐφ. «Οἰκονομολόγος Ἀθηνῶν» τῆς 5 Δεκ. 1942.

Σπυρ. Μελᾶς. Ψυχοτεχνική. Εἰς ἡμ. ἐφ. «Καθημερινή», τῆς 13 Νοεμ. 1939.

Γ. Μουρίκης. Περί γραφειοκρατίας. Εἰς μην. περ. «Οἰκονομικά Νέα» Ἰουν. 1938.

Κλ. Β. Μπανταλούκας. Ἡ ὀρθολογικὴ ὀργάνωσις. Εἰς ἐβδ. περ. «Ἔργασια» τ. 306—315 τῶν ἐτῶν 1935—1936.

Κλ. Β. Μπανταλούκας. Τὸ περιεχόμενον τῆς ὀρθολογικῆς ὀργανώσεως. Εἰς δεκ. περ. «Οἰκονομικά καὶ Ἐμπορικὰ Χρονικά», τ. 6-7 τοῦ ἔτους 1944.

Κλ. Β. Μπανταλούκας. Ἡ ὀρολογία τῆς ὀρθολογικῆς ὀργανώσεως. Ἀθήναι, 1938. Ἀνατ. ἐκ μην. περ. «Νέα Πολιτική», τ. 2 τοῦ ἔτους 1938.

Κλ. Μπανταλούκας. Ἐξέλιξις καὶ συστήματα ὀρθολογικῆς ὀργανώσεως. Εἰς δεκ. περ. «Οἰκονομικά καὶ Ἐμπορικὰ Φύλλα», τ. 3-4 τοῦ ἔτους 1945.

Κλ. Β. Μπανταλούκας. Συστήματα ὀρθολογικῆς ὀργανώσεως. Εἰς Ἐμπορικὴν Ἐγκυκλοπαιδείαν τόμ. 111|1938 σσ. 209—216.

Κλ. Β. Μπανταλούκας. Προσχεδιασμοὶ καὶ τυποποιήσις παραγωγῆς.

Εἰς ἐβδ. ἐφ. «Οἰκονομικὸς Ταχυδρόμος» τ. 941 τοῦ ἔτους 1943.

Κλ. Β. Μπανταλούκας. Ἡ ἐπίδρασις τοῦ φωτισμοῦ ἐπὶ τῆς ἐργασίας. Εἰς μην. περ. «Λογιστικὴ ἐπιθεώρησις», τ. 126—7 τοῦ ἔτους 1940.

Κλ. Β. Μπανταλούκας. Ἡ ὀρθολογικὴ ὀργάνωσις τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν. Εἰς ἐβδ. ἐφ. «Οἰκονομικὸς Ταχυδρόμος», τ. 980—982 τοῦ ἔτους 1944.

Κλ. Β. Μπανταλούκας. Ψυχοτεχνικὴ καὶ Οἰκονομία. Ἀθήναι, ἔκδοσις Ἀργ. Παπαζήση, 1942. Ἐκ τοῦ βιβλίου τούτου ἀνεδημοσιεύθησαν κεφάλαιά τινα εἰς ἐβδ. ἐφ. «Οἰκονομικὴ» τ. 93—4 τοῦ 1943 καὶ «Κέρδος» τ. 255—7 τοῦ 1944. Ἐπίσης, ἐδημοσιεύθη περίληψις του εἰς ἐβδ. ἐφ. «Οἰκονομικὸς Ταχυδρόμος», τ. 886 τοῦ 1942.

Κλ. Β. Μπανταλούκας. Ἡ ὀρθολογικὴ ὀργάνωσις τῶν δημοσίων διοικητικῶν ὑπηρεσιῶν, γενικῶς καὶ ἐν Ἑλλάδι. Ἀθήναι, ἔκδοσις ΕΠΟΡ ὑπ' ἀριθ. 2, 1945. Τμῆμα τοῦ βιβλίου τούτου ἀνεδημοσιεύθη εἰς περ. «Τεχνική» τ. 12 τοῦ 1945.

Μ. Μωῦσείδης. Ἐπαγγελματικὴ κατεύθυνσις. Ἀθήναι, 1924. Ἀνατ. ἐκ. περ. «Ἐρευνα» τοῦ ἔτους 1924.

Μ. Μωῦσείδης. Ἐπαγγελματικὸς προσανατολισμὸς. Ἀλεξάνδρεια 1924.

Χρ. Οἰκονομόπουλος. Ἡ ἐπιστήμη τοῦ διοικεῖν ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸ Κράτος. Ἀθήναι, 1924. Ἀνατ. ἐκ. περ. «Ἐπιθεώρησις τῆς Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως» τ. 2-3 τοῦ 1924.

Σεν. Παγώνης. Τὰ προβλήματα τῆς προτυποποιήσεως. Εἰς μην. περ. «Βιομηχανικὴ Ἐπιθεώρησις» τ. 119—120 τοῦ 1944.

Σεν. Παγώνης. Οἰκονομία καὶ προτυποποιήσις. Εἰς ἐβδ. ἐφ. «Οἰκονομικὸς Ταχυδρόμος» τῆς 4 Σεπ. 1944.

Κ. Παπαϊωάννου. Ἡ ἐπιστημονικὴ ὀργάνωσις τῆς ἐργασίας. Ἀθήναι 1929

Λ. Παπαναστασίου. Νεολαία καὶ ἐπαγγελματικὸς προσανατολισμὸς. Θεσσαλονίκη, 1940. (Συνεχίζεται)

Σχολή, ἀκολουθοῦσα τὰς παραδόσεις της, εἰργάσθη καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο διὰ τὴν ἐπιτέλειαν καὶ τοῦ γενικωτέρου κοινωνικοῦ μορφωτικοῦ της καθήκοντος καὶ πέραν τῶν οἰκονομικῶν της μέσων, τόσον, δυστυχῶς, πενιχρῶν. Αἱ διαλέξεις της καὶ αἱ ἐκδόσεις της, ὅπως καὶ ἡ γενικωτέρα της δραστηριότης, ἐκίνησαν τὴν γενικὴν ἐκτίμησιν καὶ ἀπετέλεσαν ἀναντίρρητον εἰσφοράν εἰς τὴν καλλιέργειαν τοῦ ἐπιστημονικοῦ πνεύματος κατὰ τὰς ἐκδηλώσεις τῆς ἑλληνικῆς παραγωγικῆς δραστηριότητος.

Εἰς τὴν ἔκθεσιν ταύτην τῶν πεπραγμένων θὰ ἀντιληφθῇ ὁ ἀναγνώστης, πῶς μὲ τὴν πίστιν εἰς τὸν σκοπὸν καὶ μὲ τὸν ἐνθουσιασμόν εἶναι δυνατόν παρὰ τὰ ὀλίγα — τὰ πάρα πολὺ ὀλίγα μέσα — νὰ ἐπιτελεσθοῦν πολλὰ πράγματα, ἀκόμη καὶ ὅταν χρειάζεται νὰ ἀντιμετωπισθοῦν καὶ ἀντιδράσεις καὶ κακαὶ διαθέσεις, ὡς ἐκεῖναι τὰς ὁποίας συναντᾷ, δυστυχῶς, ἀφθόνως εἰς τὸ ἔργον της ἡ Σχολή.

Η ΣΥΝΤΑΞΙΣ

» στήμα τοῦ κατὰ τ' ἀνωτέρω ἐνταλθέντος καὶ διεξαχθέντος ἐλέγχου),
 » ἔχει ὡς ἑξῆς :

» Α. Ἀπὸ τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 1949 - 50 μέχρι καὶ τοῦ 1952 - 53
 » εἰς τὴν Σχολὴν ἐδίδαξαν :

1) Τακτικοὶ Καθηγηταὶ	22
2) Ἐπικουροὶ—Ὁμότιμοι Καθηγηταὶ	7
3) Ἐδόθη ἐντολὴ διδασκαλίας εἰς ἑτέρους	5
	<hr/>
Ἐν ὅλῳ	34

» Β. Ἀπὸ τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 1953—54 καὶ ἐντεῦθεν εἰς τὴν
 » Σχολὴν διδάσκουσι :

1) Τακτικοὶ Καθηγηταὶ	21
2) Ἐπικουροὶ—Ὁμότιμοι Καθηγηταὶ	7
3) Ἐδόθη ἐντολὴ διδασκαλίας εἰς ἑτέρους	4
	<hr/>
Ἐν ὅλῳ	32

» Τὸ Τακτικὸν Διοικητικὸν προσωπικὸν τῆς Σχολῆς, ὡς ἔχει καὶ
 » σήμερον ἔτι, βάσει τῶν διατάξεων τοῦ Ὄργανισμοῦ, ἀπαρτίζεται ἐκ
 » τῶν ἑξῆς :

» Ἐξ ἐνὸς Γραμματέως, ἐνὸς Διαχειριστοῦ, ἐνὸς γραφέως, ἐνὸς
 » κλητῆρος καὶ μιᾶς καθαριστρίας (ἄρθρ. 55 Ὄργανισμοῦ).

» Τὸ ἐν λόγῳ προσωπικὸν—Ἰδίᾳ μετὰ τὴν αὐξησιν τοῦ ὄγκου τῶν
 » ἐργασιῶν τῆς Σχολῆς, συνεπείᾳ καὶ τῆς ὡς ἀνωτέρω παρουσιαζομέ-
 » νης προόδου—εἶναι ἀνεπαρκέστατον εἰς τὸν προορισμὸν αὐτοῦ.

» Ἴνα ἀντιμετωπίσῃ ἡ Σχολὴ τὰς οὕτω παρουσιαζομένας ἀνάγκας
 » καὶ πρὸς ἀνακούφισιν τοῦ ἀνεπαρκοῦς τακτικοῦ προσωπικοῦ ἠναγκά-
 » σθη, ἐκ τῶν πραγμάτων, νὰ προσλάβῃ καὶ ἕκτακτον ἢ ἐπὶ ἀποζημιώ-
 » σει τοιοῦτον, τοποθετηθέντος ἐνὸς ἐκτάκτου ὑπαλλήλου εἰς τὸ Λογι-
 » στήριον, ἐτέρων δὲ δύο ἐκτάκτων ὑπαλλήλων καὶ ἐνὸς κλητῆρος, ἀπα-
 » σχολουμένων ὡσαύτως καὶ εἰς τὸ Τμήμα Ἐκδόσεων, εἰς τὴν Βιβλιο-
 » θῆκην, τὸ Γραφεῖον Βιομηχανικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐρευνῶν καὶ τὰ
 » λοιπὰ Ἰδρύματα τῆς Σχολῆς. Ἡ ἀπαιτουμένη πρὸς τοῦτο δαπάνη ἔχει
 » ἀχθῆ εἰς βᾶρος τοῦ λογ/σμοῦ «Ἐνίσχυσις ἢ ἐπιχορήγησις Τμήματος
 » Ἐκδόσεων», πρὸς λογιστικὴν καὶ διαχειριστικὴν τακτοποίησιν αὐτῆς.

» Οὐδενίᾳ ἀμφιβολίᾳ ὑφίσταται ὅτι τὸ ἐν λόγῳ ἕκτακτον προσω-
 » πικὸν εἶναι ἀσπραίτητον καὶ ἀπολύτως ἀναγκαῖον διὰ τὴν κανονικὴν
 » καὶ εὐρυθμον λειτουργίαν τῶν ὑπηρεσιῶν τῆς Σχολῆς καὶ ὅτι ἀπο-
 » λύτως δεδικοιολογημένη ἢ σχετικὴ δαπάνη.

» Ἔργον ὅμως δικαιοσύνης καὶ συμφέρον τῆς Σχολῆς (πρὸς ἐπαύ-
 » ξησιν καὶ τοῦ ζήλου τῶν οὕτω ἐργαζομένων) ἄς ἐπιτραπῆ νὰ φρονου-
 » μεν ὅτι θὰ ἦτο ἡ μέριμνα, ὅπως διὰ συμπληρώσεως τῶν οἰκείων δια-
 » τάξεων τοῦ ἰσχύοντος Ὄργανισμοῦ ἐπέλθῃ μόνιμος τακτοποίησις τοῦ
 » περιωρισμένου ἄλλωστε ἀριθμοῦ ἐκτάκτου προσωπικοῦ (κατὰ γενικὴν
 » ὁμολογίαν ἀόκνης καὶ μετὰ προθυμίας μέχρι σήμερον ἐκτελοῦντος
 » τὰ καθήκοντά του), συνέπειᾳ τῆς ὁποίας θὰ ἦτο ἐπίσης καὶ ἡ τυπικὴ
 » διαχειριστικὴ τακτοποίησις τοῦ τρόπου τῆς ἀμοιβῆς του.

» Καθώς και άνωτέρω άνεγράφη εις τά άναλυτικά στοιχεία τών
 » έξόδων διαφόρων οικονομικών χρήσεων περιλαμβάνεται και κονδύλιον
 » υπό τόν τίτλον «ένίσχυσις Ιδρυμάτων τής Σχολής κλπ.». Λεπτομέρειαι
 » περί τοῦ αξιολόγου τών προσφερομένων υπηρεσιών, τής συμβολής εις
 » τήν λειτουργίαν και πρόοδον τής Σχολής και τοῦ έν γένει έργου τών
 » έν λόγω Ιδρυμάτων, προκύπτουσαι και έκ τοῦ ένεργηθέντος έλέγχου
 » επί τών καθ' έκαστα οικονομικών χρήσεων αὐτῶν (άπό τής Ιδρύσεως
 » των), παρατίθενται κατωτέρω.

» Ο ειρημένος έλεγχος διεξήχθη ως συνέχεια τοῦ προηγουμένου,
 » δεδομένου ότι τά έν λόγω Ιδρύματα είναι άπόλυτα έξαρτήματα τής
 » Σχολής, λειτουργοῦσιν υπό τήν άμεσον έποπτείαν της και προσφέρου-
 » σι τās υπηρεσίας των διά λογαριασμόν αὐτῆς, άπλως δέ διά λόγους
 » εὔρυθμίας και τάξεως έγένητο ο χωρισμός τών διαχειρίσεων τών δύο
 » κυριωτέρων έξ αὐτῶν, δι' ας προβλέπονται και πράγματοποιοῦνται
 » έσοδα και δαπάναι.

» *Έκ τοῦ έλέγχου τούτου προέκυψαν τά ακόλουθα :

» Παρά τή Σχολή λειτουργοῦσιν άπό έτών αι ως κατωτέρω βοη-
 » θητικάι υπηρεσίαι, Ιδρυθεΐσαι παρ' αὐτῆς ως άπαραίτητοι, συμπληροῦ-
 » σαι τό όλον έργον αὐτῆς και συμβάλλουσαι τά μέγιστα εις τήν έν γέ-
 » νει εὔρυθμον λειτουργίαν της, τήν διαφώτισιν τής σπουδαζούσης νεο-
 » λαιας και τήν διαφήμισιν τής έν τή Σχολή συντελουμένης έργασίας και
 » τών προόδων αὐτῆς εις τό μορφωτικόν έν γένει πεδίον τοῦ κύκλου τών
 » σπουδῶν αὐτῆς. Τά Ιδρύματα ταῦτα λειτουργοῦντα υπό τήν άμεσον
 » έποπτείαν τής Σχολής είναι τά έξης :

Α'. Κέντρον Στατιστικῆς Έκπαιδεύσεως.

Β'. Τμήμα Έκδόσεων.

Γ'. Γραφεΐον Βιομηχανικῶν και Έμπορικῶν Έρευνῶν.

» Διά τήν εύκολωτέραν παρακολούθησιν τής οικονομικῆς καταστά-
 » σεως τών Ιδρυμάτων τούτων έκρίθη σκόπιμον, όπως έκαστον αὐτῶν
 » έχη Ιδίαν χρηματικην διαχείρισιν κεχωρισμένην άπό τήν γενικην
 » τοιαύτην τής Σχολής, έξαιρέσει τοῦ Γραφεΐου Βιομηχανικῶν και
 » Έμπορικῶν Έρευνῶν, τοῦ όποίου ή ὅλη έργασία διεξάγεται σχεδόν
 » άνευ δαπάνης.

» Ο διενεργηθείς έλεγχος επί τών οικονομικών διαχειρίσεων τών
 » ειρημένων Ιδρυμάτων, άπό τοῦ έτους τοῦ οικονομικοῦ διαχωρισμοῦ
 » αὐτῶν άπό τής Σχολής μέχρι τής χρήσεως τοῦ οικονομικοῦ έτους
 » 1954—55, απέδειξε τά κατωτέρω άποτελέσματα.

Α) Κέντρον Στατιστικῆς Έκπαιδεύσεως

(Θεωρηθέν άπαραίτητον συμπλήρωμα
 τοῦ κύκλου τών Σπουδῶν τής Σχολής)

» Τοῦτο ήρχισε λειτουργοῦν παρά τή Σχολή έλευθέρως άπό τοῦ
 » άκαδημαϊκοῦ έτους 1952—53, άναγνωρισθέν έν τέλει και νομικῶς διά
 » τοῦ άπό 3.9 1955 Β. Δ)τος (Φ.Ε.Κ. άρ. 251—Τ.Α' τής 12.9.1955).

» Έχει Ιδίαν χρηματικὴν διαχείρισιν, καὶ μέχρι τοῦ οικονομικοῦ ἔτους 1954—55 παρουσιάζει αὐτάρκειαν, λόγω συρροῆς πρὸς μετεκπαιδευσιν ἀρκετοῦ ἀριθμοῦ Δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ τοιοῦτων τῶν διαφόρων Ὁργανισμῶν.

» Τὰ ἔσοδα τοῦ ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐποπτεῖαν τῆς Α.Σ.Β.Σ. Ἰδρύματος προέρχονται ἐκ τῶν ἐγγραφῶν καὶ διδάκτρων τῶν μετεκπαιδευομένων σπουδαστῶν (ὑπαλλήλων κλπ.) καὶ ἐκ δικαιωμάτων ἐπὶ τῶν ἐκδομένων οἰκείων τίτλων σπουδῶν.

» Ἐκ τοῦ γενομένου ἐλέγχου τῶν στοιχείων τῆς διαχειρίσεως κατὰ οικονομικὰ ἔτη προέκυψαν τὰ κάτωθι :

» Ὡς ἐκ τῶν ἀνωτέρω στοιχείων ἐμφαίνεται, ὅτι τὸ Κέντρον Στατιστικῆς Ἐκπαιδεύσεως κατῴρθωσε ν' ἀνταποκριθῆ εἰς τὸν προορισμὸν τοῦ δι' ἀντιμετωπίσεως τῶν ἀπαιτηθέντων ἐξόδων τῆς λειτουργίας του ἐκ τῶν ἰδίων του σχεδὸν ἐσόδων ἄνευ ἐπιβαρύνσεως τῆς Σχολῆς.

» Λειτουργεῖ κανονικώτατα, προσφέρον πολυτιμούς ὑπηρεσίας εἰς τὸ ὅλον ἔργον αὐτῆς καὶ τὴν σπουδάζουσαν νεολαίαν.

Β'. Τμῆμα Ἐκδόσεων

» Κατὰ τὸ ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1947—48 ἐπετεύχθη τὸ πρῶτον ὑπὸ τῆς Σχολῆς ἡ ἔκδοσις ἐπιστημονικῆς ἐπετηρίδος. Ἡ ἀξιόλογος αὕτη ἔκδοσις οὐχὶ μόνον ἐκάλυψε πλήρως τὰ γενόμενα πρὸς τοῦτο ἔσοδα, ἀλλ' ἠῤῥησε τὸ κύρος τῆς Σχολῆς, συγχρόνως δὲ ἐγένετο καὶ μέγιστος διαφημιστικὸς παράγων αὐτῆς ὡς ἀνωτέρου ἐκπαιδευτικοῦ Ἰδρύματος. Ἡ ἐπιτυχία τῆς πρώτης ταύτης ἐκδόσεως ἐπηῤῥησε τὸν ζῆλον τῶν ἐπὶ τούτῳ συνεργατῶν καὶ τῶν διοικούντων τὴν Σχολὴν καὶ ὤθησε πρὸς συνέχισιν τῶν ἐκδόσεων καὶ ἐτέρων τευχῶν κατὰ τὰ ἐπόμενα ἔτη, μέχρι οὗ κατὰ τὸ ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1950—51 ἐδημιουργήθη παρὰ τῆς Σχολῆς τὸ Ἐκδοτικὸν Τμῆμα, μὲ ἰδίαν ἐπίσης χρηματικὴν διαχείρισιν. Τὸ Τμῆμα τοῦτο ἀντὶ τῆς ἐπετηρίδος ἐκδίδει σήμερον τὸ περιοδικὸν «Σπουδαί» ἀποτελοῦν καθαρῶς ἐπιστημονικὸν ἔργον καὶ ὄργανον τῆς Σχολῆς, εἰς ὃ δημοσιεύονται αἱ διαλέξεις καὶ ἄλλαι ἐπιστημονικαὶ ἐργασίαι Καθηγητῶν καὶ ἄλλων ἐπιστημόνων.

» Ἐν τέλει, ὡς καὶ ἐκ τῶν ἀνωτέρω συνάγεται, ἡ Σχολὴ διὰ τῶν ἐκδόσεων τῆς καὶ κυρίως διὰ τῶν δύο περιοδικῶν ὀργάνων αὐτῆς «Σπουδαί» καὶ «Νέα τῆς Α.Σ.Β.Σ.» συμβάλλει σημαντικῶς εἰς τὴν πνευματικὴν κίνησιν τοῦ τόπου ἰδίως ἀπὸ οικονομικοκοινωνικῆς πλευρᾶς.

» *Ὀλόκληρος ἡ σοβαρωτάτη αὕτη προσπάθεια τῶν ἐκδόσεων ἐγένετο μέχρι τοῦδε ἄνευ οὐδεμιᾶς οικονομικῆς ἐπιβαρύνσεως τῆς Σχολῆς. Εἰς τοῦτο συνέτειναν μεγάλως αἱ ἄνευ ἀμοιβῆς τινος προσφερθεῖσαι ὑπηρεσίαι τῶν συνεργατῶν (Καθηγητῶν καὶ λοιπῶν Ἐπιστημόνων) καὶ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Σχολῆς, ἀναλαμβάνοντες ὅλον σχεδὸν τὸ βάρος τῆς διευθύνσεως καὶ τοῦ συντονισμοῦ τοῦ ἐν λόγῳ ἔργου τῶν ἐκδόσεων, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐπίσης ἰδιαιτέρας ἀμοιβῆς.*

Γραφείον Βιομηχανικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐρευνῶν

(Ἴδρυθὲν συμφώνως τῷ ἀρθρῷ 7 τοῦ Ὄργανισμοῦ τῆς Σχολῆς, Β.Δ)μα
15.4.1948 Φ.Ε.Κ. 105 Τ Α' τῆς 26.4.48)

»Διὰ τὸ γραφεῖον Β. καὶ Ε. Ἐρευνῶν δὲν ὑφίσταται ἰδιαιτέρα οἰκονομικὴ διαχειρίσις· τοῦτο, καθ' ὅσον *ἡ ὅλη ἐργασία τῆς ὑπηρεσίας ταύτης ἐκτελεῖται σχεδὸν ἄνευ δαπάνης· τόσον ὁ Προϋστάμενος τοῦ Γραφείου, ὅσον καὶ οἱ συνεργάται Καθηγηταὶ καὶ τρίτοι προσφέρουσι τὰς ὑπηρεσίας των δωρεάν.*

»Σημειωτέον ὅτι παρὰ τῷ Γραφείῳ τούτῳ λειτουργοῦσι δύο ση-
μαντικαὶ Ἐπιτροπαί, τούτέστιν ἡ τῆς Τουριστικῆς Βιομηχανίας καὶ ἡ
τοῦ Ἑλληνικοῦ Λογικοῦ Σχεδίου. Ἐπίσης τὸ Γραφεῖον Β)κῶν καὶ Ἐμ)κῶν
Ἐρευνῶν ἐπεξεργάζεται ὅλας τὰς μελέτας τῶν σπουδαστῶν, ἐπι-
μελεῖται τῆς ἐκδόσεως ἐιδικῶν ὀργανωτικῶν καὶ λογιστικῶν μονογρα-
φικῶν καὶ ἐκτελεῖ πᾶσαν ἄλλην ἐργασίαν ὑπὸ τοῦ Ὄργανισμοῦ προ-
βλεπομένην. Πάντα δὲ ταῦτα ἄνευ ἀμοιβῆς τινος, ἐξαιρέσει ἐνὸς ἐπι-
μελητοῦ Ὄργανώσεως, ἀμειβομένου ὑπὸ τῆς Σχολῆς, ἐπὶ μηνιαία ἀπο-
ζημιώσει 1.000 δραχμῶν.

»Περαίνοντες πάντα τὰ ἐν τῇ παρούσῃ ἐκθέσει διαλαμβανόμενα,
ἃς ἐπιτραπῆ νὰ ἐκφράσωμεν τὴν ἐντύπωσιν ὅτι *ἡ Ἄνωτ. Σχολὴ Βιομη-
χανικῶν Σπουδῶν (ὡς λειτουργεῖ σήμερον) ἀποτελεῖ ἄριστον ἐπιστημο-
νικὸν Ἴδρυμα ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδεύσεως. Ἡ συντελουμένη ἐν αὐτῇ
ἐξαιρετος ἐπιστημονικὴ ἐργασία περιάγει τὸ Ἴδρυμα εἰς ἀνωτέραν Σχο-
λὴν περιωπῆς, ἐμπεδομένην ὀλοὲν καὶ περισσότερον εἰς τὴν συνείδησιν
τοῦ ἐπιστημονικοῦ κόσμου, ἐπισύρουσαν συγχρόνως καὶ τὴν ἐκτίμησιν
τοῦ βιομηχανικοῦ κόσμου τῆς χώρας. Ἡ μόνη παρατηρούμενη ἔλλειψις
εἶναι ἡ μὴ εἰσέτι ἀπόκτησις ἰδιοκτῆτου καὶ συγχρονισμένου διδαστηρίου
οἰκῆματος, τοῦ ὁποίου ἡ πραγματοποίησις, ἐκτὸς ἄλλων, ἤθελεν ἴσως
συντελέσει καὶ εἰς τὴν βελτίωσιν καὶ αὐτάρκειαν ἔτι τῶν οἰκονομικῶν
τῆς Σχολῆς, ἀφ' ἐνὸς μὲν διὰ τοῦ δυνατοῦ τῆς ἐγγραφῆς καὶ ἐκπαι-
δεύσεως μεγαλυτέρου ἀριθμοῦ σπουδαστῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲ διὰ τῆς ἀ-
παλλαγῆς ἀπὸ τῶν καταβαλλομένων ἐνοικίων, ἅτινα σήμερον ἀνέρχον-
ται εἰς 120.000 δραχμὰς ἐτησίως».*

* * *

Ἡ Σχολὴ χαίρει ἰδιαιτέρως διὰ τὰ πορίσματα τοῦ γενομένου ἐ-
λέγχου τὰ ὁποῖα, πράγματι, συνιστοῦν μίαν ἠθικὴν ἐπιβράβεισιν τοῦ
ἐπιτελεσθέντος τόσον ἐπιπόνου καὶ τόσον εὐρέος ἔργου τῆς Σχολῆς.
Πράγματι πνεῦμα τάξεως, ὀργανώσεως, ἐνημερότητος καὶ λελογισμέ-
νης οἰκονομίας ἐπρυτάνευσαν εἰς τὴν ὅλην διαχειρίσιν τῆς Σχολῆς καὶ
τὸ ὅλον ἔργον ἐπραγματοποιήθη μὲ ἀσήμαντα μέσα καὶ μὲ θυσίας ὀχι-
μικρὰς τοῦ διδάσκοντος προσωπικοῦ. Τὸ πόρισμα τοῦτο ἀποτελεῖ
τὴν καλυτέραν κριτικὴν διὰ τὸν τρόπον καθ' ὃν χωρεῖ εἰς τὸ ἔργον τῆς
ἡ Σχολῆς. Ἀποτελεῖ ὁμῶς καὶ καταπελτικὴν ἀπάντησιν κατὰ παντὸς
ἰσχυρισμοῦ, ὅτι ἡ ἐμφάνισις αὐτῆς ὑπῆρξεν πολυτελής ἢ δαπανηρά.

Διότι δυστυχῶς καὶ ἡ ἀνακρίβεια αὕτη διευτώθη παρὰ γνωστῶν ὑπευθύνων ἀλλὰ κρυπτομένων ἐπιμελῶς συκοφαντῶν. Ὅταν εἶναι εἰς ὅλους ἀντιληπτὸν καὶ τὰ διαχειριστικὰ στοιχεῖα κραυγάζουν καὶ οἱ ἀριθμοὶ εἶναι ἀμείλικτοι ὅτι ἐπετεύχθη τὸ μέγιστον τῆς ἐκπαιδευτικῆς προσπάθειας μετὰ τῶν μέσων, πᾶσα κακόβουλος αἰτίασις πολιτελείας συντρίβεται εἰς τὸν γρανίτην τῆς ἀληθείας, ὅτι ἡ Σχολὴ δὲν ἀποτελεῖ ἀπλῶς οἰκονομικὸν Ὅργανισμὸν κοινῆς ὠφελείας ἀλλὰ ἀνωτέρας πνοῆς πνευματικὴν ἰδεολογικὴν προσπάθειαν Δ. Συμβούλων καὶ Καθηγητῶν φιλοδοξούντων νὰ κοσμήσουν τὸν τόπον μὲ ἕν νέον, ὑγιές, ὑποδειγματικὸν καὶ πρωτοπόρον μορφωτικὸν Ἴδρυμα, τελοῦν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Κοινωνίας, τῶν νέων καὶ τοῦ κράτους.

Ἡ Σχολὴ συνήνησε πολλὰ ἐμπόδια, πλείστας ἀντιδράσεις, πολλὰς κακότητας καὶ ἀπιθάνους ἀνοησίας· εὔρεν ὁμως ἐπίσης κατὰ τὴν ἐπιτέλεσιν τοῦ καθήκοντός της καὶ τὴν ἐμπιστοσύνην καὶ τὴν ἐκτίμησιν, τὴν ἀγάπην καὶ τὴν στοργὴν πολλῶν καὶ εὐτυχῶς, τὸ πλῆθος τῶν τελευταίων καθημερινῶς αὐξάνει.

Ἡ Σχολὴ θεωρεῖ τὴν γενομένην ἔκθεσιν πολῦτιμον ἠθικὴν ἐνίσχυσιν διὰ τὴν συνέχισιν τοῦ ἐθνικοῦ ἔργου της.

Ἡ ἔκθεσις ὀρθῶς τονίζει ὅτι ἡ Σχολὴ ἠδυνήθη νὰ ζήσῃ καὶ νὰ ἀναπτυχθῇ χάρις εἰς τὸ Διδακτικὸν Προσωπικόν, τὸ ὁποῖον ἐπὶ ἔτη δέχεται καὶ λαμβάνει μειωμένας τὰς νομίμους ἀμοιβὰς του καὶ διαθέτει μέρος τῶν ὑπὲρ αὐτοῦ ἐξετάστρων διὰ γενικωτέρας τῆς Σχολῆς ἀνάγκας.

Ἡ ἔκθεσις ἐξαιρεῖ τὴν λαμπρὰν προσπάθειαν τοῦ Γραφείου Ἐρευνῶν, ἄνευ δαπάνης τινός διὰ τὴν Σχολὴν, τὴν ἄνευ ἐπιβαρύνσεως λειτουργίαν τοῦ Κέντρου Στατιστικῆς Ἐκπαιδεύσεως καὶ τοῦ Κέντρου Τουριστικῶν Μελετῶν.

Ἀκόμη ἡ ἔκθεσις σημειώνει τὴν γενικωτέραν ἐπιστημονικὴν καὶ μορφωτικὴν ἐργασίαν τῆς Σχολῆς, μὲ τὰ περιοδικὰ της καὶ τὰς λοιπὰς ἐκδόσεις της. Τοῦτο ἀποτελεῖ τὴν καλυτέραν ὑπηρεσιακὴν δικαίωσιν τοῦ προγράμματος ἐπαφῆς τῆς Σχολῆς μὲ τὸ εὐρύτερον κοινόν, ὡς καὶ κατατοπισμοῦ τῶν σπουδαστῶν της ἐπὶ γενικωτέρων θεμάτων, διὰ δημοσιευμάτων καὶ διαλέξεων, ὧν ἡ ἀπήχησις εἰς τὸ σύνολον τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐπιστημονικοῦ καὶ παραγωγικοῦ κόσμου ὑπῆρξε τόσον ἐνθουσιώδης.

Τελικῶς, ἐκ τῶν ἀριθμῶν τῆς ἐκθέσεως ἀποδεικνύεται ὅτι ἡ Σχολὴ αὕτη, μὲ τὴν εὐρυτάτην ἐκπαιδευτικὴν δρᾶσιν καὶ τὴν τόσον ζωντανὴν προβολήν, ἐπιβαρύνει οἰκονομικῶς τοὺς σπουδαστὰς της ὀλιγώτερον ἀπὸ πᾶν ἄλλο Ἴδρυμα ἀνωτάτης ἐκπαιδεύσεως εἰς τὴν Χώραν μας χάρις εἰς τὴν ἀνωτέραν ἀντίληψιν τῆς ἐννοίας «καθῆκον» τοῦ Διδακτικοῦ Προσωπικοῦ της καὶ τὴν ὑπὸ τοῦ Διοικ. Συμβουλίου φωτεινὴν καθοδήγησιν τῆς λειτουργίας της.

Γ'. Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΕΝ ΤΗ ΣΧΟΛΗ

ΟΙ ΔΙΔΑΞΑΝΤΕΣ

(Τακτικοί — 'Επίκουροι — 'Εντολαί Διδασκαλίας)

- 'Ονοματεπώνυμον—Διεύθυνσις—Τηλέφωνα—Μαθήματα—'Ετος σπουδῶν
- 'Αγαλλόπουλος Χρήστος*, Πιπίνου 10, 'Αθήναι—Τηλ. 814.713
Κοινωνική Πολιτική καὶ 'Εργατικὸν Δίκαιον (Γ).
- 'Αγαπηίδης Σωτήριος*, Ραβινὲ 6, 'Αθήναι—Τηλ. 72.876
Πολιτικὴ Οἰκονομία (Α).
- Γεδεῶν Σοφία*, Κ. Σταυροπούλου 3Α, 'Αθήναι—Τηλ. 873.389
Ψυχοτεχνικὴ (Γ).
- Γεωργαντόπουλος 'Ελευθέριος*, Σαχτούρη 103, Πειραιεὺς—Τηλ. 40.384
Θαλάσσιαι Μεταφοραὶ (Β).
- Γεωργιάδης Μάριος*, Σίνα 10, 'Αθήναι—Τηλ. 21.580
'Αποτιμητικὴ (Β).
- Γιαννόπουλος Γιάννης*, 28ης 'Οκτωβρίου 11, Ν. Ψυχικόν—Τηλ. 672.451
Βιομηχανικὴ Τεχνολογία ('Ηλεκτροτεχνία (Β).
- Δελούκας Νικόλαος*, Κανάρη 27, Κηφισιά—Τηλ. 018.173
'Εμπορικὸν καὶ Βιομηχανικὸν Δίκαιον (Β).
- Δερυιλῆς Παναγιώτης*, Λουκιανοῦ 28, 'Αθήναι—Τηλ. 72.659
Δημοσίαι Οἰκονομία (Β).
- Δημητρακάκης Δημήτριος*, Ζωοδόχου Πηγῆς 57, 'Αθήναι—Τηλ. 610.465
'Ιδιωτικὸν Δίκαιον (Α).
- Θεοδώρου Νικόλαος*, Ι. Δροσσοπούλου 113, 'Αθήναι—Τηλ. 875.215
Φυσικὴ (Α).
- Καλλιαβᾶς 'Αριστομένης*, Πεντέλης - Μαβίλη 1, Ψυχικόν—Τηλ. 673.786
Γεωγραφία (Α).
- Καμβυσίδης Δημήτριος*, Τενέδου 28, 'Αθήναι—Τηλ. 872.314
Λογιστικαὶ 'Ασκήσεις (Α—Γ).
- Κανελλόπουλος Χρήστος*, Λέρου 9, 'Αθήναι—Τηλ. 876—633
Μεταφοραὶ (Β).
- Καραβᾶς Χρήστος*, 'Αριστοτέλους 96, 'Αθήναι—Τηλ. 810.293
Γαλλικά (Α καὶ Β).
- Κατσιᾶς Γεώργιος*, 'Αγκύλης 43, 'Αθήναι—Τηλ. 91.342
Σωματικὴ Ἀγωγή.

- Κόλιας Δημήτριος*, 'Αγ. Λαύρας 105, 'Αθήναι—Τηλ. 881.900
'Ιδιωτική Οικονομική (B).
- Κουβέλης Πέτρος*, Μεσογειών 137, 'Αθήναι—Τηλ. 663 648
Βιομηχανική καί 'Ενεργειακή Πολιτική (Γ).
- Κουβόπουλος Χρήστος*, 'Ιεροσολύμων 14, 'Αθήναι· Γκιζελή—Τηλ. 811.303
Λογιστικά 'Ασκήσεις (Α—B—Γ).
- Κουτσογιάννης 'Ιωάννης*, 'Υψηλάντου 5, 'Αθήναι—Τηλ. 70.107
'Ασφαλιστικά (B).
- Κυρκελίτσης 'Ανδρέας*, 'Εθνικής Στέγης 16, Νέα Σμύρνη—Τηλ. 96.732
'Εμπορική Πολιτική (Γ).
- Λέτσας Φρίξος*, Σίνα 23, 'Αθήναι—Τηλ. 615.894
'Οργάνωσις 'Εργοστασίων (Γ).
- Μαργαρίτης 'Ευστάθιος*, Σκύρου 55, 'Αθήναι—Τηλ. 815.383
Οικονομικά Μαθηματικά (Α) καί Στατιστική (B).
- Μελετής 'Εμμανουήλ*, Αιόλου 76, 'Αθήναι—Τηλ. 20.906
Στενογραφία (Α).
- Μούτριχας Θεμιστοκλής*, 'Ανδρομέδας 23, Παγκράτι—Τηλ. 30.073
'Ασκήσεις Τεχνικής Συναλλαγών (Α).
- Μπανταλούκας Κλαύδιος*, Κεφαλληνίας 33α, 'Αθήναι—Τηλ. 815.305
'Οργάνωσις.
- Ευνόπουλος Γεώργιος*, Νάξου 131, 'Αθήναι—Τηλ. 880.275
Μεταλλευτικόν Δίκαιον (Γ).
- Παπαδημητρίου Δημήτριος*, 'Εδουάρδου Λω 5α, 'Αθήναι—Τηλ. 23.792
'Εφαρμογαί Βιομηχανικής Λογιστικής (Γ).
- Παπαϊωάννου Στράτος*, Μαυρομιχάλη 71, 'Αθήναι—Τηλ. 610.190
Τεχνική τοῦ 'Εμπορίου (Α) καί Λογιστική (Α καί Β).
- Παπακώστας Γεώργιος*, Φυλῆς 134, 'Αθήναι—Τηλ. 871.709
Βιομηχανική 'Υγιεινή (Γ).
- Παυλίδης Γεώργιος*, Σκιάθου 63, 'Αθήναι—Τηλ. 881.961
'Αγγλικά (Α καί Β).
- Πέριδικας Παναγιώτης*, 'Ομήρου 24, 'Αθήναι—Τηλ. 24.289.
'Εμπορικόν Δίκαιον (Γ).
- Σημαντήρας Κωνσταντῖνος*, Πατρ. 'Ιωακείμ 57, 'Αθήναι—Τηλ. 72.379
'Ιδιωτικόν Δίκαιον (Γ).
- Σταυρόπουλος Σταῦρος*, Πινδάρου 13, Πειραιεύς—Τηλ. 40.345
Βιομηχανική Τεχνολογία (Μηχανολογία) (B).
- Συνοδινός 'Ελευθέριος*, 'Αγίου Μελετίου, 'Αθήναι 104—Τηλ. 871.254
Χημεία (Α) καί 'Εμπορευματολογία (B καί Γ).

Φράγκος 'Ιωάννης, 'Αγγέλου Γέροντα 11, 'Αθήναι—Τηλ. 34.185
Τελωνειακή καὶ Δασμολογική Νομοθεσία καὶ Πολιτική (Γ).

Χαλιμίοπουλος Γεώργιος, Χατζηχηρήστου 9, Μακρυγιάννη—Τηλ. 91.578
Πολιτική Οικονομία (Β καὶ Γ).

Χρυσόχοῦ 'Ιωάννης, Κ. Λομβάρδου 100, 'Αθήναι—Τηλ. 27.345
'Οργάνωσις 'Επιχειρήσεων (Α—Γ) καὶ 'Ελεγκτική (Γ).

'Εκ τῶν ἀνωτέρω, 19 εἶναι τακτικοὶ Καθηγηταί, κατέχοντες ἔδρας προβλεπομένας ὑπὸ τοῦ 'Οργανισμοῦ, ἐκλεγέντες κατὰ τὴν ὑπ' αὐτοῦ ὀριζομένην διαδικασίαν, καὶ 8 ἐπίκουροι Καθηγηταί. Οἱ ὑπόλοιποι εἶχον λάβει, λόγῳ εἰδικότητος, κατὰ τὸ λήξαν 'Ακαδημαϊκὸν ἔτος, ἐντολὴν διδασκαλίας ὠρισμένων μαθημάτων, ἐντὸς τοῦ πλαισίου τοῦ 'Αναλυτικοῦ Προγράμματος.

'Η συγκρότησις τοῦ Διδακτικοῦ Προσωπικοῦ ἐστηρίχθη εἰς ὠρισμένας βασικὰς ἀρχάς, τὰς ὁποίας χρέος ἔχομεν ἐνταῦθα νὰ ἐξάρωμεν :

α) Τῆς εἰδικότητος ἐκάστου Καθηγητοῦ, ὥστε ἡ διδασκαλία νὰ μὴ χάνεται εἰς κενολόγους γενικότητας καὶ ἀφηρημένας ἐννοίας, ἔξω τῆς ἰδιότητος τῆς Σχολῆς ὡς ἀνωτάτου 'Ιδρύματος τῆς ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδεύσεως.

β) Τῆς χρησιμοποιοῦσεως προσωπικοῦ ὄχι μόνον ἔχοντος τὰ τυπικὰ 'Ακαδημαϊκὰ προσόντα καὶ ἀρίστην ἐπιστημονικὴν κατάρτισιν ἀλλὰ καὶ ζῶντος τὴν οἰκονομικὴν πράξιν, συνδυάζοντος δηλαδὴ, τὴν θεωρίαν μετὰ τῆς πράξεως.

γ) Τῆς ἀναθέσεως τῆς ἐντολῆς διδασκαλίας εἰς νέους δυναμένους νὰ ἐξελιχθοῦν ἐπιστημονικῶς, ὥστε ἡ Σχολὴ νὰ ἀποβῇ ἀληθὲς ἐπιστημονικὸν φυτώριον. Διὰ τοῦ τρόπου τούτου ἡ Σχολὴ καλύπτει τὸ κενὸν τοῦ 'Οργανισμοῦ τῆς, ὃ ὁποῖος δὲν προβλέπει τὴν ὀνομασίαν 'Υφηγητῶν.

Κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ 'Οργανισμοῦ ὀριζόμενα, τὸ Διδάσκον Προσωπικὸν ἀμειβεται ἀναλόγως τῶν πραγματοποιουμένων ὥρῶν διδασκαλίας καὶ ὄχι διὰ μηνιαίων τακτικῶν ἀποδοχῶν, ὡς εἶθισται εἰς τὴν 'Ανωτάτην 'Εκπαιδευσιν. 'Η μέθοδος αὕτη ἐπιτρέπει εἰς τὴν Σχολὴν τὴν πραγματοποιήσασθαι τῆς μεγίστης δυνατῆς οἰκονομίας εἰς δαπάνας ἀμοιβῶν διδακτικοῦ προσωπικοῦ καὶ τὴν μεγίστην δυνατὴν ἀπασχόλησιν τοῦ Διδάσκοντος Προσωπικοῦ, μὴ ἀμειβομένου παρὰ μόνον εἰς περίπτωσιν διδασκαλίας.

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον, ἔχον ὑπ' ὄψιν τοῦ τὸ συγκινητικὸν πράγματι ἔργον τοῦ Διδακτικοῦ Προσωπικοῦ καὶ τὴν ἐπιδειχθεῖσαν ἐκ μέρους τοῦ ἀνωτερότητα, τὴν ἐπιστημονικὴν τοῦ ἐπίδοσιν, τὸν ζῆλον καὶ τὴν αὐτοθυσίαν, τὴν ὄντως συστηματικὴν του καὶ συντονισμένην παιδαγωγικὴν προσπάθειαν, ἐξέφρασε τὴν πλήρη εὐαρέσκεϊάν του καὶ τὴν βαθυτάτην του ἐκτίμησιν. Τὸ Δ. Συμβούλιον θεωρεῖ ὅτι ἡ καταβληθεῖσα προσπάθεια ἀποτελεῖ ἐν ἀπὸ τὰ πλέον παρήγορα σημεῖα τοῦ δημοσίου ἐν γένει βίου ἐν 'Ελλάδι.

συνεδριάσεις των αρμοδίων καθηγητών των οικονομικών μαθημάτων' υπό την προεδρίαν του Διευθυντού της Σχολής, εν τῷ πλαισίῳ πάντοτε της 'Ακαδημαϊκῆς ἐλευθερίας.

ε) **'Ιδιωτικὴ Οἰκονομία.** Ἡ μὲν Γενικὴ Ἰδιωτικὴ Οἰκονομικὴ ἐδιδάχθη παρὰ τοῦ τακτικοῦ Καθηγητοῦ κ. Δ. Κόλια, διὰ δὲ τὰ ζητήματα τῆς ἀποτιμητικῆς τῆς περιουσίας ἔλαβεν ἐντολὴν διδασκαλίας ὁ κ. Μ. Γεωργιάδης.

Ἐν τῇ ἡμετέρᾳ Σχολῇ ἡ Ἰδιωτικὴ, ὅπως καὶ ἡ Δημοσίᾳ Οἰκονομικὴ, διδάσκεται εἰς τὸ Β' ἔτος, διότι ἡ διδασκαλία τῆς προϋποθέτει τὴν διδασκαλίαν τῆς Πολιτικῆς Οἰκονομίας καὶ τῶν γενικῶν ἀρχῶν τῆς Λογιστικῆς. Ἀντίθετος ἀποψις θὰ ἦτο ἐμφανῶς ἀντιπαιδαγωγικὴ. Τὴν ἀποψιν ταύτην ἀπεδέχθη ἤδη καὶ ἡ Α.Σ.Ο.Ε.Ε εἰς τὸ νέον ὄρολόγιον πρόγραμμά της.

Δέον νὰ σημειωθῇ ὅτι θέματά τινα, ἀλλοῦ διδασκόμενα κακῶς ἐν τῷ μαθήματι τῆς Ἰδιωτικῆς Οἰκονομίας, περιλαμβάνονται ὀρθῶς παρ' ἡμῶν κυρίως εἰς τὰ μαθήματα τῆς Ὁργανώσεως καὶ Διοικήσεως τῶν Ἐπιχειρήσεων καὶ Ἐργοστασίων ὡς καὶ τῆς Κοινωνικῆς Πολιτικῆς. Οὕτως ἐξηγεῖται καὶ ἡ διαφορά τῶν 2 ἐπὶ πλέον ὥρων τῶν διατεθειμένων εἰς τὴν ΑΣΟ & ΕΕ διὰ τὴν διδασκαλίαν τῆς Ἰδιωτικῆς Οἰκονομικῆς.

Πολλὰ μαθήματα θεωρούμενα ἄλλοτε ὡς ἀνήκοντα εἰς τὰ πλάσια τῶν ἐπιχειρήσεων, ὀρθῶς σήμερον θεωροῦνται ὡς γενικώτερα ζητήματα τῶν ἐν γένει κοινωνικῶν μονάδων (Κράτους, Ὁργανισμῶν, κερδοσκοπικῶν ἐπιχειρήσεων), π.χ. τὸ θέμα τῆς χρηματοδοτήσεως τῶν ἐπιχειρήσεων ἦτο ἄλλοτε καθαρῶς ἰδιωτικονομικὸν ζήτημα, ἐνῶ σήμερον εἶναι ἐν ἀπὸ τὰ βασικὰ προβλήματα τῆς Οἰκονομικῆς Πολιτικῆς.

Δέον νὰ τονισθῇ ἰδιαιτέρως ὅτι εἰς τὴν Σχολὴν μας διδάσκονται ἐπίσης ὑπὸ τὸν τίτλον «Τεχνικὴ τοῦ οἰκονομικοῦ βίου» (ᾧραι 5) τὰ σχετικὰ μὲ τὴν πρακτικὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τοῦ Ἐμπορίου, τῶν Τραπεζῶν, τῶν Ἀσφαλειῶν καὶ τῶν Μεταφορῶν. Ἡ Σχολὴ προσπαθεῖ διὰ τοῦ τρόπου τούτου νὰ συνδυάσῃ κατὰ τὸν καλύτερον τρόπον τὴν θεωρητικὴν μόρφωσιν καὶ τὴν πρακτικὴν κατάρτισιν τῶν σπουδαστῶν. Σημειωτέον ὅτι εἰς ἀπάσας τὰς ἀνωτάτας σχολὰς ἐμπορικῆς μορφώσεως ἔχει προστεθῆ τὸ μάθημα τοῦτο καὶ ἔχει καταταχθῆ ὑπὸ τὸν τίτλον: «Technique des Affaires» ὡς κύριον τμῆμα τοῦ σχετικοῦ προγράμματος.

Οὕτω πως κατὰ τὸ λήξαν ἔτος ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν ΑΣΟ καὶ ΕΕ ἐδιδάχθησαν τὰ κάτωθι οἰκονομικῆς φύσεως μαθήματα:

	ΑΣΒΣ	ΑΣΟ καὶ ΕΕ
Πολιτικὴ Οἰκονομία	5	5
Οἰκονομικὴ Ἱστορία	1	5
Δημοσίᾳ Οἰκονομία	5	5
Ἰδιωτικὴ Οἰκονομία	3	5
Τεχνικὴ Οἰκονομικοῦ βίου	5	—
Ὁργάνωσις	6	—
Οἰκονομικὴ Γεωγραφία	2	5
Στατιστικὴ	3	—

β) Τά Νομικά Μαθήματα

Τά Νομικά Μαθήματα έδιδάχθησαν υπό τών Καθηγητών κ.κ. Ν. Δελοούκα, Δ. Δημητρακάκη, Γ. Ξυνοπούλου, Π. Πέρδικα και Κ. Σημαντήρα έντός τών προγραμματικών κατευθύνσεων του «Όδηγού Σπουδών».

Δημόσιαι τινές Ύπηρεσίαι διετύπωσαν την άποψιν ότι δέν παρέχει άρτίαν νομικήν μόρφωσιν ή Σχολή μας, έξ οδ και αι άντιρρήσεις των επί της καταλήψεως υπό τών πτυχιούχων της ώρισμένων δημοσίων θέσεων. Η Σχολή μας δέν είναι Νομική Σχολή, ούδέ προπαρασκευάζει σπουδαστάς διά την Νομικήν Σχολήν, ώς συμβαίνει με τινάς άλλας Σχολάς, τών όποιών οι πτυχιούχοι δύνανται νά έγγραφου έν εις τό Γ' έτος της Νομικής Σχολής. Η Σχολή μας είναι άνεξάρτητος, αυτότελής και άρτίος έκπαιδευτικός όργανισμός, ειδικούς σκοπούς έπιδιώκων, διό και πάντοτε άπέρριψε πάσαν πρότασιν όπως έπιδιωχθῆ νά δύνανται οι πτυχιούχοι της νά έγγραφονται εις την Νομικήν Σχολήν, τοίθ' όπερ άλλως τε έπ' ούδενί λόγω θα έδέχετο και ή Νομική Σχολή, άνευ της συμφώνου γνώμης της όποιας δέν θα έπρεπε νά θεσπίζονται τοιαύται διατάξεις.

Η Σχολή μας όπερφηανεύεται, διότι—μέ βάσιν τόν έκπαιδευτικόν της σκοπόν—παρέχει μίαν έπαρκή ένημέρωσιν εις τούς σπουδαστάς της περί τών κανόνων ύφ' ούς είναι ώργανωμένη ή Πολιτεία και ύφ' ούς λειτουργεί ή κοινωνική και οικονομική ζωή.

Πρός πλήρη κατανόησιν τούτου όπενθυμίζομεν τας διαφοράς της Σχολής μας προς την παρομοίαν προς αύτην Α.Σ.Ο και Ε.Ε. Ούτως ή Σχολή μας έχει :

1	έδραν Δημοσίου Δικαίου	μέ 2	ώρας διδασκαλίας
1	> 'Ιδιωτικοῦ >	μέ 5	> >
1	> 'Εμπορικοῦ >	μέ 5	> >

ένω ή Α.Σ.Ο. και Ε.Ε. έχει :

3	έδρας Δημοσίου Δικαίου	μέ 15	> >
2	> 'Ιδιωτικοῦ >	μέ 10	> >
1	> 'Εμπορικοῦ >	μέ 5	> >

Η Σχολή μας επί πλέον έχει μίαν έδραν Κοινωνικής Πολιτικής και 'Εργατικοῦ Δικαίου, άλλα δέον νά τοισθῆ ότι ή διδασκαλία του μαθήματος τούτου ύπάγεται όχι εις τόν κύκλον τών Νομικών Μαθημάτων άλλ' εις τόν κύκλον τών Μαθημάτων του 'Ανθρωπίνου παράγοντος, κατά την σύγχρονόν άντίληψιν επί τών προβλημάτων τούτων.

Έκ τών άνωτέρω φαίνεται σαφώς ότι ή νομική μόρφωσις έν τῇ Σχολῇ μας κατά τό 'Ακαδημαϊκόν έτος 1955)56 ύπήρξε, συγκριτικώς προς την υπό της Α.Σ.Ο. και Ε.Ε. παρεχομένην, περιωρισμένη, έντός τών πλαισίων πάντως μιās άρτίας ένημερώσεως τών σπουδαστών. 'Επί πλέον τυχόν ωραι—πλήν μιās ή όποία είναι άπαραίτητος διά τό Δημόσιον Δίκαιον—θα άπετέλουν άναντιρρήτως άσκοπον φόρτον και πάντως ή διδασκαλία κατ' άνάγκην θα έξήρχετο τών όρίων του σκο-

Ζ'. ΕΠΙΤΟΠΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Συμφώνως πρὸς τὸν Κανονισμόν καὶ λόγῳ τῆς φύσεως τῆς Σχολῆς, καθ' ἕκαστον Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος ὀργανοῦνται, τῇ μερίμνῃ τοῦ Γραφείου Βιομηχανικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐρευνῶν, ἐπιτόπια μαθήματα τῶν σπουδαστῶν τοῦ τρίτου ἔτους εἰς 20 περίπου κατ' ἔτος τόπους ἐργασίας διαφόρων ἐν λειτουργίᾳ Ἑλληνικῶν Γραφείων, Ὄργανισμῶν καὶ Ἐπιχειρήσεων, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῶν ἀρμοδίων Καθηγητῶν, μετὰ συμμετοχῆς ἐτέρων Καθηγητῶν τῆς Σχολῆς καὶ συνεργασίας τῶν ἐιδικῶν τῆς πράξεως καὶ τῶν διευθυνόντων τὰς ὡς ἄνω οικονομικὰς μονάδας.

Κατὰ τὰς ἐπισκέψεις ταύτας ἐπιδεικνύεται εἰς τοὺς σπουδαστὰς ἡ τεχνικὴ, ἡ διοικητικὴ καὶ οἰκονομικὴ ὀργάνωσις καὶ ἡ λειτουργία τῶν οἰκονομικῶν μονάδων καὶ ἀκολουθῶς διεξάγεται συζήτησις, γίνεται ἀνταλλαγὴ ἐντυπώσεων καὶ παρατηρήσεων καὶ ἐπακολουθεῖ τελικῶς κριτικὴ. Τὰ μαθήματα αὐτὰ γίνονται τὴν πρῶιαν καὶ ἔχουν κύριον σκοπὸν νὰ φέρουν εἰς ἐπαφὴν τοὺς σπουδαστὰς μὲ τὴν οἰκονομικὴν ζωὴν, τὴν ἀκαδημαϊκὴν διδασκαλίαν μὲ τὴν πρᾶξιν.

Πράγματι, ἡ παρακολούθησις τῶν ἐπιτοπίων τούτων μαθημάτων τοῦ Γ' ἔτους εἶναι ὑποχρεωτικὴ. Ἡ Σχολὴ ἀποδίδει ἰδιαιτέραν σημασίαν εἰς τὰ μαθήματα ταῦτα.

Ἡ παρακολούθησις τῶν μαθημάτων ἐν γένει δὲν εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ τοὺς σπουδαστὰς.

Ἀλλὰ νομίζομεν ὅτι δὲν εἶναι ἀπλῶς χρήσιμος, ἀλλ' εἶναι ἀναγκαία. Εἰς τὴν Σχολὴν δὲν διδάσκονται θεωρητικῶς μόνον τὰ ζητήματα, ἀλλ' ἐξετάζονται, ὅπως ταῦτα εἰς τὴν οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν ζωὴν ἐμφανίζονται. Εἶναι διδασκαλία ζωντανή, διδασκαλία πραγματικῶν προβλημάτων. Δι' αὐτὸ οἱ σπουδασταὶ ἔχουν ἀνάγκην καὶ συμφέρον νὰ παρακολουθοῦν τὰ διδασκόμενα καὶ ἰδίᾳ τὰς φροντιστηριακὰς ἀσκήσεις. Πολλάκις ζητοῦνται «δελτία παρουσίας», τὰ ὁποῖα ὑποβοηθοῦν τὸν Καθηγητὴν εἰς τὴν ἐπιεικεστέραν κρίσιν. Ὁ μὴ παρακολουθῶν τὰ μαθήματα σπουδαστὴς πρέπει νὰ μελετήσῃ πολὺ περισσότερον διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ ἐπιτύχῃ εἰς τὰς ἐξετάσεις, διότι ἡ οἰκονομικὴ ζωὴ δὲν δύναται νὰ περικλεισθῇ πάντοτε καὶ ὀλοκληρωτικῶς μέσα εἰς τὰ βιβλία.

Διὰ τῶν μαθημάτων αὐτῶν οἱ σπουδασταὶ ἀντιλαμβάνονται ὅτι ὅλα τὰ διδασκόμενα εἰς τὴν Σχολὴν δὲν εἶναι κεναὶ θεωρίαι, ἀλλὰ ἔχουν πρακτικὴν ἀξίαν διὰ τὴν ζωὴν, σὺνάμα δὲ ἔρχονται εἰς ἐπαφὴν

μέ τους ανθρώπους της πράξεως και μανθάνουν νά τους αγαποῦν και νά ἐκτιμοῦν τὸ ἔργον των.

Ἡ Σχολή πάντως παρέχει τὴν ἐπιστημονικὴν θεμελίωσιν διὰ τὴν ἐπαγγελματικὴν σταδιοδρομίαν, τὴν ἐξήγησιν τῶν φαινομένων και τὴν βάσιν διὰ μιαν μεγαλυτέραν ἐξόρμησιν, ἀλλὰ δὲν ἀγνοεῖ τὴν ζωὴν και δὲν κυριαρχεῖται ἀπὸ ἐπίδειξιν κενολόγων θεωριῶν, πολλαὶ τῶν ὁποίων μόνον τὸ μείδιμα κινοῦν...

Ὡς και κατὰ τὰ προηγούμενα ἀκαδημαϊκὰ ἔτη, οὕτω και κατὰ τὸ 1955 - 56, ὠργανώθησαν, συμφώνως πρὸς τὸν κανονισμόν και λόγω τῆς φύσεως τῆς Σχολῆς, ὑπὸ ἀρμοδίας Ἐπιτροπῆς και ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ Γραφείου Ἐρευνῶν, τὰ κάτωθι ἐπιτόπια καθ' ὁμάδας μαθήματα τῶν σπουδαστῶν τοῦ τρίτου ἔτους.

Τὰ ἐν λόγω ἐπιτόπια μαθήματα ἦσαν τὰ ἐπόμενα γενόμενα ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν και καθοδήγησιν τῶν ἀρμοδίων Καθηγητῶν μὴ δεχθέντων ἀμοιβὴν τινα.

I. Ἐπισκέψεις Γραφείων, ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ καθηγητοῦ κ. Ἰω. Χρυσοχοῦ

1) Εἰς τὴν Μηχανογραφικὴν Ὑπηρεσίαν Συγκεντρώσεως Φορολογικῶν Στοιχείων τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν, τὴν 5 Δεκεμβρίου 1955.

2) Εἰς τὴν Μηχανογραφικὴν Ὑπηρεσίαν τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος. Τέσσαρες ἐπισκέψεις ἀνὰ ὁμάδας ἐντὸς τοῦ Δεκεμβρίου 1955 (10,12,14 και 16).

3) Εἰς τὴν Μηχανογραφικὴν Ὑπηρεσίαν τοῦ Ἰδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων. Τέσσαρες ἐπισκέψεις ἀνὰ ὁμάδας ἐντὸς τοῦ Ἰανουαρίου 1956 (12,14,18 και 21).

4) Εἰς τὴν δημοσιογραφικὴν και ἐκδοτικὴν ἐπιχείρησιν «Ἡ Ναυτεμπορικὴ», πρὸς ἐπίδειξιν τοῦ μηχανισμοῦ ἐκδόσεως ἐφημερίδος, τῶν ἐγκαταστάσεων τῶν γραφείων και τῶν τυπογραφικῶν και λοιπῶν ἐγκαταστάσεων τῆς. Τέσσαρες ἐπισκέψεις ἀνὰ ὁμάδας, τὴν 25 και 28 Ἰανουαρίου και τὴν 1 και 4 Φεβρουαρίου 1956.

5) Εἰς τὸν οἶκον ὀργανώσεως «Π. Σολομὸς και Σία», πρὸς ἐπίδειξιν τῶν γραφομηχανῶν, ὑπολογιστικῶν μηχανῶν, λογιστικῶν μηχανῶν, πολυγράφων, μηχανῶν ἐκτυπώσεως διευθύνσεων, συστημάτων ταξιθετήσεως κλπ. Τέσσαρες, ἐπισκέψεις ἐντὸς τοῦ Φεβρουαρίου 1956 (7, 11,14 και 18).

II. Ἐπισκέψεις Ὀργανισμῶν και Ἐργοστασίων, ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τῶν καθηγητῶν : κ.κ. Κ. Λεοντίδου, Φ. Παπαδημητρίου, Σ. Παπαϊωάννου, Σ. Σταυροπούλου και Ε. Συνοδινού.

6) Τὴν 10 Ἰανουαρίου 1956, εἰς τὴν Πανελληνίον Συνομοσπονδίαν Ἐνώσεων Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν.

7) Τὴν 17 Ἰανουαρίου 1956, εἰς τὸ Χρηματιστήριον Ἐμπορευμάτων Πειραιῶς.

8) Τὴν 24 Ἰανουαρίου 1956, εἰς τὴν Συνεταιριστικὴν Ἐνωσιν Καπνοπαραγωγῶν Ἑλλάδος (ΣΕΚΕ).

9) Τὴν 31 Ἰανουαρίου 1956, εἰς τὴν ἀνώνυμον ἐταιρείαν ζυθοποιίας καὶ παγοποιίας «Κάρλος Φίξ».

10) Τὴν 4 Φεβρουαρίου 1956, εἰς τὸν Αὐτόνομον Ὄργανισμὸν Ἑλληνικοῦ Καπνοῦ.

11) Τὴν 11 Φεβρουαρίου 1956, εἰς τὸ ἐν Ἐλευσίνι Σαπωνοποιεῖον καὶ Ἐλαιουργεῖον τῆς Α.Ε. «Χαρίλαος καὶ Κανελλόπουλος».

12) Τὴν 18 Φεβρουαρίου 1956, εἰς τὴν Κοινοπραξίαν Συνεταιρικῶν Ὄργανώσεων Σουλτανίνας (ΚΣΟΣ).

13) Τὴν 25 Φεβρουαρίου 1956, εἰς τὸ ἐν Νέᾳ Χαλκηδόνι ἐργοστάσιον τῆς ἐταιρείας μεταξοϋφαντουργίας «Χρυσάλης».

14) Τὴν 6 Μαρτίου 1956: εἰς τὴν Διεύθυνσιν Τελωνείων Πειραιῶς, τὰς αἰθούσας ἀποσκευῶν τοῦ Ε' Τελωνείου Πειραιῶς, τὸ Α' Τελωνεῖον Εἰσαγωγῆς καὶ τὸ Η' Τελωνεῖον Διοικήσεως Τελωνοφυλακῆς καὶ Ἐπισκέψεως Πλοίων.

15) Τὴν 13 Μαρτίου 1956, εἰς τὰς ἐν Πειραιεῖ ἀποθήκας τῶν Σιδηροδρόμων τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους (ΣΕΚ).

16) Τὴν 20 Μαρτίου 1956, εἰς τὴν Κοινοπραξίαν Ἐνώσεων Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν Διαχειρίσεως Ἐγχωρίων Προϊόντων ΚΥΔΕΠ καὶ ἀκολουθῶς εἰς τὰς ἐν Πειραιεῖ ἐγκαταστάσεις τῆς.

17) Τὴν 27 Μαρτίου 1956, εἰς τὸ ἐργοστάσιον τῆς Α.Ε. κατεργασίας καννάβου, λούτης καὶ λίνου «Ἀλέξανδρος Σ. Δεσύλλας».

18) Τὴν 7 Ἀπριλίου 1956, εἰς τὰ ἐν Πειραιεῖ ἐργοστάσια τῆς Ἐταιρείας Χημικῶν Προϊόντων καὶ Λιπασμάτων.

19) Τὴν 14 Ἀπριλίου 1956, εἰς τὸ Ἐμπορικὸν καὶ Βιομηχανικὸν ἐπιμελητήριον Ἀθηνῶν.

20) Τὴν 21 Ἀπριλίου 1956, εἰς τὴν Ἐταιρείαν Χαλυβδοφύλλων.

21) Τὴν 28 Ἀπριλίου 1956, εἰς τὸν ἐν Πάτραις Αὐτόνομον Σταφιδικὸν Ὄργανισμὸν.

ΑΠΟ ΤΑ ΣΥΝΘΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

Οὕτως ἐπετεύχθη μία νέα ἀντίληψις, κατὰ τὴν ὁποῖαν ὁ ἐργαζόμενος, ὄχι μόνον πρέπει νὰ συμμορφοῦται πρὸς τὰς ἄνωθεν διαταγὰς, ἀλλὰ καὶ πρέπει νὰ ἀναπτύσῃ τὴν πρωτοβουλίαν του καὶ νὰ προσπαθῇ νὰ ἐπαυξάνῃ ποσοτικῶς καὶ νὰ βελτιώσῃ ποιοτικῶς τὴν παραγωγὴν του, διότι τὸ ἀτομικὸν καὶ γενικὸν του συμφέρον εἶναι ἀναποσπάστως συνδεδεμένον μὲ τὴν αὐξήσιν τῆς παραγωγικότητός του.

Η. ΑΙ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

Ἡ Σχολή συνέχισε καὶ κατὰ τὸ λήξαν ἔτος τὴν σειράν τῶν διαλέξεων τῆς, αἱ ὁποῖαι δικαίως ἔχουν θεωρηθῆ ὡς ἐξαιρετικὴ συμβολὴ εἰς τὴν πνευματικὴν κίνησιν τῆς Χώρας. Ὡς γνωστόν, αἱ διαλέξεις αὗται γίνονται ἐπὶ ζεόντων ἑλληνικῶν προβλημάτων, ἐξεταζομένων ἀπὸ τῆς καθαρῶς ἐπιστημονικῆς τῶν πλευρᾶς.

Ἡ Σχολή προσπαθεῖ — καὶ μὲ ὑπερφηφάνειαν πολὺ νομίζει ὅτι τὸ ἐπέτυχε — νὰ καταστή ἕν ἐλεύθερον πνευματικὸν κέντρον εἰς τὸν χῶρον τοῦ ὁποῦ οἱ ἐπιστήμονες καὶ οἱ ἐν γένει παράγοντες τῆς ζωῆς τοῦ τόπου νὰ δύνανται νὰ ἐκφέρουν ἐλευθέρως τὰς ἀπόψεις των, νὰ καταστή δηλονότι κέντρον εἰς τὸ ὁποῖον νὰ ἀναζητηθῆται καὶ νὰ ἐρευνηθῆται ἡ ἀλήθεια. Δι' αὐτὸ ὀρθῶς καὶ δικαίως παρ' ὄλων ἀναγνωρίζεται ὡς ἐθνικὴ ἢ προσπάθεια αὕτη τῆς Σχολῆς, ἡ ὁποία, σημειωτέον, ἔχει ἐπιτύχει ἔκτος τῶν Ἑλλήνων ὀμιλητῶν νὰ παρουσιάσῃ ἀπὸ τοῦ βήματός τῆς καὶ διαπρεπεῖς ξένους.

Κατὰ τὸ λήξαν ἔτος ἐγένοντο ἕνδεκα διαλέξεις, αἱ ὁποῖαι ἀναριθμῶσιν τὸν ἀριθμὸν τῶν διαλέξεων ἀπὸ τοῦ 1947-48, ὁπότε ἐψηφίσθη ὁ νέος Ὄργανισμὸς τῆς Σχολῆς, εἰς 176 ἐν ὄλῳ.

ΠΙΝΑΞ ΔΙΑΛΕΞΕΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 1955-56

- 1η. Τὴν 27ην Ὀκτωβρίου ὑπὸ τοῦ κ. *Ε. Μαργαρίτη* μὲ θέμα: «Τὸ νόημα τῆς Μεγάλης Ἡμέρας».
- 2α. Τὴν 9ην Νοεμβρίου 1955 ὑπὸ τοῦ κ. *Holger Larsen* μὲ θέμα: «Τὸ marketing τῶν Γεωργικῶν Προϊόντων καὶ Ἰδιῶν τῶν Φρούτων».
- 3η. Τὴν 16ην Νοεμβρίου 1955 ὑπὸ τοῦ κ. *V. Lumbholtz* μὲ θέμα: «Τὸ marketing τῶν Γεωργικῶν Προϊόντων καὶ Ἰδιῶν τῶν Φρούτων».
- 4η. Τὴν 8ην Δεκεμβρίου 1955 ὑπὸ τοῦ κ. *Στράτου Κ. Παπαϊωάννου* μὲ θέμα: «Νέα ἐποχὴ, νέα ἐκπαιδευτικὰ ἰδανικά».
- 5η. Τὴν 20ὴν Ἰανουαρίου 1956 ὑπὸ τοῦ κ. *Πέτρου Κουβέλη* μὲ θέμα: «Συντήρησις Φυσικῶν Πόρων».
- 6η. Τὴν 30ὴν Ἰανουαρίου 1956 ὑπὸ τοῦ κ. *Γεωργίου Συνοπούλου* μὲ θέμα: «Ἡ οἰκονομία καὶ εἰδικώτερον ἡ ἰδιοκτησία ὑπὸ τὸ φῶς τοῦ Χριστιανισμοῦ».
- 7η. Τὴν 1ην Φεβρουαρίου 1956 ὑπὸ τοῦ κ. *Κώστα Σ. Παπαϊωάννου* μὲ θέμα: «Ἡ Εὐρώπη στὴν ὥρα τῆς πλανητικῆς Ἱστορίας».
- 8η. Τὴν 21ην Φεβρουαρίου 1956 ὑπὸ τοῦ κ. *Κώστα Σ. Παπαϊωάννου* μὲ θέμα: «Ὁ Marx καὶ ἡ μεταφυσικὴ τῆς Τεχνοκρατίας».
- 9η. Τὴν 1ην Μαρτίου 1956 ὑπὸ τοῦ κ. *Κώστα Σ. Παπαϊωάννου* μὲ θέμα: «Ἡ Δυναμικὴ τῶν ὀλοκληρωτικῶν καθεστώτων»
- 10η. Τὴν 16ην Μαρτίου 1956 ὑπὸ τοῦ κ. *Γεωργίου Ι. Περμαζόγλου* μὲ θέμα: «Τὸ πρόβλημα τῆς Εὐρώπης».
- 11η. Τὴν 23ην Μαρτίου 1956 ὑπὸ τοῦ κ. *Σωτηρίου Ἀγαπητίδη* «Διὰ τὸν ἑορτασμὸν τῆς Ἐθνικῆς Ἑορτῆς».

69. Σέρβος Ἰωάννης	» Ἀλεξάνδρου
70. Σιούλας Δημήτριος	» Ἀθανασίου
71. Σκαλιτσᾶς Κων(ν)τίνος	» Ἰωάννου
72. Σκουλικάρης Ἰωάννης	» Ἐμμανουήλ
73. Σταθόπουλος Σταῦρος	» Ἀναστασίου
74. Τομαῆς Δημήτριος	» Ἀνδρέου
75. Τούντα Δήμητρα	» Σωτηρίου
76. Τσίκας Γεώργιος	» Θεοδώρου
77. Τσάκωνας Σπυρίδων	» Πέτρου
78. Τσιρακίδης Χρῖστος	» Χρῖστου
79. Φουντουλάκης Μιχαήλ	» Ραδαμάνθυος
80. Φραγκούλης Νικόλαος	» Κων(ν)τίνου
81. Χαρτοκόλλη Μαρία	» Παναγιώτου
82. Χατζηγιαννάκης Γεώργιος	» Ἰωάννου
83. Χιώτης Χαράλαμπος	» Ἐμμανουήλ
84. Χλωροκώστα Πουλχερία	» Δημητρίου
85. Χονδρός Παναγιώτης	» Βασιλείου
86. Χουλιάρης Παναγιώτης	» Βασιλείου
87. Χριστόπουλος Παναγιώτης	» Γεωργίου

* * *

Διαμαρτύρονται μερικοὶ διὰ τὴν ὑπερβολικὴν αὐστηρότητα τῆς Σχολῆς. Τί συμβαίνει πράγματι :

Τοὺς παραπέμπομεν εἰς ἐκείνους ποὺ λέγουν ὅτι ἡ Σχολὴ εἶναι «ὑπερβολικὰ ἐπιεικής». Ἡ αὐστηρότης καὶ ἡ ἐπιεικεία εἶναι, πράγματι, ἔννοιαι σχετικαί. Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι ἡ Σχολὴ προσπαθεῖ νὰ εἶναι λελογισμένως αὐστηρὰ καὶ συγχρόνως ἐν μέτρῳ ἐπιεικής. Ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἐπιδιώκει εἶναι νὰ σχηματισθῆ ἑνιαία βαθμολογικὴ ἀντίληψις εἰς τοὺς Καθηγητάς, ὥστε νὰ λείψουν αἱ ὑπερβολαί, αὐτῆς ἢ ἐκείνης τῆς μορφῆς. Δὲν εἶναι πάντως τοῦτο εὐκκολόν, διότι ὑπάρχουν καὶ αἱ διάφοροι ἰκανότητες τῶν σπουδαστῶν, ἀναλόγως τῶν μαθημάτων. Πάντως, γνωρίζομεν τὰ παράπονα διὰ τὴν αὐστηρότητα, ἀλλὰ καὶ νομίζομεν ὅτι πρέπει νὰ παταχθῆ ἡ λόγῳ τῶν ἀνωμαλιῶν κρατήσασα πολιτικὴ τῆς ἀλογίστου ἐπιεικειᾶς. Τὸ σύνθημα τῆς Σχολῆς εἶναι «ἔλλογος ἐπιεικεία, ἔλλογος αὐστηρότης, δικαιοσύνη καὶ ἰσότης».

Ἡ κοινωνία καὶ ἡ πολιτεία ἔχουν ἀξιώσεις ἀπὸ τὰ ἀνώτατα ἐκπαιδευτικὰ ἰδρύματα, καὶ δικαίως. Δι' αὐτὸ καὶ αἱ Σχολαὶ πρέπει νὰ ἔχουν ἀξιώσεις ἀπὸ τοὺς σπουδαστάς. Πρέπει νὰ πραγματοποιήσωμεν τὴν ὠραίαν φράσιν τοῦ J. Wright : «ἡ θέσις πρέπει νὰ ζητῆ τὸν ἄνθρωπον καὶ ὄχι ὁ ἄνθρωπος τὴν θέσιν, διότι δυστυχῶς πάρα πολλοὶ εἶναι οἱ θεσιθῆραι, ὀλίγοι ὅμως ἔχουν τὰ πραγματικὰ προσόντα δι' ἐκάστην θέσιν». Τὸ καθῆκον μας εἶναι νὰ δημιουργῶμεν αὐτὰ τὰ πραγματικὰ προσόντα εἰς τοὺς νέους. Τὸ ἀντίθετον εἶναι

κοινή δημαγωγία και, όπως λέγει ο λόρδος Brochain, «ή εκπαίδευσις πρέπει να ελξη ως σκοπόν να μορφώνη νέους ώστε να είναι αδύνατον να οδηγηθούν από τον χειριστον, νέους Ικανούς να κυβερνηθούν, αλλά δυσκόλους να υποδουλωθούν».

Πάντως ή διατυπωθείσα κατηγορία παρά του 'Υπουργείου Βιομηχανίας κατά της Σχολής διτι επιδιώκει να καταστήση «τους αποφοίτους της σοφούς» είναι παντελώς αστήρικτος. 'Επί του θέματος τούτου παραπέμπομεν εις τας σχετικές οδηγίας του «'Οδηγοῦ Σπουδών». 'Η Σχολή γνωρίζει καλώς διτι ή μόρφωσις είναι ασκήσις τής σκέψεως και εμπλουτισμός του σπουδαστοῦ με τας ἀπαραιτήτους γνώσεις, ἐξ ου και ή ἀμείλικτος παρά της Σχολής καταδίκη του στήματος τής ἐξετάσεως τῶν σπουδαστῶν εις τας «ὑποσημειώσεις τῶν βιβλίων».

ΙΓ' ΑΙ ΠΤΥΧΙΑΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ

Συμφώνως πρὸς τὸν Ὀργανισμὸν ὁ τελειόφοιτος τῆς Σχολῆς, προκειμένου να τύχη τοῦ πτυχίου αὐτῆς, ὑποχρεοῦται να συντάξῃ εἰδικὴν διατριβὴν ἐπὶ πτυχίῳ, ἐπὶ θέματος ὅπερ οὗτος ἐκλέγει, μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Γραφείου Ἐρευνῶν. Τὸ θέμα τοῦτο δεόν να περικυβανεται εις τὸν κύκλον τῆς ἐν τῇ Σχολῇ διδασκαλίας και να ἀναφέρεται εἰδικώτερον : Εἰς τὴν συστηματικὴν διερεύνησιν, μετ' ἀναλύσεως και κριτικῆς, τῆς διαρθρώσεως και λειτουργίας δεδομένης οικονομικῆς μονάδος ἢ κλάδου ἢ τομέως ἢ ὀλοκλήρου δραστηριότητος τῆς παραγωγῆς ἢ τῆς οἰκονομίας, περιοχῆς ἢ χώρας τινὸς και κυρίως παρ' ἡμῖν. Εἰς τὴν συγκριτικὴν μελέτην δύο ἢ πλείονων τῶν ὡς ἄνω δραστηριοτήτων. Εἰς τὴν παρατήρησιν και ἔρευναν οικονομικῶν φαινομένων και προβλημάτων. Εἰς τὴν κριτικὴν παρουσιάσιν ξένων συστημάτων ἢ θεωριῶν ἢ συγγραμμάτων, οικονομικοῦ και ὀργανωτικοῦ ἰδία ἐνδιαφέροντος.

Σκοπὸς τῆς Σχολῆς ἀξιούσης, πρὸ τῆς ἀπονομῆς τοῦ πτυχίου, τὴν ὑποβολὴν και ἔγκρισιν τῆς ὡς ἄνω διατριβῆς εἶναι ἡ διασκόπησις τῆς ἱκανότητος τοῦ τελειοφοίτου περὶ τὸν δόκιμον γραπτὸν χειρισμὸν ἐπιστημονικοῦ τινος θέματος. Ὡς ἐκ τούτου, ἡ διατριβὴ ἐπὶ πτυχίῳ δὲν πληροῖ ἀπλῶς τύπον, ὥστε να συντάσσεται παρέργως και προχειρῶς, ἀλλ' οὐσιαστικὴν και ἐπιβαλλομένην σκοπιμότητα.

Κατωτέρω δημοσιεύομεν τὰς κατατεθείσας 47 πτυχιακὰς ἐργασίας, αἵτινες ἀναβιβάζουσιν εις 358 ἐν ὄλῳ τὰς κατατεθειμένας εις τὸ «Γραφεῖον Ἐρευνῶν» τῆς Σχολῆς και ἀποδεικνύουσι τὴν λαμπρὰν τῶν πτυχιούχων μας ἐπίδοσιν και τὴν διαμόρφωσιν εις αὐτοὺς ἐνδιαφερόντων γενικωτέρων και ἐπιστημονικῆς σκέψεως.

1. **Ἀβραμόπουλος Α.** : Λατομεῖα Ἀμφιάλης «Ο.Ε.», Ἰδιωτικο-οικονομικὴ αὐτῶν ἔρευνα.
2. **Ἀναγνωσιόπουλος Γ.** : Ἡ ἑλαία, τὸ ἔλαιον και τὰ προϊόντα αὐτῶν.

3. *Ἀντωνοπούλου Αἰκατ.* : Ὁ βάμβαξ ἐν Ἑλλάδι, ἰδίᾳ μεταπολε-
κῶς.
4. *Ἀρβανίτης Εὐστ.* : Ὁ βάμβαξ ἀπὸ ἀπόψεως γεωργικῆς
παραγωγῆς, βιομηχανίας καὶ ἐμπορίου
εἰς τὴν Χώραν μας.
5. *Βασιλείου Β.* : Ὁ συνδικαλισμὸς καὶ ἡ συμβολὴ του
εἰς τὴν κοινωνικὴν καὶ οἰκονομικὴν ζωὴν.
6. *Γαλανόπουλος Παν.* : Ἡ Σπορελαιουργία ἐν Ἑλλάδι.
7. *Γαλάτης Δ. Ἡλ.* : Περὶ «Σιδηροδρόμων τοῦ Ἑλληνικοῦ
Κράτους», ἀπὸ ὀργανωτικῆς πλευρᾶς.
8. *Γιαννακουλάκος Μιχ.* : Ναυπηγεῖον καὶ Μηχανουργεῖον, ὡς
ἰδιωτικὴ κοινὴ ἐπιχείρησις.
9. *Γρηγορίου Α.* : Ὅργανωσις ὑφαντηρίου.
10. *Δαφνόπουλος Δ.* : Ἰδρυσις καὶ λειτουργία Ἐλαιουργεῖου.
11. *Ζουλινάκης Ἐμμ.* : Ἑλλ. καὶ ξένη ξυλεία εἰς τὸ ἐμπόριον.
12. *Καλαβρυτινὸς Π.* : Παραγωγή καὶ φορολογία τοῦ οἴνο-
πνεύματος ἐν Ἑλλάδι.
13. *Καλαντζῆς Π.* : Περὶ ὀρυκτοῦ πλοῦτου ἐν Ἑλλάδι καὶ
εἰδικώτερον περὶ νικελίου καὶ σιδήρου.
14. *Καρλῆς Ἡρακλῆς* : Καλλιέργεια ὀρύζης, βιομηχανία καὶ
ἐμπόριον αὐτῆς παρ' ἡμῖν.
15. *Κατσουλᾶκης Χρ.* : Ἡ οἰνᾶμπελος, ὡς οἰκονομικὸς παρά-
γων τῆς Χώρας μας.
16. *Κολιάφας Β.* : Ἐριοῦφαντουργία «ΤΕΞΑΝΑ» Α.Ε.
(Ὅργανωσις καὶ λειτουργία αὐτῆς)
17. *Κουκάκης Γρηγ.* : Ἡ ἐκβιομηχανίσις καὶ ὁ ἔθνικὸς ὀρυ-
κτὸς πλοῦτος μας.
18. *Κουρελῆς Ἄν.* : Ἡ βαμβακοκαλλιέργεια ἐν Ἑλλάδι.
19. *Κουνδουράκης Εὐστ.* : Ἡ οἰνοποιία ἀπὸ οἰκονομικο-τεχνικῆς
ἀπόψεως.
20. *Κουτουμᾶνος Δ.* : Ἑλληνικαὶ Κοινότητες καὶ τοπικὴ αὐτο-
διοικήσις.
21. *Κράλλης Ν.* : «Ἀθηναϊκὴ Ἐριουργία» : ἔρευνα αὐτῆς
ἀπὸ οἰκονομικῆς καὶ ὀργανωτικῆς ἀ-
πόψεως.
22. *Κωστόπουλος Π.* : Ἡ καλλιέργεια τῆς ὀρύζης ἐν Ἑλλάδι.
23. *Λαμπράκη Ἀφροδ.* : Τὰ λιπάσματα καὶ ἡ χρῆσις αὐτῶν εἰς
τὴν Ἑλληνικὴν γεωργίαν.
24. *Μαϊάνος Δ.* : Ὅργανωσις ἀποθηκῶν, ἰδίᾳ ὡς πρὸς
τὸν τρόπον ἀποθηκεύσεως καὶ συντη-
ρήσεως ὑλικοῦ.
25. *Μαλάμος Δ.* : Παραγωγή οἴνου παρ' ἡμῖν.
26. *Μανίκας Δ.* : Συντήρησις ὑλικῶν καὶ ἐφοδιασμὸς
τῶν μονάδων στρατοῦ ὑπὸ τῆς ΑΒΥΠ.
27. *Μεταξωτὸς Χρ.* : Προβλήματα ἐξισορροπήσεως τοῦ Ἴσο-
ζυγίου πληρωμῶν τῆς Χώρας μας.

28. *Νικολογιάννης Α.* : Ὁ σῖνος καὶ τὸ πρόβλημα αὐτοῦ ἐν Ἑλλάδι.
29. *Νεῦνος Δ.* : Ἐξέτασις τοῦ μηχανοποιεῖου γενικῶν καὶ τεχνικῶν ἐπιχειρήσεων τῆς Α.Ε. «Τεχνικά—Μαλκότσης».
30. *Παναγιωτόπουλος Ἀχ.* : Ἀνάλυσις τρόπου λειτουργίας καὶ ἐκμεταλλεύσεως ἐπαρχιακῆς ἐπιχειρήσεως ἐλαιουργεῖου.
31. *Πανταλίων Ι* : Τὰ λιγνιτωρυχεῖα Ἀλιβερίου ὡς παράγων ἐνεργείας.
32. *Παπαγιαννόπουλος Κ.* : «Τὸ σπάρτο» καλλιέργεια καὶ ἐμπόριον αὐτοῦ.
33. *Παπαϊωάννου Γ.* : Γεωργοοικονομικὴ μελέτη μέσου κλήρου τῆς κοινότητος Ἀνύδρου Φθιώτιδος.
34. *Παπαλεξόπουλος Φιλ.* : Ὀργάνωσις Μηχανουργεῖου ἐν Πειραιεῖ.
35. *Παπανικολάου Δ.* : Ἐπιχειρήσις εἰσαγωγῆς μηχανημάτων ἐν Ἀθήναις.
36. *Παπαχατζάκης Ἐμμ.* : Ὁ Πιστωτικὸς Ἐλαιουργικὸς Συνεταιρισμὸς «Ἁγίας Μαρίνης» καὶ ἡ δραστηριότης του.
37. *Πορτινέβελος Ἀν.* : Ὀργάνωσις πρωτοκόλλου ἀρχείου καὶ διεκπαιραιώσεως μεγάλης οἰκονομικῆς μονάδος.
38. *Πατερόκης Ἀλ.* : Περὶ ἀργιλίου καὶ δυνατότητος ἐπεξεργασίας ἐν Ἑλλάδι.
39. *Πατουλιᾶς Δημ.* : Τὸ θέμα τῆς ἰδρύσεως ἐργοστασίου συμπυκνώσεως γάλακτος εἰς τὰ Τρίκαλα Θεσσαλίας.
40. *Πετρόπουλος Ι.* : Κλωστήριον—ἐξέτασις τοῦ ἀπὸ ἀπόψεως κόστους.
41. *Σιούλας Δ.* : Ὁ καπνός, ὡς κύριον ἐξαγωγικόν μας προϊόν.
42. *Σκαλτσᾶς Κ.* : Τὸ δάσος καὶ ἡ σπουδαιότης του.
43. *Τσίκας Γ.* : Τὸ λιθογραφεῖον, ἰδιωτικο-οικονομικῶς ἐξεταζόμενον.
44. *Χλωροκώστα Πουλχ.* : Συνθήκαι παραγωγῆς καὶ ἐμπορίου τοῦ καπνοῦ ἐν Ἑλλάδι.
45. *Χονδρὸς ΙΙ.* : Ἡ βιομηχανία ἀλιπᾶστων τῆς Μυτιλήνης.
46. *Χουλιάρης ΙΙ.* : Ἡ οἰκονομικὴ σημασία τῶν δασῶν καὶ ἰδίᾳ τῆς Ἑλλάδος.
47. *Χριστόπουλος ΙΙ.* : Ἡ Βιομηχανικὴ οἰκονομία τῆς Ἑλλάδος.

ΙΔ' ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

ΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

Τό Γραφείον Ἐρευνῶν (Βιομηχανικῶν καί Ἐμπορικῶν) τῆς ἐν ἐπικεφαλίδι Σχολῆς, ὅπερ λειτουργεῖ βάσει τοῦ Βασ. Δ/τος τῆς 15ης Ἀπριλίου 1948 (βλ. ἄρθρον 7 τοῦ Ὁργανισμοῦ τῆς Σχολῆς εἰς τεῦχος α' τοῦ ὑπ' ἀριθ. 105/1948 φύλλου τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, σελ. 600), ἐπέδειξεν ἰδιαιτέραν δραστηριότητα κατὰ τὸ λήξαν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1955—56.

Ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἐν λόγω ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους, τὸ Γραφείον ἤρχισεν ἀλληλογραφίαν μετὰ ξένων κυρίως ἀνωτάτων ἐκπαιδευτικῶν ἰδρυμάτων καὶ γραφείων ἐρευνῶν, ὡς καὶ ἐπιστημονικῶν καὶ ἐκδοτικῶν ὀργανισμῶν, πρὸς ἀνταλλαγὴν καὶ πρωτίστως πρὸς συγκέντρωσιν οἰκονομικῶν καὶ ὀργανωτικῶν πληροφοριῶν, στατιστικῶν στοιχείων καὶ αὐτοτελῶν καὶ περιοδικῶν ἐκδόσεων. Προέβη ἐπίσης εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν τοῦ ὕλικου τούτου πρὸς ἐνημέρωσιν τῶν ἐν τῇ Σχολῇ διδασκόντων μαθήματα Ὁργανωτικῆς καὶ Ἀνθρωπίνου Παράγοντος. Ὁμοίως ἐταξινόμησε καὶ ἀπεδελτίωσε τὸ αὐτὸ ὕλικόν, πρὸς παραπομπὴν τῶν σπουδαστῶν καὶ τελειοφοίτων τῆς Σχολῆς εἰς σχετικὴν πρὸς τὰ ἐνδιαφέροντα αὐτοῦς θέματα βιβλιογραφίας. Ἐκ παραλλήλου, παρηκολούθησε τὴν οἰκονομικὴν καὶ ὀργανωτικὴν βιβλιογραφίαν τῆς Χώρας, τὴν ὅποιαν, διὰ μὲν τὸ ἔτος 1955 κατεχώρησεν εἰς τὸ τεῦχος 3 - 4 τοῦ ἔκτου τόμου τοῦ περιοδικοῦ τῆς Σχολῆς «Σπουδαί» (σσ. 109 - 111) διὰ δὲ τὸ ἔτος 1956 πρόκειται συντόμως νὰ τὴν δημοσιεύσῃ εἰς τὸ αὐτὸ περιοδικόν. Τοῦτο ἄλλωστε ἔπραξε καὶ κατὰ τὰ προηγούμενα ἀκαδημαϊκὰ ἔτη 1952 - 54 (βλ. τόμον γ' σσ. 270 - 2 διὰ τὸ ἔτος 1952, τόμον γ' σσ. 662 - 3 διὰ τὸ ἔτος 1953 καὶ τόμον ε' τεῦχος 3, σσ. 110 - 112 διὰ τὸ ἔτος 1954). Ἐπιπροσθέτως ἐδημοσίευσεν εἰς τὸ αὐτὸ περιοδικόν (τόμον στ', τ. 7 - 8 σ. 141) τὴν κατὰ τὸ 1955 ἀγγλοσαξωνικὴν βιβλιογραφίαν στατιστικῆς καὶ οἰκονομομετρικῆς.

Ἡ δραστηριότης τοῦ Γραφείου Ἐρευνῶν ἐξεδηλώθη καὶ εἰς τὸν ἐμπλουτισμὸν, ἀποκλειστικῶς διὰ δωρεῶν συγγραφέων, ἐκδοτῶν, καθηγητῶν καὶ τῆς Ἀμερικανικῆς Ὑπηρεσίας Πληροφοριῶν Ἀθηνῶν, τῆς παρ' αὐτῷ εἰδικῆς βιβλιοθήκης, ἣτις εἶναι εἰς τὴν διάθεσιν παντός ἐνδιαφερομένου κατὰ τὰς ὥρας καὶ ἡμέρας λειτουργίας της. Ἡδὴ τὸ Γραφείον Ἐρευνῶν ἐπέτυχεν νὰ ἔχῃ τὴν πληρεστέραν ἐν Ἑλλάδι συλλογὴν ὀργανωτικῶν συγγραμμάτων καὶ περιοδικῶν τῆς ἀλλοδαπῆς καὶ

της ήμεδαπής και την στενήν αυτού συνεργασίαν μετά της 'Ελληνικής 'Επιστημονικής 'Εταιρείας 'Οργανώσεως 'Εργασίας.

'Η έκ των βασικών επιδιώξεων του Γραφείου 'Ερευνών, όπως καταστή κέντρον ανταλλαγής πείρας μεταξύ της Σχολής και των ελληνικών επιχειρήσεων, ήρχισε να πραγματοποιείται από του υπό εξέτασιν ακαδημαϊκού έτους. 'Ιδια πρωτοβουλία του Γραφείου και κυρίως τή αιτήσκει ιδιωτικών τινων επιχειρήσεων, έξητάσθησαν ύπ' αυτού και έπελύθησαν γενικά και ειδικά προβλήματα διοικήσεως και λειτουργίας των επιχειρήσεων αυτών.

Τό από του 'Ιανουαρίου 1953 πλαισιώνον τό Γραφείον 'Ερευνών έπιτελείον διακεκριμένων συνεργατών του, προσέφερε και πόλιν δωρεάν τας υπηρεσίας του. Ούτω : οί κ.κ. Πελ. Κατωπόδης, Κων. Λεοντίδης και 'Αλ. Σπανορρήγας έμελέτησαν οικονομικά θέματα, δημοσιεύσαντες σχετικές έργασίας εις τόν έκτον τόμον του περιοδικού «Σπουδαί». 'Ετεροι συνεργάται, ύπό τόν καθηγητήν κ. 'Ιω. Λ. Χρυσοχού, έδημοσίευσον έκάστην Πέμπτην, εις ειδικήν σελίδα της ήμερησίας αθηναϊκής έφημερίδος «Ναυτεμπορική», εύγενώς παραχωρηθείσαν εις τό Γραφείον 'Ερευνών, άρθρα, μελέτας και μεταφράσεις επί οργανωτικών και κοινωνικών ζητημάτων. Οί έκ των συνεργατών του Γραφείου κ.κ. Σωτ. 'Αγαπητιδης, Γ. Βασιλειάδης, Σπ. Βασιλείου, 'Αχ. 'Εξαρχος, Παν. Ζακόπουλος, Νικ. Κωνσταντινίδης, Σ. Κωστελέτος, Εύστ. Μαργαρίτης, Στρ. Παπαϊωάννου, Νικ. Πολύζος, Χαρ. Σμπαρούνης και κυρίως ό Διευθυντής του Γραφείου τούτου κ. Κλ. Μπανταλούκας έδημοσίευσαν εις τόν έκτον τόμον του περιοδικού «Σπουδαί» πλείστας βιβλιοκρισίας, οικονομικών, οργανωτικών, κοινωνικών και στατιστικών έργασιών 'Ελλήνων και ξένων.

Χάρις εις τούς άνωτέρω συνεργάτας του, τό Γραφείον 'Ερευνών έπέτυχε να δημοσιεύση εις τόν μνησθέντα τόμον του περ. «Σπουδαί» έπτά μεταφράσεις άρθρων και μελετών οργανωτικού περιεχομένου, τας έξης :

1. G. A r d a n t : Οικονομικά και κοινωνικά πλευράι της παραγωγικότητας και της πλήρους άπασχολήσεως (τ. 3 - 4, σσ. 77 - 88).
2. P. B i g a n d : Αι άπόψεις των μισθωτών επί της παραγωγικότητας (τ. 3 - 4, σσ. 92 - 6).
3. P. D r u c k e r : Αύτοματοποιήσις, ή βιομηχανική έπανάστασις του β' ήμίσεως του 20ου αιώνος (τ. 5, σσ. 22 - 6).
4. G. H e y w o r t h : 'Η Ιστορία της έμπορικής εκπαιδεύσεως (τ. 5 σσ. 39 - 52 και τ. 9 - 10 σσ. 107 - 13).
5. L. D a n t y L a f r a n c e : 'Απότισις τιμής προς τόν F. W. T a y l o r (τ. 6, σσ. 21 - 37).
6. H. P i l k i n g t o n : Αι άπόψεις των εργοδοτών επί της παραγωγικότητας (τ. 3 - 4, σσ. 88 - 92).
7. A. S i e g f r i e d : 'Ο ρόλος της ειδησεογραφίας εις την σύγχρονον έποχήν (τ. 1 - 2, σσ. 110 - 4).

Εἰς τὴν σειράν πάλιν τῶν αὐτοτελῶν ἐκδόσεων τοῦ Γραφείου Ἐρευνῶν προσετέθησαν κατὰ τὸ ἐν προκειμένῳ ἀκαδημαϊκὸν ἔτος δύο λιθόγραφοι ἐκδόσεις τοῦ καθηγητοῦ κ. Ἰω. Α. Χρυσοχοῦ καὶ τέσσαρες ἀνάτυποι ἐκ τοῦ περιοδικοῦ «Σπουδαί», αἱ ἀκόλουθοι :

1. *Ἰω. Α. Χρυσοχοῦ* . Ὀργάνωσις τῶν ἐπιχειρήσεων. Βιβλίον α', εἰσαγωγή εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν ὀργάνωσιν, ἔκδοσις 3η, 1955.

2. *Ἰω. Α. Χρυσοχοῦ* : Ὀργάνωσις τῶν ἐπιχειρήσεων. Ὁ ἀνθρώπινος παράγων, ἔκδοσις 4η, 1955.

3. *Α.Σ.Β.Σ.* : Τὸ γαλλικὸν λογιστικὸν πλάνον. Μετάφρασις Σ. Βασιλείου, εἰσαγωγή Α. Brunet, πρόλογος Στρ. Κ. Παπαϊωάννου, 1955.

4. *Κλ. Β. Μπανταλούκα* : Ἡ ὀργανωτικὴ τῆς οἰκονομίας, 1955.

5. *Κλ. Β. Μπανταλούκα* : Ἐπισκόπησις τῆς προσφάτου ἐν Ἑλλάδι δημοσιονομικῆς ἰσορροπίας καὶ πολιτικῆς, 1956.

6. *Κλ. Β. Μπανταλούκα* : Ἐξοδα καὶ ἀποζημιώσεις μετακινουμένων δημοσίων ὑπαλλήλων, ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Ἐπικρατείας, 1956.

Ἐξεδόθησαν, τέλος, ὑπὸ τοῦ Γραφείου Ἐρευνῶν καὶ δύο ἀντίτυπα ἐκ τοῦ περιοδικοῦ τῆς Σχολῆς «Νέα τῆς Α.Σ.Β.Σ.», τὰ ἐπόμενα :

1. *Α.Σ.Β.Σ.* : Κανονισμὸς πτυχιακῶν ἐξετάσεων, 1956.

2. *Α.Σ.Β.Σ.* : Διαγράμματα μελετῶν 1956.

Ἡ ἔκδοσις τοῦ ὡς ἄνω «Κανονισμοῦ πτυχιακῶν ἐξετάσεων» κατέστη ἀναγκαία διὰ νὰ ἐνημερωθοῦν πάντες οἱ τελειόφοιτοι τῆς Σχολῆς περὶ τῆς διαδικασίας ἣτις ἀπαιτεῖται, κατὰ τὸν κανονισμὸν αὐτῆς, διὰ τὴν ἀπονομὴν τῶν πτυχίων των. Εἰδικώτερον, ἐπεδιώχθη νὰ ἐνημερωθοῦν οἱ ἀνωτέρω περὶ τοῦ τρόπου ἐπιβλέψεως καὶ ὑποβοηθήσεως των ὑπὸ τοῦ Γραφείου Ἐρευνῶν καὶ τῶν ἀρμοδίων καθηγητῶν τῆς Σχολῆς εἰς τὴν σύνταξιν ὑπ' αὐτῶν εἰδικῆς διατριβῆς ἐπὶ πτυχίῳ, ἐπὶ θέματος ὅπερ οὗτοι ἐκλέγουν, μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Γραφείου Ἐρευνῶν. Ἡ ἔκδοσις ἐπίσης τῶν «Διαγραμμάτων μελετῶν» ἐκρίθη ἐπιβεβλημένη, διὰ νὰ δώσῃ εἰς τοὺς ἐν προκειμένῳ τελειοφοίτους μερικὰ πρότυπα περιγράμματα διατριβῶν, ἵνα ἔχουν αὐτὰ ὑπ' ὄψιν των κατὰ τὴν κατάρτισιν τῶν ἰδικῶν των.

Βάσει τοῦ Ὀργανισμοῦ τῆς Σχολῆς, εἰς τὰς κατευθύνσεις τοῦ Γραφείου Ἐρευνῶν ἀνήκει καὶ ἡ συμπλήρωσις τῆς θεωρητικῆς διδασκαλίας, διὰ συνδέσεώς της πρὸς τὴν πράξιν. Δι' ὃ καὶ τὸ Γραφεῖον Ἐρευνῶν, ὀργάνωσεν—ὡς καὶ κατὰ τὰ παρελθόντα ἀκαδημαϊκὰ ἔτη—πρόγραμμα ἐπισκέψεων τόπων ἐργασίας, ἦτοι ἐργοστασίων, καταστημάτων, ὀργανισμῶν, γραφείων, ἀποθηκῶν κλπ. ὑπὸ τῶν τριτοετῶν σπουδαστῶν. (Διὰ τὸ πρόγραμμα τοῦτο τοῦ ἀκαδ. ἔτους 1955 - 56, βλ. σσ. 1 - 25 τοῦ 13ου τεύχους, τοῦ 3ου ἔτους τοῦ περιοδικοῦ «Νέα τῆς Α.Σ.Β.Σ.»). Εἰς τοὺς τόπους αὐτούς, οἱ ἀρμόδιοι Καθηγηταὶ τῆς Σχολῆς καὶ ἕτεροι εἰδικοί τῆς πράξεως διεξάγουν ἐπιτόπια καθ' ὁμάδας

μαθήματα εις τούς τριτοετείς σπουδαστάς. "Ινα μάλιστα αποδειχθῆ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν σπουδαστῶν αὐτῶν καὶ πέραν τῶν ἀναγκαστικῶς περιωρισμένων πλαισίων τῆς ἀκαδημαϊκῆς διδασκαλίας, ὡς καὶ ἡ συστηματικὴ τακτοποίησις τῶν γνώσεων καὶ σκέψεων τοῦ ἐπὶ τῶν ἐπισκέψεων αὐτῶν, ὑποχρεοῦνται οὗτοι ὅπως συντάξουν μίαν τούλάχιστον ἔκθεσιν σχετικὴν πρὸς ἓνα τῶν ὑπ' αὐτῶν ἐπισκεφθέντων τόπων ἐργασίας, ἣτις ἐπηρεάζει τὴν βαθμολογίαν τῶν εἰς τὸ μάθημα τῆς ὀργανώσεως τῶν ἐπιχειρήσεων.

"Ὅσον ἀφορᾷ εἰδικώτερον τὰς ἐπὶ πτυχίῳ διατριβάς τὸ Γραφεῖον Ἐρευνῶν, ἀφοῦ ἀνεμέτρησε τὰς δυνατότητας τῶν ὑποψηφίων ἐπὶ πτυχίῳ κατὰ τὸ λῆξαν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος, διὰ προσωπικῆς ἐπαφῆς καὶ συζητήσεως αὐτῶν μετὰ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Γραφείου, ἐδέχθη τὴν δῆλωσιν διαφόρων σχετικῶν θεμάτων. Τὰ θέματα ταῦτα περιλαμβάνοντο εἰς τὸν κύκλον τῆς ἐν τῇ Σχολῇ διδασκαλίας καὶ εἰδικώτερον ἀνεφέροντο : Εἰς τὴν συστηματικὴν διερεύνησιν, μετ' ἀναλύσεως καὶ κριτικῆς, τῆς διαρθρώσεως καὶ τῆς λειτουργίας δεδομένης οἰκονομικῆς μονάδος ἢ κλάδου ἢ τομέως ἢ ὀλοκλήρου δραστηριότητος, τῆς παραγωγῆς ἢ τῆς οἰκονομίας, περιοχῆς ἢ χώρας τινὸς καὶ ἰδίως παρ' ἡμῖν εἰς τὴν συγκριτικὴν μελέτην δύο ἢ πλειόνων τῶν ὡς ἄνω δραστηριοτήτων, εἰς τὴν παρατήρησιν καὶ ἔρευναν οἰκονομικῶν φαινομένων καὶ προβλημάτων, εἰς τὴν κριτικὴν παρουσίαν ξένων ἢ ἑλληνικῶν συστημάτων ἢ θεωριῶν ἢ συγγραμμάτων, οἰκονομικοῦ καὶ ὀργανωτικοῦ ἰδία ἐνδιαφέροντος. Ἐπίσης, τὸ Γραφεῖον Ἐρευνῶν, ἀφοῦ διεπίστωσεν ὅτι οἱ συντάξαντες περιγράμματα διατριβῶν συνέλαβον ὀρθῶς καὶ ἐπρόκειτο ἐπιτυχῶς νὰ χειρισθοῦν τὸ θέμα τῶν, ἐνέκρινεν αὐτά, διὰ νὰ ἐπιτραπῆ εἰς τούς συντάκτας ὅπως μετάσχουν τῶν ἐπὶ πτυχίῳ ἐξετάσεων. Τέλος, παρέσχε γενικὰς καὶ εἰδικὰς καθοδηγήσεις εἰς τούς συντάξαντας πτυχιακὰς διατριβάς, ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῶν ἄρμοδιων καθηγητῶν, καὶ ἐθεώρησεν ἀπάσας τὰς τελικῶς ἐγκριθείσας τοιαύτας. Οὕτω διεσκοπήθη ἡ ἱκανότης τῶν ἀποφοιτησάντων καὶ κατὰ τὸ λῆξαν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος περὶ τὸν δόκιμον γραπτὸν χειρισμὸν ἐπισημονικοῦ τινος θέματος.

ΑΠΟ ΤΑ ΣΥΝΘΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

Χρειαζόμεθα ἀνθρώπους διατεθειμένους νὰ ὑπηρετοῦν καὶ ὄχι νὰ διατάσσουν χρειαζόμεθα οἰκονομίαν μὲ σκοπὸν τὸν ἀνθρωπὸν καὶ νομοθεσίαν μὲ μέτρον τὸν ἀνθρωπὸν· χρειαζόμεθα νέους ἀνθρώπους, διότι εἶναι νέα ἡ ἐποχὴ, νέα αἱ ἀνάγκαι καὶ αἱ νέα συνθήκαι τῆς ζωῆς.

ΙΕ' ΤΟ ΚΕΝΤΡΟΝ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Ἡ Σχολή ἐθεώρησε τὴν Στατιστικὴν ἀπαραίτητον μέρος τοῦ κύκλου διδασκαλίας τῆς πρὸς μόρφωσιν στελεχῶν ἀνωτέρων διοικητικῶν Ὄργανισμῶν. Οὕτω συνεστήθη ἀπὸ τοῦ 1947 ἡ ἔδρα τῆς Στατιστικῆς ὡς τακτικὴ, χωρισθέντος τοῦ μαθήματος εἰς δύο κλάδους: τὴν Μαθηματικὴν Στατιστικὴν καὶ τὴν Οἰκονομικὴν. Λήγοντος τοῦ 1950, ὁ Σύλλογος τῶν Καθηγητῶν τῆς Σχολῆς ἐζήτησε νὰ τροποποιηθῇ ὁ Ὄργανισμὸς καὶ νὰ εἶναι δυνατὴ ἡ ἴδρυσις «Τμημάτων ἐιδικῆς ἐπιμορφώσεως» τῶν τε-λειοφοίτων καὶ πτυχιούχων τῆς ἀνωτέρας ἐκπαιδεύσεως.

Τοῦτο δὲν κατέστη δυνατόν, διότι τὸ Ὑπουργεῖον Βιομηχανίας δὲν ἠθέλησε νὰ ἐγκρίνῃ τὸ σχετικὸν Σχέδιον Νόμου, διὰ τοῦ ὁποῦ θὰ καθίστατο δυνατὴ ἡ ὀλοκλήρωσις τῶν σκοπῶν τῆς Σχολῆς, καὶ ἡ εὐρυνσις τῆς ἀρμοδιότητος καὶ δραστηριότητός τῆς.

Κατὰ τὸ Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1952 - 53 τὸ Διοικ. Συμβούλιον μετὰ τὴν ἀποτυχίαν τῆς λειτουργίας Στατιστικοῦ Φροντιστηρίου εἰς τὴν Νομικὴν Σχολήν, ἀπεφάσισεν ὑπ' εὐθύνην του καὶ ἄνευ διατάξεως νόμου νὰ συστήσῃ τὸ «Κέντρον Στατιστικῆς Ἐκπαιδεύσεως».

Εὐτυχῶς ἡ ἀναληφθεῖσα ὑπὸ τῆς Σχολῆς, ὑπὲρ ἢ παρὰ τὸν νόμον, πρωτοβουλία ἔτυχε τῆς πανηγυρικῆς ἐπικροτήσεως καὶ ἀπὸ τὸν ἐπιστημονικὸν κόσμον καὶ ἀπὸ τὰς ἐπιχειρήσεις, ὡς καὶ ἀπὸ διαφόρους Δημοσίας Ὑπηρεσίας, τοῦθ' ὅπερ ἀποδεικνύει ὅτι ἐπὶ τέλους ἤρχισε νὰ κατανοητῆ ἡ ἀξία τῆς Στατιστικῆς καὶ εἰς τὴν Χώραν μας ὡς μεθόδου ἀσφαλοῦς διὰ τὴν διαπίστωσιν, ἔρευναν, ἔλεγχον καὶ πρόβλεψιν τῶν ἐν γένει φαινομένων—τοῦ κοινωνικοῦ βίου καὶ ἰδίᾳ τῶν γεγονότων τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς.

Τέλος τὸ Κράτος, ἀντιμετωπίζον ἐν τῷ συνόλῳ του τὸ πρόβλημα τῆς στατιστικῆς παρακολουθήσεως τῆς ζωῆς τῆς Χώρας, ἐθέσπισε τὸ ὑπ' ἀριθ. 2615/1953 Νομοθετικὸν Διάταγμα «περὶ ὀργανώσεως τῆς Ἑθνικῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἑλλάδος», διὰ τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἀρθροῦ 14, διὰ τοῦ ὁποῦ ὀρίζεται ὅτι «Μετ' εἰσήγησιν τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ καὶ τῶν ἐνδιαφερομένων Σχολῶν τῶν ἐκπαιδευτικῶν Ἰδρυμάτων δύνανται διὰ Β.Δ. νὰ ἱδρυθοῦν μόνιμοι ἔδραι ἢ Σχολαὶ Στατιστικῆς ἢ νὰ ὀργανωθῶσι φροντιστήρια Στατιστικῆς Ἐκπαιδεύσεως, πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ἐπαγγελματικῆς μορφώσεως τῶν ὑπαλλήλων τῶν στατιστικῶν ὑπηρεσιῶν καὶ τῶν πρὸς τοῦτο ἐνδιαφερομένων ἰδιωτῶν». Ἦλθε δηλαδὴ τὸ Κράτος νὰ ἐπικυρώσῃ νομοθετικῶς τὴν ὑπὸ τῆς ἡμετέρας Σχολῆς ἀναληφθεῖσαν ἐπιστημονικὴν πρωτοβουλίαν καὶ πρωτοποριακὴν δραστηριότητα. Ἡ Σχολή, μὲ ἐπίγνωσιν τοῦ καθήκοντός τῆς ἀπέναντι τοῦ Κρά-

τους, τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καὶ ἰδίᾳ ἀπέναντι τῶν νέων, εἶναι εὐτυχῆς καὶ ὑπερήφανος διὰ τὴν συμβολὴν τῆς αὐτῆν εἰς τὴν Ἐπιστήμην καὶ τὴν πρόοδον τοῦ τόπου μὲ τὴν ἴδρυσιν τοῦ Κέντρου.

Αὐτό, ἄλλωστε, ἀποτελεῖ τὴν φιλοδοξίαν τῆς.

Κατὰ τὸ νέον ἔτος ἡ Διδακτικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Κ.Σ.Ε. ἀπετελέσθη ἐκ τῶν κ.κ. :

1. **Στρ. Κ. Παπαϊωάννου** Διευθυντοῦ τῆς Α.Σ.Β.Σ. ὡς Προέδρου
(ὁδὸς *Μαυρομιχάλη 71*, τηλ. 610.190)
2. **Τρ. Κεραμιδᾶ**, Καθηγητοῦ τῆς Α.Σ.Ο. καὶ Ε.Ε.
(Ὁδὸς *Ἀσιτυπαλαίας 26*, τηλ. 870.174)
3. **Ι. Λαμπρούκου**, Γενικοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ
(Ὁδὸς *Προύσης 16*, τηλ. 811.901)
4. **Κ. Παπαπάνου**, Διευθυντοῦ τῆς Ἀνωτάτης Ἐκπαιδευσεως τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας.
(ὁδὸς *Ἀγ. Μελετίου 104*, τηλ. 827.081)
5. **Ε. Μαργαρίτη**, Καθηγητοῦ τῆς Στατιστικῆς τῆς Α.Σ.Β.Σ., ὡς Διευθυντοῦ Σπουδῶν.
(ὁδὸς *Σκύρου 55*, τηλ. 876.301)

Οἱ τακτικοὶ Καθηγηταὶ τοῦ Κέντρου εἶναι οἱ κάτωθι :

1. **Ἄλ. Παπᾶς**, Καθηγητῆς Πολυτεχνείου
(ὁδὸς *Πινδάρου 4*, τηλ. 611.746)
2. **Ἄναστ. Παπασπύρου**, Καθηγητῆς τοῦ Πολυτεχνείου
(ὁδὸς *Πασιέρ 14*, τηλ. 664.290)
3. **Σ. Ἀγαπητίδης**, Καθηγητῆς τῆς Α.Σ.Β.Σ.
(ὁδὸς *Ραβινὲ 6*, τηλ. 72.876, 54 077)
4. **Κ. Ἀθανασιάδης**, Καθηγητῆς τῆς Σχολῆς Ν. Δοκίμων
(ὁδὸς *Θόλου*, τηλ. 35.423)
5. **Δ. Κόλιας**, Καθηγητῆς τῆς Α.Σ.Β.Σ.
(ὁδὸς *Ἀγ. Λαύρας 105*, τηλ. 33.601)
6. **Ε. Μαργαρίτης**, Καθηγητῆς τῆς Α.Σ.Β.Σ.
(ὁδὸς *Σκύρου* τηλ. 611.790)
7. **Στρ. Κ. Παπαϊωάννου**, Καθηγητῆς τῆς Α.Σ.Β.Σ.
(ὁδὸς *Μαυρομιχάλη 71*, τηλ. 610.190)
8. **Γ. Παπαχατζῆς**, Καθηγητῆς τῆς Α.Σ.Β.Σ.
(ὁδὸς *Ἰουλιανῶν 19*, τηλ. 810 796)
9. **Γ. Χαλκιάπουλος**, Καθηγητῆς Α.Σ.Β.Σ.
(ὁδὸς *Χατζηχρήστου 9*, τηλ. 91.578)

Ἐπίσης ἡ Δ. Ἐπιτροπὴ ἔδωκεν ἐντολὴν διδασκαλίας διὰ τὸ τρέχον ἔτος εἰς τοὺς κάτωθι :

1. **Νικ. Σβορώνον**, Διευθυντὴν τῆς Ἐθνικ. Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας
(*ὁδὸς Μανιζάρου 10, τηλ. 612.168*)
2. **Στ. Γερωνυμάκην**, Διευθυντὴν Ὑπηρεσίας Ἐθνικῶν Λογισμῶν
(*ὁδὸς Διστόμου 68, Πειραιεύς, τηλ. 30.931*)
3. **Γερ. Θεοδωράκην**, Στατιστικὸν Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος
(*ὁδὸς Νεύτωνος 80, Ἡλιούπολις, τηλ. 30.551*)
4. **Μ. Γεωργιάδην**, Τμηματάρχην Ὑπουργείου Ἐμπορίου
(*ὁδὸς Σίνα 10, τηλ. 21.580*)
5. **Δημ. Κονιδάρην**, Τμηματάρχην Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας
(*ὁδὸς Ἐργοῦμιον 16, Παγκράτι τηλ. 74.720*)
6. **Κλ. Μπανταλούκαν**, Διευθυντὴν Γεν. Λογιστηρίου
(*ὁδὸς Κεφαλληνίας 33α, τηλ. 875.978*)
7. **Γ. Παυλίδην**, Καθηγητὴν Ἀγγλικῆς Γλώσσης
(*ὁδὸς Σκιάθου 63, τηλ. 871.961*)

Διῶρισεν ἐπίσης ὡς Ἐπιμελητὴν τὸν κ. **Γ. Ἀθανασόπουλον**, πτυχιούχον τῆς Ἀνωτ. Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν.

Τὸ Κ.Σ.Ε. ἐλπίζει ὅτι καὶ κατὰ τὸ τρέχον σχολικὸν ἔτος θὰ δοθῇ σειρά στατιστικῶν διαλέξεων παρὰ ξένων καὶ ἐλλήνων ἐπιστημόνων.

Γραμματεὺς τοῦ Κ.Σ.Ε. ὤρισθη ἡ Δνὶς **Φανὴ Βακαλοπούλου**.

Τὸ λήξαν Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1955—1956 ὑπῆρξε τὸ πρῶτον ἔτος τῆς ἐπίσημου καὶ ὠλοκληρωμένης λειτουργίας τοῦ Κέντρου Στατιστικῆς Ἐκπαιδεύσεως τῆς Σχολῆς.

Κατὰ τὴν περίοδον ταύτην ἐνεγράφησαν εἰς μὲν τὸ Α' ἔτος σπουδῶν 97, εἰς δὲ τὸ Β'. 76 σπουδασταί. Κατὰ τὰς Τμηματικὰς ἐξετάσεις τοῦ Σεπτεμβρίου 1956 τοῦ Α' ἔτους σπουδῶν προήχθησαν ἐκ τοῦ Α' εἰς τὸ Β' ἔτος 25 σπουδασταί κατὰ δὲ τὰς ἐπὶ πτυχίῳ ἐξετάσεις ἐπέτυχον ἐκ τοῦ Γ' ἔτους 15, κατὰ τὴν ἐξῆς σειρὰν ἐπιτυχίας :

1) Παπαστάμου Μαρία	τοῦ Ἀριστείδου
2) Πανταζίδης Νικόλαος	> Πανταζῆ
3) Ἀντωνιάς Γεώργιος	> Εὐσταθίου
4) Πορφύριος Ἴπποκράτης	> Κωνσταντίνου
5) Χουρδάκης Ἰωάννης	> Γεωργίου
6) Γκεβέτσης Χρῖστος	> Ἀνδρέου
7) Καραμητσόπουλος Νικόλαος	> Δημητρίου
8) Σιάμπος Γεώργιος	> Σπυρίδωνος

9) <i>Σιώλης</i> Παναγιώτης	τοῦ Δημητρίου
10) <i>Χρηστίδου</i> Αἰκατερίνη	» Λουκά
11) <i>Ἰαννίδης</i> Ἐλευθέριος	» Ἰωάννου
12) <i>Μιχαηλίδης</i> Δημήτριος	» Παναγιώτου
13) <i>Καλακαιρινός</i> Γρηγόριος	» Χαραλάμπους
14) <i>Χατζηπέτρου</i> Εἰρήνη	» Παναγιώτου
15) <i>Καντιάνης</i> Γεώργιος	» Ἀνδρέου

Εἰς τοὺς τρεῖς πρώτους, τὸ Κ.Σ.Ε. ἀπένειμε χρηματικά βραβεῖα.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους ἐπραγματοποιήθησαν τὰ κάτωθι κατὰ Καθηγητὴν ὠριαῖα μαθήματα, φροντιστήρια καὶ ἀσκήσεις :

Παπᾶς Ἀλ.	93
Παπασπύρου Ἀναστ.	63
Ἀγαπητίδης Σωτ.	33
Ἀθανασιάδης Κων.	160
Γερωνυμάκης Στυλ.	29
Θεωδωράκης Γερ.	71
Κονιδάρης Δ.	58
Μαργαρίτης Εὐστ.	79
Σβορώνος Νικ.	34
Χρυσοχοῦ Ἰωάν.	16
Χαλκιοπούλος Γεώργ.	15
Παπαχατζῆς Γ.	33
Ἀθανασόπουλος Γ.	61
Παπαϊωάννου Στρ.	18
Γεωργιάδης Μαρ.	18
	<hr/>
	811

ΑΠΟ ΤΑ ΣΥΝΘΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

Ἡ ἐκπαίδευσις πρέπει ν' ἀτενίσῃ τὸ πρόβλημα πῶς νὰ δημιουργήσωμεν ἓνα πολιτισμὸν ὄχι μονομερῶς τεχνικὸν καὶ ὑλικόν, ἀλλὰ πολιτισμὸν ἀνθρωπιστικόν, ἐκμεταλλευόμενοι συγχρόνως τὰ τεχνικά ἐπιτεύγματα καὶ τὰ ἀγαθὰ ἔνστικτα τοῦ ἀνθρώπου, τὰς ὑλικὰς προόδους καὶ συνάμα τὰ ἠθικά καὶ πνευματικά ἔργα αὐτοῦ.

15' ΤΟ ΚΕΝΤΡΟΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

Τὸ Δ. Συμβούλιον τῆς Σχολῆς κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 16ης Ἰουλίου 1956 ἐνέκρινε τὸν ὑπὸ τοῦ Κέντρου Τουριστικῶν Μελετῶν προταθέντα Κανονισμὸν Λειτουργίας τοῦ Κέντρου καὶ κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ Κανονισμοῦ τούτου ἐξέλεξε τοὺς κάτωθι ὡς μέλη τοῦ προβλεπομένου Συβουλίου τοῦ Κέντρου :

1) Θ. Βαϊδην	'Εκπρόσωπον τοῦ Ὑπουργ. Προεδρίας Κυβ)σεως.
2) Δημ. Μωρέτην	> τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορίου.
3) Νικ. Σταμπολῆν	> τοῦ Ὑπουργ. Ἐμπορ. Ναυτιλίας.
4) Νικ. Φωκᾶν	> Ε.Ο.Τ.
Κωνστ. Δημητριάδην	> >
Παν. Π. Καραδόντην	> >
Δημ. Παπαευστρατίου	> >
Παν. Παπαχελᾶν	> >
Χαρ. Σφαέλλον	> >
5) *Αλ. Σκουρλέτην	> τοῦ Ξενοδοχειακοῦ Ἐπιμελητηρίου τῆς Ἑλλάδος.
6) Ι. Παπαθεοδώρου	> τῆς Ἐνώσεως Δήμων καὶ Κοινοτήτων Σ.Ε.Κ.
7) Τασ. Ζάππαν	> >
8) Β. Λιάντζουραν	> τοῦ Ὄργανισμοῦ Τουριστικῆς Πίσσεως.
9) Γεωργ. Μήλαν	> τῆς Ὄμοσπονδίας Ἐκδρομικῶν Σωματείων τῆς Ἑλλάδος.
10) Παν. Νέμπαρην	> τῆς Ἑλλην. Περιηγητικῆς Λέσχης.
11) Ν. Τζάρτζανον	> τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὀρειβατικοῦ Συνδέσμου.
12) Γεωργ. Γραφιὸν - Νίδαν	> τῆς Ἑλληνικῆς Σπηλαιολογικῆς Ἐταιρείας
13) Κ. Παναγιώτου	> τῆς Βασιλικῆς Ἀερολέσχης τῆς Ἑλλάδος
14) Κ. Μαρομμάτην	> τῆς ΕΛΠΑ.
15) Παν. Σωτήραν	> τῆς Γεν. Συνομοσπονδίας Ἐπαγγελματ. Αὐτοκινητιστῶν Ἑλλάδος.
16) Κλ. Κραντονέλην	> τοῦ Βασιλικοῦ Ναυτικοῦ Ὄμιλου Ἑλλάδος.
17) Μ. Χριστοφῆν	> τῆς Ἐνώσεως Ἑλλήνων Ἐφοπλιστῶν τοῦ κλάδου τῆς Ἐπιβατηγίου Ναυτιλίας.

18) Π. Πολίτην	>	τοῦ Συνδέσμου Τουριστικῶν Γραφείων.
19) Ν. Γαργαλίδην	>	τῆς Σχολῆς Τουριστικῶν Ἐπαγγελματῶν.
20) Σπ. Παπαθωμᾶν	>	τοῦ Τουριστικοῦ καὶ Ξενοδοχειακοῦ Τύπου.
21) Π. Μυλῶφ	>	τῆς Ἑλληνικῆς Φωτογραφικῆς Ἐταιρείας.
22) Σ. Ἀγαπητίδην	Ὡς ἀρμόδιον Καθηγητὴν	τῆς Α.Σ.Β.Σ.
Ἄριστ. Καλλιαβᾶν	>	>
Χρ. Κανελλόπουλον	>	>
Γεωργ. Κασιόπην	>	>
Ι. Κουτσογιάννην	>	>
Φρ. Λέτσαν	>	>
Εὐστ. Μαργαρίτην	>	>
Στρ. Κ. Παπαῖωάννου	>	>
Κωνστ. Σημαντήραν	>	>
Ι. Φράγκον	>	>
23) Νικ. Αἰγινήτην	Ὡς ἀσχολούμενον	μέ τὸν Τουρισμὸν
Ἄλ. Ἀργύρην	>	>
Σ. Ζορμπᾶν	>	>
Δημ. Κατσώνην	>	>
Ἄλ. Μωρέττη	>	>
Παῖλον Παλαιολόγον	>	>
Φοιβ. Παπαχρυσάνθου	>	>
Διον. Ρώμαν	>	>
Ἄλεξ. Σολωμόν	>	>
Κ. Στούρναν	>	>

Τὸ ὑπὸ τοῦ προγενεστέρου Συμβουλίου τοῦ Κέντρου Τουριστικῶν Μελετῶν ἐκλεγέν Προεδρεῖον, ὅπερ ἐνασκει τὰ καθήκοντά του μέχρι τῆς ἐκλογῆς νέου τοιοῦτου, ἔχει ὡς ἀκολούθως :

Πρόεδρος τοῦ ΚΤΜ, ὁ Καθηγητὴς τῆς Α.Σ.Β.Σ. κ. Κ. Σημαντήρας.

Α' Ἀντιπρόεδρος τοῦ ΚΤΜ, ὁ Καθηγητὴς τῆς Α.Σ.Β.Σ. καὶ Ἀντιπρόεδρος τοῦ Ὁργανισμοῦ Τουρισμοῦ, κ. Ἰ. Κουτσογιάννης, καὶ **Β'** Ἀντιπρόεδρος ὁ ἐκπρόσωπος τοῦ Ὑπουργείου Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως καὶ Δ/ντῆς Α' κ. Θ. Βατίδης.

Γεν. Γραμματεὺς τοῦ ΚΤΜ, ὁ κ. Νικ. Αἰγινήτης.

Χρῆς Εἰδικῆς Γραμματέως ἔχουν ἀνατεθῆ εἰς τὴν Δίδα Μαρίαν Παπαστάμου.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ ΚΤΜ δέχεται εἰς τὰ γραφεῖα τῆς ὁδοῦ Ἀκαδημίας 84 (Τηλ. 34-166) καθ' ἐκάστην Τρίτην καὶ Παρασκευὴν καὶ ὥραν 18.00—20.00, ὁ δὲ Γεν. Γραμματεὺς καθ' ἐκάστην Τρίτην 11.00—12.30 καὶ Παρασκευὴν 16.00—17.30 ὥραν.

ΙΖ' ΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ *

Ἡ ὀργάνωσις τῆς Σχολῆς ὑπὸ τὴν σήμερινὴν μορφήν τοῦ ἀνωτάτου Ἰδρύματος Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαιδεύσεως ἐπραγματοποιήθη τὸ πρῶτον διὰ τοῦ Β. Δ. τῆς 8ης Φεβρουαρίου 1947 (Φ.Ε.Κ. ὑπ' ἀριθ. 32)Β-2-47).

Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης παρήλθον ἑννέα περίπου Ἀκαδημαϊκὰ ἔτη καὶ εἰς τὸ μικρὸν αὐτὸ χρονικὸν διάστημα ἡ Σχολή, παρὰ τὰς ἐναντίον της ποικίλας καὶ ἀνεκδιηγῆτους ἀντιδράσεις, ὄχι μόνον ἐνεφάνισε ἕν ἄρτιον ἐκπαιδευτικὸν ἔργον, ἀλλὰ καὶ προσεπάθησε νὰ ἐπεκτείνῃ τὴν κοινωφελῆ μορφωτικὴν της δράσιν καὶ ἔξω τῶν σπουδαστῶν, διὰ διαλέξεων καὶ μελετῶν ἐπὶ ἐνδιαφερόντων τὴν Χώραν προβλημάτων, ὡς καὶ διὰ δημοσιευμάτων, τινὰ τῶν ὁποίων ἐνεφάνισαν καὶ ἐξήτασαν διὰ πρώτην φοράν ἐν Ἑλλάδι, θέματα

(*) Θεωροῦμεν ἐπιβεβλημένον νὰ δημοσιεύσωμεν ἐνταῦθα ἀπόσπασμα τῆς ἀπὸ 7 Ἰουνίου 1954 ἀναφορᾶς τῆς ἐπὶ τῶν Δημοσιευμάτων Ἐπιτροπῆς, ἡ ὁποία νομίζομεν, ὅτι ἀποτελεῖ ἐξαιρετικῆς σημασίας στοιχεῖον διὰ τὸν μελετητὴν τῆς πολιτικῆς καὶ πνευματικῆς καταστάσεως τῆς Χώρας μας, δεδομένου ὅτι ἡ Σχολὴ ἐπέστη νὰ διακόψῃ τὸσον τὰς ἐκδόσεις της ὅσον καὶ τὰς διαλέξεις της !!!

«Διὰ τῶν περιοδικῶν της καὶ τῶν ἐκδόσεών της ἡ Σχολὴ προσπαθεῖ :

- α) νὰ συμβάλῃ εἰς τὴν πνευματικὴν κίνησιν τῆς Πατρίδος μας, ὡς
- β) νὰ κινήσῃ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν σπουδαστῶν διὰ γενικώτερα θέματα καὶ νὰ ἀσκήσῃ αὐτοὺς εἰς τὴν μελέτην ἐξωσχολικῶν βιβλίων. Τοῦτο
- γ) ἐπίσης εἶναι ἐπιτακτικὸν της χρεός, πολὺ δὲ περισσότερο διότι οἱ νέοι
- δ) παρὸς φοιτοῦν εἰς ἀνώτερα σχολεῖα, δὲν ἔχουν ἀγαπήσει τὸ βιβλίον.
- ε) Ὁμολογοῦμεν ὅτι εἴμεθα παραπολὺ ὑπερήφανοι διὰ τὰς ἐκδόσεις
- ς) μας, διὰ τὸ ἔργον μας, τὸ ὁποῖον πάντες ἀναγνωρίζουν. Ἡ Σχολὴ πιστεύει ὅτι πράγματι εἶναι ἕν ἔθνικόν, ἐλεύθερον, ἀνώτατον πνευματικόν
- ζ) Ἰδρυμα, τὸ ὁποῖον προσπαθεῖ νὰ δημιουργήσῃ ὄχι μόνον ἦθος εἰς τοὺς
- η) νέους, ἀλλὰ καὶ νὰ μεταδώσῃ γνώσεις καὶ πέραν τῶν περιορισμένων πε-
- θ) δίων τῶν μαθημάτων ὄχι μόνον εἰς τοὺς σπουδαστάς της, ἀλλὰ καὶ εἰς
- ι) εὐρύτερον κοινόν.

- κ) Ἀνεξαρτήτως τῆς ἠθικῆς πλευρᾶς τοῦ ζητήματος, ἦτις εἶναι καὶ ἡ
- λ) κυρίως ἔχουσα ἀξίαν, τὸ Ἐκδοτικὸν Τμῆμα τῆς Σχολῆς οὐδόλως ἐπιβα-
- μ) ρύνει τὴν λοιπὴν τῆς λειτουργίαν, ἀντιθέτως δὲ ἔχει καταλείπει περισ-
- ν) σευμα ὑπὲρ τῆς Σχολῆς.

«Δέον νὰ σημειωθῇ ὅτι τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο ἐπετεύχθη :

- α) διότι τὸ Ἐκδοτικὸν Τμῆμα τῆς Σχολῆς δὲν ἐπεβαρύνθη οὐδὲ
- β) μὲ μίαν δραχμὴν δι' ἀμοιβὴν τῆς πνευματικῆς ἐργασίας τῶν συγγραφέων,
- γ) πρὸς τοὺς ὁποίους ἡ Σχολὴ εἶναι βαθύτατα εὐγνώμων.
- δ) διότι τὸ Ἐκδοτικὸν Τμῆμα δὲν ἐπεβαρύνθη μὲ ἀμοιβὰς τὸσον
- ε) τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Σχολῆς, τοσοῦτον ἀπασχολουμένου μὲ τὴν ἔμπνευσιν,

ἐξαιρετικῆς διὰ τὴν ζωὴν τοῦ τόπου σημασίας.

Εἰς σειρὰν πρωτοτύπων, ἢ καὶ ἐκ μεταφράσεως, μελετῶν τοῦ «Γραφείου Ἐρευνῶν Ἐμπορικῶν καὶ Βιομηχανικῶν» τῆς Σχολῆς ἐξετάσθησαν, διὰ πρώτην φοράν ἐν Ἑλλάδι, κοινωνιολογικά, οικονομικά, ὀργανωτικά, διοικητικά καὶ λογιστικά ζητήματα. Ἐξ ἄλλου, αἱ παραδόσεις τῶν Καθηγητῶν τῆς Σχολῆς ἐπὶ μαθημάτων τὸ πρῶτον ἐν Ἑλλάδι διδασκομένων συνεπλήρωσαν τὴν πνευματικὴν συμβολὴν τῆς Σχολῆς.

Συμμορφουμένη ἐξ ἑτέρου ἡ Σχολὴ πρὸς τὴν ὀρθὴν καὶ γόνιμον παράδοσιν τῶν ἀνωτέρων πνευματικῶν Ἰδρυμάτων ὄλου τοῦ κόσμου, ἐξέδωκε τὰς δύο Ἐπιστημονικὰς τῆς Ἐπετηρίδας, αἱ ὁποῖαι εἰς 716 σελίδας περιέλαβον 29 πρωτοτύπους ἐπιστημονικὰς ἐργασίας τοῦ Διδακτικοῦ Προσωπικοῦ τῆς.

Τέλος, ἀπὸ τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 1950-1951 ἡ Σχολὴ ἀπέφασκε τὴν ἔκδοσιν τοῦ ἐπιστημονικοῦ τῆς ὀργάνου «Σπουδαί», τὸ ὁποῖον τακτικῶς—πρᾶγμα ὄχι τόσον σύνηθες δυστυχῶς εἰς τὸν τόπον μας—ἐκδίδεται ἀπὸ τότε μέχρι σήμερον.

Μὲ τὰς ἐκδόσεις τῆς ἡ Σχολῆς, χωρὶς καμμίαν βοήθειαν οικονομικὴν οὔτε ἀπὸ τὸ Κράτος οὔτε ἀπὸ ἰδιώτας—ἐξαίρεσιν φωτεινὴν ἀποτελεῖ ἡ συμπαραστάσις τῶν Ἐμπορικῶν καὶ Βιομηχανικῶν Ἐπιμελητηρίων Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς—ἐκτελεῖ τὸ ἐπιστημονικὸν καὶ πνευματικὸν τῆς χρέος ἀπέναντι τοῦ τόπου αὐτοῦ μὲ συνέπειαν

> καθοδήγησιν, διόρθωσιν, ἔλεγχον τῶν δημοσιευμάτων, οὔτε τοῦ Προϊστά-
> μένου τοῦ «Γραφείου Ἐρευνῶν» μετὰ τόσοσιν ζήλου ἀφωσιωμένου εἰς τὸ
> ἔργον του καὶ ἀναλισκοντος ὄχι ὀλίγας ὥρας καθ' ἡμέραν δι' αὐτό.

Κύριε Πρόεδρε,

> Οἱ Καθηγηταὶ τῆς Σχολῆς εἶναι πολὺ ὑπερήφανοι διὰ τὴν ἐκτελε-
> σθεισαν ἐκδοτικὴν ἐργασίαν, ὁμοίαν τῆς ὁποίας δυστυχῶς δὲν θὰ συναν-
> τήσετε εἰς ἄλλα πνευματικὰ Ἰδρύματα. Τὸ ἔργον τοῦτο ἐπετελέσθη,
> χωρὶς οἱ Καθηγηταὶ νὰ ἔχουν καὶ τὰ ἄλλα πλεονεκτήματα τῶν Καθηγη-
> τῶν τῶν λοιπῶν Ἰδρυμάτων.

> Ἡ μόνη τῶν ἀμοιβῆς εἶναι ἡ ἀναγνώρισις τῆς ἐργασίας αὐτῆς καὶ ἡ
> ὑπόσχεσις ὅτι θὰ εὑρεθῶν τὰ μέσα διὰ τὴν ἀνάπτυξιν καὶ ἐπέκτασιν
> τῶν ἐκδοτικῶν ἐργασιῶν τῆς Σχολῆς. Ἡ πνευματικὴ κίνησις τῆς «Χώρας
> τῶν Γραμμάτων» εἶναι δυστυχῶς τόσον μικρὰ, ὥστε πράγματι πᾶς
> Ἕλληνα νὰ αισθάνεται ἐθνικὴν ἐντροπὴν καὶ λύπην διὰ τὴν ὑπάρχουσαν
> κατάστασιν. Τὰ πνευματικὰ Ἰδρύματα ἔχουν χρέος νὰ συντελέσουν εἰς
> τὴν ἀνάπτυξιν τῆς πνευματικῆς κινήσεως, ὅπως καὶ τὸ Κράτος ἔχει ὑπο-
> χρέωσιν νὰ τὰ βοηθήσῃ καὶ νὰ τὰ ἐνισχύσῃ, ὅπως φρονῶ ὅτι ἔχει ὑπο-
> χρέωσιν καὶ νὰ τὰ ἐλέγξῃ διὰ τὴν ἐπιδειχθεῖσαν ἀδιαφορίαν καὶ ἀμέλειαν
> των. Ἀντίθετος ἐκδοχὴ εἶναι ἀντιπνευματικὴ καὶ ἐθνικῶς καὶ ἐπιστημο-
> νικῶς ἀπαράδεκτος.

> Δι' αὐτὸ ἡ Σχολὴ θεωρεῖ ὅτι ἔχει δικαίωμα νὰ ζητήσῃ τὴν ἠθικὴν
> συμπαραστάσιν τοῦ Κράτους καὶ τὴν ὕλικήν του ἐνίσχυσιν διὰ τὴν ἐκδο-
> τικὴν τῆς προσπάθειαν.

> Ἡ Σχολὴ ἐκτελεῖ τὸ χρέος τῆς καὶ ὄνειροπολεῖ μίαν ἡμέραν νὰ
> ἔχῃ οικονομικὰ μέσα ἐπαρκῆ, ὥστε νὰ ἐκδώσῃ αὐτὴ τὰς παραδόσεις τῶν
> κ.κ. Καθηγητῶν διὰ νὰ μειώσῃ κατὰ σημαντικὸν ποσοῦν τὸ κόστος των
> καὶ νὰ καταστήσῃ τὰ ἀκαδημαϊκὰ βοηθήματα ἀπολύτως προσιτὰ καὶ ἐν
> ταυτῷ ὑποχρεωτικὰ εἰς πάντας τοὺς σπουδάζοντας».

καὶ μετριοφροσύνην, ἀλλὰ καὶ πλήρη συναίσθησιν τῆς συμβολῆς τῆς. Ἡ Σχολὴ οὕτω ἐπιτελεῖ τὸ χρέος τῆς ἀπέναντι τοῦ Ἔθνους, καθόσον τοῦτο ἀποτελεῖ τὸ κύριον μέλημά τῆς. Κατ' αὐτὴν, ἡ μόρφωσις καὶ ἡ διαπαιδαγώγησις τῶν νέων καὶ τῶν λοιπῶν ἐνδιαφερομένων μὲ τὰς ἐργασίας τῆς σκοπὸν κύριον ἔχει τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ Ἔθνους διὰ τῆς ἀνουψώσεως τοῦ πνευματικοῦ του ἐπιπέδου, παραλλήλως πρὸς τὴν βελτίωσιν τοῦ ὕλικου του ἐπιπέδου.

Οὕτως ἡ Σχολὴ δὲν περιορίζεται εἰς τὴν στενὴν ἀπὸ τῆς ἕδρας διδασκαλίαν. Δὲν εἶναι κλειστὸν πνευματικὸν Ἰδρυμα, ἀλλὰ Ἰδρυμα παντοιοτρόπως ἐπιθυμοῦν νὰ ἀκτινοβολήσῃ τὴν Γνώσιν καὶ τὴν Ἀλήθειαν. Δι' αὐτὸ εἶναι, πράγματι, Ἐθνικὸν Ἰδρυμα. Ἡ Σχολὴ οὔτε εἶναι οὔτε δύναται νὰ καταστῇ Ὁργανισμὸς ἀνήκων εἰς ἄτομα ἢ ἐξυπηρετικὸς ὠρισμένων ἐπιστημονικῶν ἢ πολιτικῶν ἀπόψεων. Ἐχει τὰς θύρας ἀνοικτάς εἰς πάντας, διότι τὴν Γνώσιν καλλιεργεί, τὴν Ἀλήθειαν ἀναζητεῖ καὶ τὴν Πρόοδον ἐξυπηρετεῖ. Παραμένει ἀναντίρρητον δι' αὐτὴν τὸ ἀξίωμα ὅτι «ἐθνικὸν εἶναι ὅ,τι ἀληθινὸν καὶ ὅ,τι προοδευτικόν». Αἱ 3522 σελίδες τῶν τόμων τῶν «Σπουδῶν» ἀποδεικνύουν τοῦτο περιτράνως, καθὼς ἄλλως τε ὅλαι αἱ λοιπαὶ ἐκδόσεις τῆς, ὅπως ἀναμφισβητήτως καὶ ὅλαι αἱ ποικίλαι πνευματικαὶ ἐκδηλώσεις τῆς.

Αἱ «Σπουδαί» ἔκλεισαν τὸ Στ' ἔτος. Ὁλιγοχρόνιος βεβαίως ἱστορία διὰ τὴν ὁποῖαν ὁμως δικαίως ὑπερφηανεύεται τὸ Δ. Συμβούλιον τῆς Σχολῆς, οἱ Καθηγηταὶ τῆς, οἱ Συνεργάται τῆς, οἱ σπουδασταὶ τῆς. Πέραν ἀπὸ συμφέροντα καὶ ἀπὸ πάθη, ἀπὸ ἀντιζηλίας καὶ στενόκαρδον πνεῦμα, ἀπὸ ἐπιστημονικὰς διαφωνίας καὶ ἀντιθέσεις ἡ Σχολὴ συνεχίζει τὸ πνευματικὸν τῆς ἔργον, «ὀρθοτομοῦσα τὸν λόγον τῆς ἀληθείας». Οἱ ἐν τῇ Σχολῇ ἐργαζόμενοι γνωρίζουν πόσον μεγάλη εἶναι ἡ χαρὰ νὰ ἴσταιται κανεὶς εἰς τὸ ὑψηλὸν βάθρον τοῦ καθήκοντος καὶ νὰ ἀτενίζῃ τὰ προβλήματα ὡς Ἐλεύθερος Ἄνθρωπος.

Εἴμεθα βέβαιοι ὅτι ὁ ἐπιστημονικὸς, ὁ ἐπιχειρηματικὸς, ὁ ὑπαλληλικὸς καὶ ὁ σπουδαστικὸς κόσμος—ὅλοι ὅσοι μὲ τόσον ἐνδιαφέρον καὶ τόσην ἐκτίμησιν παρακολουθοῦν τὴν γενικὴν προσπάθειαν τῆς Σχολῆς—θὰ ἐνισχύσουν τὸ ἔργον τῶν ἐκδόσεών μας, αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν πολῦτιμον καὶ νέου, πολλὰκις, περιεχομένου πνευματικὴν εἰσφορὰν εἰς τὸν τόπον μας. Ἡ συμπάραστασις ὅσον τὸ δυνατόν περισσοτέρων εἰς τὴν πνευματικὴν καὶ ἐθνικὴν αὐτὴν προσπάθειαν θὰ ἀποτελέσῃ τὴν ἀποτελεσματικωτέραν ἐπιβράβευσιν τῶν κόπων καὶ θυσιῶν τῆς Σχολῆς.

Τὸ περιοδικὸν τοῦτο, ἀσχολούμενον μὲ θέματα οἰκονομικά, καὶ τεχνικά, σεμνυνόμεθα νὰ πιστεύωμεν ὅτι ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς του ἐκάλυψε σοβαρὸν κενὸν τῆς μεταπολεμικῆς ἐπιστημονικῆς διανοήσεως ἐν τῇ Χώρα μας εἰς τὸν τομέα ἰδίως τῶν προβλημάτων παραγωγῆς. Διὰ πρώτην φορὰν ἀπὸ τῶν στηλῶν τοῦ περιοδικοῦ μας ἐμελετήθησαν τὰ νέα προβλήματα τοῦ ἀνθρωπίνου παρά-

γοντος, τῆς ὀργανώσεως ἐργασίας, τῶν ἀνθρωπίνων σχέσεων κλπ. Βεβαίως καὶ ἄλλα περιοδικὰ ἐπιστημονικὰ ἐξεδόθησαν κατὰ τὰ συναπτά ἔξ ἔτη τῆς ἐκδόσεως τῶν «Σπουδῶν» καὶ ἐκδίδονται εἰσέτι, τὰ πλεῖστα δὲ τούτων εἶναι ἀξιολογώτατα καὶ τιμοῦν τὴν ἑλληνικὴν ἐπιστήμην.

Τολμῶμεν ὁμῶς νὰ νομίζωμεν ὅτι ἡ προσφορὰ τῶν «Σπουδῶν» εἶναι λυσιτελεστέρα καὶ διὰ τὸ γεγονός ὅτι εἰς τὸ ἐπιστημονικὸν τοῦτο ὄργανον τὰ ἐπὶ μέρους προβλήματα δὲν ἐξετάζονται καθ' ἑαυτὰ μόνον, ἀλλὰ θεωροῦνται εἰς τὴν γενικωτέραν τῶν τοποθέτησιν καὶ ἐν συσχετισμῷ πρὸς τὸ σύνολον τῶν ἑλληνικῶν προβλημάτων. Οὕτως ἡ ἀνάδειξις ὀρθολογικῶν μεθόδων ἐπιστημονικῆς θεωρήσεως τῶν προβλημάτων τούτων προάγεται ἀποδοτικώτερον καί, συνεπῶς, ἐπωφελέστερον διὰ τὴν Χώραν μας.

Εἰς τοῦτο δὲν συμβάλλει ὀλίγον καὶ τὸ γεγονός ὅτι τὸ ἐν λόγῳ περιοδικὸν ἀποτελεῖ πράγματι ἐλεύθερον βῆμα ἀναδείξεως τῆς ἐπιστημονικῆς σκέψεως — ἐντὸς τῶν αὐστηρῶν πλαισίων τῆς κριτικῆς θεωρήσεως τῶν πραγμάτων — καὶ εἶναι δύσκολον εἰς τὰς ἡμέρας μας, καθ' ἅπαντα τὰ γεωγραφικὰ πλάτη, νὰ ἀνεύρη τις πολλὰ ἀνάλογα παραδείγματα.

Αἱ «Σπουδαί», ἐκκινήσασαι ὡς διμηνιαία περιοδικὴ ἔκδοσις, κατέστησαν κατὰ τὸ Στ' ἔτος τῆς ἐκδόσεώς τῶν μηνιαίων. Οὕτω καθ' ἕκαστον ἔτος καταρτίζεται ὀγκώδης τόμος ὑπερπεντήκοντα τυπογραφικῶν φύλλων, διὰ τῶν σελίδων τῶν ὁποίων ἡ ἐκλεκτοτέρα ἑλληνικὴ διανόησις παρελαύνει φιλοσοφημένη, ἐμβριθὴς καὶ γόνιμος, ἐπὶ θεμάτων οἰκονομικοῦ, κοινωνιολογικοῦ, ἐκπαιδευτικοῦ καὶ τεχνικοῦ περιεχομένου ἐκ τῶν πλέον ζεόντων διὰ τὴν ἐνεστώσαν παραγωγικὴν θέσιν τῆς Χώρας μας καὶ τὰς δυνατότητας τοῦ πληθυσμοῦ τῆς.

Εἰδικὰ ὀγκώδη τεύχη ἀφιερωμένα εἰς συγκεκριμένα παραγωγικὰ προβλήματα, εἰς τὴν ἀνασυγκρότησιν, εἰς τὸν τουρισμόν, εἰς τὴν στατιστικὴν, εἰς τὴν κοινωνικὴν πολιτικὴν ἀπετέλεσαν σταθμὸν ἐν τῇ ἑλληνικῇ πνευματικῇ κινήσει καὶ κατέδειξαν πόσον ὑπῆρξεν εὐτυχῆς ἡ ἔμπνευσις τῆς ἐκδόσεως τῶν.

Κατὰ τὴν διαρρεύσασαν τετραετίαν ἐξεδόθησαν οἱ κάτωθι τόμοι:

Γ' τόμος	1952/1953	σελ.	670
Δ' »	1953/1954	>	416
Ε' »	1954/1955	>	864
Στ' »	1955/1956	>	943

ἤτοι τὸ ὄλον 2.893

Τ Α Ν Ε Α Τ Η Σ Α . Σ . Β . Σ .

Κατὰ τὸ ἔτος 1952/3 κατηργήθη τὸ εἰδικὸν τμήμα ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ Σχολικὴ μας Ζωὴ» τοῦ περιοδικοῦ μας «Σπουδαί» τὸ ὁποῖον τοιουτοτρόπως κατέστη καθαρὸν ἐπιστημονικὸν ὄργανον τῆς Σχολῆς.

Ἀντὶ τῆς ὡς ἄνω «Σχολικῆς Ζωῆς» ἐξεδόθη εἰδικὸν πληροφορικὸν τῆς Σχολῆς μας ὄργανον ὑπὸ τὸν τίτλον «Τὰ Νέα τῆς Α. Σ. Β. Σ.», τοῦ ὁποῦ ἐξεδόθησαν μέχρι σήμερον τὰ ὑπ' ἀριθ. 17 τεύχη σχήματος 58x86 ἐκ σελίδων ἐν ὄλῳ 1216.

Α' τόμος	1953/1954	σελ.	470
Β' »	1954/1955	»	351
Γ' »	1955/1956	»	395
			1.216

ἦτοι τὸ ὄλον

Πᾶς Σπουδαστὴς ἐγγραφόμενος εἰς τὴν Σχολὴν λαμβάνει τὸ ὡς ἄνω περιοδικόν, τὸ ὁποῖον ἀποστέλλεται δωρεάν ἐπίσης εἰς τοὺς φίλους τῆς Σχολῆς καὶ τὰς λοιπὰς Ἀνωτάτας καὶ Μέσας Σχολάς.

Ο ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Κατὰ τὸ ὑπ' ὄψιν Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος ἐκυκλοφόρησεν ἡ ἔκδοσις τοῦ «Ὁδηγοῦ Σπουδῶν» αὐτῆς. Δὲν εἶναι ὑπερβολὴ νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι τὸ βιβλίον τοῦτο ἀπετέλεσεν ἀληθὲς ἐκπαιδευτικὸν γεγονός καὶ ὡς τοιοῦτον ἐγένετο δεκτὸν ὑπὸ τοῦ ἑλληνικοῦ ἐπιστημονικοῦ κοινοῦ. Πράγματι, εἰς ἓνα τόμον 228 σελίδων, μεγάλου ἐγκολπίου σχήματος, συνεκεντρώθησαν ὄχι μόνον ὄλαι αἱ ἀφορῶσαι τὴν ἴδρυσιν, τοὺς σκοποὺς καὶ λειτουργίαν τῆς Σχολῆς διατάξεις ἀλλὰ καὶ πᾶσα λεπτομερὴς πληροφορία ἐπὶ τῶν ἐπιδιώξεων καὶ τῆς θέσεως τῆς Σχολῆς μεταξὺ τῶν ὁμοτίμων τῆς Ἰδρυμάτων τῆς Ἀνωτέρας Ἐκπαιδεύσεως, τῶν ὑποχρεώσεων τῶν σπουδαστῶν, τῶν κανονισμῶν διεξαγωγῆς τῶν ἐξετάσεων κλπ.

Ἡ κατάταξις τῆς ὕλης, ἡ κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων, ἡ ὄλη διάταξις τοῦ κειμένου ἀποτελοῦν εὐτυχή σύλληψιν καὶ ἐκτέλεσιν εὐμεθόδου ἐγχειριδίου παρέχοντος πᾶσαν χρήσιμον πληροφορίαν, τόσον εἰς τὸν σπουδαστὴν ὅσον καὶ εἰς τὸν ἐνδιαφερόμενον νὰ κατατοπισθῇ ἐπὶ τῆς φύσεως καὶ λειτουργίας τῆς Σχολῆς ζένον ἀναγνώστην.

Δὲν εἶναι ἀπὸ τὰς μικροτέρας ἀρετὰς τοῦ πολυτίμου τούτου ἔργου, τὸ γεγονὸς ὅτι δὲν παρέχονται ξηραὶ αἱ διατάξεις ἀλλὰ καταβάλλεται πᾶσα προσπάθεια νὰ ἐμφυσηθῇ εἰς τὸν ἀναγνώστην τὸ πρωτοπόρον πνεῦμα τῆς Σχολῆς καὶ νὰ φωτισθῇ τὸ ἔργον τῆς εἰς ἐκεῖνα ἀκριβῶς τὰ σημεῖα τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦν τὴν ἰδιομορφίαν τῆς ἐν τῇ Χώρας μας. Ἐν δὲ ἀπὸ τὰ σημαντικὰ μεταξὺ τῶν σημείων τούτων εἶναι ἡ ἀνωτέρα ἀνθρωπιστικὴ ἀντίληψις καὶ τὸ γνήσιον φιλελεύθερον πνεῦμα, τὰ ὁποῖα διέπουν τὸ ἔργον τῆς Σχολῆς καὶ καθοδηγοῦν Διοικοῦντας καὶ Διδάσκοντας εἰς τὰς ἐκπαιδευτικὰς προσπάθειάς των.

ΤΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΛΑΝΑ

Ἡ Σχολή ὑπερφηανεύεται ἀκόμη διὰ τὴν ὑπ' αὐτῆς ἀναληφθεῖσαν πρωτοβουλίαν νὰ ἀναπτύξη καὶ εἰς τὴν Χώραν μας τὰς νεωτέρας ἀντιλήψεις ἐπὶ τῆς τηρήσεως τῶν λογαριασμῶν τῶν διαφόρων μονάδων τῆς οἰκονομίας ὥστε νὰ ὑποβοηθῆται ἐνεργῶς διὰ τῆς λογιστικῆς πᾶσα προσπάθεια πρὸς ἐπαύξησιν τῆς παραγωγικότητος.

Εἰς ὅλας τὰς πολιτισμένας Χώρας ἔχουν ἤδη ἐπικρατήσῃ αἱ ἀντιλήψεις αὗται διὰ τῶν σχεδίων ταξινομημένης τηρήσεως καὶ ἐνοποιήσεως τῶν λογαριασμῶν—ἢ ἄλλως «Λογιστικῶν Σχεδίων» ἢ «Λογιστικῶν Πλάνων» καλουμένων—καὶ τῆς διὰ νόμων ἐπιβολῆς τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῶν ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει ὑπὸ τῶν διαφόρων ἐπιχειρήσεων. Ὁ θεσμὸς τοῦ Λογιστικοῦ Πλάνου, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τοὺς θεσμοὺς τῶν Ὁρκωτῶν Λογιστῶν καὶ τῶν Φορολογικῶν Κωδικῶν, συνιστᾷ, σὺν τοῖς ἄλλοις, καὶ ἰδεῶδες δημοσιονομικὸν μέτρον ἀκριβοδικαίας καὶ ἀντιγραφειοκρατικῆς βεβαιώσεως καὶ ἐκτιμήσεως τῆς κατανομῆς τῶν φορολογικῶν βαρῶν εἰς τὸν πληθυσμὸν ἐκάστης Χώρας, κατὰ τὸν τρόπον βοηθοῦντα τὴν αὔξησιν τῆς παραγωγῆς καὶ τὴν ἐπαύξησιν τῆς παραγωγικότητος.

Ἡ Σχολή ἔχει μεταφράσει καὶ ἐπεξεργάζεται τὸ Γιουγκοσλαβικὸν καὶ Ἑλβετικὸν Λογιστικὸν Σχέδιον καὶ προσεχῶς θέλει ἐκτυπώσει ἀμφότερα. Ἡ Σχολή ἐπωφελεῖται τῆς παρουσίας εὐκαιρίας διὰ νὰ τονίσῃ διὰ μίαν ἔτι φοράν τὰς θερμὰς τῆς εὐχαριστίας πρὸς τὸν διακεκριμένον Διευθυντὴν τοῦ ΟΧΟΑ κ. Σπύρον Βασιλείου, διότι ἄνευ ἀμοιβῆς τινος ἔχει ἀναλάβει τὸ μέγα τοῦτο μεταφραστικὸν ἔργον.

Ἐξεδόθη ἐπίσης τὸ Γαλλικὸν Λογιστικὸν Πλάνον, κατὰ μετάφρασιν τοῦ ἰδίου κ. Σ. Βασιλείου, ἐκ τῆς ἐπισήμου γαλλικῆς ἐκδόσεως τοῦ 1950 μετὰ προλόγου τοῦ εἰσηγητοῦ αὐτοῦ καὶ φίλου τῆς Σχολῆς Καθηγητοῦ κ. André Brunet. Τὸ Γαλλικὸν Λογιστικὸν Πλάνον εἶναι τὸ Β' τεύχος τῆς ὡς ἄνω σειρᾶς.

ΤΟ Α' ΔΕΚΑΗΜΕΡΟΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Ἡ Ἀνωτέρα Σχολή Βιομηχανικῶν Σπουδῶν—ἐν τῷ πλαισίῳ τῶν ἐκπαιδευτικῶν τῆς σκοπῶν καὶ ἐπιδιώξεων—προῆλθεν εἰς συνεννόησιν μετὰ τοῦ ἐν Γενεύῃ Διεθνοῦς Γραφείου Ἑργασίας διὰ τὴν ὀργάνωσιν, ὑπὸ τὴν αἰγίδα του, ἐνὸς «Δεκαήμερου Σπουδῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», μὲ τὸν διττὸν σκοπὸν νὰ κινήσῃ τὸ ἐνδιαφέρον περὶ τὰ ζέοντα προβλήματα τῆς Κοινωνικῆς Πολιτικῆς καὶ νὰ ἐμφανίσῃ τὴν ἐπιτελεσθεῖσαν ἐργασίαν ὑπὸ τῶν σταλέντων παρὰ τοῦ Διεθνοῦ Γραφείου Ἑργασίας ἀφ' ἐνὸς ἐμπειρογνώμωνων εἰς Ἀφγανιστάν καὶ Λιβύην καὶ ἀφ' ἑτέρου δι' εὐρυτέρας σπουδᾶς ἢ δι' εἰδικὰς ἀποστολάς.

Ἡ προεδρεία τοῦ «Δεκαήμερου» ἀνελήφθη ὑπὸ τοῦ τέως Ὑπουργοῦ

γού τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ ἄλλοτε Καθηγητοῦ τῆς Κοινωνικῆς Πολιτικῆς ἐν τῇ Α.Σ.Β.Σ. κ. Στεφάνου Στεφανοπούλου, εὐγενῶς ἀποδεχθέντος τὴν οἰκείαν παράκλησιν τῆς Σχολῆς.

Ἐκάστης ὀμίλιας παρεκλήθη νὰ ἀναλάβῃ τὴν προεδρείαν τῆς συγκεντρώσεως καὶ τὴν εἰσήγησιν εἰδικὸς ἐπὶ τοῦ θέματος ἐπιστήμων.

Αἱ ἀνωτέρω διαλέξεις μετὰ τῶν σχετικῶν εἰσηγήσεων τῶν προεδρευσάντων κατὰ τὰς συγκεντρώσεις ἐδημοσιεύθησαν εἰς εἰδικὸν τόμον ἐκ 200 σελίδων τυχόντα ἐξαιρετικῶς ἐπαινετικῶν κρίσεων.

Συμμετέχουσα ἡ Σχολὴ εἰς πᾶσαν κίνησιν ἀποβλέπουσαν νὰ προβάλλῃ τὰ ἔθνικα ζητήματα εἰς τὸ εὐρωπαϊκὸν πλαίσιον ἐστάθη παρὰ τὸ πλευρὸν τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου διὰ τὴν Πανευρώπην καὶ ἐξέδωκε τέσσαρα τεύχη εὐρωπαϊκοῦ περιεχομένου ἐκ σελ. 72.

Ἡ Σχολὴ εἶναι ἰδιαιτέρως ὑπερήφανος διότι κατὰ τὴν λήξασαν περίοδον ἀποπερατώθη ἡ ἔκδοσις τοῦ «Ὀδηγοῦ Σπουδῶν», ὁ ὁποῖος τιμᾷ τὴν Ἑλληνικὴν ἐκπαίδευσιν καὶ ἀξιοῖ ὅτι κατέχει τὴν πρώτην θέσιν εἰς τὰ ἀντίστοιχα δημοσιεύματα τῶν Σχολῶν τῆς Εὐρώπης.

ΑΝΑΤΥΠΩΣΕΙΣ ΕΚ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΝ ΤΗΣ Α.Σ.Β.Σ. ΚΑΤΑ ΤΑ ΕΤΗ 1955-56

Α' Ἐκ τοῦ περιοδικοῦ «ΣΠΟΥΔΑΙ»

1. Α.Σ.Β.Σ. : Τὸ γαλλικὸν λογιστικὸν πλάνον. Μετάφρ. Σ. Βασιλείου, εἰσαγωγή Α. Brunet, πρόλογος Στρ. Κ. Παπαϊωάννου, 1955.
2. Α.Σ.Β.Σ. : Α' δεκαήμερον σπουδῶν κοινωνικῆς πολιτικῆς, 1955.
3. Α.Σ.Β.Σ. : Α' δωδεκαήμερον τουριστικῆς βιομηχανίας, 1955.
4. Χ. Ν. Ἀγαλλοπούλου : Ἡ κοινωνικὴ πολιτικὴ τῶν τριῶν Ἱεραρχῶν, 1955.
5. Κ. Α. Ἀθανασιάδου : Ἀγγλοελληνικὸν γλωσσάριον τῶν στατιστικῶν ὄρων. 1955.
6. Κ. Α. Ἀθανασιάδου : Γραμμικὴ παλινδρόμησις καὶ συντελεστὴς συσχετίσεως, 1955.
7. Κ. Α. Ἀθανασιάδου : Προσδιορισμὸς τοῦ μέρους τοῦ ἐλλείμματος τοῦ ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου, ὅπερ ὀφείλεται εἰς τὴν δυσμένειαν τῶν ὄρων τοῦ ἐμπορίου, 1955.
8. Κ. Α. Ἀθανασιάδου : Αἱ ἐξισώσεις διαφορῶν ἐν τῇ οἰκονομετρίᾳ, 1956.
9. Κ. Α. Ἀθανασιάδου : Διαθέσιμα ἀγαθὰ καὶ ὑπηρεσίαι παρ' ἡμῖν, 1948 - 1954. 1956.

10. **Γ. Κ. Βλάχου** : Κράτος και κοινωνία, κατά την θεωρίαν τῶν «ἴσων», 1956.
11. **Κ. Δ. Γεωργούλη** : Τοποθέτησις τῆς κοινωνιολογίας, φιλοσοφική και μεθοδολογική, 1956.
12. **Π. Β. Δερτιλῆ** : Κριτικὴ Ἰταλικῆς ἐκδόσεως περὶ τῆς θεωρίας καὶ τῆς πολιτικῆς τῆς οικονομικῆς ἀναπτύξεως, 1955.
13. **Κλ. Β. Μπανταλούκα** : Ἡ ὀργανωτικὴ τῆς οἰκονομίας, 1955 (Ἔκδοσις Γραφείου Ἐρευνῶν).
14. **Κλ. Β. Μπανταλούκα** : Ἐπισκόπησις τῆς προσφάτου ἐν Ἑλλάδι δημοσιονομικῆς ἰσορροπίας καὶ πολιτικῆς, 1956 (Ἔκδοσις Γραφείου Ἐρευνῶν).
15. **Κλ. Β. Μπανταλούκα** : Ἐξοδα καὶ ἀποζημιώσεις μετακινουμένων δημοσίων πολιτικῶν ὑπαλλήλων, ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Ἐπικρατείας, 1956 (Ἔκδοσις Γραφείου Ἐρευνῶν).
16. **Κ. Στρ. Παπαϊωάννου** : Ἡ θεωρία τῆς κοινωνικῆς πάλης, πραγματικότητα καὶ μῦθος, 1955.
17. **Κ. Στρ. Παπαϊωάννου** : Βιομηχανία καὶ κοινωνία, ὁ Μάρξ καὶ ἡ διαλεκτικὴ τοῦ καπιταλισμοῦ, 1956.
18. **Στρ. Κ. Παπαϊωάννου** : Οἱ γενεσιουργοὶ λόγοι τῆς κοινωνικῆς πολιτικῆς, 1956.
19. **Ἡ. Πέριτς** : Ἡ ἐργασιολογία ὡς συνθετικὴ ἐπιστήμη περὶ τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ ἐργασίᾳ. Μεταφρ. Ν. Κατραμάδου καὶ Α. Καπετανάκη, 1956.
20. **Κ. Γ. Πληθείδου καὶ Β. Ν. Μεταξᾶ** : Εἰσαγωγή εἰς τὴν μαθηματικὴν οἰκονομικὴν ἀνάλυσιν, 1956.
21. **Ν. Ι. Πολύζου** : Ἡ ἐξέλιξις τῆς τεχνικῆς καὶ ἡ ἐπίδρασις τῆς ἐπὶ τῶν διεθνῶν σχέσεων, 1956.

Β' Ἐκ τοῦ περιοδικοῦ «ΝΕΑ ΤΗΣ Α.Σ.Β.Σ.»

22. **Α.Σ.Β.Σ.** : Τὸ κέντρον τουριστικῶν μελετῶν, 1956.
23. **Α.Σ.Β.Σ.** Κανονισμὸς πτυχιακῶν ἐξετάσεων, 1956.
24. **Κ. Α. Ἀθανασιάδου** : Δειγματοληψία κατὰ στρώματα, 1956.
25. **Κ. Ζησιμοπούλου** : Ὁ τουρισμὸς γενικῶς, 1956.
26. **Στρ. Κ. Παπαϊωάννου** : Ὑπὲρ τῆς Α.Σ.Β.Σ. πραγματικοὶ λόγοι, ὑποθήκαι, παραινέσεις καὶ ὁδηγία, 1956.
27. **Γ. Ι. Πεσμαζόγλου** : Τὸ πρόβλημα τῆς Εὐρώπης, 1956.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΕΡΕΥΝΩΝ

- I. Χρυσοχοῦ :** 1. Στοιχεῖα Ὁργανώσεως Γραφείου. 2. Ἡ οἰκονομικὴ ζωὴ τῶν ἐπιχειρήσεων. 3. Ὁ ἀνθρώπινος παράγων. 4. Ἡ ἐμπορικὴ ὀργάνωσις. 5. Βασικὰ θέματα ὀργανώσεως. 6. Βοηθήματα διὰ τὴν συστηματικὴν ἔρευναν τῶν ἐπιχειρήσεων. 7. Περιγραφικὴ ἀνάλυσις ὑποδειγματικῆς βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως. 8. Περιγραφή μιᾶς δρώσης ἐπιχειρήσεως. 9. Ὁργάνωσις τῶν Ἀγορῶν — Πωλήσεων — Διαφημίσεως. 10. Ὁργάνωσις μὲ ἀπλᾶ λόγια. 11. Τὸ Γραφεῖον ἐγκέφαλος τῆς ἐπιχειρήσεως. 12. Ἀπὸ τὸ Σχολεῖον εἰς τὴν ζωὴν. 13. Ἡ πρόοδος εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν ὀργάνωσιν. 14. Τὸ πεδῖον δράσεως τῆς ἐπιστημονικῆς Ὁργανώσεως εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις. 15. Ἡ Τράπεζα ἀπὸ λογιστικῆς ἀπόψεως.

Τὸ Αὐστραλιανὸν Λογιστικὸν Πλάνον

Μετάφρασις Σπ. Βασιλείου

Τὸ Γενικὸν Γαλλικὸν Λογιστικὸν Πλάνον

Μετάφρασις Σπ. Βασιλείου

Στρ. Κ. Παπαϊωάννου

1. Προβλήματα συγκριτικῆς Λογιστικῆς Νομοθεσίας
2. Εἰσαγωγή εἰς τὰ Λογιστικὰ Πλάνα. (Ἱστορικὴ ἐπισκόπησις καὶ κοινωνιολογικὴ τοποθέτησις)

L. Danty - La France

1. Μύησις εἰς τὴν Βιομηχανικὴν Ὁργάνωσιν
2. Ἡ σύγχρονος μορφή τῆς ἐπιστημονικῆς ὀργανώσεως

American Institute of Accountants

1. Οἱ ἔλεγχοι ὑπὸ τῶν ἀνεγνωρισμένων Λογιστῶν ἐν Ἀμερικῇ

E. d. Landauer : Συστηματικὴ ἐξέτασις τῆς οἰκονομικῆς ἀξίας μιᾶς βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως.

M. S. Rodrigues : Οἱ συντελεσταὶ τῆς ἀμερικανικῆς παραγωγικότητος.

A. Smaile : Ποῦ βαίνει ἡ ἐπιστημονικὴ ὀργάνωσις.

G. Deming : Αἱ πρόοδοι εἰς τὴν δημοσίαν διοίκησιν.

H. Dubreuil : Ἡ ὀργάνωσις τῆς ἐργασίας καὶ ὁ ἀνθρώπος.

Κ. Μπανταλούκα : Ἡ διάρθρωσις τῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν.

» » : Ἡ ὀργανωτικὴ τῆς οἰκονομίας.

» » : Τὰ ἔξοδα καὶ αἱ ἀποζημιώσεις τῶν μετακινουμένων δημοσίων ὑπαλλήλων.

- Ν. Ι. Πολύζου :** Ἡ ἐξέλιξις τῆς τεχνικῆς καὶ ἡ ἐπίδρασις τῆς ἐπὶ τῶν διεθνῶν σχέσεων.
- G. A r d a n t :** Οἰκονομικαὶ καὶ κοινωνικαὶ πλευραὶ τῆς παραγωγικότητος καὶ τῆς πλήρους ἀπασχολήσεως.
- H. P i l k i n g t o n :** Αἱ ἀπόψεις τῶν ἐργασιῶν ἐπὶ τῆς παραγωγικότητος.
- P. B i g a n d :** Αἱ ἀπόψεις τῶν μισθωτῶν ἐπὶ τῆς παραγωγικότητος.
- Μ. Γεωργιάδου :** Τὸ κόστος διαθέσεως τῶν προϊόντων.
Λογιστικαὶ καὶ Ἐλεγκτικαὶ Ἀσκήσεις
Βιβλιοκριτικὸν Δελτίον

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΚΕΝΤΡΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

1. Διαγράμματα μελετῶν
2. Κανονισμὸς Κ.Τ.Μ.
3. Ὁ τουρισμὸς γενικῶς καὶ ἰδίᾳ ἐν Ἑλλάδι
4. Τὸ πορθμεῖον Ελλάδος—Ἰταλίας
(Πρακτικὰ τῆς Δημοσίας Συζητήσεως)
5. Δωδεκαήμερον Σπουδῶν Τουριστικῆς Βιομηχανίας
21 Ὁμιλίαι

ΔΙΑΦΟΡΑ

1. Ἐγκυκλοπαιδικὸν Ἡμερολόγιον
(Ἄλμανακ 1957)
2. Ἡ Εὐρωπαϊκὴ Οἰκονομικὴ Κοινότης
(Πρακτικὰ τῆς Δημοσίας Συζητήσεως)
3. Οἱ ψυχολογικοὶ παράγοντες τοῦ 1821
Κ. Δημαρᾶ
4. Σκέψεις ; Ταξιδεύοντας στὴ Γαλλία
Στρ. Κ. Παπαϊωάννου
5. Αἱ Διεθνεῖς Ἐμποροπανηγύρεις
Στρ. Κ. Παπαϊωάννου

ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

ΤΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΤΗΣ Α.Σ.Β.Σ.

- Χ. Ἀγσλλοπούλου Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις
 » Μαθήματα Ἐργατικοῦ Δικαίου
- Σ. Ἀγαπητίδης Πολιτικὴ Οἰκονομία
- Δ. Γαλάνη Τραπεζικὰ
- Σ. Γεδεών Ψυχοτεχνικὴ
- Ε. Γεωργαντοπούλου Θαλάσσιαι Μεταφοραὶ
- Μ. Γεωργιάδης Οἰκονομικὴ τῶν Ἐπιχειρήσεων
- Γ. Γιαννοπούλου Ἡλεκτροτεχνία
- Ν. Δελούκα Μαθήματα Ἐμπορικοῦ Δικαίου
- Ν. Δερτιλῆ Δημοσίαι Οἰκονομίαι
- Δ. Δημητρακάκη Γενικαὶ Ἀρχαὶ Δικαίου
 » Οἰκογενειακὸν Δίκαιον
- Ν. Θεοδώρου Μαθήματα Φυσικῆς
- Α. Καλλιαβᾶ Οἰκονομικὴ Γεωγραφία
- Σ. Καλογεροπούλου Δημόσιον Δίκαιον
- Δ. Καμβυσίδης Λογιστικὴ Ἐταιρειῶν
- Χ. Κανελλοπούλου Μαθήματα Συγκοινωνιακῆς Οἰκονομίας
- Χ. Καραβᾶ Γαλλισμοὶ
- Δ. Κόλια Ἰδιωτικὴ Οἰκονομικὴ
- Π. Κουβέλη Ὁ τόπος ἐγκαταστάσεως τῶν βιομηχανιῶν
 » Ἐνεργειακὴ Οἰκονομία
 » Μαθήματα Βιομηχανικῆς Πολιτικῆς
 » Προγραμματισμὸς καὶ ἐκβιομηχάνισις
- Ι. Κουτσογιάννη Ἀσφαλιστικὰ
 » Ἐρωτηματολόγιον Ἀσφαλιστικῶν Ἐτημάτων
- Α. Κυρκιλίτση Μαθήματα Ἐμπορικῆς Πολιτικῆς
- Φ. Λέτσα Ὀργανωτικὴ Ἐργοστασίων
- Ε. Μαργαρίτη Οἰκονομικὰ Μαθηματικὰ
 » Στατιστικὴ

Ε. Μελετή	Τρίγλωσσος Στενογραφία
Κ. Μπανταλούκα	Ὄργανωτικὴ τῆς Οἰκονομίας
Γ. Ξυνοπούλου	Μεταλλευτικὸν Δίκαιον
Δ. Παπαδημητρίου	Βιομηχανικὴ Λογιστικὴ
»	Ἐφαρμογαὶ Βιομηχανικῆς Λογιστικῆς
Σ. Παπαϊωάννου	Τεχνικὴ τοῦ Ἐμπορίου
»	Λογιστικὴ
»	Προβλήματα Λογιστικοῦ Δικαίου
Γ. Παπακώστα	Βιομηχανικὴ Ὑγιεινὴ
Γ. Παυλίδη	Modern Commercial English Letter Writer
»	Μέθοδος Ἀγγλικῆς γλώσσης
Π. Πέρδικα	Ἐμπορικὸν Δίκαιον
Κ. Σημαντήρα	Ἐμπράγατον Δίκαιον
»	Ἐνοχικὸν Δίκαιον
Σ. Σταυροπούλου	Μηχανογνωσία
Ε. Συνοδινού	Χημεία
»	Ἐμπορευματολογία
Ι. Φράγκου	Τελωνειακαὶ καὶ Δασμολογικαὶ Μελέται
Γ. Χαλκιοπούλου	Πολιτικὴ Οἰκονομία
»	Μηχανισμὸς τῶν τιμῶν
»	Ἡ χρυσῆ λίρα
Ι. Χρυσσοχοῦ	Ὄργανωσις τῶν Ἐπιχειρήσεων
»	» » Ἐργοστασίων
»	Ἐλεγκτικὴ

Fred. TAYLOR (1856 - 1915)
ὁ πατὴρ τῆς ὀργανώσεως

-468-

E. M. ...

H. ...

F. ...

A. ...

E. ...

Fred. TAYLOR (1856 - 1912)
6 North 1st Street

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ 1957

ΕΚΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ
ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

1957

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΟΧΟΥ

Ἐπώνυμον

ΜΠΑΝΤΑΛΟΥΚΑΣ

Ὄνομα

ΚΛΑΥΔΙΟΣ

Πατρώνυμον

ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Ἄστυν. Ταυτότης

Σχολική Ταυτότης

Τηλέφωνον

Ἔγρος σώματος

Βάρος σώματος

ΤΟ "ΑΛΜΑΝΑΚ,, ΜΑΣ

Μία ακόμη νέα της Σχολής προσπάθεια, μικροτέρα άλλων, αλλά πάντως σημαντική και πρωτότυπος.

Από τὰ πρῶτα πρὸς τὸν πολιτισμὸν βήματά του ὁ ἄνθρωπος ἠτένισε μὲ δέος πρὸς τὸν χρόνον, κατατρογόντα τὰς ἡμέρας καὶ τὰς νύκτας, τὸ παρελθόν, καὶ τὸ πάρον, καὶ δημιουργοῦντα τὸ μέλλον. Ἀντιλήφθη ἀμέσως τὴν σημασίαν τοῦ χρόνου, διὸ καὶ ἡ σοφία τῶν δλίγων καὶ τῶν πολλῶν συνεδέθη, μὲ γνώμας καὶ παροιμίας, μὲ τὸ βασικὸν αὐτὸ φαινόμενον τῆς ζωῆς.

Τὸ σύντιμον τοῦ ἀνθρωπίνου βίου ἔδειξε τὴν ἀξίαν τοῦ χρόνου καὶ ὁ ἄνθρωπος ἐκπολιτιζόμενος, οἰκονομικῶς προσδεύων, κατέστη πράγματι ἐπόδουλος τοῦ χρόνου. Εἰς τὸ μικρὸν διάστημα τῆς ζωῆς του ὁ ἄνθρωπος ἔχει τόσα νὰ ἐπιτελέσῃ. «Χρόνον φειδου», ἐτόνιζεν ὁ ἀρχαῖος σοφὸς καὶ ἡ λαϊκὴ σοφία τοῦ ἀνθρώπου διεκήρυσσεν ὅτι «ὁ χρόνος εἶναι χρῆμα».

Ἄλλ' οὐχὶ πᾶς χρόνος εἶναι δημονοργὸς ἀγαθῶν καὶ εὐημερίας, ἀλλ' ὁ χρόνος ὁ καλῶς διατιθέμενος, ὁ χρόνος ὁ ὁποῖος διατίθεται διὰ τὴν παραγωγὴν εἰς τὴν ὥραν τῆς ἐργασίας καὶ ὁ χρόνος ποῦ διατίθεται διὰ τὴν ἀνάπαινον καὶ τὴν ψυχαγωγίαν, διὰ τὴν ἀνάκτησιν τῶν παραγωγικῶν ψυχικῶν, πνευματικῶν καὶ σωματικῶν δυνάμεων κατὰ τὴν ὥραν τῆς διακοπῆς τῆς ἐργασίας.

Ἡ ὀργάνωσις τοῦ χρόνου εἶναι ἓν μέγα ἐπίτευγμα. Αὐτὸ δρθῶς θεωρεῖται ὅτι ἡ ἐφεύρεσις τοῦ ὥρολογίου, ὀργανοῦντος χρονικῶς τὴν ζωὴν μας, εἶναι μία ἀπὸ τὰς σπουδαιότατας τοῦ ἀνθρώπου ἐπινοήσεις. Ὁ ὥροδείκτης πρῶτον, καὶ μετέπειτα ὁ λεπτοδείκτης, ἀκόμη καὶ ὁ δευτερολεπτοδείκτης, ἀνεμίχθησαν εἰς τὴν ζωὴν μας καὶ τὴν ἐρῶνθισαν.

Ἡ ὀργάνωσις ὁμοῦς αὐτὴ ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα νὰ μᾶς ἀπαλλάσῃ ἀπὸ τὴν κατάθλιψιν τοῦ χρόνου. Ἀντὶ νὰ νὰ μᾶς δεσμεύει, μᾶς ἀπελευθερώσει. Ἀντὶ νὰ εἴμεθα ὑποταγῆς, καθιστάμεθα κύριοι τοῦ χρόνου, διότι ἡ τάξις καθίσταται ὄργανον πολῦτιμον καὶ μέσον ἀσφαλὲς διὰ νὰ μειώσωμεν τὸν κόπον.

Πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν τείνουσι τὰ παντὸς εἶδους Ἡμερολόγια, Ἡμεροδεῖκται, Πασχάλια, Μηρολόγια ἢ Καζαμίαι, τὰ πάσης φύσεως χρονολογικὰ εὐρετήρια, οἱ χρονολογικοὶ ταξιθεταὶ τῶν ἐργασιῶν καὶ τῶν ὑποχρεώσεών μας.

Ἡ λέξις «Ἀλμανάκ» εἶναι ἀραβικὴ καὶ σημαίνει ἀορίθμησιν. Λέγεται ὅτι τὰ Ἀλμανάκ ἦσαν γνωστὰ κατὰ τὴν ἀρχαιότητα εἰς τοὺς Αἰγυπτίους, Κινέζους κλπ. ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶναι βέβαιον. Εἰς τοὺς Ρωμαίους ἦσαν γνωστὰ ὑπὸ τὸ ὄνομα fasti. Τὸν 14ον καὶ 15ον αἰῶνα ὑπῆρχαν εἰς Εὐρώπῃν Ἀλμανάκ χειρόγραφα, γνωστὰ ὑπὸ τὸν τίτλον «pro annis pluribus». Ἡ λέξις ἀναφέρεται διὰ πρῶτην φορὰν εἰς τὴν διεθνή βιβλιογραφίαν ὑπὸ τοῦ R. Bacon, τοῦ μεγάλου ἄγγλου φιλοσόφου, τὸ ἔτος 1267 εἰς ἓν ἔργον του περιλαμβάνον πίνακας σχετικὸς μὲ τὴν κίνησιν τῶν οὐρανίων σωμάτων. Λέγεται ἐπίσης ὅτι τῷ 1460 ὁ Γεώργιος Πέιερμπαχ συνέταξε ἓν Ἀλμανάκ εἰς τὴν Βιέννην.

Κατὰ τὰ τέλη τοῦ 17ου αἰῶνος ἦσαν γνωστὰ εἰς τὴν Ἀγγλίαν, ὀκαλωμένα εἰς πλάκας ξύλου. Τὸ πρῶτον Ἀλμανάκ ἐπὶ χάρτου ἐξεδόθη καὶ ἐκυκλοφόρησε εἰς Ἀγγλίαν τῷ 1700, ὑπὸ τοῦ Φραγκίσκου Μούρ. Τῷ 1687 ἐξεδόθη τὸ πρῶτον Ἀλμανάκ εἰς τὰς Ἡν. Πολ. Ἀμερικῆς. Τὸ 1679 ἐμφανίζεται τὸ Almanac Royal εἰς τὴν Γαλλίαν ἀναφέρον κυρίως γεγονότα τῆς Αὐλῆς.

Ἐπεξεργάσθη διεθνῶς, ὑπὸ τὸν ξενικὸν πράγματι τοῦτον τίτλον, καὶ χορηγοποιεῖται διὰ τὰ Ἡμερολόγια, τὰ ὅποια προσέλαβον ἀξιόλογον ἐγκυκλοπαιδικὴν μορφήν, ὡς τὸ γαλλικὸν Hachete, τὸ ἐλβετικὸν Payot, τὸ ἀμερικανικὸν Information Please Almanac ἢ τὸ World Almanac κλπ.

Τὸ «Ἀλμανάκ» μας ἔχει μίαν εἰδικὴν χορησιμότητα διὰ τοὺς ἀγαπητοὺς σπουδαστὰς μας. Σημειώνει ὅλας τὰς σχολικὰς ἐργασίας τοῦ ἔτους. Ἀπ' αὐτῆς τῆς ἀπόψεως εἶναι τὸ λεπτομερὲς Ἡμερολόγιον τῆς Σχολῆς, βοήθημα ἀπαραίτητον καὶ καθοδηγητικὸν τοῦ σπουδαστοῦ, ὑπενθυμίζον τὰς σχολικὰς τὸν ὑποχρεώσεις, τὰς πνευματικὰς τὸν ἐν τῇ Σχολῇ ἀπασχολήσεις, τὴν ψυχαγωγίαν του.

Τὸ «Ἀλμανάκ τῆς Α.Σ.Β.Σ.» ἐκτός τοῦ ὀνόματος τοῦ ἐφοριάζοντος ἀγίου, τιμωμένον ὁρθῶς ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας διὰ τὸν βίον του καὶ τὴν συμβολὴν του εἰς τὴν ἐμπέδωσιν καὶ ἀνάπτυξιν τοῦ Χριστιανισμοῦ, περιέχει καὶ τὸ ὄνομα ἐνὸς τῶν συντελεστικῶν τῆς πνευματικῆς καὶ ὕλικῆς ἀναπτύξεως τοῦ κόσμου. Μεταξὺ τῶν χιλιάδων ἀγίων καὶ μαρτύρων τῆς Προόδου προεκρίναμεν 362 σοφοὺς καὶ καλλιτέχνας, διὰ νὰ ὑπενθυμίσωμεν εἰς τοὺς νέους μας τὸ ὄνομα Ἐκείνων οἱ ὅποιοι ἐκόσμησαν τὴν ἱστορίαν τῆς Ἀνθρωπότητος.

Ἐνομίσαμεν χορησιμὸν νὰ προσθέσωμεν ἀνάλογα γνωμικὰ καὶ παροιμίας, ἰδιάζοντα κατὰ τὸ δυναιὸν πρὸς τοὺς σκοποὺς τῆς Σχολῆς, διότι εἰς αὐτὰ εἶναι ἀποκρυσταλλωμένη ἡ σοφία τῶν Μεγάλων Ἀνδρῶν καὶ τοῦ Λαοῦ μας, σοφία ἢ ὁποῖα πρέπει νὰ εἶναι ὁδηγὸς καὶ ἐμπνευστὴς τῶν σπουδαστῶν μας.

Αὗτο σελίδες διατίθενται διὰ τὰς 6 ἡμέρας ἐκάστης ἑβδομάδος. Ἡ τρίτη εἶναι ἀφιερωμένη εἰς τὸ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς, διὰ νὰ γίνῃ ἰσορροπία τῶν νέων μας. Ἡ σελὶς αὕτη εἶναι ὁδηγὸς καὶ παραμυθία τῆς ζωῆς. Ἐλπίζομεν ὅτι οἱ νέοι μας εἰς τὰς σελίδας αὐτὰς θὰ ἀναζητήσουν τοὺς κανόνας τῆς ζωῆς καὶ θ' ἀνεύρουν εἰς αὐτὰς τὰς ὁρθὰς ὑποθήκας.

Ἡ τετάρτη σελὶς εἶναι ἀφιερωμένη εἰς μίαν μικρὰν μελέτην. Τὸ λακωνίζειν ἐστὶ φιλοσοφεῖν, ἔλεγον οἱ πρόγονοί μας. Αὐτὸ ἐπεζητήθη διὰ τῶν μονοσελίδων τούτων μελετημάτων, διὰ τῶν ὁποίων ἐπεδιώκεται νὰ μεταδοθῇ ἡ γνῶσις ἐνδιαφερόντων καὶ ζεόντων προβλημάτων τοῦ τόπου μας.

Τὸ τελευταῖον φύλλον ἐκάστου μηνὸς εἶναι διατεθειμένον διὰ σημειώσεις τοῦ σπουδαστοῦ, διὰ τὰ ἔσοδα καὶ ἔξοδά του διὰ τὴν ἐπόμνησιν τῶν γεγονότων τοῦ βίου του κατὰ τὸν μῆνα, διὰ τὰς σκέψεις του καὶ τὰς ἀπόψεις του. Τὸ Πυθαγόρειον τρίπτυχον ἐρώτημα «Τί παρέβην, τί ἔπραξα, τί πρέπει δὲν ἐξετέλεσα» ζητεῖ τὴν ἀπάντησιν. Αἱ σελίδες του αὐταὶ θ' ἀποτελοῦν τὸ ἰδιαίτερον καὶ ἐμπιστευτικὸν ἡμερολόγιον τοῦ σπουδαστοῦ. Πολλάκις εἰς τὸ μέλλον θ' ἀνατρέξῃ εἰς τὰς σελίδας αὐτὰς τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ του βίου καὶ θὰ ἐνθυμῆται γεγονότα, φίλους, συναδέλφους, Καθηγητὰς του.

Προσφέρομεν τὸ «Ἀλμανάκ» εἰς τοὺς σπουδαστὰς μας, εἰς ὅλους τοὺς νέους, εἰς τὴν ἑλληνικὴν κοινωνίαν μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι ἡ προσφορὰ μας θ' ἀναγνωρισθῇ χορησιμὸς. Ἀτέλειαι ἀναντιρρήτως θὰ ὑπάρχουν μεγάλαι, διότι εἰς μικρὸν χρονικὸν διάστημα ἐπεχειρήθη καὶ ἐπετεύχθη ἡ σύνταξις του.

Εἴμεθα βέβαιοι ὅτι θὰ τύχωμεν τῆς εὐμενοῦς κρίσεως καὶ ὅτι θὰ λάβωμεν ἐν καιρῷ πολυτίμους ὑποδείξεις ἀπὸ τοὺς ἀναγνώστας μας.

Ἄ Ο Πρόεδρος τοῦ Δ. Συμβουλίου τῆς Α. Σ. Β. Σ.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΣΧΟΛΗ ΜΑΣ

Ἡ Σχολὴ συσταθεῖσα τὸ 1938, ἀρχικῶς ὑπὸ τὸν τίτλον «Σχολὴ Βιομηχανικῶν Σπουδῶν», παρὰ τοῦ «Συνδέσμου τῶν Ἑλλήνων Βιομηχάνων καὶ Βιοτεχνῶν» καὶ τοῦ «Συνδέσμου τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν» μὲ τὸν σκοπὸν νὰ παράσχη μίαν συμπληρωματικὴν εἰδικὴν μόρφωσιν—ἀνεξαρτήτως τυπικῶν προσόντων τῶν εἰσερχομένων—ἰδίως εἰς τοὺς ἐν ἐνεργείᾳ ὑπαλλήλους τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων.

Μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν, καὶ ἰδίᾳ μετὰ τὸ Β. Διάταγμα τῆς 27/9/1945, ἡ Σχολή, καὶ κατὰ τύπους καὶ κατ' οὐσίαν, προσέλαβε τὴν σημερινὴν μορφήν τῆς ἀνωτέρας, εἰδικῆς, ἐπαγγελματικῆς Σχολῆς, μὲ τὸν σκοπὸν, πλεόν, μιᾶς «συστηματικῆς θεωρητικῆς καὶ πρακτικῆς μόρφωσις διοικητικῶν στελεχῶν τῆς βιομηχανίας καὶ τῶν συναφῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν». Τὸ Β.Δ. τῆς 8 Φεβρουαρίου 1947 ὠλοκλήρωσε τὴν σημερινὴν τῆς Σχολῆς συγκρότησιν, καθορίσαν ἰδίᾳ τριετὴ κύκλον σπουδῶν καὶ τὰ διδασκόμενα μαθήματα συμφῶνως πρὸς τὰς νέας ἀνάγκας τῆς οἰκονομίας μας καὶ τὰς ὑποδείξεις τῆς πείρας. Τέλος, ἡ πλήρης σημερινὴ ὀργανώσις τῆς Σχολῆς ἐγένετο διὰ τοῦ Α.Ν. 820/1948, ὡς καὶ διὰ τοῦ ἐν ἰσχύϊ Ὁργανισμοῦ τῆς, ἐγκριθέντος διὰ τοῦ Β.Δ. τῆς 15/4/1948 (Φ.Ε.Κ. 105/48 Τεύχος Α').

1. Ἡ Ἀνωτέρα Σχολὴ Βιομηχανικῶν Σπουδῶν ἀποτελεῖ αὐτοτελὲς κοινῆς ὠφελείας Ἴδρυμα, ἀνήκον εἰς τὴν ἀνωτάτην βαθμίδα τῆς ἐπαγγελματικῆς οἰκονομικο-διοικητικῆς ἐκπαιδεύσεως, ὑπὸ ἰδίᾳ διοίκησιν καὶ διαχείρισιν.

2. Τελεῖ ὑπὸ τὴν ἀνωτάτην ἐποπείαν τοῦ Ὑπουργείου Βιομηχανίας (Ὑπηρεσία Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαιδεύσεως).

3. Παρασκευάζει διοικητικὰ καὶ διαχειριστικὰ στελέχη διὰ τὴν ἔθνικὴν οἰκονομίαν, καὶ ἰδίως τὴν βιομηχανίαν, τὰς κρατικὰς ὑπηρεσίας καὶ τοὺς δημοσίους ὀργανισμούς.

4. Διαπαιδαγωγεῖ νέους μὲ ἐπιστημονικὴν θεμελίωσιν, μὲ πρακτικὴν γνῶσιν καὶ μὲ ἱκανότητα. Παρέχει ἀρτίαν οἰκονομικο-διοικητικὴν μόρφωσιν καὶ τὴν προσήκουσαν νομικὴν καὶ τεχνικὴν ἐνημέρωσιν.

5. Δὲν εἶναι Σχολὴ τεχνικὴ, οὐδὲ

προπαρασκευαστικὴ δι' ἄλλα ἐκπαιδευτικὰ ἱδρύματα. Εἶναι ἀνεξάρτητον ἀνώτατον ἐκπαιδευτικὸν Ἴδρυμα, φιλοδοξοῦν νὰ ἐφοδιάξῃ τὸν παραγωγικὸν μηχανισμόν τῆς Χώρας μὲ ἐπιστημονικῶς καταρτιζομένους ἐπαγγελματίας, καλοὺς Ἑλληνας, χρήσιμους ἀνθρώπους μὲ ἦθος καὶ ἰδανικά.

6. Δέχεται ὀρισμένον κατ' ἔτος ἀριθμὸν σπουδαστῶν, βάσει εἰσιτηρίων ἐξετάσεων, διεξαγομένων μεταξὺ κατόχων ἀπολυτηρίου Μέσης Ἐκπαιδεύσεως.

7. Θεμελιώδης ἀρχὴ τῆς Σχολῆς εἶναι ἡ ἀμειλικτος καταδίκη τῆς βεσιθηρίας καὶ τοῦ παρασιτισμοῦ. Διὰ τοῦτο καλεῖ μόνον ὄσους πράγματι ἐπιθυμοῦν νὰ μορφωθοῦν—μὲ πολὺν μόχθον καὶ πολλὰς θυσίας—καὶ ὄχι ὄσους τυχόν ἀποβλέπουν εἰς τὴν πρόσκτησιν ἐνὸς τυπικοῦ προσόντος πρὸς κατάληψιν μιᾶς δημοσίας θέσεως. Διὰ τοῦτο ἀκριβῶς πιστεύει ὅτι τὸ συμφέρον τοῦ Κράτους εἶναι ἡ χρησιμοποίησις τῶν πτυχιούχων τῆς.

8. Ἡ κατεύθυνσις τῆς εἶναι ἐπαγγελματικὴ καὶ ὠφελιμιστικὴ. Εἶναι ἐπιστημονικὸν Ἴδρυμα τὸ ὁποῖον, βασιζόν τὴν ἐργασίαν του εἰς τὰ ἠλεγμένα δεδομένα τῆς Ἐπιστήμης καὶ τῆς Τεχνικῆς, ἐπιδιώκει νὰ ἀσκήσῃ τὴν οἰκονομικὴν σκέψιν τῶν σπουδαστῶν, νὰ ἀναπτύξῃ καὶ κατευθύνῃ τὴν παρατηρητικότητά των ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν φαινομένων καὶ τῶν διοικητικῶν ζητημάτων, νὰ τοὺς καθοδηγήσῃ εἰς τὴν ὀρθὴν ἐξέτασιν τούτων καὶ τὴν ἀναζητήσιν πρακτικῶν καὶ σκοπίμων λύσεων διὰ τὰ προβλήματα τῆς οἰκονομίας καὶ τῆς διοικήσεως ἐν γένει καὶ ἰδίᾳ τῆς βιομηχανίας καὶ τῆς βιομηχανικῆς ἐργασίας καὶ νὰ παρασκευάσῃ αὐτοὺς ἱκανοὺς νὰ ἀντιλαμβάνωνται εἰς τὴν τεχνικὴν, διοικητικὴν καὶ ἐμπορικὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ὀργανισμῶν.

10. Παραλλήλως πρὸς τὴν Σχολὴν καὶ ἐντὸς τῶν γενικωτέρων πλαισίων καὶ ἐπιδιώξεων τῆς λειτουργοῦν ὡς Ἴδρύματα αὐτῆς τὸ Γραφεῖον Ἐρευνῶν, Ἐπιτροπαὶ Μελετῶν καὶ Κέντρα ἐπιμορφώσεως ἢ εἰδικεύσεως. Τὰ Ἴδρύματα ταῦτα δὲν ἀποτελοῦν Σχολὰς καὶ διὰ τοῦτο δὲν παρέχουν πτυχία ἢ διπλώματα εἰς τοὺς παρακολουθοῦντας τὰς

έργασίας των, ἀλλ' ἀπλᾶ πιστοποιητικά εὐδοκίμου φοιτήσεως, μὴ συνιστῶντα τυπικὸν προσόν, ἐκτός ἂν ἄλλως εἰδικοὶ νόμοι τοῦ Κράτους ὀρίζουν (ὅπως ἐπὶ παραδείγματι διὰ τὸ Κέντρον Στατιστικῆς Ἐκπαιδεύσεως).

Ἀνεξαρτητῶς τίτλου, ἡ Σχολὴ ἀνήκει εἰς τὴν ἀνωτέραν (ἢ ἀνωτάτην ὡς συνήθως λέγεται ἐν Ἑλλάδι) βαθμίδα τῆς ἐκπαιδεύσεως, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκει πρωτίστως τὸ Πανεπιστήμιον καὶ ἔπειτα αἱ λεγόμεναι ἀλλοῦ «μεγάλαι Σχολαί».

Δι' αὐτὸ ἄλλως τε καὶ τὸ ἄρθρ. 82 τοῦ Κώδικος τῶν Δημοσίων Ὑπαλλήλων ὀρίζει, προκειμένου περὶ τῶν τυπικῶν προσόντων τῶν ὑπαλλήλων πρώτης κατηγορίας, ὅτι ἀπαιτεῖται πτυχίον ἀνωτάτης ἢ ἀνωτέρας Σχολῆς, χωρὶς νὰ κάμῃ διάκρισιν τινα μεταξὺ αὐτῶν.

Ἐπίσης ὁ ὅρος «Βιομηχανικῶν Σπουδῶν» ἔχει γεννήσει ὀρισμένα ἐρωτήματα :

Ὁ ὅρος «Βιομηχανία» εἶναι οἰκονομικὸς καὶ ὄχι στενῶς τεχνικὸς. Σημαίνει γενικῶς «ἐξευρέσεις μέσων διὰ τὸν βιοπορισμὸν», δηλαδὴ βιομηχανία εἶναι τὸ σύνολον τῶν παραγωγικῶν ἔργων, τῶν τρόπων δηλαδὴ τοὺς ὁποίους ἐπένοησεν ὁ ἄνθρωπος διὰ τὸν βιοπορισμὸν του. Αὕτη εἶναι ἡ πραγματικὴ ἔννοια τοῦ ὅρου «βιομηχανία» καὶ αὐτῶ πως χρησιμοποιοῦνται καὶ εἰς τὴν ἀγγλικήν, γαλλικὴν καὶ γερμανικὴν γλῶσσαν ὁ ὅρος *Industrie*. Ὑπ' αὐτὴν τὴν ἔννοιαν π. χ. ὁ θεμελιωτῆς τῆς νεωτέρας κλασσικῆς Σχολῆς *A. Marshall* διμλεῖ περὶ τῆς *Industrial Organization*. Παλαιότερον, παρ' ἡμῖν ὁ Σοῦτσος καὶ βραδύτερον ὁ Βουρνάζος, ὑπ' αὐτὴν τὴν εὐρεῖαν ἔννοιαν ἐχρησιμοποίησαν τὸν ἐν λόγῳ ὅρον. Ἐπίσης παρ' ἡμῖν ἐχρησιμοποίηθῆ διὰ τὸν τουρισμὸν ὁ ὅρος «Βιομηχανία τῶν ξένων».

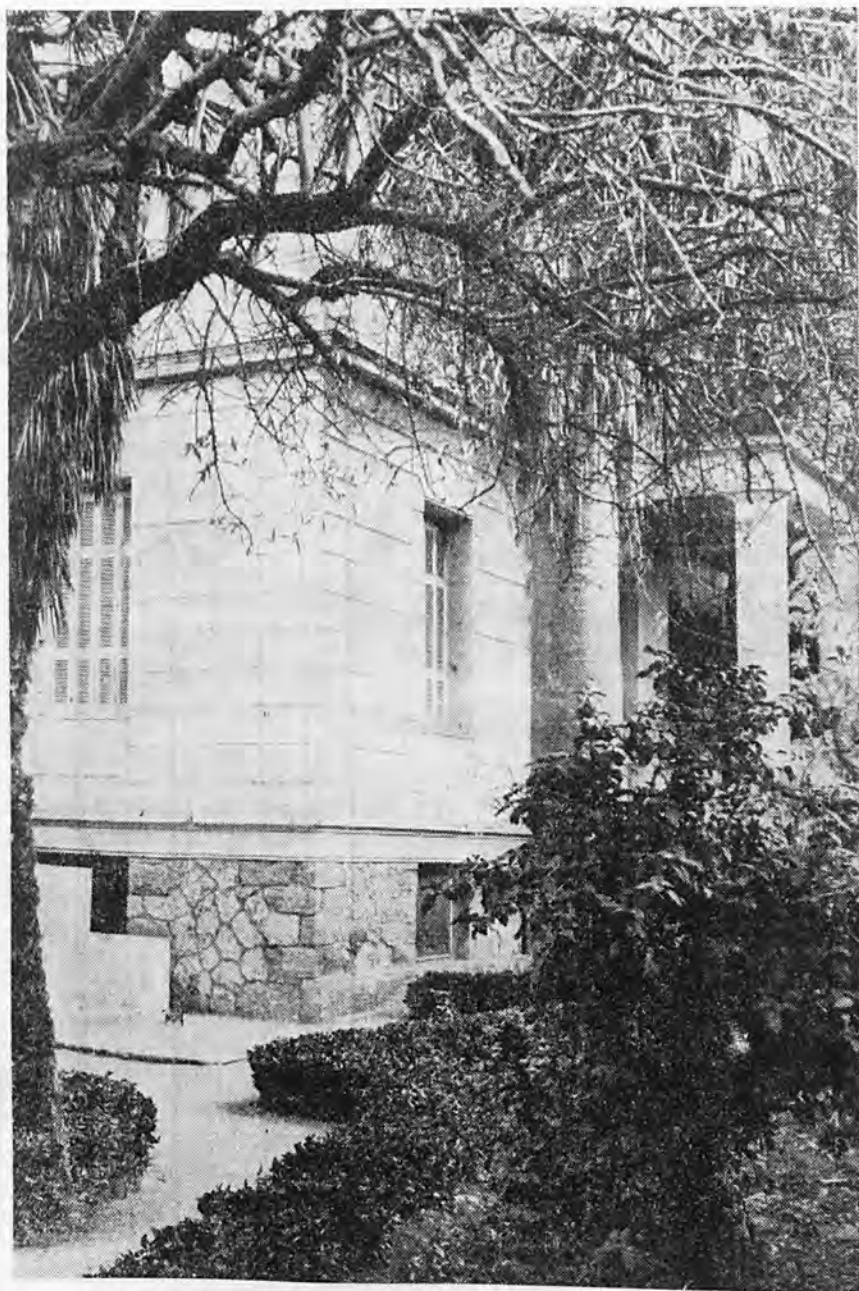
Ἡ ἐπικράτησις τῶν μηχανῶν συντέλεσεν ὥστε ὁ ὅρος νὰ προσλάβῃ στενωτέραν ἔννοιαν καὶ νὰ θεωρηθῆ ὅτι καθορίζει τὸ παραγωγικὸν ἔργον τῆς «μεταποιήσεως τῶν πρώτων ὕλων εἰς νέα προϊόντα καὶ ὕλησις» διὰ τῶν μηχανῶν, ἐργαλείων καὶ τῶν ἀνθρωπίνων πνευματικῶν καὶ σωματικῶν δυνάμεων. Ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τὴν στενωτέραν αὐτὴν ἔννοιαν ὁ ὅρος δὲν εἶναι τεχνικός, ἀλλὰ οἰκονομικός. Ὑπ' αὐτὴν ἀποκλειστικῶς τὴν ἔννοιαν χρησιμοποιοῦται καὶ σήμερον εἰς τὴν οἰκονομικὴν βιβλιογραφίαν,

χαρακτηριστικὸν δὲ τοῦ οἰκονομικοῦ περιεχομένου τοῦ ὅρου «Βιομηχανία», ὑπὸ τὴν στενήν του ἔννοιαν, εἶναι τὸ ὅτι ὡς διακριτικὸν γνώρισμα τοῦ νεωτέρου βιομηχανικοῦ ἐργοστασίου δὲν λαμβάνεται μόνον ἡ χρησιμοποίησις μηχανῶν, ἀλλὰ καὶ ἡ ὀργάνωσις τοῦ ἐργοστασίου ὡς ἀποτέλεσμα συλλογικῆς ἀνθρωπίνης προσπάθειας καὶ ἐλέγχου.

Ἀλλὰ δὲν εἶναι μόνον ὁ ὅρος «Βιομηχανία» ποῦ ἔχει δύο πλευράς, μίαν οἰκονομικὴν ἐνέργειαν τοῦ ἀνθρώπου, διὰ τὴν ὁποίαν ἡ Τεχνικὴ, ὑπὸ τὴν εὐρυτέραν ἔννοιαν τοῦ ὅρου, ὑποδεικνύει τὰ μέσα ποῦ διαθέτει κατ' ἀρχὴν ὁ ἄνθρωπος πρὸς ἐπιτυχίαν ταύτης. Ἡ Τεχνικὴ εἶναι, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν αὐτήν, ἡ γενικὴ τέχνη τῆς χρησιμοποιήσεως τῶν μέσων. Ἡ οἰκονομία διαγράφει τοὺς σκοποὺς καὶ συγκρίνει τὰ μέσα πρὸς τοὺς σκοποὺς, κατὰ τὴν ὠφελιμότητα καὶ τὰς δαπάνας τούτων. Οὕτω, ἐνῶ ἡ Τεχνικὴ ἐνεργεῖ σύμφωνα μὲ τὴν ἀρχὴν τῆς δυνατότητος, ἡ Οἰκονομία ἐνεργεῖ σύμφωνα μὲ τὴν ἀρχὴν τῆς ὠφελιμότητος. Ἡ τοιαύτη τοποθέτησις τῶν σχέσεων μεταξὺ Τεχνικῆς καὶ Οἰκονομίας ἀποκλείει κάθε ἀντίθεσιν μεταξὺ τῶν δύο τούτων ἔννοιῶν, ἀφοῦ ἀποκαλύπτει πόσον ἀπαραίτητος εἶναι ἡ μία διὰ τὴν ἄλλην, εἶναι δὲ πλέον γενικῶς παραδεκτὴ εἰς τὴν Ἐπιστήμην.

Ὁ ὅρος «Βιομηχανία» χρησιμοποιεῖται καὶ εἰς τὴν Νομικὴν Ἐπιστήμην. Οὕτω, τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον ἐν Γαλλίᾳ καὶ ἄλλαχού καλεῖται «Βιομηχανικὸν Δίκαιον». Ἀντιθέτως, δὲν ὑπάρχει ἐν τῇ ἐπιστῆμῃ ὁ ὅρος «Βιομηχανία» ὡς ὀνομασία καθαρῶς τεχνικοῦ μαθήματος.

Ὁ τίτλος «Βιομηχανικῶν Σπουδῶν» δὲν εἶναι καινοφανής. Εἰς τὴν Γενεῦν ὑπάρχει ἀντίστοιχος Σχολὴ ὑπὸ τὸν τίτλον «*Centre des Études Industrielles*», εἰς τὴν ὁποίαν καταρτίζονται ἀνώτατα διοικητικὰ στελέχη. Ἐπίσης εἰς τὴν Γαλλίαν ὑπάρχουν Σχολαί αἱ ὁποῖαι λέγονται «*Écoles supérieures de Commerce et d'Industrie*» καὶ εἶναι καθαρῶς οἰκονομικαὶ Σχολαί. Ὑπάρχουν ἐπίσης ἐν Γαλλίᾳ αἱ *Écoles Industrielles*, αἱ ὁποῖαι εἶναι μέσαι ἐμπορικαὶ σχολαί μὲ ἰδιαιτέραν προσοχὴν εἰς τὰ μαθήματα Χημείας, Ἐμπορευματολογίας καὶ Μηχανογνωσίας.

Τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Κύπρου 43 κεντρικὸν κτίριον τῆς Σχολῆς. Τὸ Παράρτημα εὐρίσκεται ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἀκαδημίας 84 (ὅπου στεγάζεται τὸ Γραφεῖον Βιομηχανικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐρευνῶν, τὸ Κέντρον Στατιστικῆς Ἐκπαιδεύσεως καὶ τὸ Κέντρον Τουριστικῶν Μελετῶν τῆς Σχολῆς).

ΩΡΟΛΟΓΙΟΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ Του 'Ακαδημαϊκού Έτους 1956--57*

ΜΑΘΗΜΑΤΑ Κατανεμόμενα εις 22 ἔδρας	Α'		Β'		Γ'		Τὸ ὄλον
	1	2	1	2	1	2	
Πολιτικὴ Οἰκονομία	2	2	2	2	1	1	5
Βιομηχανικὴ καὶ Ἐνεργειακὴ πολιτικὴ	—	—	—	—	2	3	2 ^{1/3}
Μεταλλευτικὴ Οἰκονομία καὶ Νομοθεσία	—	—	—	—	2	2	2
Ἐμπορικὴ καὶ Νομισματικὴ Πολιτικὴ	—	—	—	—	2	2	2
Τουριστικὴ Οἰκονομία καὶ Νομοθεσία	—	—	2	4	2	2	5
Δημοσ. Οἰκονομία καὶ Δημοσιον. Νομοθεσία	—	—	2	2	—	—	2
Ἰδιωτικὴ Οἰκονομικὴ	—	—	—	—	—	—	—
Τεχνικὴ τοῦ Οἰκονομικοῦ βίου :	—	—	—	—	—	—	—
Ἐμπόριον	2	2	—	—	—	—	—
Τράπεζαι	—	—	—	2	—	—	6
Ἀσφάλεια	—	—	2	—	—	—	—
Μεταφοραὶ	—	—	2	2	—	—	2
Γεωγραφικὴ Οἰκονομία	2	2	—	—	—	—	—
Οἰκονομικὰ Μεθηματικά	4	4	—	—	—	—	—
Στατιστικὴ	—	—	2	3	—	—	6 ^{1/2}
Λογιστικὴ	4	4	6	4	2	—	11
Ἐλεγκτικὴ	—	—	—	—	—	2	—
Κοστολόγησις καὶ Βιομηχανικὴ Λογιστικὴ	—	—	—	—	3	5	4
Δίκαιον : Δημοσίων	2	2	—	—	—	—	6
Ἰδιωτικόν	2	2	2	2	—	—	—
Ἐμπορικόν Δίκαιον	—	—	3	1	3	2	5
Βιομηχανικόν	—	—	—	1	—	—	—
Κοινωνιολογία	—	—	2	3	—	—	2 ^{1/2}
Κοινωνικὴ Πολιτικὴ	—	—	—	—	2	—	3
Ἐργατικόν Δίκαιον	—	—	—	—	1	3	—
Ἐργασίαι	2	2	2	2	2	2	6
Ἐργασίαι	—	—	—	—	3	3	3
Ἐπαγγελματικὴ Ὑγιεινὴ	—	—	—	—	4	—	2
Ψυχοτεχνικὴ	—	—	—	—	—	4	2
Χημεία	2	2	—	—	—	—	—
Ἐμπορευματολογία	—	—	3	2	2	—	5 ^{1/2}
Βιομηχανικὴ Τεχνολογία	—	—	—	—	—	—	—
Φυσικὴ	2	2	—	—	—	—	—
Μηχανογνώσις	—	—	4	—	—	—	6
Ἡλεκτροτεχνία	—	—	—	4	—	—	—
	24	24	31	31	33	33	91

* Αἱ ὥραι σημειοῦνται κατὰ ἀκαδημαϊκὰ ἐξάμηνα. Ἐκάστη ὥρα ἀντιστοιχεῖ εἰς 13 μαθήματα καθ' ἐξάμηνον. Ἡ στήλη «Τὸ ὄλον» περιλαμβάνει τὰς ἀντιστοιχοῦσας ὥρας εἰς τὸ σύνολον τῶν τριῶν ἐτῶν· συνεπῶς διὰ τὸ μάθημα, π.χ. τῆς Πολιτικῆς Οἰκονομίας, καὶ εἰς τὰ τρία ἔτη σπουδῶν διατίθενται 5 ὥραι καθ' ἐβδομάδα, ἧτοι (5X26) 130 μαθήματα ἐν ὄλῳ.

Ἑλ. Ἀν. 7,44', Δ. 5,14'

Νέα Σελήνη

ΤΡΙΤΗ 1/365

Βασιλείου τοῦ Μεγάλου

1

Τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1822 ἐδημοσιεύθη τὸ πρῶτον «Πολίτευμα τῆς Ἐπιδαύρου», ὃπερ ἀποτελεῖ τὴν ἐπίσημον κήρυξιν «ἐνώπιον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων τῆς πολιτικῆς ὑπάρξεως καὶ τῆς ἀνεξαρτησίας τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους».

Ἀγαπήσης Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου.

(Ἐντολὴ Α')

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ, ὁ μέγιστος τῶν φιλοσόφων, τὸ συνθετικώτερον καὶ πρωτοτυπώτερον πνεῦμα τῶν αἰώνων. Ἐγεννήθη εἰς Στάγειρα τῆς Μακεδονίας τῷ 384 καὶ ἀπέθανε τῷ 322 π.Χ.

Ἑλ. Ἀν. 7,44', Δ. 5,15'

Σελήνη 2 ἡμερῶν

ΤΕΤΑΡΤΗ 2/364

Σιλβέστρου Ρώμης

2

Ἐναρξίς προθεσμίας πρὸς ὑποβολὴν αἰτήσεων συμμετοχῆς εἰς τὰς συμπληρωματικὰς τμηματικὰς ἐξετάσεις. Ὁμοίως διὰ τὸ Κ. Σ. Ε.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ, πατὴρ τῆς ἑλληνικῆς τραγωδίας. Ἐγεννήθη τῷ 525 καὶ ἀπέθανε τὸ 456 π.Χ. Εἰς τῶν μεγίστων ποιητῶν τοῦ κόσμου.

Κλείσε μεσ' τὴν ψυχὴν σου τὴν Ἑλλάδα καὶ θι ἀισθανθῆς κάθε εἶδους μεγαλείου.

(Βύρων)

Θέλει τόλμην καὶ ἀρετὴν ἡ Ἐλευθερία.

(Κάλβος)

Ἐξέλιξις τοῦ πληθυσμοῦ καὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς Πατρίδος μας

Ἔτος ἀπογραφῆς	Κάτοικοι
1821	938 764
1828	753 409
1840	850 216
1845	961 236
1853	1 035 527
1870	1 457 891
1879	1 679 470
1889	2 187 208
1890	2 433 806
1907	2 631 652
1920	5 531 474
1928	6 204 684
1940	7 344 860
1951	7 632 801
1953	7 821 295

Ἡλ. Ἀν. 7.44', Δ. 5.16'

Σελήνη 3 ἡμερῶν

ΠΕΜΠΤΗ 3/363

Μαλαχίου Προφήτου

3

Τὴν ἡμέραν αὐτὴν τῷ 1852 ἔβρα-
βεύθησαν διὰ πρώτην φορὰν τὰ ἐκ-
τεθέντα ἑλληνικὰ προϊόντα (ὕφαντά,
μέλι, σπόγγοι κτλ.) εἰς τὴν Διεθνή
Ἐκθεσιν τοῦ Λονδίνου.

*Οἱ σοφοὶ ἄνδρες διὰ τοῦ ἐλαφροῦ πλοιαρίου
ἐγὼς ἀποφθέγματος ἢ ἐγὼς ἐπιγράμματος, διὰ
μέσου τοῦ χειμάρρου τοῦ χρόνου, μετεβίβα-
σαν εἰς ἡμᾶς τὴν σοφίαν των ἐπὶ τῶν ἡθι-
κῶν τοῦ κόσμου προβλημάτων. (Whipple)*

ΠΑΣΤΕΡ Λουδοβίκος (1822—1895)
διάσημος Γάλλος χημικός
καὶ βιολόγος, ἐκ τῶν μεγαλυ-
τέρων εὐεργετῶν τῆς ἀνθρω-
πότητος. (Ἐθεράπευσε τὴν
λύσσαν κλπ).

Ἡλ. Ἀν. 7.44', Δ. 5.17'

Σελήνη 4 ἡμερῶν

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 4/362

Σύναξις 70 Ἀποστόλων

4

Συγκέντρωσις σπουδαστῶν ὑπὸ τὴν
προεδρίαν τοῦ Διεθνοῦ τῆς Σχολῆς
δι' ἀνταλλαγὴν ἀπόψεων.

ΦΙΛΩΝ Ἐδουάρδος (1860—
1937) Ἀμερικανὸς διάσημος
διὰ τὰς νέας μεθόδους του
εἰς τὴν ὀργάνωσιν τοῦ λιανι-
κοῦ ἔμπορίου.

*Ὁ χρυσὸς εὐρίσκειται παντοῦ ὅπου τὸν
ἀναζητοῦν μὲ κόπον, θυσίας καὶ κιν-
δύνας.*

(* Ἀμερικανικὴ παροιμία)

Ἡλ. Ἀν. 7.44', Δ. 5.18'

Σελήνη 5 ἡμερῶν

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 5/361

Παραμονὴ Θεοφανείων

5

Λήξις τῆς προθεσμίας πρὸς ὑπο-
βολὴν αἰτήσεων συμμετοχῆς εἰς τὰς
συμπληρωματικὰς τμηματικὰς ἐξε-
τάσεις. — Ὅμοιος διὰ τὸ Κ.Σ.Ε.

*Ὁ καπιταλισμὸς ἀντελήφθη τὴν σημα-
σίαν τῆς Δογιστικῆς, διότι αὕτη διευκολύ-
νει τὴν δημιουργικὴν καπιταλιστικὴν νοο-
τροπίαν καὶ ἐργασίαν, ἢ ὅποια τὰ πάντα
διευθετεῖ, ὑπολογίζει καὶ ἐξοικονομεῖ.*

ΜΙΧΑΗΛ—ΑΓΓΕΛΟΣ Μπουα-
ναρότι (1475—1564). Εἰς ἐκ
τῶν μεγίστων Ἰταλῶν ζωγρά-
φων, γλυπτῶν καὶ ἀρχιτεκτό-
νων, ἀξιοθαύμαστος διὰ τὸ με-
γαλεῖον τῶν συλλήψεών του.

(W. Sombart)

Μερικοὶ ἀπὸ σᾶς ἦλθατε ἐδῶ μόνον διὰ νὰ ἀπο-
σπάσετε ἓν πτυχίον, ἄλλοι διὰ νὰ μάθετε. Εὐχομαί νὰ
ἡδυνάμην ὅπως, ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ πρώτου μηνός,
ἔδίδα τὸ χαρτί αὐτὸ εἰς ὄσους νομίζουσι ὅτι τοῦτο
εἶναι ἀρκετόν. Ἐτοί τουλάχιστον οἱ ὑπόλοιποι ποῦ
θέλομεν νὰ μάθωμεν, θὰ ἡδυνάμεθα νὰ ἐπιδοθῶμεν ἀπε-
ρίσπαστοι εἰς τὴν ὠραίαν ἀπαχόλησιν τῆς μορφώσεως.

John Erskins

Πρύτανης τοῦ Πανεπιστημίου Columbia

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1957

Ἡλ. Ἀν. 7.44', Δ. 5.19'
Σελήνη 7 ἡμερῶν
ΔΕΥΤΕΡΑ 7/359
Σύναξις Ἰωάννου Προδρ.

7

Ἀπὸ σήμερον οἱ ἐγγεγραμμένοι σπουδασταὶ καὶ οἱ πτυχιούχοι τῆς Σχολῆς καὶ τὸ Κ.Σ.Ε. δικαιοῦνται νὰ λάβουν δωρεάν τὸ 19ον τεύχος τῶν «Νέων τῆς ΑΣΒΣ».

*Ἀγαπᾶτε τοὺς καλοὺς, γιατί εἶναι καλοί.
Ἀγαπᾶτε καὶ συμπονᾶτε τοὺς κακοὺς, γιατί εἶναι τόσο δυστυχεῖς..*
(*Σταυροῦλα Παπαϊωάννου*)

ΚΟΛΟΜΒΟΣ, Χριστόφορος (1451—1501). Ἐγενήθη εἰς Γένοβαν τῆς Ἰταλίας καὶ ἀνεκάλυψε τὴν 12ην Ὀκτωβρίου 1492 τὴν Ἀμερικήν.

Ἡλ. Ἀν. 7.44', Δ. 5.20'
Σελήνη 8 ἡμερῶν
ΤΡΙΤΗ 8/358
Θεοφίλου Μάρτυρος

8

Ἐπανάληψις μαθημάτων.
Οἱ σπουδασταὶ ὑποχρεοῦνται νὰ παραδώσουν συμπληρωμένον τὸ «Παιδαγωγικὸν Ἐρωτηματολόγιον» τῆς Σχολῆς εἰς τὴν Γραμματεῖαν.

ΔΑΡΒΙΝΟΣ, Κάρολος. Ἀγγλὸς φυσιοδίφης καὶ βιολόγος (1809—1882). Ἐξέδωκε τῷ 1859 τὸ πολύκροτον ἔργον του περὶ γενέσεως τῶν εἰδῶν.

Ὁ μὴ ἔχων τὴν ἀγύπην πάντων ἐκπέπτωκε, πάντων ἔρημός ἐστιν. (Φώτιος)
Σοφία μόνον τῶν κτημάτων ἀθάνατον. (Ἰσοκράτης)

Ἡλ. Ἀν. 7.44', Δ. 5.21'
Σελήνης Α' τέταρτον
ΤΕΤΑΡΤΗ 9/357
Πολυεύκτου Μάρτυρος

9

Ἐναρξίς συμπληρωματικ. ἐξετάσεων.
Ἐξετάσεις Α' ἔτος (Στενογραφία, Ἀγγλικό, Γαλλικόν).
Ὁμοίως Κ. Σ. Ε. (Ξεναὶ γλῶσσαι) Α' Συγγέντρωσις Σπουδαστῶν καὶ Πτυχιούχων ὑπὲρ τῆς Πανευρώπης.

Πεῖρα ἡμίσεος σχεδὸν αἰῶνος δράσεως καὶ ἐντυπικῆς σκέψεως (ἢ ὠριμότης τοῦ ἀνθρώπου δὲν μετρεῖται τόσο μετὸν φυσιολογικόν, ὅσον μετὸν ψυχολογικὸν χρόνον) μετέπεισαν ὅτι ἡ ἐπιτυχία εἶναι ἀποτελεσματὸν καλῶν συνηθειῶν καὶ τῆς μεθοδικῆς ἐργασίας.
(*Ι. Α. Χρυσόχοῦ*)

ΚΛΩΝΤΕΛ, Παῦλος (1868—1955), Γάλλος ποιητὴς καὶ διπλωμάτης. Τὰ ἔργα του διαπνέει βαθύτατος θρησκευτικὸς μυστικισμός.

ΜΑΪΣΕΝΕ, Ἰούλιος. (1842—1912). Γάλλος συνθέτης μελοδραμάτων μετ' ἴδιον μουσικὸν ὄφος

οιμοποίησε πάντοτε, ὡς ἀγνόν καὶ ἔντονον «δόγμα πίστεως» τὰ ἰδικὰ του ἰδανικά, ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΙΔΑΝΙΚΑ.

Διότι καὶ τὰ ἰδανικά του Ἑλληνισμοῦ δὲν ὑπῆρξαν ποτὲ εἰδῶλα κενὰ καὶ νεκρά. Ὑπῆρξαν ζωντανὰ καὶ πραγματικά, ὅπως πραγματικά ὑπῆρξαν καὶ τὰ παρα-

δείγματα, καὶ ὅπως ἤχηρά καὶ ζωηρά ἀντηχεῖ, εἰς τὸ πέρασμα τῶν χιλιετηρίδων τῆς ζωῆς τοῦ Κόσμου, ἢ φωνῆ τῆς Ἑλληνικῆς Ἰστορίας, τῆς «μητέρας» τῶν Ἑλληνικῶν ἰδανικῶν.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΛΙΠΡΑΝΤΗΣ
Ἐγχειρητὸς Οἰκονομικῶν

Ἡλ. Ἀν. 7.44', Δ. 5.22'
Σελήνη 10 ἡμερῶν
ΠΕΜΠΤΗ 10/356
Γρηγορίου Νύσσης

10

Ἐξετάσεις : Α' (Χημεία, Τεχνική Ἐμπορίου), Β' (Λογιστική), Γ' (Μεταλλευτικὸν Δίκαιον, Ἐμπορικὴ Πολιτικὴ, Βιομηχ. Πολιτικὴ), Ὅμοιος Κ. Σ. Ε. (Πολιτικὴ Οἶκον) Α' καὶ Β'.

*Διοικήσεις εἰς αἱ πρόβλεψις, ὀργάνωσις, κινή-
τοποίησις τῶν ἀνθρώπων καὶ ἔλεγχος.*

(N. Fayol)

*Ζύγιαζε καὶ χόριζε καὶ βερεσέ μὴ δίνης
(Κρητικὴ Παροιμία)*

ΚΟΝΙ, Αὐγούστος (1798—1857).
Γάλλος μαθηματικὸς καὶ φι-
λόσοφος, ἰδρυτὴς τῆς Θετι-
κιστικῆς Σχολῆς μετὰ τὸ ἔργον
τοῦ «Πραγματεία ἐπὶ τοῦ Φι-
λοσοφικοῦ Θετικισμοῦ».

Ἡλ. Ἀν. 7.44', Δ. 5.23'
Σελήνη 11 ἡμερῶν
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 11/355
Θεοδοσίου Κοινοβιάρχου

11

Ἐξετάσεις : Α' (Ὀργάνωσις Ἐπιχει-
ρήσεων), Β' (Ἐμπορευματολογία), Γ'
(Πολ. Οἶκον). Ὅμοιος Κ. Σ. Ε. (Ἐθν.
Λογισμοί) Α' καὶ Β'. — Ἐπίσκε-
ψις Βετῶν εἰς Δημαρχεῖον Ἀθηνῶν.

ΠΕΣΤΑΛΟΤΣΙ, Ἰωάννης Ἐρ-
ρίκος. Ἐγεννήθη εἰς τὴν Ἑλβε-
τίαν. Εἰς ἓκ τῶν σπουδαιωτέρων
παιδαγωγῶν τοῦ κόσμου, συν-
τελέσας εἰς τὴν ἀνάπτυξιν
τῆς αὐτενεργείας τοῦ σπου-
δαστοῦ. Ἀπέθανεν τῷ 1827.

*Πρέπει ν' ἀναπτύξωμεν τὴν κρίσιν, νὰ κα-
τενθύνωμεν τὴν παρατηρητικότητα, ἀλλὰ
καὶ νὰ χειραγωγήσωμεν τὰ συναισθήματα
πολύπλευρος δηλαδὴ δρᾶσις, καθιστῶσα δι-
καίως τὸ Σχολεῖον βασικὸν θεσμὸν τῆς
συγχρόνου κοινωνίας.* (Pestalozzi)

Ἡλ. Ἀν. 7.45', Δ. 5.24'
Σελήνη 12 ἡμερῶν
ΣΑΒΒΑΤΟΝ 12/354
Τατιανῆς, Εὐθανασίας

12

Ἐξετάσεις Α' καὶ Β' (Ἰδιωτ. Δικαίον),
Γ' (Ἐμπορευματολογία). Ὅμοιος
Κ. Σ. Ε. (Ὀργάνωσις) Α' καὶ Β'.
Κόσμος τῆς πίττας «Πρωτοχρονιάς».

*Ὁ αἰσιόδοξος ἀνταπαιῖται ὡς πρὸς τὰ
προσδοκώμενα ἀποτελέσματα. Ὁ ἀπαισιόδο-
ξος βλέπει μόνον τὰς δυσκολίας, πολλά-
κις τὰς ὑπερβάλλει, καὶ ἀποθαρρύνεται.*

(Girardet)

ΠΑΙΣΚΑΛ, Βλάσιος (1623—1662).
Γάλλος μαθηματικὸς καὶ φι-
λόσοφος, γνωστὸς μετὰ τὸ ἔρ-
γον τοῦ «Στοχασμοί», ἰδρυ-
τῆς τῆς θεωρίας περὶ πιθανο-
τήτων.

ΑΠΟ ΤΑ ΣΥΝΘΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

Ζητεῖ ἡ Σχολὴ νὰ καταστήσῃ τοὺς σπουδαστὰς τῆς δημιουργι-
κὰ στελέχη, μὲ ὑπερηφάνειαν διὰ τὴν ἀποστολὴν των καὶ μὲ
φιλοδοξίας, μὲ πνευματικὰς ἀνησυχίας, μὲ ἀληθῆ ἀνάτασιν ψυχῆς
καὶ ὄχι εὐτελεῖς καὶ ἀναξιοπρεπεῖς δεσிடῆρας.

Τὸ ἐπάγγελμα πού θέλω νὰ μάθω εἰς τοὺς μαθητὰς μου, ἔλε-
γεν ὁ J. J. Rousseau, εἶναι ἡ ζωὴ. Σωστά, ἀλλὰ ζωὴ, προσθέ-
τει ἡ Σχολὴ, πού πρέπει νὰ ἔχη ὡς σκοπὸν νὰ ἀνυψῶνῃ τὸ ἄτο-
μον μέσα εἰς ἓν εὐήμερον σύνολον.

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1957

'Ηλ. 'Αν. 7.43', Δ. 5.25'

Σελήνη 13 ημερών

ΚΥΡΙΑΚΗ 13/353

'Ερμούλου και Στρατονίκου

13

'Εξετάσεις: Α' (Λογιστική), Β' ('Ασφαλιστικά και Μεταφορές), Γ' ('Εμπορ. Δίκαιον). 'Ομοίως Κ.Σ.Ε. (Στατ. 'Ανάλυσις) Α' και Β'. 'Επίσκεψις εις "Εκθεσιν 'Ελλήνων Ζωγράφων: Περίπατος (Οίκια Παλαμά, Ζάππειον).

Ματθ. δ' 12—17

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀκούσας ὁ 'Ιησοῦς ὅτι 'Ιωάννης παρ-
εδόθη, ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν· καὶ καταλιπὼν τὴν
Ναζαρέτ ἐλθὼν κατοίκησεν εἰς Καπερναοῦμ τὴν παρα-
θαλασσίαν ἐν ὁρίοις Ζαβουλὼν καὶ Νεφθαλείμ, ἵνα πλη-
ρωθῆ τὸ ρηθὲν διὰ 'Ησαΐου τοῦ Προφήτου λέγοντος· γῆ
Ζαβουλὼν καὶ γῆ Νεφθαλείμ, ὁδὸν θαλάσσης, πέραν τοῦ
'Ισοδάου, Γαλιλαία τῶν ἐθνῶν. 'Ο λαὸς ὁ καθηήμενος ἐν
σκοτίῃ εἶδε φῶς μέγα, καὶ τοῖς καθημένοις ἐν χόρῳ καὶ
σκιᾷ θανάτου φῶς ἀνέτειλεν αὐτοῖς. 'Απὸ τότε ἤρξατο ὁ
'Ιησοῦς κηρῶσειν καὶ λέγειν· μετανοεῖτε· ἤγγικε γὰρ ἡ
βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

Ο Ι Π Α Τ Ε Ρ Ε Σ

Παιδί, τὸ περιβόλι μου, πού θά κληρονομήσης ὅπως τὸ βρῆς κι' ὅπως τὸ δῆς νά μὴ τὸ παρατήσης. Σκάψε το ἀκόμα πειὸ βαθειὰ καὶ φράξε το πειὸ στέρεα καὶ πλούτισε τὴ χώρα του καὶ πλάτυνε τὴ γῆ του καὶ νά τοῦ φέρνης τὸ νερό τὸ ἀγνὸ τῆς βρυσσομάνας, κι' ἀκλάδευτο ὅπου μπλέκεται νά τὸ βεργολογήσης, κι' ἂν ἀγαπᾷς τ' ἀνθρώπινα κι' ὅσα ἄρρωστα δέν εἶναι, ρίξε ἀγιοσμὸ καὶ ξόρκισε τὰ ξωτικά, νά φύγουν, καὶ τὴ ζωντάνια σπεῖρε του μ' ὅσα γερά ὄροσάτα. Γίνε ὄρχοτόμος, φυτευτής, διαφεντευτής...

«Βωμοί»

Κωστής Παλαμάς

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

*Η Έλλάς από οικονομικής απόψεως κατέχει μίαν ενδιάμεσον θέσιν μεταξύ προηγμένης και καθυστερημένης χώρας. Υπερέχει μὲν πολλῶν χωρῶν τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Ἀφρικής, ἀλλ' ὑστερεῖ σημαντικῶς ἐναντι τῶν χωρῶν τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Βορείου Ἀμερικῆς. Λόγοι τῆς σχετικῆς καθυστερήσεως τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας δύνανται νὰ θεωρηθῶν :

α) Ἡ στενότης τοῦ παραγωγικοῦ χώρου. Μόνον τὰ 270στὸ τοῦ ἐδάφους τῆς Ἑλλάδος εἶναι ἀποδοτικῶς καλλιεργήσιμον, τοῦτο δὲ κατανέμεται εἰς ὑπὲρ τὸ ἑκατομῦριον ἀγροτικὰς οἰκογενείας, αἱ ὁποῖα οὕτω ἔχουν μῆσον κλῆρον 25 στρεμμάτων περίπου. Ἐπὶ πλέον, ὁ γεωργικὸς κλῆρος εἶναι πολυτεμαχισμένος καὶ αἱ κλιματολογικαὶ συνθήκαι μᾶλλον δυσμενεῖς.

β) Ἡ ἔλλειψις κεφαλαίων, ἥτις δυσχεραίνει τὴν ἀποδοτικὴν ἐν γένει ἀνάπτυξιν, ἰδίως ὅμως τὴν βιομηχανικὴν. Ἀποτέλεσμα τῆς σπάνισης τῶν κεφαλαίων εἶναι λίαν ὑψηλὸς τόκος ὄχι μόνον τῆς ἐξωπραξίτικῆς ἀγορᾶς ἀλλὰ καὶ τῆς τραπεζιτικῆς—καὶ ἡ ἀδυναμία ἀναλήψεως ἐπιχειρηματικῆς πρωτοβουλίας εἰς μεγάλην ἔκτασιν.

γ) Ἡ ἀνεπάρκεια τῆς τεχνικῆς ὀργανώσεως, ἥτις ἐκδηλοῦται μὲ τὴν ἀπουσίαν τοῦ τεχνικοῦ ἐκουγχρονισμοῦ, τὴν ἔλλειψιν ἐιδικευμένων καὶ τὴν πλημμελῆ προσαρμογὴν τῶν ἐργατοτεχνιῶν πρὸς τὰς μηχανάς. Συνέπεια τούτων εἶναι ἡ χαμηλὴ στάθμη τῆς παραγωγικότητος.

δ) Ἡ συχνότης τῶν πολέμων, οἱ ὅποιοι εἶναι διὰ τὴν Ἑλλάδα μακρότεροι, πασανηρότεροι καὶ καταστρεπτικώτεροι ἀπὸ ὅ,τι εἶναι διὰ τὰς χώρας ποῦ τοὺς προκαλοῦν ἢ καὶ ἀκομῆ διὰ τὰς ἠττωμένας χώρας. Οἱ οικονομικοὶ ἀντίκτυποι συνίστανται εἰς τὴν ἀπορρόφωσιν ὑψηλῶν κοινῶν ἀπὸ τὸν προϋπολογισμὸν καὶ τὴν ἀνάσχεσιν τῆς οἰκονομικῆς προόδου.

Αἱ κύριαι συνέπειαι τῶν ἀνωτέρω ἀδυναμιῶν τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας εἶναι: τὸ χρόνιον δημογραφικὸν πρόβλημα, τὸ χαμηλὸν ἐθνικὸν εἰσόδημα καὶ ἡ οἰκονομικὴ ἐξάρτησις τῆς χώρας ἀπὸ τὸ ἐξωτερικόν. Τὸ δημογραφικὸν πρόβλημα ὀδηγεῖ ἀφ' ἑνὸς εἰς τὴν ὑποασασχόλησιν, ἐκδηλουμένην ἐν τῇ πράξει ὅπο τὴν μορφήν τῆς ἀνεργίας, τῆς μερικῆς ἀπασχολήσεως καὶ τὸν παρασιτισμὸν καὶ ἀφ' ἑτέρου εἰς τὴν μετανάστευσιν, ἀφαιρουσῶν ἀπὸ τὴν οἰκονομίαν χραιμάτιστα διὰ τὸ μέλλον τοὺς στελέχη. Τὸ ἐθνικὸν εἰσόδημα τῆς χώρας εἶναι χαμηλότερον ἐκείνου τῶν

ἄλλων εὐρωπαϊκῶν χωρῶν, ἐναντι πολλῶν τῶν ὁποίων ὑστερεῖ ὀλονέν περισσότερο λόγῳ τοῦ ταχύτερου ρυθμοῦ αὐξήσεως εἰς αὐτάς. Ἡ οἰκονομικὴ ἐξάρτησις προκύπτει ἀπὸ τὴν ἀνάγκην εἰσαγωγῆς βασικῶν εἰδῶν διὰ τὴν διαβίωσιν τοῦ λαοῦ.

Παρὰ τὰς θλιβεράς αὐτάς διαπιστώσεις γενικῆ εἶναι ἡ πεποιθήσις ὅτι ἡ Ἑλλάς εἶναι χώρα βιώσιμος, δυναμένη νὰ συντηρῆ εἰς τὸ ἔδαφος τῆς πληθυσμὸν μεγαλύτερον τοῦ σημερινοῦ καὶ μὲ στάθμην ζωῆς ὑψηλοτέραν τῆς παρούσης. Προϋποθέσεις πρὸς τοῦτο εἶναι τὸ ἀφθονον, εὐφρέες καὶ εὐπροσάρμοστον ἐργατικὸν δυναμικόν, ὁ φυσικὸς πλοῦτος τῆς Χώρας (ὑπέδαφος, ὕδραυλικά δυνάμεις κ.τ.λ.), ἡ γεωγραφικὴ θέσις κ.ά. Ἀρκεῖ νὰ ἀμβλυθεῖν ἐν τινι μέτρῳ αἱ μνημονευθεῖσαι ἀδυναμίαι, ἥτις αὖ τὴν ἐντατικῆς καὶ συγχρονισμένης ἐκμεταλλείσεως τὸ ἔδαφος, νὰ εἰσρεύσων κεφάλαια ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ νὰ ἐνθαρρυνθῇ εἰς παραγωγικὰς ἐπενδύσεις ἢ ἐγγχώριος ἀποταμίευσιν, νὰ ἀναπτυχθῇ τὸ τεχνικὸν ἐπίπεδον τοῦ πληθυσμοῦ διὰ τῆς προωθήσεως τῆς τεχνικῆς ἐκπαίδευσέως καὶ τῆς παροχῆς ξένης τεχνικῆς βοηθείας καὶ νὰ ἀφεθῇ ἡ χώρα ἀπερίσπαστος ἀπὸ πολεμικὰς περιπετείας.

Ἡ κλάδος ὅστις ἐμφανίζει τὰς μεγαλύτερας δυνατότητας πρὸς ἀνάπτυξιν εἶναι ὁ βιομηχανικὸς, πρὸς τὸν ὅποιον καὶ στρέφονται μεταπολεμικῶς αἱ ἐπίσημοι προσπάθειαι. Ἡ ἀντικειμενικὸς σκοπὸς συνίσταται εἰς τὴν ἀπόκτησιν βασικῶν βιομηχανιῶν (ἐπεξεργαζομένων πρωτίτως ὕλας τοῦ ἑλληνικοῦ ὑπέδαφους), ἀνευ τῶν ὁποίων δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ μία χώρα βιομηχανικὴ. Ἡ ἐπιθυμῆ αὕτη προσπάθεια, ἐκδηλωθεῖσα ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ Σχεδίου Μάρσαλ, συνήνησεν ἀντιδράσεις, αἱ ὁποῖαι ὅμως κατόπιν ἠμβλύνησαν καὶ σημειοῦται ἀπὸ ἔτους ἀρχῆ ἐκτελέσεως τοῦ μεγάλου βιομηχανικοῦ προγράμματος, τὴν ὁποῖαν διευκολύνει καὶ ἡ ἐν τῷ μεταξύ συντελουμένη πρόοδος εἰς τὸν ἐξηλεκτρισμὸν.

Ἡ βιομηχανικὴ ἀναπτύξις σχεδιάζεται νὰ προχωρήσῃ παραλλήλως πρὸς τὴν γεωργικὴν, μὲ βάσιν τὴν ἀμοιβαίαν ἐξυπηρέτησιν τῶν δύο κλάδων καὶ τὴν ἐπ' αὐτῶν σύμμετρον στήριξιν τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας. Μὲ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν δύο τομέων καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν ἀναμενόμενα πολλαπλασιαστικὰ ἀποτελέσματα προσδοκᾶται ἡ ἀμβλυσις τοῦ δημογραφικοῦ προβλήματος, ἡ ἀξίωσις τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος καὶ ἡ βελτίωσις τῆς θέσεως τῆς χώρας εἰς τὰς οἰκονομικὰς τῆς σχέσεις μετὰ τῶν ξένων χωρῶν.

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1957

Ἦλ. Ἀν. 7.43', Δ. 5.26'

Σελήνη 14 ἡμερῶν

ΔΕΥΤΕΡΑ 14/352

Σάββα Ἀρχιεπ. Σερβίας

14

Ἐξετάσεις Α' (Γεωγραφία), Β' (Δημ. Οἰκονομία), Γ' (Βιομ. Ὑγιεινή). Ὁμοίως Κ.Σ.Ε. Α' (Μαθ. Στατιστική) Β' (Δημογραφικὴ Στατιστική).

Λήξις προθεσμίας ὑποβολῆς μελετῶν ὑποψηφίων ἐπὶ πτυχίῳ (β' περιόδου). Συνεδριάσεις Συμβουλίου τοῦ Κ.Τ.Μ.

Πρέπει νὰ ἐξασκῶμεν τὴν μνήμην μας ὄχι μόνον διὰ νὰ μάθωμεν νὰ ἐνθυμούμεθα. ἀλλὰ καὶ νὰ λησμονῶμεν. (Ι. Α. Χρυσοχοῦ)

ΓΚΟΓΙΑ, Φραγκίσκος (1746—1828) Ἴσπανὸς ζωγράφος μὲ πρωτοτυπία καὶ δύναμιν εἰς τὰ ἔργα του.

Ἦλ. Ἀν. 7.42', Δ. 5.27'

Σελήνη 15 ἡμερῶν

ΤΡΙΤΗ 15/351

Ἰωάννου τοῦ Καλυβίτου

15

Ἐξετάσεις Α' (Μαθηματικά), Β' (Μηχανογνωσία καὶ Ἠλεκτροτεχνία), Γ' (Ὁργάνωσις). Ὁμοίως Κ. Σ. Ε. (Λογισμὸς Πιθανοτήτων) Β' (Στατιστικὴ Ἐπιχειρήσεων).

ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ Εὐγένιος (1716—1806) Ἕλλην ἐπιφανὴς σοφὸς καὶ διδάσκαλος τοῦ Γένους. Διὰ τῆς διδασκαλίας του προήγαγε τὸν ἠθικὸν διαφωτισμὸν τῶν τότε ὑποδούλων Ἑλλήνων.

Ἐπὶ πολλὴν καιρὸν ἐπίστευα ὅτι ἡ βιομηχανία ἔχει ὡς ἀντικείμενον μόνον τὸ κέρδος· αὐτὸ εἶναι λάθος. Σκοπὸν τῆς ἔχει τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ κοινοῦ. Τὸ κέρδος δικαιολογεῖται μόνον ἀπὸ τὴν ἐξυπηρέτησιν ταύτην. (Ford)

Ἦλ. Ἀν. 7.42', Δ. 5.28'

Πανσέληνος

ΤΕΤΑΡΤΗ 16/350

Ἀλύσεως Ἀποστ. Πέτρου

16

Ἐξετάσεις Α' (Πολ. Οἰκ.), Β' (Στατιστικὴ), Γ' (Τελων. Νομοθεσία). Ὁμοίως Κ.Σ.Ε. (Ἰδ.Οἶκον.) Α' καὶ Β'. Μάθημα τριτοετῶν εἰς ἐργοστάσιον «Ἀλ. Δεσούλλας». Ἐκδρομὴ εἰς Δαφνί, Σκαρμαμαγᾶ, καὶ Ἐλαιάν Πλάτωνος.

Δύο πράγματα εἶναι πολὺ δύσκολα εἰς τὸν κόσμον. Τὸ ἓνα εἶναι πῶς νὰ ἀποκτήσωμε φήμην, τὸ ἄλλο εἶναι πῶς νὰ τὴν διατηρήσωμεν. (Schumann)

ΘΑΛΗΣ ὁ Μιλήσιος (643—543 π.χ.). Εἰς τῶν ἑπτὰ σοφῶν τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος, ἰδρυτῆς τῆς Θεωρητικῆς Γεωμετρίας.

ΧΕΙΜΩΝΙΑΤΙΚΗ ΖΩΓΡΑΦΙΑ

Σκοτεινιασμένος ὁ οὐρανὸς στὸν Παρθενῶνα γέρνει ....
Τὸ μαῦρο θόλο κάτασπρες κολόνες τὸν στηρίζουν,
μέσα στὴν μπόρα ἢ ἀστραπὴ ἀνάερα φίδια σπέρνει
κ' οἱ κεραυνοὶ τὸν χαιρετοῦν χωρὶς νὰ τὸν ἀγγίζουν
(Παύλου Νιρβάνα)

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1957

Ἡλ. Ἀν. 7.42', Δ. 5.29'
Σελήνη 17 ἡμερῶν
ΠΕΜΠΤΗ 17/349
Ἀντωνίου τοῦ Μεγάλου

17

Ἐξετάσεις Α' (Δημόσιον Δίκαιον), Β' (Ὀργάνωσις Ἐπιχειρήσεων), Γ' (Γενικὴ Λογιστικὴ). Ὅμοιος Κ.Σ.Ε. Α' (Δημογραφικὴ Στατιστικὴ) Β' (Μαθηματικὴ Στατιστικὴ).
Διάλεξις Καθηγητοῦ κ. Ι. Μελισσηνοῦ

*Τὸ ταλέντο μπορεῖ μὲ τὸν καιρὸ νὰ συχωρευθῆ ἀπὸ τοὺς μετρίους ἀνθρώπους.
Ἡ μεγαλοφυΐα ποτέ.*

(Βύρων)

Κάνοντας τὸ καλὸ χωρὶς νὰ ἀναμένῃς ἀντιπόδοσιν, οὐδέποτε θὰ ἀπογοητευθῆς.

(Ι. Χρυσοχοῦ)

ΡΙΚΑΡΝΤΟ Δαυῖδ, (1772-1823)
Ἄγγλος οἰκονομολόγος, ὑποστηρικτὴς τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἐμπορίου, καὶ ἀπολογητὴς τοῦ ἐπιχειρηματικοῦ κέρδους.

ΣΤΕΒΕΝ Σίμων, (1548 - 1620). Ὁλλανδὸς μαθηματικὸς καὶ μηχανικὸς, ἐργασθεὶς εἰδικῶς ἐπὶ τῆς ὕδροστατικῆς.

Ἡλ. Ἀν. 7.41', Δ. 5.31'
Σελήνη 18 ἡμερῶν
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 18/348
Ἀθανασίου καὶ Κυρίλλου

18

Ἐξετάσεις Α' (Φυσικὴ) Β' (Πολιτικὴ Οἰκονομία) Γ' (Ἐργατικὸν Δίκαιον). Ὅμοιος Κ.Σ.Ε. Α' (Γενικὰ Μαθηματικὸ) Β' (Στατιστικὴ Οἰκονομικῶν Φαινομένων). Ε' Συνεδρίασις Διδακτικῆς Ἐπιτροπῆς Κ.Σ.Ε.

ΣΧΙΝΑΣ, Κωνσταντῖνος (1801-1870). Πρῶτος Πρύτανης τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Ἐγραψε τὴν ἱστορίαν τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀρχαίων λαῶν.

Προτίμησε νὰ τιμωρῆς μᾶλλον τὰς δόξεις σου, παρὰ νὰ τιμωρῆσαι ὑπ' αὐτῶν.

(Tyrius Maximus)

Ἡ τύχη δὲν μεταβάλλει τοὺς ἀνθρώπους· τοὺς ἀποκαλύπτει

(Necker)

Ἡλ. Ἀν. 7.41', Δ. 5.32'
Σελήνη 19 ἡμερῶν
ΣΑΒΒΑΤΟΝ 19/347
Μακαρίου τοῦ Αἰγυπτίου

19

Ἐξετάσεις Β' (Ἐμπορικὸν Δίκαιον), Γ' (Βιομηχανικὴ Λογιστικὴ). Ὅμοιος Κ.Σ.Ε. (Διοικητικὴ Νομοθεσία) Α' καὶ Β'.

Ἐάν τις ἐπὶ μακρὸν παρακολουθῆσῃ προσεκτικῶς τὴν ἀνθρωπίνην ἐργασίαν μοιραίως θὰ ἀντιληφθῆ: α) ὅτι οἱ ἐργάται διαφέρουν μεταξύ των, β) ὅτι πολὺ συχνὰ δὲν στεροῦνται ἀντιλήψεως, γ) ὅτι συχνότερα δὲν τοὺς λείπει ἢ καλὴ θέλησις, δ) ὅτι οὐδέποτε πρέπει νὰ ἐξομοιωθοῦν μὲ μηχανάς.

(Michelin)

ΡΑΜΠΕΛΛΑΙ, Βραγκίσκος (1494-1553) Γάλλος διάσημος διὰ τὴν σάτυραν τῶν διαφόρων προλήψεων. Ἐγραψε τὸν «Γαργαντούαν» καὶ ἄλλα.

ΒΙΝΙΣΑΪΤ Ρερνάνδος (1817-1892) Γερμανὸς νομοδιδάσκαλος καὶ ρωμαίστης. Ἐγραψε τὸ γνωστὸν «Σύστημα τοῦ Δικαίου τῶν Πανδεκτῶν».

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1957

Ἡλ. Ἀν. 7.41, Δ. 5.33
 Σελήνη 20 ἡμερῶν
ΚΥΡΙΑΚΗ 20/346
 Εὐθύμιου — Ζαχαρίου

20

Ἐξετάσεις Β' (Ἰδιωτικὴ Οἰκονομία)
 Γ' (Ψυχολογικὴ). Ὅμοιος Κ. Σ. Ε.
 (Οἰκονομετρία) Α' καὶ Β'. (Δογματικὴ)
 Α' καὶ Β'. Ἐπίσκεψις εἰς τὸ Ναυτι-
 κὸν Μουσεῖον καὶ εἰς τὸ Ἀρχαιολο-
 γικὸν Μουσεῖον Πειραιῶς.

Δουκ. ιζ' 12—19

Τῶ καιρῷ ἐκείνῳ εἰσερχομένου τοῦ Ἰησοῦ εἰς τινα κώ-
 μην ἀπήνησαν αὐτῷ δέκα λεπροὶ ἄνδρες, οἳ ἔστησαν
 πόρρωθεν καὶ αὐτοὶ ἤσαν φωνὴν λέγοντες· Ἰησοῦ ἐπι-
 σιάτα, ἐλέησον ἡμᾶς. Καὶ ἰδὼν εἶπεν αὐτοῖς· πορευθέν-
 τες ἐπιδείξατε ἑαυτοὺς τοῖς ἱεροῦσι. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ
 ὑπάγειν αὐτοὺς ἐκαθαρίσθησαν. Εἰς δὲ ἐξ αὐτῶν ἰδὼν
 ὅτι λάθη, ὑπέστρεψε μετὰ φωνῆς μεγάλης δοξάζων τὸν
 Θεόν· καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ
 εὐχαριστῶν αὐτῷ· καὶ αὐτὸς ἦν Σαμαρεῖτης. Ἀποκριθεὶς
 δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· οὐχὶ οἱ δέκα ἐκαθαρίσθησαν; οἱ δὲ
 ἐννέα ποῦ; Οὐχ εὐρέθησαν ὑποστρέψαντες δοῦναι δόξαν
 τῷ Θεῷ εἰμὴ ὁ ἀλλογενὴς οὗτος; Καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἀνα-
 σιάς πορεύου· ἡ πίστις σου σέσωκέ σε.

Ἐκπαίδευσις εἶναι μαθητεία εἰς τὴν ἐλευθερίαν, στη-
 ριζομένην εἰς τὴν αὐτοπειθαρχίαν, τὸν αὐτοέλεγχον·
 μαθητεία εἰς τὴν κρίσιν, εἰς τὴν εὐθύνην, εἰς τὴν ἀνα-
 ζητήσιν τῶν μέσων νὰ συνεργασθῇ ὁ νέος εἰς μίαν κοι-
 νὴν προσπάθειαν, εἰς τὴν ἀλληλεγγύην, μέχρις ὅτου
 ὑψωθῇ εἰς τὰς μικρότητας τῆς ζωῆς καὶ δοθῇ εἰς τὴν
 ἐπιδίωξιν ἐνὸς ἐθνικοῦ καὶ ἀνθρωπιστικοῦ ἰδανικοῦ.

(Στρ. Κ. Παπαϊωάννου)

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

Ἡ ἑλληνικὴ βιομηχανία ἀποτελεῖ τὸν σημαντικώτερον, μετὰ τὴν γεωργίαν, πλουτοπαραγωγικὸν κλάδον τῆς χώρας. Ἀπασχολεῖ ὑπὲρ τὰς 300.000 ἐργαζομένων καὶ συνεισφέρει ποσοστὸν 20 οἰο εἰς τὸ συνολικὸν καθαρὸν ἔθνικὸν εἰσόδημα τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ ἑλληνικὴ βιομηχανία ἀνεπτύχθη κυρίως μετὰ τὸν πρῶτον παγκόσμιον πόλεμον, ὅποτε ἡ ἐκ τῆς μικρασιατικῆς καταστροφῆς συρροὴ ἑνὸς καὶ ἡμίσεος ἑκατομμυρίου προσφύγων καὶ ἡ ἀνάγκη ἀπασχολήσεως τούτων ὠδήγησεν εἰς τὴν καθιέρωσιν προστατευτικοῦ διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς δασμολογίου. Περαιτέρω, ἡ παγκόσμιος οἰκονομικὴ κρίσις τῶν ἐτῶν 1929 καὶ ἐφεξῆς καὶ ἐν συνεχείᾳ ἡ ὑποτίμησις τῆς δραχμῆς τοῦ 1932 καὶ οἱ ἐκ ταύτης ἐπιβληθέντες περιορισμοὶ ἐπὶ τῶν εἰσαγωγῶν ἠνόησαν ἔτι περισσότερον τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἑλληνικῆς βιομηχανίας.

Μετὰ τὸν δεῦτερον παγκόσμιον πόλεμον ἡ ἀνασυγκρότησις τῆς βιομηχανίας ἐκ τῶν καταστροφῶν, ποῦ ὑπέστη αὕτη, ὑπῆρξε βραδεία, εἰς τρόπον ὥστε ἡ βιομηχανικὴ παραγωγή νὰ φθάσῃ μόλις κατὰ τὸ 1950 τὸ προπολεμικὸν τῆς ἐπίπεδον. Ἐκτοτε ἠκολούθησε συνεχῆ ὑψωτικὴν πορείαν καὶ σήμερον εἶναι ἀνωτέρα κατὰ 80 οἰο περίπου τῆς προπολεμικῆς.

Σύμφωνα μὲ τὰ δεδομένα τῆς βιομηχανικῆς ἀπογραφῆς τοῦ ἔτους 1951, τὸ σύνολον τῶν ἐπιχειρήσεων μεταποιησεως, δηλαδὴ τὸσον τῶν βιομηχανικῶν ὅσον καὶ τῶν βιοτεχνικῶν, ἀνέρχεται εἰς ὅλην τὴν χώραν εἰς 81.500 περίπου. Ἐκ τούτων ὁμοῦ μόνον 2.900 πεοῖπου ἐπιχειρήσεις ἀπασχολοῦν ἄνω τῶν 10 ἀτόμων, ἐνῶ 28.000 περίπου ἐπιχειρήσεις εἶναι ἐπιχειρήσεις τοῦ ἐνός προσώπου. Οἱ ἀριθμοὶ οὗτοι ἀποκαλύπτουν τὸν ἔντονον βιοτεχνικὸν χαρακτῆρα τῆς ἑλληνικῆς βιομηχανίας.

Ἀπὸ ἀπόψεως κατανομῆς κατὰ κλάδους τῆς βιομηχανικῆς ἀπασχολήσεως, τὴν μεγαλύτεραν ἀπασχόλησιν ἐργαζομένων πραγματοποιεῖ ἡ ὑφαντουργία καὶ ἀκολουθοῦν αἱ βιομηχανίαι τροφίμων καὶ εἰδῶν ἐνδύσεως καὶ ὑποδήσεως. Τέλος, ἀπὸ ἀπόψεως γεωγραφικῆς κατανομῆς τῆς ἑλληνικῆς βιομηχανίας,

εἶναι χαρακτηριστικὸν τὸ γεγονός ὅτι τὸ ἥμισυ περίπου τῆς συνολικῆς ἀπασχολήσεως πραγματοποιεῖται εἰς ἐπιχειρήσεις ἐγκατεστημένας εἰς τὸν νομὸν Ἀττικῆς, πρᾶγμα ποῦ δεικνύει τὸν μεγάλον βαθμὸν συγκεντρώσεως τῆς ἑλληνικῆς βιομηχανίας εἰς τὸ κέντρον.

Ἡ ἑλληνικὴ βιομηχανία καλύπτει δὲλους τοὺς κλάδους τῆς ἐλαφρᾶς λεγομένης βιομηχανίας, εἰς τοὺς ὁποίους εἶχει σημειώσῃ σημαντικὴν πρόοδον, μέχρι σημείου μάλιστα, ὥστε νὰ πραγματοποιῆ ἤδη καὶ ἀξιολόγους ἐξαγωγὰς προϊόντων εἰς τὸ ἐξωτερικόν. Σημαντικὴν ὁμως ἀδυναμίαν τῆς ἀποτελεῖ ἡ ἀνυπαρξία βαρείας χημικῆς καὶ μεταλλουργικῆς βιομηχανίας, διὰ τινὰς κλάδους τῆς ὁποίας ὑφίστανται ἐν τούτοις εὐνοϊκοὶ ὄροι πρῶτων ὀλῶν, ἐνεργείας καὶ ἐργασίας διὰ τὴν ἐν Ἑλλάδι ἀνάπτυξιν τῶν. Ἡ ἔλλειψις ὁμοῦ κεφαλαίων καὶ σχετικῆς βιομηχανικῆς πείρας ἀπέβη ἀνασταλτικὸς παράγων δι' ὅλας τὰς προσπάθειας, ποῦ κατεβλήθησαν μετὰ τὸν πόλεμον διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν κλάδων τούτων. Ἡ ταχεῖα ἐν τούτοις μεταπολεμικὴ ἀνάπτυξις τῶν βιομηχανικῶν κατεργασίας, ὅπως καὶ ἡ συντελεσθεῖσα ἀξιοποίησις τῶν ἐγγυρῶν πηγῶν ἐνεργείας, ἦτοι τῶν ὑδραυλικῶν δυνάμεων καὶ τῶν λιγνιτῶν, εἶναι βέβαιοι ὅτι θὰ πολλαπλασιάσουν τὰς εὐνοϊκὰς προϋποθέσεις διὰ τὴν προσεχῆ ἀνάπτυξιν τῆς βαρείας βιομηχανίας ἐν Ἑλλάδι. Πρωταρχικὴ ὁμοῦ προϋπόθεσις διὰ τὴν πρὸς τὴν κατεῦθυνσιν ταύτην ἐκβιομηχανισμὸν τῆς χώρας, διὰ τῆς ὁποίας καὶ μόνον θὰ δυνηθῆ αὕτη νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν δρόμον τῆς ταχείας οἰκονομικῆς πρόοδου καὶ τῆς εὐημερίας, εἶναι ἡ ὀργάνωσις τῆς βιομηχανικῆς πίστεως ἐν Ἑλλάδι. Ἡ ἀνεπάρκεια τῶν διαθεσίμων κεφαλαίων παρεμποδίζει ἄλλωστε σοβαρώτατα καὶ τὸν ἐκσυγχρονισμὸν τῶν παραγωγικῶν ἐγκαταστάσεων τῆς ὑφισταμένης βιομηχανίας, χωρὶς τὸν ὁποῖον εἶναι ἀδύνατος ἡ ἀῤῥησις τῆς παραγωγικότητος αὐτῆς ἢ ὁποία, παρά τὰς ἀναμφισβητήτους προόδους τῆς μεταπολεμικῆς περιόδου, ἐξακολουθεῖ ἀκόμη νὰ εὐρίσκεται εἰς χαμηλὰ ἐπίπεδα.

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1957

Ἡλ. Ἀν. 7,36, Δ. 5,40

Σελήνη 27 ἡμερῶν

ΚΥΡΙΑΚΗ 27/339

Ἰωάν. τοῦ Χρυσοστόμου

27Ἐκδρομή εἰς Τατόϊ, Βαρυπόμπη.
Ἐπισκεψίς Τάφων Βασιλέων καὶ
Ἀνακτόρων Δεκελείας.

Δουκ. ιθ' 1-10

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ διήρχετο ὁ Ἰησοῦς τὴν Ἱεριχῶν καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ὀνόματι καλούμενος Ζακχαῖος, καὶ αὐτὸς ἦν ἀρχιτελώνης, καὶ οὗτος ἦν πλούσιος, καὶ ἐξήτει ἰδεῖν τὸν Ἰησοῦν τίς ἐστι, καὶ οὐκ ἠδύνατο ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ὅτι τῇ ἡλικίᾳ μικρὸς ἦν. Καὶ προσδομῶν ἔμπροσθεν, ἀνέβη ἐπὶ συκομορέαν, ἵνα ἴδῃ αὐτόν, ὅτι δι' ἐκείνης ἡμελλε διέρχεσθαι. Καὶ ὡς ἦλθεν ἐπὶ τὸν τόπον, ἀναβλέψας ὁ Ἰησοῦς εἶδεν αὐτόν καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· Ζακχαῖε, σπεύσας κατὰβηθι· σήμερον γὰρ ἐν τῷ οἴκῳ σου δεῖ με μένειναι. Καὶ σπεύσας κατέβη, καὶ ὑπεδέξατο αὐτόν χαίρων. Καὶ ἰδόντες πάντες διεγόγγυζον λέγοντες ὅτι παρὰ ἁμαρτωλῶν ἀνδρῶν εἰσῆλθε καταλύσαι. Σταθεὶς δὲ Ζακχαῖος εἶπε πρὸς τὸν Κύριον ἰδοὺ τὰ ἡμίση τῶν ὑπαρχόντων μου, Κύριε, δίδωμι τοῖς πτωχοῖς, καὶ εἴ τίς τινός τι ἐουκοφάντησα, ἀποδίδωμι τετραπλαῶν. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς ὅτι σήμερον σωτηρία τῷ οἴκῳ τούτῳ ἐγένετο, καθότι καὶ αὐτὸς υἱὸς Ἀβραάμ ἐστιν. Ἦλθε γὰρ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ζητῆσαι καὶ σῶσαι τὸ ἀπολωλός.

Ο ΟΡΚΟΣ ΤΟΥ ΣΠΟΥΔΑΣΤΟΥ ΤΗΣ ΑΣΒΣ

ΥΠΟΣΧΟΜΑΙ καθ' ὄλον μου τὸν βίον ἐν τῇ Σχολῇ νὰ ἐπιδείξω καὶ νὰ ἀποδείξω ὅτι κατέχω τὰς ἀρετὰς τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ πολίτου, ὅτι θὰ σέβωμαι τοὺς Νόμους καὶ τοὺς Κανονισμοὺς τῆς Σχολῆς, ὅτι θὰ ἀγαπῶ τοὺς Καθηγητὰς μου, θὰ συνεργάζωμαι μετ' αὐτῶν καὶ θὰ τοὺς θεωρῶ πνευματικούς καὶ ἡθικούς μου καθοδηγητὰς καὶ φίλους, ὅτι θὰ καταβάλλω πᾶσαν δυνατὴν φροντίδα διὰ νὰ μορφωθῶ, ὥστε νὰ καταστῶ ἄξιος καὶ ἰκανὸς ἐπαγγελματίας, καλὸς Ἕλλην, χρήσιμος καὶ παραγωγικὸς ἄνθρωπος.

ΤΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ

Τα Λογιστικά Σχέδια ή Πλάνα είναι τυποποιήσεις της λογιστικής, δηλ. καθορισμός ένιαιών ορθολογικών και παγίων κανόνων παρουσιάσεως των λογαριασμών, καθορισμός του περιεχομένου των, άποτίμησις των ενεργητικών στοιχείων, σύνταξις των κυρίων οικονομολογιστικών καταστάσεων ως του Ίσολογισμού, του Λογαριασμού Γενικής Έκμεταλλεύσεως και του Λογαριασμού Αποτελεσμάτων Χρήσεως κλπ. Τα λογιστικά πλάνα δύνανται να διακριθούσιν κατά διαφόρους τρόπους, κυρίως δέ 1) 'Ός προς την φύσιν των: α) εις γενικά τοιαύτα, δηλ. Ισχύοντα δι' όδας τάς μορφάς των οικονομικών μονάδων όλων των κλάδων της οικονομίας μιάς χώρας, βάσει των όποιων καταρτίζονται κλαδικά τοιαύτα και β) εις επαγγελματικά σχέδια, καταρτιζόμενα άυτοτελώς και επί ίδιων βάσεων ειδικώς δι' έκαστον κλάδον, δι' έκάστην ένωσην όμοιόδων οικονομικών μονάδων. 2) 'Ός προς την εφαρμογήν των: α) εις όποχρεωτικώς εφαρμοζόμενα και β) εις προαιρετικώς εφαρμοζόμενα. 3) 'Ός προς τον τρόπον τήρησεως της βιομηχανικής λογιστικής: α) εις εκείνα εις ά η γενική ή οικονομική λογιστική άφ' ένόσ και ή αναλυτική λογιστική έκμεταλλεύσεως ή βιομηχανική λογιστική άφ' έτέροσ, συλλειτουργούσιν όργανικώς (βλ. Αυστραλιανόν Γενικόν Λογιστικόν Σχέδιον) και β) εις ά η αναλυτική λογιστική έκμεταλλεύσεως λειτουργεί ανεξαρτήτως και άυτοτελώς (βλ. Γαλλικόν Γενικόν Λογιστικόν Σχέδιον 1947).

Η άπόλυτως αναγκαία ανάπτυξις της σημασίας και χρησιμότης του Λογιστικού Σχεδίου θα άπτηι έκτεταμένον χωρον. Σημειούμεν όμως χαρακτηριστικώς ότι ή *Commission de Normalisation des Comptabilités*, συσταθείσα διά την έκπόνησιν του Γαλλικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου 1947 και άποτελεσθείσα από ό,τι έκλεκτόν περιελάμβανεν ή Γαλλική έπιστήμη και ό όρων έπιχειρηματικός κόσμος της Γαλλίας: έχαρακτήρισε τό λογιστικόν σχέδιον ως τό άποτελεσματικόν όργανον της οικονομικής άνασυγκροτήσεως της χώρας και μίαν των προϋποθέσεων ταύτης. Έξ άλλου ό διεθνούς φήμης Γάλλος έπιστήμων κ. Α. Brunet, Γενικός Εισηγητής της άνωτέρω έπιτροπής, έγραφεν ότι «ή παρουσίασις των πάσης φύσεως λογαριασμών επί ένιαιών και ορθολογικών βάσεων, έν έκ των χαρα-

κτηριστικώτερων γνωρισμάτων της σύγχρονου οικονομίας, εύρίσκειται εις την βάση πάσης οικονομικής έρευνής ή μελέτης και θα συντελέσθ εις την βελτίωσιν των κοινωνικών σχέσεων». Τέλος ό έσχάτως άποβιώσας διεθνούς φήμης Γερμανός Καθηγητής *Schmalenbach*, συντάκτης του Γερμανικού «Λογιστικού Σχεδίου, ειπε χαρακτηριστικώς ότι κατενοήθη σχετικώς άργά ότι «έν καλώς συγκεροτημένον λογιστικόν σχέδιον είναι Ισχυρός παράγων της καθόλου ορθολογικής οργανώσεως».

Εις την σύγχρονον ταύτην κίνησιν προσεχώρησεν ή μία μετά την άλλην όχι μόνον άσπασαι αι οικονομικός και πολιτιστικώς αναπτυγμένα χωράι, αλλά και αι καθυστερημένα τοιαύται, αι όποιαί έπεθόμουν πράγματι την οικονομικήν των οργάνωσιν και ανάπτυξιν. Δυστυχώς μόνον ή Έλλάς υπολείπεται σχετικώς από όλην την Εύρώπη καθ' ήν στιγμήν και τό Μόνακο, τό Λουξεμβούργον και αδή άκόμη ή Άλβανία απέκτησαν τό λογιστικόν των σχέδιον.

Τήν έλλειψιν αύτην κατανοήσασα ή Άνωτέρα Σχολή Βιομηχανικών Σπουδών έσχε την πρωτοβουλίαν να αναλάβη τό αυτόχρονα έθνικής σημασίας έργον της τυποποιήσεως της λογιστικής έν Έλλάδι. Πρός τόυτο ήρχισε συστηματικώς να παρουσιάζη έν μεταφράσει τά άρτιώτερα και άντιπροσωπευτικώτερα των ξένων λογιστικών πλάνων. Ούτω, έξεδόθησαν μέχρι σήμερον τό Αυστραλιανόν Λογιστικόν Σχέδιον και τό Γαλλικόν Γενικόν Λογιστικόν 1947 και συνεχίζεται ή άπόδοσις των έσχάτως ένκριθεισών τροποποιήσεων του τελευταίου τούτου. Έξ άλλου, έπερατώθη ή άπόδοσις του Γιουγκοσλαβικού και θα αναληφθ ή άπόδοσις του Έλβετικού Λογιστικού Σχεδίου.

Πρό τριετίας καθήρτισε ή Α.Σ.Β.Σ. μεγάλην Έπιτροπήν προς έκπόνησιν του Έλληνικού Λογιστικού Σχεδίου. Έάν ή ώραία εκείνη προσπάθεια ανέκοπή, προσκορούσασα εις την άδιαφορίαν άρμοδίων, τούτο δέν σημαίνει ότι δέν να έγκαταλειφθ- αντιθέτως, όλοι οι πιστεύοντες εις την αναγκαιότητα της καταρτίσεως του Έλληνικού Λογιστικού Σχεδίου, πρέπει να ένώσουν τάς προσπάθειάς των προς πραγματοποίησιν του μεγάλου τούτου σκοπού.

ΣΠ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Η ΔΙΑΡΘΡΩΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

Η «Ελληνική Βιομηχανία» διακρίνεται εις δώδεκα μεγάλους κλάδους ως κάτωθι :

1. Μεταλλουργικός : Εις τούτον υπάγονται κυρίως δύο μεγάλα εργοστάσια έπεξεργασίας και έμπλουτισμού μεταλλευμάτων.

Τό έν εις Λαύριον, παραγωγής μολύβδου, μινίου, ψευδοργύρου έμπλουτισμένου κλπ. και τό έτερον νεοειδρωθέν τό 1955 έν Λαρόμνη Βοιωτίας, όπερ παράγει σιδηρονικέλιον περιεκτικότητας εις νικέλιον 3-4 ο/ο από μεταλλεύματα τής έκει περιοχής.

2. Μηχανουργικός και έπεξεργασίας μετάλλου : Ο κλάδος αυτός είναι βασικός παράγων διά τήν Έθνικήν μας Οικονομίαν και ό ή ό τής σιδηροβιομηχανίας, ό όποιος άποτελεί, ούτως έλπειν, τήν σπονδυλικήν στήλην τής λοιπής βιομηχανίας. Περιλαμβάνει μεγάλα μηχανουργεία, κατασκευής και έπισκευής μηχανών, ως τά έν Πειραιεί εργοστάσια Α.Ε. 'Αχιλλεύς Κούπας, Στυλ. Κοντογιάννης, Ροντήρης και Στρομπούλης, ναυπηγεία 'Αδρίαν Πουτού, Σαράφη και Καννέλου, Α.Ε. «Τεχνικά» Σώκρ. Μαλκότας (παραγωγής μηχανών έσωτερικής καύσεως) κλπ. Έν 'Αθήναις τά κυριώτερα είναι τό τής Α.Ε. Καλοκοποιείου-Πυριτιδοποιείου, τής Α.Ε. «ΒΙΟ» (μηχανοποιείον) τής Α.Ε. «Ίζολα» και Π. Φίλη (ήλεκτρικά ουσκευά), ή Βιομηχανία Χαλκού και 'Αλουμινίου, ή Α.Ε. «Θερμής», τό 'Ελληνικά Σωληνοργεία και ή 'Εταιρεία «Βισσώ» (πράγουν σωλήνας, θερμαντικά σώματα, χυτά διαφωρα κλπ.), τό εργοστάσιον Καζάζης και Κραζής (άντλίας), τό έργοστασιον παραγωγής γκαζιερών Πίτσου και πολλά άλλα.

Εις τόν κλάδον αυτόν υπάγονται και τά εργοστάσια παραγωγής σιδήρου μετόν και σιδηρών έλασμάτων μούρων και γαλβανισμένων. Ταύτα δε είναι έν Πειραιεί ή Α.Ε. Σιδηροέλλων και Λευκοσιδήρου, εις 'Ασπρόπυργον 'Ελευσίνας ή Α.Ε. Χαλυβουργική και ή Α.Ε. 'Ελληνική Χαλυβουργία.

3. Κλάδος Κλωστοϋφαντουργίας : Καλύπτει τό 37 ο/ο τής όλης 'Ελληνικής Βιομηχανίας και διαιρείται εις πέντε κυριώτερας κατηγορίας.

α) Βομβακουργία, ήτις είναι καθαρός έθνικός κλάδος άντιόουσα τήν πρώτην αύτης όλην, τόν Βάμβακα, κατά τό 98 ο/ο εκ τής έγχώρου παραγωγής. 'Απασχολεί περί τάς 400.000 άτόρακτους και 14.000 ύφαντουργικών Ιστών. Τα κυριώτερα εργοστάσια είναι τής Α.Ε. Πειραική-Πατραϊκή, 'Αθήναι-Μ. Πεύκο (Μεγαρών) και Πάτρα, Ι. Γαβριήλ έν Πειραιεί «Βέλκα» Α.Ε., ΑΓιον, Κλωστήρια Λαυρίου (Λαύριον), 'Αφοί Ρεσίνα Α.Ε. έν Πειραιεί, Α.Ε. Μουτολάκη Ν. 'Ιωνία, Α.Ε. «'Εστία» έν 'Εδέσσην.

β) 'Εριοργία. Η κατηγορία αύτη άπασχολεί περί τάς 110.000 άτόρακτους

πεννιέ και καρνιέ και περί τούς 2.500 ύφαντουργικούς Ιστούς. Τα κυριώτερα εργοστάσια είναι έν Ναύση τής Α.Ε. Λαναρά-Κύρτη, έν Θεσσαλονίκη ή Α.Ε. «Υφανέτ», έν Βόλω ο Οίκος Παπαγεωργίου, έν 'Αθήναις και Πειραιεί ή Α.Ε. 'Ελληνική 'Εριοργία, ή Α.Ε. «'Ερβα», ή Α.Ε. Λαναρά-Κύρτη, ή Α.Ε. Μπριτανία, 'Εριοργία Δημητριάδη, Μηναιδη-Φωτιάδη, Θάνος Καβάβδιας Α.Ε., Πειραική 'Εριοργία «Μερνός» κλπ.

γ) Μεταξοϋργία. 'Απασχολεί περί τά 20 εργοστάσια έξ ών τά κυριώτερα είναι έν 'Αθήναις ή Α.Ε. Χρυσάλης, Α.Ε. Ναθαναήλ, Α.Ε. Νίκη, Μεταξοϋφαντοϋργία 'Αψών 'Εμμεκτζόγλου ή «Φρόνη», έν Θερινή Κ. Κωνσταντινίδου κλπ.

δ) Κατηγορία λούτης, κανναβέως και Σιζάλ. Αύτη περιλαμβάνει μεγάλα εργοστάσια ως έν Κερκύρα Α.Ε. 'Αλ. Δεσούλλας, έν Θερινή Α.Ε. «Βίλκα» και έν Πειραιεί Κληρονομών Κ. Βελλή, Α.Ε. Κλωστοϋφαντοϋργία και Α.Ε. 'Αλεξ. Δεσούλα. Ταύτα κατασκευάζουν αγρινία και σπάγγους εκ κανναβέως και σιζάλ και ύφανματα έξ λούτης.

ε) Η βιομηχανία τής τεχνητής μετάξης «'Ετρα», μοναδική έν τη Χώρα μας.

4 Κλάδος τών Οικοδομικών βιομηχανιών : Περιλαμβάνει πέντε τσιμεντοποιεία τά έξής : 'Αν. Γεν. 'Ετ. Τσιμέντων (Πειραιεύς, Βόλος), Α.Ε. «Τιταν» ('Ελευσίς), Α.Ε. ό «Χαλυμ» και Α.Ε. Τσιμέντα «Πόρτλανδ» έν Χαλκίδι και Α.Ε. «'Ατλας» έν 'Αθήναις. Ταύτα παράγουν έτησίως περί τούς 1.200.000 τόννους τσιμέντων.

5 Κλάδος βιομηχανιών ειδών διατροφής : Εις τούτον συνκαταλέγονται πολλά και ποικίλα εργοστάσια, ως τά Ζυθοποιεία τής Α.Ε.Κ.Φ.Ε. ('Αθήναι και Θερινή), τά τής Α.Ε. Οίνων και Οινόπνευμάτων έν 'Αθήναις και εις λοιπές οίνοπαραγωγούς πόλεις τής Χώρας, τής Α.Ε. Οινόπνευματοποιίας «Κρόνος» έν 'Ελευσίνοι, τής Α.Ε. «ΒΕΣΣΟ» έν Πάτρας κλπ. Τα εργοστάσια παραγωγής άμύλου και άμυλοσκαχάρου τής Α.Ε. «ΖΑΑΕ» και τής Α.Ε. 'Αμόλου και 'Αμυλοσκαχάρου εις Πειραιά και Θεσσαλονίκη.

Οί λειτουργόντες άνά τήν Χώραν πολυάριθμοι κυλινδρόμυλοι ως και τά εργοστάσια παραγωγής κονσερβών και τοματοπελτέ, τών όποιων τά κυριώτερα κατά περιοχή έχουν ως κάτωθι : Ναύπλιον : Α.Ε. «Κύκνος», Α.Ε. «'Αργολική» 'Εταιρ. Κονσερβών και «Δήμητρα» Βιομηχ. Κονσερβών Γεωργικών Συλλογών. Θήρα : «'Αβίς» Συνεταιριστικόν έργοσιον. Ρόδος : Ροδιακή 'Εταιρ. Κονσερβών Α.Ε.

6. Κλάδος Χημικών βιομηχανιών. Κυριώτερα εργοστάσια : Έν Πειραιεί ή Α.Ε. Χημικών Λιπασμάτων, (λιπάσματα και προϊόντα ύαλουργίας), Χρωματοϋργεία Πειραιώς «Χρωπεί» Α.Ε. (όργα-

νικά χρώματα, φαρμακευτικά προϊόντα κλπ. χημικά εφόδ). *Εν *Αθήναις ή Α.Ε. «Βιοχρώμ» και ή Α.Ε. Χρωματουργεία *Αθηνών παραγωγής οργανικών χρωμάτων κλπ. χημικών προϊόντων. *Εν *Ελευσίη ή Α.Ε. Χαρίλαος και Κανελλόπουλος παραγωγής σαπώνων και πυρηνελαίων, τό εργοστάσιον «*Ιρίς» παραγωγής βερνικοχρωμάτων κλπ. όμοιον τούτου τον λειτουργεί εν *Αθήναις τής Α.Ε. «Βιβεχρώμ», κλπ. *Εν *Αθήναις ή «*Ελ-βιν» διύλισεως βαρέων πετρελαιών προς παραγωγήν όρυκτελαίων ασφάλτου κλπ., αι βιομηχανίαι έπεξεργασίας ελαστικού «*Ελβιέλα», Α.Ε. *Εθελ εν Θεοτική, όμοια ή τής Μακεδ. Βιομηχαν. *Ελαστικού «*Αλυσιδα» κλπ.

7. Βιομηχανία Δέρματος : Είναι καθαρώς έθνικός κλάδος με μεγάλα και αξιόλογα εργοστάσια τα κυριώτερα των όποιων είναι εν Πειραιεί και *Αθήναις : Α.Ε. Στεφ. Καλουτάς και Υίοι, Α.Ε. Νίκη, *Άφοι Νικαλόπουλοι, Καλογύρου και Κασάπογλου, Βυροσεμεία τής *Ελλάδος *Άγγελος Βαλιζής, *Εν Πειραιεί *Άφοι Ν. Μαυράκη, εν Χίω Ν. Ζαφειράκη και Υίοι, Δημ. Καραμαούσας και Υίοι, εν Μυτιλήνη Α.Ε. Δ. Σουρλάγκα κλπ.

8. Κλάδος Χαρτοποιίας και έκτυπώσεως. Είς την κατηγορίαν ταύτην όπαγονται μεγάλα εργοστάσια παραγωγής χάρτου τυπογραφικού, δημοσιογραφικού λευκού, χαρτονίου κλπ. ειδών χάρτου περιτυλίξεως. Τα κυριώτερα τούτων είναι εν *Αθήναις ή Α.Ε. *Αθηναϊκή Χαρτοποιία, εν Πειραιεί ή Α.Ε. Πάπυρος. *Εν Αιγίω ή Α.Ε. Χαρτοποιίαις Αιγίου και εν Πάτραις τό Χαρτοποιείον Ε. Γ. Λαδοπούλου. *Επίσης τό εργοστάσιον Γραφικών Τεχνών τής Α.Ε. *Ελκα.

*Η έτησία μέση παραγωγή των χαρτοποιείων και χαρτονοποιείων τής χώρας αναβαρίζεται εις τούς 50.000 τόν.

9. Κλάδος Βιομηχανιών Ξύλου. *Ο κλάδος αυτός περιλαμβάνει πλήθος εργοστασίων μικρών και μεγάλων, των όποιων τά κυριώτερα εύρίσκονται έγκατεστημένα εις την περιοχήν *Αθηνών-Πειραιώς. Παράγουν εν σειρά έπιπλα κοινά, έπιπλα τέχνης και οικοδομικά ξυλουργικά προϊόντα. Ταυτα είναι ή

Α.Ε. *Επιπλοποιία «*Σαρίδης», ή Α.Ε. Ι. Φιλίππου, *Αθηναίος και Βαράγγης, Γ. Κουρούκλης, Γεωργιάδης και Σέκερης κλπ., εν δε ταίς Πάτραις ή Α.Ε. *Αβές και Γ. Παπανικολάου.

10. Κλάδος βιομηχανίας Ιματισμού. Είς τον κλάδον αυτόν όπαγονται τα εργοστάσια παραγωγής ένδοματων, πλινών κλπ. ειδών έπενδύσεως, τα όποια κατά τό πλείστον είναι υπό μορφήν βιοτεχνίας.

11. Κλάδος καπνοβιομηχανίας. *Ο κλάδος τής καπνοβιομηχανίας παραγωγής σιγαρέττων είναι καθαρώς έθνική βιομηχανία, διότι την πρώτην όλην τον καπνον, προμηθεύεται εκ τής χώρας. Αι κυριώτερα καπνοβιομηχανίαι είναι : εν Πειραιεί ή «*Αβές» Παπαστράτος και ή Καπνοβιομηχανία «*Εθνος» Γ.Α. Κεράνης Α.Ε., εν Βόλφω ή Καπνοβιομηχανία *Άφοι Μασοάγγου Α.Ε. και εν Καλάμαρις ή των *Άλφω Γ. Καρέλλια. *Η έτησία παραγωγή αυτών άνέρχεται εις 10-11.000 τόννους σιγαρέττων.

12. Κλάδος παραγωγής ηλεκτρισμού. Αι μεγαλύταται και αξιολογώταται ηλεκτρικαί έπιχειρήσεις εν τή χώρα διαιρούνται εις θερμικάς και ύδροηλεκτρικάς. *Εκ των θερμικών κυριώταται είναι : *Εν Πειραιεί τά εργοστάσια τής «*ΗΕΑΠ» με έγκαταστημένην Ιπποδύναμιν 172.000. *Εν *Αλιβερί τής «*ΔΕΗ» με έγκαταστημένην Ιπποδύναμιν 109.000. *Εκ δε των ύδροηλεκτρικών αι έής : α) Λάδωνος εν Πελοποννήσφ Ιπποδύναμειω 68.000, β) *Άγρα (Βόδα) εις *Εδεσσαν 54.000 Ιπποδύναμειω, γ) Λούρου (εν *Ηκείρω) Ιπποδύναμειω 6.800. Ούτω ή έγκατεστημένη ισχύς εις όλην την χώραν, συμπεριλαμβανομένων και των εν τή λοιπή *Ελλάδι έγκαταστάσεων ηλεκτρισμού, άνέρχεται εις 521.000 Η.Ρ. περίπου.

Σημειώτεον ότι ή μέση έτησία παραγωγή όλης τής βιομηχανίας των 2 τελευταίων έτων ανήλθε, κατά βάρος, εις 3.500.000 τόννους και κατ' αξίαν εις 13.000 εκατομμύρια δραχμών, μη περιλαμβανομένων των νημάτων, έριου και βάμβακος, του οίνου, του έλαίου, του αίτου και του πάγου.

Ν. ΣΙΔΕΡΗΣ

ΣΤΑΘΜΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΟΓΚΟΥ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ (1939=100)

	1947	1948	1949	1950	1951	1952	1953	1954	1955
Γενικός Δείκτης	62	65	79	100	114	111	125	155	160
Βιομ. μεταλλουργικαί	51	58	68	79	140	170	189	194	186
> μηχανολογικαί	37	54	63	82	98	100	118	164	185
> οίκοδομικαί	49	72	82	100	127	154	191	232	286
> κλωστοϋφαντουργ.	71	70	79	107	124	117	127	149	137
> ειδών διατροφής	71	71	81	102	114	112	124	152	160
> χημικαί	56	60	80	90	110	98	114	160	175
> δέρματος	48	57	71	92	84	100	111	122	123
> χάρτου	58	67	93	118	130	121	138	156	171
> ιματισμού	25	36	40	44	51	46	70	81	76
> ξύλου	33	34	50	82	83	74	90	115	118
> σιγαρέττων	135	152	164	168	167	167	174	174	178

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1957

Ἦλ. Ἀν. 7,32' Δ. 5.46'
Σελήνη 2 ἡμερῶν
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 32/331
Τρύφωνος Μάρτυρος

1

Ἐναυξίς τοῦ Β' Διδακτικοῦ ἔξαμήνου καὶ ἐφαρμογὴ τοῦ ἀντιστοίχου Ὁρολογίου Προγράμματος Μαθημάτων.

*Μοῦ φαίνεται, ὅτι μεγαλυτέρα τιμὴ πρὸς τοὺς προγόνους μας εἶναι νὰ τοὺς ἰγκωμιάζωμεν ὀλιγώτερον διὰ λόγων καὶ νὰ τοὺς ὁμοιάζωμεν περισσότερον δι' ἔργων.
(ἽΟράτιος Μὰν)*

NANCIEN Φρίτιοφ, Νορβηγὸς ἔξερευνητής, ἐπιστήμων καὶ φιλόανθρωπος, ἀσκήσας μεγάλην ἐπιρροὴν μετὰ τὸν Α' παγκόσμιον πόλεμον (1861—1930).

Ἦλ. Ἀν 7,31' Δ. 5.47'
Σελήνη 3 ἡμερῶν
ΣΑΒΒΑΤΟΝ 33/313
ἽΥπαπαντὴ Ἰησ. Χριστοῦ

2

Ἐπίσκεψις εἰς τὸ Χρηματιστήριον Ἐμπορευμάτων Πειραιῶς.

*«Διὰ νὰ εἶσαι τὸ δυνατὸν ἐλεύθερος σὲ κάθε στιγμῇ, πρέπει νὰ ἔχῃς πολλὴν τάξιν. Ἡ ἀταξία μᾶς κάνει σκλάβους. Καὶ μὴ λησμονῶμεν ὅτι ἡ ἀταξία τῆς σήμερον ἐπηρεάζει δυσμενῶς τὴν ἐλευθερίαν τῆς αὔριου».
(ἽΑμιέλ)*

KARNEGK ἽΑνδρέας (1835—1919) ἽΑμερικανὸς μεγαλοβιομηχανὸς. Διέθεσε μέγα μέρος τοῦ τεραστίου πλοῦτου του—ἐκ πετρελαίων καὶ χάλυθος—εἰς τὴν Ἰδρυσὶν πολλῶν ἐπιστημονικῶν Ἰδρυμάτων.

Η ΕΥΚΑΙΡΙΑ (ἽΑλληγορικόν)

Παρὰ τὴν πύλην ἀρχαίας τινὸς ἽΕλληνικῆς πόλεως, εἶχον στήσει ἔν ἄγαλμα, τὸ ὁποῖον παρίστανε τὴν «Εὐκαιρίαν» καὶ ἔφερε τὴν ἐξῆς ἐπιγραφὴν, ἣτις εἶναι διάλογος ἀλληγορικὸς μεταξὺ τοῦ ἀγάλματος καὶ τοῦ διαβάτου. Πῶς ὀνομάζεσαι, ὦ ἄγαλμα; Λέγομαι Εὐκαιρία. Ποῖος σὲ κατεσκεύασεν; Ὁ Λύσιππος. Διατί στέκεσαι ὑψωμένη ἐπάνω εἰς τὰ δάκτυλα τῶν ποδῶν σου; Διὰ νὰ δείξω ὅτι δὲν μένω παρὰ δι' ὀλίγας στιγμᾶς. Διατί ἔχεις περὰ εἰς τοὺς πόδας σου; Διὰ νὰ δείξω ὅτι διαβαίνω ταχέως. Διατί ἡ κόμη σου εἶναι τόσο μακρὰ ἔμπροσθεν; Διὰ νὰ ἠμποροῦν οἱ ἄνθρωποι νὰ μὲ συλλαμβάνουν, ὅταν περνῶ ἔμπρός των. Διατί εἶσαι φαλακρὰ ὀπισθεν; Διὰ νὰ μάθουν οἱ ἄνθρωποι ὅτι ἀφοῦ ἄπαξ περάσω, δὲν συλλαμβάνομαι πλέον.

***

Εἶπε μίαν ἡμέραν ὁ Κομφούκιος εἰς τοὺς μαθητὰς του:
— Δὲν νομίζετε ὅτι γνωρίζω πολλά, διότι πολὺ ἐμελέτησα;
— Ἵτσι εἶναι, τοῦ ἀπήντησαν, δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία!
— Καὶ ὁμως σφάλλασθε, ἀνταπήντησεν ὁ Διδάσκαλος. Δεισδύω εἰς ὄλα, χάρις εἰς τὴν βοήθειαν μῆς μόνης ἀρχῆς: τῆς Μεθόδου.

Η ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ

«Μακάριος άνθρωπος, ὃς εὖρε σοφίαν καὶ θνητός, ὃς εἶδε φρόνησιν»

(Παροιμίων γ' 13)

Παρά πάντων τῶν φρονίμων καὶ συνετῶν ὁμολογεῖται, ὅτι ἡ θρησκεία πρὸ παντός εἶναι τὸ μέσον τῆς ἐξυψώσεως τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τῆς ζωικῆς καταστάσεως εἰς τὴν λογικὴν τελειότητα. Ὁ ἄνθρωπος σύγκεται ἀπὸ πνευματικῆν καὶ ὕλικήν οὐσίαν. Ἐχει δύο ἐκδηλώσεις ἐν τῇ ζωῇ του: τὴν πνευματικὴν καὶ σωματικὴν. Ἡ πνευματικὴ του κατάσταση πρέπει νὰ θεωρῆται ἀνωτέρας ἀξίας, ὥστε νὰ ἐπιβάλλεται ἐπὶ τῶν σαρκικῶν του ἐκδηλώσεων καὶ νὰ διευθύνῃ τὴν ὅλην ζωὴν του. Διὰ νὰ ἐπιτύχῃ τοῦτο, πρέπει νὰ μορφωθῇ, διὰ νὰ συναισθάνεται τὴν ἀξίαν τοῦ πνεύματος, διὰ νὰ ἐνισχύῃ τὰς πνευματικὰς του τάσεις, διὰ νὰ ἐπιβάλλωνται αὐταὶ ἐπὶ τῶν σαρκικῶν παθῶν καὶ ὀρμῶν. Ἡ ζωὴ του πρέπει νὰ διακρίνεται ἀπὸ τὴν ζωὴν τοῦ κτήνους, τοῦ ζῶντος κατὰ ἐνστικτικὸν καὶ ὑπὸ τὴν δουλείαν αὐτοῦ· ἐν τῷ ὃ ἄνθρωπος ζῆ κατὰ λόγον καὶ συνείδησιν καὶ ἐλευθερίαν. Ἐχει προοδευτικότητα καὶ ἐσωτερικὴν συναισθηματικότητα καὶ ἀναλόγως τῶν κλίσεων ἐκάστου ἀτόμου εἶναι ἀνάλογος καὶ ἡ ἀξίαις ὄλων τῶν προσόντων τούτων. Ὑπάρχουν ὕλισται, οἱ ὅποιοι ἀρνοῦνται εἰς τὸν ἄνθρωπον τὴν πνευματικότητα καὶ ἀποκρούουν πάντα ταῦτα τὰ προσόντα τῆς πνευματικῆς φύσεως. Ἀλλ' ἐὰν ἐξετάσωμεν τὸν ἄνθρωπον σοβαρῶς καὶ χωρὶς προκατάληψιν, δὲν εἶναι ὀσκαλον νὰ διακρίνωμεν τὴν εὐγένειαν τῆς ὑπάρξεώς του καὶ τὸν σπουδαῖον προορισμὸν του, ὃ ὁποῖος εἰς μὲν τὴν παρούσαν ζωὴν εἶναι ἡ τελειότης, εἰς δὲ τὴν μέλλουσαν ἡ μακαριότης ἐν τῇ αἰωνιότητι διὰ τῆς ἐνόητός του πρὸς τὸ ἄκρον ἀγαθὸν κατὰ τὴν ἀγαθὴν φιλοσοφίαν ἢ μετὰ τοῦ Θεοῦ κατὰ τὴν χριστιανικὴν διδασκαλίαν. Διὰ τὴν τοιαύτην μόρφωσίν του πρέπει ὁ ἄνθρωπος νὰ ἐρευνήσῃ τὰ προβλήματα τῶν τε

πνευματικῶν καὶ ὕλικῶν τάσεων του· τὰ δὲ μέσα τῆς τοιαύτης μορφώσεώς του εἰς τὴν χριστιανικὴν διδασκαλίαν εὐρίσκονται, διότι ἡ χριστιανικὴ θρησκεία ἐν τῷ συνόλῳ της περιέχει τὴν ὀλοκληρωτικὴν Ἀλήθειαν, ἡ ὁποία ἀπεκαλύφθη διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μὲ τὴν θείαν του αὐθεντίαν ἐγένετο ἀποδεκτὴ ὑπὸ ἑκατομμυρίων ἀνθρώπων ἐπὶ εἴκοσι ὀλοκληροῦς αἰῶνας. Ἡ Ἀποκάλυψις ἡ ἱστορικὴ ἀρα καὶ πραγματικὴ τοῦ Θεοῦ Δημιουργοῦ πρὸ Χριστοῦ, καὶ ἡ ἱστορικὴ πάλιν ἀποκάλυψις τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ Σωτήρος ἡμῶν Χριστοῦ ἔδωσαν εἰς τοὺς ἀνθρώπους τὰ ἀλάνθαστα μέσα τῆς μορφώσεως τῶν ἀνθρώπων μὲ τὴν χριστιανικὴν παιδείαν, διδασχθεῖσαν ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἀποκαλυφθέντος Λόγου τοῦ Θεοῦ ἦτοι τῆς Σοφίας αὐτοῦ. Διὰ τοῦτο ὁ Κύριος τρανῶς εἶπε: «καὶ εἰς ἔστω ὡμῶν Καθηγητής, ὁ Χριστός». Πραγματικῶς τοιοῦτος μοναδικὸς διδάσκαλος καὶ παιδαγωγὸς ὑπῆρξεν ὁ Κύριος διὰ τὴν ἀνθρωπότητα. Ἡ διδασκαλία του ἔδωσαν εἰς αὐτὴν ἀληθεῖς πνευματικὰς ἀνατάσεις, ὥστε νὰ τελειοποιηθῇ αὐτὴ εἰς τὴν γνῶσιν καὶ εἰς τὴν πίστιν πρὸς τὴν Ἀλήθειαν καὶ νὰ κατευθύνεται εἰς τὴν κατὰ Λόγον ζωὴν, ἐξαγνιζομένην καὶ βαδίζουσαν σταθερῶς εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν πνευματικῶν τάσεων τῆς γνώσεως τῆς ἀληθείας καὶ τὴν ἐπίτευξιν τῆς ἠθικῆς του τελειότητος καὶ τὴν λύσιν τῶν προβλημάτων τοῦ ὑπερέραν, τοῦ ὁποίου καταξιοῦται πᾶν ἄτομον ἐν τῇ μίμησει τοῦ βίου τοῦ Κυρίου, ἐλευθεροῦμενον ἐν τῇ Χάρτι Αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας κατὰ τὸν λόγον Του. Ἐὰν ὁμοίως μείνητε ἐν τῷ λόγῳ τῷ ἐμῷ, ἀληθῶς μαθηταὶ μου ἐστέ καὶ γνώσεσθε τὴν ἀλήθειαν καὶ ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς. (Ἰωάν. η' 32).

† Καθηγητὴς ΑΓΓΕΛΟΣ ΝΗΣΙΩΤΗΣ

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1957

Ἠλ. Ἀν. 7.23', Δ. 5.56'
Σελήνη 11 ἡμερῶν
ΚΥΡΙΑΚΗ 41/325
Χαραλάμπους Ἱερομάρτ.

10

Ἐπίσκεψις εἰς τὴν Γεννάδειον Βιβλιοθήκην — Μονὴν Πετράκη — Ἀποστολικὴν Διακονίαν.

Δουκ. ιη' 10—14

Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην. Ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερόν προσεύξασθαι, ὁ εἰς Φαρισαῖος καὶ ὁ ἕτερος τελώνης. Ὁ Φαρισαῖος σταθεὶς πρὸς ἑαυτὸν ταῦτα προσήχετο· ὁ Θεός, εὐχαριστῶ σοι ὅτι οὐκ εἰμι ὡσπερ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, ἄρπαγες, ἄδικοι, μοιχοί, ἢ καὶ ὡς οὗτος ὁ τελώνης· νηστεύω δις τοῦ Σαββάτου, ἀποδεκατῶ πάντα ὅσα κτῶμαι. Καὶ ὁ τελώνης μακροθύμην ἔστως οὐκ ἤθελεν οὐδὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὸν οὐρανὸν ἐπιῶραι, ἀλλ' ἔτυπεν εἰς τὸ στήθος αὐτοῦ λέγων· ὁ Θεός, ἰλάσθητί μοι τῶν ἁμαρτωλῶν. Λέγω ὑμῖν, κατέβη οὗτος δεδικαιωμένος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ ἢ γὰρ ἐκεῖνος· ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται.

Α' ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΑΥΛΟΥ ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ

ιγ' Ἐὰν ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων λαλῶ καὶ τῶν ἀγγέλων, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, γέγονα χαλκὸς ἤχων ἢ κύμβαλον ἀλαλάζον. 2 καὶ ἐὰν ἔχω προφητείαν καὶ εἰδῶ τὰ μυστήρια πάντα καὶ πᾶσαν τὴν γνῶσιν, καὶ ἐὰν ἔχω πᾶσαν τὴν πίσυν, ὥστε ὄρη μεθιστάνειν, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν εἰμι. 3 καὶ ἐὰν φωνήσω πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου, καὶ ἐὰν παραδῶ τὸ σῶμά μου ἵνα καυθῆσωμαι, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν ὄφελοῦμαι. 4 Ἡ ἀγάπη μακροθυμεῖ, χρηστεύεται, ἡ ἀγάπη οὐ ζηλοῖ, ἡ ἀγάπη οὐ περπερεύεται, οὐ φουσιῶται, 5 οὐκ ἀσχημονεῖ, οὐ ζητεῖ τὰ ἑαυτῆς, οὐ παροξύνεται, οὐ λογίζεται τὸ κακόν, 6 οὐ γαίρει ἐπὶ τῇ ἀδικίᾳ, συγγαίρει δὲ τῇ ἀληθείᾳ 7 πάντα στέγει, πάντα πιστεύει, πάντα ἐλπίζει, πάντα ὑπομένει 8 ἡ ἀγάπη οὐδέποτε ἐκπίπτει. Εἴτε δὲ προφητεῖται, καταργηθήσονται· εἴτε γλώσσαι, παύσονται· εἴτε γνῶσις, καταργηθήσεται.

Η ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΗ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΚΑΤΑ ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΕΤΗ

Εις τὸ περιοδικὸν «Σπουδαί» τῆς Ἄν. Σχολῆς Βιομ. Σπουδῶν τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 1952—1953 (τόμος τρίτος, τεύχος βον, σελίς 613) δημοσιεύεται ἡ ἐν Ἑλλάδι συνολικὴ μεταλλευτικὴ κίνησις κατὰ τὰ ἔτη 1950, 1951 καὶ 1952, ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν μεταλλευτικὴν κίνησιν τῶν ἔτων 1938 καὶ 1939, ἅτινα ἐσημείωσαν τὴν μεγαλύτεραν προπολεμικὴν μεταλλευτικὴν παραγωγὴν.

Αἱ κατὰ τὰ ἐπόμενα ἔτη 1953, 1954 καὶ 1955 πραγματοποιηθεῖσαι ἐξαγωγαὶ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἑλληνικῶν μεταλλευμάτων καὶ αἱ ἐκ τούτων εἰσαγωγαὶ ἀξίας συναλλάγματος ἔχουσιν ὡς ἑξῆς:

Α) Ἐξαχθέντα ποσά εἰς τόννους:	
α) ἔτος 1953	τόν. 717.335
β) » 1954	» 687.432
γ) » 1955	» 976.601
Β) Εἰσαχθεῖσα ἀξία εἰς δραχμάς:	
α) ἔτος 1953	δραχ. 226.952.842
β) » 1954	» 225.664.206
γ) » 1955	» 318.905.641

Ἡ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1954 καὶ μετέπειτα παρατηρουμένη ἀύξησις τῆς συνολικῆς ἐξαγωγῆς μεταλλευμάτων ὀφείλεται κυρίως εἰς τὴν αὐξησιν τῆς ἐξαγωγῆς τοῦ βωξίτου (προελεύσεως περιφερειῶν Παρνασσῶ, Μεγαρίδος, Διστόμου) καὶ εἰς τὴν αὐξησιν τῆς ἐξαγωγῆς τῶν σιδηρομεταλλευμάτων (προελεύσεως Σερφίου, Κρήτης καὶ Θάσου).

Κατὰ τὸ τρέχον ἔτος 1956 ἡ αὐξησις αὕτη θὰ εἶναι μεγαλύτερα. Προβλέπεται ὅτι θὰ φθάσῃ, διὰ μὲν τὸν βωξίτην εἰς 809 χιλιάδας τόννων, ἔναντι 180 χιλιάδων τοῦ ἔτους 1938, διὰ δὲ τὰ σιδηρομεταλλεύματα, εἰς 500 χιλιάδας τόννων, ἔναντι τῶν 350 χιλιάδων τοῦ 1938.

Ἐπὶ πλεόν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1956 ἤρξατο ἡ ἐξαγωγὴ «κροκαλῶν σιδηρονικελίου» ἐκ τῆς περιφέρειας Λαρυμνίης. Αἱ κροκάλαι αὗται εἶναι μετάλλευμα νικελίου συμπεπυκνωμένου. Ἡ περιεκτικότης τοῦ νικελίου ἀπὸ 2 οἶον ἐν φυσικῇ καταστάσει ἀυξάνεται εἰς 5 ἢ 6 οἶον. Ἐξ αὐτοῦ παράγεται εἰδικὸς χάλυψ, ἀρίστης ποιότητος.

Προβλέπεται ὅτι ἡ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἐξαγωγὴ τοῦ μεταλλεύματος τούτου (συμπεπυκνωμένου) κατὰ τὸ ἔτος 1956, θὰ φθάσῃ εἰς 40 χιλιάδας τόννων, λόγῳ δὲ τῆς μεγάλης ἀξίας αὐτοῦ (150 δολларίων κατὰ τόννον), ἡ ἐντεῦθεν εἰ-

σαγωγὴ συναλλάγματος κατὰ τὸ ἔτος 1956 θὰ ἀνέλθῃ εἰς ἑξ ἑκατομμύρια δολάρια, ἦτοι 180.000.000 δραχμῶν.

Σημειωτέον ὅτι κατὰ τὰ τελευταία ἔτη ἠδῆθη μεγάλως καὶ ἡ παραγωγὴ τοῦ λιγνίτου, διατιθεμένου, ὡς γνωστόν, εἰς τὸ ἐσωτερικόν, εἴτε πρὸς αὐτούσιον κατανάλωσιν, εἴτε πρὸς παραγωγὴν ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας (λιγνιτωρυχεῖα Ἀλιβερίου, Πτολεμαίδος), ἐνῶ ἡ προπολεμικὴ παραγωγὴ τοῦ λιγνίτου ἐκυμαίνεται εἰς 100 χιλιάδας τόννων ἑτησίως.

Ἄνάγκη νὰ τονισθῇ καὶ ἐνταῦθα τὸ μέγα μειονέκτημα, ὅπερ ἐξακολουθεῖ νὰ ἐμφανίζῃ ἡ ἄσκησις τῆς μεταλλείας ἐν Ἑλλάδι διὰ τῆς ἐμπορίας καὶ ἀποστολῆς εἰς τὸ ἐξωτερικόν τῶν μεταλλευμάτων ἀκατεργάστων (ἐν φυσικῇ καταστάσει), κατὰ τὸ πλεῖστον.

Ἡ ἄρσις τοῦ ἀτόπου τούτου θὰ διευκολύνετο κυρίως διὰ τῆς ἀξιοποιήσεως τῶν ἐγχωρίων ὕδατοπτώσεων, καὶ ἰδίᾳ τοῦ Ἀχελώου, πρὸς παραγωγὴν ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας.

Ἡ ἀξιοποίησις αὕτη θὰ ἐξυπρῆξει μεγάλως τὴν ἐθνικὴν οἰκονομίαν, ὄχι μόνον εἰς τὸν τομέα τῆς βιομηχανίας (διὰ τῆς ἐγκαθιδρύσεως καὶ λειτουργίας ἠλεκτρομεταλλουργικῶν καὶ ἠλεκτροχημικῶν βιομηχανιῶν πρὸς κατεργασίαν ἢ ἡμικατεργασίαν ἢ ἐμπλουτισμὸν μεταλλευμάτων κ.λ.π.), ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν τομέα τῆς γεωργίας (διὰ τῆς ἐγκαθιδρύσεως καὶ λειτουργίας βιομηχανίας ἀζώτου, πρὸς παραγωγὴν ἐφθηνῶν καὶ ἀφθόνων χημικῶν λιπασμάτων, ὡς καὶ ἄλλων καθαρῶς γεωργικῶν βιομηχανιῶν, διὰ τῆς ἐπεκτάσεως τῆς ἀρδεύσεως ξηρικῶν καλλιεργησίμων γαιῶν, διὰ τῆς διευκολύνσεως τῆς ἐκτελέσεως ἐγγειοβελτιωτικῶν ἔργων κ.λ.π.).

Ἐξ ἄλλου τὴν ἀξιοποίησιν τῶν ὕδατοπτώσεων πρὸς παραγωγὴν ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας διευκολύνει μεγάλως ἡ ὑπαρξις ἐν Ἑλλάδι πλουσιῶν εἰς ποιότητα καὶ ποσότητα μεταλλευτικῶν κοιτασμάτων καὶ ἰδίᾳ βωξιτῶν καὶ λευκολίθων.

Εἶναι πλεόν ἡ ἐκδοχόν, ὅτι μία σοβαρὰ καὶ σταθερὰ βελτίωσις τῆς ἐλληνικῆς οἰκονομίας, κυρίως ἀπὸ τὴν κατεύθυνσιν ταύτην, δύναται νὰ προσδοκᾶται.

ΓΕΩΡΓ. ΞΥΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1957

Ἡλ. Ἀν. 7.22', Δ. 5.57'
 Σελήνη 12 ἡμερῶν
ΔΕΥΤΕΡΑ 42/324
 Βλασίου Ἱερομάρτυρος

11

Ἀνακοίνωσις προγράμματος ἐξετάσεων ἐπὶ πτυχίῳ (Β' περιόδου).

Τὸ μόνον πράγμα διὰ τὸ ὁποῖον ἀξίζει νὰ ζῆ κανεὶς εἶναι νὰ προσφέρῃ τὴν βοήθειάν του εἰς τοὺς ἄλλους.

(II. Μπάτιν)

ΙΣΙΔΩΡΟΣ (ἕως αἰῶν). Ἕλλην ἀρχιτέκτων. Ἔργον του εἶναι ἡ οἰκοδόμησις τοῦ Ναοῦ τῆς Ἁγίας Σοφίας ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Ἡλ. Ἀν. 7.22', Δ. 5.58'
 Σελήνη 13 ἡμερῶν
ΤΡΙΤΗ 43/423
 Μελετίου Ἀρχιεπ.

12

Ἐναρξίς προθεσμίας πρὸς ὑποβολὴν αἰτήσεων τῶν ὑποψηφίων διὰ τὴν συμμετοχὴν εἰς τὰς ἐπὶ πτυχίῳ ἐξετάσεις.

ΛΑΒΕΡΑΝ Ἀλφόνσος (1845—1922). Γάλλος ἰατρός· ἀνεκάλυψε τὸ μικρόβιον τῆς ἐλονοσίας (πλάσμάδιον).

Νόμος ὁ πάντων βασιλεὺς, θνητῶν τε καὶ ἀθανάτων.

(Πίνδαρος)

Ἡλ. Ἀν. 7.20', Δ. 6.00'
 Σελήνη 14 ἡμερῶν
ΤΕΤΑΡΤΗ 44/322
 Ἀκύλα καὶ Πρισκίλλης

13

Ἐπισκεψίς εἰς Ῥωμαϊκὴν Ἀγορὰν, Ὁρολόγιον Κηρύστου καὶ Οἰκίαν Κας Χατζημιχάλη. Κινηματογραφικὴ προβολὴ τουριστικοῦ περιεχομένου.

Συγχοίετε καὶ ἐπαινεῖτε δημοσίᾳ. Οὕτω θὰ βελτιωθῇ τὸ ἠθικὸν καὶ ἡ ἐμπιστοσύνη, τὴν ὁποίαν ἔχει ἕκαστος διὰ τὸν ἑαυτὸν του.

(Casson)

ΒΟΥΝΤ Γουλιέλμος (1832—1920). Γερμανὸς φιλόσοφος καὶ φυσιολόγος. Πατὴρ τῆς πειραματικῆς ψυχολογίας, Ἰδρυτὴς τοῦ ἀ' σχετικοῦ ἐργαστηρίου

Ἡξία εἰς δραχμὰς ἐξαχθέντων μεταλλευτικῶν προϊόντων

ἜΤη	1953	1954	1955
Μεταλλευμα Σιδήρου	15, 914, 500	15, 602, 907	37, 626, 224
Ἴσως Μόλυβδος (γαλνίτης)	9, 195, 357	15, 258, 152	25, 976, 890
Ψευδαργυρος (λευρίτης)	8, 807, 585	15, 189, 080	23, 977, 653
Μεταλλευμα Μαγγανίου	12, 026, 251	12, 921, 462	15, 708, 527
Σπράγγι	29, 974, 475	28, 550, 175	31, 043, 062
Σαλκοῦ		84, 671	
Μαγνησίτης (Πευκολίθος)	4, 778, 614	4, 456, 728	3, 674, 654
Παύριμιττ Μαγνησία	17, 287, 099	40, 792, 851	40, 359, 915
Σιμπίς ἐν γενεῖ	5, 705, 471	7, 443, 173	7, 022, 828
Σόδηρομορίτης	64, 921, 655	58, 868, 510	46, 597, 461
Βαυξίτης	43, 919, 046	51, 885, 200	77, 124, 576
Βαουτίτη	11, 238, 255	8, 552, 480	8, 690, 985
Μόλυβδος εἰς Σελήνας	5, 125, 632	4, 729, 272	1, 902, 557
Διάφορα Μεταλλευματά	59, 124	311, 784	1, 300, 308

Ἡλ. Ἀν. 7.18', Δ. 6.01'

Πανσέληνος

ΠΕΜΠΤΗ 45/321

Αὐξεντίου καὶ Μάρωνος

14

Γ' Διάλεξις

Νὰ χρησιμοποιῆς τὸν χρόνον σου, διότι εἶναι ἀνεκτίμητος. Ἡ χθεσινὴ δὲν ἐπανέρχεται καὶ ἡ αὐριανὴ ἡμέρα δὲν εἶναι ἐξησφαλισμένη. Μόνον ἡ σημερινὴ εἶναι ἰδική σου, ἐὰν δὲ χρονοτριβῆς τὴν χάνεις καὶ ἡ ἀπώλεια εἶναι ἀνεπανόρθωτος. (Ὁράτιος Μάν)

ΚΟΥΚ Θωμᾶς (1808—1892). Ἄγγλος, θεωρούμενος ὡς ἰδρυτὴς τῶν Ταξιδιωτικῶν Γραφείων καὶ ἐμπνευστὴς τῆς ἰδέας ἐιδικῶν βαγονίων δι' ὕπνον καὶ φαγητὸν εἰς τοὺς σιδηροδρόμους.

Ἡλ. Ἀν. 7.17' Δ. 6.02',

Σελήνη 16 ἡμερῶν

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 46/320

Ὀνησίμου καὶ Εὐσεβίου

15

Στ' Συνεδρίασις Διδακτικῆς Ἐπιτροπῆς Κέντρου Στατιστικῆς Ἐκπαίδευσως.

ΣΜΙΘ Ἀδάμ, Σκῶτος οἰκονομολόγος (1723—1790) θεωρούμενος ὡς ὁ ἰδρυτὴς τῆς πολιτικῆς οἰκονομίας μετὰ τὸ ἔργον του «Ἐρευνᾶν ἐπὶ τῆς φύσεως καὶ τῶν Αἰτίων τοῦ Πλούτου τῶν Ἐθνῶν».

Θὰ ἦτο ὀρθότερον ν' ἀντικαταστήσωμεν τοὺς λεπτομερεῖς κανόνας τῆς ἀποτιμῆσεως τῶν στοιχείων τοῦ Ἰσολογισμοῦ, τῶν ὁποίων ἡ ἐφαρμογὴ εἶναι πολλάκις ἐπιβλαβῆς, διὰ μιᾶς γενικῆς ἀρχῆς: ἀπαγορεύεται ἡ ἀνατίμησις τοῦ Ἐνεργητικοῦ καὶ ἡ ὑποτίμησις τοῦ Παθητικοῦ. (Ed. Folliet)

Ἡλ. Ἀν. 7.16', Δ. 6.03'

Σελήνη 17 ἡμερῶν

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 47/319

Φλαβιανοῦ Πατρ.

16

Ἐπίσκεψις εἰς τὸ Βιοτεχνικὸν Ἐπιμελητήριον Ἀθηνῶν. Ὁμιλία τοῦ Προέδρου κ. Γεωργίου Τερμεντζή.

Εἰς ἀρχηγὸς καὶ ἐν πρόγραμμα διὰ σύνολον ἐργασιῶν αἱ ὁποῖαι ἀποβλέπουσι εἰς ἓνα σκοπόν.

(H. Fayol)

AMONTON Γουλιέλμος (1663—1705). Γάλλος φυσικός. Πρῶτος συνέλαβε τὴν ἰδέαν τοῦ ἑναερίου τηλεγράφου.

Ἔσοι ἀπέκτησαν μεγάλην περιουσίαν δὲν ἐπεζήτησαν τὸν πλοῦτον. Ἐὰν ἐπεθύμουν τὸ χρήμα ἀπλῶς διὰ τὴν εὐχαρίστησιν τοῦ χρήματος, θὰ ἀνεπαύοντο ἀντὶ τὰ παλαιὰ ὄλην τῶν τῆν ζωὴν εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις. Αὐτοὶ οἱ ἄνδρες ἐξακολουθοῦν καὶ ἐργάζονται, διότι ἀγαποῦν τὰ δημιουργοῦν. Ἐργάζονται διὰ τὰ χαίρωνται, ὅτι ἐδημιούργησαν κάτι ἐκεῖ πού δὲν ὑπῆρχε τίποτε.

Rokfeller

ΑΙ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΜΑΣ

Τοῦ κ. ΣΟΦΟΚΛΗ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ

Τὸ θέμα τῆς παιδείας ἀποτελεῖ τὸ κρισιμώτερον θέμα τῆς Ἑλληνικῆς ζωῆς. Ἀπὸ τὴν ἐπιτυχῆ ἀντιμετώπισίν του ἐξαρτᾶται ὄχι μόνον ἡ ἐξέλιξις μας μέσα εἰς τὸν σύγχρονον πολιτισμὸν, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ στοιχειώδης ἐπιβίωσις μας ὡς χώρας καὶ ὡς φυλῆς.

Πράγματι αἱ μεταπολεμικαὶ πρόοδοι καὶ ἐξελίξεις ἔχουν ἐπιβάλει μίαν τεχνοκρατικὴν ἀντιληψίν, πρὸς τὴν ὁποίαν εἶναι κατὰ τὸ πλεῖστον ξένη καὶ ἡ παιδεία μας καὶ γενικώτερα ἡ Ἑλληνικὴ ζωὴ. Ὑπολογίζεται ὅτι κατὰ τὰ προσεχῆ ἔτη ἡ βιομηχανικὴ ἐφαρμογὴ τῆς ἀτομικῆς ἐνεργείας ἐνῶ θὰ περιορίσῃ τὴν χειρωνακτικὴν ἐργασίαν παράλληλα θὰ ἀπαιτήσῃ καὶ ἀπὸ τὸν τελευταῖον ἐργάτην μιᾶς βιομηχανίας γνώσεις καὶ προπαιδεύσιν ἀσυγκρίτως ὕψηλότερας ἀπὸ τὸ σημερινὸν ἐπίπεδον. Τέλος ἡ προϊοῦσα ἀλληλοεξάρτησις καὶ ἀλληλοεπίδρασις τῶν διαφόρων οἰκονομιῶν δημιουργοῦν εἰς τὴν πλέον περιορισμένην ἐπιχείρησιν. ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν τελευταῖον ὑπάλλληλον προβλήματα, τὰ ὁποῖα κατὰ τὸ παρελθὸν ὄχι μόνον δὲν ἀντιμετώπιζαν ἀλλ' οὔτε κἂν ἐφαντάζοντο.

Ἐπι τοὺς ὅρους αὐτοὺς εἶναι προφανές ὅτι χρειάζεται μία ριζικὴ ἀναθεώρησις τοῦ ὅλου ἐκπαιδευτικοῦ μας συστήματος καὶ μία πλήρης προσαρμογὴ του πρὸς τὰς σημερινὰς συνθήκας καὶ περιστάσεις. Διότι ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει κινδυνεύομεν νὰ κατολισθῶμεν εἰς τὸ ἐπίπεδον ἑνὸς λαοῦ δευτέρας κατηγορίας καὶ νὰ ἴδωμεν τὴν οἰκονομίαν μας νὰ μεταμορφώνεται εἰς ἀποικιακὴν.

Δὲν παραγνωρίζω, βεβαίως, τὴν σημασίαν, τὴν ὁποίαν ἔχει ἡ κλασσικὴ παιδεία καὶ δὲν λησμονῶ τὰς μεγάλας ὑπηρεσίας τὰς ὁποίας προσέφερεν εἰς τὸν Ἑλληνισμὸν.

Ἐξ ἄλλου δὲν προτείνω τὴν κατάργησιν, ἀλλὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς. Παράλληλα πρὸς τὸ κλασσικὸν Γυμνάσιον εἶναι ἀνάγκη νὰ λειτουργήσουν καὶ Τεχνικαὶ Ἑπαγγελματικαὶ Σχολαί. Ἰκαναὶ νὰ ἐπανδρώσουν μὲ συγχρονισμένα στελέχη τὴν βιομηχανικὴν μας ἐξέλιξιν καὶ γενικώτερα τὴν οἰκονομίαν μας. Ὁ βαθμιαῖος πραγματοποιούμενος ἐξηλεκτρισμὸς τῆς χώρας θὰ χρειασθῇ χιλιάδας τεχνικῶν μέσης μορφώσεως ὄχι μόνον εἰς τὰς πόλεις καὶ τὰ ἐργοστάσια, ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ὑπαιθρον. Τέλος ἰδιαιτέρα προσοχὴ πρέπει νὰ δοθῇ εἰς τὸν ἀγροτικὸν μας κόσμον, τὴν μεγάλην αὐτὴν δεξαμενὴν ἀπὸ τὴν ὁποίαν τὸ ἔθνος ἀντλεῖ ὀλόκληρον τὸ δυναμικὸν του. Εἶναι καιρὸς πλέον νὰ σταματήσῃ τὸ ρεῦμα τῆς ἀστυφιλίας, ἡ δημιουργία νέου πνευματικοῦ προλεταριάτου καὶ ἡ ἐπατεία διὰ μίαν θέσιν εἰς τὴν πρωτεύουσαν. Βεβαίως ἡ μεταρρυθμίσις τῆς παιδείας μας δὲν ἀρκεῖ διὰ νὰ μεταμορφώσῃ τὸν σημερινὸν χαρακτῆρα τῆς ἀγροτικῆς μας οἰκονομίας. Παράλληλα ὁμῶς πρὸς τὴν ἐπέκτασιν τοῦ ἐξηλεκτρισμοῦ εἰς τὴν ὑπαιθρον καὶ τὴν αὔξησιν τῶν ἐπενδύσεων εἰς τὸν ἀγροτικὸν τομέα χρειάζε-

ζεται καί ἡ ἄμεσος δημιουργία τοῦ ἀντιστοίχου ἐκπαιδευτικοῦ πλαισίου. "Ἄν τὰ παιδιὰ τῶν ἀγροτῶν μας δέν ἀγαπήσουν τὴν ὑπαιθρον, ἂν δέν διδαχθοῦν τὸν καλλίτερον καὶ πρακτικώτερον τρόπον ἀξιοποιήσεως τῆς καὶ γενικώτερα ἂν δέν τοὺς ἐμπνεύσωμεν ἐγκαίρως τὴν πίστιν εἰς τὴν δυνατότητα μιᾶς πολιτισμένης ἐξελιξεῶς τῆς κτίζομεν κυριολεκτικῶς ἐπὶ τῆς ἄμμου.

Εἰς τὰς ὀλίγας αὐτὰς γραμμὰς, ποῦ γράφονται διὰ τὸ Ἡμερολόγιον τοῦ Σπουδαστοῦ τῆς Α.Σ.Β.Σ., δέν ὑπάρχει περιθώριον δι' εὐρυτέραν ἀνάπτυξιν ἑνὸς πλήρους προγράμματος συγχρονισμοῦ τῆς παιδείας μας. Ἐπωφελοῦμαι ὅμως τῆς εὐκαιρίας διὰ νὰ ἐκθέσω μερικὰς γενικὰς σκέψεις ἐπὶ τοῦ θέματος. Παράλληλα θέλω νὰ ἐπωφεληθῶ τῆς εὐκαιρίας διὰ νὰ συγχαρῶ τὴν Α.Σ.Β.Σ. διὰ τὴν ὄλην δρᾶσιν τῆς εἰς τὸν τομέα τῆς ἐκπαιδευτικῆς μας μεταρρυθμίσεως. Ἡ εἰσαγωγή παρ' αὐτῆς τόσων νέων μαθημάτων, ξένων μέχρι σήμερον πρὸς τὴν ἀνωτάτην παιδείαν μας, ἡ δραστηριότης τῆς ἐπὶ παντὸς θέματος ἀναφερομένου εἰς τὴν καλλιτέραν ἀξιοποίησιν τοῦ οικονομικοῦ μας δυναμικοῦ, ὁ μικτός τῆς χαρακτῆρ ὡς ἐπαγγελματικῆς καὶ συγχρόνως θεωρητικῆς Σχολῆς καὶ αἱ τόσαι ἄλλαι ἐκδηλώσεις διὰ δημοσιευμάτων, διαλέξεων κ.λ.π. σχετικὰ μὲ ὄλα τὰ ζωντανὰ προβλήματα τῆς Χώρας τῆς δίδουν ἕνα ἀναμφισβήτητον πρωτοποριακὸν χαρακτῆρα. Ἀποτελεῖ ἕνα παραδειγμα πρὸς μίμησιν.

Ἀθῆναι 15-12-1956

ΑΠΟ ΤΟΝ ΟΔΗΓΟΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΗΣ Α.Σ.Β.Σ.

Οἱ Καθηγηταὶ σας ὄχι μόνον σᾶς μεταδίδουν γνώσεις, ἀλλὰ εἶναι καὶ ὀδηγοὶ σας, σύμβουλοι σας, φίλοι σας. Εἶναι μὲ μίαν λέξιν : Διδάσκαλοι σας καὶ ἡ λέξις αὕτη συμβολίζει ὄχι μόνον τὸ ἐνδιαφέρον των νὰ μορφωθῆτε ἀλλὰ καὶ τὴν στοργὴν των διὰ νὰ προκόψετε εἰς τὴν ζωὴν σας. Ἐμπιστευθῆτε εἰς αὐτούς. Ὅπως σᾶς ἀγαποῦν, ὀφείλετε νὰ τοὺς ἀγαπᾶτε. Ὅπως φροντίζουν διὰ σᾶς, ὀφείλετε νὰ τοὺς τὸ ἂν ταποδίδετε, σεβόμενοι αὐτούς. Ὁ τιμῶν τὸν Διδάσκαλόν του, τιμᾶ τὸν ἑαυτὸν του. Ἡ ἐντολὴ λέγει «τίμα τοὺς γονεῖς σου». Οἱ Διδάσκαλοι εἶναι οἱ πνευματικοὶ γονεῖς σας, οἱ ὅποιοι ἀγωνίζονται, μὲ μυριάς, τῶ ὄντι, δυσκολίας, νὰ σᾶς δώσουν τὸ «εὖ ζῆν»

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

Διά πολλούς και διαφόρους λόγους, τὰ γεωργικά ζητήματα ἐλκύουν ὄλιγως ἰδιαιτέρως τὴν προσοχὴν μας. Ὁ κυριώτερος ὅμως λόγος ἐδρεύει εἰς τὸ γεγονός ὅτι ἡ γεωργία συνιστᾷ τὴν γονιμωτέραν πηγὴν τοῦ ἐθνικοῦ μας πλούτου. Ἡ χρονολογικῶς πρώτη τῶν ἀναγκῶν μας, ἡ ἀνάγκη τῆς διατροφῆς, ἱκανοποιεῖται διὰ τῆς γεωργίας. Ἀπὸ τὴν γεωργία ἀντλοῦμεν, πρὸς τοῦτοις τὰς πρώτας ὕλας, πού ἀπαιτοῦνται διὰ τὴν ἀπόκτησιν τῶν ἀναγκαίων εἰς ἡμᾶς εἰδῶν ἐνδύσεως, ὑποδήσεως κ.τ.λ. Ὅθεν, φανερόν εἶναι ὅτι ἡ γεωργία δύναται νὰ διεκδικῆ τὰ πρωτεῖα ἐν σχέσει πρὸς ὅλας τὰς ἄλλας μορφὰς τῆς παραγωγικῆς δραστηριότητος τῆς Χώρας μας. Βεβαίως τὰ ζητήματα τῶν πρωτείων, θεωρητικῶς ἀντιμετωπιζόμενα, παρέχουν πολλάκις ὄλικόν δι' ἀτέρμονας καὶ ἀγόνους συζητήσεις. Εἰς τὴν πράξιν ὅμως, τέμνονται ταῦτα, εἰς ἐκάστην χώραν, σύμφωνα μὲ τὰς κρατούσας συνθήκας τῆς ἐθνικῆς ζωῆς.

Λοιπόν, τί βλέπομεν εἰς τὸν τόπον μας; Βλέπομεν ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς εἶναι οὐσιωδῶς ἀγροτικὸς. Κατὰ τὴν στατιστικὴν. 4.830.000 ψυχῶν, περίπου, ζοῦν ἀπὸ εἰσὸδήμα γεωργικόν. Παρατηροῦμεν, δηλαδή, ὅτι, ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀπασχολουμένων προσώπων, τὰ ἀγροτικὰ ἐπαγγέλματα προηγούνται ὄλων τῶν ἄλλων ἐπαγγελμάτων. Εἶναι ἄρα ἡ ἀγροτικὴ μας τάξις ἢ πολυαριθμοτέρα καὶ δικαιούται, ἐπομένως, ὡς τοιαύτη, νὰ κατέχῃ θέσιν

ἐξέχουσαν εἰς τὰς ἀπασχολήσεις τῶν κυβερνητικῶν καὶ πολιτικῶν ἐν γένει παραγόντων τῆς Χώρας.

Ἡ ὀρθότης τῆς ἀπόψεως ταύτης γενομένη, εὐτυχῶς, συνείδησις τοῦ ἑλληνικοῦ νομοθέτου, προκαλεῖ, ἤδη ἀπὸ πολλοῦ, τὸ ἐνδιαφέρον αὐτοῦ διὰ τὴν προαγωγὴν τῆς γεωργίας καὶ τὴν εὐμερίαν τοῦ εἰς ταύτην διακονοῦντος μέρους τοῦ πληθυσμοῦ. Εἶναι, διὰ τοῦτο, μακρὸς καὶ πλούσιος ὁ κατάλογος τῶν νομοθετικῶν μέτρων, τὰ ὁποῖα ἐλήφθησαν, κατὰ καιροῦς, διὰ τὴν ὀργάνωσιν καὶ τὴν ἐνίσχυσιν τῆς εἰς τὸν τομέα τῆς γεωργίας καταβαλλομένης οικονομικῆς δραστηριότητος.

Παρά ταῦτα, ἡ γεωργία μας, σχεδόν, διατελεῖ ὑπὸ χρονίαν κρίσιν. Δὲν ἀμείβονται οἱ καρποὶ αὐτῆς. Οἱ παράγοντες, οἱ ὅποιοι γίνονται πρόξενοι τοῦ ἀποτελέσματος τούτου, εἶναι κυρίως δύο :

Ὁ πρῶτος παράγων συνδέεται πρὸς τὸν συναγωνισμὸν τῶν ἄλλων Χωρῶν. Πράγματι, αἱ ἄλλαι Χῶραι παράγουσαι διὰ τῆς χρησιμοποίησεως τελειοτέρων τεχνικῶν μεθόδων καὶ μικρότερον ἔχουσαι κόστος παραγωγῆς, συναγωνίζονται ἀποτελεσματικῶς τὰ γεωργικὰ μας προϊόντα ἐπὶ τῆς ἐλληνικῆς ἀγορᾶς, προκαλοῦσαι μεγάλην πτώσιν τῶν τιμῶν αὐτῶν. Ὑπάρχει, διὰ τοῦτο, ζήτημα προστασίας τῆς ἐλληνικῆς γεωργικῆς παραγωγῆς κατὰ τοῦ γενικοῦ συναγωνισμοῦ.

Ὁ δεῦτερος παράγων, ὁ ὁποῖος καταδικάζει τὴν γεωργίαν μας εἰς τὴν

ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (εἰς χιλ. μ. τόννων)

Ἔτη	Σίτος	Ὄρυζα	Βάμβαξ	Καπνά	Γεώμηλ.	Λαχαν.	Σταφίς	Ἐλαιον	Ἐσπερδ.	Ὄσπρια
1938	768	4	44	61	148	319	187	125	55	46
1948	800	9	35	37	319	508	100	52	101	58
1949	839	21	48	46	394	714	126	249	121	72
1950	850	32	79	58	347	736	117	42	121	62
1951	930	56	89	63	412	799	107	156	142	72
1952	1.050	75	77	42	453	807	114	78	160	58
1953	1.400	66	95	61	445	891	123	175	179	82
1954	1.219	86	128	67	442	970	112	124	196	92
1955	1.200	62	189	97	438	;	95	104	183	;

πραγματοποιήσῃν μικρῶν εισοδημάτων, ἔχει τὴν πηγὴν αὐτοῦ εἰς τὸν ἰσχυρὸν προστατευτισμὸν πρὸς τὸν ὁποῖον στρέφεται ἡ ἐμπορικὴ πολιτικὴ τῶν ἄλλων Χωρῶν καὶ εἰς τὸν συνετεῖρα τοῦ προστατευτισμοῦ τούτου συνήθη ἀποκλεισμὸν τῶν ἑλληνικῶν γεωργικῶν προϊόντων ἐκ τῶν ξένων ἀγορῶν. Ἡ Ἑλλάς παράγει ὡς γνωστὸν, μεγάλας ποσότητας γεωργικῶν προϊόντων ἐκ τῶν λεγομένων εὐγενῶν. Παράγει δηλονότι ἡ Ἑλλάς μεγάλας ποσότητας καπνοῦ, σταφίδας, σύκων καὶ ἄλλων τινῶν προϊόντων, τὰ ὁποῖα, λόγῳ τοῦ ἀδυνατοῦ τῆς ἀπορροφήσεώς των ὑπὸ τῆς ἐθνικῆς ἀγορᾶς, προορίζονται, κατὰ τὸ μεγαλύτερον μέρος αὐτῶν, δι' ἐξαγωγῆν. Ἄλλ' ἡ ἐξαγωγή τῶν προϊόντων τούτων παρακωλύεται μεγάλως ἀπὸ τὴν ἐθνικιστικὴν οἰκονομικὴν πολιτικὴν τῶν ἄλλων Χωρῶν. Ἡ πολιτικὴ αὕτη τῶν ξένων Χωρῶν περιορίζει τὰς γεωργικὰς μας ἐξαγωγὰς, ἔνεκα δὲ τούτου, ὀλόκληρος ἡ οἰκονομία τῆς Χώρας εἰς ἀτονίαν περιπίπτει. Σημειοῦται μείωσις τοῦ εισαγομένου συναλλάγματος καὶ ἀπειλὴ κατὰ τῆς νομισματικῆς σταθερότητος ἐγείρεται. Μὲ τὴν δημιουργουμένην, ἐξ ἄλλου, ἀνισορροπίαν τοῦ ἴσοζυγίου τῶν λογαριασμῶν, ἀποβαίνει προβληματικὴ ὄχι μόνον ἡ εἰσαγωγή των ἀναγκαίων βιομηχανικῶν προϊόντων καὶ τῶν διὰ τὴν ἐγχώριον βιομηχανίαν χραιοῖμων ὕλων, ἀλλὰ καὶ ἡ εἰσαγωγή τῶν ἀπαιτήτων διὰ τὴν διατροφήν τοῦ πληθυσμοῦ σιτηρῶν. Ἐντεῦθεν, ἡ ἀνάγκη τῆς παρεμβάσεως τοῦ Κράτους πρὸς προστασίαν τῆς ἐγχωρίου παραγωγῆς, ἥτις εἰδικευμένη οὖσα εἰς τὴν παραγωγήν προϊόντων προοριζομένων, κατ' ἐξοχὴν δι' ἐξαγωγῆν, περιέρχεται εἰς κατάστασιν μαρasmus ὅταν αἱ πελάτιδες μας χῶραι περιορίζουν ἢ καταργοῦν τὰς παραγωγείας των.

Διὰ τούτους λόγους τούτους, δύο καθί-

στανται τὰ κύρια ἀντικείμενα τῆς ἀγροτικῆς μας πολιτικῆς: Πρῶτον, ἡ πολιτικὴ τῆς αὐταρκειᾶς καὶ ἡ προσπάθεια τῆς ἐξασφαλίσεως ἐργασίας εἰς τοὺς πληθυσμοὺς τῆς ὑπαίθρου· δεῦτερον, ἡ πολιτικὴ τῆς διατηρήσεως καὶ προωθήσεως τῆς θέσεως τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸ ἐξωτερικόν καὶ κυρίως ἡ δημιουργία ὄρων, οἱ ὁποῖοι θὰ ἐπιτρέπουν εἰς τὴν ἑλληνικὴν γεωργίαν νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὰς κρατούσας ἐκάστοτε εἰς τὰς ξένας ἀγοράς, συνθήκας.

Ἐπερὶν ὅμως τῆς πολιτικῆς ταύτης τίθεται ἡ πολιτικὴ τῆς ἐπιλύσεως τοῦ προβλήματος τῆς γεωργικῆς μας οἰκονομίας ἐν τῷ συνόλῳ του, συνισταμένου εἰς τὴν μείωσιν τοῦ κόστους παραγωγῆς. Πρέπει δὲ νὰ τονισθῇ ἀμέσως ὅτι, διὰ τὴν ἐλάττωσιν τῶν ἐξόδων τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς, πολλαὶ καταβάλλονται προσπάθειαι.

Σήμερον, ἡ γεωργία μας παρουσιάζει ἀνάπτυξιν ἐπαινετὴν. Τὰ εὐτυχῆς τοῦτο γεγονός ὀφείλεται βεβαίως εἰς τὴν ἀνανέωσιν καὶ τὸν συγχρονισμόν τοῦ τεχνικοῦ τῆς ὄπλισμοῦ, τὰς ἐφαρμοζομένας τελειότερας καλλιεργητικὰς μεθόδους καὶ γενικώτερον εἰς τὰς γενομένας μεγάλας ἐπενδύσεις κεφαλαίων εἰς τὴν γῆν. Ὀφείλεται ὅμως καὶ εἰς τὸν ἐξαιρετικὸν δυνατισμὸν τῶν αὐτόνομων ἀγροτικῶν ἐκμεταλλεύσεων.

Ἄλλὰ τὸ περισσότερο σπουδαῖον εἶναι τοῦτο: ἡ ἐπιτευχθεῖσα ἀνάπτυξις τῆς γεωργίας κατέστη ὁ οὐσιαστικώτερος καὶ ὁ ἀποφασιστικώτερος συντελεστής εἰς τὴν ἐπιτεῦξιν οἰκονομικῆς σταθερότητος καὶ συναλλαγματικῆς βελτιώσεως εἰς τὴν Χώραν: Δύναται δὲ νὰ προσδοκᾶται ἐκ τῶν περαιτέρω προόδων αὐτῆς, ἐν συνδυασμῷ δὲ καὶ μὲ τὴν βιομηχανικὴν ἀνάπτυξιν, ἡ ἐπὶ ὕψηλότερου ἐπιπέδου πραγματοποιήσις τῆς ἰσορροπίας τῆς οἰκονομίας ἡμῶν.

Κ. ΛΕΟΝΤΙΔΗΣ

Ἡ οὐσία τῆς μηχανῆς οὐκ εἰσὶν εἰς τὸ νὰ ἀπολυτρώσῃ τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τὸν ἐξαντλητικὸν μόχθον. Ἡ μηχανὴ ἐπίσης ἀπελευθερῶναι τὴν ἀνθρώπινην ἐνεργείαν, ἢ ὅποια δύναται πλέον νὰ ἀναπτύξῃ τὰς διανοητικὰς καὶ ψυχικὰς δυνάμεις τῆς, νὰ βοηθήσῃ ὅπως ἐπιδοθῇ εἰς τὴν κατὰκτησιν τῶν ὑψηλῶν περιοχῶν τῆς σκέψεως, καὶ πραγματοποιήσῃ οὕτω τὴν ἀνωτέραν δοξάν.

Ἡ μηχανὴ εἶναι τὸ σύμβολον τῆς κυριαρχίας τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς φύσεως, ἢ ὅποια τὸν περιστοιχίζει.

ΤΩΡΑ ΑΝΟΙΞΙΑΤΙΚΟ...

ΑΝΟΙΞΗ

Τώρα άνοιξιάτικο καθώς
ανάβρυσες άπ' την καρδιά μου,
πέτα, τραγούδι μου, στο φώς.
πέτα τριγύρω και μακριά μου.

Τώρα τά λουλούδια που είνε
Δροσισμένα μυρωμένα,
"Όπως άλλοτε μ' έμένα,
Τρέξε μόνη στους άγρους.

"Ως τή χαρά τής έξοχής
τήν ήχηρή χαρά σου φέρε,
κ' ένα τριαντάφυλλο άν ιδής,
πές του άπό μέρους μου τό
[χαίρε.

"Ιδια σάν και τότε γίνε,
"Έναν κόσμο άνθάκια κόψε,
Και μ' αυτά ράνε μ' άπόψε,
"Όπως ραίνουν τούς νεκρούς...

H. HEINE

ΜΙΛΤ. ΜΑΛΑΚΑΣΗΣ

ΕΑΡΙΝΟ

"Ω εκείνο τό άσάλητο στην άνοιξη,
μές στη γλυκιά, την άπαλή λαχτάρα.
"Ω ! ένα πουλάκι μέσα μου λαλει
και τρέμει, φτερουγίζει, λαχταρεί,
κάτι άπαλό κι άπόκοσμο πολύ ...
Και νιώθοντας πώς κάτι τό καλεϊ
έξω άπ' τον έαυτό μου κι άπ' τή φύση,
και θαρρώντας πώς άκουσε φωνούλα,
τρέμει, σάμπως στο λούλουδο ή δροσούλα,
και κοντεύει να φύγει άπ' τήν ψυχή μου
και, πετώντας στα μάκρη τής 'Αβύσσου,
να γίνει Χερουβεϊμ του Παραδείσου . . .

P. ΦΙΛΥΡΑ

ΑΝΟΙΞΗ

Στόν κήπο άπόψε μου μιλεϊ μιά νέα μελαγχολία.
Χλωμαίνει κάποια μυδαλιά τό άνθοχαμόγελό της
στου βάλτου τό θολό νερό. Κ' ή θύμηση τής νιότης
σαλεύει τόσο θλιβερά τήν άρρωστη άκακία.

'Εξύπνησε μιά κρύα πνοή μέσ στη σπασμένη σέρρα·
τά μπουγαρίνια είνε νεκρά και κάσα ή κάθε γλάστρα.
Τό κυπαρίσι, άτέλειωτο σά βάσανο, πρός τ' άστρα
σηκώνει τή μαυρίλα του διψώντας τον άέρα.

Και πανε, πένθιμη πομπή λές, τής δεντροστοιχίας
οι πιπεριές και σέρνονται τά πράσινα μαλλιά τους.
Οι δυό λατάνιες ύψωσαν μέσ στην άπελπισιά τους
τά χέρια. Κ' είναι ό κήπος μας κήπος μελαγχολίας.

K. ΚΑΡΥΩΤΑΚΗ

Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Τουρισμός είναι ή μετακίνησης προσώπων εντός της αὐτῆς χώρας ή ἀπὸ χώρας εἰς χώραν, χάριν ψυχαγωγίας, σπουδῶν, θεραπείας καὶ ἄλλων λόγων, πάντως μὴ κερδοσκοπικῶν. Ὁ τουρισμός δύναται νὰ εὐδοκιμήσῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα ή ὁποία συγκεντρώνει ὀριζόμενα προσόντα καὶ προϋποθέσεις τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦν ἀνεκτίμητον τουριστικὸν κεφάλαιον. Εἰδικότερον:

1) Ἡ Ἑλλάς διαθέτει φύσιν μὲ ἀπαράμιλλα θέληγητρα. Ἄπειρα γραφικὰ νησιά μὲ τὰς ἰδιουσιὰς ἐκάστου, βουνὰ ἐφάμιλλα μὲ τὰ ἐλβετικά, ἀειολόγους ἰαματικὰς πηγὰς, δυναμένας νὰ ὀργανωθοῦν εἰς συγχρόνους λουτροπόλεις κλπ.

2) Τὸ κλίμα τῆς Ἑλλάδος εἶναι ἀπὸ τὰ στοιχεῖα τὰ ὁποῖα τὴν καθιστοῦν προνομιοῦχον. Τὸ καλοκαίρι δὲν εἶναι βαρὺ καὶ ὁ χειμὼν εἶναι ἥπιος ἐνῶ συνεχῶς ὁ οὐρανὸς εἶναι γαλάζιος μὲ λαμπρὸν ἥλιον καὶ τὴν γνωστὴν φωτεινότητα τῆς ἀτμοσφαιρας.

3) Ἡ γεωγραφικὴ θέσις τῆς Ἑλλάδος εἶναι προνομιακὴ, εὐρισκομένη εἰς τὸ σταυροδρόμιον τριῶν ἡπείρων καὶ ἀποτελοῦσα κόμβον τῶν διεθνῶν συγκοινωνιῶν.

4) Ἡ Ἑλλάς εἶναι πλουσία εἰς ἀξιόθεατα μνημεῖα τὰ ὁποῖα ἀντιπροσωπεύουν τὰς διαφόρους ἐποχὰς τῆς Ἑλληνικῆς, ἀλλὰ ἐν αὐτῷ καὶ παγκοσμίου ἱστορίας. Ἡ ἱστορία τῆς Ἑλλάδος ἰδίως παρέχει ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον εἰς πάντα πολιτισμένον ἀνθρώπον ὅπως ἐπισκεφθῇ τὴν κοιτίδα τοῦ δυτικοῦ πολιτισμοῦ καὶ τοὺς τόπους ὅπου διεδραματίσθησαν κοσμοϊστορικά γεγονότα ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι καὶ τῆς συγχρόνου ἐποχῆς καὶ νὰ γνωρίσῃ τὰ ἥθη καὶ τὰ ἔθιμα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ.

5) Τὸ πνεῦμα φιλοξενίας, τὸ γνήσιον αὐτὸ ἀπὸ ἀρχαίας κληρονομίας προσόν τοῦ Ἑλληνος, συντελεῖ εἰς τὴν δημιουργίαν εὐχαρίστου διὰ τὸν ξένον ἀτμοσφαιρας.

Διὰ τὴν Ἑλλάδα ὁ τουρισμός τόσο ὁ ἐξωτερικὸς ὅσον καὶ ὁ ἐσωτερικὸς, δύναται νὰ ἀποτελέσῃ σημαντικὸν πλοτοπαραγωγικὸν πόρον, ἀλλὰ συγχρόνως νὰ εἶναι ἀπὸ ἄλλων ἀπόψεων εὐεργετικὸς διὰ τὸν τόπον. Οὕτω:

1) Συντελεῖ εἰς τὴν ἐπέκτασιν καὶ βελτίωσιν τῶν πάσης φύσεως συγκοινωνιακῶν ἀρτηριῶν (νέαι σιδηροδρομικαὶ γραμμαί, νέαι ὁδοὶ καὶ βελτίωσις τοῦ ἐν γένει ὁδικοῦ δικτύου, λιμένες κλπ.) καὶ συγκοινωνιακῶν μέσων (σιδηρόδρομοι, πλοῖα ἐπιβατικά, ἐξωτερικοῦ καὶ ἀκτοπλοίας, αὐτοκίνητα καὶ λεωφορεῖα, ἀεροπλάνα κλπ.) πρὸς μεγίστην ὠφέλειαν τῆς καθόλου ἐθνικῆς οἰκονομίας. 2) Ἀποτελεῖ τὴν αἰτίαν ἰδρύσεως καὶ ἐπεκτάσεως πλήθους συναφῶν πρὸς τὸν τουρισμὸν ἐπιχειρήσεων (ἐνοδοχειακῶν, συγκοινωνιακῶν, τουριστικῶν γραφείων, ἐστιατορίων κλπ.). 3) Αὐξάνει τὴν ζήτησιν ἐργασίας τόσο πρὸς ἐπ'ἀνδρωσιν τῶν ὡς ἄνω ἐπιχειρήσεων τῶν σχετικῶν πρὸς τὸν τουρισμὸν ἐπαγγελμάτων ὅσον καὶ λόγω τῶν οἰκοδομικῶν καὶ ἄλλων κατασκευῶν καὶ ἔργων, τῶν ὁποίων τὴν ἐκτέλεσιν συνεπάγονται αἰ ὡς ἄνω τουριστικὰ ἀνάγκαι. Ἡ σημασία τῆς ὡς ἐκ τούτου μειώσεως τῆς ἀνεργίας εἶναι περικτὸν νὰ ἐξαρθῇ.

4) Συντελεῖ εἰς τὴν λειτουργίαν τῶν σχετικῶν βιομηχανιῶν καὶ ἀξιοῦσιν τῆς παραγωγῆς τῶν ἀπαιτουμένων διὰ τὰ ὡς ἄνω ἔργα καὶ ἐπιχειρήσεις μετὰ τῆς ἀντιστατοῦ ὡσαύτως εἰς τὴν ἀξιοῦσιν ταύτην ζητήσεως ἐργατικῶν χειρῶν. 5) Δίδει λαβὴν εἰς τὴν ἔντασιν τῆς λειτουργίας τοῦ εἰσαγωγικοῦ καὶ ἐξαγωγικοῦ ἐμπορίου, τοῦ πρώτου μὲν πρὸς κάλυψιν τῶν εἰς διάφορα εἶδη μὴ ὑπάρχοντα ἐν Ἑλλάδι ἀναγκῶν, τοῦ δὲ δευτέρου, κατόπιν τῆς ὑπὸ τῶν ξένων περιηγητῶν ἐπιτοπίου ἐκτιμῆσεως τῶν ἑλληνικῶν προϊόντων, καὶ τῆς ἐν συνεχείᾳ τοποθετήσεως σχετικῶν παραγγελιῶν. Ἐκ παραλλήλου εὐδοκιμεῖ λόγω τοῦ τουρισμοῦ τὸ ἐμπόριον τῶν τουριστικῶν εἰδῶν, (ἐνθυμημάτων, προϊόντων λαϊκῆς τέχνης καὶ λοιπῶν προϊόντων τοῦ τόπου). 6) Ἀπὸ δημοσιονομικῆς ἐπίσης ἀπόψεως εἶναι εὐεργετικὸς ὁ τουρισμὸς δεδομένου ὅτι ὡς ἐκ τῆς ἀναπτύξεως τῶν περι ὧν ἀνωτέρω διαφορῶν ἐπιχειρήσεων αὐξάνεται ἡ φορολογητέα ὕλη καὶ κατὰ συνέπειαν ἐπέρχεται ἀξιοῦσις τῶν ἐκ διαφορῶν φόρων ἐσόδων τοῦ κράτους. Ὁ ἐξωτερικὸς τουρισμὸς ἀποτελεῖ σημαντικὴν πηγὴν συναλλαγματος. Ἄρκει νὰ σημειωθῇ ὅτι ἐνῶ κατὰ τὸ ἔτος 1950 τὸ εἰσαχθέν τουριστικόν

συνάλλαγμα ἀνήλθεν εἰς Δολλ. 5 ἑκατ. περίπου, κατὰ τὸ 1954 ἀνήλθεν εἰς Δολλ. 25.325.000, κατὰ τὸ ἔτος 1955 ἀνήλθεν εἰς Δολλ. 29.123.182, κατὰ δὲ τοὺς 11 μῆνας τοῦ 1956 εἰς Δολλ. 29.472.000 μὲ προοπτικὴν νὰ ὑπερβῇ τὰ 31 ἑκατ. δολλ. 8) Ὁ τουρισμός ἔχει ἐκπολιτιστικά ἀποτελέσματα. Ἡ μετὰ τῶν ξένων ἐπικοινωνία καὶ ἡ προσπάθεια πρὸς προσέλκυσιν τῶν ξένων συντελοῦν ὥστε τὰ ἀγαθὰ τοῦ λεγομένου συγχρόνου πολιτισμοῦ νὰ φθάσουν μέχρι καὶ τῶν πλέον ἀπομακρυσμένων σημείων. Οἱ πληθυσμοὶ τῶν ἐπαρχιῶν παύουν νὰ ἀισθάνονται ἀπομονωμένοι, καταβάλλεται δὲ ἀντιθέτως προσπάθεια πρὸς ὑπογράμμισιν τοῦ ἰδιόζαντος τοπικοῦ χαρακτήρος ἐκάστης περιφερείας. Ἐπακόλουθον εἶναι ὅτι δίδεται νέα ὄψις καὶ ἀνάπτυξις εἰς τὴν λαϊκὴν τέχνην. 10) Ὁ ἐκ τῆς περιγησεως παντοειδῆς πλουτισμός τῶν γνώσεων προδίδει τὸ μορφωτικὸν ἀποτέλεσμα τοῦ τουρισμοῦ. 11) Διὰ τῆς χάριν τουριστικῶν σκοπῶν ὀργανώσεως ἐορτῶν (Φέστιβαλ), τοπικῶν πανηγύρεων, κλπ., ἐνισχύεται σημαντικῶς ἡ καλλιέργεια τῶν καλῶν τεχνῶν, μουσικῆς, θεάτρου, ἀρχιτεκτονικῆς (κατασκευὴ μνημείων, μουσείων, θεάτρων, ξενοδοχείων, σιδηροδρομικῶν σταθμῶν, κλπ.). 12) Προωθείται ὁ ἀθλητισμός (θαλάσσια σπὸρ, κυνήγι, ἀγῶνες αὐτοκινήτου (ράλυ), δ-

ρειβασία, χειμερινὰ σπὸρ, κλπ.). 13) Διὰ τῆς μετὰ τῶν ξένων ἐπικοινωνίας, δίδεται ἡ εὐκαιρία νὰ γνωρισθοῦν οἱ λαοὶ μεταξὺ τῶν, καλλιεργεῖται τὸ πνεῦμα συνεργασίας καὶ οὕτω ἐν κατακλείδι ὁ τουρισμός συντελεῖ εἰς τὴν ἐδραΐωσιν τῆς εἰρήνης. 14) Ἡ μετὰ τῶν ξένων τέλος ἐπικοινωνία βοηθεῖ ἡμᾶς τοὺς Ἕλληνας εἰς τὸ νὰ παράσχωμεν εἰς αὐτοὺς πληρεστέραν διαφώτισιν ἐπὶ τῶν ἐθνικῶν μας ζητημάτων (Κυπριακόν, Βόρειος Ἡπειρος). Οὕτω δύναται νὰ λεχθῇ ὅτι ἐν τινι μέτρῳ ὁ τουρισμός, καὶ δὴ ὁ ἐξωτερικὸς τοιοῦτος, συντελεῖ εἰς τὴν δημιουργίαν εὐνοϊκῆς περὶ τὰ ἔθνικὰ μας ζητήματα διεθνoῦς κοινῆς γνώμης, ἣτις εἶναι γνωστὸν πόσον βαρῦνει διὰ τὴν δικαίαν ἐπίλυσιν αὐτῶν. Κλπ., κλπ.

Ἡ σημασία τοῦ Τουρισμοῦ διὰ τὴν Ἑλλάδα καθίσταται ἐκ τῶν ἀνωτέρω προφανῆς. Ὡς ἐκ τούτου, ἐπειδὴ ὁ τουρισμός δὲν εἶναι ἔργον μόνον τῶν ὀλίγων, καλοῦνται ἅπαντες οἱ δυνάμεις νὰ συμβάλλουν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν αὐτοῦ, ὅπως μετὰσχουν εἰς πᾶσαν προσπάθειαν τείνουσιν εἰς τὴν προώθησιν αὐτοῦ καὶ ἐδραΐωσιν αὐτοῦ ὡς μονίμου καὶ σημαντικοῦ ἐθνικοῦ πλουτοπαραγωγικοῦ πόρου.

ΚΩΝΣΤ. ΣΗΜΑΝΤΗΡΑΣ

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Εἰς τὸν κατωτέρω πίνακα σημειώνονται κατ' ἔθνικότητα οἱ ἀφιχθέντες καὶ διελθόντες ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα κατὰ τὴν τελευταίαν ἐξαιτίαν

	1956	1955	1954	1953	1952	1951
1. Ἡν. Πολιτεία	32 791	34 181	25 307	23 548	15 741	12 705
2. Γιουγκοσλαβία	38 769	29 216	21 325	1 666	475	118
3. Ἑλληνες Ἐξωτερικοῦ	26 064	24 379	23 745	18 486	13 370	
4. Γαλλία	19 881	19 130	15 551	12 402	10 718	3 821
5. Ἡν. Βασιλεῖον	11 985	17 948	14 495	9 710	7 625	7 902
6. Γερμανία	18 167	16 910	10 963	3 340	1 624	954
7. Γουρξία	13 507	12 355	15 798	8 565	5 942	3 776
8. Ἰταλία	7 176	5 787	4 946	4 150	2 968	2 066
9. Ἑλβετία	4 968	4 979	3 039	1 489	1 064	873
10. Αὐστρία	5 758	4 862	3 279	958	636	538
11. Βέλγιον καὶ Λουξεμβ.	3 080	3 493	2 347	1 677	1 514	1 069
12. Σουηδία	2 269	2 710	1 788	1 081	592	395
13. Ἄλλαι Χῶραι	21 700	19 673	15 035	7 335	5 920	5 501
ΤΟ ΟΛΟΝ	206 115	195 653	157 618	94 407	68 189	39 718

ΡΑΔΙΕΝΕΡΓΟΙ ΔΕΙΚΤΑΙ

Ἡ μεγάλη ποικιλία τῶν εἰδῶν τῆς ὄλης πού ἀποτελεῖ τὸ Σόμπαν, εὐρίσκειται ὅτι προκύπτει διὰ συνδυασμῶν μεταξὺ ὀλίγων—92—ἀπλουστέρων εἰδῶν τὰ ὁποῖα ὀνομάζονται ἀπλᾶ σώματα ἢ στοιχεῖα. Καθὲν ἀπὸ τὰ στοιχεῖα ἀποτελεῖται ἀπὸ ἀτομα πού ἔχουν τὴν αὐτὴν συμπεριφορὰν κατὰ τὰς ἐνώσεις τῶν με ἀτομα ἄλλων στοιχείων· τοῦτο ἐξηγεῖται μὲ τὸ ὅτι αἱ συνενώσεις αὐταὶ ἐπιτελοῦνται εἰς τὸ ἐξωτερικὸν περιβλημα τῶν ἀτόμων, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖται ἀπὸ σωματίδια ἀρνητικοῦ ἠλεκτρισμοῦ—τὰ ἠλεκτρόνια—πού εἰς τὰ ἀτομα ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ στοιχείου εἶναι τὰ ἴδια. Εἰς τὸ ἐξωτερικὸν τοῦ ἀτομικοῦ συγκροτήματος καὶ εἰς χῶρον πολὺ μικρὸν σχετικῶς πρὸς τὸν καταλαμβανόμενον ἀπὸ τὸ ἄτομον εὐρίσκειται ὁ πυρὴν τοῦ ἀτόμου πού ἀποτελεῖται ἀπὸ πρωτόνια (σωματίδια μὲ μᾶζαν ἕκαστον κάπου 2.000 φορές μεγαλύτεραν τῆς τοῦ ἠλεκτρονίου καὶ μὲ θετικὸν ἠλεκτρικὸν φορτίον ἴσον μὲ τὸ ἀρνητικὸν φορτίον τοῦ ἠλεκτρονίου) καὶ ἀπὸ νετρόνια (σωματίδια ἠλεκτρικῶς οὐδέτερα μὲ μᾶζαν ἕκαστον ἴσην πρὸς τὴν τοῦ πρωτονίου). Ὁ ἀριθμὸς τῶν πρωτονίων ἕκαστου ἀτόμου πρέπει νὰ εἶναι ἴσος μὲ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἠλεκτρονίων του διὰ νὰ εἶναι τὸ ἄτομον ἠλεκτρικῶς οὐδέτερον, ἐνῶ ὁ ἀριθμὸς τῶν νετρονίων καὶ συνεισφέρει καὶ ἡ μᾶζα τοῦ ἀτόμου, μπορεῖ νὰ εἶναι ἀκόμη καὶ εἰς ἄτομα τοῦ αὐτοῦ στοιχείου διάφορος. Ὀνομαζόμεν ἀτομικὸν ἀριθμὸν καθεῖ στοιχείου τὸν ἀριθμὸν τῶν πρωτονίων του ἢ τὸν ἴσον του ἀριθμὸν ἠλεκτρονίων καὶ θεωροῦμεν τοῦτον χαρακτηριστικὸν διὰ τὸ εἶδος τοῦ στοιχείου. Στοιχεῖα πού ἀποτελοῦνται ἀπὸ ἀτομα τοῦ αὐτοῦ ἀριθμοῦ πρωτονίων ἀλλὰ διαφόρων ἀριθμῶν νετρονίων, ἔχουν τὰς αὐτὰς, ὅπως εἶπαμε, χημικὰς ἰδιότητες ἀλλὰ διαφόρους ἀτομικὰς μᾶζας. Τὰ στοιχεῖα αὐτὰ τὰ λέμε ἰσότοπα καὶ τὰ συμβολίζομεν μὲ τὸ ἴδιον σύμβολον πού χρησιμοποιοῦμεν διὰ τὸ στοιχεῖον γράφοντες πρὸ αὐτοῦ εἰς τὸ κάτω μέρος τὸν ἀτομικὸν ἀριθμὸν καὶ πάνω ἀπὸ αὐτὸν τὸν ἀριθμὸν πού προκύπτει ὡς ἀθροισμα τῶν πρωτονίων καὶ νετρονίων τοῦ πυρῆνος τῶν ἀτόμων του. Τὸ σύμβολον π.χ.

$^{12}_6\text{C}$ παριστάνει τὸν ἀνθρακα, τοῦ ὁποῦ κάθε ἄτομον ἔχει ἕξ πρωτόνια καὶ ἕξ νετρόνια εἰς τὸν πυρῆνα του, ἐνῶ τὸ $^{14}_6\text{C}$ μᾶς λέει ὅτι τὸ στοι-

χείον τοῦτο—μὲ ὁμοίαν χημικὰς ἰδιότητας πρὸς τὰς τοῦ ἀνθρακος—ἔχει ἕξ πρωτόνια καὶ ὀκτὼ νετρόνια εἰς τὸν πυρῆνα ἕκαστου ἀτόμου του.

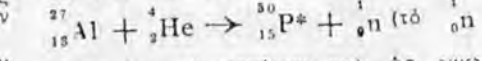
Τὰ πλεῖστα τῶν στοιχείων εἶναι μίγματα δύο ἢ περισσοτέρων ἰσοτόπων τῶν. Τὸ ὕδρογόνον (H) π.χ. ἀποτελεῖται κυρίως ἀπὸ ^1_1H κατ' ἐλάχιστα πο-

σοστά ἀπὸ ^2_1H καὶ ἀκόμη ὀλιγώτερον ἀπὸ ^3_1H .

Τὸ 1896 ὁ Becquerel ἀνεκάλυψεν ὅτι ἀπὸ ὄρυκτά τοῦ οὐρανίου ἐκπέμπεται ἀκτινοβολία. Δύο ἔτη κατόπιν τὸ ζεῦγος Curie ἐπέτυχεν νὰ καθορίσῃ τὸ εἶδος τῆς ἀκτινοβολίας καὶ νὰ ἀπομονώσῃ τὸ στοιχεῖον πού ἔχει τὴν ἰδιότητα αὐτὴν καὶ ἔνεκα τῆς ὁποίας ὀνομάσθη ραδιον. Ἐκτοτε ἀνεκαλύφθησαν καὶ ἄλλα στοιχεῖα πού ἔχουν «ἐκ φύσεως» τὴν ἰδιότητα τῆς ἀκτινοβολίας. Ὅλα τὰ στοιχεῖα αὐτὰ ὀνομάζονται φυσικῶς ραδιενεργὰ στοιχεῖα. Αἱ ἀκτίνες πού ἐκπέμπονται ἀπὸ τὰ ραδιενεργὰ στοιχεῖα εἶναι τριῶν εἰδῶν πού τὰ χαρακτηρίζομεν μὲ τὰ τρία πρῶτα γράμματα τοῦ ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου. Αἱ ἀκτίνες α ἀποτελοῦνται ἀπὸ σωματίδια μὲ θετικὸν ἠλεκτρικὸν φορτίον ἴσον μὲ τὸ διπλάσιον τοῦ φορτίου ἐνὸς πρωτονίου καὶ μὲ μᾶζαν ἴσην περίπου πρὸς τὴν μᾶζαν τεσσάρων πρωτονίων. Τὰ χαρακτηριστικὰ αὐτὰ προσιδιάζουσι εἰς πυρῆνας τῶν ἀτόμων He. Διὰ τὰς ἀκτίνας β εὐρίσκειται ὅτι εἶναι ἠλεκτρόνια κινούμενα (ὅπως καὶ τὰ σωματίδια α) μὲ πολὺ μεγάλας ταχύτητας. Τέλος αἱ ἀκτίνες γ εἶναι ἠλεκτρομαγνητικὰ κύματα (ὅπως εἶναι καὶ αἱ ἀκτίνες φωτὸς ὡς καὶ αἱ Röntgen) μὲ μῆκος κύματος πολὺ μικρότερον ὀχι μόνον ἀπὸ τὸ τοῦ φωτὸς ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῶν ἀκτίνων Röntgen. Διὰ τὴν ἔρευναν τῶν ἀκτινοβολιῶν χρησιμοῦμεν ὄργανον πού ἀπὸ τὸν ἐπινοητὴν του ὀνομάζεται ἀριθμητὴς τοῦ Geiger. Ἐχει τὴν ἱκανότητα νὰ ἐπισημαίνῃ τὴν παρουσίαν καὶ μεμονωμένων ἀκόμη σωματιδίων πού ἔχουν τὴν ἰδιότητα νὰ προκαλοῦν σχηματισμὸν ἰόντων (ἀτόμων πού ἔχουν περισσότερα (ἀρνητικῶν) ἢ ὀλιγώτερα (θετικῶν) ἠλεκτρόνια ἀπὸ ὅσα χοιδιάζονται διὰ νὰ εἶναι ἠλεκτρικῶς οὐδέτερα) καὶ τοῦτο συμβαίνει εἰς τὴν περιπτώσιν ἕκαστου ἐκ τῶν τριῶν τούτων εἰδῶν ἀκτινοβολίας.

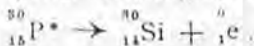
Τὸ 1934 τὸ ζεῦγος Zolliot—Curie ἀνεκάλυψε ὅτι διὰ βομβαρδισμοῦ ἀργιλίου ($^{27}_{13}\text{Al}$) μὲ ἀκτίνας α (^4_2He)

παράγεται στοιχεῖον μὲ ἰδιότητας τοῦ φωσφόρου καὶ ἐπὶ πλεον τὴν ἰδιότητα νὰ ἀκτινοβολῇ, προκύπτει λοιπὸν ἔτσι τεχνικῶς ραδιενεργὸν ἰσότοπον τοῦ φωσφόρου. Τὴν πυρηνικὴν αὐτὴν ἀντίδρασιν παρέχομεν μὲ τὸν συμβολισμὸν πού ἀνεφέραμεν ὡς ἑξῆς :

παριστάνει τὸ νετρόνιον πού ὡς γνωστόν ἔχει ἠλεκτρικὸν φορτίον 0 καὶ μᾶζαν 1). Ὁ ἀστερίσκος πού προσγράφεται εἰς τὸ σύμβολον τοῦ φωσφόρου (P) σημαίνει ὅτι τὸ παραγόμενον στοιχεῖον

(όμοιον χημικῶς πρὸς τὸν φυσικὸν φωσφόρον) εἶναι ραδιενεργόν, μεταπίπτει αὐτομάτως εἰς πυρίτιον δι' ἐκπομπῆς σωματιδίων θετικοῦ ἠλεκτρισμοῦ, ἀντιστοιχῶν πρὸς τὰ ἠλεκτρόνια (σωματίδια ἀρνητικοῦ), τὰ ὁποῖα ὀνομάσθησαν ποσιτρόνια. Τοῦτο ἐκφράζεται συμβολικῶς μετ:

Ἀπὸ τὴν ἀνακάλυψιν αὐτὴν (ἐξαιρέτως σημαίνουσαν καὶ διότι με αὐτὴν καταρρώθη νὰ παρατηρηθῆ εἰς ἐργαστηριακὰ πειράματα τὸ ποσιτρόνιον (${}^0_1e$) τοῦ ὁποῖου ἡ παρουσία εἰς κοσμικὰς ἀκτίνας εἶχε διαπιστωθῆ ἀπὸ τοῦ 1932) ὠδηγήθη ἔκτοτε ἡ φυσικὴ ἔρευνα εἰς τὴν παραγωγὴν καὶ ἄλλων τεχνητῶς ραδιενεργῶν ἰσοτόπων τῶν διαφόρων στοιχείων, εἰς βαθμὸν ὥστε σήμερον νὰ ἔχωμεν τεχνητῶς ραδιενεργὰ ἰσότοπα ὄλων σχεδὸν τῶν στοιχείων. Τὴν παραγωγὴν αὐτὴν διευκόλυνε πολὺ ἡ ἐπινόησις τῆς ἀτομικῆς στήλης.

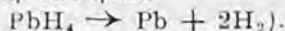
Ἡ ἐνέργεια ποὺ ἐγκλείουν τὰ σωματίδια τῶν διαφόρων ἀκτινοβολιῶν προέρχεται ἀπὸ ἐκείνην ποὺ συγχρατεῖ συνδεσμένα εἰς τοὺς πυρήνας τῶν ἀτόμων τὰ σωματίδια (πρωτόνια, νετρόνια) ποὺ τοὺς ἀποτελοῦν. Τὴν λέμε ἀτομοπυρηνικὴν ἐνέργειαν καὶ τὴν διακρίνομεν ἀπὸ ἐκείνην ποὺ ἐγκλείεται εἰς τὸ περὶ τὸν πυρῆνα ἠλεκτρονικὸν περιβλημα, ἡ ὁποία ἐκδηλώνεται κατὰ τὰς χημικὰς ἀντιδράσεις. Ἡ πυρηνικὴ ἐνέργεια εἶναι ἑκατομύρια φορὲς μεγαλυτέρα ἀπὸ τὴν τῶν χημικῶν ἀντιδράσεων, π.χ. τῶν καύσεων. Τὸ καταπληκτικὸν αὐτὸ μέγεθος τῆς πυρηνικῆς ἐνεργείας ἐπέσυρε τὸ ἐνδιαφέρον τῆς Τεχνικῆς πρὸς ἐκμετάλλευσιν τῆς ἐνεργείας αὐτῆς.

Μία πρώτη ἀπάνθρωπος χρησιμοποίησις τῆς ἔγινε εἰς τὰς ἀτομικὰς βόμβας, ὅπου ἡ ἀποδέσμευσις καὶ ἐκδήλωσις τῆς ἐνεργείας κατὰ τὸν τρόπον ἐκρηκτικῶν ἔγινε πρόξενος φθορῶν καταστροφῶν. Δι' ἐπιβραδύσεως τῆς χρονικῆς πορείας τοῦ φαινομένου τῆς ἀποδέσμευσεως εἰς τὰς ἀτομικὰς στήλας ἐπετεύχθη νὰ χρησιμοποιηθῆ ἡ πυρηνικὴ αὐτὴ ἐνέργεια δημιουργικῶς δι' εἰρηνικῶς καὶ πολὺ ἐπιωφελεῖς διὰ τὴν ἀνθρωπότητα σκοποῦς. Ἐτοῖς εἰς τὰς ἀτομικὰς στήλας χρησιμοποιεῖται μέρος τῆς ἐνεργείας αὐτῆς πρὸς παραγωγὴν τεχνητῶς ραδιενεργῶν ἰσοτόπων διαφόρων στοιχείων, τὰ ὁποῖα συντομώτερον θὰ τὰ λέμε ραδιοϊσότοπα. Τὰ ραδιοϊσότοπα ἀποτελοῦν σήμερον μίαν ἐκ τῶν πλέον ἐδερgeticῶν διὰ τὴν ἀνθρωπότητα κατακτήσεων τῆς Τεχνικῆς. Χρησιμοποιοῦνται εἰς τὰς βιολογικὰς ἐπιστήμας καὶ ἐιδικότερον εἰς τὴν ἱατρικὴν διὰ τὴν παρακολούθησιν διαφόρων φαινομένων ποὺ γίνονται εἰς τοὺς ὀργανισμούς. Τοῦτο βασίζεται εἰς τὸ ὅτι τὰ ραδιοϊσότοπα ποὺ ἔχουν, ἐπαναλαμβάνομεν, τὰς αὐτὰς χημικὰς ἰδιότητες τῶν μὴ ἀκτινοβολούτων ἀντιστοιχῶν στοιχείων, πρὸδίδουν τὴν παρουσίαν των ἀκόμη καὶ δι' ἐλάχιστα ἰχνη τῶν λόγω τῆς ἀκτινοβολίας των ποῦ, ὡς

ἐλέγθη, ἐπισημαίνεται μετ τὸν ἀριθμητὴν Geiger δι' ἕκαστον τῶν ἀτόμων τοῦ ραδιοϊσοτόπου. Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν τὰ ραδιοϊσότοπα χαρακτηρίζονται ραδιενεργοὶ δεικταὶ καὶ συντομώτερον ραδιοδεικταὶ.

Πρὸς κατανόησιν τῆς εὐρατάτης χρήσεως τῶν ραδιοδεικτῶν παρέχομεν τὸ ἑξῆς παράδειγμα: Κατὰ τὴν ἐπίδρασιν ὕδροχλωρικοῦ ὀξέως (HCl) ἐπὶ κράματα μολυβδο-μαγνησίου (PbMg₂) παράγεται κατὰ τὴν χημείαν χλωριούχος μολυβδός (PbCl₂) καὶ χλωριούχον μαγνησίον (MgCl₂). Πέραν ὁμως τῶν δύο τούτων ἁλμάτων, τῶν ὁποίων ὁ σχηματισμὸς ἐλέγχεται διὰ τῶν συνηθῶν χημικῶν μέσων, παράγεται καὶ ἔνωσις τοῦ μολύβδου με ὕδρογόνον (PbH₄) εἰς τόσον μηδανίαν ἰχνη ποῦ δὲν μπορεῖ νὰ διαπιστωθῆ μετὰ συνήθη χημικὰ μέσα. Ἐν πρὸς τῆς ἐπίδρασεως τοῦ ὕδροχλωρικοῦ ὀξέος ἀναμιζώμεν εἰς τὸ κράμα τοῦ μολυβδομαγνησίου ἐλάχιστα ἰχνη ραδιοϊσοτόπου τοῦ μολύβδου (${}^{212}_{82}Pb^*$) εὐρίσκομεν

μετὰ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ ὕδροχλωρίου ὅτι τὸ ἐκλύομενον ἀέριον ἀποθῆκει ἐπὶ τῶν τοιχωμάτων θερμοῦ σωλήνος διὰ τοῦ ὁποῖου διαβιβάζεται ἰχνη μολύβδου (προερχόμενα ἐκ χημικῆς διασπάσεως τοῦ ὕδρογονοῦχοῦ μολύβδου κατὰ τὴν ἀντίδρασιν

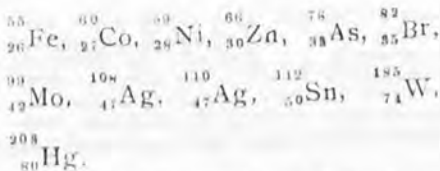
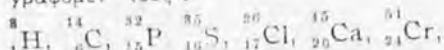

Τὰ ἰχνη αὐτὰ διαπιστώνονται ἀνάγως μετ τὸν ἀριθμητὴν Geiger, ἐπειδὴ μεταξὺ τῶν ἀτόμων τοῦ μολύβδου ὑπάρχουν καὶ μερικά ραδιενεργὰ. Συγχρόνως βεβαιούμεθα ὅτι σχηματίζεται PbH₄, ἐπειδὴ παρατηροῦμεν μετατόπισιν τῆς ἀκτινοβολίας κατὰ τὴν πορείαν τῶν ἀερίων προϊόντων τῆς ἀντιδράσεως καὶ τοῦτο δὲν ἐξηγεῖται εἰ μὴ διὰ σχηματισμὸν ἀερίας ραδιενεργοῦ ἔνωσεως τοῦ μολύβδου καὶ αὐτὴ δὲν μπορεῖ εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν νὰ εἶναι ἄλλη εἰ μὴ PbH₄. Καθ' ὅμοιον τρόπον προστίθεται εἰς τὰς καθέκαστα περιπτώσεις ἐλάχιστα ἰχνη ραδιοδεικτοῦ τοῦ ἐνδιαφέροντος τὴν ἔρευναν στοιχείου. Τὰ ραδιενεργὰ ἄτομα τοῦ δεικτοῦ κάνουν τότε τὸ ἔν μετὰ τὸ ἄλλο ὄλας τὰς ἀντιδράσεις τῶν ἄλλων ἀτόμων τοῦ αὐτοῦ στοιχείου καὶ διὰ τῆς ἀκτινοβολίας των προδίδουν ὄλας τὰς κινήσεις τοῦ ὅπου ἔρευναν στοιχείου καὶ τῶν ἐνώσεων εἰς τὰς ὁποίας λαμβάνει τοῦτο μέρος. Ἐτοῖς π.χ. παρακολοῦθεται ἡ πορεία τοῦ φωσφόρου εἰς τὸν ὄργανισμόν διὰ προσθήκης ἐλαχίστων ἰχνῶν τοῦ ραδιενεργοῦ φωσφόρου εἰς συνήθη φωσφορικά ἄλατα, τὰ ὁποῖα προσλαμβάνονται ὡς τροφὴ ὑπὸ ἀρουραίων. Ἐτοῖς ἐορθεῖται ὅτι τὰ γαϊώδη συστατικὰ τῶν ὀστέων παρουσιάζουν ἐκπληκτικῶς ζωπρᾶν ἐναλλαγὴν τῆς ὄλης καὶ ὅτι τὰ φωσφορικά μόρια δὲν παραμένουν εἰς τὸν ὄργανισμόν περισσότερον τῶν τεσσάρων ἔβδομάδων.

Ἐκ τῶν παραδείγματων τούτων εἶναι εὐνόητον ὅτι μετ τὴν βοήθειαν ραδιοει-

κτών μπορούν να διαλευκάνονται άνετως και κατηγορηματικώς ζητήματα ως: τὸ τοῦ τρόπου καὶ τῆς ἰσχύος ποῦ ἔχει ἡ δράσις τῶν καθέκαστα φαρμάκων εἰς τοὺς ὄργανισμοὺς ἀνθρώπων, ζῶων καὶ φυτῶν· τὸ τῆς διαδρόμης καὶ τῶν ἐκδηλώσεων τῆς ζωῆς ἐπιβλαβῶν βακτηρίων μυκήτων, ἐντόμων κλπ· τὸ τῶν πλέον περιπλοκῶν φαινομένων ἐναλλαγῆς τῆς ὕλης· τὸ τῆς ἀνιχνεύσεως ἐξαγομῆνων χημικῶν ἀντιδράσεων εἰς περιπτώσεις κατὰ τὰς ὁποίας τὰ συνήθη χημικὰ μέσα δὲν ἐπαρκοῦν· τὸ τῆς προγνώσεως τοῦ καιροῦ ἀπὸ μακροτέρου χρόνου δι' ἀκριβεστέρας παρακολούθησεως τῆς μετατοπίσεως ὠρισημένων μαζῶν ἀέρος· τὸ τῆς μετατοπίσεως καὶ προσλήψεως λιπασμάτων εἰς καλλιεργούμενον ἔδαφος· τὸ τῆς προσιζέως καὶ ἀπομακρύνσεως φωσφόρου καὶ θείου εἰς τὸν χάλυβα· τὸ τῆς εὐρέσεως καλυτέρων μέσων διατηρήσεως τοῦ αἵματος· τὸ τῆς ξειδώσεως μετάλλων κλπ. Μὲ ἄλλα λόγια δὲν ὑπάρχει σχεδὸν πεδῖον φυσικῆς ἐρευνῆς τὸ ὁποῖον νὰ μὴ στηρίζῃ ἐλπίδας εἰς τοὺς ραδιοειδέκτας διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ του. Ἴδιως διὰ τοῦτο νὰ μὴ ὑπερβάλλῃ Ἀμερικανὸς ἀτομικὸς ἐπιστήμων εἰς τὸν ἰσχυρισμὸν του ὅτι οἱ ραδιοειδέκται μέλλουν νὰ ὠφελήσουν τὴν ἀνθρωπότητα περισσότερο ἀπὸ ὅσων τὴν ἔβλαψαν ὡς τώρα αἱ ἀτομοβόμβαι.

Ὡς ραδιοενεργοὶ δεῖκται προσιδιάζουσι μόνον ραδιοϊσότοπα ποῦ ἔχουν ἄρκετα μακρὸν χρόνον ἡμισείας τιμῆς (τ.ε. χρόνον ἀπαιτούμενον διὰ νὰ διασπασθῇ τὸ ἥμισυ δοθείσης ποσότητος ραδιοενεργοῦ οὐσίας) διότι ἀπὸ τῆς παραγωγῆς τῶν μέχρι τοῦ χρόνου χρησιμοποίησῆς τῶν παρέρχεται ἄρκετὸς χρόνος διὰ νὰ ἐξαφανισθῇ ὁ ραδιοειδέκτης ἂν ἔχη χρόνον ἡμισείας τιμῆς σχετικῶς βραχύν. Μεταξὺ τῶν πλέον χρησιμοποιουμένων ραδιοειδέκτων ἀναγράφουσι τούτους:

Ὅλοι οἱ ραδιοειδέκται αὐτοὶ ἔχουν χρόνον ἡμισείας τιμῆς μεγαλύτερον τῆς 1 ἡμέρας. Ἐξαιρετικῆς σημασίας εἶναι ὁ ραδιοειδέκτης τοῦ ἀνθράκος ${}^{14}_6\text{C}$.

Ἐκπέμπει ἀσθενῆ ἀκτινοβολίαν β καὶ ἔχει χρόνον ἡμισείας τιμῆς 5 100 ἐτῶν, ἐπομένως ἄρκετον διὰ νὰ κρατηθῇ σχεδὸν ἀμείωτος ἡ ἀκτινοβολία του κατὰ τὴν χρησιμοποίησιν ὑπὸ σειρᾶς ἐρευνητῶν. Ἀρκεὶ 1 μόνον χιλιοστόγραμμα τοῦ ραδιοειδέκτου διὰ νὰ μαρκαρισθοῦν περισσότερα ἀπὸ 100 χιλιογραμμὰ οἰασθῆποτε ὀργανικῆς ἐνώσεως. Ἡ τιμὴ ἑνὸς millil Curie —δηλ. ποσότητος ποῦ ὀφίσταται κατὰ δευτερόλεπτον διάσπασσιν 3,68.10⁷ ἀτόμων τῆς (ποῦ εἶναι τὰ άτομα ποῦ διασπῶνται κατὰ δευτερόλεπτον ἀπὸ 1 χιλιοστόγραμμα ραδίου) τοῦ —ραδιοειδέκτου ἔχει πέσει εἰς τὰ 50 δολλάρια, ἐνῶ πρὸ ὀλίγων ἐτῶν διὰ τὴν αὐτὴν ποσότητα ἐξήτου πλέον τοῦ 1.000.000 δολλαρίων. Οἱ ραδιοειδέκται συσκευάζονται εἰς δοχεῖα μὲ μολύβδινα τοιχώματα εἰς τὰ ὁποῖα ἀπορροφῶνται αἱ ἐκπεμπόμεναι ἀκτίνες, ἐφόσον δὲν χρησιμοποιοῦνται. Ἔτσι μία συσκευασία ραδιοειδέκτου ζυγίζει 50 ἕως 70 χιλιογραμμὰ, ἐνῶ ἡ ποσότης μόνον τοῦ ραδιοειδέκτου εἶναι συνήθως μικρότερα τοῦ 1 χιλιοστογράμμου. Εἰς τὴν μελέτην τῶν ραδιοειδέκτων συνέβαλε ριζικῶς ὁ Gron Hevesy (καθηγητῆς τῆς φυσικοχημείας εἰς Κοπεγχάγην), τιμηθεὶς διὰ τοῦτο μὲ τὸ βραβεῖον Νόμπελ τοῦ 1943.

ΝΙΚ. Π. ΘΕΟΔΩΡΟΥ

Ἡ ΚΙΟΥΡΙ, εἶναι μία ἀπὸ τὰς μεγαλύτερας φυσιογνομίας, εὐεργέτις τῆς ἀνθρωπότητος

Μ Α Ρ Τ Ι Ο Σ 1 9 5 7

Γ' μὴν — Ἡμέ-
ραι 31 — Διάρ-
κεια ἡμέρας ὅ-
ραι 12 Πανσέ-
ληνος τὴν 16ην.

Ὁ μὴν Μάρτιος ὁ πρῶτος μὴν τῆς Ἀνοιξέως, μᾶς φέρει τὸ μήνυμα τῆς διπλῆς χαρᾶς· τοῦ Ἐυαγγελισμοῦ καὶ τῆς Ἐθνικῆς μας Παλιγγενεσίας.

Ὁ Μάρτιος ἀπεκαλεῖτο παρὰ τῶν ἀρχαίων Ἀθηναίων «Ἐλαφβολιών». Σήμερον αἱ λαϊκαὶ τοῦ ὀνομασαι εἶναι: Μάρτης, Γδάρης, Παλουκοκάφτης, Πεντάγνωμος, Ἀνοιξιάτης.

Λαϊκαὶ παροιμίαι

Κάλλιο Μάρτης στὶς γωνιές, παρὰ Μάρτης στὶς ἀλῆς — Ἀπ' τὸ Μάρτη καλοκαίρι κι' ἀπ' τὸν Αὐγουστο χειμῶνας — Μάρτης ἄβρεχος, μούστος ἄμετρος — Ὅλ' ἔχει μοῖρα ἀκριβή, τοῦ Μάρτη ὁ ἥλιος μὴ τὴν δῆ — Ὅπως τὸ Μάρτη τὰ βουνα ἀσπρίζουν ἀπ' τὰ χιόνια, εἶσι ν' ἀσπρίσουν τὰ μαλλιά τῆς νύφης ἀπ' τὰ χιόνια — Ἄν ρίξ' ὁ Μάρτης δυὸ νερά κι' Ἀπρίλης ἄλλο ἓνα χαρὰ σὲ κείονε τὸ ζευγὰ πῶχει πολλὰ σπαρμένα.

Ἡ γλυκυτάτη ἀνοιξη
μὲ τ' ἄνθη στολισμένη,
ροδοστεφανωμένη
τῆ γῆ γλυκοτηρᾶ.

(Ι. Βηλαρᾶ: Ἀπὸ τὴν Ἀνοιξί)

Ο ΔΑΣΙΚΟΣ ΠΛΟΥΤΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τά δάση εις ὅλας τὰς χώρας, ἐπισημονικῶς ἐκμεταλλεούμενα ἀποτελοῦν ἀνάγον πηγὴν πλούτου, διότι ἐξ αὐτῶν παράγεται ἡ πρώτη ὕλη «τὸ ξύλον» καὶ ἄλλα δασικὰ προϊόντα, ὡς ἡ ρητίνη, δεψικαὶ ὕλαι, φλοιοί, καρποὶ κ.ά. ἀπαραίτητα διὰ τὴν ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου.

Διὰ τὴν ὀρεινὴν ἐν πολλαῖς καὶ πτωχῆν χώρων μας, τὰ δάση ἔχουσι μεγαλυτέραν ἀξίαν, καθ' ὅσον πλην τῆς παραγωγῆς ξύλου προσφέρουσι τὴν εὐεργετικὴν τῶν ἐπίδρασιν εἰς τὴν διαίταν τοῦ ἐδαφικοῦ ὕδατος, εἰς τὸν ἐμπλουτισμὸν καὶ τὴν παροχὴν τῶν πηγῶν καὶ τὴν ἐν γένει ὕδατικὴν οἰκονομίαν, εἰς τὴν προστασίαν τοῦ ἐδάφους ἐκ τῆς διαβρώσεως καὶ ἀποπλάσεως, τῶν δυσμενῶν συνεπειῶν τῶν χειμάρρων καὶ τῆς συγκεντρώσεως τῶν φερτῶν ὑλικῶν εἰς τὰς γεωργικὰς ἐκτάσεις τῶν πεδιάδων, τὴν βελτίωσιν τοῦ κλίματος, ὡς καὶ πλείστον ἄλλων ἀμέσων ἢ ἐμμέσων ἀγαθῶν.

Τὰ δάση τῆς πατρίδος μας ἀνέρχονται εἰς 19 ἑκατ. στρέμματα ἐν συνόλῳ, ἧτοι 15 οἰο τῆς ὅλης ἐκτάσεως. Ἡ ἀξία αὐτῶν ἐν ἔτη 1939 ὑπελογίζετο εἰς 14 δισεκατ. δραχμῶν, ἧτοι 720 δραχ. (τοῦ 1939) κατὰ στρέμμα, ἐξ ὧν 1)5 ἀξία ἐδάφους καὶ 4)5 ἀξία τοῦ εὐλόδου κεφαλαίου. Ταῦτα ἀποτελοῦνται:

- 1) ἀπὸ ἐλάτην καὶ μαύρην πεύκην 3.600.000 στρέμ.
- 2) ἀπὸ χαλέπιον πεύκην ἐξ ἧς παράγεται ἡ ρητίνη 4.000.000 στρέμ.
- 3) ἀπὸ δευάν, βρῦν καὶ ἄλλα φυλλοβόλα 9.000.000 στρέμ.
- 4) ἀπὸ ἀειθαλῆ πλατύφυλλα εἶδη (θαμνώδους μορφῆς) 2.500.000 στρέμ.

Τὰ ἐν λόγῳ δάση ἀνήκουσι:

- κατὰ 62 οἰο εἰς τὸ Δημόσιον
  - » 22 οἰο εἰς Ἰδιώτας
  - » 6 οἰο εἰς Κοινότητας
  - » 5 οἰο εἰς Μονὰς
  - » 5 οἰο εἰς Συνεταιρισμοῦς.

Ἡ Χώρα μας ἔχει τὸ μικρότερον ποσοστὸν δασοκαλύψεως (15 οἰο) ἐναντὶ τῶν ἄλλων χωρῶν τῆς Βαλκανικῆς: Ρουμανία 25 οἰο, Βουλγαρία 28 οἰο, Γιουγκοσλαβία 30 οἰο. Τὰ δάση μας παρήγαγον κατὰ τὸ 1955 τὰ κάτωθι ποσὰ κυρίων δασικῶν προϊόντων, πλην τῶν δευτερευόντων τοιοῦτων (φλοιοῦ, καρπῶν, φαρμακευτικῶν φυτῶν κ.ά.):

1) Τεχνικοῦ ξύλου (Ξυλείας) 270.400 κυβικῶν μέτρων ἀρογγύλου, ἀξίας 270 ἑκατομ. δραχμῶν, ἐναντι 130.000 κυβ. μέτρων τοῦ 1939. Ἡ ἀξησησις αὕτη ὀφεί-

λεται εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν πολλῶν μέχρι πρό τινος ἀπροσπελάστων δασῶν διὰ τῆς κατασκευῆς 400 χιλιομέτρων δασικῶν ὁδῶν, κρατικῶν ξυλοπριστηρίων κ.λ.π.

2) Καυσοξύλων ἐμπορίου 512.036 τόννους, ἀξίας 128 ἑκατομ. δραχμῶν. Εἰς ταῦτα δέον νὰ προστεθῶσι 2 ἑκατομ. τόννοι καυσοξύλων (ἢ 3 ἑκατομ. κυβ. μέτρα ξύλου) τὰ ὅποια συλλέγονται ἀτελῶς ὑπὸ ἐνὸς ἑκατομμυρίου ἀγροτικῶν οἰκογενειῶν καὶ χρησιμοποιοῦνται διὰ τὴν θέρμανσιν τῶν κ.λ.π. ἀτομικὰς τῶν ἀνάγκας, ἡ ἀξία τῶν ὀποίων ὑπολογίζεται εἰς 250 ἑκατομ. δραχμῶν.

3) Ξυλανθράκων 33.398 τόννους, ἀξίας 67 ἑκατομ. δραχμῶν, ἐναντι 90.000 τόννων τοῦ ἔτους 1939. Ἡ μείωσις αὕτη τῆς παραγωγῆς ὀφείλεται εἰς τὴν χρησιμοποίησιν ὑγρῶν καυσίμων κ.λ.π.

4) Ρητίνης 26.000 τόννους, ἀξίας 85 ἑκατομ. δραχμῶν, ἐναντι 30.000 τόννων τοῦ 1939, τῆς μείωσεως ὀφειλομένης εἰς τὴν ἐλάττωσιν τῶν ρητινοπαραγωγῶν δασῶν κατὰ τὴν κατοχὴν καὶ τὴν ἀνταρσίαν.

Ἡ κατὰ τ' ἀνωτέρω ἀξία νοεῖται εἰς τοὺς τόπους τῆς παραγωγῆς, ἀνέρχεται δὲ συνολικῶς διὰ τὰ κύρια δασικὰ προϊόντα εἰς 800 ἑκατ. δραχμῶν.

Εἰς ταῦτα δέον νὰ προστεθῶσι τοῦλάχιστον 200 ἑκατ. δραχ. δι' ἄξίαν τῶν δευτερευόντων κατ' ἔτος παραγομένων δασικῶν προϊόντων καὶ τῆς εἰς τὰ δάση ἐνεργουμένης βοσκῆς τῶν ποιμνίων, ὅποτε ἡ ἀξία τῶν κατ' ἔτος παραγομένων ἐκ τῶν δασῶν ἀνέρχεται εἰς ἐν δισεκ. δραχμῶν, ἧτοι, πλέον τῶν 3 ἑκατμ. χρυσῶν λιρῶν.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω συμπεραίνεται, ὅτι τὸ ἐλληνικὸν δάσος ἀποτελεῖ σημαντικὸν ἔθνικόν κεφάλαιον καὶ, ὡς τοιοῦτον, ἐπιβαλλεται εἰς πάντα Ἑλληνομορφόμενον καὶ μὴ νὰ τὸ ἀγαπᾷ καὶ μετὰ φανατισμοῦ νὰ τὸ προστατεύῃ.

«Τὸ κάθε δένδρον, ἔγραφεν ὁ Νιρβάνας τὸ 1920, ποὺ με ἀγώνες καὶ κόπους ἀνασταίνεται καὶ μεγαλῶνει μέσα σὴν ἀγκαλιὰ τῆς Δημοκρατίας, ὅπως μεγαλῶνει καὶ ἀνασταίνεται στὰ χέρια μιάς καλλῆς μητέρας τὸ καλότυχον παιδί, ἀξίζει στὸν κόσμον ὅσον ἀξίζει ἕνας ἀνθρώπος...» καὶ ἐν κατακλείδι λέγει «τὸ δάσος εἶναι εὐλογία τοῦ Θεοῦ. Εὐτυχισμένοι ὄσοι τὸ κατάλαβαν καὶ ὄσοι θὰ τὸ καταλάβουν ἄκομα».

ΑΝΤ. Π. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ
Γεν. Δ/τῆς Δασῶν ἔ.τ.

Μ Α Ρ Τ Ι Ο Σ 1 9 5 7

'Ηλ. 'Αν. 6.59', Δ. 6.16'
 Νέα Σελήνη
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 60/305
 Εύδοκίας μάρτυρος

1

'Ανακοίνωσις τοῦ προγράμματος τῶν ἐξετάσεων τῶν ἀποτυχόντων εἰς ἓν μάθημα.

'Επὶ πολὺν καιρὸν ἐπίστευα ὅτι ἡ βιομηχανία ἔχει ὡς ἀντικείμενον μόνον τὸ κέρδος· αὐτὸ εἶναι λάθος. Ἡ βιομηχανία ἔχει ὡς ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ κοινοῦ. Τὸ κέρδος δικαιολογεῖται μόνον ἀπὸ τὴν ἐξυπηρέτησιν ταύτην.

(Ford)

ΓΑΛΙΛΑΙΟΣ (1564—1642). Ἴταλὸς φυσικὸς καὶ ἀστρονόμος. Ἐβίβασε ὅτι ἡ γῆ κινεῖται. Ἀνεκάλυψε τὸν συγχρονισμόν τῆς αἰωρήσεως τοῦ ἔκκρεμοῦς, ἐξετέλεσε περίφημα πειράματα περιπτώσεως τῶν σωμάτων κ. ἄ.

'Ηλ. 'Αν. 6.58', Δ. 6.17'
 Σελήνη 1 ἡμέρας
ΣΑΒΒΑΤΟΝ 61/304
 Ψυχοσάββατον

2

'Εναρξίς προθεσίαις πρὸς ὑποβολὴν αἰτήσεων συμμετοχῆς εἰς τὰς τμηματικὰς ἐξετάσεις ἐνὸς μαθήματος.— Ἐξετάσις ἐπὶ πτυχίῳ. Ὁργάνωσις Ἐπιχειρήσεων.

ΛΕΕΒΕΝΧΟΥΚ Ἀντώνιος (1632—1723). Ὁλλανδός, προσέφερε σημαντικὰς ὑπηρεσίας εἰς τὴν Ἱατρικὴν καὶ τὴν Βιολογίαν. Χρησιμοποιεῖ τὸ μικροσκόπιον καὶ βλέπει πρῶτος τὸν μέχρι τότε ἀόρατον κόσμον τῶν μικροβίων. Κατασκευαστὴς μικροσκοπίων. Ἀνεκάλυψε πρῶτος τὰ τριχοειδῆ αἱμοφόρα ἀγγεῖα ἐπὶ τῶν ἰχθύων, ὡς καὶ τὸ σπερματοζωάριον τοῦ ἀνθρώπου.

Οἱ περισσότεροι τῶν ἀνθρώπων χρησιμοποιοῦν τὰ πρῶτα ἔτη των διὰ τὰ κάμουν τὰ λοιπὰ δυστυχησμένα. (La Bruyère)

Ἡ τιμὴ τῶν ἀπωλήτων ἐμπορευμάτων ἀυξάνει μὲ τὴν ἀπόροδον τοῦ χρόνου. Τοῦτο εἶναι εἰς κίνδυνος καὶ ὄχι ἐπαύξεισις τοῦ ἐνεργητικοῦ σας. (M. Fournereau)

'Ἰκανότης ἄνευ ἐκπαιδεύσεως εἶναι οἰκτρὸν πρᾶγμα' καὶ ἐκπαίδευσις ἄνευ ἰκανότητος εἶναι τι ἀνωφελές (Σααδῆς)

Α Ν Ο Ι Ε Η

Τ' ἀγέρι πῆρεν ἄρωμα κι ὁ τόπος πῆρε χρῶμα,
 λάλησ' ὁ κοῦκος στὰ βουνὰ κι ὁ κορδαλὸς στὰ
 | οὐράνια,
 κ' ἡ μέλισσα ζουζούνησε στ' ἀφτί τοῦ κρίνου κ' εἶπεν :
 — « Ἀπόψε ὁ Θεὸς κατέβηκε στὴ γῆ μας ἐρωτιάρης! »

Β. ΡΩΤΑΣ

Η ΕΝΩΣΙΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

Ἡ Κίνησης διὰ τὴν Εὐρώπην εἶναι ὀργανώσεις, ἡ ὁποία ἀποβλέπει εἰς τὴν στενὴν συνεργασίαν τῶν Εὐρωπαϊκῶν κρατῶν διὰ νὰ καταστήθῃ δυνατὴ ἡ ἐνιαία προβολὴ καὶ ὑποστηρίξεις τῶν συμφερόντων τῆς Εὐρώπης.

Ἡ ὀργάνωσις αὕτη ἰδρύθη ἀμέσως μετὰ τὸν πόλεμον καὶ ὀφείλεται εἰς τὴν πρωτοβλίαν τῶν Winston Churchill, Konrad Adenauer—Kalecki, P. H. Spaak, Robert Schuman καὶ ἄλλων ἐπιφανῶν Εὐρωπαίων. Ἡ Κίνησης διὰ τὴν Εὐρώπην δὲν ἔχει καμμίαν ἀπολύτως ἐξουσίαν, αἱ ἀπόψεις τῆς ἐπιηρεάζουν σοβαρῶς τὰς Κυβερνήσεις τῶν ἐλευθέρων Εὐρωπαϊκῶν κρατῶν διὰ τοῦ κύρους τοῦ ὁποῖον ἀπέκτησε καὶ τῶν προσωπικότη- των αἱ ὁποῖαι μετέχουν αὐτῆς.

Εἰς τὰς ὑποδείξεις τῆς ὀφείλεται ἡ σύστασις τοῦ ἐν Στρασβουργῷ ἐδρεῦν- τος Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης καὶ ἡ ἐκ τῶν Ὑπουργῶν τῶν Ἐξωτερικῶν τῶν Ἑξ Ἀπικῶν Χωρῶν Ἐπιτροπὴ, ἡ ὀργάνωσις τῆς στρατιωτικῆς Ἀμύνης τῆς Εὐρώπης, τὸ Συμβούλιον Οἰκονομικῆς Συνεργασίας τῶν Εὐρωπαϊκῶν Χωρῶν, ἡ Ἐνωσις Εὐρωπαϊκῶν Πληρωμῶν καὶ ἡ Κοινοπραξία Ἀνθρακός—Χάλυβος. Ἀκόμη δὲ καὶ ἡ διαγραφομένη προσπα- θεία διὰ τὴν δημιουργίαν κοινῆς Εὐρω- παϊκῆς ἀγορᾶς ὡς καὶ ἡ ἀπὸ κοινοῦ ἐκμετάλλευσις τῆς ἀτομικῆς ἐνεργείας δι' εἰρηνικοῦ σκοποῦς.

Ἡ Κίνησης διὰ τὴν Εὐρώπην δὲν ἀποβλέπει εἰς τὴν στρατιωτικὴν συμμα- χίαν τῶν Εὐρωπαϊκῶν χωρῶν, δὲν στρέφεται ἐναντίον αὐθένος καὶ δὲν ἔχει ὡς σκοπὸν τὴν ἐπιβολὴν ὀρισμένων ἀπόψεων καὶ συμφερόντων. Ἀποβλέπει εἰς τὴν διατήρησιν τῆς διεθνoῦς ἐπι- τροπῆς τῆς Εὐρώπης καὶ τὴν διασφαλί- σιν τῶν συμφερόντων τῆς, διότι κατέ- στη φανερόν ὅτι, ἡ Εὐρώπη, δὲν δύνα- ται πλέον νὰ ἀντιμετωπιῇ ὑπὸ τὸ ση- μερινόν της σχῆμα τὰ μεγάλα πολι- τικά, οἰκονομικά καὶ κοινωνικά προβλή- ματα ποῦ μᾶς ᾤδηγησαν εἰς τοὺς δύο τελευταίους πολέμους.

Τὸ καπιταλιστικὸν σύστημα, ἀπὸ τὸ ὁποῖον διεπτόμεθα ἀκόμη, κατάρθωσε νὰ συγχρονισθῇ περισσοτέρον μὲ τὰς σημερινὰς ἀπαιτήσεις καὶ τὰς ἀνάγκας εἰς τὰς Η.Π. τῆς Ἀμερικῆς. Ἐκεῖ, ἡ ἀρχαία παραγωγὴ μὲ εὐθύνον κόστος κατέστησαν τὴν βιομηχανίαν ἕνα ὄργανον ὑψώσεως τοῦ βιοτικῆς ἐπιπέδου καὶ ὁ τρόπος τῆς διαθέσεως τῶν κερδῶν τῶν μεγάλων ἐπιχειρήσεων συνετέλεσε εἰς τὴν ὀρθότεραν κατανομήν τοῦ πλοῦ- του. Ἡ τοιαύτη πρόοδος ὀφείλεται εἰς τὰ ἀφθονα μέσα τὰ ὁποῖα δημιουργεῖ ἡ εὐρεία ἀγορὰ τῶν Η.Π.Α. ὁμοίαν τῆς ὁποίας κανένα εὐρωπαϊκὸν κράτος δὲν δύναται νὰ ἀποκτήσῃ μόνον του.

Ἐάν ὀλοκληρωθῇ ἡ προσπάθεια τὴν ὁποῖαν ἤδη καταβάλλουν ἡ Ρωσία καὶ ἡ Κίνα—ὑπὸ ἄλλο οἰκονομικοκοινωνικὸν καθεστῶς—τὸ βιοτικὸν ἐπίπεδον τῶν πληθυσμῶν των θὰ ὑπερβῇ τὸ βιοτικὸν ἐπίπεδον τῶν μάλλον προηγμένων λαῶν,

καὶ τότε ἡ Εὐρώπη, ἐάν δὲν αὐξήσῃ ἐγκαίρως τὴν οἰκονομικὴν τῆς ἐπιφά- νειαν, θὰ περιπέσῃ μεταξὺ τῶν ὑπανε- πτυγμένων χωρῶν τοῦ κόσμου.

Πρὸ τῶν δύο πολέμων, πρὸ τεσσαρά- κοντα ἢ ὀλίγη ἐτῶν, μικρὸν μόνον μέ- ρος τοῦ πληθυσμοῦ τῆς γῆς, εἶχε πολι- τικὴν ὀριμότητα. Σήμερα ἕνα μεγάλο μέρος τῶν δύο καὶ ἡμισυ δισεκατομμυ- ρίων ἀνθρώπων, ποῦ ζοῦν ὑπὸ τὸν ἥλιον, ἤρχισεν νὰ ἀποκτᾷ πολιτικὴν συνείδησιν καὶ ὀργανώνεται εἰς ἰσχυ- ρὰς ἐθνικὰς μονάδας ἐκατοντάδων ἐκα- τομμυρίων ἀνθρώπων ὁ ὁποῖος προβά- λουν τὰ δικαιώματά των ὡς ἐνιαία δύ- ναμις.

Ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας, πῶς εἶναι δυνατόν τὰ μεμονωμένα Εὐρωπαϊκὰ κράτη—τὰ ὁποῖα δὲν ἀντιπροσωπεύουν παρὰ ἀποψεις καὶ συμφέροντα μερικῶν δεκαδῶν ἑκατομμυρίων ἀνθρώπων—νὰ διατηρήσουν ἐπὶ μακρὸν ἀκόμη ὀλιγῆ- ποτε διεθνῆ ἐπιτροπὴν; Ἀντιθέτως μία Ἠνωμένη Εὐρώπη ἡ ὁποία θὰ ἀντιπρο- σωπεύῃ τὰς ἀπόψεις καὶ τὰ συμφέροντα τοῦ ἐνός πέμπτου τοῦ μάλλον προηγμέ- νου πληθυσμοῦ τοῦ κόσμου δύναται ὄχι μόνον νὰ ἐπανακτήσῃ τὴν διεθνῆ τῆς ἀκτινοβολία, ἀλλὰ καὶ νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἐπικράτησιν τῆς εἰρήνης καὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ μὲ τὰς ὁποίας θέλομεν νὰ ζήσωμεν ὡς ἐλεύθεροι ἄνθρωποι. Διὰ νὰ διατηρή- σουν λοιπὸν τὴν θέσιν των τὰ Εὐρω- παϊκὰ κράτη εἶναι ὑποχρεωμένα νὰ συγκεντρώσουν τὰς κατατετηγημένας δυ- νάμεις των, στενῶς συνεργαζόμενα, ἄλ- λως ἀργὰ ἢ γρήγορα θὰ ἀπορροφη- θοῦν ἀπὸ ἄλλας ἰσχυροτέρας ἐθνικὰς μονάδας.

Αἱ χώραι τοῦ ἐλευθέρου κόσμου, μο- λονότι ἐσυνειδητοποίησαν τὴν ἀνάγκην αὐτὴν, ἠγαγκασθῶσιν νὰ στρέψουν ἐξ ὀλοκληροῦ τὰς προσπάθειάς των πρὸς τοὺς ἐξοπλισμοὺς καὶ τὰς στρατιωτι- κάς συμφωνίας, διὰ νὰ ἀναχατίσουν τὴν ἐξοπλιστικὴν πολιτικὴν τὴν ὁποῖαν ἤσκησε ἀμέσως μετὰ τὸν πόλεμον ἡ Σο- βιετικὴ Ρωσία. Οὕτω δὲ ἡ συνεργασία των ἔλαβε τὸν χαρακτῆρα στρατιωτικῆς συνασπισμοῦ εἰς βάρος ἄλλων γενικωτέρων ἐπιδιωξέων των. Ἐξ ἄλλου ἡ διὰ τοιοῦτων μέσων ἐπιτυχῆς ἀντιμετώπισις τοῦ ἀμέσου κομμουνιστικοῦ κινδύνου ἐ- δημιουργήσῃ τὴν ἐντόπισιν εἰς πολλὰ τῶν Εὐρωπαϊκῶν κρατῶν, ὅτι χάρις εἰς τὴν ἰσχύν των ἐξοπλισμῶν των ἠδύνατον ὄχι μόνον νὰ ἐπικρατήσουν, ἀλλὰ καὶ νὰ διατηρήσουν ὀρισμένα προνόμια μὲ ἀπρῆχαια μέρη τοῦ κόσμου. Ἡ τοιαύτη καταστάσις ἐδημιούργησε δυσπιστίαν, ἐχθρότητα καὶ κοινωνικὰς ἀνωμαλίας αἱ ὁποῖαι ἐπιηρεάζουν δυσμενῶς πᾶσαν προσπάθειαν εἰλικρινοῦς συνεργασίας καὶ ἀναπτύξεως ἀλληλεγγύης μεταξὺ τῶν Εὐρωπαϊκῶν χωρῶν...

Πρέπει ἐπίσης νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν μας ὅτι ἡ προσπάθεια διὰ τὴν ἔνωσιν τῆς Εὐρώπης, ἐκτός τῆς τοιαύτης δυσμενοῦς ἀτμοσφαιρας ἐντός τῆς ὁποίας ἀναπτύσ-

Μ Α Ρ Τ Ι Ο Σ 1 9 5 7

Ἦλ. Ἀν. 6.56', Δ. 6.18'

Σελήνη 2 ἡμερῶν

ΚΥΡΙΑΚΗ 62.303

Τυροφάγου

3

Ἐκδρομή εἰς Λίμνην Μαραθῶνος—
Μπογιάτι Ραδ. Σταθμόν. Ὁμιλητής
ὁ Καθηγ. κ. Γ. Γιαννόπουλος.

Ματθ. σι' 14—21

Εἶπεν ὁ Κύριος· ἐὰν ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, ἀφήσει καὶ ὑμῖν ὁ πατήρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος· ἐὰν δὲ μὴ ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, οὐδὲ ὁ πατήρ ὑμῶν ἀφήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν.

Ὅταν δὲ νηστεύητε, μὴ γίνεσθε ὡσπερ οἱ ὑποκριταὶ σκυθρωποί· ἀφανίζουσι γὰρ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ὅπως φανῶσι τοῖς ἀνθρώποις νηστεύοντες· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἀπέχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν. Σὺ δὲ νηστεύων ἀλειφαί σου τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ πρόσωπόν σου νίψαι, ὅπως μὴ φανῆς τοῖς ἀνθρώποις νηστεύων, ἀλλὰ τῷ πατρὶ σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ, καὶ ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ.

Μὴ θησανοῖζετε ὑμῖν θησανροὺς ἐπὶ τῆς γῆς, ὅπου σῆς καὶ βρωῶσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται διορύσσουσι καὶ κλέπτουσι· θησανοῖζετε δὲ ὑμῖν θησανροὺς ἐν οὐρανῷ, ὅπου οὔτε σῆς οὔτε βρωῶσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται οὐ διορύσσουσιν οὐδὲ κλέπτουσιν· ὅπου γὰρ ἔστιν ὁ θησανροὺς ὑμῶν, ἐκεῖ ἔσται καὶ ἡ καρδιά ὑμῶν.

σεται, προσκόπτει καὶ εἰς τὰς πρὸ αἰῶνων ἱστορικὰς μᾶς παραδόσεις, εἰς ἀναμνήσεις συνδεομένας μὲ τοὺς αἱματηροὺς ἀγῶνας, κατόπιν τῶν ὁποίων διεμορφώθησαν αἱ ἔθνικαὶ ὁμάδες ἀπὸ τὰς ὁποίας ἀποτελεῖται ἡ Εὐρώπη, εἰς ἀπὸ μακροῦ κτηθέντα κυριαρχικὰ δικαιώματα καὶ εἰς ὠρισμένα συμφέροντα πού ε-

ξασφαλίζουν εἰς πολλοὺς προνόμια καὶ εὐζῶταν.

Ἡ Ἐνωσις τῆς Εὐρώπης θά εἶναι σὺνενεπῶς μακρᾶς πνοῆς προσπάθεια. Θά πραγματοποιηθῆ ὁμως, διότι κατέστη κοινὴ συνείδησις ἡ ἀνάγκη πού τὴν ἐπιβάλλει.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ι. ΠΕΣΜΑΖΟΓΛΟΥ

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΗ ΕΝΩΣΙΣ

Μεταξύ τῶν μέτρων τὰ ὁποῖα ἐπρωτάθησαν μεταπελευθερωτικῶς πρὸς ἀνασυγκρότησιν καὶ ἀνάρθρωσιν τῆς οἰκονομίας τῶν Εὐρωπ. Χωρῶν βάσει τοῦ σχεδίου Μάρσαλ, ἦτο καὶ ἡ μελέτη τῶν δυνατοτήτων δημιουργίας Εὐρωπαϊκῆς Τελωνειακῆς Ἐνώσεως. Αἱ Η.Π.Α. ὑποβοηθοῦν τὴν προσπάθειαν, διότι πιστεύουσιν εἰς τὰ εὐεργετικά ἀποτελέσματα τῆς συμπήξεως τῶν Ἠνωμ. Πολιτ. Εὐρώπης.

Ἡ Εὐρωπ. Τελ. Ἐνωσις συνεπάγεται κατάργησιν τῶν ἐπὶ μέρους δασμολογιῶν καὶ δημιουργίαν ἐνιαίου τοιοῦτου ἐφαρμοζομένου μόνον διὰ τὰ εἰσαγόμενα εἰς τὰς Χώρας τῆς Ἐνώσεως ἐμπορεύματα τὰ προερχόμενα ἐκ Χωρῶν ξένων πρὸς αὐτήν. Ἐπιτυγχάνεται οὕτω ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐλευθέρᾳ κυκλοφορίᾳ τῶν προϊόντων τῶν Χωρῶν τῆς Ἐνώσεως εἰς τὸν δημιουργούμενον εὐρύτερον ἡπὸν, ἀφ' ἑτέρου δὲ προστασία τῶν παραγωγικῶν κλάδων τῶν Χωρῶν τῆς Ἐνώσεως διὰ τοῦ ἐνιαίου δασμολογίου.

Ἡ Τελων. Ἐνωσις ὅμως δὲν εἶναι σταθμὸς, εἶναι μόνον πρὸς ἐπίτευξιν μιᾶς εὐρύτερας πολιτικῆς, οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς συνεργασίας μεταξὺ τῶν χωρῶν-μελῶν. Εἶναι ἡ βάση εἰς τὴν ὁποίαν θὰ στηριχθῇ ἐξελικτικῶς ἡ σύμπτυξις οἰκονομικῆς Ἐνώσεως, ἡ ὁποία θὰ ἐπιτρέψῃ τὴν ἐλευθέραν κυκλοφορίαν τῶν προϊόντων, τῶν κεφαλαίων καὶ τῶν προσώπων. Βεβαίως τὸ τοιοῦτον ἀποτέλεσμα ἀπαιτεῖ προσαρμογὰς τῆς πάσης φύσεως νομοθεσίας τῶν Κρατῶν-Μελῶν καὶ κυρίως θυσίας τάξεων καὶ ἀτόμων. Ἡ προσαρμογὴ τῆς παραγωγῆς, τῆς εὐθυνότερας καὶ τῆς καλύτερας, θὰ γίνεται εἰς τὸν εὐρύτερον αὐτὸν ἡπὸν μὲ μέτρα ὄχι πλέον τεχνητά, ἀλλὰ μὲ βάσιν τὰς ἐξυπηρετικότερας δι' ἕκαστον τομέα ταύτης ἰδιότητος τῶν καθέκαστα περιφερειῶν τοῦ εὐρύτερου τούτου χώρου. Αἱ ἐπιτευχθεῖσαι μέχρι σήμερον Ἐ-

νώσεις κρατιδίων εἰς μεγαλύτερα Κράτη μᾶς ἔδωσαν τὰς συνεπείας καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῆς δημιουργίας τῶν εὐρυτέρων χώρων.

Τὸ σταθερὸν πάντως εὐεργετικὸν ἀποτέλεσμα διὰ τὸν πληθυσμὸν τοῦ εὐρυτέρου χώρου εἶναι ἀναμφισβήτητον. Βελτίωσις τοῦ βιοτικῆς ἐπιπέδου καὶ ὑπαρξίς ἀσφαλείας εἶναι βάσεις εὐρύτερας συνεργασίας τῶν λαῶν.

Αἱ μέχρι σήμερον προσπάθειαι τῶν Κρατῶν τῆς Εὐρώπης πρὸς δημιουργίαν Τελων. Ἐνώσεως δὲν ἀπέδωκαν ἀποτελέσματα. Ὁ Ὅμιλος Μελετῶν Εὐρωπ. Τελων. Ἐνώσεως ὁ ὁποῖος ἀνέλαβε νὰ μελετήσῃ, μὲ ἔδραν τὰς Βρυξέλλας, τὰς δυνατότητας δημιουργίας Ἐνώσεως εἰς τοιαύτην ἔκτασιν, συνέταξε ἔκθεσιν τὴν ὁποίαν ὑπέβαλε τὸν Ἰαν. 1948 εἰς τὸν Ο.Ε.Ο.Σ. καὶ ἠρκέσθη εἰς τὴν μελέτην ὀρισμένων δασμοτεχνικῶν ζητημάτων, ὡς τὸ τῆς δασμολογικῆς ὀνοματολογίας καὶ τὸ τῆς δασμολογητέας ἀξίας, εἰς τὰ ὁποῖα ἔδωσε νέαν κατεύθυνσιν ὁ ἐκ τοῦ Ὅμιλου τούτου πηγᾶσας διεθνῆς ὀργανισμοῦ, τὸ Συμβούλιον Τελωνειακῆς Συνεργασίας μὲ ἔδραν τὰς Βρυξέλλας.

Αἱ μόναι προσπάθειαι εὐρύτερας συνεργασίας Χωρῶν τῆς Εὐρώπης—αἱ ὁποῖαι καὶ ἐξελλίσσονται ἐπιτυχῶς μέχρι σήμερον—εἶναι ἡ Μπενελούξ καὶ ἡ Εὐρωπ. κοινότης ἀνθρακός καὶ χαλυβός. Τὰ ἀποτελέσματα πάντως τῶν ἀνωτέρω προσπαθειῶν παρακολουθοῦνται συστηματικῶς παρὰ τῶν ἐχόντων πίστιν εἰς τὴν ἀνάγκην τῆς δημιουργίας Ἠνωμ. Πολιτ. Εὐρώπης καὶ δὲν ἀποκλείεται συντόμως νὰ παρακαμφθοῦν αἱ παρουσιαζόμεναι δυσχέρειαι εἰς τὴν δημιουργίαν μορφῆς Εὐρωπ. Ἐνώσεως ἐξασφαλιστικῆς καὶ τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῶν πολιτικῶν ἀξιῶν τοῦ πολυπληθοῦς τούτου χώρου.

Ι. ΦΡΑΓΚΟΣ

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΟΤΗΣ

Ἡ ἔνωσις τῶν Εὐρωπαϊκῶν Λαῶν ἀποτελεῖ ἐπιταγὴν τοῦ παρελθόντος το ὁποῖον ἐδημιούργησε κοινὰς παραδόσεις, κοινὰ ἦθη, κοινήν πίστιν, κοινὸν πολιτισμὸν. Ἀποτελεῖ ἀνάγκην διὰ τὸ μέλλον, ἐὰν ἡ Εὐρώπη θέλῃ νὰ συνεχίσῃ τὴν ἀποστολήν της.

H. SPAAK

ΜΑΡΤΙΟΣ 1957

Ἡλ. Ἀν. 6.46', Δ. 6.25'

Σελήνη 9 ἡμερῶν

ΚΥΡΙΑΚΗ 69/296

Α' Νηστ. (Ὁρθοδοξίας)

10

Ἐκδρομή εἰς Πλαταιάς.

Πτυχιακὴ ἐξέτασις εἰς τὸ Ἐργασι-
κὸν Δίκαιον.

Ἰωάν. α' 44—52

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἠθέλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐξελεῖν εἰς τὴν Γαλιλαίαν καὶ ἐβρίσκει Φίλιππον καὶ λέγει αὐτῷ· ἀκολούθει μοι. Ἦν δὲ ὁ Φίλιππος ἀπὸ Βηθσαιῶν, ἐκ τῆς πόλεως Ἀνδρέου καὶ Πέτρου. Ἐβρίσκει Φίλιππος τὸν Ναθαναὴλ καὶ λέγει αὐτῷ· ὃν ἔγραψε Μωϋσῆς ἐν τῷ νόμῳ καὶ οἱ προφηταί, εὐρόηκαμεν, Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ Ἰωσήφ τὸν ἀπὸ Ναζαρετ. Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ναθαναὴλ· ἐκ Ναζαρετ δύναται τι ἀγαθὸν εἶναι; Λέγει αὐτῷ Φίλιππος· ἔρχου καὶ ἴδε. Εἶδεν ὁ Ἰησοῦς τὸν Ναθαναὴλ ἐρχόμενον πρὸς αὐτὸν καὶ λέγει περὶ αὐτοῦ· ἴδε ἀληθῶς Ἰσραηλίτης, ἐν ᾧ δόλος οὐκ ἔστι. Λέγει αὐτῷ Ναθαναὴλ· πόθεν με γινώσκεις; Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· πρὸ τοῦ σε Φίλιππον φωνῆσαι, ὄντα ὑπὸ τὴν σκῆν ἰδὼν σε. Ἀπεκρίθη Ναθαναὴλ καὶ λέγει αὐτῷ· ῥαββί, σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ. Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· ὅτι εἰπόν σοι, ἰδὼν σε ὑποκάτω τῆς σκῆς, πιστεύεις; μείζω τούτων ὄψει. Καὶ λέγει αὐτῷ· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀπ' ἄρτι ὄψεσθε τὸν οὐρανὸν ἀνεωρότα, καὶ τοὺς ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ ἀναβαίνοντας καὶ καταβαίοντας ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου.

“Ο,τι δὲν σοῦ χρειάζεται εἶν' ἀκριβὸς κι' ἂν ἀκόμα στοιχίξῃς μιὰ πεντάρα — Μιὰ πεντάρα μοναχὴ στὸν κουμπαραῖ κάνει κροτο πῖο πολὺ, παρά ὅταν εἶναι γεμάτος. — Ὅποιος ἔχει πεντάρεις πολλές, ἔχει καὶ φίλους πολλοὺς. — Ὅταν παντρεύῃς δυὸ πεντάρεις, γρήγορα θά σοῦ γεννήσουν καὶ τρίτη — Ἡ ἴμια πεντάρα εἶναι πῖο καλὴ ἀπ' τὴν κλειμένη λίρα. — Πῖο εὐκόλα ξεοδεύεται μιὰ πεντάρα, παρά οἰκονομιέται. — Ὁ κακὸς χροσφειλότης οὔτε ἀρνιέται οὔτε δίνει. — Ἄν θές νά γίνῃ ἄσχημα ἢ δουλειά σου, πλήρωσέ την προκαταβολικά.

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑ

Ἡ Ἑλλάς εἶναι Χώρα ἐκ φύσεως καὶ παραδόσεως ναυτική. Ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων οἱ Ἕλληνες διεκρίθησαν ὡς λαὸς ναυτικός στηρίξας τὴν ἀκμὴν καὶ τὸ μεγαλεῖον του εἰς τὴν θάλασσαν καὶ τὸ κατ' αὐτὴν ἐμπόριον. Ἡ κατὰ τὴν σύγχρονον ἐποχὴν βιομηχανικὴ ἀνάπτυξις τῆς Χώρας δὲν ἠδυνήθη ἐπίσης νὰ ἐπηρέασῃ τὴν ἐπίδοσιν τοῦ πληθυσμοῦ πρὸς τὴν θάλασσαν ἢ νὰ μειώσῃ τὴν σημασίαν τῆς ἐμπορικῆς ναυτικῆς διὰ τὴν οἰκονομίαν τῆς χώρας. Ἀντιθέτως, κατὰ τὰ μετὰ τὸν δευτέρου παγκόσιου πόλεμον ἔτη ἢ ἐπίδοσις τῶν Ἑλλήνων εἰς τὴν Ἐμπορικὴν Ναυτικὴν ἔλαβε διαστάσεις αὐτόχρημα καταπληκτικὰς, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ ὅτι οἱ Ἕλληνες ἐφοπλιστὰὶ ἐλέγχουν χωρητικότητα μεγαλυτέραν τῶν δέκα ἑκατομμυρίων τόνων, ἥτοι 10 οἰο περίπου τῆς παγκοσμίου χωρητικότητος, ὑπερτεροῦντες τῶν Νορβηγῶν καὶ ἐπόμενοι μόνον τῶν Ἀμερικανῶν καὶ Βρετανῶν. Ἀξιοσημειώτως εἶναι ὅτι μέγα μέρος τῆς χωρητικότητος ταύτης ἀποτελεῖται ἀπὸ νεότευκτα πλοῖα ἀντιπροσωπεύοντα τὴν τελευταίαν λέξιν τῆς ναυπηγικῆς ἐνῶ πρὸ τοῦ 1939 τὰ 55 οἰο τῆς Ἑλληνικῆς χωρητικότητος ἀντιπροσώπευον πλοῖα ἡλικίας μεγαλυτέρας τῶν 25 ἐτῶν.

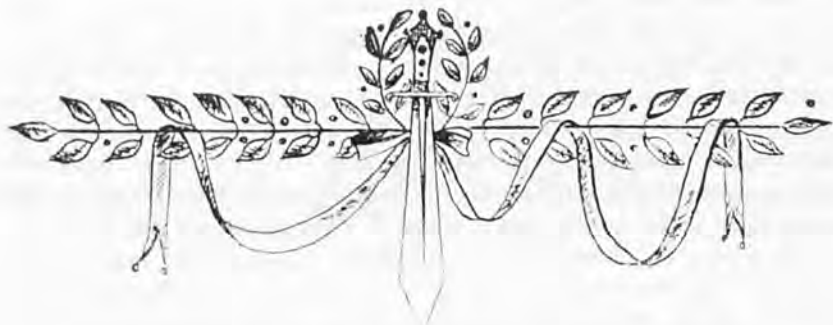
Ἀπὸ τὴν μεγάλην αὐτὴν χωρητικότητα ἢ ἀκτοπλοοῦσα ναυτιλία καλύπτει μόνις τὸ ἕν ἑκατοστὸν, ἐνῶ ὁ ὑπόλοιπος ὄγκος ἀποτελεῖται ἀπὸ πομπούρα φορητὰ ἔρηρῃ φορτίου καὶ δεξαμενόπλοια—πλοῖα, ἀναζητοῦντα τὴν ἀπασχόλησιν των εἰς τὰς παγκοσμίους μεταφοράς, δημιουργοῦντα οὕτω διὰ τὴν Χώραν σταθεράν πηγὴν προσκλήσεως ξένου συναλλάγματος πολυτίμου διὰ τὴν κάλυψιν τοῦ πάντοτε παθητικοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν αὐτῆς καὶ δὴ πηγὴν τόσον πλουσίαν, ὥστε ἡ ναυτιλία νὰ ἀποδίδῃ εἰς συνάλλαγμα περισσότερα ἀπὸ ὅσα ὁ τουρισμός, διὰ τὸν ὁποῖον τόσον μεγάλη γίνεται προσπάθεια καὶ τεράστια ποσὰ δαπανῶνται. Καὶ ἡ ναυτιλία προσφέρει εἰς τὸ κράτος καὶ τὴν οἰκονομίαν τῆς Χώρας, χωρὶς νὰ ζητῇ οἰκονομικὰ

ἀνταλλάγματα. Ἀντιθέτως ἀπορροφᾷ ὑπὸ τοὺς πλέον εὐνοϊκοὺς ὄρους πλεοναζούσας χεῖρας αἱ ὁποῖαι ἄλλως θὰ ἐστρέφοντο πρὸς τὸν παρασιτισμὸν ἢ τὴν μετανάστευσιν, ἐὰν δὲν θὰ ἔμενον ἀδρανοῦσαι. Εἰς πενήκοντα χιλιάδες ὑπολογίζονται οἱ σήμερον ἀπασχολούμενοι εἰς τὴν ναυτικὴν μας ναυτικοὶ καὶ ἡ ἀπορροφητικὴ ἰκανότης αὐτῆς πολὺ ἀπέχει ἀπὸ τοῦ νὰ πλησιάσῃ πρὸς ἐξάντηλιν. Ἀντιθέτως ὑπολογίζεται ὅτι κατὰ τὰ προσεχῆ ἔτη θὰ ἔχη ἀνάγκην τοῦλάχιστον χιλίων νέων Ἀξιωματικῶν—Πλοιάρχων—Μηχανικῶν καὶ Ραδιοηλεκτρογرافτῶν καὶ μερικῶν χιλιάδων κατωτέρων ναυτικῶν ἐτησίων.

Πρὸ εἴκοσι μόλις ἐτῶν τὰ Ἑλληνικὰ ἐλεύθερα φορητὰ πλοῖα ἀπέτελουν τοὺς παρίας τῆς διεθνοῦς ναυτικῆς οἰκογενείας. Σήμερον οἱ Ἕλληνες ἐφοπλιστὰὶ ἐλέγχουν 55 οἰο περίπου τῆς παγκοσμίου χωρητικότητος πλοίων ἀσχολουμένων μὲ μεταφορὰς φορτίων χύμα καὶ αἱ νέαι ὀγκώδεις ναυπηγήσεις θὰ ἀναβιβάσουν ἔτι πλέον τὸ ποσοστὸν αὐτό. Ἐξ ἄλλου ἔναντι ἀσημάντου προπολεμικῆς χωρητικότητος δεξαμενοπλοίων, οἱ Ἕλληνες ἐλέγχουν ἤδη μερικὰς ἑκατοντάδας ἐκ τῶν μεγαλυτέρων καὶ τελειότερων δεξαμενοπλοίων τοῦ κόσμου.

Τὸ Κράτος ἔχει κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἀποδοθῆ εἰς μίαν γενναίαν ὄσον καὶ ἐπίμονον προσπάθειαν διὰ νὰ ἐπιτύχῃ τὴν βαθμιαίαν ὑπαγωγὴν ὑπὸ τὴν Ἑθνικὴν σημαίαν τῆς μεγάλης αὐτῆς ναυτικῆς, καὶ ἡ προσπάθειά του δὲν ἔμεινεν ἀνευ ἀποτελέσματος. Εἶναι τόσα πολλὰ τὰ πλεονεκτήματα—οἰκονομικὰ, δημοσιονομικὰ, πολιτικά, ἔθνικὰ—τὰ ὁποῖα θὰ προκύψουν διὰ τὴν Χώραν ἐκ τῆς ὑπάρξεως μιᾶς μεγάλης ὑπὸ ἑλληνικὴν σημαίαν ναυτικῆς, ὥστε δικαιολογεῖται νὰ εἰπωμεν ὅτι θὰ ἔχη ἐπιτελεσθῆ ἔργον μεγάλης ἐθνικῆς σημασίας, ὅταν τὸ ἐπιδικώμενον ἀποτέλεσμα σὺν τῷ χρόνῳ ἐπιτευχθῆ.

ΕΛΕΥΘ. ΓΕΩΡΓΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ
Πλωτάρχης Λιμ.

ΚΗΡΥΓΜΑ ΣΤΗΝ ΠΝΥΚΑ

Ἐνας λόγος τοῦ **Κολοκοτρώνη**
 πού τὸν διέσωσεν ὁ ΤΕΡΤΣΙΕΤΗΣ

«Παιδιά μου! Εἰς τὸν τόπον τοῦτον, ὅπου ἐγὼ πατῶ σήμερα ἔπατοῦσαν καὶ ἐδημιουργοῦσαν τὸν παλαιὸ καιρὸ ἄνδρες σοφοὶ καὶ ἄνδρες, με τοὺς ὁποίους δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ συγκριθῶ, καὶ οὔτε νὰ φθάσω τὰ ἴχνη των! Ἐγὼ ἐπιθυμοῦσα νὰ σὰς ἰδῶ, παιδιά μου, εἰς τὴν μεγάλην δόξα νὰ σὰς εἰπῶ, ὅσα εἰς τὸν καιρὸν τοῦ ἀγῶνος μας, καὶ πρὸ αὐτοῦ καὶ ὕστερα ἀπ' αὐτόν, ὁ ἴδιος ἐπαρατήρησα.

Εἰς τὸν τόπον, τὸν ὁλοῖον κατοικοῦμεν, ἐκατοικοῦσαν οἱ παλαιοὶ Ἕλληνας, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἡμεῖς καταγόμεθα καὶ ἐλάβαμε τὸ ὄνομα τοῦτο. Αὐτοὶ διεφεραν ἀπὸ ἡμᾶς εἰς τὴν θρησκείαν, διότι ἐπροσκυνοῦσαν τὲς πέτρες καὶ τὰ ξύλα. Ἀφοῦ ὕστερα ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον ὁ Χριστὸς, οἱ λαοὶ ὅλοι ἐπίστευσαν εἰς τὸ Εὐαγγελίῳ του καὶ ἔπαυσαν νὰ λατρεύουν τὰ εἰδωλα. Δὲν ἐπῆρε μαζὶ του, οὔτε σοφοὺς, οὔτε προκομμένους, ἀλλ' ἀπλοὺς ἀνθρώπους χωρικοὺς καὶ ψαράδες, καὶ μετὰ τὴν βοήθεια τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἔμαθαν ὅλες τὲς γλῶσσες τοῦ κόσμου, οἱ ὅποιοι, μολονότι ὅπου καὶ ἂν εὗρισκαν ἐναντιότητες, καὶ οἱ βασιλεῖς καὶ οἱ τύραννοι τοὺς κατέτρεχαν, δὲν ἠμπόρεσε κανένας νὰ τοὺς κάμει τίποτα. Αὐτοὶ ἐστερέωσαν τὴν πίστη.

Οἱ παλαιοὶ Ἕλληνας, οἱ πρόγονοὶ μας, ἔπασαν εἰς τὴν διχόνοια καὶ ἐτρώγονταν μετὰς τους, καὶ ἔτσι ἔλαβαν καιρὸ πρῶτα οἱ Ῥωμαῖοι καὶ ἔπειτα ἄλλοι βάρβυροι καὶ τοὺς ὑπέταξαν. Ὑστερα ἦλθαν οἱ Μουσουλμάνοι, καὶ ἔκαμαν ὅ,τι ἠμποροῦσαν, διὰ νὰ ἀλλάξει ὁ λαὸς τὴν πίστην του. Ἐκοψαν γλῶσσες εἰς πολλοὺς ἀνθρώπους, ἀλλ' ἐστάθη ἀδύνατο νὰ τὸ κατορθώσουν. Τὸν ἕνα ἔκοψαν, ὁ ἄλλος τὸ Σταυρὸ τοῦ ἔκαμε. Σὰν εἶδε τοῦτο ὁ Σουλτάνος διώρισεν ἕνα Βιτσερέ (Ἀντιβασιλέα), ἕνα Πατριάρχη καὶ τοῦ ἔδωκε τὴν ἐξουσία τῆς Ἐκκλησίας. Αὐτὸς καὶ ὁ λοιπὸς κληρὸς ἔκαμαν, ὅ,τι τοὺς ἔλεγε ὁ Σουλτάνος! Ὑστερον ἔγιναν οἱ Κοτσαμπάσιδες (προεστοὶ) εἰς ὅλα τὰ μέρη. Ἡ τρίτη τάξις, οἱ ἔμποροι, καὶ οἱ προκομμένοι, τὸ καλύτερον μέρος τῶν πολιτῶν, μὴν ὑποφέροντες τὸν ζυγόν, ἔφευγαν καὶ οἱ γραμματισμένοι ἐπῆραν καὶ ἔφευγαν ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, τὴν πατρίδα των, καὶ ἔτσι ἔμεινε ὁ

λαός, ὅστις στερημένος ἀπὸ τὰ μέσα τῆς προκοπῆς, ἐκατήντησεν εἰς ἀθλίαν κατάστασιν, καὶ αὕτη αὖξανε κάθε ἡμέρα χειρότερα· διότι ἂν εὗρισκετο μετὰ τὸ τοῦ λαοῦ κανεὶς μὲ ὀλίγην μάθησιν, τὸν ἐλάμβανε ὁ κληρικός, ὅστις ἔχαιρε προνόμια, ἢ ἐσυρετο ἀπὸ τὸν ἔμπορο τῆς Εὐρώπης ὡς βοηθός του. ἢ ἐγένετο γραμματικός τοῦ προεστοῦ. Καὶ μερικοὶ μὴν ὑποφέροντες τὴν τυραννίαν τοῦ Τούρκου καὶ βλέποντες τὰς δόξας καὶ τὰς ἡδονάς, ὅπου ἀπελάμβαναν αὐτοὶ, ἄφιναν τὴν πίστην τους καὶ ἐγένοντο Μουσουλμάνοι. Καὶ ποιουτοτρόπως κάθε ἡμέρα ὁ λαὸς ἐλίγνευε καὶ ἐπτώχαινε.

Εἰς αὐτὴν τὴν δυστυχισμένην κατάστασιν μερικοὶ ἀπὸ τοὺς φυγάδες γραμματισμένους ἐμετάφραζαν καὶ ἔστελναν εἰς τὴν Ἑλλάδα βιβλία καὶ εἰς αὐτοὺς πρέπει νὰ χροαστοῦμε εὐγνωμοσύνη, διότι εὐθύς ὅπου κανένας ἄνθρωπος, ἀπὸ τὸ λαὸ μάνθανεν τὰ κοινὰ γράμματα, ἐδιαβαζεν αὐτὰ τὰ βιβλία, καὶ ἔβλεπε ποιοὺς εἶχαμε προγόνους, τί ἔκαμεν ὁ Θεμιστοκλῆς, ὁ Ἀριστείδης καὶ ἄλλοι πολλοὶ παλαιοὶ μας, καὶ ἔβλέπομε καὶ εἰς ποίαν κατάστασιν εὗρισκόμεθα τότε. Ὅθεν μᾶς ἦλθεν εἰς τὸ νοῦ νὰ τοὺς μιμηθοῦμε καὶ νὰ γινώμε εὐτοχεστεροὶ. Καὶ ἔτσι ἐγένετο καὶ ἐπροοδεύσεν ἡ Ἑταιρεία.

Ὅταν ἀποφασίσουμε νὰ κάμωμε τὴν Ἐπανάστασιν, δὲν ἐσυλλογισθῆκαμε, οὔτε πόσοι εἴμεθα, οὔτε πὸς δὲν ἔχομε ἄρματα, οὔτε ὅτι οἱ Τούρκοι ἐβαστοῦσαν τὰ κάστρα καὶ τὰς πόλεις, οὔτε κανένας φρόνιμος, μᾶς εἶπε «ποῦ πάτε ἐδῶ νὰ πολεμησῆτε μὲ σιτοκάραβα βασιέλα», ἀλλὰ, ὡς μία βροχὴ, ἔπεσε εἰς ὅλους μας ἡ ἐπιθυμία τῆς ἐλευθερίας μας, καὶ ὅλοι, καὶ οἱ κληρικοί, καὶ οἱ προεστοὶ, καὶ οἱ καπεταναῖοι, καὶ οἱ πεπαιδευμένοι, καὶ οἱ ἔμποροι, μικροὶ καὶ μεγάλοι, ὅλοι ἐσυμφωνήσαμε καὶ ἐκάμαμε τὴν ἐπανάστασιν.

Εἰς τὸν πρῶτον χρόνον τῆς Ἐπαναστάσεως εἶχαμε μεγάλη ὁμόνοια, καὶ ὅλοι ἐτρέχαμε οὐμφωνοί. Ὁ ἕνας ἐπῆγεν εἰς τὸν πόλεμον, ὁ ἀδελφός του ἔφερεν ξύλα, ἡ γυναῖκα του ἐξύμωνε, τὸ παιδί του ἐκουβαλοῦσε ψωμί, καὶ παρουσιάζοντο εἰς τὸ στρατόπεδον καὶ ἐάν αὐτὴ ἡ ὁμόνοια ἐβαστοῦσε ἀκόμη δύο χρόνους, ἠθέλαμε κυριεύσει καὶ τὴν Θεσσαλίαν καὶ τὴν Μακεδονίαν, καὶ ἴσως ἐφθάνομεν καὶ ἕως τὴν Κωνσταντινούπολιν. Τόσον τρομάξαμε τοὺς Τούρκους, ὅπου ἄκουγαν Ἑλληνας καὶ ἔφρουγαν χίλια μίλια μακριὰ Ἐκατὸν Ἑλληνας ἔβαζαν πεντε χιλιάδες ἔμπρός, καὶ ἕνα καράβι μίαν ἀρμάδα. Ἀλλὰ δὲν ἐβάσταξεν. Ἦλθαν μερικοὶ καὶ ἠθέλησαν νὰ γένουν παραμπέρηδες εἰς τοῦ κασιδῆ τὸ κεφάλι. Μᾶς πονοῦσε τὸ παραμπέρισμά τους, μὰ τί νὰ κάμωμε; Εἶχαμε καὶ αὐτουνοῶν τὴν ἀνάγκη. Ἀπὸ τότε ἤρχισεν ἡ διχονομία καὶ ἐκάθη ἡ πρώτη προθυμία καὶ ὁμόνοια. Καὶ ὅταν ἔλεγες τὸν Κώστα νὰ δώσει χρήματα διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ ἔθνους ἢ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν πόλεμον τοῦτος ἐπρόβαλλε τὸν Γιάννη. Καὶ μ' αὐτὸν τὸν τρόπον κανεὶς δὲν ἠθελε, οὔτε νὰ συνδράμει, οὔτε νὰ πολεμήσει. Καὶ τοῦτο ἐγένετο, ἐπειδὴ δὲν εἶχαμε ἕνα ἀρχηγὸ καὶ μίαν κεφαλὴν. Ἀλλὰ ἕνας ἔμπαινε πρόεδρος ἕξ ἡμέρας, ἐσηζῶνετο ὁ ἄλλος καὶ τὸν ἐρυγγε, καὶ ἐκάθετο αὐτὸς ἄλλους τῶσους καὶ εἰσι ὁ ἕνας ἠθελε τοῦτο, καὶ ὁ ἄλλος τὸ ἄλλο· πλὴν καθέναν κατὰ τὴ γνώμη του. Ὅταν προστάζουνε πολλοὶ, ποτὲ τὸ σίτι δὲν χιτίζεται, οὔτε τελειώνει. Ὁ ἕνας λέγει, ὅτι ἡ πόρτα πρέπει νὰ βλέπει εἰς τὸ ἀνατο-

(Συνέχεια εἰς τὴν σελίδα 98)

Ἡλ. Ἄν. 5,45', Δ. 7,03'

Σελήνη 20 ἡμερῶν

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 110/255

Μ. Σάββατον

20

Τὴν Ἀνάστασίν σου, Ἄγγελοι
ὑμνοῦσιν ἐν οὐρανοῖς, καὶ ἡμᾶς τοὺς
ἐπὶ γῆς καταξίωσον ἐν καθαρᾷ καρ-
δίᾳ Σε δοξάζειν.

Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

Ἡ ἀρχὴ τῆς τάξεως—ἢ περιέχουσα τὴν ἀναγκαίαν ἐπιβολὴν συστηματικῆς μεθόδου εἰς τὴν συγκέντρωσιν, τὴν κατάταξιν καὶ τὴν ἀπεικόνισιν τῆς κινήσεως τῆς Οἰκονομικῆς ὕλης—εἶναι ἡ ἀρχὴ τῆς Λογιστικῆς. Προῦφει ὁμοῦ ἐπιπεραιτέρω εἰς τὸν ἔλεγχον καὶ τὴν παρακολούθησιν ἀνά πᾶσαν στιγμὴν οἰοσάδικοτε λειτουργίας οἰκονομικῆς τινὸς μονάδος ἢ ἐνότητος.

Διὰ τῆς μεθοδικῆς παρατηρήσεως ὁδηγεῖ εἰς τὴν ἀσφαλῆ πρόβλεψιν καὶ οὕτω δημιουργεῖται ὁ νέος αὐτῆς σκοπιμῆς, ὁ μὴ περιοριζόμενος πλέον εἰς ἀπόδοσιν λογαριασμοῦ ἢ καὶ ἀπόδειξιν ἐν τῇ Δικαιοσύνῃ. Ἀλλὰ, ὡς πραγματικὸς πλέον σημειωτῆς τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως, ἡ Λογιστικὴ ἀναλαμβάνει οὕτως ἀποστολὴν οὐδιώδους συντελεστοῦ ἐν τῇ λειτουργίᾳ τοῦ οἰκονομικοῦ βίου, πρὸς τὸν σκοπὸν ἐξυπηρετήσεως τῶν συνθηκῶν ἀναπτύξεως καὶ λειτουργίας τῶν ἐνοτήτων αὐτοῦ. Τόσον ὑπὸ τὴν στατικὴν αὐτῆν πλευρὰν τῆς ἀπεικονίσεως τῆς ἐλεγχόμενης ὕλης, ὅσον καὶ ὑπὸ τὴν δυναμικὴν τῆς αὐτῆς, τοῦ ἐλέγχου τῆς πορείας ἢ ἀποδόσεως τῶν θεωρουμένων στοιχείων, ἡ Λογιστικὴ περισταταί καὶ ἐπιβάλλεται πλέον, ὡς ταχικὴ ἀξιόλογος καὶ σπουδαία, ὡς ἴσης ἀξίας μέθοδος καὶ πρὸ παντός με ἀξίωσιν πλήρως αὐτοτελοῦς Ἐπιστήμης, κατὰ τε τὴν ἔννοιαν καὶ τὸ ἀντικείμενον αὐτῆς.

Οὕτως πως ἀνελιχθεῖσα ἀπὸ τῆς παλαιᾶς αὐτῆς μορφῆς τῆς ἀπλῆς καταστιχογραφίας ἢ Λογιστικῆς εἰς τὴν σύγχρονον ἔκτακτον λειτουργικὴν σημασίαν καὶ ἀποστολὴν τῆς, ὑπερέβη ἐν ταυτῷ κατὰ πολὺ τὰ ὅρια τῆς ἰδιωτικοῦ χαρακτῆρος χρησιμότητος.

Διότι ἡ ἰδιωτικὴ Οἰκονομία καθ' ἑαυτὴν, πρὸ πολλοῦ προσέλαβεν ἤδη τὸν χαρακτῆρα ἐνὸς κοινωνικοῦ ὑπὸ μίαν ἔποψιν λειτουργήματος. Μετέχει χωρὶς ἀμφισβήτησιν τῶν εὐρυτέρων σκοπῶν τοῦ συνόλου τῆς κοινωνικῆς οἰκονομίας καὶ ἐδῶ κείται ἡ αἰτιολογικὴ ἀρχὴ τῆς ἐπεμβάσεως τῆν ὅποιαν ἄσκει τὸ Κράτος, ἀνεξαρτήτως τῶν ποικίλων αὐτῆς μορφῶν, εἴτε δηλ. τοῦτο γίνεται ὡς διαιτητικὴ ἐπέμβασις, εἴτε ὡς ρύθμισις, περιορισμός, διευθύνσις ἢ χειρῶν ἀγωγίασις. Ἡ συστηματικὴ παρακολούθησις καὶ ὁ ὑπὸ τοῦ Κράτους ἔλεγχος τῆς ἰδιωτικῆς ἐνεργείας ἐν τῷ οἰκονομικῷ βίῳ, ἔχει τὸν σκοπὸν νὰ διαγράψῃ τὰ ὅρια συμφόρου ἐπαφῆς αὐτοῦ μετὰ τοῦ κοινῷ συμφέροντος, διὰ τὴν ἐξασφάλισιν ἰσορροπίας καὶ τὸν περιορισμὸν τῶν ὑπερβολῶν τοῦ ἐγωιστικοῦ συμφέροντος. Καὶ εἶναι οὗτος ὁ σκοπός

τοῦ συγχρόνου κοινωνικοῦ Κράτους. Ἐάν συνεπῶς, καὶ οὕτως ἔχει ὁ δικαιολογητικὸς λόγος τῆς παρεμβατικῆς ἐξουσίας τοῦ κράτους, εἶναι ἡ πρόληψις ἀδικιῶν καὶ ἡ ἐναρμόνισις τοῦ ἰδιωτικοῦ πρὸς τὸ γενικὸν συμφέρον, τότε ἡ Λογιστικὴ ἀποκτὰ τὴν πρόσθετον μεγάλην σημασίαν τοῦ ἀποκλειστικοῦ μέσου, ἵνα πραγματοποιεῖται ἡ γόνιμος αὐτῆ διασταύρωσις τῆς ὠφελείας μετὰ τὴν ὑποχρέωσιν καὶ ὁ σαφὴς ἐκ τούτου διαχωρισμὸς αὐτῶν. Τοῦτο ἐπιτελεῖ ἡ Λογιστικὴ ὡς Ἐπιστήμη καὶ Τεχνικὴ, ἀφ' ἧς πρὸ πολλοῦ ἐπαύσεν ἀποτελοῦσα μέθοδον πληροφοριακῆς ἐρευνῆς ἀποδεικτικῆς σημασίας καὶ κατέστη πεδύτιμον ὄργανον οἰκονομικῶν διαπιστώσεων.

Ἐφ' ὅσον δὲ μόνῃ ἀσφαλῆ βῆσιν θεμελιώσεως τῆς Κρατικῆς Οἰκονομίας καὶ εἰς τὸ πεδίον τῶν φορολογικῶν σχέσεων Κράτους καὶ πολιτῶν, εἶναι ἡ ἐπισημονικὴ καὶ ἀλάνθαστος μέθοδος οἰκονομικῆς παρατηρήσεως καὶ ὀρθῆς συλλήψεως καὶ ἀκριβοῦς μετρήσεως τῆς οἰκονομικῆς ὕλης, ἡ Λογιστικὴ ἀποκτὰ καὶ ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ταύτην σαφῆ τὸν χαρακτῆρα καὶ ὄρασιον ἐπὶ πλέον λειτουργήματος. Ἄσκειται δὲ εἰς οπουδαίον τῆς Οἰκονομίας χῶρον, διότι εἰς τὸν ἐξέχοντα τοῦτον ρόλον τῆς Λογιστικῆς θεμελιούται καὶ δι' αὐτοῦ κυριώτατα διασφαλίζεται ἡ ὀρθὴ καὶ ἀκριβοδικαία ἐποπτεία τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς, ἡ ὁδηγοῦσα εἰς ἀλάνθαστον προσδιορισμὸν τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος, εἰς ἐξέσπασιν τοῦ ἐθνικοῦ πλούτου καὶ εἰς ἀσκήσιν φορολογικῆς δικαιοσύνης, ἐν τελευταίᾳ ἀναλύσει συνεπῶς, κοινωνικῆς πολιτικῆς. Διὰ τοῦτο, εἰς τὴν σφαῖραν ἐπαφῆς πρὸς τὰς ἐπιδιώξεις καὶ τοὺς σκοπούς τῆς Κρατικῆς Οἰκονομίας, ἡ Λογιστικὴ ἐξετόπισε τοὺς ἐμπειρικοὺς καὶ ἐπισφαλεῖς τρόπους συλλήψεως καὶ διερευνήσεως τῆς οἰκονομικῆς ὕλης, ἐξασφαλίζουσα πλέον τὴν ὀρθολογισμένην τοποθέτησιν τῆς ὕλης, ἀντὶ τῶν ἀπογραφικῶν χαρακτῆρος ἀπλῶν καὶ ἐπισημῶν πάντοτε ἐκτιμήσεων αὐτῆς.

Τὴν τεραστίαν πλέον αὐτῆν λειτουργικὴν σημασίαν τῆς Λογιστικῆς, εἰς τὴν ὄργανωσιν τῶν ἰδιωτικῶν ἀλλὰ καὶ τῶν δημοσίων οἰκονομικῶν, ἀφείλου διὰ τοῦτο νὰ ἀξιοποιήσῃσιν πλήρως τὸσαν τὸ Κράτος, ὅσον καὶ ἡ ἰδιωτικὴ Οἰκονομία. Καὶ τοῦτο βεβαίως θα ἐπιτευχθῆ, ὅταν εἰς ὅλους τοὺς χῶρους τῆς ὄργανωμένης οἰκονομικῆς ζωῆς τῆς Χώρας ἐπιβληθῇ ἡ κατάλληλος μεθοδικὴ καὶ ἐπιστημονικὴ ὄργανωσις συμφερόντων.

ΣΠΥΡ. Ι. ΛΙΖΑΡΔΟΣ
Πρόεδρος τῶν Ἀποφαιτῶν τῆς ΑΣΟΕΕ

Ἡ ἰδιωτικὴ καὶ ἡ δημοσίαι ἀποστολὴ τῆς Λογιστικῆς ὄχι μόνον δὲν συγκρούονται ἀλλ' ἀναγκαίως συνεργάζονται, ὅπως καὶ τὸ καλῶς ἐννοούμενον ἀτομικὸν συμφέρον συμπίπτει μετὰ τὸ γενικόν.
(A. Monnier)

Α Π Ρ Ι Λ Ι Ο Σ 1957

Ἡλ. Ἀν. 5.54', Δ. 7.04'

Σελήνη 21 ἡμερῶν

ΚΥΡΙΑΚΗ 111/254

Τὸ Ἅγιον Πάσχα

21

«Ὁμορφος κόσμος,
ἠθικός,
ἀγγελικά πλασμένος».

Ἰωάν. α' 1-17

Εν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος, καὶ ὁ Λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος. Οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν Θεόν. Πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν ὃ γέγονεν. Ἐν αὐτῷ ζωὴ ἦν, καὶ ἡ ζωὴ ἦν τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων. Καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει, καὶ ἡ σκοτία αὐτὸ οὐ κατέλαβεν. Ἐγένετο ἄνθρωπος ἀπεσταλμένος παρὰ Θεοῦ, ὄνομα αὐτῷ Ἰωάννης· οὗτος ἦλθεν εἰς μαρτυρίαν, ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός, ἵνα πάντες πιστεύσωσι δι' αὐτοῦ· οὐκ ἦν ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλ' ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός. Ἦν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, ὃ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον. Ἐν τῷ κόσμῳ ἦν, καὶ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω. Εἰς τὰ ἴδια ἦλθε, καὶ οἱ ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον. Ὅσοι δὲ ἔλαβον αὐτόν, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα Θεοῦ γενέσθαι, τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, οἳ οὐκ ἐξ αἱμάτων, οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκός, οὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνδρός, ἀλλ' ἐκ Θεοῦ ἐγεννήθησαν. Καὶ ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν, καὶ ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ πατρός, πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας. Ἰωάννης μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ καὶ κέκραγε λέγων· οὗτος ἦν ὃν εἶπον, ὃ ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἔμπροσθέν μου γέγονεν, ὅτι προῦτός μου ἦν. Καὶ ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ ἡμεῖς πάντες ἐλάβομεν, καὶ χάριν ἀντὶ χάριτος· ὅτι ὁ νόμος διὰ Μωϋσῆως ἐδόθη, ἡ χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο.

Γλυκόφωνα, κοιτώντας ταῖς ζωγραφισμένας εἰκόνες, ψάλλουνε οἱ ψαλτάδες·
Λάμπει τὸ ἀσῆμι, λάμπει τὸ χρυσάφι,
ἀπὸ τὸ φῶς ποῦ χύνουν οἱ λαμπάδες·
Κάθε πρόσωπο λάμπει ἀπ' τ' ἁγιοκέρι,
ὅπου κρατοῦνε οἱ Χριστιανοὶ ἔς τὸ χέρι...
(Δ. ΣΟΛΩΜΟΣ: Ἀπόσπασμα τοῦ ποιήματος ὁ «Λάμπρος»)

Η ΧΡΗΣΙΜΟΤΗΣ ΤΩΝ ΜΗΧΑΝΩΝ ΔΙΑ ΤΗΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΝ

Οι διοικούντες τας Οικονομικάς Μονάδας—και δή όσοι αντιλαμβάνονται την σημασίαν της Λογιστικής δια την επιτυχή άσκησιν του έργου των—είναι άκόρεστοι εις απαιτήσεις από το Λογιστήριον, αι όποσαι δέν είναι πάντοτε εύκολον να ικανοποιηθούν, ιδίως όταν αι Οικονομικαί Μονάδες έχουσι άνεπιτυγμένην δραστηριότητα. Ήπειδή όμως από την δυνατότητα Ικανοποίησης των απαιτήσεων των διοικούντων τας Οικονομικάς Μονάδας εξαρτάται η ανάπτυξις των, άνεζητήθησαν τρόποι εξασφαλιζόντες την Ικανοποίησιν αυτήν και άνευρέθησαν εις τας «Μηχανάς Γραφείου» (Office Machines, Bureau Machines, Machines de Bureau).

Η άλματώδης αύξησης των Οικονομικών Μονάδων των βιομηχανικώς άνεπτυγμένων χωρών εις τας όποιας συμμετέχουν εκατομμύρια ατόμων και έξυπηρετούνται πολλαπλάσια εκατομμύρια, δέν θα ήτο δυνατό ή χωρίς τας Μηχανάς του Γραφείου. Από την έκτασιν εις την όποιαν εφαρμόζονται αι Μηχαναί Γραφείου εις κάθε τόπον μετράται ο βαθμός τής «Όργανώσεως και συνεπώς αναπτύξεως τής Οικονομίας του.

Όσον περισσότερον αύξάνουν αι δυνατότητες των Μηχανών Γραφείου, τόσον περισσότερον αναπτύσσονται αι Οικονομικαί Μονάδες και τόσον περισσότερον έξυπηρετούν την κοινωνίαν με περισσότερα και έφθρόντερα αγαθά και ύπηρεσίας και τόσον περισσότερα και σταθερότερα κέρδη εξασφαλίζουν εις τα έκατομμύρια των μετόχων των.

Από την άπλην Γραφομηχανήν των 100 δολларίων, με την όποιαν εξασφαλίζεται καθαρά γραφή και αντίγραφα, έως τον Ήλεκτρονικόν Ύπολογιστήν Γίνιας του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) δολларίων, που έπεξεργάζεται χιλιάδας πράξεων κατά δευτερόλεπτον, δλαι αι Μηχαναί αύξάνουν την δυνατότητα αναπτύξεως κάθε Οικονομικής Μονάδος, μικρής ή μεγάλης.

Ήμπορεί κανείς άνεπιφύλακτα να ειπή ότι μία Οικονομική Μονάς, ή όποια δέν χρησιμοποιεί ανάλογα προς τον κύκλον των εργασιών της Μηχανικά Μέσα δια την διεξαγωγήν της «Λογιστικής» τής εργασίας, δέν διοικείται καλά.

Εις όλα τα Όργανωτικά Περιοδικά και Συγγράμματα, αι Μηχαναί Γραφείου προβάλλονται περισσότερον παντός άλλου Όργανωτικού μέσου, δια την καλλιτέραν διοίκησιν των Οικονομικών Μονάδων και έχει γίνει αξίωμα ότι η Λογιστική Μηχανή εξασφαλίζει, δια τους διοικούστας: ένημερότητα, γνώσεις και έλεγχον, που δέν ήμπορούν να εξασφαλισθούν με άλλον τρόπον.

Το παράδειγμα των Ήταιρειών Κοινωνής Ήφελείας είναι χαρακτηριστικό :

Ή Η.Ε.Α.Π., ή Ήταιρεία Ύδάτων, το Ήεριώφως, το Ε.Ι.Ρ. δέν θα ήμπορούσαν να έργασθουν χωρίς Μηχανάς.

Ή Ήλεκτρική Ήταιρεία Αθηνών—Πειραιώς λχ. έκδίδει ήμερησίως 15.000 λογαριασμούς καταναλώσεως ρεύματος εις 4πλούν δηλαδή κάθε μέρα πρέπει να γραφούν 60.000 όνόματα—διευθύνσεις και όλα τα σχετικά με την ήλεκτρικήν έγκατάστασιν και κατανάλωσιν κάθε πελάτου. Πρέπει έντός τής αότης ήμέρας να συμφωνηθούν—να κατανεμηθούν—κατα είσπρακτορα—να γίνουν αι χρεώσεις και αι πιστώσεις των είσπρακτόρων—να έξαχθούν ύπόλοιπα κ.ο.κ. Και όλα αυτά χωρίς διακοπήν και χωρίς καθυστέρησιν.

Φανερόν ότι η διεξαγωγή αότης τής εργασίας θα ήτο πρακτικώς αδύνατος χωρίς Μηχανάς. Δέν χρειάζεται όμως τόσον μεγάλως άριθμός λογιστησών δια να πελαγωγή κανείς χωρίς Μηχανάς. Και 100 τιμολόγια ήμερησίως άρκούν, διότι με τας Χρεωπιστώσεις πελατών, Άποθηκών κ.λ.π. ήμπορούν να φθάσουν τας 1.000 έγγραφάς ήμερησίως. Ή διαφορά είναι ότι εις την μίαν περίπτωσην χρειάζονται Μηχαναί μεγάλης απόδοσεως, ενώ εις την άλλην μικράς απόδοσεως.

Ή χρήση πολλών Μηχανών πρέπει να άποφεύγεται, διότι όταν ο ύπεύθυνος φθάσει εις το σημείον που άντιμετωπίζει την ανάγκην χρησιμοποίησης πολλών Μηχανών, πάλιν έχει προβλήματα ένημερώσεως, συμφωνιών κ.λ.π., των όποιων την λύσιν πρέπει να αναζητήσει εις Μηχανάς μεγαλυτέρας απόδοσεως.

Ή εφαρμογή Μηχανών εις την Λογιστικήν εργασίαν συνενάγεται τύποπολην, ήτις την καθιστά άπλην και εύκόλως κατανοητήν, απαλλάσσει τον άνθρωπον από άγρον κατανάλωσιν φαιάς ούσιας και του παρέχει την δυνατότητα αύξήσεως τής πνευματικότητός του· δεδομένου δε ότι συντελεί εις την αύξησιν των οικονομικών μονάδων, αύξάνει και την άπασχόλησιν.

Αφ' ότου πρό 83 έτών έφευρέθη η Γραφομηχανή, ηύξήθη ο άριθμός των άπασχολουμένων εις τα Γραφεία εις το διπλάσιον, έν σχέσει με τον πληθυσμόν.

Εις την Ελλάδα η χρησιμοποίησης Μηχανών δια την Λογιστικήν είναι πολύ περιωρισμένη και μόλις άνέρχεται εις το 10 ομο των Μηχανών που χρησιμοποιούνται από την άλλην Ευρώπην, πλην των χωρών του Παραπελάσματος. Τοϋτο κατά κύριον λόγον διότι εις τον τόπον μας όλλοι διοικούντες αντιλαμβάνονται την σημασίαν της Λογιστικής δια την άσκησιν του έργου των.

Π. ΣΟΛΟΜΟΣ

Ἡλ. Ἀν. 5.43', Δ. 7.05'
Σελήνη Τ.Τ.

ΔΕΥΤΕΡΑ 112/253

Β' Διακαινησίμου, Βασι-
λίσκου, Θεοδώρου

22

Ἐναρξίς διανομῆς δωρεάν τοῦ Ε' τεύχους τῶν «Σπουδῶν» εἰς τοὺς ἐγγεγραμμένους σπουδαστάς.

*Οἱ Ἕλληνες ἀνάκαθεν ὑπῆρξαν φιλελεύθε-
ροι καὶ ἐλευθερωταί, οὐδέποτε κατακτηταί.*

(Βιλλαμόβις)

ΜΠΑΝΤΕΝ, Πάουελλ (1857—1941),
Ἰδρυτὴς τοῦ Σώματος τῶν
Προσκόπων. Σύνθημά του :
«Ἔσο ἔτοιμος».

Ἡλ. Ἀν. 5.42', Δ. 7.06'
Σελήνη 23 ἡμερῶν

ΤΡΙΤΗ 113/252

Γεωργίου Τροπαιοφόρου

23

Ἐπιτόπιον μάθημα εἰς Ἐργοστά-
σιον σπουδαστῶν Γ' ἔτους.

ΒΕΜΠΕΡ Κάρολος Μαρία,
(1786—1826), Γερμανὸς μου-
σουργὸς θέσας τὰς βάσεις
τοῦ ἐθνικοῦ μελοδράματος.

*Ἡ ἐγκράτεια εἶναι δένδρον, τὸ ὁποῖον ἔχει
ὡς ρίζαν πολὺν ὀλίγην εὐχαρίστησιν, ἀλλ' ὡς
καρπὸν γαλήνην καὶ εἰρήνην. (Βούδδας)*

Ἡλ. Ἀν. 5.40', Δ. 7.07'
Σελήνη 24 ἡμερῶν

ΤΕΤΑΡΤΗ 114/251

Ἐλισάβετ ὁσίας,

Σάββα Στρατηλάτου

24

Συνεδρίασις τῶν μελῶν τοῦ Διοικη-
τικοῦ Συμβουλίου τῆς Σχολῆς.

*Τὸ πρῶτον καὶ χειρότερον βῆμα πρὸς τὴν
ἀπάτην εἶναι τὸ ν' ἀπατήσωμεν ἡμᾶς αὐ-
τούς. Τὰ ἐπιλοιπὰ εἶναι εὐκολώτατα.*

(Bailey)

ΠΑΥΛΟΒΑ Ἄννα, (1885—1931),
Διάσημος χορεύτρια. Ἐθνο-
μασθὴ ἰδίως διὰ τὴν πρωτο-
τυπίαν τῶν χορευτικῶν δη-
μιουργιῶν τῆς.

(Ἀπὸ τὰ σκίτσα τῆς Δνίδος Καίτης Πετεϊνάρα, τελειοφοίτου τῆς Α.Σ.Β.Σ.)

Ἡλ. Ἀν. 5,39', Δ. 7.07'
Σελήνη 25 ἡμερῶν
ΠΕΜΠΤΗ 115/250
Μάρκου Εὐαγγελιστοῦ

25

Συνεδρίασις Συλλόγου Καθηγητῶν
τῆς Α.Σ.Β.Σ. ἐπὶ τῆς ἐργασίας μέ-
χρι τῶν ἐξετάσεων.

*Ἀμιλλα εἶναι ἡ ἰάσις νὰ φθάσῃ τις ἄλ-
λον, τὸν ὁποῖον θαυμάζει ἢ καὶ τὸν ὑπερ-
βάλλῃ χωρὶς νὰ αἰσθάνεται λύπην διὰ τὴν
ὑπεροχὴν τοῦ ἄλλου.* (Ἀριστοτέλης)

*Τρία τινὰ ἀπαιτοῦνται διὰ τὴν παιδεῖαν : ἡ
φύσις, ἡ μάθησις καὶ ἡ ἀσκησις.*

(Ἀριστοτέλης)

ΛΑΒΟΥΑΖΙΕ, Ἀντώνιος Λαυ-
ρέντιος (1743 — 94). Γάλλος
χημικός. Εἰς τῶν θεμελιωτῶν
τῆς νεωτέρας Χημείας καὶ Φυ-
σιολογίας. Ἀνεκάλυψε διττὴν ἢ
καυσιεῖν εἶναι ἔνωσις μετ' ὀ-
ξυγόνου, ἀνέλυσε τὸ ὕδωρ
εἰς τὰ στοιχεῖα του, διετύ-
πωσε τὴν θεωρίαν περὶ ἀ-
φθοραίας τῆς ὕλης.

Ἡλ. Ἀν. 5,38', Δ. 7.08'
Σελήνη 26 ἡμερῶν
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 116/249
Ζωοδόχου Πηγῆς

26

Συνεδρίασις Καθηγητῶν τοῦ Κέν-
τρου Στατιστικῆς Ἐκπαιδεύσεως.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΣ ὁ πατὴρ τῆς ἐπι-
στημονικῆς Ἱατρικῆς. Ἐγεν-
νήθη εἰς Κῶ τῷ 460 π.Χ. καὶ
ἀπέθανε τῷ 375. Ὁ ὄρκος
τοῦ Ἱπποκράτους ἐξακολουθεῖ
νὰ ἰσχύη ὡς ὁ ὄρκος τῶν
ἱατρῶν ὅλου τοῦ κόσμου.

*ὦ Ἑλλάδα τιμημένη μετ' οὓς τάρους τῶν
ἀνδρείων! ὦ τῆς Δόξης σὺ μνημεῖον καὶ
τῆς Λευτεριάς μητέρα. Ἦ ὄνομά σου στοὺς
αἰῶνας ἀντηχεῖ πέρα ὡς πέρα.*

(Βύρων)

Ἡλ. Ἀν. 9,37', Δ. 7.09'
Σελήνη 27 ἡμερῶν
ΣΑΒΒΑΤΟΝ 117/248
Συμεῶν ἱερομ.
Ἰωάννου, Εὐλογίου ὄσ.

27

(Σημειώσεις)

*Ἡ ἐλευθερία δὲν κατέρχεται πρὸς τοὺς λα-
οὺς. Οἱ λαοὶ ἀνέρχονται πρὸς αὐτήν. Εἶναι
μία εὐλογία, τὴν ὁποῖαν πρέπει νὰ κερδί-
σωμεν, προτοῦ δυνηθῶμεν νὰ τὴν ἀπολαύ-
σωμεν.* (Lin Yulan)

*Οἱ ἄνθρωποι ὑπεροφανεύονται μᾶλλον διὰ
προσόντα τὰ ὁποῖα φανάζονται σὺν ἔχουν,
παρὰ δι' ἐκείνα πού ἀληθῶς ἔχουν.*

(Βολταῖρος)

Δημοκρατία κρεῖσσον τυραννίδος.

(Περικίδης)

ΜΟΝΤΕΣΚΙΕ, Κάρολος (1689 —
1755). Γάλλος φιλόσοφος καὶ
πολιτειολόγος. Εἰς τῶν προ-
δρόμων τῆς Γαλλικῆς ἐπανα-
στάσεως. Ἐγραψε: «Περσικαὶ
ἐπιστολαί», «Τὸ πνεῦμα τῶν
Νόμων» κ.ά.

ΜΠΥΦΟΝ Γεώργιος - Λουδοβί-
κος. Γάλλος κόμης. Ἐγενήθη
τὴν 7 Σεπτεμβρίου 1707. Δια-
πρηπῆς βοτανολόγος καὶ ἐξο-
χος ἄνθρωπος, πραγματικὸς
σοφός, ἀπέθανε τῷ 1788.

Α Π Ρ Ι Λ Ι Ο Σ 1957

Ἦλ. Ἀν. 535', Δ. 7.10'

Σελήνη 28 ἡμερῶν

ΚΥΡΙΑΚΗ 118/247

Τοῦ Θωμᾶ

28

«Ἡ πίστις σου σέσωκέ σε»

Ἰωάν. κ' 19—31

Ὅσως ὀφίας τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τῇ μιᾷ τῶν σαββάτων, καὶ τῶν θυρῶν κεκλεισμένων ὅπου ἦσαν οἱ μαθηταὶ σιγημένοι διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον καὶ λέγει αὐτοῖς· εἰρήνη ὑμῖν. Καὶ τοῦτο εἰπὼν ἔδειξεν αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ τὴν πλευρὰν αὐτοῦ. Ἐχάσθησαν οὖν οἱ μαθηταὶ ἰδόντες τὸν Κύριον. Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς πάλιν· εἰρήνη ὑμῖν. Καθὼς ἀπέσταλκέ με ὁ πατήρ, καὶ γὰρ πέμπω ὑμᾶς. Καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐνεφύσησε καὶ λέγει αὐτοῖς· λάβετε Πνεῦμα Ἅγιον· ἂν τινων ἀφῆτε τὰς ἁμαρτίας, ἀφίενται αὐτοῖς, ἂν τινων κρατήτε, κεκράτηνται. Θωμᾶς δὲ εἰς ἐκ τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος Ἰδύμοσ, οὐκ ἦν μετ' αὐτῶν διε ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς. Ἔλεγον οὖν αὐτῷ οἱ ἄλλοι μαθηταί· ἐβράζαμεν τὸν Κύριον. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ἂν μὴ ἴδω ἐν ταῖς χροσίν αὐτοῦ τὸν τύπον τῶν ἤλων, καὶ βάλω τὸν δάκτυλόν μου εἰς τὸν τύπον τῶν ἤλων, καὶ βάλω τὴν χεῖρά μου εἰς τὴν πλευρὰν αὐτοῦ, οὐ μὴ πιστεύσω. Καὶ μεθ' ἡμέρας ὀκτὼ πάλιν ἦσαν ἔσω οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ Θωμᾶς μετ' αὐτῶν. Ἐρχεται ὁ Ἰησοῦς τῶν θυρῶν κεκλεισμένων, καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον καὶ εἶπεν· εἰρήνη ὑμῖν. Εἶτα λέγει τῷ Θωμᾷ· φέρε τὸν δάκτυλόν σου ὧδε καὶ ἴδε τὰς χεῖράς μου, καὶ φέρε τὴν χεῖρά σου καὶ βάλε εἰς τὴν πλευρὰν μου, καὶ μὴ γίνου ἄπιστος, ἀλλὰ πιστός. Καὶ ἀπεκρίθη Θωμᾶς καὶ εἶπεν αὐτῷ· ὁ Κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου. Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ὅτι ἐβράζακάς με, πεπίστευκας· μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες καὶ πιστεύσαντες.

Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἄλλα σημεῖα ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ἃ οὐκ ἔστι γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ· ταῦτα δὲ γέγραπται ἵνα πιστεύσητε ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ Χριστός ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ ἵνα πιστεύοντες ζωὴν ἔχητε ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ.

ΨΥΧΟΤΕΧΝΙΚΗ

Η Ψυχοτεχνική ανάγεται στις μαθήσεις που αποβλέπουν στη σπουδή του ανθρώπου. Αποτελεί θυγατρικό κλάδο της Ψυχολογίας και ειδικότερα ενδιαιτείται σε πρακτικές εφαρμογές των δεδομένων της, ιδίως ως Πειραματικής και Φυσιολογικής Ψυχολογίας.

Ενώ υπάρχει ομοφωνία ως προς την προέλευση, τον χαρακτήρα και τους βασικούς σκοπούς της Ψυχοτεχνικής, δεν συμβαίνει το ίδιο προκειμένου για την έκταση του περιεχομένου και των εφαρμογών της, που ποικίλλει κατά χώρες και συγγραφείς, και κάνει έτσι την Ψυχοτεχνική να μη έχει πάντοτε σαφή σημεία διαχωρισμού από άλλες συγγενείς περιοχές, όπως π.χ. η Βιομηχανική Ψυχολογία, ή Πρακτική Ψυχολογία, ή Ψυχομετρία κ.λ.π.

Υπό την ερμεία της έννοιας ή Ψυχοτεχνική προσφέρει ούσιαστική συμβολή στην οργάνωση της ζωής καθόλου και της εργασίας μέσα στην κοινωνία και πράγει την αποδοτικότητα ώρισμένων θεσμών της. Βρίσκει εφαρμογή στην Παιδεία, όπου βοηθεί στην καλύτερη οργάνωση της και στην εξεταίκευση της μορφωτικής εργασίας· στη Ψυχιατρική, που χρησιμοποιεί τις μεθόδους της για σκοπούς διαγνωστικούς· στη Δικαστική λειτουργία· για την αντικειμενικότερη άποψη του Δικαίου και τη λήψη τελεσφόρων κατά περίπτωση επανορθωτικών μέτρων από Στρατεύματα για την άριστη οργάνωση των υπηρεσιών του και άλλου.

Υπό τη στενή της έννοιας ή Ψυχοτεχνική μπαίνει στην υπηρεσία της Οικονομίας, την οποία ενδιαιτεί η συστηματική σπουδή και αξιοποίηση του ανθρώπινου παράγοντος. Η χρήση του όρου με την στενή αυτήν έννοια οφείλεται και εξοχήν στην τεράστια ανάπτυξη που έχει λάβει η Ψυχοτεχνική στο πεδίο της οικονομικής ζωής. Η εφαρμογή των διαγνωστικών μεθόδων και των τεχνικών της κατέχει εξέχουσα θέση στην επιστημονική οργάνωση της εργασίας. Ειδικότερα όμως αποτελεί προπόθεση για την εφαρμογή της αρχής «ο κατάλληλος άνθρωπος στην κατάλληλη θέση»· επαγγελματικούς προσανατολισμούς και επαγγελματική επιλογή δεν μπορούν να νοηθούν χωρίς ψυχοτεχνικές μεθόδους. Γι' αυτό και το κεντρον του βάρους της ψυχοτεχνικής εργασίας πέφτει στην προσαρμογή ή την εκπόνηση και στην εφαρμογή ψυχολογικών μεθόδων, ικανών να προσδιορίσουν με όσο το δυνατόν μεγαλύτερη αξιοπιστία και ακρίβεια κατά ποσόν ένα άτομο είναι κατάλληλο για ώρισμένα έργα.

Ως πρώτος εισηγητής του όρου φέρεται ο ψυχοφυσικός του 19ου αιώνας Φέχνερ. Στις αρχές του 20ου αιώνας χρησιμοποιήθηκε από τον ψυχολόγο Ούιλλιαμ Στέρν με διαφορετικό όμως περιεχόμενο. Άλλα εκείνος που καθιέρωσε τον όρο με τη σημασία που και σήμερα έχει, είναι ο Ούγκο Μόνστερπεργκ. Ο Μόνστερπεργκ με τις έκτεταμένες

πειραματικές του έρευνες, τις σχετικές με την επαγγελματική τοποθέτηση ατόμων και τη διερεύνηση της σημασίας του ψυχολογικού παράγοντος στην παραγωγή και κατανάλωση αγαθών, έδωσε τη βασική ώθηση στην εισαγωγή ψυχοτεχνικών μεθόδων στην οικονομία για την επίλυση των προβλημάτων της. Γι' αυτό δικαίως θεωρείται ο πατέρας της Ψυχοτεχνικής.

Ο πρώτος Παγκόσμιος πόλεμος με τις ανάγκες που δημιούργησε σε παραγωγή και εργατικά χέρια και για συστηματική οργάνωση των στρατών, ήλθε λίγο αργότερα να επαληθεύσει τον προγραμματισμό του Μόνστερπεργκ και να επιβάλει τη χρήση ψυχοτεχνικών μεθόδων στη Βιομηχανία και σε διάφορες ύπηρεσίες.

Άρχικά το έργο της Ψυχοτεχνικής και το σύστημα των μεθόδων της απέβλεπαν στη διερεύνηση των ικανοτήτων των ατόμων σε σχέση με το είδος και τις απαιτήσεις της εργασίας. Στα χρόνια μας όμως σημαντικώτατη θέση έχει καταλάβει η σπουδή της προσωπικότητας του εργαζομένου. Η στροφή αυτού οφείλεται στις σημερινές τάσεις και δυνατότητες της Ψυχολογίας, από το άλλο μέρος όμως ανταποκρίνεται σε διαπιστώσεις που προήλθαν και εόθειαν από την πράξη της ανθρώπινης εργασίας. Επιβεβαιώθηκε και πειραματικά, ότι η ύπαρξη ικανοτήτων ύψηλου βαθμού δεν έγγυαται και για απόδοση ύψηλου βαθμού· γιατί την απόδοση όρίζουν και δυνάμεις που πρέπει να αναζητηθούν στα βαθύτερα στρώματα της ψυχικής ύπαρξης του εργαζομένου. Έτσι η Προσωπικότητα ενδιαιτεί την επιστημονική οργάνωση της εργασίας ως ο πρωταρχικός παράγον που κινητοποιεί την αποδοτικότητα του ατόμου και από δυνάμεις την κάνει έντελεχία. Γι' αυτό και την υποβάλλει σε ψυχοτεχνική εξέταση.

Το έργο της Ψυχοτεχνικής στην Οικονομία τείνει σήμερα να ανταποκριθεί και σε ευρύτερες απαιτήσεις κοινωνικής φύσεως. Ομόφωνα βέβαια πιστεύεται, ότι τα δεδομένα των ψυχοτεχνικών έρευνών αποτελούν σπουδαιότατη βάση για επιστημονική οργάνωση καθόλου της παραγωγής και καταναλώσεως. Όμως άρχίζει να κερδίζει έδαφος η άποψη πως οι εφαρμογές της Ψυχοτεχνικής στην εργασία δεν γίνονται για χάρη της Οικονομίας και μόνον. Άλλα αποβλέπουν παράλληλα και στη διαμόλωση της Ψυχικής Ύγείας του εργαζομένου, σε οποιαδήποτε κλίμακα της οικονομικής Ιεραρχίας, που αντιμετωπίζεται έτσι ως ανθρώπινη ύπαρξη και άτομο· μέσον στην υπηρεσία της Οικονομίας.

Σε άμεση ή έμμεση σχέση με τις απόψεις αυτές διατελούν προβλήματα, όπως η επιλογή και εκπαίδευση εποπών εργασίας και η στροφή της προσοχής προς τις «ανθρώπινες σχέσεις» στα πλαίσια της εργασίας.

ΣΟΦΙΑ ΓΕΔΕΩΝ

Η ΕΚΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

Ἑλληνικές μαρτυρίες μαζεμένες ἀπὸ τὸν ROGER MILLIEUX
Ἐπιμεληθεὶς τοῦ Γαλλικοῦ Ἰνστιτούτου Ἀθηνῶν

Ὅποιος Ἕλληγ γεννηθῆ
καὶ Γάλλος εἶν' ἀκόμα
(Παράσχος)

Πολύ σωστά λέει ὁ ἑλληνικὸς λαός : «Ὅποιος δὲν πεί καλὸ γιὰ τὸ σπῆτι του, πέφτει καὶ τὸν πλάκωνει». Μὲ τὸ ἴδιο πνεῦμα ὁ γαλλικὸς λαὸς εἰρωνεύεται τὸν ἄνθρωπο ποὺ μιλάει γιὰ τὸ ἔργο καὶ τὸ συμφέρο του καὶ τὸν παρομοιάζει μὲ τὸν παπᾶ ποὺ ὄλο κάνει κήρυγμα «γιὰ τὸν ἅγιό του ἢ γιὰ τὴν ἑνορία του». (Précher pour son saint, pour sa paroisse).

Μιὰ ποὺ δὲν μπορῶ νὰ πῶ κακὸ «γιὰ τὸ σπῆτι μου» καὶ δὲν θέλω νὰ γίνω ἐγώ, σὲ ξένη ἑνορία, ἱεροκήρυκας τῆς δικῆς μου ἑνορίας, θ' ἀφήσω τοὺς ξένους νὰ κηρύξουν τίς χάρες τῆς γαλλικῆς γλώσσας, τοὺς πιὸ ἀγαπημένους ξένους : τοὺς γαλλομαθεῖς Ἕλληνες.

Θαρρῶ πῶς ὁ πρωτοπόρος τους στάθηκε, ἀπὸ τὸ Μεσαίωνα κιόλας, ὁ Δημήτριος Κυδωνῆς ποὺ, τὸ 1370, γράφει στὸν Καλόφερο ὅτι σκοπεύει νὰ ταξιδέψει τὴν ἀνοικη στὴ Γαλλία γιὰ νὰ γνωρίσει τοὺς «διαλεκτικούς» τῆς καὶ νὰ τελειοποιηθεῖ στὰ γαλλικά του, ποὺ θὰ ἦταν ντροπὴ νὰ μὴν τὰ ξερεῖ κανεὶς ἀπταιστα, γιὰτὶ αὐτὴ ἡ γλῶσσα κοντεύει νὰ φτάσει τὴν τελειότητα («ἦρος διανοοῦμαι τὰς Γαλλίας ἰδεῖν, ἂν θεὸς ἐπιτρέπη, τὴν τε χῶραν ἱστορήσων καὶ τοῖς αὐτόθι διαλεκτικοῖς συνεσόμενος, ὧν τῆς τέχνης καὶ τοὺς τῆς Αἰγύπτου νόμους ἐλάττους εἰς εὐδαιμονίας λόγον νομίζω, ἅμα δὲ καὶ τῆ γλωττῆ προσθήσων, ἦν αἰσχρὸν μὴ πρὸς τὸ ἀκριβὲς ἐξασκῆσαι, ἐγγύς ἤδη τοῦ τέλους δοκοῦσαν ἀφίχθαι»).

Ἔτσι ἔφτασε ἴσαμε τὸ Βυζάντιο ἡ διπλῆ ἀκτινοβολία τῆς μεσαιωνικῆς πνευματικῆς Γαλλίας: φιλολογικὴ καὶ φιλοσοφικὴ. Ἐκατὸ χρόνια περίπου νωρίτερα ἕνας σοφὸς καὶ ἀνήσυχος Φλωρεντίνος, ὁ δάσκαλος τοῦ Δάντε, ὁ Brunetto Latini, ἐξόριστος στὸ Παρίσι, ἔγραψε γαλλικὰ τὸ βιβλίον του «ὁ

θησαυρὸς τῆς Σοφίας» γιὰτὶ, ἔλεγε, «ἡ λαλιά τῶν Γάλλων εἶναι ἡ πιὸ κοινὴ σ' ὄλους τοὺς ἀνθρώπους καὶ ἡ πιὸ εὐχάριστη ἀπ' ὅλες στὴν ἀκοή». Βλέπουμε ἔτσι ὅτι στὸ πρόσωπο τοῦ Κυδωνῆ, τὸ Βυζάντιο ἀκολουθοῦσε τὴ γενικὴ κίνηση καὶ ἔληξε τῆς εὐρωπαϊκῆς χριστιανωσύνης πρὸς τὸ κέντρο τοῦ μεσαιωνικοῦ δυτικοῦ οὐμανισμοῦ.

Πηδώντας πάνω ἀπὸ τοὺς αἰῶνες— καὶ περιμένοντας ἄλλωστε τὸ κενὸ αὐτὸ νὰ συμπληρωθεῖ, χάρις στὴ συμβολὴ τῶν σοφῶν ἀπὸ μᾶς ἑρευνητῶν(1) — φτάνουμε στὸ κατώφλι τῶν νέων καιρῶν, σ' ἕνα δεῦτερο σπουδαῖο σταθμὸ τῆς ἑλληνικῆς γαλλομάθειας: τὸ παράδειγμα τοῦ Ἀδαμάντιου Κοραῆ.

Κ' ἐδῶ ὁ ἑλληνισμὸς συμμετέχει στὴ γενικὴ προτίμηση γιὰ τὴν πανευρωπαϊκὴ «καθολικότητα τῆς γαλλικῆς γλώσσας» ποὺ τὴν ἐξασφάλισαν ἡ στρατιωτικὴ, πολιτικὴ καὶ κοινωνικὴ αἰγλή τοῦ Γαλλικοῦ Ἔθνους, μαζὶ μὲ τὴν πνευματικὴ ἀκτινοβολία τῶν κλασσικῶν συγγραφέων τοῦ προηγούμενου αἰῶνα καὶ τῶν φιλοσόφων τοῦ τωρινοῦ αἰῶνα τῶν «Φώτων».

Ὁ Κοραῆς διαπιστώνει τὴν ἡγεμονία ποὺ ἐξασκεῖ σ' ὅλη τὴ φωτισμένη Εὐρώπη «ἡ τόσον ἐξαπλωθεῖσα σήμερον καὶ κατακυριεύσασα δικαίως τὰς ἄλλας Γαλατικὴ γλῶσσα...»

(Προλεγόμενα Γ' τόμου Παραλλήλων Βίων τοῦ Πλουτάρχου, σ. 371, 1810).

«Καθὼς ἄλλοτε ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα, μετὰ τὰς νίκας τοῦ Ἀλεξάνδρου διεσπάρη εἰς τὴν Ἀσίαν καὶ τὴν Εὐρώπην... ὁμοίως καὶ ἡ Γαλλικὴ ἐσπάρη εἰς ὅλην τὴν Εὐρώπην... ὥστε νὰ λογιζέται σήμερον ἐστερημένος ἀνατροφῆς ἐλευθερίου ὅστις δὲν τὴν γνωρίζει ὀπωσοῦν, καθὼς ἄλλοτε κατεφρονεῖτο ὡς ἀπαιδευτος

(1) Γενικὰ κάθε συμπληρωματικὴ πληροφορία σχετικὴ μ' αὐτὴ τὴν ἔρευνα θὰ εἶναι εὐπρόσδεκτη.

ὁ στερημένος τὴν γνώσιν τῆς Ἑλληνικῆς».

(Ἄπαντα Β', Σα', 1829).

Καὶ σὸν ἀναστημένο ἑλληνισμό
Ξαπλώνεται ἡ γαλλομάθεια, πρῶτα ἀνά-
μεσα στοὺς «σπουδαίους», «ἐκ τῶν ὀ-
ποίων κανεῖς σχεδὸν δὲν εἶναι σήμε-
ρον ἄπειρος τῆς γαλλικῆς γλώσσης».
(Προλεγόμενα Παρέργων 2, 4, μζ', 1816).
καὶ σιγᾷ, σιγᾷ κατακτᾷ καὶ τοὺς
«νέους» τῆς ἀναγεννημένης Ἑλλάδας, «οἱ
ὅποιοι μετὰ τὴν προγονικὴν δίδουν τὰ
πρωτεῖα εἰς τῶν Γάλλων τὴν γλῶσσαν».
(Ἑλλην. Βιβλιοθήκη, τ. 16, 100, 1826).

Ὁ ἴδιος ὁ Κοραῆς ἔσπρωξε τοὺς
φωτισμένους ὁμοεθνεῖς στὴ Σμύρνη, στὰ
Γιάννενα, στὴ Χίο, πρὸς αὐτὴ τὴν κατεύ-
θυνση, στέλλοντάς τους καθηγητὴ γαλ-
λικῶν ἢ κάνοντάς τους τὴ σύσταση νὰ
διορισθεῖ στὰ σχολεῖα τοὺς «διδάσκα-
λος τῆς γαλλικῆς γλώσσης, χωρὶς τῆς
ὁποίας... κανένας νέος Γραικός τὴν σή-
μερον δὲν πρέπει νὰ καυχᾶται ὅτι ἔλα-
βεν εὐγενῆ ἀνατροφὴν».

(Ἐπιστολαὶ III, 581, 1803).

Γιατὶ ἡ σύσταση αὐτὴ καὶ ἡ προτί-
μησὴ τοῦ Κοραῆ στὴ Γαλλικὴ γλῶσσα:

1) Γιατὶ ἡ γαλλικὴ εἶναι μέσον πνευ-
ματικῆς ἀναγέννησης, σὰν φορέας τοῦ
Διαφωτισμοῦ. Τὸ 1799, ἐνῶ οἱ δημοκρα-
τικοὶ Γάλλοι ἀνοίγουν στὴν Κέρκυρα
σχολεῖα, βιβλιοθήκη, τυπογραφεῖα, ὁ
Κοραῆς ἀφιερώνει τὴ γαλλικὴ του με-
τάφραση τῶν Χαρακτήρων τοῦ Θεόφρα-
στου στοὺς «Ἐλεύθερους Ἑλληνας τοῦ
Ἰονίου» καὶ βάζει τὴ γλῶσσα τῶν ἀπε-
λευθερωτῶν τῆς Ἐπτανήσου δίπλα στὴν
ἀρχαία ἑλληνικὴ, χαρακτηρίζοντας τὴν
δευτερότοκην ὡς «γλῶσσα τῆς Λογικῆς
καὶ τῆς Φιλοσοφίας» πού γρήγορα θὰ
φωτίσει ὅλοκληρο τὸν κόσμον («L' au-
tre appelée la langue de la
Raison et de la Philosophie ne
tardera point à instruire tout
l' univers»).

Τριάντα χρόνια ἀργότερα, ὁ γέρο Κοραῆς
στέλνει στοὺς ἐλεύθερους πιά Ἑλληνας,
100 σώματα ἀπὸ τὸν ἴδιον Ἑλληνογαλ-
λικὸ τοῦ Θεόφραστου, μὲ τὴ δική του
μετάφραση καὶ τίς σημειώσεις στὰ γαλ-
λικά: «γλῶσσαν χρῆσιμον μάλιστα σή-
μερον εἰς τοὺς ἡμετέρους καὶ ἐπιστήμο-
νας καὶ ἀνεπιστήμονας τῆς ἑλληνικῆς».
(Ἐπιστολαὶ III, 510, 18 ὀβρίου 1829).

2) Γιατὶ ἡ Γαλλικὴ εἶναι μέσα κοι-

νωνικῆς καὶ πολιτικῆς ἀναγέννησης, σὰν
φορέας τοῦ πιὸ πολύτιμου μνημειομα-
τῶν καινούργιων καιρῶν τῆς Ἑλευθε-
ρίας: «Μόνη τῆς ἡ γλῶσσα, χωρὶς ὀ-
πλα, ἀρκεῖ νὰ σπεῖρη εἰς ὅλην τὴν Εὐ-
ρώπην σπέρματα τῆς Ἑλευθερίας, ἔχου-
σα τυπογραφίαν ἐλευθερὰν ἀπὸ δεσμά -
ἀπὸ τοῦ νῦν, φίλε, τῆς ἐλευθερίας τὸ
κήρυγμα ἔλαβε βρονταφῶνον σάλπιγγα
τὴν γαλλικὴν γλῶσσαν καὶ σάλπιγκτὰς
Γάλλους».

(Ἄτακτα, Β, 92 α', 1829).

Καὶ πάλι, τὸ 1831, δύο χρόνια πρὶν
ἀπὸ τὸ θάνατό του, μὲ τὴν ἴδια εἰκόνα,
ἐξηγεῖ ὁ Κοραῆς γιατί ἐρμηνεύει γαλ-
λικά, σὲς σημειώσεις του, ἀρχαῖα ἢ
νέα ἑλληνικά, πρὸς ὄφελος τῶν νέων
συμπατριωτῶν τοῦ πού μαθαίνουν ἢ
πού σύντομα θὰ μάθουν τὰ γαλλικά:
«Πρῶτη γλῶσσα τῆς ἐλευθερίας ἐχρη-
μάτισε τῶν προγόνων μας ἡ γλῶσσα.
Τὴν εἰσαδέχθη σήμερον ἡ γαλλικὴ, ἡ
πλέον ἐπιτήδειος παρὰ τὰς λοιπὰς νέαι:
χώρας νὰ σαλπῆσῃ τὴν ἐλευθερίαν καὶ
νὰ καταλύσῃ τὴν ἀντίχριστον ἀπόλυτον
ἐξουσίαν, ἐπειδὴ ἀπὸ τρεῖς σχεδὸν ἑκα-
τονταετηρίδας ἕως τὴν σήμερον ἔγινε
καὶ πλέον τῶν ἄλλων περισπούδαστος».

(Συνέκδημος Ἱερατικός, πρὸς
τὸν Ἀναγνώστην, Νς').

Ὁ Κοραῆς μαζί μ' ὄλους τοὺς γαλ-
λομαθεῖς Εὐρωπαίους τίμησε καὶ ἔμ-
πρακτα τὴ γλῶσσα τοῦ διαφωτισμοῦ.
Γαλλικά μεταφράζει γερμανικά καὶ ἀγ-
γλικά γιαιτρικά συγγράμματα, γαλλικά
μεταφράζει ὄχι μόνο τὸ Θεόφραστο ἀλλὰ
καὶ τὸν Ἱπποκράτη, τὸν Στράβωνα, γαλλι-
κὰ παρουσιάει τὸ 1803 στὸ περίφημό του
«Μέμιοις» γιὰ τὴ σημερινὴ κατάστα-
ση τοῦ πολιτισμοῦ στὴν Ἑλλάδα τίς
πρῶτες ἐπιτελεύσεις καὶ τοὺς ἐθνικούς
πόθους τῆς ἑλληνικῆς παλιγγενεσίας,
γαλλικά ἀλληλογραφεῖ ὄχι μόνο μὲ Γάλ-
λους, ἀλλὰ καὶ μ' ἄλλους ἄλλοεθνεῖς
γιὰ πνευματικὰ ἢ ἐθνικὰ ζητήματα.

Τὸ παράδειγμα καὶ οἱ συστάσεις τοῦ
Κοραῆ καρποφόρησαν στὴν ἐλεύθερη
πιὰ Ἑλλάδα ἀπὸ τὸν περασμένο αἰῶνα
ἴσαμε σήμερα.

Ὁ γνωστός ἱστορικός καὶ νομο-
μαθὴς Ἀνδρέας Μανούκας σ' ἓνα σύγ-
γραμμά του, τὸ 1840, κάνει μιὰ διαπί-
στωση πού ἡ ἀξία της θὰ παρατείνεται
γιὰ 100 χρόνια περίπου:

«Τῶν Γαλλιστῶν γεγραμμένων (ἐγγρά-
φων), ἐθεώρησα περιττὸν νὰ ἐπιχειρή-
σῃ τὴν μετάφρασιν, τῆς Γαλλικῆς γλώσ-

Ἡλ. Ἀν. 5,32', Δ. 7.13'

Σελήνη 2 ἡμερῶν

ΤΕΤΑΡΤΗ 121/244

Ἰερεμίου τοῦ προφήτου

Ἰσιδώρας ὄσιας

1

Ἡμέρα διεθνούς ἑορτασμοῦ τῆς Ἔργασίας.

(Ἀργία)

Ὁ μελετητὴς μόνον γνωρίζει πόσον προσφιλεῖς γίνονται τὰ βιβλία ἐν καιρῷ δυστυχίας οἱ βωβοὶ αὐτοί, ἀλλ' εὐγλωττοὶ σύντροφοί, μὲ τοὺς ἀγνοῦς λογισμοῦς.

(Ἰρβινγκ Οὐάσιγκτων)

ΑΚΟΜΙΝΑΤΟΣ Μιχαὴλ (1140—1220) λόγιος κληρικός καὶ μητροπολίτης Ἀθηνῶν. Ἐγραψε ἔμμετρα καὶ πεζά, πολὺτιμα διὰ τὴν ἱστορίαν καὶ ἰδίᾳ τῶν Ἀθηνῶν.

ΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΙΣ ΤΑΣ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Τὰ πέντε βασικά αἰτήματα τοῦ ἐργαζομένου

1. Τὸ αἶσθημα τῆς ἀξιοπρεπείας, ἡ πεποίθησις ὅτι καθένας ἔχει βασικά ἀνθρώπινα δικαιώματα, πού πρέπει ὅλοι νὰ σεβασθοῦν. Ἡ ἐλευθερία ἐκφράσεως τῆς προσωπικότητός μας, ἡ εὐκαιρία νὰ προσοδεύσωμεν, ἡ ἱκανοποίησις ὅτι κατέχομεν μίαν χρήσιμον θέσιν εἰς τὸν κόσμον.

2. Ἡ δίκαια τῆς ἐκτιμήσεως ἐκ μέρους τῶν ἄλλων. Τὸ συναῖσθημα ὅτι ἡ ἀνθρώπινη ἀξιοπρέπεια εἶναι σεβαστὴ καὶ ἡ ἐμπιστοσύνη ὅτι θὰ τὸν μεταχειρισθοῦν ὡς ἀνθρώπινον ὃν εἰς ὅλας τὰς σχέσεις του.

3. Τὸ βασικὸν ἔνστικτον τῆς ἐπιβιώσεως. Ἡ βεβαιότης ὅτι κάθ' ἐργαζόμενος καὶ ἡ οἰκογένειά του θὰ μποροῦν μὲ τὸν μισθόν των νὰ ἐξασφαλίσουν τὰ μέσα εὐπρεποῦς συγχρόνου ἐπιπέδου διαβιώσεως.

4. Ἐξασφάλις τοῦ μέλλοντός των. Ἡ ἀνεργία εἶναι ὁ ἐφιάλης τοῦ ἐργαζομένου, μὲ καταστρεπτικὰ ἀποτελέσματα ἠθικὰ καὶ ὕλικά.

Ἡ ἐλλίς ὅτι θὰ δυνηθῇ νὰ ἀναπαυθῇ ὑπὸ εὐπρεπεῖς συνθήκας, ὅταν καταστῇ ἀνίκανος πρὸς ἐργασίαν.

5. Ἡ τάσις (θεμελιουμένη εἰς τὰ κοινωνικά ἔνστικτα) ὅπως συνενώνεται μὲ ὅσους συμμερίζονται τὰ ἐνδιαφέροντά του καὶ ὅπως ἀναπτύσσει συνεργασίαν μὲ ὅσους ἐπιδιώκουν τοὺς αὐτοὺς κοινούς σκοποὺς.

Ὅλαι αὐταὶ αἱ τάσεις εἶναι βαθέως ἐροριζωμένα εἰς τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν.

Μόνον ἐὰν αἱ ἀνάγκαι αὐταὶ ἱκανοποιῶνται, τότε ὁ ἐργαζόμενος ἄνθρωπος εἶναι εὐτυχής, πρόθυμος πρὸς συνεργασίαν, παραγωγικός. Μόνον τότε μία ἐπιχείρησις προοδεύει.

(Κοινὴ διακήρυξις Ἀμερικανῶν ἐργοδοτῶν, οἰκονομολόγων, παιδαγωγῶν, κληρικῶν καὶ συνδικαλιστικῶν ἡγετῶν τοῦ 1951).

*Ηλ. 'Αν. 5.31', Δ. 7.14'

Σελήνη 3 ημερών

ΠΕΜΠΤΗ 122/243

*Ανακ. λειψ. 'Αθανασίου
τοῦ Μεγάλου

2

(Σημειώσεις)

*Πᾶσα ἄλλη ἐπισιτήμη εἶναι ἐπιβλαβῆς εἰς
ἐκεῖνον, ὅστις στερεῖται τῆς ἐπισιτήμης τῆς
καλωσύνης.*

(Bedarride)

ΒΕΛΑΣΚΕΘ, Ντόν Ντιάγκο Βε-
λασκέθ ἢ Βελάσκακας (1599—
1660) Ἴσπανός ζωγράφος, ὁ
πλέον πρωτότυπος τῆς Ἰσπα-
νικῆς Σχολῆς.

*Ηλ. 'Αν. 6.39' Δ. 6.30'

Σελήνη 4 ημερών

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 123/242

Πέτρου ἐπ. "Αργούς.

3

(Σημειώσεις)

ΒΗΣΣΑΡΙΩΝ (1395—1472) Ἄρ-
χιεπίσκοπος Νικαίας καὶ ἐκ
τῶν σοφωτέρων ἀνδρῶν τοῦ
Βυζαντίου. Μετέφερε τὴν καλ-
λιέργειαν τῶν ἑλληνικῶν
γραμματῶν εἰς τὴν Δύσιν.

*Ἡ ἐκπαίδευσις κάμνει ἕνα λαὸν ἱκανὸν νὰ
δδγηθῆ, ἀλλὰ δύσκολον νὰ δημαγωγηθῆ·
εὐκολον νὰ κυβερνηθῆ, ἀλλ' ἀδύνατον νὰ
ὑποδουλωθῆ.*

(Lord Broghain)

*Ηλ. 'Αν. 5.28', Δ. 7.16'

Σελήνη 5 ημερών

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 124/241

Πελαγίας, Ἰλαρίωνος

4

*Ἐπισκεψις εἰς τὸ ἐργοστάσιον μετα-
ξοῦφαντουργίας «Χρυσουλλῆς». Ἔρευ-
να ἐπὶ τοῦ ἐφαρμοσθέντος λογιστικοῦ
πλάνου ὑπὸ τοῦ πτυχιούχου τῆς Σχο-
λῆς κ. Κέλμη, Δ)ντοῦ τῆς Ἐταιρείας.

**Ἐὰν ἔχῃς ἰσχυρὰν πίσιν, δύνασαι νὰ ἐπι-
τρέψῃς εἰς ἑαυτὸν τὴν πολυτέλειαν τοῦ σκε-
πτικισμοῦ.*

(Bowley)

ΜΠΙΖΕ, Γεώργιος (1838—1875)
Γάλλος συνθέτης. *Ἐγραψε
τὸ μελόδραμα «Κάρμεν».

Τὸ μεταναστευτικὸν συνάλλαγμα		Τηλεφ. συνδιαλέξεις ἐν Ἑλλάδι	
1951	δολλάρια 17 ἑκατ.	Τὸ 1949	ἀνῆλθον εἰς 243.791.800
1952	» 18 »	> 1950	> > 253.450.100
1953	» 45,6 »	> 1951	> > 264.358.400
1954	» 47 »	> 1952	» > 271.793.741
1955	» 50,6 »	> 1953	> > 271.790.593
1956	» 60,9 »	> 1954	> > 280.278.918
		> 1955	> > 299.465.274

ΜΑΪΟΣ 1957

Ἑλ. Ἀν. 5,27 Δ. 7,17

Σελήνη 6 ἡμερῶν

ΚΥΡΙΑΚΗ 125/240

Τῶν Μυροφόρων

Εἰρήνης μεγαλομάρτυρος

5

Ἐκδρομή εἰς Αἴγιναν — Ἐπίσκεψις

Ἱ. Μ. Ἁγίου Νεκταρίου — Ναοῦ

Ἀφαιίας — Ἁγίας Μαρίας.

Μάρκ. ιε' 43—47 καὶ ιστ' 1—8

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐλθὼν Ἰωσήφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας, εὐσχήμων βουλευτής, ὃς καὶ αὐτὸς ἦν προσδεχόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, τολμήσας εἰσῆλθε πρὸς Πιλάτον καὶ ἠτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. Ὁ δὲ Πιλάτος ἐθαύμασεν εἰ ἤδη τέθνηκε, καὶ προσκαλεσάμενος τὸν κεντυρίωνα ἐπηρώτησεν αὐτὸν εἰ πάλοι ἀπέθανε· καὶ γνοὺς ἀπὸ τοῦ κεντυρίωνος ἐδωρήσατο τὸ σῶμα τῷ Ἰωσήφ. Καὶ ἀγοράσας σινδόνα καὶ καθελὼν αὐτὸν ἐνείλησε τῇ σινδόνι καὶ κατέθηκεν αὐτὸν ἐν μνημείῳ, ὃ ἦν λελατομημένον ἐκ πέτρας, καὶ προσεκύλισε λίθον ἐπὶ τὴν θύραν τοῦ μνημείου. Ἡ δὲ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία Ἰωσῆ ἐθεώρουσαν ποῦ τίθειται.

Καὶ διαγενομένου τοῦ σαββάτου Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου καὶ Σαλώμη ἠγόρασαν ἀρώματα ἵνα ἐλθοῦσαι ἀλείψωσιν αὐτόν. Καὶ λίαν πρωΐ τῆς μιᾶς σαββάτων ἔρχονται ἐπὶ τὸ μνημεῖον, ἀνατείλωντος τοῦ ἡλίου. Καὶ ἔλεγον πρὸς ἑαυτάς· τίς ἀποκελίσει ἡμῖν τὸν λίθον ἐκ τῆς θύρας τοῦ μνημείου; Καὶ ἀναβλέψασαι θεωροῦσιν ὅτι ἀποκελύλισται ὁ λίθος· ἦν γὰρ μέγας σφόδρα. Καὶ εἰσελθοῦσαι εἰς τὸ μνημεῖον εἶδον νεανίσκον καθήμενον ἐν τοῖς δεξιοῖς, περιβεβλημένον στολὴν λευκὴν, καὶ ἐξεθαμβήθησαν. Ὁ δὲ λέγει αὐταῖς· μὴ ἐκθαμβεῖσθε· Ἰησοῦν ζητεῖτε τὸν Ναζαρητὸν τὸν ἐσταυρωμένον· ἠγέρθη, οὐκ ἔστιν ὧδε· ἴδε ὁ τόπος ὅπου ἔθηκαν αὐτόν. Ἀλλ' ὑπάγετε εἴπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ καὶ τῷ Πέτρῳ ὅτι προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε, καθὼς εἶπεν ὑμῖν. Καὶ ἐξελθοῦσαι ἐφυγον ἀπὸ τοῦ μνημείου· εἶχε δὲ αὐτὰς τρόμος καὶ ἔκστασις, καὶ οὐδενὶ οὐδὲν εἶπον· ἐφοβοῦντο γὰρ.

Η ΨΥΧΟΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Τι είναι και τί έρευνά

Ἡ Ψυχοφυσιολογία τῆς Ἐργασίας ἀνήκει στήν ομάδα τῶν μαθήσεων, πού ἰδιαίτερη περιοχή έρεῦνης ἔχουν τήν ἀνθρώπινη ἐργασία καί τούς παράγοντας πού τήν ἐπιπράζουν. Ὁ ὅρος εἶναι δηλωτικός πού δεῖ ἡ ἐργασία δέν ἀποτελεῖ οὔτε πρέπει νά ὑπολαμβάνεται ὡς καθαρά φυσιολογικό φαινόμενο, ὡς ἀπλή δηλ. δαπάνη φυσιολογικῆς ἐνεργείας, πού ἀδραγεῖ στήν παραγωγή ἔργου, ἀλλά ὡς μορφή ἀνθρώπινης ἐνεργητικότητας, σύνθετης ἀπό τόν φυσιολογικό συντελεστή καί τόν ψυχολογικό. Ἀντίθετη ἀντίληψη γιά τήν ἀνθρώπινη ἐργασία δέν θά ἦταν ἰκανή νά τήν διαστέλλει καθαρά ἀπό τή λειτουργία φυσιολογικῶν ὀργάνων γιὰτί καί ἡ τελευταία αὐτή εἶναι δαπάνη ἐνεργείας, ἔχει κι αὐτή τή σκοπιμότητά της καί ἐνδεχομένως καί τά παραγωγά της. Ἀλλά οὔτε καί ἀπό ἄλλες σύνθετες μορφές ψυχοφυσικῆς ἐνεργητικότητας, — ὅπως τὸ παχνίδι π.χ. ἢ τὰ σπόρ—θά ἦταν δυνατόν νά τήν ξεχωρίσει, γιὰτί δέν θά βοηθοῦσε στήν κατανόηση τοῦ ἰδιότυπου χαρακτήρα της.

Μερικότερα θέματα πού ἀνήκουν στόν κύκλο ἐρευνῶν τῆς Ψυχοφυσιολογίας τῆς Ἐργασίας εἶναι τὸ θέμα τῆς οἰκονομίας τῆς κινήσεως — πού ἀποτελεῖ καί μία ἀπό τίς παλαιότερες ζητήσεις της — ἡ μονοτονία τῆς ἐργασίας, θέμα συναφές πρὸς τὸ προηγούμενο, ἡ ἐπίδραση τῶν συνθηκῶν τῶν χώρων ἐργασίας, (ὅπως τοῦ φωτισμοῦ, τοῦ ἀερισμοῦ κ.τ.δ.) ἐπάνω στήν ἀπόδοση, ἡ κόπωση καί ἡ σημασία της γιά τήν ἀπόδοση καί τή διάθεση πρὸς ἐργασία, ἡ σχετικὴ μὲ τή σπουδὴ τῆς κοπώσεως ἐξέταση τῆς ἐπιδράσεως τῶν διαλειμμάτων ἐργασίας, ὁ προσδιορισμὸς τῶν παραγόντων πού ἰσχύουν νά ἀντεπεργήσουν στὰ ἀποτελέσματα τῆς κοπώσεως, ἡ φύση καί τὰ ἐπακόλουθα τούς γιά τὸ ἔργο καί τὸν ἐργάτη κ.τ.δ.

Στὰ πλαίσια τῆς Ψυχοφυσιολογίας τῆς Ἐργασίας ἐμπίπτει καί ἡ διερεύνηση τῶν ψυχολογικῶν παραγόντων τῆς τάσεως γιά ἀποχή ἀπὸ τήν ἐργασία (arsen-

teism), τῆς ἀλλαγῆς εἰδους ἐργασίας, τῶν ἀτυχημάτων ἐργασίας κ.τ.δ.

Στὴν πλατότερη ἔννοια τῆς ἡ Ψυχοφυσιολογία τῆς Ἐργασίας ἐπέκτειναι σήμερα τίς ἐρεῦνης τῆς σὲ θέματα πού συσφαινοῦνται πρὸς τήν προσωπικὴ συναισθηματικὴ ζωὴ τοῦ ἐργαζομένου καί τὴν κοινωνικότητά του. Ἐτοῖ ἀναζητεῖ τὰ κίνητρα τῆς ἀνθρώπινης ἐργασίας, ὅπως τὰ ὑπαγορεύουν οἱ βασικὲς ἀνάγκες τῶν ἀνθρώπων. Διερευνᾷ τὸ ρόλο τοῦ διαφέροντος καί γενικώτερα τοῦ συναισθηματικοῦ παράγοντος, τῆς ἱκανοποιήσεως ἀπὸ τὴν ἐπιτυχὴ παραγωγή ὀλοκλήρου ἔργου, ἢ τὴν ἐπίδραση τῆς ἀναγνωρίσεως, τοῦ ἐπαίνου καί τῆς ἀνταμοιβῆς. Τέλος προσβλέπει καί πρὸς τὴ σπουδὴ τῆς ἀνθρώπινης συμπαρουσίας μέσα στούς χώρους τῆς ἐργασίας, ἀλλά καί γενικώτερα τῶν ἀνθρώπινων σχέσεων. Ἡ σπουδὴ παρομοίων προβλημάτων φωτίζει τὴν πρωταρχικὴ σημασία τοῦ ψυχολογικοῦ συντελεστοῦ κατὰ τὸ φαινόμενο τῆς ἀνθρώπινης ἐργασίας σὲ παραβολὴ πρὸς τὸν καθαρά φυσιολογικό· κάνει δυνατὴ τὴν κατανόηση τῆς βαθύτερης οὐσίας τῆς ἀπὸ ψυχολογικὴ ἀλλά καί κοινωνικὴ καί ἠθικὴ ἐπιψη, καί προσφέρει ἔτοι στοιχεῖα πολύτιμα στήν Ὄργανωτικὴ τῆς ἐργασίας καί τὴν καλύτερη διαμόρφωση ἀνθρώπινων σχέσεων στούς χώρους της. Ἡ στροφὴ τῆς προσοχῆς τῆς Ψυχοφυσιολογίας τῆς Ἐργασίας πρὸς τὰ τελευταία αὐτὰ θέματα ἀκολούθησε τὴ γενικώτερη στροφὴ τῶν ψυχολογικῶν ἐρευνῶν καθόλου πρὸς τὴ σπουδὴ τῆς Προσωπικότητος καί ἐνθαρρύνθηκε ἀπὸ τίς σύγχρονες ἀντιλήψεις γιά τὴν ἀντιμετώπιση τοῦ ἀνθρώπινου παράγοντος.

Τὸ σημερινὸ ἐρευνητὴ τῶν προβλημάτων τῆς Ψυχοφυσιολογίας τῆς Ἐργασίας δέν διαφεύγει τὸ γεγονός ὅτι ἡ πλήρης γνώση τους δέν θά ἦταν δυνατὴ χωρὶς τὴν ἐπικουρία καί ἄλλων ἐπιστημονικῶν κλάδων· ἰδιαίτερα τῆς Ψυχικῆς Ὑγιεινῆς, τῆς Κοινωνικῆς Ψυχολογίας καί τῆς Κοινωνιολογίας.

ΣΟΦΙΑ Μ. ΓΕΔΕΩΝ

Δέν εἶναι νοητὸν νά νομίσωμεν ὅτι μόνον ὁ μηχανικὸς ἢ ὁ οἰκονομολόγος εἶναι ἀφομόδιοι νά ἐρευνήσουν τούς νόμους οἱ ὅποιοι ρυθμίζουν τὴν ἀνθρώπινη ἐργασία καί νά προσδιορίσουν τούς τρόπους, τὰ ὄρια, τὰς μορφὰς αὐτῆς. Ἡ προσπάθεια αὐτὴ ἀνήκει ἐπίσης κατὰ μέγα μέρος εἰς τὸν ψυχολόγον. Δυναμέθα καλύτερον νά ἀντιληφθῶμεν τούς νόμους τῆς ἐργασίας ἐξετάζοντες αὐτὰς ἀπὸ γενικωτέρας σκοπιᾶς.

Καθηγητῆς Α. Gemelli

ΜΑΪΟΣ 1957

Ἑλ. Ἀν. 5.20', Δ. 7.23'

Σελήνη 13 ἡμερῶν

ΚΥΡΙΑΚΗ 192/233

Τοῦ Παραλύτου

12

Ἐκδρομή εἰς Λεβάδειαν — Ὅσιον
Λουζάν.

Ἰωάν. ε' 1—15

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα. Ἔστι δὲ ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐπὶ τῇ προβατικῇ κολυμβήθρα, ἣ ἐπιλεγομένη Ἐβραϊστὶ Βηθεσδά, πέντε στοάς ἔχουσα. Ἐν ταύταις κατέκειτο πληθὸς πολλῶν ἀσθενούντων, τυφλῶν, χωλῶν, ξηρῶν, ἐκδεχομένων τὴν τοῦ ὕδατος κίνησιν. Ἄγγελος γὰρ κατὰ καιρὸν κατέβαινεν ἐν τῇ κολυμβήθρα, καὶ ἐτίρασσε τὸ ὕδωρ· ὁ οὖν πρῶτος ἐμβὰς μετὰ τὴν ταραχὴν τοῦ ὕδατος ὑγιὴς ἐγένετο, ᾧ δὴποτε κατείχετο νοσήματι. Ἦν δὲ τις ἄνθρωπος ἐκεῖ τριάκοντα καὶ ὀκτὼ εἴη ἔχων ἐν τῇ ἀσθενείᾳ αὐτοῦ. Τοῦτον ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς κατακείμενον, καὶ γινὼς ὅτι πολλὴν ἤδη χρόνον ἔχει, λέγει αὐτῷ· θέλεις ὑγιὴς γενέσθαι; Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ἀσθενῶν· Κύριε, ἄνθρωπον οὐκ ἔχω, ἵνα ὅταν ταραχθῇ τὸ ὕδωρ, βάλῃ με εἰς τὴν κολυμβήθραν· ἐν ᾧ δὲ ἔρομαι ἐγώ, ἄλλος πρὸ ἐμοῦ καταβαίνει. Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἔγειρε, ἄρον τὸν κράβατόν σου καὶ περιπάτει. Καὶ εὐθέως ἐγένετο ὑγιὴς ὁ ἄνθρωπος, καὶ ἦρε τὸν κράβατον αὐτοῦ καὶ περιπάτει. Ἦν δὲ σάββατον ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. Ἐλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι τῷ τεθεραπευμένῳ· σάββατόν ἐστιν· οὐκ ἔξεστί σοι ἄραι τὸν κράβατον. Ἀπεκρίθη αὐτοῖς· ὁ ποιήσας με ὑγιῆ, ἐκεῖνός μοι εἶπεν· ἄρον τὸν κράβατόν σου καὶ περιπάτει. Ἠρώτησαν οὖν αὐτόν· τίς ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ὁ εἰπὼν σοι, ἄρον τὸν κράβατόν σου καὶ περιπάτει; Ὁ δὲ ἰαθεὶς οὐκ ἤδει τίς ἐστιν· ὁ γὰρ Ἰησοῦς ἐξένευσεν ὄχλον ὄντος ἐν τῷ τόπῳ. Μετὰ ταῦτα εὐρίσκει αὐτόν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἰδε ὑγιὴς γέγονας· μηκέτι ἁμάρτανε, ἵνα μὴ χειρόν σοί τι γένηται. Ἀπῆλθεν ὁ ἄνθρωπος καὶ ἀνήγγειλε τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ ποιήσας αὐτόν ὑγιῆ.

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ

Γενικά. Ο Οργανισμός Χρηματοδοτήσεως Οικονομικής Αναπτύξεως (Ο.Χ.Ο.Α.) ιδρύθη διά συμβάσεως από 29^η Ιουλίου 1954 μεταξύ της Ελληνικής Κυβερνήσεως, της τοιαυτής των Η.Π.Α., εκπροσωπούμενης υπό της έν Έλλάδος 'Αμερικανικής Αποστολής Οικονομικής Συνεργασίας, και της Τραπεζής της Έλλάδος, κυρωθείσης διά του Ν. Δ. 2970/1954.

Ο Ο.Χ.Ο.Α. είναι πιστωτικόν Ίδρυμα υπό μορφήν νομικού προσώπου Ιδιωτικού δικαίου, απαλάσει διοικητικής και οικονομικής αυτοτελείας, σκοπός του δέ είναι η ένισχυσις διά δανείων μέσης ή μακράς διάρκειας Ιδιωτικών παραγωγικών επιχειρήσεων, νομικών προσώπων δημοσίου ή Ιδιωτικού δικαίου και κοινοφελών μεγάλων αυτοεξυπηρετούμενων έργων οικονομικής ανάπτυξεως.

Όργανα έσωτερικής διοικήσεως του Ο.Χ.Ο.Α. είναι τό Συμβούλιον και ό Γενικός Διευθυντής. Τό Συμβούλιον άποτελείται έξ 6 μελών, ήτοι του Διοικητού ή Υποδιοικητού της Τραπεζής της Έλλάδος, εκπροσώπου του Υπουργείου Συντονισμού, του Διευθυντού ή εκπροσώπου της 'Αμερικανικής Αποστολής, των Διοικητών ή Γενικών Διευθυντών δύο έκ των έξουσιοδοτούμενων Τραπεζών και του Γενικού Διευθυντού του Ο.Χ.Ο.Α. Όργανα έποπτείας είναι τό Έποπτικόν Συμβούλιον και οι παρ' αούτ' Έλεγχοί του Δημοσίου. Τό Έποπτικόν Συμβούλιον άσκει τόν Έλεγχον της νομιμότητος της διαχειρίσεως.

Κεφάλαια και πόροι. Τά αρχικά κεφάλαια του Ο.Χ.Ο.Α. προέρχοντα έκ των μεταβιβάσειών αυτών άπαιτησεων και ύποχρεώσεων της Κεντρικής Έπιτροπής Δανείων (Κ.Ε.Δ.) έκ χρηρηθέντων παρ' αούτης και της Α.Μ.Α.Γ. δανείων της 'Αμερικανικής βοήθειας (Σχεδίου Μάρσαλλ) συμφώνως προς τάς ειδικάς συμβάσεις μεταξύ Έλληνικής και 'Αμερικανικής Κυβερνήσεως και της Τραπεζής της Έλλάδος. Έπίσης κεφάλαια του Ο.Χ.Ο.Α. άποτελούν και οι εισπράξεις έκ τόκων και χρεολυσίων των έν λόγω δανείων. Αρ' έτέρου ό Ο.Χ.Ο.Α. έχει και την υπεύθυνον διαχείριον των κεφαλαίων του προγράμματος των δολλ. 10.000.000 των χρηρηθέντων υπό της 'Αμερικανικής βοήθειας. Ούτω τό συνολον των υπό του Ο.Χ.Ο.Α. διαχειριζομένων κεφαλαίων άνέρχεται εις δολλ. 80.000.000 περίπου.

Βασικοί κανόνες χορηγουμένων δανείων. Άπαντα τά υπό της Κ.Ε.Δ. και Α.Μ.Α.Γ. χορηγηθέντα δάνεια έχουσι ανυπολόγητη μέ ρήτραν δολλαρίου, δέν είναι δέ ταύτα ήγγυσημένα υπό Τραπεζής. Τά υπό του Ο.Χ.Ο.Α. παρεχόμενα δάνεια ανυπολογίζονται έπίσης μέ ρήτραν δολλαρίου (πλιν της ειδικής χρηματοδότησεως της 'Αγροτικής Τραπεζής, ήτις είναι εις δραχμάς) και έπί πλέον να είναι ήγγυσημένα υπό μίας των έξουσιοδοτημένων Τραπεζών, μέσφ της όποιας και χορηγούνται. Έξουσιοδοτη-

μένοι Τράπεζαι είναι αι έξής : Έθνική και 'Αθηνών, Έθνική Κτηματική, Έμπορική, Λαϊκή και 'Ιονική. Η έγγυσις άφορά την πλήρη και έμπρόθεσον έκπλήρωσιν των έκ του δανείου ύποχρεώσεων του όφειλέτου εις κεφάλαιον, τόκος και έξοδα ως και άλλων όρων του συμβολαίου ό οποιοι ήθελον όρισθη έκάστοτε. Τό έπιτόκιον των χορηγήσεων, άνέρχεται εις 6 οιο έως 8 οιο. Τά δάνεια ταύτα χορηγούνται προς βιομηχανικάς, μεταλλευτικάς, γεωργικάς, αλιευτικάς, ναυτιλιακάς, τουριστικάς και έν γένει παραγωγικάς επιχειρήσεις, είτε ως μακροπρόθεσμα (άνω των 5 έτών) ή μεσοπρόθεσμα, διά την κάλυψιν μέρους των άπαιτούμενων δαπανών διά νέας έγκαταστάσεις, επέκτάσεις ή συγχρονισμόν, είτε ως μεσοπρόθεσμα (2—5 έτών) διά την κάλυψιν μέρους των μονομεστέρων άναγκών εις κεφάλαια κινήσεως.

Πλιν των άλλων δανείων ό Ο.Χ.Ο.Α. δύναιται να ένισχύη και ειδικά προγράμματα διά της χορηγήσεως κεφαλαίων προς την 'Αγροτικήν Τράπεζαν (διά την παροχήν μεσοπρόθεσμων δανείων προς άγρότας και όργανώσεις άγροτών) και την Έθνικήν Κτηματικήν Τράπεζαν (διά την παροχήν κτηματικών δανείων δι' εθνήνας κατοικίας).

Οι όροι, αι προϋποθέσεις και ή διαδικασία της χορηγήσεως των δανείων καθορίζονται έκάστοτε υπό του Συμβουλίου του Ο.Χ.Ο.Α., ή διέπουσα δέ γραμμή είναι ότι τά κριτήρια χορηγήσεως είναι όχι άπλως τραπεζιτικά άλλα και γενικώτερον οικονομικά, έρευνημένης άλλως Ιδιαίτερως της σκοπιμότητος χρηματοδότησεως από άπόψεως του κλάδου εις δν άνήκει ή επιχείρησις, των συνθηκών έργασιας αούτης, του ποσοστού συμμετοχής του δανειζομένου εις τό έκτελεσθησόμενον έργον, ή συμμετοχή δέ αούτη δέν πρέπει να προέρχεται έκ δανεισμού παρ' άλλης πηγής, άλλ' έξ Ιδίων κεφαλαίων του επιχειρηματίου και δέον να άνέρχεται εις τό Ισόποσον τουλάχιστον του αλουμένου δανείου. 'Ιδιαίτερα προσοχή καταβάλλεται διά την έπιλογήν των προς δανειδοθήσιν οικονομικών μονάδων, ούτως ώστε αούτη να περιλαμβάνη τάς πλέον βιωσίμους, άποδοτικάς και περισσότερο συμβαλλούσας εις την οικονομικήν ανάπτυξιν της χώρας.

Τό πρόγραμμα τών χορηγήσεων εις τούς διάφορους κλάδους της οικονομίας καθορίζεται καθ' έκάστην έξαμηνίαν υπό του Συμβουλίου του Ο.Χ.Ο.Α. και έγκρίνεται υπό της Νομισματικής Έπιτροπής.

Τό σύνολον των από της ίδρύσεως του Ο.Χ.Ο.Α. και μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1956 έγκριθέντων δανείων πάσης φύσεως άνήρχετο εις δολλ. 25.324.000, ή χρηματοδότησις δέ του ειδικού προγράμματος της 'Αγροτικής Τραπεζής εις δραχμ. 78.000.000.

ΑΝΤ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΑΚΗΣ
Διευθυντής του Ο.Χ.Ο.Α.

Η ΕΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΤΑΝΗΣΟΥ

(21 Μαΐου 1864)

Ἐδῶ κι 93 χρόνια ἡ μάννα Ἑλλάδα ἀνοίγε τὴν ἀγκαλιά της κι ἔσφιγγε θερμὰ τὰ Ἑπτὰ νησιά τοῦ Ἴονίου Πελάγους, ποῦ 55 ὀλόκληρα χρόνια μείνανε κάτω ἀπὸ τὸν Ἀγγλικὸ ζυγὸ χωρὶς καθόλου νὰ θολώσῃ ἡ ἔθνικὴ συνειδησί τους.

Ἔϊν' ἀλήθεια πὼς οἱ Ἀγγλοὶ παραχώρησαν χωριστὴν Ἑπτανησιακὴ κυβέρνηση καὶ βουλή κι ἐνδιαφέρθηκαν γιὰ τὴν ὕλικὴ καὶ πνευματικὴν ἀνάπτυξη τῆς Ἑπτανήσου (ἀφοῦ καὶ Πανεπιστήμιο τοὺς ἱδρυσαν, τὴν περιώνυμη «Ἴονιο Ἀκαδημία»), εἶναι ὅμως κι ἀλήθεια πὼς οἱ κατὰ καιροὺς Ἀρμοστές τους, τύπου Χάρτιγκ, κατέλυσαν πολλές φορές κάθε ἔννοια ἐλευθερίας κι' ἀρνήθηκαν στοὺς Ἑπτανησίους τὸ ἀναφαίρετο δικαίωμα τῆς ἔθνικῆς τῶν ἀποκαταστάσεως. Τὰ 2 παρακάτω τετράστιχα τοῦ ἔθνικοῦ ποιητῆ Δ. Σολωμοῦ ἐκφράζουν ὀλοκάθαρα τὸν ὑποκριτικὸ τρόπο διοικήσεως τῶν Ἀγγλων καθὼς καὶ τὸν ἄνεμο τοῦ ἐνθουσιασμοῦ ποῦ συνεπῆρε τὸ φιλελεύθερο Ἑπτανησιακὸ λαό, μόλις μαθεύτηκε ἡ κήρυξη τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 21 :

Ἐφωνάξαν ὡς τ' ἀστέρια
τοῦ Ἴονίου καὶ νὰ νησιά
κι ἔσηκώσανε τὰ χέρια
γιὰ νὰ δείξουνε χαρὰ.

Μ' ὄλον πούναι ἄλυσωμένο
τὸ καθένα τεχνικά
κι εἰς τὸ μέτωπο γραμμένο
ἔχει ψεύτρα Ἐλευθεριά.

Ἐνῶ τὸ Ἑνωτικὸς ἀγῶνας τῶν Ἑπτανησίων ἄρχισε κυρίως ἀπ' τὸ 1823 καὶ συνεχίστηκε μὲ ἀμείωτὴ σφοδρότητα μέχρι τὸ 1864. Γιὰ μέσα πάλης κι ἐπικρατήσεως τῶν μεταχειρίστηκαν οἱ Ἑπτανήσιοι τόσο τὸ λόγο ὅσο καὶ τὴ βία. Τὴν πρωτοπορεία στὸν Ἀγῶνα τὴν εἶχε τὸ Ἐνωτικὸ Ριζοσπαστικὸ κόμμα. Εἶναι ἀλήθεια ὅτι στὸ Συντηρητικὸ κόμμα, τὸ κόμμα «τῶν καταχθονίων», βρῆκε ἡ Ἀγγλία στὴν ἀρχὴ στήριγμα ἀρκετὰ σημαντικό, ἀλλὰ ἀργότερα καὶ τὸ κόμμα αὐτὸ βρῆκε τὸν ἔθνικὸ του δρόμο.

Ἐνῶ τὸ Ἑνωτικὸς ἀγῶνας τῶν Ἑπτανησίων ἔχει νὰ παρουσιάσῃ πλειάδα γενναίων καὶ ἀδουλῶτων πατριῶτων, ὅπως τὸν Σολωμό, τὸν Κάλβο, τὸν Ἥλ. Ζερβὸ Ἰακωβάτο, τὸν Τυπάλδο καὶ ἰδιαιτέρα τὸν ἀκαταγώνιστο ἀρχηγὸ τοῦ Ριζοσπαστικοῦ κόμματος Κωνστ. Λομβάρδο ποῦ εἶχε τὸ θάρρος νὰ ἐκστομίσῃ μπροστὰ στὸ Γλάδστωνα τὰ ὑπερήφανα τοῦτα πατριωτικὰ λόγια :

Ἐνῶ Ἰόνιος λαὸς μισεῖ, ἀποστρέφεται καὶ πολεμᾷ τὴν προστασία. Τὰ Ἑπτάνησα φλογερά ποθοῦν, ἀποζητοῦν καὶ τίποτ' ἄλλο δὲν δέχονται παρὰ μονάχα τὴν Ἐνωση».

Σήμερα, ποῦ οἱ πατριῶτες τῆς μαρτυρικῆς Κύπρου ἔχουν ριχθῆ ἀσυγκράτητοι στὸν ἱερὸ ἀγῶνα γιὰ τὴν αὐτοδιάθεσί τους, ἡ ἀναπόληση ἐνὸς ἐξίσου ἀνταξίου ἀγῶνα γιὰ τὸ ἴδιο ἰδανικὸ, τὴν ἔθνικὴν ἀποκατάσταση τοῦ Ἑπτανησιακοῦ λαοῦ, λαμβάνει ἐξέχουσα σημασία. Εἶναι ἄξιοι τιμῆς καὶ ὕμνων ὅλοι οἱ γνωστοὶ καὶ ἀγνωστοὶ ἀγωνιστές ποῦ ἀγωνίστηκαν μὲ ἀπόφαση κι ὑπομονὴ γιὰ τὴν Ἐνωση. Πρέπει νὰ τοὺς ἔχουμε γιὰ παράδειγμα στὸν Ἀγῶνα ποῦ κάνουμε σήμερα γιὰ τὴν αὐτοδιάθεση τῆς Κύπρου ἀπὸ τὸν ἴδιο τυραννικὸ κι ὑπουλο καταχτητή.

ΣΤΑΜ. ΑΡ. ΠΑΠΑΣΤΑΜΑΤΙΟΥ

ΤΑ ΕΡΓΑΣΙΟΛΟΓΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ

Τα προβλήματα που συνδέονται με τον εργαζόμενο σ' ό,τι αφορά την εδικοκευό του σε ένα ώρισμένο επάγγελμα, σ' ό,τι αφορά τις μεταβολές που λαμβάνουν χώραν κατά τη διάρκεια της σταδιοδρομίας του σ' αυτό και σ' ό,τι αφορά τις συνέπειες που προκύπτουν για τον εργαζόμενο από την ενεργό δράση του στα πλαίσια του επαγγελματός του και μετά την παύση της ενεργού απασχολήσεώς του, είναι και πολυάριθμα και πολυπλοκά.

Τα προβλήματα αυτά μπορούν να εξετασθούν μέσα από το πρόσωπο του ατόμου, της οικογένειας και της κοινωνικής ομάδος. Τα προβλήματα αυτά μπορεί να έχουν διάφορες πλευρές, όπως: η ψυχοφυσιολογική, η παιδαγωγική, η Ιατρική, ή κοινωνιολογική, ή του εργατικού δικαίου, ή δημογραφική κ.λ.π. Έχουμε πιά κηρυχθή ύπέρ της διαμορφώσεως Ιδιαίτερου επιστημονικού κλάδου, της «Εργασιολογίας», που θα πρέπει, με την επεξεργασία των καταλληλών επιστημονικών θέσεων, να καθορίση τα προβλήματα και τη μέθοδο διαδικασίας, έχοντας υπ' όψιν την τελεολογικά πιο καλύτερη λύση των προβλημάτων του εργαζομένου και συνεπώς των προβλημάτων του μεγίστου τμήματος της κοινωνικής ολότητας.

Αλλά για να επιτύχουμε τον τεθέντα σκοπό, είναι ανάγκη να επεξεργασθώ και να τεθώ σωστά το ζήτημα κι' από την οργανωτική του πλευρά. Είναι φανερό πώς δέν μπορούμε, λόγω του περιορισμένου χώρου, να εισέλθουμε σε λεπτομέρειες. Με την ευκαιρία αυτή, υποδεικνύουμε μόνο το απαραίτητο της ανάγκης της δημιουργίας καταλλήλων κέντρων ως οργανωτικο-επιστημονικών άρχων και πυρήνων συντονισμού της εργασίας στον τομέα αυτό της κοινωνικής ζωής.

Στην οδία και κατ' άρχην, τα προβλήματα των εργαζομένων είναι ίδια, ανεξαρτήτως κρατικών συνόρων, στάθμης οικονομικής ανάπτυξεως ή του κρατικο-κοινωνικού καθεστώτος κάθε χώρας. Μία τέτοια αντίληψις βραϊζεται στον ξενθροπισμό (humanisation) της εργασίας ως και στον πόθο της διατήρησεως της κοινωνικής ειρήνης και της ευημερίας της ανθρώπιότητας. Άλλα είναι φανερό πώς τα γεγονότα αυτά δέν άποκλείουν την ύπαρξη ρεασίας κλιμακώσεως παραλλαγών των προβλημάτων αυτών από τη μίαν επιχείρησι στην άλλη από το ένα μέρος στο άλλο, και από τη μια χώρα στην άλλη. Μ' άλλα λόγια, αυτό μας υποδεικνύει την ανάγκη της δημιουργίας τόσον εθνικών εργασιολογικών κέντρων όσον και Διεθνούς Εργασιολογικού Κέντρου.

Νομίζουμε ότι το Διεθνές Εργασιολογικό Κέντρο θα είχε την καταλληλότερη θέσι μέσα στα πλαίσια της Διεθνούς Οργανώσεως Εργασίας. Τα ειδικά αυτά Ιδρύματα του Ο.Η.Ε. με την τριπλή άποστολή τους, είναι το προσφορώτερο περιβάλλον για τη δημιουργία

του Διεθνούς Εργασιολογικού Ινστιτούτου. Γιατί το Ινστιτούτο αυτό θα έφωδιαζόταν με το άρχειακό υλικό (documentation) και θα εργαζόταν χρησιμοποιώντας τις καθιερωμένες μεθόδους και όδους του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας. Η κυρία δραστηριότης του γραφείου αυτού θα έγκειτο στην έπιμελή επεξεργασία όρισμένων «περιπτώσεων» μέσα στα πλαίσια των προβλημάτων των εργαζομένων όλου του κόσμου. Εξ άρχής το Ινστιτούτο αυτό θα έπρεπε να οργανώση περιοδικά μαθήματα (κούρ) για τη συμπληρωματική ειδικο-εργασιολογική εκπαίδευσι διπλωματούχων κλαδικών ειδικών από διάφορους κλάδους της όπιστημης, όπως: η Ιατρική, ή οικονομία, το δικαίον, ή κοινωνιολογία, ή ψυχολογία, ή δημογραφική κ.λ.π. Στην πορεία, θα προέβαινε στη δημιουργία Ιδιαίτερου Διεθνούς Εργασιολογικού Ινστιτούτου που θα προετοίμαζε άνωτέρους ειδικο-εργασιολογους.

Τα εθνικά εργασιολογικά κέντρα, προσαρμοσμένα στις ειδικές συνθήκες της κάθε μίας χώρας, θα πρέπει να άποτελούν πυρήνες και κίνητρα για την έπιλυσι των εργασιολογικών προβλημάτων στα πλαίσια της χώρας. Είναι φανερό ότι τα Ιδρύματα αυτά δέν μπορεί να είναι άποκλειστικά επιστημονικά αλλά πρέπει να άποθούν και οι δραστηριώτεροι συνεργάτες στην ανάπτυξη της οικονομικής ζωής της χώρας.

Τα εθνικά εργασιολογικά κέντρα, εκτός από την άμεση μελέτη, πρέπει να παίζουν και ρόλο συντονιστού της επιστημονικο-ερευνητικής εργασίας των διαφόρων οργανισμών που, έτω και μερικώς, άσχολούνται με τα εργασιολογικά ποβλήματα. Έκτός αυτού τα κέντρα αυτά θα εύρισκονται σε τακτική έπαφή με το Διεθνές Εργασιολογικό Κέντρο, στο όποιο θα παρέχουν στοιχεία για τα ίδια τους τα προβλήματα και από το όποιο θα λαμβάνουν επιστημονική και τεχνική βοήθεια.

Για την Ικανοποίησι των ειδικών άναγκών μίας περιοχής, το Διεθνές Εργασιολογικό Κέντρο ή όρισμένες χώρες δημιουργούν ήπειρωτικά ή περιφερειακά Εργασιολογικά Κέντρα.

Θα μās Ικανοποιούσε, άν η πρωτοβουλία αυτή γινόταν άποδεκτή και εύρισκε κάπως πρόσφορον έδαφος. Στην περίπτωση αυτή, νομίζουμε ότι θα ήταν άνυπολογιστού ύφελειας, άν, εκτός της δημιουργίας εθνικών κέντρων εις το δικό μας τμήμα της Εύρώπης, Ιδρύετο και Βαλκανικό Εργασιολογικό Κέντρο, που θα είχε σκοπό τη μελέτη των ειδικών προβλημάτων των εργαζομένων της περιοχής αυτής της Εύρώπης. Με αυτό θα γινόταν το πρώτο βήμα προς την κατεύθυνσι μίας άπτης Διαβαλκανικής συνεργασίας στον τομέα της έπιλύσεως των εργασιολογικών προβλημάτων.

ΙΛΙΓΙΑ ΠΕΡΙΤΣ

Σύμβουλος του Ινστιτούτου Παραγωγικότητας Εργασίας, Βελιγράδιον

Ἡλ. Ἀν. 5.09', Δ. 7.35'
 Σελήνη 28 ἡμερῶν
ΔΕΥΤΕΡΑ 147/218
 Ἐλλαδίου καὶ Ἀλυπίου

27

Ἐξετάσεις ἐπὶ πτυχίῳ εἰς τὴν Μηχανογνώσιαν.

Ἡ τάξις εἶναι ἡ ἠθικὴ ὠραιότης τῶν πραγμάτων.
 (V. Simon)

Μὴ δαπανᾷν παρὰ καιρὸν, μηδ' ἀνελεύθερος ἴσθι μέτρον δ' ἐπὶ πᾶσιν ἄριστον.
 (Πυθαγόρας)

ΜΠΕΡΝΑΡ Σάρα (1844—1923). Διάσημος Γαλλὶς ἠθοποιός. Ἔδρυσε τὸ «Θέατρον Σάρας Μπερνάρ» εἰς τὸ Παρίσι.
 ΜΠΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ Εὐάγγελος (1860—1913), Ἀμίμητος Ἕλλην κωμικός.

Ἡλ. Ἀν. 5.09', Δ. 7.36'
 Σελήνη 29 ἡμερῶν
ΤΡΙΤΗ 148/217
 Εὐτοχοῦς ἐπ. Μελιτηνῆς

28

Ἐξετάσεις ἐπὶ πτυχίῳ εἰς τὴν Ἡλεκτροτεχνίαν.

ΔΑΛΤΟΝ Τζῶν. (1766—1844). Καθηγητὴς εἰς Μάντσεστερ. Ἔδρε τοὺς νόμους τῆς πιέσεως τῶν ἀερίων καὶ τῶν ἀτμῶν.
 ΛΕΚΜΑΝ Ὀλλανδός. Νόμπελ 1902. Ἡλεκτροπτικὴ, διάσπασις φασματογραμμῶν καὶ μαθητικὸν πεδίου.

Ὅταν μία ἐσοδεία εἶναι μεγάλη, καταστρέφουν ἐνίοτε μίαν ποσότητα διὰ νὰ μειώσουν τὴν προσφορὰν. Μέσον βλακῶδες συγκρατήσεως τῶν τιμῶν, διότι ὑπάρχει ἐν μέσον εὐφυὲς νὰ συγκρατήσωμεν τὰς τιμὰς αὐξάνοντες τὴν ζήτησι. Αὐτὸ λέγεται διαφήμισις.
 (H. Casson)

ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΑΟΥ

- * Ζωντανῆς ἀρκούδας τομάρι μὴν ἀγοράζης.
- * Ὅρφανοῦ καὶ φτωχοῦ δίκιο νὰ μὴ τρωῶ.
- * Ὅποιος μπαινὲ ἀσυμφώνητος, φεύγει ἀπλήρωτος.
- * Ἀφέντης ἕνος καὶ πολὺς καὶ φίλοι χίλιοι λίγοι.
- * Ἡ θάλασσα κί' ὁ ἀχάριστος ποτὲ τοὺς δὲ χορταίνουν.
- * Ὁ σκύλος δὲ δανεῖζει κόκκαλα.
- * Κάλιο δειλός, παρὰ μακαρίτης.
- * Πλερώθηκα μ' ἕνα δεμάτ' αὐγὰ καὶ μὲ μιὰ σούβλα γάλα.
- * Ἀλιὰ ἀπ' τοὺς δαρμένους, ὅσο νᾶρθουν οἱ κριτάδες.
- * Ὅντι διάκο σ' εἶδαμε, οὔτε πρωτοσύγγελο, καὶ δεσπότης ἔγινες.
- * Ἀπ' τοῦ διαβόλου τὸ μαντρί καλὸ μὴν περιμένης.
- * Ἄνεμος ποῦ δὲ σὲ βλάφτει ἄφησέ τον νὰ φρεσᾷ.
- * Ἡ σκύλα ἀπὸ τῆ βίαση τῆς γεννάει τυφλὰ κουτιάβια.
- * Μὲ τὸ βελόνι γύρευε ν' ἀνοίξη τὸ πηγάδι.
- * Τὸ μάτι του τὸ βγάνει, τὴ δεκάρα δὲ τὴ βγάνει.

Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΥΓΙΕΙΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΑΠΑΙΔΑΓΩΓΗΣ ΤΟΥ ΛΑΟΥ

«Μ'έσένα, μακαρία 'Υγεία, όλα θάλλουν και λάμπουν
χωρίς έσένα κανείς δέν μπορεί νάνα ευνυχισμένος».

Έτσι αρχίζει ο ύμνος προς την 'Υγείαν ενός άρχαίου ποιητού.

Άλλά την αξία της ύγείας την ξέρει ο καθένας και την καταλαβαίνει πολύ καλύτερα μόλις την χάσει έστω και για λίγο. Έκείνο όμως πού δέν ξέρουν πολλοί είναι τó πώς μπορούμε νά την διατηρήσωμε.

Όλοι οι λαοί, όλες οι θρησκείες, όλα τα πολιτεύματα υπέβειζαν κατά καιρούς φροντίδες για την ύγεια. Παρ' όλες τις προλήψεις και παρ' όλες τις πλάνες ήξεραν πάντα οι άνθρωποι τί περίπου χρειάζεται για νάνα κανείς υγιής. Η άτομική όμως αυτή υγιεινή δέν είναι ικανή νά διατηρήση την ύγεια τού συνόλου. Σύνολον όταν λέμε, έννοούμε την οικογένεια, την κοινότητα, την πόλη πού κατοικούμε, τó Κράτος. Η ύγεια τού συνόλου είναι ή λεγομένη «Δημοσία 'Υγεία».

Αυτή την Δημοσία 'Υγεία πρέπει νά προφυλάξωμε και νά διατηρήσωμε γιατί σ' αυτήν περιλαμβάνεται και ή άτομική μας ύγεια και ή ύγεια τών δικών μας ανθρώπων.

Αν ο έγωιστικός άτομικισμός είναι ελάττωμα για κάθε κοινωνική έκδήλωση στό ζήτημα της 'Υγείας είναι άλλθριος. Η ύγεια τού γείτονα και γενικά τού συνανθρώπου μας πρέπει νά μάς ένδιαφέρει περίπου όσον και ή δική μας. Αν όχι από άλτρουισμό, τούλάχιστον από συμφέρον, γιατί ή δυστυχία τών άλλων έχει πολλές φορές αντίκτυπο στό ζωή μας και μάλιστα όχι μόνον όταν πρόκειται για μεταδοτική άσθένεια πού μπορεί νά μεταδοθή και σέ μάς ή στους δικούς μας, αλλά και για κάθε άλλο άτύχημα.

Άλλα πώς λοιπόν θά προφυλάξωμε την «Δημοσία 'Υγεία» μία και αυτό είναι τόσο χρήσιμο; Νομίζουν μερικοί ότι αυτό επιτυγχάνεται με διάφορες συστάσεις και απαγορεύσεις, με νομοθετήματα και άστυνομικές διατάξεις με πρόστιμα και άλλες τιμωρίες, φοβερή πλάνη. Ακόμη ούτε με έπιγραφές ούτε με φυλλάδια ούτε με μέτρα ρουτίνας μπορούμε νά επιτύχωμε αυτό πού ζητάμε. Αυτό γίνεται μόνο με την 'Υγιεινολογική Διαπαιδewγήση τού πληθυσμού, ό λ ο υ τ ο υ π λ η θ υ σ μ ο υ.

Τότε μπορεί και ή προπαγάνδα της ρουτίνας νά άποδώση κάτι. Πώς θά γίνει όμως αυτή ή διαπαιδewγήση; Και σ' αυτό υπάρχουν πολλές πλάνες. Πιστεύουν πολλοί ότι μία άπρογραμμα-

τιστη προσπάθεια χωρίς σύστημα, χωρίς τάξη μπορεί νά φέρη άποτέλεσμα. Κάποιο άποτέλεσμα βέβαια θά φέρη, μά θά είναι μηδαμινό, σχετικά με την δαπάνη πού έγινε και με τόν κόπο πού διεθεσωμε.

Η Δημοσία 'Υγεία προστατεύεται μόνον όμα ο καθένας ξέρει τί πρέπει νά κάνει και προπάντων τί δέν πρέπει νά κάνει.

Άλλη πλάνη πού υπάρχει και πού κάνει μεγάλο κακό είναι ότι πολλοί, και δυστυχώς και ύγειονομικοί ύπαλληλοι, νομίζουν ότι 'Υγιεινολογική Διαπαιδewγήση θά πει τó ν' άποκτίση ο δένος κόσμος Ιατρικές γνώσεις. Γι' αυτό βλέπομε στις έφημερίδες και άκούομε από τó ραδιόφωνο έκλαϊκτικιά άρθρα και όμιλίες για διάφορες άσθένειες πού τις περισσότερες φορές δημιουργούν φοβίες και πανικούς. Η 'Υγιεινολογική Διαπαιδewγήση είναι δουλειά τού παιδewγού πού πρέπει νά έχει ο ίδιος την κατάλληλη μόρφωση, ό χ ι τ ο υ γ ι α τ ρ ο υ. Ο γιατρός μόνον όταν είναι ειδικευμένος σ' αυτή την δουλειά μπορεί νά κάνει την 'Υγιεινολογική Διαπαιδewγήση, κάνοντας τόν ρόλο τού παιδewγού. Γι' αυτό σέ πολλές χώρες έτοιμάζουν τώρα ειδικούς ύπαλλήλους πού τούς όνομάζουν «'Υγειονομικούς εκπαιδευτάς».

Νομίζω έν τούτοις εγώ, ότι για φτωγά κράτη είναι περιττό νά δημιουργηθή άλλος ένας άκόμη κλάδος κρατικών ύπαλλήλων. Την 'Υγιεινολογική διαπαιδewγήση μπορεί άριστα νά την κάνει ο δημοδιδάσκαλος, ο καθηγητής τών γυμνασίων και ο παππας. Άρκει οι εκπαιδευτικοί αυτοί νάχουν μορφωθή στό νέα αυτά καθήκοντα και νά άμειψοθουν με κάποιο ιδιαίτερο έπίδομα. Αυτό πού πρέπει νά καταλάβουν όλοι, ιδίως οι άρμόδιοι και οι υπεύθυνοι, είναι ότι ή 'Υγιεινολογική Διαπαιδewγήση είναι δουλειά εκπαιδευτική πού μόνον ειδικευμένοι μπορούν νά την κάνουν.

Έπίσης νά καταλάβουν ότι ή προσπάθεια για την Δημοσία 'Υγεία πεί χαμένη κατά μεγάλο ποσοστό, όμα ο καθένας δέν την έχει πάρει σαν καθήκον του και δέν την εφαρμόζει θεληματικά.

Γ. Η. ΠΑΓΚΑΛΟΣ

Καθηγητής εις την 'Υγειονομολογικήν Σχολήν 'Αθηνών. Πρόεδρος τού Έθν. Συνδέσμου 'Υγιεινολογικής Διαπαιδewγήσεως.

Η ΙΔΕΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Ο τουρισμός είναι πραγματικά, μία ιδεολογία. Έχει τους θεωρητικούς άπολογητάς του, ακολουθείται από πλήθος πιστών όπαδών, διαθέτει πρόγραμμα, μέσα και όργανωσιν. Ως ιδεολογία, τουλάχιστον, έβλάσισε πρό πενήντα περίπου χρόνων στη Χώρα μας και ως ιδεολογία άνεπύχθη και έφθασε στο σημερινόν επίπεδόν του.

Ο τουρισμός είναι μία ανθρωπιστική ιδεολογία. Είς την βάση του εύρίσκεται ή έμφυτη είς κάθε άνθρωπον ροπή νά γνωρίση τους άλλους ανθρώπους, της χώρας του πρώτα, ύστερα τών άλλων χωρών, νά έπισκεφθή τόπους πού εύρίσκονται πλησίον του ή μακράν και μέ τόν τρόπον αυτόν νά χαρή, νά πλουτίση είς έκτασιν και βάθος τίς γνώσεις του. Ούτω ό τουρισμός οδηγεί στην άνύψωσιν του πολιτιστικού επίπεδου και βοηθεί την άμοιβαία γνωριμία μεταξύ τών λαών.

Ο τουρισμός ξεκίνησε ως άτομική επίδιωξις και προσπάθεια και έφθασε στην σύγχρονη ομαδική μορφή του. Κατ' αρχάς δίχως όργανωσιν και μέθοδον, μέ την πάροδον όμως του χρόνου προσηρόσθη πρός τίς συνθήκες και τά μέσα της κοινωνικής ζωής: απέκτησε και σύστημα και όργανωσιν.

Σήμερα ό τουρισμός διαθέτει σημαντικόν αριθμόν μεγάλων ή μικρών όργανώσεων, πού λειτουργούν σ' όλη την Χώραν μας και τόν ύπηρετούν ίκανοποιητικά. Όλες οι όργανώσεις αυτές εργάζονται επί ιδεολογικής βάσεως, δέν είναι έπιχειρήσεις, και επίδίδονται άνιδιοτελώς στην προαγωγήν του. Σχεδόν όλόκλη-

ρος ό έσωτερικός τουρισμός μας ποδηγετείται από τίς ιδεολογικές αυτές τουριστικές όργανώσεις. Ο έπαγγελματισμός δέν έκαμε ακόμη την εμφάνισή του σε αξιόλογην έκτασιν στον τομέα του έσωτερικού τουρισμού μας.

Δέν συμβαίνει όμως τό ίδιο και στον κύκλο του έξωτερικού τουρισμού. Έδώ τά θέματα της κινήσεως και ύποβολής του τουριστικού ρεύματος είναι συνθετώτερα και άπαιτούν ανάλογην όργάνωσιν, ή όποία νά διαθέτη πρόσωπα, κατά κύριον λόγον άπασχολούμενα μέ αυτά. Ως έκ τούτου ή ιδεολογικές τουριστικές όργανώσεις δέν έσημείωσαν είς τόν τομέα του έξωτερικού τουρισμού, όσιν έπίδοσιν έπραγματοποίησαν είς τόν κύκλον του έγχωρίου τουρισμού. Και τό φαινόμενον αυτό δέν είναι μόνον έλληνικόν, διότι άπαντάται, είς μεγαλύτερον μάάλιστα βαθμόν, και είς τάς προηγμένας τουριστικώς χώρας.

Όποσδήποτε όμως και ό έπαγγελματικός τουρισμός δέν διέστρεψε τόν χαρακτήρα της κινήσεως αυτής, πού παραμένει είς την βάση του ιδεολογικός. Δι' αυτό και ή έπιτυχία όλων έκείνων, ατόμων ή όργανώσεων, πού ύπηρετούν τόν τουρισμόν είτε από ιδεολογικής σκοπιάς, είτε ως έπαγγελματίαι, έξαρτάται κυρίως από την πίστιν των διά την σημασίαν της κινήσεως αυτής και την αξιολογικήν τοποθέτησιν της μέσα είς την ίεραρχίαν τών κοινωνικών φαινομένων.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΗΛΑΣ
Πρόεδρος της Όμοσπονδίας
Έκδρομ. Σωματείων Έλλάδος

ΕΡΝΕΣΤΟΣ ΡΕΝΑΝ

[Προοιμιακό σημείωμα]

Ἡ «προσευχή» αὐτῆ τοῦ Ρενάν, ἡ ἑξακοστή, πού ὁ θερμός τόπος τῆς, τῆς δίνει τῆ ζέση καί τὸ κυμάτιομα ἐνὸς πεζοῦ ποιήματος, καί πού, ὅσο ξέρω, δέν ἔχει μεταφρασεῖ ἴσαμε τώρα σιά ἑλληνικά, βροσκοῖται στό βιβλίον «Παιδικές καί Νεανικές Ἀγαπήσεις», τὸ τυπωμένο σιά 1883, πού τὰ κομμάτια ὅμως πού τὸ ἀποτελοῦν, ἄρα καί ἡ «Προσευχή», μπορεῖ νά εἶχαν πρωτοτυπωθεῖ πρῖν, ἴσως καί πολὺ πρῖν ἀπὸ τὰ 1883. Στά 1860, σαρανιότης σχεδόν (γεννήθηκε σιά 1823) πέρασε ὁ Ρενάν ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, πηγαίνοντας, μὲ εἰδικὴ ἀποστολή, σιτὴ Συρία, ὁποῖε τοῦ δόθηκε ἡ εὐκαιρία νά ἰδεῖ τὰ μέρη ὅπου εἶχε ζῆσει καί διδάξει ὁ Θεάνθρωπος καί νά χρησιμοποιήσει ἐντυπώσεις προσωπικές γιὰ τὴν πολυκροῦτὴ του «Ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ», πού τὴν τύπωσε, ὅτερα ἀπὸ τρία χρόνια. Τότε λοιπὸν ποιωσεῖδε ὁ Ρενάν τὴν Ἀθήνα καί τὴν Ἀκρόπολη καί δέν ἀποκλείεται τότε νά σχεδιάσει, ἀσφαλῶς ὅμως τότε θάνατος νά σαλεύουν μέσα του τὰ πρῶτα «μοτίβα» τῆς «Προσευχῆς».

Σήμερα ἡ «Προσευχή» δὲ γεννᾷ, μὲ τὸ ὄψος καί τὸ λυρισμό τῆς, τὴ συγκίνηση πού γεννοῦσε παλιότερα φαίνεται λίγο ἱστορικὴ. Ὡστόσο, ὁ θανμασμός πρὸς τὸ ἑλληνικὸ πνεῦμα—πού τὸ βλέπει ὁ Ρενάν ἐνορακωμένο σιτὴν Ἀθηνα καί σιτὸ ραὸ τῆς—, ἔχει ἓνα τόνο ἀληθινὸ, ἀκόμα καί σιταν κορυφώνεται σὲ ἓνα πάθος πού δέν ἀπέχει πολὺ ἀπὸ τὴν ἔκσταση. Σιαθμούς σημαντικούς τῆς ζωῆς του ἱστορεῖ σιτὴν «Προσευχή» τοῦ ὁ Ρενάν. Μᾶς λέει ποῖος εἶταν ὁ τόπος πού γεννήθηκε, ποῖοι οἱ πατέρες τὸν πατρῶδων του, ποῖοι ἐκεῖνοι πού τὸν ἀγάθωσαν. Μᾶς μιλεῖ ἀκόμα γιὰ τὸ περίφημο βιβλίον του, τὴ ζωὴ τοῦ γένου θεοῦ, καθὼς λέει, πού τὸν ὑπηρετήσε, σιτὰ παιδικὰ χρόνια του, πρᾶμα πού δεῖχνει διτὴ ἡ «Προσευχή» γράφηκε, ὅτερα ἀπὸ τὰ 1863.

Ἐπάροχι ὅμως καί κατὶ βαθύτερο σὲ τοῦτὴ τὴν «Προσευχή». Ἐνα ψυχικὸ καί πνευματικὸ αὐτοβιογράφημα τοῦ Ρενάν καμωμένο, φροικᾶ, σὲ πολὺ μεγάλες γραμμές· μιὰ ἐξομολόγηση, ὅπου, σιτιμὲς σιτιμὲς, ἀκοῦμε τὴν πιὸ μύχια φωνὴ του. «Δὲ θ' ἀγαπήσω παρὰ μόνον ἐσένα», λέει σιτὴν Ἀθηνα, καί ὅλη ἡ «Προσευχή», ἰδίως ἀπὸ τὴν παράγραφο πού ἀρχίζει μὲ τίς λέξεις, «μονάχα ἐσὺ εἶσαι νᾶ, ὦ Κόρη», ὅς τὴν παράγραφο πού τελειώνει μὲ τὴ φράση «Στήριξε τὴ σταθερὴ βούλήσῃ μου, ὦ Σῶτειρα βόθηθροσ ἡ, ὦ ἐσὺ πού σῶσεις!» δέν εἶναι παρὰ ἓνα δοξολόγημα τοῦ ἀρχαίου ἑλληνικοῦ πνεύματος—τοῦ σοφοῦ κλειου καί τοῦ φειδιακοῦ—μιὰ «ὁμολογία πίστες» πού ἐξυπακοῦσι ἡ, πιὸ σοσιτά, πού περιέχει, πού διαδηλώνει τὴν ἀποκήρυξη μιᾶς ἄλλης πίστες· «ἐσὺ εἶσαι ἡ μόνη ἀγία, ἡ μόνη δυνατὴ κ.τ.λ.».

Ἀλλὰ νᾶ—καί ἐδῶ προβάλλει ὁ ὑποστασιακώτερος Ρενάν—μὲς σιτὴ θέρημ τοῦ δοξολογήματός του, ξεπηθᾶ ὁ σκεπτικισμός, ὁ ορλαβιτισμός του: «θᾶ γίνω μισαλλόδοξος, μεροληπτικός, ἄν τὸ μ π ο ρ ἔ σ ω...» Νᾶ τὸ μποροῦσι ὁ Ρενάν; Θᾶ εἶταν σᾶν ν' ἀριόταν τὴν πιὸ ἐνδύμνητη οὐσία του. Καί ἀμέσως ὅτερα, πρὸς τὸ τέλος τῆς «Προσευχῆς», φανερόνεται φαρδὺς πλατὺς ὁ σκεπτικισμός καί δίνει αὐτός πιὰ σιτὴν «Προσευχή» τὸ κυρίαρχο νόημά τῆς. Τίποτε ἀμιγὲς δέν ὑπάροχι σιτὸν κόσμο αὐτόν, ὅλα εἶναι κρᾶματα καί ὀλάκρη τὴν ἀλήθεια κανένας δέν τὴν κατέχει. Τέλεια ἡ ἑλληνικὴ τέχνη; Ἀλλὰ καί λιγάκι ἀνασῆ καί μονόχορδη καί φτωχὴ γιὰ μᾶς, ἀφοῦ δὲ βροσκοῦμε πιὰ σ' αὐτὴν τοὺς θησαυροὺς τῆς χροισιανικῆς μας ψυχῆς.

Καί λοιπὸν, τὸ συμπέρασμα, ὁ τελειωτικὸς λόγος: «Ἐνας ἀπέραντος ποταμός λημονιᾶς μᾶς κηλᾶ πρὸς ἓνα δίχως ὄνομα βάραθρο». Οὔτε ἡ Ἀθηνα οὔτε ὁ Θεάνθρωπος. Ἡ ἄβυσσο—λόγος φοβερός, ἀνατριχιαστικός—εἶναι ὁ μόνος θεός. Θεοὶ ἄλλοσιτε δέν ὑπάροχον ἡ καί ἄν ὑπάροχον εἶναι σᾶν τοὺς ἀνθρώπους περασιτικοί,—καί ἴσοο τὸ καλύτερο! Τὴν ἀλήθεια ἄς μὴ τὴ ζητοῦμε ἐδῶ ἡ ἐκεῖ, Βροσκοῖται σκόρπια παντοῦ καί τὰ κομμάτια τῆς πρᾶπει νᾶ τ' ἀναζητοῦμε σ' αὐτό, σ' ἐκεῖνο, σιτὸ ἄλλο. Καί ἡ πίσιτη, ὅποιο ὄνομα καί ἄν ἔχει, δέν πρᾶπει νᾶ μᾶς δένει ποτέ. Πρᾶπει σιταν θέλοῦμε νᾶ τὴν πετοῦμε ἀπὸ πάνω μας καί νᾶ τρέχοῦμε σὲ μιὰν ἄλλη,

ΚΛΕΩΝ ΠΑΡΑΣΧΟΣ

ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΚΡΟΠΟΛΕΩΣ

Υπό ΕΡΝΕΣΤΟΥ ΡΕΝΑΝ

[Προσευχή πού ἔκαμα στήν Ἀκρόπολη, διανέγινα ἄξιος νά καταλάβω τήν τέλεια ὁμορφιά της].

«ὦ ἄρχοντιά! ὦ κάλλος ἄπλό καί ἀληθινό! θεά πού ἡ λατρεία της σημαίνει νοῦ καί σοφία, ἐσύ πού ὁ ναός σου εἶναι ἕνα αἰώνιο μάθημα συνείδησης καί εὐκρίνειας, φτάνω ἀργά στοῦ κατώφλι τῶν μυστηρίων σου· φέρνω στοῦ βωμό σου πολλές τύψεις. Γιὰ νά σέ βρῶ, χρειάστηκε νά κάνω ἀτέλειωτες ἀναζητήσεις. Τή μύηση πού τήν ἔδινες στοῦ νεαροῦ Ἀθηναῖο μ' ἕνα χαμόγελο, τήν κατάκτησα ἔπειτα ἀπό πολλές σκέψεις, ἔπειτα ἀπό μακριές προσπάθειες.

»Γεννήθηκα, γλαυκομάτα θεά, ἀπό γονιοῦς βαρβάρους, ἀνάμεσα στοὺς Κιμῆριους, τοὺς καλοῦς καί ἐνάρετους, πού κατοικοῦν στίς ἀχτές μιᾶς θάλασσας σκοτεινῆς, γεμάτης βράχους, πού τή δέρνουν πάντα οἱ καταιγίδες. Τόν ἥλιο μόλις τόν ξερουμε ἐκεῖ· λουλούδια μας εἶναι τὰ μούσκα, τὰ φύκια καί τὰ χρωματιστά κοχύλια πού τὰ βρίσκουμε στοῦ βάθος τῶν μοναχικῶν κόλπων. Τά σύννεφα φαίνονται ἐκεῖ σάν δίχως χρῶμα, καί ἀκόμα καί ἡ χαρὰ εἶναι λίγο θλιβερή· ἀλλά πηγές μέ κρύο νερό βγαίνουν ἀπό τὸ βράχο καί τὰ μάτια τῶν κοριτσιῶν εἶναι σάν τίς πράσινες κρῆνες, ὅπου σέ βάθη ἀπό κυματιστά χορτάρια, καθρεφτίζεται ὁ ἥλιος.

»Οἱ πατέρες μου, ὅσο μακριά μπορούμε νά πᾶμε πίσω, εἶχαν ἔργο τὰ μακρινὰ σεφέρια, σέ θάλασσες πού οἱ Ἀργοναῦτες σου δέν τίς γνώρισαν. Ἄκουσα, ὅταν ἦμουν νέος, τὰ τραγούδια τῶν πολικῶν ταξιδιωτῶν· μέ ναοῦρισαν οἱ ἀναμνήσεις ἀπό πάγους πού ἔπλεαν, ἀπό θάλασσες καταχνησμένες ὅμοιες μέ γάλα, ἀπό νησιά πού τὰ κατοικοῦν πουλιά πού τραγουδοῦν κάθε τόσο καί πού, παίρνοντας τὸ πέταγμά τους ὅλα μαζί, μανρίζουν τὸν οὐρανό.

»Ἰερεῖς μιᾶς ξένης θρησκείας, πού τήν ἔφεραν οἱ Σύριοι τῆς Παλαιστίνης, μ' ἀνάθρεψαν. Οἱ Ἰερεῖς αὐτοὶ ἦσαν σοφοὶ καί ἅγιοι. Μοῦ ἔμαθαν τίς μακριές ἱστορίες τοῦ Κρόνου, πού ἔπλασε τὸν κόσμο, καί τοῦ γιοῦ του, πού λένε ὅτι ἔκαμε ἕνα ταξίδι στή γῆ. Οἱ ναοὶ τους εἶναι τρεῖς φορές πῶ ψηλοὶ ἀπὸ τοὺς δικούς σου, ὦ Εὐρυθμία, καί ὅμοιοι μέ δάση· μόνο δέν

Ὁ Ρενάν κατὰ τὴν ἐποχὴν πού ἐπισκέφθη τὰς Ἀθήνας.

ΣΤ' μὴν — Ἡμέ-
ραι 30 — Διάρ-
κεια ἡμέρας ὄ-
ραι 15. Πανσέ-
ληνος τὴν 14ην.

Μὴν ἐξετάσεων.
Οἱ ἐξετασταὶ δὲν
πρέπει νὰ λη-
ομονοῦν ὅτι ὑ-
πῆρξαν καὶ αὐ-
τοὶ κάποτε ἐξε-
ταζόμενοι.

Ὁ Ἰούνιος ἀπεκαλεῖτο παρὰ τῶν ἀρχαίων Ἀθηναίων «Σκιροφοριών». Σήμερον αἱ λαϊκὰ τοῦ ὀνομασίαι εἶναι: Ἀλυθτατοῆς, Ρινιαστῆς, Ὀρνιαστῆς, Κερασινοῦς, Κερασάρης, Ἀγιαννίτης.

Λαϊκὰ παροιμίαι

Ἀπὸ τὸ θέρος ὡς τίς ἐλθῆς δὲν ἀπολείπουν οἱ δουλειές — Ἀπ' τῆς ἀρχῆς τοῦ θεριστῆ τοῦ δρεπανιοῦ μας ἡ γιορτὴ — Θέλεις θέριζε καὶ δένε, θέλεις δένε καὶ κουβάλα.

Εἰκὼν τοῦ Πειραιῶς τοῦ περασμένου αἰῶνος

Τόσο γλυκά δὲ χάραζε ποτὲ γιὰ μένα ἢ μέρα
Φέγγει ἀπαλά ὁ Σαρωνικός καὶ τὸ λιμάνι πέρα
Χαμόγελο ἢ Αἴγινα, τραγοῦδι ἢ Σαλαμίνα . . .

(Λάμπρου Πορφύρα: Ἀπὸ τίς «Φωνές τῆς Θάλασσας»)

ΤΟ ΕΜΠΟΡΙΚΟΝ ΙΣΟΖΥΓΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

*Υπό ΚΛΑΥΔΙΟΥ Β. ΜΠΑΝΤΑΛΟΥΚΑ

* Η οικονομική κατάσταση δεδομένη χώρας, αντικατοπτρίζεται εις τὰς οικονομικὰς αὐτῆς μετὰ τῆς ἀλλοδαπῆς σχέσεις, συνισταμένας εις τὴν ἀνταλλαγὴν ἀγαθῶν καὶ ὑπηρεσιῶν, ὡς καὶ τὴν εἰσροὴν καὶ ἐκροὴν χρηματικῶν καὶ πιστωτικῶν ἀξιών. Αἱ σχέσεις αὗται ἀπεικονίζονται λογιστικῶς εἰς τὸ ἰσοζύγιον ἐξωτερικῶν πληρωμῶν, ἐνῶ αἱ πρῶται ἐξ αὐτῶν, τῆς ἀνταλλαγῆς ἀγαθῶν καὶ ὑπηρεσιῶν, εἰς τὸ ἐμπορικὸν ἰσοζύγιον, ὅπερ ἀποτελεῖ τὸ μόνον σταθερὸν ἐνεργητικῶν στοιχείον οἰοῦδηποτε ἰσοζυγίου ἐξωτερικῶν πληρωμῶν.

Μακροχρόνιος, καὶ δὴ ἀπὸ τοῦ 1922 καὶ ἐντεῦθεν, ἡ συμμετοχὴ τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸ διεθνὲς ἐμπόριον εἶναι πολὺ περιωρισμένη. Μόλις κατὰ μέσον ὄρον αἱ εἰσαγωγαὶ τῆς ἀνέρχονται εἰς 0,54 οἰο καὶ αἱ ἐξαγωγαὶ τῆς εἰς 0,40 οἰο τῆς ἀξίας τοῦ διεθνοῦς ἐμπορίου. Ἡ διαφορά τῶν δύο ποσοστῶν εἶναι ἐνδεικτικὴ τῆς κατὰ μέσον ὄρον 45 οἰο ἐτησίας τοιαύτης μεταξύ εἰσαγωγῶν καὶ ἐξαγωγῶν μας, καλυπτούσης περὶ τὰ 120 ἑκατομμύρια δολ.

Αἱ τὸσον περιωρισμένα ἐξαγωγὰί μας εἶναι συνάμα ἀσταθεῖς, ὑποκείμεναι εἰς ἐπιδράσεις, ἐφ' ὧν ἐλαχίστην μέχρι τοῦδε ἐπιρροὴν ἀσκεῖ ἡ κρατικὴ οικονομικὴ πολιτικὴ. Ὡς γνωστόν, αἱ ἐξαγωγὰί μας συνίστανται κατὰ 85 οἰο περίπου ἐξ ἀγαθῶν, προνομιούχου μὲν ποιότητος ἀνωτερότητος ἐναντι τῶν λοιπῶν χωρῶν, ἀλλ' οὐχὶ βασικῶν εἰδῶν διὰ τὴν κατανάλωσιν καὶ τὴν παραγωγὴν. Ταῦτα, ἀποτελούμενα κατὰ 65 οἰο ἐκ τοῦ κτηνοῦ πρωτίτως, δευτερευόντως δὲ ἐκ τῆς σταφίδος, εἶναι προϊόντα ἡμιευγενῆ, ἥτοι μὴ εὐρείας καὶ ἐπιτακτικῆς λαϊκῆς καταναλώσεως. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἡ ζήτησις των, ὡς καὶ αἱ τιμαὶ των, εἶναι λίαν ἐλαστικαὶ καὶ κυμαινόμεναι εἰς τὴν διεθνή ἀγοράν.

Ἐπὶ πλέον, ἐλλεῖπει ἀπὸ τὰ προϊόντα μας ταῦτα ἡ δέουσα καταργασία, τυποποίησις καὶ συσκευασία, ὡς καὶ ἡ ὥρ-

γανωμένη αὐτῶν ἐμφάνισις καὶ διαφήμισις εἰς τὰς ξένας ἀγοράς. Αἱ ὀργανικαὶ ἐξ ἄλλου ἀδυναμίαι τῆς ἐλληνικῆς οικονομίας, συντελοῦν εἰς τὴν κατὰ κανόνα προσφορὰν των εἰς ὑψηλότερας τιμὰς ἐναντι τῶν διεθνῶν τοιούτων. Αἱ ἐκάστοτε ὑποτιμήσεις τῆς δραχμῆς, δημιουργοῦν μόνον τεχνητὰς καὶ προσωρινὰς πτώσεις των εἰς συνάλλαγμα τιμῶν των ἐξαγωγίμων προϊόντων μας καὶ συνεπῶς βραχυχρόνιον μόνον ἀξησιν των ἐξαγωγῶν, μέχρις ἐπανόδου εἰς ἰσορροπίαν τῶν διεθνῶν ἀγοραστικῶν δυνάμεων. Ἀλλὰ καὶ ἡ εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας τῆς συνεπείας νομισματικῆς διαρρυθμίσεως προωθήσεως των ἐξαγωγῶν μας, ἐπιτυγχανομένη βραχυχρόνιος ἀξησις των ἐξαγωγῶν ἀντισταθμίζεται ἐν πολλοῖς ὑπὸ τῆς ἀδήλου μεταβιβάσεως τμήματος τῆς ἀγοραστικῆς δυνάμεως τοῦ ἐθνικοῦ μας εἰσοδήματος εἰς τοὺς ξένους προμηθευτάς.

Συνεπεία ὄλων των ἀνωτέρω λόγων, προκαλεῖται πάντοτε ἰσχυρὸς ἀνταγωνισμὸς των προϊόντων μας ὑπὸ ὁμοειδῶν τῆς ἀλλοδαπῆς, ἂν καὶ πολλαίς κατωτέρας ποιότητος. Τοιουτοτρόπως ἐπέρχεται κατὰ κανόνα σοβαρὰ κάμψις τῆς διεθνοῦς ζήτησεως των, ἥτις μάλιστα ἐντείνεται ἐπικινδύνως εἰς περιόδους οικονομικῶν ἀναταραχῶν των καταναλωτῶν χωρῶν. Ἀποτέλεσμα τῆς καταστάσεως ταύτης εἶναι συνήθως γενικωτέρα οικονομικὴ κρίσις παρ' ἡμῖν, λόγῳ τοῦ ἀποκλειστικοῦ σχεδόν χαρακτήρος των ἐξαγωγῶν μας εἰς ἔν ἢ δύο κυρίως ἀγαθὰ.

Ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰς ἐξαγωγὰς, αἱ εἰσαγωγὰί μας κατὰ τὸ πλεῖστον εἶναι σταθεραὶ, συνιστάμεναι ἐκ καταναλωτικῶν ἀγαθῶν πρώτης ἰδία ἀνάγκης, μὲ σχέσιν των κυριωτέρων ἐξ αὐτῶν ἀρκούντως ὑψηλῶν ἐναντι τῆς συνολικῆς καταναλώσεως των. Π.χ., κρέας 20 οἰο, ὄσπρια 22 οἰο, σίτος 38 οἰο, διατηρητέοι ἰχθεῖς 85 οἰο, ζάκχαρις 100 οἰο. Ἡ ζήτησις, ὅθεν, των ἀγαθῶν αὐτῶν εἶναι

Ἡλ. Ἀν. 5,07, Δ. 7,39
 Σελήνη 3 ἡμερῶν
ΣΑΒΒΑΤΟΝ 152/213
 Ἰουστίνου, Θεσπεσίου

1

Πτυχιολοὶ ἐξετάσεις εἰς τὸ Ἑργα-
 τικὸν Δίκαιον.

*Εἶναι αἰσχος διὰ τὸν ἄνθρωπον τὸ νὰ ἐπι-
 ζητῇ τιμὰς χάριν τῶν εὐγενῶν προγόνων
 του, νὰ μὴ εἶναι δὲ ἄξιος αὐτῶν διὰ τῆς
 ἰδίας του ἀξίας.*

(Ἰωάν. Χρυσόστομος)

*Μόνον ἐλεύθεροι λαοὶ μένουσιν σταθεροὶ καὶ
 τίμιοι πρὸς ἓνα κοινὸν σκοπὸν, καὶ προτι-
 μοῦν τὰ συμφέροντα τῆς ἀνθρωπότητος ἀπὸ
 τὸ ἰδιοτελεῖς συμφέρον.*

(Γούδρω Οὐίλσον)

ΜΗΝΙΑΤΗΣ Ἡλίας (1669—1714).
 Ἀπὸ τὴν Κεφαλληνία. Κατ'
 ἀρχὴν ὑπῆρξεν Ἱεροκλῆρ καὶ
 ἀργότερα ἐπίσκοπος Καλα-
 βρύτων. Μέγας Ἐκκλησιαστι-
 κὸς ρητῶρ.

ΜΙΛΛ Ἰωάννης Στιούαρτ
 (1806—1873). Ἄγγλος φιλόσο-
 φος. Ὁ κυριώτερος ἐκπρόσω-
 πος τῆς ἐμπειροκριτικῆς
 σχολῆς. Ἐγραψε «Λογικόν»,
 «Ὁφελισμὸν», κ. ἄ.

λίαν ἀνελαστική, μὴ οὐσῆς δυνατῆς τῆς
 ἀναβολῆς ἢ τῆς συμπίεσώς της πέραν
 ἑνὸς κατωτάτου ὅριου, ἀκόμη καὶ ὅταν
 ἀνέρχεται τὸ διεθνὲς ἐπίπεδον τῶν τιμῶν.

Ἐπελογίσθη, ὅτι ἡ μὲν μέση ροπὴ
 πρὸς εἰσαγωγὴν εἶναι 24 οἰο, ἡ δὲ ὀρια-
 κὴ 39 οἰο. Τοῦτέστιν, ἡ συνολικὴ ἔξια
 τῶν εἰσαγωγῶν μας ἀντιπροσωπεύει κα-
 τὰ μέσον ὄρον τὰ 24 οἰο καὶ κατ' ἀνώ-
 τατον ὄρον τὰ 39 οἰο τοῦ ἔξ ἑσωτερικῶν
 πόρων ἀκαθαρτοῦ ἐθνικοῦ μας
 εἰσοδήματος εἰς ἀγοραίας τιμὰς.

Αἱ συνθήκαι αὗται εἰσαγωγῶν καὶ
 ἐξαγωγῶν τῆς χώρας προκαλοῦν μόνι-
 μον ἐλλειμματικότητα εἰς τὸ ἐμπορικόν

μας ἰσοζύγιον, ἥτις ἔχει σοβαρὸν ἀντί-
 κτυπον εἰς τὸ ἰσοζύγιον ἐξωτερικῶν
 πληρωμῶν μας, ἰσοσκελιζόμενον δυσχε-
 ρῶς ὑπὸ τῶν ἀδήλων καὶ δηλουμένων
 πόρων καὶ δὴ δι' ἐξωτερικῶν δανειῶν
 καὶ ἔξωθεν βοηθείας. Οὕτω ἡ Ἑλλάς
 εἶναι πάντοτε οἰκονομικῶς καὶ πολιτι-
 κῶς ὑποτελής εἰς ξένας Χώρας καὶ κε-
 φαιαιούχους. Μόνον ἐνδεχομένη, ἐπὶ τῇ
 βάσει καλῶς μελετημένου μακροχρονίου
 καὶ βραχυχρονίου προγράμματος, ἀνα-
 σύνθεσις καὶ ἀνάπτυξις τῆς ἐθνικῆς πα-
 ραγωγῆς εἶναι δυνατόν νὰ μεταβάλουν
 τὴν χρονίαν ταύτην δυσμενῆ οἰκονομικὴν
 κατάστασιν τῆς Χώρας μας.

ΕΜΠΟΡΙΚΟΝ ΙΣΟΖΥΓΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (εἰς χιλ. δολλ.)

Ἔτη	Εἰσαγωγαί	Ἐξαγωγαί	Ἐπλεγμα
1937	140,072	86,000	54,072
1938	131,776	90,616	41,160
1951	398,331	101,608	296,723
1952	346,200	119,894	226,306
1953	295,755	132,422	163,333
1954	330,039	151,871	178,168
1955	382,152	182,804	199,348
1956	463,723	189,944	273,779

Η ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

Τοῦ κ. ΜΙΧΑΗΛ ΡΙΚΟΠΟΥΛΟΥ

Εὐχαρίστως ἀπαντῶν εἰς τὴν παράκλησιν τῆς «Ἀνωτέρας Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν» ὅπως πραγματευθῶ περὶ τῆς Ἀνωνύμου Ἑταιρίας ἐν Ἑλλάδι ὀφείλω εὐθύς ἐξ ἀρχῆς νὰ σημειώσω ὅτι τὸ θέμα εἶναι τόσον εὐρὺ καὶ δὲν δύναται νὰ περιληφθῇ εἰς τὸν μικρὸν χρόνον, τὸν ὁποῖον διαθέτει Περιοδικὸν τῆς Σχολῆς. Θὰ περιορισθῶμεν συνεπῶς εἰς τὸ σύντομον τοῦτο πληροφοριακὸν σημεῖωμα.

Ἡ Ἀνωνύμος Ἑταιρία ἐνεφανίσθη τὸ πρῶτον ἐν Ἑλλάδι κατὰ τὸ 1836 ὅποτε ἰδρύθη ἡ «Ἀρχαϊκὴ Ἀσφαλιστικὴ τῆς Θαλασσοπλοίας Ἑταιρία» μὲ ἔδραν τὰς Πάτρας. Ἡ μετ' αὐτὴν ἰδρυθεῖσα κατὰ τὸ 1838 ἔφερε τὴν ἐπωνυμίαν «Ἀσφαλιστικὴ Ἑταιρία Ἑλλάδος», μὲ ἔδραν τὴν Σύρον. Καὶ μόνον κατὰ τὸ 1841 ἰδρύθη ἡ πρώτη ἐν Ἀθήναις Ἀνωνύμος Ἑταιρία ἢ «Ἐθνικὴ Τράπεζα». Παρατηρητέον ὅτι μέχρι τοῦ 1867 αἱ περισσότεραι τῶν ἰδρυθεισῶν Ἀνων. Ἑταιριῶν ἦσαν Ἀσφαλιστικαί, εἶχον δὲ ἔδραν τὴν Σύρον καὶ τὰς Πάτρας.

Τὸ σύνολον τῶν ἰδρυθεισῶν ἐν Ἑλλάδι Ἀνων. Ἑταιριῶν μέχρι τοῦ 1956 ἀνέρχεται εἰς 3033 ἐκ τῶν ὁποίων εὐρίσκονται ἐν ἐνεργείᾳ περὶ τὰς 1400.

Ἡ νομοθεσία εἰδικῶς διὰ τὴν Ἀνωνομον Ἑταιρίαν ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Νόμου 2190 τῆς 5 Ἰουνίου 1920 «Περὶ Ἀνωνύμων Ἑταιριῶν» ὅστις τροποποιηθεὶς ἐν μέρει ἰσχύει μέχρι σήμερον. Ἡ σπουδαιότερα τῶν τροποποιήσεων εἶναι ἡ ἐπελθοῦσα εἰς οὐσιώδη ἄρθρα τοῦ ἄνωτέρω Νόμου 2190 διὰ τοῦ Ν. 5076 τῆς 7 Ἰουλίου 1931 «περὶ ἀνωνό-

μων ἑταιριῶν καὶ Τραπεζῶν».

Ἡ Ἀνωνύμος Ἑταιρία ἐν Ἑλλάδι διαφέρει εἰς τὴν πράξιν πρὸς τὰς Ἀνων. Ἑταιρίας τῆς ἀλλοδαπῆς εἰς τὰς ὁποίας μετέχουν καὶ πολλὰ μικρὰ κεφάλαια. Εἰς τὴν Ἑλλάδα κατὰ τὸ πλεῖστον αἱ Ἀν. Ἑταιρίαι εἶχον καὶ ἔχουν χαρακτηριστικὰ οἰκογενειακὸν συνενώνουν δὲ ὀλίγους κεφαλαιούχους. Καὶ ἕνεκα τοῦτου ἐλάχισταί τῶν λειτουργουσῶν Ἀνων. Ἑταιριῶν εἶναι εἰσηγμένα εἰς τὸ Χρηματιστήριον.

Ἡ Ἴδρυσις Ἀνων. Ἑταιριῶν ἐν Ἑλλάδι—ἢ ὁποία εἰς τὰ προπολεμικὰ ἔτη ἰδίως ἐκυμαίνετο ἀπὸ 88—150 ἑτησίως—περιωρίσθη κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη. Πρῶτον διότι ἰσχυσε ἐπὶ τριετίαν ὁ καταργηθεὶς θεσμὸς τῶν ὀνομαστικῶν μετοχῶν καὶ δεύτερον διότι κατὰ τὴν τελευταίαν διετίαν εἰσήχθη ὁ θεσμὸς τῶν Ἑταιριῶν Περιωρισμένης Εὐθύνης καὶ δὲν ἐπιτρέπεται ἡ Ἴδρυσις Ἀν. Ἑταιρίας μὲ κεφάλαιον κατώτερον τῶν δρχ. 1.000.000. Οὕτω αἱ κατὰ τὴν τελευταίαν πενταετίαν ἰδρυθεῖσαι Ἀν. Ἑταιρίαι ἦσαν 33 κατὰ τὸ 1951, 37 τὸ 1952, 42 τὸ 1953, 59 τὸ 1954 καὶ 32 τὸ 1955.

Ἀπὸ ἀπόψεως φορολογικῆς ἡ Ἀνωνύμος Ἑταιρία ὑφίσταται δυσμενῆ φορολογίαν καίτοι θὰ ἔπρεπε νὰ ἐνθαρρύνεται, ὡς τὸ μοναδικὸν ὄργανον τῆς οἰκονομικῆς ἀνασυγκροτήσεως, καὶ προόδου τῆς χώρας.

Καὶ τέλος σημειοῦμεν ὅτι ἡ νομοθεσία περὶ Ἀνωνύμου Ἑταιρίας, θὰ ἔπρεπε πρὸ πολλοῦ νὰ εἶχε μελετηθῆ καὶ συγχρονισθῆ ὁπωσδήποτε.

Ἕνας ἐπιχειρηματίας καλεῖ τοὺς ὑπαλλήλους του καὶ τοὺς ὑποβάλλει διάφορες ἐρωτήσεις γιὰ νὰ δῆ πῶς διαθέτει ὁ καθένας τὸν μισθὸ του.

— Ἐγώ, λέει ὁ ἕνας, διαθέτω τὰ 60 % γιὰ τροφή, 20 % γιὰ ἐνοίκιο, 10 % γιὰ ντύσιμο, 20 % γιὰ ψυχαγωγία καὶ 10 % γιὰ διάφορα μικροἰξοδα.

— Μὰ αὐτὰ ὅλα πού εἶπες κάνουν 120 %, παρετήρησε τὸ ἀφεντικό.

— Αὐτὸ ἀκριβῶς εἶναι τὸ δρᾶμα μου !

Ἡλ. Ἀν. 5.06', Δ. 7.40'
 Σελήνη 5 ἡμερῶν
ΔΕΥΤΕΡΑ 154/211
 Λουκιλλιανοῦ, Παύλης

3

Πτυχιακαὶ ἐξετάσεις εἰς τὴν Ὁργάνωσιν Ἐπιχειρήσεων.

Κάτι ποῦ δὲν εἶναι ὠφέλιμο στὴν κυψίλη, οὔτε στὴ μέλισσα εἶναι ὠφέλιμο.
 (Μᾶρκος Αὐρήλιος)

ΛΕΩΤΑΙ Εὐγένιος. Εἰς τῶν σπουδαιότερων θεμελιωτῶν τῆς ἐπιστημονικῆς Λογιστικῆς.

Ἡλ. Ἀν. 5.06', Δ. 7.40'
 Σελήνη 6 ἡμερῶν
ΤΡΙΤΗ 155/210
 Μητροφάνους ἄρχιεπ.

4

Πτυχιακαὶ ἐξετάσεις εἰς τὴν Ὁργάνωσιν Ἐπιχειρήσεων.

ΜΕΡΚΑΙΩΡ Γεράρδος (1512 — 1594). Φλαμανδὸς μαθηματικὸς γνωστὸς διὰ τὴν ἐπινόησιν διαφόρων ἀστρονομικῶν ὀργάνων καὶ διὰ τὴν σύνταξιν τοῦ περιφήμου χάρτου ναυτιλιας.

Αἱ ὑπερβολαὶ καὶ αἱ ἀδικίαι τῆς φορολογίας ἔχουν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν φοροδιαφυγὴν καὶ αὕτη ἔχει ὡς συνέπειαν τὴν ἐπαύξησιν τῆς φορολογίας. Φαῦλος κύκλος ἀπὸ τὸν ὁποῖον μόνον ἡ Λογιστικὴ δύναται νὰ μᾶς ἐξαγάγῃ. (G. Faure)

Ἡλ. Ἀν. 5.06', Δ. 7.41'
 Σελήνης Α' Τέταρτον
ΤΕΤΑΡΤΗ 156/209
 Δωροθέου, Νικάνδρου

5

Πτυχιακαὶ ἐξετάσεις εἰς τὴν Ὁργάνωσιν Ἐργοστασίων.

Γίνεται δεκτὸν ὅτι μέχρι τῆς ἐπανόδου εἰς τὴν νομισματικὴν σταθερότητα ἡ γενικὴ καὶ διαρκὴς ἀναπροσαρμογὴ, ἄνευ φορολογικῶν συνεπειῶν τῶν Γενικῶν Ἰσολογισμῶν, εἶναι σκόπιμος.

(Διεθνὲς Λογιστικὸν Συνέδριον 1948)

ΚΩΣΤΑΝΤΙΑΣ Γρηγόριος (1753—1844). Λόγιος σπουδαστὴς εἰς τὸ ἐξωτερικόν. Ἰδρυτὴς τῆς περιφήμου βιβλιοθήκης. Ἠσχολήθη μὲ τὸ γλωσσικὸν ζήτημα. Ὑπῆρξε διαφωτιστὴς καὶ διδάσκαλος τοῦ Γένους.

Εἶναι τόσο γελιοῦν νὰ λέγωμεν ὅτι ἡ Λογιστικὴ εἶναι ἡ Ἐπιστήμη τῶν Ἐπιστημῶν, ὅσον εἶναι ἀπατηλὸν νὰ ψιθυρίζωμεν ὅτι ἀποτελεῖ μυστηριῶδες μέσον πλουτισμοῦ. Ἡ Λογιστικὴ ἀναντιρρήτως εἶναι πολύτιμον ὄργανον φωτισμοῦ καὶ ἐλέγχου διὰ τοὺς ἀγαπῶντας τὴν τάξιν, τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν ἐντιμότητα, ὅπως εἶναι ἐπίσης κακοποιὸν ὄργανον μετατροπῆς τοῦ δολίου χρεοκόπου εἰς λευκότερον περιστεράς· ἀλλὰ μήπως καὶ ἡ δυναμίτις δὲν εἶναι ὄργανον ἐξίσου οἰκοδομήσεως καὶ καταστροφῆς;
 (Κ. Ε. Παπαϊωάννου)

Ἡλ. Ἀν. 5.06', Δ. 7.41'
Σελήνη 8 ἡμερῶν
ΠΕΜΠΤΗ 157/208
Ἰλάριονος, Γελασίου

6

Ἐναρξίς τῶν τμηματικῶν ἔξετάσεων (α' περιόδου).

Πτυχιακαὶ Ἐξετάσεις εἰς τὴν Ὀργάνωσιν Ἐργοστασίων.

Ὡ, ἂν ἠδυνάμεθα ν' ἀγροῦσωμεν τὴν πειραν μὲ χρυσόν! (Mme Deluzy)

Ἡ ἀργία ταξιδεύει πολὺν βραδέως καὶ ἡ πτώχεια ταχέως τὴν προφθάνει. (Hunter)

Τὸ ψέμμα εἶναι ὁ ἐξευτελισμὸς καὶ κατὰ ἓνα τρόπον ἡ ἐξουθίνωσις τῆς ἀνθρωπίνης ἀξιοπρεπείας. (Kant)

ΧΑΡΒΕ-Υ. Γουλιέλμος (1578—1657). Ἄγγλος ἱατρός. Διάσημος διὰ τὴν ἀνακάλυψιν τῆς κυκλοφορίας τοῦ αἵματος.

ΝΤΥΝΑΝ Ἐρρίκος (1828—1901). Ἑλβετὸς ἱατρός. Ἰδρυσε τὸν Ἐρυθρὸν Σταυρὸν καὶ δικάως θεωρεῖται εἰς τῶν εὐεργετῶν τῆς Ἀνθρωπότητος

Ἡλ. Ἀν. 5.05', Δ. 7.42'
Σελήνη 9 ἡμερῶν
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 158/207
Θεοδότου, Βασιλίσκου

7

Πτυχιακαὶ ἔξετάσεις εἰς τὴν Πολιτικὴν Οἰκονομίαν.

Ἐξετάσεις Α' (Στενογραφία—Γαλλικά—Ἀγγλικά), Β' (Γαλλικά—Ἀγγλικά), Γ' (Τελωνειακά).

ΔΡΑΓΟΥΜΗΣ Ἰωάννης (1878—1920). Ἐγεννήθη εἰς τὰς Ἀθήνας. Ἠσχολήθη μὲ τὴν πολιτικὴν κυρίως ὁμῶς ἠγάπησε μὲ θέρμην τὸ ἔθνος του καὶ ἀνέμιχθη εἰς διαφόρους κινήσεις ποῦ ἐπεδίωκαν προοδευτικoὺς σκοποὺς.

Ἡ Λογιστικὴ εἶναι μία θαυμαστὴ ἐπινοήσις, ἡ ὁποία ἔχει τὰς ρίζας τῆς εἰς τοὺς Ρωμαίους καὶ τοὺς Ἕλληνας. (Léon Say)

Ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ «Λογιστικοῦ Πλάνου» ἔχει τὴν ἰδίαν ἀξίαν μὲ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ δεκαδικoῦ μετρικοῦ συστήματος.

(Λογιστικὸν Συνέδριον Στρασβούργου)

Ἡλ. Ἀν. 5.05', Δ. 7.42'
Σελήνη 10 ἡμερῶν
ΣΑΒΒΑΤΟΝ 159/206
Ψυχροσάββατον

8

Πτυχιακαὶ ἔξετάσεις εἰς τὴν Πολιτικὴν Οἰκονομίαν.—Ἐξετάσεις Α' (Ὀργάν. Ἐπιχειρήσεων) Β' (Ἰδιωτ. Οἰκονομία) Γ' (Ἐργατικὸν Δίκαιον). Λήξις τῶν μαθημάτων τοῦ Κ.Σ.Ε.

Μὴν κλωτσᾷς τὰ γονικά σου, θὰ τὸ βρῆς ἀπ' τὰ παιδιὰ σου.

Τὰ δανεικὰ κάνουν σκλάβους τοὺς ἀνθρώπους.

Δεινότερα ἐκδικεῖται ἐκεῖνος ποῦ ἠμπορεῖ νὰ ἐκδικηθῆ καὶ δὲν τὸ πράττει.

Ἀμάθεια εἶναι ἡ νύχτα τοῦ μυαλοῦ, ἀλλὰ νύχτα βροχερὴ καὶ σκοτεινὴ.

ΝΙΡΡΑΝΑΙ Παῦλος (1866—1937). Ἐγεννήθη εἰς Μαριανούπολιν τῆς Ρωσίας καὶ ἀπέθανεν εἰς τὰς Ἀθήνας. Πολυγραφώτατος διηγηματογράφος, μυθιστοριογράφος, ποιητής, θεατρικὸς συγγραφεὺς, κριτικός, διέπρεψε κυρίως ὡς χρονογράφος. Διακρίνεται δια τὴν ἐδγένειαν τοῦ γλωσσικοῦ τοῦ ὕφους.

ΙΟΥΝΙΟΣ 1957

Ἡλ. Ἀν. 5.07', Δ. 7.39'

Σελήνη 4 ἡμερῶν

ΚΥΡΙΑΚΗ 153/212

Τῶν Ἀγ. Πατέρων

2

Πτυχιακαὶ ἐξετάσεις εἰς τὸ Ἑργα-
τικὸν Δίκαιον.

Ἰωάν. ιζ' 1—13

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐπάρας ὁ Ἰησοῦς τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν εἶπε· πάτερ, ἐλήλυθεν ἡ ὥρα· δόξασόν σου τὸν υἱόν, ἵνα καὶ ὁ υἱὸς σου δοξάσῃ σε, καθὼς ἔδωκας αὐτῷ ἐξουσίαν πάσης σαρκός, ἵνα πᾶν ὃ δέδωκας αὐτῷ δώσῃ αὐτοῖς ζωὴν αἰώνιον. Αὕτη δέ ἐστιν ἡ αἰώνιος ζωὴ, ἵνα γινώσκωσί σε τὸν μόνον ἀληθινὸν Θεὸν καὶ ὃν ἀπέστειλας Ἰησοῦν Χριστόν. Ἐγὼ σε ἐδόξασα ἐπὶ τῆς γῆς, τὸ ἔργον ἐτελείωσα ὃ δέδωκάς μοι ἵνα ποιήσω· καὶ νῦν δόξασόν με σύ, πάτερ, παρὰ σεαυτῷ τῇ δόξῃ ἣ εἶχον πρὸ τοῦ τὸν κόσμον εἶναι παρὰ σοί. Ἐφανέρωσά σου τὸ ὄνομα τοῖς ἀνθρώποις οὓς δέδωκάς μοι ἐκ τοῦ κόσμου. Σοὶ ἦσαν καὶ ἐμοὶ αὐτοὺς δέδωκας, καὶ τὸν λόγον σου τετηρήκασι. Νῦν ἔγνωκαν ὅτι πάντα ὅσα δέδωκάς μοι παρὰ σοῦ ἐστιν· ὅτι τὰ ρήματα ἃ δέδωκάς μοι δέδωκα αὐτοῖς, καὶ αὐτοὶ ἔλαβον, καὶ ἔγνωσαν ἀληθῶς ὅτι παρὰ σοῦ ἐξῆλθον, καὶ ἐπίστευσαν ὅτι σὺ μὲ ἀπέστειλας. Ἐγὼ περὶ αὐτῶν ἐρωτῶ· οὐ περὶ τοῦ κόσμου ἐρωτῶ, ἀλλὰ περὶ ὧν δέδωκάς μοι, ὅτι σοὶ εἶσι, καὶ τὰ ἐμὰ πάντα σὰ ἐσσι καὶ τὰ σὰ ἐμὰ καὶ δεδόξασμαι ἐν αὐτοῖς. Καὶ οὐκέτι εἰμὶ ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ οὗτοι ἐν τῷ κόσμῳ εἶσι, καὶ ἐγὼ πρὸς σέ ἔρχομαι. Πάτερ ἄγε, τήρησον αὐτοὺς ἐν ὀνόματί σου ᾧ δέδωκάς μοι, ἵνα ὧσιν ἐν καθὼς ἡμεῖς. Ὅτε ἤμην μετ' αὐτῶν ἐν τῷ κόσμῳ, ἐγὼ ἐτήρηον αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου· οὓς δέδωκάς μοι ἐφύλαξα, καὶ οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἀπώλετο εἰ μὴ ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας, ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ. Νῦν δὲ πρὸς σέ ἔρχομαι, καὶ ταῦτα λαλῶ ἐν τῷ κόσμῳ ἵνα ἔχωσι τὴν χάραν τὴν ἐμὴν πεπληρωμένην ἐν αὐτοῖς.

Ἡ θρησκεία εἶναι ἀσύγασμα τῆς ἀνθρωπίνης συνειδήσεως καὶ ἀποτελεῖ ἠθικὸν ἔρεισμα πάντων τῶν λαῶν καὶ κατ' ἐξοχίην, διὰ λόγους ἱστορικοῦς, τοῦ Ἑλληνικοῦ.

Λογοθέτης

ΟΙ ΕΘΝΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ

Κατά τὰ τελευταία 20 ἔτη ἡ διερεύνησις τῶν οικονομικῶν προβλημάτων ἤρχισε νὰ γίνεται διὰ τῆς μελέτης τῶν διαφόρων μεγεθῶν τῆς οικονομίας ὡς : τὸ Ἐθνικὸν Εἰσόδημα—Καταναλώσιμα—Ἐπένδυσις—Ἀποταμίευσις. Τελευταίως δὲ ἤρχισε νὰ ἐφαρμόζεται μέθοδος λογαριασμῶν διὰ τὴν σπουδὴν τῶν μεγεθῶν τούτων. Ἡ μέθοδος αὕτη ὠνομάσθη ὑπὸ τοῦ J. K. Hicks Κοινωνικὴ Λογιστικὴ ἢ Ἐθνικὴ Λογιστικὴ διὰ τῆς ὁποίας καταρτίζονται Κοινωνικοὶ Λογαριασμοί, κατ' ἄλλους δὲ Ἐθνικοὶ Λογαριασμοί. Ἡ μέθοδος αὕτη ὁδηγεῖ εἰς τὸ ἐνδιαφέρον τῶν Ἐθνικῶν Ἐπιστημόνων, Οἰκονομολόγων—Στατιστικῶν ὄσον καὶ τῶν Πολιτικῶν.

Κατωτέρω ἐκθέτουμεν τὴν ἔνοιαν καὶ τὸ περιεχόμενον τῶν Ἐθνικῶν Λογαριασμῶν ὡς εἶναι παραδεδεμένα παρ' ἡμῖν καὶ εἰς τὰς Χώρας αἱ ὁποῖαι ἔχουν φιλελεύθερον οικονομικὸν σύστημα.

Ἐθνικὴ Λογιστικὴ εἶναι σύστημα συμφώνως πρὸς τὸ ὅποιον καταγράφονται κατὰ διπλογραφικὸν τρόπον αἱ εἰς τὴν Οἰκονομίαν λαμβάνουσαι χώραν συναλλαγῆς ἐντὸς δεδομένης χρονικῆς περιόδου. Τὸ σύστημα τοῦτο συνίσταται εἰς τὴν διὰ λογαριασμῶν ἀπεικόνισιν τῆς διαρθρώσεως καὶ τῶν μεταβολῶν τῆς οἰκονομίας ἀπολογοιστικῶς ἢ προπολογοιστικῶς (Ex—Post, Ex—Ante) ἐντὸς δεδομένης χρονικῆς περιόδου.

Οἱ Ἐθνικοὶ λογαριασμοὶ διακρίνονται : α) εἰς λογαριασμοὺς οἱ ὁποῖοι ἀνάγονται εἰς τὸ παρελθόν, ἀπεικονίζουσι τοῦτέστιν τὴν διαμορφωθεῖσαν οικονομικὴν ἐξέλιξιν εἰς μίαν σειρὰν ἐτῶν κατὰ τρόπον συστηματικὸν καὶ κατανοητὸν καὶ β) εἰς λογαριασμοὺς, οἱ ὁποῖοι ἀνάγονται εἰς τὸ μέλλον, ἀπεικονίζουσι δηλαδὴ τὴν εἰς τὸ ἔγγυς ἢ τὸ ἀπώτερον μέλλον διαμορφωθησομένην οικονομικὴν ἐξέλιξιν. Ἡ δευτέρα κατηγορία τῶν λογαριασμῶν ὀνομάζεται Ἐθνικὸς προπολογοισμὸς.

Αἱ κατ' ἴδιαν οικονομικαὶ μονάδες, ἰδιωτικαὶ καὶ δημόσιαι, διὰ τὴν παρακολούθησιν τῆς οικονομικῆς ἐξελίξεώς των, ὡς καὶ διὰ τὴν ἐξασκίβωσιν τῆς οικονομικῆς των θέσεως εἰς δεδομένην στιγμὴν, ὀφείλουσι νὰ τηροῦν λογιστικῶς, δηλ. κατὰ ἀπλογραφικὸν ἢ διπλογραφικὸν σύστημα, ἀπάσας τὰς συναλλαγὰς των. Ἀναλόγως δὲ τοῦ σκοποῦ ἢ τῶν ἐπιδιώξεων τῆς οικονομικῆς μονάδος καταρτίζονται καὶ οἱ σχετικοὶ λογαριασμοί, πίνακες, ἰσοζύγια, ἰσολογισμοί. Διὰ τὴν παρακολούθησιν π.χ. τῆς πορείας καὶ τοῦ κόστους παραγωγῆς τηρεῖται λογαριασμὸς τῆς παραγωγῆς. Εἰς ἕκαστον εἶδος δὲ οικονομικῆς μονάδος ἀντιστοιχεῖ καὶ διαφόρον λογιστικὸν σύστημα, ὡς σύστημα Βιομηχανικῆς, Τραπεζικτικῆς, Ἐμπορικῆς λογιστικῆς καὶ λογιστικῆς δημοσίων ὀργανισμῶν καὶ ἐπιχειρήσεων.

Κατὰ πόσομοιον τρόπον ἐφαρμόζεται καὶ σὺστημα λογαριασμῶν πρὸς παρακολούθησιν τῆς πορείας τῶν διαφόρων οικονομικῶν μεγεθῶν, τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦν τὸ περιεχόμενον τῶν Ἐθνικῶν λογαριασμῶν.

Τὰ σημαντικώτερα μεγέθη, τὰ ὁποῖα παρακολουθοῦν οἱ Ἐθνικοὶ λογαριασμοὶ εἶναι τὸ Ἐγχώριον Ἐθνικὸν Προτόν καὶ τὸ Ἐθνικὸν Εἰσόδημα—καθαρὸν ἢ ἀκαθάριστον—εἰς τιμὰς συντελεστῶν παραγωγῆς ἢ ἀγοραίας τιμὰς, τὸ Ἀκαθάριστον Ἐθνικὸν Προτόν, ἡ Ἰδιωτικὴ καὶ Δημοσίαι Καταναλώσεις, ἡ Ἀκαθάριστος ἢ καθαρὰ Ἰδιωτικὴ ἢ Δημοσία Ἐπένδυσις παγίου κεφαλαίου, αἱ ἀδελμειώσεις τῶν ἀποθεμάτων, ἡ Ἰδιωτικὴ ἢ Δημοσία ἀποταμίευσις κ.λ.π.

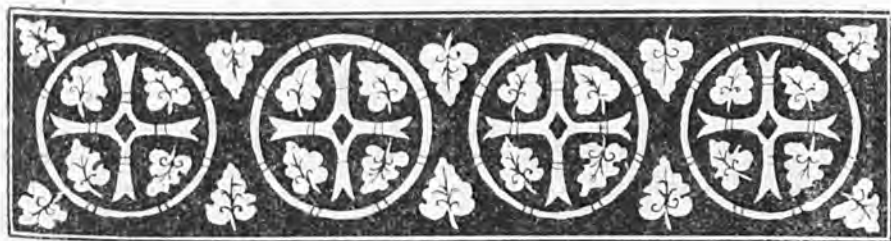
Οἱ Ἐθνικοὶ Λογαριασμοὶ χρησιμοποιοῦνται ὁπὸ τῶν συγχρόνων Κυβερνήσεων κυρίως διὰ τὸν προγραμματισμὸν τῆς Οἰκονομίας (Η.Π.Α., Ἀγγλία, Σκανδιναυικαὶ Χώραι, Ὀλλανδία, Ἰταλία, Δυτ. Γερμανία κ.λ.π.).

ΣΤΥΛ. ΓΕΡΩΝΥΜΑΚΗΣ

Καθαρὸν ἐγχώριον προῖον καὶ ἔθνικὸν εἰσόδημα

(ἑκατομμύρια δραχμῶν εἰς σταθεράς τιμὰς 1951)

ΚΛΑΔΟΙ	1950	1951	1952	1953	1954	1955	1955 %
Γεωργία	7.398	8.837	8.070	10.729	10.123	10.363	28,5 %
Κτηνοτροφία	1.383	1.208	1.648	1.796	1.988	2.220	6,1 »
Λάσπ—Ἄλιεια	606	564	591	601	672	739	2,1 »
Μεταλλεῖα — Ὅρυχτεία — Λατομεία — Ἄλυσκαί	185	233	270	330	405	440	1,2 »
Μεταποίησης	5.569	5.818	5.689	6.464	7.093	7.654	21,1 »
Ἐπιχ. Κοινῆς Ὀφελείας	151	157	178	197	226	281	0,8 »
Ἐκτέλεσις ἔργων	1.415	1.133	1.065	1.319	1.487	1.600	4,4 »
Μεταφοραὶ—ἐπικοινωνίαι	1.609	1.777	1.825	1.827	1.976	2.086	5,7 »
Ἐμπόριον	3.141	3.238	3.004	3.208	3.718	4.192	11,5 »
Πίστις—Ἀσφαλ. Κτ. Ἐπ.	791	891	915	889	908	934	2,6 »
Ἐνοίκια	477	556	598	657	756	821	2,3 »
Δημ. Διoux. καὶ Ἀσφάλεια	2.367	2.515	2.379	2.394	2.200	2.204	6,1 »
Ἰπληρ. Ὑγείας—Ἐκπαιδ.	883	930	957	981	985	985	2,7 »
Διάφοροι Ὑληρησίαι	1.245	1.259	1.271	1.283	1.304	1.319	3,6 »
Καθαρὸν ἐγχώριον προῖον	27.220	29.114	28.460	32.675	33.841	35.838	98,7 »
Ἐθνικὸν εἰσόδημα	27.405	29.440	28.892	33.030	34.283	36.318	100 »

ΙΟΥΝΙΟΣ 1957

Ἡλ. Ἀν. 5.05', Δ. 7.43'

Σελήνη 11 ἡμερῶν

ΚΥΡΙΑΚΗ 160/205

Τῆς Πεντηκοστῆς

9

Πτυχιακαὶ ἐξετάσεις εἰς τὴν Γενικὴν
Λογιστικὴν.—Ἐξετάσεις Α' (Ἰδιωτι-
κὸν Δίκαιον), Β' (Ἰδιωτικὸν Δίκαιον),
Γ' (Λογιστικὴ—Ἐλεγκτικὴ).—«Σπου-
δαστικὸ Γλῆντι».

Ἰωάν. ζ' 37—52 καὶ η' 12

Τῇ ἑσχατῇ ἡμέρᾳ τῇ μεγάλῃ τῆς εορτῆς εἰσπήκει ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔκραξε λέγων· ἂν τις διψᾷ, ἐρχέσθω πρὸς με καὶ πινέτω.

Ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, καθὼς εἶπεν ἡ γραφή, ποταμοὶ ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ ῥεῦσουσιν ὕδατος ζῶντος. Τοῦτο δὲ εἶπε περὶ τοῦ πνεύματος οὗ ἔμελλον λαμβάνειν οἱ πιστεύοντες εἰς αὐτόν· οὐπω γὰρ ἦν Πνεῦμα Ἅγιον, ὅτι Ἰησοῦς οὐδέπω ἐδοξάσθη. Πολλοὶ οὖν ἐκ τοῦ ὄχλου ἀκούσαντες τὸν λόγον ἔλεγον· οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης· ἄλλοι ἔλεγον· οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός· ἄλλοι ἔλεγον· μὴ γὰρ ἐκ τῆς Γαλιλαίας ὁ Χριστός ἐρχεται; οὐχὶ ἡ γραφή εἶπεν ὅτι ἐκ τοῦ σπέρματος Δαυὶδ καὶ ἀπὸ Βηθλεὲμ τῆς κώμης, ὅπου ἦν Δαυὶδ, ὁ Χριστός ἐρχεται; σχίσμα οὖν ἐν τῷ ὄχλῳ ἐγένετο δι' αὐτόν. Τινὲς δὲ ἤθελον ἐξ αὐτῶν πιᾶσαι αὐτόν, ἀλλ' οὐδεὶς ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτόν τὰς χεῖρας. Ἦλθον οὖν οἱ ὑπηρέται πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ Φαρισαίους, καὶ εἶπον αὐτοῖς ἐκεῖνοι· διατί οὐκ ἠγάγετε αὐτόν; ἀπεκρίθησαν οἱ ὑπηρέται· οὐδέποτε οὕτως ἐλάλησεν ἄνθρωπος, ὡς οὗτος ὁ ἄνθρωπος. Ἀπεκρίθησαν οὖν αὐτοῖς οἱ Φαρισαῖοι· μὴ καὶ ὑμεῖς πεπλάνησθε; μὴ τις ἐκ τῶν ἀρχόντων ἐπίστευσεν εἰς αὐτόν ἢ ἐκ τῶν Φαρισαίων; ἀλλ' ὁ ὄχλος οὗτος ὁ μὴ γινώσκων τὸν νόμον ἐπικατάρτοι εἰσι! Λέγει Νικόδημος πρὸς αὐτούς, ὁ ἐλθὼν νυκτὸς πρὸς αὐτόν, εἰς ὧν ἐξ αὐτῶν· μὴ ὁ νόμος ἡμῶν κρίνει τὸν ἄνθρωπον, εἰ μὴ ἀκούσῃ παρ' αὐτοῦ πρότερον καὶ γνῶ τι ποιεῖ; ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ· μὴ καὶ σὺ ἐκ τῆς Γαλιλαίας εἶ; ἐρεύνησον καὶ ἴδε διτι προφήτης ἐκ τῆς Γαλιλαίας οὐκ ἐγγήρεται.

Πάλιν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησε λέγων· ἐγὼ εἰμὶ τὸ φῶς τοῦ κόσμου· ὁ ἀκολουθῶν ἐμοὶ οὐ μὴ περιπατήσῃ ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ' ἔξει τὸ φῶς τῆς ζωῆς.

LUCA PACIOLO

Ὁ συγγραφεὺς τῆς πρώτης περὶ διπλο-
γραφίας συστηματικῆς πραγματείας.

Εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς λογιστικῆς βι-
βλιογραφίας τὸ ἔτος 1494 εἶναι ἀξιοση-
μείωτον, διότι κατ' αὐτὸ ἐκυκλοφόρησεν
εἰς τὴν Βενετίαν ἡ πρώτη τυπωμένη
περὶ λογιστικῆς πραγματεία, τὸ Tractatus
XI particularis de computis et scri-
pturis (ἦτοι: Πραγματεία 11ῆ εἰδικὴ περὶ
ὑπολογισμῶν καὶ λογιστικῶν ἐγγραφῶν),
γραμμὴν ἀπὸ τὸν μέγαν τῆς ἐποχῆς
ἐκείνης Ἰταλὸν μαθηματικόν, φραγκι-
σκάνον μοναχόν Luca Paciolo.

Ὁ Paciolo ἐγεννήθη εἰς τὸ Borgo
San Sepolcro, μικρὰν πόλιν τῆς Ἰταλίας,
μεταξὺ τοῦ ἔτους 1445 καὶ 1450.

Τὴν παιδικὴν ἡλικίαν του διῆλθεν
εἰς τὴν γενέθλιον αὐτοῦ πόλιν, ὅπου
ὁ συμπολίτης του Pietro della Francesca,
διδάσκαλος ζωγράφος καὶ μαθηματικὸς,
τοῦ ἔδωκε τὰ πρῶτα μαθήματα Ἀριθμη-
τικῆς, Ἀλγέβρας καὶ ἄλλων ἐγκυκλοπαι-
δικῶν γνώσεων.

Νεώτατον εὐρίσκαμεν τὸν Paciolo
εἰς τὴν Βενετίαν, φιλοξενούμενον παρὰ
τῷ πλουσίῳ ἐμπόρῳ Antonio de Rom-

piasi, διδάσκοντα μαθηματικὰ εἰς τὰ
τέκνα τούτου. Ἐκεῖ, πλησίον τοῦ μεγα-
λεμπόρου Rompiasi, ὁ Paciolo φαίνεται
νὰ ἐμυῆθη εἰς τὴν τεχνικὴν τῆς διεξα-
γωγῆς τῶν ἐμπορικῶν συναλλαγῶν καὶ
εἰς τὴν τήρησιν τῶν ἐμπορικῶν βιβλίων
«al modo di Venetia» (ἦτοι κατὰ τὴν
μέθοδον τῆς Βενετίας), δηλαδὴ διπλο-
γραφικῶς.

Βραδύτερον ὁ Paciolo ἐδίδαξε μα-
θηματικὰ εἰς τὴν Ρώμην, τὴν Περούτζια,
τὴν Νεάπολιν, τὸ Μιλάνον, τὴν Τζάραν
τῆς Δαλματίας καὶ τὴν Βενετίαν. Κατὰ
τὰ ταῖς αὐτὰ ἐδόθη εἰς τοῦτον ἡ
εὐκαιρία νὰ σχετισθῆ μετ' Ποντίφικας, με-
καλλιτέχνας καὶ μετ' ἄλλα μεγάλα πρό-
σωπα καὶ νὰ συνδεθῆ διὰ στενοτάτης
φιλίας μετ' τὸν μέγαν ἀρχιτέκτονα καὶ
φιλόσοφον Leon Battista Alberti, καθὼς
καὶ μετ' τὸν Leonardo da Vinci, τὴν πο-
λυμερῆ καὶ μεγάλην ἐκείνην διάνοιαν
τῆς Ἀναγεννήσεως.

Ὁ Paciolo συνέγραψε διάφορα μα-
θηματικὰ ἔργα, ἰδίως Ἀλγέβρας καὶ
Γεωμετρίας. Κυριώτερα τούτων εἶναι :
α) Ἡ Summa de arithmetica, geomet-
ria, proportioni et proportionalitate (ἦτοι:
Ἐγκυκλοπαιδεῖα ἀριθμητικῆς, γεωμε-
τρίας καὶ ἀναλογιῶν), εἰς τὴν ὅποιαν
παρενέβαλε τὸ ἀνω μνημονευθὲν διάση-
μον λογιστικὸν ἔργον Tractatus XI de
computis et scripturis, ὅπερ ἀποτελεῖ τὸ
πρῶτον μέχρι σήμερον τοῦλάχιστον,
γνωστὸν συστηματικὸν περὶ διπλογρα-
φίας ἔργον. β) Ἡ De divina proportione
(ἦτοι : περὶ τῆς θείας ἀναλογίας), ἔρ-
γον καὶ αὐτὸ διάσημον, κοσμοῦμενον
μετ' εἰκόνας χαραχθεῖσας ὑπὸ τοῦ Leo-
nardo da Vinci, διαλαμβάνον ποικίλα
θέματα, ἦτοι προοπτικὴν, ἀριθμητικὴν,
γεωμετρίαν, γλυπτικὴν, μουσικὴν κ.λ.π.

Ὁ Paciolo ἀπέθανε τῷ 1517, καὶ ἐτάφη
πιθανῶς εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου
Ἰωάννου, τοῦ «Ἀφρικανοῦ», τοῦ San
Sepolcro.

ΣΠΥΡΟΣ ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΑΤΟΣ

ΔΙΠΛΟΓΡΑΦΙΚΟΙ ΤΥΠΟΙ

$$E = \Pi \quad \etaτοι : \quad \Delta = K, \quad \Delta = Y, \quad \Delta = Y + K, \quad A = K, \quad A = Y,$$

$$A = Y + K, \quad \Delta + A = Y, \quad \Delta + A = Y + K.$$

$$\Delta + (\delta - \delta') + A + (\alpha - \alpha') = Y + (y - y') + K + (k - k')$$

$$\eta \quad \Delta + \delta + A + \alpha + y' + k' = Y + y + K + k + \delta' + y'.$$

$$x_1 + x_2 + x_3 + \dots + x_n = \Pi_1 + \Pi_2 + \Pi_3 + \dots + \Pi_n$$

Τὸ πλήθος τῶν διπλογραφικῶν πράξεων ἐκφράζεται μετ' τὸν τύπον :

$$K = (2^n - 1)!. \quad \text{Ἐάν } n = 10, \text{ τὸ πλήθος θὰ εἶναι : } 1046429!$$

Ἡλ. Ἀν. 5.05', Δ. 7.44'
Σελήνη 12 ἡμερῶν
ΔΕΥΤΕΡΑ 161/204
Τοῦ Ἀγίου Πνεύματος

10

Λήξις τῶν πτυχιακῶν ἐξετάσεων (γ' περιόδου).—Ἐξετάσεις Α' (Τεχνική Ἐμπορίου), Β' (Ὀργανώσεις Ἐπιχειρήσεων), Γ' (Ἐμπορική Πολιτική).

Τὰ πονηρὰ κέρδη τὰς μὲν ἡδονὰς ἔχει μικρὰς, τὰς δὲ λύπας μακρὰς.

(Δίφιλος)

ΝΤΥΜΑΡΙΣ ὁ ἰδρυτὴς τῆς θετικῆς θεωρίας τῆς συγχρόνου Λογιστικῆς.

Ἡλ. Ἀν. 5.05', Δ. 7.44'
Σελήνη 13 ἡμερῶν
ΤΡΙΤΗ 162/203
Βαρθολομαίου, Βαρνάβα

11

Συνεδρίασις τῆς Ἐξεταστικῆς Ἐπιτροπῆς τῶν ἐπὶ πτυχίῳ ἐξετάσεων. Ἐξετάσεις Α' (Χημεία), Β' (Στατιστική), Γ' (Μεταλλευτικὸν Δίκαιον).

ΝΤΑΒΙΝΤΣΙ Λεονάρδος (1452—1519). Ἐν τῶν καταπληκτικῶν συνθετικῶν πνευμάτων τῆς ἀνθρωπότητος: ζωγράφος, ἀρχιτέκτων, μηχανικός, ἐφευρέτης καὶ λόγιος.

Οὐδεὶς κακῶ κακὸν ἰᾶται, ἀλλ' ἀγαθῶ τὸ κακόν. (Ἰωάν. Χρυσόστομος)

Ἄνθρωπε, ὁ ἄνθρωπος εἶναι ὁ ἀδελφός σου, καὶ πατέρας σου ὁ Θεός.

(Λαμαρτίνος)

Ἡλ. Ἀν. 5.05', Δ. 7.45'
Πανσέληνος
ΤΕΤΑΡΤΗ 163/202
Ὀνουφρίου

12

Ἐξετάσεις Α' (Πολιτικὴ Οἰκονομία), Β' (Λογιστική), Γ' (Πολιτικὴ Οἰκονομία).

Ὅταν προβάλλουμε σὰν παράδειγμα ὅλους τοὺς ἡρωϊκοὺς ἀγωνιστὲς ποὺ ἐδῶ καὶ ἔναν αἰῶνα εἶχαν τὸ πάθος τῆς ἰδέας καὶ τὴν ὑπέροχτη περιφρόνηση γιὰ τὸ θάνατο, κάμνουμε ἔργο ἐπαναστατικό.

(Ζὰν Ζωρὲς)

ΒΑΜΒΑΣ Νεόφυτος (1770—1855) Ἐγεννήθη εἰς Χίον καὶ ἀπέθανεν εἰς τὰς Ἀθήνας. Κληρικὸς πολυγραφώτατος. Θεωρεῖται «σοφὸς διδάσκαλος τοῦ Γένους». Ἐγραψε πλείστας ὄσας θεολογικὰς συγγραφὰς.

Δι' αὐτὰ τὰ ἰδανικά τῆς Ἐλευθερίας δι' ὅλους, τῆς Δικαιοσύνης δι' ὅλους, τῆς Εὐτυχίας ἐπομένως δι' ὅλους, ὁ Δυτικὸς κόσμος δαπανᾷ τεράστια ποσά, ἀλλὰ λησμονεῖ ὅτι ἄνευ τοῦ Σχολείου καὶ ἄνευ τῆς μορφώσεως δὲν δημιουργοῦνται αὐτὰ τὰ κοινὰ ἰδανικά ἐνός Λαοῦ.

Ἄλλὰ τί ἐπράξαμεν διὰ τὸ Σχολεῖον, ὥστε ὄχι μόνον νὰ ἀποκτήσῃ τὰ ὑλικά μέσα, ἀλλὰ καὶ νὰ ἀναταθῇ μέχρι τῶν νέων ἰδανικῶν τῆς συγχρόνου ἐποχῆς;

Στρ. Κ. Παπαϊωάννου

*Ηλ. 'Αν. 505', Δ. 7.46'
Σελήνη 15 ημερών
ΠΕΜΠΤΗ 164/201
*Ακυλίνης, Εύλογλου

13

*Εξετάσεις Β' έτους (Λογιστική), Γ'
έτους (Όργανώσεις Έπιχειρήσεων).

*... Κατάρα δέ μητρός εκριζοῖ θεμέλια
οἴκου». (Σειράχ 3, 3)
Μιά καλή μητέρα αξίζει ένατό δασκάλοιο.
(C. Herbet)

ΤΣΑΪΚΟΦΙΚΥ Πέτρος *Ηλίτις
(1850—1893). Μέγας ρώσος μου-
σουργός. *Έγραψε συμφωνίες,
δπερες κλπ.

*Ηλ. 'Αν. 5,05' Δ. 7.46'
Σελήνη 16 ημερών
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 165/200
*Ελισσαίου, Μεθοδίου

14

*Εξετάσεις Α' έτους (Λογιστική), Β'
έτους (Δημοσία Οικονομία), Γ' έτους
(Βιομηχανική Πολιτική).

ΦΙΛΙΠΠΙΔΗΣ Δανιήλ. (1758—
1832). Μέγας διδάσκαλος τοῦ
Γένους.

ΨΑΛΛΙΔΑΣ *Αθαν. (1767—1829).
Μέγας Διδάσκαλος τοῦ Γέ-
νους.

Δύνασαι ν' απατήσης μερικους ὄλον τὸν
καιρόν, καὶ ὄλους ὀλίγον καιρόν, δὲν δύνα-
σαι ὅμως ν' απατᾶς ὄλον τὸν καιρόν.

(*Αβραὰμ Λίνκολν)

*Ηλ. 'Αν. 5.05', Δ. 7.46'
Σελήνη 17 ημερών
ΣΑΒΒΑΤΟΝ 166/199
*Αμῶς προφήτου

15

*Εξετάσεις Α' έτους (Λογιστική), Β'
έτους (Μηχανογνωσία—*Ηλεκτροτε-
χνία), Γ' έτους (Ψυχοτεχνική).

*Η θέσις πρέπει νὰ ζητηῖ τὸν ἄνθρωπον
καὶ ὄχι ὁ ἄνθρωπος τὴν θέσιν.

(Silas Wright)

Μοιάζει δ' ἀχάριστος, με τρύπιο πιθόρι,
ποῦ πάντα ἄδειο βρῖσκεται ὅ,τι καὶ ἂν πάρη.
(Δημοτικόν)

ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ Γρηγόριος (1867
—1951). *Έγραψε πολλά διη-
γήματα, μυθιστορήματα, ἐπι-
στολάς, χρονογραφήματα καὶ
δράματα. *Υπῆρξε Διευθυντής
τοῦ παιδικοῦ περιοδικοῦ *'Η
Διάπλασις τῶν Παίδων».

Δέν εἶναι οὐτοπία νὰ ζητῶμεν τὴν μεταβολὴν τῶν ὄρων ἐργασίαι
ὑπὸ μίαν εὐρυτάτην ἔννοιαν τῆς αὐξήσεως τῆς παραγωγῆς δι' ἄν-
θρωπινωτέρας μεταχειρίσεως τῶν ἐργαζομένων καὶ χάριν καλοῦ· ἀλλ'
εἶναι οὐτοπία νὰ νομιζόμεν ὅτι δυνάμεθα νὰ ἐξακολουθήσωμεν χρη-
σιμοποιούντες πεπαλαιωμέναις μεθόδους ἐργασίας, στηριζόμενοι εἰς
πεπαλαιωμένας ιδέαις καὶ ἀντιλήψεις, ἀναπνέοντες τὸν μουχλιασμένον
ἀέρα ἐρημητικῶς κεκλεισμένων δωματίων. Τὸ σήμερον εἶναι βεβαίως
συνέχεια τῆς χθῆς, ἀλλ' εἶναι πάντως μία νέα ἡμέρα με ἰδίαις
συνθήκαις καὶ ἰδίαις ἀνάγκαις.

ΙΟΥΝΙΟΣ 1957

'Ηλ. *Αν. 5.05', Δ. 7.46'
Σελήνη 18 ημερών
ΚΥΡΙΑΚΗ 167/198
Τῶν Ἀγίων Πάντων

16

*Ἐξτάσεις Α' ἔτους (Μαθηματικά),
Β' ἔτους (Ἐμπορικόν Δίκαιον), Γ'
ἔτους (Ἐμπορικόν Δίκαιον).

Ματθ. ι' 32—33, 37—38 καὶ ιθ' 27—30

Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς. Πᾶς ὅστις ὁμολογήσει ἐν ἔμοι ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὁμολογήσω καὶ ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς· ὅστις δ' ἂν ἀρνήσῃται με ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ἀρνήσομαι αὐτὸν καὶ ἐμπροσθεν τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν Οὐρανοῖς. Ὁ φιλῶν πατέρα ἢ μητέρα ὑπὲρ ἐμὲ οὐκ ἔστι μου ἄξιος· καὶ ὁ φιλῶν υἱὸν ἢ θυγατέρα ὑπὲρ ἐμέ, οὐκ ἔστι μου ἄξιος· καὶ ὁς οὐ λαμβάνει τὸν Σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖ ὀπίσω μου, οὐκ ἔστι μου ἄξιος. Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ· ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ ἠκολούθησαμέν σοι· τί ἄρα ἔσται ἡμῖν; Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὑμεῖς οἱ ἀκολουθήσαντές μοι, ἐν τῇ παλιγγενεσίᾳ, ὅταν καθίσῃ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ, καθίσεσθε καὶ ὑμεῖς ἐπὶ δώδεκα θρόνους κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραήλ. Καὶ πᾶς ὁς ἀφήκεν οἰκίαν ἢ ἀδελφοὺς ἢ ἀδελφὰς ἢ πατέρα ἢ μητέρα ἢ γυναῖκα ἢ τέκνα ἢ ἀγροὺς ἔνεκεν τοῦ ὀνόματός μου, ἑκατονταπλασίονα λήψεται καὶ ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσει. Πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι καὶ ἔσχατοι πρῶτοι.

*Ἡ θρησκεία εἶναι μιὰ γενική καὶ ζωντανή ἀντίληψη ποῦ, ἀντὶ τὰ καθ' ὁδηγῆ μερικὰ πνεύματα, συγκινεῖ ὁλόκληρο τμημα τοῦ ἀνθρώπινου γένους γιὰ ὁλόκληρη περίοδο τῆς ἱστορίας. Γιὰ τὰ ἀναφανῆ ἓνα μεγάλο θρησκευτικὸ οὐσίτημα χροιάζεται τὰ συνατηθῶν καὶ τὰ συγγωνευθῶν ἓνα μεγάλο κίνημα σκέψης καὶ ἓνα μεγάλο κοινωνικὸ κίνημα. Π.χ. ὁ Χριστιανισμὸς εἶχε προετοιμασθῆ ὡς μεταφυσικὸ καὶ ἠθικὸ του βᾶθος ἀπὸ ὅλη τὴν ἐξέλιξη τῆς ἀρχαίας σκέψης· ἀλλὰ χροιάστηκε ἡ μεγάλη κοινωνικὴ κοίση τῆς ρωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας, τὰ βᾶσανα τοῦ ἠπιτημένου κόσμου, ἡ ἐσωτερικὴ ἐξέγερση τῶν ταπεινῶν ποῦ καταπιέζονταν ἀπὸ τίς ἐξωτερικὰς δυνάμεις γιὰ τὰ ἐνσωματωθῆ στὴν ἀνθρωπότητα ἡ σκέψη τῶν μυστικιστῶν καὶ τῶν φιλοσόφων.

J. Jaurès

ΟΙΚΟΝΟΜΕΤΡΙΑ

Είς τήν νεωτέραν άλλοδασην βιβλιογραφίαν, ἴδτε τήν Ἀγγλόγλωσσον, ἀπαντά συνθετότατα σήμερον ὁ ὄρος οἰκονομετρία (Econometrie), ὁ ὁποῖος δὲν σημαίνει ἀπλῶς μόνον οἰκονομικὰς μετρήσεις, διότι ἡ μέτρησις δὲν ἀρκεῖ διὰ τὰ διαφοροποιηθῆναι ἢ οἰκονομετρία ἀπὸ τῶν λοιπῶν κλάδων τῆς οἰκονομικῆς ἐπιστήμης. Ἀλλ' ἐν τῷ αὐτῷ περιπτώσει θὰ ἐρωτήσῃ τις, εἰς τί ἀποβλέπει ὁ νέος αὗτος κλάδος τῶν γνῶσεων;

Κατὰ τὸν κλασσικὸν ὄρισμόν τοῦ Schumpeter, ἡ οἰκονομετρία εἶναι ἡ ἐφαρμογὴ μιᾶς εἰδικῆς μεθόδου εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἐπιστήμην, μὲ ἀντικείμενον τὴν συναγωγὴν ἀριθμητικῶν πορισμάτων καὶ τὴν ἐπαληθεύσιν οἰκονομικῶν θεωρημάτων. Ἡ μέθοδος αὕτη συνίσταται, συνεπῶς, εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῆς μαθηματικῆς οἰκονομικῆς θεωρίας ἀφ' ἑνὸς καὶ τῆς Στατιστικῆς μαθηματικῆς ἀναλύσεως ἀφ' ἑτέρου εἰς τὰ οἰκονομικὰ δεδομένα, διὰ τὴν δημιουργίαν ἀριθμητικῶν εὐρημάτων καὶ τὴν ἐπαληθεύσιν οἰκονομικῶν θεωριῶν. Ἀλλὰ καίτοι ἡ μαθηματικὴ οἰκονομία καὶ ἡ Στατιστικὴ ἐφαρμόζονται ἐν συνδυασμῷ ἐπὶ τῆς ἀναλύσεως τῶν οἰκονομικῶν δεδομένων διὰ τῆς οἰκονομετρίας, ἐν τούτοις ἡ τελευταία πρὸς οὐδέμιν ἐξ αὐτῶν δύναται νὰ ταυτισθῇ. Ἡ οἰκονομετρία σχηματίζει ἢ μᾶλλον ἀποτελεῖ τὰ σύνορα μεταξύ τῶν δύο τούτων ἐπιστημῶν, μὲ τὰ πλεονεκτήματα ἑκάστης ἀλλὰ καὶ μὲ τὰ μειονεκτήματα ἑκάστης ἐξ αὐτῶν. Πλεονεκτήματα, εἰς τὰ πλειστακτικὰ εἰσαγονταὶ νέοι συνδυασμοί, οἱ ὁποῖοι παρέχουν νέαν ἄνωγαν προοπτικὴν. Μειονεκτήματα δὲ διότι εἰς τὸ πεδῖον τοῦτο τῆς ἐρευνῆς ἀπαιτεῖται ἰκανότης καὶ γνώσις, ἀναφερόμεναι τὸσον εἰς τὴν Μαθηματικὴν οἰκονομίαν, ὅσον καὶ εἰς τὴν Στατιστικὴν, αἱ ὁποῖαι δὲν εἶναι δυνατόν νὰ συνυπάρχουν κατ' εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν ἀνεπτυγμένα παρά εἰς ἐλάχιστον, μοιραίως, ἀριθμὸν προσώπων. Ὡς νεώτατοι δὲ κλάδοι γνῶσεως, στερεῖται σταθεροποιημένων δογμάτων καὶ, συνεπῶς, καταλλήλων ἐχειριδίων ἀναφορικῶς πρὸς τὴν ἐκθεσίαν τῶν ἀρχῶν αὐτῆς. Ποταὶ αἱ διαφοραὶ ὅμως τῆς οἰκονομετρίας, ἀπὸ τῆς Μαθηματικῆς οἰκονομίας καὶ τῆς Στατιστικῆς ἀναλύσεως; Ἡ μαθηματικὴ οἰκονομία διατυπώνει τὴν οἰκονομικὴν θεωρίαν διὰ μαθηματικῶν συμβολισμῶν καὶ χρησιμοποιοῖ τὰ ἀνώτερα μαθηματικὰ διὰ τὴν καταστροφὴν οἰκονομικῶν σχέσεων ἐξαρτήσεως, ἀφορμωμένη ἀπὸ τῶν βασικῶν ὑποθέσεων ἢ ἀξιωμάτων, κυρίως ἐκ τῆς ὑποθέσεως τῆς μεγιστοποιήσεως (maximization). Παράδειγμα ἀπλοῦν ἔστω τὸ ἀκόλουθον. Ὑποτίθεται ὅτι ὁ καταναλωτὴς μεγιστοποιεῖ τὴν χρησιμότητά του, ἐνῶ αἱ τιμαὶ ὄλων τῶν ἀγαθῶν καὶ ὑπηρεσιῶν καὶ τὸ εἰσόδημα τούτου δίδονται ἀνεξαρτήτως τῆς δράσεώς του. Ἐκ τῆς

ἀνωτέρω ὑποθέσεως δύναται νὰ προκύψουν μερικαὶ ἰδιότητες τῶν ἀτομικῶν συναρτήσεων ζητήσεως δι' ὅλα τὰ ἀγαθὰ καὶ τὰς ὑπηρεσίας. Ἐάν ὀφίστανται ἀριθμητικαὶ πληροφορίαι διὰ τὰς ἀτομικὰς ταύτας συναρτήσεις ζητήσεως προκύψασαι ἐξ οἰκονομικῶν ἀπολογισμῶν δαπανῶν τοῦ εἰσοδήματος, τότε εἶναι δυνατόν, Στατιστικῶς, νὰ ἐπιδιωχθῇ ὁ ἐλεγχος τῆς ἰσχύος μερικῶν θεωριῶν, ἀναφορικῶς πρὸς τὰς ἐλαστικότητας τῆς ζητήσεως τῶν ποικίλων ἀγαθῶν καὶ ὑπηρεσιῶν καὶ ἐν σχέσει πρὸς τὰς τιμὰς καὶ τὸ εἰσόδημα. Ἡ Στατιστικὴ, συνεπῶς εἶναι ἀπαραίτητος διὰ τὸν οἰκονομέτην, διότι ὅλαι αἱ οἰκονομικαὶ σχέσεις ἐξαρτήσεως εἶναι ὄφης καθαρῶς στατιστικῆς, ὡς τοῦτο φαίνεται ἐκ τοῦ ἀνωτέρω παραδείγματος. Ἡ νεωτέρα στατιστικὴ στηρίζεται, ὡς γνωστὸν, ἐπὶ τῆς ἔννοιας τῆς πιθανότητος, ἢ ὁποῖα ἐμφανίζεται κατὰ τοὺς μὲν ὡς λογικὴ ἔννοια καὶ κατὰ τοὺς δὲ ὡς ἐμπειρικὴ τοιαύτη, ὡς τὸ ὄριον δηλ. ἐπανειλημμένων πειραμάτων, ὡς ὁ ἀριθμὸς τούτων αὐξάνει ἀπεριόριστος. Ἀμφότεραι αἱ ἔννοιαι εἶναι νόμιμοι καὶ ταύτοχρόνως χρήσιμοι εἰς τὴν οἰκονομετρίαν. Ἡ πρώτη ἐφαρμόζεται ἐπὶ τινος θεωρίας ἢ ὑποθέσεως, ἡ δευτέρα ἀφορὰ μᾶλλον τὴν σχετικὴν συχνότητα ἐμφανίσεως γεγονότος τινὸς εἰς τὸν κόσμον τῆς πραγματικότητος. Τὰ οἰκονομικὰ τώρα δεδομένα εἰς τὴν οἰκονομετρίαν θεωροῦνται ὡς τυχαία δείγματα ληφθέντα ἀπὸ τινος ἀγνώστου, ἀπείρου, πληθυσμοῦ ὄλων τῶν οἰκονομικῶν δυνατῶν ἐξαρτήσεων. Ἡ οἰκονομετρία βάσει τοῦ δείγματος, ἐπιδιώκει, διὰ τῆς Στατιστικῆς, νὰ προσδιορίσῃ ἐκτιμήσεις, αἱ ὁποῖαι γενικευόμεναι, νὰ παρασχοῦν ἰδέαν τινὰ περὶ τῆς Δομῆς (Structure) τοῦ πληθυσμοῦ. Αἱ ἐκτιμήσεις ἐνδέχεται νὰ εἶναι εἰς καὶ μόνον ἀριθμοὶ (point estimates) ἢ ζεύγος ἀριθμῶν (interval estimates), τὰ ὁποῖα ὅμως καθορίζονται μετὰ δεδομένης, αἰτίας, πιθανότητος σφάλματος. Ἐννοεῖται ὅτι ἡ οἰκονομετρία, κατ' ἐξοχὴν, χρησιμοποιοῖ τὰς στατιστικὰς ἐκεῖνας μεθόδους, τὰς γνωστὰς ὡς ἐλεγχος τῶν στατιστικῶν ὑποθέσεων, διὰ τὴν διακρίβωσιν μερικῶν ὑποθέσεων ἀφορσῶς τὴν Δομὴν τῶν ἀγνώστων πληθυσμῶν. Παράδειγμα ἀπλοῦν τοῦ τελευταίου ἔστω τὸ ἑξῆς: Ἐάν π.χ. διὰ τῆς στατιστικῆς διακρίβωσιν ὅτι ὁ συντελεστὴς ἐλαστικότητος τῆς ζητήσεως τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων εἶναι $-0,12$, δύναται νὰ ἐλεγχθῇ ἡ ὑπόθεσις, μήπως εἰς τὸν ἀγνώστον πληθυσμὸν, ἐξ ὃ ἑλέσθῃ τὸ δείγμα, ὅπου ἔδωκεν ὡς $\lambda = -0,12$, τὸ $\lambda = 0$, δηλ. τὰ ἀγροτικὰ προϊόντα, εἶναι ἀπολύτως ἀνελαστικά ἢ κατ' ἄλλην διατύπωσιν ἢ ἀλήθως ἐλαστικότητος εἰς ταῦτα εἶναι μηδὲν ($\lambda = 0$); Ἀὐτὸ εἶναι τὸ ἐρώτημα, εἰς δὲ ἡ ἀπάντησις στατιστικῶς δίδεται διὰ τῆς

Ἡλ. Ἀν. 5.05', Δ. 7.47'
Σελήνη 19 ἡμερῶν
ΔΕΥΤΕΡΑ 168/197
Ἰσαύρου μάρτυρος

17

Ἀνακοίνωσις ἀποτελεσμάτων πτυ-
χιακῶν ἐξετάσεων (γ' περιόδου).
Ἐξετάσεις Α' ἔτους (Δημόσιον Δί-
καιον), Β' ἔτους (Ἀσφαλιστικά—Μετα-
φοραί), Γ' ἔτους (Ἐμπορευματολογία).

Ὁ φεύγων πόνους φεύγει καὶ τιμάς.

(Θουκυδίδης)

*Δημοκρατία εἶναι κυβέρνησις τοῦ λαοῦ ὑπὸ
τοῦ λαοῦ καὶ διὰ τὸν λαόν.*

(Abr. Lincoln)

ΜΕΔΙΚΟΣ Λαυρέντιος (1449—
1492). Ἡγεμὼν τῆς Φλωρεντι-
νῆς Δημοκρατίας. Ἀξιόλο-
γος ποιητής. Ὑπεστηρίξε τὰ
γράμματα καὶ ἐπλούτισε τὴν
φερόνυμον βιβλιοθήκην.

Ἡλ. Ἀν. 5.05', Δ. 7.47'
Σελήνη 20 ἡμερῶν
ΤΡΙΤΗ 169/196
Λεοντίου, Ὑπατίου

18

Ἐξετάσεις Α' ἔτους (Γεωγραφία),
Β' ἔτους (Πολιτικὴ Οἰκονομία),
Γ' ἔτους (Ὀργάνωσις Ἐργοστασιῶν).

ΨΥΧΑΡΗΣ Ἰω. (1854—1929). Κα-
τήγετο ἐκ Χίου, ἀλλὰ ἐγενε-
νήθη εἰς Ὀδησσόν. Σημαν-
τικώτερον λογοτεχνικὸν ἔρ-
γον του «Τὸ ταξίδι μου». Ἀρ-
χηγὸς τοῦ δημοτικιστικοῦ
κινήματος, γνωστοῦ ὡς «Ψυ-
χαρισμός».

*Χρέωσις - Πίστωσις : Τόσα πολλὰ καὶ ση-
μαντικὰ πράγματα εἰς δύο μόνον λέξεις.*

(P. Strohl)

*Ὁ συνεταιρισμὸς δὲν ἀποτελεῖ ἄθροισμα
προσθετέων, ἀλλὰ γινόμενον παραγόντων.*

(Ch. Gide)

Ἡλ. Ἀν. 5.05', Δ. 7.47'
Σελήνη 21 ἡμερῶν
ΤΕΤΑΡΤΗ 170/195
Ἰούδα Ἀποστόλου

19

Ἐξετάσεις Α' ἔτους (Φυσικὴ), Β'
ἔτους (Ἐμπορευματολογία), Γ' ἔτους
(Βιομηχανικὴ Ὑγιεινὴ).

*Τίποτε δὲν δροσίζει τὸ αἷμα τόσον ὅσον μιὰ
καλὴ πρᾶξις.*

(Γερανδίνος)

*Ὅταν ἡ ἄμιλλα μᾶς ὀδηγεῖ εἰς τὴν ἀνύπω-
σιν τοῦ ἑαυτοῦ μας διὰ μόνης τῆς ἀξίας καὶ
ὄχι διὰ τῆς ταπεινώσεως τοῦ ἄλλου, εἶναι
ἐν ἐκ τῶν μεγίστων παρορμητικῶν τῆς δρά-
σεως.*

(Dr. Johnson)

ΜΠΟΥΣ Ροβέρτος (1627—1591).
Ἰρλανδὸς πατὴρ τῆς ἀναλ.
Χημείας. Ἐμελέτησε τὴν φύσιν
τῆς θερμότητος καὶ ἐθεώρη-
σε αὐτὴν ὄχι ὡς ὕλην, ἀλλ'
ὡς ἀποτέλεσμα μηχανικῶν κι-
νήσεων τῶν μορίων τῆς ὕλης,
προηγηθεὶς κατὰ 200 ἔτη τῶν
Maxwell καὶ Clausius.

ἐφαρμογῆς τοῦ κριτηρίου τ τοῦ Student,
εἰς τὸ ὁποῖον λαμβάνονται ὑπ' ὄψει οἱ
βαθμοὶ ἐλευθερίας τοῦ δείγματος (ἀριθ-
μὸς δεδομένων τούτου) καὶ ἡ διακυμάν-
σις τοῦ συντελεστοῦ ἐλαστικότητος.

Εἶναι φανερόν ὅτι εἰς τὸ παρὸν
βραχύτατον σημεῖωμα δὲν ἐξηγητήθη
πλήρως τὸ περιεχόμενον τῆς οἰκονομ-
τρίας. Πολλοὺ γὰρ καὶ δεῖ. Εἰς τοῦτο,

ἀπλῶς, προσεπάθησα νὰ σκιαγραφήσω,
ὅσον ἡδυνάμην καλλίτερον, ποῖος ὁ ρό-
λος τῆς οἰκονομετρίας διὰ τὴν σπουδὴν
τῶν περιπλόκων οἰκονομικῶν σχέσεων
ἐξαρτήσεως.

Κ. Α. ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ
Καθηγητῆς τῆς Στατιστικῆς
Α.Σ.Ο.Ε.Ε.
καὶ τοῦ Κ.Σ.Ε. τῆς Α.Σ.Β.Σ.

Ἡλ. Ἀν. 5.05', Δ. 7.48'
 Σελήνη Τελ. Τετ.
ΠΕΜΠΤΗ 171/194
 Μεθοδίου Ἐπισκόπου

20

Ἐξετάσεις Γ' ἔτους (Βιομηχανική
 Λογιστική).
 Λήξις τῶν τμηματικῶν ἐξετάσεων
 (α' περιόδου).

*Καλὸν τὸ λησμοιεῖν, καλλίτερον τὸ συχω-
 ρεῖν.*

(R. Browning)

*Τὰ ἄτομα καὶ ὄχι αἱ θέσεις κοσμοῦν τὴν
 κοινωνίαν.*

(Γλόδστον)

ΓΚΑΟΥΣ Κάρολος Φρειδερίκος
 (1775—1855). Ἀνήγαγε τὸ μα-
 γνητικὸν σύστημα εἰς τὸ μη-
 χανικὸν μετρικὸν σύστημα.
 Προσδιώρισε τὰς συνιστώσας
 τοῦ γήινου μαγνητικοῦ πεδίου.

Ἡλ. Ἀν. 5.05', Δ. 7.48'
 Σελήνη 23 ἡμερῶν
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 172/193
 Νικήτα, Ἰουλιανοῦ

21

(Σημειώσεις)

ΚΑΡΑΤΖΑΣ Ἰω. (1760—1855). Δια-
 κριθεὶς διὰ τὴν σύνεσιν, τὴν
 παιδείαν καὶ τὸν πατριωτι-
 σμόν του, συνεισέφερε πολ-
 λά εἰς τὸν ἀγῶνα τῶν Ἑλλή-
 νων.

*Ἄ ὁ κόσμος εἶναι μεγάλος. Ἡ οἰκονομικὴ πά-
 λη ἀκόμη μεγαλυτέρα. Ἀμείλιτος καὶ μεγα-
 λοπρεπὴς εἶναι ὁ βασικὸς νόμος τῆς ζωῆς.
 Ὁ ἰκανώτερος θὰ ἐπιπλεύσῃ.*

(H. Casson)

Ἡλ. Ἀν. 5.06', Δ. 7.48'
 Σελήνη 24 ἡμερῶν
ΣΑΒΒΑΤΟΝ 173/192
 Εὐσεβίου Ἐπισκ.

22

(Σημειώσεις)

*Ἡ σοφία ἔγκειται εἰς τὸ νὰ μὴ ἀμφιβάλλω-
 μεν διὰ τὴν ἐπιτυχίαν καὶ εἰς τὸ νὰ προε-
 ξοφλῶμεν τὰς δυσχερείας, μὲ τὴν σταθερὰν
 θέλησιν ὅπως τὰς ὑπερνικήσωμεν.*

(Girardet)

ΚΑΪΡΗ (1799—1866). Μία τῶν
 διαπρεπεστέρων Ἑλληνίδων
 εἰς τὰ γράμματα τῆς ἀναγεν-
 νηθείσης Ἑλλάδος. Σπουδαιό-
 τερον ἔργον τῆς τὸ δράμα
 «Νικήρατος».

ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

- * Ὁ τοιγοῦνης μόνο μὲ τὸν ψεύτη κλείνει συμφωνία
- * Πάντα νιό εἰς τὸ κατάρτι, πάντα γέρο σὸ τिमόνι.
- * Γ' αὐγά δὲν αἰγαίζουνε, ἂν δὲ τὰ σχορδεύρης.
- * Βγάλε ἀπὸ κεῖ πὺ κρέμνεται καὶ βάλε κεῖ πὺ χάσκει.
- * Ὁ καιρὸς πουλάει τὰ ξύλα κι' ὁ καιρὸς τὰ ἀγοράζει.
- * Βιαστικὸς φοῦρος, ὠμὰ κουλούρια.
- * Τὸ δουλεντή σου πλέρωνε καὶ ψυχικὸ μὴν κάνης.
- * Δευτέρα μῆκε, ἡ βδομάδα βγῆκε.

Ἡλ. Ἀν. 5.06', Δ. 7.48'
Σελήνη 26 ἡμερῶν
ΔΕΥΤΕΡΑ 175/190
Γέν. Ἰωάννου Προδρόμου

24

(Σημειώσεις)

Ὁ ἄργυρος εἶναι ἀσημότερος τοῦ χρυσοῦ, ὁ δὲ χρυσὸς ἀσημότερος τῆς ἀρετῆς.
(Ὁράτιος)

Ὅταν τις, σφάλλων, δὲν θέλει ν' ἀναγνωρίσῃ τὸ λάθος του, ἐξοργίζεται. (Haliburton)

ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ Σπυρίδων (1788—1873). Ὁ Τρικούπης ὑπῆρξεν ἀπὸ τοὺς πρώτους καὶ πλέον διασήμους ἱστορικούς, συγγραφέας τῆν ἱστορίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους.

Ἡλ. Ἀν. 5.07', Δ. 7.48'
Σελήνη 27 ἡμερῶν
ΤΡΙΤΗ 176/189
Φεβρουάριος, Λογγίνου

25

(Σημειώσεις)

ΣΠΑΛΑΝΤΣΙΑΝΙ Λάζαρος (1729—1799) Ἰταλὸς ἰατρός. Ἀνεκάλυψεν ὅτι τὸ μικρόβιον παράγεται πάντοτε ἀπὸ ὅμοιον μικρόβιον, ὅτι δηλαδὴ εἶναι ὄν ἀνήκον εἰς εἰδικὸν εἶδος.
ΧΑΡΡΙΣ Παῦλος. Ἀμερικανὸς δικηγόρος. Τὴν 23 Φεβρουαρίου 1905 ἴδρυσε τὸν «Ρόταρυ» (Ροταριανὸν Ὅμιλον).

Δὲν ὑπάρχει τι, κακὸν ἢ καλόν, τὸ ὁποῖον δὲν θὰ ἰδῆτε νὰ κάμῃ ὁ Ἄγγλος· ἀλλὰ ποτὲ δὲν θὰ εὔρητε Ἄγγλον νὰ σφάλῃ. Τὸ πᾶν πρῶτιται ἀπὸ κάποιαν ἀρχήν! Σᾶς πολεμᾷ ἀπὸ ἀρχήν πατριωτισμοῦ· σᾶς κλέπτει ἀπὸ ἀρχήν ἀφοροῶσαν τὸ ἐμπόριον· σᾶς ὑποδουλώνει ἀπὸ ἀρχήν ἀπορορέουσαν ἐκ τῆς αὐτοκρατορίας.
(Bernard Shaw)

Ἡλ. Ἀν. 5.07', Δ. 7.48'
Σελήνη 28 ἡμερῶν
ΤΕΤΑΡΤΗ 177/188
Δαυῖδ τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ, Ἰωάννου

26

(Σημειώσεις)

Καλῶς ἤλθες, Ἀπογοήτευσαι! Τὸ χέρι σου ψυχρὸν καὶ τραχύ, εἶναι ἐν τούτοις φιλικόν. Ἡ φωνή σου, σοβαρὰ καὶ ξηρὰ, εἶναι φωνὴ φίλου. Ὡ, ὑπάρχει ἡ τὸ ὑπέροχον ἐν τῇ καρτερίᾳ, τὸ ὑπεργήγινον ἐν τῇ ἀποφάσει τοῦ νὰ ὑποφέρῃ τις χωρὶς νὰ παραπονήται, τὸ ὁποῖον καθιστᾷ πολλάκις τὴν ἀπογοήτευσιν προτιμωτέραν ἀπὸ τὴν ἐπιτυχίαν.
(Λογγυλλοῦ)

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ, Ἱερομόναχος. Λόγιος ἐκ Κωνιπόλεως Ἰδουαίδωνος. «Ὁ Θρήνος» εἶναι μεταξὺ τῶν καλυτέρων πεζογραφήματων τῆς Τουρκοκρατίας.

ΠΟΥΛΛΑΣ Ἰάκωβος (1826—1896) Ἐκ Κερκύρας. Στενώτατος φίλος καὶ ἐκδότης τῶν ἔργων τοῦ Σολωμοῦ. Σημαντικώτατον εἶναι τὸ κριτικὸν του ἔργον.

ΙΟΥΝΙΟΣ 1957

Ἡλ. Ἀν. 5.07', Δ. 7.48'

Νέα Σελήνη

ΠΕΜΠΤΗ 178/187

Ἰωάννας Μυροφόρου

27

Ἐπίσημον Δείπνον τῆς Σχολῆς.

Λογοδοσία Διευθυντοῦ τῆς Α.Σ.Β.Σ.

Ἡ ἀνία εἶναι σκουριά τοῦ νοῦ προερχομένη ἀπὸ ἀδράνεια.

(Mme de Girardin)

ΙΟΦΙΑΝΟΣ Νικ. Ἐξῆσε τὸν 16ον αἰῶνα. Ὑπῆρξε μέγας διδάσκαλος τοῦ Γένους.

Ἡλ. Ἀν. 5.08', Δ. 7.48'

Σελήνη 2 ἡμερῶν

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 179/186

Κύρου καὶ Ἰωάννου

28

Συνεδρία τῆς Ἐπιτροπῆς Τμηματικῶν Ἐξετάσεων.

ΜΠΡΟΚΑ Παῦλος (1824—1880).
Επιφανὴς Γάλλος ἀνθρωπολόγος. Πατὴρ τῆς ἐπιστημονικῆς ἀνθρωπολογίας.

Οὔτε πολιτεία χωρὶς νόμους, οὔτε νόμοι χωρὶς ἠθικὴν θὰ ὑπάρχουν.

(Νεόφυτος Δούκας)

Ἡλ. Ἀν. 5.08', Δ. 7.48'

Σελήνη 3 ἡμερῶν

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 180/185

Πέτρου καὶ Παύλου

29

Ἑορτὴ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τῶν Ἑλλήνων Παύλου Α'.

Τὸ μυστικὸ τῆς ἐπιτυχίας εἰς τὴν συνομιλίαν συνίσταται εἰς τὸ νὰ εἶσαι ἰκανὸς νὰ διαφωνῆς, χωρὶς νὰ γίνεσαι δυσάρεστος.

(Amon)

ΦΟΛΛΕ Μαρία Πάρκερ (1868—18-12-1933). Ἀμερικανὸς κοινωνικὸς φιλόσοφος, ἐξερευνήσας τὴν ἐπιστημονικὴν ἰδίαν πλευρὰν τῆς ὀργανώσεως.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑΙ ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑΙ ΜΗΝΟΣ ΙΟΥΝΙΟΥ

- 6 Ἰουνίου 1944.—Ἡ μεγάλη ἀπόβαισι τῶν Συμμάχων εἰς Νορμανδίαν.
17 Ἰουνίου 1913.—Ἡρῶσεν ὁ Βαλκανικὸς πόλεμος κατὰ τῆς Βουλγαρίας.
21 Ἰουνίου 1882.—Ἡ πρώτη μεγάλη ἀπεργία τῶν τυπογράφων εἰς Ἀθήνας.
22 Ἰουνίου 1941.—Ἐκηρύχθη ὁ πόλεμος τῆς Γερμανίας κατὰ τῆς Ρωσίας.
24 Ἰουνίου 1920.—Ἐκρωσθῆ ἡ διετῆς σύμβασις περὶ τοῦ δώρου.
25 Ἰουνίου 1920.—Ἐκρωσθῆ ἡ διεθνῆς σύμβασις περὶ καθορισμοῦ κατωτάτου ὁρίου ἡλικίας ἀνηλίκων εἰς τὴν Βιομηχαν.
26 Ἰουνίου 1925.—Ἐπαναστατικὸν κίνημα ὑπὸ τὸν Σιργόν Παγκαλιόν.
26 Ἰουνίου 1945.—Ἐγένετο ἡ ἴδρσις τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν.
27 Ἰουνίου 1832.—Ὑπεγράφη ἐν Κωνσταντινουπόλει ἡ συνθήκη περὶ διασπορῆσεως τῶν ὁρίων τοῦ ἀπελευθερωθέντος Ἑλληνικοῦ βασιλείου.
28 Ἰουνίου 1914.—Δολοφονία εἰς Σεράγεβον τοῦ διαδόχου τῆς Αὐστρου-ογγριτικῆς μοναρχίας ποῦ ἔγινε ἀφορμὴ τοῦ α' παγκοσμίου πολέμου.
28 Ἰουνίου 1919.—Ὑπογραφή τῆς Συνθήκης τῶν Βερσαλλίων.

Ι Ο Υ Ν Ι Ο Σ 1957

'Ηλ. 'Αν. 5.06', Δ. 7.48'
 Σελήνη 25 ἡμερῶν
ΚΥΡΙΑΚΗ 174/191
 'Αγριππίνης μάρτυρος

23

'Εντολήν καινήν δίδωμι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπάτε ἀλλήλους, καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς, ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀγαπάτε ἀλλήλους· ἐν τούτῳ γινώσκονται πάντες ὅτι ἐμοὶ μαθηταὶ ἔστε, ἐάν ἀγάπην ἔχητε ἀλλήλοις. (Ἰωάν. ΓΙ', 34)

Ματθ. δ' 18-23

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ περιποτῶν ὁ Ἰησοῦς παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας εἶδε δύο ἀδελφοὺς, Σίμωνα τὸν λεγόμενον Πέτρον καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, βάλλοντας ἀμφίβληστρον εἰς τὴν θάλασσαν· ἦσαν γὰρ ἀλιεῖς· καὶ λέγει αὐτοῖς· δεῦτε ὀπίσω μου καὶ ποιήσω ὑμᾶς ἀλιεῖς ἀνθρώπων. Οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὰ δίκτυα ἠκολούθησαν αὐτῷ. Καὶ προσβάς ἐκεῖθεν εἶδεν ἄλλους δύο ἀδελφοὺς, Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ Ζεβεδαίου τοῦ πατρὸς αὐτῶν, καταρτίζοντας τὰ δίκτυα αὐτῶν, καὶ ἐκάλεσεν αὐτούς. Οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὸ πλοῖον καὶ τὸν πατέρα αὐτῶν, ἠκολούθησαν αὐτῷ. Καὶ περιῆγεν ὅλην τὴν Γαλιλαίαν ὁ Ἰησοῦς, διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν καὶ κηρύσσων τὸ Εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ.

ΝΥΚΤΕΡΙΝΗ ΣΙΓΑΛΙΑ

Κοιμάται ἢ πλάση. Μὰ βαθειὰ
 στὰ μαῦρα χώματά της
 ξύπνια κι' ἀθάνατα στοιχεῖα
 γονεύουν τὰ σπαρτά της.
 Πάψε ἀηδονάκι τῆς φραγῆς
 καὶ τῆς λυγιάς τριγόνι
 ν' ἀκούση ὁ σπόρος μέσ' τῆς γῆς
 πῶς πιάνει καὶ πῶς ριζώνει.

Γ. Ἀθάνας

ΤΟ "ΤΕΣΤ"

Τὸν ὄρο «τέστ» τὸν ἀκούει κανεὶς καὶ ἀπὸ χεῖλη μὴ εἰδικῶν. Συχνὰ δηλαδὴ μιλοῦν γιὰ τὴ μέθοδο αὐτὴ καὶ πρόσωπα ποὺ ἔχουν ἀμυδρῆ, γιὰ νὰ μὴ πῶ ποὺ δὲν ἔχουν καμμιά ἰδέα γι' αὐτήν. «Ἡ «δημοτικότητα» τῆς μεθόδου δείχνει πόσο πλατειὰ εἶναι ἡ χρησιμοποίησίν της, πράγμα ποὺ τῆς ἔχει στοιχίσει πολλές παρανοήσεις καὶ ὄχι σπάνια πρόχειρες ἐφαρμογές.

Πρῶτος χρησιμοποίησε τὸν ὄρο ὁ Mc Keen Cattell στὰ 1890 (mental test), περιγράφοντας μερικὲς ἐξετάσεις ἐργαστηριακῆς (αἰσθητηρίων κ.ά.). Σήμερα ἔχει πολιτογραφηθῆ διεθνῶς καὶ φυσικὰ καὶ στὴν Ἑλλάδα.

Τὰ τέστ τὰ χρησιμοποιεῖ καὶ ἡ θεωρητικὴ ψυχολογία, κυρίως ἡ πειραματικὴ, ἀλλὰ ἀποτελοῦν τὴν κατ' ἐξοχὴν μέθοδο τῆς ἐφαρμοσμένης Ψυχολογίας γιὰ τὴ λύση πάρα πολλῶν προβλημάτων ποὺ ἀναφέρονται στὸν ἀνθρώπινο παράγοντα καὶ τὴν ὀργάνωση τῆς ἐργασίας στὸ ἐργοστάσιον, στὸ σχολεῖο κτλ. Ἔτσι ἡ μέθοδος τῶν τέστ ἐφαρμόζεται σήμερα σὲ μεγάλη κλίμακα γιὰ τὴν ἐπιλογή (πρόσληψη καὶ προώθηση προσωπικοῦ στὶς βιομηχανίες, στρατὸς, δημόσιες καὶ ἰδιωτικὲς ὀμηρεσίες καὶ ἐπιχειρήσεις, ἀνώτερες σχολές) καὶ γιὰ τὸν ἐπαγγελματικὸ προσανατολισμὸ, στὴν ἐκπαίδευση καὶ σὲ ἄλλους ἀκόμα τομεῖς. Ἡ ἐφαρμογὴ τους δὲν παρουσιάζει τίς δυσκολίες τῶν πολύπλοκων ἐργαστηριακῶν πειραμάτων, μοινοῦνται ἀπαιτεῖ καὶ ἀσκησιὰ καὶ προσοχὴ καὶ τήρησιὰ τῶν κανόνων τῆς μετρολογίας. Τὰ τέστ χρησιμοποιοῦν ἀπλὰ συνήθως: μῆσα, μολύβι, χαρτί, σχέδια, εἰκόνες, ἔντυπα ἢ παραγυέλματα καὶ ἐρωτήσεις καὶ προκαλοῦν ἀντιδράσεις καὶ ἐνέργειες, ἐκείνες ἀκριβῶς ποὺ ὁ μελετητὴς ἐπιθυμεῖ νὰ ὑποβάλλῃ σὲ μέτρησι. Ἔτσι οἱ ἐξετάσεις αὐτὲς εἶναι ἀκριβῶς καθωρισμέναι καὶ ἀποβλέπουν νὰ δώσουν ἀντικειμενικὴ εἰκόνα μίαις ἰκανότητος, μίαις λειτουργίας διανοητικῆς, ψυχικῆς, ψυχοφυσικῆς. Οἱ ἀντιδράσεις τῶν ἐξεταζομένων ἀνάλογα μὲ τὸ τέστ εἶναι γλωσσικῆς (γραπτῆς ἢ προφορικῆς) ἢ κινητικῆς. Τὰ δεδομένα τῶν ἐξετάσεων αὐτῶν βαθμολογοῦνται ἔτσι ποὺ νὰ ἐξουδετερώνεται κάθε ὑποκειμενικὴ κρίσις τοῦ ἐξετασθῆ. Ὅποσοδήποτε δηλαδὴ βαθμολογήσῃ τὸ ἴδιον τέστ θὰ βγαλῇ τὸ ἴδιον ἀποτέλεσμα, ποὺ ἐκφράζεται ἀριθμητικὰ. Αὐτὴ ἡ ἀριθμητικὴ διατύπωσις τῶν ἀποτελεσμάτων ἐπιτρέπει, ὅταν ἐξετάζωμε μεγάλο ἀριθμὸ ἀτόμων, ὅπως στίς περιπτώσεις ποὺ προσλαμβάνεται κάποιον νέο προσωπικὸ (ἐπιλογή) ἀκριβῶς αξιολογικὰ κατατάξι τῶν ὑποκειμένων ποὺ ἐξετάσθηκαν, σύμφωνα μὲ τὴν ἀπόδοσι τοῦ καθενός.

Ἐκτός ἀπὸ τὴν ἀντικειμενικὴ βαθμολογία, γιὰ νὰ ἔχη ἕνα τέστ διαγνωστικὴ καὶ προγνωστικὴ ἀξία, ἀπαραίτητο εἶναι νὰ ἐκπληρῶνῃ καὶ πολλὰς ἄλλας προϋποθέσεις. Γιὰ νὰ εἶμαι σύντομη ἀναφέρω ἐδῶ δύο βασικὰς:

Κατάλληλη ἐκλογή τοῦ τέστ, ὥστε ἡ ἐφαρμογὴ του νὰ προκαλῆ τὴν ἐνέργεια ποὺ ἐνδιαφερόμαστε νὰ ἐξετάσωμε σ' ἕνα ἢ περισσότερα άτομα.

Οἱ ὄροι τῆς ἐξέτασις πρέπει νὰ εἶναι τέτοιοι, ὥστε νὰ ἐπιτρέπουν στὸ ἄτομο τὴ μεγαλύτερη δυνατὴ ἀπόδοσι. Ἡ στάσις τοῦ ἐξετασθῆ ἀπέναντι στοὺς ἐξεταζομένους ἔχει μεγάλη σημασία· μιά λέξις του εἶναι δυνατὸ ν' ἀλλάξῃ ἐντελῶς τὴν διάθεσι τοῦ ἐξεταζομένου. Καὶ ὁ Binet καὶ ἄλλοι ἔχουν ὑπογραμμίσει τὸν παράγοντα αὐτόν.

Δὲν πρόκειται στὰ πλαίσια ἐνός τόσο σύντομου ἀρθροῦ νὰ ἐξετάσω τὴν μέθοδο ἀπὸ τίς διαφορὰς πλευρῆς της, ὅτε καὶ νὰ κάμω ἔστω καὶ σύντομο λόγο γιὰ τὰ διάφορα εἶδη τῆς μεθόδου αὐτῆς καὶ τῶν ποικιλιῶν ποὺ μπορεῖ νὰ πάρῃ στὴν ἐφαρμογὴ της, ποὺ εἶναι ἀπειρες. Μιά διάκρισις μόνο θὰ ἤθελα νὰ κάμω ποὺ εἶναι βασικὴ. Κοιτᾶ στὰ τέστ ποὺ ἐξετάζουσι ποσοτικὰ μιά δεξιότητα, ἡ νεώτερη ἔρευνα, ξεκινώντας ἀπὸ διαφορετικῆς ἀντιλήψεις γιὰ τὴ δομὴ τῆς προσωπικότητος, ἔχει ἐπινοήσει καὶ ἄλλα ποὺ ἀναφέρονται σὲ δὴ τὴν προσωπικότητα, ἀντικρούοντας τὴν σὰ σύνολο, σὰν ἐνότητα, ἢ ποὺ ζητοῦν νὰ παρακολουθήσουν τὸ μηχανισμό μίαις ἐνέργειας, τὴν πορεία της. Τέτοια εἶναι διάφορα συνθετικὰ τέστ, ὥρισμένα τέστ κατασκευῶν, τὰ λεγόμενα τέστ προβολῆς κ.ά.

Ἡ μέθοδος τῶν τέστ ἔχει θερμὸς ζηλωτῆς, ἔχει ὅμως καὶ φανατικὸς ἀρνητῆς. Οἱ πρῶτοι ἀρνοῦνται κάθε ἄλλη μέθοδο ποὺ δὲν ἔχει νὰ κάνῃ μὲ ἀριθμὸς καὶ μετρήσεις, προβάλλοντας γιὰ κατηγορία ὑποκειμενισμὸ καὶ ἑλλειψὴ ἀντικειμενικότητος. Οἱ δεύτεροι κατακρίνουσι τὰ τέστ—καὶ ἰδιαίτερα τὰ τέστ ἐπιτυχίων—καὶ γιὰ ἄλλα ἐλαττώματα τοὺς καὶ γιὰ τὴ μηχανικότητά τους, ποὺ δὲν ἐπιτρέπει στὸ μελετητὴ νὰ συλλάβῃ τὴν προσωπικότητα στὴ βαθύτερη τῆς οὐσία οὕτε νὰ μελετήσῃ τὰ διάφορα ἐλαττήρια καὶ τοὺς παράγοντας ποὺ ὀρίζουσι τὴς ἐκδηλώσεις τοῦ ἀτόμου. Καὶ οἱ δύο ἀπόψεις ἔχουσι μεγάλη δόσι ἀληθείας, ἀλλὰ οὕτε ἡ μιά οὕτε ἡ ἄλλη δὲν εἶναι ἀπαλλαγμέναι ἀπὸ ὑπερβολή.

Πρέπει νὰ δεχτοῦμε ὅτι τὰ τέστ δὲν εἶναι κάτι τὸ ἀλάθητο οὕτε τὸ μοναδικὸ μέσο γιὰ τὴ μελέτη τῆς ἀτομικότητος καὶ οἱ παράλληλα μ' αὐτὸ πρέπει νὰ χρησιμοποιοῦνται καὶ ἄλλα μέσα διαγνωστικὰ, ἀνάλογα μὲ τίς περιπτώσεις καὶ τὸ πρόβλημα ποὺ μελετοῦμε. Πιστεύω ὅμως παράλληλα πὼς ἐάν ἡ μέθοδος αὐτὴ ἐφαρμόζεται μὲ προσοχὴ καὶ μὲ ὄλους τοὺς κανόνες τῆς μετρολογίας, μπορεῖ νὰ γίνῃ σὲ ἀξία χερία ἕνα σπουδαῖο ὄργανο γιὰ νὰ γνωρίσωμε τὴν ἀτομικότητα καὶ γιὰ νὰ ἀντιμετωπίσωμε ποικίλα ὀργανωτικὰ καὶ ἄλλα προβλήματα σὲ πολλοὺς τομεῖς τῆς οἰκονομικῆς, τῆς κοινωνικῆς καὶ τῆς πολιτιστικῆς ἀκόμα ζωῆς.

ΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΙ ΣΧΕΣΕΙΣ

ΩΣ ΣΠΟΝΔΥΛΙΚΗ ΣΤΗΛΗ ΤΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

Υπό ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Π. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

Εϋθύς μετά την έναγγελίαν τῆς διασπασεως τοῦ ἀτόμου ἐγένετο αἰσθητὴ ὄχι μόνον ἡ ἐπανάστασις εἰς τὰς φυσικὰς ἐπιστήμας, ἀλλὰ καὶ ἡ σημασία τῆς διὰ τὸν τρόπον τοῦ ἐπιστημονικῶς σκέπτεσθαι. Ὑπεγράμμισθη οὕτω τὸ γεγονός ὅτι μία πηγὴ τεραστίας δυνάμεως ἀπεκαλύφθη ὄχι ἀπὸ τὴν ἀνακάλυψιν νέας τινος μονάδος δυνάμεως, ἀλλὰ τῆς δυνάμεως ἡ ὁποία ὑπάρχει εἰς τὰς σχέσεις καὶ τῶν ἐλαχίστων μονάδων. Ἐάν λοιπὸν—ὅπως λέγει ὁ κ. Lewis—παρὰ μόλις ἐπανάστασις λαμβάνει χώραν ἤδη καὶ εἰς τὰς κοινωνικὰς ἐπιστήμας, αὕτη ἔγκειται ἀσφαλῶς εἰς τὴν ἀποκάλυψιν τῆς δυνάμεως ἡ ὁποία ὑπάρχει εἰς τὰς σχέσεις μεταξύ τῶν κοινωνικῶν μονάδων: ἀτόμων, ομάδων, συνόλων κοινωνικῶν ἢ ἐθνικῶν.

Εἰς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας, τὴν χώραν ὅπου αἱ ἀρχαὶ τοῦ τεχνικοῦ ὀρθολογισμοῦ τῶν H. Fayol καὶ F. Taylor εὑρον τὴν πλέον εὐρείαν ἐφαρμογὴν, εἶναι καταφανὴς ἡ μετὰ τὸν δεῦτερον παγκόσμιον πόλεμον στροφὴ, ὄχι πλέον πρὸς τὰς μηχανὰς ἢ τὸν ὡς μηχανὴν ἐκλαμβάνομενον ἄνθρωπον ἀλλὰ πρὸς τὴν ἀνθρωπίνην προσωπικότητα καὶ τὰς ἐκδηλώσεις τῆς. Οὕτω τὸ πρόβλημα τῆς διοικήσεως, δημοσίας ἢ ἰδιωτικῆς, μετεβλήθη ἀπὸ πρόβλημα διοικήσεως πραγμάτων εἰς πρόβλημα διοικήσεως ἀνθρώπων. Αὕτη ἡ ἀνθρωποκεντρικὴ προσέγγις τοῦ προβλήματος, ἐρχεται σήμερον νὰ συμπληρώσῃ τὸν τεχνικὸν μᾶλλον ὀρθολογισμὸν τῶν H. Fayol - F. Taylor δι' ἑνὸς νέου ὀρθολογισμοῦ, τὸν παραγωγικὸν ὀρθολογισμὸν.

Ὁ παραγωγικὸς ὀρθολογισμὸς ἐκφράζεται θεωρητικῶς διὰ τῆς συγχρόνου Ἐφαρμοσμένης Διοικητικῆς Ἐπιστήμης, ὡς συνόλου ἐπιστημονικῶν κανόνων διὰ τῶν ὁποίων καθίσταται δυνατὴ ἡ πραγμάτωσις δεδομένων ἀξιών ἢ σκοπῶν. Εἰς τὴν πρᾶξιν ἐκδηλοῦται ὡς ἡ λογικὴ τοῦ ἀποτελέσματος ἢ, ὅπως λέγουν εἰς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας, ὡς ἡ «φιλοσοφία τῆς ἀγελάδος» ἐκ τοῦ συ-

κεκριμένου παραδείγματος ἑνὸς ἀγελαδοτρόφου ὁ ὁποῖος, ἀφοῦ ἐφήρμοσεν ὅλας τὰς τεχνικὰς ἀρχὰς τοῦ Taylor καὶ οὐδεμίαν βελτίωσιν τῆς ἀποδόσεως τοῦ γαλακτοῦ ἐσημίωσε, παρετήρησεν ὅτι ἡ μουσικὴ συντελεῖ εἰς τὴν ἀξίησιν τοῦ γαλακτοῦ τῶν ἀγελάδων του, δι' ὃν λόγον καὶ δὲν ἐδίστασε νὰ προσφέρῃ πλέον τακτικῶς εἰς τὰς ἀγελάδας του μουσικὴν.

Αἱ ἀνθρώπινοι σχέσεις ἐξητάζοντο βεβαίως καὶ ἐξετάζονται ἀπὸ τὴν κοινωβιολογίαν. Τὸ νέον στοιχεῖον εἶναι ὅτι ἐξετάζονται ὑπὸ τὸ πρίσμα θεσμῶν εἰς τοὺς ὁποίους μέχρι τοῦδε ἡ κοινωνιολογία δὲν ἐτόλμα νὰ εἰσχωρήσῃ. Εἰς ἐκ τῶν θεσμῶν αὐτῶν εἶναι ἡ Διοίκησις: Δημοσία ἢ Ἰδιωτικὴ. Εἰς τὴν Δημοσίαν Διοίκησιν τὸ Διοικητικὸν καὶ εἰς τὴν Ἰδιωτικὴν τὸ Ἰδιωτικὸν Δίκαιον, Ἀστικὸν ἢ Ἐμπορικὸν, διεξεδίκουν τὴν ὁλοκληρωτικὴν κάλυψιν τοῦ χώρου τῶν ἔν τινι ὀργανισμῶ, δημοσίῳ ἢ ἰδιωτικῶν σχέσεων. Ἀλλὰ διέφευγεν ἀπὸ τοὺς νομικοὺς τὸ γεγονός ὅτι ρυθμίζονται μὲν αἱ ἀνθρώπινοι σχέσεις ἀπὸ τὸ Δίκαιον αὐτό, ἀλλὰ δεοντολογικῶς καὶ ὄχι ὄντολογικῶς. Λέγει π.χ. τὸ Διοικητικὸν Δίκαιον πῶς πρέπει νὰ εἶναι αἱ σχέσεις ἔν τινι Ὑπηρεσίᾳ, δὲν λέγει ὅμως πῶς πράγματι εἶναι.

Τὴν ὄντολογικὴν ἐξέτασιν τῶν ἔν τινι ὀργανισμῶ, δημοσίῳ ἢ ἰδιωτικῶ ἀνθρωπίνων σχέσεων, ἦτοι σχέσεων μεταξύ ἀτόμων, ομάδων καὶ συνόλων, ἔχει ἤδη ἀναλάβει ἡ σύγχρονος Διοικητικὴ Ἐπιστήμη. Καὶ ἐξετάζει ὄχι μόνον τὴν στατιστικὴν ἀποψιν τῶν σχέσεων αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ τὴν δυναμικὴν. Μὲ ἄλλους λόγους ὄχι μόνον τὸ πῶς αἱ σχέσεις εἶναι, ἀλλὰ καὶ τὸ διατί εἶναι ὅπως εἶναι, ἀκόμη δὲ καὶ τὸ τί εἶναι ἀπαραίτητον νὰ γίνῃ διὰ τὴν φθάσασιν αἱ σχέσεις αὐταὶ εἰς τὸ ἐπιθυμητὸν σημεῖον. Χρησιμοποιοῦντες τὴν ἐπιστημονικὴν ὀρολογίαν, ἡ Διοικητικὴ Ἐπιστήμη ἔχει ὡς ἀντικείμενον ἀφ' ἑνὸς μὲν τὴν διοικητικὴν ὀργάνωσιν ἀφ' ἑτέρου δὲ τὴν διοι-

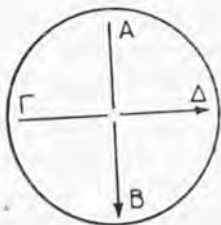
κητική συμπεριφοράν.

Ἡ διοικητική συμπεριφορά ὡς ἔρευνα τῶν ἀνθρωπίνων σχέσεων εἶναι τὸ γένος, διακρινόμενον εἰς δύο εἶδη: τὰς ὀργανικὰς σχέσεις καὶ τὰς δημοσίας σχέσεις.

Αἱ ὀργανικαὶ σχέσεις εἶναι αἱ σχέσεις μεταξύ τῶν μελῶν διοικητικοῦ τίνος ὀργανισμοῦ, δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ. Ἐάν θεωρήσωμε μίαν βιομηχανικὴν ἐπιχείρησιν ἀνθρωποκεντρικῶς, θὰ ἴδωμεν ἓνα μικρὸν ἢ μέγαν ἀριθμὸν ἀνθρώπων ὁμάδων τυπικῶν ἢ ἀτόπων ἀλληλοσχετιζομένων ὑπὸ διαφόρου μορφᾶς, ὄχι μόνον νομικὰς ἀλλὰ καὶ ἔξωνομικὰς. Αἱ ὑφιστάμεναι σχέσεις θὰ ἠδύνατο νὰ ὑπαχθῶν εἰς τὰς κατωθὶ κατηγορίας:

- α) Διαπροσωπικαὶ σχέσεις (Σχέσεις μεταξύ τῶν διαφόρων μελῶν τῆς μῆς ὁμάδος καὶ μελῶν διαφόρων ὁμάδων)
- β) διομαδικαὶ σχέσεις (Σχέσεις μεταξύ τῶν διαφόρων ὁμάδων), γ) Ἱεραρχικαὶ σχέσεις (Σχέσεις μεταξύ διοικούντων καὶ διοικουμένων), δ) συνεργατικαὶ σχέσεις (Σχέσεις μεταξύ συνεργαζομένων ἀτόμων).

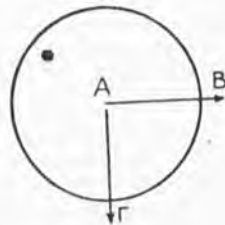
Θὰ ἠδύναμεθα νὰ ἐμφανίσωμε γραφικῶς τὰς σχέσεις αὐτὰς διὰ τοῦ κατωτέρω σχήματος ὑπ' ἀριθμὸν 1 εἰς τὸ ὁποῖον ἐκλαμβάνεται ἡ ὁμάς ὡς κύτταρον τοῦ διοικητικοῦ ὀργανισμοῦ.

Σχῆμα 1

Αἱ δημοσῖαι σχέσεις εἶναι αἱ σχέσεις μελῶν διοικητικοῦ τίνος ὀργανισμοῦ μετὰ ἀτόμων, ὁμάδων ἢ καὶ τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου τοῦ μὴ τυγχάνοντος μέλους τοῦ διοικητικοῦ ὀργανισμοῦ. Οὕτω, ἐάν διοικητικὸς ὀργανισμὸς εἶναι τὸ Κράτος—ἢ Δημοσία Διοίκησις—ἔχομεν σχέσεις Κράτους καὶ πολίτου. Ἐάν διοικητικὸς ὀργανισμὸς εἶναι ἡ Ἀνώνυμος Ἑταιρεία Α ἔχομεν σχέσεις Ἑταιρείας καὶ πελάτου. Ἐάν ἀκόμη ἤθελε καὶ ἡ Ἐκκλησία θεωρηθῆ ὡς διοικητικὸς τις ὀργανισμὸς ὑπάρχον σχέσεις Ἐκκλησίας καὶ πληρώματος αὐτῆς. Θὰ ἠδύναμεθα νὰ ἐμ-

φανίσωμεν γραφικῶς τὰς σχέσεις αὐτὰς διὰ τοῦ σχήματος ὑπ' ἀριθμ. 2. Αἱ δημοσῖαι σχέσεις εἶναι ἀνθρώπινοι ὡς ἔχουσαι ἀντικείμενον τὴν ἀνθρωπίνην προσωπικότητα, ἀλλὰ διαφέρουν ἀπὸ τὰς ὑπαλληλικὰς κατὰ τοῦτο: ἡ σχέσις δὲν εἶναι ἐνδοομαδική ἀλλὰ ἐξέρχεται ἐξωτῆς ὁμάδος εἰς τὸ λεγόμενον κοινόν.

Σχῆμα 2

Αἱ δημοσῖαι σχέσεις ἐν τῇ Ἑλληνικῇ πραγματικότητι εἶναι εἰσὶ ἀνεξερευνήτοι. Μία γενομένη προσπάθεια ἐμφάνισης τῶν Δημοσίων σχέσεων ὡς «θεομῶ ἀναπτύξεως σχέσεων» στηριζομένη εἰς τὴν Ἀμερικανικὴν πραγματικότητα δὲν φαίνεται ὅτι εἴδεν ἀπήχησιν εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ εὕρῃ ἔφ' ὅσον αἱ δημοσῖαι σχέσεις ἐνεφανίζοντο ὡς προσπάθεια ἀναπτύξεως διαπροσωπικῶν σχέσεων, δηλαδὴ ἐπαφῶν καὶ γνωριμιῶν, ἢ ἀκόμη ὡς μία προσπάθεια δημοσιότητος. Ἄλλ' αὕτῃ ἡ πλευρὰ ἀποτελεῖ τὴν ἐπαγγελματικὴν πλέον ἐκμετάλλευσιν τοῦ ζητήματος, ἢ ὁποία δὲν δύναται νὰ ἐξετάσθῃ ἔδῳ. Ἐδῶ γίνεται μόνον ἡ ἀπαραίτητος αὐτῇ διαστολή πρὸς ἀποφυγὴν συγχύσεως ἢ παρερμηνειῶν τοῦ ὅρου «Δημοσῖαι Σχέσεις».

Ὀργανικαὶ λοιπὸν σχέσεις καὶ δημοσῖαι σχέσεις συνιστοῦν τὴν διοικητικὴν συμπεριφοράν, τὸ ἓν μέγα σκέλος τῆς Διοικητικῆς Ἐπιστήμης μετὰ τὸ σκέλος τῆς διοικητικῆς ὀργανώσεως.

Ἡ διοικητικὴ αὕτη συμπεριφορά ἤρχισε μὲν νὰ ἐρευνᾶται τελευταίως, ὁ τρόπος ὁμών ἐρεύνης εἶναι πολὺ παλαιὸς κατὰ χρόνον καὶ Ἑλληνικὸς κατὰ τὴν προέλευσιν. Αὐτὸ τὸ ἀναφέρει ὁ W. Wilson—ὁ Πρόεδρος τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς κατὰ τὸν πρῶτον παγκόσμιον πόλεμον—εἰς ἓν ἄρθρον του εἰς τὸ ὁποῖον λέγει ὅτι «Ἡ Διοικητικὴ Ἐπιστήμη εἶναι ὁ πλέον τελευταῖος καρπὸς αὐτοῦ τοῦ εἶδους τῆς μελέτης τοῦ Κράτους, ἢ ὁποία ἤρχισε πρὸ εἴκοσι δύο ἑτηρίπου αἰώνων. Ἐκτὸς τῶν Ἀμερικανῶν,

Βρετανοί, Σουηδοί, Γάλλοι και Γερμανοί επιστήμονες εγκρίπτουν πλέον με τόν όντολογικόν φακόν εις τήν έρευναν τοῦ διοικητικοῦ φαινομένου γυμνοῦ, πέραν δηλαδή ἀπό τὰ σχήματα τὰ ὁποῖα διάφοροι θεσμοί τοῦ προσέδωσαν ὡς νομικά, τεχνικά, ψυχολογικά κ.ο.κ.

Αἱ ἀνθρώπινοι σχέσεις, ὀργανικαί καί δημόσιαι, ἐμφανίζον τεράστιον ἐπιστημονικόν ἐνδιαφέρον. Προβλήματα διοικητικά, τὰ ὁποῖα μέχρι τοῦδε ἐθεωροῦντο ἄλυτα, εὐρίσκουν τήν λύσιν των μέσῳ τῆς ἐνεργείας ἐκείνης ἢ ὁποῖα παράγεται ἀπό τήν ἐκμετάλλευσιν τῶν ἀνθρωπίνων σχέσεων. Οὕτω ἡ παραγωγικότης ἔπαυσε νά θεωρῆται πλέον ὡς ὑπόθεσις συμμετρικῶν μόνον σχεδιαγραμμάτων ἐπὶ τοῦ χάρτου. Ἐάν π.χ. ἀσύμμετρος ὀργανωσις διά τόν α ἢ β λόγον εἰς τήν ἐπίτευξιν τοῦ τεθειμένου σκοποῦ διατί νά μὴ τὴν υἱοθετήσωμεν;

Γενικῶς, αἱ ἀνθρώπινοι σχέσεις περι-

κλείουν μίαν ἐνέργειαν μίαν δύναμιν ἢ ὁποῖα, ὅπως ὅλαι αἱ ἐνεργειακαὶ πηγαί, δύναται νά χρησιμοποιηθῆ ἐπὶ τὸ καλόν ἢ τὸ κακόν. Διὰ τὴν δημιουργίαν ἢ καταρράκωσιν ἠθικῶν ἀξιών, διὰ τὴν αὔξησιν ἢ μείωσιν τῆς παραγωγῆς, διὰ τὴν ἀδύνησιν τοῦ εἰσοδήματος καὶ τοῦ ἐργοδότη καὶ τοῦ ἐργαζομένου. Εἶναι μία ἀπόδειξις ὅτι ἡ συνεργασία—ἡ ὁποῖα τόσον ἐλλείπει ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴν διοικητικὴν συμπεριφορὰν—καθίσταται δυνατὴ μόνον ὅταν ληφθῆ ὑπ' ὄψιν ὁ ἀνθρώπινος παράγων καὶ ἐν συνεχείᾳ ἀξιολογηθῆ εἰς τρόπον ὥστε νά καταστῆ ἐνέργεια δημιουργικὴ, ἀκριβῶς ὅπως σήμερον τὸ πατάμιον ὕδωρ ἀντὶ νά χύνεται εἰς τὴν θάλασσαν μεταβάλλεται εἰς ἐνέργειαν ἠλεκτρικὴν ἢ ὁποῖα φωτίζει τὰς πόλεις καὶ κινεῖ τὸν πολιτισμὸν μας.

Αἱ ἀνθρώπινοι σχέσεις εἶναι μίαι ἴσης ἀξίας κινήτριος δύναμις τοῦ πολιτισμοῦ μας.

ΤΟΛΜΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΝΙΚΕΣ

Ὅπουδῆποτε προσπαθεῖς νά ἀρχίσῃς καὶ τὸ νέον, νά τοἰμῆσῃς εἰς ἀπάτητο μονοπάτι, νά εἶσαι βέβαιος ὅτι συνήθως ὅσοι οὐδὲ περιστοιχίζουσι θὰ σοῦ εἰποῦν: «Δὲν μπορεῖς νά τὸ κάνῃς» ἢ «δὲν θὰ ἐρρημοκινῶνευα, ἐὰν ἦμουν εἰς τὴν θέσιν σου»

Ἐὰν δὲν κωφεύσῃς εἰς τὰ λόγια αὐτὰ, ἐὰν δὲν ὀπλιθῇς μὲ ἀπόφασιν ὅπως προχωρήσῃς, αἱ παρατηρήσεις των θὰ μαράνουν τὸν ζῆλον σου καὶ θὰ περιστρέψουσι εἰς τὸ μέρος, ἀπὸ το ὁποῖον εἶχες ξεκινήσει.

Εἶναι παράδοξον, καὶ ἐν τούτοις γεγοῶς, ὅτι καὶ πιστοὶ φίλοι μᾶς ἐγκαταλείπουσι, ὅταν ἔρχεται ὁ καιρὸς νά βαδίσωμεν πρὸς τὰ ἐμπρός. Δὲν ἠμποροῦν νά ἰδοῦν τὰς πιθανότητας ὅπως τὰς βλέπομεν ἡμεῖς. Βλέπουν μόνον τὰ ἀγκάθια, μὲ τὰ ὁποῖα εἶναι ἐγκατεσπαρμένον ὁ δρόμος μας, τοὺς κινδύνους οἱ ὁποῖοι μᾶς ἀναμένουν. Προβλέπουν ἀποτυχίαν ἀντὶ τῆς προόδου.

Δι' αὐτό, ἐὰν ἔχῃς ὑπ' ὄψιν ἐν σχέδιον διὰ τὴν ἐπιτυχίαν σου, συζήτησέ το μόνον μὲ ἐπιτυχόντας καὶ προσοδευτικούς ἀνθρώπους. Ἐνθουμοῦ ποίους διαταγμούς ἀντιμετώπισαν οἱ ἐφευρέται τῆς τηλεοράσεως. Πόσους ἐμπαιγμούς ἤκουσεν ὁ πρῶτος ἰδρῦσας κατὰστάση μοναδικῶν τιμῶν.

Οἱ πλέον προσοδευτικοὶ ἄνθρωποι εἰς τὸν κόσμον εἶναι ὅσοι ἔχουν ἐνόρασιν, ὅσοι ἀγνοοῦν τοὺς «ἀπίστους Θεωμάδες» καὶ τοἰμοῦν μέχρις ὅτου νικήσουν.

Ὅποιος ἐφθάσεν εἰς τὰς ἀνωτέρας βαθμίδας τῆς κλίμακος, ἀσφαλῶς θὰ ἔμενεν εἰς τὸ μέσον, ἐὰν ἐλάμβανεν ὑπ' ὄψιν τὰ σχόλια ἐκείνων ποὺ παρήμεναι εἰς τὰ πρῶτα σκαλοπάτια.

ΤΟ ΚΕΝΤΡΟΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΗΣ Α.Σ.Β.Σ.

Τὰ κοινωνικά προβλήματα ἐμφανίζονται ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ πολύπλοκα. Εἰς τὴν λύσιν αὐτῶν δὲν συμβάλλει μόνον ἡ πλήρης γνώσις τῆς οικονομικῆς αὐτῶν πλευρᾶς, ἐκείνης δηλαδή ἣτις συνδέεται μὲ τὰς ἐγγυτέρας ἢ ἀνωτέρας οικονομικὰς συντελείας αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ ἡ ἠθικὴ, ψυχολογικὴ, ὀργανικὴ, παιδαγωγικὴ καὶ κοινωνικὴ ἀποσιμᾶ αὐτῶν. Ἀπαιτεῖται μία πλήρης ἀνατομία τῶν διαφορῶν ἐπιδράσεων διὰ νὰ εἶναι δυνατὴ ἡ λήψις τοῦ προσήκοντος μέτρου καὶ ν' ἀποφεύγεται ἡ τῶσαν ἐπικίνδυνος μεταφορά ξένων προτύπων θεσπισθέντων ὑπὸ διαφορητικὰς πολλὰκις ἀπὸ τὰς ἰδικὰς μας συνθήκας ἢ αἱ προχειρολόγοι λύσεις. Ἡ διαπιστώσις τῆς ὕψισταμένης κοινωνικῆς πραγματικότητος καὶ ἡ κατὰ βῆθος ἔρευνα αὐτῆς πρέπει ν' ἀποτελέσῃ τὴν ἀφετηρίαν τῆς ἐκκινήσεως. Ἀναμφισβητήτως ἡ Στατιστικὴ ὑπηρεσία τοῦ Κράτους, χάρις εἰς τὰς καταβαλλομένους ἐξαιρετικὰς τῆς προσπάθειάς συγκεντρώνει πάσης φύσεως ὕλικόν, ἀλλὰ δὲν ἀσχολεῖται μὲ τὴν αἰτιώδη ἀνάλησιν τῶν προκυπτόντων ἀριθμητικῶν δεδομένων. Ἐκτὸς τούτου ἀσχολεῖται κυρίως μὲ τὰ οικονομικά φαινόμενα καὶ ὀλιγώτερον μὲ τὰ κοινωνικά. Εἰς τινὰ ἀνάγκαι ἐκπαιδευτήρια γίνεται θεωρητικὴ διδασκαλία περὶ τῶν κοινωνικῶν φαινομένων, οὐκ ὅμως καὶ ἔρευνα τῆς Ἑλληνικῆς πραγματικότητος. Ἐπίσης τὰ ἀρόμδια Ἰγυπουργεῖα δὲν ἀπροχολήθησαν συστηματικῶς μὲ τὴν ἔρευναν. Ἐδημοσιεύθησαν πράγματι παρ' αὐτῶν μελέται τιναί, ἀλλὰ καὶ αὐταὶ ἐλλείπει ἐπαρκῶν στοιχείων περιωρίσθησαν εἰς γενικὰς τινας διαπιστώσεις. Ἀκόμη καὶ οἱ ἐνδιαφερόμενοι γενικώτεροι ταξικοὶ ὀργανισμοί, ἐλλείπει μέσων, δὲν ἀπέδωκαν μέχρι σήμερον ἄξιον λόγου ἔργον ἐπὶ τοῦ πεδίου τούτου. Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐλλείψεως τούτης εἶναι ἡ συμπτωματοκότης, ἡ ἐλλείψις συστήματος, ἐν πολλοῖς ἡ ἀντιφατικότης τῶν λαμβανόμενων παρ' ἡμῖν κοινωνικῶν μέτρων καὶ ἡ χαώδης καταστάσις τῆς ἐργατικῆς μας νομοθεσίας. Ἡ ἀγνοία τῆς ὕψισταμένης κοινωνικῆς καταστάσεως, δὲν καθιστᾷ δυνατὴν τὴν

χάραξιν ἐνὸς πλήρους προγράμματος δράσεως. Ἡ Σχολὴ μας κατιδοῦσα τὴν σοβαρὰν ταύτην ἑλλείψιν, ἀπεφάσισε νὰ ἐπεκτείνῃ τὴν ὄρασιν τοῦ παρ' αὐτῇ τῶσαν εὐδοκίμως λειτουργοῦντος Γραφείου ἔρευνῶν καὶ νὰ συστήσῃ ἐν κέντρῳ μὲ τὸν σκοπὸν τὴν κατὰ βῆθος μελέτην διαφορῶν κοινωνικῶν προβλημάτων, ὥστε νὰ καθίστανται δυνατὰ πλήρεις, ἀλλὰ καὶ ἀντικειμενικὰ διαπιστώσεις, μακρὰν οἰουδήποτε ἐπηρεασμοῦ ἐκ πολιτικῶν ἢ ταξικῶν λόγων. Ἡ Σχολὴ μας διαθέτει πρὸς τοῦτο ἐν σοβαρωτάτῳ ὄργανῳ, τὰς πολλὰς ἐκατοντάδας ἐπιμελῶν σπουδαστῶν, πλείστοι τῶν ὁποίων εἶναι ἀναμεμιγμένοι εἰς τὴν οικονομικὴν ζωὴν καὶ διαθέτουν πλὴν τῆς θεωρητικῆς τῶν καρτίσεων καὶ ἱκανὴν πείραν. Μὲ τὴν βοήθειαν τῶν ἐνδιαφερομένων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, ἡ Σχολὴ θὰ συγκεντρώσῃ μὲ τούς σπουδαστάς τῆς πλουσιωτάτου ὕλικόν. Αἱ ἔρευναι θ' ἀρχίσουν ὡς εἶναι φυσικὸν ἀπὸ τὰ θέματα, ἅτινα ἐμφανίζουσι τὰς μικροτέρας δυσκολίας καὶ σὺν τῷ χρόνῳ ἀποκτωμένης καὶ τῆς ἀπαιτουμένης πείρας καὶ τελειοποιουμένου τοῦ μηχανισμοῦ, θὰ προχωρήσουσι εἰς συνθετώτερα καὶ πολυπλοκώτερα προβλήματα. Τοιαῦτα θέματα, ἅτινα θὰ ἐξετάσῃ σὺν τῷ χρόνῳ τὸ Κέντρον, θὰ ἴδωσιν τὴν νὰ ἀναφέρῃ ἐνδεικτικῶς τὴν θέσιν τῶν ἀγροτικῶν ἐργατῶν τοῦ οἰκιστοῦ προσηγορικοῦ, τὰ κοινωνικά μέτρα τῶν ἐργοδοτῶν, τὴν κοινωνικὴν μορφήν τῆς ἐπιχειρήσεως, τὴν ἐργατικὴν διατροφήν, τὰς συνθήκας ἐργασίας, τὸν οικογενειακὸν προϋπολογισμόν, τὸν ὑπερεπαγγελματισμόν, τὸν κοινωνικὸν παρασιτισμόν, τὴν ἐπαγγελματικὴν κατοχύρωσιν, τὴν ἀνεργίαν, τὴν γενικὴν καὶ ἐπαγγελματικὴν μὲρψωσιν, τοὺς κοινωνικοὺς θεσμοὺς εἰς τὴν ἐργατικὴν ταξιν (γάμος, διαζύγιον κ.λ.π.), τὰς ἐπὶ τῆς ἐργασίας παρομιίας καὶ δημοτικὰ τραγούδια κ.λ.π. Μὲ τοιαύτην φιλοσοφίαν πρόκειται λίαν συντόμως ν' ἀρχίσῃ τὴν λειτουργίαν του τὸ Κέντρον, τὸ ὁποῖον ἐλπίζει νὰ δυνηθῇ νὰ προσφέρῃ ὑπηρεσίας εἰς τὴν Ἑλληνικὴν κοινωνίαν.

K.K.C. τῆς Α.Σ.Β.Σ.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΟΥ Κ. Κ. Σ. ΤΗΣ Α. Σ. Β. Σ.

1. Δεκαήμερον Σπουδῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς.
2. Στράτου Κ. Παπαϊωάννου: Γενεσιουργοὶ λόγοι τῆς Κοινωνικῆς Πολιτικῆς.
3. Χρήστου Ἀγαλλοπούλου: Ἡ ἐξέλιξις τῆς κοινωνικῆς πολιτικῆς καὶ αἱ σύγχρονοι κατευθύνσεις τῆς.
4. Χρήστου Ἀγαλλοπούλου: Ἡ κοινωνικὴ πολιτικὴ τῶν 3 Ἱερarchῶν.
5. Κώστα Στρ. Παπαϊωάννου: Ἡ θεωρία τῆς κοινωνικῆς πάλης.
6. Κώστα Δ. Γεωργίου: Φιλοσοφικὴ καὶ μεθοδολογικὴ τοποθέτησις τῆς κοινωνιολογίας.
7. Ἠλία Πέριτς: Ἡ ἐργασιολογία ὡς ἐπιστῆμη περὶ τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ ἐργασίᾳ.
8. Γεωργ. Βλάχου: Κράτος καὶ Κοινωνία κατὰ τὴν θεωρίαν τῶν «ἰάσεων».
9. Κώστα Στρ. Παπαϊωάννου: Βιομηχανία καὶ κοινωνία. Ὁ Μάρξ καὶ ἡ διαλεκτικὴ τοῦ καπιταλισμοῦ.
10. Κώστα Στρ. Παπαϊωάννου: Οἰκονομικὴ ὑποανάπτυξις καὶ κοινωνικὴ ἐπανάστασις.
11. Κώστα Στρ. Παπαϊωάννου: Ἡ κρίσις τοῦ Μαρξισμοῦ.

ΙΟΥΛΙΟΣ 1957

Ε' μὴν — Ἡμέρας 31 — Διάρκεια ἡμέρας ὥραι 14. Πανσέληνος τὴν 12ην.

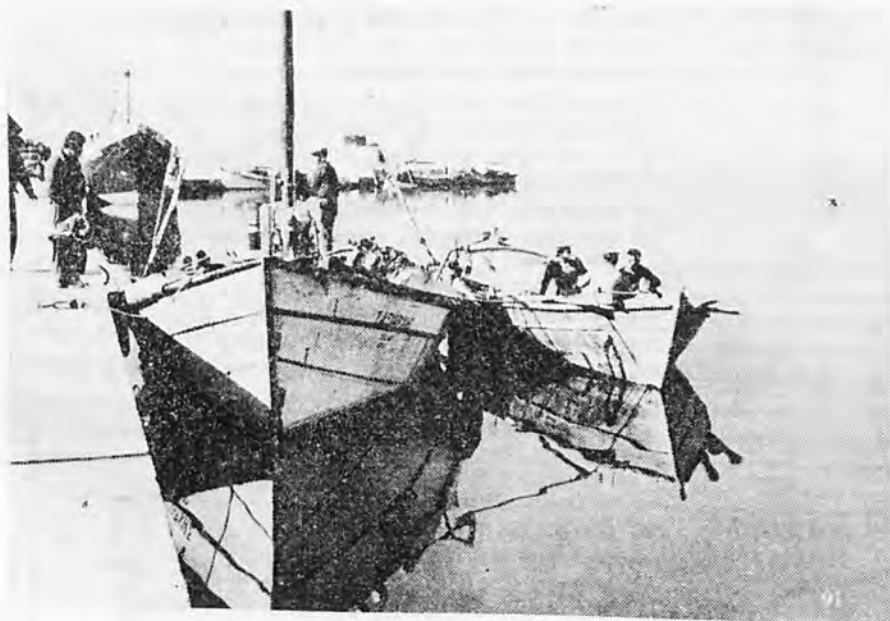

Ὄργανώσατε τὴν ζωὴν σας κατὰ τὰς θρησκευτικὰς διακοπὰς, διὰ νὰ ἐπωφεληθῆτε τούτων ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερο.

Ὁ Ἰούλιος ἀπεκαλεῖτο παρὰ τῶν ἀρχαίων Ἀθηναίων «Ἐκατομβαιών». Σήμερον αἱ λαϊκαὶ τοῦ ὀνομασίαι εἶναι: Ἀλωνάρης, Ἀλωνιστής, Ἀηλιᾶς, Αἰκερακίτης, Φουσκόμενος καὶ Χασκόμενος.

Λαϊκαὶ παροιμίαι

Τὸν Ἀλωνάρι ἐβρεχε σὺν ποτισμένῳ τόπῳ — Τζιτζικας ἐλάλησε, μαύρη ῥόγα γυάλισε — Τῆς Ἀγιομαρίνας οὐλο καὶ τοῦ Ἀηλιᾶ σταφύλι καὶ τ' Ἁγίου Παντελεήμονα, γεμάτο τὸ μαντήλι.

Νάσαι τὰ βράχια σὺν γκρεμῷ βαθιᾷ κουφαλιασμένα
Νάσαι σωριάσει ἢ θάλασσα σὴν ἀμμουδιὰ τὰ φύκια
κι' ἀράδα - ἀράδα σὺν γυαλῷ δεμένα, ἀποσταμένα
νά σιγοτρίζουν τὰ φτωχὰ σκιαθίτικα καΐκια.

(Λάμπρου Πορφύρα: Ἀπὸ τὴν «Δέηση σὴν ψυχῇ τοῦ Παπαδιαμάντη»)

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΗ ΒΡΑΔΥΑ

Ἐδιάβαζα. Σὰ γνέφι ἀγάλι ἴγαλι,
 τὸ βραδυὸ σκοτεινιασμένο ἀέρι
 στὰ μάτια ἀρχινοῦσε ὀμπρὸς νὰ βάλῃ,
 κ' εἶχα τοῦ κάκου τὸ βιβλίον στὸ χέρι.
 Δὲ μένω ἀργός· τ' ἀνάγνωσμά μου ἀλλάζω·
 ἀπὸ ξένο περνᾶω τραγουῖδι θεῖο,
 καὶ δίχως κόπο, ἀθόμπωτα διαβάζω
 στ' ἀρχαῖο τῆς γῆς καὶ τ' οὐρανοῦ βιβλίον.
 Ἡμέρα σβύεται. Ὅπου κοιτόξῃς, ὅπου
 τ' αὐτί σου γύρη, ἀσάλευτη γαλήνη,
 πού καὶ στὸ στήθος τοῦ καημένου ἀνθρώπου
 γλυκὰ γλυκὰ τὸ βάλασμά της χύνει.
 ὦ! κάμε ἀπὸ τὸν κόσμον, ἀγάπης ὥρα,
 νὰ πάσῃ κόθε ἀφαιρεσμένη μάχη!
 Νά! πλάστηκαν ἀντίπαλοι, καὶ τώρα
 γλυκοφιλιῶνται ἀπὸ τὸ κῦμα οἱ βράχοι.
 Δέχεται ὁ κρίνος τὸ χρυσὸ μελίσι,
 πού τὴν πρώτη γλυκάδα εἶχε του πάρει·
 μὲς τὸν κόρφο του, ἰδὲς νὰ ξευχήσῃ
 γειναῖα τοῦ δίνει εὐωδίαστὸ κλινάρι!
 Στὸν οὐρανὸ κάθε λουλουδί χύνει
 λιβάνισμα λατρείας ἐδώθε κάτω,
 κ' ὁ ναλάζιος ναὸς γιὰ εὐγνωμοσύνη
 τ' ἀνθία ποτίζει μὲ τῆ θεῖα δροσιά του.
 Ἡ θάλασσα γελάει· τὴν ἀργυρόνει
 τὸ φεγγάρι πού πάει κατὰ τῆ Δύση·
 λές καὶ νιὰ τοῦτο ἀπὸ χαρὰ φουσκώνει
 δίχως αὔρα καμμιά νὰ τῆ βοηθήσῃ.
 Σὲ γλυκάδα ὡς αὐτή, ποιά νᾶναι ἡ θλίψη
 πού ξάφνου μὲ νικάει χωρὶς αἰτία,
 καὶ πολεμᾷ στὰ μάτια μου νὰ κρύψῃ
 τοῦ ἀτάραχου βραδιοῦ κάθε μαγεία ;
 Ὅλα γύρω σιγοῦν. Μὴ θὰ θυμήσῃς
 ἐμὲ τοῦ γέρου, ἀγαπημένο βράδου,
 μ' ἓνα τέτοιο ἀποκοίμισμα τῆς φύσης,
 ποιόν ὕπνο εἶμαι κοντὰ ναῦρῳ στὸν Ἄδη ;
 Μὲ αὐτὴ τὴν ὥρα, ὅπου κανένα γνέφι
 τὴν ὄψη της δὲν ἔχει ἀποσκεπάσει,
 χαρὰ στον ὅπου ἐλπίδα οὐράνια θρέφει
 καὶ ἡ στερνὴ τῆς ζωῆς του ὥρα νὰ μοιάσῃ.
 Τὸ ἐλπίζω, καὶ ἀγκαλὰ κάπως προλέω
 πῶς ἤσυχὰ τὰ μάτια ἔχω νὰ κλείσω,
 ἄχ! μοῦ πονεῖ τὸν κόσμον τὸν ὠραῖο,
 πού ὀμπροστά μου γελάει, νὰ παραιτήσω.

Ἡλ. Ἀν. 5.09', Δ. 7.48'
 Σελήνη 5 ἡμερῶν
ΔΕΥΤΕΡΑ 182/183
 Κοσμά καὶ Δαμιανοῦ

1

Διαθέσατε τὸν Ἰούλιον πρὸς πλήρη πνευματικὴν σας ἀνάπαυσιν. Παίξτε καὶ διασκεδάσατε ὡς νέοι.

Νοῦν ἡγεμόνα ποιοῦ.

(Σόλων)

᾿Ωφελούνη οἱ δίκαιοι νόμοι, ἄν οἱ ὑπηρεταὶ τῶν νόμων εἶναι φίλοι τῆς δικαιοσύνης.

(Κοραῆς)

ΚΩΣΣΥ Αὔγουστος Λουδοβίκος (1789—1857). Γάλλος μαθηματικός. Αἱ περὶ ἀναλύσεως μέθοδοι τοῦ χρησιμοποιοῦνται μέχρι σήμερον.

Ἡλ. Ἀν. 5.10', Δ. 7.48'
 Σελήνη 6 ἡμερῶν
ΤΡΙΤΗ 183/182
 Κατάθεις ἐσθῆτος τῆς Θεοτόκου

2

Γ' Συνεδρίασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Σχολῆς.

ΚΕΛΣΙΟΣ Αἰδλος Κορνῆλιος (1ος αἰών). Ρωμαῖος ἱατρικὸς συγγραφεύς. Σώζεται σπουδαία ἱατρικὴ ἐγκυκλοπαιδεῖα αὐτοῦ.

Ἄνδρεῖος ἄνθρωπος! Τοῖ μῆρός! Εἶναι αὐτὸς ποὺ δὲν φοβεῖται νὰ εἰπῇ τὴν σκέψιν του καὶ ὅταν ὅλη ἡ πόλις εἶται ἐναντίον του.

(Δογγέλλου)

Ἡλ. Ἀν. 5.12', Δ. 7.48'
 Σελήνη 7 ἡμερῶν
ΤΕΤΑΡΤΗ 184/181
 Ἰακίνθου μ. Ἀνατολίου

3

(Σημειώσεις)

Τὰ κοινὰ ἰδεώδη εἶναι ἀπαραίτητα διὰ τὴν διατήρησιν καὶ τελειοποίησιν μιᾶς κοινωνίας. Κοινωνία χωρὶς κοινὰ ἰδανικὰ δμοιάζει πρὸς κοινοποτόν.

(Δεμπόν)

ΑΜΕΡΙΚΟΣ Βεσπούκιος (1451—1512). Ἰταλὸς θαλασσοπόρος καὶ χαρτογράφος. Πρὸς τιμὴν του ἡ νέα ἡπειρος ὠνομάσθη Ἀμερικὴ.

"Ἐντασις καὶ πληθυσμὸς τῆς Χώρας κατὰ διαμερίσματα

Διαμερίσματα	Τετρ. χιλ.	Κάτοικοι
1. Στερεὰ Ἑλλάς καὶ Εὐβοία	24 979	2 287 019
2. Πελοπόννησος	21 556	1 129 022
3. Ἴονιοι Νῆσοι	2 227	228 597
4. Θεσσαλία	13 984	628 941
5. Μακεδονία	34 356	1 700 835
6. Ἡπειρος	9 253	330 543
7. Κρήσι	8 379	462 124
8. Νῆσοι Αἰγαίου	9 232	528 766
9. Θράκη	8 586	336 954
Σύνολον	122 562	7 632 801

Ἡλ. Ἀν. 5.10', Δ. 7.45'
Σελήνης Πρῶτον Τέταρτ.
ΠΕΜΠΤΗ 185/180
Ἀνδρέου ἐπ. Λουκίας μ.

4

(Σημειώσεις)

Ἡ πατρίς δὲν πρέπει νὰ γίνεται μήτηρ τῶν ἀρχοντοπούλων καὶ μυτριῶ τῶν πτωχοπούλων. Τοῦ πτωχοῦ τὸ τέκνον εἶναι γνήσιον γέννημα τῆς πιτριδος, καθὼς καὶ τὸ τέκνον τοῦ πλουσιωτάτου.

(Κοραῆς)

ΜΑΣΠΕΡΟ Γάστων Κάμιλλος Κάρολος (1846 — 1916). Γάλλος αἰγυπτισιολόγος. Διεξήγαγε σπουδαίας ἀνασκαφάς ἐν Αἰγύπτῳ καὶ ἔγραψε τὴν Ἱστορίαν τῶν λαῶν τῆς Ἀνατολῆς.

Ἡλ. Ἀν. 5.11', Δ. 7.47'
Σελήνη 9 ἡμερῶν
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 186/179
Ἀθανασίου ἐν Ἀθῶ

5

1Β' Συνεδρίασις Διδακτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κ.Σ.Ε.

ΣΙΑΙΠΗΡ Οὐίλλιαμ (26.4.1564 — 23.4.1616). Ἀγγλος ποιητής, ἠθοποιός καὶ εἰς τῶν μεγίστων δραματικῶν τοῦ κόσμου. Τὰ ἔργα του χαρακτηρίζει ἀφθαστος διάπλασις χαρακτῆρων, πλήρης εἰκόνων γλώσσα καὶ φυσικώτατος διάλογος.

Ἡ ἀσθένεια εἶναι μήτηρ τῆς μετριοφροσύνης καὶ μᾶς ὑπενθυμίζει ὅτι εἴμεθα θνητοί· ἐνῶ δ' ἡμεῖς βαίνομεν ἀδιάφοροι εἰς τὴν πομπώδη καὶ φαιδρὰν σταδιοδρομίαν μας, μᾶς πιάνει ἀπὸ τὸ αὐτὶ κοί μᾶς ἐπαναφέρει εἰς τὴν συναισθησιν τοῦ καθήκοντος. (Huston)

Ἡλ. Ἀν. 5.11', Δ. 7.47'
Σελήνη 10 ἡμερῶν
ΣΑΒΒΑΤΟΝ 187/178
Ἀρχίπου, Φιλήμονος

6

(Σημειώσεις)

Δόσε καιρὸν εἰς τὸν διάβολον καὶ τοῦ δίνεις ὅτι ζητεῖ. (Γ'λάδστον)

Οἱ νόμοι ἀντανακλοῦν τὴν ἐποχὴν των. Γεννῶνται, τροποποιοῦνται, συμπληροῦνται καὶ καταργοῦνται, μέσα εἰς τὰ πλαίσια τὰ ὁποῖα χαρίζσει τὸ κοινωνικὸν καθεστῶς. Ὑπάρχουν βεβαίως νόμοι προοδευτικοὶ ἢ καθυστερημένοι ἐν σχέσει μὲ τὸ κρατοῦν πνεῦμα εἰς ὠρισμένην ἐποχὴν, ἀλλὰ δὲν δύνανται τὰ ὑπάρχοντα νόμοι ἔξω τῆς ἐποχῆς των.

(Κ. Kaoutsky)

ΑΡΙΣΤΑΡΧΟΣ. Ἐγεννήθη τῷ 260 π.Χ. εἰς Σάμον. Πρῶτος ἐδίδαξεν ὅτι ἡ Γῆ κινεῖται περὶ τὸν ἥλιον.

ΑΡΧΙΜΗΔΗΣ (287 — 212 π.Χ.). Ἐγεννήθη εἰς Συρακούσας. Ἐδρε τοὺς νόμους τοῦ μοχλοῦ, τοῦ κέντρου βάρους καὶ τῆς ἀνώσεως. Ἐφεῦρε τὸ πολύσπαστον, τὸν κοχλίαν καὶ τὰς ἐκσφενδονιστικὰς μηχανάς. Ἐφνεύθη κατὰ τὴν ἀλῶσιν τῶν Συρακουσῶν ὑπὸ Ρωμαίου.

ΚΥΠΡΟΣ

Καλώς μᾶς ἦρθατε, παιδιά ! Στὴν Κύπρο τὴν ἀέρινη,
 στὴ μακαρία τὴ γῆ
 στάζει τὸ μέλι δισλεχτό σὺν πρῶτα ; Ἀκόμα γίνεται
 τ' ὀλο-γλυκο κρασί :

Ἡ χαρουπιὰ ἢ ὀλόχλωρη λέει τὰ παλιὰ καὶ τ' ἄξια
 τῆς ἀργυρῆς ἐλιᾶς :
 Καὶ τ' ἀηδονάκι τραγουδεῖ στὴν εὐωδιὰ τοῦ λάδανου
 τὰ πάθη τῆς καρδιάς :

Κι' οἱ ἀκ.ογιαλιῆς λαχταριστές, τ' ἀραξοβόλια ὀλόβαθα
 καὶ τ' ἀκροτόπια ὀρθά
 τὸ καρτεροῦνε τῆς θεᾶς τὸ ὑπέρκαλο ξαγνάντεμα
 καὶ δεύτερη φορά :

Καλώς μᾶς ἦρθατε, παιδιά ! Στὴν Κύπρο τὴν πολὺχαλκη,
 στὴν καρποφόρα γῆ
 ἀκόμα ἢ μοῖρα τῆς ὄργῆς, ἢ μοῖρα ὄλων τῶν ὁμορφῶν
 ξεσπάει καὶ καταλεῖ :

Καλώς μᾶς ἦρθατε, παιδιά ! καὶ φέρτε, κεληδηῆστέ μας
 τὸ εὐγενικὸ νησί.
 Μέσ' στὴ βαθειὰ τῆς ἀγκαλιᾶς μητέρα ἢ Ἄσπρη θάλασσα
 νὰ κρύψη ἐσὲ ζητεῖ.

Τοῦ κάκου· στεριές, πέλαγα, λαοὶ τριγῦρό σου, ἡμεροὶ
 καὶ βάρβαροὶ λαοὶ
 σ' εἶδανε, σ' ὠρεχτήκανε καὶ κατὰ σέ χυθῆκανε
 καὶ Ἀσία καὶ Ἀφρική.

Ρωμαίους καὶ Σαρακηνοὺς, Τούρκους καὶ Φράγκους γνώρισες,
 ὦ Ροδαφνοῦσα ἐσύ,
 ἀπὸ τῆ Δύσι ὁ βασιλιάς κι ὁ ρήγας σ' ἐρωτεύθηκαν
 ἀπ' τὴν Ἀνατολή.

Κι' ἀπ' τὸν καιρό, πού σέ ἠύρανε θαλασσομάχοι Φοίνικες,
 ὡς τώρα πού σοφά
 πατάει σέ σένα ὁ Βρεταννός, πολλοὺς ἀφέντες ἄλλαξες,
 δὲν ἄλλαξες καρδιά.

Κι εἶναι ἡ καρδιά σου ἐσὲ πιστὴ καὶ δίνεις μὲ γητέματα
 καὶ πῆραν ἀπὸ σέ
 μιὰ ρίζα τὰ διαβατικά καὶ μοίρανε τ' ἀλλότρια
 δική σου χάρι, ὦ, ναί !

Καὶ τὴν Ἀστάρτη ξέγραψαν τὴ θεία ποθοκρατόρισσα,
 πού γέννησαν οἱ ἀφροί,
 κι' ἀπὸ τῆς Τύρου τὸ Μελκάρθ καὶ μὲ τὰ σπλάχνα σου ἐπλσσες

τὸν Ἕλληνα Ἡρακλῆ.

Κι' ἀφοῦ πετάξανε οἱ θεοὶ καὶ τῆς Παφίας ἀπόμεινε
συντριμματα ὁ βωμὸς,
ἢ Ροδαφνοῦσά σου ἔφτασε καὶ γίνηκε τραγοῦδι σου
καὶ σ' ἀνάψε καημὸς.

Καὶ τοῦ Ἡρακλῆ τὸ ρόπαλο τὸ πῆρε καὶ κυνήγησε
τὸν ξένο, ἐκδικητῆς,
κι ἔσέ λημέρι του ἔκαμε τὸ κάλεσμα προσμένοντας
τὸ μέγα ὁ Διγενῆς.

Ἐσὺ κρυφοζωντάνειπες, ὠραῖο νησί, καὶ φύλαξες,
ἔσὺ τὰ προσκυνᾶς
τῆς Ρωμισούνης τὰ εἰδῶλα τῆς ὁμορφιάς τὸ εἶδῶλο
καὶ τῆς παλληκαριάς.

Καλῶς μᾶς ἦρθατε, παιδιά! Στὴν Κύπρο τὴν ἀέρινη.
στὴ μακαρία γῆ,
στὸ ὠραῖο πολυπόθο κορμί ἢ ἀγνή ψυχὴ δὲν ἔσβησε.
Καὶ ζῆ, καὶ ζῆ καὶ ζῆ.

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

«Ἡ πολιτεία καὶ ἡ μοναξιά».

ΓΡ. ΑΥΞΕΝΤΙΟΥ

εἷς τῶν ὑπαρχηγῶν
τῆς Ε.Ο.Κ.Α., ὅστις
ἔπεσε νεκρὸς τῇ 2α
Μαρτίου 1957, μαχό-
μενος, μόνος, ἡρωϊ-
κᾶ ἐναντίον πολυα-
ριθμῶν ἀγγλῶν

Χιλιάδες χρόνια τώρα, ἀπὸ τοῦ Κόδρου
μέχρι τοῦ Μακαρίου καὶ τοῦ Διγενῆ, αἱ σελί-
δες τοῦ Ἑλληνισμοῦ εἶναι γεμάτες θυσιῶν,
ὀλοκαυτωμάτων καὶ ἐπικῶν ἀγῶνων ἐπὶ τοῦ
βωμοῦ τῆς Ἐλευθερίας. Τὸ νόημά της ὁ Ἕλλη-
νικὸς Λαὸς τὸ συνέλαβε ἀπὸ τὰ πανάρχαια
χρόνια, τὸ ζύμωσε μέσα εἰς τὴν ψυχὴν του
μαζὶ μὲ τὸ Χριστιανικὸ Μήνυμα, τοῦ ἔδωσε
συγκεκριμένην μορφήν καὶ τὸ ἀνύψωσε εἰς
δόγμα ζωῆς ...

Σήμερα, εἷς ἓνα κομμάτι Ἑλληνικῆς Γῆς
ποῦ τὸ κατοικοῦν 450 χιλιάδες Ἑλλήνων—στὴ
μαρτυρική μας Κύπρο—ἡ ἱστορία τῆς Ἑλλά-
δας πλουτίζεται ἀπὸ νέες σελίδες ἀγῶνων
γιὰ τὴν Ἐλευθερίαν, γεμάτων πίστη καὶ
δάκρυα, ἀνάταση καὶ αἶμα.

Οἱ Κύπριοι γράφουν μὲ τὴν ζωὴ των τίς
σελίδες αὐτές καὶ φωνάζουν στὸν 20ὸν αἰῶνα
τὸ δικαίωμα των νὰ ζήσουν ἐλεύθεροι κάτω
ἀπὸ τὴν Σκέπη τῆς Μητέρας Ἑλλάδας, δικαίωμα τὸ ὁποῖον
ἀρνεῖται σ' αὐτοὺς ὁ κόσμος ἐκεῖνος ποῦ ἀκριβῶς στὴν
Ἑλλάδα χρωστᾷ τὴν ὕπαρξί του. Οἱ Κύπριοι δὲν ζητοῦν τί-
ποτε περισσότερο ἀπὸ τὴν ἐφαρμογὴν ὧσων τοὺς ὑπέσχοντο
πρῶτα οἱ σημερινοὶ δυνάστες τους.

Ἄλλὰ τέτοια δικαιώματα, ὅταν τὰ διεκδικοῦν ἄνθρωποι
σὺν τοὺς Κυπρίους δὲν θάπτονται. Διότι, ἄλλως, θὰ ἔπρεπε,
μαζὶ μὲ αὐτά, νὰ ταφῆ καὶ ὀλόκληρος ὁ Ἑλεύθερος Κόσμος.

ΙΟΥΛΙΟΣ 1957

Ἦλ. Ἀν. 5.16', Δ. 7.44'
Σελήνη 18 ἡμερῶν
ΚΥΡΙΑΚΗ 195/170
Ἀγ. Πατέρων, Ἀκύλα

14

Ἡ παράβασις πρὸς τὴν εὐσέβειαν
καὶ δικαιοσύνην, εἴτε μεγάλη εἴτε
μικρά εἶναι, τὴν ἰδίαν σημασίαν ἔχει.
(Δημοσθένης)

Ματθ. ε' 14-19

Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἐαυτοῦ μαθηταῖς. Ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου. Οὐ δύναται πόλις κρυβῆναι ἐπάνω ὄρους κειμένη· οὐδὲ καίονοι λύχνον καὶ τιθέασιν αὐτὸν ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν, καὶ λάμπει πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ. Οὕτω λαμπράτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα καὶ δοξάσωσι τὸν πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον καταλῦσαι τὸν νόμον ἢ τοὺς προφήτας· οὐκ ἦλθον καταλῦσαι, ἀλλὰ πληρῶσαι. Ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ἕως ἄν παρέλθῃ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, ἴωτα ἐν ἡ μία κεραία οὐ μὴ παρέλθῃ ἀπὸ τοῦ νόμου ἕως ἄν πάντα γένηται. Ὃς ἐὰν οὖν λύσῃ μίαν τῶν ἐντολῶν τούτων τῶν ἐλαχίστων καὶ διδάξῃ οὕτω τοὺς ἀνθρώπους, ἐλάχιστος κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· ὃς δ' ἂν ποιήσῃ καὶ διδάξῃ, οὗτος μέγας κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν.

ΚΑΛΩ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ

Καλῶ τοὺς νέους ν' ἀγαπήσουν μὲ ἔρωτα, μὲ πάθος τὴν «πολύπαθη Μητέρα», τῆς ὁποίας τὸ δράμα θὰ λήξη μόνον μέσα εἰς μίαν εἰρηνικὴν καὶ δημιουργικὴν συνεργασίαν τῶν Εὐρωπαϊκῶν Ἐθνῶν, καὶ νὰ κατανοήσουν ὅτι τὸ Ἔθνος εἶναι ὁ Λαὸς καὶ ὅτι ὁ Λαὸς εἶναι τὸ Ἔθνος.

Καλῶ τοὺς νέους νὰ διδαχθοῦν ἀπὸ τὴν ἱστορίαν ὄλων τῶν ἐθνικο-απελευθερωτικῶν κινήματων καὶ ὄλων τῶν ἐθνικῶν ἐπιπολέσεων ὅτι ἐθνικαί εἶναι αἱ προοδευτικαὶ δυνάμεις ἐνὸς τόπου εἰς μίαν δεδομένην ἐποχὴν. Αὐταὶ παντοῦ καὶ πάντοτε ἠγωνίσθησαν διὰ τὴν Ἐλευθερίαν καὶ ἐφόσον ἐπέτυχον ὑπῆρξαν δυνάμεις ἀναδείξασαι τὰ Ἔθνη.

Ὑπῆρξεν ἐποχὴ κατὰ τὴν ὁποίαν, ἐν ὀνόματι γενικωτέρων Ἰδανικῶν, ἄνθρωποι ἠγοῦντο τὴν Πατρίδα. Ἀλλὰ τώρα οἱ πάντες κατενόησαν τί σημαίνει Ἐλευθερία, τί ἀξίαν ἔχει ἡ Ἐλευθέρα Πατρίδα, πόσον μεγάλος καὶ γόνιμος εἶναι ὁ ἀληθὴς Πατριωτισμός. Μὲ τὰ δυστυχήματα τῆς Πατρίδας διεμορφώσαμεν σαφῆ τὴν συνειδησιν τῆς ἀγάπης πρὸς τὴν Πατρίδα, τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ συνδυάζωμεν πρὸς τὰ γενικώτερα οὐμανιστικὰ μας αἰσθήματα.

Καλῶ τοὺς Νέους νὰ κατανοήσουν τὴν ἀξίαν τῆς ἐθνικῆς ὑπερηφάνειας καὶ τῆς ἀξιοπρεπείας ἀπέναντι ὄλων, ἀπέναντι ἐκείνων πού δυστυχῶς θέλουν νὰ εἶναι ἐχθροὶ μας καὶ ἀπέναντι ἐκείνων πού λέγουν ὅτι εἶναι φίλοι μας. Ἀπέναντι ὄλων, διότι ὅλοι ἔχουν χρέος τιμῆς νὰ μὴ λησμονήσουν τί ἔπραξεν ὁ μικρὸς αὐτὸς εἰς ἄριθμὸν Λαός, ἀλλὰ τρισμῆγιστος ὅσον ἀφορᾷ τὸ πνεῦμα τῆς θυσίας.

Καλῶ τοὺς νέους νὰ συναισθανθῶν ὅτι ἡ ὑποτελεία, ἡ δουλοφροσύνη καὶ ἡ ἀναξιοπρέπεια παρασκευάζουν τὴν ἐθνικὴν μειώσιν καὶ τὴν ταπεινώσιν. Καλῶ τοὺς νέους νὰ συναισθανθῶν ὅτι ἡ ὑποτελεία καὶ ἡ ὑποταγὴ πρὸς τὰ ξένα συμφέροντα προετοιμαzoῦν τὴν ἐθνικὴν ὑποδούλωσιν καὶ τὴν ἐξαφάνι-

σιν τῆς φυλῆς.

Καλῶ τοὺς νέους νὰ κατανοήσουν τέλος, ὅτι ἡ δουλοφροσύνη ἀφ' ἐνός καὶ ἡ ὑποταγὴ ἀφ' ἑτέρου τοὺς τοποθετοῦν ἔξω ἢ καὶ ἐναντίον τοῦ Ἔθνους καὶ ὅτι, ἐν πάσῃ περιπτώσει, καὶ ἡ μὲν καὶ ἡ δὲ ἀποτελοῦν ἀρνήσιν τοῦ ἀληθοῦς πατριωτισμοῦ.

Γνωρίζω ὅτι ἡ δυστυχία τοῦ παρόντος δημιουργεῖ βαθεῖαν ἀναταραχὴν εἰς τὰς νεανικὰς ψυχὰς. Δι' αὐτὸ καλῶ τοὺς Νέους νὰ ἐργασθοῦν ἐντατικώτερον διὰ νὰ μειώσουν τὴν δυστυχίαν καὶ νὰ ἐξαφανίσουν τὴν ἀπόγνωσιν. Ἐπὶ τοῦ μὸχθου τῆς σήμερον θὰ οἰκοδομήσωμεν τὴν εὐτυχίαν τῆς αὔριον.

Καλῶ τοὺς νέους νὰ κατανοήσουν ὅτι ὁ ἀληθὴς πατριωτισμὸς ἐπιζητεῖ τὴν εἰρήνην, τὴν σύμπραξιν καὶ τὴν ἀδελφοσύνην μὲ τοὺς ἄλλους Λαούς καὶ ὄχι τὸν πόλεμον, τὴν κατάρτησιν καὶ τὴν ἐξόντωσιν, καὶ ὅτι ὁ γνήσιος πατριωτισμὸς ἀξιοῖ—ὅταν κινδυνεύῃ ἡ Πατρίδα—τὴν ἀντίστασιν, τὸν ἀγῶνα καὶ τὴν θυσίαν καὶ ὄχι τὴν συνεργασίαν καὶ τὴν ὑποταγὴν, ἢ ἔστω τὴν ἐγκαρτέρησιν.

Τὴν ἑρᾶν αὐτὴν ἐντολὴν πρὸς τοὺς Νέους δίδουν αἱ παρελθοῦσαι γενεαὶ καὶ αἱ γενεαὶ πού θ' ἀκολουθήσουν, διότι ἄλλως ὁ τόπος αὐτὸς δὲν θὰ ζῆσῃ καὶ δὲν θὰ προῦρισται νὰ ζῆσῃ, ἀλλὰ θὰ γίνῃ βορὰ τῶν οἰωνδῆποτε ξένων.

Καλῶ τοὺς νέους ν' ἀντιληφθοῦν ὅτι εἰς αὐτοὺς ἀπόκειται νὰ πραγματοποιήσουν τὰ νέα Ἰδανικά, πού εἶναι ἡ αὐξήσις τοῦ Ἐθνικοῦ πλοῦτου, τῆς ἐθνικῆς παραγωγῆς, χάριν τοῦ Συνόλου, ἡ αὐξήσις τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος, ἡ ἀνοδὸς τοῦ ὕλικου, ἠθικοῦ καὶ πνευματικοῦ ἐπιπέδου τοῦ Λαοῦ.

Καλῶ τοὺς νέους ν' ἀντιληφθοῦν ὅτι εἰσηλθόμεν εἰς μίαν νέαν ἐποχὴν, ὅπου ἡ τεχνικὴ πρόοδος θὰ συμβαδίσῃ μὲ τὴν ψυχικὴν τοῦ ἀνθρώπου λύτρωσιν, μὲ τὴν πνευματικὴν του ἀνάστασιν, μὲ τὴν ἁρμονικὴν ἔνωσιν τοῦ πανανθρώπινου αἰτήματος τῆς Ἐλευθερίας καὶ τῆς Δικαιοσύνης.

ΣΤΡ. Κ. ΠΑΠΑΓ.ΩΑΝΝΟΥ

Ἡλ. Ἀν. 5.17', Δ. 7.44'
 Σελήνη 5 ἡμερῶν
ΔΕΥΤΕΡΑ 196/169
 Κηρύκου καὶ Ἰουλίτης

15

(Σημειώσεις)

*Ἀργία μήτηρ λιμοῦ, ἀδελφὴ κλοπῆς, ἔξα-
 δέλφη τοῦ ψεύδους, θεία τῆς δυσινχίας.*
 (Συνέσιος)

ΣΚΟΠΑΣ (IV αἰὼν π.Χ.). Ἐλ-
 λην γλύπτης καὶ ἀρχιτέκτων.
 Ἔκτισε τὸν ναὸν τῆς Ἀθη-
 νᾶς ἐν Τεγέᾳ.

Ἡλ. Ἀν. 5.06', Δ. 7.40'
 Σελήνη 6 ἡμερῶν
ΤΡΙΤΗ 197/168
 Ἀθηνογένους Ἀντιόχου

16

(Σημειώσεις)

ΓΚΑΛΒΑΝΙ Λουδοβίκος 1737—
 1798). Καθηγητὴς τῆς ἀνατο-
 μίας εἰς Βολωνίαν τῆς Ἰτα-
 λίας. Ἀνεκάλυψε τὴν διέγερ-
 σιν ἠλεκτρισμοῦ κατὰ τὴν
 ἐπαφὴν μετάλλων καὶ ὕγρων.

*Ἐὰν ἡ φύσις δὲν βελτιωθῆ διὰ τῆς ἐκπαι-
 δεύσεως εἶναι τυφλή· ἐὰν ἡ ἐκπαίδευσις δὲν
 ὑποστηριχθῆ ἀπὸ τὴν φύσιν, εἶναι ἀτελής.
 ἐὰν δὲ ἡ ἄσκησις λείπῃ καὶ ἀπὸ τὰ δύο,
 εἶναι ἐπίσης ἀτελής.* (Πλούταρχος)

Ἡλ. Ἀν. 5.18', Δ. 7.43'
 Σελήνη 21 ἡμερῶν
ΤΕΤΑΡΤΗ 198/167
 Μαρίνης μεγαλομάρτυρ.

17

(Σημειώσεις)

*Ὅταν κινῶσαι διὰ τὴν μάθησίν σου, ση-
 μαίνει ὅτι εἶσαι ἀμαθής. (Δημοτικὸ)*
*Δὲν θὰ ὑπῆρχε τόση εὐκαιρία κακολογίας
 εἰς τὴν κοινωνίαν, ἂν ὅλα τὰ ἀξιόλογα βι-
 βλία ἀνεγινώσκοντο.* (Dowson)

ΚΟΝΦΟΥΚΙΟΣ 551—479 π. Χ.).
 Ὁ πλέον διάσημος Κινέζος
 φιλόσοφος. Ἰδρυσε σύστημα
 ὕψηλης ἠθικῆς, τὸ ὁποῖον ἀ-
 πετέλεσε τὸν γνῶμονα τῆς
 ζωῆς τοῦ Κινεζικοῦ λαοῦ.

Η ΕΥΡΩΠΗ

Πρέπει ἡ Νεότης νὰ δημιουργήσῃ ἐν δημόσιον εὐρωπαϊ-
 κὸν πνεῦμα, ψυχολογικὸν κλίμα πολιτῶν ἐχόντων συνείδησιν
 τῶν προβλημάτων τὰ ὁποῖα τίθενται ἐνώπιον τῆς εὐρωπαϊκῆς
 συνειδήσεως καὶ ἀποφασισμένων νὰ τὰ μελετήσουν χωρὶς προ-
 καταλήψεις καὶ νὰ τὰ ἐπιλύσουν οἰαδήποτε καὶ ἐὰν εἶναι ἡ
 ἐξωτερικὴ των ἐμφάνισις. Καὶ τοῦ λοιποῦ πρέπει τὰ εὐρωπαϊκὰ
 προβλήματα νὰ μὴν ἀντιμετωπίζονται ἀπὸ τῆς στενῆς ἐθνικι-
 στικῆς σκοπιᾶς, ἀλλ' ἀπὸ μιᾶς εὐρυτέρας, ἀνταποκρινομένης εἰς
 τὰ γενικώτερα συμφέροντα τοῦ εὐρωπαϊκοῦ χώρου.

Robert Schuman

ΙΟΥΛΙΟΣ 1957

Ἡλ. Ἄν. 5,19', Δ. 7.42'
Σελήνη 22 ἡμερῶν
ΠΕΜΠΤΗ 199/166
Αἰμιλιανοῦ, Εὐθυμίου

18

(Σημειώσεις)

Τόσον δάκρυ, τόσον αἷμα,
νῆκαι τόσαι, μόχθοι τόσοι.

(Α. Σοῦτσος)

ΧΙΤΤΟΡΦ Βίλελμ (1824—1914).
Καθηγητὴς εἰς Μίνσπερ. Ἄνε-
κάλυψε τὰ καθοδικὰ ἀκτίνες

Ἡλ. Ἄν. 5,20', Δ. 7.42'
Σελήνη 23 ἡμερῶν
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 200/165
Μακρίνης καὶ Δίου

19

(Σημειώσεις)

ΣΙΑΪ Λέων (1826—1896). Γάλλος
οἰκονομολόγος καὶ πολιτικός.
Πολέμιος τοῦ σοσιαλισμοῦ.
Ἔγραψε: «Δοκίμιον πολιτι-
κῆς οἰκονομίας», κ. ἄ.

Δὲν εἶναι τὰ πολλὰ διατιθέμενα μέσα ποῦ
μας κάνουν ἀνεξαρτήτους, ἀλλὰ αἱ ὀλίγα
ἀνάγκαι μας.

(Colbert)

Ἡλ. Ἄν. 5,21', Δ. 7.41'
Σελήνη 24 ἡμερῶν
ΣΑΒΒΑΤΟΝ 201/164
Τοῦ προφήτου Ἡλιοῦ

20

(Σημειώσεις)

Τὸ καρπερὸ τὸ δέντρο αὐτὸ πετροβολιέται.
(Λοϊκὴ παροιμία)

Ἡ δημοσία ἐκπαίδευσις δέον τὰ εἶναι ὁ
πρῶτος σκοπὸς μιᾶς κυβερνήσεως.

(Ναπολέον)

ΜΠΕΡΤΕΛΩ Μαρκελῖνος (1827—
1907). Μέγας Γάλλος χημικός.
Ἔκαμε σημαντικὰς ἐργασίας
ἐπὶ τῆς συνθέσεως τῶν ὀρ-
γανικῶν σωμάτων καὶ τῆς
θερμοχημείας.

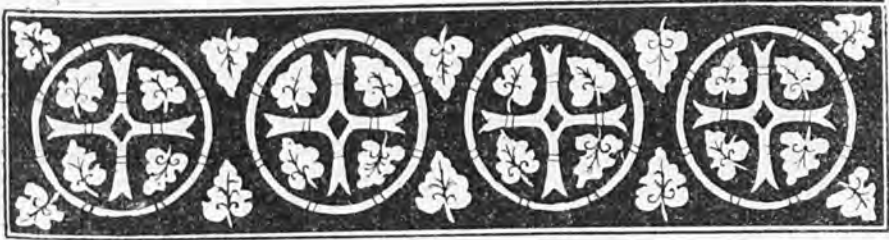
ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΠΑΡΑ ΤΡΑΠΕΖΑΙΣ ΚΑΙ ΤΡΑΠ. ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙΣ (1)

Ἔτος	Σύνολον	Ἐμπορικαὶ τραπεζαί	Ἀγρ-κτ τραπεζαί	Κτῆμ-κτ τραπεζαί	Λοιποὶ(2) ὀργ-σμοί	Πίναξ ἐμφανῶν τὸ δίηλον τῶν καταθέσεων
1950	1,539,7	1,293,6	92,8	68,4	84,9	
1951	2,118,1	1,779,7	100,5	85,6	152,3	
1952	2,196,0	1,823,8	125,5	67,6	179,1	
1953	3,204,3	2,393,5	185,5	62,4	562,9	
1954	4,054,4	3,069,9	200,2	75,9	708,4	
1955	4,799,6	3,547,6	334,9	81,5	835,6	
1956	6,926,1	4,911,6	442,1	467,2	1,105,2	

(1) Πλῆν τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος.

(2) Μετοχ. Ταμείον Ἐστρατ. Ταμ. Παρακ. ἑλ. Δαν., Ταχ. Ταμιευτήριον

ΙΟΥΛΙΟΣ 1957

Ἑλ. Ἀν. 5.21', Δ. 7.41'

Σελήνη 25 ἡμερῶν

ΚΥΡΙΑΚΗ 202/163

Συμῶν τοῦ Σαλοῦ

21

«Θεμέλιον γὰρ ἄλλον οὐδεὶς δύναται θεῖναι παρὰ τὸν κείμενον, ὃς ἐστὶ Ἰησοῦς Χριστός».

(Α' Κορινθ. γ' II)

Ματθ. θ' 1 — 8

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐμβὰς ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ πλοῖον διεπέρασε καὶ ἦλθεν εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν. Καὶ ἰδὼν προσέφερον αὐτῷ παραλυτικὸν ἐπὶ κλίνης βεβλημένον· καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν εἶπε τῷ παραλυτικῷ· Θάρσει, τέκνον· ἀφέονται σοι αἱ ἁμαρτίαι σου. Καὶ ἰδοὺ τινες τῶν γραμματέων εἶπον ἐν ἑαυτοῖς· οὗτος βλασφημεῖ. Καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν, εἶπεν· Ἰνα τί ὑμεῖς ἐνθυμεῖσθε πονηρὰ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; τί γάρ ἐστιν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν, ἀφέονται σοι αἱ ἁμαρτίαι, ἢ εἰπεῖν, ἔγειρε καὶ περιπάτει; Ἴνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας τότε λέγει τῷ παραλυτικῷ— ἐγερθεῖς, ἄρῶν σου τὴν κλίνην καὶ ὑπάγε εἰς τὸν οἶκόν σου. Καὶ ἐγερθεὶς ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. Ἰδόντες δὲ οἱ ὄχλοι ἐθαύμασαν καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεὸν τὸν δόντα ἐξουσίαν τοιαύτην τοῖς ἀνθρώποις.

Νὰ βελτιώσωμεν τὰς σχέσεις μεταξὺ τῶν ἐργαζομένων μέσα εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις ὥστε νὰ τὰς καταστήσωμεν πράγματι ἀνθρωπίνους.

Νὰ δημιουργήσωμεν πνεῦμα συμπαθείας, καὶ κατανοήσεως, δλόκληρον πολιτικῆν, ὥστε νὰ ἀνικαταστήσωμεν μὲ αὐτὴν τὴν ἀτμόσφαιραν τῆς πάλης καὶ τῆς διενέξεως.

Ἐπάρχει μία διάσπασις ψυχικῆ, ἐνῶ ἔπρεπε νὰ ὑπάρχη συνεχῆς ἄλλοσος κοινῶν συναισθημάτων καὶ κοινῶν ἐπιδιώξεων, κοινῶν συμφερόντων.

Νὰ τοὺς μάθωμεν νὰ ἀλληλογνωρίζονται καὶ νὰ ἀλληλοαγαπῶνται ἀκόμη.

ΕΛΑΧΙΣΤΑ ΤΙΝΑ ΠΕΡΙ ΕΥΓΟΝΙΚΗΣ

Ευγονική είναι ή έπιστήμη ή όποια μελετά τούς τρόπους και τάς συνθήκας όπό τάς όποίας γίνεται ή μετάδοσις καλών και κακών Ιδιοτήτων από τούς προγόνους και εις άπογόνους μέ τελικόν σκοπόν τήν δημιουργίαν σωματικώς και ψυχικώς υγιών ανθρώπων, ήτοι άρίστης έπιγονής. Η ευγονική άπορρέει από πλήθος άλλων έπιστημών ώς λ.χ. τήν Βιολογίαν, Δημογραφίαν, Κοινωνιολογίαν, άκόμη δέ Ιστορίαν, Γεωγραφίαν κλπ. Αξιόλογος κλάδος τής Βιολογίας είναι ή Κληρονομικολογία, δηλ. ή Έπιστήμη τής κληρονομικότητας, ήτις κατά συνέπειαν άποτελεί τό θεμέλιον τής Ευγονικής. Τοῦτο σημαίνει ότι εκείνο τό όποιον δημιουργείται έκ τών άπογόνων (ύγεία ή νόσος, φυσιολογικαί ή παθολογικαί Ιδιότητες) είναι άνάλογον και ταύτόσημον πρός ό,τι κληρονομείται εις αύτούς έκ τών προγόνων.

Η κληρονομία αύτη διέπεται όπό θαυμασίου μηχανισμού, όστις ένυπάρχει έντός τών κυττάρων, δηλ. τών βασικών συστατικών τών άποτελούντων τά όργανα του σώματος φυτών, ζώων και ανθρώπων. Ειδικότερον τά κύτταρα άποτελοῦνται έκ πρωτοπλάσματος και πυρήνος. Ο πυρήν δέ άποτελείται έξ ένός δικτύου ινιδίων, τά όποία όνομάζονται χρωματοσώματα. Επί τών τελευταίων τούτων ύπάρχουν μικρά σω. ματίδια πού λέγονται γόνος ή γονίδια (gen). Διά τών γονιδίων, τών εύρισκομένων ειδικώς επί τών γεννητικών κυττάρων, δηλ. σπερματοζωαρίων και ωαρίων, γίνεται ή μετάδοσις όλων τών

Ιδιοτήτων τών προγόνων εις τούς άπογόνους. Έν άλλοις λόγοις ό,τι είμεθα τό ύφέλομεν εις τά γονίδια πού κληρονομοῦμεν από τούς γεννητορας και τούς προγόνους μας έν γένει.

Κατά συνέπειαν ό κύριος σκοπός τής Ευγονικής συνίσταται εις τήν ύποβοήθησιν τών συζεύξεων άρίστων ανθρώπων πρός δημιουργίαν σωματικώς και ψυχικώς υγιών άπογόνων. Διά τήν πραγματοποίησιν του ώς άνω σκοπού εις πλείστας χώρας τής Ευρώπης και Αμερικης έχουν ίδρυθη ειδικά Συμβουλευτικά Κέντρα Ευγονικής, τά όποια παρέχουν τάς καταλλήλους συμβουλάς εις μελλονόμφοις και έγγάμοις. Εις αύτά προσφεύγουν υγιείς και νοσοῦντες διά νά έπιτύχουν τήν άπόκτησιν υγιών άπογόνων.

Πρός τοῦτο έχει καθιερωθή ή πραγμασια ή Ιατρική έξέτασις, και ή έκδοσις ειδικού πιστοποιητικού συμβουλευόντος τήν τέλεισιν ή μεταίωσιν μελετωμένου τινος γάμου. Εις άλλας περιπτώσεις συνιστάται ή χρήσις αντισυλληπτικών μέσων πρός άποφυγήν τής τεκνοποιίας. Έν έσχάτη άνάγκη εφαρμόζεται ή τεχνητή στέρωσις τών νοσοῦντων γυνέων ή και Ευγονική έκτρωσις (διακοπή τής κυήσεως). Ταῦτα πάντα άποτελοῦν έκείνο τό όποιον όνομάζεται γενικώς έλεγχος τών γεννήσεων (birth control). Πλήν τής κληρονομικότητας τήν ψυχοσωματικήν ύγείαν τών άπογόνων έπηρεάζει και τό περιβάλλον, τήν έπίδρασιν όμως αυτού μελετά όχι ή Ευγονική, αλλά ή Κοινωνική Ύγιεινή.

Z. I. ΒΛΥΣΙΔΗΣ

Η φυσική, ή χημεία, ή μηχανική, τιθέμεναι εις εφαρμογήν διά τών συγχρόνων μεθόδων παραγωγής, παρήγαγον ήδη έξαιρετον έργον. Η προσπάθεια όμως αύτη άπαντά μόνον εις τό ήμουν του έρωτήματος, όπερ άπασχολεί τήν ανθρωπότητα : «Πώς θα παράγωμεν περισσότερα αγαθά και θα τά διανέμωμεν, λαμβάνοντες υπ' όψιν όλας τάς νομίμους απαιτήσεις;»

Η άπάντησις εις τό έτερον ήμουν τής έρωτήσεως, τό άφορών τήν διανομήν, δέν δύναται νά εύρεθῃ παρά εις τήν ψυχολογικήν μελέτην του άτομου, τών αναγκών του και τών προσωπικών επιθυμιών του.

ΙΟΥΛΙΟΣ 1957

Ἡλ. Ἀν. 5.27', Δ. 7.35'
 Σελήνη 2 ἡμερῶν
ΚΥΡΙΑΚΗ 209/156
 Προχόρου, Μιάνορ.

28

«Ὁδηγὸς παντὸς ἀνθρώπου δὲν πρέπει νὰ εἶναι μόνον τὸ λογικόν, ἀλλὰ καὶ ἡ φωνὴ τῆς συνειδήσεώς του, ἣτις εἶναι φωνὴ τοῦ Θεοῦ».

(Κρισνομούρι)

Ματθ. θ' 27 - 35

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ παράγοντι τῷ Ἰησοῦ ἠκολούθησαν αὐτῷ δύο τυφλοὶ κράζοντες καὶ λέγοντες· ἐλέησον ἡμᾶς, Υἱὲ Δαυὶδ. Ἐλθόντι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν προσῆλθον αὐτῷ οἱ τυφλοὶ, καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· πιστεύετε ὅτι δύναμαι τοῦτο ποιῆσαι; Λέγουσιν αὐτῷ· ναί, Κύριε. Τότε ἤψατο τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, λέγων· κατὰ τὴν πίστιν ὑμῶν γενηθήτω ὑμῖν. Καὶ ἀνεψόχθησαν αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοί· καὶ ἐνεβριμήσατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγων· ὁρᾶτε μηδεὶς γινωσκέτω. Οἱ δὲ ἐξεληθόντες διεφήμισαν αὐτὸν ἐν ὅλῃ τῇ γῇ ἐκείνῃ. Αὐτῶν δὲ ἐξερχομένων ἰδοὺ προσήνεγκαν αὐτῷ ἄνθρωπον κωφὸν δαιμονιζόμενον. Καὶ ἐκβληθέντος τοῦ δαιμονίου ἐλάλησεν ὁ κωφὸς καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι λέγοντες, ὅτι οὐδέποτε ἐφάνη οὕτως ἐν τῷ Ἰσραὴλ. Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἔλεγον· ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια. Καὶ περιῆγεν ὁ Ἰησοῦς τὰς πόλεις πάσας καὶ τὰς κώμας διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν καὶ κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ.

Οἱ γονεῖς ὀφείλουν νὰ δίδουν τὸ καλὸν παράδειγμα εἰς τὰ τέκνα των καὶ νὰ ἐπιδεικνύουν ἀξιοσέβαστον διαγωγὴν. Νὰ ἐκφράζουν εἰς αὐτὰ γλυκύτητα ἐν τῇ συνομιλίᾳ, ὅλας ἐκείνας τὰς λεπτότητας, αἱ ὁποῖαι εἶναι τὸσον προσφιλεῖς εἰς ὄλους· καλοκαγαθίαν, συχνάς συμβουλίας, ἐνδεικτικὰς στοργῆς καὶ τρυφερότητος, φροντίδος καὶ ἐπιβλέψεως, ὥστε ταῦτα νὰ θεωροῦν τοὺς γονεῖς φίλους των καὶ προστάτας, ὑπερασπιστὰς καὶ ὁδηγοὺς των.

J. Taylor

ΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

Αι έμπορικαι συμβάσεις είναι δργανα ρυθμίσεως των έμπορικων σχέσεων μεταξύ κυριάρχων χωρών.

Αναλόγως του άριθμού των Συμβαλλομένων Χωρών αι συμβάσεις διακρίνονται εις Διμερείς και Πολυμερείς και ανάλογως της φύσεως των υπό ρύθμισιν άντικειμένων εις Γενικάς και Ειδικάς.

Ως Διμερείς η Πολυμερείς Γενικάς Συμβάσεις θα ήδυνάμεθα να χαρακτηρίσωμεν εκείνας δια των οποίων συμφωνείται μεταξύ δύο η περισσότερων χωρών η παραχώρησις κυρίως της Ρήτρας του Μάλλον Εόνοουμένου Κρατους (Ρ.Μ.Ε.Κ.) εις ό,τι άφορά τους δασμούς, τό καθεστώς έξωτερικού έμπορίου, την ναυτιλίαν και την Ρήτραν της Έθνικής Μεταχειρίσεως εις ό,τι άφορά κυρίως την έγκατάστασιν όπησης και έπιχειρήσεων της Συμβαλλομένης Χώρας εις τό έδαφος της έτέρας, την έσωτερικήν φορολογίαν κ.λ.π.

Δια της παραχώρησεως των ρητρών αυτών έκαστη Συμβαλλομένη Χώρα παρέχει προς την έτέρα η τας έτέρας τό ευνοικώτερον δασμολογικόν, έμπορικόν και ναυτιλιακόν καθεστώς, τό εφαρμοζόμενον παρ' αυτής άπέναντι οιασδήποτε έτέρας Χώρας και ίσην μεταχειρίσιν των όπησης, έπιχειρήσεων και εισαγομένων προϊόντων προς την παρεχομένην προς τους ίδιους αυτής όπησης, έπιχειρήσεις και προϊόντα.

Εις την κατηγορίαν των συμβάσεων τούτων περιλαμβάνονται και αι Διεθνείς και Διαπεριφερειακάς Συμβάσεις δι' ών ρυθμίζεται ο τρόπος διεξαγωγής του διεθνούς έμπορίου και του έμπορίου μεταξύ ώρισμένου κύκλου Χωρών ως προκειμένου περί της Διεθνούς Συμφωνίας Δασμών και Έμπορίου (Gatt), της Συμφωνίας Εόρωπαικής Οικονομικής Συνεργασίας (Ο.Ε.Ο.Σ.) κ.λ.π.

Ως Διμερείς η Πολυμερείς άντιστοιχώς Ειδικάς Συμβάσεις χαρακτηρίζομεν εκείνας δι' ών ρυθμίζεται κυρίως ο τρόπος διενεργείας των πληρωμών μεταξύ δύο η περισσότερων χωρών, καθορίζονται τα υπό άνταλλαγην προϊόντα και αι ποσότητες αυτών ως και έτερα ειδικώτερα ζητήματα άφορώντα εις έπί μέρους σχέσεις μεταξύ ώρισμένων Χωρών.

Εις την κατηγορίαν ταύτην των Συμβάσεων περιλαμβάνονται κυρίως αι διμερείς συμφωνίαι συμφησιμών (Clearings), αι Διεθνείς Συμφωνίαι αι ρυθμίζουσαι την έμπορίαν και τας τιμάς βασικών τινων προϊόντων ως προκειμένου περί Σίτου, Ζαχάρεως, Κασσιτέρου, η Συμφωνία περί Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου κ.λ.π.

Η Έλλάς δι' εύρύτατον δικτύου Έμπορικων Συμβάσεων άμφοτέρων των κατηγοριών συνδέεται σήμερον μετά του πλείστου μέρους των Χωρών της Γης και διεξάγει τας μετ' αυτών έμπορικας της συναλλαγας υπό τό καθεστώς της ευνοικώτερας μεταχειρίσεως.

Παρα την εύρύτητα των συμβατικών

σχέσεων σοβαρά εϊστί ζητήματα άναμένουν την λειν των δια των Έμπορικων Συμβάσεων. Μεταξύ των ζητημάτων αυτών προέχουσιν θείν κατέχει ο διεξαγομένος διεθνής άνταγωνισμός εις βάρος των προϊόντων του έξαγωγικού μας έμπορίου.

Ο άνταγωνισμός αυτός διεξαγομενος κυρίως δια της πριμοδοτήσεως και των μεγαλων εύκολιών πληρωμής των παρεχομένων υπό τινων Χωρών όπέρ των έξαγομένων όμοειδών των προς τα ήμέτερα προϊόντων δεν κατέστη άτυχώς δυνατόν να έξαλειφθ ή εϊστί.

Πρόχουσιν έπίσης θείν κατέχει μεταξύ των ζητημάτων τούτων και η βαρυτατη έσωτερική φορολογία και η έπιβαλλομένη υπό των εισαγωγικών Χωρών έπί του κυριώτερου προϊόντος του έξαγωγικού μας έμπορίου του καπνού.

Η φορολογία αυτή, άνερχομένη εις τινας περιπτώσεις εις 1000 οιο και πλέον, είναι φυσικόν να περιορίζη την έξαγωγήν του καπνού προσέτι δε και να παρεμποδίζη την προσαρμογήν της τιμής αυτού εις τα έπίπεδα των τιμών των λοιπών προϊόντων του διεθνούς έμπορίου.

Μέχρι του τελευταίου παγκοσμίου πολέμου αι διμερείς συμβάσεις κατέλιον προέχουσιν θείν εις την προσπάθειαν έπιλύσεως των ζητημάτων και της αποκαταστάσεως έμπορικων σχέσεων μεταξύ των Χωρών.

Από της λήξεως του πολέμου τουτου έγένετο άντιληπτόν ότι η άποκατάστασις όμαλότητος έν τη διεξαγωγή του διεθνούς έμπορίου δυσχερής θα καθίστατο δυνατή δια της άνα δυάδας Χωρών άντιμετώπισεως των ζητημάτων διεθνώς ένδιáφέροντος και ότι η άντιμετώπισις τούτων θα διηκολύνετο δια της κοινής προσπαθείας έπί εύρύτερου πεδίου.

Ως αποτέλεσμα της άντιλήψεως ταύτης όψηρξεν η ύστασις των διαφόρων Διεθνών Όργανισμών με έπί κεφαλήν τούτων το Κοινωνικόν και Οικονομικόν Συμβούλιον του Όργανισμού των Ηνωμένων Έθνών.

Έντός του πλαισίου των Όργανισμών τούτων έπιδιώκεται μεταπολεμικώς η άντιμετώπισις δια διεθνών συνεννόησεων των έμπορικων και οικονομικών γενικώτερον προβλημάτων διεθνούς ένδιαφέροντος.

Μεταξύ των Διεθνών τούτων Όργανισμών των οποίων Μέλος άποτελεί και η Χώρα μας προέχουσιν θείν κατέχει: 1) Τό Διεθνές Νομισματικόν Ταμείον, η όστινας κεντρική έπιδιώξις είναι η έφαρμογή κοινών κανόνων νομισματικής πολιτικής υπό των Χωρών — Μελών προς έξασφάλισιν της διεθνούς νομισματικής σταθερότητος, 2) Η Γενική Σματική Σαθερότητος, η όστινας έπιδιώξις είναι η έφαρμογή κοινών κανόνων δια της όποιας θεσπίζονται οι κανόνες διεξαγωγής του έξωτερικού κυρίως έμπορίου και προβλέπονται τα ληπτά μέτρα δια της άριων των περιορισμών τούτου, 3) Ο Όργανισμός Εόρωπαικής Οικονομικής Συνεργασίας (Ο.Ε.Ο.Σ.)

Ἡλ. Ἀν. 5.28', Δ. 7.34'

Σελήνη 3 ἡμερῶν

ΔΕΥΤΕΡΑ 210/155

Καλλινίκου, Βασιλίσκου

29

(Σημειώσεις)

Ἡ ἔλλογος χρησιμοποίησις τοῦ ἀνθρωπίνου παράγοντος εἶναι ἀπὸ τὰ πλέον σημαντικά—ἀν ὅχι τὸ σημαντικώτερον—τῆς σημερινῆς ἐπιστημονικῆς ὀργανώσεως.

(Ed. Cutghaz)

ΜΟΙΣΑΡΤ Βόλφγκαγκ Ἀμεδαῖος (1756—1791). Διάσημος Αὐστριακὸς μουσουργός. Ἐγραψε 45 συμφωνίες, κοντσέρτα, ὄπερες, τοὺς «Γάμους τοῦ Φιγκαρώ», τὸ «Ρέκβιεμ» κλπ.

Ἡλ. Ἀν. 5.29', Δ. 7.33'

Σελήνη 4 ἡμερῶν

ΤΡΙΤΗ 211/154

Σύλλα καὶ Σιλουανοῦ

30

Λήξις τοῦ Α' Ἀκαδημαῖου ἔτους.

ΚΟΝΤ Αὔγουστος (1798—1857). Γάλλος μαθηματικὸς καὶ φιλόσοφος. Ἰδρύσας τὸν θετικισμὸν. Κύριον ἔργον του εἶναι: ἡ «Πραγματεία ἐπὶ φιλοσοφικοῦ θετικισμοῦ».

Μὲ τὸν Βολταῖρο ὁ παλαιὸς κόσμος τελειώνει, μὲ τὸν Ρουσσὸ ὁ νέος κόσμος ἀρχίζει.

(Γκαῖτε)

Πολιτεία, ἡ ὁποία δὲν ἔχει βάσιν τὴν παιδείαν, εἶναι οἰκοδομὴ εἰς ἄμμον. (Κοραῆς).

Ἡλ. Ἀν. 5.29', Δ. 7.32'

Σελήνη 5 ἡμερῶν

ΤΕΤΑΡΤΗ 212/153

Ἰωσήφ Ἀρμαθείας

31

Τὴν ἡμέραν αὐτὴν τῷ 1914 ἐδόληνηθῆ ὁ Jean Jaurés, ὁ ἀπόστολος τῆς Εἰρήνης, τῆς Ἐλευθερίας καὶ τῆς Δικαιοσύνης.

Ἡ ἐποχὴ μας εἶναι ἐποχὴ διαφημίσεως. Εἶναι ἡ βασιλεῖα τῶν ἐφημερίδων, τῶν περιοδικῶν, τοῦ ραδιοφώνου, τοῦ φωτός. Καὶ ἡ κοινὴ γνώμη εἶναι ὁ κύριος ὄλων μας, ὁ βασιλεὺς τῶν βασιλέων τοῦ κόσμου τούτου.

(H. Casson)

ΣΟΠΕΝ Φρειδερίκος Φραγκίσκος (1809—1849). Πολωνογάλλος κλειδοκομβαλιστὴς καὶ συνθέτης. Εἰς ἐκ τῶν μεγαλύτερων μουσουργῶν τοῦ κόσμου. Τὰ ἔργα του διακρίνεται εὐαισθησία, μελαγχολία καὶ ρεμβασμὸς.

οὔτινος κεντρικὴ ἐπίδιωξις εἶναι ἡ Ἐνοποίησης τῆς Οἰκονομίας τῶν Χωρῶν—Μελῶν τοῦ Ὄργανισμοῦ αὐτοῦ. 4) Οἰκονομικὰ Ἐπιτροπὰ Ἐυρώπης, Ἀσίας καὶ Λατινικῆς Ἀμερικῆς αἱ ἀσχολούμεναι μὲ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς οἰκονομίας τῶν Χωρῶν τῶν γεωγραφικῶν τούτων διαμερισμάτων. 5) Ὁ Ὄμιλος Βρυξελλῶν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Τελωνειακῆς Ἐνώσεως καὶ 6) τὸ ἐν Στρασβούργῳ Συμβούλιον Εὐρώπης, τελικὴ ἐπίδιωξις τοῦ ὁποίου εἶναι ἡ οἰκονομικὴ καὶ πολιτικὴ γενικώτερον Ἐνότης τῶν

Χωρῶν—Μελῶν αὐτοῦ

Ἐντὸς τοῦ πλαισίου τῶν γραμμῶν τούτων δίδεται μία ἀμυδρὰ εἰκὼν τοῦ περιεχομένου καὶ τῆς σημασίας τῶν Ἐμπορικῶν Συμβάσεων ὡς ὀργανῶν ἀποκαταστάσεως τῶν ἐμπορικῶν σχέσεων μεταξὺ τῶν διαφόρων Χωρῶν διὰ τῆς ἀφαιρέσεως τῶν ἐμποδίων, ἅτινα δυσχεραίνουν τὴν ἀνάπτυξιν τῶν μεταξὺ αὐτῶν ἐμπορικῶν συναλλαγῶν.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
Διευθυντῆς Ἰπουργείου Ἐμπορίου

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗΝ ΜΟΥ ΕΝΟΣ ΜΗΝΟΣ

[Τί έπραξα — Τί παρέλειψα να πράξω — Τί δέον να κάμω —
Γεγονότα — Έντυπώσεις — Σκέψεις — Κρίσεις — Προβλέψεις]

*Υπόλ. 30/6/57 Δρ. ....
*Έσοδα 'Ιουλίου > .....
Τό όλον Δρ. ....

*Έξοδα 'Ιουλίου Δρ. ....
*Υπόλ. εις νέον > .....
Τό όλον Δρ. ....

Εἰς μνήμην

ΖΑΝ ΖΩΡΕΣ (1859 - 1914)

Ὁ μέγας ἰδεολόγος,

ὁ ἀπόστολος τῆς Εἰρήνης,

τῆς Ἀγάπης, τῆς Ἐλευθερίας καὶ τῆς Δικαιοσύνης

Ἡ δολοφονία τοῦ Ζάν Ζωρές—αὐτοῦ τοῦ συνταρακτικοῦ γεγονότος πού ραντίζει μὲ τὸ πρῶτο ἀνθρώπινο αἷμα τὴν αὐλαία τοῦ Δεκατέσσαρα καθὼς τὴν ἀνοίγει τὸ Σεράγεβο σιγά-σιγά στὸ βῆθος τῆς τρομαγμένης Εὐρώπης—ξαναθύμησε ἕνα ἀγωνιστὴ ἀπὸ τοὺς μεγαλύτερους τοῦ τέλους τοῦ περασμένου αἰῶνα καὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ σημερινοῦ. Ἀπὸ τοὺς μεγαλύτερους, καὶ γιὰ τὴ σπάνια πνευματικὴ του κατάρτιση πού τὸν βάζει στὴν πρώτη σειρά τῶν διανοουμένων μίᾶς ἱστορικῆς περιόδου, καὶ γιὰ τὴν γενναία εἰρηνιστικὴ δρᾶση του, καὶ γιὰ τὴ θυσία τῆς ζωῆς του πού τὸν ἔξασφάλισε θέση σὲ Γαλλικὸ πάνθεο, παρὰ τὴ λυσσαλέα, τὴν ἀφρίζουσα ἀντίδραση τῶν βασιλοφρόνων καὶ γενικότερα τῶν ἔθνικιστῶν, πού ἔχαρακτήριζαν τὴν ἀπόδοξη αὐτῆς τῆς τιμῆς

σὴν τὴ χειρότερη βεβήλωση τοῦ μνημείου. Πρόκειται γιὰ τὴ μορφὴ τοῦ Ζωρές, τοῦ θρυλικοῦ δημογέρτη, ἢ ἂν προτιμᾶτε—γιὰ ν' ἀποφύγουμε ἕνα προσδιορισμὸ πού μυρίζει δημαγωγία—τοῦ μεγάλου συγκλονιστῆ τῶν λαϊκῶν μαζῶν, τοῦ ἀπαράμιλλου ρήτορα πού μὲ τὴ λαβὰ τῆς ἠφαιστειώδους εὐγλωττίας του γεμίζει τὸν πολιτικὸ καὶ εἰδικώτερα τὸν καινῶνικὸ γῶρο μίᾶς δλόκληρης Γαλλικῆς ἐποχῆς. Καὶ πού ὅταν ἤρθεν ἡ ὥρα νὰ ἀποδείξει τὴν εἰλικρινειὰ του, ὄχι πιά μὲ λόγια ἀλλὰ μὲ τὸν τρόπο πού θὰ στεκόταν ἀγνάντια στὸν ἄμεσο προσωπικὸ κίνδυνο, δὲν ἐδίστασε καθόλου. Ἐβαλε σὴν ἀσπίδα τὸ δυνατό του στέρνο μπροστὰ στὴν παγκόσμια ἀπειλὴ κι' ἔπεσε ματωμένος, ἐπειδὴ προτιμοῦσε νὰ περάσει ὁ πόλεμος ἐπάνω ἀπὸ τὸ κουφάρι του, παρὰ νὰ τὸν ἀποδεχτεῖ μὲ τὴ ζωντανὴ θέλησή του.

Προτῶ ὅμως πᾶμε στὸν πολιτικὸ, σὲ σοσιαλιστὴ, στὸν ἰδρυτὴ τῆς «Ὀυμανιτέ», στὸν τίτανα τοῦ λόγου τῶν κοινοβουλευτικῶν συζητήσεων καὶ τῶν μεγάλων συνεδρίων, θὰ σταματήσωμε πάλι στὴ rue d'Ulm, σὲ γέρικο κτίριο τῆς Ecole Normale Supérieure, αὐτὸ τὸ ἐνδοξο θερμικὸ κτίριο τῶν κλασσικῶν, πού τὸ ἀναφέραμε γράφοντας γιὰ τὸν Σάρτρ στὴν προηγούμενη ἐπιφυλλίδα μας. Ἐκεῖ τὸ τόσο προικισμένον πνεῦμα τοῦ Ζάν Ζωρές εἶχε τὴν πρώτη του δημοσίαι ἐκδήλωση—χωρὶς τὸν παραμικρότερο ἀλλοστε κόπο—βάζοντας ἔτσι τὴ μαγιά τῆς γρήγορης φήμης του. Καὶ χρειάζονταν κόπος γι' αὐτὸ, χρειάζονταν μάστιγα μεγάλου κότους, ὅπως μπορεῖ νὰ καταλάβει ἄμεσος ὁ καθένας ἅμα τοῦ δώσωμε τὴν πληροφορία ὅτι ἐσπούδαζε μαζί μὲ τὸν Μπερζόν. Δηλαδὴ καθόταν στὰ ἴδια θρανία μὲ τὸν ἄνθρωπο πού δίκαια τοποθετεῖται ἀνάμεσα στὶς ὑψηλότερες φιλοσοφικῆς προσωπικότητες τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ κόσμου, ὕστερα ἀπὸ τὸν Ντεκάρτ καὶ τὸν Λάιμπνιτς. Ὡστόσο ὁ Ζωρές, τὸν καιρὸ πού φοιτοῦσαν κι' οἱ δύο στὴν ἴδια τάξη τῆς Ecole Normal τὸν παραμέριζε. Ἐμίμηκε πρῶτος κι' ἐβῆγχε πρῶτος, μὲ δεύτερο πάντα τὸν Μπερζόν, ἦταν μ' ἄλλα λόγια ὁ «κασικ», καθὼς συνηθίζουν νὰ ὀνομάζουν τὸν πρῶτο, τὸν ἀρχηγὸ σ' αὐτὴ τὴν ἀνώτερη Γαλλικὴ σχολὴ πού

βρισκόταν τότε στις δόξες της και πού την λάμπρυναν οι ξακουστότεροι καθηγητές της εποχής, με κορυφαίο τον Φυστέλ ντε Κουλανς, τον συγγραφέα του «Αρχαίου Αστέως».

Οι σύγχρονοί τους—έννοούμε εκείνους που ζούσαν στο μεσοπόλεμο, το φιλόσοφο Λεβύ - Μπερόν, συμμαθητή του Ζωρές και του Μπερόν στη σχολή, τον καρδινάλιο και ιστορικό Μπωντριγιάρ κ.λ.π.—έβεβαίωσαν κάθε φορά που τους δινότανε στο Παρίσι μία φιλολογική ή πολιτική ευκαιρία, ότι ξεχωρίζανε κι' οι δυο ανάμεσα σ' άλλους, ο καθένας με την ίδιαζουσα Εκφρασή του και το ταλέντο του. 'Ο Ζωρές κοντόχοντρος, άσυγκράτητος, ρήτορας γεννημένος, καταπληκτικός αυτοσχεδιαστής, με μία θερμή μεσημβρινή προφορά που έγοήτευε, 'Ο Μπερόν Ισχνός, με παρουσιαστικό πολύ ντελικάτο, είχε πάντα κάτι το μετρημένο, το προσεκτικό, το σχεδόν ψυχρό, που κρατούσε τον άλλο σε απόσταση. 'Αλλά άκούοντας τον, άν και ποτέ δέν είχατε την αίσθηση της βρόσης, του κεφαλαριού, ενιώθατε πάντως ότι το πρόσωπο που μιλούσε διαθέτει μια άπερίγραπτη πνευματική δξούτητα, κάτι το θαυμαστά λεπτό και διαπεραστικό.

Μένει για τούτο περίφημη μία μονομαχία των δύο μεγάλων ταλέντων που ήσαν και τα δύο θραυμένα με κλασικούς, ίδιως ο Ζωρές, που καθώς Ισχυρίσθη ο 'Ερριώ σε μία όμιλία του στην Λυών όπου έτυχε να παρευρεθούμε, κρατούσε πάντα ένα ελληνικό κείμενο στη τσέπη του κι' όταν τούκανες λόγο για άρχαίους 'Ελληνες συγγραφείς μπορούσε να τον παρασύρει από την πιο έπειγουσα όπόθεση. 'Η μονομαχία ήταν μία διαλογική αντιπαράστασή τους επάνω σε κάποια δίκη του Κικέρωνα, που τούς έδωσε ο διευθυντής της Ecole Normale. Πρώτος μίλησε ο Ζωρές και με τη συναρπαστική του άγόρευση κατέκλυσε την αίθουσα έπηρεε όλο το άκροατήριο μαζί του. 'Οπειτα ήρθε η σειρά του Μπερόν. 'Ο Ξερακιανός Γαλλοβραίος έβγαλε ένα λόγο άπάνταστα κοφτερό, που θύμιζε άκονισμένο άτσάλι, και πού οι έπανωτοί συλλογισμοί του άφηναν την εντύπωση ότι κλονίζεται από τα θεμέλια όλο το οικοδόμημα της επιχειρηματολογίας του Ζωρές. 'Υστερα, μετά την πρώτη καθηγητική του φάση ο Μπερόν μπαίνει στο κολλέγιο της Γαλλίας, κι' ο Ζωρές στην πολιτική, για να γίνουν κι' ο ένας κι' ο άλλος δάσκαμοι. 'Αφού λένε ότι για ν' άκούσουν τα μαθήματα του πρώτου στο Κολέγιο ένοικίαζαν πλοία οι όνόμη διανούμενοι—νέοι και νέες του Λονδίνου και της 'Αμερικής.

'Όσο για τον Ζάν Ζωρές, εκείνος καλύπτει με την άγωνιστική του δραστηριότητα το διάστημα μιας γενεάς, μέσα στην πολιτική Ιστορία της Τρίτης Γαλλικής Δημοκρατίας. 'Από το 1885 το κύρος του γίνεται όλοένα πιο δημοτικό. Οι λόγοι του μέσα στη Βουλή και

έξω από τη Βουλή, αποτελούν γεγονότα με ευρύτατη άπήχηση. Το παρουσιαστικό του, οι στάσεις του, οι κινήσεις του, συγκινούν το λαό. Είναι ευρύτερος—έτσι τον παρουσιάζουν όλοι—τετράγωνος, όγκώδης, που φαίνεται να τον στενωχωρούν διαρκώς το γιλέκο του, το κολλάρο του και τα κορδόνια των παπουτσιών του. Είχε το κοκκινωπό χρώμα των καλοφαγάδων και μία αναβλύζουσα διάθεση, αήη που χαρακτηρίζει την άφθονη πηγή, την πλούσια φύση. 'Ό,τι κι' άν έλεγε τόκανε άμέσως ένδιαφέρον με την όλοκάθαρη, τη μεταλλική του φωνή. Και το πιο έντυπωσιακό στο λόγο του ήταν οι ποιητικές παρεμβολές του, οι ύποβλητικές μεταφορές του, οι εικόνες που άπλωνε. Κανένας δέν μπορούσε να μείνει άδιάφορος, άνεπηρέαστος, άκόμη κι' ο πιο πεζός. 'Ο μακροτίης ο Παπαντωνίου που πρόφτασε να τον άκούσει άγορεύοντα στο Παλαί - Μπουρμπόν, μάς έλεγε πως κανένας ρήτορας δέν τούκαμε ζωρρότερη εντύπωση στη ζωή του. Βλέποντας τον να μιλά έξεχνούσατε το ήχητικό γεγονός που έχει μία άκουστική άπόθεση, ή μάλλον το ενιώθατε μεταμορφωμένο σε όπτικό, κάτι σαν καπνό που άνέβαινε από το στόμα του ρήτορα. 'Αναφέρομε με την ίδια ευκαιρία και τη γνώμη του Κλεμανώ. 'Ο Τίγρης, που όλος ο κόσμος ζέρει πόσο ήταν άτρομος και σκληρός, λέει ότι άκούοντας τον Ζωρές έφοβότανε. Γιατί μαζί με τον ήχο αλοθανότανε ν' άνεβαίνει από το βάθος του δυνατού του λάρυγγα, κάτι που έμοιαζε με τη βοή των έπαναστατημένων όχλων.

'Εσκοτώθη το καλοκαίρι του 1914, στο «Κρουασάν» της rue Montmartre, παραπάνω από την έφημερίδα του, την «Ούμανιτέ» σ' αυτό το Ιστορικό τώρα καφέ - ρεστωράν, που μένει πάντα το ίδιο, με το ίδιο Ισούγιο παράθυρο όπου άκούμπουσε τις πλάτες του ο Ζωρές όταν έγινε ή δολοφονία. 'Ενας συντάκτης του «Μποννέ Ρουζ» δείχνει σ' ένα συντάκτη της «Ούμανιτέ» μία φωτογραφία της μικρής έγγονής του. «Μπορώ να την δω κι' έγώ;» ρωτά με καλόκαρδη περιέργεια ο 'Απόστολος της Είρήνης. Την παίρνει, βάζει τα γυαλιά του, κοιτάζει το παιδί και χαμογελά. 'Εκείνη τη στιγμή ο δολοφόνος, ο Ραούλ Βιλλαίν—βαλτός όπως είπαν τότε των βασιλοφρόνων—φυτεύει μία σφαίρα στο γερό σέβρο του...

'Από τα πρώτα μέτρα που έλαβε ο 'Ερριώ, όταν ύστερα από την ήττα των κομμάτων της δεξιάς έσχημάτισε κυβέρνηση στο 1924, ήταν να μεταφέρει στο Πάνθεο τα όστά του Ζωρές. Τη μεταφορά την παρακολούθησε όλο το δημοκρατικό Παρίσι, έκαμε μάάλιστα τότε την εμφάνισή του—την τελευταία του εμφάνιση—κι' ο 'Ανατόλ Φράνς, άκουμπισμένος στο μπράτσο του τραγικού Ζοζέφ Καγιώ, που μόλις είχε γυρίσει από την έξορία.

Γ. ΦΤΕΡΗΣ

ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΥΡΗΝΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

«Οὐ γὰρ ὕλη ἐστί, ἀλλ' ὕλης δόξα»
(Ἀπολλώνιος δ Τυανεύας)

Ὁ Δημόκριτος παραδεχόταν, ὅπως ξέρουμε, ὅτι τὰ πῶ μικρὰ συστατικά τῆς ὕλης ἦσαν τὰ ἅτομα. Κατὰ τὴν περίφημη φράση του: «Ἄπερ νομίζεται μὲν εἶναι καὶ δοξάζεται τὰ αἰσθητά, οὐκ ἔστι δὲ κατ' ἀλήθειαν ταῦτα· ἐτεῖ δ' ἅτομα καὶ κενόν».

Ἡ Ἐπιστήμη σήμερα λέει, ὅτι κάθε ἄτομο ἀποτελεῖται ἀπὸ ἓναν πυρήνα καὶ ἀπὸ δορυφόρους πού γυρνᾶν γύρω ἀπ' αὐτόν.

Οἱ δορυφόροι λέγονται «ἠλεκτρόνια» καὶ εἶναι φορτία ἀρνητικοῦ ἠλεκτρισμοῦ. Αὐτὰ δὲν μᾶς ἐνδιαφέρουν γιὰ τὴν πυρηνικὴ ἐνέργεια. Ἐκείνο πού ἔχει ἄμεση σχέση μ' αὐτὴν εἶναι ὁ πυρήνας. Αὐτοῦ λοιπὸν τὴ σύνθεση πρέπει νὰ προσέξουμε:

Ὁ πυρήνας ἀποτελεῖται, τελείως χονδρικά, ἀπὸ τὰ «πρωτόνια» καὶ τὰ «νετρόνια». Ἐξαιρεῖται ὁ πυρήνας τοῦ πρώτου χημικοῦ στοιχείου, πού ἀποτελεῖται ἀπὸ ἓνα μοναδικὸ «πρωτόνιο».

Τὰ πρωτόνια εἶναι φορτία θετικοῦ ἠλεκτρισμοῦ. Τὰ νετρόνια εἶναι σωματίδια ἠλεκτρικῶς οὐδέτερα, ἀπ' ὅπου καὶ τὸ ὄνομά τους. Τὰ δύο αὐτὰ σωματίδια πιθανὸν νὰ εἶναι ἴδια, ἀλλὰ σὲ διαφορητικὲς ἐνεργειακὲς καταστάσεις. Τὰ πρωτόνια καὶ τὰ νετρόνια, ἐπειδὴ εἶναι τὰ κύρια συστατικά τοῦ πυρήνα, ὀνομάζονται καὶ «πυρήνια» (Nucleons).

Τὸ θετικὸ φορτίο τῶν πρωτονίων παρουσιάζει δλόκληρο τὸν πυρήνα θετικὰ φορτισμένον. Ὁ θετικὸς πυρήνας ἔλκει τὰ ἀρνητικῶς φορτισμένα ἠλεκτρόνια, πού εἶναι ἀκριβῶς ὅσα καὶ τὰ πρωτόνια καὶ περιστρέφονται γύρω του. Τὰ ἠλεκτρόνια, παρὰ τὴν ἔλξη τους ἀπὸ τὰ ἰσάριθμα πρωτόνια τοῦ πυρήνα, δὲν ἐνώνονται μ' αὐτόν, γιατί τ' ἀπομακρύνει ἀπὸ τὸν πυρήνα τὸ ἀποτέλεσμα τῆς περιστροφῆς τους, ἡ φυγόκεντρο δύναμη.

Οἱ μᾶζες ὄλων αὐτῶν τῶν σωματίων μετροῦνται μὲ μία μονάδα, πού στὸν ἀτομικὸ καὶ πυρηνικὸ κόσμο δὲν εἶναι τὸ γραμμᾶριο μάζας, ἀλλ' ἡ μονάδα μάζας (M. M.), πού ἰσοῦται μὲ 1/16 τῆς μάζας τοῦ ἀτόμου τοῦ ὀξυγόνου.

Μία μονάδα μάζας ἰσοῦται μὲ $1,7 \times 10^{-24}$ γραμ. μάζας.

Τὸ πρωτόνιο ἔχει 1,00758 Μον. μάζας. Τὸ νετρόνιο, 1,00897 Μ.Μ. Τὸ ἠλεκτρόνιο, 0,00055 Μ.Μ.

Κάθε χημικὸ στοιχεῖο χαρακτηρίζεται ἀπὸ δύο ἀριθμούς: 1) Τὸν «ἀτομικὸ ἀριθμὸ» καὶ 2) Τὸ «ἀτομικὸ βᾶρος», πού ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸν λεγόμενον «μαζικὸ ἀριθμὸ».

Ὁ ἀτομικὸς ἀριθμὸς μᾶς δείχνει τὸν ἀριθμὸ τῶν πρωτονίων τοῦ πυρήνα. Ἀπ' αὐτόν ἐξαρτᾶται ἡ φύση τοῦ στοιχείου. Ἄν ἀλλάξει ὁ ἀτομικὸς ἀριθμὸς (δηλ. ὁ ἀριθμὸς τῶν πρωτονίων) ἔχουμε μεταστοιχείωση.

Ὁ μαζικὸς ἀριθμὸς εἶναι τὸ ἄθροισμα τῶν πρωτονίων καὶ νετρονίων, δηλαδὴ τὸ ἄθροισμα τῶν πυρηνίων πού συγκροτοῦν τὸν πυρήνα. Ἀδύσμεῖωση τῶν νετρονίων δὲν προκαλεῖ μεταστοιχείωση. Δημιουργεῖ μό-

νον «Ισότοπα», δηλαδή στοιχεΐα με τις ίδιες χημικές ιδιότητες, με διαφορετικό, όμως, μαζικό αριθμό.

Ἡ παρουσία τῶν νετρονίων εἶναι ἀπαραίτητη γιὰ τὴ συγκρότηση τῶν πυρήνων. Ἄν ἔχουμε ἕναν πυρήνα με δύο π.χ. πρωτόνια (ὁ πυρήνας τοῦ ἀερίου ἡλίου) καὶ κανένα νετρόνιο, τὰ δύο πρωτόνια δὲν θὰ μπορούσαν μόνον τοὺς νὰ συγκροτήσουν πυρήνα, γιατί, ἀφοῦ εἶναι θετικῶς φορτισμένα, ἀπωθοῦνται μεταξύ τους καὶ μάλιστα με πολὺ μεγάλη δύναμη. Θὰ εἶχαμε, λοιπόν, μία ἐκρηξη.

Ἡ παρουσία τῶν νετρονίων σώζει τὴν κατάσταση. Κατὰ τις πρόσφατες ἀντιλήψεις τῆς Φυσικῆς, τὰ νετρόνια συγκρατοῦν τὰ πρωτόνια με τις «δυνάμεις ἀνταλλαγῆς». Δὲν μπαίνω σ' αὐτὸ τὸ ζήτημα, γιατί ἀλλοίωτικα θὰ ἔπρεπε ν' ἀναφέρω καὶ ἄλλα σωματία, ἐνδοπυρηνικά πιά, μικρότερα ἀπὸ τὸ πρωτόνιο καὶ νετρόνιο.

Ἐκεῖνο μόνον ποῦ πρέπει νὰ ξέρουμε, εἶναι ὅτι αὐτὲς οἱ δυνάμεις ἀνταλλαγῆς δροῦν σὲ ἀποστάσεις μικρότερες ἀπὸ τὸ 10^{-12} τοῦ ἑκατοστομέτρου.

Ἐπειτα ἀπ' αὐτά, καταλαβαίνουμε ὅτι μέσα σὲ κάθε πυρήνα δροῦν δύο ἀντίθετες δυνάμεις. Ἡ μιά εἶναι ἡ ἀπωστικὴ δύναμη μεταξύ τῶν θετικῶν πρωτονίων, ποῦ προσπαθεῖ νὰ διαλύσει τὸν πυρήνα. Ἡ ἄλλη εἶναι ἡ δύναμη ἀνταλλαγῆς, ποῦ προσπαθεῖ νὰ τὸν συγκρατήσῃ. Συνδυετικὴ ἐγέργεια τοῦ πυρήνα ὀνομάζεται ἡ συνισταμένη τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῶν τῶν δύο δυνάμεων.

Ὅσο πιὸ μεγάλος σὲ ὄγκο εἶναι ἕνας πυρήνας, τόσο ἐξασθενοῦν οἱ δυνάμεις ἀνταλλαγῆς, ὁ πυρήνας γίνεται ἀσταθέστερος καὶ ἀρχίζει ν' αὐτοδιαλύεται. Τέτοιοι πυρήνες εἶναι οἱ λεγόμενοι «ἀκτινεργοί», γιατί, αὐτοδιαλυόμενοι, ἀκτινοβολοῦν ἐνέργεια.

Καὶ τώρα φθάνουμε σ' ἕνα παράδειγμα, φαινομενικά, πρῶτο. Ἄς πάρουμε π.χ. τὸν πυρήνα τοῦ ἀερίου ἡλίου ποῦ ἀποτελεῖται ἀπὸ 2 πρωτόνια καὶ ἀπὸ 2 νετρόνια. Πόσες μονάδες μάζας ἔχει τὸ καθένα ἀπ' αὐτὰ τὰ σωματία, τὸ γνωρίζουμε. Ἄς βροῦμε, λοιπόν, πόσες μονάδες μάζας ἔχει ὁ πυρήνας. Ὁ λογαριασμός εἶναι εὐκόλος.

$$2 \text{ πρωτόνια} = 2 \times 1,00758 = 2,01516 \text{ M.M.}$$

$$2 \text{ νετρόνια} = 2 \times 1,00897 = 2,01794 \text{ M.M.}$$

$$\text{Ἄθροισμα} = 4,03310 \text{ M.M.}$$

Ἀπὸ μετρήσεις, ὅμως, βρέθηκε, ὅτι ὁ πυρήνας ἡλίου ἔχει μόνον: 4,00280 M.M. Δηλαδή ἔχει μάζα πιὸ λίγη ἀπὸ τις μάζες τῶν συστατικῶν του. Τὸ ἔλλειμμά του εἶναι 0,03030 M.M.

Οἱ πυρήνες τῶν ἀτόμων ὄλων τῶν γνωστῶν μας στοιχείων παρουσιάζουν ἔλλειμμα μάζας. Παραδείγματα : Τὸ Νέο με τὰ 10 πρωτόνια καὶ τὰ δέκα νετρόνια στὸν πυρήνα ἔπρεπε νὰ παρουσιάζει πυρήνα με 20,1710 μονάδες μάζας ὁ πυρήνας του ὅμως ἔχει 19,9988. Ἐλλειμμα 0,1722 M.M. Τὸ Βισμούθιο (83 Πρωτ. 126 Νετρο.) ἔχει πυρήνα με 209,055 M.M. ἀντὶ γιὰ 210,80501 M.M. Ἐλλειμμα μάζας : 1,75001 M.M. Τὸ Οὐράνιο (92 Πρ. 146 Ν.) ἔπρεπε νὰ ἔχει πυρήνα με 240,05758 M.M. ἀλλ' αὐτὸς ἔχει μόνον 238,12848 M.M. Ἐλλειμμα, ἄρα, μάζας 1,92910 M.M.

ΟΙ ΤΙΜΑΡΙΘΜΟΙ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

Ι. ΤΙΜΑΡΙΘΜΟΣ ΧΟΝΔΡΙΚΗΣ ΠΩΛΗΣΕΩΣ

1. Ο τιμάρριθμος χονδρικής πώλησεως αποβλέπει, ως γνωστόν, εις την απεικόνισιν των μεταβολών του γενικού επιπέδου των τιμών κατά τὰ διάφορα στάδια της παραγωγῆς καὶ διακινήσεως των προϊόντων, αποκλειομένης μόνον τῆς τελικῆς διαθέσεως τούτων εις τὸν καταναλωτὴν διὰ τοῦ λιανικοῦ ἔμπορίου. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον περιλαμβάνει πᾶν εἶδος τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ ἀντικείμενον συναλλαγῆς ἐν τῷ ἑσωτερικῷ ἔμπορῷ καθ' ὅλον τὸν κύκλον τῆς συναλλακτικῆς διαδικασίας.

2. Τιμάρριθμον χονδρικής πώλησεως καθῆρτιζε διὰ τῆς Ὑπηρεσίας του τὸ Ἀνώτατον Οἰκονομικὸν Συμβούλιον (Α.Ο.Σ.). Ὁ τιμάρριθμος οὗτος εἶχεν ὡς βάσιν τὴν περίοδον Ἰανουαρίου 1913—Ἰουλίου 1914 καὶ ὑπελογίζετο κατὰ δύο διαφόρους τρόπους, ἦτοι ὡς ἀστάθμητος περιλαμβάνων 60 εἶδη καὶ ὡς σταθμικὸς περιλαμβάνων 51 εἶδη.

Διὰ τὸν ἀστάθμητον τιμάρριθμον ἐχρησιμοποιεῖτο ὁ μέσος γεωμετρικὸς τῶν σχετικῶν τιμῶν, ἦτοι τύπος τῆς μορφῆς:

$$I = \sqrt[n]{\frac{p_1'}{p_0'} \cdot \frac{p_1''}{p_0''} \cdot \dots \cdot \frac{p_1^{(v)}}{p_0^{(v)}}}$$

ἔνθα $n = 60$ (ἀριθμὸς τῶν περιλαμβανομένων εἰδῶν).

Διὰ τὴν κατάρτισιν τοῦ σταθμικοῦ τιμαρίθμου τὸ Α.Ο.Σ. ἐχρησιμοποῖει τὴν μέθοδον τῆς συνολικῆς ἀξίας (valeur globale), ἣτις συνίσταται εις τὴν σύγκρισιν τῆς ἀξίας τοῦ συνόλου τῶν λαμβανομένων διὰ τὸν ὑπολογισμὸν προϊόντων κατὰ τὴν ὑπὸ ἐξέτασιν χρονικὴν περίοδον πρὸς τὴν τοιαύτην ἀξίαν τῆς περιόδου βάσεως. Ὁ τύπος διὰ τὸν σταθμικὸν τοῦτον τιμάρριθμον ἦτο τῆς μορφῆς :

$$I = \frac{\sum p_1 q}{\sum p_0 q}$$

ἔνθα ὁμῶς ὡς ποσότητες q ἐλήφθησαν αἱ τοῦ ἔτους 1928 καὶ ὄχι τῆς περιόδου βάσεως.

3. Τιμάρριθμον χονδρικής πώλησεως

κατάρτιζε καὶ ἡ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος διὰ τὰς πόλεις Ἀθηνῶν—Πειραιῶς, ἤδη ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ Β' παγκοσμίου πολέμου, μετὰ βάσεως τὸ 1938 καὶ τὸν τὸν τοῦ Laspeyres (μέσος ἀριθμητικὸς σταθμικὸς). Ἐν τῷ τιμάρριθμῳ τούτῳ περιλαμβάνονται 79 εἶδη τοῦ χονδρικοῦ ἔμπορίου. Ὁ Τιμάρριθμος οὗτος ἀναπροσαρμοσθεὶς θὰ ὑπολογίζεται ἐφεξῆς μετὰ βάσεως τὸ 1952.

4. Ἡ Ἐθνικὴ Στατιστικὴ Ὑπηρεσία τῆς Ἑλλάδος ἔθεσεν ἤδη πρὸ μακροῦ τὰς τεχνικὰς βάσεις διὰ τὴν κατάρτισιν τιμαρίθμου χονδρικής πώλησεως καὶ διὰ 13 ἄλλας πόλεις, ἔνθα ἐδρεύουν τὰ Περιφερειακὰ Τμήματα αὐτῆς. Ἐν συνδυασμῷ δὲ μετὰ τὸν τιμάρριθμον χονδρικής πώλησεως Ἀθηνῶν—Πειραιῶς θὰ ὑπολογίζη καὶ τὸν γενικὸν τιμάρριθμον.

Ὁ χρησιμοποιούμενος τύπος εἶναι ὁ τοῦ Laspeyres δηλ. τῆς μορφῆς :

$$I = \frac{\sum p_1 q_0}{\sum p_0 q_0}$$

ΙΙ. ΤΙΜΑΡΙΘΜΟΣ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΠΩΛΗΣΕΩΣ

5. Ὁ τιμάρριθμος λιανικῆς πώλησεως ὑπελογίζετο πρὸ τοῦ Β' παγκοσμίου πολέμου, μέχρι καὶ τοῦ 1939, ὑπὸ τῆς Γενικῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἑλλάδος δημοσιευόμενος εἰς τὴν Στατιστικὴν Ἐπετηρίδα τῆς Ἑλλάδος.

Ὁμοίως τιμάρριθμος λιανικῆς πώλησεως καθῆρτιζέτο ὑπὸ τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, ἀρχικῶς μὲν μετὰ βάσεως τὸ 1938 καὶ μετέπειτα μετὰ βάσεως τὸ 1952.

Διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ τιμαρίθμου λιανικῆς πώλησεως χρησιμοποιεῖται ὁ αὐτὸς ὡς ἄνω τύπος τοῦ Laspeyres.

ΙΙΙ. ΤΙΜΑΡΙΘΜΟΣ ΚΟΣΤΟΥΣ ΖΩΗΣ

6. Ἀρχικῶς ὑπελογίσθη τιμάρριθμος κόστους ζωῆς ὑπὸ τῆς Ὑπηρεσίας Μελετῶν τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς βάσει ἐρεύνης οἰκογενειακῶν προϋπολογισμῶν ἐνεργηθείσης κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα Ὀκτωβρίου 1923 μέχρι Ἰανουαρίου 1924 ἐπὶ εἰσοδημάτων καὶ δαπανῶν 17 οἰκογενειῶν διαμενουσῶν ἐν

*Αθήναις. *Η Έρευνα ελάμβανεν ως βά-
σιν τὸ 1914.

Δευτέρα Έρευνα ὑπὸ τῆς ἰδίας
*Υπηρεσίας ἤρξατο τὸν Νοέμβριον τοῦ
1926 καὶ ἐπερατώθη κατὰ τὰ μέσα Σε-
πτεμβρίου τοῦ 1927 ἐστηρίχθη δὲ ἐπὶ
55 δελτίων συμπληρωμένων ὑπὸ ἰσαρί-
θμων οἰκογενειῶν.

Βάσει τῆς τελευταίας ταύτης ἐρεῦ-
νης ὑπελογίζετο καὶ ὁ ὑπὸ τῆς Τραπε-
ζης τῆς *Ελλάδος καταρτιζόμενος τιμά-
ριθμος κόστους ζωῆς μὲ ἔτος βάσεως τὸ
1938 καὶ βραδύτερον τὸ 1952.

*Η Διεθθυναὶς Οἰκονομικῶν Μελε-
τῶν τοῦ τέως *Υφυπουργείου *Εφοδια-
σμοῦ καταρτίζει ἰδίων τιμάρηθμων κό-
στους ζωῆς σταθερᾶς βάσεως, ὅστις
στηρίζεται ἐπὶ τῆς μεθόδου τοῦ θεωρη-
τικῆς προὑπολογισμοῦ.

Οἱ ὡς ἄνω τιμάρηθμοι ὑπολογίζον-
ται βάσει τοῦ τύπου τοῦ Laspeyres.

7. *Η Γενικὴ Στατιστικὴ *Υπηρεσία
τῆς *Ελλάδος ὑπελόγησε πρὸ τοῦ Β' πο-
λέμου τὸν τιμάρηθμον ἀκριβείας ζωῆς
(Κράτους) κατὰ μῆνα ἀπὸ τοῦ ἔτους
1931, ἐπὶ τῇ βάσει στοιχείων λαμβανομέ-
νων ἐκ 44 πόλεων συνολικοῦ πληθυσμοῦ
1.706.000 κατοικῶν χρησιμοποιοῦσα τὸν τύ-
πον τοῦ μέσου γεωμετρικοῦ, ὅστις εἶναι :

$$\Sigma \beta$$

$$T = \sqrt{\alpha_1 \beta_1 \cdot \alpha_2 \beta_2 \cdot \alpha_3 \beta_3 \cdot \dots \cdot \alpha_n \beta_n}$$

ἐνθα $\alpha_1, \alpha_2, \dots$ εἶναι οἱ λόγοι τῶν

τιμῶν τοῦ μηνὸς δι' ὃν ὑπολογίζομεν
τὸν τιμάρηθμον πρὸς τὰς τιμὰς τοῦ
ἔτους βάσεως (ἀναχθεῖσας ἐκάστης
εἰς τὸ 100) καὶ $\beta_1, \beta_2, \dots, \beta_n$
($\Sigma \beta = \beta_1 + \beta_2 + \dots + \beta_n$) οἱ συν-
τελεστοὶ σταθμίσεως.

Οἱ συντελεστοὶ οὗτοι ὑπελογίσθησαν
κατόπιν σχετικῆς ἐρεύνης ὑπὸ τῆς Γενι-
κῆς Στατιστικῆς *Υπηρεσίας τῆς *Ελλά-
δος, ἣτις διήρκεσεν ὁλόκληρον τὸ ἔτος
1930 καὶ ἐπεξετάθη ἐπὶ 473 ἐργατοῦπαλ-
ληλικῶν οἰκογενειῶν, διαμενουσῶν εἰς
τὰς ὡς ἄνω 44 πόλεις τῆς Χώρας.

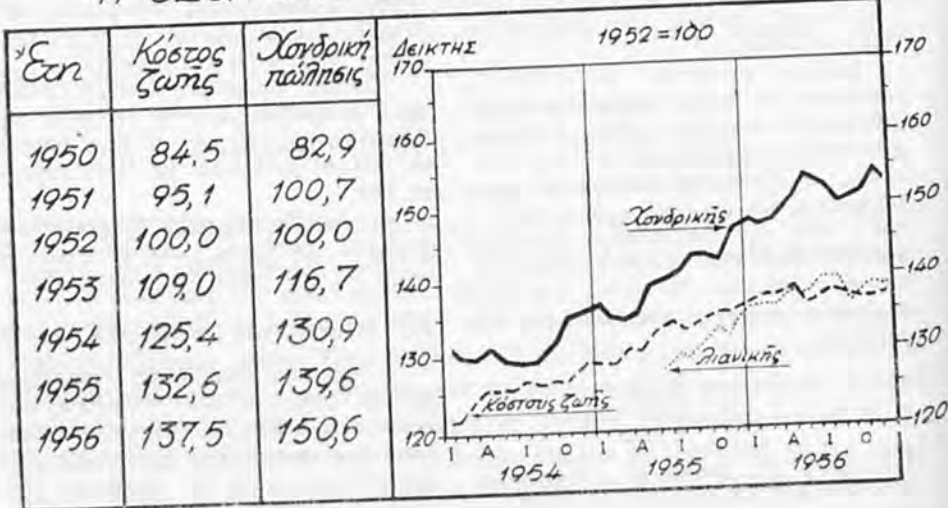
8. *Η *Εθνικὴ Στατιστικὴ *Υπηρεσία
τῆς *Ελλάδος ἤρχισεν ἤδη πρὸ μακροῦ
τὴν προπαρασκευήν, ὀργάνωσιν καὶ ἐκ-
τέλεσιν τῆς πρώτης, δύνатаι τις νὰ
εἴπῃ, αὐστηματικῆς ἐρεύνης οἰκογενει-
κῶν προὑπολογισμῶν ἢ ὁποῖα παρο-
σιάζει εὐρύτερον περιεχόμενον πάσης
ἄλλης παρομοίας εἰς τὸ παρελθόν.

Εἰς ἐκ τῶν θεμελιωδῶν σκοπῶν τῆς
ἐρεύνης ταύτης θὰ εἶναι καὶ ὁ ὑπολογι-
σμός ἀξιοπίστων συντελεστῶν σταθμίσεως
δι' ἓνα νέον τιμάρηθμον κόστους
ζωῆς.

*Η νέα αὕτη ἔρευνα, σχεδιασθεῖσα
βάσει τῶν κρατουσῶν σήμερον ἀρχῶν
τῆς μεθόδου τῆς δειγματοληψίας, πρό-
κειται εἰς τὴν πρώτην αὐτῆς φάσιν νὰ
καλύψῃ ὁλόκληρον τὸν ἀστικὸν πληθυ-
σμὸν τῆς Χώρας.

Ε. Δ. ΜΑΡΤΑΡΙΤΗΣ

Η ΕΞΕΛΙΞΙΣ ΤΟΥ ΤΙΜΑΡΙΘΜΟΥ

'Ηλ. 'Αν. 5.03', Δ. 7.31'
Σελήνη 6 ημερών
ΠΕΜΠΤΗ 213/152
Τῶν 7 Μακαβαίων

1

(Σημειώσεις)

Αὐτὸ ποῦ μὲ ἀπαχολεῖ δὲν εἶναι πῶς νὰ ἔχω μίαν θέσιν, ἀλλὰ πῶς νὰ καταφέρω νὰ ἀξίζω λίγο μ' ἐνδιαφέρει νὰ εἶμαι γνωστός, θέλω ὅμως νὰ ἀξίζω νὰ εἶμαι γνωστός.

(Κομφούκιος)

ΚΕΠΛΕΡ Ἰωάννης (1571—1630). Γερμανὸς ἀστρονόμος καὶ μαθηματικὸς. *Ἐκαμε σημαντικὰ ἀνακαλύψεις περὶ τῆς κινήσεως τῶν πλανητῶν. *Ἐγραψε τὴν «Νέαν Ἀστρονομίαν».

'Ηλ. 'Αν. 5.31', Δ. 7.30'
Σελήνης Πρώτον Τέταρτ.
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 214/151
'Αν. λειψ. Στεφάνου πρ.

2

(Σημειώσεις)

ΚΟΤΟΠΟΥΛΗ Μάρκα (1888—1955). Ἀθηναία τραγωδὸς κλασικῶν καὶ νεωτέρων συγγραφέων.

ΑΛΚΜΑΝ (7ος αἰὼν π.Χ.). Λυρικοῦ ποιητῆς ἐκ Σάρδεων. Ἱδρυτὴς τῆς λυρικῆς ποιήσεως.

*Ἑλλάς, τὸ μεγαλεῖο σου βασιλεῖμα δὲν ἔχει, καὶ δίχως γνέφια τοὺς καιροὺς ἡ δόξα σου [διατρέχει.

*Ὅσες φορὲς ὁ ἥλιος σου νὰ σὲ φωτίσῃ ἐρῶθῃ, θὲ νὰ σ'εὐρῶῃ πεντάμορφη, στεφανωμένη, δροθῇ.

(Μαβίλης)

'Ηλ. 'Αν. 5.32', Δ. 7.28'
Σελήνη 8 ημερών
ΣΑΒΒΑΤΟΝ 215/150
'Ισαακίου, Φούστου ὁσ.

3

(Σημειώσεις)

*Ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους δὲν λείπει πολλάκις ἡ δύναμις, ἀλλ' ἡ θέλησις.

(Οὐγκῶ)

Τὸ Σῶμα τῶν Chartered Accountants προσφέρει τοιαύτας ὑπηρεσίας εἰς τὸ κοινὸν ὥστε ἐπραγματοποιήθη ἐν ἑλλείψει τοῦ νόμου, ἡ καλυτέρα καὶ ἡ πλέον ἀνεκτὴ ρύθμισις τοῦ ζητήματος, δηλαδὴ ἡ ἐκουσία δρογάνωσις τοῦ ἐλέγχου παρ' αὐτῶν τούτων τῶν ἐνδιαφερομένων. Οὕτω ἡ νομικὴ ἐλευθερία ἀντεκατεστάθη ἀπὸ τὴν κοινωνικὴν ἐπιταγὴν, τὴν ὁμοίαν οὐδεὶς ἐν Ἀγγλίᾳ δύναται ν' ἀγνοήσῃ.

(M. Douen)

ΜΙΛΤΩΝ Ἰωάννης (1608—1674). Ἄγγλος ἐκ τῶν μεγαλυτέρων ποιητῶν. Ἔργον του τὸ μέγα ἔπος «Ἀπολοεσθεὶς Παράδεισος».

ΚΟΡΑΗΣ Ἀδαμάντιος (1748—1833) Ἐγενήθη εἰς Σμύρνην καὶ ἀπέθανεν εἰς Παρισίους. Ἐγκατέλειψε τὴν ἰατρικὴν χάρις τῆς φιλολογίας, διακρίθεις ὡς εἰς τῶν μεγαλυτέρων φιλολόγων τῆς ἐποχῆς του. Εἶναι ὁ μεγαλύτερος διδάσκαλος τοῦ Γένους καὶ ὁ μεγαλύτερος φιλόλογος τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος μὲ παγκόσμιον φήμην, συντελέσας εἰς τὴν ἔθνικὴν ἀποκατάστασιν.

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ

Ο όρισμός της Τουριστικής Ψυχολογίας (*) μάς επιτρέπει να την χαρακτηρίσωμε: τον κλάδο της ψυχολογίας και των Τουριστικών Επιστημών που έρευνά τις επιθυμίες του περιηγητού, του ατόμου που σκοπός του ταξιδιού του και της πρόσκαιρης διαμονής του σ' έναν τόπο άλλο από κείνο όπου μένει μόνιμα, είναι ή άναψυχή.

Κάθε άτομο, έχοντας δικό του εσωτερικό κόσμο και βλέποντας τον έξω κόσμο με τα δικά του μάτια, έχει δικές του επιθυμίες, δική του αντίληψη για το τί είναι ευχάριστο, τί δυσάρεστο. Χρειάζεται, γι' αυτούς τους λόγους, μια ιδιότητα, ανάλογη με όλα κείνα, προσφορά μέσων και τρόπων που θα του δημιουργήσουν ένα ευχάριστο ταξίδι, μια ευχάριστη διαμονή και που θα του αφήσουν καλές αναμνήσεις απ' αυτό. Ο οργανωτής, ξέροντας το τί θέλει ο περιηγητής, το πώς θα μείνει ευχαριστημένος, μπορεί εύκολότερα να του δώσει την ευχαρίστηση που εκείνος, με το ταξίδι, αποζητεί.

Θά μπορούσαμε να πούμε, λοιπόν, πως ή Τουριστική Ψυχολογία σκοπό έχει να φέρι τον περιηγητή πολύ κοντά στον Οργανωτή ώστε ο τελευταίος αυτός να τον «σπουδάσει» καλά για να μπορεί να διαπιστώσει τις επιθυμίες και να τις ικανοποιήσει. Βέβαια δεν μπορούμε να υποστηρίξωμε πως για το κάθε άτομο πρέπει να γίνονται ξεχωριστές ενέργειες. Αυτό θάταν σωστό, αλλά στην πραγματικότητα, αδύνατο. Υπάρχουν, όμως, πολλά άτομα που

έχουν τις ίδιες επιθυμίες, τις ίδιες αντιλήψεις. Αυτά αποτελούν, στο σύνολό τους, ομάδες με τα ίδια «περιηγητικά χαρακτηρισματα» (**), στοιχεία χαρακτηριστικά κοινά στο σύνολο των ατόμων εκείνων. Η ύπαρξή τους διευκολύνει το έργο του ψυχολόγου, που έχει σκοπό να διαβιβάζει τα συμπεράσματα των παρατηρήσεων του στον Οργανωτή του Τουρισμού.

Διαφέρει ή Τουριστική Ψυχολογία από την Τουριστική Κοινωνιολογία (Sociologia Turistica, όπως την έβλεπε). Η τελευταία αυτή εξετάζει την επίδοση στον τουρισμό και τις οικονομικές δυνατότητες για την πραγματοποίηση ταξιδιού άναψυχής κοινωνικών τάξεων. Ως τώρα όλα τα λίγα μελετήματα που δημοσιεύθηκαν με θέμα Τουριστικής Κοινωνιολογίας περιωρίστηκαν σε διαπιστώσεις με σκοπό παροχής στοιχείων στο θέμα αυτό. Η Τουριστική Ψυχολογία έχει βάσεις πλατύτερες και προοπτική πολύ μακρύτερη.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΙΓΙΝΗΤΗΣ

* Βλέπε: Nicholas D. Eghinitis: «Psicologia Turistica» δημοσίευσις Ισπανικού Υπουργείου Πληροφοριών και Τουρισμού, Μαδρίτη 1956, Κεφ. 1: «Definición y objeto de la Psicología Turistica».

** «Τα περιηγητικά χαρακτηρισματα» είναι: ή περιηγητική ιδιότητα, ή περιηγητική κατάσταση, ο περιηγητικός χαρακτήρ, αι ψυχικά περιηγητικά ιδιότητες.

ΣΤΟΝ ΑΥΓΟΥΣΤΙΑΤΙΚΟ ΟΥΡΑΝΟ

Στον αύγουσιάτικο ούρανό διαβαίνουν τα μεσάνυχτα,
Σάν από κάποιαν άλυτη κατάρα αποδιωγμένα,
Τά διαβατάρικα πουλιά με τα φτερά τ' όρθάνοιχτα,
Που φεύγουν απ' την ξενιτιά και πάλι πάλι στα ξένα.

Μέσ' σ' ο σκοτάδι άθώρητα, χωρίς ν' άναταράζονται,
Σύννεφο άλαφροήσκωτο, περνούνε ταίρια,
Κι' ακούοντάς τα με φωνές πονετικές να κροζώνται,
Θαρρείς άγάπης στεναγμοί πώς έρχονται απ' τ' άστέρια.

Γεώργιος Δροσίνης

ΤΟ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟΝ ΔΙΚΤΥΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Εἰς τὴν Ἑλλάδα ὑπάρχουν σήμερον τρεῖς σιδηροδρομικαὶ ἐπιχειρήσεις: Οἱ Σιδηροδρομοὶ τοῦ Κράτους (Σ.Ε.Κ. = Σιδηροδρομοὶ Ἑλληνικοῦ Κράτους), ὁ Σιδηροδρόμος Πελοποννήσου (Σ.Π.Α.Π. = Σιδηροδρομοὶ Πειραιῶς Ἀθηνῶν Πελοποννήσου) καὶ ὁ Ἡλεκτρικὸς Σιδηροδρόμος (Ε.Η.Σ. = Ἑλληνικὸν Ἡλεκτρικὸν Σιδηροδρόμον).

Τὸ συνολικὸν μῆκος ἐκμεταλλεύσεως εἶναι 2647 χιλιόμετρα. Ἐκ τούτων 1534 χλμ. κανονικοῦ πλάτους (1,44 μ.) 1062 χλμ. πλάτους 1,00 μ., 23 χλμ. πλάτους 0,75 μ. καὶ 28 χλμ. 0,60 μ.

Τοὺς Σ.Ε.Κ. (ὕπὸ κρατικὴν ἐκμετάλλευσιν) σχηματίζουν α) τὸ δίκτυον τῆς ἄλλοτε Ἑταιρείας Ἑλληνικῶν Σιδηροδρομῶν, ἐκτείνόμενον ἀπὸ Πειραιῶς μέχρι Παπαπολλίου (παλαιὰ ἑλληνοτουρκικὰ σύνορα) μετὰ τὰς διακλάδωσεις Χαλκίδος καὶ Λαμίας—Στυλίδος, β) τὸ τμήμα Παπαπολλίου—Κατερίνης—Πλατέος, τὸ ὅποιον κατοικευσάθη μετὰ τοὺς Βαλκανικοὺς Πολέμους διὰ τὴν ἐνώση τὴν ἔως τότε σιδηροδρομικῶς ἀπὸ τῆς Εὐρώπης ἀποκεκλεισμένην Παλαιὰν Ἑλλάδα μετὰ τὸ σιδηροδρομικὸν δίκτυον τῶν ἐλευθερωθέντων Ἑλληνικῶν ἐδαφῶν, γ) ἡ γραμμὴ Θεσσαλονίκης—Πλατέος—Ἀρμενοχωρίου—Ν. Καυκάσου (ἑλληνοτουρκοσλαβικὰ σύνορα), τὴν ὅποιαν ἐπὶ ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας ἐξεμεταλλεύετο ἡ Ἑταιρεία τοῦ Σιδηροδρόμου Θεσσαλονίκης—Μοναστηρίου εἰς ταύτην θραδύτερον προσετέθησαν διακλάδωσεις ἀπὸ Ἀρμενοχωρίου εἰς Φλώριναν καὶ ἀπὸ Ἀμυνταίου εἰς Κοζάνην, δ) ἡ γραμμὴ Θεσσαλονίκης—Εἰδομένης (ἑλληνοτουρκοσλαβικὰ σύνορα), τὴν ὅποιαν ἐπὶ ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας ἐξεμεταλλεύετο ἡ Ἑταιρεία τῶν Ἀνατολικῶν Σιδηροδρομῶν, ε) ἡ γραμμὴ Θεσσαλονίκης—Δράμας—Ἀλεξανδρουπόλεως, τὴν ὅποιαν ἐπὶ ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας ἐξεμεταλλεύετο ἡ Ἑταιρεία τοῦ Ἐνωτικοῦ Σιδηροδρόμου Θεσσαλονίκης—Κωνσταντινουπόλεως εἰς ταύτην προσετέθη θραδύτερον διακλάδωσις ἀπὸ Μυρρίνης εἰς Ἀμφίπολιν, ἡ ὅποια ὁμοῦ δὲν εὐρίσκειται ἤδη ἐν ἐκμεταλλεύσει, στ) ἡ γραμμὴ Ἀλεξανδρουπόλεως—Πυθίου (ἑλληνοτουρκικὰ σύνορα)—Ἀδριανουπόλεως (ἐπὶ τουρκικῶν ἐδαφῶν)—Ὀρμενίου (ἑλληνοβουλγαρικὰ σύνορα) καὶ ζ) α) γραμμὴ Βόλου—Βελεστίνου—Λορίσης, Βελεστίνου—Παλαιοφρασάλων—Καλαμπάκας καὶ Βόλου—Μηλεῶν. Ἐχει δὲ τὸ δίκτυον τῶν Σ.Ε.Κ. συνολικὸν μῆκος 1746 χλμ. ἐξ ὧν 1516 κανονικοῦ πλάτους, 202 πλάτους 1 μ. (Βόλος—Λάρισα καὶ Βελεστίνου—Καλαμπάκα) καὶ 28 χλμ. πλάτους 0,60 μ. (Βόλος—Μηλεῖ). Τὸ δὲ τμήμα Βόλου—Λορίσης, μήκους 60 χλμ., διαπλάτνεται ἤδη εἰς γραμμὴν κανονικοῦ πλάτους.

Τοὺς Σ.Π.Α.Π. (ὕπὸ κρατικὴν ἐκμετάλλευσιν) σχηματίζουν α) τὸ δίκτυον Πειραιῶς—Ἀθηνῶν—Κορίνθου—Πελοποννήσου μετὰ τὰς διακλάδωσεις του, τὸ ὅποιον ἐξεμεταλλεύετο ἡ Ἑταιρεία τοῦ Σιδηροδρόμου Πειραιῶς Ἀθηνῶν Πελοποννήσου εἰς τοῦτο προσετέθη προφά-

τως διακλάδωσις πρὸς Λουτράκι, β) ἡ γραμμὴ Ἀθηνῶν—Ἡρακλείου—Λαυρίου, τὴν ὅποιαν ἐξεμεταλλεύετο ἡ Ἑταιρεία τοῦ Σιδηροδρόμου Ἀττικῆς, γ) ἡ γραμμὴ Πύργου—Κατακόλου, τὴν ὅποιαν ἐξεμεταλλεύετο ἡ Ἑταιρεία τοῦ Σιδηροδρόμου Πύργου—Κατακόλου καὶ δ) τὸ δίκτυον Κρουνερίου—Μεσολογγίου—Ἀγρινίου, τὸ ὅποιον ἐξεμεταλλεύετο ἡ Ἑταιρεία τοῦ Σιδηροδρόμου Βορειοδυτικῆς Ἑλλάδος. Ἐχει δὲ τὸ δίκτυον τῶν Σ.Π.Α.Π. συνολικὸν μῆκος 883 χλμ., ἐξ ὧν 860 χλμ. πλάτους 1 μ. καὶ 23 χλμ. πλάτους 0,75 μ. (δοοντωτῶν τμήμα Διακοφτοῦ—Καλαβρύτων).

Τέλος τοὺς Ε.Η.Σ. (ἰδιωτικὴ ἐκμετάλλευσις), οἱ ὅποιοι εἶναι κυρίως εἰπεῖν ἀστικὸς σιδηροδρόμος, σχηματίζουν ἡ γραμμὴ Πειραιῶς—Ἀθηνῶν καὶ ἡ κατ' ἐπέκτασιν αὐτῆς νέα γραμμὴ, ἡ ὅποια φθάνει μέχρι Ν. Ἰωνίας (μῆκος 18 χλμ. κανονικοῦ πλάτους). Εἶναι δὲ οἱ Ε.Η.Σ. ὁ μόνος ἐν Ἑλλάδι σιδηροδρόμος μετὰ τὴν γραμμὴν.

Τὸ σιδηροδρομικὸν δίκτυον τῆς Ἑλλάδος πολὺ ἀπέχει ἀπὸ τοῦ νὰ θεωρηταὶ ὡλοκληρωμένον. Βεβαίως ἡ γεωγραφικὴ διαμόρφωσις τῆς Χώρας, ὀρεινῆς κατὰ τὸ πλείστον, συνιστᾷ κώλυμα διὰ τὴν κατὰ τὸ ἐπιβαλλόμενον μέτρον ἀνάπτυξιν τῶν χερσαίων αὐτῆς συγκοινωνιῶν. Ἐν ταῦτοις θὰ ἦτο δυνατόν νὰ μὴ ἀφεθῆ τὸ κώλυμα τοῦτο νὰ ἐπιρραεῖ τὸσον δυσμενῶς τὴν ἐξέλιξιν τῶν διὰ σιδηροδρόμου μεταφορῶν. Ἐξ ἄλλου ὑπὸ τὰς σημερινὰς συνθήκας τῆς τεχνικῆς ἐπιβάλλεται κατ' ἀνάγκην νὰ ἐρευνηθῆ ὁ σιδηροδρόμος ὅχι ἀπομονωμένως, ἀλλὰ ὡς τμήμα τοῦ ὅλου συστήματος τῶν χερσαίων συγκοινωνιῶν, σιδηροδρομικῶν καὶ αὐτοκινητιστικῶν. Ἐκ τῆς ἐρέουσῃ ἀνακύπτει ὡς μειονέκτημα σοβαρὸν ἡ ἔλλειψις προγραμματισμένης συγκοινωνιακῆς πολιτικῆς, καλυπτούσης ὅλας τὰς εἰς Χερσαίας συγκοινωνίας ἀνάγκας τῆς Χώρας.

Πολλὰ εἶναι τὰ ἐκ τῆς ἐλλείψεως τοῦ προγράμματος τούτου δυσάρεστα ἐπακόλουθα. Ἄν δὲ ἀνασῶρη τις εἰς τὴν τύχην ἐκ τούτων ἔν, π.χ. τὴν φθοροποιὴν ἀστυφιλίαν, ἡ ὅποια οὐσιωδῶς ἐνίσχεται ἀπὸ τὴν ἀνεπιτυχῆ ὀργανώσιν τοῦ συγκοινωνιακοῦ πλέγματος, θὰ ἐπισημῆ τὴν προσοχὴν ἐπὶ πτυχῆς τῆς οἰκονομίας τοῦ τόπου ἐκ τῶν σοβαρωτέρων, τὴν ὅποιαν ὁμοῦ σπανίως προσέχουμεν κατ' ἄξιν.

Μετὰ τὴν διαπλάτυνσιν τῆς γραμμῆς Βόλου—Λορίσης πρέπει νὰ θεωρηταὶ ἐπιβαλλομένη ἡ κατασκευὴ νέας γραμμῆς Τρικάλων, ἡ διαπλάτυνσιν τοῦ τμήματος Τρικάλων—Καλαμπάκας καὶ ἐν συνεχείᾳ ἡ ἀποπεράτωσις τῆς γραμμῆς Καλαμπάκας—Κοζανθῆς, καὶ ἡ νέα γραμμὴ Θεσσαλονίκης—Σταυροῦ—Ἀμφιπόλεως ἐπιβάλλεται νὰ γίνῃ ἐκ τῶν πρώτων. Ἐπειτα δὲ, δοονδήποτε δύσκολον καὶ ἂν εἶναι τὸ ἐγχείρημα, τὰ Ἰωάννινα πρέπει νὰ ἐνωθῶν μετὰ τὰ Τρίκκαλα.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ

**ΣΧΗΜΑΤΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΙΣ
ΤΟΥ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

—	Γραμμή πλάτους	144 μ
- - -	»	100 μ
- · - ·	»	75 μ
· · · ·	»	60 μ

ΕΛΛΗΝΙΚΑΙ ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑΝ

[Ὁ λαογραφικὸς θησαυρὸς, ποῦ ἀποκαλύπτεται εἰς τὰς παροιμίας, δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ μὴ περιλάβῃ καὶ τὸ θέμα τῆς ἐργασίας, ποῦ ἀποτελεῖ τὸ πλεόν ζωντανὸ κομμάτι τῆς ζωῆς τοῦ λαοῦ. Εἰς τὰς παροιμίας πλανᾶται τὸ πνεῦμα τοῦ λαοῦ, ἄνευ πολυσχιδῶν θεωριῶν, καὶ ἀποκαλύπτονται αἱ ἀντιλήψεις αὐτοῦ ἐπὶ τῶν διαφόρων θεμάτων. Πολλὰς παροιμίας ἔχει ἀποθησαυρίσει ὁ παῖθρ τῆς Ἑλληνικῆς λαογραφίας καθηγητὴς Νικ. Πολίτης. Πλὴν ὁμως αὐτῶν ὑπάρχουν καὶ ἄλλαι. *Η *Ανωτέρα Σχολὴ Βιομηχανικῶν Σπουδῶν ἐθεώρησεν ἐθνικὸν τῆς καθήκον νὰ καταβάλλῃ μίαν προσπάθειαν συγκεντρώσεως τοῦ θηουροῦ τούτου καὶ ἐλπίζει συντόμως νὰ ἐκδώσῃ εἰδικὸν δημοσίευμα. Εἰς τὸ παρὸν σημείωμα ἀναφέρονται μερικὰς χαρακτηριστικὰς παροιμίας διὰ νὰ δεῖξωμεν, πῶς σκέπτεται ὁ λαὸς ἐπὶ τινῶν βασικῶν προβλημάτων].

*Ἐπὶ τῆς ἐννοίας τῆς ἐργασίας.

*Ἡ δουλειὰ ντροπὴ δὲν ἔχει.

*Ἡ δουλειὰ εἶν' προσευχή.

*Ἐπὶ τῆς σημασίας τῆς ἐργασίας.

Βρὲς δουλειά, νὰ βρῆς βασιλεῖο.

*Ἡ δουλειὰ νικαίει τὴ φτώχεια.

*Ἐκατὸ ἢ δουλειὰ στὴν πόρτα κι' ἐκὺν ἤγησε τὴ φτώχεια.

*Ἐπῆρες τὴ δουλειὰ μου, ἐπῆρες καὶ τὴ δαγκασιά μου.

Ποῖος πῆρε τὸ φαγι ἀπὸ τὸ στόμα μου ; ὅποιος πῆρε τὴν δουλειὰ ἀπ' τὰ χέρια μου.

*Ἀφέντης εἶναι ὁ δουλευτής.

*Ὁ δουλευτής ποτέ του δὲν πεινάει.

*Ὅποιος δουλεύει εἶναι ἄρχοντας.

*Ἐπὶ τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῆς ἐργασίας.

Δουλεύουν τὰ βόδια καὶ τρῶν' τὰ γομάρια.

*Ἄλλοι σκάφτουν καὶ κλαδεύουν καὶ ἄλλοι πίνουν καὶ μεθοῦν.

*Ἄλλουνοῦ δούλευει ἢ γλῶσσα κ' ἄλλουνοῦ μασοῦν τὰ δόντια.

*Ἐπὶ τῆς κοινωνικῆς δυσαρμονίας.

*Ἀπ' ὄλους μπορεῖς νὰ φυλαχτῆς δεξ' ἀπὸ τοὺς δούλους.

Δοῦλον ἔχεις ; διάβολον ἔχεις.

Δοῦλον τρέφεις, ἔχθρὸ τρέφεις.

*Ἐπὶ τῆς ἀνάγκης εἰδικῆς μορφώσεως.

Μάθε τέχνη καὶ ἄστηνε καὶ ἂν πεινάσης πιάστηνε.

Μάθε τέχνη καὶ ἂς εἶναι καὶ καλαθὰς.

*Ἡ τέχνη εἶν' βραχιόλι χρυσὸ στὸ χέρι τοῦ ἀνθρώπου.

Ποιὸς ἔχ' μιὰ τέχνη π' τὲ δὲν πνάει.

Μάθε τέχνη καὶ κρέμαστην στὸ παλλούτσο.

*Ἐναντίον τῆς παντοδαπῆς ἀπασχολήσεως.

Πολυτεχνίτης ἐρημοσπίτης.

*Ἡ παπᾶς παπᾶς ἢ ζευγᾶς ζευγᾶς.

*Ὅποιος κυνηγᾶει πολλοὺς λαγούς, κἀνένανε δὲν πιάνει.

Ποῦ πᾶς κακὴ τύχη ; στοῦ πολύτεχνου τὸ σπῆτι.

*Ἐπὶ τῆς τάξεως εἰς τὴν ἐργασίαν.

*Ἡ καλὴ δουλειὰ σιγά—σιγά γίνεται.

Τὸ γρήγορο καὶ τὸ καλὸ, δὲν πᾶν' μαζὶ τὰ δύο τους.

Βιαστικὲς κακὲς πρᾶματεις.

*Ἐπὶ τῆς ἀγάπης πρὸς ἐργασίαν

Μ' ἀγγάρεια δουλειὰ δὲν γίνεται.

*Ἐπὶ τῆς ἀνάγκης τῆς πληρωμῆς τοῦ ἡμερομισθίου.

Ἡστικὸ ἀρκοῦδι, δὲν χορεύει.

*Ἀγάνωτο κουδούνι δὲν παίζει.

Επί τῆς ἀνεπαρκείας τοῦ ἔργατ.
ἡμερομισθοῦ.

Δούλευε νὰ φᾶς καὶ κλέψε ν' ἄχης.
Μεροδούλι, μεροφάγι.
Δουλευτῆς ἑπερήφανος, πάντα πεινα-
σμένος.

Ἔτσι οἷος δουλεύει κολὰ καὶ ἔμπιστά, τρώει
μισὴ σαρδέλλα.

Σαράντα χρόνια δούλευα σ'τά στρείδια
καὶ ταί στά μύδια, μηδὲ σπῖτι μ' ἔκανα
μηδὲ τὰ τσιραμῖδια.

Ἐπί τῆς ἀνάγκης τακτικῆς πληρω-
μῆς τοῦ μισθοῦ.

Τὸ δουλευτῆ σου πλήρωνε καὶ ψυχικὸ
μὴν κάνης.

Ἡ πληρωμὴ ἀναλόγως τῆς ἔρ-
γασίας.

Δούλευε τσαπάκι μου κατὰ τὴν πλη-
ρωμὴ σου.

Περισσότερο δουλεύεις, περισσότερο κερ-
δίζεις.

Δούλευε ξιναράκη μου κατὰ τὴν ἐξο-
διά σου.

Ὁ καθένας, ὅπως δουλεύει πληρώνεται.

Ἐναντίον τῆς κατ' ἀποκοπὴν ἔρ-
γασίας.

Ἀποκοπὴ δουλειά, ἀλιά πού τῆ σιβάση.

Ἀποκοπὴ δουλειά, μοῦτζες ὀρθές καὶ
ἀνάποδες.

Ἡ ἀποκοπὴ εἶναι ἀποκαή.

Ἐναντίον τῆς πολλῆς ἔργασίας.

Ἡ πολλὴ δουλειά τρώει τὸν ἀφέντη της.

Ἐπί τῆς ἡμερησίας ἔργασίας.

Ἀπὸ μπονῶρα στὴ δουλειά καὶ ἀπὸ νω-
ρίς στὸ σπῖτι.

Ἄν θέλῃς πλοῦτο καὶ τιμὴ, μὴ κοιμᾶ-
σαι τὴν ἀογῆ.

Τὸ ὄρνιθι, πού σηκώνεται πουρνί, βρί-
σκει φαγὶ καὶ τρώει.

Ἐναντίον τῆς νυκτερινῆς ἔργασίας.

Τῆς νύκτας τὰ καμῶματα, θωρεῖ τα ἢ
μέρα καὶ γελαῖ.

Ὀλημέρα δούλευε καὶ τὸ βράδυ φεῦγε.
Πρωτὶ στὴ δουλειά, τοὶ ἄνωρις σ' τὸν
ὄντα.

Ἐπί τῆς ὑποτιμῆσεως τῆς γυναι-
κείας ἔργασίας.

Τῆς γυναίκας τὴ δουλειά καὶ ποτικὸς
τὴν ἔφαγε καὶ δὲ χόρτασε.

Τῆς γυναίκας ἡ δουλειά εἶν' ὅσος εἶν'
ὁ ἴσκιος τοῦ βελονιοῦ.

Ἀπὸ τῆς γυναίκας τὰ μεροκάματα, ἢ
ἢ δρ'θα δὲν χορταίνει.

ντρον Κοιν. Σπουδῶν τῆς Α.Σ.Β.Σ.

ΠΟΙΟΣ ΕΚΛΕΨΕ ΤΑ ΜΗΛΑ ΤΩΝ ΕΣΠΕΡΙΔΩΝ

Ὁ κ. Ἐπιθεωρητῆς εἰσέρχεται ἀπροόπτως εἰς τὴν Ε' τάξιν
τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου καὶ παρακολουθεῖ τὸ μάθημα τῆς ἱ-
στορίας. Αἴφνης ἐρωτᾷ ἓνα συμπαθητικὸν μαθητὴν: «Ποῖος,
παῖδί μου, ἔκλεψε τὰ μήλα τῶν Ἐσπερίδων»; Ἐντρομος ὁ μι-
κρός ἀπαντᾷ: «Ὁχι ἐγώ, κύριε».

Τὸ μάθημα τελειώνει καὶ ὁ κ. Ἐπιθεωρητῆς μὲ τὸν νεαρὸν
Δημοδιδάσκαλον εἰσέρχεται εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ Σχολείου καὶ
λέγει: «ἢ ἀπάντησις τοῦ νεαροῦ μαθητοῦ μ' ἐξέπληξε». Ὁ διδά-
σκαλος μὲ κάποιαν στενοχωρίαν καὶ ἄρκετὰ θορυβημένους ἀπαν-
τᾷ: «Δὲν ἔχετε δίκαιον κ' Ἐπιθεωρητά. Ὁ μαθητῆς εἶναι ἄρι-
στος καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν αὐτός νὰ ἔκλεψε τὰ μήλα». Ἐκ-
πληκτος καὶ ἐν θυμῷ ὁ Ἐπιθεωρητῆς τοῦ λέγει: «Ντροπὴ σας».

Ἐν συνεχείᾳ ὁ κ. Ἐπιθεωρητῆς περιγράφει ἃ ἀνωτέρω
εἰς τὴν ἔκθεσίν του πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας καὶ ὕστερ'
ἀπὸ τρεῖς μῆνας λαμβάνει τὴν ἀπάντησιν ὅτι ἐπιστρέφεται ἢ
ἐκθεσίς του διὰ νὰ ὑποβληθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἀσφαλείας,
τὸ ὁποῖον ἀναμφιβόλως θὰ ἐρευνήσῃ καὶ θὰ εὕρῃ ποῖος εἶναι
ὁ κλέπτης τῶν μήλων τῶν Ἐσπερίδων!

Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Ἄφ' ἧς τὸ Κράτος ἀνεγνώρισεν ὅτι ὁ Τουρισμὸς εἶναι εἰς τῶν κυριωτέρων παραγόντων πλοῦτου καὶ πολιτισμοῦ διὰ τὴν Χώραν μας καὶ ἀπεφάσισε τὴν ὀργάνωσιν καὶ τὴν ἐνίσχυσιν αὐτοῦ πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς περαιτέρω ἀναπτύξεώς του, κατέστη κατάδηλος ἡ σημασία τῆς τουριστικῆς ἐκπαιδεύσεως. Διότι ὁσαῦτα ποτε συγχρονισμένα ξενοδοχειακὰ μέγαρα ἀνεγειρόμεν καὶ ὅσας δῆποτε ὀλικὰς ἀνέσεις παρέχομεν εἰς τοὺς ξένους μας, θὰ ἀποτύχωμεν εἰς τὴν προσπάθειαν νὰ αὐξήσωμεν τὴν τουριστικὴν μας κίνησιν εἰς ἱκανοποιητικὸν ὕψος, ἐὰν δὲν διαθέσωμεν κατάλληλον ἔμφυχον ὀλικόν. Ἡ καὶ σήμερον δὲ καταφανὴς ἔλλειψις μορφωμένου καὶ εἰδικευμένου τουριστικοῦ προσωπικοῦ θὰ καταστῇ εἰς τὸ προσεχὲς μέλλον ὀδυτάτη ἀφ' ἧς ἀρχίσουσιν λειτουργοῦντα τὰ νέα ξενοδοχεῖα. Δι' ὅσους τὸ θέμα ὄν εἶναι γνωστὸν ἀναφέρω ὅτι διὰ τῆς ἀποδεσμεύσεως ἐκ μέρους τοῦ Κράτους κεφαλαίων Ἀσφαλιστικῶν Ταμείων καὶ διὰ τῆς διαθέσεως ἰδιωτικῶν κεφαλαίων κτίζονται ἡδη ἐν Ἀθήναις ξενοδοχεῖα δυνάμεως 1.500 καὶ πλέον κλινῶν, τῶν ὁποίων ὅλαι αἱ σύγχρονοι ἀνέσεις θὰ τεθοῦν ἐντὸς δύο ἐτῶν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Τουρισμοῦ. Θὰ ἀντιμετωπίσουν ὅμως αἱ ἐπιχειρήσεις αὗται τὸ δυσχερέστατον πρόβλημα τῆς ἐξευρέσεως καταλλήλων στελεχῶν, τὰ ὁποῖα θὰ δώσουν ζωὴν εἰς τὴν ἄψυχον ὕλην.

Εὐτυχῶς, τὸ κράτος ἐγκαίρως ἀντελήφθη τὴν σημασίαν τοῦ ἐμφύχου τουριστικοῦ παράγοντος καὶ διὰ τοῦ προσφάτως δημοσιευθέντος Νομ. Διστάγματος 3594 ἔδωσε τὰ μέσα εἰς τὴν Σχολὴν Τουριστικῶν Ἐπαγγελματιῶν νὰ μορφώσῃ ἀρτίως στελεχῆ καὶ νὰ μετεκπαίδευσῃ σημαντικὸν ἀριθμὸν ἐκ τῶν ἡδη ἐργαζομένων εἰς τουριστικὰ ἐπαγγέλματα. Καὶ διὰ μὲν τὴν μόρφωσιν στελεχῶν ἰδρύθη ἐν Ρόδῳ Τμῆμα Ἀνωτέρων Σπουδῶν, διὰ δὲ τὴν μετεκπαίδευσιν τῶν ἐργαζομένων θὰ λειτουργήσουν διδακτήρια ἐν Ἀθήναις καὶ Θεσσαλονίκῃ.

Εἰς τὸ Τμῆμα τῶν Ἀνωτέρων Σπου-

δῶν γίνονται δεκτοὶ ἀπόφοιτοι Γυμνασίων καὶ ἄλλων ἰστίμων μέσων Σχολῶν. Ἡ φοίτησις διαρκεῖ δύο ἔτη. Οἱ σπουδασταὶ εἶναι οἰκότροφοι καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῶν Σπουδῶν των, καταβάλλοντες δι' οἰκήσιν, ὁτίσιν, διδασκτὰ κ.λ.π δραχμὰς 500 μηνιαίως ἐπὶ ἕξ μῆνας κατ' ἔτος. Ἡ Σχολὴ κατὰ τὸ διάστημα τοῦ θέρους μεταβάλλεται εἰς ξενοδοχεῖον, εἰς δ' οἱ σπουδασταὶ θὰ ἐκπαιδεύονται πρακτικῶς, ἰδιαιτέρως προσχολῆ καταβάλλεται εἰς τὴν ἐκμάθησιν ξένων γλωσσῶν. Ἡ Ἀγγλικὴ καὶ ἡ Γαλλικὴ εἶναι ὑποχρεωτικαὶ καὶ διδάσκονται καθημερινῶς ἀνὰ μίαν ὥραν ἐκάστη. Οἱ ἐπιτυχάνοντες εἰς τὰς ἐξετάσεις λαμβάνουν δίπλωμα τῆς Σχολῆς, τὸ ὁποῖον τοὺς παρέχει τὸ δικαίωμα νὰ καταλάβουν ἀνωτέρας θέσεις εἰς τὰ τουριστικὰ ἐπαγγέλματα κατ' ἀπόλυτον προτίμησιν.

Εἰς τὰ διδακτήρια Μετεκπαιδεύσεως Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης θὰ φοιτήσουσιν ἐκ περιτροπῆς πάντες οἱ ἐργαζόμενοι εἰς τουριστικὰ ἐπαγγέλματα ἐπὶ 30—45 ἡμέρας, κατὰ τὰς ὁποίας λαμβάνουν ἀπὸ τὰς ἐπιχειρήσεις των ὑποχρεωτικῶν ἄδειαν μετὰ πλήρων ἀποδοχῶν. Ἡ διδασκαλία θὰ εἶναι πρακτικὴ καὶ θεωρητικὴ καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν. Οἱ ἐπιτυχάνοντες εἰς τὰς ἐξετάξεις θὰ λαμβάνουν πτυχίον στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως, τὸ ὁποῖον τοὺς παρέχει τὸ δικαίωμα τῆς κατ' ἀπόλυτον προτίμησιν προσλήψεως των εἰς τουριστικὰ ἐπαγγέλματα.

Ἀπὸ τοῦ 1960 οὐδεὶς θὰ ἐπιτρέπεται νὰ ἐργασθῇ εἰς τὰ ἐπαγγελματικὰ τμήματα τῶν ξενοδοχείων πολυτελείας, α' καὶ β' τάξεως καὶ τῶν λοιπῶν τουριστικῶν ἐπαγγελμάτων πολυτελείας καὶ α' τάξεως, ἂν δὲν εἶναι πτυχιούχος τῆς Σχολῆς Τουριστικῶν Ἐπαγγελματιῶν.

Ἐπὶ τῆς ἐκπαίδευσιν οὕτω βάσιμος ἐλπίς, ὅτι συντόμως θὰ ἀποκτήσωμεν μορφωμένον καὶ εἰδικευμένον προσωπικόν εἰς τὰ τουριστικὰ ἐπαγγέλματα.

ΝΙΚ. ΓΑΡΓΑΛΙΔΗΣ

ΠΕΡΙ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ

Με τήν λέξιν «Δειγματοληψία» δη-
λοῦται εἰς τήν Ἑλληνικήν ἡ μέθοδος
ἑρεύνης ἢ γνωστῆ εἰς τόν κόσμον μέ
τῆν Ἀγγλικήν λέξιν «Sampling»
καί τήν Γαλλικήν «Echantillonnage»
—ἢ καί Sondage.

Παρ' ὅλων ὅτι προβάλλεται ὡς νεω-
τάτη μέθοδος ἑρεύνης, ἐν ἰούτοις φαί-
νεται ὅτι εἶναι πολὺ παλαιά μέθοδος,
ὕφισταμένη ἴσως ἀπό καταβολῆς κόσμου
καί τοῦτο διότι κατὰ βάσιν δέν εἶναι
εἰμῆ αὐτῆ αὐτῆ ἡ ἐπαγωγική μέθοδος.
Ἐκεῖνο τὸ ὅποιον εἶναι ἀσφαλῶς νέον
εἰς αὐτὴν εἶναι τὸ μαθηματικόν ἔνδυμα
τὸ ὅποιον σήμερον φέρει.

Με τήν δειγματοληπτικὴν ἑρευναν
προσπαθοῦμεν ν' ἀποκτήσωμεν πληροφο-
ρίας δι' ἕνα ἢ περισσότερα χαρακτηρι-
στικά ἐνὸς οἰουδήποτε πληθυσμοῦ, χω-
ρὶς νὰ ἐξετάσωμεν ὅλα τὰ άτομα τοῦ
πληθυσμοῦ, ἀλλὰ μόνον ὀρισμένα ἐξ αὐ-
τοῦ. Ἡ λέξις πληθυσμός ἐδῶ λαμβάνε-
ται μέ τὴν εὐρείαν σημασίαν τῆς δη-
λαδῆ ἔννοουμένη δι' αὐτῆς, ἢ ἕνα σύν-
ολον ἀνθρώπων, ἢ ἕνα σύνολον ζῶων, ἢ
ἕνα σύνολον ἀντικειμένων κ.τ.τ. Τὸ σύν-
ολον τῶν μονάδων ἐκ τοῦ πληθυσμοῦ,
τῶν χρησιμοποιουμένων διὰ τὴν συγ-
κέντρωναν πληροφορίαν αἱ ὁποῖαι θὰ
θεωρηθῶν ὡς ἀφορῶσαι καί τὸν πλη-
θυσμὸν ὀνομάζομεν «Δεῖγμα»— Sam-
ple, echantillon.

Χωρὶς κανεῖς νὰ γνωρίζῃ τὸν πρα-
γματικὸς πολύπλοκον μηχανισμόν τῆς
λειτουργίας μιᾶς ἐπιστημονικῆς δειγμα-
τοληψίας, ἀντιλαμβάνεται ἀμέσως ὅτι
τὸ σημαντικώτερον δι' αὐτὴν πρόβλημα
—πολλάκις ἄλυτον—θὰ εἶναι ἡ εὐρέσις,
μεταξὺ ὄλων τῶν δυνατῶν δειγμάτων,
ἐκεῖνου, τὸ ὅποιον θὰ δώσῃ τὴν καλλί-
τεραν πληροφορίαν διὰ τὸ σύνολον. Οἱ
τιθέμενοι εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς περιορισμοὶ
καταναλώσεως χρημάτων καὶ χρόνου εἰς
τοὺς ἑρευνητάς, ἀναγκάζουν αὐτοὺς νὰ
χρησιμοποιῶν κατὰ τὴν «μάχην» τῆς ἐ-
πιλογῆς τοῦ δείγματος τὰ τελειότερα
μαθηματικά ὅπλα, προσπαθοῦντες νὰ
προσδιορίσων τὸν καλλίτερον ἀντιπρό-
σωπον τοῦ συνόλου, τὸ ἀντιπροσωπευ-
τικὸν δεῖγμα ὅπως λέγομεν, δεδομένου
ὅτι τοῦτο εἶναι συνήθως ὀλιγοπληθές
λόγω τῶν περιορισμῶν καὶ ὑπάρχει με-
γάλος κίνδυνος νὰ ὀδηγήσῃ εἰς ἀνακρι-
βείας.

*Ἐάν ἐπὶ παραδείγματι θελήσωμεν νὰ
ἔχωμεν πληροφορίαν διὰ τὴν μέσην κα-
τὰ μῆνα κατανάλωσιν κρέατος ὑπὸ ἐκά-
στου Ἑλλήνου καὶ ἐρωτήσωμεν 3.000
πρόσωπα ληφθέντα «κατὰ τύχην» ἀπὸ τὸ
μητρώον τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, εἶ-
ναι πολὺ πιθανόν νὰ καταλήξωμεν εἰς
τὸ συμπέρασμα ὅτι ἡ Ἑλλάς θὰ ἦτο ἰ-
δεώδης χώρα διαμονῆς διὰ τὸ κατα-
σφαιριζόμενον ἀνά τὸν κόσμον βασι-
λειον τῶν ζῶων. Εἶναι ἀπαραίτητον,
διὰ τὴν μὴ κατάληξιν εἰς συμπέρασματα
ἀφιστάμενα κατὰ πολὺ τῆς πραγματικώ-
τητος, τὰ 3.000 πρόσωπα ν' ἀντι-

προσωπεύουν ἐπαρκῶς τὸν πληθυσμὸν
τῆς Ἑλλάδος, ὁ ὁποῖος εἶναι κατὰ 80
περίπου φορές μεγαλύτερος τοῦ πληθυ-
σμοῦ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ συν-
τίθεται ἀπὸ πλήθος ἐπαγγελματικῶν τά-
ξεων εἰς διάφορα οἰκονομικά ἐπίπεδα.
Αἱ μέθοδοι ἐπιλογῆς τῶν ἀντιπροσωπευ-
τικῶν δειγμάτων ἐκτινένται εἰς ὅλα
σχεδόν τὰ συγγράμματα στατιστικῆς τὰ
περιλαμβάνοντα τὴν δειγματοληπτικὴν
μέθοδον, σαφέστερον ὅμως εἰς εἰδικὰς
ἐπὶ τῆς δειγματοληψίας μονογραφίας.

Αἱ δειγματοληπτικαὶ μέθοδοι δια-
κρίνονται εἰς δύο μεγάλας κατηγορίας: 1) Τὰς ἐμπειρικὰς, 2) Τὰς πιθανοθεωρη-
τικὰς.

Αἱ ἐμπειρικαὶ μέθοδοι ἔναντι τοῦ
πλεονεκτήματος τῆς ἀπλότητος, καὶ κυ-
ρίως τῆς οἰκονομίας χρόνου καὶ χρημά-
των τὴν ὅποιαν παρέχουν, παρουσιάζουν
τὸ μειονέκτημα τῆς μὴ θεωρητικῆς δι-
καιώσεως καὶ ὀδηγοῦν συνήθως εἰς σο-
βαρα σφάλματα, ἐπὶ πλέον δὲ ἔχουν ἀ-
μεσον ἀνάγκην τῆς γνώσεως προγενε-
στέρων στατιστικῶν, αἱ ὁποῖαι συνήθως
δέν ὑπάρχουν. Αἱ πιθανοθεωρητικαὶ μέ-
θοδοι παρουσιάζουν τὴν ἀντιστροφήν
τῶν ἀνωτέρω πλεονεκτημάτων καὶ μειο-
νεκτημάτων. Ἀπαιτοῦν περισσότερον
χρόνον καὶ χρήματα, ἐπιδέχονται ὅμως
θεωρητικὴν δικαίωσιν, τὸ σημαντικώτε-
ρον δὲ ὄλων, προσδιορίζουν μέ μεγάλην
ἀκρίβειαν τὰς πιθανὰς ἀποκλίσεις ἀπὸ
τὴν πραγματικότητα. Αἱ πιθανοθεωρητι-
καὶ μέθοδοι εἶναι:

- 1) Ἡ δειγματοληψία διὰ στοιχειώ-
δους τυχαῖας λήψεως.
- 2) Ἡ συστηματικὴ δειγματοληψία.
- 3) Ἡ δειγματοληψία κατὰ τμήματα.
- 4) Ἡ δειγματοληψία κατὰ στρώματα.
- 5) Ἡ δειγματοληψία εἰς πολλοὺς
βαθμοὺς.
- 6) Ἡ δειγματοληψία εἰς πολλὰς φά-
σεις.
- 7) Ἡ χρῆσις ἐνὸς τύπου ἐκτιμῆσεως
χρησιμοποιούντος ἀρχικὰς πληροφορίας.

Αἱ ἀναφερόμεναι εἰς ὀρισμένας δη-
μοσιεύσεις ὡς ἀποτυχούσαι ἑρευναι μέ-
σω δειγματοληψίας, εἶναι προφανές ὅτι
ἦσαν ἔργα ἀνθρώπων οἱ ὁποῖοι ἀγνοοῦ-
σαν τὰς αὐστηρὰς πιθανοθεωρητικὰς ἀρ-
χὰς τῆς μεθόδου. Δυστυχῶς αἱ λέξεις
«δεῖγμα» καὶ «τύχη», ὄροι πρωταρχικῆς
σημασίας διὰ τὴν δειγματοληψίαν, λαμ-
βάνονται ὑπὸ πολλῶν ἑρευνητῶν μέ τὴν
συνήθη αὐτῶν σημασίαν, ὅποτε αἱ διεν-
εργουόμεναι ὑπ' αὐτῶν δειγματοληψίαι
ὀδηγοῦν εἰς συμπέρασματα ἔχοντα σχέ-
σιν μέ τὴν πραγματικότητα τῶσιν, ὅσῃν
ἢ ἔρπουσι μέ τὴν ὀρεβασίαν.

Βαθεῖα γνώσις τῆς Μαθηματικῆς Ἀ-
ναλύσεως, τῆς θεωρίας τῶν πιθανοτή-
των καὶ τῆς στατιστικῆς, σαφῆς γνώσις
τῆς κατὰ προσέγγισιν συνθέσεως τοῦ
πληθυσμοῦ καὶ μεγάλῃ διαίσθησις διὰ
τὸν προσδιορισμὸν τῆς κινητικότητος τῶν
χαρακτηριστικῶν ἐντὸς αὐτοῦ, εἶναι ἀ-
παραίτητοι προϋποθέσεις διὰ μίαν ἐπι-
στημονικὴν δειγματοληπτικὴν ἑρευναν.

Δ. ΚΟΝΙΔΑΡΗΣ

Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Κάθε χρόνο περί τὰ τέλη Μαΐου, δημοσιεύεται εις τὰς ἐφημερίδας ἡ εἰδησις, ὅτι Ἑλληνικὴ Ἀντιπροσωπεῖα μεταβαίνει εις τὴν Γενεύην διὰ τὰ μετόσχη εις τὴν Διεθνῆ Διάσκεψιν Ἑργασίας. Ἄς δοῦμε τί εἶναι αὐτὴ ἡ Διάσκεψις καὶ ἂν ἀξίῃ τὸν κόπον νὰ μετάσχη σ' αὐτὴν καὶ ἡ Ἑλλάς.

Ὅταν κατηρτίζετο καὶ ὑπεγράφετο ἡ Συνθήκη τῶν Βερσαλλιῶν καὶ τῆς ἰδρύσεως Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν, ὑπὸ τὴν πίεσιν τῆς διεθνοῦς κοινῆς γνώμης τῶν νικητῶν καὶ τῶν συγχρόνων τότε ἀνθρωπιστικῶν ρευμάτων, ἐθεωρήθη ἐπιβεβλημένο νὰ ρυθμισθῶν ἐκτὸς ἀπὸ τὰ ἄμεσα προβλήματα τῆς πολεμικῆς περιπετείας—ἐπανορθώσεις, συνοριακαὶ διευθετήσεις—καὶ προβλήματα γενικώτερα εἰρηνικῆς συμβιώσεως τῆς ἀνθρωπότητος ἐντὸς τῶν κόλπων τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν, ὥστε νὰ προληφθῇ ἕνας δεύτερος παγκόσμιος πόλεμος.

Ἐνα ἀπὸ τὰ προβλήματα αὐτὰ ἐθεωρήθη καὶ τὸ πρόβλημα τῆς ἐργασίας. Ἔτσι ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν ἰδρύθη με ἔδρα τὴν Γενεύην τῆς Ἑλβετίας ἕνας ὀργανισμὸς, ἡ Διεθνὴς Ὀργάνωσις Ἑργασίας, μὲ εἰδικὸ γραφεῖο—τὸ Διεθνὲς Γραφεῖον Ἑργασίας, ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ ὁποίου ἐτέθη ἐξέχουσα προσωπικότης τῆς κοινωνικῆς κινήσεως καὶ τῆς ἐποχῆς, ὁ Albert Thomas, Ὑπουργὸς τῶν Πολεμοφοδίων στὴ Γαλλικὴ Κυβέρνηση τῆς πολεμικῆς περιόδου.

Ἡ πρωτοτυπία τῆς Διεθνοῦς Ὀργανώσεως Ἑργασίας ἔγκειται εἰς τοῦτο ὅτι ἦτο μὲν Διακρατικὴ ὀργάνωσις—τὴν ἀποτελοῦσαν δηλαδὴ τὰ Κράτη μέλη τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν αὐτοδικαίως καὶ πᾶν Κράτος πού θὰ ἐγένετο δεκτὸν—ἀλλὰ ἡ σύνθεσις τῆς ἀντιπροσωπείας ἐκάστου Κράτους μέλους ἔπρεπε νὰ εἶναι τριμερῆς—δηλαδὴ ν' ἀποτελεῖται ὄχι μόνον ἀπὸ Κυβερνητικοὺς ἀντιπροσώπους, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἰσοτίμους ἀντιπροσώπους τῶν ἐργοδοτῶν καὶ ἰσοτίμους ἀντιπροσώπους τῶν ἐργατῶν—χωρὶς οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν ἐργοδοτῶν καὶ ἐργατῶν νὰ δεσμεύονται ἀπὸ ὀδηγίαις τῆς Κυβερνήσεως τῶν καὶ χωρὶς νὰ ἔχουν ὑποχρέωσιν νὰ ὑπακούουν εἰς αὐτὴν.

Ἡ Διεθνὴς Ὀργάνωσις Ἑργασίας ἐλειτούργησε εὐθὺς ἀπὸ τοῦ 1918 καὶ ἐπέζησε τοῦ ναυαγίου τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν ὅπως καὶ τοῦ Β' Παγκοσμίου πολέμου.

Αἱ ἐλπίδες τῶν συντακτῶν τῆς Συνθήκης τῶν Βερσαλλιῶν περὶ εἰρηνικῆς συμβιώσεως τῶν λαῶν διεψεύσθησαν. Ὁ πόλεμος τοῦ 1939—1945 ὑπῆρξε φοβερώτερος τοῦ πρώτου παγκοσμίου πολέμου. Κατὰ τὴν λήξιν του ὅμως, ἀνεπιτερόθησαν πάλιν αἱ ἐλπίδες καὶ ἐνεσωματώθησαν στὴν Διεθνῆ Ὀργάνωσιν τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν.

Ἡ μόνη διεθνὴς Ὀργάνωσις, τὴν ὁποίαν εὐρήκε ἐτοιμὴ ὁ Ο.Η.Ε., ὑπῆρξεν ἡ Διεθνὴς Ὀργάνωσις Ἑργασίας. Οἱ θιασώται τῆς ἀποδίδουν τὴν ἐπιβίωσιν τῆς ἀκριβῶς εἰς τὴν ἰδιουσίαν τῆς συνθέσεώς της—τὴν τριμερῆ ἢ δηλαδὴ σύνθεσιν τῆς ἀντιπροσωπείας.

Ἡ 26ῃ Γενικῇ Συνέλευσιν τῆς Ὀργανώσεως, πού συνῆλθε τὸ 1944 στὴ Φιλαδέλφεια τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν, ἐπανελάβε καὶ ἐπεβεβαίωσε τοὺς σκοποὺς καὶ τὰς ἀρχὰς πού πρέπει νὰ ἐμπνέουν τὰ μέλη τῆς Ὀργανώσεως. Διεκήρυξεν, ὅτι ἡ ἐργασία δὲν εἶναι ἐμπόρευμα, ὅτι ἡ πείναι, ὅπου καὶ ἂν ὑπάρχη ἀποτελεῖ κίνδυνον διὰ τὴν εὐημερίαν ὄλων. Ἀνεγνώρισε τὴν ἀνάγκην τῆς κοινωνικῆς δικαιοσύνης γιὰ μιὰ διαρκῆ εἰρήνην καὶ καθώρισε σὰν εἰδικώτερον σκοπὸ τῆς Διεθνοῦς Ὀργανώσεως Ἑργασίας, τὴν

προαγωγήν εις τὰ διάφορα ἔθνη τοῦ κόσμου καταλλήλων προγραμμάτων γιὰ τὴν ἐπιτευξη πλήρους ἀπασχολήσεως, τὴν ἀνύψωση τοῦ βιοτικῆς ἐπιπέδου, τὴν παροχὴν κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως κ.ο.κ.

Ἐκτοτε ἡ κατ' ἔτος συνεροχόμενη στὴ Γενεὴν Γενικήν Συνδιάσκεψις Ἑργασίας, ἔχει στὴν ἡμερησία διάταξιν τῆς εἰδικώτερη θέματα. Ἀντιπροσωπεύει ἀπὸ Κρατικούς, ἑργοδοτικούς καὶ ἐργατικούς ἐκπροσώπους, λόγῳ τῆς διαφορᾶς τοῦ ἐπαγγελματικῆς καὶ ταξικῆς ὑποβάθρου των, ἔχουν καὶ ὑποστηρίζουν ἀντιθέτους ἀπόψεις ἐπὶ τῶν διαφορῶν ἐργατικῶν καὶ κοινωνικῶν θεμάτων. Αὐτὴ ἡ διαφορὰ ἀπόψεων καὶ ἡ παρουσία τῶν κρατικῶν ἐκπροσώπων, καθιστᾷ τὴν Συνδιάσκεψιν Ἑργασίας μοναδικὸ διεθνὲς βῆμα, ἀπὸ τὸ ὁποῖον προβάλλονται ἀπόψεις, πού δὲν ὑπηρετοῦντο ἀπὸ ἔθνικούς λόγους, ἀλλὰ μᾶλλον ἀπὸ ἐπαγγελματικὰς ἀντιλήψεις καὶ τὴ γενικώτερη ταξικὴ «φιλοσοφία» τῶν διαφορῶν ἀντιπροσωπειῶν.

Τὰ μέσα, μὲ τὰ ὁποῖα ἡ Διεθνὴς Ὀργάνωσις Ἑργασίας ἐπιδιώκει τὴν πραγματοποιησὴ τῶν ἀνωτέρω σκοπῶν, εἶναι κυρίως οἱ διεθνεῖς συμβάσεις καὶ συστάσεις, πού ψηφίζονται στὶς Δισοκέψεις κάθε χρόνον καὶ πού υιοθετοῦνται ἀπὸ τὰς διαφόρους χώρας - μέλη καὶ καθίστανται δι' ἐπικυρώσεως ἐσωτερικῶν τῶν δικαίων. Τὰ σχέδια τῶν ὑπὸ ψήφισιν συμβάσεων καὶ συστάσεων καταρτίζονται ἔπειτα ἀπὸ προσεκτικὴν προεργασία ἀπὸ τὸ Διεθνὲς Γραφεῖον Ἑργασίας, πού ἀποτελεῖ ὅπως ἀνεφέρθη ἀνωτέρω, τὴν γραμματεῖαν τῆς Διεθνούς Ὀργανώσεως Ἑργασίας. Ἀποτελεῖ ἐπίσης τὸ Γραφεῖον ἓνα παγκόσμιον κέντρον πληροφοριῶν, στατιστικῶν στοιχείων κλπ. καὶ ἀξιολογῶν ἐκδοτικῶν ὀργανισμῶν γιὰ θέματα σχετικὰ μὲ τὴν ἐργασίαν καὶ τὰ κοινωνικὰ προβλήματα. Οἱ ἐκδόσεις τοῦ Διεθνούς Γραφείου Ἑργασίας εἶναι γιὰ τοὺς ἀσχολουμένους μὲ τὰ κοινωνικὰ προβλήματα ἀστέριον πηγὴ γνώσεων καὶ πληροφοριῶν.

Τὰ τελευταῖα χρόνια ἡ Διεθνὴς Ὀργάνωσις Ἑργασίας ἐπεξέτεινε τὴν δραστηριότητά της καὶ στὴν «νομοθετικὴν» τῆς ἐργασίας, διέθεσε τὴν τεχνικὴν τῆς βοήθειαν, πού παρέχεται στὶς Κυβερνήσεις, πού αἰσθάνονται τὴν ἀνάγκη τεχνικῶν συμβουλῶν καὶ ὁδηγιῶν ἐπὶ κοινωνικῶν καὶ ἄλλων συναφῶν θεμάτων, ὅπως ἡ Κοινωνικὴ Ἀσφάλισις, ἡ Ἑπαγγελματικὴ ἐκπαίδευσις κ.ο.κ. Παρ' ὅλην ὁμως τὴν ὄψηση πού ἐδόθη στὴ νεὰ αὐτὴ ἀρμοδιότητα τῆς Ὀργανώσεως, κυρία λειτουργία της ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι ἡ ψήφισις, κάθε Ἰούνιου, στὴ Συνέλευσίν της τῶν Διεθνῶν Συμβάσεων, γιὰ τίς ὁποῖες ἔγινε λόγος ἀνωτέρω.

Παρόμοιες συμβάσεις ἔχουν ψηφισθῆ ἀπὸ τὸ 1920 περισσότερες τῶν ἑκατό. Ἡ Ἑλλάς ἔχει ἐπικυρώσει τις 27, μεαζὺ τῶν ὁποίων καταλέγονται ἡ ὑπ' ἀριθ. 2 «περὶ ἀνεργίας», ἡ ὑπ' ἀριθ. 3 «περὶ ἀπασχολήσεως τῶν γυναικῶν πρὸ καὶ μετὰ τὸν τοκετόν», ἡ ὑπ' ἀριθ. 100 «περὶ ἐλαχίστων ὀρίων κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως». ἔχει δὲ ἀκόμη ἡ Ἑλλάς καὶ ἓνα ἀναφαίρετο ρεκόρ πού ἡμπορεῖ νὰ τὸ ἐπιδεικνύη σὰν περραμένην στὸν τομέα τῆς κοινωνικῆς νομοθεσίας της. Εἶναι ἡ πρώτη Χώρα πού κατέστησε διεθνῆ Σύμβαση ἐσωτερικὸν τῆς δικαίου. Πρόκειται γιὰ τὴν «Διεθνῆ Σύμβαση τῆς Οὐασινγκτῶνος» τοῦ 1919 πού καθιέρωσε τὸ δῶρον γιὰ τοὺς ἐργάτας τῆς βιομηχανίας. Μὲ αὐτὴ τὴν ἐπικύρωση ἡ Ἑλλάς ἔδειξε ὅτι δὲν θέλει νὰ παραμελεῖ οὐραγὸς εἰς τὴν πορείαν τῶν Ἐθνῶν πρὸς τὴν κοινωνικὴν πρόοδο, σήμερα δὲ μποροῦμε νὰ ποῖμε μὲ βεβαιότητα ὅτι ἔκτοτε διετήρησε τὴν θέσιν της, ὡς μιᾶς τῶν πρωτοπόρων Χωρῶν εἰς τὸν τομέα τῆς κοινωνικῆς νομοθεσίας. Ἄλλ' αὐτὴν τὴν ἐπίζητη θέσιν πρέπει καὶ ἡμπορεῖ νὰ τὴν διατηρήσῃ μόνον μέσα στὰ πλαίσια πού ὀρίζονται ἀπὸ τίς οἰκονομικὰς καὶ παραγωγικὰς τῆς δυνατότητας, ἀπὸ τίς πλέον δὲ καλύτερας ὑπηρεσίας πού θὰ μποροῦσαν νὰ παρήσχουν οἱ εἰδικοί τοῦ Διεθνούς Γραφείου Ἑργασίας στὴ Χώρα μας. θὰ ἦταν ἀσφαλῶς ἡ συμβολὴ των στὴν ὀρθὴ ἐκτίμησιν τῶν δυνατοτήτων αὐτῶν.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΠΑΡΔΑΣ

288, 9, 290-1, 298-9, 306-7, 309-10,
312, 343, 350-1, 354, 362-3, 364,
374, 378, 379-82, 385-7, 388,
390, 394, 396-8, 403-5, 409-10, 412,
425-~~9~~, 430-2, 433-4, 451-60

ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΜΟΙΒΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΣ

Δρος ΚΛΑΥΔΙΟΥ Β. ΜΠΑΝΤΑΛΟΥΚΑ, *Όργανωτου Δημοσ. Διοικήσεως

Ο δεύτερος παγκόσμιος πόλεμος υπήρξε η καταστρεπτικότερος εις την ιστορίαν του ανθρώπου. *Όχι μόνον προέκάλεσεν άυπολογίστους ύλικάς καταστροφάς, όχι μόνον ήτο ή αίτία τής μετακινήσεως ή τής όλοκληρωτικής έξοντώσεως έκατομμυρίων ανθρωπίνων υπάρξεων, άλλ' επί πλέον έθεσεν υπό την σκληροτέραν δοκιμασίαν την όλην διάρθρωσιν τής κοιωνικής και οικονομικής όργανώσεως του Δυτικού κόσμου.

Η δοκιμασία έν τούτοις αύτη δέν περιωρίσθη εις τά έτη τής συρράξεως. Βαρεία υπήρξε η κληρονομία του πολέμου και ποικίλα, πολύπλοκα και δυσσεπίλυτα τά προβλήματα τής μεταπολεμικής περιόδου. Διά τας περισσοτέρας των Ευρωπαϊκών χωρών, έν αις και ή Μεγάλη Βρετανία—ιδιαιτέρως δε ή Έλλάς—ή κατάστασις ένεφανίζετο την έπαύριον του νικηφόρου τερματισμου του πολέμου άκρως τραγική. Παρά ταύτα όμως, και έν αντίθεσει προς την περιόδον μετά τον πρώτον παγκόσμιον πόλεμον, ή αναπροσαρμογή από του 1945 και έντεύθεν έπετελέσθη, ίδια εις τας οικονομικώς ώριμους χώρας, άνευ όμαδικής άνεργίας άπεργιών διαρκείας, συγκρούσεων και πρό παντός άνευ τής κοιωνικής έπανάστασεως. Τούτο όφείλεται άποκλειστικώς εις την έγκαιρον έπικράτησιν ώρισμένων κοιωνικο-οικονομικών θεωριών, αίτινες ένσαρκούνται εις το λεγόμενον «κράτος τής εϋμερίας».

Η έκδηλος έπιτυχία τής πολιτικής ταύτης ρδεν έπιτρέπεται να συγκαλύπτη τους κινδύνους τους ένυπάρχοντας και εις το σύστημα του «κράτους τής εϋμερίας». Ώς γνωστόν, μία των θεμελιωδών αρχών τής όργανώσεως ταύτης, είναι ή προϊούσα έξισωτική διανομή του έθνικου εισοδήματος, άμέσως και έμμέσως, ήτοι διά τής προοδευτικής φορολογίας, διά των έπιδοτήσεων των ειδών λαϊκής καταναλώσεως, τής κοιωνικής προνοίας κλπ. Άλλ' ή τάσις αύτη έγκυμονεί κινδύνους υπό την

έξης έννοιαν: Πέραν ένός σημείου, τελει να χαλαρώση την παραγωγικήν δραστηριότητα του ατόμου διά τής άφαιρέσεως ή τής έξασθενήσεως των άπαραιτήτων κινήτρων (INCETIVES) τόνσον των εργαζομένων, όσον και των έργοδοτών.

Το πρόβλημα τούτου του ανθρωπίνου παράγοντος άπασχόλησεν αρχικώς και συστηματικώς τους Άμερικανους και διή τους άσχολούμενους με την όρθολογικήν όργανωσιν των έπιχειρήσεων, και αι εις αύτο δοθείσαι λύσεις έσχον έξαιρετικώς εϋνοικά άποτελέσματα. Τά άποτελέσματα ταύτα συνοψίζονται εις την αύξησιν τής παραγωγής, τής άπασχολήσεως και του έθνικου εισοδήματος. Δέν εινε, όθεν, τυχαίον το γεγονός ότι μεταπολεμικώς συνεζητήθη εύρύτατα έν Μεγάλη Βρετανία, ή πιθανότης έξουδετερώσεως τής άκολουθουμένης πολιτικής του «κράτους τής εϋμερίας», εάν δέν ληφθούν έπαρκώς ύπ' όφει τά διάφορα κίνητρα του παραγωγικώς άπασχολουμένου ατόμου και δέν τονωθούν ταύτα. Εις χώρας συνεπώς ένθα επιδιώκεται «έξασφάλισις πλήρους άπασχολήσεως έντός έλευθέρας κοιωνίας», ως έκφράζεται ο Λόρδος Μπέβεριτς, το πρόβλημα των κινήτρων θεωρείται θεμελιώδους σημασίας.

Μίαν των πλεωρών του προβλήματος τούτου έρευνά ή εργασία του ύψηγοτου Βιομηχανικής και Έμπορικης Όργανώσεως εις το Πανεπιστήμιον του Έδιμβούργου υπό τον τίτλο «Αι μέθοδοι πληρωμής ήμερομισθίων εις την Βρετανικήν βιομηχανία, ήτι έξεδόθη υπό του οίκου Πίτμαν, εις τήν σειράν των «Ανωτέρων Έμπορικώ Σπουδών». (NORMAN C. HUNT: METHODS OF WAGE PAYMENT IN BRITISH INDUSTRY. LONDON, I. PITMAN AND SONS, 1951, pp. VII - 160).

Το όλον έργον διαιρείται εις δέκα τέσσαρα κεφάλαια. Το πρώτον έξ α των (σ. 1—6) έπισκοπεί τά διάφορα έξω-οικονομικά κίνητρα προς αύξησιν

ΤΟ ΦΘΙΝΟΠΩΡΟΝ

Ἡ ἐποχὴ τῶν πολλῶν βροχῶν, μεταφέρουσα ἀπὸ τὸ ἡφαιστειον τοῦ θερου εἰς τοὺς πάγους τοῦ χειμῶνος· ἡ ἐποχὴ ἢ συμβολίζουσα τὴν ὠριμότητα.

Ἀπὸ τῆς ἀρχαιότητος ὑπῆρξε θέμα διὰ τοὺς καλλιτέγνας, ἰδιαιτέρως δὲ διὰ τοὺς ζωγράφους. Ἡ ἐποχὴ αὕτη θεωροῦμένη ὡς τὸ κορυφωμα τῆς ὠριμότητος τῆς φύσεως παρίσταται πολλάς φορὰς μὲ μορφὴν ὠρίμου γυναικὸς περιβαλλομένης ὑπὸ πάσης φύσεως ὀπωρῶν, ὑπὸ τὴν μορφὴν δὲ ταύτην ἀπεικονίσθη καὶ ὑπὸ τῶν ἀρχαίων ὡς μία τῶν Ὁρῶν, καλουμένη «Καρπῶ».

ΔΙΟΝΥΣΟΣ

Ἡ ἔναρξις τοῦ φθινοπώρου διὰ τὸ βόρειον ἡμισφαίριον καὶ κατὰ τὸ 1957 θὰ γίνῃ εἰς τὰς 7 ὥρ. 26 λ. τῆς 23 Σεπτεμβρίου θὰ διαρκέσῃ δὲ 93 ἡμ. 15 ὥρ. 5 λ. Εἰς τὸ Νότιον ἡμισφαίριον ἔναρξις φθινοπώρου θὰ εἶναι ἡ 21 ὥρ. 17 λ. τῆς 20 Μαρτίου, θὰ διαρκέσῃ δὲ τοῦτο 92 ἡμ. 19 ὥρ. 4 λ. Εἰς τὸ Νότιον ἡμισφαίριον, ὡς γνωστόν, αἱ ἐποχαὶ ἐξετιαζόμεναι κλιματολογικῶς εἶναι ἀνίθετοι πρὸς τὰς τοῦ Βορείου· δι' αὐτὸ ἡ ἔναρξις τοῦ φθινοπώρου εἰς τὸ Νότιον ἡμισφαίριον συμπίπτει μὲ τὴν ἔναρξιν τῆς ἀνοιξεως εἰς τὸ Βόρειον. Μετεωρολογικῶς, εἰς τὸ Βόρειον ἡμισφαίριον, τὸ φθινοπώρον ἀποτελοῦν οἱ μῆνες Σεπτέμβριος, Ὀκτώβριος, Νοέμβριος. Ἡ μέση θερμοκρασία Ἀθηνῶν κατὰ τοὺς μῆνας Σεπτέμβριον, Ὀκτώβριον, Νοέμβριον 1956 ἦτο ἀντιστοίχως 23°C, 18°C, 10°C, τὸ δὲ ὀλικὸν ὕψος βροχῆς δι' ἕνα ἕκαστον τῶν μηνῶν τούτων ἦτο ἀντιστοίχως 5,4 χ.μ., 4,6 χ.μ., 55,5 χ.μ.

Ἡ διάρκεια τῆς πολιτικῆς ἡμέρας θὰ εἶναι κατὰ τὸ 1957 τὴν

21 Σεπτεμβρίου : 13 ὥρ. 20 λ.

21 Ὀκτωβρίου : 11 ὥρ. 36 λ.

21 Νοεμβρίου : 10 ὥρ. 6 λ.

Δ. ΚΟΝΙΑΔΡΗΣ

7600-

ΤΟ ΠΡΩΤΟΒΡΟΧΙ

Σκυμμένοι από τὸ παραθύρι...
Καὶ τοῦ προσώπου μας οἱ γύροι
ἢ ἴδια μὰς ἦτανε ψυχή.
Ἡ συννεφιά, χλωμὴ σὰ θειοφι,
θάμπωνε ἀμπέλι καὶ χωράφι·
ὁ ἀγέρας μέσ' ἀπὸ τὰ δέντρα
μέ κρύφια, βούιζε ταραχή·
ἢ χελιδόνα, μέ τὰ σιτήθη,
γοργή, στή χλόη μπρός - πίσω ἐχύθη.
κι ἄξαφνα βρόντησε, καὶ λύθη
κρουνός, χορεύοντα ἢ βροχή!
Ἡ σκόνη πήρε ἀνέρο δρόμο...
Κ' ἐμεῖς, σιῶν ρουθονιῶν τὸν τρόμο,
σὴ χωματίλα τὴ βαριδὸ
τὰ χεῖλα ἀνοίξαμε, σὰ βρύση
τὰ σπλάχνα νὰ μπεῖ νὰ ποτίσει·
(ὄλη εἶχεν ἢ βροχὴ ραντίσει
τὴ διψασμένη μας θωριά,
σὰν τὴν ἐλιά καὶ σὰν τὸ φλόμο)
—κι ὁ ἕνας στ' ἀλλουνοῦ τὸν ἄμο
ρωτάαμε: «Τ' εἶναι πῶχει σκίσει
τὸν ἀέρα μύρο, ὅμοιο μελίτσι;
Ἄπ' τὸν πευκιά τὸ κουκουνάρι,
ὁ βάρσαμος ἢ τὸ θυμάρι,
ἢ ἀφάνα ἢ ἢ ἀλυγαριά;»
Κι ἄχνισα—τόσα ἦταν τὰ μύρα—
ἄχνισα κ' ἔγινα ὅμοια λύρα,
ποῦ χάιδευ' ἢ ἄσωτη πνοή...
Μοῦ γιόμισ' ὁ οὐρανίσκος γλύκα·
κι ὡς τὴ ματιὰ σου ξαναβρῆκα,
ὄλο μου τὸ αἷμα ἦταν βοή!

Σ Ε Π Τ Ε Μ Β Ρ Ι Ο Σ 1 9 5 7

Ἔθ' μὴν — Ἡμέ-
ραι 30 — Διάρ-
κεια ἡμέρας ὡ-
ραι 12. Πανσέ-
ληνος τὴν 9ην.

Αἱ διακοπαὶ ἔλη-
ξαν. Ἡ ἐκπαιδευ-
τικὴ ἐργασία ἀρ-
χίζει. Ἐπὶ τὸ κα-
θῆκον λοιπὸν μέ-
χρι ἂν κοί ὑπερη-
φάνειαν.

Ἐὸ Σεπτέμβριος ἀπεκαλεῖτο παρὰ τῶν ἀρχαίων Ἀθηναίων «Βοηδρομίαν». Σήμερον αἱ λαϊκὰ του ὀνομασίαι εἶναι : Τρυγητῆς, Σταυριάτης, Ὀρτικολόγος.

Λαϊκὰ Παροιμίαι

Ἀνίσσως βρέξει ὁ Τρυγητῆς χαρὰ στὸν Τυροκόμο.

Τὸ βουρλωμένο σύννεφο τὸν οὐρανὸ μαυρίζει.
Ψιλὴ ψιλὴ ἀρχίνησε βροχὴ νὰ ψιχαλίζει.
Εἶναι ἡ φύσις ποῦ θρηνεῖ.
Τὰ δάκρυά της εἶν' αὐτὰ ὅπου κατασταλάζουν.
Τὰ σύννεφα ὅπου βογγοῦν καὶ βαρυνασαστενάζουν,
Εἶν' ἡ θλιμμένη της φωνή.
(Τ. Καρασούτσα : Ἀπὸ «Τὸ Φθινόπωρον»)

ΤΟ ΑΝΩΤΑΤΟΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

Ἡ σύστασις τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς Λογιστικῶν Βιβλίων (ΚΕΑΒ) ὡς καὶ ἡ ἐκπόνησις τοῦ Κώδικος Φορολογικῶν Στοιχείων (Κ.Φ.Σ.) προήλθον ἐκ στενῆς συλλήψεως βασιζομένης ἐπὶ κριτηρίων κυρίως φοροτεχνικῆς φύσεως. Δέον νὰ ὁμολογηθῇ δὲ ὁ Κ.Φ.Σ., ἀποτελῶν προσπάθειαν ἐπιβολῆς οἰονεὺ ὁποτιπῶδους τινὸς λογιστικοῦ σχεδίου, ἐκαλλιέργησε τὴν ἰδέαν τῆς λογιστικῆς τυποποίησης καὶ ὅτι ἡ συμβολὴ τῆς ΚΕΑΒ εἰς τὴν ἐπίλυσιν πλείστον λογιστικῶν θεμάτων εἶναι ἀξιόλογος.

Τὰ περιωρισμένα κριτήρια ἐφ' ὧν βασιζέται ἡ ΚΕΑΒ ἀποδεικνύονται καὶ ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι αὐτὴ ὑπάγεται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν καὶ προεδρεύεται ὑπὸ ἀνωτάτου στελέγους τοῦτοῦ. Οὐδεὶς δύναται νὰ ἀμφισβητήσῃ τὸ ὕψηλόν ἐπίπεδον ἐπιστημονικοῦ καταρτισμοῦ τῶν φοροτεχνικῶν στελεχῶν καὶ γενικώτερον τῶν στελεχῶν τῶν δημοσίων οἰκονομικῶν Ὑπηρεσιῶν καὶ τὰς καλὰς αὐτῶν προθέσεις· ἡ ὀρθολογικὴ ὁμολογία οἰκονομολογιστικῆς ὀργανώσεως, προκειμένου ὅπως ἀποβῇ συντελεστής τῆς οἰκονομικῆς ἀνορθώσεως τῆς Χώρας, δὲν εἶναι ἔργον μόνον τῶν φοροτεχνικῶν Ὑπηρεσιῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων παραγόντων ὡς: ἐτέρων Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν τῶν Οἰκονομικῶν μονάδων, τοῦ οἰκονομολογιστικοῦ καὶ τοῦ νομικοῦ κόσμου, τοῦ κόσμου τῶν λειτουργῶν τῆς ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδεύσεως κλπ.

Ἐάν κριθῇ ἀναγκαῖα ἡ ὑπαρξίς καὶ τῆς ΚΕΑΒ, αὕτη δύναται νὰ ἐξακολουθήσῃ ὀφισταμένη ὡς σήμερον, δεδομένου μάλιστα ὅτι αὕτη ἔχει περικυβηθῆ με ὀρισμένα δικαιώματα δημοσίας φύσεως ὀφίσταται ὁμολογία ἐπιτακτικῆς ἀνάγκης ὅπως ἔστι καὶ παραλλήλως ὑπάρξει ἐν ἀνωτάτων ὄργανων, τὸ ὅποιον θὰ συντονίζῃ πᾶσαν ἐνέργειαν δημοσίας ἡ ἰδιωτικῆς φύσεως σχετικῆς με τὴν λογιστικὴν καὶ τὴν λογιστικὴν ὀργανώσιν. Τὸ ὄργανον τοῦτο δέον νὰ εἶναι τὸ Ἀνώτατον Λογιστικὸν Συμβούλιον, (Α.Λ.Σ.), ὀργανωμένον βάσει τῶν παρῶν ἰδίων θεσμῶν τοῦ ἐξωτερικοῦ, προσηρμοσμένον ὁμολογία εἰς τὴν ἑλληνικὴν πραγματικότητα. Δέον ἐν συνεχείᾳ νὰ μελετηθῇ ἐν τῷ Α.Λ.Σ. θὰ ἔχη ἀπλῶς συμβουλευτικὸν χαρακτῆρα ἢ μικτὸν τοιοῦτον, δηλαδὴ ἂν εἰς ὀρισμένας περιπτώσεις θὰ ἐκδίδῃ κανονιστικὰς ἀποφάσεις ὀπηρετικῆς μορφῆς, ὡς τοῦτο συμβαίνει ἐν Γαλλίᾳ. Τὸ Α.Λ.Σ. δέον νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ Ὑπουργεῖου Συντονισμοῦ, ὡς ἔχοντος εὐρύτερον σκοπὸν, τοῦτέστι τὸν συντονισμόν τῶν ἐνεργειῶν διὰ τὴν οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν τῆς Χώρας, τὸν καταρτισμὸν τῶν σχετικῶν πρὸς τοῦτο προγραμμάτων καὶ τὴν παρακολούθησιν τῆς ἐφαρμογῆς τῶν κλπ.

Οἱ σκοποὶ τοῦ Α.Λ.Σ. εἶναι εὐρύτατοι, ἐνδεικτικῶς δὲ ἀναφέρονται κατωτέρω τινὲς ἐκ τούτων:

1. Ἡ κατάρτισις τοῦ Ἑλληνικοῦ Γενικοῦ Λογιστικοῦ Σχεδίου, ἐφ' ὅσον δὲν συσταθῇ εἰδικὴ πρὸς τοῦτο Ἐπιτροπὴ.

2. Ἡ μελέτη τῶν ἐνδεειγμένων, σὺν τῷ χρόνῳ, τροποποιήσεων τοῦ σχεδίου τοῦτου καὶ ἡ μελέτη προβλημάτων γενικῆς φύσεως σχετικῶν με τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ καὶ γενικώτερον ἡ μελέτη τῆς λογιστικῆς τυποποιήσεως ἐν τῇ Χώρα.

3. Ἡ, βάσει τοῦ Γενικοῦ Λογιστικοῦ Σχεδίου, κατάρτισις τῶν εἰδικῶν ἐπαγγελματικῶν λογιστικῶν σχεδίων κατὰ κλάδον ἔθνικῆς οἰκονομίας ἢ ἐπιχειρησιακῆς δραστηριότητος τῶν οἰκονομικῶν μονάδων.

4. Ἡ τεκμηρίωσις, ἡ ἐκπόνησις μελετῶν ἐπὶ λογιστικῶν θεμάτων, ἡ κατάρτισις γνωμοδοτήσεων ἐπὶ ἐρωτημάτων λογιστικῆς φύσεως καὶ ἐπίλυσις σχετικῶν διαφορῶν, ἡ διάδοσις ὀρθολογικῶν μεθόδων βελτιώσεως τῆς λογιστικῆς τεχνικῆς καὶ γενικώτερον ἡ ἀνύψωσις τῆς στάθμης τῆς λογιστικῆς.

5. Ἡ μελέτη ἀρχῶν καὶ μεθόδων σχετικῶν με τὴν γενικὴν λογιστικὴν, τὴν ἀποτίμησιν περιουσιακῶν στοιχείων, τὴν κατάρτισιν, ἀναπροσαρμογὴν κλπ. τῶν ἰσολογισμῶν καὶ τὴν κατάρτισιν τῶν λοιπῶν οἰκονομολογιστικῶν καταστάσεων.

6. Ἡ μελέτη ἀρχῶν καὶ μεθόδων σχετικῶν με τὴν ἀναλυτικὴν λογιστικὴν ἐκμεταλλεύσεως (βιομηχανικὴν λογιστικὴν) καὶ τὴν σύνθεσιν καὶ παρουσιασιν τοῦ κόστους.

7. Ἡ μελέτη καὶ διάδοσις συγχρονισμένων μεθόδων ὀρθολογικῆς οἰκονομικῆς ὀργανώσεως τῶν ἐπιχειρήσεων: κατάρτισις προγραμμάτων οἰκονομικῆς δραστηριότητος καὶ ἀπολογιστικῆς ἔλεγχος τῆς ἐκτελέσεως τῶν, ἐφαρμογῆ τοῦ προτύπου κόστους κλπ.

8. Ἡ μελέτη θεμάτων ἀγορανομικῆς καὶ φορολογικῆς φύσεως, ἐφαπτομένων πρὸς τὴν λογιστικὴν.

9. Ἡ μελέτη καὶ ὀργανώσις τῆς λογιστικῆς τῶν Νομ. Προσώπων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν κλπ.

10. Ἡ μελέτη τῆς λογιστικῆς ὀργανώσεως τῶν γεωργικῶν κλπ. ἐκμεταλλεύσεων, τῶν γεωργικῶν κλπ. συνεταιρισμῶν κλπ.

11. Ἡ μελέτη καὶ ὀργανώσις τοῦ Δημοσίου Λογιστικοῦ.

12. Ἡ μελέτη καὶ ὀργανώσις τῶν Οἰκονομικῶν Ἐθνικῶν Λογαριασμῶν καὶ τῶν σχέσεων μεταξύ τούτων καὶ τοῦ Δημοσίου Λογιστικοῦ ἀφ' ἑνὸς καὶ τῆς λογιστικῆς τῶν οἰκονομικῶν μονάδων ἀφ' ἑτέρου.

13. Ἡ ὀργανώσις τοῦ λογιστικοῦ ἐπαγγέλματος, ἡ ἀνύψωσις τῆς στάθμης τῆς μορφώσεως τῶν ἐπαγγελματικῶν λογιστῶν καὶ ἡ μόρφωσις στελεχῶν διὰ τὰς ἐπιχειρήσεις.

14. Ἡ σχολικὴ καὶ ἐξωσχολικὴ λογιστικὴ καὶ ἡ συναφῆς ἐπαγγελματικὴ ἐκπαίδευσις.

15. Ἡ ἐκδοσις Περιοδικοῦ—Δελτίου, κλπ., κλπ., κλπ.

Διὰ νὰ δυνηθῇ τὸ Α.Λ.Σ. νὰ ἐκπληρώσῃ ἐπιτυχῶς τὸν εὐρύτατον τοῦτον σκοπὸν τοῦ ἐπ' ὀφελείᾳ τῆς οἰκονομίας.

Σ Ε Π Τ Ε Μ Β Ρ Ι Ο Σ 1957

‘Ηλ. ‘Αν. 5.57’, Δ. 6.52’
Σελήνης Α’ Τέταρτον
ΚΥΡΙΑΚΗ 244/121
Συμεών Στυλίου

1

«Θεμέλιον γάρ άλλον ούδεις δύναται
θεΐναι παρά τόν κείμενον, ὅς ἐστί
‘Ιησοῦς Χριστός».

(Α’ Κορινθ. γ’ ΙΙ)

Ματθ. ιθ’, 16-26

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, νεανίσκος τις προσῆλθε τῷ ‘Ιησοῦ, γονυπετιῶν αὐτῷ καί λέγων· Διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ἀγαθόν ποιήσω, ἵνα ἔχω ζωὴν αἰώνιον; ‘Ο δὲ εἶπεν αὐτῷ· Τί μὲ λέγεις ἀγαθόν; οὐδείς ἀγαθός, εἰ μὴ εἰς, ὁ Θεός. Εἰ δὲ θέλεις εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν, τήρησον τὰς ἐντολάς. Λέγει αὐτῷ· Ποίας; ‘Ο δὲ ‘Ιησοῦς εἶπε· Τό· Οὐ φρονεῦσεις· Οὐ μοιχεύσεις· Οὐ κλέψεις· Οὐ ψευδομαρτυρήσεις· Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου· καὶ ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. Λέγει αὐτῷ ὁ νεανίσκος· Πάντα ταῦτα ἐφυλαξάμην ἐκ νεότητός μου· τί ἔτι ὑστερῶ; Ἔφη αὐτῷ ὁ ‘Ιησοῦς· Εἰ θέλεις τέλειος εἶναι, ἕπαγε, πώλησόν σου τὰ ὑπάρχοντα καὶ δός πτωχοῖς· καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ, καὶ δεῦρο, ἀκολούθει μοι. Ἀκούσας δὲ ὁ νεανίσκος τὸν λόγον, ἀπῆλθε λυπούμενος· ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολλά. ‘Ο δὲ ‘Ιησοῦς εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν; ὅτι πλοῦσιος δυσκόλως εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν. Πάλιν δὲ λέγω ὑμῖν εὐκοπώτερόν ἐστι κάμηλον διὰ τρυπήματος ὄραφιδος διελθεῖν, ἢ πλοῦσιος εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν. Ἀκούσαντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἐξεπλήσθησαν σφόδρα, λέγοντες· Τίς ἄρα δύναται σωθῆναι; Ἐμβλέψας δὲ ὁ ‘Ιησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Παρὰ ἀνθρώποις τοῦτο ἀδύνατόν ἐστι, παρὰ δὲ Θεῷ πάντα δυνατὰ ἐστί.

τῆς Χώρας, δέον νά ἀποτελεσθῆ ἀπό σοβαρὸν ἀριθμὸν ἐπιλέκτων μελῶν, ἢτοι ἐκπροσώπων τῶν ἀρμόδιων Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καὶ Ὀργανισμῶν, τῶν Τραπεζῶν, τῶν Ἐπιχειρήσεων, τοῦ οἰκονομικολογιστικοῦ, νομικοῦ καὶ τεχνικοῦ κόσμου, τῶν λειτουργῶν τῆς ἐπαγγελ-

τικῆς ἐκπαιδεύσεως κλπ.
Οὗτοι κατανεμόμενοι εἰς Τμήματα, Ἐπιτροπὰς καὶ Ὑποεπιτροπὰς, ἀναλόγως τῆς ἰδιότητος καὶ εἰδικότητος τῶν, θά ἐπιλαμβάνονται τῆς μελέτης τῶν διαφόρων σκοπῶν τοῦ Α.Λ.Σ.
ΣΠ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Ο ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΙΔΙΩΣ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

Ἡ ἀποστολή τοῦ συγχρόνου Συνεταρισμοῦ, ὡς διευρυνθῆναι εἰς τὴν θεωρίαν καὶ τὴν πράξιν, εἶναι τετραπλῆ: Ἀποτελεῖ μέσον ἀμύνης, ὄργανον οικονομικῆς, τεχνικῆς καὶ πολιτικῆς προόδου, παράγοντα κοινωνικῆς εἰρήνης καὶ συντελεστὴν τοπικῆς ἀναπτύξεως.

Ὡς μέσον ἀμύνης, ὁ Συνεταιρισμὸς ἐξυπηρετεῖ τὰς οικονομικῶς ἀδυνάτους κατηγορίας τῆς κοινωνίας, ὡστε νὰ ἀποφεύγουν τὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν ἐπιτηδίων. Τὴν ἐξυπηρετοῦν ταύτην παρέχουν κυρίως οἱ καταναλωτικοὶ συνεταιρισμοί, οἱ προμηθευτικοὶ καὶ οἱ συνεταιρισμοὶ κατεργασίας καὶ διαθέσεως προϊόντων.

Ὡς ὄργανον τεχνικῆς, οικονομικῆς καὶ πολιτικῆς προόδου, ὁ Συνεταιρισμὸς ἐφοδιάζει τὰ μέλη του μὲ ποικίλα μέσα συγχρονισμένης δράσεως καὶ μεγαλυτέρας ἀποδόσεως καὶ συντελεῖ εἰς τὴν ἐξασφάλισιν προσθέτου εισοδήματος καὶ καλύτεραν συνθηκὴν διαβιώσεως. Τοιαύτην ἀποστολὴν ἔχουν οἱ πιστωτικοὶ συνεταιρισμοί, οἱ προμηθευτικοί, οἱ συνεταιρισμοὶ κτήσεως καὶ χρήσεως μηχανικῶν μέσων, οἱ παραγωγικοὶ καὶ οἱ οἰκοδομικοὶ συνεταιρισμοί.

Ὡς παράγον κοινωνικῆς εἰρήνης, ὁ Συνεταιρισμὸς ἀμβλύνει τὰς διαμάχας μεταξὺ κεφαλαίου καὶ ἐργασίας, τανύων τὴν ἀλληλεγγύην καὶ παγιάζει τὴν εὐσταθείαν τῆς κοινωνίας ἐπὶ βάσεων ὀγιῶν.

Ὡς συντελεστὴς, τέλος, τοπικῆς ἀναπτύξεως προωθεῖ τὴν δραστηριότητα εἰς τοὺς μικροὺς οἰκισμοὺς, ἀξιοποιεῖ τὰς ὀριστάμενας δυνατότητας, ἠθικοποιεῖ τὴν τοπικὴν κοινωνίαν καὶ στερεώνει τὴν αὐτοδιοίκησιν.

Ὁ Συνεταιρισμὸς ἀπὸ ὅλας τὰς μορφαὶς ὀργανώσεως ἐπέτυχε τὴν μεγαλύτεραν γεωγραφικὴν ἐξάπλωσιν καὶ συντέλεσεν εἰς τὴν κοινωνικὴν καὶ οικονομικὴν ἀνοδὸν. Ἐβελτίωσε τὰς συνθηκὰς ζωῆς τῶν καθυστερημένων περιοχῶν καὶ συνέβαλεν εἰς τὴν ἀμβλυσίν τῶν ἀνισοτήτων, ὅχι μόνον εἰς τὰς πτωχὰς ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς πλουσίας Χώρας.

Ὅτω ἐξηγεῖται ἡ ἀνθισις τῶν καταναλωτικῶν συνεταιρισμῶν εἰς τὴν Σουηδίαν καὶ ἄλλας χώρας ὅπου μέγα τμήμα τοῦ ἐμπορίου, ἀλλὰ καὶ τῆς παραγωγῆς ἐμπορευσμάτων εἰδῶν, εὐρίσκειται εἰς χεῖρας τῶν συνεταιρισμῶν. Τοιοῦτοτρόπος ἐπίσης ἐξηγεῖται ἡ ἐπιβολὴ τῶν γεωργικῶν συνεταιρισμῶν εἰς τὴν Δανίαν καὶ ἄλλας χώρας, ὅπου μεγάλη ἀναλογία τῆς συνολικῆς παραγωγῆς καὶ ἐξαγωγῆς τῶν συγκεντρώνεται εἰς τὰς συνεταιριστικὰς ὀργανώσεις.

Καὶ ὀλιγώτερον ὅμως προημέναι χώραι, εἴτε δὲ καὶ ὑποανάπτυκτοι, κατέστησαν ἐξειλιγμένοι εἰς τὸν τομέα τῶν συνεταιρισμῶν, ἰδίως μεταπολεμικῶς. Διὰ τὰ ἀναφέρωμεν παραδείγματα ἀπὸ διαφόρους ἡπείρους, σημειοῦμεν ὅτι αἱ Ἰνδία, ἡ Αὐστραλία, ἡ Κεϋλάνη καὶ Φινλανδία ἔχουν εὐρείαν συνεταιριστικὴν κίνησιν, ἐξειλισσμένην μὲ ταχύτατον ρυθμὸν.

Ἡ Ἑλλάς, ἐξασφαλίσασα ἐγκαίρως τὴν ἐλευθερίαν τοῦ συνεταιρισμοῦ καὶ κατοχυρώσασα αὐτὴν συνταγματικῶς, ἔκαμεν ἀξιολόγους προόδους κατὰ τὴν τελευταίαν τεσσαρακονταετίαν. Εἶναι ἀληθές, ὅτι ἡ σημειωθεῖσα ἐξέλιξις δὲν ἔφθασεν εἰς τὸ ἐπίπεδον ἀναπτύξεως τῶν συνεταιριστικῶς προημένων Χωρῶν. Ἀλλ' ἐάν ληθῶν ὑπ' ὄψιν: τὸ νεοπαγές τοῦ θεσμοῦ, ὁ χαρακτὴρ τοῦ Ἑλληνοῦ καὶ αἱ γενικώτεροι συνθηκαὶ τῆς χώρας κατὰ τὰς τελευταίας δεκαετίας, θὰ πρέπει νὰ ἐξαρθῶν ἔτι περισσότερο τὰ συντελεσθέντα εἰς τὸ πῆλον τῶν συνεταιρισμῶν.

Ἡ ἑλληνικὴ συνεταιριστικὴ κίνησις ἀκολουθεῖ σταθερῶς ὕψωτικόν ρυθμὸν ἀναπτύξεως. Συνεχῶς αὐξάνεται ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐνεργῶς λειτουργούντων συνεταιρισμῶν, διευρύνεται ὁ κύκλος τῶν μελῶν τῶν, προπαντὸς δὲ ἐπεκτείνεται ἡ δραστηριότης τῶν, ἐπ' ὠφελεία τῶν τῶν συνεταιρισμένων ἀτόμων ὅσον καὶ τῆς ἑλληνικῆς οικονομίας γενικώτερον. Εἰς 7.000 περίπου ἀνέρχονται οἱ ἐν λειτουργίᾳ συνεταιρισμοὶ περιλαμβανόντες 700.000 μέλη. Ἐκ τούτων οἱ πλείστοι εἶναι γεωργικοί, οἱ ὅποιοι εἶναι καὶ περαιτέρω ὀργανωμένοι εἰς Ἑνώσεις, 125 τὸν ἀριθμὸν Ἐπὶ κεφαλῆς ἴσταται ἡ κορυφαία τριτοβάθμια ὀργανώσις, ἡ Πανελληνικὴ Συνομοσπονδία Ἑνώσεων Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν, ἀναπτύσσουσα συντονιστικὴν δράσιν καὶ πράγουσα τὰ γενικώτερα ζητήματα τῶν συνεταιρισμένων ἀγροτῶν.

Τὴν μεγάλην ἀναλογίαν τῶν γεωργικῶν συνεταιρισμῶν ἀποτελοῦν οἱ πιστωτικοί, περὶ τοὺς 4.500, οἱ ὅποιοι ὅμως συνήθως εἶναι καὶ προμηθευτικοί, ἐν῵τε δὲ ἀσχολοῦνται καὶ μὲ τὴν διάθεσιν καὶ τὴν κατεργασίαν τῶν προϊόντων. Δεύτεροι εἰς τὴν σειράν ἔρχονται οἱ παραγωγικοὶ συνεταιρισμοί, περὶ τοὺς 1.600, οἱ ὅποιοι ἔλαβον μεγάλην ἀνάπτυξιν, ἰδίᾳ μεταπολεμικῶς. Ἡ ἐξήθη ὁ ἀριθμὸς τῶν, ἐξουσιοθετησθέντων ἡ δράσιν τῶν, αἱ δὲ ἰδρυθῆσαι παραγωγικαὶ μονάδες ἐφωδιάσθησαν μὲ συγχρονισμένον μηχανικὸν ἐξοπλισμὸν, ὥστε ὅχι μόνον νὰ μὴ ὑστεροῦν ἐναντι τῶν ἀντιστοίχων ἰδιωτικῶν ἐργαστασίων, ἀλλὰ ἀντιθέτως νὰ ἀποτελοῦν συχνὰ πρότυπα συγκροτήματα.

Ἐτι πλέον ἐνδιαφέρουσα, ἴσως, εἶναι ἡ δραστηριότης τῶν συνεταιρισμῶν εἰς τὸν τομέα τῆς διαθέσεως τῶν προϊόντων. Ἀπὸ τῆς προπολεμικῆς ἡδὲ ἐποχῆς συνεστήθησαν Κεντρικαὶ Ὄργανώσεις—προελθοῦσαι ἐκ τῆς κοινοπραξίας συνεταιρισμῶν ὁμοῦ ἀντικειμένου—αἱ ὅποιοι ἀνέλαβον ἐπαινετὴν πρωτοβουλίαν εἰς τὴν σφαιρὴν τῆς συγκεντρώσεως καὶ τῆς διαθέσεως ὀρισμένων γεωργικῶν προϊόντων τῆς Χώρας. Μεταπολεμικῶς ἡ δραστηριότης αὕτη ἐπεξετάθη καὶ εἰς ἄλλα εἶδη, ὥστε σήμερον δύναται τις νὰ εἰπῇ ὅτι ἔχομεν τοιαύτας Κεντρικὰς Ὄργανώσεις δι' ὅλα τὰ βασικὰ ἑλληνικὰ γεωργικὰ προϊόντα.

Ὡς ἡδὲ ἐλέχθη, δὲν ἔχομεν εἰσέτι ἐξειλιγθῆναι εἰς τὸ ἐπίπεδον τῆς ἀναπτύ-

Ἡλ. Ἀν. 5.58', Δ. 6.51'

Σελήνη 8 ἡμερῶν

Δ Ε Υ Τ Ε Ρ Α 245/120

Ἰωάννου τοῦ Νηστευτοῦ

2

Ἐναρξίς τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους.

Τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος ἔδωκεν ἀναμφισβήτητα δείγματα ἰκανότητος πρὸς αὐτοδιοίκησιν, ἅτινα μόνον ἐν τῇ ἀγγλοσαξονικῇ φυλῇ ἀνευρίσκομεν.

(Μοσχοβάκης)

ΑΛΛΕΝ Κάρολος (1848—1899). Καναδὸς ἐπιστημονικὸς συγγραφεὺς καὶ μυθιστοριογράφος. Εἰργάσθη πρὸς διάδοσιν τῶν ἰδεῶν τοῦ Δαρβίνου.

Ἡλ. Ἀν. 5.59', Δ. 6.49'

Σελήνη 9 ἡμερῶν

Τ Ρ Ι Τ Η 246/119

Ἀνθίμου Ἱερομάρτυρος

3

Ἀνακοίνωσις προγράμματος τμηματικῶν ἐξετάσεων (β' περιόδου).

ΜΠΩΝΤΕΛΑΙΡ Κάρολος Πέτρος (1821—1867). Γάλλος ποιητής. Γνωστὸς διὰ τὸν πλοῦτον τῶν εἰκόνων του, τὴν πρωτοτυπίαν καὶ τὴν μουσικότητα τῶν λέξεων. Ἐγραψε τὰ «Ἀνθὴ τοῦ Κακοῦ».

Ἐὰν οἱ μητέρες συνήθιζαν νὰ χρησιμοποιοῦν εἰς τὰς οἰκιακὰς ἐργασίας των τὸ ὠρολόγιον καὶ τὸν ζυγόν, ἀντὶ τοῦ ὑπολογισμοῦ «περίπου» καὶ «μὲ τὸ μάτι», τὰ παιδιὰ θὰ ἐξοικειοῦντο ἀπὸ νεαρῆς ἡλικίας νὰ ἐκτιμῶσι τὴν ἐπιστημονικὴν μέθοδον.

(Le Chatelier)

Ἡλ. Ἀν. 5.59'. Δ. 6.43'

Σελήνη 10 ἡμερῶν

Τ Ε Τ Α Ρ Τ Η 247/118

Μωυσέως Πρ., Ἐρμῶν

4

Ἐναρξίς προθεσμίας πρὸς ὑποβολὴν δηλώσεων συμμετοχῆς εἰς τὰς τμηματικὰς ἐξετάσεις (β' περιόδου).

Μὴ κρίπτῃς λάσπην ἕως ἂν ἰστορήσῃς τὸ σημάδι, ἀλλὰ πάντως θὰ λερώσῃς τὰ χέρια σου.

(Ἰωσήφ Πάρκερ)

Τίποτε δὲν ἔχουμε παραμελήσει τόσο, ὅσο τὸ χρέος μας νὰ εἴμαστε εὐτυχισμένοι.

(Robert Louis Stevenson)

ΜΠΑΛΑΡ Ἀντώνιος Ἐρβάνουμος (1802—1876). Γάλλος χημικός, ὁ ὁποῖος ἀνεκάλυψε τὸ βρώμιον καὶ ἐξήγαγε τὸ θεϊκὸν ἄλας ἐκ τοῦ ὕδατος τῆς θαλάσσης.

Ἔως τῶν συνεταρισμῶν ἄλλων Χωρῶν. Ὑστεροῦμεν ἰδίως εἰς τοὺς ἀστικούς συνεταρισμούς ὅπου τὰ συντελεσθέντα εἶναι πολὺ περιωρισμένα, τόσο ἐξ ἀπόψεως ἀριθμοῦ συνεταρισμῶν καὶ μελῶν ὅσον καὶ ἐξ ἀπόψεως τομέων ἐξυπηρετήσεως καὶ πρακτικῶν ἐπιτευγμάτων. Ἄλλὰ καὶ εἰς τοὺς γεωργικοὺς συνε-

ταρισμοὺς ὑπάρχουν εὐρύτερα περιθώρια δράσεως, τὰ ὅποια δὲν εἶναι δύσκολον νὰ καλυφθοῦν, ἐὰν συνεχισθῇ καὶ συστηματοποιηθῇ ἡ καλὴ ἐργασία τῶν τελευταίων ἐτῶν, μὲ τὴν συνδρομὴν τῶν Κρατικῶν Ὑπηρεσιῶν καὶ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς.

Σ. Ι. ΑΓΑΠΗΤΙΔΗΣ

Ἦλ Ἀν. 6.00', Δ. 6.45'
Σελήνη 11 ἡμερῶν
Π Ε Μ Π Τ Η 248/117
Ζαχαρίου Προφήτου

5

Α' Συνεδρίασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Σχολῆς.

Διὰ τὸν ἡγέτην τὸ χρεῖμα εἶναι ἐν ἀπλοῦν μέσον· αὐτὸς κυριαρχεῖται ὑπὸ ἐνὸς μόνοῦ ἐντόνου πάθους· γὰρ ἐξουσιάζη, γὰρ τέμνη νέους δρόμους, γὰρ εἶναι ὁ ἐγκέφαλος καὶ ὁ ὀδηγὸς τῶν μαζῶν.

(Girardet)

ΛΕΙΒΝΙΤΙΟΣ Γοτφρείδος Γουλιέλμος (1646—1706). Γερμανὸς φιλόσοφος. Ἀνεκάλυψε συγχρόνως μὲ τὸν Νεύτωνα τὸν διαφορικὸν λογισμόν. Ἀνέπτυξεν αἰσιόδοξον φιλοσοφικὴν θεωρίαν.

Ἦλ. Ἀν. 6.01', Δ. 6.45'
Σελήνη 12 ἡμερῶν
Π Α Ρ Α Σ Κ Ε Υ Η 249/116
Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ

6

Α' Συνεδρίασις τῆς Δ. Ἐπιτροπῆς τοῦ Κ.Σ.Ε.

ΛΑΣΚΑΡΑΤΟΣ (1811—1900). Κεφαλλην ποιητής. Ἔγραψε ἔμμετρα καὶ πεζὰ σατιρικά εἰς γλώσσῃ δημοτικῇ. Ἐξέδισε τὴν ἑφημερίδα «Λύχνος» καὶ ἔγραψε τὴν «Στιχοουργικὴν» καὶ τὴν «Αὐτοβιογραφίαν».

ΚΟΥΡΜΠΡΕ Γουσταῦος, (1819—1877). Γάλλος ζωγράφος. Ἐκ τῶν κυριωτέρων ἐκπροσώπων τῆς νεωτέρας τέχνης, ἀρχηγὸς τῆς σχολῆς τῶν ρεαλιστῶν.

Ὅσοι ἀπέκτησαν μεγάλην περιουσίαν, δὲν ἐπεζήτησαν τὸν πλοῦτον. Ἐὰν ἐπεθύμουν τὸ χρεῖμα ἀπλῶς διὰ τὴν εὐχαρίστησιν τοῦ χρεῖματος, θὰ ἀνεπαύοντο ἀντὶ γὰρ παλαίου ὄλην τῶν τὴν ζωὴν εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις. Αὐτοὶ οἱ ἄνδρες ἐξακολουθοῦν γὰρ ἐργάζονται, διότι ἀγαποῦν γὰρ δημιουργοῦν. Ἐργάζονται διὰ γὰρ χιρίωνται ὅτι ἐδημιούργησαν κάτι ἐκεῖ ποῦ δὲν ὑπῆρχε τίποτε.

(Rockefeller)

Ἦλ Ἀν. 6.02', Δ. 6.43'
Σελήνη 13 ἡμερῶν
Σ Α Β Β Α Τ Ο Ν 250/115
Ὀνησιφόρου Ἀποστόλ.

7

Α' Συνεδρίασις τοῦ Συλλόγου Καθηγητῶν τῆς Σχολῆς.

Ὅποιος θέλει γὰρ ἐπιτύχη, πρέπει γὰρ πιστεῦν εἰς τὴν ἐπιτυχίαν μὲ ἐπίμονον αἰσιοδοσίαν.

(Μάρντεν)

Ἐλλάς τὸ μεγαλεῖο σου βασιλεῖμα δὲν ἔχει καὶ δίχως γνέφια τοὺς καιροὺς ἢ δόξα σου διαιρέχει.

Ὅσες φορὲς ὁ ἥλιος σου γὰρ σὲ φωτίσῃ ἐρθῆ θὲ γὰρ σ' εὖρη πεντάμορφη, στεφανωμένη, ὀρθῆ.

(Μαβίλης)

ΑΝΑΞΙΜΑΝΔΡΟΣ (610 547 π.Χ.). Φιλόσοφος ἐξ Ἰωνίας. Ἔθεσε ὡς πρώτην ἀρχὴν τοῦ κόσμου τὸ ἀπειρον, πρώτην ὕλην ἀπειραντον.

ΚΟΥΣΙΝΕ·Υ· Φραγκίσκος (1694—1777). Γάλλος οἰκονομολόγος, ἱδρυτὴς τῆς θεωρίας τῶν φυσιοκρατῶν. Εἰς τῶν δημιουργῶν τοῦ «λεσὲ-φέρ» (κυβερνητικὴ ἐποχὴ ἀναμίξεως εἰς ἰδιωτικὰς ὑποθέσεις).

Σ Ε Π Τ Ε Μ Β Ρ Ι Ο Σ 1957

'Ηλ. 'Αν. 6,03', Δ. 6.42
 Σελήνη 14 ἡμερῶν
ΚΥΡΙΑΚΗ 251/114
 Γενέσιον τῆς Θεοτόκου

8

«Διὰ τοῦτο ἀποθέμενοι τὸ ψεῦδος,
 λαλεῖτε ἀλήθειαν μετὰ τοῦ πλησίον
 αὐτοῦ».

(Ἐφεσ. 8' 25)

Ἰωάν. γ' 13-17

Εἶπεν ὁ Κύριος· Οὐδεὶς ἀναβέβηκεν εἰς τὸν οὐρανόν,
 εἰμὴ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς, ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου,
 ὁ ὢν ἐν τῷ οὐρανῷ· καὶ καθὼς Μωυσῆς ὑψωσε τὸν ὄφιν
 ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὕτως ὑψωθῆναι δεῖ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώ-
 που ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχη
 ζωὴν αἰώνιον. Οὕτω γὰρ ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον,
 ὥστε τὸν Υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πι-
 στεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχη ζωὴν αἰώνιον.
 Οὐ γὰρ ἀπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν Υἱὸν αὐτοῦ εἰς τὸν κόσμον,
 ἵνα κρίνη τὸν κόσμον, ἀλλ' ἵνα σωθῇ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ.

ΟΙ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ

Οι άγῶνες, φυσική κατ' ἐνστικτον ἀναμέτρσις τῆς σωματικῆς ἰσχύος τοῦ ἀνθρώπου ἀπαντῶσα εἰς ὅλας τὰς ἐποχὰς—ὅπως τοῦλάχιστον μᾶς πληροφοροῦν ὁ Θουκυδίδης διὰ τοὺς Ἀσιανοὺς, ὁ Ἀρριανὸς διὰ τοὺς Ἰνδοὺς καὶ αἱ λαχοῦμεναι ἐπὶ τοῦ γράντου σκηναὶ ἀγωνιστικῆς εἰς τοὺς τράνους τῶν Φαραῶ—εἶναι δημιούργημα καὶ ἀπαύγασμα τοῦ Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ. Διότι μόνον οἱ Ἕλληνας ἔδωσαν εἰς τοὺς ἀγῶνας μορφὴν μεγάλων τελετῶν θρησκευτικῶν καὶ πολιτικῶν περιεχομένων. Καὶ ὡς τοιοῦτοι ἐχαρακτηρίσθησαν οἱ καλοῦμενοι ἱεροὶ καὶ οἱ νικηταὶ ἱερονικά, ἦτοι τὰ Ὀλύμπια, Πύθια, Νέμεα, Ἴσθμια, Ἥραϊα, Ἀσκληπιεῖα, Ἐρώτια, Ἐλευθέρια τῶν Πλαταιῶν. Ὁ Ὀμηρος μᾶς ἀναφέρει ὅτι ὁ Ἀχιλλεὺς ὤργανωσεν εἰς Τροίαν ἐπιταφίους ἀγῶνας εἰς μνήμην τοῦ φίλου του Πατρόκλου καὶ ὁ Ἀλκίνοος τῶν Φαιάκων πρὸς τιμὴν τοῦ φιλοξενουμένου του Ὀδυσσεῦς. Διὰ τοὺς Ἕλληνας θρησκεία, Ἀθλητισμὸς, Χορὸς, Καλλιτεχνία, φιλοσοφία, Πολιτεία καὶ Ἔθνος ἦσαν ἐν καὶ τὸ αὐτὸ συμπέπτον πρὸς τὸ Θεῖον. Τοῦτο δὲ διαπιστώνου:

1) Αἱ ἐναγῶνισαὶ διατάξεις, οἱ ὅροι τῶν ἀθλητῶν, αἱ θυσίαι, οἱ βωμοί, οἱ ναοὶ καὶ τὰ ἀγάλματα τῶν Θεῶν εἰς τὴν ἱεράν Ἄλτιν.

2) Ἡ ἐκεχειρία, ἦτοι ἡ ὑπογραφεῖσα πολιτικὴ συμφωνία ὑπὸ τῶν Ἰφίτου βασιλέως τῆς Ἡλίδος, Κλεισθένης τῆς Πίσης καὶ Λυκούργου τῆς Σπάρτης περὶ διακοπῆς τοῦ πολέμου.

3) Ἡ συμμετοχὴ τῶν «θεωριῶν» εἰς τοὺς ἀγῶνας ἦτοι ἐπισημῶν ἀντιπροσωπεύων τῶν διαφόρων Πολιτειῶν, καὶ

4) Ἡ συμμετοχὴ ὄλων τῶν σοφῶν ἀπὸ τοῦ 70τιδὸς Πλάτωνος, τοῦ Πυθαγόρου, μέχρι τοῦ Ἡροδότου καὶ Πινδάρου ἀναγινωσκόντων τὰ ἔργα τῶν καὶ τοῦ ζωγράφου Ἀεῖου ἐκθέτοντος τὰ ἔργα του πρὸς βράβευσιν.

Τὸ ὅτι ἡ Ὀλυμπία ἦτο τὸ Πανελληνιον κέντρον ὅπου ἐσφουρηλατεῖτο ἡ φυλετικὴ συνειδησις καὶ ὁ Ἐθνικὸς δεσμὸς τῶν Ἑλλήνων ἀποδεικνύεται χαρακτηριστικῶς ἀπὸ τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς συμμετοχῆς τῶν Βαρβάρων εἰς τοὺς ἀγῶνας καὶ ἀπὸ τὸν σεβασμὸν τὸν ὅποιον ἐπέβειξαν πρὸς τὸν Θεμιστοκλῆν ὁ θεατὰ τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγῶνων ἐνεργήεντες πρὸς τιμὴν του (Πλουτ. Θεμ. 17 καὶ Πaus. 8) ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν Πί-

λιππον τὸν ὅποιον ἀπεδοκίμασαν διὰ συριγμῶν (Πλουτ. Ἀποφθ. Φιλ.)

Τὰ Ὀλύμπια ἰδρύθησαν εἰς μυθολογικοὺς χρόνους ὑπὸ τῶν 5 Ἰδαίων ἀδελφῶν τοῦ Ἡρακλέους πρὸς τιμὴν τοῦ Διὸς ἐπαναλαμβάνονμενοι ἀνὰ 4 ἔτη.

Ὡς ὑπαστηρίδιον ὅμως ὁ Πολύβιος, καὶ ὁ Ἡλείος Ἀριστόδημος, οἱ ἀγῶνες ἐτελέσθησαν τὸ 884 π.Χ. ὑπὸ τοῦ Ἰφίτου βάσει τῆς ἐκεχειρίας γραφεύσης ἐπὶ ἐνόδῳ δίσκου εὐρεθέντος ἐν τῇ Ὀλυμπίᾳ καὶ ἀναγνωσθέντος ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους.

Ὁ ἀριθμῆσας τὰς Ὀλυμπιάδας Ἰππίας ὁ Ἡλείος δέχεται ὅτι ἡ Ἀ Ὀλυμπιάς συνάπεσε τὸ 776 π.Χ. ὁπότε ἐνίκησεν ὁ Ἡλείος Κόροιβος.

Τὰ Ὀλύμπια κατηγορήθησαν τὸ 394 μ.Χ. ὑπὸ τοῦ Θεοδοσίου τοῦ Μεγάλου.

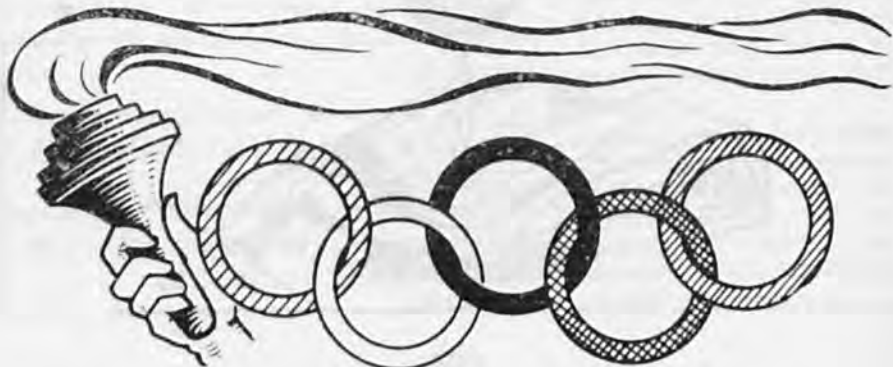
Ἡ ἀναβίωσις τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγῶνων ὀφείλεται εἰς τὸν Γάλλον Pierre de Coubertin ὁ ὅποιος συνεκάλεσε τὸ 1894 Διεθνῆς Ἀθλητικὸν συνέδριον εἰς Παρισίους ὅπου κατὰ πρότασιν τοῦ Ἑλληνος ἀντιπροσώπου Δημ. Βικέλα ἀπεφασίσθη ἡ τέλεισις τούτων εἰς τὰς Ἀθήνας τιμῆς ἐνεκεν πρὸς τὴν γενέτειραν τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγῶνων.

Οἱ πρῶτοι Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες ἐτελέσθησαν μετ' ἐξαιρετικῆς ἐπιτυχίας τὸ 1896 εἰς τὸ δαπάναισι τοῦ ἔθν. εὐεργέτου Γ. Ἀβερῶφ ἀναμαρμαρωθέν Παναθηναϊκὸν Στάδιον. Τὸ θέαμα τοῦ ἀσφυκτικῶς πλήρους Σταδίου σειομένου κυριολεκτικῶς ἀπὸ τὰς φρενήρεις ζητωκραυγὰς τῶν Ἑλλήνων θεατῶν κατὰ τὴν ἀφίειν τοῦ Ἀ Ὀλυμπιονίκου τοῦ Μαραθωνίου δρόμου Σπύρου Λούη, χωρικοῦ ἐξ Ἀμαρουσίου, ἐμεινεν ἀλησμόνητον εἰς τοὺς ἐπιζήσαντας θεατάς.

Εἰς τὴν Στοκχόλμην τὸ 1912 ἐνίκησε Ἀ Ὀλυμπιακὴν νίκην εἰς τὸ ἄλμα εἰς ὕψος ἀνευ φορᾶς ὁ Γαικλιτήρας. Ἡ Ὀλυμπιακὴ νίκη τοῦ Τ. Ρουμπάνη εἰς Μελβούρνην εἰς τὸ ἄλμα ἐπὶ κοντῶ μετὴν θαυμασὴν ἐπίδοσιν 4.50 μ. ὑπερῆσαντος τοῦ Ἀ Ὀλυμπιονίκου Ἀμερικανοῦ Ρίσαρτς κατὰ 6 ἑκατ. δικαίως θεωρεῖται ὡς Ἑβνικὴ νίκη ἐπὶ τῆς Εὐρώπης καὶ Ἀμερικῆς.

Περαίνων τὴν μικρὰν ὡς ἄνω μελέτην του εἰς τοὺς ὅποιους ἦτο ἡ Ὀλυμπιακὴ νίκη τοῦ Ρουμπάνη σημάνη καὶ τὴν νίκην τῆς ἀγωνιζομένης Ἑὐρώπης μας.

Γ. Ι. ΚΑΤΣΙΠΗΣ

Σ Ε Π Τ Ε Μ Β Ρ Ι Ο Σ 1 9 5 7

Ἡλ. Ἀν. 6.09', Δ. 6.31'
 Σελήνη 21 ἡμερῶν
ΚΥΡΙΑΚΗ 258/107
 Μετὰ τὴν Ὑψωσιν

15

«Ἡ χριστιανικὴ εὐλάβεια ἐκμηδενίζει τὸν ἐγωϊσμόν τῆς καρδίας ἢ κοσμικὴ εὐγένεια τὸν καλύπτει καὶ τὸν καταστέλλει.»
 (Πασχάλ)

Μάρκου η' 34—38 καὶ θ' 1

Εἶπεν ὁ Κύριος· Ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἀκολουθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖτω μοι. Ὅς γὰρ ἂν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· ὅς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, ἔνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ Εὐαγγελίου, οὗτος σώσει αὐτήν. Τί γὰρ ὠφελήσει ἄνθρωπον, ἐὰν κερδίσῃ τὸν κόσμον ὅλον καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ; ἢ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; Ὅς γὰρ ἂν ἐπαισχυνθῇ με καὶ τοὺς ἐμοὺς λόγους ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ μοιχαλίδι καὶ ἁμαρτωλῷ, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχηθησεται αὐτόν, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ Πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν Ἀγγέλων τῶν ἁγίων. Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰσὶ τινες τῶν ὧδε ἐστηκότων, οἵτινες οὐ μὴ γεύσονται θανάτου, ἕως ἂν ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, ἔληλυθῦσαν ἐν δυνάμει.

Οὐγγρικό λαϊκό τραγοῦδι

Η ΓΛΥΚΕΙΑ ΜΟΥ ΜΑΝΑ

Μοῦστειλς γραμμα ἀπ' τὸ χωριὸ χιές ἢ γλυκειά μου μάνα :
 Γύφνα στὸ σπίτι σοο μπορεῖς πιὸ γρήγορα παιδί μου.
 Κι' ἐγώ, γλυκειά μανούλα μου, θάθελα νὰ γυρίσω,
 μὰ δὲ μπορῶ τί αὐριο πορεία ἔχουμε πάλι.
 Μάνα, σὰν βγαίνω νύχτα ὄξω ἀπ' τὴ σιραιώνα,
 τὰ μάτια μου σηκώνω στὸν οὐρανὸ μὲ τ' ἄστρα :
 ὦ, Θεέ μου, ἀπὸ ποιὰ μεριά τὸ σπίτι μου νὰ πέφτει ;
 Καὶ σὲ ποιὸ μέρος ἢ γλυκειά μανούλα μου ἀγρυπνάει ;

Μειάφρ. Ρίτας Μπούμη - Παππᾶ

Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Δρος ΚΛΑΥΔΙΟΥ Β. ΜΠΙΑΝΤΑΛΟΥΚΑ, Ὁργανωτοῦ Δημοσ. Διοικήσεως

Ἡ κοινωνικὴ πολιτικὴ ἀρχίζει νὰ ἐμφανίζεται εἰς τὴν Χώραν μας ἀπὸ τοῦ 1910, ὅτε σημεῖται ὁ ἀστικὸς μετασχηματισμὸς τῆς Ἑλληνικῆς κοινωνίας. Παρ' ὅλην τὴν πραγματοποιηθεῖσαν ἐν Ἑλλάδι μεγάλην βιομηχανικὴν πρόοδον, ἡ Ἑλλάς παραμένει κατὰ βάσιν γεωργικὴ χώρα καὶ ὁ ἐργατικὸς τῆς πληθυσμὸς δὲν ἀποτελεῖ παρά τὸ 15 τοῦ πληθυσμοῦ τῆς. Ἡ πραγματοποιηθεῖσα παρ' ἡμῖν κοινωνικοπολιτικὴ πρόοδος ὄηρξε σημαντικὴ, ὀφειλομένη τὸσον εἰς τοὺς ἀγῶνας τῆς ἐργατικῆς τάξεως, ὅσον καὶ εἰς τὴν φωτισμένην ἀντίληψιν τῶν κυβερνητῶν τῆς Χώρας, τελούτων ὅπο τὴν ἐπίδρασιν τῶν διεθνῶς σημειουμένων κοινωνικῶν ρευμάτων. Δι' ὅ καὶ αἱ κοινωνικαὶ ἐπιβαρύνσεις εὐρίσκονται ἐν Ἑλλάδι εἰς σχετικῶς ὀφθλὸν ἐπίπεδον, ἴδια δὲ ἐν ἀγέσει μὲ τὸ ἐθνικὸν εἰσοδήμα. Τὰ πρῶτα μέτρα ποὺ ἐλήφθησαν ἀφ' ὧν τὸν καθορισμὸν προστατευτικῶν ὄρων ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας τῶν ἐργατῶν, τὴν προστασίαν τῶν γυναικῶν καὶ ἀνηλίκων, τὴν ταχείαν καὶ ὀλιγοδάπανον ἐπίλυσιν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν καὶ τὸν περιορισμὸν τοῦ χρόνου τῆς ἐργασίας, κυρίως δὲ τὴν Κυριακὴν ἀνάπαυσιν. Βραβύτερον εἰσράφησαν εἰς τὴν ὀργάνωσιν τῶν σωματείων—διὰ τὰ ὅποια ὄηρξε καὶ ἐπαρκὴς συστηματικὴ προστασία—τῶν συνεταιρισμῶν καὶ τὴν προστασίαν τῶν θυμάτων ἐργατικῶν ἀτυχημάτων. Εἰς τὴν σύμβασιν ἐργασίας, διεπομένην ἀπὸ τὰς παναρχίας διατάξεις τοῦ Ρωστικοῦ δικαίου ἐπῆλθε σημαντικωτάτη βελτίωσις μὲ τὸν ἐν ἔτει 1919 ψηφισθέντα προεδρευτικῶν νόμον περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου. Κατὰ τὸν μεσοπόλεμον σημεῖται γοργότερος ρυθμὸς εἰς τὰ μέτρα τῆς κοινωνικῆς πολιτικῆς, παρ' ὅλον ὅτι τὸ κατὰ τὴν περίοδον ταύτην δημοσιουθὲν Ἑλληνικὸν Δημοσίον Σύνταγμα ἡγγείε τὰ κοινωνικὰ δικαιώματα Ἡ Ἑλλάς μετέχει ἐνεργῶς τῆς Διεθνῶς ὀργανώσεως ἐργασίας καὶ ἔχει τὴν τιμὴν νὰ εἶναι ἡ πρώτη Χώρα, ἣτις ἐκώρυσεν διεθνῶς συμβάσεις ἐργασίας. Ἡ κοινωνικοπολιτικὴ δράσις τῆς Χώρας μας στρέφεται κατὰ τὴν περίοδον ταύτην: α) Πρὸς τὰς κοινωνικὰς ἀσφαλίσεις. Οὕτως ἀφ' ἑνὸς μὲν αὐξάνεται ὁ ἀριθμὸς τῶν «κλαδικῶν» ἀσφαλιστικῶν τομεῶν (κατ' ἐπιχρησιν ἢ ἐπαγγελματικῶς κλάδους) κατὰ τρόπον ὅμως μὴ δυνατόν νὰ χαρακτηρισθῇ, ὅτε ὡς κοινωνικῶν, ὅτε ὡς ὀρθολογιστικῶν ἀφ' ἑτέρου δὲ εἰσάγεται ἡ γενικὴ ἀσφάλισις κατὰ τὴν κινδύνου ἀσθενείας, ἀναπηρίας, γήρατος, θανάτου καὶ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος. Ἡ ἀσφάλισις δὲν περιορίζεται μόνον εἰς τοὺς παρέχοντας ἐξηρητημένην ἐργασίαν, ἀλλὰ καταλαμβάνει καὶ εὐρύτατα κατηγορίας ἀνεξαρτήτως ἐργαζομένων. Ἡ γενικὴ ἀσφάλισις στηρίζεται εἰς τὰς εἰσφοράς ἐργοδοτῶν καὶ ἠσαλιόμενων καὶ

πραγματοποιεῖ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον παροχὰς ἱκανοποιητικὰς.

β) Πρὸς τὰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας, δι' ὧν οὐ μόνον καθωρίσθησαν κατὰ τὴν ὀψηλότερα ἡμερομίσθια τῶν προηγουμένων κρατούντων καὶ ἐτέθησαν ὄροι ἐργασίας εἰς πολλὰς κατηγορίας μισθωτῶν. Πάντως ἀπὸ τὰς συλλογικὰς συμβάσεις ἔλλειψε κατὰ σημαντικὸν μέτρον τὸ χαρακτηριστικὸν τῶν στοιχείων τῆς αὐτονομίας, τῶν ἐνδιαφερομένων μερῶν, λόγω τῆς ἐντόνου ἐπεμβάσεως τοῦ Κράτους.

γ) Πρὸς τὴν μετεργασιακὴν πρόνοιαν τῶν ἐργαζομένων διὰ τῆς συστάσεως ἰδίου ὀργανισμοῦ, τῆς Ἑργατικῆς Ἑστίας. Μετὰ τὸν Β' Παγκόσμιον πόλεμον συνεχίζεται ἡ λήψιν τῶν κοινωνικῶν μέτρων, μεταξύ τῶν ὁποίων ἐξέχουσιν θέσιν κατέχει ὁ νόμος περὶ ἀδείων μετ' ἀποδοχῶν. Ἡ δημοσιουσις τοῦ νέου ἀστικοῦ κώδικος ἔδωκε νέον συγχρονισμὸν νομικῶν στήριγμα εἰς τὴν σύμβασιν ἐργασίας. Ἡ ἐργατικὴ κατοικία ἀποτελεῖ ἀντικείμενον πλέον μερίμνης τοῦ Κράτους, διερ δι' εἰδικῶν ὀργανισμῶν προβαίνει εἰς τὴν ἀνοικοδόμησιν ἐργατικῶν κατοικιῶν. Τὸ πρόβλημα τῆς ἀπασχολήσεως δὲν ἀπετέλεσεν ἀντικείμενον συστηματικῆς κρατικῆς μερίμνης, καίτοι χωρὶς νὰ εἶναι παρ' ἡμῖν νομοθετικῶς ἀνεγνωρισμένον τὸ δικαίωμα πρὸς ἐργασίαν ἐλήφθησαν κατὰ καιροῦς διάφορα συμπωματικά μέτρα, τινὰ μάλιστα τῶν ὁποίων δὲν ἦσαν καὶ ἀπολύτως ἐπιτυχῆ, ὅπως ἡ λεγομένη «κατοχῶσις» μεγάλου ἀριθμοῦ ἐπαγγελματιῶν. Μόνον μετὰ τὸν Δεύτερον πόλεμον εἰσάγεται ἡ ἀσφάλισις κατὰ τῆς ἀνεργίας. Τὰ Γραφεῖα ἐνδέσεως Ἑργασίας, καίτοι ὡς θεσμοὶ εἶναι πρό πολλοῦ γνωστῶς εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Νομοθεσίαν, οὐδέποτε ἐλειτοῦργησαν ἱκανοποιητικῶς καὶ ἐλαχίστας προσέφερον ὀηρησίας. Τελευταίως σημεῖται μία προσπάθεια ὀργανώσεως τοῦ ἐπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ καὶ τῆς μαθητείας. Εἰς τὴν δευτέραν, εἰς τὴν ὅποια τὸ πρόβλημα μεταπολεμικῶς εἶναι ἰδιαίτερος ὄξος, σημεῖται ἱκανοποιητικὴ πρόοδος. Εἰς τὴν πολιτικὴν τῶν ἡμερομισθίων σημεῖται πρόοδος τῆς συνισταμένη εἰς τὸν καθορισμὸν κατωτάτου ὄριου μισθοῦ, τὴν τάσιν πρὸς ἴσιν μισθολογικὴν μεταχειρῆσιν, κυρίως ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, τὴν παροχὴν οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων, ὡς καὶ τὴν προσάξῃσιν διὰ νυκτερινῆν ἐργασίαν καὶ τὴν ἐργασίαν κατὰ τὰς Κυριακάς καὶ τὴν ἀναγνώρισιν τῆς ὀποχρεώσεως κορηγῆσεως ὄρων κατὰ τὰς ἑορτάς. Τὰ διδόμενα ὅμως ἡμερομίσθια—καθοριζόμενα, εἰτε ἀμέσως εἰτε ἐμμέσως ὅπο τοῦ Κράτους—εἶναι κατὰ κανὸνα ἀνεπαρκῆ δι' ὅ καὶ τὰ ἐπίπεδον διαβιώσεως τοῦ Ἑλλήνου ἐργάτου εἶναι αἰσθητῶς χαμηλόν. Σημειώτεον ὅτι ἡ διαρρυθμισις τοῦ φορολογικοῦ μας συστήματος—στηριζομένου κυρίως εἰς τὴν

'Ηλ. 'Αν. 6.09', Δ. 6.29'
Σελήνη 22 ημερών
ΔΕΥΤΕΡΑ 259/106
Εύφημιας μεγαλομάρτ.

16

'Εναρξίς τμηματικῶν ἐξετάσεων
(β' περιόδου).

'Εξετάσεις Α' (Γαλλικά—'Αγγλικά—
Στενογραφία), Β' (Γαλλικά—'Αγγλι-
κά), Γ' (Βιομηχανική Λογιστική).

*Καθαρά συνειδητοίς εἶναι ἕνα γλυκὺ προσ-
κέφαλον ἐπάνω στοῦ ὁποῖον ὁ ἐνάρετος
ἄνθρωπος ἠμπορεῖ νὰ ἡσυχάζῃ.*
(G. L. Mabiré)

ΑΠΕΛΛΗΣ (356—388 π.Χ.). 'Ελ-
λην ζωγράφος. Συνεδύαξε τὸ
αὐστηρὸν σχέδιον τῆς Σικυω-
νίου σχολῆς μετὰ τοῦ ἀπα-
λοῦ χρωματισμοῦ τῆς Ἴωνικῆς.

'Ηλ. 'Αν. 6.'10, Δ. 6.28'
Σελήνης Τετ. Τέταρτον
ΤΡΙΤΗ 260/105
Σοφίας καὶ τῶν 3 θυγατρ.

17

'Εξετάσεις Β' ('Ασφαλιστική — Με-
τιφοραί).

ΓΑ'ΙΟΣ (2ος αἰών). Ρωμαῖος
νομικός τῆς σχολῆς τῶν Σα-
βιανῶν. Συνέταξε τὰς «Ειση-
γήσεις», τὰς ὁποίας ἔλαβε κα-
τόπιν ὡς βᾶσιν ὁ Ἰουστινιανός.

*'Αληθῶς πενθοῦν ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι πεν-
θοῦν ἄνευ μαρτύρων. (Βύρων)*
*'Ο ἐνθουσιασμός εἶνε ὁ πυρετός τῆς λογι-
κῆς. (Οὐγκώ)*

'Ηλ. 'Αν. 6.11'. Δ. 6.26'
Σελήνη 24 ημερῶν
ΤΕΤΑΡΤΗ 261/104
Εὐμενίου Γορτίνης

18

'Εξετάσεις Α' (Φυσική), Γ' ('Οργά-
νωσις 'Επιχειρήσεων).

*Αἱ ἀρεταὶ τοῦ ἀνθρώπου αὐξάνονται διὰ τῆς
μαθήσεως καὶ τῆς μελέτης. (Σωκράτης)*
*'Ο ἀνθρωπος ἀρχίζει νὰ γίνετ' ἰσοφύς, ἄφ'
οὔτου ἀναγνωρίζῃ ὅτι δὲν εἶναι πλέον ἀπα-
ραίτητος. (Byron)*

ΠΥΡΡΩΝ (350—270 π.Χ. περί-
που). 'Αρχαῖος Ἕλλην φιλό-
σοφος. 'Εξ αὐτοῦ προέκυψεν
ἡ αἵρεσις τῶν «Πυρρωνιστῶν»
καὶ ἡ «Σκέψις» (Σκεπτικι-
σμός).

ἔμμεσον φορολογίαν—ἐλάχιστα εὐνοεῖ
τὸν εργαζόμενον πληθυσμόν.

Εἰς τὸν συνδικαλισμὸν—στηριζόμενον
ἐπὶ τῶν ἀρχῶν τῆς ἐλευθέρως συμμε-
τοχῆς, τῆς τακτικότητος καὶ τῆς ειδικό-
τητος—σημειοῦται τάσις ἐνότητος καὶ
ἀριστερίας συμμετοχῆς ἐν τῇ κοινωνι-
κῇ καὶ κρατικῇ ὀργάνωσιν, χωρὶς
δύως νὰ ὑπάρχῃ οὔτε καθολικὴ συμμε-
τοχὴ τῶν εργαζομένων οὔτε καὶ ἰδαι-
τέρως τὴν ἀγωνιστικὴν δράσιν. Δι' αὐτὸ ὁ
ἀριθμὸς τῶν ἀπεργιών εἶναι πολὺ πε-
ριωρισμένος. 'Εξ ἄλλου ἡ κοινωνικὴ
μας πολιτικὴ δὲν ἔχει λάβει εἰσέτι
ἐπαρκῆ μέτρα διὰ τὴν προστασίαν τῶν
οἰκιακῶν ἐργατῶν καὶ τῶν ἀγροτικῶν
τοιοῦτων. 'Επίσης ἐργατικὰ δικαστήρια,
ὡς καὶ συμμετοχὴ τῶν εργαζομένων
εἰς τὴν διοίκησιν τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ
ἀρχαῖα δημοκρατικοποιήσεως τῆς ἐπιχει-

ρήσεως εἶναι θέματα ἀγνοούμενα ὑπὸ
τῆς ἐλληνικῆς κοινωνικῆς πολιτικῆς.
'Ακόμη δὲ καὶ ἡ ἐργατικὴ νομοθεσία
ἐμφανίζεται πολὺπλοκος, περιπτώσιολο-
γικὴ, κακοτέχνως διατυπωμένη μὲ πολ-
λὰς ἀσφαλείας ἢ καὶ ἀντιφάσεις, ὥστε
νὰ προκύπτῃ ἄμεσος ἢ ἀνάγκη τῆς
ἀνακαθάρσεως καὶ συστηματοποιήσεως
αὐτῆς. Τέλος ἡ κοινωνικὴ πολιτικὴ ἔχει
παρ' ἡμῖν, ὡς κύριον φορᾶ τὸ κράτος
ἢ ὀργανισμοὺς παρ' αὐτοῦ συνιστωμέ-
νους. Οἱ ὀργανισμοὶ τοπικῆς αὐτοδιοι-
κῆσεως, ἡ ἐκκλησία, οἱ ἐργοδοταὶ καὶ
αἱ ἐργατικαὶ ὀργανώσεις ἀσημαντὸν ρό-
λον παίζουν ὡς φορεῖς τῆς κοινωνικῆς
πολιτικῆς. Τελευταίως σημειοῦται κίνη-
σις τὴς πρὸς ὀργανώσιν μέτρων κοινω-
νικῆς πολιτικῆς ἐκ μέρους τῶν ἐργα-
δοτῶν.

ΧΡ. Ν. ΑΓΑΛΛΟΠΟΥΛΟΣ

'Ηλ. 'Αν. 6.12'. Δ. 6.25'
Σελήνη 25 ημερών
ΠΕΜΠΤΗ 262/103
Τροφίμου, Σαββατίου μ.

19

'Εναοξίς ύποβολήσ δηλώσεωσ συμ-
μετοχήσ είσ τās προαγωγίκās έξετά-
σεισ του Κ.Σ.Ε.—'Εξετάσεισ Β' (Πο-
λιτική Οίκονομία).

*Νά μεταχειρισθής την άρετήν όχι διά τή ά-
ποκτήσης, αλλά διά τή ώφελήσης. (Δίδυμος)*

*'Η ζωή αλλάζει, αλλά δέν χάνεται ή έλπίσ
σβήνει, αλλά δέν άποθνήσκει· ή άλήθεια κα-
λύπτεται, αλλά πάλιν λάμπει. (Σέλλεϋ)*

ΝΟΥΜΑΣ Πομπήλιος (716—672
π.Χ.). Βασιλεύσ τής Ρώμησ.
'Εθέσπισε τούσ πρώτουσ θρη-
σκευτικούσ θεομούσ τής Ρώ-
μησ, έτροποποίησε τή ήμερο-
λόγιον και διήρρεσε τούσ
έπαγγελματίασ κατά τάξεισ.

'Ηλ. 'Αν. 6.13'. Δ. 6.24'
Σελήνη 26 ημερών
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 263/102
Εύσταθίου, Θεοπίστησ μ.

20

Πτυχιακαί 'Εξετάσεισ του Κ.Σ.Ε.—
'Εναοξίς ύποβολήσ δηλώσεωσ συμ-
μετοχήσ είσ τās προαγωγίκās έξετά-
σεισ του Κ.Σ.Ε.—'Εξετάσεισ Α' ('Ιδ.
Δίκατον), Γ' ('Εμπορ. Πολιτική).

ΚΟΙΜΑΣ ό 'Ινδικοπλεύστησ
(4ος αίων μ.Χ.). "Ελλην μονα-
χός και γεωγράφος. Περιηγή-
θη τήν 'Αραβίαν και 'Αν. 'Α-
φρικήν και έγραψε «Χριστιανι-
κήν τοπογραφίαν» έν τή όποία
ύποστηρίζει και κοσμολογίκās
άντιλήψεισ τής Παλ. Διαθήκησ.

*Οί φρόνιμοι άνθρωποι έπιστεύονται είσ
όλίγουσ, οί τέ πονηροί είσ κανένα.*

(H. W. Shaw)

*Μην έμπιστεύεσαι είσ αύτόν ό όποίοσ άπαξ
έφάνη άνάξιόσ έμπιστοσύνησ.*

(Σαίξπηρ)

'Ηλ. 'Αν. 6.14'. Δ. 6.22'
Σελήνη 27 ημερών
ΣΑΒΒΑΤΟΝ 264/101
'Ιωνά Π., Κοδράτου 'Απ.

21

Πτυχιακαί έξετάσεισ του Κ.Σ.Ε.
'Εξετάσεισ Β' ('Ιδιωτική Οίκονομία).

Δύο φορέσ νικᾷ, όστισ νικᾷ τόν έαυτόν του.
(Σϋρος)

*'Επιθυμείτ νά όμιλοϋν καλώσ διά σέ; Τότε
μή λέγησ πολλά καλά διά τόν έαυτόν σου.*
(Πασκάλ)

*'Η μέν μεγαλοφνία έξεγείρει τόν θαυμα-
σμόν, ό δέ χαρκτηρ τόν έξασφαλίζει.*
(Σμάιλσ)

*Είται δύσκολο και σκληρό νά είσαι συγ-
χρόνωσ άληθινόσ πολιτικόσ και άληθινά
ήθικόσ άνθρωποσ.*
(Βάκων)

ΠΥΘΕΔΣ ό Μασσαλιώτησ (4ος
αίών π.Χ.). "Ελλην ποντοπό-
ροσ, άστρονόμοσ και γεωγρά-
φοσ. Τό όνομα αύτοϋ συνδέ-
εται πρόσ τή έπιχειρηθέν ύπ'
αύτοϋ ταξίδιον ανά τόν ώ-
κεανόν και πρόσ τήν έρμη-
νειαν τών παλιρροϊών.

ΜΠΕΡΚΛΕΥ Γεώργιοσ (1684—
1753). 'Ιρλανδόσ φιλόσοφοσ.
Είσ τών προδρόμων τών ση-
μερινών θεωριών περί φυσιο-
λογίασ τών αισθήσεωσ. "Ε-
γραψε: «Πραγματείαν περί
τών νόμων τής άνθρωπίνησ
γνώσεωσ».

Σ Ε Π Τ Ε Μ Β Ρ Ι Ο Σ 1957

*Ηλ. 'Αν. 6.15', Δ. 6.20'

Σελήνη 28 ἡμερῶν

ΚΥΡΙΑΚΗ 265/100

Α' Λουκᾶ, Φωκᾶ Ιερομ.

22

'Εξετάσεις Α' (Οικονομική Γεωγραφία), Β' (Πολιτική Οικονομία).

Λουκᾶ ε' 1—12

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἐστὼς ὁ Ἰησοῦς παρὰ τὴν λίμνην Γεννησαρέτ, εἶδε δύο πλοῖα, ἐστῶτα παρὰ τὴν λίμνην οἱ δὲ ἄλιεῖς, ἀποβάντες ἀπ' αὐτῶν ἀπέπλυναν τὰ δίκτυα. Ἐμβὰς δὲ εἰς ἓν τῶν πλοίων, ὃ ἦν τοῦ Σίμωνος, ἠρώτησεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς γῆς ἐπαναγαγεῖν ὀλίγον· καὶ καθίσας, ἐδίδασκεν ἐκ τοῦ πλοίου τοὺς ὄχλους. Ὡς δὲ ἐπαύσατο λαλῶν, εἶπε πρὸς τὸν Σίμονα· Ἐπανάγαγε εἰς τὸ βᾶθος καὶ χαλάσατε τὰ δίκτυα ὑμῶν εἰς ἄγραν. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Σίμων, εἶπεν αὐτῷ· Ἐπιστάτα, δι' ὅλης τῆς νυκτὸς κοπιάσαντες, οὐδὲν ἐλάβομεν· ἐπὶ δὲ τῷ ῥήματί σου χαλάσω τὸ δίκτυον. Καὶ τοῦτο ποιήσαντες, συνέκλεισαν πλῆθος ἰχθύων πολὺ, διερρηγγνυτο δὲ τὸ δίκτυον αὐτῶν. Καὶ κατένευσαν τοῖς μετόχοις, τοῖς ἐν τῷ ἐτέρῳ πλοίῳ, τοῦ ἐλθόντας συλλαβέσθαι αὐτοῖς· καὶ ἦλθον, καὶ ἐπλησαν ἀμφοτέρα τὰ πλοῖα, ὥστε βυθίζεσθαι αὐτά. Ἴδὼν δὲ Σίμων Πέτρος, προσέπεσε τοῖς γόνασι τοῦ Ἰησοῦ, λέγων· Ἐξελθε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι ἀνὴρ ἁμαρτωλός εἰμι, Κύριε. Θάμβος γὰρ περιέσχεν αὐτόν, καὶ πάντας τοὺς σὺν αὐτῷ, ἐπὶ τῇ ἄγρα τῶν ἰχθύων ἢ συνέλαβον· ὁμοίως δὲ καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, υἱοὺς Ζεβεδαίου, οἳ ἦσαν κοινωνοὶ τῷ Σίμωνι. Καὶ εἶπε πρὸς τὸν Σίμονα ὁ Ἰησοῦς. Μὴ φοβοῦ· ἀπὸ τοῦ νῦν ἀνθρώπους ἔσει ζωαγρῶν. Καὶ καταγαγόντες τὰ πλοῖα ἐπὶ τὴν γῆν, ἀφέντες ἅπαντα, ἠκολούθησαν αὐτῷ.

Η ΥΓΙΕΙΝΗ ΔΙΑΒΙΩΣΙΣ ΤΩΝ ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ

Ἡ φοίτησις, ὡς γνωστόν, εἰς τὰ ἄνωτερα ἐκπαιδευτικά ἱδρύματα εἶναι μακροχρόνιος. Συμπίπτει συνήθως κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τῆς σωματικῆς ἀναπόξεως τῶν σπουδαστῶν καὶ κατὰ κανόνα συνεπάγεται διανοητικὴν κόπωσιν, ἂν μὴ καὶ σωματικῶν.

Διὰ τὴν διασφάλισιν τῆς ὑγείας συμβάλλουν τόσον ὁ σπουδαστής, ὅσον καὶ τὸ Ἴδρυμα, εἰς τὸ ὁποῖον οὗτος φοιτᾷ.

Ὁ σπουδαστής πρέπει νὰ προσέχη

εἰς τὴν ὑγιεινὴν διαβίωσιν τοῦ καὶ ὡς διανοητικῶς ἐργαζόμενον ἄτομον νὰ ἔχη ὑπ' ὄψιν τοῦ τὰ ἑξῆς:

Α'. Ἡ ὑγιεινὴ διαβίωσις ἀνάγεται γενικῶς εἰς τὴν κατοικίαν, διατροφήν, ὕπνον, σωματικὴν ἀσκήσιν, ἀθλητισμόν, γενετήσιον βίον καὶ ἄλλα τινά. Κατὰ συνέπειαν πρέπει νὰ ἀποφεύγεται ἡ παραιτεταμένη καθεστηκυῖα ζωὴ διὰ τοὺς ἑξῆς κυρίως λόγους:

1) Διότι αὕτη στερούσα τὸ ἄτομον σωματικῆς κινήσεως, δύναται νὰ ἐπιδεινώσῃ τὴν ὑγείην τῶν ἰδιοστατικῶς ἀσθενικῶν ἀτόμων.

2) Ἀιμαγκάζουσα τὸ ἄτομον εἰς τὴν τήρησιν κεκαμμένης στασεως τοῦ κορμοῦ ἐπὶ πολλὰς ὥρας τῆς ἡμέρας, δύναται νὰ ἐπιδεινώσῃ τυχόν ὑπαρχούσας νοσηρὰς καταστάσεις τοῦ ἀναπνευστικοῦ καὶ τοῦ κυκλοφοριακοῦ συστήματος.

3) Ἐπιφέρουσα στάσιν τινα τῆς κυκλοφορίας τοῦ αἵματος, δύναται νὰ ἐπιδεινώσῃ τυχόν ὑπαρχούσας αἱμορροΐδας.

Ἡ ὑπερβολικὴ ἐργασία ἐπιφέρει νευρασθένειαν, διαταραχὰς τῆς πέψεως, σωματικὴν ἔξαντλησιν καὶ πρόωρον γῆρας. Ὁ σπουδαστής δὲν πρέπει νὰ ἐργάζεται περισσότερον τῶν 8 ὥρῶν. Ἡ κατ' ἐξάίρεσιν παράτασις τῆς ὀκταώρου ἐργασίας του, καὶ δὴ ἡ ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας, ἐπιβάλλει μεγαλύτεραν ἀνάπαυσιν κατὰ τὰς ἐπομένους ἡμέρας. Ἀπαξ τῆς ἐβδομάδος, ἦτοι τὴν Κυριακὴν ὡς καὶ κατὰ τὰς ἑορτάς, ὁ ἐργαζόμενος διανοητικῶς πρέπει νὰ ἀναπαύεται, κατ' ἔτος δὲ νὰ διαθέτῃ περίοδον συνεχῶς ἀναπαύσεως, εἰ δυνατόν, εἰς ἐξοχὴν διαρκείας τοῦλάχιστον δύο ἐβδομάδων. Πρέπει ἐπίσης νὰ ἀποφεύγῃ τὴν κατάχρησιν τοῦ καπνοῦ καὶ τῶν οἴνω-

πνευματῶδων ποτῶν, διότι αὕτη ἐπιδρᾷ λίαν ἐπιβλαβῶς ἐπὶ τοῦ ἀναπνευστικοῦ καὶ κυκλοφοριακοῦ συστήματος. Οἰκογενὲς ἐννοεῖται, ὅτι αἱ γενετήσιοι καταχρήσεις πρέπει νὰ ἀποφεύγωνται ὑπὸ τῶν σπουδαστῶν, ὡς ἐκ τῶν βλαβερῶν συνεπειῶν τῶν.

Β'. Ἡ συνήθης καὶ παραιτεταμένη διανοητικὴ ἐργασία ἐπιβάλλει σωματικὴν κίνησιν. Ἡ διανοητικὴ ἐργασία, ἰδίως ὅταν αὕτη συνδυάζεται μετ' ἐλαχίστης σωματικῆς κινήσεως, ἐπιβάλλει

προσαρμογὴν τῆς διατροφῆς τοῦ ἀτόμου εἰς εἰδικὰς ἀνάγκας τοῦ ὄργανισμοῦ του. Ἡ φύσει ἀσθενικὴ σωματικὴ διάπλασις ἀτόμου διανοητικῶς ἐργαζόμενου ἐπιβάλλει μεθοδικὴν ἐνίσχυσιν τῶν σωματικῶν του δυνάμεων.

Ἡ κοπιώδης διανοητικὴ ἐργασία ἀπαιτεῖ ἀφ' ἐνός μὲν ἐπαρκῆ καὶ ἀδιατάρακτον ὕπνον, ἀφ' ἑτέρου δὲ καθημερινὴν παρεμβολὴν βραχείας ἀναπαύσεως ἀπὸ τῆς ἐργασίας ταύτης. Ἡ κοπιώδης ἐβδομαδιαία διανοητικὴ ἐργασία ἀπαιτεῖ πλήρη ἀνάπαυσιν καὶ ψυχαγωγίαν κατὰ τὰς Κυριακάς συμφῶνως πρὸς τὰς ἰδιαιτέρας προτιμήσεις τοῦ ἀτόμου. Ἡ κοπιώδης ἔτησις διανοητικὴ ἐργασία καθιστᾷ ἀναγκαίαν τὴν ὀρθότεραν κατὰ τὸ δυνατόν ἐκμετάλλευσιν τοῦ χρό-

νου τῆς ἔτησιος κανονικῆς ἀδείας τοῦ ἀτόμου.

Ὁ σπουδαστής πρέπει, ἐάν ἡ κατοικία του εὐρίσκειται ἐγγὺς τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ ἱδρύματος, εἰς τὸ ὁποῖον οὗτος σπουδάζει, νὰ μὴ ἀκολουθῇ καθημερινῶς τὸν αὐτὸν σύντομον δρόμον πρὸς μετᾶρσιν ἐκ τῆς κατοικίας του εἰς αὐτό, ἀλλὰ νὰ ἀκολουθῇ ἐναλλάξ διαφόρους δρόμους πρὸς ἀλλαγὴν ἐντυπώσεων, περισσοτέραν κίνησιν καὶ καλυτέραν ἀναπνευστικὴν ἀσκήσιν.

Ἡ ὀργανισμῶν εἰδικῶν μαθημάτων ὑγιεινῆς διὰ τοὺς σπουδαστὰς τῶν ἄνωτέρων σχολῶν—ἀσχέτως τοῦ κλάδου τῶν σπουδῶν τῶν—ὡς καὶ ἡ λειτουργία μονίμου ὀπηρεσίας προληπτικῆς ἱατρικῆς εἰς τὰ διάφορα ἐκπαιδευτικά ἱδρύματα θὰ συμβάλλουν μεγάλως εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τῆς ὑγείας τῶν σπουδαστῶν καὶ γενικώτερον εἰς τὴν διάδοσιν τῶν ἀρχῶν τῆς ὑγιεινῆς ἐν τῇ κοινότητι.

Ἐφηγητῆς ΑΝΤ. ΠΑΠΑ-ΓΩΑΝΝΟΥ

Ἡ θεὰ Ὑγεία

"Ηλ. 'Αν. 6.16', Δ. 6.18'

Νέα Σελήνη

ΔΕΥΤΕΡΑ 266/99

Σύλληψις Τ. Προδρόμου

23

'Εξετάσεις Β' έτους (Δημοσία Οικονομία).

"Ο Σωκράτης, *ὄνειδιζόμενος ἐπὶ εὐτελεῖ κατὰγωγῇ ὑπὸ τινος μοχθηροῦ, εἶπεν: «Ἐμοὶ μὲν τὸ γένος ὄνειδος, σὺ δὲ τῷ γένει».*

(Στοβαῖος)

ΤΕΟΜΠΑΛΑΝΤ Σμιθ (1859—1934)
Ἄμερικανὸς μικροβιολόγος.
Ἀνεκάλυψε τὴν διὰ κροτῶ-
νων (τσιμπουριῶν) μετάδοσιν
νοσημάτων ἐκ τῶν ζῴων εἰς
τὸν ἄνθρωπον.

"Ηλ. 'Αν. 6.17', Δ. 6.17'

Σελήνη 1 ἡμέρας

ΤΡΙΤΗ 267/98

Θαῦμα Μυρτιδιωτίσης

24

'Εξετάσεις Α' (Οικονομικά Μαθηματικά), Γ' (Μετολλευτικὸν Δίκαιον).

ΕΥΡΥΠΙΔΗΣ (480—407 π. Χ.)

"Ἐλλην ἀρχαῖος τραγικὸς ποιητής. Ὑπῆρξεν ἀπόστολος ποιητῆς. Ὑπῆρξεν ἀπόστολος τῆς ἐλευθερίας ἐν τῇ τέχνῃ, τῇ σκέψει καὶ τῇ θρησκείᾳ. Ἐγραψε μεταξύ ἄλλων: «Ἄλκηστιν», «Ἡλέκτραν», «Μήδειαν».

Ἡ ἰδιωτικὴ καὶ ἡ δημοσία ἀποστολὴ τῆς Δογιστικῆς ὄχι μόνον δὲν συγκρούονται, ἀλλ' ἀναγκαίως συνεργάζονται, ὅπως καὶ τὸ κλιῶς ἐγνωσόμενον ἀτομικὸν συμφέρον δέον πάντως νὰ συμπίπτῃ μὲ τὸ γενικόν.

(Α. Monnier)

"Ηλ. 'Αν. 6.17', Δ. 6.15'

Σελήνη 2 ἡμερῶν

ΤΕΤΑΡΤΗ 268/97

Εὐφροσύνης, Εὐγενίου μ.

25

'Εξετάσεις Β' έτους (Ἐμπορικὸν Δίκαιον).

"Ο δοργίλος τιμωρεῖται μὲ τὴν ἰδίαν μάστιγα. Δὲν ὑπάρχει πικρία μεγαλυτέρη ἀπὸ τὴν τοῦ θνμοῦ. Τὸ δηλητήριο τὸ ὄποιον ἀπορρεῖ ἐξ αὐτοῦ καταστρέφει τὰ σπλάγχνα τοῦ ἰδίου μᾶλλον ἢ τὰ τοῦ θύματός του.

(C. Buxton)

ΚΟΛΜΠΕΡ Ἰωάννης Βαπτιστῆς (1619—1683). Γάλλος οἰκονομολόγος καὶ πολιτικός. Ἐπροστάτευσε τὴν βιομηχανίαν δι' ἐπιβολῆς δασμῶν εἰς εἰσαγωγὰς καὶ ἐλαττώσεως δασμῶν πρώτων ὑλῶν.

2.796 ΓΛΩΣΣΕΣ Σ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

Σύμφωνα μὲ μιὰ ἀνακοίνωσι τοῦ διεθνοῦς ἐθνολογικοῦ καὶ κοινωνιολογικοῦ Ἰνστιτούτου, οἱ ὀμιλούμενες γλῶσσες στὸν πλανήτη μας, ἀνέρχονται σὲ 2796—χωρὶς νὰ λογαριάσωμε τίς διαλέκτους καὶ τὰ διάφορα ἰδιώματα—13 ἀπ' αὐτὲς τίς γλῶσσες, ὀμιλοῦνται ἀπὸ περισσότερους τῶν 50 ἑκατομμυρίων ἀνθρώπων ἢ καθεμιά. Οἱ γλῶσσες αὐτὲς εἶναι οἱ ἀκόλουθες:

Κινεζικὴ 500 ἑκατομμύρια, Ἀγγλικὴ 250, Ἰνδοστανικὴ 160, Ρωσικὴ 150, Ἰσπανικὴ 120, Γερμανικὴ 100, Ἰαπωνικὴ 100, Γαλλικὴ 80, Ἰνδονησιακὴ, πορτογαλικὴ, μεπενγκαλικὴ, Ἰταλικὴ καὶ ἀραβικὴ ἀπὸ 50 ἑκατομμύρια καθεμιά.

Σ Ε Π Τ Ε Μ Β Ρ Ι Ο Σ 1 9 5 7

Ἡλ. Ἀν. 6.18', Δ. 6.14'

Σελήνη 3 ἡμερῶν

Π Ε Μ Π Τ Η 269/96

Μετάστ. Ἰωάννου Θεολ.

26

Ἐξετάσεις Α' (Δημόσιον Δίκαιον),
Γ' Τελωνειακά).

Ἡ δύναμις ἐνὸς ἔθνους δὲν μετρεῖται ἀπὸ τὸν ἀριθμὸν τοῦ πληθυσμοῦ του, ἀλλ' ἀπὸ τὴν ἀξίαν τῶν ἐπιλέκτων του.

(Γουσταῦος Λεμπόν)

ΑΒΕΡΩΦ Γεώργιος (1818—1899)
Ἕλλην ἐθνικός εὐεργέτης.
Ἰδρυσε νοσοκομεῖον ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, γυμνάσια, παρθεναγωγεῖον, τὴν σχολὴν τῶν Εὐελπίδων, κ.ά.

Ἡλ. Ἀν. 6.19', Δ. 6.12'

Σελήνη 4 ἡμερῶν

Π Α Ρ Α Σ Κ Ε Υ Η 270/95

Καλλιστράτου, Γαϊάνης

27

Ἐξετάσεις Β' ἔτους (Ἰδιωτικὸν Δίκαιον).

ΡΑΦΑΗΛ Σάντι (1483—1520). Διασημότετος Ἰταλὸς ζωγράφος, ἀρχιτέκτων καὶ γλύπτης. Εἰς τῶν μεγαλύτερων καλλιτεχνῶν τῆς Ἀναγεννήσεως.

ΑΤΓΟΥΝΤ Γεώργιος (1746 — 1807). Ἄγγλος φυσικός, Ἐφεῦρε μηχανὴν δι' ἧς ἀποδεικνύονται πειραματικῶς οἱ νόμοι τῆς ἐν τῷ κενῷ πτώσεως τῶν σωμάτων.

Ἐγκράτεια καὶ μέτρον ἐν τῇ νεότητι εἶναι διαβατήριον δι' εὐτυχισμένα γηρατεία.

(Πλούταρχος)

Χαρακτηριστικὸν φαινόμενον ἀπὸ τοῦ ἄλλου πολέμου εἶναι ὅτι ὁ αὐξανόμενος διαρκῶς καταμερισμὸς συνεπληρώθη κατ' ἀνάγκην ἀπὸ τὸν συντονισμὸν ὅλων τῶν καταειρημένων προσπαθειῶν.

(Α. Robinson)

Ἡλ. Ἀν. 6.20', Δ. 6.11'

Σελήνη 5 ἡμερῶν

Σ Α Β Β Α Τ Ο Ν 271/94

Βαροῦχ. Π. Ἀλφειοῦ μ.

28

Ἐξετάσεις Α' (Τεχνικὴ Ἐμπορίου),
Γ' (Ὀργάνωσις Ἐργοστασίων).

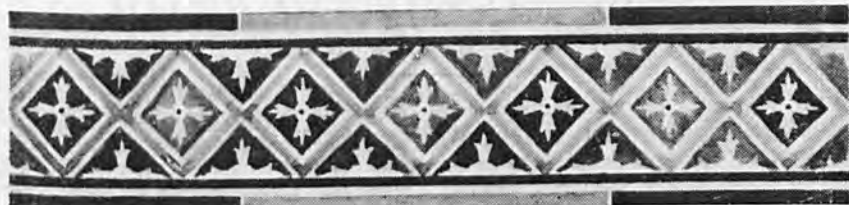
Ὁ κάματος θησαυρὸς ἐστὶ τοῖς ἀνθρώποις.
(Αἴσωπος)

Ὅταν εἶσαι θυμωμένος, μέτρησε δέκα προτοῦ ὀμιλήσης, ὅταν εἶναι πολὺ θυμωμένος, μέτρησε ἑκατόν.
(Τζέφφερσον)

Ἡ ἀνάγνωσις τῶν καλῶν βιβλίων εἶναι συνδιάλεξις μὲ τοὺς τελειότερους ἀνθρώπους τοῦ παρελθόντος.
(Καρτέσιος)

Εὐγενεῖς νόμιζε μὴ τοὺς ἐκ τῶν καλῶν καὶ ἀγαθῶν γεγεννημένους, ἀλλὰ τοὺς τὰ καλὰ καὶ ἀγαθὰ προαιρουμένους
(Θεόπομπος)

ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΑΙΟΣ (ἢ Κωνσταντίνου Βελεστινλῆς) (1757 — 1798). Ἐθνομάρτυς καὶ κήρυξ τῆς Βαλκανικῆς ὁμοσπονδίας. Ἰδρυσε τὴν φιλικὴν ἐταιρείαν ΔΕΛΜΟΥΖΟΣ Ἀλέξανδρος. Διαπρεπὴς Ἕλλην παιδαγωγός. γεννηθεὶς τῷ 1880 ἐν Ἀμφίση, ὑπέρμαχος τοῦ δημοτικισμοῦ καὶ εισηγητὴς τῆς ἐκπαιδευτικῆς μεταρρυθμίσεως. Ἰδρυσε τὸ πρότυπον Σχολεῖον Βόλου, ἕνεκα τοῦ ὁποῦ καὶ ἐδιώχθη. Συνέγραψε ποικίλα ἐκπαιδευτικὰ ἔργα.

Σ Ε Π Τ Ε Μ Β Ρ Ι Ο Σ 1957

'Ηλ. 'Αν. 6.21', Δ. 6.09'

Σελήνη 6 ἡμερῶν

ΚΥΡΙΑΚΗ 272/93

Β' Λουκά, Κυριακοῦ 'Αν.

29

'Εξετάσεις Β' ('Ηλεκτροτεχνία, Μηχανογνωσία).

Λουκά Γ' 31-36

Εἶπεν ὁ Κύριος· Καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως. Καὶ εἰ ἀγαπᾶτε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστί; καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτοὺς ἀγαπῶσι. Καὶ εἰ ἀγαθοποιεῖτε τοὺς ἀγαθοποιούντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστί; καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ ποιοῦσι. Καὶ εἰ δανείζετε παρ' ὧν ἐλπίζετε ἀπολαβεῖν, ποία ὑμῖν χάρις ἐστί; καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ ἁμαρτωλοῖς δανείζουσιν, ἵνα ἀπολάβωσι τὰ ἴσα. Πλὴν ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, καὶ ἀγαθοποιεῖτε καὶ δανείζετε, μηδὲν ἀπελπίζοντες· καὶ ἔσται ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς, καὶ ἔσεσθε υἱοὶ τοῦ Ὑψίστου, ὅτι αὐτὸς χρηστός ἐστιν ἐπὶ τοὺς ἀχαρίστους καὶ πονηροὺς. Γίνεσθε οὖν οἰκτίρομοι, καθὼς καὶ ὁ Πατὴρ ὑμῶν οἰκτιρῶν ἐστίν.

ΦΘΙΝΟΠΩΡΙΝΟ ΑΠΟΜΕΣΗΜΕΡΟ

'Η δύση ἀπόψε σέρνεται στήν κίτρινη ἀκροποταμιά
κι ὡς πληγωμένη ἀναροίγει σιά γυμνωμένα δάση,
ποῦ ὦρα τὴν ὦρα καρτερεῖ μὲ τ' ἄγρια βέλη τῆς ξανά
νὰ λάμψει ἢ χάλκινη ἀστραπή κ' ἢ θύελλα νὰ ξεσπάσει.

Καὶ σύ, καρδιά, ποῦ ἀστόχαστα μιὰ θλίψη μάταιη σὲ καλεῖ
πρὸς τὰ νερά, ποῦ ἀκίνητοδν γεμᾶτα πλήθια ὀδύνη,
κοιμήσου ἀμέριμνα. Ξανά μιὰ ἀνθόγελη ἄνοιξη θαρθεῖ
μ' ἕνα μονάχα ἐρωτικό ρόδο νὰ σὲ φαιδρύνει.

Ι. Μ. Παπαγιωτόπουλος

Η ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΣΙΣ

(ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ)

Ἡ Ἐμπορικὴ ἀντιπροσώπευσις ἔχει μακράκινα Ἱστορίαν, συνεπῶς δὲ μεγάλην καὶ ἐνδιαφέρουσαν διαμόρφωσιν καὶ ἐξέλιξιν, ὑπὸ ἐκάστοτε συγχρονισμῶν ἀνά τοὺς αἰῶνας.

Τόσον αἱ παροῦσαι, ὅσον καὶ αἱ προσεχούσ, πολλῶ δὲ μᾶλλον ἀπωτέρο μὲλλοντος ἐπαγγελματικαὶ συνθηκαί, ἀπαιτοῦσιν ἀτομικότητα τοῦ ἀντιπροσώπου, ἀξιολόγου μεθοδικῆς καὶ ἐγκυκλοπαιδικῆς μορφώσεως, γλωσσομαθείας, τυχόν ἐιδικεύσεως κατὰ κλάδον, ἔτι δὲ ἥθους καὶ ἐντιμότητος καὶ κατὰ τὸ δυνατόν ἀρτιωτέρας ἐπαγγελματικῆς ἐμφανίσεως, πρὸς ἐπιτυχίαν. Ἀνάλογον δὲ καταρτισμὸν τοῦ τελεστηρίου τοῦ Λειτουργήματος, τοὔτέστι τοῦ Ἀντιπροσωπευτικοῦ Γραφείου.

Ιον) Τὸ ἐπιτήδευμα εἰσὶν αἱ κατ' ἐξοχὴν προσωποικόν. Παρὰ τὴν ἀπαραίτητον ὑπαρξίν στοιχειώδους γραφειακῆς ὀργανώσεως, συνήθως ἐξ ἑνὸς ἀλληλογράφου, ἑνὸς βοηθοῦ λογιστοῦ καὶ ἑνὸς τοῦλάχιστον πλασιέ, ἡ μορφή τοῦ προϊσταμένου ἀντιπροσώπου ὀφείλει νὰ κυριαρχῇ πρὸς τὴν διττὴν κατεῦθυνσιν τῆς ἐνεργείας, —τὴν πρὸς τὸ Ἐσωτερικὸν καὶ πρὸς τὸ Ἐξωτερικόν. Αὐτὸς καὶ εὐθύνει τὰ πάντα, ὡς ἀνώτερος ἐν γνώσει καὶ πείρᾳ, αὐτὸς τηρεῖ τὰς ἐπαφὰς πρὸς τὰς δύο κατευθύνσεις, αὐτὸς ἐπικουρεῖ τὰς πλῆσιεὶ καὶ ταξιδιώτικας ξένους εἰς τὰ κλεισίματα. Αὐτὸς δὲ ἀφ' ἑτέρου τηρεῖ τὰς σχέσεις μετὰ τοῦ Ἐξωτερικοῦ ὡς πρόσωπον ὑπεύθυνον, λόγῳ καὶ ἔργῳ, ἔναντι τοῦ ἀντιπροσωπευομένου.

Ἄντιπρόσωπος ἐν ἡμίφωτι ἐκατέρωθεν ἐργαζόμενος, μὴ τηρῶν προσωπικὰς τὰς ἀναγκαίας πρὸς τὰς δύο κατευθύνσεις προφορικὰς ἢ γραπτὰς ἐπαφὰς, εἴτε διὰ πληρεξουσίου ἢ ἀντικαταστάτου ἐκπληρῶν ταύτας, ὅσον καλῶς ἀναπληρούμενος, κινδυνεύει ἢ νὰ ἴδῃ ἐαυτὸν ἀποτυγχάνοντα τελικῶς, ἢ ἀναγκαστικῶς ἀντικαθιστάμενον ὑπὸ τῆς κυριαρχούσης ἐν τῷ γραφεῖω βοηθητικῆς προσωπικότητος.

Λον) Διμέτωπος ἐνεργεῖα ἀντιπροσώπου δεδομένης τῆς τοιαύτης διαρρυθμίσεως τῆς ἐργασίας πρὸς τὸ Ἐσωτερικόν καὶ τὸ

Ἐξωτερικόν, ὁ ἀντιπρόσωπος δεόν νὰ εἶναι καλῶς κατηρτισμένος πρὸς ἀντιμετώπισιν καὶ τῶν δύο μορφῶν τῆς δράσεώς του. Δεόν δηλαδὴ νὰ ἔχη ὀργανώσει εὐπρόσωπον, ὡς εἴπομεν γραφειακὴν ἐγκατάστασιν. Ἐκ τῶν ἐνόντων καὶ ὅπως ὅπως τοιαύτη ἀντενδείκνυται, ὡς κακῶς προδιαθέτουσα τόσον τὴν πελατεῖαν ὅσον καὶ ἀντιπροσωπευόμενον. Τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα ἐπιφέρει καὶ ἡ ἔλλειψις κύκλου σχέσεων, θάρρους κρούσεως θυρῶν τοπικῆς πελατείας, ἢ μὴ ἀξιόλογος ἀτομικὴ παράστασις, πρὸ πάντων δὲ ἡ ἔλλειψις κατανοήσεως τῆς ψυχολογίας τοῦ ἐπαγγέλματος ὑπὸ τοῦ ἴδιου καὶ ἡ στήρησις καλοῦ ἥθους, χαρακτήρος καὶ ἐμπειρίας. Ἡ συνισταμένη τῶν ἰδιοτήτων καὶ ἀρετῶν τούτων χρησιμεύει κατὰ κανόνα, ὡς βαλβὶς ἄλματος πρὸς ἐπιδοφόρον ἐπιτυχίαν.

3ον) Κεφάλαιον κινήσεως. Ἀρχόμενος τῆς ἐπιχειρήσεως ἔμπορος ἢ βιομήχανος στερεῖται συχνὰς ἐν τῇ Χώρας μας κεφαλαίων κινήσεως, πρᾶγμα παραβλάπτον συνήθως τὴν λοιπὴν ὀργανώσιν του. Τοῦτο ὀφείλει νὰ θεωρῇ βασικὸν ὁ ἐπιχειρῶν Ἀντιπρόσωπος. Ἐκτὸς τῆς εὐπρόσωπου γραφικῆς ἐγκαταστάσεως καὶ τῆς καλῆς ἀτομικῆς καταρτισεώς του, δεόν νὰ διασθῆ καὶ τὸ ἀναγκαῖον κεφάλαιον κινήσεως τοῦ Γραφείου του τοῦλάχιστον δι' ἑν ἐξάμηνον, ἀναλόγως πάντοτε τῶν σκοπῶν καὶ τῶν προθέσεων. Φειδωλὴ καὶ πτωχοπροδορικὴ ἐκκίνησις ἐπιμηκύνει τὸ πρῶτον στάδιον καὶ ἀποθαρρύνει τὸν ἐπιχειροῦντα ὅταν μάλιστα δὲν εἶναι πεπρωκισμένος μετὰ τὸν ὕπομονῆς καὶ ἐπιμονῆς, ὅπερ ἀπαιτεῖ τὸ ἐπάγγελμα. Ἄγει δὲ τελικῶς εἰς ἐγκατάλειψιν τῆς προθέσεως.

4ον) Πολιτεία ἀντιπροσώπου. Ὁ ἀντιπρόσωπος δεόν νὰ εἶναι κατὰ βάσιν σοβαρὸς εἰς τὰς σχέσεις του, μετριόφρων καὶ ἐπιφυλακτικὸς εἰς τὰς ἐκφράσεις του, εὐλικρινὴς εἰς λόγους καὶ ὑποσχέσεις, συγκεκρατημένος δὲ εἰς συμβούλας, συστάσεις καὶ ὑποδείξεις. Δεόν κατηγορηματικῶς νὰ ἀποφεύγῃ ἀερώδη ἐπαγγελματικὴν ταχα εὐγλωττίαν πρὸς ὑπίδειξιν δῆθεν γνώσεων καὶ ἐξυπνάδας ἢ πρὸς σκόπιμον

Ἡλ. Ἀν. 6.22', Δ. 6.08'
Σελήνης Πρωτ. Τέταρτον
ΔΕΥΤΕΡΑ 273/92
Γρηγορίου Ἀρμενίας

30

Λήξις ὑποβολῆς δηλώσεων συμμετοχῆς, εἰς τὴς προαγωγικὰς ἐξετάσεις τοῦ Κ.Σ.Ε. — Ἐξετάσεις Α' (Ὄργανοις Ἐπιχειρήσεων), Β' (Βιομηχανικῆ Πολιτικῆ).

Ἐκεῖνο ποῦ ἐξεγείρει περισσότερον τὸν θυμὸν ἐνὸς ἀνθρώπου εἶναι ἢ συναίσθησις οὗτις πταίστης εἶναι αὐτὸς ὁ ἴδιος.

(Ρίχτερ)

Ὅστις νομίζει οὗτις μπορεῖ νὰ ζήσῃ, χωρὶς τὴν βοήθειαν τῶν ἄλλων, ἀπατάται πολὺ· ἀλλ' ὅστις νομίζει, οὗτις οἱ ἄλλοι δὲν ἠμποροῦν νὰ κάμουν χωρὶς αὐτόν, ἀπατάται πολὺ περισσότερον.

(Δαρσφονκὼ)

ΚΟΡΑΪΣ Ἀδαμάντιος (1748—1833), Μέγας Ἑλλην διδάσκαλος τοῦ γένους. Ἐγραψε πολιτικὰ φυλλάδια καὶ ἐξέδωσε τοὺς ἀρχαίους Ἑλληνας συγγραφεῖς.

ΣΠΙΝΟΖΑ Βενέδικτος (1632—1677). Ὁλλανδὸς φιλόσοφος. Ἀνέπτυξεν ἴδιον σύστημα πανθειστικῆς φιλοσοφίας ἐπὶ μαθηματικῆς μεθόδου. Κύριον ἔργον του : ἡ «Ἠθικῆ».

τάχα πειστικότητά, πρὸ πάντων, ἐναντι πελάτου, ὅστις ἐκ πείρας καὶ εἰδικεύσεως καὶ ἐν ὄψει γενικωτέρων ἀντιλήψεων, συνθηκῶν καὶ συμφερόντων, γνωρίζει καλότερον ἀπὸ τὸν προσφέροντα τί δέον ὁ ἴδιος νὰ ἀποφασίσῃ καὶ νὰ ἐκλέξῃ. Ἡ ἀξιοπρεπὴς καὶ συγκεκρατῆμένη ἐν προκειμένῳ στάσις, συμπληρουμένη διὰ τῶν ἀναγκαίων τεχνικῶν ἐπεξηγήσεων καὶ πληροφοριῶν ἐκ μέρους τοῦ ἀντιπροσώπου, εἶναι ἡ ἐνδεειγμένη.

5ον) Περαιτέρω χαρακτηριστικὰ τοῦ ἀντιπροσώπου. Ὅσον καὶ τελικὸς σκοπὸς τοῦ ἀντιπροσώπου εἶναι, βιοποριστικῶς, τὸ κλεισιμον τῆς πράξεως, οὗτος ὀφείλει νὰ ἀποφεύγῃ τὴν προμηθεϊοθηρίαν, θυσιάζων χάριν ταύτης ἀξιοπρέπειαν καὶ ἦθος. Κυρίᾳ ἀπόβλεψις ὀφείλει νὰ εἶναι ἡ συντέλεσις τῆς δικαιοπραξίας με δραστήριον, ἐπιμελῆ καὶ ἀξιοπρεπῆ τρόπον, ὅποτε ἱκανοποιοῦνται αὐτομάτως καὶ οἱ τρεῖς ἐν προκειμένῳ συμβαλλόμενα : δηλαδὴ, πελάτης, ἀντιπροσωπεύμενος καὶ ὁ μεσολαβῶν ἀντιπρόσωπος. Ἡ ἐκ προμηθεϊοθηρίας ἰδιότητα γίνεται, δυστυχῶς ἐν τῇ πράξει, ἀντιληπτῆ εἰς ἀμφοτέρους τοὺς κυρίους παράγοντας τῆς συναλλαγῆς : πελάτην καὶ ἀντιπροσωπεύμενον καὶ βαρύνει ὡς ἐκ τούτου ἐπὶ τῆς πλάστιγγος τῆς ἐκατέρωθεν ἐκτιμήσεως καὶ

ἐμπιστοσύνης, ἥτις τοῦ ἠθικοῦ κεφαλαίου παντὸς λειτουργοῦ τοῦ Κλάδου.

Ὁρθοδόξως ὁ ἀντιπρόσωπος δικαιοπραγῶν, δέον νὰ μὴ ἐμπορευῆται διὰ λογαριασμόν του. Οὕτω πράττων, παρὰ γυγελειοδοχεῖ, ὑπεισέρχεται εἰς πεδῖον ἀλλότριον, οὐχὶ ἀμοιβον κερδοσκοπίας, προσωπικῶν εὐθυνῶν καὶ ὑποχρεώσεων, ξένων πρὸς τὸ ὄρθως καὶ νομικῶς καθωρισμένον ἀνεύθυνον τοῦ κανονικῶς καὶ ἀνιδιοτελεῖς, ἀντιπροσωπευτικῶς ἐργαζομένου. Ἡ τοιαύτη ἀποκλειστικότης δέον νὰ ἀποτελῇ τὴν βάσιν τῆς ἐνεργείας του. Ἄλλως δίδει ἀντιλαβὴν εἰς τοὺς δύο παράγοντας τῆς συναλλαγῆς διὰ λογαριασμόν τῶν ὁποίων ἐργάζεται, ὑποψίας ἰδιοτελείας, συναγωνισμοῦ καὶ συμφεροντολογίας, ἐνῶ καθῆκον του εἶναι ἡ ἀμεροληψία, ἡ ἀνιδιοτελεία πρὸς προστασίαν ἀκραιφνῆ τῶν συμφερόντων πελάτου καὶ ἀντιπροσώπου. Ἡ ἀντίθετος πολιτεία ὑποσκάπτει τὰ θεμέλια τῆς πρὸς αὐτὸν ἐκατέρωθεν ὀφειλομένης ἐμπιστοσύνης.

Οὕτως ἐξεπιζόμενος ὁ καλὸς ἀντιπρόσωπος, δύναται θαρραλέως νὰ βαδίσῃ, βέβαιος ὅτι θὰ ἀποκτήσῃ ἐντιμόνομα, κοινὴν ἐμπιστοσύνην, συμπαιθείαν, φιλίαν καὶ ἀγάπην, αὐτομάτως δὲ περιερχόμενῳ καλῆν πρῶδον καὶ ὀλικὴν ὠφέλειαν οὐ μικράν.

ΠΛΑΤΩΝ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ

ΔΙΑΙΤΗΣΙΑ

Διαιτησία ἐν τῇ εὐρυτέρᾳ ἔννοια τῆς εἶναι ἡ ἐπίλυσις μιᾶς διαφορᾶς διὰ τῆς κρίσεως τρίτου (ἑνὸς ἢ πλείοτέρων) προσώπου, ἐνεργούντος οὐκι κατὰ τὰς δικαστηριακὰς ἀσπιρὰς διατυπώσεις, ἀλλὰ κατὰ ἐλευθερωτέραν κρίσιν, ἀποκαλουμένην ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Ρωμαϊκοῦ δικαίου καὶ ἰ «κρίσεως ἀγαθοῦ ἀνδρός» (arbitrium boni viri).

Ὁ θεσμὸς τῆς διαιτησίας ἔλκει τὴν ἀφετηρίαν του ἀπὸ τῶν χρόνων τῶν ἀρχαίων προγόνων μας, ἴδια δὲ τῶν Ἀθηναίων. Μετεδόθη δὲ βραδύτερον καὶ ὑφίσταται ἔκτοτε εἰς ὅλα τὰ πολιτισμένα Κράτη, καὶ λειτουργεῖ παραπλήρως μὲ τὰ τακτικά δικαστήρια.

Ἡ ἑλληνικὴ νομοθεσία εἶχεν ἀνεκάνθεν συναλοθῆναι τῆς ἀνάγκης καὶ τοῦ ταχέος πέρατος τῶν ἐμπορικῶν ἴδια διαφορῶν καὶ τῆς λύσεως αὐτῶν παραπροσώπων ἔχόντων ἔκτος τῆς θεωρητικῆς νομικῆς καὶ πρακτικῆν ἐμπορικῆν μόρφωσιν καὶ κρινόντων, οὐκι κατὰ τὰ προταθέντα μόνον (secundum probata et allegata), ἀλλὰ καὶ κατὰ εὐρύτεραν ἀδέσμευτον ἔρευναν καὶ πρακτικὰς ἀποφύεις.

Διὰ καὶ καθιέρωσεν ἡ ἑλληνικὴ νομοθεσία τὴν διαιτησίαν καὶ δι' ἣ: 1) διὰ τῶν ἀρθρῶν 105—123 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας. Ἐκ τῶν ἀρθρῶν τούτων τὰ ἀρθρα 108—110, καθιέρωσαν τὴν διαιτησίαν ὡς ἀναγκαστικὴν ἐπὶ ὑποθέσεων ἐμπορικῶν καὶ συναλλαγματικῶν, ὅπου ὁ ἐνάγων δικαιούται κατὰ τὴν ἐπίδοσιν τῆς ἀγωγῆς του νὰ ζητήσῃ τὴν ὑστάσιν διαιτητικῶν δικαστηρίων. Ἐν τῇ πράξει ὅμως δὲν ἐπεκράτησεν οὐδὲ ἐτέθη εἰς ἐφαρμογὴν ἡ ὡς ἄνω ἀναγκαστικὴ διαιτησία ἐκ λόγων περιγραφομένων κατωτέρω.

2) Διὰ τῶν ἀρθρῶν 51—64 τοῦ Ἐμπορικοῦ νόμου, καθορίζονται, ὅτι αἱ μεταξὺ συνεταιρίων διαφοραὶ ὑπάγονται εἰς τὴν ἀναγκαστικὴν διαιτησίαν.

Ἄλλα καὶ αἱ διατάξεις αὗται δὲν ἐτέθησαν εἰς ἐφαρμογὴν, διότι ἐθεωρήθη, ὅτι κατηρηθήσαν ὅπο τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας καθὼ νεωτέρας.

3) Ἐκ τῶν εἰδικῶν διατάξεων τῶν ἀρθρῶν 40—53 τοῦ Καταστατικοῦ νόμου, τῆς συστάσεως τῶν Ἐμπορικῶν καὶ Βιομηχανικῶν Ἐπιμελητηρίων, τοῦ Νόμου 184 τοῦ 1914, δι' ὧν ἀρθρῶν καθιερούται ἡ Διαιτησία τῶν Ἐμπορικῶν καὶ Βιομηχανικῶν Ἐπιμελητηρίων (βραδύτερον δὲ ἔχει καθιερωθῆ διὰ ἄλλων νόμων ἡ Διαιτησία, περίπου ὁμοίου τύπου καὶ τῶν ἄλλων Ἐπιμελητηρίων—Τεχνικοῦ, Βιοτεχνικοῦ Ἐπαγγελματικοῦ κλπ), καθιερούται ἐπίσης διαιτησία ἐπὶ πάσης διαφορᾶς ἐμπορικῆς φύσεως.

Ἡ ἀχίλλειος πέτρα τῆς ὑπὸ τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ τοῦ Ἐμπορικοῦ νόμου καθιερωθείσης (καὶ ὡς ἀναγκαστικῆς ἐπὶ) διαιτησίας ἦτο ἔκτοτε ἡ ἰσχὺς τῆς εἰς τὰ συμβόλαια τιθεμένης ἢ ἄλλως συμφωνουμένης διαιτητικῆς

ρῆτρας (Clause Compromissaire) ἐφόσον δὲν καθορίζονται ἐκ τῶν προτέρων τῶσιν τὰ ὄνοματα τῶν διαιτητῶν, ὅσων καὶ λεπτομερῆς περιγραφῆς τῶν ἀντικειμένων τῆς κριτέας διαφορᾶς, τοῦθ' ἐπερὲν τῇ πράξει εἶναι δυσεφάρμοστον, ὡς ἐπίσης ἡ ἀναγκαστικὴ διαιτησία καταντὰ ἀσκοπος ἐφόσον δέον νὰ γίνῃ—ὡς προεξετέθη—ὀλόκληρος δίκη πρὸς ἐξαναγκασμὸν συστάσεως διαιτητικῶν δικαστηρίων. Εἰς ἀμφοτέρας τὰς ὡς ἄνω δύο διαιτησίας—Πολιτ. Δικονομίας καὶ Ἐμπορικοῦ Νόμου—ἀποτελεῖ χειρίστην τροχοπέδην καὶ ἡ ἀξιουμένην παρὰ τούτων ἐφαρμογὴ ὑπὸ τῶν διαιτητῶν τῆς διαδικασίας τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας.

Ἀντιθέτως ἔχει θεσμοθετηθῆ πρακτικώτερα καὶ εὐχρηστος ἡ Διαιτησία τῶν Ἐμπορικῶν καὶ Βιομηχανικῶν Ἐπιμελητηρίων, τῶσιν βάσει τῶν ὡς ἄνω ἀρθρῶν τοῦ Νόμου 184)1914 ὅσων καὶ τοῦ ἀπὸ ἐτῶν θεσπισθέντος Κανονισμοῦ τῆς Διαιτησίας τῶν Ἐπιμελητηρίων.

Ἡ Διαιτησία αὕτη εἶναι κατ' ἀρχὴν ἐκουσία. Μεταβάλλεται ὅμως εἰς ἀναγκαστικὴν τοιαύτην, ἂν καὶ ὅταν γίνῃ δήλωσις (ἀρθρῶν 40) ἀμφοτέρων τῶν διαφερομένων ἐκ τῶν προτέρων ἐν οἰωδῆσθε συμφωνητικῶν ἀνευ διατυπώσεων, ἢ ἂν ἀμφοτέροι ἔχουσιν δηλώσει εἰς τὸ Ἐπιμελητήριον ἡ μεμονωμένως ἕκαστος τούτων, ὅτι πᾶσαι ἡ μερικαὶ διαφοραὶ τῶν ἐξ ἐμπορικῶν συναλλαγῶν μὲ ὀρισμένα πρόσωπα ἢ γενικῶς, δέχονται νὰ ὑποβάλλωνται εἰς τὴν διαιτητικὴν διαδικασίαν τοῦ Ἐπιμελητηρίου, συμφωνῶν τῶ Νόμῳ 184)1914 καὶ τῶ σχετικῶ Κανονισμῶ τούτου περὶ Διαιτησίας. Τοιαῦται δηλώσεις ὑποβάλλονται ἐγγράφως εἰς τὰ Ἐπιμελητήρια συντασσομένου εἰδικοῦ καταλόγου δηλωσάντων, καταλόγου ἀποτελοῦντος συνάμα τὸν κάτοπρον τῆς καλῆς πίστεως τῶν δηλούντων, εἰς τὰς μετὰ τρίταν συναλλαγὰς τῶν.

Ὑφιστάμενων τοιούτων—ἀμφιμερῶν ἢ καὶ μονομερῶν γενικῶν δηλώσεων—μεταβάλλεται ἡ διαιτησία εἰς ὀποχρεωτικὴν, διότι πᾶς ἔχων διαφορὰν μὲ ἔμπορον δηλωσάντα κατὰ τὰ ὡς ἄνω προσφευγῆν ἀνευ ἀσπιρῶν διατυπώσεων εἰς τὸ Ἐπιμελητήριον δι' αἰτήσεως πρὸς ἐπίλυσιν διαφορᾶς μὲ τὸν δηλωσάντα διαιτητικὴν ἀποδοχὴν ἔμπορον.

Τὸ μέγα πλεονέκτημα τῆς Ἐπιμελητηρικῆς διαιτησίας εἶναι, ὅτι καὶ ἂν ἐπὶ ὁ ἕτερος δὲν θέλῃ νὰ ἀποδεχθῆ τὴν διαιτησίαν ταύτην καὶ δὲν προσέλθῃ οὐδὲ νὰ δομᾶσῃ τὸν διαιτητὴν του—ἐκαστος διαδίκου ἐκλεγόντος ἕνα διαιτητὴν ἐκ τοῦ ἐν τοῖς Ἐπιμελητηρίοις συντασσομένου καὶ ἔγκρινόμενου εἰδικοῦ καταλόγου διαιτητῶν (οὐκὶ μόνον ἔμπορων, ἀλλὰ καὶ ἐγκρίτων νομομαθῶν)—τότε ὀρίζει τὸν διαιτητὴν δι' αὐτὸν ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐπιμελητηρίου, προχωρεῖ δὲ ἡ διαιτησία καὶ ἐρμήνην τοῦ ἀπέχοντος. Οἱ διάδικοι—ἢ τούτων διαφωνούντων—ἐκλέγει ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐπιμελη-

τηρίου τρίτον διαιτητήν, ὡς καὶ ἐπι-
διαιτητήν—διὰ τὴν περίπτωσιν τριτο-
γνώμιας. Ἀνακοπὴ κατὰ τῆς ἐρήμην
ἀποφάσεως τῶν διαιτητῶν δὲν ἐπιτρέ-
πεται, ἀλλὰ μόνον ἢ ἐφεοίς, ἥτις συνή-
θως εἶναι περιορισμένη εἰς ὠρισμένους
ἐκ τοῦ Νόμου, ὀλίγους λόγους ἐφέσεως.

Οἱ διαιτηταὶ πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς
διαδικασίας τῆς διαιτησίας προσπαθοῦσι
—συνήθως δὲ ἐπιτυχάνουσι—να συμβι-
βάσωσι τοὺς διαφερομένους. Ἡ ἔκθεσις
περὶ συμβιβασμοῦ ὑπογραφομένη ὑπὸ τῶν
διαδίκων καὶ διαιτητῶν δύναται νὰ κη-
ρυχθῆ ἔκτελεστή παρά τοῦ Προέδρου τῶν
Πρωτοδικῶν, ὡς καὶ ἡ διαιτητικὴ ἀπό-
φασις, ἐπέχουσαι ἀμφοτέραι τόπον ὀρι-
στικῆς καὶ τελειοδίκου ἀποφάσεως ἐκ-
τελούμενης ὡς αἱ δικαστικαὶ ἀποφάσεις.

Ἡ διαδικασία τῶν διαιτητῶν εἶναι
ἀπλουστάτη, ρυθμιζομένη ὑπὸ τοῦ Κα-
νονισμοῦ τοῦ Ἐπιμελητηρίου. Οἱ διαιτη-
ταὶ ὀφείλουσι νὰ ἐκδώσωσι τὴν ἀπόφα-
σίν των ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πα-
ραλαβῆς τῶν ἐγγράφων. Ἐπιτρέπεται
ἐξαιρετικῶς παράτασις τῆς προθεσμίας
ταύτης παρά τοῦ Προέδρου τοῦ Ἐπιμε-
λητηρίου. Οἱ διαιτηταὶ κρίνουσιν κυ-
ρίως βάσει τῶν ἐμπορικῶν συνθηεῶν—
ἐπικουρικῶς δὲ τῶν ἐμπορικῶν καὶ ἀστι-
κῶν διατάξεων—ἀνευ ὑποχρεώσεως νὰ
τηροῦν νομικοῦς κανόνας περὶ ἀποδεί-
ξεων. Ἐχουσι τὸ δικαίωμα ἐξετάσεως
μαρτύρων, πραγματογνωμόνων, ἐπιβο-

λῆς ὄρκου, χωρὶς ὅμως νὰ ἐκδίδουσι
προδικαστικὰς ἀποφάσεις. Ἡ ἀπόφασις
τῶν διαιτητῶν δεόν νὰ εἶναι ἡτιολογη-
μένη.

Γινομένης τυχόν ἐφέσεως—ἐφόσον
δὲν παρητήθησαν, ὡς συνήθως διὰ
τῶν δηλώσεων των οἱ διάδικοι—τὸ Ἐρε-
τεῖον τῆς περιφέρειας τοῦ Ἐπιμελητη-
ρίου δύναται νὰ ἀναιρέσῃ ἢ μεταβάλλῃ
τὴν ἀπόφασιν τῶν διαιτητῶν ἐφόσον
ἤθελε κρίνει—κυριαρχικῶς—ὅτι πρόκειται
παράβασις τοῦ Νόμου οὐσιώδης καὶ βλά-
πτουσα τὸν διάδικον, προφανῶς.

Τὰ ἔξοδα τῆς διαιτησίας εἶναι ἀπο-
λύτως μικρότερα τῶν δικαστικῶν καὶ
κανονίζονται ἐκ τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ
Ἐπιμελητηρίου.

Αὕτη εἶναι ἐν γενικωτάταις γραμ-
μαῖς ἡ οὐσία τῶν διατάξεων τοῦ Νόμου
184)1914 περὶ διαιτησίας τῶν Ἐπιμελη-
τηρίων, διαιτησίας ἥτις ἐξυπηρετεῖ τὰς
ἐμπορικὰς συναλλαγὰς διὰ τῆς διευκο-
λύσεως τῆς ταχείας καὶ ἐιρηνικῆς,
ἀνευ δικαστικῶν διενέξεων καὶ δημιουρ-
γίας ἐχθροτήτων.

Εἶναι εὐκταῖον, ὅπως καὶ οἱ σπου-
δασταὶ τοῦ ἀνατάτου τοῦτου Ἰδρύματος
ἐνωτιζόμενοι τῶν ἀνω ἀρχῶν καὶ τῆς
σκοπιμότητος τῆς ἐπιμελητηρικῆς διαι-
τησίας, ἐνστερνισθῶσι ταύτην καὶ ἐν τῇ
μελλούσῃ δράσει των προσφυγῶσιν εἰς
τὸν εὐεργετικὸν τοῦτον Θεσμὸν.

ΚΩΣΤ. ΝΙΚΟΛΕΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑΙ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑΙ ΜΗΝΟΣ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

1	Σεπτεμβρίου 1831	Ἀνεκηρύχθησαν αἱ Ἀθήναι πρωτεύουσα τοῦ Ἑλληνικοῦ κράτους
1	» 1857	Ἦρχισεν λειτουργεῖν ἐν Ἀθήναις τὸ πρῶτον ἐργοστάσιον κατασκευῆς πύλων ἐν Ἑλλάδι.
3	» 1843	Ἐγένετο ἐπανάστασις ὑπὸ τὸν Δ. Καλλέργην κατὰ τὸν ἀπολυταρχικὸν πολιτεύματος τοῦ Ὀθωνος.
4	» 1836	Ἐδημοσιεύθη Β. Δ. «περὶ ἐμπορικῆς ναυτιλίας».
4	» 1930	Διενεργήθη γενικὴ ἀπογραφή τῶν βιομηχανικῶν καὶ ἐμπορικῶν ἐν γένει ἐπιχειρήσεων καὶ τῶν εἰς αὐτὰς ἀπασχολουμένων.
8	» 1829	Ἐπεγράφη ἡ Ρωσοτουρκικὴ συνθήκη Ἀνδριανοπόλεως διὰ τοῦ ἄρθρου 10 τῆς ὁποίας ὑπεχρῶθη ἡ Τουρκία νὰ ἀναγνωρίσῃ τὴν οὐσίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ κράτους.
14	» 1929	Συνεστήθη Γραφεῖον Προστασίας Νέων.
16	» 1687	Κατειοράφη ὑπὸ τοῦ ἀρχιστρατήγου τῶν Ἑνετῶν Φραγκίσκου Μοροζίνη, κατὰ τὴν πολιορκίαν τῶν Ἀθηνῶν, ὁ Παρθενών.
20	» 1821	συνήλθεν ἡ πρώτη ἐν Ἐπιδαύρῳ ἐθνικὴ τῶν Ἑλλήνων συνέλευσις ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ Ἀλέξ. Μαυροκορδάτου.
27	» 1831	Ἐδολοφονήθη εἰς Νάυπλιον ὁ πρῶτος κυβερνήτης τῆς Ἑλλάδος Ἰω. Καποδίστριας.
28	» 1825	Ἐπεγράφη ἐν Ὑδρῶνι πρωτόκολλον μεταξὺ Ἀγγλίας καὶ Ρωσίας περὶ αὐτονομίας τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν τῆς Τουρκίας.
28	» 1827	Ἐφθάσεν εἰς τὴν Ἑλλάδα ὁ Ἰω. Καποδίστριας.

Θ' μὴν—'Ημέ-
ραι 31—Διάρ-
κεια ἡμέρας ὡ-
ραι 11. Πανσέ-
ληνος τὴν 8ην.

Ὁ μὴν τῶν εἰ-
σαγωγικῶν ἐξε-
τάσεων.

Ἑορτὴ τῆς
Ἑθνικῆς
ἐπετείου

Ὁ Ὀκτώβριος ἀπεκαλεῖτο παρὰ τῶν ἀρχαίων Ἀθηναίων «Γιουανειών». Σήμερον λαϊκὰ τοῦ ὀνομασθαι εἶναι: Ἀδημήτριος, Μπρουμάρης, Παχιστιῆς.

Λαϊκὰ Παροιμίαι

Ὁκτώβρης καὶ δὲν ἔσπειρες; ὀκτὼ σωροὺς δὲν ἔκανες — Τοῦ Ἁγίου Λουκᾶ σπείρε τὰ κουκιά — Ἀϊδημήτρη μικρὸ καλοκοιράκι — Ὀκτώβρης καὶ δὲν ἔσπειρες; Λιγάκι στάρι θὰ βγάλῃς.

Γυναῖκες τῆς Πίνδου: Χρ. Καπράλου

Κι' ἀπάνω - ἀπάνω στὰ βουνά, κι' ἀπάνω στὶς κορφές τους φωτάει μὲ μιᾶς Ἀνάσταση, ξεσπάει ἀχὸς μεγάλος.

Ἡ Ἑλλάδα σέρνει τὸ χορὸ ψηλά,
—χιλιάδες δίπλες ὁ χορὸς χιλιάδες τὰ τραπέζια
καὶ εἶναι οἱ νεκροὶ στὰ ξάγναντα, πρωτοπανηγυριῶτες.

(Ἄγγ. Σικελιανοῦ: Ἀπὸ τὴν «Ἀντίσταση»)

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΙΔΡΥΣΙΣ

Ἡ Ἐμπορικὴ καὶ Βιομηχανικὴ Ἀκαδημία ἰδρύθη τὸ 1894 εἰς τὴν ἐποχὴν ποῦ μόλις εἶχεν ἀρχίσει ἡ Οἰκονομία τῆς Ἑλλάδος νὰ κάμῃ τὰ πρῶτα βήματα διὰ νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τὴν στενὴν μορφήν τῆς κλειστῆς ἀγροτικῆς καὶ βιοτεχνικῆς παραγωγῆς.

Ἦτο ἓνα ἴδρυμα πρωτοποριακόν, τοῦ ὁποῦο ἡ ἀκτινοβολία ξεπέρασε γρήγορα τὰ στενά σύνορα τῆς Ἑλλάδος καὶ ἔφθασε εἰς ὅλα τὰ Κέντρα τῆς Βιομηχανικῆς Μέσης Ἀνατολῆς ὅπου ὑπῆρχον Ἕλληνες.

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Εἶναι χαρακτηριστικόν ὅτι ἡ Ἀκαδημία ἰδρύθη τὸ πρῶτον εἰς τὸν Πειραιᾶ, τὸν κατ' ἐξοχίαν ἐμπορικὸν καὶ βιομηχανικὸν λιμένα τῆς Χώρας, καὶ ἐνισχύθη ἀπὸ τὸν τότε προδευτικὸν δήμαρχον τῆς πόλεως Θ. Ρετοῖναν. Τὸ 1896 ἡ Ἀκαδημία μετεφέρθη εἰς τὰς Ἀθήνας εἰς τὸ κτίριον τῆς Πλατείας Κάνιγγος (Βερανζέρου 1), τὸ ὁποῖον στέκει καὶ σήμερον ὅπως ἦτο τότε. Εἰς τὸ κτίριον αὐτὸ ὑπῆρχον τὰ καλύτερα χημικὰ ἐργαστήρια τῆς ἐποχῆς. Ἐκτὸς τούτου ἰδρύθησαν, ὀλίγα ἔτη ἀργότερα, εἰδικὸν σαπυνοποιεῖον καὶ οἰνοποιεῖον εἰς τὴν δόδὸν Φαρομυλλίγγου διὰ τὴν πρακτικὴν ἀσκήσιν τῶν μαθητῶν εἰς τὰς ἐγχώριους βιομηχανίας. Ἐπίσης ἡ Ἀκαδημία διέθετε διὰ τοὺς μαθητὰς τῆς Γεωργικῆς Σχολῆς εἰδικὸν πειραματικὸν ἀγρόκτημα εἰς τὸ Ψυχικόν.

ΣΧΟΛΑΙ

Ἀρχικῶς ἡ Ἀκαδημία διέθετε μίαν πραγματικὴν Σχολὴν διετούς φοιτήσεως κοινὴν δι' ὅλους τοὺς σπουδαστὰς, ὅπου ἐγένετο ἓνα εἶδος ἐπαγγελματικῶν προσανατολισμοῦ. Μετὰ ταῦτα οἱ σπουδασταὶ ἀπολύθησαν ἐπὶ ἄλλα δύο ἔτη τὰ μαθήματα τῆς Ἐμπορικῆς ἢ τῆς Βιομηχανικῆς Σχολῆς ἢ τῶν ἄλλων Σχολῶν. Τὸ πρόγραμμα ὧν αὐτῶν τῶν Σχολῶν ἦτο ἀπολύτως συγχρονισμένον τῶσαν ἀπὸ ἀπόψεως θεωρητικῶν μαθημάτων ὅσον καὶ ἀπὸ πρακτικῆς ἐξασκήσεως. Τὰ χημικὰ ἐργαστήρια ἦσαν τῶσαν καλὰ, ὥστε πολλοὶ φοιτηταὶ τῆς Χημείας τοῦ Πανεπιστημίου ἤρχοντο διὰ νὰ ἐξασκηθοῦν εἰς αὐτά.

Ἀπὸ τοῦ 1900—1911 ἰδρύθησαν καὶ ἄλλαι Σχολαὶ διὰ νὰ δίδουν εἰς τοὺς

ἀναπτυσσομένους κλάδους τῆς οἰκονομίας εἰδικευμένα στελέχη. Οὗτως ἐλειτούργησαν ἡ Σιδηροδρομικὴ, ἡ Μεταλλευτικὴ, ἡ Σηροτροφικὴ Σχολὴ καὶ ἡ Σχολὴ Ἀσυρμάτων Τηλεγραφίας.

ΔΙΔΑΧΣΙΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

Τὸ ἔργον τῆς Ἀκαδημίας ἐπέτυχε χάρις εἰς τὸ ἄριστον προσωπικόν ποῦ ἀπασχόλησεν ἐξ ἀρχῆς, ἄλλα καὶ χάρις εἰς τοὺς ἀποφοιτήτους τῆς, οἱ ὁποῖοι ὀργανωθέντες εἰς τὸν Ἀκαδημαϊκὸν Ὀμίλον ἔγιναν στρατιῶται ὑπὸ σημαίαν νέων πρακτικῶν ἰδεῶν καὶ κήρυκες καὶ ὄργανα τῆς βιομηχανικῆς ἀναπλάσεως τῆς Χώρας.

Ἐπίσης ἡ Ἀκαδημία διέδωκεν εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα ἐπιστημονικὰ ὄργανα, ὡς τὸ γλυκόμετρον, οἰνοπνευματόμετρον, γαλακτόμετρον, ἔλαιοζύμετρον κλπ.

Τέλος τὸ Δελτίον τῆς Ἐμπορικῆς Ἀκαδημίας, ἔργον ἐξ ἴσου σπουδαῖον, Μηνιαῖον περιοδικὸν πρακτικῶν γνώσεων, παρηκολούθει τοὺς ἀποφοίτους τῆς Ἀκαδημίας τοὺς ὁποῖους ἐτήρει ἐνήμερος εἰς τὴν πρόδον τῆς Ἐπιστήμης καὶ τῆς Τεχνικῆς, χωρὶς ὅμως νὰ παραμελῇ τὴν γενικωτέραν ἐγκυκλοπαιδικὴν καὶ φιλολογικὴν ἀκόμη ὕλην. Τὸ Δελτίον εἶχε τὴν τεραστίαν διὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ κυκλοφορίαν τῶν 12.500 φύλλον. Διευθύντρια τοῦ Δελτίου ἦτο ἡ Ἑλένη σύζυγος Ὁθωνος Ρουσοπούλου. Εἰς τοὺς γλωσσικοὺς ἀγῶνας τῆς ἐποχῆς τοῦ Δελτίου ἐτάχθη ὑπὲρ τῆς δημοτικῆς.

Ἡ Ἀκαδημία διελύθη τὸ 1922 μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ὁθωνος Ρουσοπούλου. Ἡ Ἑλλάς εἰσῆρχετο ἤδη μετὰ τὴν Μικρασιατικὴν Καταστροφήν εἰς τὸ δεύτερον στάδιον τῆς βιομηχανοποιήσεώς της καὶ αἱ νέαι μορφαὶ τῆς βιομηχανίας ἐζήτουν ἄλλα στελέχη. Τὸ Κράτος ἰδρύσκει ἐμπορικὰς Σχολὰς, τὸ Πανεπιστήμιον καὶ τὸ Πολυτεχνεῖον συνεπλήρωσαν τὰς Χημικὰς τῶν Σχολῶν καὶ οἱ ἀπόφοιτοὶ τῶν κατωχόρων καὶ νομοθετικῶν τῶν θέσιν τῶν. Ἡ Ἀκαδημία εἶχεν ἐπιτελεῖσι τὸ ἔργον τῆς. Εἰς μίαν ἐποχὴν στείρου κλασικισμοῦ εἶχε δώσει τὴν πρώτην ὠθησιν πρὸς τὰ πρακτικὰ ἐπαγγέλματα. Ὑπῆρξεν, ὅπως λέγει ὁ Καθηγητὴς κ. Στρ. Κ. Παπαιωάννου, «Ἐν καταπληθικόν πρωτοποριακόν πνευματικόν ἴδρυμα διὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ».

ΑΓΝΗ ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΥ

Τιμώντας τὴ γόνιμη δράση τοῦ παρελθόντος τὴ δένουμε περισσότερο μὲ τὴν δημιουργικὴ προσπάθεια τοῦ παρόντος καὶ τὶς ἐλπίδες τοῦ μέλλοντος «Τὸ παρὸν —λέγει ὁ μεγάλος Ζωρὲς— εἶναι μιὰ στιγμή τῆς Ἀνθρωπότητος. Σ' αὐτὴ τὴ στιγμή συγκεντρώνεται τὸ μεγαλεῖο τοῦ παρελθόντος καὶ παρασκνάζεται ἡ δόξα τοῦ μέλλοντος».

Ἡλ. Ἀν. 6.23', Δ. 6.06'
Σελήνη 8 ἡμέρων
ΤΡΙΤΗ 274/91
Ἀνανίου ἀποστόλου

1

Ἐναρξίς προθεσμίας πρὸς ὑποβολὴν
δηλώσεως συμμετοχῆς εἰς τὰς εἰσι-
τηρίου ἐξετάσεις Α.Σ.Β.Σ. καὶ
Κ.Σ.Ε. Ἀνακοινώσεις προγράμματος
πτυχιακῶν ἐξετάσεων (α' περιόδου).

Ἐκαστος λογαριασμός εἶνε ἓνα φῶς διὰ
τὸν διαχειριστήν, ἡ δὲ λογιστικὴ λαμπρὸν
πολύφωτον.

(F. Besta)

ΑΒΟΓΚΑΡΝΤΟ Ἀμεδαῖος (1776
—1856) Ἰταλὸς φυσικός. Συγ-
γραφεὺς μιᾶς τῶν περὶ ἀτό-
μων θεωριῶν.

Ἡλ. Ἀν. 6.24', Δ. 6.05'
Σελήνη 9 ἡμερῶν
ΤΕΤΑΡΤΗ 275/90
Κυπριανοῦ ἱερομ.

2

Ἐξετάσεις Α' ἔτους (Λογιστικῆ).

ΒΟΛΤΑΙΡΟΣ Φραγκίσκος (1694
—1778) Γάλλος συγγραφεὺς
καὶ φιλόσοφος. Ἐδέχθη ὡς
ἀνωτάτην ἀρχὴν τὴν ἀνεξαρ-
τησίαν ὡς καὶ τὴν ἀνεκτι-
κότητα.

Τὸ θάρρος νικᾷ εἰς τὸν πόλεμον καὶ ὄχι
τὰ καλὰ ὄπλα. (Θερβάντες)

Καλύτερα μιᾶς ὥρας ἐλεύθερη ζωὴ,
παρὰ σαράντα χρόνια σκλαβιὰ καὶ φυλακῆ.
(Ρήγας Φεραῖος)

Η ΑΠΛΟΠΟΙΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΩΝ ΚΙΝΗΣΕΩΝ : 1) ἀπλοποιήσατε τὴν ἐργα-
σίαν εἰς τρόπον ὥστε νὰ μειωθῇ ἡ εὐρύτης τῶν κινήσεων τοῦ
ἐργάτου καὶ νὰ ἀποφεύγωνται αἱ μετακινήσεις του. 2) Ἐργάζε-
σθε κάμνοντες τὰς μικρότερας δυνατὰς κινήσεις : Διὰ μίαν ἐλα-
φρὴν ἐργασίαν εἶναι εὐκολωτέρα ἢ χρησιμοποίησις τῶν δακτύ-
λων ἀπὸ τὰς χεῖρας. Αἱ χεῖρες κινουῦνται εὐχερέστερον ἀπὸ
τοὺς βραχίονας, οἱ βραχίονες ἀπὸ τὰς κνήμας, καὶ αἱ κνήμαι
ἀπὸ τὸν κορμὸν τοῦ σώματος. 3) Τὰ ὕλικά καὶ τὰ ἐργαλεῖα
πρέπει νὰ εὐρίσκωνται ἐντὸς τοῦ ἐμβαδοῦ τῆς πλέον ἐκτεταμέ-
νης ἐργασίας (περιγράψατε τὸν κύκλον μὲ ἄξονα, ὅστις διήκει
ἀπὸ τῆς μιᾶς χειρὸς εἰς τὴν ἄλλην, μὲ τὰς χεῖρας καὶ τοὺς
βραχίονας πλήρως ἐκτεταμένους). Τὸ μεγαλύτερον δυνατόν
τμήμα τῆς ἐργασίας πρέπει νὰ ἐκτελεθῆται ἐντὸς τοῦ ἐμβαδοῦ
τῆς κανονικῆς ἐργασίας (περιγράψατε τὸν κύκλον μὲ ἄξονα τὰς
ἐκτεταμένας χεῖρας, τῶν ἀγκῶνων προσκεκολλημένων εἰς τὸν
κορμὸν). 4) Τὰ ὕλικά καὶ τὰ ἐργαλεῖα δέον νὰ παραμένουν
πάντοτε εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν. 5) Ἡ χεὶρ δὲν εἶναι μόνον ὄργανον
συλλήψεως. Πρέπει νὰ χρησιμοποιηθῆται καὶ διὰ σπουδαιο-
τέρας ἐργασίας. 6) Καὶ αἱ δύο χεῖρες πρέπει νὰ ἐργάζωνται
ὠφελίμως καὶ ὅσον τὸ δυνατόν ταυτοχρόνως. Αἱ ἰσορροπημέναι
κινήσεις εἶναι αἱ πλέον ἀποδοτικαί. 7) Μὴ χρησιμοποιεῖτε τὰς
χεῖρας δι' ἐργασίας, αἱ ὁποῖαι δύνανται νὰ ἐκτελεσθῶν διὰ
τῶν ποδῶν. 8) Αἱ ρυθμικαὶ καὶ εὐκαμπτοὶ κινήσεις εἶναι εὐχερέ-
ραι ἀπὸ τὰς ἀποτόμους.

'Ηλ. 'Αν. 6.25', Δ. 6.03'
Σελήνη 10 ἡμερῶν
ΠΕΜΠΤΗ 276/89
Διονυσίου 'Αρεοπαγίτου

3

'Εξετάσεις Β' ('Εμπορευματολογία),
Γ' ('Εργατικὸν Δίκαιον).

*Κανείς δὲν εἶναι πιὸ τυφλὸς ἀπ' ἐκεῖνον
ποῦ δὲ θέλει νὰ δῆ.* (Σουΐφτ)

*Τὰ ἔργα τῶν δικαίων ἀγθοῦν καὶ μωσοχο-
λοῦν ἐπάνω εἰς τοὺς τάφους των.*

(James Shirley)

ΡΟΥΜΠΕΝΣ Πέτρος (1577—1640)
Φλαμανδὸς ζωγράφος ἐκ τῶν
καλυτέρων ἐκπροσώπων τοῦ
μπάρók. Διακρίνεται διὰ τὴν
ὠραιότητα τῶν χρωματισμῶν
του καὶ τὸν πλοῦτον τῶν
συνθέσεών του.

'Ηλ. 'Αν. 6.25', Δ. 6.02'
Σελήνη 11 ἡμερῶν
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 277/88
'Ιεροθέου ἐπ. 'Αθηνῶν

4

'Ανακοίνωσις προγράμματος εἰσαγω-
γικῶν ἐξετάσεων Α.Σ.Β.Σ. 'Εξετά-
σεις Α' (Πολιτικὴ Οἰκονομία).

ΕΜΕΡΙΟΝ Χάριγκτον (1853 —
1931), 'Αμερικανὸς ἐπαγγελ-
ματίας ὀργανώτης. Δικαίωσε
τὴν θεωρίαν τῆς ἀποδοτικῆ-
τητος.

ΧΕΙ-ΝΡΙΧ Ροῦδολφ (1857—1894)
Καθηγητὴς τῆς φυσικῆς εἰς
Καλοραῦν καὶ Βόνν. 'Απέ-
δειξε πειραματικῶς τὰ ἠλεκ-
τρικὰ κύματα εἰς τὴν ἰσχύ-
ν τῆς ἠλεκτρομαγνητικῆς θεω-
ρίας τοῦ φωτός.

*Οἱ φρόνιμοι διδάσκονται ἀπὸ τὰ λάθη τῶν
ἄλλων· οἱ ἄφρονες ἀπὸ τὰ ἰδικά των.*

(Amon)

*"Ὅσον περισσότερον σπουδάζομεν ἐπὶ το-
σοῦτον ἀνακαλύπτομεν τὴν ἀμάθειάν μας.*

(Shelley)

*'Η οἰκονομία εἶναι ἡ ἀσφαλεστέρα πηγὴ
τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς εὐρωστίας ἐν τῇ οἰκο-
γενεῖᾳ καὶ τῇ πολιτείᾳ.* (Κικέρων)

'Ηλ. 'Αν. 6.26', Δ. 6.00'
Σελήνη 12 ἡμερῶν
ΣΑΒΒΑΤΟΝ 278/87
Χαριτίνης καὶ Μαμέλχθης

5

Λήξις Προθεσμίας ὑποβολῆς δηλώ-
σεων συμμετοχῆς εἰς εἰσαγ.ἐξετάσεις.
'Εξετάσεις Β' (Στατιστικὴ), Γ' (Λο-
γιστικὴ, 'Ελεγκτικὴ).

*Μὴ λέγῃς διὰ πολλῶν ὀλίγα, ἀλλὰ πολλὰ
δι' ὀλίγων.* (Πυθαγόρας)

*Τίποτε δὲν ἀφήνει τὸν ἄνθρωπο πραγματι-
κὰ ἐλεύθερο ὅσο ἡ αὐτοσυγκράτησις.*

(Φίλλις Μπότομ)

*Νὰ γνωρίζῃς τὶς δυνατότητες — ποῦ εἶναι
σημεῖον σοφίας — μὰ νᾶσαι εὐχαριστημένος
ἀπ' αὐτές, εἶναι σημάδι ἀξιοκαταφρόνητο.
(Ντόναλντ Χάνκεϋ)*

ΜΠΩΜΑΡΣΙΑΙ Πέτρος Αἰγού-
στίνος (1732 — 1799). Γάλλος
δραματικὸς ποιητής. *'Εγραψε
'τὸν Κουρέα τῆς Σεβίλλης*
καὶ τὸν «Γάμον τοῦ Φίγκαρο».
ΛΑΡΟΣΙΦΟΥΚΟ Φραγκίσκος
1613—1630). Γάλλος συγγρα-
φεύς. *'Εγραψε τὰ περίφημα
'Αποφθέγματα» ἐν τοῖς ὀ-
ποίοις διδάσκει ὅτι ὁ ἐγωῖ-
σμός εἶναι ἡ βᾶσις πάσης
ἀνθρωπίνης πράξεως.

Ἡλ. Ἀν. 6.42', Δ. 5.37'
Σελήνη 28 ἡμερῶν
ΔΕΥΤΕΡΑ 294/71
Ἰλαρίωνος οἴου

21

Ἐναρξίς πτυχιακῶν ἐξετάσεων (ἀ' περιόδου). (Βιομηχανική Λογιστική).

Ἡ ἀρετὴ ἔχει πολλοὺς διδασκάλους, ἀλλ' ὀλίγους ἀγωνιστάς.

(Ἐλβέτιος)

ΦΑΓΙΣΑ Ἐρρῖκος (1841—1925). Γάλλος μηχανικός, θεμελιωτὴς τῆς περὶ διοικήσεως θεωρίας.

Ἡλ. Ἀν. 6.43', Δ. 5.36'
Σελήνη 29 ἡμερῶν
ΤΡΙΤΗ 295/70
Ἀβερκίου, Γλυκερίας μ.

22

Πτυχιακαὶ ἐξετάσεις (Βιομηχανική Λογιστική).

ΡΙΑΚΕ Ράϊνερ Μαρία (1875—1926). Γερμανὸς λυρικός. Ἔγραψε: «Ποιητικαὶ συλλογαί», «Τὸ βιβλίον τῶν εἰκόνων», «Τὸ ὄρολόγιον» κ.ά.

Ἡ εὐτυχία τοῦ ἀνθρώπου συνίσταται εἰς τὴν μόρφωσιν καὶ τὴν παιδείαν καὶ ὄχι εἰς τὰ ἀγαθὰ, τὰ ὁποῖα δίδει καὶ ἀφαιρεῖ ἡ τύχη
(Πλούταρχος)

Ἡλ. Ἀν. 6.44', Δ. 5.35'
Νέα Σελήνη
ΤΕΤΑΡΤΗ 296/69
Ἰακώβου ἀπ. Ἀδελφ.θ.

23

Συνεδρίασις Διοικ. Συμβουλίου τῆς Σχολῆς.—Πτυχιακαὶ ἐξετάσεις (Γενικῆς Λογιστικῆς καὶ Ἐλεγκτικῆς).—Προπόνησις ὁμάδος παρελάσεως.

Γνώσις εἶναι τὸ βουνὸν τὸ ὁποῖον ὀλίγοι ἠμποροῦν νὰ ἀνέβουν· καθῆκον εἶναι δρόμος τὸν ὁποῖον ὀλοὶ ἠμποροῦν νὰ περάσουν.

(Lewis Morris)

ΑΙΣΤ Φραγκίσκος (1851—1919). Γερμανὸς ποινικολόγος, ἐκ τῶν ἐκπροσώπων τῆς ἐγκληματολογικῆς-κοινωνιολογικῆς κατευθύνσεως.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑΙ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑΙ ΜΗΝΟΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

7	Ἐκτωβρίου 1854	Ἐδημοσιεύθη Β.Δ. περὶ ἐγκρίσεως πιστώσεως 10.000 διὰ συμμετοχῆν τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν διεθνή ἐκθεσιν τῶν Παρισίων 1855.
10	» 1862	Ἐγένετο, κατόπιν ἐπαναστάσεως, ἐκθρόνισις τοῦ Ὁθωνος.
13	» 1876	Ἐδημοσιεύθη τὸ Β.Δ. περὶ οὐσιώσεως Χρηματιστηρίου Ἀθηνῶν.
19	» 1887	Ἐδημοσιεύθη Β.Δ. «περὶ ἐγκρίσεως καταστατικοῦ τοῦ ἐν Καλάμαις ἐμποροβιομηχανικοῦ Συλλόγου «Αἱ Καλάμαι».
20	» 1888	Ἐγκαινιάζεται τὸ ἠλεκτρικὸν φῶς εἰς τὰς Ἀθήνας εἰς τὰ ἐγκαίνια τοῦ Ζαππείου.
24	» 1887	Ἐπεγράφη ἡ σύμβασις περὶ κατασκευῆς τοῦ σιδηροδρόμου Βορειοδυτικῆς Ἑλλάδος.

Ἡλ. Ἀν. 6.45', Δ. 5.34'

Σελήνη 2 ἡμερῶν

Π Ε Μ Π Τ Η 297/68

* Ἀρέθρα μεγαλομάρτυρος

24

Πτυχιακαὶ ἐξετάσεις (Γενικῆς Λογιστικῆς, Ἀποτιμητικῆς καὶ Λογιστικῆς Φορολογικῆς Νομοθεσίας).

24 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ - ΜΙΑ ΕΠΕΤΕΙΟΣ (1946-1957)

Εἶναι ἀληθές ὅτι ὁ Ὄργανισμός ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΕΘΝΩΝ εἰς τὴν πρᾶξιν δὲν κατώρθωσε νὰ ἰκανοποιήσῃ τὰς προσδοκίας τῶν λαῶν, καὶ διὰ τῶν ὀργάνων του ν' ἀμβλύνη τὰς μεταξὺ κρατῶν ἀντιθέσεις. Μάλιστα τὰ σπουδαιότερα ζητήματα τὰ ἀφορῶντα τὴν διεθνή ἀσφάλειαν καὶ εἰρήνην συζητήθησαν καὶ μερικὰ ἐξ αὐτῶν ἐπελύθησαν ἐξω τῶν πλαισίων τοῦ Ὄργανισμοῦ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΕΘΝΩΝ.

Ὁ Ὄργανισμός ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΕΘΝΩΝ προσέφερε δύο ἀνεκτιμήτους ὑπηρεσίας: Πρῶτον συνεδύασεν εἰς τὸν Χάρτην αὐτοῦ τὰ προβλήματα τῆς διεθνούς εἰρήνης καὶ ἀσφαλείας μὲ τὴν οικονομικὴν συνεργασίαν καὶ ἰδίως μὲ τὴν προστασίαν τοῦ ἀνθρώπου καὶ δεύτερον ἐξησφάλισε τὴν δημοσίαν συζήτησιν ἐπὶ παντὸς θέματος καὶ ἔναντι οἰουδήποτε καὶ συνεπῶς τὴν διαφώτισιν καὶ ἐνδεχομένως τὴν κινητοποιήσιν τῆς δημοσίας γνώμης. Καὶ εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ἔγκειται ἡ μεγίστη ἀξία τῆς ὑπάρξεως τοῦ Ὄργανισμοῦ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΕΘΝΩΝ.

Δὲν πρέπει νὰ διαφεύγῃ οὐδενὸς τὴν προσοχὴν ἡ σημασία τῆς κοινῆς γνώμης εἰς τὴν δημοσίαν ζωὴν καὶ ἰδιαιτέρως εἰς τὰς διεθνεῖς σχέσεις. Ἡ δύναμις τῆς κοινῆς γνώμης καὶ μόνῃ αὐτῇ, διασφαλίζει τὸν σεβασμὸν τῶν κανόνων καὶ τῶν θεσμῶν καὶ θεμελιώνει τὴν κοινωνικὴν συμβίωσιν.

Διὰ τὸν Ἑλληνικὸν λαόν, ὅπως καὶ δι' ὅλους τοὺς μικροὺς λαούς, ἡ διατήρησις τῆς εἰρήνης, μὲ βάσιν τὴν δικαιοσύνην, ἀποτελεῖ ζήτημα ζωῆς ἢ θανάτου. Πέραν τῶν καταστροφῶν ἑνὸς ἀτομικοῦ πολέμου εἶναι βέβαιον ὅτι ἡ ἀνεξαρτησία τῶν μικρῶν κρατῶν δὲν θὰ δυνηθῇ νὰ ἐπιζῆσῃ μιᾶς νέας παγκοσμίου συρράξεως. Καὶ εἰς τὸ θέμα τῆς πολιτικῆς μας ἀνεξαρτησίας καὶ τῆς ἑδαφικῆς μας ὀλοκληρώσεως, διὰ τῆς ἀναγνωρίσεως εἰς τοὺς ὑπὸ ξένον ζυγὸν ἀδελφούς μας τοῦ δικαιώματος τῆς αὐτοδιαθέσεως, ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς παραμένει ἀδιάλλακτα προσηλωμένος εἰς τὸ γράμμα καὶ εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ Χάρτου τῶν ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΕΘΝΩΝ.

Μὲ πίστιν εἰς τὴν ἀποστολὴν τοῦ Ὄργανισμοῦ τῶν ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΕΘΝΩΝ καὶ ἐλπίδα εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἀρχῶν αὐτοῦ χαιρετίζομεν τὴν ἐνδεκάτην ἐπέτειον τῆς ἰδρύσεως αὐτοῦ, εὐχόμενοι πλήρη ἐπιτυχίαν εἰς τὸ ἔργον του διὰ τὴν πρόοδον ὄλων τῶν λαῶν καὶ τὴν εὐτυχίαν τοῦ ἀνθρώπου.

ΤΟ ΠΟΛΥΜΟΡΦΟΝ ΕΡΓΟΝ ΤΩΝ ΟΡΚΩΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΩΝ ΕΙΣ ΤΑΣ ΗΝΩΜΕΝΑΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Οι ορκωτοί λογισταί (Certified Public Accountants ή C.P.A.) επεβλήθησαν εις τόν έμπορικόν κόσμον τών Η.Π.Α., λόγω τής άρτίας τεχνικοοικονομικής των καταρτίσεως, τής μακράς των πείρας εις τά θέματα τών ελέγχων και τής άνεπηρέαστου έκτελέσεως τών καθηκόντων των.

Η άποστολή τών ορκωτών λογιστών εις Η.Π.Α. είναι πολύμορφος. Οδοί παρέχουν τās ύπηρεσίας των, τóσον εις τās έπιχειρήσεις και Τραπεζάς, όσον και τās έν γένει διοικητικές και φορολογικές άρχάς. Ειδικότερον τό έργον τούτων περιλαμβάνει λογιστικές έπαληθεύσεις, πιστοποιήσεις περί όρθής συντάξεως τών Ισολογισμών, φορολογικές συμβουλάς, έκτελέσεις κρατικών έντολών, έπιχειρηματικές συμβουλάς κ.ο.κ.

Διά τās λογιστικές έπαληθεύσεις, ή τών έξωτερικόν έλεγchon, τά χρησιμοποιώμενα τεχνικά μέσα ποικίλλουν ανάλογως τής έκτάσεως τούτου. Κατά κανόνα όμως ταύτα είναι: ή έπαληθευσις και ό έλεγχος τών στοιχείων τής άπογραφής, ή έπιβεβαίωσις τών προς τρίτους απαιτήσεων ή και ή εξακρίβωσις τής κανονικής καταχωρήσεως τών λογιστικόν πράξεων.

Σχετική έκθεσις του έλεγκτου επί τής έν γένει χρηματοοικονομικής καταστάσεως τής έπιχειρήσεως φέρεται εις τήν δημοσιότητα προς διαφώτισιν τής κοινής γνώμης.

Αι πιστοποιήσεις περί τής όρθής συντάξεως και αόθηνικότητος τών Ισολογισμών αποτελούν στοιχείον ουσιώδες έφ' οδ στηρίζεται ή έμπιστοσύνη τών τε μετόχων και Τραπεζών όσον και τών προμηθευτών και έν γένει πισωτών. Αι βεβαιώσεις τού είδους τούτου είναι ύποχρεωτικά διά πλείστας έπιχειρήσεις ών αι μετοχαί εύρίσκονται έγγραμμένα εις τό Χρηματιστήριον ή προσφεύγουσ εις τό κοινόν διά χρηματοδότησιν.

Ο ορκωτός λογιστής έν τή ώς άνω εκθέσει του εκφράζει σαφώς και άνευ έπιφυλάξεων τήν γνώμην του επί τών έν γένει στοιχείων του υπό κρίσιν Ισολογισμού.

Αι πιστοποιήσεις του είδους τούτου διαφωτίζουν πλήρως τήν κοινήν γνώμην και έπιτρέπουν λελογισμένα επενδύσεις τών άργούντων κεφαλαίων εις έπιχειρήσεις ήλεγμένας, τóσον από τής πλευράς

τής μελλοντικής αποδοτικότητος των. Ούτω πως οι ορκωτοί λογισταί συμβάλλουν τά μέγιστα διά τήν σταθεράν ανάπτυξιν τής παραγωγικότητος έν Αμερική.

Όσον άφορά τās φορολογικές συμβουλάς προς τās έπιχειρήσεις, άτινες κατέστησαν άπαραίτητοι λόγω τής όλοέν αύξανόμενης φορολογικής έπιβαρύνσεως εις τās Η.Π.Α., αύται συνίστανται εις ύποδείξεις άφοράσας τήν έμπεριστατωμένην και έγκυρον ύποβολήν φορολογικόν δηλώσεων, τήν άντιμετώπισιν τυχόν άμφισβητήσεων τούτων έκ μέρος τών φορολογικόν άρχών, και τήν έν γένει πρόληψιν και άποφυγήν παραπομπών ένώπιον τών φορολογικόν δικαστηρίων.

Αλλά και διά τήν έκτέλεσιν ελέγχων εις κρατικούς οργανισμούς. Κατ' έντολήν τής διοικήσεως χρησιμοποιούνται εύρέως οι ορκωτοί λογισταί εις Η.Π.Α.

Πέραν όμως τών άνωτέρω οι ορκωτοί λογισταί παρέχουν συμβουλάς εις έμπόρους και βιομηχάνους επί θεμάτων άφοράντων τό κόστος, τήν πίστιν, τήν οργανώσιν τούτων κ.ο.κ. Έστω και άν άκόμη οδοί διαθέτουν ειδικάς προς τούτο έξωτερικάς ύπηρεσίας, Ούτω παρατηρείται συνήθως ή έκ μέρος τών ορκωτών λογιστών οργανώσις ή άναδιοργανώσις του λογιστικού συστήματος τών έπιχειρήσεων, ή κατάρτισις προγραμμάτων δράσεως, ή καθιέρωσις μεθόδων και ό προσδιορισμός του κόστους, ή εξακρίβωσις «ταύ νεκρού σημείου» κυκλοφορίας, τών δυνατοτήτων επενδύσεως εις πάγια, ή εις συμμετοχάς εις άλλας έπιχειρήσεις κ.ο.κ.

Έκ τών άνωτέρω καταφαίνεται ή σημασία τής θέσεως τήν όποιαν κατέχει ό ορκωτός λογιστής εις τήν σύγχρονον Αμερικανικήν κοινωνίαν. Αι γνώμαι και άπόψεις τούτου είναι περιζήτητοι τóσον διά τούς μετόχους, τās Τραπεζάς και τήν έν γένει κοινωνικήν άποταμίευσιν, όσον και διά τās πάσης φύσεως διοικητικές άρχάς.

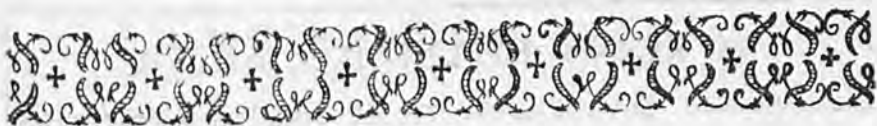
Οδοί συμβάλλει διά τήν αύξησιν τής παραγωγικότητος τών έπιχειρήσεων και διά του εύσυνεδότου ελέγχου τόν όποιον διενεργεί εις τās πάσης φύσεως οικονομικάς μονάδας αποτελεί, θά ελεγέ τις, πραγματικήν έγγύθησιν έναντι τών τυχόν άπροόπτων τής ταραχώδους βιομηχανικής και έμπορικής ζωής τών Αμερικανών.

Μ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

Ν Ο Ε Μ Β Ρ Ι Ο Σ 1 9 5 7

Ἡλ. Ἀν. 6.55', Δ. 5.22'
 Σελήνη 12 ἡμερῶν
ΚΥΡΙΑΚΗ 307/58
 Ἀκεψιμᾶ Ἀειθαλᾶ

3

Ἐπίσκεψις Θεσαίου καὶ Ἀρχαίως
 Ἀγορᾶς.—Πτυχιακαὶ ἑξετάσεις (Πο-
 λιτικὴ Οἰκονομία).

Δουκ (ις'. 19—31)

Εἶπεν ὁ Κύριος· Ἀνθρώπος τις ἦν πλοῦσιος, καὶ ἐνεδιδύσκετο πορφύραν καὶ βύσσον εὐφροαινόμενος καθ' ἡμέραν λαμπρῶς. Πτωχὸς δὲ τις ἦν ὀνόματι Δάζαρος, ὃς ἐβέβλητο πρὸς τὸν πυλῶνα αὐτοῦ, ἠλκωμένος, καὶ ἐπιθυμῶν χορτασθῆναι ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τοῦ πλοῦσιου· ἀλλὰ καὶ οἱ κύνες ἐρχόμενοι ἀπέλειχον τὰ ἔλκη αὐτοῦ. Ἐγένετο δὲ ἀποθανεῖν τὸν πτωχὸν καὶ ἀπενεχθῆναι αὐτὸν ὑπὸ τῶν Ἀγγέλων εἰς τὸν κόλπον τοῦ Ἀβραάμ. Ἀπέθανε δὲ καὶ ὁ πλοῦσιος καὶ ἐτάφη. Καὶ ἐν τῷ Ἄδῃ ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, ὑπάρχων ἐν βασάνοις, ὄρᾳ τὸν Ἀβραάμ ἀπὸ μακρόθεν καὶ Δάζαρον ἐν τοῖς κόλποις αὐτοῦ. Καὶ αὐτὸς φωνήσας, εἶπε· Πάτερ Ἀβραάμ, ἐλέησόν με, καὶ πέμψον Δάζαρον ἵνα βάψῃ τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου αὐτοῦ ὕδατος, καὶ καταψύξῃ τὴν γλῶσσάν μου· ὅτι ὀδυνῶμαι ἐν τῇ φλογὶ ταύτῃ. Εἶπε δὲ Ἀβραάμ· Τέκνον, μνήσθητι ὅτι ἀπέλαβες σὺ τὰ ἀγαθὰ σου ἐν τῇ ζωῇ σου, καὶ Δάζαρος ὁμοίως τὰ κακὰ· νῦν δὲ ὁδε πορακαλεῖται, σὺ δὲ ὀδυνᾷσαι. Καὶ ἐπὶ πᾶσι τούτοις, μεταξὺ ἡμῶν καὶ ὑμῶν χάσμα μέγα ἐστήρικται ὅπως οἱ θέλοντες διαβῆναι ἐντεῦθεν πρὸς ὑμᾶς μὴ δύνανται μηδὲ οἱ ἐκεῖθεν πρὸς ἡμᾶς διαπερῶσιν. Εἶπε δὲ· Ἐρωτῶ σὺν σε, Πάτερ, ἵνα πέμψῃς αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς μου· ἔχω γὰρ πέντε ἀδελφούς· ὅπως διαμαρτύρηται αὐτοῖς, ἵνα μὴ καὶ αὐτοὶ ἔλθωσιν εἰς τὸν τόπον τούτον τῆς βασάνου. Λέγει αὐτῷ Ἀβραάμ· Ἐχουσι Μωυσέα καὶ τοὺς Προφήτας· ἀκουσάτωσαν αὐτῶν· Ὁ δὲ εἶπεν· Οὐχί, Πάτερ Ἀβραάμ· ἀλλ' ἐάν τις ἀπὸ νεκρῶν πορευθῇ πρὸς αὐτούς, μετανοήσουσιν. Εἶπε δὲ αὐτῷ· Εἰ Μωυσέως καὶ τῶν Προφητῶν οὐκ ἀκούουσιν, οὐδὲ ἐάν τις ἐκ νεκρῶν ἀναστῆ πεισθήσονται.

τολογία κινήσις ἤρχισεν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1950 ὑπὸ τοῦ ἱατροῦ Ἀνδρέου Γ. Τσοῦκα, ὅστις μάλιστα ἐξεπροσώπησε τὴν Χώραν εἰς τὰ Διεθνή Συνέδρια τῆς Γεροντολογίας καὶ τυγχάνει τακτικῶν μέλος τῆς Διεθνούς Γεροντολογικῆς Ἐταιρείας. Ἰδρύθη δὲ κατὰ τὸ 1953 καὶ ἡ Ἐταιρεία Προστασίας Γήρατος, ἥτις σκοπὸν ἔχει ἀφ' ἐνὸς μὲν τὴν ἐπι-

στημονικὴν μελέτην τῶν ζητημάτων τῆς Γεροντολογίας, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὴν περίθαλψιν τῶν ἀπορῶν ἀσθενῶν γερόντων. Ἡ Ἐταιρεία αὕτη ἔχει μάλιστα ἰδρύσει καὶ τὸ πρῶτον ἱατρεῖον (Μασσαλίας 4), εἰς τὸ ὁποῖον παρέχεται δωρεάν πλήρη ἱατροφαρμακευτικὴ περίθαλψις εἰς τοὺς ἀπόρους πάσχοντα γέροντα.

Δρ. ΑΝΔΡ. Γ. ΤΣΟΥΚΑΣ

Η ΚΟΙΝΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΑΓΟΡΑ

Συνοψιζομένη εις έξι σημεία

1. Η Κοινή Άγορά δεν αποτελεί σκοπόν άφ' εαυτής. Ο σκοπός εδρίσκειται εις την άρμονικήν ανάπτυξιν της ευρωπαϊκής οικονομίας και τών περιοχών αι όποιαί αποτελούν αυτήν. Η Κοινή άγορά είναι τό κύριον μέσον δια την πραγματοποίησιν της ανάπτυξεως ταύτης, είναι άναγκαία πλην όμως ουχι έπαρκής.

2. Είναι δυσχερές έργον νά ένωση τις ταχέως οικονομίας όποκειμένες εις διαφορετικές συνθήκας συναγωνισμού και έχούσας λίαν σοβαράς, εις ό,τι άφορά τας κοινωνικάς και φορολογικάς έπιβαρύνσεις, άνομοιότητας αι όποιαί θά έκινδύνουν νά παρασύρουν, όπό τό καθιστάς έλευθέρου συναγωνισμού, εις κακόν προσανατολισμόν τών παραγωγικών δυνάμεων. Πλην όμως :

Εις τας παρούσας συζητήσεις όπάρχει συχνάκις τάσις όπερβολής τών άνομοιοτήτων αούτων, ώς και τάσις προσθέσεως αούτων ότε, συχνάκις, άντισταθμίζονται.

Ένδιαφέρει, από της πρώτης περιόδου της ένάρξεως της Κοινής άγοράς, όπως μετ' άκρίβειας σημειώσωμεν τας άπορχούσας άνομοιότητας, πράγμα τό όποιον ένάγεται την άμεσον σύστασιν :

α) Ένός οικονομικού και κοινωνικού Συμβουλίου έπιτρέποντος εις πάντας τούς ένδιαφερομένους νά έρχονται εις συμφωνίαν.

β) Ένός ευρωπαϊκού Ίνστιτούτου μελέτης στατιστικής και συγκυρίας, οικονομικών μελετών και έρευνας διά τόν ίσοζυγισμόν τών θυγομένων προβλημάτων και προτάσεως τών καταλλήλων λύσεων.

Αι διάφοροι άνομοιότητες δέον όπως προοδεικτικώς έλαττωθούν, παραλλήλως προς τας προόδους τας πραγματοποιούμενας κατά την ένάρξιν της άγοράς. Αόται άποβλέπουν Ιδίως εις :

α) Καθεστώτα κοινωνικής άσφαλείας.

β) Τοιαύτα τών άδειών και ήμεραργιών.

γ) Τοϋ άριθμού όρών πέραν τών όποιων καταβάλλονται αι έπιπρόσθετοι όφρα, και τό ποσόν της οικείας άποζημιώσεως.

Δύο προϋποθέσεις τίθενται άπ' άρχής τών πρώτων μέτρων της ένάρξεως της άγοράς :

α) Της έπικυρώσεως έκ μέρους όλων τών συνεταιρών της συνθήκης επί τών άνδρικών και γυναικείων ήμερομισθίων, όποκειμένης εις τροποποιήσεις, ίνα ληφθούν όπ' όψιν όρισμέναί άντιρρήσεις.

β) Της συστάσεως τοϋ ταμείου κοινωνικής άναπροσαρμογής, καθιερουμένης δια άρχής της δολοχροϋς εϋθύνης της βιομηχανίας δια της έντοπίσεως τών έργατικών χειρών, προκυπτούσης έκ της ένάρξεως της άγοράς.

3. Έάν ή ένάρξιν της Κοινής άγοράς δεν συνωδέυετο όπό συμπληρωματικών μέτρων, θά έκινδύνευε νά προσελκόση τό κεφάλαιον εκεί όπου είναι ήδη συγκεντρωμένον, νά πλουτίση εις έκάστην Χώραν τας πλουσίας περιοχάς και νά πτωχύνη έτι περισσότερο τας πτωχάς. Τοϋτο είναι εκείνο τό όποιον συνέβη κατά την Ίταλικήν ένωσην τοϋ ΧΙΧου αιώνος. Έπίσης ένδιαφέρει :

α) Όπως εις έκάστην Χώραν άκολουθηθή μια συστηματική πολιτική άποκεντρώσεως και έπεκτάσεως τών τοπικών οικονομιών, συμφώνως προς τούς συνειστέως έκλεγέντας άξονας ανάπτυξεως.

β) Όπως συντονισθή επί τοϋ ευρωπαϊκού σχεδίου ή πολιτική τοπική: έπεκτάσεως, ίνα άποφευχθή διπλή χρησιμοποίησις και διασπάσεις τών νέων επενδύσεων.

γ) Όπως χρησιμοποιηθή τό ταμείον ευρωπαϊκών επενδύσεων ουχι μόνον δια την χρηματοδότησιν όρισμένων έργων κοινού ευρωπαϊκού ένδιαφερόντος και διευκόλυνσις της άναγκαίας μετατροπής όρισμένων βιομηχανιών άλλ έπίσης και δια την ένθάρρυνσιν και διευκόλυνσιν τοϋ αναγκαίου συντονισμού τών διαφόρων σχεδίων επενδύσεων.

4. Όσον άφορά την γεωργίαν, ή έννοπήσις της άγοράς μόνον θά ήτο άνευ άποτελεσματικότητας. Ένδιαφέρει :

α) Όπως όργανωθή από κοινού ή έρευνα, ή εκλαίκευσις και ή επαγγελματική μόρφωσις έκάστης Χώρας ένδιαφερόμενης δια της προόδου της πραγματοποιουμένης όπό τών συνεταιρών της.

β) Όπως έξασφαλισθή τό κατώτατον όριον σταθερότητος τών τιμών δια μιάς ευρωπαϊκής όργανώσεως τών αγροτικών άγορών ένθάρρυνούσης της πώσις τών τιμών κόστους και αξησιν της καταναλώσεως.

5. Αι έχουσαι όπερποντίους εϋθύνας Χώραι δέν θά εισέλθουν εις την Κοινήν άγοράν άνευ της εϋεργετήσεως τών Κήσεων, αι όποιαί έχουν ένωθή με αούτας. Ο εισέτι όποανάπτυκτος χαρακτήρ τών κήσεων αούτων έγείρει όρισμένα προβλήματα :

α) Ένδιαφέρει όπως δοθούν εις αούτας, ές άρχής, δια τας έξαγωγάς των, τά αούτα πλεονεκτήματα, άτινα δίδονται εις τας μητροπολιτικάς κήσεις. Πρέπει, άπ' έναντίας, όπως έπιβραδυνθή ό ρυθμός της όργανώσεως της άγοράς αούτων, λόγω της άναγκαίας εκπαιδευτικής προεστασίας προς την γεννωμένην βιομηχανίαν των.

β) Ένδιαφέρει όπως όλοι οι συμμετέχοντες εις την κοινήν άγοράν συνδράμουν, συμφώνως προς την ίκανότητά των, εις τας δημοσίας επενδύσεις τας άναγκαίας δια τας Κήσεις αούτας, άποκαθισταμένης μιάς άκριβοϋς σχέσεως μεταξύ αούτης της συμμετοχής και της

Ἡλ. Ἀν. 6.56', Δ. 5.21'
Σελήνη 13 ἡμερῶν
ΔΕΥΤΕΡΑ 308/57
Ἰωαννικίου, Νικάνδρου

4

Πτυχιακαὶ ἐξετάσεις (Ὁργάνωσις
Ἐπιχειρήσεων).

*Ὅστις χάνει τὴν ἐμπιστοσύνην, δὲν ἔχει
τίποτε ἄλλο νὰ χάσῃ.*

(Boiste)

ΧΙΟΥΣΙΟΝ. Ἄγγλος Ἱατρός.
Ἐσχολήθη εἰς τὴν Ἑρευαν
τῶν ἐρυθρῶν καὶ τῶν λευ-
κῶν αἰμοσφαιρίων.

Ἡλ. Ἀν. 6.57', Δ. 5.20'
Σελήνη 14 ἡμερῶν
ΤΡΙΤΗ 309/56
Γαλακτίωνος, Ἐπιστήμης

5

Πτυχιακαὶ ἐξετάσεις (Ὁργάνωσις
Ἐπιχειρήσεων).

ΑΜΜΩΝΙΟΣ Σακκάς (3ος αἰών).
Ἀλεξανδρινὸς φιλόσοφος. Ἰ-
δρυτής τῆς Νεοπλατωνικῆς
Φιλοσοφίας.

*Μελέτα σὰ νὰ πρόκειται νὰ ζήσῃς αἰώνια.
Ζῆσε σὰ νὰ πρόκειται αὔριο νὰ πεθάνῃς.
(Ἰσίδωρος τῆς Σεβίλλης)*

Ἡλ. Ἀν. 6.58', Δ. 6.19'
Σελήνη 15 ἡμερῶν
ΤΕΤΑΡΤΗ 310/55
Παύλου Κων)πόλεως

6

Ἐπιτόπιον μάθημα εἰς οἶκον ὄργα-
νώσεως «Π. Σολομός» (α' ὁμάδος),
— Πτυχιακαὶ ἐξετάσεις (Ὁργάνωσις
Ἐργοστασιῶν).

*Ἡ μεγαλοφυΐα εἶναι μακρὰ ὑπομονή.
(Μπυφφὼν)*

*Ἐλευθερία, ἡγεμονία βίου, αὐτοκράτειρα
ἐπὶ παντί, ἐξουσία τοῦ καθ' ἑαυτὸν ἐν βίῳ,
ἀφειδία ἐν χρήσει καὶ ἐν κτήσει οὐσίας.*

(Πλάτων)

ΧΑΝΣΙΕΝ. Ἱατρός. Ἀνεκάλυψε
τὸ 1871, τὸ μικρόβιον τῆς λέ-
πρας.

ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΣ (47—127). Εἰς τῶν
σπουδαιωτέρων ἀρχαίων Ἑλ-
λῆνων συγγραφέων. Ἐγραψε
«Παραλλήλους βίους», «Ἡθι-
κά», κ.ά.

προόδου τῶν ἐξαγωγῶν των πρὸς τὰς
κτήσεις ταύτας.

6. Ἐπὶ τοῦ τεχνικοῦ σχεδίου ἡ θέ-
σις εἰς λειτουργίαν τῆς κοινῆς ἀγορᾶς
ἐπάγεται:

α) Ἀυτοματισμὸν τῶν διαφόρων περιό-
δων τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς ἀγορᾶς
καὶ ἐλάττωσιν τῶν δικαιωμάτων.

β) Τὰς ἐξαιρέσεις τοῦ αὐτοματισμοῦ
τούτου ἵνα ληφθῶν ὅπ' ὄψιν αἱ συγκε-
κριμένα δυσχερεῖαι, ἐξαιρέσεις ἀνεκ-
κλήτως ἀποφασισθεῖσαι ὅπῃ εὐρωπαϊ-
κῆς ἐπιτροπῆς ὑπερεθνικοῦ χαρακτῆρος.

Ἐάν ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη δὲν ἐλάμβανε
τὸν ὑπερεθνικὸν χαρακτῆρα καὶ ἐάν αἱ
συζητήσεις ἐπὶ τῶν ἀναγκαίων μέτρων
ἐπεβραδύνοντο ἐπὶ μακρὸν κατὰ τὴν

διάρκειαν διακυβερνητικῶν συζητήσεων
(ἐπιτροπὴ ἐκπροσώπων), δέον ὅπως προ-
βλεφθῆ ῥήτρα ἀσφαλείας, ἐπιτρέπουσα
εἰς μίαν χώραν, ἐν ὅψει ἀνισορροπίας
τὴν ὅποιαν θεωρεῖ σοβαρὰν, νὰ κατα-
φεύγῃ εἰς ἀντισταθμικά μέτρα. Τὰ μέ-
τρα ταῦτα πάντως, ὀφείλου νὰ ὑποβλη-
θοῦν, ἐντός βραχείας προθεσμίας, ὅπ'
ὄψιν τοῦ Δικαστηρίου τὸ ὅποιον διαφω-
τισόμενον ὑπὸ τῆς ἐκθέσεως τοῦ Ἰνστι-
τούτου Μελέτης Συγκυρίας θὰ ἠδύνατο
ὅπως κρίνῃ σοβαρῶς τὴν οικονομικὴν
εὐθύνην ἢ τῆς Χώρας ἡ ὅποια οὐχὶ δι-
καίως ἐλαβε τοιαῦτα μέτρα ἢ ἐκείνην
ἢ ὅποια ἠμπόδισε τὴν ἐφαρμογὴν τῶν
ἐφ' ὅσον κριθοῦν δικαιολογημένα.

ΑΝΔΡΕΑ ΦΙΛΙΠ

Ἡλ. Ἀν. 6.59'. Δ. 5.18'

Πανσέληνος

Π Ε Μ Π Τ Η 311/54

Λαζάρου, Ἀθηνοδώρου

7

Πτυχιακαὶ ἔξετάσεις (Ὁργάνωσις Ἐργοστασίων).

Πέντε μεγάλοι ἐχθροὶ τῆς εἰρήνης κατοικοῦν ἐν ἡμῖν : αἰσχροκέρδεια, φιλοδοξία, ζήλεια, δρογῆ, ὑπερηφάνεια. Ἐὰν οὗτοι ἡμποροῦσαν νὰ νικηθοῦν, ἀναυφιβόλως θὰ ἀπελαμβάνομεν διαρκῆ εἰρήνην.

(Πετράρχης)

ΝΙΤΣΕ Φρειδερίκος (1814—1900). Γερμανὸς φιλόσοφος καὶ ποιητῆς. Κατὰ τὴν ἠθικὴν τοῦ ὀ ἀνθρώπου πρέπει νὰ υπερβληθῆ καὶ νὰ δημιουργηθῆ ὁ ὑπεράνθρωπος.

Ἡλ. Ἀν. 7.00'. Δ. 5 17'

Σελήνη 17 ἡμερῶν

Π Α Ρ Α Σ Κ Ε Υ Η 312/53

Μιχαήλ καὶ Γαβριήλ

8

Πτυχιακαὶ ἔξετάσεις (Ἐργατικὸν Δίκαιον).

ΝΤΙΚΕΝΣ Κάρολος (1812—1870). Ἄγγλος μυθιστοριογράφος Ἰδρυσε τὴν ἔφημερίδα «Νταί-λυ Νιούς» στὸ Λονδίον. Εἰς τὰ ἔργα του κατεπολέμησε τὴν ὑποκρισίαν, τὸν ἐγωτισμὸν καὶ ὑπεστήριξε τοὺς δυστυχεῖς καὶ τὰ παιδιά.

Ἡ δὲ ἀταξία ὁμοίον τι δοκεῖ μοι εἶναι, οἷόν περ εἰ γεωργὸς ὁμοῦ ἐμβάλλει κριθὰς καὶ καρπούς καὶ ὄσπρια, καὶ ἔπειτα ὁπότε δέοι ἢ μάζης, ἢ ἄρτου, ἢ ὄψου διαλέγειν δέον αὐτῷ τοῦ λαβόντα διευκρινιζομένους χρῆσθαι.

(Ξενοφῶν)

Ἡλ. Ἀν. 7.02'. Δ. 5.16'

Σελήνη 18 ἡμερῶν

Σ Α Β Β Α Τ Ο Ν 313/52

Ὁνησιφόρου, Συμεῶν μ.

9

Πτυχιακαὶ ἔξετάσεις (Ἐργατικὸν Δίκαιον).

Ὑψίστη αὐτοπεποίθησις εἶναι τὸ μέγα χαρακτηριστικὸν ἀνδρῶν πραγματικῆς μεγαλοφυΐας, πηγάζουσα οὐχὶ ἀπὸ αὐταπάτην, ἀλλὰ ἀπὸ μίαν ἰσχυρὰν συνταύτισιν τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὸν σκοπὸν του, ἢ ὁποῖα τὸν ἐξυψώνει ἐξ ὀλοκλήρου ὑπεράνω τοῦ φόβου τοῦ κινδύνου καὶ τοῦ θανάτου, ὅπερ δίδει εἰς τὴν ἐπιχειρήσιν του ἕνα χαρακτηριστικὴν παραφροσύνην εἰς τὸν κοινὸν ὀφθαλμὸν καὶ ὅπερ μεταδίδει εἰς τὴν θέλησιν του μίαν σχεδὸν ὑπεράνθρωπον τόλμην.

(Whipple)

ΚΑΡΤΕΣΙΟΣ [ἢ ΝΤΕΚΑΡΤ] (1596—1650). Γάλλος φιλόσοφος καὶ μαθηματικός. Ἰδρυτῆς τοῦ ὀρθολογισμοῦ. Ἐγραψε : «Δοκίμιον περὶ μεθόδου» «Στοχασμοὶ περὶ τῆς πρώτης φιλοσοφίας», κ.ά.

ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΣ. Ἐζῆσε περὶ τὸ 130 π.χ. εἰς Ἀλεξάνδρειαν. Συγγραφεὺς ἔργου περὶ τοῦ συστήματος τοῦ κόσμου, τὸ ὀποῖον βασιζέται ἐπὶ τῆς κινήσεως τῶν ἀστρῶν περὶ τὴν γῆν θεωρουμένην ἀκίνητον.

Ν Ο Ε Μ Β Ρ Ι Ο Σ 1957

Ἡλ. Ἀν. 7.03', Δ. 5.15'
 Σελήνη 19 ἡμερῶν
ΚΥΡΙΑΚΗ 314/51
 Ὁλυμπᾶ, Σωσιπάτρου μ.

10

Ἐκδρομὴ εἰς Τύμβον Μαραθῶνος
 καὶ Ἀγ. Παντελεήμονα.—Πτυχιακαὶ
 ἐξετάσεις (Ἐμπορικὸν Δίκαιον).

Δουκ. (ι' 25-37)

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, Νομικός τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ πειράζων αὐτόν, καὶ λέγων· Διδάσκαλε, τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω; Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν· Ἐν τῷ νόμῳ τί γέγραπται; πῶς ἀναγινώσκεις; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου· καὶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. Εἶπε δὲ αὐτῷ· Ὁρθῶς ἀπεκρίθης· τοῦτο ποίει, καὶ ζήσει. Ὁ δέ, θέλων δικαιῶν ἑαυτόν, εἶπε πρὸς τὸν Ἰησοῦν· Καὶ τίς μου πλησίον; Ὑπολαβὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν· Ἀνθρωπὸς τις κατέβαινεν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Ἱεριχῶ, καὶ ληστῆσιν περιέπεσεν· οἳ καὶ ἐκδύσαντες αὐτόν, καὶ πληγὰς ἐπιθέντες, ἀπῆλθον, ἀφέντες ἡμιθανῆ τυγχάνοντα. Κατὰ συγκυρίαν δὲ ἱερεὺς τις κατέβαινεν ἐν τῇ ὁδῷ ἐκείνῃ, καὶ ἰδὼν αὐτόν ἀντιπαρῆλθεν. Ὁμοίως δὲ καὶ Λευΐτης γενόμενος κατὰ τὸν τόπον, ἔλθων καὶ ἰδὼν, ἀντιπαρῆλθε. Σαμαρεΐτης δὲ τις ὁδεύων, ἦλθε κατ' αὐτόν, καὶ ἰδὼν αὐτόν εὐσπλαγίσθη· καὶ προσελθὼν, κατέδησε τὰ τραύματα αὐτοῦ, ἐπιχέων ἔλαιον καὶ οἶνον, ἐπιβιβάσας δὲ αὐτόν ἐπὶ τὸ ἴδιον κτῆνος, ἤγαγεν αὐτόν εἰς πανδοχεῖον, καὶ ἐπεμελήθη αὐτοῦ. Καὶ ἐπὶ τὴν αὖριον ἐξελθὼν, ἐκβαλὼν δύο δηνάρια, ἔδωκε τῷ πανδοχεῖ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἐπιμελήθητι αὐτοῦ, καὶ ὅ,τι ἂν προσδαπανήσης, ἐγὼ, ἐν τῷ ἐπανέρχεσθαί με, ἀποδώσω σοι. Τίς οὖν τούτων τῶν τριῶν πλησίον δοκεῖ σοι γεγονέναι τοῦ ἐμπεσόντος εἰς τοὺς ληστὰς; Ὁ δὲ εἶπεν· Ὁ ποιήσας τὸ ἔλεος μετ' αὐτοῦ. Εἶπεν οὖν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Πορεύου, καὶ σὺ ποίει ὁμοίως.

ΟΙ ΧΥΜΟΙ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΟΠΩΡΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΩΤΕΡΟΝ ΤΩΝ ΕΣΠΕΡΙΔΟΕΙΔΩΝ

Τò εϋκρατον κλίμα τής *Ελληνικής πατρίδος μεγάλως εϋνοεί τήν παραγωγήν και ανάπτυξιν τών όπωρών, έξ ών ειδικώτερον τά έσπεριδοειδή—πορτοκάλια, λεμόνια, μανταρίνια—έξέχουσιν κατέχουν θέσιν.

Αι κατά τήν τελευταίαν εικοσιπενταετίαν καταβληθείσαι προσπάθειαι, συνείπαινω ώστε όχι μόνον πορτοκάλια και λεμόνια να μόν εισάγονται έκ τής άλλοδαπής, αλλά και Ικανά ποσά έκ τούτων να έξάγονται κατ' έτος.

*Η βιομηχανοποίησι τών έσπεριδοειδών, ήτοι ή έκ τούτων παραγωγή χυμών, έδωκε μεγάλην ώθησιν διά τήν κατανάλωσιν και τού προϊόντος τούτου, τόσοσιν εν τή Χώρα μας όσοσιν και δι' έξαγωγήν εις τήν άλλοδαπήν.

*Έκ τών άνωτέρω όπωρών :

1. Γά λεμόνια (*citrus medica*) είναι ό καρπόσ τής λεμονέας, ήτις πατρίδα έχει τās Ίνδίας, έξ ών διεδόθη εις τās θερμάσ χώρασ τής Εϋρώπης (Ίταλίαν, Ίσπανίαν, Πορτογαλίαν, Έλλάδα, Ν. Γαλλιαν, και Β. Αφρικην).

2) Τά πορτοκάλια (*citrus aurantium risso var sinensis*) είναι ό καρπόσ τής πορτοκαλέας, Ιθαγενοϋσ, δένδρον τής Κίνας, όπερ διεδόθη εις τās άνωτέρω Χώρασ.

3) Τά μανταρίνια — άποτελοϋν παραλλαγήν τών πορτοκαλίων προερχόμενα έκ τού φυτού *citrus deliciosa fenore* ή *citrus nobilis* Ιθαγενοϋσ τής Κοκινκίνας, έξ ήσ διεδόθη εις τās θερμάσ Χώρασ.

Συγγενή πρόσ τās άνωτέρω όπωρασ είναι 1) Τά νεράντζια (*citrus aurantium var amara*), γεϋσεωσ πικράσ, χρήσιμα μόνον εις τήν παρασκευήν αιθερίου έλαιου, ήδυπότων και ειδών σακχαροπλαστικής, 2) τά κίτρα, 3) τά περγαμότα και λοιπά τούτων παραλλαγαί.

*Η θρεπτική άξία τών πορτοκαλίων, λεμονίων και μανταρινίων είναι μεγάλη.

Περιέχουν πλην τού ύδατοσ :

*Αζωτούχοσ ύλασ	0,60—0,80 οιο,
Λιπαράσ ύλασ	0,23—0,30 οιο,
Σάκχαρα	1,50— 10 οιο, έξ ών τó ήμισο καλαμοσάκχαρον και τó έτερον μονοσάκχαρα,
Κιτρικόν δξύ	2,50—6,0 οιο,

Βιταμίναι :

Βιταμίνη Α	190 Δ.Μ. ανά 100 γρμ.
Θειαμίνη	0,08 mg ανά 100 γρμ.
Ριμποφλαβίνη	0,03 " " " "
Νιασίνη	0,2 " " " "
*Ασκορβινικόν δξύ	49—50 " " " "

Παρ' ήμίν ό χυμόσ τών πορτοκαλίων ήρχισε να διαδίδεται άπό τού 1934, ότε και Ιδρύθη τó πρώτον έργοστάσιον εν Κρήτη, βραδύτερον δε και έτερα, Ιδια άπό τριετίας άφ' ήσ ή Κυβέρνησις —διά τού άρμοδιου *Υπουργού και ύπηρεσιών—κατέβαλε και καταβάλλει άόκνωσ προσπάθειασ διά τήν διάδοσιν τών χυμών τών έσπεριδοειδών, τόσοσιν εν τή Χώρα όσοσιν και δι' έξαγωγήν εις τήν άλλοδαπήν, διά τής βελτιώσεωσ τής παρασκευήσ τούτων, υπό καθαρώσ έπιστημονικήν μέριμναν.

*Η παραγωγή τών χυμών πορτοκαλίων και λεμονίων βάλνει αύξουσα.

Όύτα, χυμοί πορτοκαλίων παρήχθησαν κατά προσέγγισιν :

1953	1100 μ. τόν.	άξίασ ν. δρ.	3.850.000
1954	1400 " " "	" " "	4.900.000

Χυμοί λεμονίων

1953	700 μ. τόν.	" " "	3.850.000
1954	1100 " " "	" " "	5.940.000

(Ν. Σίδερη : *Ελλην. Βιομηχ. σ. 195—196)

Τόσων οι χυμοί πορτοκαλίων και μανταρινίων, όσοσιν Ιδια τών λεμονίων, είναι Ιλιαν εύπαρείσ δι' ό και χρήζουσιν ειδικήν μέριμνην διά τήν συντήρησιν των, έφαρμοζομένησ πλην τής παστεριώσεωσ και ψύξεωσ και τής χρησιμοποίησεωσ ώρισμένων άβλαβών συντηρητικών οϋσιών, κατόπιν σχετικής άποφάσεωσ τού *Ανωτάτου Χημικού Συμβουλίου τού Κράτουσ, ώσ βενζοϊκόν δξύ και βενζοϊκόν νάτριον, διοξειδιον τού θείου, έτι δε και έστέρας τού παραοξυβενζοϊκού δέξουσ (*niragin, niracombin, nipasol*).

Κατόπιν τελευταίασ άποφάσεωσ τούτου, άπαγορεύεται ή τεχνητή χρώσις τών χυμών, έστω και δι' άβλαβοϋσ, έκ τών έπιτρεπομένων, χρωστικών, δι' έτερα σίτια και ποτά.

Οι χυμοί έσπεριδοειδών, παρασκευάζονται και συμπετυκνωμένοι, ότε ή διατήρησις αυτών άναλλοιώτων είναι εύχερύτερα.

Πλην τών άνωτέρω χυμών, Ιλιαν ενδιαφέρων είναι και ό χυμόσ τής σταφυλήσ, διά τήν παρασκευήν τού όπολου μικραί μόνον προσάθεται άχρι τούδε έχουν καταβληθθί, εν φ' ή θρεπτική του άξία είναι ώσούτωσ σημαντική.

Χυμοί έστέρων όπωρών, ώσ π.χ. μήλων ή άχλαδίων, οϋδόλωσ έχουσι παρασκευασθί, προφανώσ λόγω τού Ιλιαν εύπαθοϋσ και ευαλλοιώτου αυτών.

ΕΛΕΥΘ. Ε. ΣΥΝΟΔΙΝΟΣ

Ἡλ. Ἀν. 7.04', Δ. 5.15'

Σελήνη 20 ἡμερῶν

ΔΕΥΤΕΡΑ 315/50

Μηνᾶ, Βίκτωρ, Βικεντίου

11

Πτυχιακαὶ ἐξετάσεις (*Ἐμπορικὸν Δίκαιον).

Τὸ ἐμπόριον εἶναι ὁ ἐξισωκὴς τοῦ πλοῦτου τῶν ἰθνῶν.

(Γλάδοτων)

Τὴν ἀξίαν τῶν ἀνθρώπων ἔπρεπε νὰ κρίνωμεν ὄχι ἀπὸ τὰ προσόντα ποὺ ἔχουν, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν χρῆσιν ποὺ κάνουν αὐτῶν.

(Σκαρρόν)

ΜΑΛΑΚΑΣΗΣ Μιλτιάδης (1870—1943). Ἐγεννήθη εἰς Μεσολόγγιον καὶ ἀπέθανεν εἰς Ἀθήνας. Γνήσιος λυρικός ποιητής. Ἔχει τὴν αἰσθησὶν τοῦ ρυθμοῦ καὶ τῆς μελωδίας καὶ πηγαίαν ἔμπνευσιν.

Ἡλ. Ἀν. 7.05', Δ. 5.14'

Σελήνη 21 ἡμερῶν

ΤΡΙΤΗ 316/49

Ἰωάννου Ἐλεήμοιος

12

Πτυχιακαὶ ἐξετάσεις εἰς τὰ προαιρετικά μαθήματα (Ξένοι Γλώσσαι—Στενογραφία—Δακτυλογραφία). Λήξεις πτυχιακῶν ἐξετάσεων.

ΦΙΣΕΡ Ἡρβινγκ (1867—1947).

Ἄμερικανὸς οικονομολόγος.

PONTEN Αἰγουστός (1840—

1917). Γάλλος γλύπτης. Εἰς

τῶν μεγίστων καλλιτεχνῶν

τῶν νεωτέρων χρόνων. Ἔργα

του: «Ὁ Μπαλζάκ», «Ὁ Οὐγκώ», «Ὁ σκεπτόμενος», κ.ἄ.

Ἔκλεξε νὰ τιμωρῆς μᾶλλον τὰς δρέξεις σου, παρὰ τὰ τιμωρῆσαι ὑπ' αὐτῶν.

(Tyrius Maximus)

Ἐπὶ ὑπερβολικῆ ἐλευθερίᾳ καὶ ὑπερβολικῆ δουλείᾳ εἶναι ἐξ ἴσου ἐπικίνδυνοι καὶ φέρουν τὸ ἴδιον ἀποτέλεσμα.

(Ζωροάστρης)

Ἡλ. Ἀν. 7.06', Δ. 5.13'

Σελήνη 22 ἡμερῶν

ΤΕΤΑΡΤΗ 317/48

Ἰωάννου Χρυσοστόμου

13

Ἐπιτόπιον μάθημα εἰς οἶκον ὀργανώσεως «Π. Σολομός» (β' ὀμάδος).—Φιλολογικὴ συγκέντρωσις.

Καθιστῶντες ἄλλους κοινωνοὺς τῶν θλίψεων μας, ἔχομεν ὀλιγωτέρας, καθιστῶντες δ' αὐτοὺς κοινωνοὺς τῆς χαρᾶς μας ἔχομεν περισσοτέραν.

(Hazlitt)

Μετὰ τὴν ποιμενικὴν ζωὴν, ἦλθεν ἡ ἀγροτική. Προσθέσατε εἰς αὐτὰς τὴν βιομηχανικὴν ἀνάπτυξιν καὶ ἔχετε τὴν πρὸδοσον ἐν τῇ κοινωνίᾳ, ἣ ὁποία διὰ τὴν ὑψωθῆ ἔτι περισσότερον εἰς τὴν δρᾶσιν τῆς χρειάζεται μόνον τὰ πτερά, καὶ αὐτὰ τῆς τὰ δίδει τὸ ἐμπόριον.

(Beecher)

ΜΕΝΤΕΛΣΟΝ Μωυσῆς (1729—1788). Γερμανὸς φιλόσοφος. Θεϊστὴς καὶ ὁπαδὸς τῆς αἰσιοδοξίας, ὑπέρμαχος τοῦ διαφωτισμοῦ καὶ τῆς ἰσοπολιτείας τῶν Ἰσραηλιτῶν.

ΦΟΡΝΤ Ἐρρίκος (1863—1947). Ἄμερικανὸς μεγαλοβιομηχανὸς καὶ οικονομολόγος. Ἰδρυτὴς τῆς ἑταιρείας αὐτοκινήτων Φόρντ. Ἔγραψε: «Φιλοσοφία τοῦ ἐργάτου», «Τὸ μέγα σήμερον καὶ τὸ μεγαλύτερον αὔριο».

Ἡλ. Ἀν. 7.07', Δ. 5.12'
Σελήνης Τελ. Τέταρτον
Π Ε Μ Π Τ Η 318/47
Φιλίππου Ἀποστόλου

14

Φιλικὸν γεῦμα Καθηγητῶν τῆς Σχολῆς.

*Ὅσοι εἶναι ἐλεύθεροι, δὲν εἶναι ἐλεύθεροι
ὡς πρὸς ὅλα, διότι ὑπεράνω ὧν εἶναι ὁ
νόμος.* (Ἡρόδοτος)

*Ἄνθρωποι μὲ μεγάλα καὶ λαμπρὰ προσόντα
δὲν ἐπιτυγχάνουν πάντοτε ἐν τῇ ζωῇ, ἀλλὰ
τὸ λάθος ἐγκριταί σινηθέστερον εἰς αὐτοὺς
παρὰ εἰς ἄλλους.* (Κόλτων)

ΛΟΡΕΝΤΖ. Ὁλλανδός. Ἡσυχολό-
θη μὲ τὴν ἠλεκτροπικὴν καὶ
τὴν θεωρίαν ἠλεκτρονίων λα-
βῶν τὸ βραβεῖον Νόμπελ
τὸ 1902.

ΡΟΣ Ρόλαντ (1857—1932). Ἐπι-
φανής Ἄγγλος βακτηριολό-
γος. Ἡσυχολόγη ἐπιτυχῶς μὲ
ἐρεῦνας ἐπὶ τῆς ἐλονοσίας.

Ἡλ. Ἀν. 7.08', Δ. 5.11'
Σελήνη 24 ἡμερῶν
Π Α Ρ Α Σ Κ Ε Υ Η 319/46
Ἀρχῆς Νηστειῶν Χριστ.

15

Β' Συνεδρίασις Διδακτικῆς Ἐπιτρο-
πῆς τοῦ Κ.Σ.Ε.

ΚΑΡΟΥΖΟ Ἑρρίκος (1873—1921).
Διάσημος Ἰταλὸς τενόρος.
ΛΕΩΝ ὁ Σοφός (865—912).
Υἱὸς καὶ διάδοχος Βασιλείου
τοῦ Μακεδόνα. Ἐξέδωσεν ὑπὸ
τὸν τίτλον «Βασιλικὰ» πάσας
τάς ἀπὸ τοῦ Ἰουστινιανοῦ
δημοσιευθείσας νομοθετικὰς
διατάξεις.

*Ἐτι δ' οὐδὲν οὕτως οὐτ' εὐχρηστον οὐτε
καλὸν ἀνθρώποις ὡς ἡ τάξις· καὶ γὰρ χορὸς
ἀνθρώπων συγκείμενός ἐστιν, ἀλλ' ὅταν μὲν
ποιῶσιν ὅ,τι ἂν τύχη ἕκαστος ταραχὴ τις
φαίνεται καὶ ἀτερπές, ὅταν δὲ τεταγμένως
ποιῶσιν καὶ φθέγγωνται ἀξιοθέατοι δοκοῦ-
σιν εἶναι καὶ ἀξιάκονστοι.* (Ξενοφῶν)

Ἡλ. Ἀν. 7.09', Δ. 5.11'
Σελήνη 25 ἡμερῶν
Σ Α Β Β Α Τ Ο Ν 320/45
Ματθαίου Εὐαγγελιστοῦ

16

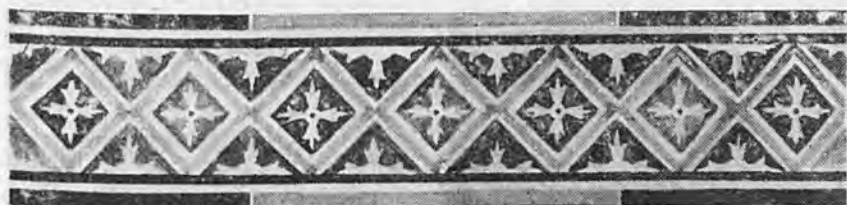
(Σημειώσεις)

*Καὶ ἐν τέλει, τὸ σακκίδιο τοῦ στρατιώτη
δὲν εἶναι τόσο βαρὺ ὅσο οἱ ἀλυσίδες τοῦ
φυλακισμένου. (Πρόεδρος Ἀΐζενχάουερ)*
*Τίποτε δὲν δύναται ν' ἀντικαταστήσῃ τὰ
βιβλία. Εἶναι φαιδροὶ ἢ παρηγορητικοὶ σύν-
τροφοί, εἰς τὴν μοναξίαν, τὴν ἀσθένειαν,
τὴν θλίψιν. Ὁ πλοῦτος τοῦ κόσμου δὲν θὰ
ἀπεξημίωγε διὰ τὴν ἔλλειψιν ἐνὸς καλοῦ
βιβλίου.* (Channing)

ΜΟΡΤΩΝ Σάμουελ (1779—1851).
Ἀμερικανὸς ἰατρός, Ἡσυχολό-
θη μὲ τὴν καταπολέμησιν
νευρικῶν νοσημάτων.

ΒΑΣΚΟ ΝΤΕ ΓΚΑΜΑ (1469—1524)
Πορτογάλος θαλασσοπόρος.
Ἀνεκάλυψε τὸ Ἀκρωτήριον
τῆς Καλῆς Ἐλπίδος καὶ ἱδρυ-
σε τὰς πρώτας Πορτογαλικὰς
ἀποικίας τῆς Μοζαμβίκης καὶ
Κόχιν.

Ν Ο Ε Μ Β Ρ Ι Ο Σ 1 9 5 7

Ἡλ. Ἄν. 7.10', Δ. 5.01'
Σελήνη 26 ἡμερῶν
ΚΥΡΙΑΚΗ 321/44
Γρηγορίου Νεοκαισαρίας

17

Ἐκδρομὴ εἰς Κολωνόν καὶ Ἀκαδη-
μίαν Πλάτωνος.

(Δουκ. ιβ' 16—21)

Εἶπεν ὁ κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην. Ἀνθρώπου τινὸς πλου-
σίου εὐφόρησεν ἡ χώρα· καὶ διελογίζετο ἐν αὐτῷ λέγων. Τί
ποιήσω, ὅτι οὐκ ἔχω πού συνάξω τοὺς καρποὺς μου; Καὶ εἶπε·
Τοῦτο ποιήσω· καθελῶ μου τὰς ἀποθήκας, καὶ μείζονα οἰκοδομή-
σω· καὶ συνάξω ἐκεῖ πάντα τὰ γεννήματά μου καὶ τὰ ἀγαθὰ μου,
καὶ ἐρῶ τῇ ψυχῇ μου. Ψυχὴ, ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ κείμενα εἰς ἔτη
πολλὰ· ἀναπαύου, φάγε, πίε, εὐφραίνου. Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Θεός·
Ἄφρον, ταύτη τῇ νυκτὶ τὴν ψυχὴν σου ἀπαιτοῦσιν ἀπὸ σοῦ· ἅ δὲ ἤτοι-
μασας τί νί ἐσται; Οὕτως ὁ θησαυρίζων ἑαυτῷ, καὶ μὴ εἰς Θεὸν
πλουτῶν. Ταῦτα λέγων· ἐφώνει. Ὁ ἔχων ὄτια ἀκούειν, ἀκουέτω.

ΠΕΝΤΕ ΕΙΔΩΝ ΧΑΜΟΓΕΛΑ ΠΟΥ ΑΠΟΜΑΚΡΥΝΟΥΝ ΠΕΛΑΤΑΣ

*Υπάρχουν πέντε εἰδῶν χαμόγελα, τὰ ὁποῖα δὲν πρέπει ποτὲ νὰ χρησι-
μοποιῶν οἱ πωληταί, καὶ αὐτὰ εἶναι τὰ ἀκόλουθα :

1. Τὸ χαμόγελο τῆς «συμπόνοιας», διὰν ἓνας πελάτης ζητήῃ νὰ δῇ
κάτι φθηνότερο.
2. Τὸ χαμόγελο ποὺ σημαίνει «καταλαβαίνω», διὰν μία πελάτις μᾶς
λέῃ διὰ θὰ ἤθελε νὰ δῇ κανένα πιὸ φθηνὸ ροῦχο γιὰ τὸν ἑαυτὴς.
3. Τὸ «σαρκαστικὸ» χαμόγελο, διὰν ἓνας πελάτης δὲν συμφωνῇ μὲ
τὴν γνώμην μας.
4. Τὸ χαμόγελο ποὺ φανερώνει «πληξί», διὰν ἓνας πελάτης ὁμιλῇ μὲ
ὑπερηφάνεια γιὰ τὸν ἑαυτὸ του ἢ γιὰ τὴν οἰκογένειά του.
5. Τὸ χαμόγελο ποὺ δείχνει «ἀνυπομονησία», διὰν ἓνας πελάτης δὲν
ἀποφασίξῃ εὐκολὰ τί θὰ ἀγοράσῃ.

LOUIS DANTY - LAFRANCE

(1884 — 1956)

*Ετος συμπληρούται αφ' ου εξέλπεν, εις ηλικίαν 72 ετών, εις απόστολος της επιστημονικής οργανώσεως της εργασίας εν Γαλλία και ενθερμος φίλος της Σχολής μας, ο διακεκριμένος Καθηγητής Louis Danty - Lafrance.

Ο έκλιπών, διπλωματούχος μηχανικός της École Centrale des Arts et Manufactures και πτυχιούχος της Νομικής, προσελήφθη από νεαράς ηλικίας εις την νυν Έταιρειαν Αερίοφωτος της Γαλλίας, ην επί 6 ετη διηύθυνε και εξ ης απέχωρησε τό 1938.

Εις τα προβλήματα της επιστημονικής οργανώσεως ένδιεφέρθη, αφ' ης τό 1909 κατέστησαν γνωσταί εν Γαλλία αι θεωρίαι και πραγματοποιήσεις του Taylor, χάρις εις τον Η. Le Chatelier. Βαθύς γνώστης των Τεθλορικών μεθόδων, εις τό πνευμα των και οχι μόνον εις τους τύπους, παρέμεινε πιστός οπαδός τούτου και τον υπερήσπισεν έναντι έκδηλωθεισών ένιστε άδίκων επικρίσεων. Εις την μνήμη του Taylor, αφιέρωσε τό άποχαιρετιστήριον μάθημά του, όπερ μεταφρασθέν έκδημοσιεύθη εις τό περιοδικόν «Σπουδαί».

Κινητοποιηθείς κατά τον Α' Παγκόσμιον πόλεμον, ως έφεδρος λοχαγός του πυροβολικού, έτραυματίσθη βαρέως έν πολεμική υπηρεσία, και συνεπεία τούτου άπεσπάσθη εις την Manufacture d'Armes του Saint-Etienne, όπου τώ άνετέθη ή οργανώσις της παραγωγής εις μεγάλας σειράς του τυφεκιού Lebel. Ένταύθα έφήρμοσε μετ' έπιτυχίας τάς νέας μεθόδους παραγωγής.

Η κυρία οργανωτική δράσις του Danty - Lafrance όπήρξεν εκπαιδευτικής μορφής, ήτο δέ ο πρώτος ο όποιος έδι-

δαξε τάς άρχάς της επιστημονικής οργανώσεως εν Γαλλία, από του βήματος του άνωτάτου Ίδρύματος.

Ότω τό 1929 τώ άνετέθη ή έδρα της Έπιστημονικής Οργανώσεως της εργασίας, ήτις τότε ίδρύθη εις τό Conservatoire National des Arts et Métiers και είναι αξιοσημείωτον ότι τό έναρκτήριον μάθημά του αφιερώθη εις τον πρωτεύοντα ρόλον, τον όποιον διαδραματίζει ο άνθρωπίνος παράγων έν τη οργανώσει.

*Εκτοτε παραλλήλως έδίδαξεν εις πλείοτας Άνωτάτας Γαλλικάς Σχολάς (Centre de Préparation aux Affaires, École d'Etat Major, École de la Santé Publique, Institut de Travail, École Centrale des Arts et Manufactures) και όπήρξε θεμελιωτής και μέχρι του θανάτου του Γενικός Διευθυντής της εύφήμως γνωστής École de l'Organisation Scientifique du Travail των Παρισίων, ήτις έπιμόρφωσε χιλιάδας Γάλλων ως στελεχών των έπιχειρήσεων εις τάς συγχρόνους οργανωτικές μεθόδους.

Διετέλεσε Πρόεδρος του Βου τμήματος της Έταιρείας Πολιτικών Μηχανικών της Γαλλίας, ως και της Γαλλικής Έπιτροπής Οργανώσεως της Εργασίας (C.N.O.F.), τιμηθείς διά γαλλικών και ξένων διακρίσεων.

*Αν και ο μεταστάς δέν έξήσκησε τό άπάνγγελλμα του οργανοαυτοϋ, τώ άνετέθη ή Προεδρία της Γαλλικής Έταιρείας Συμβούλων Οργανώσεως, διά την ύστασιν της όποιας έπρωτοστάτησε.

Τέλος διετέλεσεν ο πρώτος διευθυντής Μελετών του Ίνστιτούτου Άνωτέρων Μελετών επί των τεχνικών της Οργανώσεως (I.E.S.T.O.), τό όποιον εσχάτως ίδρύθη τη πρωτοβουλία του.

Ο Danty - Lafrance, όστις τυγχάνει έπίτιμος Καθηγητής της Άνωτέρας Σχολής Βιομηχανικών Σπουδών, έπεσκέφη πρό έτών την Έλλάδα, όπου έδωκε σειράν διαλέξεων, καθ' ός εξετιμήθη ή εύρύτης των αντίληψεών του, ως και τό σαφές και εύχαρι της διδασκαλίας του.

Αι παραδόσεις του δέν έκυκλοφόρησαν διά τό πολύ κοινόν. Άντιθέτως εις σωρελαι άνέρχονται τά δημοσιευθέντα άρθρα του, αι γενόμεναι διαλέξεις του και αι παρεμβάσεις του εν Γαλλία εις πάσαν έκδήλωσιν οργανωτικής κινήσεως.

*Ως καθηγητής του Centre de Préparation aux Affaires, όπου ως γνωστόν διδάσκεται ή περιπτωσιακή μέθοδος, έκδημοσιευσε βιβλίριον υπό τον τίτλον «Μόχαις εις την Βιομηχανικήν Οργανώσιν», όπερ μεταφράσθη εις την έλληνικήν και έκκυλοφόρησεν εις βιβλίον, μερίμνη του Γραφείου Έρευνών της Βιομηχανικής Σχολής Άθηνών. Συνέ-

Ἡλ. Ἀν. 7.11', Δ. 5.09'

Σελήνη 27 ἡμερῶν

ΔΕΥΤΕΡΑ 322/43

Πλάτωνος, Ρωμανοῦ μ.

18

(Σημειώσεις)

Ζήσεις βίον κράτιστον, ἂν θυμοῦ κρατῆς.

(Μένανδρος)

*Δὲν εἶναι τὰ πολλὰ διατιθέμενα μέσα πού
μᾶς κάνουν ἀνεξαρτήτους, ἀλλὰ αἱ ὀλίγα
ἀνάγκαι μας.*

(Colbert)

ΑΙΠΙΝΟΥΣ Φραγκίσκος (1724 — 1802). Γερμανὸς φυσικός. Πρῶτος συνέλαβε τὴν ἰδέαν τῆς ἠλεκτροφόρου μηχανῆς καὶ τοῦ ἠλεκτρικοῦ συμπυκνωτῆρος.

Ἡλ. Ἀν. 7.12', Δ. 5.09'

Σελήνη 28 ἡμερῶν

ΤΡΙΤΗ 323/42

Ἀβδίου πρ., Ἡλιοδώρου

19

Γ' Συνεδρίασις Διδακτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κ.Σ.Ε.

ΡΟΚΦΕΛΛΕΡ Ἰωάννης (1839 — 1937). Βορειοαμερικανὸς μεγαλοβιομηχανός. Ἰδρυσε τὴν Ἐταιρείαν Στάνταρτ Ὀίλ. Ἐπίσης τὸ Ἰνστιτούτον Ραδιοφωνίας δι' ἱατρικὰς καὶ βιολογικὰς ἐρεῦνας.

Πεποιθήσεις εἰς τὴν ἀρετὴν ἐνὸς ἄλλου, δὲν εἶναι μικρὰ ἀπόδειξις τῆς ἀρετῆς τοῦ ἰδίου ἀνθρώπου.

(Montaigne)

Μὴ νομίζετε ὅτι εἶναι δυνατὸν ἡ δικαιοσύνη νὰ κατοικῆ εἰς ψυχάς, ὅπου κυριαρχεῖ ἡ ἀπεριόριστη φιλοδοξία.

(Bossuet)

Ἡλ. Ἀν. 7.13', Δ. 5.08'

Σελήνη 29 ἡμερῶν

ΤΕΤΑΡΤΗ 324/41

Γρηγορίου Δεκαπολίτου

20

Ἐπιτόλιον μάθημα εἰς οἶκον ὀργανώσεως «Π. Σολομὸς» (γ' ὁμάδος).

Εἶναι μεγαλεῖον τὸ ν' ἀκούω νὰ μὲ κακολογοῦν, ἀφοῦ κάμω εὐεργεσίαν τινά.

(Μέγας Ἀλέξανδρος)

Ἡ κατάλληλος μνήμη δι' ἓνα ἡγήτορα εἶναι ἐκεῖνη ἡ ὁποία γνωρίζει τί νὰ ἐνθυμεῖται καὶ τί νὰ λησμονῆ.

(Morley)

ΜΠΡΙΟΥΣ Νταϊβιντ (1885 — 1931). Ἀγγλὸς ἱατρός. Εἰργάσθη διὰ τὴν ἔρευναν καὶ τὴν καταπολέμησιν τῆς νόσου τοῦ ὕπνου, ἀριθμούσης μέγαν ἀριθμὸν θυμάτων κατ' ἔτος εἰς Ἀφρικὴν καὶ Ν. Ἀμερικὴν.

χεῖρα τούτου δύναται νὰ θεωρηθῆ τὸ ἐκτεταμένον ἄρθρον τοῦ «Σύγχρονη μορφὴ τῆς Ἐπιστημονικῆς Ὄργανώσεως», προὐδὸν μεταπολεμικοῦ ταξιδίου εἰς τὰς Ἡν. Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς, τὸ ὁποῖον μετεφράσθη εἰς τὴν ἑλληνικὴν καὶ ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ περιοδικὸν «Σπουδαί». Τέλος ἐσχάτως, μὲ συνεργασίαν τοῦ

οἰοῦ του, ἐδημοσίευσεν βελτιωμένην ἔκδοσιν τοῦ βιβλίου του περὶ μυσήσεως, θέμα εἰς τὸ ὁποῖον εἰδικεύθη.

Τὰ ἐξαιρετικὰ προσόντα ὡς ἀνθρώπου, παιδαγωγοῦ καὶ τεχνικοῦ θὰ διατηρήσουν ἀσβεστον τὴν μνήμη του, εἰς ὅσους ἔσχον τὴν εὐτυχίαν νὰ τὸν γνωρίσουν ἐκ τοῦ πληθῶν. I.A.X.

Ν Ο Ε Μ Β Ρ Ι Ο Σ 1957

Ἦλ. Ἀν. 7.18', Δ. 5.06'

Σελήνη 3 ἡμερῶν

ΚΥΡΙΑΚΗ 328/37

Κλήμεντος πάπα Ρώμης

24

Ἐκδρομὴ εἰς Σαλαμίνα, Καματερό
καὶ Ἀμπελάκια.

(Λουκ. ιη' 18—27)

Τῶ καιρῶ ἐκείνῳ, ἄνθρωπός τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ, πειράζων αὐτὸν καὶ λέγων. Διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω; Ἐἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς. Τί μὲ λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθός, εἰμὴ εἰς ὁ Θεός. Τὰς ἐντολάς οἶδας· Μὴ μοιχεύσης· Μὴ φονεύσης. Μὴ κλέψης· Μὴ ψευδομαρτυρήσης. Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου. Ὁ δὲ εἶπε. Ταῦτα πάντα ἐφυλυξάμην ἐκ νεότητός μου. Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτῷ. Ἐτι ἔν σοι λείπει· πάντα ὅσα ἔχεις πώλησον, καὶ διάδος πτωχοῖς, καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ καὶ δεῦρο ἀκολουθεῖ μοι. Ὁ δὲ ἀκούσας ταῦτα περίλυπος ἐγένετο· ἦν γὰρ πλούσιος σφόδρα. Ἰδὼν δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς περίλυπον γενόμενον, εἶπε· Πῶς δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες εἰσελεύσονται εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ! Εὐκόπωτερον γάρ ἐστι κάμηλον διὰ τρυμαλιᾶς ραφίδος εἰσελθεῖν ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν. Ἐἶπον δὲ οἱ ἀκούσαντες. Καὶ τίς δύναται σωθῆναι; Ὁ δὲ εἶπε. Τὰ ἀδύνατα παρὰ ἀνθρώποις δυνατά ἐστι παρὰ τοῦ Θεοῦ.

Ἀρχίζετε τὴν μόρφωσιν τῆς καρδιάς ὄχι διὰ τῆς καλλιέργειας εὐγενῶν τάσεων, ἀλλὰ διὰ τῆς ἐκριζώσεως τῶν κακῶν τοιούτων.

Ὅταν ἅπαξ τὰ βλαβερὰ χόρτα ἐξαφανισθοῦν, τότε τὰ εὐγενῆ βλαστάρια θὰ ἀναπτυχθοῦν εὐρωστὰ καὶ ἀνεπηρέαστα. Ἡ ἐνάρετος καρδιά ὅπως καὶ τὸ σῶμα, ἐγδυναμοῦται καὶ ἐξυγιαίνεται μᾶλλον διὰ τῆς ἐργασίας παρὰ διὰ τῆς τροφῆς.

(Ρίχτερ)

Η ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ

Ἡ ἀξία τῆς ἐπαγγελματικῆς ἐκπαίδευσεως, ἀποβλεπούσης εἰς τὴν παροχὴν ἐπαγγελματικῆς κατευθύνσεως καὶ τακτοποιήσεως τῶν νέων εἰς τὴν πρακτικὴν ἰδίως οἰκονομικὴν ζωὴν, δὲν ἔχει ἀνάγκη ἐξάρσεως. Εἶναι γνωστὸν πόσον αἱ καταπληκτικαὶ πρόοδοι τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς τεχνικῆς καὶ ἡ ἀντίστοιχος ἀνάπτυξις τῶν μέσων τῆς παραγωγῆς κατέστησαν τὸν κλάδον τοῦτον τῆς Παιδείας θεμελιώδη ἀνάγκη τῆς συγχρόνου κοινωνίας, βασικὸν ὄρον τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς. Διὰ τῆς ἐπαγγελματικῆς ἐκπαίδευσεως, ἐπιτυγχάνεται ὁ συστηματικὸς πρσανατολισμὸς καὶ ἡ κατανομὴ τῆς κοινωνικῆς ἐργασίας κατὰ τὰς ἰδιαιτέρας κλίσεις καὶ δεξιότητάς τῶν φορέων αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὰς ἐκάστοτε κατευθύνσεις καὶ ἀπαιτήσεις τῶν διαφόρων κλάδων τῆς οἰκονομίας, ἢ συνεχῆς ἀνούψωσις τῆς στάθμης ἱκανότητος, καὶ ἀποδόσεως (ποιοτικῆς καὶ ποσοτικῆς, τῶν ἐργαζομένων, ἢ ὁλοῦν εἰς μεγαλύτεραν ἔκτασιν εἰσαγωγῆς τελειοποιημένων μέσων καὶ μεθόδων παραγωγῆς καὶ ἢ πληρέστερα δυνατὴ ζυμετάλλευσις τῶν πηγῶν τοῦ πλοῦτου, ἢ μεγίστη δυνατὴ ἀπορρόφησις ἐργατικῶν χειρῶν καὶ ὁ περιορισμὸς τῆς μάλιστα τῆς ἀνεργίας καὶ τοῦ παρασιτισμοῦ, ἢ πτώσεως τῶν τιμῶν καὶ τέλος ἡ ἀνοδος τοῦ ἔθνικοῦ εἰσοδήματος καὶ τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου.

Τὴν ἀξίαν ταύτην τῆς ἐπαγγελματικῆς ἐκπαίδευσεως κατέδειξαν πλήρως καὶ οἱ δύο παγκόσμιοι πόλεμοι, μὲ τὰς τεραστίας καὶ κατεπευγούσας ἀνάγκας παραγωγῆς πολεμικῶν μέσων καὶ ἐπανορθώσεως τῶν ζημιῶν, εἰς τὰς ὁποίας ἀνταπεκρίνοντο οἱ ἐμπόλεμοι τόσοσιν πληρέστερον ὅσον ἀρτιωτέραν ἐπαγγελματικὴν ἐκπαίδευσιν καὶ καλύτερον μορφωμένην καὶ εἰδικευμένην ἐργατικὴν δυνάμιν διέθετον. Ἐξ ἄλλου, ἡ πλήρης μηχανοποιήσις τῶν στρατῶν ἀπεκάλυψε καὶ ἄλλην εἰδικωτέραν, ἀλλ' οὐχὶ ὀλιγωτέραν ζωτικὴν, ὠφελιμότητα καὶ ἀναγκαιότητα τῆς ἐπαγγελματικῆς παιδείας, δεδομένου ὅτι οἱ ὄπ' αὐτῆς—τῆς τεχνικῆς παιδείας εἰδικώτερον—διὰ τὴν οἰκονομικὴν παραγωγὴν δρᾶσιν κατηρησιμὸν ἄνδρες, στρατευόμενοι ὡς κληρωτοί, ἐφεδρῶν ἢ ἐθελοντῶν ὀπλιτῶν, ὀπασιωματικοὶ καὶ ἀξιωματικοί, τυγχάνουν παρεσκευασμένοι καὶ διὰ τὸν χειρισμὸν τῶν συγχρόνων τεχνικῶν ὀπλῶν, τοῦθ' ὅπερ ἐμφανίζει, ὡς εἶκόσ, μεγίστην σημασίαν καὶ ὅπῃ τὴν ἔσφιχν τῶν δημοσίων δαπανῶν, ἀτινές τιοιουτοῖπως ἀποφεύγονται, ἐν ᾧ ἄλλως ἀπαιτοῦνται διὰ τὴν μακρὰν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἤττον στρατιωτικὴν τεχνικὴν ἐκπαίδευσιν τῶν ἐπαγγελματικῶς (τεχνικῶς) ἀμορφῶτων καὶ ἀνειδικετῶν ἐκ τῶν στρατευομένων.

Εἶναι ἀρκετὰ ταῦτα, φρονοῦμεν, διὰ νὰ ἐξηγήσουν διὰ τὰ ἐπιτελεῖα τῶν μεγάλων κρατῶν κατὰ τὸν τελευταῖον ἰδίως πόλεμον ἐμερίμων, πρῶτον διὰ

τὴν ἐπ' ἀνδρῶν τῶν ἐπαγγελματικῶν σχολῶν διὰ τοῦ ἀπαιτουμένου διδακτικοῦ προσωπικοῦ καὶ εἶτα διὰ τὸν σχηματισμὸν τῶν μεραρχιῶν τὰς ὁποίας ἐξήτουν τὰ μέτωπα. Ἄλλ' εἶναι ἐπίσης ἀρκετὰ, πιστευόμεν, ταῦτα προκειμένου νὰ κατανοηθῇ ἡ ζημιὰ τὴν ὁποίαν ὑφίσταται ἡ Χώρα μας ἐκ τῆς μεγάλης δυστυχῆς καθυστερήσεως, τὴν ὁποίαν παρουσιάζει εἰς τὸν σπουδαιότατον κλάδον τῆς Ἐπαγγελματικῆς παιδείας, καθυστερήσεως διὰ τὴν κατανοήσιν τῆς ὁποίας ἀρκεὶ νὰ σημειωθῇ ὅτι ἐν ᾧ εἰς τὰ ἄλλα κράτη τῆς Εὐρώπης οἱ εἰς τὰς ἐπαγγελματικὰς σχολὰς φοιτῶντες φθάνουν καὶ ὑπερβαίνουν τὰ 70 ὄμο καὶ 80 ὄμο τῶν μαθητῶν τῶν σχολείων τῆς γενικῆς παιδείας, αἱ παρ' ἡμῶν ὑπάρχουσαι παντὸς εἶδους ἐπαγγελματικαὶ σχολαὶ (περιλαμβανομένων καὶ τῶν ἱερατικῶν, τῶν καθαρῶς στρατιωτικῶν καὶ τῶν καλλιτεχνικῶν) δὲν καλύπτουν οὕτε τὰ ὄμο τῶν μαθητῶν τῆς γενικῆς παιδείας. Καὶ αὐτὰ ὅμως αἱ ὑπάρχουσαι ἐπαγγελματικαὶ σχολαὶ—νοοῦμεν πάντοτε μέσῃ καὶ κατωτέρας βαθμίδος ἐμπορικὰς καὶ τεχνικὰς παντὸς εἶδους σχολὰς—ὀφείλονται κατὰ τὸ μέγιστον μέρος τῶν εἰς τὴν ἰδιωτικὴν πρωτοβουλίαν, τῆς δημοσίας ἐπαγγελματικῆς ἐκπαίδευσεως ὁδοσὶ σχεδὸν ἀνυπάρκτου. Οὐδὲς ἄλλος τομεὺς τῶν πολιτικῶν λειτουργιῶν παρ' ἡμῶν παρουσιάζει τοιαύτην καθυστέρησιν.

Εὐτυχῶς εἶναι πλέον γενικὴ ἡ συνείδησις τῆς τοιαύτης ἀδυναμίας μας καὶ τῆς ἐθνικῆς ἀνάγκης ὅπως καλύψωμεν αὐτὴν ὡς οἶον τὸ συντόμως καὶ διὰ παντὸς μέσου, πανταχόθεν δὲ ὁ παραγωγικὸς κόσμος (βιομηχανοί, ἔμποροι, βιοτέχναι, ἐπαγγελματίαι, μισθωτοί, ἀγρόται), διὰ ψηφισμάτων καὶ ὁπονημάτων τῶν ὀργανώσεων αὐτοῦ, ὑποβάλλει τὸ αἴτημα καὶ τὴν ἐσχὴν τῆς ἰδρύσεως ἐπαγγελματικῶν σχολῶν εἰς ἔκτασιν ἀνάλογον πρὸς τὰς παρούσας καὶ μελλοντικὰς ἀνάγκας τῆς οἰκονομίας τῆς Χώρας. Τὸ αἴτημα τοῦτο ἔθεσεν ἤδη εἴπερ ποτὲ καὶ ἄλλοτε ἐπιτακτικῶς ἡ ἀνάγκη τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως, ἥτις εἶναι ἀληθῶς ἀδύνατον νὰ νοηθῇ ἄνευ πλήρους συστάματος Ἐπαγγελματικῆς παιδείας, καλύπτοντος ὁλόκληρον τὴν Χώραν καὶ ὅλους τοὺς κλάδους τῆς οἰκονομικῆς παραγωγικῆς δραστηριότητος.

Κατ' ἀρχήν, αἱ εἰς ἐπαγγελματικὴν ἐκπαίδευσιν ἀνάγκαι τῶν ἐπαρχιῶν παρουσιάζουσιν προπαιδείαν, ὅτι αἱ ἐπαρχίαι πληττοῦνται κατ' ἀναλογίαν περισσότεροσιν ἐκ τῆς γενικῆς καθυστερήσεως μας εἰς τὸν κλάδον αὐτόν τῆς Παιδείας, δεδομένου ὅτι αἱ ὑπάρχουσαι ὀλίγαι σχολαὶ εὐρίσκονται συγκεντρωμέναι εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ τὸν Πειραιᾶ κυρίως. Στρεφόμενη δὲ πρὸς τὴν ἐπαρχίαν ἡ πολιτικαὶ μέρημα, ἴνα προσφέρῃ βαθμιαίως καὶ συστηματικῶς ἐπαγγελματικὴν καθοδήγησιν καὶ ἰδίως ἐκ-

παίδευσιν, προσηρμοσμένην εἰς τὸν οἰκονομικὸν χαρακτῆρα καὶ τὰς δυνατότητας πρακτικῆς παραγωγικῆς ἐργασίας ἐκάστης περιοχῆς, θὰ ἐξασφαλίσῃ, σὺν τοῖς ἄλλοις, τὸ πλέον θετικὸν καὶ ἀποτελεσματικὸν μέτρον κατὰ τῆς ἀστυφιλίας καὶ τῆς χρονίας ὑποαπασχολήσεως, ὡς καὶ βασικὸν ὄργανον ὄλιγκης καὶ πνευματικῆς ἐξυψώσεως τῆς ἐπαρχιακῆς ζωῆς.

Τὸ πλεῖστον τῶν ἐπαρχιῶν στερεῖται παντελῶς πρακτικῆς ἐπαγγελματικῆς ἐκπαίδευσως, παρ' ὅτι παρουσιάζει ἀξίολογον οἰκονομικὴν κίνησιν μὲ δυνατότητα σηματοδοτικῆς ἀναπτύξεως. Χιλιάδες κάτοικοι τῶν ἐπαρχιῶν, ἄμειροί ἐκπαιδευτικῆς κατεβύσεως καὶ μορφώσεως, συρρέοντες, δι' ἔλλειψιν ἐπὶ τόπου ἐργασίας, εἰς τὰ μεγάλα ἀστικά κέντρα, καὶ ἰδίως εἰς τὰς Ἀθήνας, πρὸς προπορισμὸν, δυστυχοῦν ἐν ἀνεργίᾳ ἢ ὑπὸ ἀθλήσεως δρους ἐργαζόμενοι, τοῦθ' ὅπερ, ἰδίως διὰ τὰς ζενιτευομένας νέας τῶν ἐπαρχιῶν, στοιχίζει συχνὰ τὴν πλήρη ἠθικὴν καταστροφήν. Ἰσοῦ διατὶ εἶναι γενικὸν τὸ αἷτημα τῶν ἐπαρχιῶν νὰ ἐξασφαλισθῇ εἰς αὐτὰς ὑπὸ τοῦ Κράτους ἡ προσήκουσα ἐπαγγελματικὴ ἐκπαίδευσις, τὴν ὅποιαν ἡ ἰδιωτικὴ πρωτοβουλία, παρὰ τὰς προσπάθειάς της, ἀδυνατεῖ νὰ ἐξασφαλίσῃ.

Εἶναι λοιπὸν ἐθνικὴ ἀνάγκη, ἡ βαθμιαία Ἰδρυσις δημοσίων ἐπαγγελματικῶν σχολῶν, προτύπων εἰς τὸ εἶδος τῶν καὶ κατὰ προτίμησιν εἰς περιοχὰς τῆς Χώρας ἢ εἰς κλάδους ἐπαγγελμάτων, ἐνθα ἡ ἰδιωτικὴ πρωτοβουλία δεικνύεται ἀπρόθυμος ἢ ἀνίσχυρος νὰ καλύψῃ τὰ ὑφιστάμενα κενά.

Εἶναι ἀνάγκη νὰ Ἰδρυθοῦν δημοσίου ἐπαγγελματικὰ σχολαὶ μὲ μακρὰν προοπτικὴν καὶ εὐρύτητα ἐπιτρέπουσαν πᾶσαν δυνατὴν ἐν τῇ ἐξελίξει αὐτῶν προσαρμογὴν, καθιστάσαν αὐτὰς ἱκανὰς νὰ καλύψουν πλήρως τὰς εἰς ἐπαγγελματικὴν μόρφωσιν ἀνάγκας ἐκάστης περιοχῆς τῆς Χώρας, ἵνα οἱ κάτοικοι αὐτῆς προσελκύνονται εἰς ἐπιτόπιον ἐπαγγελματικὴν δρᾶσιν, εὐρίσκονται δὲ, ζενιτευόμενοι ἐν ἀνάγκῃ, παρεσκευασμένοι πλήρως δι' ἀσκήσιν παραγωγικῆς ἐργασίας ἀσφαλίζουσαν εἰς αὐτοὺς ἀξιοπρεπῆ βίον. Τὰ δὲ ἐκπαιδευτικὰ τμήματα ἀρρένων, θηλέων (μεικτὰ ἢ ἀμιγῆ) πλήρους ἐπαγγελματικῆς μορφώσεως (θεωρητικῆς καὶ πρακτικῆς) διὰ τοὺς μὴ

ἐργαζομένους, καὶ συμπληρωματικῆς τοῦ αὐτοῦ δια τοὺς ἐργαζομένους, ἄτινα θὰ συσταθοῦν, δεόν νὰ ἀνήκουν μόνον εἰς τὴν κατωτέραν καὶ μέσην βαθμίδα ἐκπαίδευσως, διότι ἡ Χώρα μας στερεῖται καὶ ἔχει κυρίως ἀνάγκην κατωτέρου ἐκτελεστικοῦ προσωπικοῦ καὶ μέσων στελεχῶν μὲ πλήρη κατάρτιση.

Σκόπιμον θὰ ἦτο νὰ θεσπισθῇ προτίμησις τῶν πτυχιούχων καὶ μαθητῶν τῶν ἐπαγγελματικῶν τούτων σχολῶν: α) κατὰ τὰς προσλήψεις προσωπικοῦ τῶν ἐπαγγελματικῶν ἀρμοδιοτήτων αὐτῶν ὑπὸ ἰδιωτικῶν, δημοτικῶν ἢ κοινοτικῶν καὶ δημοσίων ἐπιχειρήσεων καὶ ἰδρυσῶν (καὶ β) κατὰ τὰς περιπτώσεις τῶν εἰς περιωρισμὸν ἀριθμῶν χορηγουμένων ὑπὸ τοῦ Κράτους ἀδειῶν ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος ἢ Ἰδρύσεως βιομηχανικῶν κ.λ.π. ἐπιχειρήσεων (ἐργοστασίων, ἐργαστηρίων).

Αἱ ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ ἐκτιθέμεναι σκέψεις μας δὲν πρέπει ἐν οὐδεμίᾳ περιπτώσει νὰ κριθοῦν μὲ στενότητι ἀντιλήψεως, συνδεομένης πρὸς τὰ δημόσια οἰκονομικά, διότι τοῦτο θὰ ἐνεφάνιζε τὸ Κράτος ἐμμένον καὶ σήμερον ἔτι εἰς τὴν ἀσυχώρητον πλέον ἐκείνην πολιτικὴν, ὡς πρὸς τὴν ἐπαγγελματικὴν παιδείαν, ἥτις, χαρακτηριζομένη κυρίως καὶ παλγὺς ὑπὸ τῆς πλήρους ἀδιαφορίας καὶ ἀπροθυμίας τοῦ κρατικοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐξήμιψεν οἰκονομικῶς καὶ πνευματικῶς τὴν Χώραν καὶ ὠδήγησεν αὐτὴν εἰς τὸ σημεῖον νὰ ὑπολείπεται πολὺ εἰς τὸν προκείμενον κλάδον παιδείας καὶ τῶν μικροτέρων ἔτι Βαλκανικῶν χωρῶν, παρὰ τὴν πανθομολογούμενην φιλοπονίαν καὶ σπανίαν ἰκανότητα τοῦ λαοῦ τῆς καὶ τὴν πρὸς μόρφωσιν ἔφειν αὐτοῦ.

Ἡ υλοθέτησις τῶν ἐνταῦθα ἐκτιθέμενων σκέψεων ἄς σημάνῃ τὸν ἐγκαινιασμὸν νέας φωτισμένης καὶ συγχρονισμένης πολιτικῆς ἐναντι τοῦ μεγάλου προβλήματος τῆς ἐπαγγελματικῆς παιδείας καὶ ἄς ἀποτελέσῃ ἀφετηρίαν μιᾶς ρωμαλέας πολιτικῆς ἐξορμήσεως διὰ τὸν ἐξοπλισμὸν ὁλοκλήρου τῆς Χώρας μὲ δημοσίαν ἐπαγγελματικὴν ἐκπαίδευσιν, ἀνταποκρινομένην πρὸς τὰς βλῆψεις καὶ τὰς ἐπιδιώξεις αὐτῆς καὶ τὰς ἀνάγκας τῆς ἀρξαμένης ἐθνικῆς μας οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΝΤ. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

Ἡ καλωσύνη εἶναι πάντοτε ἓνα ἐνεργητικὸν στοιχεῖον. Ἐνας ἄνθρωπος εὐθύς, φιλικὸς καὶ χρήσιμος, πιθανὸν νὰ μὴ γίνῃ ποτὲ περίφημος· θὰ ἀγαπᾶται ὁμως καὶ θὰ ἐκτιμᾶται ἀπὸ ὅλους ὅσοι τὸν ἐγνώρισαν. Ἐχει πάντως θέσει ἀσφαλῆ θεμέλια διὰ τὴν ἐπιτυχίαν καὶ ἐξασφαλίσῃ ἀξίαν λόγου ζωῆν.

Η ECOLE DES HAUTES ETUDES COMMERCIALES DE PARIS εορτάζει την 75ετηρίδα της

Ἡ ὄνομαστὴ εἰς ὅλον τὸν κόσμον *École des Hautes Etudes Commerciales* τῶν Παρισίων εορτάζει τὸ δευτέρον δεκαπενθήμερον τοῦ Νοεμβρίου τὴν 75ετηρίδα ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς της ἐν συνεργασίᾳ μὲ τὸ Ἐμπορικὸν Ἐπιμελητήριον τῶν Παρισίων ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ ὁποίου τελεῖ. Ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Προέδρου τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας θὰ λαβουν χώραν τελεταὶ καὶ θὰ ὀργανωθοῦν «Ἡμέραι Σπουδῶν» (εἰσηγήσεων καὶ συζητήσεων μὲ θέμα: ὁ ἐπιχειρηματίας τῆς ἀβρίου, εἰς τὰς ὁποίας ἔχει προσκληθῆ ὁ Διευθυντὴς τῆς ἡμετέρας Σχολῆς κ. Στρ. Κ. Παπαϊωάννου «εἰς ἀναγνώρισιν τῶν ἐξαιρέτων ὑπηρεσιῶν του εἰς τὴν πρὸσδοκὴν τῆς οικονομικῆς ἐκπαιδεύσεως».

Τὸ Ἐπιμελητήριον τῶν Παρισίων, ὁ ἀξιοθαύμαστος αὐτὸς ὀργανισμὸς μὲ τὴν ποικίλην ἐκπαιδευτικὴν, οικονομικὴν καὶ πολιτικὴν δράσιν, ἀπὸ τοῦ 1869 συνέλαβε τὴν ἰδέαν ὅτι παριστάται ἀνάγκη ἰδρύσεως ἑνὸς ἀνωτάτου ἰδρύματος ἐμπορικῆς ἐκπαιδεύσεως, ἰδέαν ἡ ὁποία, ὡς ἦτο ἐπόμενον, κατεπολεμήθη τότε ἀπὸ ἐκπαιδευτικούς καὶ πολιτικούς κύκλους ἐμπνεομένους ἀπὸ ξεπερασμένον, ἀναχρονιστικὸν καὶ ἀντιδραστικὸν πνεῦμα.

Μακρὰ συζητήσεις ἐπηκολούθησαν, ἰδίᾳ χάρις εἰς δύο ἐπιστημονικὰ εταίρους: τὸ Ἀθηναῖον τῶν Παρισίων καὶ τὴν Ἐκπαιδευτικὴν Ἐταιρείαν τῆς Λυῶν. Τῷ 1878 δι' ἀποφάσεώς του τὸ Ἐπιμελητήριον ἀπεφάσισε τὴν ἴδρυσιν τῆς *École des Hautes Etudes Commerciales* καὶ καθώριζεν εἰς γενικάς γραμμάς τοὺς σκοποὺς καὶ τὸ πρόγραμμα της. Τέλος τὴν 4ην Δεκεμβρίου 1881 ἐγένετο ἡ ἐναρξίς τῶν ἐργασιῶν τῆς Σχολῆς ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Ἐπιμελητηρίου κ. Roy συμπαραισταμένου καὶ τοῦ γνωστοῦ οικονομολόγου Léon Say, προέδρου τῆς Γερουσίας, Rouvier, ὑπουργοῦ τοῦ Ἐμπορίου, Allan Targé, ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ ἄλλων πολιτικῶν καὶ οικονομικῶν προσωπικοτήτων τῆς Γαλλίας.

Τὸ Ἐπιμελητήριον τῶν Παρισίων ἠθέλησε νὰ συγκροτήσῃ σχολὴν, τῆς ὁποίας τὸ πρόγραμμα ν' ἀναποκρίνεται εἰς τὰς συγχρόνους ἀπαιτήσεις τῆς οικονομικῆς ζωῆς καὶ μὲ σκοπὸν νὰ ἀνοψήσῃ τὸ ἐμπορικὸν ἐπάγγελμα. Ὁ τότε Πρόεδρος ἔλεγε: «Τὸ ἐμπορικὸν ἐπάγγελμα θεωρεῖται δευτέρας ποιότητος. Θέλομεν νὰ τὸ ἀνοψώσωμεν καὶ νὰ τὸ τοποθετήσωμεν εἰς τὴν πλέον ἀξιοπρεπῆ θέσιν, δεδομένου ὅτι ἡ ἀστικὴ τάξις εἶναι ἡ ἡγέτις τάξις. Θέλομεν ν' ἀποδείξωμεν ὅτι τὸ ἐμπορικὸν ἐπάγγελμα ἀπαιτεῖ καὶ πολλὰς γνώσεις καὶ ἰδιά-

ζουσαν εὐγένειαν. Γνωρίζομεν πόσον δύσκολον εἶναι νὰ ἐμφυτεύσωμεν τὰς νέας ταύτας ἰδέας. Ἀλλὰ θὰ τὸ ἐπιτύχωμεν ἀγωνιζόμενοι ἐναντίον τῆς ἀμαθίας καὶ τῶν προκαταλήψεων».

Σήμερον, μετὰ 75, ἔτη ἡ *H. H. E. C.* θεωρεῖται ἡ καλύτερα τῆς Εὐρώπης καὶ ἀποτελεῖ δικαίως ὑπερηφάνειαν τῆς Γαλλίας μαζὺ μὲ τὰ Πανεπιστήμια της καὶ τὰς ἄλλας ἀνωτάτας Σχολὰς, τὴν *École Polytechnique*, τὴν *École Normale*, τὴν *École Centrale*, τὸ *Conservatoire des Arts et Metiers*, τὴν *École des Beaux Arts* καὶ τὰς ἄλλας ἀνωτάτας Ἐμπορικὰς τῆς Σχολὰς (*Écoles Supérieures de Commerce*, τὸ *Centre de Préparation dans l'Administration des Affaires* κ.τ.λ.

Εἰς τὴν Σχολὴν εἰσέρχονται ἀπόφοιτοι τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως, ἡ δὲ φοίτησις εἶναι τριετής. Ἡ Σχολὴ διακηρύσσει ὅτι εἶναι «ἰδρυμα ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδεύσεως» (*de l'enseignement technique*) ὅπως λέγουσιν ἐν Γαλλίᾳ, καὶ εἶναι διηρημένη εἰς τμημάτα: Ἐμπορικὸν καὶ Τραπεζικόν, Βιομηχανικόν, Προξενικόν, Λογιστικόν. Τὸ κύρος τῆς Σχολῆς εἶναι μέγιστον. Διπλωματοῦχοι της διετέλεσαν Πρόεδροι Δημοκρατίας, Πρωθυπουργοί, Ὑπουργοὶ κ.τ.λ.

Τὰ μαθήματα τῆς Σχολῆς εἶναι τὰ κάτωθι:

Πολιτικὴ Οἰκονομία, Προβλήματα Οἰκονομικῆς πολιτικῆς, Οἰκονομικὴ Ἱστορία, Κοινωνικὴ Πολιτικὴ, Φορολογικὴ Νομοθεσία, Τελωνειακὰ, Οἰκονομικὴ Γεωγραφία, Ὀργάνωσις Ἐπιχειρήσεων, Οἰκονομικὴ Διοίκησις τῶν Ἐπιχειρήσεων, Ἀσφάλεια, Τραπεζικὰ Ἔργασια, Μεταφορὰ, Λογιστικὴ, Ἐφρημοσμένα Μαθηματικά, Δημόσιον Δίκαιον, Διοικητικὸν Δίκαιον, Πολιτικὴ καὶ Ποινικὴ Δικονομία, Ἀστικὸν Δίκαιον, Ἐμπορικὸν Δίκαιον, Ναυτικὸν Δίκαιον, Συγκριτικὸν Ἐμπορικὸν Δίκαιον, Φυσικὴ καὶ Χημεία, Ἡλεκτροτεχνία, Μηχανογνώσις, Ἐμπορευματολογία, Ψυχολογικὴ, Ἐπαγγελματικὴ Ὑγιεινὴ.

Ἡ ἡμετέρα Σχολὴ κατὰ τὰ πρῶτὰ της βήματα ἔλαβε πολὺ ὀψιν τὰ πολύτιμα διδάγματα τῆς λειτουργίας τῆς *Section Industrielle* τῆς Σχολῆς ταύτης καὶ ἐπωφελήθη πάντοτε πάσης εὐκαιρίας νὰ ἐκφράσῃ τὴν ἐκτίμησιν της διὰ τὸ ἐν αὐτῇ ἐπιτελούμενον πολῦτιμον ἔργον ἐπαγγελματικοῦ κατάρτιστον εἰδικῶν στελεχῶν διὰ τὴν ἐθνικὴν καὶ δημοσίαν οἰκονομίαν τῆς Γαλλίας.

Ο ΣΑΡΛΟ

*Από πιά βάθη του πιά μακρινού Μεσαίωνα μās έρχεται ο άνθρωπος αυτός, που τίποτε δε μπορεί να μολέψει την αγνότητά του, που τίποτε δε μπορεί να λυγίσει την πίστη του; Είναι ένας Πάρισιφαλ που όσο κι αν κυλιστεί στο βούρκο, ή πανοπλία του λάμπει πάντα ανέγγιχτη στον ήλιο του Ιδανικού.

Δεν πιστεύει παρά μόνο στο Ιδανικό, όπως το βλέπει αυτός, όπως τόπλασε. Για τον Σαρλό δεν υπάρχει άλλη πραγματικότητα. Και το Ιδανικό του δεν είναι μακρινό και ανέφικτο έξω απ' αυτόν, άλλ' ή ίδια ή ούσα της ζωής του, κάθε ώρα και κάθε στιγμή, ο μόνος άερας όπου μπορεί και ανασπνέει.

Με τα άθωα έκθαμβα μάτια ενός μεγάλου παιδιού κοιτάζει πάντα τον κόσμο. Δεν υπάρχει γι' αυτόν δυστυχία, ούτε άσχημιά. Στο φως του Ιδανικού του, δλ' αυτά διαλύονται μονομιάς, όλα μεταμορφώνονται. Μιά νεράιδα άγαθη που αιώνια τον παραστέκει, άπλώνει μπροστά του το χρυσό μαγικό πέπλο της που σκεπάζει κάθε άσχημιά.

Και όμως: είναι μελαγχολικός. *Έχει την πιο άλαφριά, την πιο άερην μελαγχολία που είχε ποτέ άνθρωπος, τη μελαγχολία των ποιητών, των έρωτευμένων, των ανθρώπων με τα Ιδανικά. Τέτοια μελαγχολία μπορεί να είναι ποτέ θλιβερή; *Ωστόσο, κάτω απ' το γέλιο του, μαντεύεται πάντα ένας λυγμός που πάει να ξεσπάσει. *Άλλως τε ο Σαρλό δε γελά. Χαμογελά μόνο: και το χαμόγελο του είναι πάντα πικρό.

*Ήλθε, λοιπόν, σε σύγκρουση με την πραγματικότητα, και είδε τί φοβερό είναι να έχει για πάντα δεθεί μέσα του σε άλυτο κόμπο, ή λύπη; Ξέρει τον κόσμο βαθειά. Τέτοια πείρα δε στάλαξε μέσα του ούτε μια στάλα σκεπτικισμό; *Αί δχι, χίλιες φορές δχι! *Η έγκαρτέρηση του σκεπτικού είναι μια

ήττα άμολογημένη και παραδεγμένη. Και ο Σαρλό δεν καταθέτει τά όπλα ποτέ. Μάχεται.

Ξέρει ότι στο τέλος θά νικηθεί; Ξέρει ότι ζει σ'έναν κόσμο όπου, καθώς λέγει ο ποιητής, ή «πράξη δεν είναι ή άδελφή του όνειρου»; Και αν τά ξέρει, άδιάφορο. Είναι άσάπως να μη τά γνώριζε. *Ο ήλιος και άδριο θ' ανατείλει. Και ποίος μās βεβαιώνει ότι όταν τό θέλουμε δε μπορούμε να έξαγνίσουμε όλον αυτό τον βρώμικο κόσμο απ'τή μία στην άλλη στιγμή;

Δε ζει μονάχα, λοιπόν, με την προσδοκία. Ζει με τη βεβαιότητα πως θ' αντικρύσει έκείνο που ζητεί, τό όνειρό του, όπως μονάχος αυτός τόπλασε και όπως μόνος αυτός τό άντικρύζει. Και να! κάθε τόσο νομίζει πως τ' άντικρύσε κίόλα, όρμα για να τό άδράξει, και τσακίζεται. Χαμογελά πάντα ύστερα από τό τσάκισμα. Ούτε άγανακτεί, ούτε δυσφορεί καν. Ξέρει ότι πιο πέρα, μίαν άλλη ώρα, μίαν άλλη στιγμή, θά βρει αυτό που γυρεύει. Και στη νέα αυτή στιγμή, τη δροσάτη κι άνεγγιχτη, σαν την πρώτη στιγμή της δημιουργίας, δε θά πάει με την παραμικρότερη δυσπιστία, με κανένα φόβο ή διαταγμό. Θά προχωρήσει με την πιο βαθειά πίστη!

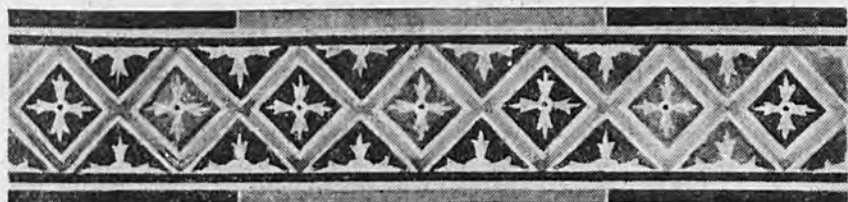
Και όμως τι φοβερά, τί άπανωτά ραπίσματα που τό δίνει ή πραγματικότητα! *Έκστατικό θαυμασμό του κινεί ένα άφαιτο γυναικείο άγαλμα, δε χορταίνει να τό κοιτά, και την ίδια την στιγμή κάτω απ' τά πόδια του άνοίγει μία καταπαχτή. Εύκολος συμβολισμός, ναί, τό ξαίρω. Μά όπως τά χοντρά κωμικά του τεχνάσματα, τό ντύσιμό του, οι μορφασμοί του, ή γατσία του λυγεράδα, δεν καρθώνουν να έξαφανίσουν την ούσιαστική σημασία τό τύπου του, έτσι και ο συμβολισμός αυτός τον ύποδουλώνει. Δεν πνίγεται ή καθαρή ψυχική ούσία απ' την κατώτερη τεχνική.

Τί έρχεται να κάνει άνάμεσά μας ο μελαγχολικός αυτός κλόουν; *Η ένέργειά του δεν έχει κανένα σκοπό. Είναι ανιδιοτελής και αυτάρκης. *Ο Σαρλό πιστεύει διακηρύσσει με την ύπερήνη του μία πίστη και μās αφήνει και μās, όπως μπορούμε να τον πιστέψουμε, να κάνουνε μία διαπίστωση. Του φτάνει αυτό. Ούτε να μās αλλάξει τόχει στο νου, ούτε να μās καλύτερέψει. Δε προσφέρεται για παράδειγμα, δε διδάσκει. *Υπάρχει. Είναι πολύ καλλιτέχνης και δε μπορεί να ύποδουλώσει τό καλλιτέχνημα της ψυχής του, όλη του την ύπαρξη, την πλαστουρημένη σαν ποίημα, σε σκοπό.

Περνά από κοντά μας, σταλάζει μέσα μας όλη τη χαρά και όλη την πίκρα του Ιδανικού, και έξαφανίζεται. Φεύγει τ' όνειροπόλο παιδί, τό άθωο και τρελλό που δίνει μία κάθε τόσο και άναποδογυρίζει τό χάρτινο πύργο της λογικής μας, φεύγει ή φαντασία.

Και μās αφήνει ζανά στον πνιγερό κόσμο του δυό και δυό κάνουν τέσσερα. Κ. Π.

Δ Ε Κ Ε Μ Β Ρ Ι Ο Σ 1 9 5 7

'Ηλ. 'Αν. 7.24' Δ. 5.04'

Σελήνη 10 ἡμερῶν

ΚΥΡΙΑΚΗ 335/30

Φιλαρέτου, Ναούμ πρ.

1

'Εκδρομή εις Πάρονηθα.

Δουκ. (ιη'. 35 - 43)

Τῶ καιρῶ ἐκεῖνῳ ἐγένετο ἐν τῷ ἐγγίξειν τὸν Ἰησοῦν εἰς Ἱεριχώ, τυφλὸς τις ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν προσαιτῶν· ἀκούσας δὲ ὄχλου διαπορευομένου ἐπυρνθάνετο τί εἴη ταῦτα. Ἀπήγγειλαν δὲ αὐτῷ ὅτι ὁ Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος παρέρχεται. Καὶ ἐβόησε λέγων· Ἰησοῦ Υἱὲ Δαυὶδ, ἐλέησόν με. Καὶ οἱ προάγοντες ἐπετίμων αὐτῷ ἵνα σιωπήσῃ· αὐτὸς δὲ πολλῶ μᾶλλον ἔκραζεν· Υἱὲ Δαυὶδ, ἐλέησόν με. Σταθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀχθῆναι πρὸς αὐτόν. Ἐγγίσαντος δὲ αὐτοῦ ἐπηρώτησεν αὐτὸν λέγων· τί σοι θέλεις ποιήσω; Ὁ δὲ εἶπε· Κύριε, ἵνα ἀναβλέψω. Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· ἀνάβλεψον· ἡ πίστις σου σέσωκέ σε. Καὶ παραχρῆμα ἀνέβλεψε, καὶ ἠκολούθει αὐτῷ δοξάζων τὸν Θεόν. Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἰδὼν ἔδωκεν αἶνον τῷ Θεῷ.

ΣΤΗ ΘΥΜΗΣΗ ΤΗΣ ΜΑΝΝΑΣ ΜΟΥ

Στὴ θύμηση τῆς Μάννας μου
τὰ γόνατα λυγίζουν,
κάθε χαρὰ μαραίνεται
κι' οἱ πόθοι ξεχειλίζουν.

Τὰ βουρκωμένα μάτια μου
ἀρχίζουνε νὰ τρέχουν,
τὰ πικραμένα χεῖλιά μου
μέ πόνο σιγοτρέμουν.

Τί νᾶναι τοῦτο, Μάννα μου,
ποῦ μέσα στὴν καρδιά μου
νιώθω σφικτὰ νὰ τὴν κρατᾶ
νὰ χάνεται ἡ λαλιά μου;

Εἶν' ἡ γλυκειά Σου θύμηση,
παρηγοριά καὶ πόνος,
εἶναι καημὸς ἀτέλειωτος
ποῦ δὲν γιατρεῦει ὁ χρόνος!

Μαρίκα Ἐλ. Συνοδινοῦ

"Εσοδα καὶ ἔξοδα τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, βάσει τῶν γενικῶν ἀπολογισμῶν τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως Δημοσίου Λογιστικοῦ, εἰς ἑκατομμύρια δραχμῶν τρεχούσης ἀγορα-
στικῆς δυνάμεως, κατὰ τὰ οἰκονομικὰ ἔτη 1920 — 21 μέχρι
1954 — 55, ὡς καὶ 1955 — 56.

Οἰκον. Ἔτη	Εἰσπράξεις	Πληρωμαὶ	Διαφορὰ + ἢ -
1920—21	1.653,58	1.682,63	— 29,05
1921—22	2.278,72	2.472,77	— 194,05
1922—23	4.577,18	3.458,42	+ 1.118,76
1923—24	3.989,80	4.978,43	+ 988,62
1924—25	5.758,37	5.497,47	— 260,90
1925—26	7.922,17	6.840,69	+ 1.081,47
1926—27	9.508,11	8.687,19	+ 820,92
1927—28	8.996,02	7.769,91	+ 1.226,10
1928—29	10.551,51	9.446,39	+ 1.105,12
1929—30	18.729,43	18.354,67	+ 374,75
1930—31	11.393,60	11.176,46	+ 217,14
1931—32	11.076,93	11.098,63	— 21,64
1932—33	9.144,41	9.117,01	+ 27,39
1933—34	8.476,14	7.705,82	+ 770,32
1934—35	9.237,04	8.745,98	+ 491,05
1935—36	10.646,90	10.048,24	+ 598,66
1936—37	13.243,89	12.683,39	+ 560,50
1937—38	14.130,23	13.415,65	+ 714,58
1938—39	15.066,82	14.470,54	+ 596,28
1939—40	14.339,60	14.016,31	+ 323,29
1940—41	13.411,09	12.377,43	+ 1.033,62
1941—42	14.754,87	20.133,70	— 5.378,83
1942—43	122.374,64	221.338,14	— 98.963,50
1943—44	1.327.337,26	5.257.187,88	— 3.929.850,62
1944—45 ⁽¹⁾	1.946,44	8.830,39	— 6.883,95
1945—46	186.731,29	313.908,56	— 127.177,27
1946—47	1.572.610,71	1.659.305,55	— 86.694,84
1947—48	3.287.936,51	3.422.112,73	— 134.176,21
1948—49	3.629.442,68	3.949.622,10	— 320.179,41
1949—50	4.622.729,22	5.439.206,06	— 816.476,83
1950—51	4.842.940,99	6.038.579,29	— 1.195.638,30
1951—52	5.741.150,00	6.611.970,00	— 870.820,00
1952—53 ⁽²⁾	8.271,60	8.090,70	+ 180,90
1953—54	10.163,70	9.844,80	+ 318,90
1954—55	11.554,20	11.728,40	— 174,20
1955—56 ⁽³⁾	19.529,20	19.712,60	— 183,40

(1) Ἀπὸ τῆς 12 Ὀκτωβρίου 1944.

(2) Νέαι δραχμαί. —000.

(3) Ἀπὸ 1 Ἰουλίου 1955 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1956. Προ-
σωρινὰ στοιχεῖα, ληφθέντα ἐκ τοῦ «Δελτίου Δημοσιονομικῶν
Στοιχείων» τῆς Γεν. Δ/σεως Δημ. Λ/κοῦ τοῦ Ὑπουργείου Οἰ-
κονομικῶν, μηνὸς Μαρτίου 1957, σ. 43.

(*Επιμέλεια Κ.Β.Μ.)

Δ Ε Κ Ε Μ Β Ρ Ι Ο Σ 1957

'Ηλ. 'Αν. 7.31', Δ. 5.03'

Σελήνη 17 ἡμερῶν

Κ·ΥΡΙΑΚΗ 342/23

Παταπίου, Σωσθένους

8

'Επίσκεψις Βυζαντινοῦ Μουσείου.

Δουκ. (ιγ' . 10 - 17)

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἦν διδάσκων ὁ Ἰησοῦς ἐν μιᾷ τῶν συναγωγῶν ἐν τοῖς Σάββασι. Καὶ ἰδοὺ γυνὴ ἦν πνεῦμα ἔχουσα ἀσθενείας ἔτη δέκα καὶ ὀκτώ, καὶ ἦν συγκύπτουσα καὶ μὴ δυναμένη ἀνακῆσθαι εἰς τὸ παντελές. Ἰδὼν δὲ αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς προσεφώνησε καὶ εἶπεν αὐτῇ· γύναι, ἀπολέλυσαι τῆς ἀσθενείας σου. Καὶ ἐπέθηκεν αὐτῇ τὰς χεῖρας· καὶ παραχρῆμα ἀνωρθώθη καὶ ἐδόξαζε τὸν Θεόν. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος, ἀγανακτῶν ὅτι τῷ Σαββάτῳ ἐθεράπευσεν ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγε τῷ ὄχλῳ· ἐξ ἡμέραι εἰσὶν ἐν αἷς δεῖ ἐργάζεσθαι· ἐν ταύταις οὖν ἐρχόμενοι θεραπεύεσθε, καὶ μὴ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Σαββάτου. Ἀπεκρίθη οὖν αὐτῷ ὁ Κύριος καὶ εἶπεν· ὑποκριτά, ἕκαστος ὑμῶν τῷ Σαββάτῳ οὐ λύει τὸν βουῖν αὐτοῦ ἢ τὸν ὄνον ἀπὸ τῆς φάτνης καὶ ἀπαγαγὼν ποιῆζει; ταύτην δέ, θυγατέρα Ἀβραάμ οὖσαν, ἣν ἔδωκεν ὁ Σατανᾶς ἰδοὺ δέκα καὶ ὀκτὼ ἔτη, οὐκ ἔδει λυθῆναι ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ τούτου τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Σαββάτου; Καὶ ταῦτα λέγοντος αὐτοῦ κατήσχυνοντο πάντες οἱ ἀντικείμενοι αὐτῷ· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἔχαιρεν ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἐνδόξοις τοῖς γινομένοις ὑπ' αὐτοῦ.

ΙΔΑΝΙΚΑ

Τί θάταν ἡ ζωὴ χωρὶς λουλούδια,	Τί θάταν μιὰ ἀγάπη χωρὶς πάθος,
Τί θάταν ἡ χαρὰ χωρὶς τραγούδια,	Τί θάταν ἡ συγγνώμη χωρὶς λάθος,
Τί θάταν ἡ λύπη χωρὶς δάκρυ,	Τί θάταν ἡ ἰδέα χωρὶς βάθος,
Τί θάταν ἕνας δρόμος χωρὶς ἄκρη;	Τί θάταν τῆς Ἀκρόπολις ὁ βράχος;
Τί θάταν τὰ νιάτα χωρὶς τρέλλα,	Τί θάταν ἡ ζωὴ χωρὶς ἐλπίδα,
Τί θάταν οἱ σοφοὶ χωρὶς τὸ πνεῦμα,	Τί θάταν ὁ ἄγων χωρὶς παιρίδα,
Τί θάταν χωρὶς ζωὴ τὸ χῶμα,	Τί θάταν κι' ὁ ἄνθρωπος ὁ παρα- [πλανημένος,
Τί θάταν χωρὶς ψυχὴ τὸ σῶμα!	"Αν ὁ Χριστὸς δὲν ἦταν γεννημένος; Μαρίνα 'Ελ. Συνοδινοῦ

Πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων 1955 - 56
Συγκεντρωτικόν Δελτίον Οικονομικής Κινήσεως κατά τομείς 1 - 7 - 1955 έως 31 - 12 - 1956
 (Είς εκατομύρια δραχμῶν)

Αριθ. ταξί- νομήσεως	Τ ο μ ε ι ς	Πιστώσεις Προσφῶν, εξ δραχμῶν τῆν 31 - 12 - 56	Δεσφθεύεται ἀποφάσεων πιστώσεϊς	Χρηματοδοτήσεις		ἐν συνόλῳ	*Αδιάθετα ὀμόλογα παρὰ τῆν Τρα- πέζην Ἐλλάδος	Πληρωμαίαι
				Δία δαπα. ὀμῶν	Δία δαπα- ὀμῶν			
11	Γεωργία κ.λ.π.	324,2	524,2	289,0	23,3	312,3	2,4	309,9
12	* Ἀλιεΐα	7,5	2,0	—	—	—	—	—
13	* Ἐγγειοβελτιωτικά	366,8	366,8	330,7	1,4	332,1	—	332,1
14	Μικρὰ Κοινοφελῆ ἔργα	173,5	173,5	160,0	—	160,0	—	160,0
21	Μεταλλεΐα - Ὀρυχτεΐα : Ἀλυκαί	22,8	22,8	2,4	20,4	22,8	—	22,8
22	Βιομηχανίαι	110,3	110,3	86,4	17,3	103,7	—	103,7
23	* Ἐνεርγεια	143,5	143,5	73,7	60,1	133,8	—	133,8
24	Δάνεια Ο Χ Ο Α	99,6	99,6	94,3	—	94,3	—	94,3
31	Συγκοινωνιακὰ ἔργα	360,1	360,1	285,5	60,4	345,9	—	345,9
32	Τηλεπικοινωνίαι	0,4	0,4	—	0,1	0,1	—	0,1
41	Οὐκισμὸς - Αποκατάστασις	100,6	100,8	93,8	—	93,8	—	93,8
42	Δημόσια Κτίρια	26,7	26,4	23,1	—	23,1	—	23,1
43	Υγεία	39,9	39,9	39,1	—	39,1	—	39,1
44	Υδροϋσεΐς - Ἐξυγιάνσεις	41,7	41,7	29,2	0,2	29,4	—	29,4
45	* Ἐκπαιδεύσεις	73,9	73,8	61,0	3,8	64,8	—	64,8
51	Τουρισμὸς - Μουσεία - Μνημεΐα	56,8	56,8	53,7	1,1	54,8	—	54,8
52	Τεχνικὴ Βοήθεια Ε.Κ.Π.	33,0	29,1	26,7	2,6	29,3	—	29,3
59	Διάφορα (Αποφεματικά)	48 54,3	41 —	2,7 —	28,1 —	30,8 —	—	30,8 —
	Γενικὸν σύνολον	2040,4	1975,8	1651,3	218,8	1870,1	2,4	1867,7

ΑΙ ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΜΕ ΔΟΣΕΙΣ

Ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ἐφαρμόζεται, ὡς γνωστόν, εἰς διαφόρους Χώρας τὸ σύστημα τῆς πωλήσεως ἀγαθῶν ἐπὶ πιστώσει τοῦ τιμήματος, ὁλοκλήρου ἢ ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον μέρους αὐτοῦ. Κατὰ τὸ σύστημα τοῦτο ὁ ἀγοραστής, ἀποκτῶν ἄμεσως τὴν χυρὴν ἢ καὶ τὴν κυριότητα ἐνὸς ἀγαθοῦ, ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ καταβάλῃ εἰς δόσεις, κατὰ τακτὰ χρονικὰ διαστήματα, τὸ ὀφειλόμενον ποσὸν χρημάτων.

Μεταπολεμικῶς ἡ μέθοδος τῆς πιστωτικῆς ταύτης συναλλαγῆς ἔλαβε τεραστιὰν ἔκτασιν. Οἱ μὲν προηγμένοι οἰκονομικῶς λαοὶ ἐφαρμόζοντες εὐρύτερον ἢ ἄλλοτε τὴν τακτὴν τῶν ἀγοραπωλησιῶν μὲ δόσεις, εἰς δὲ τὰς ὑπὸ ἀνάπτυξιν Χώρας ἤρχισεν ἐξαπλοῦμενον τὸ σύστημα, ὡς ἐξυπηρετοῦν τὰς χυμηλοῦ καὶ μέσου εἰσοδήματος τάξεις διὰ νὰ ἀποκτήσουν ἀγαθὰ συντελοῦντα εἰς τὴν προώθησιν τοῦ βιοτικῆς τῶν ἐπιπέδου.

Εἰς τὴν ἐξάπλωσιν καὶ τὴν γενίκευσιν τοῦ συστήματος συνετέλεσαν δύο κυρίως παράγοντες: ἀφ' ἐνὸς αἱ πρόοδοι τῆς πιστωτικῆς οἰκονομίας καὶ ἀφ' ἑτέρου ἡ ἐπιθυμία τῶν ἀτόμων νὰ μεταβάλλουν τὸ ταχύτερον τὰς ἐπιθυμίας τῶν εἰς πραγματικότητας, ἀπολαμβάνοντες ἀνέσεων πρὸ τῆς κτήσεως τοῦ εἰσοδήματος τοῦ ἀπαραιτήτου διὰ τὴν ἀγορὰν τῶν ἀντιστοιχῶν ἀγαθῶν. Προεξοφλεῖται τρόπον τινα ἡ μελλοντικὴ κτήσις εἰσοδήματος, τμήμα τοῦ ὁποίου ἐκ τῶν προτέρων προορίζεται δι' ὠρισμένην κατεύθυνσιν.

Αἱ ἀγοραπωλησίαι μὲ δόσεις ἔχουν ὡς ἀντικειμένον διαρκῆ ἀγαθὰ κατὰ κύριον λόγον. Βεβαίως καὶ καταναλωτὰ ἀγαθὰ ὑπεισέρχονται εἰς τὰς πιστωτικὰς συναλλαγὰς, ἀλλ' ἐν προκειμένῳ ἐνδιαφέρουν μόνον τὰ διαρκῆ, ὡς βασικὴ ἐπιδιώξις τοῦ θεσμοῦ. Ἐτι περαιτέρω, τὸ ἐνδιαφέρον ἐνταῦθα περιορίζεται εἰς τὰ διαρκῆ ἀγαθὰ διαβιώσεως (καταναλωτικὰ) καὶ δὲν ἐπεκτείνεται εἰς τὰ διαρκῆ ἀγαθὰ παραγωγῆς (παραγωγικά), τὰ ὅποια εἰθιστὰ ἐπίσης νὰ ἀγοράζονται μὲ συμφωνίαν καταβολῆς τοῦ τιμήματος εἰς δόσεις. Τὰ διαρκῆ ταῦτα εἶδη διαβιώσεως, ὡς πρὸς τὰ ὅποια ἐνεφάνισεν ἡ μέθοδος τῶν δόσεων ἐκπληκτικὴν ἀνάπτυξιν, ἀνήκουν εἰς τὸν κύκλον τῶν ἀγαθῶν μέσης κατηγορίας καὶ πολυτελείας, ἰκανοποιοῦντα ἀνάγκας πέραν τῶν στοιχειωδῶν ἢ καὶ ἀνωτέρας πολιτιστικῆς στάθμης. Τὰς ἀνάγκας ταύτας διεμόρφωσεν ὁ πνευματικὸς καὶ ἐτι πλέον ὁ σύγχρονος τεχνικὸς πολιτισμὸς, τὰ δημιουργήματα τοῦ ὁποίου ἐπέιγεται νὰ χρησιμοποιήσῃ ὁ μέσος ἀνθρώπος τῆς σημερινῆς κοινωνίας. Οὐχὶ σπανίως ὁμως ἀγοραπωλοῦνται μὲ δόσεις καὶ εἶδη μεγάλης πολυτελείας, ὡς εἶναι τὰ κοσμήματα καὶ τὰ γουναρικά. Πρὸς ταῦτα στρέφονται αἱ ἀνώτεροι εἰσοδηματικαὶ τάξεις, ἐνῶ αἱ κατώτεροι καὶ αἱ μέσοι ἀποβλέπουν εἰς τὴν ἀπόκτησιν εἰδῶν ἐνδύσεως, ηλεκτρικῶν συσκευῶν οἰκιακῆς χρήσεως (ραδιοφῶνων, ψυγείων, κουζινῶν κλπ.), ἐπίπλων, σκευῶν, βιβλίων, αὐτοκινήτων κλπ.

Ἡ κτήσις τῶν ἀγαθῶν τελεῖ ὑπὸ δύο βασικοῦς ὄρους: Ὁ πρῶτος συνίσταται εἰς τὴν προθεσμιακὴν ἐξόφλησιν τῆς ὀφειλῆς, τασσομένων χρονικῶν σημείων κατὰ τὰ ὅποια καταβάλλονται αἱ δόσεις. Τὸ μῆκος τοῦ χρόνου ἀποπληρωμῆς εἶναι συνήθως ἀνάλογον πρὸς τὸ ὕψος τοῦ ὀφειλομένου ποσοῦ μετὰ τὴν ἐνδεχομένην προκαταβολήν. Ὁποσδήποτε ὁμως ἐπιδρῶν καὶ αἱ γενικώτεροι πιστωτικαὶ συνθήκαι τῶν καθ' ἕκαστα Χωρῶν. Οὕτω εἰς τὴν Ἰταλίαν αἱ δόσεις δὲν διαρκοῦν κατ' ἀρχὴν πέραν τοῦ δωδεκαμήνου, ἐνῶ εἰς τὰς Ἠνωμένους Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς τὰ δαπανηρότερα ἀγαθὰ πωλοῦνται ἐπὶ μεσοπροθέσμῳ πιστώσει, τῆς ὁποίας αἱ δόσεις δύνανται νὰ διαρκέσουν 2-5 ἔτη.

Ὁ δεύτερος βασικὸς ὄρος εἶναι ἡ ἐπιβάρυνσις τῆς τιμῆς λόγῳ ἀναβολῆς ἐξοφλήσεως τοῦ τιμήματος τοῦ ἀποκτιομένου ἀγαθοῦ. Ἡ ἐπιβάρυνσις συνίσταται εἰς τὴν προσθήκην τόκου ἐπὶ τῆς οὕτω γεννωμένης χρηματικῆς ὀφειλῆς. Συνηθεστάτα ὁ τόκος ἐνσωματοῦται εἰς τὴν τιμὴν πωλήσεως μὲ δόσεις, ἥτις εἶναι ὑψηλότερα τῆς τιμῆς πωλήσεως τοῖς μετρητοῖς. Πολύλακις ὁμως ἐμφανίζεται ἡ τοκοφόρος ἀπαίτησις ὑπὸ ἄμεσον μορφήν, ὅποτε

ὁ ὀφειλέτης—ἀγοραστής ἐπὶ τοῦ ἐκάστοτε ποσοῦ τῆς δόσεως πληρώνει τὸν τόκον διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα τὸ διαρρεῦσαν ἀπὸ τῆς λήψεως τοῦ ἀγαθοῦ μέχρι τῆς καταβολῆς τῆς δόσεως. Ὑποτίθεται ὅτι εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς τοκοχρεωλυτικῆς ἐξαφλῆσεως, ἡ τιμὴ τῶν μὲ δόσεις πωλουμένων ἀγαθῶν δὲν εἶναι διάφορος ἐκείνης, ἣτις καταβάλλεται εἰς τὰς ἀγοραπωλησίας τοῖς μετρητοῖς, πρῶτα τὸ ὅποιον ὅμως δὲν συμβαίνει πολλάκις (π.χ. ἐκπτώσεις εἰς τὰς πωλήσεις τοῖς μετρητοῖς).

Τὸ σύστημα τῆς πωλήσεως ἀγαθοῦ μὲ δόσεις ἔχει καὶ πλεονεκτήματα καὶ μειονεκτήματα. Διὰ τοῦτο ὑπάρχουν ἀπ' ἐνὸς ὑποστηρικταὶ καὶ ἀπ' ἑτέρου πολέμιοι.

Αἱ εὐμενεῖς συνέπειαι τοῦ θεσμοῦ συνίστανται κυρίως εἰς τὰ ἑξῆς:

α) ἐπιτυγχάνεται προώθησις τῆς στάθμης τῆς ζωῆς. Εἰσέρχονται εἰς τὴν κατανάλωσιν τῶν ἀτόμων ἀγαθὰ, τὰ ὁποῖα ἄλλως δὲν θὰ ἀπέκτων ὀπωσθήποτε κατὰ τὸ παρόν, πιθανώτατα δὲ καὶ εἰς τὸ μέλλον. Ἡ ἄμεσος κτήσις διαρκῶν ἀγαθῶν διαβιώσεως μὲ ὑπόσχεσιν τμηματικῆς καταβολῆς τοῦ τιμήματος (ἢ ἐνὸς μέρους αὐτοῦ) ἐκ τοῦ μελλοντικοῦ εἰσοδήματος συντελεῖ εἰς τὴν ἀνοδὸν τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου, ἀφοῦ ἐπιτυγχάνεται ἀνωτέρου βαθμοῦ στάθμη ζωῆς ἐν σχέσει πρὸς ἐκείνην, ἣν ἐπιτρέπει τὸ σημερινὸν εἰσόδημα. Καὶ ὡς πρὸς τὸ μέλλον ὅμως ἔχει ἐφαρμογὴν συνηθέστατα ὁ αὐτὸς συλλογισμὸς, ἀφοῦ καὶ τότε, ἔστω καὶ μὲ βελτιωμένον πῶς εἰσόδημα, τὸ ἀτόμον δυσκόλως θὰ διέθετε διὰ μιᾶς ὀλόκληρον τὸ ἀπαιτούμενον χρηματικὸν ποσὸν διὰ τὴν ἀπόκτησιν δαπανηρῶν ἀγαθῶν μέσης ἀνάγκης ἢ πολυτελείας. Τούναντίον μὲ τὴν μέθοδον τῶν δόσεων, ἐνῶ ἡ ἀπόκτησις τοῦ ἀγαθοῦ εἶναι ἄμεσος, ἡ ἀνάληψις ὑποχρεώσεως διὰ καταβολὴν τῶν δόσεων εἰς τὸ προσεχὲς μέλλον ὀδηγεῖ εἰς ἀναγκαστικὴν τρόπον τινὰ ἀποταμίευσιν μὲ προγραμματισμένον σκοπὸν.

β) ἐνθαρρύνεται ἡ παραγωγή τῶν ἀγαθῶν τῶν ἀποτελούντων τὸ ἀντικείμενον τοῦ συστήματος. Ἡ ἠῤῥημένη διάθεσις ἀγαθῶν κατὰ τὴν μέθοδον αὐτὴν διὰ μέσου τοῦ ἐμπορίου (ἢ τῶν πρῶτηριων τῶν ἐργοστασίων) ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα τὴν τόνωσιν τῆς παραγωγῆς ἐπὶ τῷ σκοπῷ ἀντιμετωπίσεως τῆς ἠῤῥημένης ζήτησεως. Τὴν ἀνοδικὴν ροπὴν τῆς ζήτησεως ἀγαθῶν πληρωτέων μὲ δόσεις ἐνίσχυουν ἡ τυποποιήσις τῶν προϊόντων, ἣτις διαμορφώνει χαμηλὸν κόστος καὶ ἀπλότητα χρήσεως καὶ ἡ παντοῖα διαφῆμισις, τὴν ὁποῖαν ἐνεργοῦν οἱ ἐνδιαφερόμενοι νὰ ἀυξήσουν τὴν διάθεσιν προϊόντων βιομήχανοι καὶ ἔμποροι. Ἡ πρὸς τὴν κατεύθυνσιν αὐτὴν δραστηριότης ἀναπτύσσεται ἰδίως εἰς τὰ πλαίσια τῆς ἀνταγωνιστικῆς ἀγορᾶς, ὅπου συνήθως ἐπικρατοῦσα εἶναι ἡ πλευρὰ τῆς ζήτησεως (ἀγοραστῶν), ἐνῶ ἐπὶ μονοπωλίου πωλήσεως ἐπικρατεῖ κατ' ἀρχὴν ἡ πλευρὰ τῆς προσφορᾶς (πωλητῶν).

Τὰ κυριώτερα *μειονεκτήματα* τὰ ὁποῖα ἐμφανίζει τὸ σύστημα τῶν πωλήσεων μὲ δόσεις, εἶναι τὰ ἀκόλουθα:

α) προκαλεῖται αὐξήσις τῶν τιμῶν. Ὡς εἶναι φυσικόν, ἡ ἠῤῥημένη ζήτησις, ἡ ὁποῖα ἐπιτυγχάνεται μὲ τὰς ἐξυπηρετικὰς διευκολύνσεις τοῦ συστήματος, ὠθεῖ τὰς τιμὰς πρὸς τὰ ἄνω. Δὲν πρόκειται δὲ μόνον περὶ τῆς ἠῤῥημένης τιμῆς, τὴν ὁποῖαν καλεῖται νὰ καταβάλῃ ὁ διευκολυνόμενος ἀγοραστής, ὅπου περιέχεται ὁ τόκος—πολλάκις λιαν ἐπαχθῆς—διὰ τὸ ὀφειλόμενον ποσόν. Ὑψηλὴ καθίσταται καὶ ἡ βασικὴ τιμὴ, τὴν ὁποῖαν καταβάλλει ὄχι μόνον ὁ ἀγοράζων μὲ δόσεις ἀλλὰ καὶ ὁ ἀγοράζων τοῖς μετρητοῖς. Ἡ αὐξήσις δηλαδὴ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ζητούντων συνιστᾷ λόγον ἀνοδοῦ τῶν τιμῶν, προκαλουμένης οὕτω μιᾶς μορφῆς πληθωρισμοῦ.

β) ἐπέρχεται ἀλλοίωσις εἰς τὴν ἱεράρχησιν ἱκανοποιήσεως τῶν ἀναγκῶν. Ἡ εὐχέρεια ἀποκτήσεως διὰ τῆς μεθόδου τῶν δόσεων ἀγαθῶν ἀνωτέρας στάθμης, ἐκείνης τὴν ὁποῖαν ἐπιτρέπει τὸ τρέχον εἰσόδημα καὶ ἡ συναφῆς δέσμευσις τιμήματος τοῦ μελλοντικοῦ εἰσοδήματος πρὸς καταβολὴν τῶν δόσεων ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα τὴν μείωσιν τοῦ διαθέσιμου εἰσοδήματος διὰ τὰς τακτικὰς ἀνάγκας τοῦ ἀτόμου. Οὕτω π.χ. ἡ ὑποχρέωσις καταβολῆς τῶν δόσεων διὰ τὸ ἀγορασθὲν αὐτοκίνητον δυσχεραίνει τὴν ἐκτέ-

λεσιν τοῦ καθήκοντος πληρωμῆς τῶν διδάκτρων διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν τέκνων ἢ τὴν συνέχισιν ἀγορᾶς εἰδῶν διατροφῆς ἀνωτέρου ἐπιπέδου (π.χ. κτηνοτροφικῶν). Ἀνατρέπειται οὕτω ἡ ἱεράρχησις τῆς ἱκανοποιήσεως τῶν ἀναγκῶν, ἥτις εἰς τὸ ἀνωτέρω παράδειγμα θὰ ἐπέβαλλε τὴν πρόταξιν τῆς διατροφῆς καὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως ἔναντι τῆς ἀνάσεως, τὴν ὁποίαν παρέχει ἡ ἀλόκησις αὐτοκινήτου.

γ) *ἐπωφελεῖται ἡ ξένη παραγωγή εἰς βάρος τῆς ἐγχωρίου.* Τὸ ἐμπόριον, ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ του νὰ αὐξήσῃ τὸν κύκλον τῶν ἐργασιῶν του, εἰσάγει ἐκ τοῦ ἔξωτερικῶν ἀγαθὰ ἀνωτέρας βιοτικῆς στάθμης, τὰ ὁποῖα διαθέτει εἰς τὴν κατανάλωσιν μὲ τὴν μέθοδον τῶν δόσεων. Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην—ὑποστηρίζουν οἱ ἀντιτιθέμενοι πρὸς τὸ σύστημα—προπληρώνεται εἰς τὴν ξένην ἀγορᾶν ἡ ἀξία προϊόντων της, τῶν ὁποίων τὸ ἀντίμισθον θὰ εἰσπραχθῇ εἰς τὴν ἐγχώριον ἀγορᾶν μεταγενέστερον. Οὕτω χρηματοδοτεῖται οἰκονομικῶς ἡ ξένη παραγωγή πιστωτικῶς ὑπὸ τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας ἐπὶ ζημίᾳ τῆς ἐσωτερικῆς παραγωγῆς, ἡ ὁποία συνήθως εὐρίσκεται ὑπὸ δυσμενεστέρας πιστωτικᾶς συνθήκας. Ὁ κίνδυνος οὗτος ὑπάρχει κυρίως, ὅταν ἰσχύη τὸ καθεστὼς τῆς ἐλευθερίας τῶν εἰσαγωγῶν καὶ ὅταν ἡ πιστοδότησις τῆς ἐγχωρίου παραγωγῆς (βιομηχανίας καὶ ἐμπορίου) εἶναι περιορισμένη. Διὰ τοῦτο θεωρεῖται ὅτι ἐπιφέρει πλῆγμα κατ' αὐτῆς, ὡς καὶ κατα τοῦ συναλλαγματικῶ ἀποθέματος, τὸ σύστημα τῶν δόσεων ἐφαρμοζόμενον εἰς Χώρας πτωχὰς ἀκολουθοῦσας τὴν πολιτικὴν τοῦ ἐλευθέρου ἐμπορίου εἰς τὰς ἔξωτερικὰς σχέσεις καὶ τὴν τακτικὴν τῆς περιορισμένης πιστοδότησεως τῶν ἐπιχειρήσεων εἰς τὴν ἐσωτερικὴν ἀγορᾶν.

δ) *δημιουργοῦνται δυσμενεῖς ἀντίκτυποι εἰς τὴν ἀποταμίευσιν καὶ τὰς παραγωγικὰς ἐπενδύσεις.* Ἡ ἐκ τῶν προτέρων διάθεσις μέρους τοῦ μελλοντικῶ εἰσοδήματος δι' ὠρισμένους—καταναλωτικῶς—σοκοῦς δὲν ἀλλοιώνει μόνον τὴν ἱεράρχησιν τῆς ἱκανοποιήσεως τῶν ἀναγκῶν. Ἐνεργεῖ καὶ εἰς βάρος τῆς ἀποταμιεύσεως, εἰς τὴν ὁποίαν στηρίζονται αἱ ἐπενδύσεις πρὸς παραγωγικὰς κατευθύνσεις.

Εἶναι ἀληθὲς βεβαίως, ὅτι καὶ μὲ τὰς καταβαλλομένας δόσεις χρηματοδοτεῖται ἡ μελλοντικὴ παραγωγή ἀγαθῶν καὶ συνεπῶς ὑπὸ τὴν εὐρύτεραν ἔννοιαν τὸ ἐξεταζόμενον σύστημα ἔχει, ὡς ἐλέχθη, εὐμενεῖς παραγωγικῶς ἀντικτύπους, ἀλλ' ἡ τοιαύτη παραγωγικὴ ἀνάπτυξις πραγματοποιεῖται πρὸς τὴν πλευρὰν τῶν ἀγαθῶν διαβιώσεως καὶ ὄχι τῶν ἀγαθῶν παραγωγῆς, εἰς τὰ ὁποῖα ἀποβλέπουν αἱ ὑπὸ στενὴν ἔννοιαν παραγωγικὰ ἐπενδύσεις. Ἐπέρχεται καὶ ἐνταῦθα ἀλλοίωσις εἰς τὴν ἱεράρχησιν τῶν ἀναγκῶν εἰς ἐπενδύσεις, ἀφοῦ ἀντὶ τῆς προτάξεως τῶν ὑπὸ στενὴν ἔννοιαν παραγωγικῶν, προωθοῦνται αἱ ὑπὸ εὐρύτεραν ἔννοιαν καταναλωτικαί. Οὕτω, τὸ σύστημα τῶν πωλήσεων μὲ δόσεις ὀδηγεῖ εἰς ἀνατροπὴν ἢ τοῦλάχιστον τροποποίησιν τοῦ ψυχολογικοῦ νόμου τοῦ Keynes, καθ' ὃν ἡ αὐξήσις τοῦ εἰσοδήματος συνεπάγεται αὐξήσιν τῆς ἀποταμιεύσεως μεγαλυτέραν τῆς αὐξήσεως τῆς προκαλουμένης εἰς τὸν τομέα τῆς καταναλώσεως. Ἡ διεύρυνσις δηλονότι τῶν δυνατοτήτων τῆς καταναλώσεως καὶ ἡ προδέσμευσις τῆς διαθήσεως εἰσοδήματος δι' αὐτὴν ἀφίνουν μικρότερα περιθώρια εἰς τὴν ἀποταμίευσιν.

ε) *ἐγκυμονεῖ κινδύνους διὰ τὴν παραγωγήν καὶ εἰδικότερον διὰ τὸ ἐμπόριον.* Ἡ ἐφαρμογὴ τῶν ἀρχῶν τῆς καλῆς πίστεως, ἥτις ἀκολουθεῖται κατὰ τὸ σύστημα τῶν πωλήσεων μὲ δόσεις, δὲν εἶναι ἄμοιρος κινδύνων ἐξ ὑποκειμενικῶν ἢ αντικειμενικῶν λόγων ἀναφερομένων εἰς τὴν κατανάλωσιν. Ἡ ἐπίδεικνυμένη ἐμπιστοσύνη πρὸς τοὺς ἀγοραστὰς καὶ ἡ ἀποδοχὴ εὐνοϊκῶν ὄρων (χαμηλὴ προκαταβολή, μακρὸς χρόνος, μικρὸς τόκος) εἶναι ἐπι τοσοῦτον μεγαλυτέρα, ὅσον περισσότεροι εἶναι οἱ προσφέροντες καὶ ὀλιγότερον πρόθυμοι οἱ ἀγορασταί. Ἄν πρὸς ἐπικράτησιν ἐπιζητεῖται νὰ προσελκυσθῶν καὶ ἄτομα ἀνευ πιστωτικῆς ἐπιφανεῖας, ἀνευ ἐγγυήσεων ἐντιμότητος καὶ μὲ ἀβέβαιον εἰσόδημα, ὁ κίνδυνος ἐκ τῆς μὴ ἐκπληρώσεως τῶν ὑποχρεώσεων εἶναι προφανής. Ἄν ἐπίσης πρὸς τόνωσιν τοῦ κύκλου ἐργασιῶν τηρεῖται ἀλόγητος τακτικὴ ἐνθαρρύνουσα τὰς ἀγορὰς μὲ δόσεις, εἶναι

πιθανόν αἱ γενικώτεροι δυσμενεῖς συνθῆκαι τῆς ἀγορᾶς, εἰς περιόδον οικονομικῆς ὑφέσεως, νά ὀδηγήσουν εἰς μεγάλας ζημίας ἢ καί καταστροφάς ἐπιχειρηματιῶν. Δέν εἶναι, ἐξ ἄλλου, ἀνάγκη νά τονισθοῦν οἱ πιθανοὶ κίνδυνοι ἐκ τῆς κακοπιστίας μερίδος ἐξυηρητευμένων διά τοῦ συστήματος. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, αἱ ἀσυνέπειαι ἀγοραστῶν εἰς τὰς προηγμένας οικονομικῶς Χώρας καταλαμβάνουν ποσοστῶν μικρότερον τοῦ 5% ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν ἀναλαμβανομένων ὑποχρεώσεων.

Σταθμίζοντες τὰ μειονεκτήματα καί τὰ πλεονεκτήματα καταλήγομεν εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι πρέπει νά τύχη ἐπιδοκμασίας τὸ σύστημα τῶν πωλήσεων μὲ δόσεις, καθόσον αἱ ἀγαθαὶ τοῦ ἐπιδράσεις ἐπὶ τῆς παραγωγῆς καί τῆς καταναλώσεως εἶναι σημαντικώτεροι τῶν δυσμενῶν ἀντικτύπων, οἱ ὅποιοι ἄλλωστε κατὰ μέγα μέρος δύνανται τὰ ἀντιμετωπισθοῦν. Εἰς τὸ πόρισμα αὐτὸ κατέληξαν καί τὰ συγκληθέντα συνέδρια, εἰς τὰ ὅποια ἐγένοντο σχετικαὶ ἀνακρινώσεις καί εὐρεταὶ συζητήσεις. Ἡ μεγάλη πλειονότης τῶν ἀρμοδίων, τῶν ἐπιστημόνων καί τῶν ἐκπροσώπων τῶν ἐνδιαφερομένων τάξεων, ἔλαβε θέσιν ὑπὲρ τῆς διατηρήσεως καί τῆς ἐνισχύσεως τοῦ συστήματος, ἀλλὰ ταυτοχρόνως ἀνεγνώρισεν ὅτι θὰ ἔδει νά ληφθοῦν μέτρα πρὸς ἀποτελεσματικωτέραν λειτουργίαν του καί πρὸς ἀμβλυνσιν τῶν σημειωθέντων μειονεκτημάτων ἐν τῇ πράξει. Εἶναι δὲ δυνατὴ ἡ μερικὴ τούλαχιστον θεραπεία τῶν ἀδυναμιῶν καί πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην ἐλήφθησαν διάφορα μέτρα εἰς τὰς Χώρας, ὅπου ἐδημιουργήθησαν προβλήματα. Οὕτω :

α) θεωρεῖται σκόπιμος ὁ καθορισμὸς ἀφ' ἑνὸς ἀνωτάτου ὀρίου κέρδους καί ἀφ' ἑτέρου ἀνωτάτου ὀρίου τόκου πρὸς πρόληψιν ὑπερεπιβαρύνσεως τῆς τιμῆς τῶν ἀγαθῶν εἰς τὰς πωλήσεις μὲ δόσεις.

β) κρίνεται ἐξιοσώστατος ἡ θέσπισις ὑποχρεώσεως πρὸς προκαταβολὴν σημαντικοῦ τμήματος τοῦ τιμήματος (π.χ. 30—40%) πρὸς ἀποφυγὴν ἀναλήψεως πληρωμῆς εἰς τὸ μέλλον ὀφειλῶν δυσαναλόγων πρὸς τὸ εἰσόδημα ἐπὶ ζημίᾳ ἀφ' ἑνὸς τῆς συντηρήσεως τοῦ ἀγοραστοῦ καί ἀφ' ἑτέρου τῆς ἐξοφλήσεως τοῦ πωλητοῦ. Ἡ ὑποχρεωτικὴ αὕτη προκαταβολὴ συνιστάται νά εἶναι ὑψηλότερα προκειμένου περὶ εἰδῶν εἰσαγομένων ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ, ἵνα μὴ ταῦτα ἀνταγωνίζονται ἀνίσως τὴν ἐγχώριον παραγωγήν.

γ) καταβάλλεται ἰδιαίτερα προσοχὴ διὰ τὴν ἐξακρίβωσιν τοῦ ποιοῦ τῶν ἐπὶ πιστώσει ἀγοραστῶν. Οὕτω: τηροῦνται σημειώσεις ἐπὶ τῆς ἐπιδειχθείσης συνεπείας ἢ ἀσυνεπείας ὡς πρὸς τὴν ἀναληφθεῖσαν ὑποχρέωσιν, ἀνταλλάσσονται πληροφορία μεταξὺ τῶν πωλητῶν καί σχηματίζονται εὐρετήρια καταναλωτῶν λαμβάνονται πληροφορία ὅπῃ τὰς ὑπηρεσίας ἢ τοῦς Ὀργανισμοῦς, εἰς τοὺς ὁποίους ἀνήκουν οἱ ἐνδιαφερόμενοι νά ἀγοράσουν μὲ τὴν μέθοδον τῶν δόσεων, ἐνίοτε δὲ γίνεται ἡ συναλλαγὴ μέσῳ τῶν Ὀργανισμῶν αὐτῶν (π.χ. συνεταιρισμῶν καταναλώσεως), οἱ ὅποιοι εἶναι εἰς θέσιν νά γνωρίζουν καλύτερον τὴν δυναμικότητα ἐκάστου μέλους τῶν ἐν σχέσει πρὸς τὰς ὑποχρεώσεις, τὰς ὁποίας πρόκειται νά ἀναλάβῃ διὰ τὴν τμηματικὴν ἐξόφλησιν τοῦ ὑπὸ ἀγορᾶν ἀγαθοῦ.

Εἰς τὴν Ἑλλάδα τὸ σύστημα τῶν πωλήσεων μὲ δόσεις ἐφηρμόσθη εἰς ὑπολογίσιμον ἔκτασιν κατὰ τὴν τελευταίαν πενταετίαν. Τὰ σημειωθέντα ἀνωτέρω μειονεκτήματα συναντῶνται καί εἰς τὴν ἑλληνικὴν πράξιν, ἐνίοτε μάλιστα ἠϋξημένα, λόγῳ τῆς ἐλλείψεως ὀργανώσεως, τῶν δυσμενῶν συνθηκῶν τῆς πιστωτικῆς ἀγορᾶς καί τῶν μεγάλων ἀναγκῶν εἰς παραγωγικὰς ἐπενδύσεις. Τὰ πλεονεκτήματα ὁμως, τὰ ὅποια εἶναι συνηρασμένα μὲ τὸ σύστημα, εἶναι τόσον μεγάλα, ὥστε σημειοῦται συνεχῆς ἐπέκτασις του. Ἡ βελτισσις τῶν συνθηκῶν τῆς ἀγορᾶς καί ἡ ὀργάνωσις τῶν πιστωτικῶν συναλλαγῶν τῆς κατηγορίας ταύτης πιστεύεται ὅτι θὰ συντελέσουν εἰς τὴν βαθμιαίαν ἐξασθένισιν τῶν μειονεκτημάτων καί τὴν καλύτεραν ἀπόδοσιν καί ἐν Ἑλλάδι τῆς τόσον ἐξυηρητικῆς διὰ τὴν μεγάλην μᾶζαν τοῦ λαοῦ μεθόδου τῶν δόσεων εἰς τὰς πωλήσεις διαρκῶν ἀγαθῶν διαβιώσεως.

Σωτήριος Ι. Ἀγαπητίδης

'Ηλ. 'Αν. 7.32', Δ. 5.03'
 Σελήνη 18 ημερών
ΔΕΥΤΕΡΑ 343/22
 Σύλληψις τῆς Θεοτόκου

9

Συνεδριάσις Διοικητικοῦ Συμβουλίου
 τῆς Σχολῆς.

*"Οστις δὲν ἔχει κλίειν εἰς τὴν τάξιν, συ-
 χνάκις θὰ εἶναι ἄδικος εἰς τὴν ἀπόφασίν
 του καὶ σπανίως συνετὸς ἢ εὐσυνείδητος
 εἰς τὰς πράξεις του.*

(Δαβαιέρ)

ΣΤΡΑΟΥΣ Ἰωάννης (1825—1889).
 Αὐστριακὸς συνθέτης χορῶν
 καὶ μελοδραμάτων, «Βαρῶνος
 Ἀτογγανος», «Νυχτερίδα»
 κλπ.

'Ηλ. 'Αν. 7.32', Δ. 5.04'
 Σελήνη 19 ημερῶν
ΤΡΙΤΗ 344/21
 Μηνᾶ, Ἑρμογένους μ.

10

Συγκέντρωσις Σπουδαστῶν. Ἀνακοί-
 νώσεις Διευθυντοῦ.

ΜΠΟ·Υ·Λ Ροβέρτος (1626—1691).
 Ἐβίδαξεν εἰς Ὁξφόρδην καὶ
 εἰς Λονδίον. Ἐπέτυχε βελτί-
 ωσιν τῆς ἀεραντλίας καὶ ἀνε-
 κάλυψε τὸν ὄγκον ἐξαρτήσεως
 μεταξύ ὄγκου καὶ πιέσεως
 ἀερίου.

*Ἡ ἱστορία εἶναι ἀλληλουχία γεγονότων,
 ἀπὸ τὴν ὁποῖαν οἱ ἄνθρωποι δὲν δύνανται
 νὰ διαφύγουν, ἐξακολουθοῦσα ἀπὸ γενεᾶς
 εἰς γενεάν καὶ ἥτις συνδέει τὴν ἐποχὴν μας
 μὲ τὰς πλέον μακρινὰς περιόδους.*

(I. Pirenne)

'Ηλ. 'Αν. 7.33', Δ. 5.04'
 Σελήνη 20 ημερῶν
ΤΕΤΑΡΤΗ 345/20
 Δανιὴλ τοῦ Στυλίτου

11

Φιλολογικὴ Συγκέντρωσις.

*Στὴ ρόδα ποὺ τρίζει πιὸ δυνατὰ ἀπὸ τὶς
 ἄλλες βάζομε λάδι.*

(Δαϊκὴ παροιμία)

*Ἡ προσοχὴ εἶναι τὸ ὄνικὸ ἀπὸ τὸ ὁποῖον
 γίνεται ἡ μνήμη καὶ ἡ μνήμη εἶναι συσσω-
 ρευμένη σοφία.*

(Lowell)

ΠΑΡΕ Ἀμβρόσιος (1571—1590).
 Γάλλος χειρουργός. Ἀντικα-
 τέστησε τὸν καυτηριασμόν
 διὰ τῆς ἐπίδεσεως τῶν ἀρτη-
 ριδῶν, ὅταν ἐξετέλει ἀκρατη-
 ρισμούς. Ἐδημοσίευσεν πολ-
 λὰς ἐπιστημονικὰς ἐργασίας.

Πρὸ ἑβδομήκοντα πέντε ἐτῶν συνετελέσθη τὸ μέγα ἔργον τῆς
 διανοίξεως τῆς σήραγγος τοῦ Ἁγίου Γοτθάρδου, μήκους 14.894
 μέτρων καὶ ἐπὶ τοῦ ὕψηλότερου σημείου 1855 μέτρων. Ἡ διάνοι-
 ξις αὕτη διηκούλυε τὰ μέγιστα τὴν συγκοινωνίαν μεταξύ
 Ἑλβετίας καὶ Ἰταλίας.

Δ Ε Κ Ε Μ Β Ρ Ι Ο Σ 1957

Ἡλ. Ἀν. 7.34', Δ. 5.04'
Σελήνη 21 ἡμερῶν
Π Ε Μ Π Τ Η 346/19
Σπυριδῶνος θαυματουργ.

12

(Σημειώσεις)

Ἡ ἡδονὴ τοῦ τιμίου ἀνθρώπου ἐν τῇ συναισθήσει τῆς ἐκτελέσεως τοῦ καθήκοντος εἶναι ἀμοιβή, τὴν ὁποῖαν πληρῶνει αὐτὴ εἰς αὐτὸν δι' ὅλους τοὺς κόπους του.
(Δαμπρυνιέρ)

ΝΑ·Ι·ΣΕΡ (1855—1916). Γερμανὸς Μικροβιολόγος. Ἀνεκάλυψε τὸ μικρὸ βίον τῆς γονοκοκκικῆς λοιμώξεως (βλεννορροίας). Συνέβαλε εἰς τὴν ἔρευναν τῆς λέπρας.

Ἡλ. Ἀν. 7.35', Δ. 5.04'
Σελήνη 22 ἡμερῶν
Π Α Ρ Α Σ Κ Ε Υ Η 347/18
Εὐστρατίου, Λουκίας

13

Ἐπιτόπιον μάθημα εἰς Βυρσοδειαν Γιαννοπούλου.

ΒΑΣΙΣΕΡΜΑΝ (1866—1925). Γερμανὸς ἰατρός καὶ βιολόγος. Ἐπενόησε μέθοδον διαγνώσεως τῆς συφιλίδος (ἀντίδρασις Βάσσερμαν) δι' εἰδικῆς ἐξετάσεως τοῦ αἵματος. Ἡσχολήθη εἰς τὴν ἔρευναν τῶν ὀρῶν τοῦ ὄργανισμοῦ.

«Τραγοὶ κι' ἂν εἶναι οἱ τάφοι, τάφοι θάνατι».
(Κ. Παλαμᾶς)
Ὅσο μεγαλύτερος εἶναι ὁ φιλόσοφος, τόσο δυσκολεύεται νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὰς ἀπαντήσεις τοῦ κοινοῦ ἀνθρώπου.
(Sienkiewicz)

Ἡλ. Ἀν. 7.35' Δ. 5.04'
Σελήνης Τελ. Τέταρτον
Σ Α Β Β Α Τ Ο Ν 348/17
Φιλήμονος, Ἀπολλωνίου

14

Ἐπιτόπιον μάθημα εἰς Μηχανογραφικὴν Ὑπηρεσίαν.

Εἶναι πολὺ δύσκολον, ἂν μὴ ἀδύνατον, νὰ προσδιορίσωμεν τί ὀφείλομεν εἰς τὸ Ἑλληνικὸν πνεῦμα, ἐνῶ εἶναι πολὺ εὐκόλον νὰ εἴπωμεν τί δὲν ὀφείλομεν.
(U. Willamowitz)

ΜΩΡΕΑΣ. Ψευδώνυμον τοῦ ἑλληνοποιητοῦ Ἰωάννου Παπαδιαμαντοπούλου (1856—1910), ὁ ὁποῖος ἔγραψε γαλλιστὶ τὰς «Στροφάς» καὶ ὑπῆρξεν εἰς τῶν ἀρχηγῶν τῆς Συμβολικῆς Σχολῆς.

Ὑπάρχουν Ἐπιστῆμαι γαλήναι καὶ ἀτάραχοι, αἵτινες δείκνυνται ἐπιεικῶς πρὸς τοὺς καταφρονητὰς των καὶ ἀφήνουν αὐτοὺς ἐν εἰρήνῃ ἄλλ' ὑπάρχουν καὶ ἄλλαι, αἱ ὁποῖαι διαθέτουν τρομερὰ ὄπλα διὰ νὰ τιμωροῦν τοὺς προκαλοῦντας αὐτάς.
(P. Zeroy—Beaulien)

ΛΟΜΠΡΟΖΟ Καίσαρ (1836—1909). Ἰταλὸς ἰατρός, ἐγκληματολόγος καὶ ἀνθρωπολόγος. Ἰδρυτὴς τῆς Ἀνθρωπολογικῆς Σχολῆς, καθ' ἣν οἱ πλεῖστοι ἐγκληματῆται φέρονται πρὸς τὸ ἐγκλημα ἐκ κληρονομικότητος.

ΤΑ ΕΜΠΟΔΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΝ

(Ἀμερικανικαὶ Διαπιστώσεις)

Κατὰ παρασχεθείσας πληροφορίας, οἱ ἐμπειρογνώμονες τῆς Ἀμερικανικῆς Ἀποστολῆς ἔχουν καταλήξει εἰς τὴν ἐξῆς ἀριθμητικὴν διαπίστωσιν τῶν ἐμποδίων εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς Ἑλληνικῆς Βιομηχανίας.

ΠΡΩΤΟΝ: Τὸ ὑπέρογκον καὶ ἀνίσουν τῆς ἐπιβαρύνσεως τῶν ἐπιχειρήσεων. Ὑπολογίζεται ὅτι ὁ μέσος ὄρος τῶν φορολογικῶν ἐπιβαρύνσεων καὶ ἄλλων εἰσφορῶν πού ἐπιβάλλονται ὑπὸ διαφόρων μορφῶν εἰς τὰς βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις, ἀνέρχεται εἰς 40% ἐπὶ τῆς ἀξίας τῆς παραγωγῆς τῶν, ἐνίοτε δὲ καὶ μέχρι 51%. Εἰς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας ἀφ' ἑτέρου αἱ σχετικαὶ ἐπιβαρύνσεις δὲν ὑπερβαίνουν τὸ 2 ἕως 5%. Ἐπειδὴ δὲ ἡ Ἐσπέραια τῶν φόρων αὐτῶν ἐξαρτάται κατὰ μέγιστον βαθμὴν ἀπὸ τὴν τήρησιν τῶν ἀναγκαίων βιβλίων, τοιαύτη δὲ τήρησις γίνεται κυρίως ἀπὸ τὰς σοβαρὰς ἐπιχειρήσεις, πού ἀκολουθοῦν ὄντια καὶ προοδευτικὴν παραγωγικὴν πολιτικὴν, τὸ ἀποτέλεσμα τῆς πολυποικίλου φορολογίας τῶν ἐπιχειρήσεων εἶναι ἡ ἀποθάρρυνσις τῶν καλῶν ἐπιχειρηματιῶν καὶ ἡ ἐνθάρρυνσις τῶν κακῶν. Ἐταὶ ὑπελογίσθη προσέφατος, ὅτι ὁ φόρος Κύκλου ἔργασίων ἐφαρμόζεται ἀποτελεσματικῶς μόνον εἰς τὸ 40% τῶν περιπτώσεων.

Τὴν ὑπερβολικὴν ἐπιβάρυνσιν τῆς βιομηχανίας προκαλεῖ—κατὰ τὰς Ἀμερικανικὰς ἀντιλήψεις—κυρίως τὸ γεγονός ὅτι οἱ ἄλλοι πλουτοπαραγωγικοὶ κλάδοι τῆς Χώρας, καὶ ἰδιαίτερος τὸ ἐμπόριον, δὲν συμβάλλουν σήμερον ἐξ ἴσου εἰς τὴν ἀμέσων φορολογίαν, οὕτω δὲ ἡ ἐπίπτωσις γίνεται κυρίως ἐπὶ τῆς βιομηχανίας. Ὑπελογίσθη παρὰ τῶν Ἀμερικανῶν ὅτι ἐκ 203 χιλιάδων περίπου προσώπων, πού ὑπέχουν ὑποχρεώσεις καταβολῆς ἀμέσων φόρων, τετρακόσια άτομα περίπου καταβάλλουν τὸ 47% τοῦ συνόλου τοῦ ἐξ ἀμέσων φορολογίας προϊόντος. Ἐκ τῶν προσώπων τούτων οἱ βιομηχανοὶ ἀποτελοῦν τὴν μεγαλύτεν πλειοψηφίαν.

Ἡ τελικὴ ἐπίπτωσις τῆς φορολογίας τῶν ἐπιχειρήσεων εἶναι ἐπὶ τῆς καταναλώσεως. Ἄμεσον ἀποτέλεσμα εἶναι ἐν τούτοις ἡ σοβαρὰ ἐλάττωσις τῆς ἀγοραστικῆς δυνάμεως τοῦ λαοῦ καὶ ὁ οὐσιαστικὸς περιορισμὸς τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς καὶ ἀπαχολήσεως.

Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν οἱ Ἀμερικανοὶ ζητοῦν σήμερον τὴν βελτίωσιν τῶν μεθόδων εἰσπράξεων τῶν ἀμέσων φόρων ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος, εἰς τρόπον ὥστε αἱ ὑψιζήμενα πρόσοδοι ἐκ τῶν πηγῶν αὐτῶν νὰ ἐπιτρέψουν ἐλάττωσιν τῆς ἐπιβαρύνσεως τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων. Ἐπὶ πλέον ἡ Ἀποστολὴ ζητεῖ τὴν ἀπλοῦστευσιν καὶ ἐνοποιήσιν τῆς φορολογίας ἐπὶ τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς. Σήμερον ἐκάστη βιομηχανία ὑπέ-

χει τοῦλάχιστον δέκα διαφορετικὰς ὑποχρεώσεις διὰ τὴν καταβολὴν φόρων καὶ ἐκτάκτων εἰσφορῶν.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ: Ἡ Ἀποστολὴ κατακρίνει τὸν περιορισμὸν τοῦ ποσοστοῦ κέρδους εἰς 8% πού ὑφίσταται διὰ πολλὰς ἐπιχειρήσεις. Παρατηρεῖται σχετικῶς, ὅτι στὰς Ἠνωμένας Πολιτείας θεωρεῖται ὡς λογικὸν ἐν ποσοστὸν καθαροῦ κέρδους 10% διὰ τὰς εὐήμερούσας ἐπιχειρήσεις καὶ 20% διὰ τὰς ἀσταθεῖς. Εἰς τὴν Νοτίον Ἀμερικὴν, ὅπου οἱ ἐκ τῆς ἐπενδύσεως κεφαλαίων κίνδυνοι εἶναι μεγαλύτεροι, θεωρεῖται λογικὸν ἐν ποσοστὸν καθαροῦ κέρδους 30—40%.

ΤΡΙΤΟΝ: Ἡ Ἀποστολὴ ἀντιτίθεται εἰς τὴν αὐθαίρεσιν, ἥτις ἐπιδεικνύεται συχνὰ ὑπὸ τῶν ἐντεταλμένων τὴν παρακολούθησιν τῶν τιμῶν κρατικῶν ὀργάνων.

ΤΕΤΑΡΤΟΝ: Ἡ Ἀποστολὴ ζητεῖ τὴν κατάργησιν πάσης ἀναδρομικῆς φορολογίας.

ΠΕΜΠΤΟΝ: Ἡ Ἀποστολὴ ζητεῖ ὅπως μεταρρυθμισθῇ καὶ ἐνοποιηθῇ τὸ σύστημα κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων. Βάσει τοῦ σήμερον κρατοῦντος πληθωρικοῦ συστήματος, ἐκάστη ἐπιχείρησις ὑπέχει ποικίλας εὐθύνας εἰσφοράς εἰς ἀσφαλιστικὰ ταμεῖα. Ὑπελογίσθη ὅτι εἰς τινὰς περιπτώσεις ἡ κατάστασις αὐτῆ ἀπολήγει εἰς ὑποχρεώσιν μιᾶς ἐπιχειρήσεως νὰ καταβάλλῃ εἰς ἀσφαλιστικὰ ταμεῖα ποσὸν ἴσον μὲ τὸ ἥμισυ σχεδὸν τοῦ συνόλου τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ τῆς. Ἐπὶ πλέον, κατὰ τοὺς Ἀμερικανούς ἐμπειρογνώμονας, τὸ κόστος παραγωγῆς εἰς τὰς βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις ἐπιβαρύνεται ὑπερτέρας ἀπὸ τὴν ὑποχρεώσιν τῶν νὰ καταβάλλουν μεγάλας ἀποζημιώσεις εἰς ἀπολυομένους ἐργάτας μὲ πολυετὴ ὑπηρεσίαν.

ΕΚΤΟΝ: Σύμφωνα μὲ τὰς μελέτας τῆς Ἀποστολῆς, εἶναι ὑπερόργκα τὰ ἐξοδα φορτώσεως καὶ ἐκφόρτωσης τῶν προϊόντων, μεγάλῃ δὲ ἐπίσης ἡ καθυστέρησις εἰς τὴν ἐκφόρτωσιν. Σχετικῶς ἐσημειώθη πρὸ ἀρκετῶν μηνῶν ὑπὸ τῆς Ἀποστολῆς ἡ περίπτωσις μιᾶς ἐπιχειρήσεως, ἥτις παρήγγειλεν εἰς Ἀγγλίαν ποσότητα ἐνός τόννου ἀπαραίτητον εἰς αὐτὴν πρώτης ὕλης. Ἡ τιμὴ πωλήσεως καὶ μεταφοράς τοῦ προϊόντος ἀνήλθεν εἰς ἐν περίπτω ἐκατομμύριον δραχμῶν. Ἡ μεταφορὰ εἰς Πειραιᾶ ἐγένετο ἐντὸς ἑννέα ἡμερῶν. Ἡ παράδοσις τοῦ προϊόντος εἰς τὴν ἐπιχείρησιν ἀπήτησεν ἐν ἀκόμῃ... ἡμῶν, διότι ἐχρειάσθη, νὰ ὑπολογισθοῦν καὶ καταβληθοῦν 23 διαφορετικὰ ἐπιβαρύνσεις κατὰ τὴν ἐκφόρτωσιν, αἱ ὁποῖαι τελικῶς συνεποσώθησαν εἰς ἐν σχεδὸν ἑκατομμύριον δραχμῶν.

ΕΒΔΟΜΟΝ: Ἡ Ἀποστολὴ φρονεῖ ὅτι ἐκ μέρους τῶν ἀρμοδίων κρατικῶν ἀρχῶν δὲν ἐπιδεικνύεται πάντοτε τὸ

άναγκαϊον ένδιαφέρον δια την ένλοχυσιν της Έλληνικής βιομηχανίας. Ούτω αναφέρονται εις τους κύκλους της 'Αποστολής παραδείγματα παραγγελίας εις τó έξωτερικόν βιομηχανικών προϊόντων, τά όποια θά ήτο δυνατόν εύχερώς να παραχθούν υπό της έγχωρίου βιομηχανίας. 'Επίσης ή 'Αποστολή φρονεί, ότι ή Κυβέρνησις δέν συντονίζει έπαρκώς τόν καθορισμόν τών τιμών άσφαλείας δια τά γεωργικά προϊόντα με τας ανάγκας της βιομηχανίας. 'Αποτέλεσμα τούτου όψηρξε να πληγούν βαρότητα οοσιώδεις βιομηχανίαί, ώς ή βιομηχανία μετάξης.

ΟΓΔΟΟΝ : Κατά την αντίληψιν της 'Αποστολής, πρέπει να επιδιωχθί δια παντός δυνατόν μέσου ό υποβίβασμόσ τού έπιτοκίου, τó όποιον σήμερα είναι μέγιστον έμπόδιον εις την αύξησιν της βιομηχανικής παραγωγής. Προς τούτο θά επανεξετασθί τώρα ή δυνατότης άσκήσεως έλαστικώτερης πολιτικής από την Νομισματικήν 'Επιτροπήν. 'Η ύπάρχουσα έλλειψις είναι, ότι με την βελτίωσιν της γενικής καταστάσεως εις την 'Ελλάδα, θά έλαττωθί ή παρατηρηθείσα κατά τó παρελθόν διάθεσις προς χρήσιν πιστώσεων δι' επενδύσεις εις χρυσός λίρας, ή δι' άλλας μη παραγωγικάς τοποθετήσεις. 'Εν πάση όμως περιπτώσει, ή 'Αποστολή θεωρεί ότι καλύτερον παντός άλλου μέσον δια τόν υποβίβασμόν τού έπιτοκίου είναι ή προθυμία τού άποθησαυρισμένου εις τó έσωτερικόν ή έξαχθέντος εις τó έξωτερικόν κεφαλαίου, να δραστηριοποιηθί και πάλιν όπέρ της 'Ελληνικής βιομηχανικής παραγωγής. Τó κεφάλαιον τούτο ύπολογίζεται κατά προσέγγισιν υπό τινων 'Αμερικανών εις τó Ισοδύναμον περίπου 400 εκατομμυρίων δολλαρίων. Κατ' αυτόν τόν τρόπον θά επέλθη άσφαλώς ή άπαιτουμένη άναξωγόνησις της πίστωσης. Παρατηρείται σχετικώς υπό τών 'Αμερικανών, ότι ώρισμένοι βιομηχανίαί κατώρθωσαν κατά τά παρελθόν έτη να άναπτυχθούν παρα τας γενικάς διαμαρτυρίας περί σπανίος κεφαλαίων κινήσεως. Τούτο συμβαίνει ίδια με την σιδηροβιομηχανίαν. 'Επίσης σχολιάζεται υπό τών άρμόδιών 'Αμερικανών τó γεγονός ότι μέχρι τούδε δέν έγινεν από τούς ένδιαφερομένους 'Ελληνικούς κύκλους οοδεμία συγκεκριμένη πρότασις δια τόν τρόπον υποβίβασμού έπιτοκίου.

Αυτά είναι, κατά τούς 'Αμερικανούς, τά κυριώτερα έμπόδια εις την άνάπτυξιν της βιομηχανίας. 'Αποτέλεσμα των είναι ό περιορισμός της παραγωγής, ή άνεπαρκής αύξησης τού βιομηχανικού έξοπλισμού της Χώρας και ή τάσις της βιομηχανίας να βλέπη την σωτηρίαν της εις γενικά δέν ειδικά μέτρα κρατικής προστασίας. 'Ως εκδήλωσις χαρακτηριστική της σημερινού κρατούσης καταστάσεως αναφέρεται τó γεγονός ότι θά ήρκουν δια την διατήρησιν της παραγωγής εις τó σημερινόν έπίπεδόν της 65.000 αντί τών σήμερα άπασχολούμενων 12.000 εργατών. 'Η κατάσταση αυτή δέν συμφέρει πραγματικώς εις τούς εργάτας, έφόσον συνοδεύεται από περιωρισμένην δραστηριότητα και από χαμηλά ήμερομίσθια, λόγω της μικράς παραγωγικότητος της εργασίας.

Πρός άντιμετώπιον της καταστάσεως ή 'Αποστολή ζητεί από την Κυβέρνησιν να θεσπίσθι ώλοκληρωμένον βιομηχανικόν πρόγραμμα. Ούτω, επί πλέον τών άνωτέρω μέτρων, ή 'Αποστολή έπιθυμεί κατά πρώτον λόγον την άναδιοργάνωσιν τού 'Υπουργείου 'Εθνικής Οικονομίας, εις τρόπον ώστε τούτο να παύσθι να είναι 'Υπουργείον έκδόσεως άδειών εισαγωγής, και να δυνηθί να χαράξη βιομηχανικήν πολιτικήν. Πρόκειται αύτω να Ιδρυθί εις τó 'Υπουργείον Ιδιαιτέρα Γενική Διεύθυνσις βιομηχανίας, εις τήν όποιαν θά ύπαχθούν όλοι αί άσχολούμενοι με τά βιομηχανικά και μεταλλευτικά ζητήματα ύπηρεσία τού Κράτους. Αύτή, έν συνδυασμώ με Ιδρυθησόμενον Συμβούλιον βιομηχανίας, εις τó όποιον θά εκπροσωπούνται οι βιομηχανοί, θά ήμπορέσθι να άποφασίσθι επί τών ληπτέων πρακτικών μέτρων. 'Η 'Αποστολή έπιθυμεί όπως τó Κράτος έγκαινιάσθι πολιτικήν βετικής ύποβοήθησεως τών οοσιώδων βιομηχανιών, ίδια δέ έκείνων αί όποίαί επεξεργάζονται έγχώριας πρώτας ύλας, έξυπηρετούν οοσιώδεις έσωτερικάς ανάγκας ή δύνανται άναπτυσσόμεναι να συμβάλουν εις την ίσοκάλισιν τού ίσοζυγίου έξωτερικών πληρωμών της Χώρας.

Κατά δεύτερον λόγον ή 'Αποστολή έπιθυμεί έξίσχυσιν κατά τó δυνατόν των συνθηκών εργασίας δια τας βιομηχανίας ανά την Χώραν. Τά πρώτα βήματα έγιναν ήδη με την κατάργησιν τών δι-οσίων. 'Ηδη ή 'Αποστολή επιδιώκει όπως παύσθι ή άνετος φορολογική έπιβάρυνσις της ποροχής ήλεκτρικού ρεύματος εις τας διάφορους περισχάς της χώρας. Δια τού τρόπον τούτου θά καταστή δυνατόν να έπιτευχθί ή άποκέντρωσις της βιομηχανίας και να αύξηθί ή χρησιμοποίησις έγχωρίων πρώτων όλών.

Είναι άπαραίτητος έπίσης ή λήψις νομοθετικών μέτρων δια την ένθαρρυνσιν της εισροής ξένων κεφαλαίων, ήτις θά έχη ως συνέπειαν γενικήν άναξωγόνησιν της έμπιστοσύνης εις την Χώραν. 'Η 'Αποστολή παρατήρησε μετά λύπης την καθυστέρησιν ήτις σημειούται εις τας σχετικάς μελέτας τού 'Υπουργείου 'Εθνικής Οικονομίας. 'Ηδη καταβάλλει προσπάθειαν να έπιτύχθι τó αυτό άποτέλεσμα έμέσως, ένθαρρύνουσα ξένους Οίκους να επενδύσουν κεφάλαια δια τήν, βάσει συγχρονισμένων μεθόδων, έξόρυξιν σπουδαίων μεταλλευμάτων, τά όποια εύρίσκονται εις την χώραν, ώς ό βόξίτης, ό μόλυβδος, ό μαγγάνιον, ό μαγνησίτης και τó άντιμόνιον. Ουκείται πρότασις έκ μέρος ξένων οίκων θά εκμαιεύσουν τελικώς, ως ύπολογίζεται, τά άναγκαία νομοθετικά μέτρα έκ μέρος της Κυβερνήσεως.

'Η 'Αποστολή τέλος έπιθυμεί την άνάληψιν ώλοκληρωμένου προγράμματος δια την δημιουργίαν τεχνικών στελεχών, και ίδια ειδικευμένων έπιστατών εις την βιομηχανίαν. Δια τού τρόπον τούτου θά διευκολυνθί ό συγχρονισμός τού μηχανικού έξοπλισμού της βιομηχανίας και θά αύξησθουν ή παραγωγικότης της εργασίας και αί άπολαβαί των εργατών. 'Ιδιαιτέρα προσπάθεια θά

Δ Ε Κ Ε Μ Β Ρ Ι Ο Σ 1957

*'Ηλ. 'Αν. 7.36', Δ. 5.05'
Σελήνη 24 ημερών
ΚΥΡΙΑΚΗ 349/16
*Ελευθερίου Ιερομάρτυρ.

15

*Εκδρομή εις Σούνιον διά της νέας παραλιακής οδοῦ Βουλιαγμένης — *Αγαβύσου.

Δουκ. (ιδ'. 16 · 24)

Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην. "Ἄνθρωπός τις ἐποίησε δεῖπνον μέγα καὶ ἐκάλεσε πολλούς· καὶ ἀπέστειλε τὸν δούλον αὐτοῦ τῇ ὥρᾳ τοῦ δείπνου εἰπεῖν τοῖς κεκλημένοις· Ἔρχεσθε, ὅτι ἤδη ἔτοιμά ἐστι πάντα. Καὶ ἤρξαντο ἀπὸ μᾶς παραιτεῖσθαι πάντες. Ὁ πρῶτος εἶπεν αὐτῷ· ἄγρὸν ἠγόρασα, καὶ ἔχω ἀνάγκην ἐξελθεῖν καὶ ἰδεῖν αὐτόν· ἐρωτῶ σε, ἔχε με παρητημένον. Καὶ ἕτερος εἶπε· ζεύγη βοῶν ἠγόρασα πέντε, καὶ πορεύομαι δοκιμάσαι αὐτά· ἐρωτῶ σε ἔχε με παρητημένον. Καὶ ἕτερος εἶπε· γυναῖκα ἔγνημα, καὶ διὰ τοῦτο οὐ δύναμαι ἔλθειν. Καὶ παραγενόμενος ὁ δούλος ἐκεῖνος ἀπήγγειλε τῷ κυρίῳ αὐτοῦ ταῦτα. Τότε ὀργισθεὶς ὁ οἰκοδεσπότης εἶπε τῷ δούλῳ αὐτοῦ· ἔξελθε ταχέως εἰς τὰς πλατείας καὶ ῥύμας τῆς πόλεως, καὶ τοὺς πτωχοὺς καὶ ἀναπήρους καὶ χωλοὺς καὶ τυφλοὺς εἰσάγαγε ὧδε. Καὶ εἶπεν ὁ δούλος· Κύριε, γέγονεν ὡς ἐπέταξας, καὶ ἔτι τόπος ἐστί. Καὶ εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τὸν δούλον· ἔξελθε εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ φραγμούς, καὶ ἀνάγκασον εἰσελθεῖν, ἵνα γεμισθῇ ὁ οἶκός μου. Λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς τῶν ἀνδρῶν ἐκεῖνων τῶν κεκλημένων γεύσεται μου τοῦ δείπνου. Πολλοὶ γὰρ εἰσι κλητοί, ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί.

πρέπη νὰ καταβληθῇ εἰς τὸν τομέα τῆς συντηρήσεως τῶν μηχανῶν, ὅπου ὕστερον πολὺ αἱ Ἑλληνικαὶ ἐπιχειρήσεις. Αὐτὸ εἶναι τὸ γενικὸν πλαίσιον ἐν τὸς τοῦ ὀποίου, κατὰ τὴν ἀντίληψιν τῆς Ἀποστολῆς, θὰ καταστῇ πλήρως ἀποδοτικὴ ἢ προσπάθεια μακροπροθέσμου χρηματοδοτησεῶς καὶ δημιουργίας νέων βιομηχανιῶν, πού ἀποτελεῖ τὸ ἕτερον σκέλος τοῦ βιομηχανικοῦ προγράμματος. Σκοπὸς τῆς βιομηχανικῆς πολιτικῆς τοῦ Κράτους πρέπει νὰ εἶναι νὰ ἐμπνεύσῃ εἰς τοὺς ἡγέτας τῆς βιομηχανίας τὴν πεποίθησιν ὅτι ἐπιτελοῦν χρήσιμον ἔρ-

γον καὶ ὅτι προστατεύονται ἐξ αὐτῶν οἱ βασίζοντες τὰς ἐπιχειρήσεις τῶν εἰς ὕγιεις ἀρχὰς καὶ ἰδίᾳ εἰς τὴν προσπάθειαν αὐτήσεως τῆς παραγωγῆς καὶ ὑποβιβασμοῦ τοῦ κόστους.

Ἡ Κυβέρνησις, συμφώνως πρὸς τὴν διαπίστωσιν τῆς ἀμερικανικῆς ἐκθέσεως, «πρέπει νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν διττὴν πλάνην ὅτι ἡ βιομηχανία ἠμπορεῖ νὰ φέρῃ συνεχῶς ἀδύνατον φορολογικὸν βάρος καὶ ὅτι ἡ πληθῶρα φορολογικῶν ἐπιβαρύνσεων εἶναι προτιμητέα ἀπὸ τὴν ἀπλότητα εἰς τὸ φορολογικὸν σύστημα».

X. ...

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

1) Διεθνής 'Οργανισμός τροφίμων και τής Γεωργίας.

Food and Agriculture Organization (FAO).

*Ιδρυθείς 16 'Οκτωβρίου 1945 κατόπιν όπογραφής του καταστατικού χάρτου εις Κουέμπεκ (Quebec).

Σκοπός: 1) έξόψωσις τής στάθμης διατροφής και του βιοτικού επιπέδου.

2) Βελτίωσις τής παραγωγής και κατανομής των τροφίμων και των Γεωργικών προϊόντων.

*Έδρα: Ρώμη.

2) Διεθνής Ναυτικός Συμβουλευτικός 'Οργανισμός.

International Maritime Consultative Organization (I.M.CO)

*Ιδρυσις: Προβόθεισις διά τήν ύπαρξιν αυτής είναι: Δέν όπως τουλάχιστον έκαστον των 7 εκ των 21 έθνών κατέχη πλοία συνολικής τονάζ ενός έκατομμυρίου γκρόσ και γίνη μέλος όπογράφου τό Καταστατικόν, συνταχθέν υπό τής έν γένει συνελθούσης Συνδιάσκεψως τήν 6ην Μαρτίου 1948. Με τήν έναρξιν τής λειτουργίας του IMCO θέλει διαλυθή ή υπό τής, ώς άνω, διασκέψως καταρτισθείσα προπαρασκευαστική 'Επιτροπή.

Σκοπός: Προαγωγή τής συνεργασίας μεταξύ των Κυβερνήσεων προς επίλυσιν των τεχνικών προβλημάτων τής Διεθνούς Ναυτιλίας, καθώς και παρεμπόδισις μεροληπτικών ένεργειών και άριστις άδικιών ή περιοριστικών ένεργειών εκ μέρος των ναυτικών γραφείων.

3) Διεθνής Τράπεζα διά τήν άνασυγκρότησιν και άνάπτυξιν ύποαναπτυγμένων μελών.

International Bank of Reconstruction and Development.

*Ιδρυσις. Δεκέμβριον 1945, κατό-

πιν τής όπό των 28 έθνών όπογραφής Καταστατικού χάρτου συνταχθέντος τον 'Ιούλιον 1944 εις τήν συνδιάσκεψιν του Μπρετονγούντ.

Σκοποί: 1) *Η διά τής άμέσου χορηγήσεως δανείων εις τά μέλη Κράτη βοήθεια προς άνασυγκρότησιν και άνάπτυξιν των οικονομικών αυτών. 2) *Η προαγωγή των ξένων ιδιωτικών έπενδύσεων και ή προαγωγή τής Ισορροπημένης άναπτύξεως τής Διεθνούς έμπορίας. *Έδρα: Ουάσιγκτων.

4) Διεθνής 'Οργανισμός πολιτικής άεροπορίας.

International Organization of Civil Aviation.

*Ιδρυσις τον *Απρίλιον του 1947, 30 ήμέρας μετά τήν υπό του 26ου έθνους κύρωσιν τής Συνθήκης καταρτισθείσης υπό τής Συνδιασκέψεως επί τής Διεθνούς Πολιτικής 'Αεροπορίας.

Σκοπός. *Η μελέτη των προβλημάτων τής Διεθνούς Πολιτικής 'Αεροπορίας και ή καθιέρωσις Διεθνών όμοιομόρφων κανονισμών (τυποποιημένων).

*Έδρα: Μέγαρον Διεθνούς 'Αεροπορίας τής Μοντρεάλ, Καναδά.

5) Διεθνής 'Οργανισμός 'Εργασίας.

International Labour Organization.

*Ιδρυθείς τον *Απρίλιον του 1919, όποτε υλοτετήθη ό καταστατικός χάρτης αυτής, χαρακτηρισθείς ώς μέρος XIII τής Συνθήκης των Βερσαλλιών.

Σκοποί. Συμβολή διά τήν επίτευξιν διαρκούς ειρήνης: 1) Διά τής προαγωγής τής Κοινωνικής Δικαιοσύνης.

2) Βελτίωσις των συνθηκών εργασίας καθώς και ή έξόψωσις του βιοτικού επιπέδου του έργάτου διά διεθνών ένεργειών. *Έδρα: Γενεύη.

‘Ο υπέρτατος σκοπός πάσης βιομηχανικής ή έμπορικής επιχειρήσεως είναι ή έξυπηρέτησις του κοινού.

‘Η πραγματοποίησις του μεγίστου κέρδους, ή όποία επί μακρόν έθεωρείτο ώς ό τελικός σκοπός, έτέθη εις τήν πραγματικήν της θέσιν. Δέν είναι παρά μία συνέπεια, έν άποτέλεσμα σχεδόν αυτόματον.

‘Εξυπηρετείτε τό κοινόν, όσον τελειότερον δύνασθε, και τό ίδιον κοινόν θα σας πλουτίση. Παραλείψατε να τό έξυπηρετήσετε, νομίζοντες ότι τοιουτοτρόπως έξυπηρετείτε καλύτερον τά προσωπικά σας συμφέροντα, και θα σας καταστρέψη άνευ οίκτου.

ΑΙ ΕΡΓΑΤΙΚΑΙ ΥΠΟΤΡΟΦΙΑΙ

‘Ο Υπουργός της Εργασίας κ. Μπουρνιάς συγχαίρων σπουδασίας της Σχολής, εις ους έχορηγήθη «εργατική υποτροφία». ‘Ο κ. Μπουρνιάς διά του θεσμού των εργατικών υποτροφιών απέδειξεν ου εμπνέεται από πραγματικά ανθρωπιστικά ιδεώδη.

Πυκνότης Πληθυσμού τῶν Χωρῶν—Μελῶν τοῦ Ο.Ε.Ο.Σ. 1956

Χ ὤ ρ α ι	*Ἐκτασίς εἰς τετραγωνικά χιλιόμετρα	Πληθυσμός εἰς χιλιάδας	Κάτοικοι ἀνά τετραγωνικόν χιλιόμετρον
1. Αὐστρία	83.850	6.980	83
2. Βέλγιον	30.507	8.950	293
3. Γαλλία	551.255	43.787	79
4. Δανία	42.936	4.485	104
5. Δ. Γερμανία	247.889 (1)	51.852 (1)	209 (1)
6. Ἑλβετία	41.288	5.045	122
7. Ἑλλάς	132.562	3.480	64
8. Ἡν. Βασίλειον	244.015	51.550	122
9. Ἴρλανδία	70.282	2.890	41
10. Ἴσλανδία	103.000	162	1
11. Ἰταλία	301.191	48.337	160
12. Λουξεμβούργον	2.585	314	121
13. Νορβηγία	323.917	3.478	10
14. Ὁλλανδία	32.400	10.957	338
15. Πορτογαλία	92.161	8.879	96
16. Σουηδία	449.200	7.325	18
17. Τουρκία	776.980	24.130	31

Πηγή : General Statistics, O.E.E.C. Statistical Bulletin, May 1957

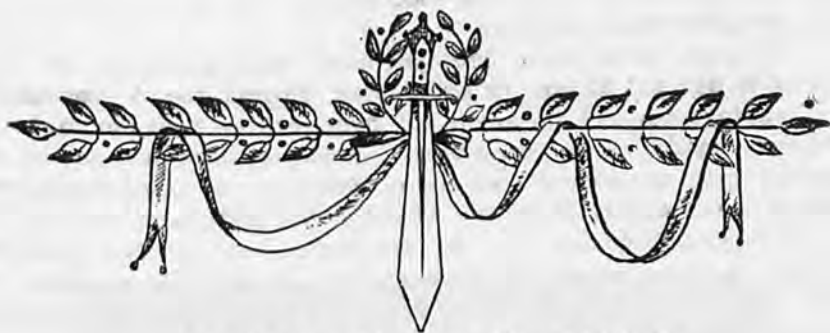
1) Περιλαμβάνεται καὶ τὸ Σαάρ.

Ἔθνικὸν Εἰσόδημα εἰς Χώρας - μέλη τοῦ Ο.Ε.Ο.Σ (α) ἔτους 1955
(Συνολικὸν καὶ κατὰ κεφαλὴν)

Χ ὤ ρ α ι	Εἰσόδημα εἰς τ. τιμὰς εἰς ἑκατομ. δολλ.	Κατὰ κεφαλὴν Εἰσόδημα εἰς δολλ.
1. Αὐστρία	3.096	468
2. Βέλγιον	9.592	1.082
3. Γαλλία	35.126	819
4. Δανία	3.417	769
5. Δ. Γερμανία	30.119	608
6. Ἑλβετία	5.435	1.092
7. Ἑλλάς	1.838	230
8. Ἡν. Βασίλειον	42.632	832
9. Ἴρλανδία	1.285	441
10. Ἰταλία (β)	16.960	353
α) Βόρειος	—	420
α) Νότιος	—	210
11. Λουξεμβούργον	288	932
12. Νορβηγία	2.730	797
13. Ὁλλανδία	6.258	582
14. Πορτογαλία	1.652	188
15. Σουηδία	7.994	1.100
16. Τουρκία	5.096	223

α) Ὁ ὀπολογισμὸς ἐγένετο βάσει στοιχείων τοῦ Statistical year-book 1956 τῶν U.N.

β) Ἡ διάσπασις ἐγένετο βάσει τῶν δεδομένων τῆς Economic Survey of Europe 1953.

Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΡΗΓΑ

Ἐπαναστατικὴ Προκήρυξη

Ὁ Δαός, Ἀπόγονος τῶν Ἑλλήνων, ὁποῦ κατοικεῖ τὴν Ροῦμελν, τὴν Μικρὰν Ἀσίαν, τὰς Μεσογείους νήσους, τὴν Βλαχομυθιανὴν καὶ ὅσοι στενάζουσι ὑπὸ τὴν δυσφορωτάτην τυραννίαν τοῦ Ὀθωμανικοῦ βδελυρωτάτου δεσποτισμοῦ, ἢ ἐβιάσθησαν νὰ φύγουν εἰς ξένα βασιλεία διὰ νὰ γλυτώσουν ἀπὸ τὸν δυσβάστακτον καὶ βαρὺν αὐτοῦ ζυγόν, ὅλοι λέγω Χριστιανοὶ καὶ Τοῦρκοι, χωρὶς κανένα ξεχωρισμὸν θρησκείας (ἐπεὶδὴ ὅλοι πλάσματα Θεοῦ εἶναι καὶ τέκνα τοῦ πρωτοπλάστου), στοχαζόμενοι ὅτι ὁ Τύραννος, ὀνομαζόμενος Σουλτάνος, κατέπεσεν ὀλοτελῶς εἰς τὰς βρωμερὰς θηλυμανεῖς ὀρέξεις του, ἐπερικυκλώθη ἀπὸ εὐνοῦχους καὶ αἰμοβόρους ἀμαθεστάτους αὐλικούς, ἐλησμόνησε καὶ κατεφρόνησε τὴν ἀνθρωπότητα, ἐσκληρύνθη ἡ καρδιά του κατὰ τῆς ἀθωότητος, καὶ τὸ πλέον ὠραιότερον βασιλεῖον τοῦ κόσμου, ὁποῦ ἐκθειάζεται πανταχόθεν ἀπὸ τοὺς σοφοὺς, κατήντησε εἰς μίαν βδελυρὰν ἀναρχίαν, τόσον, ὥστε κανένας ὅποιασδήποτε τάξεως, καὶ θρησκείας, δὲν εἶναι σίγουρος μήτε διὰ τὴν τιμὴν του, μήτε διὰ τὰ ὑποστακτικά του.

Ὁ πλέον ἥσυχος, ὁ πλέον ἀθῶος, ὁ πλέον τίμιος πολίτης κινδυνεύει κάθε στιγμὴν νὰ γίνῃ ἐλεεινὴ θυσία τῆς τυραννικῆς φαντασίας, ἢ τῶν ἀγρίων τοποτηρητῶν καὶ ἀναξίων μεγιστάνων τοῦ Τυράννου, ἢ τέλος (ὅπερ συνεχέστερον συμβαίνει), τῶν κακοτρόπων θηριωδεστάτων μιμητῶν του, χαιρόντων εἰς τὸ ἀτιμώρητον κρῖμα, εἰς τὴν σκληροτάτην ἀπανθρωπότητα, εἰς τὴν φόνοκτονίαν, χωρὶς καμμίαν ἐξέτασιν, χωρὶς καμμίαν κρίσιν.

— Οὐρανέ! ἐσὺ εἶσαι ἀπροσωπόληπτος μάρτυς τῶν τοιούτων κακοουρημάτων.

— Ἥλιε! ἐσὺ βλέπεις καθημερινῶς τὰ τοιαῦτα θηριώδη τολήματα.

Γῆ! ἐσὺ ποτίζεσαι ἀδιακόπως ἀπὸ τὰ ρεῖθρα τῶν ἀθῶων αἱμάτων. Ποῖος ἔχει στόμα νὰ μὲ εἰπῇ τὸ ἐναντίον; Ποῖος εἶναι ἐκεῖνος ὁ τίγρης, ὁ ὀμόσηφος τῶν τοσοῦτων ἀνομημάτων; Ἄς ἔβῃ εἰς τὸ παρόν, καὶ διὰ πολέμιόν του μάρτυρα θέλει ἀποκτήσει ὅλην τὴν Κτί-

σιν, ἥτις εὐγλώσσωσ γογγᾶ διὰ τοὺς ἀδίκους ᾧδε ἐκχνομένους ρύα-
κας τῶν ἀνθρωπίνων αἱμάτων.

Ὁ μέχρι τοῦδε, λέγω, δυστυχῆς οὗτος λαός, βλέποντας δι' ὄλαι
του αἱ θλίψεις καὶ ὀδύνας, τὰ καθημερινὰ δάκρυά του, ὁ ἀφανισμός
του, προέρχονται ἀπὸ τὴν κακὴν καὶ ἀχρειστάτην διοίκησιν, ἀπὸ τὴν
στέρησιν καλῶν νόμων, ἀπεφάσισην, ἐνανδριζόμενος μίαν φοράν, νὰ
ἀτενίσῃ πρὸς τὸν οὐρανόν, νὰ ἐγείρῃ ἀνδρείως τὸν καταβεβρημένον
τράχηλόν του καί, ἐνοπλίζοντας ἐμμανῶσ τοὺς βραχιόνάς του μὲ τὰ
ἄρματα τῆς ἐκδικήσεως καὶ τῆς ἀπελπισίας, νὰ ἐκβοήσῃ μεγαλο-
φῶνως, ἐνώπιον πάσης τῆς Οἰκουμένης, μὲ βροντώδη κραυγὴν, τὰ
λερὰ καὶ ἄμωμα δίκαια, ὁποῦ θεόθεν τῷ ἐχαρίσθησαν διὰ νὰ ζῆσῃ
ἡσυχῶσ ἐπάνω εἰς τὴν γῆν.

Ὅθεν, διὰ νὰ ἡμποροῦν ὁμοθυμαδόν ὅλοι οἱ κάτοικοι νὰ συγκρί-
νωσι πάντοτε μὲ ἄγρυπνον ὄμμα τὰ κινήματα τῆς διοικήσεως τῶν διοι-
κούντων, μὲ τὸν σκοπὸν τῆς κοινωνικῆς αὐτῶν νομοθεσίας, ἐκτινάζον-
τες ἀνδρικῶσ τὸν οὐτιδανόν ζυγὸν τοῦ Δεσποτισμοῦ καὶ ἐναγκαλιζό-
μενοι τὴν πολῦτιμον Ἐλευθερίαν τῶν ἐνδόξων προπατόρων των, νὰ
μὴν ἀφεθῶσιν οὐδέποτε νὰ καταπατῶνται ὡσ ἰσλάβοι εἰς τὸ ἐξῆς ἀπὸ
τὴν ἀπάνθρωπον τυραννίαν· νὰ ἔχῃ ἕκαστος ὡσάν λαμπρὸν καθρέπτην
ἐμπροστὰ εἰς τὰ ὀμμάτιά του τὰ θεμέλια τῆς ἐλευθερίας, τῆς σιγού-
ρότητος καὶ τῆς εὐτυχίας του· νὰ γνωρίζουν ἐμφανεστάτα οἱ κριταί,
ποῖον εἶναι τὸ δυσαστόφευκτον χρέος των πρὸς τοὺς κρινομένους ἐλευ-
θέρους κατοίκους· καὶ οἱ νομοθέται καὶ πρῶτοι τῆς διοικήσεως τὸν
εὐθύτατον κανόνα, καθ' ὃν πρέπει νὰ ρυθμίζεται καὶ ν' ἀποβλέπῃ τὸ
ἐπάγγελμά των πρὸς εὐδαιμονίαν τῶν πολιτῶν.

Κηρύσσεται λαμπροφανῶσ ἡ *Δημοσία Φανέρωσις* τῶν πολυτίμων
Δικαίων τοῦ Ἀνθρώπου καὶ τοῦ ἐλευθέρου κατοικοῦ τοῦ Βασιλείου.

ΤΟ ΠΑΛΛΗΚΑΡΙ

Βασίλη, κάτσε φρόνιμα
νὰ γίνῃσ νοικοκύρης,
γιὰ ν' ἀποχτήσῃ πρόβατα,
ζευγάρια κι' ἀγελάδες,
χωριά κι' ἀμπελοχώραφα
κοπέλια νὰ δουλεύουν.
— Μάννα μου ἐγὼ δὲν κάθομαι
νὰ γίνω νοικοκύρης,
νὰ κάμω ἀμπελοχώραφα,
κοπέλια νὰ δουλεύουν
καὶ ν' αἶμαι ἰσλάβος τῶν Τουρκῶν
κοπέλι στοὺς γερόντους.
Φέρε μου τ' ἀλαφρὸ σπαθί
καὶ τὸ βαριὸ ντουφέκι
νὰ πεταχτῶ σάν τὸ πουλι
ψηλά στὰ κορφοβούνια,

νὰ πάρω δίπλα τὰ βουνά,
νὰ περπατῶ στοὺς λόγγους,
νὰ βρῶ λημέρια τῶν κλεφτῶν,
γιατάκια καπετάνιων·
καὶ νὰ σουριζῶ κλέφτικα,
νὰ σμίγω τοὺς συντρόφους,
ποῦ πολεμοῦν μὲ τὴν Τουρκία
καὶ μὲ τοὺς Ἀρβανίτες.

Ποῦρνὸ φιλεῖ τὴ μάννα τοῦ,
ποῦρνὸ ξεπροβοδιέται.

— Γειά σας βουνά μὲ τοὺς
γκρεμούς,

Λαγκάδια μὲ τίς πάχνες!

— Καλῶσ το τ' ἄξιο τὸ παιδί
καὶ τ' ἄξιο παλληκάρι.

(*Δημοτικὸ*)

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ
ΤΙΜΟΥΝ ΤΗΝ ΜΝΗΜΗΝ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΕΛΛΗΝΟΣ

Διακόσια χρόνια από την γέννησίν του

Ρήγας Φερατός ή Βελεστινλής ή Θεσσαλός

[Άντώνιος Κυριαζής (1757—1798)]

ΟΙ "ΝΕΟΙ ΕΡΓΟΔΟΤΑΙ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ,"

[Από την Διακήρυξιν τῆς περιφήμου Ὄργανώσεως τῶν Jeunes Patrons τῆς Γαλλίας]

Ἐπιθυμοῦν εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις των :

Νά εἶναι ἡγέται εἰς τὸ ὕψος τῶν οἰκονομικῶν καὶ ἀνθρωπίνων ἐπιδιώξεων.

Νά ἀναδημιουργήσουν τὴν ἐνότητα τῶν ἐπιχειρήσεών των.

— Ἐξασφαλίζοντες συγχρονισμόν καὶ καλὴν διαχείρισιν, ἐχέγγυα ἐπικερδοῦς μέλλοντος δι' ὅλους τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις ταύτας.

— Παρέχοντες εἰς ὅλα τὰ στελέχη καὶ τοὺς ἐργάτας ἐνημέρωσιν ἐπὶ τῶν ἐπιδιώξεών των ὡς καὶ τὰ μέσα ἐκπληρώσεως των, ἀμείβοντες συνάμα αὐτοὺς βάσει μεθόδων ὑπολογισμοῦ, τόσον τῆς ἀτομικῆς των προσπαθείας, ὅσον καὶ τῶν συνολικῶν ἀποτελεσμάτων.

— Ἀποβλέποντες εἰς τὴν ἀποκατάστασιν πνεύματος συλλογικῆς ἐργασίας, ἄπερ δεόν νά ἐνώνη τοὺς πραγματοποιοῦντας τὰς ἐπιδιώξεις ταύτας.

Νά διευθύνουν καί, εἰ δυνατόν, νά προάγουν τὰς ἐπιχειρήσεις των, ὡς παράγοντας ἐθνικοῦ πλοῦτου, εἰς ἃς τὸ δίκαιον κέρδος ἀποτελεῖ ἀνταπόδοσιν τῶν προσφερομένων ὑπ' αὐτῶν ὑπηρεσιῶν εἰς τὸ σύνολον.

Ζητοῦν μέσα εἰς ἓνα Κίνημα Ἐθνικόν

νά μεταβάλλουν τὴν κατάστασιν τῶν ἐργατῶν :

— διὰ τῆς βελτιώσεως τῆς Βιομηχανίας καὶ τοῦ Ἐμπορίου,

— διὰ τῆς δίκαιας κατανομῆς τῶν προϊόντων τῆς κοινῆς ἐργασίας μεταξὺ ἐκείνων, οἱ ὅποιοι μετέχουν εἰς τὴν παραγωγικὴν προσπάθειαν,

— διὰ τῆς ἀντιμετωπίσεως τῶν κινδύνων ἀπὸ τὴν εἰσβολὴν τῆς Τεχνικῆς τῶν πνευματικῶν καὶ τῶν ψυχικῶν ἐπιδιώξεων τοῦ ἀνθρώπου.

Εἶναι σφάλμα νά περιορίζωμεν τὴν ἰδέαν τῆς ἐρεῦνης μόνον εἰς τοὺς μεγάλους ὀργανισμούς, οἱ ὅποιοι διατηροῦν πλήρως ἐξωπλισμένα ἐργαστήρια, ἐστηνδρωμένα ἀπὸ λίαν ἐξησκημένους εἰδικούς.

Πᾶσα ἐπιχείρησις, μικρὰ ἢ μεγάλη, πρέπει νά ἐνεργῇ ἐρεῦνας, διότι τοῦτο εἶναι μία ἄλλη ὀνομασία τῆς ἀναζητήσεως μεθόδων καὶ μέσων διὰ τὴν βελτίωσιν καὶ ἀνάπτυξιν τῆς ἐπιχειρήσεως.

Ἐν κατάστασμα λειανικῆς πωλήσεως ἔχει ἐξίσου ἀνάγκην τῆς βοήθειάς τῆς ἐρεῦνης ὅσον καὶ ἐν μηχανολογικὸν ἐργοστάσιον.

Ο Υπουργός Βιομηχανίας και Έμπορίων κ. Π. Παπαληγούρας, ο Γεν. Γραμματέας κ. Ασκητόπουλος, ο Πρόεδρος του Δ. Συμβουλίου της Σχολής κ. Στ. Κωστόπουλος, ο Ταμίας της Σχολής κ. Γ. Τεργιμένης και ο Διευθυντής αυτής κ. Στρ. Κ. Παπα-
 Ιωάννου ανζητούντες εις τὸ γραφεῖον τῆς Σχολῆς ἐπὶ ἐκπαιδευτικῶν θεμάτων.

Η ΓΕΥΣΤΙΚΗ ΔΟΚΙΜΑΣΙΑ ΤΩΝ ΟΙΝΩΝ

Ἡ ὄργανοληπτικὴ ἐξέτασις τῶν οἴνων τυγχάνει ἐξέτασις βοηθητικῆς δυναμένη, εἰς τινὰς περιπτώσεις, νὰ παράσῃ στοιχεῖα τινὰ πρὸς μὲν ὡρσιν γνώμης περὶ τῆς ποιότητος καὶ τῆς καταστάσεως τοῦ ἐξεταζομένου οἴνου.

Αὕτη ἀποβλέπουσα ἐκτὸς τῆς ἐκτιμήσεως τῆς διαυγείας καὶ τοῦ χρώματος τοῦ οἴνου καὶ εἰς τὴν ἐκτίμησιν τῆς γεύσεως καὶ τῆς ὁσμῆς αὐτοῦ (Degustation) τυγχάνει ὡς ἐκ τῆς φύσεως αὐτῆς ὅπως ὑποκειμενικῆ. Ὡς ἐκ τούτου ὅθεν πρέπει νὰ ἐφαρμόζεται μετὰ μεγάλης περισκέψεως καὶ ὑπὸ ὠρισμένων προϋποθέσεων, ὥστε νὰ περιορίζεται κατὰ τὸ δυνατόν ἡ ὑποκειμενικότης ταύτης.

Τοῦναντίον ἡ φυσικὴ καὶ χημικὴ ἀνάλυσις τοῦ οἴνου, ὡς καὶ ἡ μικροβιολογικὴ ἐξέτασις αὐτοῦ, ὁσάκις αὕτη ἀπαιτεῖται, τυγχάνουσι ἀντικειμενικὰ καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀδιάβλητοι, ἐάν βεβαίως οἱ διάφοροι προσδιορισμοὶ ἐγένοντο καλῶς.

Κριτήριον ἐπομένως περὶ τῆς ποιότητος τοῦ οἴνου εἶναι τὰ ἀποτελέσματα τῆς χημικῆς καὶ φυσικῆς ἀναλύσεως, ὡς καὶ τὰ τῆς μικροβιολογικῆς ἐξετάσεως. Ἡ ὄργανοληπτικὴ δοκιμασία καὶ δὴ ἡ γευστικὴ τοιαύτη (Degustation) μόνον βοηθητικὰς πληροφορίας δύναται νὰ παράσῃ, πρέπει δὲ νὰ περιορίζεται αὐστηρῶς εἰς τὴν διαπίστωσιν τυχόν ἀλλοιώσεως τοῦ οἴνου ἐκδήλου, σαφοῦς καὶ ἀναντιρρήτου τοῦ χρώματος, τῆς διαυγείας, τῆς ὁσμῆς καὶ γεύσεως αὐτοῦ ὀφειλομένων εἰς παθολογικὰς ζυμώσεις (βξίνισις, ἀνθησις, ἐκτροπίσις κ.λ.π.) ἢ εἰς ἑτέρας ἀλλοιώσεις (casse brune, casse blanche κ.λ.π.) καὶ ἐν συνδυασμῶ πρὸς τὰ ἀποτελέσματα τῆς μικροβιολογικῆς ἐξετάσεως.

Εἰδικῶς ἡ γευστικὴ δοκιμασία (Degustation) δύναται νὰ ἐφαρμόζεται πρὸς διαπίστωσιν ἐκδήλου καὶ σαφοῦς ἀνωμάλου τινὸς ὁσμῆς ἢ γεύσεως τοῦ οἴνου, ὡς εἶναι ἡ τοῦ τράγου, ὕδροθειοῦ, εὐρώτος, σήψεως ξύλου, φελλοῦ, χρώματος, ποτικίλιας (Mausegeruch) ἢ πρὸς διαπίστωσιν τυχόν παρουσίας οὐσιῶν ξένων πρὸς τὸν οἶνον, ὡς εἶναι π.χ. τὸ πετρέλαιον, ἡ πίσσα, αἱ φαινόλαι κ.ά.

Ἄλλὰ καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας ἡ γευστικὴ δοκιμασία (Degustation) πρέπει νὰ ἐκτελεθῆται ὑπὸ περισσοτέρων τοῦ ἐνὸς προσώπων, ὥστε νὰ περιορίζεται κατὰ τὸ δυνατόν ἡ ὑποκειμενικότης καὶ ἡ ἐξαγωγή ἐσφαλμένων συμπερασμάτων.

Πρέπει δηλ. ἡ διαπίστωσις τυχόν ἀνωμάλου ὁσμῆς ἢ γεύσεως ἢ καὶ ἀμφοτέρων νὰ εἶναι πανθομολογουμένη καὶ ὄχι ἀντίληψις ἐνὸς μόνου δοκιμαστοῦ, ἥτις λίαν πιθανόν νὰ εἶναι πεπλανημένη.

Κατὰ μείζονα λόγον ὁ διὰ τῆς γευστικῆς δοκιμασίας (Degustation) καὶ μόνον χαρακτηρισμὸς τῆς κανονικότητος ἢ μὴ ὠρισμένου τινὸς τύπου οἴνου, ὅπως δὲ οἴνου ὠρισμένης τοπωνυμίας (appellation d'origine) τυγχάνει λίαν παρακεκινδυνευμένος.

Ἀπαιτοῦνται πρὸς τοῦτο εἰδικοὶ δι' ἑκάστον εἶδος οἴνου γνωσιγεῦστα (degustateurs), ἄλλως τὰ ἀποτελέσματα τῆς γευστικῆς δοκιμασίας (degustation) εἶναι ἀπαράδεκτα.

Ὁ χαρακτηρισμὸς τῆς κανονικότητος ὠρισμένου τύπου οἴνου δύναται νὰ γίνηται κατὰ τρόπον ἀδιάβλητον, μόνον ἐκ τῆς μελέτης τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς φυσικῆς καὶ χημικῆς ἀναλύσεως αὐτοῦ καὶ τῆς συσχετίσεως αὐτῶν μεταξὺ τῶν πρὸς διάγνωσιν τῆς ὁμοιοκρίτου αὐτῶν πρὸς ἀλλήλα, ἐπὶ τῇ βάσει πάντοτε τῶν συνήθων γνωστῶν ἀναλυτικῶν δεδομένων καὶ τῶν σχέσεων αὐτῶν πρὸς ἀλλήλα ἐκάστου τύπου οἴνου.

***

Ἡ ὑποκειμενικότης ἐπίσης παρουσιάζει ἢ ἐφαρμοζομένη μέθοδος κατὰ Misco εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν οἴνων.

Ἡ μέθοδος αὕτη προταθεῖσα καὶ ἐφαρμοζομένη διὰ τὰ οἴνοπνεύματα καὶ τὰ διάφορα οἴνοπνευματώδη ποτὰ, ἐφαρμόζεται κατ' ἀναλογίαν καὶ εἰς τοὺς οἴνους τοῦτο ὅμως κατὰ τὴν γνώμην ἡμῶν εἶναι ἀπαράδεκτον διότι, ἐκτὸς τῆς ὑποκειμενικότητος τῆς μεθόδου, ἡ ἐφαρμογὴ ταύτης κατὰ τὴν ἐξέτασιν τῶν οἴνων δύναται νὰ δηγήσῃ εἰς ἐσφαλμένα ἀποτελέσματα καὶ συνεπῶς συμπεράσματα.

Ἡ ἐν λόγῳ μέθοδος, ὡς γνωστόν, συνίσταται εἰς τὴν ἀπόσταξιν ποσότητος τινος τοῦ ἐξεταζομένου οἴνου, τὴν λήψιν ὠρισμένων κλασμάτων ἐκ τῆς ἀποστάξεως καὶ τὴν γευστικὴν δοκιμασίαν (Degustation) ἐνὸς ἐκάστου τούτων.

Ἡ μέθοδος εἶναι λοιπὸν σαφῶς ὑποκειμενικῆ.

Κατὰ τὴν ἐξέτασιν οἴνοπνευμάτων ἢ οἴνοπνευματῶν ποτῶν δύναται νὰ παράσῃ ὠρισμένας ἐνδείξεις περὶ τούτων, ἐκτελουμένη ὑπὸ εἰδικοῦ καὶ ἐμπείρου γνωσιγεῦστου (degustateur).

Ἡ ἐπέκτασις ὅμως τῆς ἐφαρμογῆς τῆς κατὰ τὴν ἐξέτασιν τῶν οἴνων εἶναι ὡς προεῖπομεν ἀπαράδεκτη, διότι, ὡς γνωστόν, ὁ οἶνος εἶναι προϊόν τῆς οἴνοπνευματικῆς ζυμώσεως τοῦ γλεύκου. Κατὰ τὴν ζύμωσιν ὅμως ταύτην ἐκτὸς τοῦ οἴνοπνεύματος συμπαράγονται, εἰς μικρὰς βεβαίως ἀναλογίας, καὶ πλείοται ἄλλαι ὄργανικαί ἐνώσεις ὡς εἶναι αἱ ἀλδεῦδαι, οἱ ἑστέρες, αἱ ἀνώτεραι ἀλκοόλαι κ.ά. Ὅταν λοιπὸν ἐξετάζωνται γευστικῶς (Degustation) κεχωρισμένως τὰ διάφορα ἀποστάγματα κατὰ

Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΙΣ ΤΑΣ ΕΜΠΟΡΙΚΑΣ ΠΑΝΗΓΥΡΕΙΣ

Ἡ δράσις τῆς Δ/σεως Ἐμπορικῶν Ἐκθέσεων εἰς τὸν τομέα τῆς διοργανώσεως τῆς συμμετοχῆς τῆς Χώρας μας εἰς τὰς Διεθνεῖς Ἐκθέσεις τοῦ Ἐξωτερικοῦ ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου 1952—ἀφ' ἧς τὸ πρῶτον ὁ τομεὺς οὗτος ὑπῆρχε εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐμπορίου— ὑπῆρξε μὲ τὸ ἡμέρον, παρ' ὅλας τὰς δυσμενεῖς συνθήκας καὶ ἀντιξοότητας, ἐξαιρετικῶς ἀποδοτικῆ. Φυσικὰ ἡ Χώρα μας δὲν εἶναι δυνατόν νὰ μετέχη εἰς ὅλας τὰς γνωστὰς Διεθνεῖς Ἐκθέσεις ὡς ἐκ τούτου πρῶτον μέλημα τοῦ Ὑπουργείου ὑπῆρξεν ἡ κατάρτισις ἐνὸς προγράμματος εἰς ὃ περιλαμβάνοντο ἐκεῖναι αἱ Διεθνεῖς Ἐκθέσεις εἰς ἃς ἡ ἐπιδιωκομένη γενικώτερα διαφήμισις τῶν προϊόντων μας θὰ ἠδύνατο νὰ ἔχη τὰ πλέον εὐνοϊκὰ ἀποτελέσματα ἐπὶ τῆς προωθήσεως τῶν ἐξαγωγῶν μας.

Μέχρι ἡμέρον αἱ ἐπίσημοι συμμετοχαὶ τῆς Ἑλλάδος κατὰ σειρὰν χρο-

νολογίας ἔχουσι ὡς κάτωθι :

Διὰ τὸ ἔτος 1957 ἐξεδηλώθη ἐπίσημος συμμετοχὴ εἰς τὰς ἐξῆς Διεθνεῖς Ἐμπορικὰς Ἐκθέσεις 1) εἰς τὴν τῆς Φραγκφούρτης ἀπὸ 10—14 Μαρτίου, 2) Μιλάνου ἀπὸ 12—27 Ἀπριλίου, 3) Νέας Ὑόρκης ἀπὸ 14—27 Ἀπριλίου, 4) Παρισίων ἀπὸ 25 Μαΐου ἕως 10 Ἰουνίου, 5) Δαμασκοῦ ἀπὸ 1—30 Σεβρίου, 6) Ζάγκρεμπ ἀπὸ 7-22 Σεβρίου καὶ 7) Κολωνίας (ANUGA) εἰδικῆ ἔκθεσις Ποτῶν, Τροφίμων καὶ Καπνοῦ ἀπὸ 28 Σεβρίου ἕως 6 Ὀκτωβρίου.

Τὰ μέχρι ἡμέρον ἀποτελέσματα ἐκ τῆς συμμετοχῆς μας εἰς τὰς διαφόρους ἐκθέσεις τοῦ Ἐξωτερικοῦ ἀπὸ ἐμπορικῆς πλευρᾶς ἦσαν πολὺ εὐνοϊκὰ, τοῦτο δὲ καθίσταται ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν ἐναργέστερον. Δεκάδες σοβαρῶν οἰκῶν ἀπὸ διαφόρους Χώρας ἐνδιαφέρθησαν διὰ τὴν ἀγορὰν Ἑλληνικῶν προϊόντων ὧν δείγματα ἐπεδείχθησαν κατὰ καιροῦς εἰς τὰ Ἑλληνικὰ Περίπτερα.

Ἔ τ ο ς	1952	1953	1954	1955	1956
Φραγκφούρτη	9—14/3	6—10/9	5—9/9	6—10/3	4—8/3
Μιλάνο	12—29/4	12—29/4	12—28/4	12—27/4	12—27/4
Παρίσι	17/5—2/6	9—22/5	22/5—7/6	14—30/5	5—21/5
Ζάγκρεμπ	13—28/9	12—27/9	3—14/9	2—13/9	7—20/9
Μπάρι	6—23/9	—	—	—	—
Σμύρνη	20/8—20/9	—	20/8—20/9	—	—
Μασσαλία	—	12—29/9	—	—	—
Δαμασκός	—	—	2/9—1/10	1—30/9	1—30/9
Τεργέστη	—	—	—	19/6—3/7	—
Παλέρμο	—	—	—	25/5—10/6	—
Ἄντις - Ἀμπέμπα	—	—	—	5/11—4/12	—

Υ. Ε.

τὴν μέθοδον Misco συμβαίνει τὸ ἄτοπον νὰ σχηματίζεται γνώμη ἐκ τῆς γεύσεως καὶ ὁσμῆς τῶν ἀποσταγμάτων, ἰδίως τῶν πρῶτων καὶ τῶν τελευταίων, ἅτινα περιέχουσι αἷτις λεγομένας κεφαλὰς καὶ οὐράς, αἷτινες ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῶν συμπαραμορτουσῶν ἐνώσεων (ἀλδεοδαί, ἀνώτερα ἀλκοόλια κ.λ.π.) ἔχουσι γεῦσιν καὶ ὁσμὴν δυσάρεστον, καὶ νὰ καταδικάζεται οὕτως ὁ ἐξεταζόμενος οἶνος, ὅστις αὐτοῦσιος εἶναι ἄριστος γευστικῶς καὶ σύμφωνα πρὸς τὸν τύπον εἰς τὸ ὁποῖον ἀνήκει.

Συνοψίζοντες τὰ ὡς ἀνωτέρω ἔκτε-

θέντα, ἔχομεν νὰ τονίσωμεν ὅτι τόσοι ἢ ἀπ' εὐθείας γευστικῆς δοκιμασίας τῶν οἴνων (Degustation), ὅσοι καὶ ἡ ἐφαρμογὴ τῆς μεθόδου Misco κατὰ τὴν ἐξέτασιν αὐτῶν δύνανται νὰ ὀδηγήσωσιν εἰς συμπεράσματα ἐσφαλμένα. Τοῦναντίον μόνον ἡ χημικὴ καὶ φυσικὴ ἀνάλυσις, συνοδευόμεναι ὑπὸ τῆς μικροβιολογικῆς ἐξετάσεως, ὁσάκις παρίσταται βεβαίως πρὸς τοῦτο ἀνάγκη, δύνανται καὶ μόνον νὰ παράσχωσι σαφεῖς πληροφορίες περὶ τῆς ποιότητος τοῦ ἐξεταζομένου τύπου οἴνου.

ΕΛΕΥΘ. Ε. ΣΥΝΟΔΙΝΟΣ

ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ 1956

ἀφορῶντες τὴν ἔθνικὴν καὶ δημοσίαν οἰκονομίαν

Ν.Δ. 3523)1956 τῆς 1)7 Αὐγούστου 1956 : Περὶ ὀργανώσεως τῆς διανομῆς τῆς ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας.

Ν.Δ. 3593 τῆς 13)13 Ὀκτ. 1956 : Περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ τοῦ Σταύρου Σ. Νιάρχου συναφθείσης Συμβάσεως, περὶ ἰδρύσεως Ναυπηγείου.

Ν.Δ. 3573 τῆς 13)13 Ὀκτ. 1956 : Περὶ κυρώσεως συμφωνίας μεταξὺ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς Κυβερνήσεως τῶν Η.Π.Α. διὰ τὴν αὔξησιν τῆς ἱκανότητος παραγωγῆς, συντηρήσεως καὶ ἐπισκευῆς πυρομαχικῶν.

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

Νόμ. 3507 τῆς 15)21 Ἰουλ. 1956 : Περὶ ἀναστολῆς τῆς ἰσχύος τῶν εἰσαγωγικῶν δασμῶν καὶ λοιπῶν φόρων ἐπὶ τῶν γεω-μῆλων καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων.

Ν.Δ. 3516 τῆς 1)4 Αὐγούστου 1956 : Περὶ καθορισμοῦ τῶν ἐκ τοῦ φόρου εἰσοδήματος ὑποχρεώσεων κατόπιν τῆς ἀλλαγῆς τοῦ Οἰκονομικοῦ ἔτους.

Ν.Δ. 3518 τῆς 1)4 Αὐγούστου 1956 : Περὶ ρυθμίσεως ἐκκρεμῶν ζητημάτων τῆς φορολογίας ἐσθῶρων Α.Ν. 889)49 καὶ Ν.Δ. 214)1947.

Ν.Δ. 3526 τῆς 18)20 Αὐγούστου 1956 : Περὶ φορολογικῶν ἀπαλλαγῶν ὑπὲρ τῶν σεισμοπλήκτων Θήρας.

Ν.Δ. 3545 τῆς 3)8 Σεπτ. 1956 : Περὶ ἐκτάκτου εἰσφοράς ὑπὲρ τῶν σεισμοπλήκτων Θήρας κλπ.

Ν.Δ. 3558 τῆς 27 Σεπτ.)6 Ὀκτ. 1956 : Περὶ ἐνοποιήσεως τῶν ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ Α.Ν. 1956) 1950 καὶ τοῦ Ν.Δ. 2663)1953 προβλεπομένων τελῶν.

Ν.Δ. 5563 τῆς 27 Σεπτ.)6 Ὀκτ. 1956 Περὶ τῶν πόρων τῆς Πυρσοβελτικῆς Ὑπηρεσίας.

Ν.Δ. 3629 τῆς 16)16 Νοεμ. 1956 : Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων φορολογικῶν νόμων.

ΜΕΤΑΛΛΕΙΑ

Ν.Δ. 3592 τῆς 13)13 Ὀκτ. 1956 : Περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Kennecot copper corporation συναφθείσης συμβάσεως διὰ τὴν διενέργειαν μεταλλευτικῶν ἐργασιῶν ἐν Ἑλλάδι.

Ν.Δ. 3637 τῆς 16)16 Νοεμ. 1956 : Περὶ κυρώσεως τῶν ἀπὸ 27 Αὐγούστου 1955 καὶ ἀπὸ 1 Ἰουνίου 1956 συμβάσεων περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς

ἀπὸ 10 Μαρτίου 1953 συναφθείσης μεταξὺ τοῦ Ἑλλην. Δημοσίου καὶ τῆς Α.Ε. «ΗΛΙΟΣ» συμβάσεως παραχώρησεως εἰς ταύτην τοῦ δικαιώματος ἀναζητήσεως καὶ ἐκμεταλλεύσεως ὕδρογονανθράκων εἰς τὴν περιοχὴν τῶν Νομῶν Ἐβρου καὶ Ροδόπης.

ΕΜΠΟΡΙΟΝ

Ν.Δ. 3504 τῆς 16)16 Ἰουλίου 1956 Περὶ ἀντικαταστάσεως τῆς δευτέρας παραγράφου τοῦ ἀρθρ. 4 τοῦ Νόμου 2292) 1953 καὶ περὶ καταργήσεως τῆς παραγρ. 5 τοῦ ἀρθροῦ μόνου τοῦ ἀπὸ 26)27 Φεβρ. 1953 Β.Δ)τος «περὶ συγχωνεύσεως καὶ τῆς Τραπεζῆς Ἀθηνῶν διὰ συστάσεως νέας Ἀνωνύμου Τραπεζιτικῆς Ἑταιρείας».

Νόμ. 3506 τῆς 15)20 Ἰουλίου 1956 : Περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινῶν ἀφορῶν τὰς Ἀνωνύμους Ἑταιρείας καὶ τὰς περιορισμένης Εὐθύνης.

Ν.Δ. 3541 τῆς 6)8 Σεπτ. 1956 : Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων περὶ Κορινθιακῆς σταφίδος καὶ Αὐτονομίου Σταφιδικοῦ Ὄργανισμοῦ καὶ κυρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 157)1956 πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Ν.Δ. 3561 τῆς 27 Σεπτ.)6 Ὀκτ. 1956 : Περὶ κυρώσεως τῆς ἀπὸ 24 Σεπτ. 1951 ἀποφάσεως τοῦ Κυβερνητικοῦ Συμβουλίου Ἐλέγχου τιμῶν «περὶ τρόπου καθορισμοῦ τιμῶν ἐγχωρίου σιδήρου, ἀμόλυου καὶ ἀμυλοσιροπιοῦ».

Ν.Δ. 3562 τῆς 27 Σεπτ.)8 Ὀκτ. 1956 Περὶ ὑπαγωγῆς Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν ὑπὸ τὴν Διοίκησιν καὶ διαχειρίσιν τῶν πιστωτῶν καὶ θέσεων αὐτῶν ὑπὸ εἰδικὴν ἐκκαθάρισιν.

Ν.Δ. 3584 τῆς 13)13 Ὀκτ. 1956 : Περὶ κυρώσεως τῶν ἐν Καίρῳ ὑπογραφεισῶν τὴν 21ην Μαΐου 1953 Συμφωνιῶν Ἐμπορίου καὶ Πληρωμῶν μετὰ τῆς Αἰγύπτου.

Ν.Δ. 3622 τῆς 16)16 Νοεμ. 1956 : Περὶ κυρώσεως τῆς Διεθνοῦς Συμφωνίας δι' ἧς ἀναθεωρεῖται καὶ ἀνανεοῦται ἡ Διεθνὴς Συμφωνία Σίτου τοῦ ἔτους 1949.

ΠΙΣΤΙΣ

Νόμ. 3480 τῆς 30 Δεκεμ.)7 Ἰαν. 1956 : Περὶ κυρώσεως τῆς ἐν Λονδίνῳ ἀπὸ 27 Φεβρ. 1953 Συμφωνίας «περὶ ἐξωτερικῶν χρεῶν».

Νόμ. 3490 τῆς 18)19 Ἰουνίου 1956 : Περὶ κυρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 2442 ἀπὸ 30 Δεκεμ. 1955 πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου «περὶ παρατάσεως προθεσμίου τοῦ Νόμου 3274)1955 μέχρι 31 Δεκ. 1956».

Δ Ε Κ Ε Μ Β Ρ Ι Ο Σ 1 9 5 7

'Ηλ. 'Αν. 7.41', Δ. 5.08'

Σελήνη 2 ἡμερῶν

ΚΥΡΙΑΚΗ 356/9

'Αναστασίας Φαρμακολ.

22

Συγκέντρωση Γονέων πρὸς ἀνταλλαγήν ἀπόψεων μετὰ τῆς Σχολῆς

Ματθ. (α', 1 - 25)

Βίβλος γενέσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, Υἱοῦ Δαυὶδ, Υἱοῦ Ἀβραάμ. Ἀβραάμ ἐγέννησε τὸν Ἰσαάκ, Ἰσαάκ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰακώβ, Ἰακώβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰούδα καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ. Ἰούδας δὲ ἐγέννησε τὸν Φαρές καὶ τὸν Ζαρά ἐκ τῆς Θάμαρ, Φαρές δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐσρώμ, Ἐσρώμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀράμ, Ἀράμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀμναδάβ, Ἀμναδάβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ναασσών, Ναασσών δὲ ἐγέννησε τὸν Σαλμών, Σαλμών δὲ ἐγέννησε τὸν Βοὸζ ἐκ τῆς Ραχάβ, Βοὸζ δὲ ἐγέννησε τὸν Ὠβὴδ ἐκ τῆς Ρούθ, Ὠβὴδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰεσσαί, Ἰεσσαί δὲ ἐγέννησε τὸν Δαυὶδ τὸν βασιλέα. Δαυὶδ δὲ ὁ βασιλεὺς ἐγέννησε τὸν Σολομῶντα ἐκ τῆς τοῦ Οὐρίας, Σολομῶν δὲ ἐγέννησε τὸν Ροβοάμ, Ροβοάμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀβιά, Ἀβιά δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀσά, Ἀσά δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσαφάτ, Ἰωσαφάτ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωράμ, Ἰωράμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ὀζίαν, Ὀζίας δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωάθαμ, Ἰωάθαμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀχαζ, Ἀχαζ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐζεκίαν, Ἐζεκίας δὲ ἐγέννησε τὸν Μανασσῆ, Μανασσῆς δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀμών, Ἀμών δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσίαν, Ἰωσίας δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰεχοῖαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, ἐπὶ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος. Μετὰ δὲ τὴν μετοικεσίαν Βαβυλῶνος Ἰεχοῖας ἐγέννησε τὸν Σαλαθιήλ, Σαλαθιήλ δὲ ἐγέννησε τὸν Ζοροβάβελ, Ζοροβάβελ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀβιούδ, Ἀβιούδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλιακίμ, Ἐλιακίμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀζώρ, Ἀζώρ δὲ ἐγέννησε τὸν Σαδώκ, Σαδώκ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀχείμ, Ἀχείμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλιοῦδ, Ἐλιοῦδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλεάζαρ, Ἐλεάζαρ δὲ ἐγέννησε τὸν Ματθάν, Ματ-

θὰν δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰακώβ, Ἰακώβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσήφ τὸν ἄνδρα Μαρίας, ἐξ ἧς ἐγεννήθη Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος Χριστός.

Πᾶσαι οὖν αἱ γενεαὶ ἀπὸ Ἀβραάμ ἕως Δαυὶδ γενεαὶ δεκατέσσαρες, καὶ ἀπὸ Δαυὶδ ἕως τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος γενεαὶ δεκατέσσαρες, καὶ ἀπὸ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος ἕως τοῦ Χριστοῦ γενεαὶ δεκατέσσαρες.

Τοῦ δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ γέννησις οὕτως ἦν. Μνηστευθείσης γὰρ τῆς Μητρὸς αὐτοῦ Μαρίας τῷ Ἰωσήφ, πρὶν ἢ συνελθεῖν αὐτούς, εὐρέθη ἐν γαστρὶ ἔχουσα ἐκ Πνεύματος Ἁγίου. Ἰωσήφ δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, δίκαιος ὢν καὶ μὴ θέλων αὐτὴν παραδειγματίσαι, ἐβουλήθη λάθρα ἀπολῦσαι αὐτήν. Ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἐνθυμηθέντος ἰδοὺ ἄγγελος Κυρίου καὶ ὄναρ ἐφάνη αὐτῷ λέγων· Ἰωσήφ υἱὸς Δαυὶδ, μὴ φοβηθῆς παραλαβεῖν Μαριάμ τὴν γυναῖκά σου· τὸ γὰρ ἐν αὐτῇ γεννηθὲν ἐκ Πνεύματος ἑστίν Ἁγίου. Τέξεται δὲ υἱὸν καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν· αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν. Τοῦτο δὲ ὄλον γέγονεν ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ Κυρίου διὰ τοῦ Προφήτου λέγοντος· Ἴδου ἡ Παρθένος ἐν γαστρὶ ἔξει καὶ τέξεται Υἱόν, καὶ καλέσουσι τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουήλ, ὃ ἔστι μεθερμηνευσόμενον μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός. Διεγερθεὶς δὲ ὁ Ἰωσήφ ἀπὸ τοῦ ὕπνου ἐποίησεν ὡς προσέταξεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος Κυρίου καὶ παρέλαβε τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐγίνωσκεν αὐτὴν ἕως οὗ ἔτεκε τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν.

«Ἡ ἀνθρωπότης εἶναι καταραμένη ἄν. γιὰ ν' ἀποδείξῃ τὸ θάρος της, εἶναι ἀναγκασμένη νὰ σκοιῶνῃ αἰωνίως. Θάρος δὲν σημαίνει τὸ ν' ἀφήσῃς σιὰ χεῖρα τῆς βίας τῆ λύση τῶν διαφορῶν, πού ἡ λογικὴ μπορεῖ νὰ λύσῃ. Θάρος σημαίνει τὸ νὰ μὴν ἀφήνῃς τῆ θέλησή σου νὰ παρῶσῃται ἀπὸ τίς ἐντυπώσεις σου καὶ τῆ βία. Θάρος σημαίνει νὰ βλέπῃς τὰ σφάλματά σου, νὰ θλίβῃσαι γι' αὐτά, μὰ νὰ μὴν χάνῃς τὸ ἠθικὸ σου καὶ νὰ συνεχίξῃς τὸ δρόμο σου. Θάρος σημαίνει νὰ τραβᾷς πρὸς τὸ ἰδεῶδες καὶ νὰ κατανοῆς τὴν πραγματικότητα. Σημαίνει νὰ δοῦς καὶ νὰ προσφέρῃσαι γιὰ τὰ μεγάλα ἔργα, χωρὶς νὰ ξέρῃς ποιά ἀμοιβὴ σοῦ ἐπιφυλλάσῃς ἢ ἀνθρωπότης, οὔτε κἂν ἄν σοῦ ἐπιφυλλάσῃ ἀμοιβή. Θάρος σημαίνει νὰ ζητῆς τὴν ἀλήθεια καὶ νὰ τῆ λές. Σημαίνει νὰ μὴν ὑποκύπτῃς στὸ νόμο τῆς θριαμβεύουσας ψευτιᾶς πού περνᾷ, καὶ νὰ μὴν παρῶσῃται ἡ ψυχὴ σου, τὸ στόμα σου καὶ τὰ χεῖρα σου ἀπὸ τὰ χειροκροτήματα τῶν ἡλιθίων καὶ ἀπὸ τὰ γιουχαλισματα τῶν φανατικῶν».

J. J a u r é s

ΟΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΙ

Ο

ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ

ΧΑΡΙΛΑΟΣ

καταγόμενος από τον Αίον
της Θράκης, ἐγεννήθη τῷ
1875. Ἐσπούδασε Νομικά
εἰς Ἀθήνας καὶ Παρίσιους.
Ἀνεδείχθη εἰς ἐκ τῶν δη.
μιουργῶν τῆς Ἑλληνικῆς
Βιομηχανίας. Ὑπῆρξεν ἰ-
δρυτῆς καὶ, πρῶτος Πρό-
εδρος τῆς Σχολῆς μας.

Ο

ΑΝΔΡΕΑΣ

ΧΑΤΖΗΚΥΡΙΑΚΟΣ

ἐγεννήθη εἰς Σῦρον τὴν
25ην Σεπτεμβρίου 1876 καὶ
ἐσπούδασε χημικο - μηχαν-
ικός εἰς Ζυρίχην. Ἀνεδεί-
χθη εἰς τῶν πρωτεργατῶν
τῆς Ἑλληνικῆς Βιομηχα-
νίας. Εἶναι ἐκ τῶν ἰδρυτῶν
τῆς Σχολῆς μας.

ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ ΧΑΡΙΛΑΟΣ

(1875 - 1947)

Ο Έπαμεινώνδας Χαρίλαος κατήγετο εκ του Αίνου της Θράκης, γεννηθείς το 1875 εις Γαλαζίον της Ρουμανίας. Παιδίον άκόμη έρχεται εις την Ελλάδα όπου έγκαθίσταται οικογενειακώς. Περαιτάσας έν Άθήναις τας έγκυκλίους του σπουδάς, φοιτά εις την Νομικήν Σχολήν του Πανεπιστημίου Άθηνών από την όποιαν άφου άπεφοίτησε συνέχισε τας σπουδάς του έν Γερμανία και Γαλλία.

Άλλ' ή φύσις του Έπαμεινώνδα Χαρίλαου, κατ' έξοχήν άνήσυχος και δημιουργική, δέν ήδύνατο να ίκανοποιηθί από μόνης της έπιστημονικής ένασχολήσεως. Ταχύτατα ό νομικός Χαρίλαος, έξελίσσεται εις οικονομολόγον και πρακτικούς έπιστήμονα τών Φυσικών Έπιστημών, εις σημείον ώστε διά τών έπί τών τελευταίων τούτων γνώσεών του κατέπλησσε τούς πτυχιούχους έπιστήμονας.

Ο Έπαμεινώνδας Χαρίλαος, έταξεν ως βασικόν σκοπόν της δράσεώς του, την άξιοποίησιν της Έλληνικής γής και δή τών προϊόντων της έλαίας και της άμπέλου. Η βιομηχανική του δράσις άπήρξε πολυποικίλος και πολυαχιθής, εις σημείον ώστε, δέν ήλ' ήτο ύπερβολή να ύποστηριχθί ότι ό Έπαμ. Χαρίλαος, διά της δράσεώς του εκάλυψε ένά σημαντικότατον τομέα της δημιουργίας της Έλληνικής Βιομηχανίας και της προαγωγής της Έλληνικής Οικονομίας έν γένει.

Ούτω το 1892 ίδρύει μετά του έτέρου μεγαλοφουούς σκαπανέως της Έλληνικής Βιομηχανίας Νικολάου Κανελλοπούλου, τό έν Έλευσίνοι Σαπωνοποιείον και Έλαιουργείον, την γνωστήν έταιρείαν «Χαρίλαος και Κανελλόπουλος». Εκ της εύδοκιμήσεως της έταιρείας ταύτης, ένεβαρρύνθη και τό 1898 ίδρύει έν Έλευσίνοι έπίσης την Ολιγοποιητικήν και Ολιγοπνευματικήν έταιρείαν «Έ. Χαρίλαος και Σία». Κατά την έποχην ταύτην εκ τών σπουδαιότερών οικονομικών προβλημάτων του τόπου ήτο τό σταφιδικόν και τό ολιγοποιητικόν πρόβλημα. Η μεγαλοφυής σκέψις του Έπ. Χαρίλαου εύρε την κλειδα της λύσεως του προβλήματος τούτου εις την ίδρυσιν άφ' ένός μέν της προνομιούχου Α.Ε. «Ένειαία», άσχολουμένης με την βιομηχανικήν έπεξεργασίαν τών άποθεμάτων του σταφιδοκάκρου, άφ' έτέρου δέ εις την συνένωσιν τών άνεξαρτήτως λειτουργούντων ολιγοποιείων και ολιγοπνευματοποιείων έν τή Χώρα εις μίαν έταιρείαν εύρυτάτης έκτάσεως, οία ή υπό του Έπ. Χαρίλαου ίδρυθείσα «Άνώνομος Έλληνική Έταιρεία Οίνων και Ολιγοπνευμάτων».

Η συμβολή της έταιρείας ταύτης

εις την έπίλυσιν του οίνικου προβλήματος της Χώρας ύπήρξεν όντως περασίτα τό δέ όλον έργον φέρει την προσωπικήν σφραγίδα και συμβολήν του Έπ. Χαρίλαου.

Άριστος όργανώτης ό Έπαμ. Χαρίλαος, έπί του βιομηχανικρού τομέως, έδημιούργησε ποιότητα Έλληνικών Οίνων τας όποιας ήδυνήθη να έπιβάλλη εις την Εύρωπαϊκήν αγοράν διά του άρτιωτάτου έμπορικού δικτύου άνταποκριτών και πρατηρίων, τό όποίον ίδρυσεν εις τας κυριώτερας πόλεις της Εύρώπης. Ητο έπί τασούτων Ισχυρά ή φυσιογνωμία του Έπαμ. Χαρίλαου, έπί τών οίνικων προβλημάτων έν Εύρώπη, ώστε ό Έπαμ. Χαρίλαος να άποτελή τόν σχεδόν μόνιμον Πρόεδρον τών Εύρωπαϊκών Συνεδρίων του Οίνου.

Η έπί τών οίνων δράσις του όλοκληρωταί τό 1930, όπου ούτος πρωτοστατεί εις την ίδρυσιν Α.Ε. «Ηνωμένοι Παραγωγοί Οίνων και Ολιγοπνευμάτων Ελλάδος «Βάκχος», υπό την όποιαν ήνώθησαν βλαι αι ολιγοποιηταί έπιχειρήσεις της Ελλάδος και έτέθη τέρμα εις τόν μεταξύ αυτών έξοντωτικόν συναγωνισμόν, άπειλήσαντα προς στιγμήν ατήν ταύτην την ύπαρξιν των.

Τό 1919 ό Έπαμ. Χαρίλαος ίδρύει έν Θεσσαλονίκη την Α' Οικοδομικήν Έταιρείαν και δι' ατήν δέ τόν συναισισμόν Χαρίλαου, όπου σημερον διαβίουν χιλιάδες οικογενειών.

Την ατήν έποχην συλλαμβάνει πρωτοβουλίαν ίδρύσεως βιομηχανικού ψύχους έν Ελλάδα δι' της δημιουργίας της Α.Ε. «Ψυγεία Πειραιώς» και της Α.Ε. «Ψυγεία Θεσσαλονίκης» Έπαμ. Χαρίλαος».

Τό 1919 ό Έπαμ. Χαρίλαος διευρύνει την δράσιν του. Νέαι εύρύτεραι συλλήψεις δημιουργίας έλκουν τό δημιουργικόν του δαιμόνιον.

Πρωτοστατεί ούτω εις την ίδρυσιν της Τραπεζής Βιομηχανίας, έν συνεχεία δέ εις την δημιουργίαν της Α.Ε. «Σιδηροδρόμων Μακεδονίας Καρατζόβας» και την Άσφαλιστικήν Έταιρείαν «Πρώτη».

Η πολεμική έπίσης βιομηχανία άπέτέλεσεν άντικείμενον της δημιουργικής του δράσεως, διότι κατέβαλε μεγάλας προσπάθειας εις την ίδρυσιν βιομηχανίας κατασκευής όβιδων και δπλων.

Αι άνωτέρω άπαριθμήσεις τών έργων του Χαρίλαου είναι ένδεικτικά, διότι πράγματι δέν ύπήρξε μεγάλη Έλληνική Βιομηχανική Έπιχειρήσις εις την προαγωγήν της όποιας ή συμβολή του να μήν ύπήρξεν άποφασιστική.

Ούτω διετέλεσεν έπί μακράν σειράν

έτων Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της 'Ελληνικής 'Εταιρείας Χημικών Προϊόντων και Λιπασμάτων, της Διεθνούς Μεταλλευτικής, της Α.Ε. Γεωργική Βιομηχανία και πολλών άλλων.

'Αλλ' ως άκριβώς διά της 'Ελληνικής γής ο 'Επ. Χαρίλαος ήνοιξε τό δημιουργικών του στάδιον, με τας προσπαθείας επί της αúτης γής, έκλεισε την ζωήν του, κατα τόν ίδιον άκριβώς τρόπον.

Τό τελευταίον έργον του Χαρίλαου ήτο ή ίδρυσις της Γεωργικής 'Εταιρείας Λεοίνι έν έτει 1934, ή οποία ήσολήθη με τήν άξιοποίησιν 75.000 στρεμμάτων βαλτώδους 'Ελληνικής γής, άνωψάσα τό επίπεδον διαβίωσης μιάς ολοκλήρου περιοχής της Αιτωλοακαρνανίας. 'Αλλ' ο 'Επ. Χαρίλαος δέν ήτο μόνον ο μεγαλόπνοος βιομήχανος; και επιχειρηματίας, ήτο κυρίως ο άνθρωπος.

Τό 1917 κατά τόν άποκλεισμόν ή 'Ελληνική πατρίς εις τόν 'Επαμ. Χαρίλαον έμπιστεύεται τήν διαχείρισιν του έπισιτιστικού προβλήματος της Χώρας άναθέσασα εις αυτόν τό 'Υπουργείον 'Εφοδιασμού.

Κατά τό 1922 με τήν Μικρασιατικήν καταστροφήν τίθεται επί κεφαλής του Ταμείου 'Αποκαταστάσεως Προσφύγων, ή δέ προσωπική συμβολή αυτού εις τήν λύσιν του προσφυγικού προβλήματος της άποκαταστάσεως ύπηρεζεν όντως άποφασιστική.

Τό 1923 συγκινηθείς ο 'Επ. Χαρίλαος έκ της άνωμάλου πολιτικής καταστάσεως λαμβάνει μέρος εις τήν έξέγερσιν διεξόδου έκ του έπαναστατικού καθεστώτος.

Τό 1924 αναπτύσσει ίδιον σχέδιον περί εισαγωγής της χρυσής δραχμής. 'Από τού 1919 και επί μακράν σειράν έτών είναι ο Πρόεδρος και ο έμπνευστής της δράσεως του 'Εμπορικού και Βιομηχανικού 'Επιμελητηρίου 'Αθηνών τό όποιον αυτός ίδρυσεν. 'Επί μακράν σειράν ύπηρεζεν επίσης ο Πρόεδρος του έν 'Αθήναις Διεθνούς 'Επιμετηρίου.

Εις όλον του τόν βίον, λόγω της μεγάλης του πείρας, ο 'Επαμ. Χαρίλαος, ύπηρεζεν έκ των πολυτιμότερων συμβούλων των Κυβερνήσεων κατα τας διεθνείς διαπραγματεύσεις και τήν κάτάρτισιν των έμπορικων συμβάσεων.

'Από νωρίς λόγω της ώλοκληρωμένης του δράσεως ο 'Επαμ. Χαρίλαος συλλαμβάνει τήν σπουδαιότητα της έκπαιδεύσεως έν γένει, ιδιαίτερος δέ της επαγγελματικής τιαούτης. 'Αναμινύεται ούτω κατ' άρχήν με τήν ίδρυσιν της 'Ανωτάτης Σχολής Οικονομικών και 'Εμπορικών 'Επιστημών, της οποίας διετέλεσεν επί τι χρονικόν διάστημα και καθηγητής.

Μεταγενέστερον τό (1943) ίδρύει τήν έν 'Αθήναις 'Ανωτέραν Σχολήν Βιομηχανικών Σπουδών, της οποίας ύπηρεζε Πρόεδρος και Καθηγητής μέχρι του θανάτου του κατά τό 1947.

'Η όργάνωσις της 'Ανωτέρας Βιομηχανικής Σχολής και ή έπιτυχία των σκοπών αúτης άπέτελεσεν επί τσοσούτον άντικείμενον των έπιμύων προσπαθειών του 'Επ. Χαρίλαου, ώστε πολλαίκες έδηλου ότι τήν έπ' αúτης συμβολήν του θεωρεί ως τήν σημαντικώτεραν επί της 'Ελληνικής Οικονομίας έν γένει. Πρώτος διείδε τήν βιομηχανικήν ανάπτυξιν της Χώρας και ήθέλησε να τήν προετοιμάση συστηματικώς διά καταρτίσεως έπιστημονικών στελεχών ως είναι οι άπόφοιτοι της έν λόγω Σχολής.

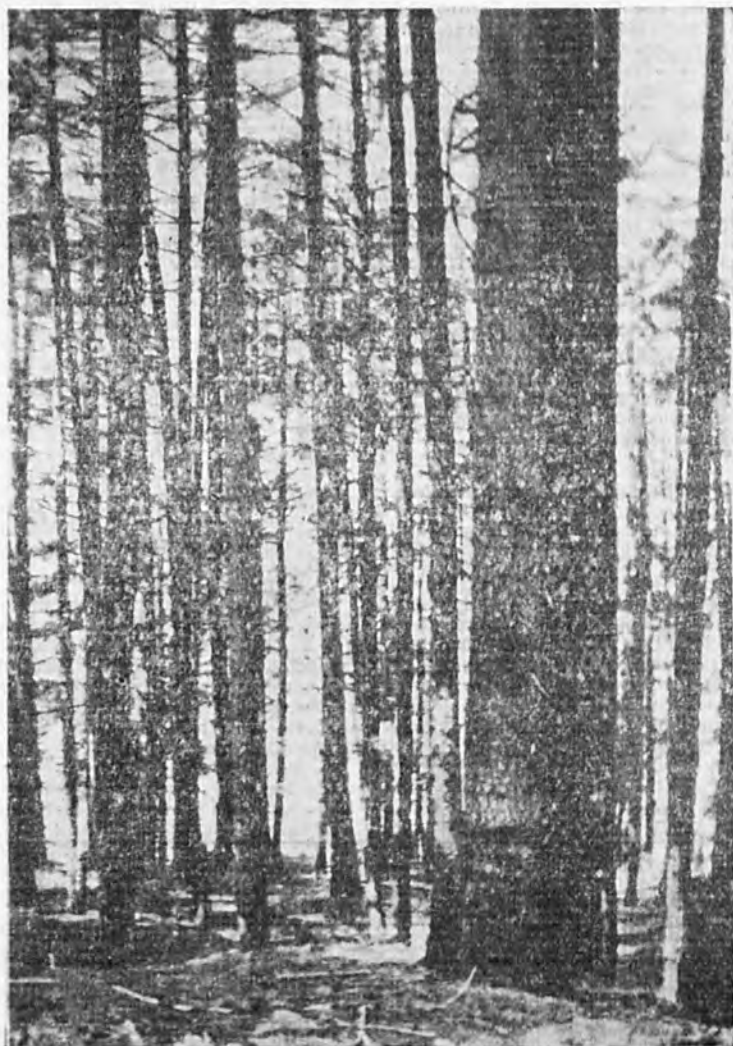
Τέλος από του 1925, ότε ίδρύεται τό 'Αμερικανικόν Κολλέγιον, ο 'Επ. Χαρίλαος αναλαμβάνει ως Πρόεδρος διατηρών τήν θέσιν του ταύτην μέχρι του θανάτου του.

'Εκ της δράσεώς του ο 'Επαμ. Χαρίλαος, διά να δανεισθώμεν φράσιν του κ. Σ. Βοβολίνη, δέν συνεάφαιρεσε θησαυρούς, τούναντίον έχάρωσεν άφείδως εις τήν 'Ελληνικήν Πατρίδα, τούς πολιτικούς καρπούς της ηγνατίας δυνάμεώς του, εις όλους τούς τομείς της άνθρωπίνης δραστηριότητος.

Δ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Εις τά πρώτα της βήματα ή Βιομηχανική πρόοδος όφείλεται εις τά δημιουργικά πνεύματα, τά όποια εις τό βάθος των ήσαν ποιηται και όραματισται. 'Η πραγματική Ιστορία της νέας epochής συνδέεται άναποσπάτως με τας έκλεκτάς αúτας φυσιογνωμίας. Σήμερον ή άνοδος της Βιομηχανίας διήρσε τήν κοινωνίαν εις δύο νέας τάξεις: εκείνων, οι όποιοι διεύθύνουν και αναλαμβάνουν τας ευθύνας και εκείνων οι όποιοι διεύθύνονται. Αι δύο αúται διακρίσεις είναι βαθύτεραι από τήν διαφοράν, ή όποια ύπάρχει μεταξύ πλουσίων και πτωχών. 'Η παλαιά αντίληψις της πάλης των τάξεων άποδεικνύεται ξεπερασμένη.

ΑΠΟ ΤΙΣ ΟΜΟΡΦΙΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

Δάσος στὸν Ταῦγετο

Ο ΑΓΓΕΛΟΣ ΣΙΚΕΛΙΑΝΟΣ

ὁ μεγάλος μας Ἔθνικός ποιητής, πού φέτος γιορτάζουμε τά 30 χρόνια ἀπό τότε (1927) πού δημιούργησε τίς «Δελφικές γιορτές» μαζί μέ τήν μεγάλη του Σύντροφο, τήν Εὐα. Οἱ πνευματικοί ἄνθρωποι ὄλου τοῦ κόσμου μαζί μέ ὄλους τοὺς πραγματικούς Ἕλληνες στέκονται εὐλαβικά καί μέ θαυμασμό στή μνήμη Των. Χάρις εἰς τήν πρωτοβουλίαν τοῦ διαπρεποῦς Καθηγητοῦ τοῦ ΕΜΠ κ. Κ. Κιτσιῆ ἡ ἰδέα τοῦ ζεύγους Σικελιανοῦ νά κατασταθῶν οἱ Δελφοὶ Διεθνῆς Πνευματικόν Κέντρον καθίσταται πραγματικότης, χάρις εἰς τήν ἀπόφασιν τοῦ «Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης» εἰς τό Στρασβοῦργον

ΔΕΛΦΙΚΟΣ ΥΜΝΟΣ

«Χαρά μου τ' ἄσπρο σκέλεθρο, πού δένει τὸ κορμί
καὶ μοῦ φωτᾶ θαμπωτικὰ τὰ τρίσβαθα ὄνειρά μου
—ὦ δίλαιο ζύγι στῶν φτερῶν τῆ δυνατὴν ὀρμὴ
σὰ στὸ νέο πνέμα πού φυσᾶ θὰ φτερωθεῖ ἡ χαρά μου !

Νά ! μὲ τῆ βοῇ τῶν φτερουγιῶν τ' Ἀνθρώπου, ὁ οὐρανὸς
γιομίζει, κι ἄφνου διάπλατη βογκᾶ ἡ οὐράνια πύλη,
στὰ μέλλοντα χαρούμενος γιὰ νά μπει, φωτεινός,
τὸ μήνυμά του στοὺς ὀκνοὺς τοῦ κάμπου γιὰ νά στείλει !

ᾠ Ἄπολλωνα· ἀπ' τὰ χέρια σου, πού 'ν' ἄφαντα στὸ φῶς,
μιὰ μέρα ἐγὼ τὰ βέλη σου νὰ τὰ κρατήσω ἀκόμα,
καὶ κάθε βέλος καὶ χαμὸς στοὺς ταπεινοὺς κρυφός,
καὶ κάθε βέλος θάνατος στ' ἅγιο σου ἀπάνω χῶμα,

στοῦ βάλτου τὰ γεννήματα, πού πλήθυνε ἡ σκλαβιά
καὶ θρέφει ὡς ψάρια πού βοσκᾶν τῆ λάσπη σὲ γυβάρη,
κι ὡς φρύνοι ἀναταράζουνε τὴν ὑψηλὴ βραδιά
μὲ τῶν ἀδύνατων φωνῶν, μακριά, τὸ φλύαρο σμάρι·

στερνὴ εἶν' ἡ χάρη πού ζητῶ ἀπὸ σέ ! Τί, καθαρὸς
σὰ θὰ βγῶ ἀπὸ τὸ πάλεμα σὰν καθαρὸ χρυσάφι,
καὶ στὰ ποδάρια μου ἄνεργος θὰ κείμεται ὁ σωρός,
κι ὅλα θ' ἀγνίσω ὀλόγυρα σ' ἐσένα μὲ τὸ θειάφι,

δίχως τῆ βοήθεια σου, ὦ θεέ, θ' ἀνεβῶ τὴν κορφή,
καὶ μόνος, μὲ τίς φρένες μου καὶ μὲ τὰ σωθικά μου
—θὰ περιμένουν στίς κορφές πιὸ κάτω οἱ ἀδελφοί—
θὰ τραγουδήσω τὴν καρδιά τοῦ Ἀνθρώπου, τὴν Καρδιά μου !

Ἄγγελος Σικελιανός

ΔΥΟ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΤΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

(«έκ του Πηλίου τὸ φῶς»)

Πηλιορείτικο σπίτι

Ὁ φιλόσοφος Σπέγκλερ ὑποστηρίζει ὅτι «οἱ Ἕλληνες στεροῦνται ἱστορικής μνήμης».

Πράγματι ἡ λήθη αὐτῆ τοῦ παρελθόντος γόνιμος ἐνίοτε διὰ μίαν ἐξόρμησιν πρὸς τὸ μέλλον ὑπὸ ὀριζόμενας προϋποθέσεις καὶ εἰς ὀριζόμενας στιγμὰς ἱστορικός διὰ τοὺς λαοὺς ἀποβαίνει πολλακίς βασικὸν μειονέκτημα.

Γράφω τὰς ὀλίγας αὐτὰς γραμμὰς ἀφιερωμένας εἰς τὸν Καθηγητὴν κ. Παπαϊωάννου, τὸν δημιουργὸν τῆς εὐημερίας καὶ τῆς ἀνθήσεως τοῦ Πηλίου κατὰ τὴν περίοδον 1922—1927, διότι ἀναλογίζομαι ὅτι, ἐάν ἐξαιρέση κανεὶς τὸ Σχολεῖον Δελμούζου, διὰ τὸ ὁποῖον τόσα ἐγράφησαν καὶ τόσα ἐλέχθησαν, ἐνῶ ὑπῆρξεν ἴσως τὸ μικρότερας σημασίας δημιούργημα τοῦ Βόλου, πολλοὶ ὀλίγοι ἢ ἴσως πλέον ἐλάχιστοι—ἐνθυμοῦνται ἢ γνωρίζουν ὅτι εἰς τὸν Βόλον καὶ τὸ Πήλιον ἐγεννήθησαν καὶ ἔδρασαν ὀργανισμοί, πού ὁ κοινωνιολόγος μελετητῆς εἰμετῆς βέβαιοι θὰ σταθῆ μετὰ προσοχὴν καὶ ἐνδιαφέρον διὰ τὴν ἱστορίαν των. Τοιοῦτοι ὀργανισμοὶ ὑπῆρξαν ἢ

Ὁμοσπονδία τῶν Κοινοτήτων τοῦ Πηλίου, βραδύτερον ὁ Σύνδεσμος τῶν Κοινοτήτων τοῦ Πηλίου, ἡ Πανεργατικὴ Βόλου, ἡ Ἐξωραϊστικὴ Ἐταιρεία, τὸ Ἄσυλον Παιδιοῦ, ἡ Ἐνωσις τῶν Συνεταιρισμῶν, ἀλλ' ἰδίᾳ τὰ δυο περιφραγὰ Ταμεία Προνοίας Παραγωγῆς ἀφ' ἑνὸς καὶ Ὀδοποιίας Πηλίου ἀφ' ἑτέρου.

Ὁ πρῶτος Ὄργανισμὸς συνεστήθη μετὰ τὸν Νόμον 2753 τοῦ 1922 καὶ ἀπέβλεπε κυρίως εἰς τὴν καταδίωξιν τοῦ δάκου τῆς ἐλαίας. Ἀμέσως ὁμοῦ μετὰ τὴν πρωτοβουλίαν τοῦ Δ. Συμβουλίου ὑπὸ τὸν Πρόεδρον του κ. Γ. Α. Φιλιππίδην καὶ τὸν Διευθυντὴν του Καθηγητὴν κ. Στρ. Παπαϊωάννου κατέστη ὁ μεγαλύτερος γεωργικὸς ὀργανισμὸς τῆς Χώρας μετὰ μίαν καταπληκτικὴν δρᾶσιν, ἡ ὁποία ἐκίνησε τὸν θαυμασμὸν ὄλων. Εἰς τὰ ὀλίγα ἔτη τῆς ζωῆς του ἴδρυσεν τὸν πρῶτον Φυτοπαθολογικὸν Σταθμὸν τῆς Ἑλλάδος καὶ τὸν ἔθεσεν ὑπὸ τὴν φωτεινὴν διεύθυνσιν τοῦ μετὰ ταῦτα Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου κ. Δ. Καββάδα' κατεπολέμησε τὸν δάκον καὶ τὰς ἄλλας ἀσθενείας τῆς ἐλαίας καὶ τῶν ὀπωροφόρων δένδρων' ἴδρυσεν Γεωργικὰ Σχολεῖα, πρότυπα ἐλαιοκτῆματα καὶ ἀμπελοκτῆματα, οἰνολογικὸν σταθμὸν, κτηνοτροφικόν, τέσσαρα ἀγροκῆπια, ἀποξηραντήριον κασάνων' διεφήμισεν τὰ προϊόντα τοῦ Πηλίου εἰς τὸ ἐσωτερικὸν καὶ ἐξωτερικόν' ἐπροπαγάνδισε τὰ λιπασματα καὶ προτύπους μεθόδους διαλογῆς, διατηρήσεως καὶ συσκευασίας τῶν προϊόντων ἐπρομήθευσε γεωργικὰ ἐργαλεῖα καὶ νέους σπόρους' ἐμελέτησε καὶ ἐπέλυσε τὰ πλεῖστα Πηλιορεϊτικὰ ζητήματα' καθήρτισεν οτατιστικὰς καὶ συνέλεξε γεωργικὰ ἔθιμα καὶ συνηθείας κ.τ.λ. Θὰ ἐχρειάζοντο, πράγματι, παραπολλὰ σελίδες διὰ νὰ γραφῆ ἡ πλήρης ἱστορία τοῦ ἰδιορρῦθμου τούτου Ὄργανισμοῦ. Θέλω ἰδιαιτέρως μόνον νὰ ἐξάρω τὰς ποικίλας του γεωργικὰς καὶ γεωργικο-οικονομικὰς του ἐκδόσεις,

μεταξύ των οποίων τὸ «Γεωργικὸν Δελτίον», πῶς εἰς τὴν ἐποχὴν τοῦ ἦτο τὸ σημαντικώτερον γεωργικὸν περιοδικὸν τῆς Χώρας μας καὶ ἀκόμη νὰ τονίσω τὰ περίφημα «Παμπληρορειτικὰ Συνέδρια» τὰ ὁποῖα ὄργάνωσε, τὰ δημοσιευμένα πρακτικὰ τῶν ὁποίων κινοῦν δικαίως τὸν θαυμασμὸν τῶν μελετητῶν.

Τέκνον τοῦ Ταμείου Προνοίας Παραγωγῆς ὑπῆρξεν εἰς ἕτερος ἀξιοθαύμαστος Ὀργανισμὸς, τοῦ ὁποῖου Πρόεδρος ὑπῆρξεν ὁ κ. Κ. Α. Καρτάλης καὶ Διευθυντὴς ὁ Καθηγητὴς κ. Στρ. Παπαϊωάννου: τὸ Τομεῖον Ὀδοποιΐας Πηλίου, τὸ ὁποῖον εἰς ἐλάχιστα ἔτη ἐπέτυχε νὰ συνδέσῃ ὅλα σχεδὸν τὰ ὄνομαστὰ χωριά τοῦ Πηλίου μὲ τὸν Βόλον, χάρις εἰς τὸν πατριωτισμὸν ἐκλεκτῶν τέκνων τους, ἰδίᾳ τοῦ Πολυμερῆ προσφέραντος 100.000 λίρας. Τὸ Κράτος οὐδὲν εἶχε πράξει διὰ τὸ Πῆλιον ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεώς του ἀπὸ τοὺς Τούρκους, ἐνῶ ἡ Πηλιορειτικὴ πρωτοβουλία καὶ δραστηριότης ἔδωκε τὴν λύσιν τοῦ ὄλου συγκοινωνιακοῦ προβλήματος τοῦ Πηλίου καὶ κατέστησε σήμερον δυνατὴν τὴν τουριστικὴν ἐκμετάλλευσιν τοῦ ὠραιότερου βουνοῦ τῆς Ἑλλάδος.

Διὰ κομματικούς λόγους οἱ δύο αὐτοὶ Ὀργανισμοὶ εἰς μίαν νύκτα καὶ μόνον κατηργήθησαν. Τὸ Πῆλιον ἔζησεν ὑπὸ τὴν δημιουργικὴν τῶν πνοῆν ἡμέρας εὐμερείας καὶ υπερρηφανείας. Χάρις εἰς τοὺς δύο αὐτοὺς Ὀργανισμοὺς καὶ τὸ συγκληθὲν Παμπληρορειτικὸν Συνέδριον ὑπὲρ τῆς αὐτοδιοικήσεως αἱ ἀπόψεις τοῦ Καθηγητοῦ κ. Παπαϊωάννου διὰ τὴν Κοινότητα ἐγένοντο νόμος τοῦ Κράτους, ὁ ὁποῖος ἀποτελεῖ σταθμὸν εἰς τὴν ἐξέλιξιν τῆς κοινοτικῆς νομοθεσίας. Χάρις εἰς τοὺς Ὀργανισμοὺς αὐτοὺς αἱ Κοινότητες τοῦ Πηλίου κατέστησαν ὑποδειγματικαὶ καὶ σεβασταί. Διὰ πρώτην φοράν πολιτεία καὶ κοινωνία ἐθεώρησαν τὸν Πρόεδρον τῆς Κοινότητος ὡς σεβαστὸν τοπικὸν ἄρχοντα, ἐνῶ ἄλλοτε καὶ ὁ τελευταῖος χωροφύλαξ καὶ δασοφύλαξ ἐθεώρει τὸν αἰρετὸν αὐτὸν ἐκπρόσωπον τοῦ Λαοῦ ὡς ὑπάλληλόν του.

Τὸ θαῦμα αὐτὸ τῆς περιόδου 1922 - 1927 ὀφείλεται πρῶτον εἰς τὸ

γεγονὸς ὅτι οἱ δύο αὐτοὶ Ὀργανισμοὶ ὑπῆρξαν πράγματι οἱ πρῶτοι —φοβοῦμαι καὶ μόνοι— αὐτοδιοικούμενοι πλήρως Ὀργανισμοὶ εἰς τὴν Χώραν μας. Τὸ Κράτος ἤσκει ἔλεγχον καὶ ἐποπτεῖαν, ἀλλ' οὐδὲν δικαίωμα ἀναμίξεως εἶχεν εἰς τὴν διοίκησίν των. Δι' αὐτὸ ἄνθρωποι κατέχοντες λαμπρὰν θέσιν εἰς τὴν κοινωνίαν τοῦ Βόλου καὶ τοῦ Πηλίου ἀνεμίχθησαν εἰς τὴν διοίκησιν των μὲ ὑπερηφάνειαν διὰ τὸ ἔργον, μὲ ὑψηλὴν κατανόησιν τῶν ὑποχρεώσεών των καὶ μὲ πλήρη συναισθησὶν ὅτι ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν ἐλογοδότουσαν πρὸς τὸν Πηλιορειτικὸν κόσμον ὁ ὁποῖος τοὺς πορηκολούθει σύσσωμος καὶ τοὺς ἐνίσχυε.

Δεύτερον τὸ θαυμαστὸν τοῦτο ἔργον ἐπετελέσθη, διότι τὰ Δ. Συμβούλια ἀμφοτέρων τῶν Ὀργανισμῶν ἤρθησαν εἰς τὸ ὕψος τῆς ἀποστολῆς των, ὑπὲρ τὰς κομματικὰς διαφοράς, ὑπὲρ τὰς ἰδεολογικὰς τῶν ὀντιθέσεις, ὑπὲρ τὸν διχασμὸν ὁ ὁποῖος ἐξηκολούθει νὰ κρατῆ εἰς τὸν τόπον μας μετὰ τὴν Μικρασιατικὴν καταστροφὴν, τὴν Ἐπαναστασίαν τοῦ 22, τὴν ἐκτέλεσιν τῶν Ἐξ. Μέγα, πράγματι, διδάγμα διὰ τοὺς Ἕλληνας οἱ ὁποῖοι μεγάλα καὶ θαυμαστά ἐπιτελοῦν ὅταν εἶναι ἠνωμένοι καὶ καταστρέφουν τὸ ἔργον καὶ λησμονοῦν τὰς θυσίας ὅταν ὁ διχασμὸς κυριαρχῆσῃ εἰς τὴν ψυχὴν των.

Ὁ Καθηγητὴς κ. Παπαϊωάννου, Διευθυντὴς τῶν Ὀργανισμῶν αὐτῶν, εἰς ἓνα λόγον τοῖς εἰς τὸ δὸν Παμπληρορειτικὸν Συνέδριον μὲ βαθεῖαν συγκλήσιν καὶ δεικαιολογημένην ὑπερηφάνειαν εἶπεν ὁμιλῶν διὰ τὸ ἐπιτελούμενον ἔργον ὑπὸ τῶν δύο τούτων αὐτοδιοικουμένων Ὀργανισμῶν ὅτι «ἐκ τοῦ Πηλίου προῆλθε τὸ Φῶς». Εἶχε δίκαιον, ἀλλὰ τὸ φῶς τοῦτο ταχέως ἐσβέσθη, χάρις εἰς τὸν κομματικισμὸν, ὁ ὁποῖος δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν δημιουργικὴν ὑπαρξίν Ἱδρυμάτων, χάρις εἰς τὰ ὁποῖα ἐγαλκνέτο νέα πολιτικὴ συνείδησις καὶ διεμορφούτο νέον πολιτικὸν ἦθος. Αἱ ἀντιδραστικαὶ σκοτεινὰι δυνατόεις ἐνίκησαν ἄλλην μίαν φοράν τὸν Λαὸν καὶ ἐβησαν τὸ Φῶς τὸ ὁποῖον εἶχεν ἀνατελεῖ ἀπὸ τὸ Πῆλιον...

Π. Κυριακόπουλος

Ἡλ. Ἀν. 741', Δ. 5.08,
Σελήνη 3 ἡμερῶν
Δ Ε Υ Τ Ε Ρ Α 357/8
Τῶν Ἀγ. ἐν Κρήτῃ 10 μ.

23

Συνεδρίασις Διδακτικῆς Ἐπιτροπῆς
Κέντρου Στατιστικῆς Ἐκπαιδεύσεως.

*Πίσω ἀπὸ κάθε ἱκανὸ ἄνθρωπο ὑπάρχουν
πάντα καὶ ἄλλοι ἱκανοὶ ἄνθρωποι.
(Κινεζικὴ παροιμία)*

ΜΑΡΙΟΤΟΣ (1620—1684). Κληρικὸς εἰς Παρισίους. Ἀνεκάλυψε τὸν νόμον πίεσεως τῶν ἀερίων, ἀνεξαρτητῶς τοῦ Μπόυλ.

Ἀν. Ἀν. 7.41', Δ. 5.08'
Σελήνη 4 ἡμερῶν
Τ Ρ Ι Τ Η 358/7
Εὐγενίας μ., Ἰακίνθου

24

Ἐναρξίς προθεσμίας ὑποβολῆς αἰτήσεων διὰ τμηματικὰ ἔξετάσεις.

ΡΕΜΠΡΑΝΤ (1606—1669). Ὁ μέγιστος τῶν Ὁλλανδῶν ζωγράφων. Τὰ ἔργα του χαρακτηρίζει πιστὴ ἀναπαράστασις τῆς πραγματικότητος, χρώματα καὶ περίφημοι φωτισμοί.

*Ἡ οἰκονομία εἶναι ἓνα μεγάλο εἰσόδημα.
(Κικέρων)
Αὐτὸς ποὺ πέφτει στὴν ἁμαρτία εἶναι ἄνθρωπος· ὅποιος λυπηθῆ γι' αὐτὸ εἶναι ἅγιος· μὰ ὅποιος ὑπερηφανευθῆ γι' αὐτὸ εἶναι διάβολος.
(Fuller)*

ΠΑΡΑΜΟΝΕΣ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ

. . . . . Στὴν ἐκκλησιὰν ἀνοίχτε μου νὰ διευθυνθῶ,
ἐκεῖ ποὺ δέχεσθε καὶ τοὺς πλανώμενους ἀλήτες τῶν βουνῶν.
Μὰ δὲν ἀκούγεται εὐσπλαχνία στὴ δεητικὴ φωνή.
Ἡ τιμωρία μὲ κολαφίζει, χειμῶνας χιονοδαρμένος
καὶ παγωνιὰ ἀνυπόφορη, δίχως φωτιά. δίχως κρεβάτι,
δίχως τραπέζι ἢ στέγη, δίχως οἶκτο καὶ συχώρηση.
Μολαταῦτα πλησιάζουνε τὰ κάτασπρα Χριστοῦγεννα,
ξεκρεμνᾶνε τὰ φλάουτα οἱ Ποιμένες ξεσκονίζουνε τὰ ὄργανα,
κι' οἱ Μάγοι κοιτάζουν νυχτόημερα τὸ Στερέωμα,
τοῦ νέου Μικροῦ Θεοῦ τὸ ἄστρον ν' ἀνακαλύψουν
καὶ μὲ καλοὺς οἰωνοὺς κινᾶν γιὰ νὰ τὴν προσκυνήσουν
Μικρὴ ἀχτίδα ζωῆς καὶ ζέστας, πίσωθε ἀπὸ φράχτη,
Πυγολαμπίδα, σὲ βαθειὰ Μεσάνυχτα Ἀγρυπνίας,
φτάνει ὡς ἐμένα : Μήπως ἔρθουν καὶ γιὰ μένα
οἱ Ἀγγέλοι, οἱ Ἐπισκέφτες τῶν χωριῶν,
μὲ τὰ χαρούμενα τὰ Κάλαντα :

Τ. Κ. Παπατσώνης

ΑΠΟ ΤΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΡΑΞΙΝ

Τριάκοντα περίπου χιλιάδες σπουδαστών της άνωτέρας εκπαίδευσης εις τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας, νέων καὶ νεανίδων, ἀποτελοῦν μέλη μιᾶς ὀργανώσεως ἀποκαλουμένης «Ἐπιτεύξεις τῶν Νέων» (Junior Achievement).

Ἄπαξ τῆς ἐβδομάδος, τὸ ἑσπέρας, ἡ νεολαία αὕτη συγκεντρῶται εἰς χώρους διαρρυθμισθέντας εἰς γραφεῖα καὶ ἐργαστήρια διαφόρων βιομηχανιῶν: εἰδῶν διατροφῆς, ξύλου, μετάλλων, πλαστικῶν ὕλων κ.λ.π.

Σχηματίζουσι ομάδας ἐκ 12 προσώπων, ἐκάστη τῶν ὁποίων τίθεται ὑπὸ τὴν προστασίαν μιᾶς τοπικῆς βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως. Ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν εἰδικῶν συμβούλων (ἐνὸς τεχνικοῦ, ἐνὸς πωλητοῦ καὶ ἐνὸς λογιστοῦ) ἐκλέγουσι ἓν εἶδος πρὸς κατασκευὴν ἢ μίαν ὑπηρεσίαν πρὸς παροχὴν.

Τὸ μικρὸν ἀπαιτούμενον κεφάλαιον σχηματίζεται ἀπὸ μερίδα ἐνὸς δολλαρίου καὶ συλλέγεται

δι' ἐγγραφῶν φίλων καὶ γειτόνων.

Εἰς τὸ τέλος τοῦ σχολικοῦ ἔτους ἡ ἔταιρεία διαλύεται καὶ τὸ κεφάλαιον ἐπιστρέφεται, ἐνδεχομένως ἠϋξημένον μὲ μικρὸν κέρδος.

*Ἐπὶ τοῦ παρόντος λειτουργοῦν 2.000 περίπου τοιαῦται μικροσκοπικαὶ ἐπιχειρήσεις εἰς 61 βιομηχανικὰς περιοχάς. Τὰ προβλήματα, τὰ ὁποῖα δημιουργοῦνται, προσφέρουσι πολυαριθμούς εὐκαιρίας ὅπως ἀναπτύσσεται τὸ πνεῦμα ἐπιχειρηματικότητος καὶ ἐφευρετικότητος τῶν σπουδαστῶν.

Συνήθως ἀπαντῶνται δυσκολαί εἰς τὴν πώλησιν τῶν παραγομένων, ὅπερ συντελεῖ εἰς τὴν καλλιέργειαν τῶν λανθανουσῶν ἐμπορικῶν ἰδιοτήτων.

Ἡ ἀναλογία πτωχεύσεων τῶν ἐπιχειρήσεων Junior Achievement, δὲν ὑπερβαίνει τὸν μέσον ὄρον πτωχεύσεων τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων εἰς τὸ σύνολον τῆς Χώρας!

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

Ξημέρωναν Χριστούγεννα! Οἱ ἐκκλησιῆς σημαίνουν, κουνιοῦνται τὰ καμπαναριά καὶ οἱ φωνές, ποῦ ἀνεβαίνουν ἀπ' τὸ βαθύ καὶ διάπλατο κάθε καμπάνας στόμα, μοιάζουσι χερουβικούς ψαλμούς, σάν ἀπ' οὐράνιο δῶμα.

Χιλιάδες τὰ Χριστούγεννα τὰ τραγουδοῦν ἀγγέλοι, καὶ κάθε ἀχτίδα ἀπὸ ψηλά, ποῦ κάθε ἀστέρι στέλλει, μοιάζει ἀγγελικὴ ματιά. Θρησκεία! γλυκεῖα μάννα, τί ὄμορφη δίνεις ἐσὺ λαλιά καὶ στὴν καμπάνα!

Καὶ πόσο ἐκείνη ἡ λαλιά σαλεύει τὴν καρδιά μας! Πόσες ἐκεῖνος ὁ Σταυρός ἀπ' τὰ καμπαναριά μας στὴν ἀντηλιάδα χύνοντας τόσες χρυσῆς ἀχτίδες χώνει βαθειά μας στὴν ψυχὴ γλυκῆς χρυσῆς ἐλπίδες!

Κι οἱ δυὸ ἐκεῖνες χαραυγές, ποῦ ἀγγέλοι κατεβαίνουν μεσ' ἀπ' τὸν οὐρανὸ ψηλά κι' ἔρχονται καὶ σημαίνουν Χριστούγεννα κι' Ἀνάστασιν, ὦ! τί μυστήρια χύνουν! τί χαραυγοῦλες εἰν' αὐτές, πόση ζωὴ μᾶς δίνουν!

Ξημέρωσαν Χριστούγεννα! Θύρες ὄλοῦθε ἀνοίγουσι, κι ὄλοῦθε τώρα οἱ Χριστιανοὶ στὶς ἐκκλησιῆς μας σμίγουσι!

*Ὁ Καλόγηρος τῆς Κλεισούρας»

Κ. Κρουσάλλης

Δ Ε Κ Ε Μ Β Ρ Ι Ο Σ 1957

'Ηλ. 'Αν. 7.43', Δ. 5 12'
Σελήνης Πρώτον Τέταρτ.

ΚΥΡΙΑΚΗ 363/2

Τῶν ὑπὸ 'Ηρώδου ἀναι-
ρεθέντων νηπίων

29

Οἱ τύραννοι πιστεύουν ὅτι δύνανται
μὲ τὴν βίαν νὰ σταματήσουν τὴν
ἐξέλιξιν καὶ νὰ πνίξουν τὴν Ἰδέαν.
Πλάνη των, διότι ἡ Ἀνθρωπότης προ-
χωρεῖ καὶ αἱ Ἰδέαι πάντα ἀναζοῦν.

Ματθ. (β', 13 - 23)

Αναχωρησάντων τῶν Μάγων ἰδοὺ Ἄγγελος Κυρίου φαίνεται
κατ' ὄναρ τῷ Ἰωσήφ, λέγων· ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παι-
δίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ φεῦγε εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἴσθι
ἐκεῖ ἕως ἂν εἶπω σοι· μέλλει γάρ Ἡρώδης ζητεῖν τὸ παιδίον,
τοῦ ἀπολέσαι αὐτό. Ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν
μητέρα αὐτοῦ νυκτὸς καὶ ἀνεχώρησεν εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἦν ἐκεῖ
ἕως τῆς τελευτῆς Ἡρώδου ἵνα πληρωθῇ τὸ ὄρηθὲν ὑπὸ τοῦ Κυ-
ρίου διὰ τοῦ Προφήτου λέγοντος· ἐξ Αἰγύπτου ἐκάλεσα τὸν
Υἱόν μου. Τότε Ἡρώδης ἰδὼν ὅτι ἐνεπαίχθη ὑπὸ τῶν Μάγων,
ἐθυμώθη λίαν, καὶ ἀποστείλας ἀνεῖλε πάντας τοὺς παῖδας τοὺς ἐν
Βηθλεὲμ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ὄροις αὐτῆς ἀπὸ διετοῦς καὶ κατω-
τέρω, κατὰ τὸν χρόνον ὃν ἠκρίβωσε παρὰ τῶν Μάγων. Τότε ἐπλη-
ρώθη τὸ ὄρηθὲν ὑπὸ Ἱερεμίου τοῦ Προφήτου, λέγοντος· φωνὴ ἐν
Ραμᾷ ἠκούσθη, θρήνος καὶ κλαυθμὸς καὶ ὄδυρμος πολὺς· Ραχὴλ
κλαίουσα τὰ τέκνα αὐτῆς, καὶ οὐκ ἤθελε παρακληθῆναι, ὅτι οὐκ
εἶσά. Τελευτήσαντος δὲ τοῦ Ἡρώδου ἰδοὺ Ἄγγελος Κυρίου κατ'
ὄναρ φαίνεται τῷ Ἰωσήφ ἐν Αἰγύπτῳ λέγων· ἐγερθεὶς παρά-
λαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ πορεύου εἰς γῆν
Ἰσραὴλ· τεθνήκασι γάρ οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχὴν τοῦ παιδίου.
Ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ
ἦλθεν εἰς γῆν Ἰσραὴλ. Ἀκούσας δὲ ὅτι Ἀρχέλαος βασιλεύει ἐπὶ
τῆς Ἰουδαίας ἀντὶ Ἡρώδου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἐφοβήθη ἐκεῖ
ἀπελθεῖν· χρηματισθεὶς δὲ κατ' ὄναρ ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη τῆς
Γαλιλαίας, καὶ ἐλθὼν κατώκησεν εἰς πόλιν λεγομένην Ναζαρέτ,
ὅπως πληρωθῇ τὸ ὄρηθὲν διὰ τῶν προφητῶν, ὅτι Ναζωραῖος
κληθήσεται.

ΕΠ' ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΤΩΝ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ (Ἰανουαρίου 1958)

«Αἱ ἐξετάσεις τοῦ Ἰανουαρίου εἶναι μερικά καὶ συμπληρωματικά Δὲν ἀποτελοῦν νέαν ἐξεταστικὴν περίοδον. Πρέπει τοῦτο καλῶς νὰ κατανοήσουν οἱ σπουδασταί.

Ἀποτελοῦν αἱ ἐξετάσεις αὐταὶ μίαν ταλαιπωρίαν διὰ τὴν Σχολήν, καὶ ἴδια διὰ τοὺς ἐξεταστάς, συνάμα δὲ δημιουργοῦν τὸ παιδαγωγικὸν ἄτοπον νὰ λήγῃ τὸ Α' ἀκαδημαϊκὸν ἐξάμηνον καὶ ὁ σπουδαστὴς νὰ μὴ γνωρίζῃ εἰς ποῖον ἔτος σπουδῶν ἀνήκει. Κατ' ἀνάγκην, τὰ «Μητρώα τῶν σπουδαστῶν» ἐκάστου ἔτους παραμένουν ἐκκρεμῆ.

Οἱ σπουδασταὶ πρέπει νὰ γνωρίζουν ὅτι ἡ κρίσις κατὰ τὰς ἐξετάσεις τοῦ Ἰανουαρίου εἶναι αὐστηρότερα, διό καὶ, συνήθως, γίνεται συγχρόνως προφορικῶς καὶ γραπτῶς.

Εἰς ὅλον τὸν κόσμον δύο μόνον ἐξεταστικαὶ περίοδοι ὑπάρχουν. Μόνον εἰς τὸν τόπον μας, λόγῳ τῶν ἀνωμάλων περιστάσεων καὶ ἀπὸ δημοκοπικοῦς λόγους, ἐπετράπησαν πολλαὶ ἐξεταστικαὶ περίοδοι εἰς τινὰ Ἀνώτερα πνευματικὰ ἰδρύματα (*). Ἡ Σχολὴ ἀποφεύγει τὴν μίμησιν τῶν κακῶν καὶ ἀναζητεῖ νὰ ἐφαρμόσῃ μόνον τὰ καλὰ παραδείγματα. Αἱ πολλαὶ περίοδοι, ἐκτὸς τῆς ἀνωμαλίας καὶ τῆς ἀπασχολήσεως τῶν Καθηγητῶν καὶ τοῦ Προσωπικοῦ, συντείνουν εἰς τὴν ἐπιβράβευσιν τῆς ὀκνηρίας καὶ εἰς τὴν φορολογίαν τῶν ἐξεταζομένων διὰ πολλὰ πλῶν ἐξετάστρων».

*) Ἐντυχῶς ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους καθιερώθη καὶ εἰς τὰ λοιπὰ Ἀνώτατα ἰδρύματα τὸ σύστημα τῶν ἐξεικαστικῶν τῆς Σχολῆς μας, δηλ. δύο κύριαι περίοδοι—τοῦ Ἰουνίου καὶ Σεπτεμβρίου—καὶ μία συμπληρωματικῆ.

ΧΕΙΜΩΝΑΣ

Χειμωνιά μοσκομυρίζει
συννεφιάζει... ψιχαλιζει...
κι' ἄκου μὲς στὰ δάση
ποιὰ βουή ἔχει πιάσει!

Κρεμασμένα ἀπ' τὰ ἀγκωνάρια
φέγγουν τὰ ἔρημα φανάρια,
κ' οἱ ἦσκιοι, ὅσο ἀλαργεύουν,
στὰ ζερβὰ λοξεύουν.

Ἴσια πάνω στὴν ἀράδα,
μιὰ σκεπή, μιὰ καμινάδα,
τοῦφρες ἄσπρες σπέρνει
πού ὁ καιρὸς τίς παίρνει.

Ὁ παππούς, πού διακονεῖ
στὸ πεζούλι, οὔτε σαλεύει
εἶναι σὰν ἡ εἰκόνα
τοῦ ἴδιου τοῦ χειμῶνα.

Τέλλος Ἀγρας

(Σκίσις τῆς σπουδαστορίας τῆς Σχολῆς μας Καίτης Πστεινάρα)

Ἡλ. Ἄν. 7,43', Δ. 5,12'
 Σελήνη 10 ἡμερῶν
Δ Ε Υ Τ Ε Ρ Α 364/1
 Ἄνυσιās ὁσ., Φιλεταίρου

30

Λήξις προθεσμίας ἐγγραφῆς τῶν
 Σπουδαστῶν καὶ καταβολῆς τῆς Α'
 δόσεως τῶν Διδάκτρων.

Ἐφέτος ἡ Ἑλλάς ἐορτάζει τὴν 25ετηρίδα ἀπὸ τῆς
 εἰσαγωγῆς τοῦ δεσμοῦ τῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων

*Ἄνθρωποι ποὺ δὲν ἔχουν τίποτε γὰ κά-
 μουν, γρήγορα κουράζονται ἀπὸ τὴν ἴδια
 τὴ συντροφιά τους.*

(J. Collier)

ΜΠΡΑΝΤΛΕ-Υ· Ἰάκωβος (1692—
 1762). Ἀστρονόμος εἰς Ὁξ-
 φόρδην καὶ Γκρινουίς. Προσ-
 διώρισε τὴν ταχύτητα τοῦ
 φωτός.

ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΑΣ

Τ' ἄσπρα σπιτάκια του ἕνα ἕνα,
 σκόρπια, ἄσυντρόφευτα κι' ἀνάρια,
 στὴ θάλασσα ἀντικρὺ ἀπλωμένα
 σὰ μονοκόμματα λιθάρια.

Τ' ἄσπρα σπιτάκια του κρυμμένα
 μέσα σὲ πράσινα κλωνάρια,
 ἠλιόφωτα, χαριτωμένα,

μικρά, ἀσβεστόχριστα, καθάρια.
 Πρῶτη φορά ὅποιος τὰ θωρεῖ
 γλυκεῖα ἀνοιξιὰτικὴν ἡμέρα
 ἀπ' τοῦ βουνοῦ τὴ ράχη πέρα,
 ἡμερὰ ἀρνάκια τὰ θαρρεῖ
 ποὺ βόσκουνε, σκόρπιο κοπάδι,
 σὲ χλωροπράσινο λιβάδι.

«Γαλήνη»

Γ. Δροσίνης

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΣΤΟ ΠΑΡΚΟ

Ἄπὸ τὸ πάρκο ἐπέρασεν ἡ ὥριμη κυρία
μέσα στοὺς ὄρθιους τῶν δεντρῶν, ὀλόρθη, τοὺς κορμούς.
Φύλλα νεκρὰ τῆς ἔρριξε ἢ χρυσὴ δεντροστοιχία
καὶ μεῖς τοὺς μαραμένους μας συλλογισμούς.

Θάναι ἡ γυναίκα ποὺ ἔκλαψε πολὺ. Στὰ βλέφαρά της
ἡ σκιά τῶν τρισευγενικῶν κατέβη μαρασμῶν.

Τὴ λύπην ἐξεδίψασαν τὰ δάκρυά της
καὶ τὴν ὕδρια της ἐγέμισε στὴ βρύση τῶν λυγμῶν.

Τὰ φιλημένα, ἄλλον καιρὸ, κρατεῖ κλεισμένα χεῖλη
κι ἀπάνου ἀπ' τὰ ξερόφυλλα περνάει θαμπή, σβηστή,
στὸ μύρο τῆς ὑπομονῆς, ποὺ ἀπλώνουνε τὸ δεῖλι
τὰ πληγωμένα ἀπ' τὴ βροχὴ κλαριά, νὰ ξεχαστεῖ.

Κ' ἐγώ, ποὺ ἀπὸ τὸ μάταιο τὸν κόσμο ἀναχωροῦσα,
τὴν εἶδα κ' εἶπα: «Εἶναι νωρίς· θὰ μείνω». Μυστικά
στὸν πόνο καὶ στὴ γνώση της νὰ ἐμπιστευτῶ μποροῦσα
τὰ δάκρυά μου τὰ τωρινὰ καὶ τ' ἀναμνηστικά.

Τότε θὰ γύρομε κ' οἱ δυὸ σὲ μιὰ βαθιὰ ἡσυχία,
οἰκτουρασμένοι, οἱ ὥριμοι πολὺ, νὰ ἱστορηθεῖ
ἀπ' τὸν καθένα ἡ παλιὰ πικρὴ ἀποτυχία
τρυγώντας τοῦ ἄλλου τὰ φιλιὰ ὅπου ἔχουν μαραθῆ.

Γλυκὸ χινόπωρο τῆς ζωῆς, σοφὴ κι ἀτάραχη ὥρα,
ξέρεις, τὰ φίλτρα πίνοντας τῆς λύπης, νὰ εὐτυχεῖς
καὶ νὰ γευτεῖς τὸν ἔρωτα σὰν τὴν χρυσοῦν ὄπώρα
βαριά ἀπ' τὸ μέλι τῶν χυμῶν στὰ ρίγη τῆς βροχῆς.

Τὴν ἴδια δόξα ἐπόθησε τὴ χινοπωρινὴ
καθὼς μὲ εἶδεν ἡ ὥριμη γυναίκα, κ' ἡ καρδιά της
τὰ πληγωμένα ἐτάραξε γιὰ μιὰ στιγμὴ φτερά της·
ὅμως τὰ ξαναδίπλωσε στὴν πρώτη ὑπομονή

καὶ προσπεράσαμε βουβοί, δειλοὶ κι ἀγνοημένοι.
Ὁ λόγος, ποὺ δὲν ἦτανε γραφτὸ μας ν' ἀκουστεῖ,
καθὼς ξερόφυλλο ἔπεσε λαμπρὸ στὴν κοιμισμένη
θάλασσα τοῦ ἀνεκπλήρωτου ποὺ τόσα μοῦ κρατεῖ.

Ζ. Παπαντωνίου

Ἡλ. Ἐν. 7.44' Δ. 5.13'
 | Σελήνη 11 ἡμερῶν
ΤΡΙΤΗ 365/0
 Μελάνης ὄσ., Ζωτικοῦ

31

Τὸ ἔτος ἔληξεν. Ἄς ἐνθυμηθῶμεν τὸ τοῦ Πυθαγόρου : «Πῆ παρέβην, τί δ' ἔρρεξα, τί δέ μοι δέον οὐκ ἔτελέσθη». Καὶ ἄς ἀπαντήσωμεν χωρὶς αὐταπάτας.

ΣΑΜΠΟΛΛΙΟΝ Ἰωάννης-Φραγκίσκος (1790—1832). Γάλλος αἰγυπτιολόγος. Ὁ πρῶτος ὅστις ἐδιάβασε τὰ αἰγυπτιακά ἱερογλυφικά.

Ἡ δουλειὰ εἶναι δουλειά, ἅμα σὲ πληρῶνουν γι' αὐτὴν· μὰ γίνεται εὐχαρίστησις, ὅταν πληρώνης ἐσὺ γιὰ τὴν κάμης.

(Finley Peter Dunne)

ΤΟ ΔΩΡΟ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΣ

Τί θέλω, μ' ἐρωτᾶς, νὰ μοῦ χαρίσεις,
 μικρούλα μου; Μὰ τόσα ἀγαπῶ,
 ποὺ εἶναι φόβος μὴ χρεοκοπήσεις
 ἂν δώσεις ὅλα, ὅσα θὰ σοῦ πῶ.

Θέλω τὰ καστανά σου τὰ ματάκια,
 θέλω τὰ ξέπλεκά σου τὰ μαλλιά,
 θέλω τὰ γελαστά σου τὰ χειλάκια,
 θέλω τὴν ἀπαλή σου ἀγκαλιά.

θέλω... Μὰ τί; κακιώνεις; Στάσου·
 τί κλαῖς; Ἔτσι στό εἶπα, χωρατό.
 Γέλασε πάλι, γέλα στά σωστά σου·
 αὐτὸ τὸ δῶρο μόνο σοῦ ζητῶ.

Γ. Δροσίνης

ΤΟ ΨΩΜΙ ΚΑΙ Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ

Πώς τὸ ζύμωναν στὴν ἀρχαιότητα

Σήμερα τὸ ψωμί, σὶς πόλεις ἰδίως, ζυμώνεται μὲ μηχανικὰ μέσα. Μὲ εἰδικoὺς ζυμωτήρες, δηλαδὴ ἠλεκτροκινήτους ἢ ἀτμοκινήτους. Ἄς δοῦμε, ὁμως, πῶς ζυμωνόταν τὸ ψωμί διὰ μέσον τῶν αἰώνων...

Οἱ ἀρχαῖοι Αἰγύπτιοι ἀπὸ τρεῖς καὶ τέσσερις χιλιάδες χρόνια πρὸ Χριστοῦ ζύμωναν τὸ ψωμί τους — ἄγνωστον γιὰ ποιὸ λόγο — μὲ τὰ πόδια!

Κατὰ τὴν ἐποχὴ τῆς ἀκμῆς τῶν Ρωμαίων ὠστόσο, σὶς μεγάλες πόλεις τῆς Ἰταλίας ζύμωναν τὸ ψωμί μὲ μηχανικὰ μέσα, ὡς ἔβλεπε: Μία μικρὴ εἰδικὴ δεξαμενὴ χρησίμευε γιὰ σκάφη. Ἐρχονταν μέσα τὸ νερὸ καὶ τὸ ἀλεύρι. Ἐνα ξύλινο περιστροφικὸ μηχανήμα ἦταν στερεωμένο σὶς μέσον τῆς δεξαμενῆς κατακόρυφα, ὄρθια. Ἐίχε πλάι του περὺγια, σὰν κουπιά ποῦ ἀνακάτευαν τὴ ζύμη. Ἡ περιστροφή τοῦ μηχανήματος — ποῦ ἀπαιτοῦσε δύναμι, λόγῳ τῆς μεγάλης ποσότητος τῆς ζύμης — γινόταν μὲ μακρὸν ὀριζόντιον ξύλινον μοχλὸ, σὶν ὁποῖο ζευόταν ἓνα ἄλογο.

Τὸ σύνολο, δηλαδὴ, ἔδινε ἀπαράλλαχτη τὴν ὄψιν ἑνὸς σημερινοῦ ἵπποκινήτου μαγαροπήγαδου. Κι' ἀκριβῶς ἔτσι λειτουργοῦσε μὲ τὸ ἄλογο νὰ βαδίζη κυκλικῶς πέριξ τῆς δεξαμενῆς.

Τέτοια ζυμωτήρια βρέθηκαν πλήρη καὶ κατὰ τίς ἀνασκαφῆς τῆς Πομπηίας.

Στὴν Εὐρώπῃ, τὸ 1760 ἔγιναν ἀνεπιτυχεῖς προσπάθειες κατασκευῆς μηχανικῶν ζυμωτηρίων, γιὰ μεγάλες ποσότητες ψωμοῦ. Ἀλλὰ μόνον κατὰ τὸ 1810 κατώρθωσεν ἓνας Παρισινὸς ἀρτοποιὸς νὰ κατασκευάσῃ τὸ πρῶτο μηχανοκίνητο ζυμωτήριο. Ἡ πρόοδος κι' ἡ ἐξέλιξις κατόπιν τὰ ἔφθασε στὴ σημερινὴ γνωστὴ τελειότητά των.

Οἱ ἀρχαῖοι Αἰγύπτιοι ἔδιναν σὶς καρβέλια τοῦ ψωμοῦ σχῆμα μικρὸ καὶ σφαιρικόν, σὰ μείριον τόπι, ἢ στεγνὸ καὶ μακρουλό, σὰν λεπτὴ φραντζόλα. Οἱ λαϊκῆς των τάξεις ἔτρωγαν ψωμί ἀπὸ κριθῶρι ἢ ἀπὸ ἀσπροσίταρο (εἶδος ἄσπρου, πολὺ λεπτοκόκκου, καλαμποκιοῦ). Οἱ πλοῦσοι ἔτρωγαν σιταρένιο.

Οἱ Ἕλληνες καὶ Ρωμαῖοι ἀγαποῦσαν πολὺ καὶ τίς γαλέτες ἀπὸ κριθῶρι ἢ σιτᾶρι. Τίς ζύμωναν, τίς ξέφαιναν σὲ σιγανὴ φωτιὰ καὶ τίς τραγάνιζαν σὰν παξιμάδια.

Τὰ πρῶτα δημόσια ἀρτοποιεῖα ἐφανίσθησαν τὸ 168 πρὸ Χριστοῦ στὴ Ρώμῃ καὶ στὴν Ἑλλάδα. Σιγὰ-σιγὰ διαδόθησαν παντοῦ. Οἱ φούρνοι, ὅπου ψηνοῖαν τὸ ψωμί, γίνονταν ἀπὸ ὀμῆς χωματένης πλίνθους. Μετὰ τὴν ἀποξήρανσίν τους σὶν ἥλιο, χιζονταν. Τὸ σχῆμα τῶν φούρωνων αὐτῶν ἦταν παρεμφερὲς μὲ τὸ σημερινὸ τῶν χωρικῶν σπιτιῶν.

Σημειωτέον, ὅτι τὸ ἀλεύρι περιεῖχε πάντα καὶ τὰ πίτυρά του. Τὸ κοσκίνισμά του εἶναι...κακὴ ἐφεύρεσις τῆς συγχρόνου ἐποχῆς!

ΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

Ἡ ὀργάνωσις τῆς Σχολῆς ὑπὸ τὴν σημερινὴν μορφήν τοῦ Ἀνωτάτου Ἰδρύματος Ἑπαγγελματικῆς Ἐκπαιδεύσεως ἐπραγματοποιήθη τὸ πρῶτον διὰ τοῦ Β.Δ. τῆς 8ης Φεβρουαρίου (Φ.Ε.Κ. ὑπ' ἀριθ. 32/8-2-47). Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης παρήλθον δέκα περίπου Ἀκαδημαϊκὰ ἔτη καὶ εἰς τὸ μικρὸν αὐτὸ χρονικὸν διάστημα ἡ Σχολή, παρὰ τὰς ἐναντίον τῆς ποικίλας καὶ ἀνεκδιηγίτους ἀντιδράσεις, ὄχι μόνον ἐνεφάνισε ἕν ἄρτιον ἐκπαιδευτικὸν ἔργον, ἀλλὰ καὶ προσεπάθησε νὰ ἐπεκτείνῃ τὴν κοινωφελῆ μορφωτικὴν τῆς δρᾶσιν καὶ ἔξω τῶν σπουδαστῶν, διὰ διαλέξεων καὶ μελετῶν ἐπὶ ἐνδιαφερόντων τὴν Χώραν προβλημάτων, ὡς καὶ διὰ δημοσιυμάτων, τινὰ τῶν ὁποίων ἐνεφάνισαν καὶ ἐξήτασαν διὰ πρώτην φοράν ἐν Ἑλλάδι, θέματα ἐξαιρετικῆς διὰ τὴν ζωὴν τοῦ τόπου σημασίας.

Εἰς σειρὰν πρωτοτύπων, ἢ καὶ ἐκ μεταφράσεως, μελετῶν τοῦ «Γραφείου Ἐρευνῶν Ἐμπορικῶν καὶ Βιομηχανικῶν» τῆς Σχολῆς ἐξητάσθησαν, διὰ πρώτην φοράν ἐν Ἑλλάδι, κοινωνιολογικά, οἰκονομικά, ὀργανωτικά, διοικητικὰ καὶ λογιστικὰ ζητήματα. Ἐξ ἄλλου, αἱ παραδόσεις τῶν Καθηγητῶν τῆς Σχολῆς ἐπὶ μαθημάτων τὸ πρῶτον ἐν Ἑλλάδι διδασκομένων συνεπλήρωσαν τὴν πνευματικὴν συμβολὴν τῆς Σχολῆς.

Συμμορφουμένη ἐξ ἐτέρου ἢ Σχολῆ πρὸς τὴν ὀρθὴν καὶ γόνιμον παράδοσιν τῶν Ἀνωτέρων πνευματικῶν ἰδρυμάτων ὅλου τοῦ κόσμου, ἐξέδωκε τὰς δύο Ἐπιστημονικὰς τῆς Ἐπετηρίδας, αἱ ὁποῖαι εἰς 716 σελίδας περιέλαβον 29 πρωτοτύπους ἐπιστημονικὰς ἐργασίας τοῦ Διδακτικοῦ προσωπικοῦ τῆς.

Τέλος, ἀπὸ τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 1950-1951, ἡ Σχολή ἐξέδωκε τὸ ἐπιστημονικὸν τῆς ὄργανον «ΣΠΟΥΔΑΙ», τὸ ὁποῖον τακτικῶς —πρᾶγμα ὄχι τόσοσὺν σύνηθες δυστυχῶς εἰς τὸν τόπον μας— ἐκδίδεται ἀπὸ τότε μέχρι σήμερον καὶ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1952)3 ἐξέδωκε τὸ πληροφοριακὸν ὄργανόν τῆς «ΝΕΑ τῆς Α.Σ.Β.Σ.».

Μὲ τὰς ἐκδόσεις τῆς ἢ Σχολῆ, χωρὶς καμμίαν βοήθειαν οἰκονομικὴν οὔτε ἀπὸ τὸ Κράτος οὔτε ἀπὸ ἰδιώτας — ἐξαιρέσιν φωτεινὴν ἀποτελεῖ ἢ συμπαραστάσις τῶν Ἐμπορικῶν καὶ Βιομηχανικῶν Ἐπιμελητηρίων Ἀθῆνῶν καὶ Πειραιῶς— ἐκτελεῖ τὸ ἐπιστημονικὸν καὶ πνευματικὸν τῆς χρέος ἀπέναντι τοῦ τόπου αὐτοῦ μὲ συνέπειαν καὶ μετριοφροσύνην, ἀλλὰ καὶ πλήρη συναίσθησιν τῆς συμβολῆς τῆς. Ἡ Σχολή οὕτω ἐπιτελεῖ τὸ χρέος τῆς ἀπέναντι τοῦ ἔθνους, καθὼς οὗτο ἀποτελεῖ τὸ κύριον μέλημά τῆς. Κατ' αὐτήν, ἡ μόρφωσις καὶ ἡ διαπαιδαγώγησις τῶν νέων καὶ τῶν λοιπῶν ἐνδιαφερομένων μὲ τὰς ἐργασίας τῆς σκοπὸν κύριον ἔχει τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ ἔθνους διὰ τῆς ἀνυψώσεως τοῦ πνευματικοῦ του ἐπιπέδου, παραλλήλως πρὸς τὴν βελτίωσιν τοῦ ὕλικου του ἐπιπέδου.

Οὕτως ἡ Σχολή δὲν περιορίζεται εἰς τὴν στενὴν ἀπὸ τῆς ἔδρας διδασκαλίαν, Δὲν εἶναι κλειστὸν πνευματικὸν Ἰδρυμα, ἀλλὰ Ἰδρυμα παντοιοτρόπως ἐπιθυμοῦν νὰ ἀκτινοβολήσῃ τὴν Γνώσιν καὶ τὴν Ἀλήθειαν.

Δι' αὐτὸ εἶναι, πράγματι, Ἐθνικὸν Ἰδρυμα. Ἡ Σχολὴ οὔτε εἶναι οὔτε δύναται νὰ καταστῇ Ὁργανισμὸς ἀνήκων εἰς ἄτομα ἢ ἐξυπηρετικὸς ὠρισμένων ἐπιστημονικῶν ἢ πολιτικῶν ἀπόψεων. Ἐχει τὰς θύρας ἀνοικτὰς εἰς πάντας, διότι τὴν Γνώσιν καλλιεργεῖ, τὴν Ἀλήθειαν ἀναζητεῖ καὶ τὴν Πρόοδον ἐξυπηρετεῖ. Παραμένει ἀναντίρρητον δι' αὐτὴν τὸ ἀξίωμα ὅτι «ἐθνικὸν εἶναι ὅ,τι ἀληθινὸν καὶ ὅ,τι προοδευτικόν». Αἱ 3522 σελίδες τῶν τόμων τῶν «Σπουδῶν» ἀποδεικνύουν τοῦτο περιτράνως, καθὼς ἄλλως τε ὅλαι αἱ λοιπαὶ ἐκδόσεις της, ὅπως ἀναμφισβητήτως καὶ ὅλαι αἱ ποικίλαι πνευματικαὶ ἐκδηλώσεις της.

Πέραν ἀπὸ συμφέροντα καὶ ἀπὸ πάθη, ἀπὸ ἀνιζηγίας καὶ στενὸν καρδον πνεῦμα, ἀπὸ ἐπιστημονικὰς διαφωνίας καὶ ἀντιθέσεις ἢ Σχολὴ συνεχίζει τὸ πνευματικόν της ἔργον «ὀρθοτομοῦσα τὸν λόγον τῆς ἀληθείας». Οἱ ἐν τῇ Σχολῇ ἐργαζόμενοι γνωρίζουν πόσον μεγάλη εἶναι ἡ χαρὰ νὰ ἴσταιται κανεὶς εἰς τὸ ὑψηλὸν βάθρον τοῦ καθήκοντος καὶ νὰ ἀτενίζῃ τὰ προβλήματα ὡς Ἐλεύθερος Ἀνθρώπος.

Εἴμεθα βέβαιοι ὅτι ὁ ἐπιστημονικὸς, ὁ ἐπιχειρηματικὸς, ὁ ὑπαλληλικὸς καὶ ὁ σπουδαστικὸς κόσμος—ὅλοι ὅσοι μὲ τόσον ἐνδιαφέρον καὶ τόσην ἐκτίμησιν παρακολουθοῦν τὴν γενικὴν προσπάθειαν τῆς Σχολῆς— θὰ ἐνισχύσουν τὸ ἔργον τῶν ἐκδόσεών μας, αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν πολύτιμον καὶ νέου πολλὰκις, περιεχομένου πνευματικὴν εἰσφοράν εἰς τὸν τόπον μας. Ἡ συμπαράστασις ὅσον τὸ δυνατόν περισσοτέρων εἰς τὴν πνευματικὴν καὶ ἔθνικὴν αὐτὴν προσπάθειαν θὰ ἀποτελέσῃ τὴν ἀποτελεσματικωτέραν ἐπιβράβεισιν τῶν κόπων καὶ θυσιῶν τῆς Σχολῆς.

ΑΠΟ ΤΑ ΣΥΝΘΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

Πρὸς τοὺς Νέους ἀπευθυνόμεθα, οἱ ὅποιοι ζητοῦν καὶ ὀφείλομεν νὰ τοὺς δώσωμεν, οἱ ὅποιοι πεινοῦν καὶ διψοῦν διὰ μόρφωσιν καὶ χρέος ἔχομεν νὰ τοὺς χορτάσωμεν· πρὸς τοὺς Νέους τῶν ὁποίων ἡ νεανικὴ ψυχὴ ἀγωνιᾷ καὶ πρέπει ὡς Διδάσκαλοι νὰ δώσωμεν ἀπάντησιν εἰς τὰς ἀπορίας των, νὰ χαράξωμεν εἰς τὴν ψυχὴν των τὴν πίστιν εἰς τὰ ἀνθρώπινα Ἰδανικά, εἰς τὴν Ἐλευθερίαν καὶ τὴν Δικαιοσύνην, αἱ ὁποῖαι συνδέτουν τὴν Ἀνθρωπιάν...

693-
ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

Ἔδηγός Σπουδῶν

Ἀποστολή καὶ ὀργάνωσις τῆς Σχολῆς

Τὸ ἔργον, οἱ σκοποί, αἱ κατευθύνσεις καὶ ἴσα ἰδανικά
τῆς Σχολῆς

Πρὸς Δημοδιδασκάλους

Κανονισμὸς εἰσιτηρίων ἐξετάσεων

Προγράμματα ἐργασιῶν διαφόρων ἐτῶν

Πεπραγμένα τῆς Σχολῆς διαφόρων ἐτῶν

Μία δεκαετία 1946—1956

Τὸ Κέντρον Στατιστικῆς Ἐκπαιδεύσεως

Τὸ Κέντρον Τουριστικῶν Μελετῶν

Ἡ ὀργάνωσις καὶ ἡ λειτουργία τῆς Ἰ.Α.Σ.Β.Σ.

» » » » » » (ἀγγλιστί)

Κανονισμὸς πτυχιακῶν ἐξετάσεων

Διαγράμματα ὑποχρεωτικῶν μελετῶν

ΕΠΕΤΗΡΙΔΕΣ — ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΕΤΗΡΙΣ

Τόμος Α' — 1948/9 — 19 Μελέται — Σελ.	420
> Β' — 1949/50 — 10 > — »	296

Σ Π Ο Υ Δ Α Ι

Τόμος Α' — 1950/1 — 20 Μελέται — Σελ.	372
> Β' — 1951/2 — 29 > — »	382
» Γ' — 1952/3 — 54 > — »	668
> Δ' — 1953/4 — 34 > — »	414
> Ε' — 1954/5 — 67 » — »	864
> ς' — 1955/6 — 64 > — »	934
» Ζ' — 1956/7 — 47 > — »	876

Ν Ε Α τῆς Α. Σ. Β. Σ.

Τόμος Α' — 1953/4 — Τεύχη 8 — Σελ.	484
> Β' — 1954/5 — > 4 — »	354
» Γ' — 1955/6 — > 5 — »	398
> Δ' — 1956/7 — » 5 — »	504

Υ Π Ε Ρ Τ Η Σ Ε Υ Ρ Ω Π Η Σ Τεύχη 4 — > 72

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΕΝΤΡΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

1. Α' Δεκαήμερον Σπουδών Κοινωνικής Πολιτικής
  1. Βιοτεχνικά προβλήματα εις τὸ Ἄφγανιστάν
Ἄγγελου Παπαϊωάννου
  2. Ἡ ἐν Λιβύῃ ἀποστολὴ τῆς Τεχνικῆς Βοηθείας
Ἰωάννου Παλαιολόγου
  3. Αἱ στατιστικαὶ τῆς ἐργασίας
Ἀντωνίου Τριανταφύλλου
  4. Σημερινὰ μεταναστευτικὰ προβλήματα
Ἀντωνίου Σαμαράκη
  5. Αἱ Κοινωνικαὶ ἀσφαλίσεις
Εὐαγγέλου Φλώκου
  6. Προβλήματα ἀπασχολήσεως ἐν Γαλλίᾳ καὶ Βελγίῳ
Δημητρίου Ἀρεταίου
  7. Ὁ ἐπαγγελματικὸς προσανατολισμὸς
Νικολάου Θεοδώρου
  8. Ἡ ἐπαγγελματικὴ ἐκπαίδευσις καὶ ἡ ἀπασχόλησις
Ἀλεξάνδρου Τασσοπούλου
  9. Ἀνακεφαλαίωσις τῶν ἐργασιῶν τοῦ Δεκαημέρου
Σωτηρίου Ἀγαπητίδη
2. Γενεσιουργοὶ λόγοι τῆς Κοινωνικῆς Πολιτικῆς
Στρ. Κ. Παπαϊωάννου
3. Ἡ ἐξέλιξις τῆς Κοινωνικῆς Πολιτικῆς καὶ αἱ σύγχρονοι κατευθύνσεις τῆς
Χρ. Ἀγαλλοπούλου
4. Ἡ κοινωνικὴ πολιτικὴ τῶν τριῶν Ἱεραρχῶν
Χρίστου Ἀγαλλοπούλου
5. Ἡ θεωρία τῆς κοινωνικῆς πάλης
Κώστα Στρ. Παπαϊωάννου
6. Φιλοσοφικὴ καὶ μεθοδολογικὴ τοποθέτησις τῆς Κοινωνιολογίας
Κώστα Γεωργούλη
7. Ἡ ἐργασιολογία ὡς ἐπιστῆμη περὶ τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ ἐργασίᾳ
Ἠλία Πέριτς
8. Κράτος καὶ Κοινωνία κατὰ τὴν θεωρίαν τῶν «Ἴσων»
Γεωργίου Βλάχου
9. Βιομηχανία καὶ Κοινωνία. Ὁ Μάρξ καὶ ἡ διαλεκτικὴ τοῦ καπιταλισμοῦ
Κώστα Στρ. Παπαϊωάννου
10. Οἰκονομικὴ ὑποανάπτυξις καὶ κοινωνικὴ ἐπανάστασις
Κώστα Στρ. Παπαϊωάννου
11. Ἡ κρίσις τοῦ Μαρξισμού
Κώστα Στρ. Παπαϊωάννου
12. Ἡ ἀναγκαστικὴ ἐργασία κατὰ τὸ Σύνταγμα
Χρίστου Ἀγαλλοπούλου
13. Ἡ ἀπεργία
Ἠλία Λαγάκου
14. Φιλελεύθερος Σοσιαλισμὸς
Γ. Παπαλεξανδρῆ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΕΡΕΥΝΩΝ

- I. Χρυσοχοῦ :** 1. Στοιχεῖα Ὁργανώσεως Γραφείου. 2. Ἡ οἰκονομικὴ ζωὴ τῶν ἐπιχειρήσεων. 3. Ὁ ἀνθρώπινος παράγων. 4. Ἡ ἐμπορικὴ ὀργάνωσις. 5. Βασικὰ θέματα ὀργανώσεως. 6. Βοηθήματα διὰ τὴν συστηματικὴν ἔρευναν τῶν ἐπιχειρήσεων. 7. Περιγραφικὴ ἀνάλυσις ὑποδειγματικῆς βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως. 8. Περιγραφή μιᾶς δρώσης ἐπιχειρήσεως. 9. Ὁργάνωσις τῶν Ἀγορῶν — Πωλήσεων — Διαφημίσεως. 10. Ὁργάνωσις μὲ ἀπλὰ λόγια. 11. Τὸ Γραφεῖον ἐγκέφαλος τῆς ἐπιχειρήσεως. 12. Ἀπὸ τὸ Σχολεῖον εἰς τὴν ζωὴν. 13. Ἡ πρόοδος εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν ὀργάνωσιν. 14. Τὸ πεδῖον δράσεως τῆς ἐπιστημονικῆς Ὁργανώσεως εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις. 15. Ἡ Τράπεζα ἀπὸ λογιστικῆς ἀπόψεως.

Τὸ Αὐστραλιανὸν Λογιστικὸν Πλάνον

Μετάφρασις Σπ. Βασιλείου

Τὸ Γενικὸν Γαλλικὸν Λογιστικὸν Πλάνον

Μετάφρασις Σπ. Βασιλείου

Στρ. Κ. Παπαϊωάννου

1. Προβλήματα συγκριτικῆς Λογιστικῆς Νομοθεσίας
2. Εἰσαγωγή εἰς τὰ Λογιστικὰ Πλάνα. (Ἱστορικὴ ἐπισκόπησις καὶ κοινωνιολογικὴ τοποθέτησις)

L. D a n t y - L a F r a n c e

1. Ἡ Μύησις εἰς τὴν Βιομηχανικὴν Ὁργάνωσιν
2. Ἡ σύγχρονος μορφή τῆς ἐπιστημονικῆς ὀργανώσεως

A m e r i c a n I n s t i t u t e o f A c c o u n t a n t s

1. Οἱ ἔλεγχοι ὑπὸ τῶν ἀνεγνωρισμένων Λογιστῶν ἐν Ἀμερικῇ

E d L a n d a u e r : (Συστηματικὴ ἐξέτασις τῆς οἰκονομικῆς ἀξίας μιᾶς βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως.

M. S. R o d r i g u e s : Οἱ συντελεσταὶ τῆς ἀμερικανικῆς παραγωγικότητος.

A. S m a i l e : Ποῦ βαίνει ἡ ἐπιστημονικὴ ὀργάνωσις.

G. D e m i n g : Αἱ πρόοδοι εἰς τὴν δημοσίαν διοίκησιν.

H. D u b r e n i l : Ἡ ὀργάνωσις τῆς ἐργασίας καὶ ὁ ἄνθρωπος.

Κ. Μπανταλούκα : Ἡ διάρθρωσις τῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν.

> > : Ἡ ὀργανωτικὴ τῆς οἰκονομίας.

» » : Τὰ ἔξοδα καὶ αἱ ἀποζημιώσεις τῶν μετακινουμένων δημοσίων ὑπαλλήλων.

(Συνεχίζεται εἰς σελ. 431)

N. I. Πολύζου: Ἡ ἐξέλιξις τῆς τεχνικῆς καὶ ἡ ἐπίδρασίς τῆς ἐπὶ τῶν διεθνῶν σχέσεων.

G. Ardant: Οἰκονομικαὶ καὶ κοινωνικαὶ πλευραὶ τῆς παραγωγικότητος καὶ τῆς πλήρους ἀπασχολήσεως.

H. Pilkington: Αἱ ἀπόψεις τῶν ἐργασιῶν ἐπὶ τῆς παραγωγικότητος.

P. Bigand: Αἱ ἀπόψεις τῶν μισθωτῶν ἐπὶ τῆς παραγωγικότητος.

M. Γεωργιάδου: Τὸ κόστος διαθέσεως τῶν προϊόντων.

Λογιστικαὶ καὶ Ἐλεγκτικαὶ Ἀσκήσεις

Βιβλιοκριτικὸν Δελτίον

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΚΕΝΤΡΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

1. Διαγράμματα μελετῶν
2. Κανονισμὸς Κ.Τ.Μ.
3. Ὁ τουρισμὸς γενικῶς καὶ ἰδίᾳ ἐν Ἑλλάδι
4. Τὸ πορθμεῖον Ἑλλάδος—Ἰταλίας
5. Δωδεκαήμερον Σπουδῶν Τουριστικῆς Βιομηχανίας

ΔΙΑΦΟΡΑ

1. Ἐγκυκλοπαιδικὸν Ἡμερολόγιον 1957
2. Ἥρωες καὶ Μάρτυρες τοῦ Πολιτισμοῦ
Σ. Σταυροπούλου
3. Ἡ Εὐρωπαϊκὴ Οἰκονομικὴ Κοινότης
4. Οἱ ψυχολογικοὶ παράγοντες τοῦ 1821
5. Σκέψεις: Ταξιδεύοντας στὴ Γαλλία
Σ. Παπαϊωάννου
6. Αἱ Διεθνεῖς Ἐμποροπανηγύρεις

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΚΩΣΤΑ Α. ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΟΥ :

1. Στατιστική
2. Οικονομετρία
3. Έφαρμογαί Στατιστικής.
4. Άγγλοελληνικόν γλωσσάριον τῶν Στατιστικῶν ὄρων
5. Γραμμικὴ παλινδρόμησις καὶ συντελεστής συσχετίσεως
6. Προσδιορισμὸς τοῦ μέρους τοῦ ἐλλείμματος τοῦ ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου τοῦ ὀφειλομένου εἰς τὴν δυσμένειαν τῶν ὄρων τοῦ ἐμπορίου.
7. Αἱ ἐξισώσεις διαφορῶν ἐν τῇ οἰκονομετρίᾳ.
8. Διαθέσιμα ἀγαθὰ καὶ ὑπηρεσίαι παρ' ἡμῖν.

ΣΤΑΘΗ ΜΑΡΓΑΡΙΤΗ :

1. Στατιστική
2. Ἀριθμοδείκται.
3. Ἀναλυτικὴ σπουδὴ τῶν νόμων πιθανοτήτων.
4. Αἱ μέθοδοι ἐκτιμήσεως τῶν παραμέτρων ἑνὸς νόμου πιθανοτήτων.
5. Ἀναλυτικὴ σπουδὴ χρονολογικῶν τιμῶν σειρῶν.
6. Αἱ τεχνικαὶ βάσεις τῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων.
7. Οἱ ὄροι ἐμπορίου εἰς τὸ Ἑνωμένον Βασίλειον
(μετάφρασις ἐκ τοῦ Ἀγγλικῶ)

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΚΟΝΙΔΑΡΗ :

1. Μνημόνιον Ἀπειροστικῆς Ἀναλύσεως.
2. Μία ἀντιμετώπισις τοῦ Δειγματοληπτικοῦ προβλήματος (Ἀνακοίνωσις).
3. Ἀνάπτυγμα συναρτήσεως εἰς σειρὰν δεδομένων συναρτήσεων.
4. Τεχνικὴ τῶν Δειγματοληψιῶν (Μετάφρασις ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ).

Κ. Γ. ΠΛΗΘΕΙΔΗ — Β. Ν. ΜΕΤΑΞΑ :

1. Εἰσαγωγή εἰς τὴν Μαθηματικὴν Οἰκονομικὴν Ἀνάλυσιν.

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΔΑΒΙΔ :

1. Ἀγγλικὴ Στατιστικὴ Ὁρολογία.

ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

ΤΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΤΗΣ Α. Σ. Β. Σ.

- Χ. Ἀγαλλοπούλου Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις
 » Μαθήματα Ἐργατικοῦ Δικαίου
- Σ. Ἀγαπητίδη Πολιτικὴ Οἰκονομία
- Δ. Γαλάνη Τραπεζικὰ
- Σ. Γεδεῶν Ψυχοτεχνικὴ
- Ε. Γεωργαντοπούλου Θαλάσσιαι Μεταφοραὶ
- Μ. Γεωργιάδη Οἰκονομικὴ τῶν Ἐπιχειρήσεων
- Γ. Γιαννοπούλου Ἡλεκτροτεχνία
- Ν. Δελούκα Μαθήματα Ἐμπορικοῦ Δικαίου
- Ν. Δερτιλῆ Δημοσίαι Οἰκονομία
- Δ. Δημητρακάκη Γενικαὶ Ἀρχαὶ Δικαίου
 » Οἰκογενειακὸν Δίκαιον
- Ν. Θεοδώρου Μαθήματα Φυσικῆς
- Α. Καλλιαβᾶ Οἰκονομικὴ Γεωγραφία
- Σ. Καλογεροπούλου Δημόσιον Δίκαιον
- Δ. Καμβυσίδη Λογιστικὴ Ἐταιρειῶν
- Χ. Κανελλοπούλου Μαθήματα Συγκοινωνιακῆς Οἰκονομίας
- Χ. Καραβᾶ Γαλλισμοὶ
- Δ. Κόλια Ἰδιωτικὴ Οἰκονομικὴ
- Π. Κουβέλλη Ὁ τὸπος ἐγκαταστάσεως τῶν βιομηχανιῶν
 » Ἐνεργειακὴ Οἰκονομία
 » Μαθήματα Βιομηχανικῆς Πολιτικῆς
 » Προγραμματισμὸς καὶ ἐκβιομηχάνισις
- Ι. Κουτσογιάννη Ἀσφαλιστικὰ
 » Ἐρωτηματολόγιον Ἀσφαλιστικῶν ζητημάτων

Α. Κυρκιλίτση	Μαθήματα Ἐμπορικῆς Πολιτικῆς
Φ. Λέτσα	Ὄργανωτικὴ Ἐργοστασίων
Ε. Μαργαρίτη	Οἰκονομικὰ Μαθηματικὰ
»	Στατιστικὴ
»	Ἀριθμοδείκται
Ε. Μελετιῆ	Τρίγλωσσος Στενογραφία
Κ. Μπανταλούκα	Ὄργανωτικὴ τῆς Οἰκονομίας
Γ. Ξυνοπούλου	Μεταλλευτικὸν Δίκαιον
Δ. Παπαδημητρίου	Βιομηχανικὴ Λογιστικὴ
»	Ἐφαρμογαὶ Βιομηχανικῆς Λογιστικῆς
Σ. Παπαϊωάννου	Τεχνικὴ τοῦ Ἐμπορίου
»	Λογιστικὴ
»	Προβλήματα Λογιστικοῦ Δικαίου
Γ. Παπακώστα	Βιομηχανικὴ Ὑγιεινὴ
Γ. Παυλίδη	Modern Commercial English Letter Writing
»	Μέθοδος Ἀγγλικῆς γλώσσης
Π. Πέρδικα	Ἐμπορικὸν Δίκαιον
Κ. Σημαντήρα	Ἐμπράγματον Δίκαιον
»	Ἐνοχικὸν Δίκαιον
Σ. Σταυροπούλου	Μηχανογνωσία
Ε. Συνοδινοῦ	Χημεία
»	Ἐμπορευματολογία
Ι. Φράγκου	Τελωνειακαὶ καὶ Δασμολογικαὶ Μελέται
Γ. Χαλκιοπούλου	Πολιτικὴ Οἰκονομία
»	Μηχανισμὸς τῶν τιμῶν
»	Ἡ χρυσῆ λίρα
Ι. Χρυσσοχοῦ	Ὄργάνωσις τῶν Ἐπιχειρήσεων
»	» » Ἐργοστασίων
»	Ἐλεγκτικὴ

Μαρμαρᾶς Κωνσταντῖνος τοῦ Μιχαήλ	1945 46
Μαρούλης Κωνσταντῖνος τοῦ Διονυσίου	1944 45
Ματσούρη Παρασκευή τοῦ Κωνῆνου	1952 53
Μαῦρος Γεώργιος τοῦ Κυριάκου	1956 57
Μέξη Μαρία τοῦ Δημητρίου	1956 57
Μεταξωτός Χρῖστος τοῦ Γεωργίου	1955 56
Μητσιάνη Νικολαῖα τοῦ Κωνῆνου	1951 52
Μικρούδης Δημήτριος τοῦ Γεωργίου	1953 54
Μιντιλογλίτης Χρῖστος τοῦ Παναγιώτου	1954 55
Μιχαηλίδης Ἡλίας τοῦ Ἰωάννου	1955 56
Μιχαλόπουλος Γεώργιος τοῦ Παναγιώτου	1944 45
Μιχαλόπουλος Σωτήριος τοῦ Μιχαήλ	1956 57
Μιχαλόπουλος Χρῖστος τοῦ Παναγιώτου	1944 45
Μιχόπουλος Φίλιππος τοῦ Παντελῆ	1953 54
Μίχος Μιχαήλ τοῦ Γεωργίου	1953 54
Μοϊᾶνος Δημήτριος τοῦ Ματθαίου	1955 56
Μουτούσης Βασίλειος τοῦ Διονυσίου	1954 55
Μπαζῖγος Γεώργιος τοῦ Παναγιώτου	1953 54
Μπαλάσκας Στέφανος τοῦ Νικολάου	1953 54
Μπάμπος Κωνῆνος τοῦ Γεωργίου	1954 55
Μπάος Πέτρος τοῦ Ἀντωνίου	1952 53
Μπασιάς Χαράλαμπος τοῦ Μιχαήλ	1954 55
Μπεθάνης Σωτήριος τοῦ Κωνῆνου	1944 45
Μπεκές Θεόδωρος τοῦ Θεοφίλου	1955 56
Μπεκρῆς Ὀδυσσεύς τοῦ Γεωργίου	1956 57
Μποκῶρος Κωνῆνος τοῦ Παναγιώτου	1956 57
Μυλωνογιάννης Ἀλέξανδρος τοῦ Κωνῆνου	1954 55
Μυρμιρίδης Ἀπόστολος τοῦ Μιχαήλ	1944 45
Μωραῖτης Παντελῆς τοῦ Νικολάου	1956 57
Νίκας Παναγιώτης τοῦ Δημητρίου	1953 54
Νικολάου Δημήτριος τοῦ Ἰωάννου	1953 54
Νικολάου Ἐμμανουήλ τοῦ Νικολάου	1949 50
Νικολογιάννης Ἀθανάσιος τοῦ Νικολάου	1954 55
Νικολόπουλος Θεόδωρος τοῦ Χαράλαμπος	1955 56
Νικολουδάκη Μαρία τοῦ Θεοχάρους	1952 53
Νικητόπουλος Ἰωάννης τοῦ Γεωργίου	1952 53
Νικολάου Δημήτριος τοῦ Ἰωάννου	1953 54
Νινιός Νικόλαος τοῦ Γεωργίου	1956 57
Νινιός Παναγιώτης τοῦ Ἰωάννου	1955 56
Νῖνος Ἀγγελος τοῦ Ἰωάννου	1951 52
Ντάνος Γεώργιος τοῦ Ἀθανασίου	1952 53
Ντίνος Δημήτριος τοῦ Σταύρου	1955 56
Ντούβρας Σωτήριος τοῦ Ἰωάννου	1956 57
Ντουντούμης Κωνῆνος τοῦ Νικολάου	1953 54
Οἰκονομοπούλου Χαρίκλεια τοῦ Δημητρίου	1952 53

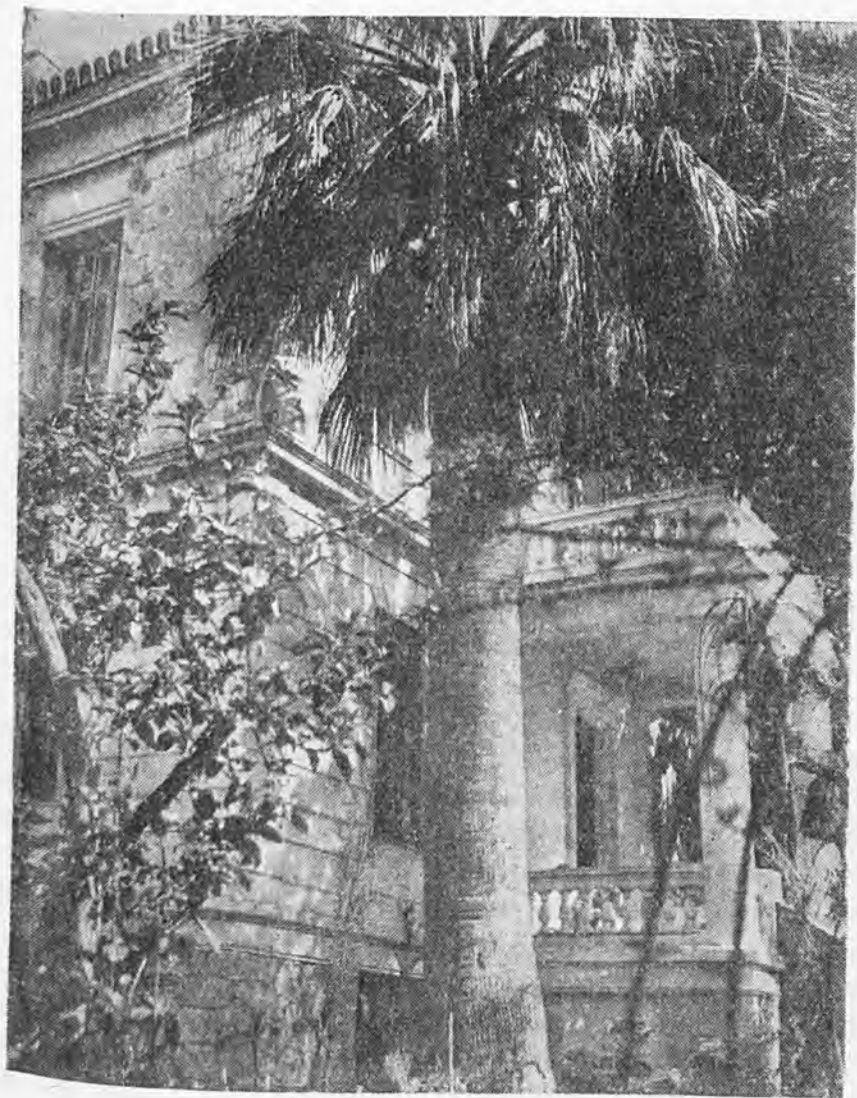
Πάγκαλος Γεώργιος τοῦ Νικολάου	1951 52
Παγκουλάκης Ἰωάννης τοῦ Βασιλείου	1956 57
Παγώνης Γεώργιος τοῦ Εὐαγγέλου	1953 54
Παῖζᾶνος Ἰωάννης τοῦ Δημητρίου	1952 53
Παλαιολόγος Βασίλειος τοῦ Δημητρίου	1954 55
Παναγιωτόπουλος Ἀχιλλεὺς τοῦ Ἰωάννου	1955 56
Παναγιωτακόπουλος Δημήτριος τοῦ Παναγιώτου	1956 57
Παναγιωτοπούλου Θεώνη τοῦ Κωνῆνου	1952 53
Παναγιώτου Ἰωάννης τοῦ Πέτρου	1956 57
Πανουσοπούλου Δήμητρα τοῦ Παναγιώτου	1952 53
Πανταζᾶτος Νικόλαος τοῦ Ἰωάννου	1954 55
Πανταλέων Ἰωάννης τοῦ Ἀλεξάνδρου	1954 55
Παπαγιαννόπουλος Κωνῆνος τοῦ Παναγιώτου	1955 56
Παπαδάκης Ἀντώνιος τοῦ Γεωργίου	1948 49
Παπαδάκης Ἰωάννης τοῦ Γεωργίου	1953 54
Παπαδάκης Κωνσταντῖνος τοῦ Μιχαήλ	1952 53
Παπαδημητρίου Γεώργιος τοῦ Δημητρίου	1944 45
Παπαδημητρίου Νικόλαος τοῦ Δημητρίου	1944 45
Παπαδόπουλος Νικόλαος τοῦ Χρίστου	1954 55
Παπαευαγγέλου Χρῖστος τοῦ Κωνῆνου	1944 45
Παθανασόπουλος Βασίλειος τοῦ Χρίστου	1952 53
Παπαῖωάννου Βασίλειος τοῦ Κωνῆνου	1950 51
Παπαῖωάννου Γεώργιος τοῦ Ἀλκιβιάδου	1955 56
Παπαῖωάννου Δημήτριος τοῦ Κωνῆνου	1944 45
Παπακωνσταντῖνου Νικόλαος τοῦ Παναγιώτου	1955 56
Παπαλεξόπουλος Φιλοκτῆτης τοῦ Παναγιώτου	1955 56
Παπαμιχαλάκης Ἰωάννης τοῦ Κωνῆνου	1955 56
Παπανδρέου Εὐάγγελος τοῦ Σταύρου	1954 55
Παπανδρέου Ἡλίας τοῦ Παναγιώτου	1954 55
Παπανικολάου Δημήτριος τοῦ Νικολάου	1954 55
Παπασπύρου Ἀθανάσιος τοῦ Γεωργίου	1955 56
Παπατζανάκης Ἀντώνιος τοῦ Ὀνουφρίου	1955 56
Παπαχατζάκης Ἐμμανουήλ τοῦ Πολυζῶη	1955 56
Παπουτσᾶς Στυλιανός τοῦ Δημητρίου	1953 54
Παπουτση Τριαντάφυλλος τοῦ Γεωργίου	1956 57
Παππᾶς Ἀλέξανδρος τοῦ Δημητρίου	1952 53
Παππᾶς Ἡρακλῆς τοῦ Νικολάου	1955 56
Παρτινεβελος Ἀντώνιος τοῦ Ἰωάννου	1955 56
Πασχάλης Πολύκαρπος τοῦ Πέτρου	1944 45
Πατεράκης Ἀλέξανδρος τοῦ Σταματίου	1955 56
Πατιός Λάζαρος τοῦ Νικολάου	1953 54
Πατριανάκος Πέτρος τοῦ Βασιλείου	1955 56
Πεζούλας Δημήτριος τοῦ Κωνῆνου	1954 55
Πελεκανάκης Δημήτριος τοῦ Γεωργίου	1956 57
Πετράκης Πέτρος τοῦ Γεωργίου	1954 55

Πετρόπουλος Ἰωάννης τοῦ Ἡλίας	1954 55
Πετρόπουλος Κωνσταντῖνος τοῦ Γεωργίου	1953 54
Πετρουλάκης Γεώργιος τοῦ Δημητρίου	1955 56
Πέτρου Ἀθανάσιος τοῦ Γεωργίου	1955 56
Πιπεράκη Χρυσή τοῦ Γεωργίου	1953 54
Πίτσιος Μιχαήλ τοῦ Πανταζῆ	1953 54
Πολίτης Ἡλίας τοῦ Διονυσίου	1953 54
Πολίτης Χρῖστος τοῦ Θεοδώρου	1955 56
Πουλημενάκος Πέτρος τοῦ Ἀριστείδου	1954 55
Πριμέντας Μερκούριος τοῦ Ἀντωνίου	1953 54
Ρακατζῆ Μερόπη τοῦ Ἀλεξάνδρου	1951 52
Ραπακούλιας Γεώργιος τοῦ Ἰωάννου	1955 56
Ραπίδου Μαρία τοῦ Γεωργίου	1953 54
Ραυτόπουλος Παναγιώτης τοῦ Δημητρίου	1948 49
Ρέρρας Λεονάρδος τοῦ Μιχαήλ	1944 45
Ρήγας Φίλιππος τοῦ Λυκούργου	1956 57
Ρηγόπουλος Μπέης τοῦ Κωνῆνου	1953 54
Ριζοκώστας Κωνῆνος τοῦ Χρῖστου	1951 52
Ρίζος Δημήτριος τοῦ Ἀποστόλου	1954 55
Ρίμπας Ἰωάννης τοῦ Σαράντου	1953 54
Ρούσος Νικόλαος τοῦ Ἰωάννου	1952 53
Ρούσσα Ἀθηνᾶ τοῦ Γεωργίου	1952 53
Ρούσσης Παναγιώτης τοῦ Νικολάου	1954 55
Σαγρῆς Βασίλειος τοῦ Ἀλεξάνδρου	1952 53
Σακαντάνης Σταμάτιος τοῦ Ἰωάννου	1953 54
Σακελλαρίου Νικόλαος τοῦ Κωνῆνου	1955 56
Σαμαράς Ἰωάννης τοῦ Ἀχιλλέως	1956 57
Σαμολαδάς Πέτρος τοῦ Γεωργίου	1944 45
Σαρλῆς Ἰωάννης τοῦ Κωνῆνου	1945 46
Σαρρῆς Γεώργιος τοῦ Παναγιώτου	1950 51
Σέρβος Ἰωάννης τοῦ Ἀλεξάνδρου	1955 56
Σισβέλης Σπήλιος τοῦ Βασιλείου	1954 55
Σιδέρη Δέσποινα τοῦ Μιχαήλ	1952 53
Σιδηρόπουλος Λεόντιος τοῦ Ἀρχιμήδους	1954 55
Σιούλας Δημήτριος τοῦ Ἀθανασίου	1955 56
Σκαλτσᾶς Κωνῆνος τοῦ Ἰωάννου	1955 56
Σκαρμωτσός Στυλιανός τοῦ Φιλίππου	1956 57
Σκόρδος Βασίλειος τοῦ Σπυρίδωνος	1953 54
Σκουλικάρης Ἰωάννης τοῦ Ἐμμανουήλ	1955 56
Σούλη Εὐγενία τοῦ Πέτρου	1949 50
Σούρλας Βύρων τοῦ Μιχαήλ	1956 57
Σοφ.ιανός Ἰωάννης τοῦ Φωτίου	1954 55

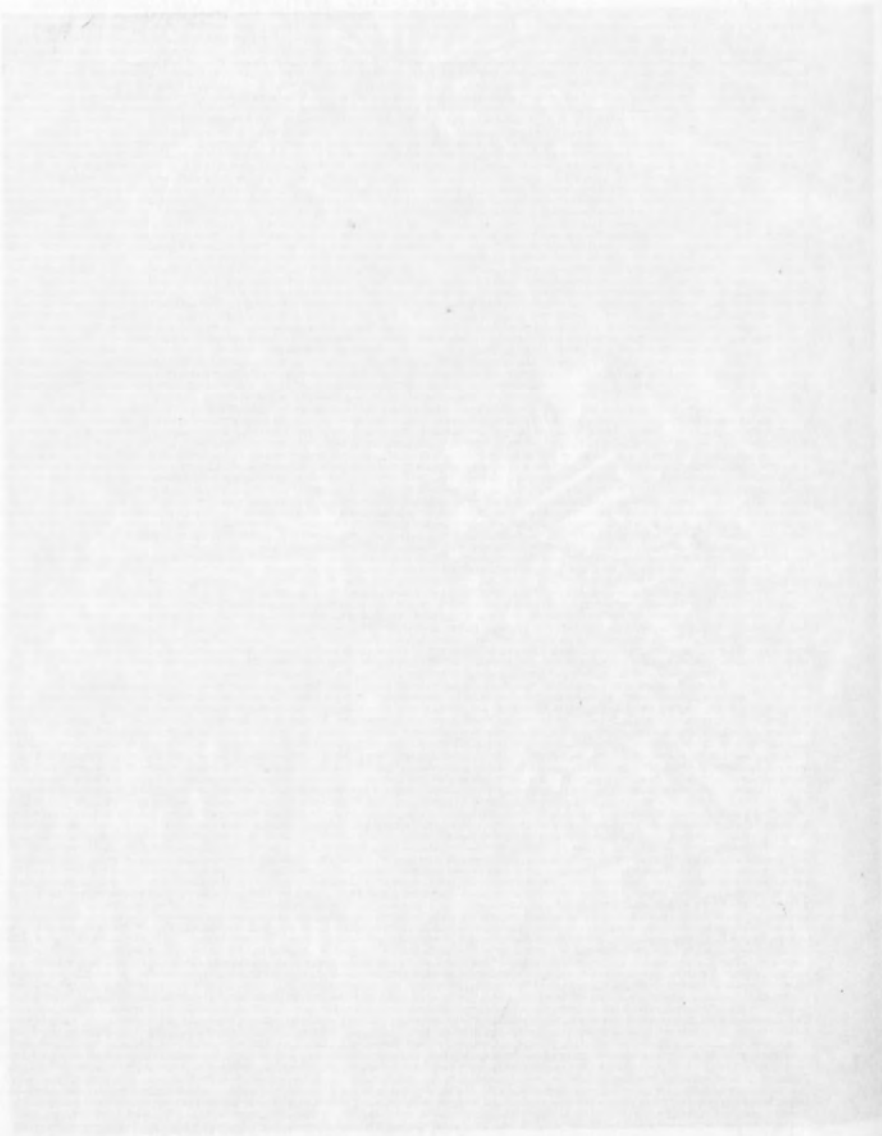
Σοφικίτης Μιχαήλ τοῦ Ἀντωνίου	1956 57
Σπηλιόπουλος Κων)νος τοῦ Χρίστου	1945 46
Σταθάκου Χαριτούλα τοῦ Νικολάου	1954 55
Στάθης Ἀλέξανδρος τοῦ Θεοφάνους	1950 51
Σταθοπούλου Ἀσημίνα τοῦ Παναγιώτου	1953 54
Σταθόπουλος Ἰωάννης τοῦ Γεωργίου	1944 45
Σταθόπουλος Σταῦρος τοῦ Ἀναστασίου	1955 56
Σταθούλιας Γεώργιος τοῦ Βασιλείου	1952 53
Σταμούλης Παῦλος τοῦ Κων)νου	1951 52
Σταμπολίτης Νικόλαος τοῦ Ἀντωνίου	1953 54
Σταρογιάννης Εὐστράτιος τοῦ Γεωργίου	» »
Σταυριανᾶκη Ἑλλη τοῦ Εὐαγγέλου	1954 55
Σταυρόπουλος Ἐλισαῖος τοῦ Παύλου	1953 54
Σταυρόπουλος Παναγιώτης τοῦ Ἀντωνίου	1956 57
Στεργίου Βασίλειος τοῦ Στεργίου	1954 55
Στούπας Ἰωάννης τοῦ Κων)νου	1953 54
Σύμπουρας Ἀνδρέας τοῦ Φωτίου	1950 51
Σφακιανᾶκης Ἰωάννης τοῦ Δημητρίου	1945 46
Σωτήρης Παναγιώτης τοῦ Ἰωάννου	1951 52
Σωτηρόπουλος Σπυριδων τοῦ Νικήτα	1953 54

Ταβλᾶς Πέτρος τοῦ Νικολάου	1956 57
Ταμβᾶκη Μαρία τοῦ Χαραλάμπους	1952 53
Ταμπουρόφσκη Ἐδουάρδος τοῦ Μαριανοῦ	1952 53
Τασιόπουλος Χρῖστος τοῦ Γρηγορίου	1953 54
Τερζῆς Γεώργιος τοῦ Ἴπποκράτους	1954 55
Τζανέας Λεωνίδας τοῦ Παναγιώτου	1945 46
Τζιαστούδης Γεώργιος τοῦ Μάνθου	1956 57
Τζούβελη Χρυσσαυγή τοῦ Ἀντωνίου	1952 53
Τζωρτζᾶκης Γεώργιος τοῦ Ἐμμανουήλ	1953 54
Τομαῆς Δημήτριος τοῦ Ἀνδρέου	1955 56
Τομαρᾶς Νικόλαος τοῦ Κων)νου	1953 54
Τοπιντζῆς Χαράλαμπος τοῦ Ἰωάννου	1949 50
Τούντα Δήμητρα τοῦ Σωτηρίου	1955 56
Τουτουδάκης Ἀθανάσιος τοῦ Νικολάου	1954 55
Τουτουδάκης Δημήτριος τοῦ Νικολάου	1953 54
Τραγᾶς Νικόλαος τοῦ Δημητρίου	» »
Τρατρᾶ Ἀναστασία τοῦ Ἰωάννου	1952 53
Τριφύλλη Μαρία τοῦ Βασιλείου	1953 54
Τρύφωνος Ἀγγελική τοῦ Παναγιώτου	1948 49
Τσαγανός Γεώργιος τοῦ Βασιλείου	1956 57
Τσαγκλῆς Παναγιώτης τοῦ Κων)νου	1953 54
Τσάγκος Παντελῆς τοῦ Κων)νου	1952 53
Τσαγκρίδης Μιχαήλ τοῦ Ἰωάννου	1954 55
Τσακίρης Εὐάγγελος τοῦ Ἰωάννου	1953 54

Τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Κύπρου 43
Διδασκῆριον τῆς Σχολῆς

Επιτομή της Βίβλου του Αποστόλου	1897
Επιτομή της Βίβλου του Χριστού	1898
Επιτομή της Βίβλου του Παύλου	1899
Επιτομή της Βίβλου του Θεολογικού	1900
Επιτομή της Βίβλου του Πνευματικού	1901

Επιτομή της Βίβλου του Θεολογικού	1902
Επιτομή της Βίβλου του Πνευματικού	1903
Επιτομή της Βίβλου του Αποστόλου	1904
Επιτομή της Βίβλου του Χριστού	1905
Επιτομή της Βίβλου του Παύλου	1906
Επιτομή της Βίβλου του Θεολογικού	1907
Επιτομή της Βίβλου του Πνευματικού	1908

Π Ι Ν Α Ξ Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Ω Ν

Α' Μ Ε Λ Ε Τ Η Μ Α Τ Α

1.	Σταυρος Κωστόπουλος :	Τὸ « Ἀλμανάκ » μας	Σελίς	5
2.	Δ. Κονιδάρης :	Τί εἶναι « Ἡμερολόγιον »	»	7
3.	Δημήτριος Ἀλιπρόντης :	Τὰ ἰδανικά	»	20
4.	Σωτ. Ἀγαπητίδης :	Ἡ Ἑλληνικὴ Οἰκονομία	»	24
5.	Πέτρος Κουβέλης :	Ἡ Ἑλληνικὴ Βιομηχανία	»	28
6.	Σπ. Βοσιλείου :	Τὰ Λογιστικά Σχέδια	»	32
7.	Χρ. Ἀγαλλόπουλος :	Οἱ Τρεῖς Ἱεράρχαι	»	34
8.	Ν. Σιδέρης :	Ἡ διάρθρωσις τῆς Ἑλληνικῆς Βιομηχανίας	»	37
9.	Μ. Παπαστάμου :	Ὁ Διονύσιος Σολωμὸς	»	40
10.	Ἄγγελος Νησιώτης :	Ἡ Χριστιανικὴ Παιδεία	»	44
11.	Χρ. Εὐελπίδης :	Ὁ πολιτισμὸς	»	46
12.	Γεωρ. Συνόπουλος :	Ἡ μεταλλευτικὴ κίνησις	»	50
13.	Σοφ. Βενιζέλου :	Αἱ κατευθύνσεις τῆς παιδείας μας	»	61
14.	Κ. Λεοντίδης :	Ἡ ἑλληνικὴ γεωργία	»	63
15.	Δ. Κονιδάρης :	Αἱ ὥραι τοῦ ἔτους	»	65
16.	Κων. Σημαντήρας :	Ἡ σημασία τοῦ τουρισμοῦ διὰ τὴν Ἑλλάδα	»	68
17.	Νικ. Π. Θεοδώρου :	Ραδιενεργοὶ δείκται	»	70
18.	Ἄντ. Π. Χριστοδουλόπουλος :	Ὁ δασικὸς πλοῦτος τῆς Ἑλλάδος	»	74
19.	Γ. Γ. Πεσμαζόγλου :	Ἡ ἔνωσις τῆς Εὐρώπης	»	76
20.	Γ. Φράγκος :	Ἡ Εὐρωπαϊκὴ τελωνειακὴ ἔνωσις	»	78
21.	Ἐλευθ. Γεωργαντόπουλος :	Ἡ Ἑλληνικὴ ναυτιλία	»	82
22.	Δημ. Τσαούσης :	Ὁ ἀγὼν διὰ τὴν εἰρήνην — Τὰ Ἡν. Ἔθνη	»	86
23.	Ἀδαμαντίου Κοραῆ :	Πρὸς τοὺς νέους τοῦ ἔθνους	»	94
24.	Θ. Κολοκοτρώνης :	Κήρυγμα στὴν Πνύκα	»	95
25.	Σερ. Κ. Παπαϊωάννου :	Τὸ νόημα τῆς μεγάλης ἡμέρας	»	99
26.	Γ. Μακρουγιάννης :	Ἀπὸ τὰ ἀπομνημονεύματα	»	106
27.	Μαρία Παπαστάμου :	Τὰ δημοτικὰ μας τραγούδια	»	107
28.	Κ. Παπαπάνος :	Ἡ ΟΥΝΕΣΚΟ (UNESCO)	»	114
29.	Γ. Σωφρονοπούλου :	Ὁ Ὑπολληλικὸς κώδιξ καὶ τὸ Α.Σ.Δ.Υ.	»	118
30.	Στ. Κωστελέτος :	Ὁ ἐξηλεκτρισμὸς τῶν Νήσων	»	122
31.	Κλέων Παράσχος :	Μιά καλὴ ἰδέα	»	124
32.	Γ. Βασιλειάδης :	Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία	»	126
33.	† Ὁ Σάμου Εἰρηναῖος :	Ὁ Λυτρωτὴς	»	128
34.	Σπυρ. Γ. Διζάρδος :	Ἡ σημασία τῆς Λογιστικῆς	»	130

35. Π. Σολομός : Ἡ χρησιμότης τῶν μηχανῶν διὰ τὴν Λογιστικὴν Σελ. 132
36. Σοφία Γεδεών : Ψυχοτεχνική » 136
37. Χρ. Ν. Ἀγαλλόπουλος : Ἡ ἐργατικὴ Προϊομαγία » 140
38. R. Millieux : Ἡ ἐκπολιτιστικὴ ἀξία τῆς Γαλλικῆς γλώσσης » 141
39. Σοφία Μ. Γεδεών : Ἡ ψυχολογία τῆς ἐργασίας » 148
40. Ἄντ. Παπαντωνάκης : Ὁργανισμὸς χρηματοδοτήσεως
οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως » 152
41. Στ. Ἄρ. Παπασταματίου : Ἡ ἐνῶση τῆς Ἑπτανήσου » 159
42. Γ. Πέριτς : Τὰ ἐργασιολογικὰ κέντρα » 160
43. Γ. Η. Πάγκαλος : Ἡ σημασία τῆς ὑγιεινολογικῆς δι-
παιδαγωγήσεως τοῦ λαοῦ » 166
44. Μαρία Παπαστάμου : Ἡ τέχνη στὸ Βυζάντιο » 169
45. Γ. Μήλας : Ἡ Ἰδεολογία τοῦ τουρισμοῦ » 171
46. Κ. Παράσχος : Ἐρνέστος Ρενάν » 173
47. Ἐρ. Ρενάν : Ἡ προσευχὴ ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως » 174
48. Ν. Δεδρινός : Ὁ Κινηματογράφος στὴν ἐποχὴ μας » 178
49. Δ. Κοιδαρης : Τὸ θέρος » 179
50. Κ. Μπανταλούκας : Τὸ ἐμπορικὸν ἰσοζύγιον τῆς Ἑλλάδος » 184
51. Μιχ. Ρινόπουλος : Ἡ Ἀνώνυμος Ἐταιρεία ἐν Ἑλλάδι » 186
52. Στυλ. Γερωνυμάκης : Οἱ ἐθνικαὶ Λογαριασμοὶ » 188
53. Σπυρ. Παπαναστασάτος : Luca Paciolo » 192
54. Κ. Α. Ἀθανασιάδης : Οἰκονομετρία » 196
55. Αἰκ. Στριφτοῦ - Κριαρᾶ : Τὸ Τέστ. » 200
56. Ἐλευθ. Ε. Συνοδινός : Τὰ νεώτερα ἐπιτεύγματα τῆς Χημείας » 205
57. Δ. Οἰκονόμου : Αἱ ἀνθρώπιναι σχέσεις καὶ ἡ Διοικητικὴ
Ἐπιστήμη » 307
58. Παν. Πέριδικας : Ἡ περιορισμένη εὐθύνη ἐν τῷ δικαίῳ » 216
59. Στρ. Κ. Παπαϊωάννου : Καλῶ τοὺς νέους » 222
60. Ζ. Ζωρὲς : 14η Ἰουλίου ἡμέρα διεθνοῦς ἐορτασμοῦ » 223
61. Ζ. Ι. Βλυσίδης : Ἐλάχιστα τινα περὶ εὐγονικῆς » 228
62. Εὐθ. Ἀναγνωστόπουλος : Αἱ ἐμπορικαὶ συμβάσεις » 232
63. Γ. Φιτέρης : Ζαν Ζωρὲς » 235
64. Γ. Γιαννόπουλος : Λίγα λόγια γιὰ τὴν πυρηνικὴν ἐνέργειαν » 237
65. Ε. Δ. Μαργαρίτης : Οἱ τιμάρθιμοι ἐν Ἑλλάδι » 237
66. Ν. Αἰγινήτης : Τουριστικὴ ψυχολογία » 250
67. Θ. Χοῦδᾶς : Ἡ συμβολὴ τῆς Ἑλληνικῆς περιηγητικῆς Λέσχης
εἰς τὸν τουρισμὸν » 252
68. Σπ. Α. Ραυτόπουλος : Ὁ φιλοτελισμὸς » 256

69.	<i>Παντ. Κ. Ραπτιάρχης</i> :	Αί κωδικοποιήσεις τῶν Νόμων	Σελ. 262
70.	<i>Κ. Νικολαΐδης</i> :	Προσέχετε τὰ δόντια σας	> 266
71.	<i>Γ. Παυλίδης</i> :	Ἡ Ἀγγλική γλῶσσα	> 269
72.	<i>Χρ. Κανελλόπουλος</i> :	Τὸ σιδηροδρομικὸν δίκτυον τῆς Ἑλλάδος	> 271
73.	<i>Νικ. Γαργαλίδης</i> :	Ἡ σημασία τῆς τουριστικῆς ἐκπαιδεύσεως	> 275
74.	<i>Δ. Κονιδάρης</i> :	Περὶ δειγματοληψίας	> 276
75.	<i>Ἀλεξ. Μπάρδας</i> :	Ἡ διεθνὴς Ὀργάνωσις Ἑργασίας	> 277
76.	<i>Ζ. Μακρῆ</i> :	Rock and Roll (τί λένε οἱ νέοι)	> 280
	<i>Ὁ ἀπροσγείωτος</i> » > >	(τί λένε οἱ ἄλλοι)	> 281
77.	<i>Δ. Κονιδάρης</i> :	Τὸ φθινόπωρον	> 283
78.	<i>Φ. Γ. Γεωργακόπουλος</i> :	Παναγιώτης Κάντζιας	> 286
79.	<i>Σπ. Βασιλείου</i> :	Τὸ Ἀνώτατον Λογιστικὸν Συμβούλιον	> 288
80.	<i>Σ. Γ. Ἀγαπητίδης</i> :	Ὁ Συνεταιρισμὸς καὶ ἰδίως ἐν Ἑλλάδι	> 290
81.	<i>Γ. Γ. Κατσίπης</i> :	Οἱ Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες	> 294
82.	<i>Χρ. Ν. Ἀγαλλόπουλος</i> :	Ἡ κοινωνικὴ πολιτικὴ εἰς τὴν Ἑλλάδα	> 298
83.	<i>Ἀντ. Παπαϊωάννου</i> :	Ἡ ὑγιεινὴ διαβίωσις τῶν σπουδαστῶν	> 302
84.	<i>Π. Χατζημιχάλης</i> :	Ἡ ἐμπορικὴ ἀντιπροσώπευσις	> 306
85.	<i>Κ. Νικολετόπουλος</i> :	Διαιτησία	> 309
86.	<i>Α. Ρουσοπούλου</i> :	Ἡ Ἐμπορικὴ καὶ Βιομηχανικὴ Ἀκαδημία	> 312
87.	<i>Π. Παλαιολόγος</i> :	Μιά ζωὴ σ' ἓνα ρῆμα	> 320
88.	<i>Στρ. Κ. Παπαϊωάννου</i> :	Παρανέσεις	> 321
89.	» >	: Ὑποθῆκαι πρὸς τοὺς σπουδαστάς	> 330
90.	<i>Σ. Πήλιος</i> :	28 Ὀκτωβρίου 1941	> 339
91.	<i>Μ. Γεωργιάδης</i> :	Τὸ πολύμορφον ἔργον τῶν Ὀρκωτῶν Λογιστῶν εἰς Η.Π.Α.	> 343
92.	<i>Ἀν. Τσοῦκας</i> :	Περὶ γεροντολογίας	> 349
93.	<i>Ἀντρέ Φιλίπ</i> :	Ἡ κοινὴ Εὐρωπαϊκὴ ἀγορὰ	> 350
94.	<i>Ἑλ. Ε. Συνοδινός</i> :	Οἱ χυμοὶ τῶν Ἑλληνικῶν ὀπωρῶν	> 354
95.	<i>Γ. Δ. Χρυσόχοῦ</i> :	Louis Danty - Lafrance	> 358
96.		Η École des Hautes Études Commerciales de Paris	> 394
97.	<i>Κ. Παράσχος</i> :	Ὁ Σαρλό	> 367
98.	<i>Δ. Κονιδάρης</i> :	Ὁ χειμὼν	> 369
99.	<i>Γεωρ. Α. Βασιλειάδης</i> :	Ἡ ἐπαγγελματικὴ ἐκπαίδευσις	> 372
100.	<i>Σ. Ἀγαπητίδης</i> :	Αἱ πωλήσεις μὲ δόσεις	> 379
101.	<i>Χ.</i> :	Ἐμπόδια εἰς τὴν Βιομηχανίαν	> 385
102.	<i>Ἑλ. Ε. Συνοδινῶ</i> :	Ἡ γευστικὴ δοκιμασία τῶν οἴνων	> 396
103.	<i>Δ. Παπαδημητρίου</i> :	Ὁ Ἐλαμεινῶνδας Χαρίλαος	> 404
104.	<i>Π. Κυριακόπουλος</i> :	Δύο αὐτοδιοίκητοι Ὀργανισμοὶ	> 409

Β' ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ

6	Ἰανουαρίου	19	5	Μαΐου	147	1	Σεπτεμβρίου	289
13	»	23	12	»	151	8	»	293
20	»	27	19	»	155	15	»	297
27	»	31	26	»	163	22	»	301
						29	»	305
3	Φεβρουαρίου	45	2	Ἰουνίου	187	6	Ὀκτωβρίου	315
10	»	49	9	»	191	13	»	319
17	»	53	16	»	195	20	»	329
24	»	57	23	»	199	27	»	337
			30	»	203			
3	Μαρτίου	77	7	Ἰουλίου	215	3	Νοεμβρίου	349
10	»	81	14	»	221	10	»	353
17	»	85	21	»	227	17	»	357
24	»	97	28	»	231	24	»	361
31	»	109						
7	Ἀπριλίου	117	4	Αὐγούστου	251	1	Δεκεμβρίου	373
14	»	121	11	»	255	8	»	377
21	»	131	18	»	261	15	»	387
28	»	135	25	»	265	22	»	401
						29	»	415

Γ' ΠΟΙΗΜΑΤΑ

1.	<i>Κωστῆς Παλαμᾶς</i> :	Οἱ πατέρες	Σελίς	23
2.	<i>Παῦλος Νιρβάνας</i> :	Χειμωνιάτικη ζωγραφιά	»	25
3.	<i>Η.Ι.Δ.</i> (Διασκευή) :	Ἐν μπορῆς	»	35
4.	<i>Δ. Σολωμός</i> :	Ἡ ἡμέρα τῆς Λαμπρῆς	»	40
5.	<i>Σ. Ζαμπέλιος</i> :	Ἐπίγραμμα στό Σολωμό	»	41
6.	<i>Δ. Σολωμός</i> :	Ἀπόσπασμα ἀπό τοὺς «Ἐλευθέρους Πολιορκημένους»	»	42
7.	<i>Ι. Κ. Παπατζώνης</i> :	Πιστεύω	»	54
8.	<i>Ἄγγελος Σικελιανός</i> :	Ἄνοιξη	»	66
9.	<i>Η. Heine</i> :	Τώρα Ἄνοιξιάτικο	»	67
10.	<i>Μιλτ. Μαλακάσης</i> :	Ἄνοιξη	»	67
11.	<i>Ρ. Φιλύρα</i> :	Ἐαρινὸ	»	67
12.	<i>Κ. Καρνωτάκη</i> :	Ἄνοιξη	»	67
13.	<i>Β. Ρώτας</i> :	Ἄνοιξη	»	75
14.	<i>Δ. Σολωμός</i> :	Ἡ καταστροφή τῶν Ψαρρῶν	»	88
15.	<i>Δ. Σολωμός</i> :	Ἕμνος εἰς τὴν Ἐλευθερίαν	»	90
16.	<i>Κωστ. Καβάφης</i> :	Θερμοπύλες	»	102
17.	<i>Κωστῆς Παλαμᾶς</i> :	Ἑλλάδα	»	111
18.	<i>Δ. Σολωμός</i> :	Ἀπόσπασμα τοῦ ποιήματος ὁ «Λάμπρος»	»	131
19.	<i>Ἄγγελος Σικελιανός</i> :	Παρίσι	»	144
20.	<i>Ἀριστοτέλης Βαλαωρίτης</i> :	Ἡ πρὸς τὴν πατρίδα ἀγάπη μου	»	158
21.	<i>Κ. Παλαμᾶς</i> :	Τὰ Ἑπτὰ νησιά	»	158
22.	<i>Κ. Παλαμᾶς</i> :	Ἄπ' τὸ Δωδεκάλογο τοῦ Γύφτου	»	167
23.	<i>Ἀριστομένης Προβελέγγιος</i> :	Ἡ ματωμένη κορώνη	»	168

24.	<i>Κ. Παλαμᾶς</i> : Ἀπὸ τὴ Φλογέρα τοῦ Βασιλιᾶ	Σελ. 180
25.	<i>Σ. Μόρφης</i> : Θέρος	» 180
26.	<i>Α. Μαγγανάρης</i> : Τὸ καλοκαίρι ἐσήμανε	» 180
27.	<i>Γ. Ἀθάνας</i> : Νυκτερινὴ σιγαλιὰ	» 199
28.	<i>Γεράσιμος Μαρκοῦᾶς</i> : Καλοκαιρινὴ βραδιὰ	» 212
29.	<i>Κ. Παλαμᾶς</i> : Κύπρος	» 219
30.	<i>Ζ. Παπαντωνίου</i> : Ἀγροτικὸ	» 246
31.	<i>Σ. Μόρφης</i> : Θέρος	» 246
32.	<i>Γεώργιος Δροσίνης</i> : Στὸν Αὐγουστιάτικο οὐρανὸ	» 250
33.	<i>Κώστας Καρυωτάκης</i> : Ἀθήνα	» 258
34.	<i>Σοφία Μαυροειδῆ—Παπαδάκη</i> : Καστοριά	» 258
35.	<i>Ἀθανασία Π. Μαγιάκου</i> : Ναύπλιο	» 259
36.	<i>Ἀχ. Παράσχος</i> : Στὴν Παναγία	» 260
37.	<i>Γεώργιος Δροσίνης</i> : Θέλω	» 284
38.	<i>Ἄγγελος Σικελιανός</i> : Τὸ πρωτοβρόχι	» 285
39.	<i>Ναπολέων Λαπαθιώτης</i> : Τραγούδι τὸ φθινόπωρο	» 297
40.	<i>Ρίτας Μπούμπη—Παπᾶ (Μετάφρ.)</i> : Ἡ γλυκειά μου μάννα	» 305
41.	<i>Ι. Μ. Παναγιωτόπουλος</i> : Φθινοπωρινὸ ἀπομεσήμερο	» 335
42.	<i>Λορέντζος Μαβίλης</i> : Πατρίδα	» 338
43.	<i>Ἄγγελος Σικελιανός</i> : Εἰκοσιοχτὼ τοῦ Ὀκτώβρη τοῦ 1940	» 341
44.	<i>Παναγιώτης Κανελλόπουλος</i> : Ἑλλάδα	» 343
45.	<i>Στ. Σπεράντζα</i> : Ἀπὸ τὸ «βαθειά νὰ ὀργώσωμε τὸ χῶμα»	» 346
46.	<i>Ρ. Κίπλιγκ Μετάφρ. Νικ. Καρβούνη</i> : Ἄν . . .	» 370
47.	<i>Κ. Οὐράνη</i> : Προσευχὴ στὸ Θεὸ	
48.	<i>Γουλιέλμος Μύλλερ</i> (μετάφρ. εἰς πεζὸ ὑπὸ <i>Ἄριστ. Κουρτίδη</i> : Ὑδρα (ἀπόσπασμα)	» 372
49.	<i>Μαρίκα Ἐλ. Συνοδινοῦ</i> : Στὴ θύμησιν τῆς μάννας μου	» 373
50.	» » » : Ἰδανικά	» 377
51.	<i>Ἀγ. Σικελιανός</i> : Δελφικὸς ὕμνος	» 408
52.	<i>Τ. Παπατζώνης</i> : Παραμονὲς Χριστουγέννων	» 411
53.	<i>Κώστας Κρυστάλλης</i> : Χριστούγεννα	» 412
54.	<i>Τέλλος Ἄγρας</i> : Χειμῶνας	» 416
55.	<i>Γ. Δροσίνης</i> : Τὸ χωριὸ μας	» 417
56.	<i>Ζ. Παπαντωνίου</i> : Ἡ γυναίκα στὸ Πάρκο	» 418
57.	<i>Γ. Δροσίνης</i> : Τὸ δῶρο τῆς Πρωτοχρονιάς	» 419
58.	<i>D. Rilke</i> : Ἡ μητέρα	» 421

Δ' ΔΙΑΦΟΡΑ

1.	Αἱ κυριώτεραι ἑορταὶ ἀλφαβητικῶς	Σελίς 9
2.	Συνοπτικὸν ἡμερολόγιον τοῦ 1957	» 10
3.	Ἡ Σχολὴ μας	» 11
4.	Ὁρολόγιον Πρόγραμμα Μαθημάτων ἀκαδ. ἔτους 1956—57	» 14
5.	Εὐχαὶ ἐπὶ τῷ Νέῳ Ἔτει	» 16
6.	Ἐξέλιξις τοῦ πληθυσμοῦ καὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς Πατρίδος μας	» 17
7.	Αἱ θρησκείαι εἰς ὅλον τὸν κόσμον	» 19
8.	Ἀπὸ τὰ συνθήματα τῆς Σχολῆς	» 22

9. Ἀπὸ τὰ συνθήματα τῆς Σχολῆς	Σελ.	29
10. Ὁ ὄρκος τοῦ σπουδαστοῦ τῆς Α.Σ.Β.Σ.	»	31
11. Σταθμικὸς δείκτης ὄγκου Βιομηχανικῆς παραγωγῆς	»	38
12. Ἡ εὐκαιρία ἀλληγορικῶν	»	43
13. Πίναξ ἐγγραφέντων σπουδαστῶν ἀπὸ 1950—56	»	48
14. Ἀξία εἰς δοχ. ἐξαχθέντων μεταλλευτικῶν προϊόντων	»	51
15. Τροπὴ χιλιογράμμων εἰς ὀκάδας	»	55
16. Ἀστικός, ἡμισιαστικός καὶ ἀγροτικός πληθυσμὸς τῆς Ἑλλάδος	»	56
17. Πρὸς τὸν ὑποψήφιον ἐπὶ πτυχίῳ	»	58
18. Ἀπὸ τὸν Ὁδηγὸν Σπουδῶν τῆς Α.Σ.Β.Σ.	»	62
19. Τουριστικὴ κίνησις	»	69
20. Ἡ ἐποχὴ τοῦ αὐτοδημιουργήτου ἀνθρώπου	»	79
21. Μήνυμα διὰ τοὺς πωλητὰς	»	80
22. Πνεῦμα ὁμάδος χάρις εἰς μίαν καλυτέραν κατανόησιν	»	83
23. Ἡ ἀξία τοῦ μειδιήματος	»	87
24. Μεγάλοι τοῦ ἔθνους Διδάσκαλοι	»	92
25. Ἡ ἐποχὴ τῆς ὀργανώσεως	»	104
26. Σημαντικαὶ ἡμερομηνίαι μηνὸς Μαρτίου	»	105
27. Λουβίκος Παστέρ	»	110
28. Μετατροπὴ μέτρων εἰς πήχεις	»	116
29. Τὰ πιὸ παράξενα ἔντυπα τοῦ κόσμου	»	137
30. Μετατροπὴ πήχεων εἰς μέτρα	»	120
31. Αἱ ἀνθρώπιναι ἀγέσεις εἰς τὰς συγχρόνους ἐπιχειρήσεις	»	145
32. Τὸ μεταναστευτικὸν συνάλμα—Τηλεφ. συνδιαλέξεις ἐν Ἑλλάδι	»	146
33. Σχολικὸν ἀνέκδοτον	»	154
34. Φυσικαὶ ἀνακαλύψεις	»	161
35. Τί εἶδε ἓνα βράδυ ὁ Ζωρῆς	»	164
36. Ὁδηγίαι διὰ τὰς τμηματικὰς ἐξετάσεις τοῦ Ἰουνίου	»	181
37. Ἐμπορικὸν ἰσοζύγιον τῆς Ἑλλάδος (εἰς χιλ. δολλ.)	»	185
38. Τὸ δράμα τοῦ ἀνεπαρκοῦς μισθοῦ	»	186
39. Καθαρὸν ἐγγώριον προϊόν καὶ ἔθνικὸν εἰσόδημα	»	188
40. Διπλογραφικοὶ τύποι	»	192
41. Σημαντικαὶ χρονολογίαι μηνὸς Ἰουνίου	»	202
42. Τολμήματα ποῦ γίνονται νίκες	»	209
43. Ἐκτασις καὶ πληθυσμὸς τῆς Χώρας κατὰ διαμερίσματα	»	213
44. Ἀπὸ τὸν Ὁδηγὸν Σπουδῶν	»	215
45. Ἐννέα κανόνες ἐπιτυχίας	»	217
46. Γρηγόριος Λύξεντιου	»	220
47. Ἡ Εὐρώπη	»	225
48. Καταθέσεις παρὰ Τραπεζίαις καὶ Τραπεζ. ὀργανισμοῖς	»	226
49. Ἡ ἐξέλιξις τοῦ τιμαρίθμου	»	248
50. Σχηματικὴ παράστασις τοῦ σιδηροδρομικοῦ δικτύου Ἑλλάδος	»	272
51. Ἑλληνικαὶ παροιμίαι διὰ τὴν ἐργασίαν	»	273
52. Τὰ μῆλα τῶν ἐσπερίδων (σχολικὸν ἀνέκδοτον)	»	274
53. Ὁ χορὸς ἄλλοτε καὶ τώρα	»	279
54. Ἡ συμμετοχὴ εἰς τοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας	»	295

55.	2.796 Γλῶσσες σ' ὅλο τὸν κόσμον	Σελ. 303
56.	Σημαντικαὶ ἡμερομηνίαι μηνὸς Σεπτεμβρίου	» 310
57.	Ἡ ἀπλοποίησις τῆς ἐργασίας	» 313
58.	Ἀνάγκη ἐνὸς Ἰδανικοῦ	» 315
59.	Ὁδηγίαι πρὸς τοὺς ὑποψηφίους τῶν εἰσαγωγικῶν ἐξετάσεων	» 316
60.	Ὁρολόγιον πρόγραμμα μαθημάτων ἀκαδημ. ἔτους 1957—58	» 323
61.	Πρόγραμμα Α' ἔτους σπουδῶν (Α' ἀκαδημ. ἐξάμηνον 1957—58)	» 324
6 .	> Β' > > (Α' > > > — >	» 325
63.	» Γ' > > (Α' > > > — »	» 326
64.	Αἷτια τῆς ἀποτυχίας	» 327
65.	Σημαντικαὶ ἡμερομηνίαι μηνὸς Ὀκτωβρίου	» 333
66.	24 Ὀκτωβρίου—Ἐπέτειος Ο.Η.Ε.	» 334
67.	Ἡρωες τοῦ πολέμου 1940	» 336
68.	Πρὸς τοὺς σπουδαστάς	» 340
69.	Πέντε χαμόγελα ποῦ ἀπομακρύνουν πελάτας	» 357
70.	Τὸ Γραμματιόσημον	» 366
71.	Πρόγραμμα Δημοσίων ἐπενδύσεων 1955—56	» 378
72.	Ἔσοδα καὶ Ἐξοδα τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους	» 374
73.	Πρόγραμμα Δημοσίων ἐπενδύσεων 1955—56	» 378
74.	Διεθνεῖς Ὁργανισμοὶ	» 388
75.	Ἡ φωνὴ τοῦ Ρήγα (Ἐπαναστ. προκήρυξις)	» 391
76.	Ἡ νέοι Ἐργοδοταὶ τῆς Γαλλίας	» 394
77.	Ἡ συμμετοχὴ τῆς Ἑλλάδος εἰς τὰς Ἐμπ. πανηγύρεις	» 397
78.	Οἱ Νόμοι τοῦ 1956	» 398
79.	Δημιουργοὶ τῆς Βιομηχανίας	» 403
80.	Ἀπὸ τῆς θεωρίας εἰς τὴν πράξιν	» 412
81.	Ἡ ταχύτης σκέψεως καὶ ἀποφάσεώς	» 414
82.	Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν συμπληρωματικῶν ἐξετάσεων	» 416
83.	Τὸ ψωμί καὶ ἡ ἱστορία του	» 420
84.	Αἱ ἐκδόσεις τῆς Σχολῆς	» 425
85.	Πίναξ Πτυχιούχων τῆς Α.Σ.Β.Σ.	» 437
86.	Πίναξ Πτυχιούχων τοῦ Κ.Σ.Ε.	» 448

Ε' ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΝ ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΩΝ

Ἀβέρωφ Γεώργιος	304	Ἀμοῦντσεν Ρόουλντ	55
Ἀβογκάντο Ἀμεδαῖος	313	Ἀμπέλ Ἑρρικός	104
Αἰπίνους Φραγκίσκος	359	Ἀμπέρ Ἀντρέ	217
Αἰσχύλος	17	Ἀμπελάρ Πέτρος	47
Αἴτρου Γεώργιος	87	Ἀμπνι Λατίφ	59
Ἀκινάτος Θωμᾶς	170	Ἀμμόνιος Σακκᾶς	351
Ἀκομινάτος Μιχαὴλ	145	Ἀναξαγόρας (ὁ φιλόσοφος)	55
Ἀλκμάν	249	Ἀναξίμανδρος	292
Ἄλλεν Κάρολος	291	Ἀνθέμιος (ὁ ἀρχιτέκτων)	267
Ἀλμείντι Ἰωάννης	268	Ἄουερ Κάρολος	88
Ἀλπέρτος ὁ Μέγας	80	Ἀπελλῆς	239
Ἄλτεν Ἰωάννης	267	Ἄρεταῖος	328
Ἀλφάν Ἰωάννης	217	Ἀριόστος Λουδοβίκος	170
Ἀμέρικος Βεσπούκιος	213	Ἀριστάρχος	214
Ἀμοντόν Γουλιέλμος	52	Ἀριστοξένος (ὁ Ταραντῖνος)	399

'Αριστοτέλης	17	"Εμερσον Χάριγκτον	314
'Αρχιμήδης	214	'Επίκουρος (ὁ φιλόσοφος)	56
'Ασπασία ἡ 'Εταίρα	257	"Ερασμος (ὁ συγγραφεὺς)	47
"Ατγουντ Γεώργιος	304	"Ερλικ Παῦλος	55
Αὐγουστῖνος	264	"Ερστεντ Χόνς	295
Βάγκνερ Ριχάρδος	30	Εὐριπίδης	303
Βολαωρίτης 'Αριστοτέλης	47	'Εφταλιώτης 'Αργύρης	157
Βαμβας Νεόφυτος	193	Ζιούλ Τζέημς	153
Βάσκο ντὲ Γκάμα	356	Ζολιο—Κιουρι Ειρήνη	59
Βάσσερμαν (ὁ ἰατρός)	384	Ζομπарт Βέρνερ	29
Βελασκέθ Ντιάγκο	146	Ζωροάστρης	317
Βέρντι 'Ιωσήφ	376	Θαλῆς ὁ Μιλήσιος	25
Βέμπερ Κάρολος	133	Θεοτόκης Νικηφόρος	79
Βηλαράς 'Ιωάννης	154	Θεοτοκόπουλος Κυριακός	59
Βησσαυρίων (ὁ ἀρχιεπίσκοπος)	146	Θερβαντες Μιχαήλ	57
Βιωτέλι 'Ανδρέας	33	'Ιερώνυμος (ὁ ἅγιος)	80
Βίλλα Φραγκίσκος	264	'Ικτινος (ὁ ἀρχιτέκτων)	105
Βιντσάιτ Βερνάνδος	26	'Ιπποκράτης (ὁ πατὴρ 'Ιατρικῆς)	134
Βιργίλιος Πόπλιος	295	'Ισίδωρος	51
Βλαχογιάννης Γιάννης	399	'Ισοκράτης	59
Βλάχος "Αγγελος	153	'Ιώσηπος ὁ Μοισιόδαξ	56
Βλάχος Γεώργιος	137	"Ιψεν 'Ερρίκος	80
Βόλτα 'Αλέξανδρος	375	Καίτη	198
Βολταίρος Φραγκίσκος	313	Καλβίνος 'Ιωάννης	253
Βούλαρης Εὐγένιος	25	Καμπανέλλα Θωμᾶς	83
Βούντ Γουλιέλμος	51	Καμπούρογλου Δημήτριος	162
Γαβριηλίδης Βλάσιος	137	Καρατζᾶς 'Ιωάννης	198
Γάιος	299	Καρκαβίτσας 'Ανδρέας	254
Γαληνός	48	Κάρνεγκ 'Ανδρέας	43
Γαλιλαῖος	75	Καρνὸ (ἀξιοματικὸς)	263
Γερίγκ Ροδόλφος	30	Καροῦζο 'Ερρίκος	356
Γκαίυ Λυσσάκ	153	Καρτέσιος	352
Γκαλβάνι Λουδοβίκος	225	Καταρτζῆς Δημήτριος	400
Γκάντ 'Ερρίκος	254	Κέλσος Κορνήλιος	213
Γκάους Κάρολος	198	Κέπλερ 'Ιωάννης	249
Γκλουκ Χριστόφορος	328	Κιουρὶ Μαρία	84
Γκόγια Φραγκίσκος	25	Κίπλιγκ Ρόντγιαρντ	317
Γκόγκ Βικέντιος	376	Κλώντέλ Παῦλος	21
Γκράσι Μπατίστα	104	Κολμπέρ 'Ιωάννης	303
Γούεμπ Σίδνεϋ	29	Κολόμβος Χριστόφορος	21
Γούξμαν 'Αβραάμ	254	Κομφουίκιος	225
Δάλτον Τζών	165	Κονδορσέ Νικόλαος	296
Δαμασκηνός 'Ιωάννης	33	Κόντ Αὔγουστος	22
Δάντης (ὁ ποιητής)	264	Κοπερνίκιος Νικόλαος	263
Δαυβίνος Κάρολος	21	Κορσῆς 'Αδαμάντιος	249
Δαυὶδ Λουδοβίκος	104	Κοσμάς (ὁ 'Ινδικοπλεύστης)	300
Δελμούζος 'Αλέξανδρος	304	Κοτοπούλη Μαρία	249
Δημητρακόπουλος Νικόλαος	267	Κουέσενϋ Φραγκίσκος	292
Δημόκριτος (ὁ φιλόσοφος)	84	Κουζέν Βίκτωρ	296
Δημοσθένης ὁ Παιανιεύς	79	Κουκ Θωμᾶς	52
Διοφάνης	328	Κουλόμπ Κάρολος	399
Δραγοῦμης 'Ιωάννης	190	Κουρμπέ Γουσταῦος	292
Δροσίνης Γεώργιος	153	Κρυστάλλης Κώστας	229
"Εβανς 'Αρθούρος	33	Κύρου "Αδωνις	137
		Κωσού Αὔγουστος	213

Κωστανῆς Γρηγόριος	189	Μπάρθ Κάρολος	257
Κώχ Ροβέρτος	137	Μπαρτελεμύ Σαιντ·Ίλαιρ	399
Λαβερᾶν Ἀλφόνσος	51	Μπαστιά Φρειδερίκος	149
Λαβουαζιέ Λαυρέντιος	134	Μπάυρον Γεώργιος	360
Λάμπυιτς Γουλιέλμος	123	Μπάχ Ἰωάννης Σεβαστιανός	48
Λαμάρκ Ἰωάννης	318	Μπούλ Ροβέρτος	383
Λαντοάινερ	342	Μπέντιζ Βικέντιος	260
Λαροσφουκῶ Φραγκίσκος	314	Μπέργχσον Ἐρρίκος	253
Λασκαρᾶτος Ἀνδρέας	257	Μπερζέλιους Ἰάκωβος	296
Λαυράγκας Διονύσιος	327	Μπέρκλεϋ Γεώργιος	300
Λυφονταίν Ἰωάννης	318	Μπερλιόζ Ἐκτωρ	229
Λεεβένχουκ Ἀντώνιος	75	Μπερνάρ Κλαύδιος	217
Λέκμαν	165	Μπερνάρ Σάρα	165
Λεσοσέψ Φερδινάνδος	375	Μπερτελό Μαρκελίνος	226
Λέφλιϋ	360	Μπετόβεν Λουδοβίκος	257
Λέχαρ Φραγκίσκος	376	Μοντεσκιέ Κάρολος	134
Λέων ὁ Σαφός	356	Μπιζέ Γεώργιος	146
Λεωταί Εὐγένιος	189	Μπούς Ροβέρτος	197
Λιννέ (ὁ βοτανολόγος)	88	Μπουρζουα Λέων	56
Λιστ Φραγκίσκος	333	Μπράντλεϋ Ἰάκωβος	417
Λοβλιτσέβσκι Νικόλαος	229	Μπρόμς Ἰωάννης	218
Λόρεντζ	356	Μπρίους Νταιήβιντ	359
Λύτρας Νικηφόρος	260	Μπρόγκλι Βίκτωρ	149
	30	Μπρόκα Παῦλος	202
Μακιαβέλης Νικόλαος	33	Μπυφόν Λουδοβίκος	134
Μακρυγιάννης Ἰωάννης	355	Μπωμαρασί Πέτρος	314
Μαλακάσης Μιλτιάδης	119	Μπωντελαίρ Κάρολος	291
Μάλθους Θωμάς	230	Μύστεμπεργκ Οὐγος	123
Μάξουελ (καθηγητής)	411	Μωραιτίδης Ἀλέξανδρος	149
Μαριότος (φυσικός)	83	Μωρρῦ Κάρολος	328
Μαρκόνι	342	Νάισερ (ιατρός)	384
Μάρξ Κάρολος	21	Νάνσεν Φρίτιοφ	43
Μασσενέ Ἰούλιος	214	Νιζίνσχυ Βασίλαβ	119
Μασπερό Γαστών	218	Νιρβάνας Παῦλος	190
Μάτεσης Ἀντώνιος	197	Νίτσε Φρειδερίκος	352
Μέδικος Λαυρέντιος	263	Νόμπελ Ἀλφρέδος	375
Μέντελ Γρηγόριος	254	Νουμάς Πομπίλιος	300
Μεντελεγιέφ Δημήτριος	355	Νταβίντσι Λεονάρδος	193
Μέντελσον Μαυῶσης	327	Ντ· Ἀννούντιο Γαβριήλ	265
Μεντονικόφ Ἡλίας	189	Ντελακρουά Εὐγένιος	170
Μερκατώρ Γεράρδος	185	Ντιάζ Βαρθολομαῖος	161
Μηνιάτης Ἡλίας	185	Ντίκενς Κάρολος	352
Μίλλ Ἰωάννης	249	Ντιντερώ Διονύσιος	230
Μίλτων Ἰωάννης	18	Ντινατελο	161
Μιχαήλ Ἀγγελος	263	Ντοστογιέφσκη Θεόδωρος	157
Μολιέρος Ἰωάννης	47	Ντυμασρέ	193
Μόμσεν Θεόδωρος	260	Ντυνάν Ἐρρίκος	190
Μονγκολφιέρος Μιχαήλ	229	Ντύρερ Ἀλβέρτος	149
Μόνζ Γάσπαρος	356	Ξενοπούλας Γρηγόριος	194
Μόρτων Σάμουελ	233	Οἰκονομίδης Βασίλειος	120
Μότσαρτ Ἀμεδαῖος	229	Ὅμ (ὁ φυσικός)	375
Μόυερ Ροβέρτος	267	Ὅουεν Ροβέρτος	120
Μουριλλο Βαρθολομαῖος	291	Οὐγκώ Βίκτωρ	115
Μπάλλο Ἀντώνιος	328	Οὐράνης Κώστας	230
Μπαλζάκ Ὅνορὲ ντέ	133	Παπαδιαμάντης Ἀλέξανδρος	230
Μπάλντεν Πάουελ	165		
Μπαντόπουλος Εὐάγγελος			

Παπαρηγόπουλος Κωσταντίνος	84	Σπινόζα Βενέδικτος	307
Παρέ Άμβρόσιος	383	Σοπέν Φρειδερίκος	233
Παπέν Διονύσιος	150	Σοφριανός Νικόλαος	202
Παρθένιος	201	Σούμαν Ροβέρτος	327
Πασκάλ Βλάσιος	22	Σουρής Γεώργιος	218
Παστέρ Λουδοβίκος	18	Σοφοκλής (ό ποιητής)	342
Ποτσιολι Δουκάς	150	Στέβεν Σίμων	26
Παύλοβα Άννα	133	Στουρνάρας Νικόλαος	414
Πελετιέ	105	Στράους Ίωάννης	383
Πεσταλότσι Ίωάννης	22	Συγγρός Άνδρέας	263
Πήρυ Ροβέρτος	16	Σζινάς Κωνσταντίνος	26
Πίνδαρος	162	Σωκράτης (ό φιλόσοφος)	400
Πολιτης Νικόλαος	149	Τάλμα Φραγκίσκος	48
Πολυλάς Ίάκωβος	201	Τάρντ Γυβριήλ	116
Πορφύρας Λάμπρος	263	Τεομπάλντ Σμιθ	303
Πραξιτέλης	347	Τέυλορ Φρειδερίκος	83
Πλάτων	347	Τολστόι Λεων	29
Πλεζάνωφ Γεώργιος	414	Τόμασον Ίωσήφ	154
Πλούταρχος	351	Τοριτσέλι (Εύαγγελιστής)	123
Πουανκαρέ (ό μαθηματικός)	414	Τοσίτσας Μιχαήλ	335
Προκόπιεφ	317	Τόνγμπη Ίάκωβος	115
Πτολεμαίος	352	Τριβωνιανός	115
Πυθαγόρας	360	Τρικούπης Σπυρίδων	201
Πυθέας	300	Τσαϊκόφσκι Πέτρος	194
Πύρρων	299	Τσερόνι Γκιουζέππε	150
Ραϊνγκεν Γουλιέλμος	264	Φαγιόλ Έρρίκος	333
Ραμπελαί Φραγκίσκος	162	Φερμά Πέτρος	400
Ραφαήλ Σάντι	304	Φιλιππίδης Δανιήλ	194
Ρέμπραντ (ό ζωγράφος)	411	Φιλων Έδουάρδος	18
Ρήγας Φεραίος	304	Φίσερ Ήρβινγκ	355
Ρήντ Γουώλτερ	366	Φλεμινγκ Άλέξανδρος	84
Ριζάρντο Δαυίδ	26	Φολλέ Μαρίο	202
Ρίλκε Ράινερ	333	Φόρντ Έρρίκος	355
Ροκφέλλερ Ίωάννης	359	Φουριέ Κάρολος	318
Ροντιέν Αύγουστος	355	Φράνς Άνατόλ	342
Ρος Ρόλαντ	356	Φρημβιλ Κάρολος	335
Ροσσίνι Ίωακείμ	365	Φρεσνέλ Αύγουστινος	296
Ρούμπενς Πέτρος	314	Φρόντ Σιγισμουνδος	317
Ρούσσω Ίωάννης	376	Χαίνδελ Γεώργιος	116
Σάβου Γεώργιος	253	Χάνσεν	351
Σαβινύ Κάρολος	229	Χάρβεϋ Γουλιέλμος	190
Σαι Λεων	226	Χαριλαος Έπαμεινώνδας	400
Σαιξπηρ Ουίλλιαμ	214	Χάρρις Παύλος	201
Σαμαράς Σπύρος	267	Χατζηκυριακος Άνδρέας	400
Σατωβριάνδος Φραγκίσκος	79	Χέινρικ Ρυθδοφ	314
Σεζάν Παύλος	296	Χέλμολτς Έρμαν	264
Σίλλερ Ίωάννης	36	Χιούσον	351
Σίνας Γεώργιος	150	Χίττορφ Βίλεμ	226
Σέλλεϋ Πέρσυ Μπύς	218	Χόφ Έρρίκος	87
Σικελιανός Άγγελος	407	Χούμπολντ Άλέξανδρος	120
Σκόπας	225	Ψαλλίδας Άθανάσιος	194
Σλήμαν Έρρίκος	263	Ψελλός Μιχαήλ	400
Σμίθ Άδάμ	52	Ψυχάρης Ίωάννης	197
Σμόλλερ Γουσταϋος	150	Ώβινιέ Θεόδωρος	88
Σνέλιους	119	Ώμπερ Δανιήλ	154
Σπαλαντσάνι Λάζαρος	201	Ώριγενής	116

Π ε ρ ῖ λ η ψ ῖ ς

«Περὶ κοινοποιήσεως ἀποφάσεως «περὶ ἀρμοδιότητος τῆς παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Οἰκονομικῶν Ὑπηρεσίας Οἰκονομικῶν καὶ Δημοσιονομικῶν Μελετῶν καὶ Στατιστικῆς».

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Δ Ε Υ Θ Υ Ν Σ Ι Σ Μ Ε Λ Ε Τ Ω Ν

Πρὸς ἀπάσας τὰς Οἰκονομικὰς Ἀρχὰς τοῦ Κράτους.

Κοινοποιούμεν ὑμῖν κατωτέρω ταῦτάριθμον ἀπόφασιν ἡμῶν περὶ ἀρμοδιότητος τῆς παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Οἰκονομικῶν Ὑπηρεσίας Οἰκονομικῶν καὶ Δημοσιονομικῶν Μελετῶν καὶ Στατιστικῆς.

Ἐν τῇ ἀποφάσει ταύτῃ ἐκτίθεται τὸ γενικὸν διάγραμμα τῆς ἀποστολῆς τῆς ὑπηρεσίας ταύτης, τῆς ὁποίας προορισμὸς θὰ εἶναι νὰ καταστή τὸ ἐπίκεντρον μελετῶν σχέσιν ἐχουσῶν μὲ τὴν δημοσιονομικὴν κυρίως δραστηριότητα τῆς χώρας.

Εἶναι πρόδηλος ἡ σοβαρότης τῆς ἀνατιθεμένης εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν Μελετῶν ἐργασίας, διὰ τῆς ὁποίας ἀποβλέπομεν εἰς τὴν διὰ συγχρονισμένων μέσων καὶ μεθόδων ὑπηρεσιακὴν καὶ ἐπιστημονικὴν διερεύνησιν τῶν πραγμάτων, οὕτως ὥστε ἡ ἀρμοδιὰ ἐπὶ ἐκάστου θέματος ὑπηρεσία, νὰ μὴ εὐρίσκειται ἀπροετοίμαστος, οὐδὲ νὰ προκαταλαμβάνηται ὑπὸ τῶν γεγονότων, ἀλλὰ νὰ ἔχη εἰς τὴν διάθεσίν της τὸ ἀπαραίτητον πληροφοριακὸν ὕλικόν καὶ νὰ εἶναι εἰς θέσιν ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν νὰ χειρισθῇ τὰ ἀνακύπτοντα ζητήματα, μετὰ τῆς ἀπαιτούμενης ἐνημερότητος καὶ ἀκριβείας.

Διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ἐπιτελικοῦ σκοποῦ τῆς Ὑπηρεσίας Μελετῶν εἰς τὸ ἔργον τῆς ὁποίας ἀποδίδομεν ὅλως ἰδιαιτέραν σημασίαν καὶ ἔπερ θὰ παρακολουθήσωμεν ἐκ τοῦ συνεγχευῆς προσωπικῶς, εἶναι ἀπαραίτητος ἡ εἰλικρινὴς συνδρομὴ ταύτης παρὰ τῶν Κεντρικῶν καὶ Περιφερειακῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὑπουργείου, διὰ τῆς συμπαραστάσεως αὐτῶν καὶ τῆς παρασχῆς εἰς τὸ συντομώτερον χρονικὸν διάστημα μετὰ πάσης ἀκριβείας τῶν αἰτουμένων στοιχείων καὶ πληροφοριῶν.

Μελετῶν μετὰ τῶν Κεντρικῶν καὶ Περιφερειακῶν ὑπηρεσιῶν θὰ καθίστανται γνωστὰ τὰ διάφορα προβλήματα τῆς Χώρας, ὄχι μόνον εἰς τὴν γενικὴν τούτων μορφήν, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τὴν εἰδικωτέραν ταιαύτην, ὡς ἐμφανίζονται εἰς τὰς διαφόρους περιφέρειας τοῦ Κράτους. Ἡ συνδρομὴ ὅθεν τῶν περιφερειακῶν ὑπηρεσιῶν θὰ εἶναι πολύτιμος, ὅταν αὕτη παρέχεται ἐν πλήρει γνώσει καὶ συνειδήσει τῶν εἰς ἐκάστην περιφέρειαν κρατουσῶν συνθηκῶν καὶ δυνατοτήτων ἀναπτύξεως τῆς ἐν γένει οἰκονομικῆς δραστηριότητος.

Εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ κατανοηθῆῖ πλήρως ὁ ἐπιδιωκόμενος σκοπὸς διὰ τῆς λειτουργίας τῆς Ἑπηρεσίας Μελετῶν καὶ ὅτι ἅπανται αἱ ὑπηρεσίαι τοῦ ὑφ' ἡμᾶς Ἑπουργείου διὰ τῆς εἰλικρινοῦς συνεργασίας αὐτῶν, θὰ συντελέσουν εἰς τὴν πραγμάτωσίν του.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Μαρτίου 1957.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Χ. ΘΗΒΑΙΟΣ

Ἄκριβες ἀντίγραφον

Ἐ Τμηματάρχης τῆς Διεκπαιρώσεως

ΑΝΤ. ΜΑΝΟΥΣΟΣ

«Περὶ ἀρμοδιότητος τῆς παρὰ τῷ Ἑπουργείῳ Οἰκονομικῶν Ἑπηρεσίας Οἰκονομικῶν καὶ Δημοσιονομικῶν Μελετῶν καὶ Στατιστικῆς».

Α Π Ο Φ Α Σ Ι Σ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει ὅτι παρὰ τῇ Γεν. Δ)νσει Δημοσίου Λογιστικῆς καὶ παρὰ τῇ Γεν. Δ)νσει Φορολογίας τοῦ Ἑπουργείου ὑφίστανται Ἑπηρεσίαι Οἰκονομικῶν καὶ Δημοσιονομικῶν Μελετῶν καὶ Στατιστικῆς καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ συντονισμοῦ τοῦ ἔργου τῶν ὑπηρεσιῶν τούτων καὶ τῆς πληρεστέρας διερευνήσεως καὶ ἀντιμετωπίσεως τῶν οἰκονομικῶν φαινομένων καὶ προβλημάτων γενικῆς φύσεως ἐνδιαφερόντων τὴν Χώραν ἡμῶν, ὡς καὶ θεμάτων εἰδικῆς φύσεως ἐμφανιζομένων ἐκάστοτε εἰς τὸν δημοσιονομικὸν τομέα.

Ἄποφασίζομεν :

Συγχωνεύομεν τὰς δύο ταύτας ὁμοειδεῖς Ἑπηρεσίας εἰς ἐνιαίαν Ἑπηρεσίαν Οἰκονομικῶν καὶ Δημοσιονομικῶν Μελετῶν καὶ Στατιστικῆς εἰς τὴν ὁποίαν ἀναθέτομεν τὰ κάτωθι

α) Τὴν παρακολούθησιν τῶν δημοσιευμάτων καὶ ἐκδόσεων ἐπὶ τῶν οικονομικῶν καὶ δημοσιονομικῶν θεμάτων, ὡς καὶ τὴν συγκέντρωσιν στατιστικῶν στοιχείων καὶ ἄλλων χρησίμων πληροφοριῶν προσερχομένων εἴτε ἐκ τῶν ἀρμοδίων δημοσίων ὑπηρεσιῶν, ἰδρυμάτων, ὀργανισμῶν κλπ., εἴτε καὶ ἐκ τῶν γενομένων ὑπὸ ἐιδικῶν προσώπων ἐπιστημονικῶν μελετῶν καὶ παρατηρήσεων.

Ἡ παρακολούθησις αὕτη δεόν νὰ ἐκτείνηται ἐπὶ πάντων τῶν παραγωγικῶν τομέων (γεωργίας, ἐμπορίου, βιομηχανίας, τεχνικῶν ἔργων, κλπ.), τῆς κινήσεως τῶν εἰσαγωγῶν καὶ ἐξαγωγῶν κατὰ κατηγορίας προϊόντων καὶ ἐμπορευμάτων, κεφαλαιουχικῶν ἀγαθῶν κλπ., τῆς νομισματικῆς καταστάσεως, τῆς κινήσεως τῶν συναλλαγῶν, τῆς χρηματαγορᾶς κλπ., ὡς καὶ τῶν σημειουμένων ἐπὶ τούτων διακυμάνσεων.

β) Τὴν ἐπισκόπησιν γενικώτερον τῆς καταστάσεως τῆς ἐλληνικῆς οἰκονομίας εἰς τοὺς διαφόρους κλάδους αὐτῆς, ἰδίᾳ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῶν σημειουμένων ἐξελίξεων εἰς τὰς κατευθύνσεις τῆς παραγωγικῆς καὶ ἐπιχειρηματικῆς ἐν γένει δραστηριότητος, τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῶν καὶ τῶν δυνατῶν προβλέψεων.

Εἰδικώτερον δεόν νὰ ἐξετάζωνται τὰ παρατηρούμενα ἐκαστοτε φαινόμενα ἐν τῇ διαμορφώσει τοῦ οικονομικοῦ καὶ κοινωνικοῦ βίου ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῶν αἰτίων αὐτῶν, καθὼς καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῶν εὐμενῶν ἢ δυσμενῶν ἐπιδράσεων τὰς ὁποίας ἀσχοῦσιν ἢ εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ ἀσκήσουν ταῦτα ἐπὶ τῶν δημοσίων οικονομικῶν, ἐπιστημαινομένων ἐκαστοτε τῶν κρίσιμων σημείων καὶ περιστατικῶν πρὸς τὰ ὁποία, ὡς ἐκ τῆς ἐπιχειρηματικῆς καὶ τῆς σοβαρότητος αὐτῶν, ἐνδείκνυται νὰ στραφῇ ἡ προσοχὴ καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ Κράτους, εἴτε πρὸς πρόληψιν ἐπαπειλουμένων ἐπιζημιῶν ἀποτελεσμάτων, εἴτε πρὸς ἀνάπτυξιν μείζονος ὑπηρεσιακῆς δραστηριότητος ἐπὶ εὐκαιρίᾳ παρουσιαζομένων εὐμενῶν συνθηκῶν.

γ) Τὴν συστηματικὴν μελέτην καὶ τὴν ἐπὶ ἐπιστημονικοῦ ἐπιπέδου ἀνάλυσιν καὶ εἰδικωτέραν ἐπεξεργασίαν πάντων τῶν συγκεντρωμένων ὡς ἄνω στοιχείων καὶ πληροφοριῶν, ὡς καὶ τῶν στατιστικῶν καὶ ἄλλων δεδομένων, τόσον πρὸς διάγνωσιν τῶν περὶ ὧν ἐγένετο λόγος φαινομένων καὶ περιστατικῶν, ὅσον καὶ πρὸς ἐξαγωγήν χρησίμων συμπερασμάτων περὶ τῶν ληπτέων καταλλήλων μέτρων.

δ) Τὴν συλλογὴν ἐκ παραλλήλου στοιχείων καὶ πληροφοριῶν, ἀντλουμένων εἴτε ἐκ τῆς ἐφαρμοζομένης εἰς τὰς ἑξῆς χώρας οικονομικῆς καὶ δημοσιονομικῆς ἰδίᾳ νομοθεσίας, εἴτε ἐκ δημοσιευμάτων, ἐκδόσεων κλπ. τοῦ ἐξωτερικοῦ περὶ τῶν εἰς τὰς ἄλλας χώρας οικονομικῶν καὶ δημοσιονομικῶν συνθηκῶν, ὡς καὶ τὴν διερεύνησιν καὶ μελέτην τυχόν ἐμφανισθέντων ἐκ τῶν ἀνω στοιχείων τῶν παρ' ἡμῶν συμπτωμάτων καὶ

τοῦ δυνατοῦ τῆς εἰσαγωγῆς καὶ παρ' ἡμῖν μέτρων καὶ θεσμῶν ἐπιτυχῶς δοκιμασθέντων καὶ ἀποδοσάντων ἀλλαγῶν.

ε) Τὴν ἐξετάσιν τῶν ἐκάστοτε ἐφαρμοζομένων ἢ μελετωμένων φορολογικῶν δασμολογικῶν καὶ τελωνειακῶν μέτρων ὑπὸ τὴν ἐποψιν τῆς προσαρμογῆς τῶν εἰς τὰς διὰ διεθνῶν συμβάσεων ἀνειλημμένων ὑποχρεώσεις καὶ ἐν γένει πρὸς τὰ εὐρύτερα οἰκονομικὰ συμφέροντα τῆς Χώρας, ἐπὶ τῷ τέλει τοῦ νὰ προλαμβάνηται ἡ δημιουργία ζητημάτων, δυναμένων νὰ ἔχουν δυσμενῆ ἀντίκτυπον ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν σχέσεων μετὰ τῶν ἐνδιαφερομένων χωρῶν.

στ) Τὴν ἐκδοσιν περιοδικῶν ἐνιαίου διὰ τὸ Ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν, εἰς τὸ ὁποῖον θὰ συγχευεθοῦν τὰ κατὰ μέρος ἐκδιδόμενα δελτία παρὰ τῆς Γ.Δ.Δ.Α. καὶ Γεν. Δ)νσεως Φορολογίας. Διὰ τοῦ περιοδικοῦ τούτου, πλὴν τῶν ἀρθρῶν ἅτινα θὰ περιέχῃ, θὰ τίθενται ὑπ' ὄψει τῶν ἀρμοδίων παραγόντων στοιχεῖα χρήσιμα διὰ τὴν κατατόπισιν αὐτῶν ἐπὶ διαφόρων θεμάτων καὶ τὴν ἀρτιωτέραν ἐκπόνησιν τῶν ἐνδεικνυομένων μέτρων.

Εἰδικώτερον εἰς τὸ περιοδικὸν τοῦτο θὰ ἐξετάζωνται προβλήματα τῆς παραγωγῆς κατὰ κλάδους, τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος καὶ τῆς κατανομῆς αὐτοῦ, νομισματικὰ (τιμαί, συναλλαγματικὰ ἀποθέματα, νομισματικὴ κυκλοφορία, τόκος κλπ.) δημοσιονομικὰ τοῦτα (ἀπόδοσις φόρων, δαπάναι κλπ.), δημογραφικὰ (κίνησις πληθυσμοῦ, ἀνεργία, ἀπασχόλησις, μετανάστευσις κλπ.) καὶ ἐν γένει θέματα ἅτινα θ' ἀπασχολήτωσι τὴν Ὑπηρεσίαν Μελετῶν.

Ἐκαστον τεύχος τοῦ περιοδικοῦ θὰ περιλαμβάνῃ σύντομον περίληψιν τοῦ περιεχομένου εἰς τὴν Ἀγγλικὴν γλῶσσαν.

ζ) Τὴν γραμματεῖαν τῆς διαρκοῦς νομοπαρασκευαστικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν καὶ τῶν ἐπιτροπῶν κωδικοποιήσεως τῆς δημοσιονομικῆς ἐν γένει Νομοθεσίας καὶ τὴν ἐπιμέλειαν, μετὰ τὴν ὀλοκλήρωσιν τοῦ ὑπὸ κατάρτισιν ἔργου τῆς κωδικοποιήσεως ταύτης, τῆς διαρκοῦς κωδικοποιήσεως τῆς Νομοθεσίας διὰ καταλλήλου σελιδοποιήσεως.

η) Τὴν σύνταξιν τῆς γενικῆς ἐκθέσεως ἐπὶ τῶν πεπραγμένων τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν.

θ) Τὴν ὀργάνωσιν φροντιστηρίων, διαλέξεων καὶ παροχὴν τῶν μέσων ἀνυψώσεως τοῦ μορφωτικοῦ ἐπιπέδου τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἐν γένει, ὡς ἐπίσης καὶ τὴν εἰσήγησιν πρὸς ἡμᾶς εἴτε ἐπὶ αἰτήσεων οἰκονομικῶν ὑπαλλήλων περὶ μετεκπαιδεύσεως τῶν εἰς τὸ ἐξωτερικόν, εἴτε δι' αὐτὴν ἀπονομῆν ἡθικῶν καὶ ὑλικῶν ἀμοιβῶν, εἰς δημοσιεύοντας ἀξιολόγους μελέτας ἀναγομένας εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῆς ὑπηρεσίας ταύτης.

Αἱ παρατηρήσεις καὶ τὰ πορίσματα τῆς συνιστωμένης ὡς

σεως, δὲ τίθενται ὑπ' ὄψιν τῶν ἀρροδίων Διευθυντῶν, μετ' ἐξέτασιν δὲ τῶν ἀνακυπτόντων ζητημάτων ἀπὸ κοινοῦ καὶ ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τούτων, δὲ γίγνεται σχετικὴ εἰσήγησις πρὸς τοὺς Γενικοὺς Διευθυντὰς καὶ ἀκολουθῶς δὲ ὑποβάλλονται τὰ θέματα, μετὰ τῆς μορφωθείσης ὑπηρεσιακῆς γνώμης, πρὸς ἡμᾶς, διὰ τὴν παροχὴν ὁδηγιῶν πρὸς λήψιν τῶν ἐνδεικνυμένων μέτρων.

Εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην θέλουσι ἀπασχολεῖσθαι οἱ κάτωθι ὑπάλληλοι τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, οἵτινες δὲ ἐξακολουθήσωσιν ἀνήκοντες ἀργανικῶς, εἰς τὰς ἐξ ὧν προέρχονται ὑπηρεσίας:

1) Δημ. Μπίμπας, Ἐπιθεωρητὴς Τελωνείων ἐπὶ βαθμῶ Δ)ντοῦ β' τάξεως.

2) Νικόλαος Σαραντόπουλος, Ἐπιθεωρητὴς Οἰκονομικῶν Ἐφοριῶν ἐπὶ βαθμῶ Δ)ντοῦ β' τάξεως.

3) Ἡλίας Βενιέρης, Τμηματάρχης α' τάξεως τῆς Γεν. Δ)νσεως Φορολογίας.

4) Γεώργιος Κανάς, Τμηματάρχης α' τάξ. τῆς Γ.Δ.Δ.Λ.

5) Κλαῦδ. Μπανταλούκας, Τμηματάρχης α' τάξεως τῆς Γ.Δ.Δ.Λ.

6) Γεώργ. Γαβαλάς, Ἐπιθεωρητὴς Οἰκον. Ἐφοριῶν ἐπὶ βαθμῶ Τμηματάρχου α' τάξεως.

7) Τασία Μπάφη, Τμηματάρχης β' τάξ. τῆς Γ.Δ.Δ.Λ.

8) Χρῆστος Ἀποστολίδης, Εἰσηγητὴς τῆς Γ.Δ.Δ.Λ.

9) Ἄνδρ. Μιχαλάκης, ταμιακὸς ὑπάλληλος.

10) Κατωπόδης Πελοπίδας, Εἰσηγητὴς.

Ἡ ἀνωτέρω ὑπηρεσία δὲ ὑπάγεται εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ ἀναπληρωτοῦ Γεν. Διευθυντοῦ τῆς Γεν. Δ)νσεως Φορολογίας Ἀντωνίου Μουζάκη καὶ τὴν συντονιστικὴν ἐποπτείαν τοῦ Διευθυντοῦ α' τάξεως Γ.Δ.Δ.Λ. Χ. Καρτερούλη.

Δι' ἀποφάσεων ἡμῶν θέλουσι ρυθμισθῆ τὰ τῆς διαρδρώσεως τῆς ὡς ἀνω ὑπηρεσίας.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Μαρτίου 1957.

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΘΗΒΑΙΟΣ

ΜΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ ΑΡΘΡΩΝ

Α' ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

1. <u>Χ. Ν. Αραζοσοφίδου</u> : Η κομμουνική οικονομία ως πύλος δασύδα.	610
2. <u>Σ. Ή. Αραουζίδου</u> : Η ελληνική οικονομία	482
3. <u>Τού κώου</u> : Πρωτογενής και δευτερογενής	214-6
4. <u>Τού κώου</u> : Αι επιπτώσεις μεθόδου	653-4
5. <u>Ζ. Ή. Βασιλείου</u> : Πιστή εργασία	576
6. <u>Ε. Γαργαλιάνου</u> : Η ελληνική οικονομία	514
7. <u>Χ. Καντζοσοφίδου</u> : Οι οικονομικές επιπτώσεις	589-90
8. <u>Π. Τ. Κουβέση</u> : Η ελληνική οικονομία	486
9. <u>Α. Λάβου</u> : Πρωτογενής και δευτ. γαστρία χωρής - μετρώ Ο. Ε. Ο. Σ., μετρώ π. ε. π. 1955-56.	664
10. <u>Κ. Λιοντζίου</u> : Η ελληνική οικονομία	499-500
11. <u>Γ. Μύζα</u> : Η ιδιοκτησία του γαστρίου	537
12. <u>Κ. Β. Κασταλιάνη</u> : Εργασιαί επιπτώσεις	542-3
13. <u>Τού κώου</u> : Μετρώ και π. ε. π. μετρώ π. ε. π., 650	650
14. <u>Γ. Ξυνοσοφίδου</u> : Τα μετρώ ως π. ε. π.	494
15. <u>Γ. Ή. Πρωματόργου</u> : Η έννοια ως έννοια	510-
16. <u>Α. Philip</u> : Η κομμουνική οικονομία	632-

17. Κ. Συμαρταίρα: Ο τουρισμός ἐν Ἑλλάδι 502-3.
18. Ν. Σιδέρη: Ἡ ἀνάπτυξις τοῦ βιομηχανικοῦ 489-90
19. Κουρτίου Οὐνοπούλου: Τουριστὶς Μεσογῶν 717-21
20. J. Fouzastie: Οὐνοποῦνις ἐν Ἑλλάδι 114-5
21. Γ. Φεδρῶν: Ἡ κτηνοτροφία ἐν Ἑλλάδι 512
22. Α. Χρωδαροπούλου: Ταί ἔθνη καὶ ἐγγύθη 508
23. Γ. Λ. Χρυσῆ: Ἡμετέρι ἀνατολικὴ ἀνατολίαν
κατανοῶ βιομηχανίας 659-61

Β' ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ

24. Κ. Α. Αθανασιάδου: Οὐνοπομετρία 554-5
25. Τοῦ αἰῶνος: Διημεροζυγίαι καὶ σελήνη 201-9
26. Σ. Γερωνυμῶν: Ἑθνοποιοί ποταμοί 548
27. L. Darty-Lafrance: Στατιστικὴ καὶ ποταμοί 103-9
28. Χ. Εἰςχάδου: Κοινωνία στατιστικὴ 210-3
29. Ν. Π. Θεοδωροῦ: Ραδιόφωνοι ἐν Ἑλλάδι 504-6
30. Δ. Κορινθαίου: Περὶ διημεροζυγίας 594
31. Ε. Δ. Μαργαρίτη: Οἰκονομικὸς ἐν Ἑλλάδι 585-6
32. Τοῦ αἰῶνος: Πρακτικὸι καὶ ἀνατολικὸι 246-59
33. J. Mothes: Στατιστικὴ βιομηχανίας 260-78

34. Ε. Παρά: Τετραμμοί & δυοί υροίον 226-34
35. Σ.Κ. Παπαϊωάννου: Η Α.Σ.Β. Σελίδοποιήσι 192-5
36. F. Rosenfeld: Γερμνί σαρισμνί 217-25
37. Του αϊρού: Διημερομνί & γερμ. σαρισμ. 235-40
38. L. Shapiro: Η σαρισμνί εν βηλνί 196-200

Γ' ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

39. Σ.Ι. Αραβνίδου: Οικονομική εν βηλνί 604-5
40. Ε. Αραβνισσοπούλου: Εμπεριμαί ομνί 578-9
41. Σ. Βασιλείου: Λογισμνί ομνί 488
42. Του αϊρού: Το βηλνί γορμνί ομνί 288-9
43. Μ. Γωρνίδου: Το βηλνί γορμνί ομνί & ΗΠΑ 629
44. Π. Κυριακοπούλου: Οικ. βηλνί Πηλνί 1922-7 681-
45. Σ.Ι. Α. Βατέου: Η ομνί τν γορμνί 518
46. Κ. Νικολησοπούλου: Διαμνί 621-
47. Δ. Παπαδημητρίου: Βηλνί. Χελνί, 1875-1947 676
48. Σ. Παπαναστασίου: Λογμνί, Παρμνί 580
49. Α. Παπανωνάνη: Ο.Χ.Ο.Α. 532
50. Μ. Ριμσοπούλου: Η Α.Ε. εν βηλνί 54
51. Υ. Ρουσοπούλου: Εμπερ. & Βιομ. Αναμνί 62
52. Π. Σολομού: Μιχαί ναι γορμνί 52

53. Ε.Ε. Σουδοβού: Έργα και επιχειρηματίες 671
 54. Τοσκάτος: Χρηματιστήριο 636
 55. Τοσκάτος: Γενεσιμολογία 670
 56. Π. Χατζημικχαήλ: Επιστημολογία 618-9

Δ' ΟΡΓΑΝΕΤΙΚΗΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

57. Σ. Γ. Αραβουίδου: Η ΕΠ-ΟΡ 100-2
 58. Ν. Αργυρίδου: Τεχνολογία 588
 59. Γ. Κ. Βαζυράδου: Διεύθυνση και διοίκηση 122-3
 60. Γ. Α. Βασιλάδου: Γραμματολογία 644-5
 61. Σ. Ε. Βενιζέλου: Καθημερινός 497-8
 62. Ν. Γαργαλιάνου: Τεχνολογία 593
 63. Σ. Μ. Γεδυών: Ψυχολογία 524
 64. Σ. Μ. Γεδυών: Η ψυχολογία ως εργαλείο 530
 65. Η. Δυβζενίλ: Μήνυμα και διαίτημα 182-3
 66. Ν. Π. Θεοδώρου: Πυρηνική ενέργεια 583-4
 67. Η. Κριμμά: Οργανισμολογία 59-82
 68. Χ. Κ. Λάμπερου: Ο άνθρωπος και η εργασία 124-6
 69. Φ. Λίτσα: Καταστάσεις στην εργασία 87-92
 70. Α. Μορφά: Διεύθυνση 595-6
 71. Δ. Π. Οθωνόπουλος: Ανθρώπινη σχέση και διοικητική διοίκηση 561-3

72. Γ. Η. Παγιάζου: Υπεραστορική διασάδιστος και 536
73. Α. Πασιγιάννου: Υπερή διαβίωσις οσφύδων 614
74. Σ. Κ. Πασιγιάννου: Η δριγύωσις ες κίβησιν και κίβησιν 119-21
75. Α. Πασιγιάννου: Μέγιστος δριγύωσις και οσφύδων δριγύωσις 76-8
76. Η. Ρασδεματζιαν: Εισαγ. ζωνε ες δριγύωσις δριγύωσις 116-8
77. Μ. Β. Παχιζίδου: Διδασκαλία κεντρικών οσφύδων ες ΗΠΑ 127-31
78. Η. Πέριτος: Τα δριγύωσις και κίβησιν 534
79. Μ. Πριμύνα: Λίθος κεντρικών οσφύδων 143-7
80. Α. Ρούσσου: Η διδασκαλία ες δριγύωσις οσφύδων 134-42
81. Π. Σολομοῦ: Πῶς εἰς δριγύωσις δριγύωσις και κίβησιν 96-9
82. Σ. Ν. Σταυροπούλου: Η δριγύωσις και κίβησιν ες οσφύδων 93-5
83. Α. Στεφάνου-Κεραλά: Το « ζέσις » 560
84. G. Friedmann: Αξιολογία ες δριγύωσις 110-3
85. Ι. Α. Χρυσόπουλου: Οσφύδων και κίβησιν 83-6
86. Τῷ αἵματι: Οσφύδων και κίβησιν 148-9 και 181-2
87. Τῷ αἵματι: Louis Darty-LaFrance, 1884-1956. 640-1

Ε΄ ΑΝΘΤ. ΣΧΟΛΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

88. Οσφύδων και κίβησιν, σημασία, 5-35, 62-3, 170-3, 324-5, 353-5 και 473-4. (εξ ε. Κ. Β. Μ. ες σελ. 170-3).
89. Διδασκαλία, 432-6.
90. Γραφίαν Ερωτήσεων, 287-92, 357, 430-1 και 445-8.
91. Διαγίβησιν και κίβησιν, 350-3, 389-404, 405-22 και 442-4.

92. Επιτομία μαθημάτων, 437-9.

93. Ευδόξου, 455-66 και 691-700.

94. Κήρων βραβούσιου Ευσταθίου, 292-6,
357-8, 383-8, 428-9 και 449-52.

A handwritten signature or mark consisting of several overlapping loops and curves, possibly representing the initials 'AB' or a similar monogram.